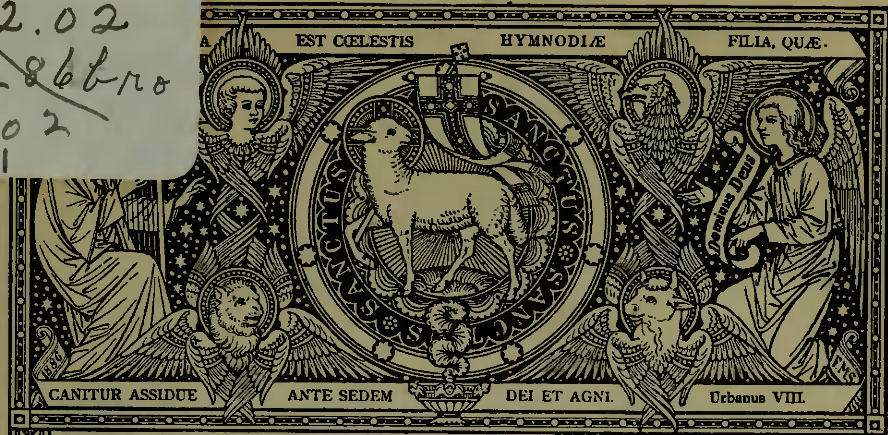

Obernetter repr. Nr. 306 b. Sumpt. Fr. Pustet Ratisb. Fr. M. Schmalzl C. Ss. Red. inv.

Et adorent eum omnes Angeli Dei. Hebr. 1.6.

BREVIARIUM ROMANUM

EX DECRETO SS. CONCILII TRIDENTINI RESTITUTUM

S. PII V. PONTIFICIS MAXIMI

JUSSU EDITUM

CLEMENTIS VIII., URBANI VIII. ET LEONIS XIII.

AUCTORITATE RECOGNITUM.

EDITIO NONA POST TYPICAM.

PARS HIEMALIS.

RATISBONÆ, ROMÆ, NEO EBORACI & CINCINNATI.

SUMPTIBUS ET TYPIS FRIDERICI PUSTET,

S. SEDIS APOST. ET S. RITUUM CONGR. TYPOGR.

MDCCCCII.

APPROBATIO.

Revisione rite peracta, omnia in hac Breviarii Romani editione cum altera typica Ratisbonensi, anno 1885 jussu Sacræ hujus Congregationis primum exarata, ac rubricarum variationibus ceterisque additionibus nuperrime decretis adamussim concordare reperta sunt.

In fidem etc.

Ex Secretaria Sacrorum Rituum Congregationis die 2. Aprilis 1898.

Diomedes Panici S. R. C. Secretarius

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Quod a Nobis postulat ratio pastoralis officii, in eam curam incumbimus, ut omnes, quantum Deo adjutore fieri poterit, sacri Tridentini Concilii decreta exsequantur; ac multo id etiam impensius faciendum intelligimus, cum ea quæ in mores inducenda sunt, maxime Dei gloriam, ac debitum Ecclesiasticarum personarum officium complectuntur. Quo in genere existimamus in primis numerandas esse sacras preces, laudes, et gratias Deo persolvendas, quæ Romano Breviario continentur. Quæ divini Officii formula pie olim ac sapienter a Summis Pontificibus, præsertim Gelasio ac Gregorio primis constituta, a Gregorio autem septimo reformata, cum diuturnitate temporis ab antiqua institutione deflexisset; necessaria visa res est, quæ ad pristinam orandi regulam conformata revocaretur. Alii enim præclaram veteris Breviarii constitutionem, multis locis mutilatam, alii incertis et alienis quibusdam commutatam, deformarunt: plurimi specie Officii commodioris allecti, ad brevitatem novi Breviarii, a Francisco Quignonio tituli Sanctæ Crucis in Jerusalem Presbytero Cardinale compositi, confugerunt. Quin etiam in provincias paulatim irrepserat prava illa consuetudo, ut Episcopi in Ecclesiis, quæ ab initio communiter cum ceteris veteri Romano more Horas canonicas dicere ac psallere consuevissent, privatum sibi quisque Breviarium conficerent, et illam communionem uni Deo, una et eadem formula preces et laudes adhibendi, dissimillimo inter se, ac pene cujusque episcopatus proprio Officio discerperent. Hinc illa tam multis in locis divini cultus perturbatio: hinc summa in Clero ignoratio cæremoniarum ac rituum Ecclesiasticorum, ut innumerabiles Ecclesiarum ministri, in suo munere indecore, non sine magna piorum offensione, versarentur. Hanc nimirum orandi varietatem gravissime ferens, felicis memoriæ Paulus Papa quartus emendare constituerat. Itaque provisione adhibita, ne ulla in posterum novi Breviarii licentia permitteretur, totam rationem dicendi ac psallendi Horas Canonicas ad pristinum morem et institutum redigendam suscepit. Sed eo postea, nondum iis quæ egregie inchoaverat

perfectis, de vita decedente, cum a piæ memoriæ Pio Papa quarto Tridentinum Concilium, antea varie intermissum, revocatum esset, Patres in illa salutari reformatione ab eodem Concilio constituta, Breviarium ex ipsius Pauli Papæ ratione restituere cogitarunt. Itaque quidquid ab eo in sacro opere collectum, elaboratumque fuerat, Concilii Patribus Tridentum a prædicto Pio Papa missum est. Ubi cum doctis quibusdam et piis viris a Concilio datum esset negotium, ut ad reliquam cogitationem, Breviarii quoque curam adjungerent, instante jam conclusione Concilii, tota res ad auctoritatem judiciumque Romani Pontificis ex decreto ejusdem Concilii relata est: qui illis ipsis Patribus ad id munus delectis, Romam vocatis, nonnullisque in Urbe idoneis viris ad eum numerum adjunctis, rem perficiendam curavit. Verum eo etiam viam universæ carnis ingresso, Nos, ita divina disponente clementia, licet immerito ad Apostolatus apicem assumpti, cum sacrum opus, adhibitis etiam ad id aliis peritis viris, maxime urgeremus, magna in nos Dei benignitate (sic enim accipimus) Romanum hoc Breviarium vidimus absolutum. Cujus ratione dispositionis, ab illis ipsis, qui negotio præpositi fuerant, non semel cognita, cum intelligeremus eos in rei confectione ab antiquis Breviariis nobilium Urbis Ecclesiarum, ac Nostræ Vaticanæ bibliothecæ, non discessisse, gravesque præterea aliquot eo in genere scriptores secutos esse, ac deinde remotis iis quæ aliena et incerta essent, de propria summa veteris divini Officii nihil omisisse: opus probavimus, et Romæ imprimi, impressumque divulgari jussimus. Itaque ut divini hujus operis effectus re ipsa consequatur, auctoritate præsentium tollimus in primis et abolemus Breviarium novum a Francisco Cardinale prædicto editum, et in quacumque Ecclesia, Monasterio, Conventu, Ordine, Militia, et loco virorum et mulierum, etiam exempto, tam a primæva institutione, quam aliter ab hac Sede permissum: Ac etiam abolemus quæcumque alia Breviaria, vel antiquiora, vel quovis privilegio munita, vel ab Episcopis in suis Diœcesibus pervulgata, omnemque illorum usum de omnibus orbis Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Militiis, Ordinibus, et locis virorum et mulierum, etiam exemptis, in quibus alias Officium divinum Romanæ Ecclesiæ ritu dici consuevit, aut debet: illis tamen exceptis, quæ ab ipsa prima institutione, a Sede Apostolica approbata, vel consuetudine, quæ, vel ipsa institutio, ducentos annos antecedat, aliis certis Breviariis usa fuisse constiterit: quibus ut inveteratum illud jus dicendi et psallendi suum Officium non adimimus, sic eisdem, si forte hoc Nostrum, quod modo pervulgatum est, magis placeat, dummodo Episcopus et universum Capitulum in eo consentiant, ut id in Choro dicere et psallere possint, permittimus. Omnes vero, et quascumque Apostolicas et alias permissiones ac consuetudines, et statuta etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel alia firmitate munita, necnon privilegia, licentias et indulta precandi et psallendi, tam in Choro quam extra illum, more et ritu Breviariorum sic suppressorum, prædictis Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Militiis, Ordinibus et locis, necnon S. R. E. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, et aliis Ecclesiarum Prælatis, ceterisque omnibus et singulis personis Ecclesiasticis, sæcu-

laribus, et regularibus, utriusque sexus, quacumque causa concessa, approbata, et innovata, quibuscumque concepta formulis, ac decretis, et clausulis roborata, omnino revocamus: volumusque illa omnia vim et effectum de cetero non habere. Omni itaque alio usu quibuslibet, ut dictum est, interdicto, hoc Nostrum Breviarium, ac precandi psallendique formulam in omnibus universi orbis Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, et locis etiam exemptis, in quibus Officium ex more et ritu dictæ Romanæ Ecclesiæ dici debet, aut consuevit, salva prædicta institutione, vel consuetudine prædictos ducentos annos superante, præcipimus observari: Statuentes Breviarium ipsum nullo unquam tempore vel totum, vel ex parte mutandum, vel ei aliquid addendum, vel omnino detrahendum esse: ac quoscumque, qui Horas Canonicas ex more et ritu ipsius Romanæ Ecclesiæ, jure vel consuetudine dicere vel psallere debent, propositis pœnis per Canonicas sanctiones constitutis in eos, qui divinum Officium quotidie non dixerint, ad dicendum et psallendum posthac in perpetuum Horas ipsas diurnas et nocturnas, ex hujus Romani Breviarii præscripto et ratione omnino teneri: neminemque ex iis, quibus hoc dicendi psallendique munus necessario impositum est, nisi hac sola formula satisfacere posse. Jubemus igitur, omnes et singulos, Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, et ceteros Ecclesiarum Prælatos, ut omissis quæ sic suppressimus et abolevimus, ceteris omnibus etiam privatim per eos constitutis, Breviarium hoc in suis quisque Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Ordinibus, Militiis, Diœcesibus, et locis prædictis introducant: et tam ipsi quam ceteri omnes presbyteri et clerici, sæculares et regulares, utriusque sexus, necnon milites et exempti, quibus Officium dicendi et psallendi quomodocumque, sicut prædicitur, injunctum est, ut ex hujus nostri Breviarii formula, tam in Choro quam extra illum, dicere et psallere procurent. Quod vero in Rubricis Nostri hujus Officii præscribitur, quibus diebus Officium beatæ Mariæ semper Virginis, et Defunctorum, item Septem Psalmos Pœnitentiales et Graduales dici ac psalli oporteat: Nos propter varia hujus vitæ negotia, multorum occupationibus indulgentes, peccati quidem periculum ab ea præscriptione removendum duximus, verum debito providentiæ pastoralis admoniti, omnes vehementer in Domino cohortamur, ut remissionem Nostram, quantum fieri poterit, sua devotione ac diligentia præcurrentes, illis etiam precibus, suffragiis et laudibus, suæ et aliorum saluti consulere studeant. Atque ut fidelium voluntas ac studium magis etiam ad salutarem hanc consuetudinem incitetur, de omnipotentis Dei misericordia beatorumque Petri et Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, qui illis ipsis diebus, in Rubricis præfinitis, beatæ Mariæ, vel Defunctorum Officium dixerint, toties centum dies; qui vero Septem Psalmos, vel Graduales, quinquaginta, de injuncta ipsis pœnitentia relaxamus. Hoc autem concedimus sine præjudicio sanctæ consuetudinis illarum Ecclesiarum, in quibus Officium parvum beatæ Mariæ semper Virginis in Choro dici consueverat, ita ut in prædictis Ecclesiis servetur ipsa laudabilis et sancta consuetudo celebrandi more solito prædictum Officium. Ceterum, ut præsentes litteræ omnibus plenius innotescant, mandamus illas ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum

de Urbe, et Cancellariæ Apostolicæ, et in acie Campi Floræ publicari, earumque exemplar de more affigi. Volumusque, et Apostolica auctoritate decernimus, quod post hujusmodi publicationem, qui in Romana Curia sunt præsentes, statim lapso mense: reliqui vero, qui intra montes, tribus; et qui ultra ubique locorum degunt, sex mensibus excursis, vel cum primum venalium hujus Breviarii voluminum facultatem habuerint, ad precandum et psallendum juxta illius ritum, tam in Choro quam extra illum, maneant obligati. Ipsarum autem litterarum exempla manu Notarii publici, et sigillo alicujus Prælati Ecclesiastici, aut illius curiæ obsignata, vel etiam ipsis voluminibus absque prædicto, vel alio quopiam adminiculo Romæ impressa, eamdem ubique locorum fidem faciant, quam ipsæ præsentes, si essent exhibitæ vel ostensæ. Sed ut Breviarium ipsum ubique inviolatum et incorruptum habeatur, prohibemus, ne alibi usquam in toto orbe, sine Nostra, vel specialis ad id Commissarii Apostolici, in singulis Christiani orbis regnis et provinciis deputandi, expressa licentia imprimatur, proponatur, vel recipiatur. Quoscumque vero, quid illud secus impresserint, proposuerint vel receperint, excommunicationis sententia eo ipso innodamus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostræ ablationis, abolitionis, permissionis, revocationis, jussionis, præcepti, statuti, indulti, mandati, decreti, relaxationis, cohortationis, prohibitionis, innodationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraïre. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Domini MDLXVIII. septimo Idus Julii, Pontificatus Nostri anno tertio.

M. Dat.

Cæs. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno a Nativitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octavo, Indictione undecima, die vero decima quinta mensis Julii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, et D. N. D. Pii divina providentia Papæ quinti anno tertio, retroscriptæ litteræ Apostolicæ lectæ, affixæ et publicatæ fuerunt ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, Cancellariæ Apostolicæ, et in acie Campi Floræ, dimissis ibidem præsentibus litteris per aliquantulum temporis spatium, ut moris est, affixis, et deinde amotis per nos Julium Parinum et Joannem Bornotum, prælibati Ss. D. N. Papæ Cursores.

Antonius Clerici, Magister Cursorum.

CLEMENS PAPA VIII.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Cum in Ecclesia Catholica, a Christo Domino nostro sub uno capite, ejus in terris Vicario instituta, unio, et earum rerum quæ ad Dei gloriam et debitum Ecclesiasticarum personarum officium spectant, conformatio semper conservanda sit, tum præcipue illa communio uni Deo, una et eadem formula preces adhibendi, quæ Romano Breviario continetur, perpetuo retinenda est, ut Deus in Ecclesia per universum orbem diffusa, uno et eodem orandi et psallendi ordine a Christi fidelibus semper laudetur et invocetur. Quamobrem ex decreto Sacri Concilii Tridentini felicis recordationis Pius Papa V. prædecessor noster pie ac sapienter admodum varietatem illam Breviariorum, quæ in singulis Ecclesiis fere diversa habebantur, nonnullis tantum exceptis, sustulit, ac ipsum Breviarium restituit, et Romæ accuratissime imprimi et promulgari curavit: quod ut integrum inviolatumque ab omnibus haberetur, debita provisione adhibita, inter alia statuit, ne ullo unquam tempore totum vel ex parte mutaretur, aut illi aliquid adderetur, vel omnino detraheretur, sub pœnis in ejusdem Constitutione contentis. Cum vero progressu temporis, typographorum negligentia et incuria, et nimia aliorum etiam, ea quæ ad ipsos non pertinent, temere sibi assumentium, audacia ac licentia, multi errores in illud irrepserint: ac tum in sacra Scriptura et Lectionibus Patrum, tum in vitis Sanctorum et Rubricis, aliisque locis, sine Nostra et Romanorum Pontificum prædecessorum Nostrorum auctoritate, pro cujusque arbitrio pleraque addita et immutata fuerint, ita ut nulla jam reperiantur Breviaria, quæ a prima editione ejusdem Pii in multis non discrepent atque dissentiant, et aliqua recognitione indigeant: Nos, qui pro Pastorali Nostra sollicitudine in eam curam præcipue incumbimus, ut ea quæ a Prædecessoribus Nostris sancte ac pie instituta sunt, perpetuo integra et inviolata conserventur: quæ vero hominum culpa immutata sunt atque corrupta, et quæ recognitionem exigunt, in pristinum statum restituantur et reformentur; mandavimus nonnullis piis et eruditis viris, quorum consultatione et opera in hujusmodi rebus frequenter utimur, ut idem Breviarium nova adhibita diligentia accuratius inspicerent, atque examinarent, et ea quæ depravata esse et recognitione indigere animadverterent, pro sua doctrina et pietate restituerent. Quod cum ab iis exacte ac profecto non mediocri cum emolumento præstitum sit, ita ut ex superiori illo incommodo per occasionem non parum utilitatis provenerit: Nos illud in Nostra typographia Vaticana quam emendatissime imprimi ac divulgari jussimus. Ut autem illius usus in omnibus christiani orbis partibus, perpetuis futuris temporibus conservetur, ipsum Breviarium in alma Urbe Nostra in eadem typographia tantum, et non alibi imprimi posse decernimus: extra Urbem vero juxta exemplar in dicta typographia nunc editum, et non aliter, hac lege imprimi posse permittimus, ut nimirum typographis quibuscumque illud imprimere volentibus, id facere liceat, requisita tamen prius et in scriptis obtenta dilectorum filiorum Inquisitorum hæreticæ pravitatis in iis locis, in quibus fuerint, ubi vero non

fuerint, Ordinariorum locorum licentia: alioquin, si absque hujusmodi licentia dictum Breviarium sub quacumque forma de cetero ipsi imprimere, aut bibliopolæ vendere præsumpserint, typographi et bibliopolæ extra Statum Nostrum Ecclesiasticum exsistentes excommunicationis latæ sententiæ, a qua nisi a Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo constituti, absolvi nequeant, in alma vero Urbe, ac reliquo Statu Ecclesiastico commorantes, quingentorum ducatorum auri de Camera, ac amissionis librorum, et typorum omnium Cameræ prædictæ applicandorum pœnas absque alia declaratione irremissibiliter incurrant eo ipso. Et nihilominus eorumdem Breviariorum per eos de cetero absque hujusmodi licentia imprimendorum, aut vendendorum usum ubique locorum et gentium, sub eisdem pœnis perpetuo interdicimus et prohibemus. Ipsi autem Inquisitores, seu Ordinarii locorum, antequam hujusmodi licentiam concedant, Breviaria ab ipsis typographis imprimenda, et postquam impressa fuerint, cum hoc Breviario auctoritate Nostra recognito, et nunc impresso, diligentissime conferant, nec in illis aliquid addi, vel detrahi permittant, et in ipsa licentia originali de collatione facta, et quod omnino concordent, manu propria attestentur, cujus licentiæ copia initio vel in calce cujusque Breviarii semper imprimatur: quod si secus fecerint, Inquisitores videlicet privationis suorum officiorum, ac inhabilitatis ad illa, et alia in posterum obtinenda, Antistites vero et Ordinarii locorum suspensionis a divinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiæ, eorum vero Vicarii privationis similiter officiorum et beneficiorum suorum, et inhabilitatis ad illa, et alia in posterum obtinenda, ac præterea excommunicationis absque alia declaratione, ut præfertur, pœnas incurrant eo ipso. Ceterum pauperum Clericorum, et aliarum personarum Ecclesiasticarum, ac typographorum et bibliopolarum quorumcumque indemnitatis ex benignitate Apostolica rationem habentes, eisdem Breviaria hactenus impressa penes se habentibus, ut ea retinere, et illis uti, eaque vendere respective possint, similiter permittimus et indulgemus. Non obstantibus licentiis, indultis, et privilegiis quibuscumque typographis hactenus per Nos, seu Romanos Pontifices prædecessores Nostros Breviarium prædictum Pii V. imprimendi concessis, quæ per præsentes expresse revocamus, et revocata esse volumus, necnon constitutionibus et ordinationibus Apostolicis, generalibus et specialibus, in contrarium præmissorum quomodocumque concessis, confirmatis et approbatis, quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa mentio habenda esset, tenores hujusmodi præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut præsentium nostrarum litterarum exemplaribus etiam in ipsis Breviariis impressis, vel manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die x. Maji MDCII. Pontificatus Nostri anno undecimo.

M. Vestrius Barbianus.

URBANUS PAPA VIII.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Divinam Psalmodiam sponsæ consolantis in hoc exsilio absentiam suam a sponso cœlesti, decet esse non habentem rugam, neque maculam: quippe cum sit ejus hymnodiæ filia, quæ canitur assidue ante sedem Dei et Agni, ut illi similior prodeat, nihil, quantum fieri potest, præferre debet, quod psallentium animos Deo ac divinis rebus, ut convenit, attentos avocare alio ac distrahere possit: qualia sunt, si quæ interdum in sententiis aut verbis occurrant non tam apte concinneque disposita, ut tantum tantique obsequii ac ministerii opus exigeret. Quæ causæ quondam impulere Summos Pontifices prædecessores Nostros felicis memoriæ Pium hujusce nominis quintum, ut Breviarium Romanum incertis per eam ætatem legibus vagum, certa stataque orandi methodo inligaret, et Clementem VIII., ut illud ipsum lapsu temporis ac typographorum incuria depravatum, decori pristino restitueret. Nos quoque in eamdem cogitationem traxere, et sollicitudo Nostra erga res sacras, quas primam et optimam partem muneris Nostri censemus, et piorum doctorumque virorum judicia et vota conquerentium in eo contineri non pauca, quæ sive a primo nitore institutionis excidissent, sive inchoata potius quam perfecta forent ab aliis, certe a Nobis supremam imponi manum desiderarent. Nos itaque huic rei sedulam operam navavimus, et jussu Nostro aliquot eruditi et sapientes viri suam serio curam contulerunt, quorum diligentia studioque perfectum opus est, quod gratum omnibus, Deoque et sanctæ Ecclesiæ honorificum fore speramus: siquidem in eo Hymni (paucis exceptis) qui non metro, sed soluta oratione, aut etiam rhythmo constant, vel emendatioribus codicibus adhibitis, vel aliqua facta mutatione ad carminis et latinitatis leges, ubi fieri potuit, revocati; ubi vero non potuit, de integro conditi sunt, eadem tamen, quoad licuit, servata sententia. Restituta in Psalmis et Canticis interpunctio editionis Vulgatæ, et canentium commoditati, ob quam eadem interpunctio mutata interdum fuerat, additis Asteriscis consultum. Patrum Sermones et Homiliæ collatæ cum pluribus impressis editionibus, et veteribus manuscriptis, ita multa suppleta, multa emendata atque correcta. Sanctorum Historiæ ex priscis et probatis auctoribus recognitæ. Rubricæ, detractis nonnullis, quibusdam adjectis, clarius et commodius explicatæ. Denique omnia magno et longo labore diligenter accurateque ita disposita et expolita, ut quod erat in votis, ad optatum exitum perductum sit. Cum igitur tanta tamque exacta doctorum hominum industria, ne plane in irritum recidat, requirat typographorum fidem, mandavimus dilecto filio Andreæ Borgiotto, typographiæ Nostræ Apostolicæ Præfecto, procurationem hujus Breviarii in lucem primo edendi: quod exemplar, qui posthac Romanum Breviarium impresserint, sequi omnes teneantur. Extra Urbem vero nemini licere volumus idem Breviarium in posterum typis excudere,

aut evulgare, nisi facultate in scriptis accepta ab Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, siquidem inibi fuerint, sin minus ab locorum Ordinariis. Quod si quis quacumque forma contra præscriptum Breviarium Romanum aut typographus impresserit, aut impressum bibliopola vendiderit, extra ditionem Nostram Ecclesiasticam, excommunicationis latæ sententiæ pœnæ subjaceat, a qua nisi a Romano Pontifice (præterquam in mortis articulo constitutus) absolvi nequeat; in alma vero Urbe ac reliquo Statu Ecclesiastico commorantes, quingentorum ducatorum auri de Camera, ac amissionis librorum, et typorum omnium eidem Cameræ applicandorum pœnas, absque alia declaratione irremissibiliter incurrant; et nihilominus Breviaria sine prædicta facultate impressa, aut evulgata, eo ipso prohibita censeantur. Inquisitores vero, locorumque Ordinarii facultatem hujusmodi non prius concedant, quam Breviarium tam ante, quam post impressionem cum hoc ipso exemplari, auctoritate Nostra vulgato, diligenter contulerint, et nihil in iis additum detractumque cognoverint. In ipsa autem facultate, cujus exemplum in fine aut initio cujusque Breviarii impressum semper addatur, mentionem manu propria faciant absolutæ hujusmodi collationis, repertæque inter utrumque Breviarium conformitatis, sub pœna Inquisitoribus privationis suorum officiorum, ac inhabilitatis ad illa, et alia in posterum obtinenda; Ordinariis vero locorum suspensionis a divinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiæ; eorum vero Vicariis privationis officiorum et beneficiorum suorum, ac inhabilitatis ad illa, et alia in posterum obtinenda, necnon excommunicationis absque alia declaratione incurrendæ. Sub iisdem etiam prohibitionibus et pœnis comprehendi intendimus et volumus ea omnia, quæ a Breviario Romano ortum habent, sive ex parte, sive in totum, cujusmodi sunt Missalia, Diurna, Officia parva beatæ Virginis, Officia majoris Hebdomadæ, et id genus alia, quæ deinceps non imprimantur, nisi prævia illorum, et cujuslibet ipsorum in dicta typographia per eumdem Andream impressione, ut omnino cum Breviario de mandato Nostro edito concordent. Injungimus autem Nuntiis Nostris ubique locorum degentibus, ut huic negotio diligenter invigilent, cunctaque ad præscriptum hujus voluntatis Nostræ confici curent. Nolumus tamen his litteris Breviaria, et alia prædicta, quæ impressa sunt hactenus, prohiberi, sed indemnitati omnium consulentes, tam typographis et bibliopolis vendere, quam Ecclesiis, Clericis, aliisque retinere, atque iis uti Apostolica benignitate permittimus et indulgemus. Non obstantibus licentiis, indultis et privilegiis Breviaria imprimendi quibuscumque typographis per nos, seu Romanos Pontifices prædecessores nostros hucusque concessis, quæ per præsentes expresse revocamus, et revocata esse volumus: necnon constitutionibus et ordinationibus generalibus et specialibus in contrarium præmissorum quomodocumque editis, confirmatis et approbatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa mentio habenda esset, tenores hujusmodi præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem ut præsentium litterarum Nostrarum exemplaribus, etiam in ipsis Bre-

viariis impressis, vel manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ, apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die xxv. Januarii MDCXXXI. Pontificatus Nostri anno octavo.

M. A. Maraldus. **J. Savenier.**

EX DECRETORUM REGISTRO
SACRÆ RITUUM CONGREGATIONIS
HÆC AD BREVIARIUM ROMANUM ATTINENT.

Sacra Rituum Congregatio declaravit et decrevit, non potuisse post Bullam Pii V. de Breviario Romano, neque posse locorum Ordinarios, tam Sæculares quam Regulares, addere Kalendariis, etiam propriis, Sanctorum Officia, nisi ea dumtaxat, quæ Breviarii Romani Rubricis, vel Sacræ Rituum Congregationis, seu Sedis Apostolicæ licentia conceduntur: neque propria auctoritate, quovis prætextu, mutare ritum qui habetur in Kalendario Romano seu Rubricis Breviarii, in altiorem ritum: neque extendere concessa Officia de loco ad locum.

Item vetuit et prohibuit, celebrari per totam Civitatem vel Diœcesim, etiam de cujuscumque Ordinarii auctoritate, Festum cum Officio, eo quod in loco adsit Ecclesia Parochialis, vel Regularis, vel Abbatialis, aut aliqua Reliquia; sed tantum in ipsius Sancti Ecclesia titulari, seu ubi asservatur corpus aut insignis Reliquia, et non alibi.

Insignes autem Reliquias declaravit esse caput, brachium, crus, aut illam partem corporis in qua passus est Martyr, modo sit integra, et non parva, et legitime ab Ordinariis approbata.

De sanctis Episcopis locorum, Martyribus, Civibus, et aliis Festis, de quibus in Kalendario Romano seu Rubricis Breviarii nihil habetur, uti etiam de Beatis nondum canonizatis, nihil propria auctoritate constituatur, sed omnino consulatur Sacra Rituum Congregatio.

Decretum quoque nuper editum super electione Sanctorum in Patronos, et impressum omnino servetur.

Et hæc omnia decrevit, statuit, et mandavit, innovando pœnas Constitutionis S. Pii V. respective.

Facta demum relatione horum Decretorum Ss. D. N. Urbano Papæ VIII., ea laudavit et approbavit, atque ab omnibus ubique sub prædictis pœnis servari præcepit: necnon in novis Breviariis de mandato Sanctitatis Suæ imprimendis apponi jussit. Die 13. Januarii 1631.

Loco ✠ Sigilli.

T. Tegrimius, Episcopus Assisien., Secret.

EJUSDEM PRO SANCTIS AD LIBITUM.

Eadem Sacra Rituum Congregatio, habita die 2. Decembris 1673, statuit ex mandato Clementis X. Festa Sanctorum ad libitum in posterum non esse transferenda, si eorum festivitas incidat in diem Dominicam, vel aliquem diem Festorum mobilium, sed tunc illo anno eorum Officia esse omittenda. Quod ipsum postea Innocentius Papa XI. in Congregatione habita 24. Jan. 1682 generali decreto confirmavit, et extendit insuper etiam ad Octavas et Natalitia Sanctorum, de præcepto in aliqua Religione vel Diœcesi, ex indulto Apostolico recitanda. Ita ut ne quidem dictis Festis vel Octavis Festa ad libitum tunc incidentia possint recitari, sed omitti prorsus debeant.

Permisit tamen, ut Festum translatum quod alias eo die celebrandum foret, in alium diem non impeditum transferatur: item ut eodem die omitti possit Officium semel per hebdomadam aut mensem recitandum ex indulto Apostolico, ut ita locus sit celebrando Officio ad libitum.

EJUSDEM PRO SANCTIS IN MARTYROLOGIO NON DESCRIPTIS.

Officia Sanctorum ratione Corporis, seu insignis Reliquiæ recitanda, ex Decreto S. R. Congregationis 11. Augusti 1691 intelligi debere de Sanctis dumtaxat in Martyrologio Romano descriptis, et dummodo constet de identitate Corporis, seu Reliquiæ insignis illiusmet Sancti, qui reperitur in Martyrologio Romano descriptus: de ceteris autem Sanctis in prædicto Martyrologio non descriptis, aut quibus a Sancta Sede non fuerit specialiter concessum, Officia recitari et Missas celebrari vetuerunt, non obstante quod ipsorum Corpora, vel insignes Reliquiæ in Ecclesiis asserventur: quibus tamen ab Ordinariis locorum approbatis debitam fidelium venerationem (prout hactenus servatum est) exhibendam esse censuerunt, sed absque Officio et Missa, sub pœnis de non satisfaciendo præcepto recitandi Officium, aliisque in Constitutione S. Pii V. contentis. Die 11. Augusti 1691. et Sanctissimus approbavit die 19. Octobris ejusdem anni 1691.

Loco ✠ Sigilli.

J. Vallemanus, S. R. C. Secret.

DECRETA GENERALIA CIRCA RUBRICAS.

Cum Sacrorum Rituum Congregationi demisse supplicatum fuerit sequentia dubia declarare:

Primum. An, cum multis Congregationibus, Religionibus, sive Ecclesiis, vel Nationibus concessum sit a Sancta Sede Apostolica, ut semel, vel pluries in singulis hebdomadis, vel mensibus celebrentur varia Officia per annum, v. g. de Sanctissimo Sacramento, vel de San-

ctis, in diebus non impeditis aliquo Festo duplici vel semiduplici, liceat ejusmodi Officia facere etiam in diebus sanctæ Quadragesimæ, Adventus, Vigiliarum, et Quatuor Temporum, etiamsi de his diebus nulla sit facta specialis mentio in aliquibus Officiorum concessionibus?

Secundum. An dies impeditus Festo duplici vel semiduplici pro dictis officiis recitandis, intelligantur etiam dies, in quibus ponendum est Officium de Festo duplici vel semiduplici translato, quemadmodum dicitur responsum fuisse olim a Sacra Congregatione: Quod scilicet Festum duplex vel semiduplex etiam translatum, necnon dies Octavæ sit dies impeditus respectu talium Officiorum?

Tertium. An Regulares absque speciali privilegio, sed sola communicatione privilegiorum aliarum Religionum, possint addere nomen Sancti Fundatoris in Litaniis, et Confiteor? itemque recitare Officia et Missas concessas aliis Religionibus?

Sacrorum Rituum eadem Congregatio ad relationem Eminentissimi et Reverendissimi Domini Card. Colloredo respondit:

Ad primum, Negative, et hujusmodi indulta non habere locum in Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, sive cum jejunio, sive absque jejunio, nec in Feria secunda Rogationum nec in illa Feria, in qua secundum Rubricas sit reponendum Officium Dominicæ.

Ad secundum, Affirmative.

Ad tertium, Negative in omnibus.

Et ita declaravit ac servari voluit. Ac insuper ut Declarationes, seu Decreta prædicta omnibus innotescant, typis ea imprimi mandavit. Die 20. Martii 1706.

G. Card. Carpineus.

Loco ✠ Sigilli.

B. Inghirami, Sacr. Rit. Congr. Secret.

IGNATIUS

DIVINA MISERATIONE ET SEDIS APOSTOLICÆ GRATIA

EPISCOPUS RATISBONENSIS

PATRICIUS ROMANUS

SS. D. N. LEONIS XIII. PRÆLATUS DOMESTICUS ET SOLIO PONTIFICIO ASSISTENS etc. etc.

OMNIBUS HAS LITTERAS VISURIS SALUTEM ET BENEDICTIONEM A DOMINO.

Cum a Romano Pontifice Urbano VIII. decretum sit, ne a typographis Breviarium Romanum imprimatur et in lucem edatur, sine licentia eaque in scriptis obtenta ab Ordinario loci: Nos dilecto Filio Nostro Friderico Pustet, S. Sedis Apostolicæ necnon S. Rituum Congregationis Typographo et Bibliopolæ Ratisbonensi licentiam dedimus illud imprimendi, et R. P. Georgium Schober C. Ss. R., Consultorem S. R. C. et Censorem Nostrum, deputavimus, qui diligenti examine instituto novæ hujus Breviarii, in 12° ut dicunt, et in quatuor partes distributi, editionis ab eodem Friderico Pustet pulchre exornatæ integritatem, omnimodamque cum editione typica ac novissimis Rubricis consonantiam comprobaret.

Postquam autem fuimus ex illius Censoris testimonio informati, primam hanc, quam hiemalem vocant, Breviarii Romani partem cum editionis typicæ parte hiemali ceterisque novissimis decretis ac Rubricis ejusdem S. Rit. Congregationis ad amussim concordare, excusam libentissime adprobamus evulgandique licentiam impertimur.

In quorum fidem has Nostras litteras, manu Nostra subscriptas atque majori Nostro Sigillo munitas, expediri jussimus.

Ratisbonæ, die 4. Aprilis 1898.

+ Ignatius Epps Ratisbon.

(L. S.) Dr. Josef Kumpfmüller, Secret.

DE ANNO ET EJUS PARTIBUS.

Annus menses habet duodecim, hebdomadas duas et quinquaginta, et diem unum: dies vero trecentos sexaginta quinque, et fere sex horas; tanto enim temporis intervallo sol Zodiacum perlustrat. Quater autem sex horæ singulis quaternis annis diem constituunt: hinc annus ille intercalaris, Bissextus, vel Bissextilis dicitur.

De anni correctione, ejusque necessitate, ac Kalendario Gregoriano.

Quod dictum est, annum continere trecentos et sexaginta quinque dies, et fere sex horas, intelligendum est sex horas non esse integras, cum ad earum complementum aliqua minuta deficiant.

Ex quorum minutorum neglectu progressum est, ac si annus ultra dies 365 contineret integras sex horas: et factum est, ut minuta, quæ ultra debitam quantitatem annis singulis tribuebantur, tractu temporis ita excreverint, ut invicem juncta constituerint dies decem: qui causam dederunt ut Æquinoctium vernum sedem suam mutaverit.

Cui malo occurrens Gregorius XIII. non solum Æquinoctium vernum restituit in pristinam sedem, a qua jam a Concilio Nicæno, decem circiter diebus in anno correctionis 1582 præcedendo recesserat, quod a Concilio ad xii. Kalendas Aprilis fuerat constitutum, et xiv. Lunam Paschalem suo in loco reposuit; sed viam quoque tradidit, et rationem, qua caveretur ut in posterum et Æquinoctium vernum, et xiv. Luna Paschalis a propriis sedibus numquam removerentur.

Ut enim Æquinoctium vernum ad xii. Kalendas Aprilis restitueretur, statuit ut dicti decem dies in mense Octobris ipsius anni 1582. eximerentur; ut post quartam diem Octobris sancto Francisco sacram, sequens dies non esset quinta, sed decima quinta Octobris. Et ita error, qui in præteritum tot annorum circulis irrepserat, in momento temporis fuit correctus.

Ut autem in posterum idem error vitaretur, ne ad xii. Kalendas Aprilis Æquinoctium vernum recederet, statuit idem Gregorius, Bissextum quarto quoque anno (ut mos est) continuari debere, præterquam in centesimis annis: qui quamvis Bissextiles antea semper fuerint, qualem etiam esse voluit annum 1600. anno correctionis proximum, post eum tamen, qui deinceps consequentur, centesimi, non omnes Bissextiles essent, sed in quadringentis quibusque annis primi quique tres centesimi sine Bissexto transigerentur; quartus vero quisque centesimus esset Bissextilis, ita ut annus 1700. 1800. 1900. Bissextiles non sint, anno vero 2000. more consueto dies Bissextus intercaletur, Februario dies 29 continente; idemque ordo intermittendi intercalandique Bissextum diem in quadringentis quibusque annis perpetuo conservaretur.

Quatuor Tempora.

Quatuor Tempora celebrantur quarta et sexta Feria, ac Sabbato post tertiam Dominicam Adventus, post primam Dominicam Quadrag., post Dominicam Pentecostes, post Festum Exaltationis S. Crucis.

Nuptiæ quando celebrari non possint juxta Decretum Tridentini Concilii.

A Dominica prima Adventus usque in diem Epiphaniæ, et a Feria quarta Cinerum usque in Octavam Paschatis inclusive, sancta Synodus solemnitates Nuptiarum prohibet. In aliis vero temporibus Nuptias solemniter celebrari permittit.

De Cyclo decennovennali Aurei numeri.

Cyclus decennovennalis Aurei numeri est revolutio numeri 19 annorum ab 1 usque ad 19, qua revolutione peracta, iterum ad unitatem reditur. Verbi gratia: Anno 1577 numerus cycli decennovennalis, qui dicitur Aureus, est 1; anno sequenti

1578 est 2, et ita deinceps in sequentibus annis, uno semper amplius, usque ad 19, qui Aureus numerus cadet in annum 1595, post quem iterum ad unitatem redeundum est, ita ut anno 1596 Aureus numerus sit rursus 1, et anno 1597 sit 2, etc.

Igitur ut Aureus numerus quolibet anno proposito inveniatur, composita est sequens tabella Aureorum numerorum, cujus usus incipit ab anno correctionis 1582 inclusive, duratque in perpetuum. Ex ea enim Aureus numerus cujuslibet anni post annum 1582 reperietur hoc modo.

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	
15.	16.	17.	18.	19.	1.	2.	3.	4.	5.

Anno 1582 tribuatur primus numerus tabellæ, qui est 6. secundus autem qui est 7, sequenti anno 1583, et ita deinceps in infinitum, donec ad annum, cujus Aureum numerum quæris, perveniatur, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris. Nam numerus in quem annus propositus cadit, dabit Aureum numerum quæsitum.

Modus brevis cognoscendi Aureum numerum cujusque anni.

Numero anni de quo quæris, adde unicam unitatem 1. Exempli gratia: 1833 adde 1: summam inde conflatam divide per 19; quod superest, erit Aureus numerus ipsius anni; si nihil superest, erit Aureus numerus 19.

De Epactis et Noviluniis.

Epacta nihil aliud est, quam numerus dierum quibus annus solaris communis dierum 365 annum communem lunarem dierum 354 superat: ita ut Epacta primi anni sit 11, cum hoc numero annus solaris communis lunarem annum communem excedat; atque adeo sequenti anno Novilunia contingant 11 diebus prius quam anno primo. Ex quo fit Epactam secundi anni esse 22, cum eo anno rursum annus solaris lunarem annum superet 11 diebus, qui additi ad 11 dies primi anni efficiunt 22: ac proinde, finito hoc anno, Novilunia contingere 22 diebus prius, quam primo anno: Epactam autem tertii anni esse 3, quia si rursus 11 dies ad 22 adjiciantur, efficietur numerus 33; a quo si rejiciantur 30 dies, qui unam lunationem embolismalem constituunt, relinquentur 3, atque ita deinceps. Progrediuntur enim Epactæ omnes per continuum augmentum 11 dierum, abjectis tamen 30, quando rejici possunt. Solum quando perventum erit ad ultimam Epactam Aureo numero 19 respondentem, quæ est 29, adduntur 12, ut abjectis 30, ex composito numero 41, habeatur rursus Epacta 11, ut in principio. Quod ideo fit, ut ultima lunatio embolismica, currente Aureo numero 19, sit tantum 29 dierum. Si enim 30 dies contineret, ut aliæ sex lunationes embolismicæ, non redirent Novilunia post 19 annos solares ad eosdem dies, sed versus calcem mensium prolaberentur, contingerentque uno die tardius quam ante 19 annos. De qua re plura invenies in libro novæ rationis restituendi Kalendarii Romani. Sunt autem novemdecim Epactæ, quot et Aurei numeri, respondebantque ipsis Aureis numeris ante Kalendarii correctionem eo modo, quo in hac tabella dispositæ sunt.

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ante Kalendarii correctionem.

Aur. num.	1.	2.	3.	4.	5.		
Epactæ.	xi.	xxii.	iii.	xiv.	xxv.		
6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
vi.	xvii.	xxviii.	ix.	xx.	i.	xii.	
13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	
xxiii.	iv.	xv.	xxvi.	vii.	xviii.	xxix.	

Quia vero cyclus decennovennalis Aurei numeri imperfectus est, cum Novilunia post 19 annos solares non præcise ad eadem loca redeant, ut dictum est, imperfectus etiam erit hic cyclus 19 Epactarum. Quamobrem ita emendatus est, ut in posterum loco Aurei numeri, et dictarum 19 Epactarum, utamur 30 numeris Epactalibus ab 1 usque ad 30 ordine progredientibus, quamvis ultima Epacta, sive quæ ordine est trigesima, notata numero non sit, sed

signo hoc *, propterea quod nulla Epacta esse possit 30. Variis autem temporibus ex his 30 Epactis respondent decem et novem Aureis numeris variæ decem et novem Epactæ, prout solaris anni ac lunaris æquatio exposcit: quæ quidem decem et novem Epactæ progrediuntur, ut olim per eumdem numerum 11, adduntur que semper 12 illi Epactæ, quæ respondet Aureo numero 19, ut habeatur sequens Epacta respondens Aureo numero 1, ob rationem paulo ante dictam. Id quod sequens tabella perspicuum faciet, quæ continet Aureos numeros, et Epactas inter se respondentes ab anno correctionis 1582, post detractionem decem dierum, usque ad annum 1700 exclusive. Quamvis autem vulgares Epactæ mutentur in Martio, re ipsa tamen in principio anni mutandæ sunt, una cum Aureo numero, in cujus locum hæ nostræ Epactæ succedunt.

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab Idibus Octobris anni correctionis 1582 (detractis prius decem diebus) usque ad annum 1700 exclusive.

Aur. num.	6.	7.	8.	9.	10.
Epactæ.	xxvi.	vii.	xviii.	xxix.	x.

11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
xxi.	ii.	xiii.	xxiv.	v.	xvi.	xxvii.
18.	19.	1.	2.	3.	4.	5.
viii.	xix.	i.	xii.	xxiii.	iv.	xv.

Itaque si Epacta quocumque anno proposito invenienda sit, quærendus est Aureus numerus illius anni in superiori ordine illius tabellæ quæ illi tempori, in quo propositus annus continetur, congruit. Mox enim sub Aureo numero in inferiori ordine tabellæ reperietur Epacta anni propositi, vel certe hoc signum *. Ubi ergo illa Epacta vel signum * in Kalendario inventum fuerit, eo die Novilunium fiet. Invenietur autem Aureus numerus vel ex antecedente canone, vel ex tabella Epactarum proposito tempori congruente, tribuendo primum Aureum numerum illius tabellæ illi anno, a quo usus tabellæ incipit, et secundum Aureum numerum sequenti anno, etc. Eodem modo reperietur Epacta sine Aureo numero, si prima Epacta tabellæ tribuatur illi anno, a quo ejus usus incipit, et secunda Epacta sequenti anno, etc.

Exemplum: Anno correctionis 1582 Aureus numerus est 6, nempe primus primæ tabellæ, cujus usus incipit ab Idibus Octobris dicti anni 1582, detractis prius decem diebus. Erit ergo tunc Epacta xxvi, quæ sub Aureo numero 6 collocatur, fietque Novilunium die 27. Oct. et 26. Nov. et 25. Dec. Item anno 1583 jam correcto Aureus numerus est 7, cui in eadem tabella supposita est Epacta vii, quæ toto eo anno in Kalendario Novilunia indicabit: ut in Jan. die 24., in Febr. die 22., in Martio die 24., etc.

Alia Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab anno 1833 inclusive, usque ad annum 1900 exclusive.

Aur. num.	10.	11.	12.	13.	14.
Epactæ.	ix.	xx.	i.	xii.	xxiii.

15.	16.	17.	18.	19.	1.	2.
iv.	xv.	xxvi.	vii.	xviii.	*	xi.
3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
xxii.	iii.	xiv.	xxv.	vi.	xvii.	xxviii.

Ad tollendam dubitationem de usu hujus novæ tabellæ Epactarum, ostendemus rem exemplis. Anno 1833 tribuatur Epacta ix, quæ sub Aureo numero 10 collocatur; fietque Novilunium 22 Januarii, 20. Februarii, 22. Martii. Item anno 1834 tribuatur Epacta xx sub Aureo numero 11 collocata, quæ toto eo anno in Kalendario Novilunia monstrabit: ut in Januario die 11., in Februario die 9., in Martio die 11. Et sic deinceps per ordinem annis progredientibus, redeundo ad principium tabellæ quotiescumque eam percurreris. Rursus anno 1862, Epacta non signatur numero, sed hoc signo *, quod collocatur sub Aureo numero 1, et in Kalendario toto eo anno Novilunia indicabit, nimirum in Januario die 1 et 31, in Martio (nam in Februario nullum tunc Novilunium, cum in eo signum hoc * non reperiatur) die 1 et 31, in Aprili die 29, etc.

Tabella litterarum Dominicalium ab Idibus Octobris anni correctionis 1582 (detractis prius decem diebus) usque ad annum 1700 exclus.

c	b	A g	f	e	d	c b	A	g	f	e d	c	b	A
g f	e	d	c	b A	g	f	e	d c	b	A	g	f e	d

Usus hujus tabellæ hic est: Anno correctionis 1582 post Idus Octobris (detractis prius decem diebus) tribuatur littera c primæ cellulæ, et sequenti anno 1583 littera b, secundæ, et anno 1584 dentur litteræ A g, tertiæ cellulæ, et sic deinceps aliis annis ordine aliæ cellulæ tribuantur, donec ad annum propositum perventum sit, redeundo ad principium abellæ, quotiescumque eam percurreris: nam cellula, in quam annus propositus cadit, dummodo minor sit quam annus 1700, dabit litteram Dominicalem propositi anni. Quæ si unica occurrerit, annus erit communis; si vero duplex, Bissextilis: et tunc superior littera Dominicam diem ostendet in Kalendario a principio anni usque ad Festum sancti Mathiæ Apostoli: inferior autem ab hoc Festo usque ad finem anni.

Exempli gratia: Sit invenienda littera Dominicalis anno 1587. Numera ab anno 1582, quem tribue primæ litteræ c, usque ad annum 1587, tribuendo singulis cellulis singulos annos (computando geminas litteras quascumque, superiorem et inferiorem, pro una cellula), cadetque annus 1587 in litteram d, quæ sextum locum in tabella occupat. Est ergo toto eo anno littera Dominicalis d, annusque communis est, cum littera simplex occurrat. Rursus sit investiganda littera Dominicalis anno 1616. Numera ab anno 1582, ut dictum est, usque ad annum 1616, redeundo ad principium tabellæ, postquam eam percurreris, perveniesque ad duas hasce litteras c b, septimo loco positas. Est ergo annus ille Bissextilis, cum duplex littera occurrat, superiorque littera c Dominicam diem indicabit a principio anni illius usque ad Festum S. Mathiæ, inferior autem b, in reliqua parte anni.

Alia Tabella litterarum Dominicalium ab anno 1833 inclusive, usque ad annum 1900 exclusive.

f	e	d	c b	A	g	f	e d	c	b	A	g f	e	d
c	b A	g	f	e	d c	b	A	g	f e	d	c	b	A g

Usus autem hujus tabellæ hic est. Anno 1833 tribuatur littera f primæ cellulæ, et sequenti anno 1834 littera e, et sic deinceps ceteris annis ordine aliæ cellulæ tribuantur, donec ad annum propositum perventum sit, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris; nam cellula, in quam annus propositus cadit, dabit litteram Dominicalem propositi anni: quæ si unica occurrerit, annus erit communis: si vero duplex, Bissextilis: et tunc superior littera Dominicalem diem ostendet in Kalendario a principio anni usque ad Festum S. Mathiæ Apostoli, inferior autem ab hoc Festo usque ad finem anni.

De Indictione.

Indictio est revolutio 15 annorum, ab 1 usque ad 15, qua revolutione peracta, iterum reditur ad unitatem, initiumque sumit quilibet annus hujus cycli a Januario in Bullis Pontificiis. Et quoniam Indictionum frequens usus est in Diplomatibus et Scripturis publicis, facile annum Indictionis currentem quolibet anno proposito inveniemus ex sequenti tabella, cujus usus perpetuus est; initium tamen sumit ab anno correctionis 1582.

Tabella Indictionis ab anno correctionis 1582.

10.	11.	12.	13.		14.	15.	1.
2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

Nam si anno 1582 tribuas primum numerum, qui est 10, et sequenti anno 1583 secundum numerum, qui est 11, et sic deinceps usque ad annum propositum, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris, cadet annus propositus in Indictionem quæ quæritur.

De Festis Mobilibus.

Quoniam ex decreto sacri Concilii Nicæni Pascha, ex quo reliqua

Festa mobilia pendent, celebrari debet die Dominico, qui proxime succedit xiv. lunæ primi mensis (is vero apud Hebræos vocatur primus mensis, cujus xiv. Luna vel cadit in diem verni Æquinoctii, quod die 21. mensis Martii contingit, vel propius ipsum sequitur), efficitur, ut si Epacta cujusvis anni inveniatur, et ab ea in Kalendario notata inter diem octavum Martii inclusive, et quintum Aprilis inclusive (hujus enim Epactæ xiv. Luna cadit vel in diem Æquinoctii verni, id est, in diem 21. Martii, vel eum propius sequitur), numerentur inclusive deorsum versus dies quatuordecim; proximus dies Dominicus diem hunc xiv. sequens (ne cum Judæis conveniamus, si forte dies xiv. Lunæ caderet in diem Dominicum) sit dies Paschæ,

Exemplum: Anno 1605, Epacta est x, et littera Dominicalis b. Et quoniam invenimus Epactam x inter diem 8. Martii et 5. Aprilis inclusive positam esse e regione diei 21. Martii, a quo inclusive si deorsum versus numerentur 14 dies, inveniemus xiv. Lunam die 3. Aprilis, quæ est Dominica, cum e regione illius sit littera Dominicalis b. Ne igitur cum Judæis conveniamus, qui Pascha celebrant die xiv. Lunæ, sumenda est littera Dominicalis b, quæ sequitur xiv. Lunam, nempe ea quæ e regione diei 10. Aprilis collocatur: atque eo anno Pascha celebrandum erit die 10. Aprilis. Item anno 1604, Epacta est xxix, et duplex littera Dominicalis d c, cum annus ille sit Bissextilis. Si igitur ab Epacta xxix, quæ e regione diei 1. Aprilis ponitur inter diem 8. Martii et 5. Aprilis inclusive, numerentur dies 14, cadet xiv. Luna in diem 14. Aprilis. Et quia tunc currit posterior littera Dominicalis, nempe c, quæ post diem 14. Aprilis, id est, post xiv. Lunam collocata est e regione diei 18. Aprilis, celebrabitur eo anno Pascha die 18. Aprilis.

Ceterum ut facilius omnia Festa mobilia inveniantur, compositæ sunt duæ sequentes tabulæ Paschales, una antiqua, et nova altera. Ex antiqua ita Festa mobilia reperientur. In latere sinistro tabulæ accipiatur Epacta currens, et in linea litterarum Dominicalium sumatur littera Dominicalis currens, infra tamen Epactam currentem: ita ut si littera Dominicalis currens reperiatur e regione Epactæ currentis, assumenda sit eadem littera Dominicalis proxime inferior. Nam e regione hujus litteræ Dominicalis omnia Festa mobilia continentur.

Exemplum: Anno 1606, Epacta est xxi., et littera Dominicalis A. Si igitur in tabula antiqua sumatur littera Dominicalis A, quæ primo infra Epactam xxi. occurrit, reperietur e regione hujus litteræ Dominica Septuag. die 22. Jan., dies Cinerum 8. Febr., Pascha 26. Martii, Ascensio Dñi 4. Maji, Pentecostes 14. Maji, et Festum Corporis Christi 25. Maji. Dominicæ autem inter Pentec. et Advent. eo anno erunt 28, et Adventus celebrabitur die 3. Dec.; et sic de ceteris. Item anno 1605, Epacta est x., et littera Dominicalis b, quæ in tabula reperitur e regione Epactæ x. Quare sumenda est alia littera b, quæ proxime infra Epactam invenitur, e regione cujus invenies Septuagesimam die 6. Febr., diem Cinerum 23. Februarii, Pascha 10. Aprilis. etc.

Notandum autem est, quod quemadmodum in anno communi, cadente littera Dominicali e regione Epactæ in tabula antiqua, sumitur eadem littera proxima infra Epactam, ut diximus: ita quoque in anno Bissextili, si alterutra duarum litterarum Dominicalium tunc currentium e regione Epactæ reperiatur, assumendæ sunt aliæ duæ similes litteræ proxime inferiores, ut Festa mobilia inveniantur.

Ex tabula vero Paschali nova ita eadem Festa mobilia reperientur. In cellula litteræ Dominicalis currentis quæratur Epacta currens. Nam e directo omnia Festa mobilia deprehendentur. Ut anno 1609 in cellula litteræ Dominicalis d, tunc currentis, e regione Epactæ xxiv. quæ eodem anno currit, habetur Septuag. die 15. Febr., dies Cinerum 4. Martii, Pascha 19. Aprilis, etc.

Sed sive antiqua, sive nova tabula Paschali utamur, invenienda sunt

omnia Festa mobilia in annis Bissextilibus per litteram Dominicalem posteriorem, quæ nimirum currit post Festum sancti Mathiæ Apostoli, ne scilicet ambigamus, utra duarum litterarum pro hoc, aut illo Festo indagando accipienda sit: ita tamen ut Septuagesimæ et diei Cinerum inventæ in Januario aut Februario addatur unus dies. Quod ideo fit, quia ante diem S. Mathiæ currit prior littera Dominicalis, quæ in Kalendario posteriorem semper sequitur: post Festum autem S. Mathiæ in Februario, licet posterior littera currat, additur tamen tunc dies intercalaris, ita ut dies 24. Februarii dicatur 25., et dies 25. dicatur 26., etc. Quod si dies Cinerum cadat in Martium, nihil addendum est, quia tunc et littera posterior currit, et dies mensis propriis numeris respondent, cum dies intercalaris Februario sit additus. Imo nisi per posteriorem litteram investigarentur, non inveniretur recte Septuagesima in anno Bissextili currente Epacta xxiv. vel xxv., et littera Dominicali d c, ut in secundo ac tertio exemplo perspicuum fiet pro annis 4088 et 3784. Exempli gratia: Anno 2096 Bissextili Epacta erit v. et litteræ Dominicales A g. Si igitur per posteriorem litteram, quæ est g, Festa mobilia investigentur, reperietur Septuagesima die 11. Februarii, et dies Cinerum 28. Febr. Si autem addatur unus dies, cadet Septuagesima in diem 12. Februarii, quæ est Dominica, et dies Cinerum in diem 29. Februarii, quæ est Feria iv.; Pascha autem et reliqua Festa in eos dies cadent qui in tabula expressi sunt. Item anno 4088 Bissextili, Epacta erit xxiv, et litteræ Dominicales d c. Si igitur per litteram c, quæ posterior est, inquirantur Festa mobilia, invenietur Septuag. die 21. Febr., et si addatur unus dies, cadet in diem 22. Febr., quæ est Dominica. Dies autem Cinerum cadet in diem 10. Martii: quare nihil additur, etc. Rursus anno 3784 Bissextili, Epacta erit xxv. et litteræ Dominicales d c. Ergo iterum per posteriorem c reperietur Septuag. die 21. Februarii, hoc est, addita 1 die 22. Quod si per priorem litteram d in utroque horum duorum annorum agendum esset, nihil efficeretur, cum infra Epactas xxiv. et xxv. littera d indicet Septuages. die 15. Febr., quod falsum esset, cum eo anno posterior littera c Pascha offerat die 25. Aprilis, ac proinde Septuages. die 22. Februarii celebranda sit, ut liquido constat, si a die Paschæ, Dominicæ retro numerentur usque ad Septuagesimam.

In priori porro tabula Paschali antiqua reformata, Epactis ad sinistram præposuimus Aureos numeros eodem ordine quo ante emendationem Kalendarii collocari solebant, ut ex iis Festa mobilia invenirentur. Hoc autem idcirco a nobis factum est, ut Pascha, ceteraque Festa mobilia, a Concilio Nicæno usque ad annum 1582 quilibet indagare possit. Eodem autem prorsus artificio, ex Aureis numeris ita distributis Festa mobilia eruuntur, quo ex Epactis. Sit enim explorandum, exempli causa, quando Festa hæc celebrata fuerint anno 1450. Quoniam eo anno Aureus numerus fuit 7, et littera Dominicalis d, si Aureus numerus 7 in sinistro latere accipiatur, et prima littera d, infra eum occurrens; reperietur e regione hujus litteræ d, Septuagesima die 1. Februarii, dies Cinerum 18. Februarii, Pascha die 5. Aprilis, etc.

Adventus Dñi celebratur semper die Dominico, qui propinquior est Festo S. Andreæ Ap., nempe a die 27. Nov. inclusive, usque ad diem 3. Dec. inclusive; ita ut littera Dominicalis currens, quæ reperitur in Kalendario a die 27. Nov. usque ad diem 3. Dec., indicet Dominicam Adventus. Ut verbi gratia, si littera Dominicalis est g, Dominica Adventus cadet in diem 2. Dec., quia ibi est littera g in Kalendario, etc.

Ad finem tandem tabularum Paschalium apposita est tabula temporaria multorum annorum, e regione quorum omnia Festa mobilia inveniuntur; quæ quidem tabula, ex tabulis Paschalibus excerpta est, ex quibus infinitæ aliæ erui possunt pro quibuscumque annis.

Tabula Paschalis antiqua reformata.

Aur. num.	Cyclus Epactar.	Litteræ Domin.	Septuages.	Dies Cinerum.	Pascha.	Ascensio.	Pentecostes.	Corpus Christi.	Dominicæ post Pentec.	Domin. I. Adventus.
16	xxiii		Jan.	Febr.	Mart.	Apr.	Maji.	Maji.		
5	xxii	d	18	4	22	30	10	21	28	29 Nov.
	xxi	e	19	5	23	1 Maj.	11	22	28	30
13	xx	f	20	6	24	2	12	23	28	1 Dec.
2	xix	g	21	7	25	3	13	24	28	2
	xviii	A	22	8	26	4	14	25	28	3
10	xvii	b	23	9	27	5	15	26	27	27 Nov.
	xvi	c	24	10	28	6	16	27	27	28
18	xv	d	25	11	29	7	17	28	27	29
7	xiv	e	26	12	30	8	18	29	27	30
	xiii	f	27	13	31	9	19	30	27	1 Dec.
15	xii	g	28	14	1 Apr.	10	20	31	27	2
4	xi	A	29	15	2	11	21	1 Jun.	27	3
	x	b	30	16	3	12	22	2	26	27 Nov.
12	ix	c	31	17	4	13	23	3	26	28
1	viii	d	1 Feb.	18	5	14	24	4	26	29
	vii	e	2	19	6	15	25	5	26	30
9	vi	f	3	20	7	16	26	6	26	1 Dec.
	v	g	4	21	8	17	27	7	26	2
17	iv	A	5	22	9	18	28	8	26	3
6	iii	b	6	23	10	19	29	9	25	27 Nov.
	ii	c	7	24	11	20	30	10	25	28
14	i	d	8	25	12	21	31	11	25	29
3	*	e	9	26	13	22	1 Jun.	12	25	30
	xxix	f	10	27	14	23	2	13	25	1 Dec.
11	xxviii	g	11	28	15	24	3	14	25	2
	xxvii	A	12	1 Mrt.	16	25	4	15	25	3
19	25. xxvi	b	13	2	17	26	5	16	24	27 Nov.
8	xxv xxiv	c	14	3	18	27	6	17	24	28
		d	15	4	19	28	7	18	24	29
		e	16	5	20	29	8	19	24	30
		f	17	6	21	30	9	20	24	1 Dec.
		g	18	7	22	31	10	21	24	2
		A	19	8	23	1 Jun.	11	22	24	3
		b	20	9	24	2	12	23	23	27 Nov.
		c	21	10	25	3	13	24	23	28

Tabula Paschalis

Litteræ Dominical.	Cyclus Epactarum.	Septuages.	Dies Cinerum.
D	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. xxv. 25. 24.	18 Jan. 25 Jan. 1 Febr. 8 Febr. 15 Febr.	4 Febr. 11 Febr. 18 Febr. 25 Febr. 4 Mart.
E	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. xxv. 25. 24.	19 Jan. 26 Jan. 2 Febr. 9 Febr. 16 Febr.	5 Febr. 12 Febr. 19 Febr. 26 Febr. 5 Mart.
F	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. xxv. 25. 24.	20 Jan. 27 Jan. 3 Febr. 10 Febr. 17 Febr.	6 Febr. 13 Febr. 20 Febr. 27 Febr. 6 Mart.
G	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. xxv. 25. 24.	21 Jan. 28 Jan. 4 Febr. 11 Febr. 18 Febr.	7 Febr. 14 Febr. 21 Febr. 28 Febr. 7 Mart.
A	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. xxv. 25. 24.	22 Jan. 29 Jan. 5 Febr. 12 Febr. 19 Febr.	8 Febr. 15 Febr. 22 Febr. 1 Mart. 8 Mart.
B	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. xxv. 25. 24.	23 Jan. 30 Jan. 6 Febr. 13 Febr. 20 Febr.	9 Febr. 16 Febr. 23 Febr. 2 Mart. 9 Mart.
C	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. * 29. 28. 27. 26. xxv. 25. 24.	24 Jan. 31 Jan. 7 Febr. 14 Febr. 21 Febr.	10 Febr. 17 Febr. 24 Febr. 3 Mart. 10 Mart.

nova reformata.

Pascha.	Ascensio.	Pentecostes.	Corpus Christi.	Dominica post Pent.	Dominica I. Adventus.
22 Mart.	30 Apr.	10 Maji	21 Maji	28	29 Nov.
29 Mart.	7 Maji	17 Maji	28 Maji	27	29 Nov.
5 Apr.	14 Maji	24 Maji	4 Junii	26	29 Nov.
12 Apr.	21 Maji	31 Maji	11 Junii	25	29 Nov.
19 Apr.	28 Maji	7 Junii	18 Junii	24	29 Nov.
23 Mart.	1 Maji	11 Maji	22 Maji	28	30 Nov.
30 Mart.	8 Maji	18 Maji	29 Maji	27	30 Nov.
6 Apr.	15 Maji	25 Maji	5 Junii	26	30 Nov.
13 Apr.	22 Maji	1 Junii	12 Junii	25	30 Nov.
20 Apr.	29 Maji	8 Junii	19 Junii	24	30 Nov.
24 Mart.	2 Maji	12 Maji	23 Maji	28	1 Dec.
31 Mart.	9 Maji	19 Maji	30 Maji	27	1 Dec.
7 Apr.	16 Maji	26 Maji	6 Junii	26	1 Dec.
14 Apr.	23 Maji	2 Junii	13 Junii	25	1 Dec.
21 Apr.	30 Maji	9 Junii	20 Junii	24	1 Dec.
25 Mart.	3 Maji	13 Maji	24 Maji	28	2 Dec.
1 Apr.	10 Maji	20 Maji	31 Maji	27	2 Dec.
8 Apr.	17 Maji	27 Maji	7 Junii	26	2 Dec.
15 Apr.	24 Maji	3 Junii	14 Junii	25	2 Dec.
22 Apr.	31 Maji	10 Junii	21 Junii	24	2 Dec.
26 Mart.	4 Maji	14 Maji	25 Maji	28	3 Dec.
2 Apr.	11 Maji	21 Maji	1 Junii	27	3 Dec.
9 Apr.	18 Maji	28 Maji	8 Junii	26	3 Dec.
16 Apr.	25 Maji	4 Junii	15 Junii	25	3 Dec.
23 Apr.	1 Junii	11 Junii	22 Junii	24	3 Dec.
27 Mart.	5 Maji	15 Maji	26 Maji	27	27 Nov.
3 Apr.	12 Maji	22 Maji	2 Junii	26	27 Nov.
10 Apr.	19 Maji	29 Maji	9 Junii	25	27 Nov.
17 Apr.	26 Maji	5 Junii	16 Junii	24	27 Nov.
24 Apr.	2 Junii	12 Junii	23 Junii	23	27 Nov.
28 Mart.	6 Maji	16 Maji	27 Maji	27	28 Nov.
4 Apr.	13 Maji	23 Maji	3 Junii	26	28 Nov.
11 Apr.	20 Maji	30 Maji	10 Junii	25	28 Nov.
18 Apr.	27 Maji	6 Junii	17 Junii	24	28 Nov
25 Apr.	3 Junii	13 Junii	24 Junii	23	28 Nov.

Tabella temporaria

Anni Dom.	Litt. Dom.	Aur. num.	Epactæ.	Septuages.	Dies Cinerum.	Pascha.
1899	A	19	xviii	29 Jan.	15 Febr.	2 Apr.
1900	g	1	xxix	11 Febr.	28 Febr.	15 Apr.
1901	f	2	x	3 Febr.	20 Febr.	7 Apr.
1902	e	3	xxi	26 Jan.	12 Febr.	30 Mart.
1903	d	4	ii	8 Febr.	25 Febr.	12 Apr.
1904	c b	5	xiii	31 Jan.	17 Febr.	3 Apr.
1905	A	6	xxiv	19 Febr.	8 Mart.	23 Apr.
1906	g	7	v	11 Febr.	28 Febr.	15 Apr.
1907	f	8	xvi	27 Jan.	13 Febr.	31 Mart.
1908	e d	9	xxvii	16 Febr.	4 Mart.	19 Apr.
1909	c	10	viii	7 Febr.	24 Febr.	11 Apr.
1910	b	11	xix	23 Jan.	9 Febr.	27 Mart.
1911	A	12	*	12 Febr.	1 Mart.	16 Apr.
1912	g f	13	xi	4 Febr.	21 Febr.	7 Apr.
1913	e	14	xxii	19 Jan.	5 Febr.	23 Mart.
1914	d	15	iii	8 Febr.	25 Febr.	12 Apr.
1915	c	16	xiv	31 Jan.	17 Febr.	4 Apr.
1916	b A	17	25.	20 Febr.	8 Mart.	23 Apr.
1917	g	18	vi	4 Febr.	21 Febr.	8 Apr.
1918	f	19	xvii	27 Jan.	13 Febr.	31 Mart.
1919	e	1	xxix	16 Febr.	5 Mart.	20 Apr.
1920	d c	2	x	1 Febr.	18 Febr.	4 Apr.
1921	b	3	xxi	23 Jan.	9 Febr.	27 Mart.
1922	A	4	ii	12 Febr.	1 Mart.	16 Apr.
1923	g	5	xiii	28 Jan.	14 Febr.	1 Apr.
1924	f e	6	xxiv	17 Febr.	5 Mart.	20 Apr.
1925	d	7	v	8 Febr.	25 Febr.	12 Apr.
1926	c	8	xvi	31 Jan.	17 Febr.	4 Apr.
1927	b	9	xxvii	13 Febr.	2 Mart.	17 Apr.
1928	A g	10	viii	5 Febr.	22 Febr.	8 Apr.
1929	f	11	xix	27 Jan.	13 Febr.	31 Mart.
1930	e	12	*	16 Febr.	5 Mart.	20 Apr.
1931	d	13	xi	1 Febr.	18 Febr.	5 Apr.
1932	c b	14	xxii	24 Jan.	10 Febr.	27 Mart.
1933	A	15	iii	12 Febr.	1 Mart.	16 Apr
1934	g	16	xiv	28 Jan.	14 Febr.	1 Apr.
1935	f	17	25.	17 Febr.	6 Mart.	21 Apr.
1936	e d	18	vi	9 Febr.	26 Febr.	12 Apr.
1937	c	19	xvii	24 Jan.	10 Febr.	28 Mart.
1938	b	1	xxix	13 Febr.	2 Mart.	17 Apr.
1939	A	2	x	5 Febr.	22 Febr.	9 Apr.
1940	g f	3	xxi	21 Jan.	7 Febr.	24 Mart.
1941	e	4	ii	9 Febr.	26 Febr.	13 Apr.
1942	d	5	xiii	1 Febr.	18 Febr.	5 Apr.

festorum mobilium.

Anni Dom.	Ascensio.	Pentecostes.	Corpus Christi.	Indictiones.	Domin. p. Pent.	Dominica I. Adv.	Litt. Mart.
1899	11 Maji	21 Maji	1 Junii	12	27	3 Dec.	t
1900	24 Maji	3 Junii	14 Junii	13	25	2 Dec.	N
1901	16 Maji	26 Maji	6 Junii	14	26	1 Dec.	k
1902	8 Maji	18 Maji	29 Maji	15	27	30 Nov.	B
1903	21 Maji	31 Maji	11 Junii	1	25	29 Nov.	b
1904	12 Maji	22 Maji	2 Junii	2	26	27 Nov.	n
1905	1 Junii	11 Junii	22 Junii	3	24	3 Dec.	E
1906	24 Maji	3 Junii	14 Junii	4	25	2 Dec.	e
1907	9 Maji	19 Maji	30 Maji	5	27	1 Dec.	r
1908	28 Maji	7 Junii	18 Junii	6	24	29 Nov.	H
1909	20 Maji	30 Maji	10 Junii	7	25	28 Nov.	n
1910	5 Maji	15 Maji	26 Maji	8	27	27 Nov.	u
1911	25 Maji	4 Junii	15 Junii	9	25	3 Dec.	P
1912	16 Maji	26 Maji	6 Junii	10	26	1 Dec.	l
1913	1 Maji	11 Maji	22 Maji	11	28	30 Nov.	C
1914	21 Maji	31 Maji	11 Junii	12	25	29 Nov.	c
1915	13 Maji	23 Maji	3 Junii	13	26	28 Nov.	p
1916	1 Junii	11 Junii	22 Junii	14	24	3 Dec.	F
1917	17 Maji	27 Maji	7 Junii	15	26	2 Dec.	f
1918	9 Maji	19 Maji	30 Maji	1	27	1 Dec.	s
1919	29 Maji	8 Junii	19 Junii	2	24	30 Nov.	N
1920	13 Maji	23 Maji	3 Junii	3	26	28 Nov.	k
1921	5 Maji	15 Maji	26 Maji	4	27	27 Nov.	B
1922	25 Maji	4 Junii	15 Junii	5	25	3 Dec.	b
1923	10 Maji	20 Maji	31 Maji	6	27	2 Dec.	n
1924	29 Maji	8 Junii	19 Junii	7	24	30 Nov.	E
1925	21 Maji	31 Maji	11 Junii	8	25	29 Nov.	e
1926	13 Maji	23 Maji	3 Junii	9	26	28 Nov.	r
1927	26 Maji	5 Junii	16 Junii	10	24	27 Nov.	H
1928	17 Maji	27 Maji	7 Junii	11	26	2 Dec.	h
1929	9 Maji	19 Maji	30 Maji	12	27	1 Dec.	u
1930	29 Maji	8 Junii	19 Junii	13	24	30 Nov.	P
1931	14 Maji	24 Maji	4 Junii	14	26	29 Nov.	l
1932	5 Maji	15 Maji	26 Maji	15	27	27 Nov.	C
1933	25 Maji	4 Junii	15 Junii	1	25	3 Dec.	c
1934	10 Maji	20 Maji	31 Maji	2	27	2 Dec.	P
1935	30 Maji	9 Junii	20 Junii	3	24	1 Dec.	F
1936	21 Maji	31 Maji	11 Junii	4	25	29 Nov.	f
1937	6 Maji	16 Maji	27 Maji	5	27	28 Nov.	s
1938	26 Maji	5 Junii	16 Junii	6	24	27 Nov.	N
1939	18 Maji	28 Maji	8 Junii	7	26	3 Dec.	k
1940	2 Maji	12 Maji	23 Maji	8	28	1 Dec.	B
1941	22 Maji	1 Junii	12 Junii	9	25	30 Nov.	b
1942	14 Maji	24 Maji	4 Junii	10	26	29 Nov.	n

KALENDARIUM.

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis.
				Januarius.
*	A	Kal.	1	Circumcisio Domini. dupl. 2. classis.
xxix	b	iv	2	Octava S. Stephani. dupl. commem. Octavarum.
xxviii	c	iii	3	Oct. S. Joannis Apost. et Evang. dupl. comm. Oct. Ss. Innocentium.
xxvii	d	Prid.	4	Octava Ss. Innocentium Mm. dupl.
xxvi	e	Non.	5	Vigilia Epiph. semidupl. cum commem. S. Telesphori Papæ, Mart.
25. xxv	f	viii	6	Epiphania Domini. dupl. 1. classis cum Octava.
xxiv	g	vii	7	De Octava Epiphaniæ. semidupl.
xxiii	A	vi	8	De Octava. semidupl.
xxii	b	v	9	De Octava. semidupl.
xxi	c	iv	10	De Octava. semidupl.
xx	d	iii	11	De Octava. semid. comm. S. Hygini Papæ, Mart.
xix	e	Prid.	12	De Octava. semidupl.
xviii	f	Idib.	13	Octava Epiphaniæ. duplex.
				Domin. II. post Epiphaniam Ssmi Nominis Jesu. duplex 2. classis, commem. Dominicæ.
xvii	g	xix	14	S. Hilarii Episc., Conf. et Eccl. Doct. dupl. comm. S. Felicis Presbyteri, Martyris.
xvi	A	xviii	15	S. Pauli primi Eremitæ Conf. dupl. commem. S. Mauri Abbatis.
xv	b	xvii	16	S. Marcelli I. Papæ, Mart. semidupl.
xiv	c	xvi	17	S. Antonii Abbatis. duplex.
xiii	d	xv	18	Cathedra S. Petri Romæ. dupl. maj. commem. S. Priscæ Virg. et Mart.
xii	e	xiv	19	S. Canuti Regis Mart. semidupl. ad libitum commemor. Ss. Marii et Soc. Mm.
xi	f	xiii	20	Ss. Fabiani Papæ et Sebastiani Mm. dupl.
x	g	xii	21	S. Agnetis Virg. et Mart. dupl.
ix	A	xi	22	Ss. Vincentii et Anastasii Mm. semiduplex.
viii	b	x	23	S. Raymundi de Peñafort Confess. semidupl. commem. S. Emerentianæ Virg. et Mart.
vii	c	ix	24	S. Timothei Episc., Mart. dupl.
vi	d	viii	25	Conversio S. Pauli Apost. dupl. maj.
v	e	vii	26	S. Polycarpi Episc., Mart. dupl.
iv	f	vi	27	S. Joañis Chrysostomi Ep. Cf. et Eccl. Doct. dupl.
iii	g	v	28	S. Agnetis Secundo.
ii	A	iv	29	S. Francisci Salesii Ep., Cf. et Eccl. Doct. dupl.
i	b	iii	30	S. Martinæ Virg. Mart. semid.
*	c	Prid.	31	S. Petri Nolasco Conf. dupl.
				Februarius.
xxix	d	Kal.	1	S. Ignatii Episc., Mart. dupl.
xxviii	e	iv	2	Purificatio B. Mariæ Virg. dupl. 2. cl.
xxvii	f	iii	3	S. Blasii Episc., Mart.
25. xxvi	g	Prid.	4	S. Andreæ Corsini Episc., Conf. dupl.
xxv.xxiv	A	Non.	5	S. Agathæ Virg. et Mart. dupl.

Cyclus Epact.	L. D.		D.M.	Mensis.
xxiii	b	viii	6	S. Titi Episc., Conf. dupl. commem. S. Dorotheæ Virg. et Mart.
xxii	c	vii	7	S. Romualdi Abbatis. dupl.
xxi	d	vi	8	S. Joannis de Matha Conf. dupl.
xx	e	v	9	S. Cyrilli Episc. Alexandrini, Conf. et Eccl. Doct. dupl., comm. S. Apolloniæ Vg. et Mart.
xix	f	iv	10	S. Scholasticæ Virg. dupl.
xviii	g	iii	11	Ss. Septem Fundatorum Ordinis Servorum B. Mariæ V. Conff. dupl.
xvii	A	Prid.	12	
xvi	b	Idib.	13	
xv	c	xvi	14	S. Valentini Presbyt., Mart.
xiv	d	xv	15	Ss. Faustini et Jovitæ Mm.
xiii	e	xiv	16	
xii	f	xiii	17	
xi	g	xii	18	S. Simeonis Episc., Mart.
x	A	xi	19	
ix	b	x	20	
viii	c	ix	21	
vii	d	viii	22	Cathedra S. Petri Antiochiæ. duplex majus.
vi	e	vii	23	S. Petri Damiani Episc., Conf. et Eccl. Doct. duplex, comem. Vigiliæ S. Mathiæ.
v	f	vi	24	S. Mathiæ Apostoli. dupl. 2. cl.
iv	g	v	25	
iii	A	iv	26	
ii	b	iii	27	
i	c	Prid.	28	

In anno bissextili mensis Febr. est dierum 29. et festum S. Mathiæ celebratur die 25. Febr. et bis dicitur sexto Kalendas, id est die 24. et die 25.; et littera Dominicalis, quæ assumpta fuit in mense Januario, mutatur in præcedentem; ut si in Januario littera Dominicalis fuerit A, mutatur in præcedentem, quæ est g. etc.; et littera f. bis servit, 24. et 25.

Martius.

Cyclus Epact.	L. D.		D.M.	Mensis.
*	d	Kal.	1	
xxix	e	vi	2	
xxviii	f	v	3	
xxvii	g	iv	4	S. Casimiri Conf. semiduplex, comm. S. Lucii I. Papæ, Mart.
xxvi	A	iii	5	
25. xxv	b	Prid.	6	
xxiv	c	Non.	7	S. Thomæ de Aquino Conf. et Eccl. Doct. dupl. commem. Ss. Perpetuæ et Felicitatis Mm.
xxiii	d	viii	8	S. Joannis de Deo Conf. dupl.
xxii	e	vii	9	S. Franciscæ Romanæ, Viduæ. dupl.
xxi	f	vi	10	Ss. Quadraginta Martyrum. semidupl.
xx	g	v	11	
xix	A	iv	12	S. Gregorii I. Papæ, Conf. et Eccl. Doct. dupl.
xviii	b	iii	13	
xvii	c	Prid.	14	
xvi	d	Idib.	15	

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis.
xv	e	xvii	16	
xiv	f	xvi	17	S. Patritii Episc., Conf. dupl.
xiii	g	xv	18	S. Cyrilli Episc. Hierosolymitani, Conf. et Eccl. Doct. duplex.
xii	A	xiv	19	S. Joseph Conf., Sponsi B. M. V. dupl. 1. cl.
xi	b	xiii	20	
x	c	xii	21	S. Benedicti Abbatis. dupl. maj.
ix	d	xi	22	
viii	e	x	23	
vii	f	ix	24	
vi	g	viii	25	Annuntiatio B. M. V. dupl. 1. classis.
v	A	vii	26	
iv	b	vi	27	S. Joannis Damasceni Conf. et Eccl. Doct. dupl.
iii	c	v	28	S. Jonnnis a Capistrano Conf. semid.
ii	d	iv	29	
i	e	iii	30	
*	f	Prid.	31	
				Feria VI. post Domin. Passionis. Septem Dolorum B. Mariæ V. duplex majus, comem. Feriæ.
				Aprilis.
xxix	g	Kal.	1	
xxviii	A	iv	2	S. Francisci de Paula Conf. dupl.
xxvii	b	iii	3	
25. xxvi	c	Prid.	4	S. Isidori Episc., Conf. et Eccl. Doct. duplex.
xxv.xxiv	d	Non	5	S. Vincentii Ferrerii Conf. dupl.
xxiii	e	viii	6	
xxii	f	vii	7	
xxi	g	vi	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iv	10	
xviii	c	iii	11	S. Leonis I. Papæ, Conf. et Eccl. Doct. duplex.
xvii	d	Prid.	12	
xvi	e	Idib.	13	S. Hermenegildi Reg., Mart. semid.
xv	f	xviii	14	S. Justini Mart. duplex, commem. Ss. Tiburtii, Valeriani et Maximi Mm.
xiv	g	xvii	15	
xiii	A	xvi	16	
xii	b	xv	17	S. Aniceti Papæ, Mart.
xi	c	xiv	18	
x	d	xiii	19	
ix	e	xii	20	
viii	f	xi	21	S. Anselmi Ep., Conf. et Eccl. Doct. duplex.
vii	g	x	22	Ss. Soteris et Caji Pontt., Mm. semidupl.
vi	A	ix	23	S. Georgii Mart. semidupl.
v	b	viii	24	S. Fidelis a Sigmaringa Mart. dupl.
iv	c	vii	25	S. Marci Evang. duplex 2. classis.
iii	d	vi	26	Ss. Cleti et Marcellini Pontt., Mm. semidupl.
ii	e	v	27	
i	f	iv	28	S. Pauli a Cruce Conf. duplex, commem. S. Vitalis Martyris.

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis.
*	g	iii	29	S. Petri Mart. dupl.
xxix	A	Prid.	30	S. Catharinæ Senensis Virginis. dupl. Domin. III. post Pascha. Patrocinii S. Joseph Conf., Sponsi B. M. V. dupl. 2. cl. com̃. Dom.

Majus.

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis.
xxviii	b	Kal.	1	Ss. Philippi et Jacobi Ap. dupl. 2. classis.
xxvii	c	vi	2	S. Athanasii Ep., Conf. et Eccl. Doct. duplex.
xxvi	d	v	3	Inventio S. Crucis. duplex 2. classis, commem. Ss. Alexandri I. Papæ, Eventii et Theoduli Mm. ac Juvenalis Episc., Conf.
25. xxv	e	iv	4	S. Monicæ Viduæ. dupl.
xxiv	f	iii	5	S. Pii V. Papæ, Conf. dupl.
xxiii	g	Prid.	6	S. Joannis ante portam Latinam. duplex majus.
xxii	A	Non.	7	S. Stanislai Episc., Mart. dupl.
xxi	b	viii	8	Apparitio S. Michaëlis Archangeli. duplex majus.
xx	c	vii	9	S. Gregorii Nazianzeni Episc., Conf. et Eccl. Doct. duplex.
xix	d	vi	10	S. Antonini Ep., Conf. dupl. comm. Ss. Gordiani et Epimachi Mm.
xviii	e	v	11	
xvii	f	iv	12	Ss. Nerei, Achillei et Domitillæ Virg. atque Pancratii Mm. semidupl.
xvi	g	iii	13	
xv	A	Prid.	14	S. Bonifacii Mart.
xiv	b	Idib.	15	
xiii	c	xvii	16	S. Ubaldi Episc., Conf. semidupl.
xii	d	xvi	17	S. Paschalis Baylon Conf. dupl.
xi	e	xv	18	S. Venantii Mart. dupl.
x	f	xiv	19	S. Petri Cœlestini Papæ, Conf. dupl. commem. S. Pudentianæ Virg.
ix	g	xiii	20	S. Bernardini Senensis Conf. semid.
viii	A	xii	21	
vii	b	xi	22	
vi	c	x	23	
v	d	ix	24	
iv	e	viii	25	S. Gregorii VII. Papæ, Conf. dupl. commem. S. Urbani I. Papæ, Mart.
iii	f	vii	26	S. Philippi Nerii Conf. dupl. commem. S. Eleutherii Papæ, Mart.
ii	g	vi	27	S. Mariæ Magdalenæ de Pazzis Virg. semidupl. commem. S. Joannis I. Papæ, Mart.
i	A	v	28	S. Augustini Episc., Conf. dupl.
*	b	iv	29	
xxix	c	iii	30	S. Felicis I. Papæ, Mart.
xxviii	d	Prid.	31	S. Angelæ Mericiæ Virg. dupl. comm. S. Petronillæ Virg. Feria VI. post Octavam Ss. Corporis Christi. Sacrat. Cordis Jesu. duplex 1. classis.

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis.
				Junius.
xxvii	e	Kal.	1	
25. xxvi	f	iv	2	Ss. Marcellini, Petri atque Erasmi Martyrum.
xxv.xxiv	g	iii	3	
xxiii	A	Prid.	4	S. Francisci Caracciolo Conf. dupl.
xxii	b	Non.	5	S. Bonifacii Episc., Mart. dupl.
xxi	c	viii	6	S. Norberti Episc., Conf. dupl.
xx	d	vii	7	
xix	e	vi	8	
xviii	f	v	9	Ss. Primi et Feliciani Mm.
xvii	g	iv	10	S. Margaritæ Reginæ Scotiæ, Viduæ. semidupl.
xvi	A	iii	11	S. Barnabæ Apost. dupl. maj.
xv	b	Prid.	12	S. Joannis a S. Facundo Conf. dupl. commem. Ss. Basilidis, Cyrini, Naboris et Nazarii Mm.
xiv	c	Idib.	13	S. Antonii de Padua Cf. dupl.
xiii	d	xviii	14	S. Basilii Magni Ep., Conf. et Eccl. Doct. dupl.
xii	e	xvii	15	Ss. Viti, Modesti atque Crescentiæ Martyrum.
xi	f	xvi	16	
x	g	xv	17	
ix	A	xiv	18	Ss. Marci et Marcelliani Mm.
viii	b	xiii	19	S. Julianæ de Falconeriis Virg. dupl. commem. Ss. Gervasii et Protasii Martyrum.
vii	c	xii	20	S. Silverii Papæ, Mart.
vi	d	xi	21	S. Aloisii Gonzagæ Conf. dupl.
v	e	x	22	S. Paulini Episc., Conf.
iv	f	ix	23	Vigilia.
iii	g	viii	24	Nativitas S. Joannis Baptistæ. dupl. 1. classis cum Octava.
ii	A	vii	25	S. Gulielmi Abbatis. dupl. comm. Octavæ.
i	b	vi	26	Ss. Joannis et Pauli Mm. dupl. comm. Octavæ.
*	c	v	27	De Oct. Nativ. S. Joannis. semidupl.
xxix	d	iv	28	S. Leonis II. Papæ, Conf. semidupl. commem. Octav. et Vigil.
xxviii	e	iii	29	Ss. Petri et Pauli Apost. dupl. 1. class. cum Oct.
xxvii	f	Prid.	30	Commemoratio S. Pauli Apost. duplex majus, commem. Octav. Nativit. S. Joannis
				Julius.
				Dominica I. Julii. Pretios. Sanguinis D. N. J. C. dupl. 2. class. commem. Dom.
xxvi	g	Kal.	1	Octava S. Joannis Baptistæ. dupl. commem. Oct. Ss. Apostolorum.
25. xxv	A	vi	2	Visitatio B. M. V. duplex 2. cl. comm. Ss. Mart. Processi et Martiniani.
xxiv	b	v	3	De Octava Ss. Apost. semidupl.
xxiii	c	iv	4	De Octava. semidupl.
xxii	d	iii	5	S. Antonii Mariæ Zaccaria Conf. dupl. comm. Octavæ.
xxi	e	Prid.	6	Octava Ss. Apost. Petri et Pauli. duplex.
xx	f	Non.	7	Ss. Cyrilli et Methodii Episc., Conff. dupl.
xix	g	viii	8	S. Elisabeth Reginæ Portugalliæ Vid. semidupl.
xviii	A	vii	9	

Cyclus Epact.	L.D.		D.M.	Mensis.
xvii	b	vi	10	Ss. Septem Fratrum Martyrum et Ss. Rufinæ ac Secundæ Virg. et Mm. semidupl.
xvi	c	v	11	S. Pii I., Papæ, Mart.
xv	d	iv	12	S. Joannis Gualberti Abbatis. dupl. commem. Ss. Naboris et Felicis Mart.
xiv	e	iii	13	S. Anacleti Papæ, Mart. semid.
xiii	f	Prid.	14	S. Bonaventuræ Ep., Conf. et Eccl. Doct. dupl.
xii	g	Idib.	15	S. Henrici Imperat. Conf. semidupl.
xi	A	xvii	16	B. Mariæ V. de Monte Carmelo, duplex majus.
x	b	xvi	17	S. Alexii Conf. semidupl.
ix	c	xv	18	S. Camilli de Lellis Conf. dupl. comm. Ss. Symphorosæ et septem Filiorum ejus Mm.
viii	d	xiv	19	S. Vincentii a Paulo Conf. dupl.
vii	e	xiii	20	S. Hieronymi Æmiliani Conf. dupl. commem. S. Margaritæ Virg. et Mart.
vi	f	xii	21	S. Praxedis Virginis.
v	g	xi	22	S. Mariæ Magdalenæ Pœnit. dupl.
iv	A	x	23	S. Apollinaris Episc., Mart. duplex, commem. S. Liborii Episc., Conf.
iii	b	ix	24	Vigilia, commem. S. Christinæ Virg. et Mart.
ii	c	viii	25	S. Jacobi Apost. dupl. 2. classis, commemor. S. Christophori Mart.
i	d	vii	26	S. Annæ Matris B. M. V. dupl. 2. class.
*	e	vi	27	S. Pantaleonis Martyris.
xxix	f	v	28	Ss. Nazarii, Celsi Mm., Victoris I. Papæ, Mart. ac Innocentii I. Papæ, Conf. semid.
xxviii	g	iv	29	S. Marthæ Virg. semid. commem. Ss. Felicis II. Papæ, Simplicii, Faustini et Beatricis Mm.
xxvii	A	iii	30	Ss. Abdon et Sennen Martyrum.
25. xxvi	b	Prid.	31	S. Ignatii de Lojola Conf. dupl.

Augustus.

xxv.xxiv	c	Kal.	1	S. Petri ad Vincula, dupl. majus. commemor. Ss. Machabæorum Martyrum.
xxiii	d	iv	2	S. Alfonsi Mariæ de Ligorio Episc., Conf. et Eccl. Doct. duplex, commem. S. Stephani I. Papæ, Mart.
xxii	e	iii	3	Inventio S. Stephani Protomartyris. semidupl.
xxi	f	Prid.	4	S. Dominici Conf. dupl. maj.
xx	g	Non.	5	Dedicatio S. Mariæ ad Nives. duplex majus.
xix	A	viii	6	Transfiguratio D. N. J. C. dupl. maj., commem. Ss. Xysti II. Pap., Felicissimi et Agapiti Mm.
xviii	b	vii	7	S. Cajetani Conf. duplex, commem. S. Donati Episc., Mart.
xvii	c	vi	8	Ss. Cyriaci, Largi et Smaragdi Mm. semidupl.
xvi	d	v	9	Vigilia, commem. S. Romani Mart.
xv	e	iv	10	S. Laurentii Mart. dupl. 2. class. cum Octava.
xiv	f	iii	11	De Octava S. Laurentii. semidupl. commem. Ss. Tiburtii et Susannæ Virg. Mm.
xiii	g	Prid.	12	S. Claræ Virg. dupl. comm. Oct.
xii	A	Idib.	13	De Octava. semidupl. commem. Ss. Hippolyti et Cassiani Mm.
xi	b	xix	14	De Octava. semid. comm. Vigil. ac S. Eusebii Cf.

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis.
x	c	xviii	15	Assumptio B. Mariæ Virginis, dupl. 1. classis cum Octava.
				Dominica infra Oct. Assumptionis. S. Joachim Conf., Patris B. M. V. dupl. 2. class. commem. Dominicæ.
ix	d	xvii	16	S. Hyacinthi Conf. duplex, comm. Octavar. Assumptionis et S. Laurentii.
viii	e	xvi	17	Octava S. Laurentii Martyris. dupl. commem. Octavæ Assumptionis.
vii	f	xv	18	De Octava. semidupl. comem. S. Agapiti Mart.
vi	g	xiv	19	De Octava. semidupl.
v	A	xiii	20	S. Bernardi Abb., Conf. et Eccl. Doct. duplex, commem. Octav.
iv	b	xii	21	S. Joannæ Franciscæ Fremiot de Chantal Viduæ. dupl. comm. Octav.
iii	c	xi	22	Octava Assumptionis B. M. V. dupl. commem. Ss. Timothei et Soc. Mm.
ii	d	x	23	S. Philippi Benitii Conf. dupl. comm. Vigiliæ.
i	e	ix	24	S. Bartholomæi Apost., dupl. 2. cl. (Romæ die 25.)
*	f	viii	25	S. Ludovici Regis Cf. semidupl. (Romæ die 26.)
xxix	g	vii	26	S. Zephyrini Papæ, Mart.
xxviii	A	vi	27	S. Josephi Calasanctii Conf. dupl.
xxvii	b	v	28	S. Augustini Episc., Conf. et Eccl. Doct. duplex, commem. S. Hermetis Martyris.
xxvi	c	iv	29	Decollatio S. Joannis Baptistæ, duplex majus, comm. S. Sabinæ Martyris.
25. xxv	d	iii	30	S. Rosæ Limanæ Virg., dupl. comm. Ss. Felicis et Adaucti Mm.
xxiv	e	Prid.	31	S. Raymundi Nonnati Conf. dupl.
				September.
xxiii	f	Kal.	1	S. Ægidii Abbatis, commemor. Ss. duodecim Fratrum Martyrum.
xxii	g	iv	2	S. Stephani Hungariæ Regis, Conf. semidupl.
xxi	A	iii	3	
xx	b	Prid.	4	
xix	c	Non.	5	S. Laurentii Justiniani Episc., Conf. semidupl.
xviii	d	viii	6	
xvii	e	vii	7	
xvi	f	vi	8	Nativitas B. M. V. duplex 2. class. cum Oct. commemor. S. Hadriani Martyris.
				Dominica infra Octavam Nativitatis B. M. V. Ssmi Nominis ejusdem B. M. V. dupl. maj. commem. Dominicæ.
xv	g	v	9	De Octava. semidupl. comm. S. Gorgonii Mart.
xiv	A	iv	10	S. Nicolai de Tolentino Cf. dupl. comm. Octav.
xiii	b	iii	11	De Octava. semidupl. commemor. Ss. Proti et Hyacinthi Mm.
xii	c	Prid.	12	De Octava. semidupl.
xi	d	Idib.	13	De Octava. semidupl.
x	e	xviii	14	Exaltatio S. Crucis. dupl. majus, comm. Octav.
ix	f	xvii	15	Octava Nativit. B. M. V. duplex, commemor. S. Nicomedis Mart.

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis.
				Dominica III. Sept. VII Dolorum B. Mariæ V. dupl. maj., commem. Dominicæ.
viii	g	xvi	16	Ss. Cornelii Papæ et Cypriani Ep. Mart. semid. commem. Ss. Euphemiæ et Sociorum Mm.
vii	A	xv	17	Impressio Sacrorum Stigmatum S. Francisci Conf. dupl.
vi	b	xiv	18	S. Josephi a Cupertino Conf. duplex.
v	c	xiii	19	Ss. Januarii Episc. et Socior. Martyrum. duplex.
iv	d	xii	20	Ss. Eustachii et Sociorum Mm. dupl. commem. Vigiliæ.
iii	e	xi	21	S. Matthæi Apost. et Evang. dupl. 2. class.
ii	f	x	22	S. Thomæ de Villanova Episc., Conf. duplex, comm. Ss. Mauritii et Soc. Martyrum.
i	g	ix	23	S. Lini Papæ, Mart. semiduplex, commemor. S. Theclæ Virg. et Mart.
*	A	viii	24	B. Mariæ V. de Mercede. duplex majus.
xxix	b	vii	25	
xxviii	c	vi	26	Ss. Cypriani et Justinæ Virg., Mm.
xxvii	d	v	27	Ss. Cosmæ et Damiani Mm. semidupl.
25. xxvi	e	iv	28	S. Wenceslai Ducis Mart. semidupl.
xxv.xxiv	f	iii	29	Dedicatio S. Michaëlis Archangeli. dupl. 2. cl.
xxiii	g	Prid.	30	S. Hieronymi Presbyt., Cf. et Eccl. Doct. dupl.
				October.
				Dominica I. Octobris. Solemnitas Ssmi Rosarii B. M. V. dupl. 2. classis, comm. Dominicæ.
xxii	A	Kal.	1	S. Remigii Episc., Conf. semidupl. ad libit. vel simplex de præcepto.
xxi	b	vi	2	Ss. Angelorum Custodum. dupl. majus.
xx	c	v	3	
xix	d	iv	4	S. Francisci Borgiæ Conf. duplex majus.
xviii	e	iii	5	Ss. Placidi et Sociorum Mm.
xvii	f	Prid.	6	S. Brunonis Conf. dupl.
xvi	g	Non.	7	S. Marci I. Papæ, Conf. commemor. Ss. Sergii, Bacchi, Marcelli et Apuleji Mm.
xv	A	viii	8	S. Birgittæ Viduæ, dupl.
xiv	b	vii	9	Ss. Dionysii Episc., Rustici et Eleutherii Mm. semiduplex.
xiii	c	vi	10	S. Francisci Borgiæ Conf. semidupl.
xii	d	v	11	
xi	e	iv	12	
x	f	iii	13	S. Eduardi Regis, Conf. semidupl.
ix	g	Prid.	14	S. Callisti I. Papæ Mart. dupl.
viii	A	Idib.	15	S. Teresiæ Virginis. dupl.
vii	b	xvii	16	
vi	c	xvi	17	S. Hedwigis Viduæ. semidupl.
v	d	xv	18	S. Lucæ Evangelistæ. dupl. 2. class.
iv	e	xiv	19	S. Petri de Alcantara Conf. dupl.
iii	f	xiii	20	S. Joannis Cantii Conf. dupl.
ii	g	xii	21	S. Hilarionis Abbatis, commem. Ss. Ursulæ ac Sociar. Virg. et Mm.
i	A	xi	22	
*	b	x	23	

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis.
xxix	c	ix	24	
xxviii	d	viii	25	Ss. Chrysanthi et Dariæ Martyrum.
xxvii	e	vii	26	S. Evaristi Papæ, Martyris.
xxvi	f	vi	27	Vigilia.
25. xxv	g	v	28	Ss. Simonis et Judæ Apostolor. dupl. 2. class.
xxiv	A	iv	29	
xxiii	b	iii	30	
xxii	c	Prid.	31	Vigilia.

November.

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis.
xxi	d	Kal.	1	Omnium Sanctorum. dupl. 1. classis cum Oct.
xx	e	iv	2	De Octava. semidupl. Comem. Omnium Fidelium Defunct. sub ritu duplici.
xix	f	iii	3	De Octava. semidupl.
xviii	g	Prid.	4	S. Caroli Episc., Conf. dupl. comm. Octavæ, et Ss. Vitalis et Agricolæ Mm.
xvii	A	Non.	5	De Octava. semidupl.
xvi	b	viii	6	De Octava. semidupl.
xv	c	vii	7	De Octava. semidupl.
xiv	d	vi	8	Octava Omnium Sanctorum. duplex, commem. Ss. Quatuor Coronatorum Martyrum.
xiii	e	v	9	Dedicatio Archibasilicæ Ssmi Salvatoris. dupl. maj. comm. S. Theodori Mart.
xii	f	iv	10	S. Andreæ Avellini Conf. dupl. comm. Ss. Tryphonis, Respicii et Nymphæ Mm.
xi	g	iii	11	S. Martini Episc., Conf. duplex commemor. S. Mennæ Mart.
x	A	Prid.	12	S. Martini I. Papæ, Mart. semidupl.
ix	b	Idib.	13	S. Didaci Conf. semidupl.
viii	c	xviii	14	S. Josaphat Episc., Mart. dupl.
vii	d	xvii	15	S. Gertrudis Virg. dupl.
vi	e	xvi	16	
v	f	xv	17	S. Gregorii Thaumaturgi Episc., Conf. semidupl.
iv	g	xiv	18	Dedicatio Basilicarum Ss. Petri et Pauli Apost. duplex majus.
iii	A	xiii	19	S. Elisabeth Viduæ. duplex, comm. S. Pontiani Papæ, Martyris.
ii	b	xii	20	S. Felicis de Valois Conf. dupl.
i	c	xi	21	Præsentatio B. Mariæ V. dupl. majus.
*	d	x	22	S. Cæciliæ Virg. et Mart. dupl.
xxix	e	ix	23	S. Clementis I. Papæ, Mart. duplex, commem. S. Felicitatis Mart.
xxviii	f	viii	24	S. Joannis a Cruce Conf. duplex, commemor. S. Chrysogoni Mart.
xxvii	g	vii	25	S. Catharinæ Virg. et Mart. dupl.
25. xxvi	A	vi	26	S. Silvestri Abb. dupl. comem. S. Petri Alexandrini Episc., Mart.
xxv.xxiv	b	v	27	
xxiii	c	iv	28	
xxii	d	iii	29	Vigilia, et comm. S. Saturnini Mart.
xxi	e	Prid.	30	S. Andreæ Apost. dupl. 2. classis.

Cyclus Epact.	L. D.		D. M.	Mensis.
				December.
xx	f	Kal.	1	
xix	g	iv	2	S. Bibianæ Virg. et Mart. semidupl.
xviii	A	iii	3	S. Francisci Xaverii Conf. dupl.
xvii	b	Prid.	4	S. Petri Chrysologi Episc., Conf. et Eccl. Doct. duplex, comm. S. Barbaræ Virg. et Mart.
xvi	c	Non.	5	S. Sabbæ Abbatis commem.
xv	d	viii	6	S. Nicolai Episc., Conf. dupl.
xiv	e	vii	7	S. Ambrosii Episc., Conf. et Eccl. Doct. duplex, Vigilia.
xiii	f	vi	8	Immaculata Conceptio B. M. V. dupl. 1. classis cum Oct.
xii	g	v	9	De Octava. semiduplex.
xi	A	iv	10	De Octava. semidupl. commem. S. Melchiadis Papæ, Mart.
x	b	iii	11	S. Damasi I. Papæ, Conf. semidupl. commemor. Octavæ.
ix	c	Prid.	12	De Octava. semidupl.
viii	d	Idib.	13	S. Luciæ Virg. et Mart. duplex, comm. Octavæ.
vii	e	xix	14	De Octava. semidupl.
vi	f	xviii	15	Octava Immac. Concept. B. M. V. dupl.
v	g	xvii	16	S. Eusebii Episc., Mart. semidupl.
iv	A	xvi	17	
iii	b	xv	18	
ii	c	xiv	19	
i	d	xiii	20	Vigilia.
*	e	xii	21	S. Thomæ Apost. dupl. 2. classis.
xxix	f	xi	22	
xxviii	g	x	23	
xxvii	A	ix	24	Vigilia.
xxvi	b	viii	25	Nativitas D. N. J. Chr. dupl. 1. class. cum Oct.
25. xxv	c	vii	26	S. Stephani Protomart. dupl. 2. class. cum Oct. et commem. Octavæ.
xxiv	d	vi	27	S. Joannis Apostoli et Evangel. duplex 2. class. cum Oct. et comm. Octavarum.
xxiii	e	v	28	Ss. Innocentium Mart. dupl. 2. class. cum Oct. et commem. Octavarum.
xxii	f	iv	29	S. Thomæ Cantuariensis Episc., Mart. dupl. commem. Octavarum.
xxi	g	iii	30	De Dominica infra Oct. Nativ. vel de Octava, commem. aliarum Octavarum.
19. xx	A	Prid.	31	S. Silvestri I. Papæ, Conf. duplex, commemor. Octavarum.
				Hæc Epacta 19. nigra numquam est in usu, nisi quando eodem anno concurrit cum Aureo numero xix.

RUBRICÆ GENERALES BREVIARII.

Officium quotidie fit aut Duplex, aut Semiduplex, aut Simplex.

I. De Officio Duplici.

Officium fit Duplex in diebus a Feria quinta in Cœna Domini usque ad Feriam tertiam Paschæ inclusive, in Dominica in Albis, in Ascensione Domini, in Dominica Pentecostes, et duobus diebus sequentibus: in Festo Trinitatis, Corporis Christi, et Dedicationis propriæ Ecclesiæ: in Festis, quibus in Kalendario apponitur hæc vox, Duplex: in die octava Festi habentis Octavam: in Festo Patroni unius vel plurium alicujus loci, vel Titularis Ecclesiæ; et in Festis Sanctorum, qui apud quasdam Ecclesias, Religiones, vel Congregationes consueverunt solemniter celebrari, cum Officiis propriis a Sede Apostolica approbatis, aut ex ejusdem Sedis auctoritate receptis, vel recipiendis (servata tamen forma hujus Breviarii) alioquin de Communi, etiamsi prædicta Festa in hoc Kalendario non sint descripta. Præterea Officium fit Duplex pro Defunctis in Comēmoratione omnium fidelium Defunctorum, et in die obitus, seu depositionis Defuncti, ut in eodem Officio dicitur, circa finem Breviarii.

2. Festum Duplex celebratur aut de eodem fit Commemoratio eo die quo cadit, nisi illud contingat transferri aut penitus omitti, ut dicetur in Rubrica de Translatione Festorum.

3. Habet primas et secundas Vesperas integras, nisi cum alio simili concurrat, ut dicetur in Rubrica de Concurrentia Officii, et totum Officium fit de Duplici, incipiendo a primis Vesperis, usque ad Completorium sequentis diei inclusive: nisi aliter in propriis locis assignetur. Officium autem Defunctorum habet tantum primas Vesperas, Matutinum et Laudes, ut circa finem Breviarii ponitur.

4. In utrisque Vesperis, Matutino et Laudibus tantum, non autem in aliis Horis, duplicantur Antiphonæ, id est, integræ dicuntur in principio et in fine Psalmorum.

5. Ad Matutinum regulariter dicuntur tres Nocturni, cum novem Psalmis, et totidem Lectionibus, hoc est, in unoquoque Nocturno tres Psalmi, et tres Lectiones, præterquam in Paschate Resurrectionis et Pentecoste cum duobus sequentibus diebus, in quibus dicitur unum tantum Nocturnum cum tribus Psalmis, et totidem Lectionibus, ut ibidem ponitur.

6. Preces ad Primam et Completorium, et Suffragia de Sancta Maria, Sancto Joseph, Apostolis, Titulo, et Pace ad Vesperas et Laudes non dicuntur in Officio Duplici, ut etiam in propriis eorum Rubricis dicetur.

7. Quomodo sit ordinandum Officium Duplex in Vesperis, Matutino et ceteris Horis: similiter et de Antiphonis, Responsoriis, Versibus, Capitulis et aliis in eo dicendis, habentur inferius de singulis propriæ Rubricæ.

II. De Officio Semiduplici.

Officium fit Semiduplex diebus Dominicis (excepta Dominica in Albis, in qua fit Duplex): et diebus infra Octavas: item in Festis, quibus in Kalendario ponitur hæc vox, Semiduplex, et in Festis propriis quorumdam locorum, seu Congregationum, quæ solemnius apud illas, quam Simplicia, consueverunt celebrari.

2. De Festo Semiduplici fit eo die quo cadit, aut de illo ponitur Com-

memoratio, vel penitus omittitur, ut dicetur in Rubrica de Translatione Festorum.

3. Habet totum Officium integrum, sicut Duplex, sed non duplicantur Antiphonæ.

4. Ad Matutinum dicuntur tres Nocturni, præterquam infra Octavas Paschæ et Pentecostes, in quibus dicitur unum Nocturnum cum tribus Psalmis et totidem Lectionibus. Et regulariter quando dicuntur tres Nocturni, dicuntur novem Psalmi et totidem Lectiones; exceptis iis Dominicis, in quibus fit Officium ut in Psalterio, quæ habent xviii. Psalmos, ut ibi.

5. Quomodo sit ordinandum Officium Semiduplex tam in Festis, quam in Dominicis et infra Octavas, item et de Antiphonis, Versibus, Responsoriis et hujusmodi aliis, et quando in Semiduplici dicantur Preces ad Primam et Completorium, et Suffragia de Sanctis ad Vesperas et Laudes, habentur inferius de singulis propriæ Rubricæ.

III. De Officio Simplici.

Officium fit Simplex in diebus ferialibus, quando occurrit fieri de Feria: item in Festis, quibus in Kalendario non apponitur hæc vox, Duplex, vel Semiduplex, vel de Octava: item quando fit de beata Maria in Sabbato, ut in ejus Rubrica dicetur.

2. De Festo Simplici fit eo die quo cadit; nisi eodem die occurrat fieri Officium novem Lectionum, vel de sancta Maria in Sabbato, vel de aliquibus Feriis, quibus Festum Simplex cedit, ut dicetur in Rubricis de Feriis et de Commemorationibus.

3. Habet tantum primas Vesperas, in quibus dicuntur Psalmi Feriales, et a Capitulo fit de Festo, nisi cum eo concurrat Officium novem Lectionum, quia tunc de eo fit sola Commemoratio, ut dicetur in Rubrica de concurrentia Officii: et ejus Officium terminatur ad Nonam, et nihil amplius fit de eo, nec commemoratio.

4. Ad Matutinum post Invitatorium et Hymnum de Festo, dicitur unum tantum Nocturnum cum duodecim Psalmis, ut in Psalterio, secundum Feriam quæ occurrit; et tres Lectiones leguntur, ut infra in Rubrica de Lectionibus habetur.

5. Quomodo sit ordinandum Officium Simplex ad Vesperas, Matutinum et alias Horas; item et de Antiphonis, Versibus, Responsoriis et aliis, ac quando Preces, et Suffragia de Sanctis dicenda sint, habentur inferius propriæ Rubricæ.

IV. De Dominicis.

De Dominica semper fit Officium in Dominicis Adventus, et in Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam in Albis inclusive, quocumque Festo Duplici, vel Semiduplici adveniente: quia tunc Festum transfertur, aut de eo fit Commemoratio aut penitus omittitur (ut in Rubrica de Translatione Festorum dicetur), nisi illud Festum sit Duplex primæ classis; quia tunc fit tantum de hujusmodi Festo, cum Commemoratione Dominicæ; quibusdam Dominicis exceptis, ut dicetur in Rubrica de Commemorationibus. In aliis Dominicis per annum fit de Dominica, quando in eis non occurrit Festum Duplex; quia tunc fit de Duplici cum Commemoratione Dominicæ in utrisque Vesperis et Laudibus, et ad Matutinum legitur nona Lectio de Homilia Dominicæ, ut dicetur in Rubrica de Commemorationibus. Si Semiduplex eodem die occurrat, de eo fit Commemoratio, ut pariter dicetur in Rubrica de Commemorationibus.

2. De Dominica infra Octavas Nativitatis, Epiphaniæ, Ascensionis et Corporis Christi occurrenti, Officium fit sicut infra Octavam, et in Proprio de Tempore, cum Commemoratione Octavæ et sine Precibus et Suffragiis Sanctorum. In Dominicis vero, quæ occurrunt infra alias Octavas, totum Officium fit de Dominica, ut in Psalterio et

in Proprio de Tempore, cum Commemoratione Octavæ, omissis etiam dictis Precibus et Suffragiis, ut supra. De Dominica occurrente in die Octava fit Commemoratio, sicut dictum est, quando in ea fit de Festo Duplici, præterquam in die Octava Epiphaniæ, in qua nihil fit de Dominica, quia ejus Officium ponitur in Sabbato præcedenti.

3. Positum est autem Officium sex Dominicarum post Epiphaniam, et vigintiquatuor post Pentecosten, ut compleatur numerus triginta Dominicarum, quæ esse possunt ab Epiphania usque ad Septuagesimam, et a Pentecoste usque ad Adventum; ne ulla ex his Dominicis vacet, quin saltem de ea fit Comemoratio. Nam quæ aliquando supersunt post Epiphaniam ante Septuagesimam, ponuntur post xxiii. a Pentecoste, hoc ordine:

4. Si Dominicæ post Pentecosten fuerint xxv, Dominica xxiv. post Pentecosten erit quæ est vi. post Epiphaniam. Si fuerint xxvi, Dominica xxiv. erit quæ est v.; et xxv. quæ est vi. Si fuerint xxvii, Dominica xxiv. erit quæ est iv.; et xxv. quæ est v., et xxvi. erit vi. Si fuerint xxviii., Dominica xxiv. erit iii., et xxv. erit iv., et xxvi. erit v., et xxvii. erit vi.; et ultimo loco semper ponitur, quæ in ordine est xxiv. post Pentecosten, etiamsi post Pentecosten aliquando non sint nisi xxiii Dominicæ. Tunc enim xxiv. ponitur loco xxiii., et Officium xxiii. ponitur in præcedenti Sabbato, quod non sit impeditum Festo novem Lectionum; alioquin in alia præcedenti die similiter non impedita, in qua fiat Officium de Feria, cum Commemoratione Festi Simplicis, si occurrat; et in ea legantur tres Lectiones de Homilia Dominicæ, omissis Lectionibus Scripturæ illius Feriæ: et in Laudibus dicatur Antiphona ad Benedictus, et Oratio de Dominica xxiii. Quod si tota Hebdomada impedita sit Festis novem Lectionum, etiam translatis, vel aliqua Octava, tunc in Sabbato legatur nona Lectio de Homilia Dominicæ xxiii., et de ea fiat Commemoratio in Laudibus tantum, cum Antiphona et Oratione propria.

5. Cum vero interdum contingat, ut Dominica tertia, vel quarta, vel quinta, vel sexta post Epiphaniam supersit, nec possit poni etiam post xxiii. a Pentecoste, tunc de ea fit Officium in Sabbato ante Dominicam Septuagesimæ, ut dictum est supra, numero præcedenti.

6. De Dominica secunda post Epiphaniam, quando Septuagesima venerit immediate post Octavam Epiphaniæ, quomodo agendum sit Officium, habetur in propria Rubrica ante Dominicam primam post Epiphaniam.

7. Cum autem in Proprio de Tempore dicitur aliqua Dominica esse prima mensis, in qua primo ponitur initium libri de Scriptura cum sua historia, id est, cum Responsoriis, animadvertendum est, eam dici primam Dominicam mensis, quæ venit in Kalendis illius mensis, vel est proximior Kalendis, hoc modo. Si Kalendæ venerint in secunda, et tertia, et quarta Feria, Dominica prima mensis erit quæ præcedit Kalendas, licet veniat in præcedenti mense: si autem Kalendæ venerint in quinta, et sexta Feria et in Sabbato, prima Dominica erit quæ sequitur post ipsas Kalendas. Dominica autem prima Adventus non sumitur ea, quæ est proximior Kalendis Decembris, sed Festo sancti Andreæ, vel quæ venerit in ipso Festo.

8. Officium Dominicæ fit Semiduplex, et incipit a primis Vesperis in Sabbato: et habet totum Officium integrum usque ad Completorium Dominicæ inclusive, nisi cum aliquo concurrat, ut dicetur in Rubrica de Concurrentia Officii.

9. Ad Matutinum dicuntur tres Nocturni cum Psalmis, ut in Psalterio, et leguntur novem Lectiones, ut in Proprio de Tempore.

10. Quomodo autem sit ordinandum ejus Officium, insuper et de Lectionibus, Responsoriis et aliis, et quomodo initia librorum Scripturæ cum sua historia sint ponenda,

habentur de singulis inferius propriæ Rubricæ.

V. De Feriis.

Officium Feriale, hoc est, Simplex de Tempore occurrenti, prout in Psalterio et Proprio de Tempore habetur, fit semper in Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, et in Feria secunda Rogationum, quando infra Hebdomadam non occurrit Festum Duplex, vel Semiduplex, vel de Octava: quia tunc de hujusmodi Feriis fit Commemoratio, ut dicetur in Rubrica de Commemorationibus. Si vero in eis occurrat Festum Simplex, de eo fit tantum Commemoratio. Item per annum fit Officium de Feria illis diebus, quibus infra Hebdomadam in Kalendario non ponitur aliquod Festum Duplex, Semiduplex, vel Simplex, et non occurrit aliqua Octava, vel Officium sanctæ Mariæ in Sabbato, vel aliquod Festum solemne, aut consuetum in aliqua Ecclesia celebrari, quamvis in Kalendario hujus Breviarii non sit descriptum.

2. Officium Feriæ in Adventu, Quadragesima, Quatuor Temporibus, Vigiliis, et prima die Rogationum incipit a Matutino: in aliis vero Feriis per annum, inde fit de Feria, ubi desinit Officium præcedentis diei, ita ut si præcedenti die fuerit Duplex, vel Semiduplex, Officium Feriæ incipiat sequenti die a Matutino: si præcedenti die fuerit Festum Simplex, de Feria fiat a Vesperis illius præcedentis diei inclusive. Similiter et quando in Feria quarta et sexta Quatuor Temporum Septembris, et in Feria quarta Cinerum, ac in Vigiliis occurrit aliquod Festum Simplex, de quo fieri debet Comemoratio, tunc præcedenti die (nisi fuerit Festum novem Lectionum) in Vesperis fit de Feria, ut in Psalterio, sine Precibus, cum Oratione Dominicæ præcedentis, et cum Commemoratione Festi trium Lectionum in sequenti Feria occurrentis, ut dicetur infra in Rubrica de Concurrentia. Terminatur autem Officium de Feria subsequente Duplici, vel Semiduplici, ad Nonam: subsequente vero Simplici, de quo fieri debeat Officium, ad Capitulum Vesperarum, quia inde fit de Festo Simplici absque ulla deinceps Commemoratione Feriæ.

3. Ad Matutinum dicitur unum tantum Nocturnum cum duodecim Psalmis, secundum ordinem Feriarum in Psalterio, et tribus Lectionibus, ut in Proprio de Tempore.

4. Excipiuntur ab hoc ordinario Officii Ferialis tres Feriæ majores Hebdomadæ sanctæ, et Feriæ Octavarum Paschæ et Pentecostes, in quibus fit Officium, ut in propriis locis ponitur.

5. Quomodo ordinandum sit Officium de Feria ad Matutinum et alias Horas, item de Lectionibus et Responsoriis, et quando dicendæ sint Preces feriales, ac de aliis, quæ ad Officium Feriæ pertinent, habentur inferius de singulis propriæ Rubricæ.

VI. De Vigiliis.

De Vigilia fit Officium in omnibus Vigiliis per annum quæ jejunantur, ubi in Kalendario adnotatur hæc vox Vigilia: nisi in die Vigiliæ occurrat Festum novem Lectionum, vel Octava; tunc enim in Officio novem Lectionum legitur nona Lectio de Homilia Vigiliæ, et fit Commemoratio de ea ad Laudes tantum, cum Antiphona ad Benedictus, et ℣. Feriæ occurrentis de Psalterio, et Oratione Vigiliæ; præterquam in illis Festis majoribus, quæ inferius excipiuntur.

2. Si Vigilia occurrat in Dominica, de ea fit Officium in Sabbato, quod non sit impeditum Officio novem Lectionum: quia tunc de Vigilia fit tantum Commemoratio, ut dictum est. Excipitur ab hac regula Vigilia Nativitatis et Epiphaniæ Domini; quæ si venerint in Dominica, fit de illis, ut in propriis Rubricis dicitur. Si autem in Vigilia occurrat Festum solemne alicujus loci, vel ex solemnioribus infra annum, quæ inferius in Rubrica de Commemorationibus numerantur (veluti si in Vigilia sancti Joannis

Baptistæ venerit Festum Corporis Christi), nihil tunc prorsus, nec Commemoratio fit de Vigilia, excepta Vigilia Epiphaniæ. Idem servetur quando aliqua Vigilia venerit in Adventu, Quadragesima et Quatuor Temporibus, nulla enim in his Feriis de Vigilia fit Commemoratio.

3. Officium Vigiliæ incipit ad Matutinum, sicut dictum est in superiori Rubrica de Feriis: terminatur autem ad Nonam, quia Vesperæ sunt de sequenti Festo.

4. Officium Vigiliæ totum fit de Feria occurrenti, ut in Psalterio: et tres Lectiones leguntur de Homilia in Evangelium Vigiliæ, ut in propriis locis assignatur, cum tribus Responsoriis de Feria occurrenti, ordine in Rubrica de Responsoriis descripto. Dicuntur Preces feriales, et Commemorationes communes, aliaque omnia sicut in Feriis Adventus, Quadragesimæ et Quatuor Temporum, de quibus et de aliis circa ordinandum ejus Officium habentur inferius propriæ Rubricæ.

5. Excipitur ab hoc ordinario Vigiliarum, quæ jejunantur, Vigilia Pentecostes, quæ cum tribus Nocturnis sub Officio Semiduplici celebratur, ut ibi; et Vigilia Nativitatis Domini, quæ, Nocturno Feriæ excepto, in Laudibus et Horis habet reliquum Officium Duplex. In Vigiliis vero Epiphaniæ et Ascensionis, quæ non jejunantur, fit Officium, ut in propriis locis notatur.

VII. De Octavis.

De Octava fit Officium, vel saltem Commemoratio (quando aliquo Festo, vel Dominica impeditur) per octo dies continuos. Fit de Octava in Paschate Resurrectionis, in Ascensione Domini, in Pentecoste, in Festo Corporis Christi, in Festis quibus in Kalendario apponitur Octava. Item in Festo Dedicationis propriæ Ecclesiæ, et in Festo principalis Patroni, et Titularis loci vel Ecclesiæ, et in Festis aliorum Sanctorum, quæ apud quasdam Ecclesias, Congregationes et Religiones consueverunt solemniter cum Octavis celebrari, nisi illa Festa venerint in Quadragesima, quo tempore omittitur Officium cujuscumque Octavæ. Quod si aliquod Festum, quod celebrari solet cum Octava, paulo ante Quadragesimam venerit, et jam per aliquot dies factum sit Officium de ejus Octava, adveniente Quadragesima, nihil amplius fit de ea, nec Commemoratio. Et idem servetur de Octavis nondum absolutis, quando supervenit Festum Pentecostes, et dies xvii. Decembris.

2. In Pascha Resurrectionis et Pentecostes Officium Octavæ terminatur in Sabbato sequenti ad Nonam.

3. Infra Octavas fit de Festis Duplicibus et Semiduplicibus occurrentibus, ac etiam Duplicibus translatis, de quibus dicetur infra Tit. X. de Translatione Festorum, cum Commemoratione Octavæ; nisi illa Festa sint de solemnioribus enumeratis in sequenti Rubrica de Commemorationibus, in quibus nulla fit Commemoratio de Octava, exceptis Octavis Nativitatis, Epiphaniæ et Corporis Christi, de quibus fit semper Commemoratio, quocumque Festo in illis occurrente. Infra Octavas autem Paschæ et Pentecostes non fit de Festo aliquo, etiam principali Patrono vel Titulari Ecclesiæ, vel Dedicatione ejusdem, sed transfertur post Octavam, si transferri valeat, secus de eo fit Commemoratio, ut dicetur in eadem Rubrica de Translatione Festorum. Infra Octavam Epiphaniæ fit tantum de Duplicibus primæ classis(non tamen in die Octava), cum Comemoratione Octavæ. Infra Octavam Corporis Christi fit tantum de Duplicibus, non tamen translatis, nisi fuerint primæ vel secundæ classis, cum Commemoratione Octavæ. De Semiduplicibus vero, cum non transferantur, infra eam fit Commemoratio, ut dicetur in præfata Rubrica. De Simplicibus infra quascumque Octavas occurrentibus, item fit tantum Comemoratio, præterquam in duobus diebus post Pascha et Pentecosten, ut

dicetur in sequenti Rubrica de Commemorationibus. De Dominicis infra Octavas occurrentibus fit Officium, ut dictum est supra in Rubrica de Dominicis. Si duæ Octavæ simul occurrant, (ut Octava sancti Joañis Baptistæ, et Octava Corporis Christi, vel Octava Patroni vel Titularis Ecclesiæ cum alia Octava), quando non erunt celebranda Festa novem Lectionum, vel dies Dominicus, fiet Officium de digniori, cum Commemoratione alterius. De die autem Octava cujuscumque Festi fit totum Officium Duplex, cum Commemoratione diei infra aliam Octavam. De Festis occurrentibus in die Octava servetur quod dicitur in Rubrica de Translatione Festorum.

4. Officium de Octava fit cum tribus Nocturnis, novem scilicet Psalmis et novem Lectionibus (exceptis Octavis Paschæ et Pentecostes, in quibus fit cum uno Nocturno, ut suis locis ponitur), et omnia dicuntur sicut in die Festi, præter Lectiones; quarum primæ tres semper sunt de Scriptura occurrente in Officio de Tempore, præterquam infra Octavam Assumptionis beatæ Mariæ, in qua singulis diebus positæ sunt Lectiones propriæ de Canticis Canticorum: aliæ Lectiones secundi et tertii Nocturni dicuntur quæ infra Octavam positæ sunt. Infra Octavam vero Patroni, vel Titularis Ecclesiæ, aut alterius Festi, quod in aliquibus Ecclesiis consuevit cum Octava celebrari, si apud illas Ecclesias non habentur propriæ et approbatæ Lectiones pro secundo et tertio Nocturno, infra Octavam repetantur Lectiones positæ in Communi Sanctorum, si de Sanctis fiat Octava, alioquin Lectiones diei Festi.

5. Infra Octavam Officium fit Semiduplex, in die Octava Duplex. In Vesperis infra Octavam omnia dicuntur sicut in secundis Vesperis Festi: et in primis Vesperis diei Octavæ omnia sicut in primis Vesperis Festi, nisi aliter in propriis locis notetur.

6. Infra Octavas non fiunt Suffragia consueta de Sanctis, nec dicuntur Preces ad Primam et Completorium, etiamsi fiat Officium de Dominica, vel Festo Semiduplici. In aliis, quomodo sit ordinandum Officium de Octava, habentur inferius propriæ Rubricæ.

VIII. De Officio S. Mariæ in Sabbato.

In omnibus Sabbatis per annum extra Adventum et Quadragesimam, ac nisi Quatuor Tempora aut Vigiliæ occurrant, vel nisi fieri debeat de Feria propter Officium alicujus Dominicæ aliquando infra Hebdomadam ponendum, ut in Rubrica de Dominicis dictum est: et nisi fiat Officium novem Lectionum, vel de Octava Paschæ et Pentecostes, semper fit Officium de sancta Maria, eo modo, quo fit de Festo Simplici, quemadmodum circa finem Breviarii disponitur. De Festo autem Simplici, in Sabbato occurrente, fit tantum Commemoratio.

2. Cum vero supradictis diebus fieri non potest Officium de sancta Maria, nulla etiam fit Commemoratio de ea propter Sabbatum; sed tantum in Semiduplicibus (quando ejus Officium parvum non dicitur) fit consueta ejus Commemoratio per annum cum aliis Suffragiis positis in Psalterio post Vesperas Sabbati.

3. Ejus Officium in Sabbato incipit Feria sexta ad modum Festi Simplicis, a Capitulo, et terminatur ad Nonam Sabbati. Si autem Feria sexta occurrat Officium novem Lectionum, in Vesperis fit tantum Commemoratio de sancta Maria, cum Antiphona, Versu et Oratione, quæ habentur in Officio ejus in Sabbato, nisi illud Officium novem Lectionum sit de eadem beata Maria, quia tunc nulla alia Commemoratio de ea facienda est.

4. Ad Matutinum, post Invitatorium et Hymnum de sancta Maria, dicitur unum Nocturnum cum duodecim Psalmis ferialibus, ut in Psalterio. Versus de sancta Maria, prima et secunda Lectio ex Scriptura de Tempore occurrente; tertia Lectio et alia omnia tam in Matu-

tino quam in Laudibus et Horis, ut in Officio sanctæ Mariæ in Sabbato assignantur.

5. Dicuntur Preces Dominicales ad Primam et Completorium, et fiunt Suffragia consueta de sancto Joseph, de Apostolis, de Titulo, et de Pace, et tempore Paschali sola Commemoratio de Cruce, ut in secunda Feria post Octavam Paschæ. Post Nonam nihil fit de ea, nisi consueta ejus Commemoratio cum aliis Suffragiis, quando dicenda sunt in Officio de Dominica.

IX. De Coñemorationibus.

Commemorationes fiunt de Festis Simplicibus, quando in eorum diebus incidit Festum novem Lectionum etiam translatum, vel Dominica, vel Octava, vel Sabbatum: et quando fieri debet de Feria, ut ponatur Officium alicujus Dominicæ, quæ eo anno supersit.

2. De Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, et secunda Rogationum fit Commemoratio, quando Festum novem Lectionum in illis Feriis occurrit. Si Simplex Festum in eisdem Feriis occurrat, Officium fit de Feria, et Commemoratio de Festo Simplici.

3. Præterea fit Commemoratio de Dominicis a Pentecoste usque ad Adventum, et ab Epiphania usque ad Septuagesimam, et a Dominica in Albis usque ad Pentecosten exclusive, quando Festo Duplici impediuntur. De aliis Dominicis nulla fit Commemoratio occurrente Festo Duplici, quia Festum in illis occurrens transfertur, aut de eo fit Commemoratio, ut dicetur in sequenti Rubrica de Translatione Festorum: nisi illud Festum fuerit principalis Patroni, vel Tituli, aut Dedicationis ipsius Ecclesiæ, non autem alicujus Capellæ vel Altaris ejusdem Ecclesiæ; et tunc de hujusmodi principali Festo fit tantum in eo loco vel Ecclesia, cujus est Patronus vel Titulus aut Dedicatio, cum Commemoratione Dominicæ; excepta Dominica prima Adventus, Dominica prima Quadragesimæ, Dominica Passionis, Dominica Palmarum, Dominica Paschæ, Dominica in Albis, ac Dominica Pentecostes et Sanctissimæ Trinitatis: in quibus hujusmodi occurrens Festum transfertur in sequentem diem similiter non impeditam: dummodo non fuerit infra majorem Hebdomadam, et per Octavam Paschæ et Pentecostes: quibus diebus non fit de aliquo Festo Duplici occurrente. Idem dicendum de aliis Festis primæ classis occurrentibus in præfatis Dominicis Majoribus.

4. De Octava etiam, quando Festo novem Lectionum vel Dominica impeditur, fit Commemoratio, nisi illud Festum novem Lectionum fuerit solemne principale alicujus loci, ut supra. Nam in primis Vesperis et Laudibus hujusmodi Festi nulla fit Commemoratio Festi Simplicis occurrentis, nec alicujus Vigiliæ, (excepta Vigilia Epiphaniæ), nec alicujus diei infra Octavam, nec alicujus præcedentis Festi novem Lectionum (nisi id Festum fuerit ex iis quæ infra in hac eadem Rubrica enumerantur), nec diei Octavæ, nec Dominicæ, si Festum illud solemne celebretur Feria secunda: exceptis Dominicis Adventus, et Dominicis a Septuagesima usque ad Octavam Paschæ inclusive: de quibus Dominicis, sicut etiam de Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, et secundæ Rogationum semper fit commemoratio, quocumque Festo adveniente. Quod si hujusmodi Festum solemne venerit in quacumque Dominica, fit Commemoratio de ea in utrisque Vesperis et Laudibus. Et similiter si occurrat in die Octava alicujus Festi habentis Octavam, de ea fiet Commemoratio etiam in utrisque Vesperis et Laudibus. In secundis autem Vesperis Festi prædicti fit Commemoratio de Duplici, Semiduplici, et Dominica sequentibus, et non de aliis.

5. Idem servatur in quibusdam Festis majoribus per annum, scilicet in Nativitate Domini (in cujus Officio nulla fit Commemoratio de sancta Anastasia, sed in secunda tantum Missa), in Epiphania, in

Pascha Resurrectionis cum tribus proxime antecedentibus, et duobus sequentibus diebus; in Ascensione Domini, in Pentecoste, cum duobus sequentibus diebus, in Festo Corporis Christi, et in Festo Sacr. Cordis Jesu, in Festis Nativitatis sancti Joannis Baptistæ, sancti Joseph, sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, Immaculatæ Conceptionis, Annuntiationis et Assumptionis beatæ Mariæ, in Festo omnium Sanctorum, et in Festo Dedicationis propriæ Ecclesiæ: in quibus Festis fiunt Commemorationes eo modo tantum quo dictum est supra de Festo solemni alicujus loci.

6. In Festis autem secundi ordinis, videlicet, Circumcisionis, Sanctissimi Nominis Jesu, Trinitatis, Purificationis, Visitationis, Nativitatis et in Solemnitate Ssm̃i Rosarii beatæ Mariæ, in Natalitiis undecim Apostolorum et Evangelistarum, in Festo Patrocinii sancti Joseph, in Festo pretiosissimi Sanguinis D. N. J. C., et Inventionis sanctæ Crucis, in Festo sancti Joachim Patris beatæ Mariæ Virginis, et sanctæ Annæ Matris ejusdem, in Festo sancti Laurentii, et Dedicationis sancti Michaëlis Archangeli, in primis Vesperis fit Commemoratio Festi Duplicis eo die celebrati, nisi aliter in propriis locis notetur: de Dominica vero, de die infra Octavam, et de Festis Semiduplicibus non fit Commemoratio, eo modo, quo nec in Festo solemni alicujus loci, ut dictum est supra. De Simplicibus et Vigiliis in his Festis occurrentibus legitur nona Lectio, et fit Commemoratio in Laudibus tantum. In secundis autem Vesperis fit Commemoratio de quocumque sequenti Festo, etiam Simplici, et de die infra Octavam, si de ea fieri debeat Officium die sequenti. De Octavis Nativitatis Domini, Epiphaniæ et Corporis Christi, semper fit Com̃em. in utrisque Vesperis et Laudibus, quandocumque contigerit infra illas de aliquo alio Festo Officium celebrari juxta Rubricam de Octavis, num. 3.

7. De Dominicis et Feriis Adventus et Quadragesimæ Com̃emoratio fit in utrisque Vesperis et Laudibus. De Feriis Quatuor Temporum, Vigiliarum et secunda Rogationum, quando de illis Commemoratio fieri debet, fit in Laudibus tantum. De Festis autem Simplicibus (nisi in diebus supradictis occurrant) Commemoratio fit in primis Vesperis et Laudibus eo die, quo in Kalendario assignantur. De aliis vero Dominicis per annum, et Octavis, Commemoratio fit in utrisque Vesperis et Laudibus, nisi concurrant cum supra enumeratis Festis. De Festis Duplicibus et Semiduplicibus, quoties, juxta sequentem Rubricam de Translatione Festorum, reduci debent ad modum Simplicis, fit pariter Com̃emoratio, ad instar diei Octavæ et Dominicæ, in utrisque Vesperis et Laudibus, præterquam in omnibus Duplicibus primæ classis, exceptis eorum secundis Vesperis, si hujusmodi Com̃emoratio facienda sit die sequenti.

8. Commemorationes fiunt hoc modo: Post Orationem diei, in primis Vesperis dicitur Antiphona quæ posita est ad Magnificat, et in Laudibus quæ posita est ad Benedictus in Communi (si propriam non habuerit) conveniens ejus Officio, cujus fit Commemoratio. Post Antiphonam dicitur Versus, inde sumendus, unde sumpta est Antiphona, scilicet post Hymnum Vesperarum et Laudum: deinde dicitur Oratio. Si Antiphona et Versus Festi simplicis de quo fit Commemoratio, sumenda essent ex eodem Communi, unde sumpta sunt in Officio diei; in Festo Commemorationis variantur, ita ut in Vesperis sumantur ex Laudibus, et in Laudibus ex primis Vesperis ejusdem Communis, nisi aliter signetur. Si vero ex eodem Communi, unde sumpta sunt in Officio diei, sumenda essent Antiphona et Versus Festi redacti ad instar simplicis, tunc in primis Vesperis Antiphona et Versus sumantur e secundis; si Festum utrasque Vesperas habeat, in Laudibus e primis Vesperis, et in secundis Vesperis Antiphona sumatur e Laudibus et Versus e primis Vesperis, nisi aliter signetur: excepto casu, quo Com-

memoratio alicujus S. Virginis facienda sit in Festo alterius S. Virginis; tunc enim in primis Vesperis pro S. Virgine de qua agitur Comemoratio, Antiphona sumenda erit e Laudibus. Quando vero Festum ad instar Simplicis recolendum Comemorationem in secundis Vesperis ob Festum duplex primæ vel secundæ classis immediate sequens non habeat, fit ut supra dictum est de Festis simplicibus. Et similiter si in secundis Vesperis sanctæ Angelæ Mericiæ, aut alterius Sanctæ novem Lectionum fieri debeat Commemoratio beatæ Mariæ, pro ejus Officio in sequenti Sabbato celebrando, ne repetatur ℣. Diffúsa est grátia dicatur ℣. Benedícta tu. ex Laudibus. Si item occurrat, ut eadem sit Oratio Festi de quo fit Officium, et ejus de quo fit Commemoratio, mutetur Oratio pro Commemoratione in aliam de Communi. Si de Tempore fiat Commemoratio, de Dominica scilicet, vel Feria, Antiphona et Versus ante Orationem eodem modo sumantur ex Proprio de Tempore, si habuerit proprium, alioquin de Psalterio, Oratio vero ex Proprio de Tempore.

9. Quando fit Commemoratio de Dominica, vel Feria, quæ habent propriam Homiliam, nona Lectio in Officio diei novem Lectionum legitur de Homilia Dominicæ, vel Feriæ, quæ erit vel prima de Homilia Dominicæ, vel tres simul in una Lectione conjunctæ.

10. Si in die, in quo fit Officium novem Lectionum, fiat Commemoratio de Festo trium Lectionum, nona Lectio legitur de Festo trium Lectionum, si propriam habuerit: si duas, ex duabus fiat una Lectio, quæ sit nona in Officio novem Lectionum. Quæ Lectio de Sancto non legitur, quando de eo fit Commemoratio in Dominicis, quæ habent nonum Responsorium, nec quando nona Lectio legenda est de Homilia Dominicæ vel Feriæ, ut supra; nec in Feriis, et aliis diebus, quando in Officio diei leguntur tantum tres Lectiones: nec etiam nona Lectio legitur de die infra Octavam, quando de ea fit Commemoratio in Dominica, vel aliquo Festo, licet habeat Evangelium proprium et Homiliam. Servata eadem regula, quando in Officio novem Lectionum fit Commemoratio de Festo Duplici aut Semiduplici redacto ad instar Simplicis, ut in sequenti Rubrica, de Sancto legenda est nona Lectio ad Matutinum composita ex singulis ejus Lectionibus historicis secundi Nocturni per modum unius, præterquam in tota Octava Festi Corporis Christi, si de ea fiat Officium; quo in casu etiam omittenda nona Lectio Festi Simplicis.

11. Quando contingit fieri plures Comemorationes, illæ semper præponantur, quæ ad Officium pertinent, cujuscumque sit ritus; exceptis illis, quæ ab Officio, de quo agitur, nunquam separantur, uti de sancto Paulo Apostolo in Cathedra sancti Petri etc., prout in Rubricis specialibus suo loco dicetur. Deinde servetur hic ordo: 1. De Dominica privilegiata, 2. de die Octava, 3. de Duplici majori, 4. de Duplici minori, ad instar Simplicium redactis, 5. de Dominica communi, 6. de die infra Octavam Corporis Christi, 7. de Semiduplici, 8. de die infra Octavam communem ad simplicem ritum pariter redactis, 9. de Feria majori vel Vigilia, 10. de Simplici. De sancta Maria (quando in secundis Vesperis Festi novem Lectionum, quod Feria sexta celebratum sit, de ea fieri debet Commemoratio pro Officio sequentis Sabbati) fiat ante Festum simplex in Sabbato occurrens. De Festo simplici fit Commemoratio ante Suffragia, seu communes Commemorationes de Cruce, sancta Maria, sancto Joseph, Apostolis et de Pace, et ante Commemorationem cujuscumque Tituli, vel Patroni Ecclesiæ, quæ etiam pro sui dignitate aliis Suffragiis prædictis præponeretur. De quibus Suffragiis, quomodo et quando facienda sint, habetur inferius propria Rubrica.

X. De Translatione Festorum.

Si aliquod Festum duplex occurrat in Dominicis Adventus, et in Dominicis a Septuagesima usque

ad Dominicam in Albis inclusive, in Vigilia et Festo Nativitatis Domini, in die Circumcisionis, in Festo ac tota Octava Epiphaniæ, in Feria quarta Cinerum, in tota majori Hebdomada, et infra Octavam Paschæ, in Ascensione Domini, in diebus a Vigilia Pentecostes usque ad Festum Sanctissimæ Trinitatis inclusive, in Festo Corporis Christi, et ejus die Octava, in Festo Sacratissimi Cordis Jesu, in Festis Immaculatæ Conceptionis, Annuntiationis et Assumptionis beatæ Mariæ Virginis, in Nativitate sancti Joañis Baptistæ, in Festo sancti Joseph Sponsi ejusdem beatæ Mariæ Virginis, sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, ac Omnium Sanctorum, transfertur in primam diem Festo duplici vel semiduplici non impeditam, exceptis tamen Festis Nativitatis sancti Joannis Baptistæ, et sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, quæ in die Octava Corporis Christi et in Festo Sacratissimi Cordis Jesu celebrantur: excepto quoque Festo quocumque solemni alicujus loci, quod in propria tantum Ecclesia, etiam in aliquibus ex supradictis diebus occurrens, scilicet in Dominicis secunda, tertia et quarta Adventus, et Quadragesimæ, Dominica Septuagesimæ, Sexagesimæ, et Quinquagesimæ, et diebus infra Octavam Epiphaniæ (ut in Rubrica de Comemorationibus dictum est) celebratur et excepto Festo primario solemni occurrente in Festo Sacratissimi Cordis Jesu. Si autem Festum Purificationis beatæ Mariæ Virg. venerit in aliqua Dominica secundæ classis, transfertur in Feriam secundam sequentem quamvis impeditam. Item si Festum Nativitatis sancti Joannis Baptistæ venerit in die Corporis Christi, transfertur in sequentem diem, cum Commemoratione Octavæ; et in secundis Vesperis Corporis Christi fit tantum Commemoratio sancti Joannis: sequentibus autem diebus fit Officium de eadem Octava Corporis Christi, cum Comemoratione Octavæ sancti Joannis. Dies autem Octava sancti Joannis tunc veniens in die Octava Corporis Christi, non transfertur, sed de illa eo anno fit tantum Commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus diei Octavæ Corporis Christi: et id semper servetur, quando Festum habens Octavam transfertur; ut non ideo dies Octava transferatur, sed ipsa die de ea fiat Commemoratio, quæ alias erat Octava, si Festum non fuisset translatum. Quod si Festum post totam suam Octavam transferri contigerit, illo anno celebretur sine Octava: nisi Titularis Ecclesiæ privilegio aliter fieri oporteat. Festa tamen duplicia minora, exceptis illis Sanctorum Ecclesiæ Doctorum, si occursu Dominicæ, vel majoris Festi seu Officii quomodocumque impediantur, non transferuntur, sed ipso die quo cadunt, de eis fit in utrisque Vesperis et Laudibus Commemoratio, et legitur nona Lectio historica ad Matutinum, si tamen hæc eo die fieri possint; secus hujusmodi Festa duplicia minora eo anno penitus omittuntur, ut in præcedenti Rubrica dictum est num. 7 et 10, et infra de Simplici dicetur num. 8. Iisdem comprehenduntur regulis alia Festa duplicia, quorum translationi in toto anni decursu locus non superest. Festa tamen duplicia minora, quamquam non sint Doctoris Ecclesiæ, si quotannis a digniori Officio impediantur, reponuntur in prima die libera, tamquam in propria sede perpetuo recolenda.

2. Si in die Octava alicujus Festi habentis Octavam, occurrat aliquod Festum Duplex ex majoribus supra in Rubrica de Commemorationibus enumeratis, fiat de Festo cum Commemoratione diei Octavæ: excepta die Octava Nativitatis Domini et Epiphaniæ, in quibus non fit de aliquo Festo, sed transfertur in primam diem similiter non impeditam. Si autem non fuerit ex prædictis Festis, fiat de Octava, et Festum transferatur, aut de eo fiat Commemoratio, ut supra.

3. Si aliquod Festum Duplex infra Octavam occurrens, alio majori Festo Duplici impediatur, transferatur in primam diem similiter non impeditam, et in eo fiat Commemo-

ratio de Octava. Quod si transferri nequeat, de eodem quoque fiat Commemoratio, ut supra.

4. Si in aliis Dominicis per annum a supradictis occurrat Festum Duplex, non transfertur, nec de eo fit Commemoratio, sed officium, ut dictum est in Rubrica de Commemorationibus.

5. Festum semiduplex occurrens diebus supradictis, et infra Octavam Corporis Christi, et aliis Dominicis per annum, non transfertur, sed ipso die quo cadit, de eo fit Commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus, et legitur nona Lectio historica, aut illud penitus omittitur, ut supra de Duplici minori dictum est. Festum tamen semiduplex, si quotannis ab Officio digniori impediatur, reponitur in prima die libera, tamquam in propria sede perpetuo celebrandum, uti de Duplici minori superius cautum est.

6. Si duo vel plura Festa novem Lectionum simul eodem die veniant, fiat Officium de majori, idest de Duplici, et de Semiduplici fiat Commemoratio, ut supra. At si omnia fuerint Duplicia, vel omnia Semiduplicia, fiat de digniori, seu solemniori, videlicet, de Festo potioris ritus præ alio ritus inferioris, aut in paritate ritus de primario præ secundario, aut, iisdem primariis vel secundariis, de digniori ratione personæ, aut, in paritate dignitatis de fixo præ mobili, aut denique, ceteris paribus, de magis proprio præ minus proprio; et quæ Duplicia minoris solemnitatis sunt, si transferri valeant, transferantur: aliter de eis, quemadmodum de Semiduplicibus, fiat Commemoratio aut penitus omittantur, juxta superius explicata.

7. Si plura Festa duplicia ex iis quæ transferri possunt, transferenda sint, quod est magis solemne semper prius transferatur, et prius celebretur: alioquin si sunt æqualia, unum ante aliud transferatur eo ordine, quo erant celebranda in propriis diebus: quod etiam servabitur in Festis duplicibus minoribus, et semiduplicibus perpetuo impeditis.

8. Festum Simplex pariter numquam transfertur: sed si de eo fieri non potest Officium, fiat Commemoratio, ut dictum est in Rubrica de Commemorationibus; si autem venerit in illis diebus, in quibus de Simplici nulla fit Commemoratio, eo anno non fit de eo amplius.

9. Si aliquod Festum Duplex e supra recensitis quæ transferuntur, in quo notatum est fieri Commemorationem alicujus Sancti, transferatur propter advenientem Dominicam, vel aliud Festum majus, non tamen transfertur cum illo Commemoratio illius Sancti in eo assignata; sed dicta Commemoratio fit die suo in Dominica, vel alio Festo, in quo fieri possit, cum nona Lectione ejusdem, si propriam de vita Sancti habuerit: Festum vero Duplex transfertur sine ulla amplius Commemoratione Festi Simplicis prædicti. Quod etiam servatur in Commemorationibus occurrentibus in Vigiliis, cum de Vigilia veniente in Dominica fit in Sabbato præcedenti: tunc enim Commemoratio Festi Simplicis non fit in Officio Vigiliæ, sed in Dominica.

XI. De Concurrentia Officii.

Concurrentia Officii attendenda est semper in secundis Vesperis, quomodo sit ordinandum Officium cum sequenti die. Itaque cum dicitur Officium aliquod cum alio concurrere, intelligitur de præcedenti in secundis Vesperis cum sequenti in primis Vesperis.

2. Duplici ergo in secundis Vesperis concurrente cum alio sequenti Duplici in primis, si utraque sint ejusdem solemnitatis, regulariter a Capitulo fit de sequenti cum Commemoratione præcedentis, nisi aliter in propriis locis adnotetur. Si vero non sint ejusdem solemnitatis, servetur differentia in Rubricis de Commemorationibus, et Translatione Festorum assignata: ut scilicet Festa majora habeant primas et secundas Vesperas integras, cum Commemoratione minorum, quando de eis fieri debet. Si autem post aliquod Festum ex iis, quæ in secundo ordine posita sunt

in Rubrica de Commemorationibus, sequatur immediate aliud ex solemnibus majoribus, Vesperæ erunt de sequenti cum Commemoratione præcedentis. Inter Festa æqualis solemnitatis servetur hic ordo, ut Festa Domini præferantur omnibus aliis, et habeant utrasque Vesperas integras; sicuti Festa beatæ Mariæ, Festis Sanctorum: item Festa Angelorum, Nativitatis S. Joannis Baptistæ, sancti Joseph Sponsi beatæ Mariæ Virginis, et Apostolorum, ceteris aliis; et Festa illorum Sanctorum, qui in propriis locis vel Ecclesiis solemniter celebrantur, aliis in Kalendario descriptis.

3. Duplici vero concurrente cum Festo Semiduplici, cum Dominica, cum die infra Octavam, cum Festo Simplici, et cum Officio beatæ Mariæ in Sabbato, omnia in secundis Vesperis de Duplici cum Commemoratione illorum: nisi illud Duplex fuerit de iis, quæ excipiuntur in Rubrica de Commemorationibus, in quibus aliquæ Commemorationes omittuntur. Duplici etiam, et quocumque Officio novem Lectionum concurrente cum Feria, vel potius sequente Feria, omnia de Duplici, et nihil de Feria sequenti. Sed si Festum celebretur in Adventu, et Quadragesima, fit semper Commemoratio de Feria, ut infra dicetur. Idem dicendum de Festis Simplicibus venientibus cum sequenti Festo novem Lectionum, de quibus etiam Commemoratio fit, non ratione concursus, sed quia eodem die occurrunt, ut dictum est in Rubrica de Commemorationibus.

4. Semiduplici Festo, Dominica, et die infra Octavam, concurrentibus cum sequenti Duplici, omnia de Duplici cum Commemoratione illorum; nisi Duplex fuerit ex numero majorum, quæ supra in Rubrica de Commemorationibus numerata sunt, in quibus nulla fit Commemoratio præcedentis. Semiduplici Festo concurrente cum sequenti alio Semiduplici, vel cum Dominica, a Capitulo fit de sequenti, et Commemoratio præcedentis, nisi aliter signetur. Eodem vero Semiduplici concurrente cum sequenti die infra Octavam, Vesperæ erunt de illo, cum Commemoratione Octavæ. Semiduplici autem concurrente cum sequenti Festo simplici, vel cum Officio beatæ Mariæ in Sabbato, omnia de Semiduplici, cum Commemoratione sequentis.

5. Dominica concurrente cum sequenti Festo Semiduplici, et cum die infra Octavam, vel cum Festo Simplici, omnia de Dominica cum Commemoratione sequentis.

6. Die infra Octavam concurrente cum sequenti Dominica, a Capitulo fit de sequenti, cum Commemoratione Octavæ. Die vero infra Octavam concurrente cum sequenti Semiduplici, Vesperæ erunt de sequenti, cum Commemoratione Octavæ. Dies infra Octavam cum Simplici proprie non habet concursum, quia in sequenti die infra Octavam non fit de Simplici nisi Commemoratio, quæ et eadem ratione in præcedenti die infra Octavam fieri debet.

7. Die Octava concurrente cum alia die Octava, ceteris paribus, a Capitulo fit de sequenti cum Commemoratione præcedentis, excepta Octava Corporis Christi, concurrente cum Octava sancti Joannis Baptistæ, in qua de sequenti fit Commemoratio, etiam occurrente Festo Duplici primæ classis Sacratissimi Cordis Jesu et quando aliter in propriis locis notatur. Die Octava concurrente cum sequenti Duplici minori, etiam translato, ceteris paribus, a Capitulo fit de sequenti, cum Commemoratione Octavæ (exceptis diebus Octavis Festorum primariorum, beatæ Mariæ Virginis, etiam particularibus alicujus Religionis, sanctorum Angelorum, sancti Joannis Baptistæ, sancti Joseph Sponsi beatæ Mariæ Virginis et sanctorum Apostolorum, in quibus de sequenti fit tantum Commemoratio). Concurrente vero cum sequenti Duplici majori, etiam translato, totum Officium fit de sequenti cum Commemoratione Octavæ; excepta die Octava Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, aliisque Festis primariis Domini, in quibus de sequenti fit tantum Commemoratio. Si autem sequens Festum, etiam trans-

latum, fuerit ex solemnioribus supra enumeratis in Rubrica de Commemorationibus in secundo ordine numero 6., totum Officium fit de sequenti, cum Commemoratione Octavæ. Ceteris vero non paribus, quando dies Octava cum alia die Octava concurrit, Vesperæ integræ fiunt de illa, quæ est Festi potioris ritus, aut primarii, aut dignioris ratione personæ, cum Commemoratione alterius. Concurrente autem cum Festo Duplici, Vesperæ erunt, vel de die Octava, vel de Duplici cum Commemoratione alterius, prouti de Octavis inter se concurrentibus dictum est; exceptis Octavis Festorum Domini et beatæ Mariæ Virginis, ut supra

8. Simplex cum alio non potest concurrere in secundis Vesperis (licet cum ipso possit esse concursus in primis Vesperis), quia non habet secundas Vesperas, sed ejus Officium terminatur ad Nonam, et deinceps nihil fit de eo, nec Commemoratio. Si sequatur aliud Simplex, Psalmi erunt de Feria occurrente in Psalterio ad Vesperas, et a Capitulo fit de sequenti Simplici sine ulla Commemoratione præcedentis. Si sequatur Officium novem Lectionum, Vesperæ totæ erunt de eo sine ulla similiter Comemoratione Simplicis præcedentis. Si nullum Festum sequatur, subintrat Officium de Tempore, et Vesperæ totæ erunt de Feria.

9. Feria non potest concurrere cum alio Officio in secundis Vesperis, neque cum ipsa potest esse concursus in primis Vesperis: quia ejus Officium incipit et desinit, ubi desinit et incipit quodcumque aliud Officium. Quamvis proprie (si ei dandum est principium) sequente Feria post aliam Feriam, ejus Officium incipiat a Matutino, et terminetur sequente alia Feria ad Completorium; et ideo si Feria sequatur aliam Feriam, in Vesperis præcedentis Feriæ nihil fit de sequenti, quoad ea, quæ in sequenti Feria sunt propria. Verbi gratia, si in Vesperis Feriæ tertiæ ante Feriam quartam Cinerum fiat de Feria, dicitur Oratio Dominicæ præcedentis, non autem ea quæ est propria in sequenti Feria quarta Cinerum; nec ante Orationem dicuntur Preces, quæ dicendæ sunt in dicta Feria quarta Cinerum. Quod etiam fit quando Feria per annum præcedit Feriam Quatuor Temporum, vel Vigiliarum. Hac etiam ratione superius dictum est in concurrentia aliorum Officiorum, cum Feria nullum Officium concurrere, et nihil fieri de Feria præcedenti, adveniente alio Officio. Si autem de ea aliquando fieri debeat Comemoratio in Vesperis, non fit ratione concursus, sed quia eo die, quo Officium Feriarum Adventus et Quadragesimæ impeditur, illarum Commemoratio ratione temporis ex præcepto Ecclesiæ prætermitti non debet.

10. Cum vero occurrit, ut Festum Simplex veniat in Feria quarta et sexta Quatuor Temporum, in Feria quarta Cinerum, et in Vigiliis quæ jejunantur, Vesperæ antecedentes (nisi ea die celebratum sit Festum novem Lectionum) erunt de Feria communi per annum, non autem de sequenti, ut dictum est, cum Commemoratione Festi Simplicis in sequenti Feria occurrentis. Quod ideo non fit, quia sequens Feria habeat primas Vesperas; sed quia cum Festum Simplex in sequenti die non habeat Officium propter Feriam prædictam in eo occurrentem, nec etiam convenit illud habere primas Vesperas in præcedenti die. Et eadem ratione, si Festum Simplex occurrat Feria quinta in Cœna Domini, in qua de eo non debet fieri Comemoratio, nulla etiam fiet Commemoratio in Vesperis Feriæ quartæ præcedentis.

XII. De ordinando Officio ex prædictis Rubricis.

Si quis velit ex supradictis Rubricis ordinare Officium occurrentis diei, videat in Kalendario et in Tabula Festorum mobilium, de quo fiat Officium sequenti die: et ut invenerit esse faciendum, sic ordinabit illud in Vesperis et aliis Horis nocturnis, et diurnis.

2. Si ordinandum sit Officium de Tempore, id est, de Dominica vel Feria, recurrendum est semper ad Psalterium, ubi ordinate ponitur quod est commune Officii de Tempore, cum distributione Psalmorum, et ad Proprium de Tempore, ubi Lectiones et Responsoria, quædam Antiphonæ et Orationes ponuntur, quæ desunt in Psalterio. Invitatorium, Hymni, Capitula, Versus, Responsoria brevia et Antiphonæ, quæ diversis temporibus ponuntur in Proprio, dicuntur loco eorum quæ sunt in Psalterio: cum vero propria non fuerint dicuntur ut in Psalterio.

3. Si Officium sit ordinandum de Sancto, recurrendum est semper ad Commune Sanctorum (nisi proprium habeat in Proprio Sanctorum): ubi pro qualitate Festi, si novem Lectionum, id est, Duplex, vel Semiduplex fuerit, omnia ordinate ponuntur, illis exceptis, quæ propria suis locis habentur. Si Festum fuerit trium Lectionum (Nocturno Feriæ et Lectionibus exceptis) omnia sumuntur de eodem Communi. Tres Lectiones primi Nocturni in Officio novem Lectionum, et prima et secunda Lectio, vel prima tantum in Festis trium Lectionum, sumuntur de Scriptura in Officio de Tempore, nisi aliæ in propriis locis ponantur.

4. In majoribus Solemnitatibus et Festis per añum, totum Officium ordinatur ut in propriis locis ponitur.

5. In Festis beatæ Mariæ (exceptis iis, quæ propria in illis habentur) Hymni, novem Psalmi, et alia quædam requirenda sunt ex communi ejus Officio, circa finem Breviarii, quod inscribitur; In Festis beatæ Mariæ Virginis per annum.

6. Modus inchoandi Officium, dicendi Invitatorium, Hymnos, Antiphonas et Versus, habetur in principio Psalterii. Cum vero Antiphonæ duplicandæ sunt, dicuntur integræ ante Psalmos, sicut in fine Psalmorum.

7. Modus dicendi Absolutiones et Benedictiones ante Lectiones, legendi et terminandi Lectiones, dicendi Responsoria post Lectiones, ac Responsoria brevia post Capitula, habetur in prima Dominica de Adventu.

8. Quomodo sit inchoandum et terminandum Officium per Horas, habetur in Psalterio: quomodo terminandum per Antiphonas beatæ Mariæ, habetur in fine Completorii.

9. Sed ut hæc omnia facilius habeantur, positæ sunt sequentes Rubricæ de singulis Horis, earumque partibus distincte cognoscendis.

XIII. De Matutino.

Ad Matutinum hæc per ordinem regulariter dicuntur, secundum diversitatem Officii, nisi aliter in quibusdam diebus annotetur: Pater noster, Ave María, Credo, omnia secreto: deinde clara voce Hebdomadarius dicit, Dómine lábia mea, etc., pollice signando sibi os signo Crucis, Deus in adjutórium etc. manu extensa signando se signo Crucis a fronte ad pectus, et a sinistro humero usque ad dexterum (quod servatur in principio omnium Horarum, cum dicitur, Deus, in adjutórium) cum Glória Patri et aliis, ut in principio Psalterii. Deinde dicitur Invitatorium conveniens Officio de Tempore, vel de Sancto, quod dicitur cum Psalmo Veníte exsultémus, eo modo quo in principio Psalterii describitur. Dicto Psalmo, et repetito Invitatorio, dicitur Hymnus, qui Officio de Tempore, vel de Sancto, convenit.

2. Postea in Duplicibus et Semiduplicibus dicuntur novem Psalmi (sed in Dominicis plures, ut in Psalterio) cum suis Antiphonis et Versibus, quæ Tempori, vel Festo conveniunt, et totidem Lectiones cum octo Responsoriis, aliquando cum novem, ut suis locis ponitur, per tres Nocturnos distinctos, hoc modo.

3. In primo Nocturno dicuntur tres Psalmi cum tribus Antiphonis, post singulos Psalmos una Antiphona: sed tempore Paschali, id est, a Dominica in Albis usque ad Pentecosten (præterquam in Officio Ascensionis Domini) tres Psalmi cujusque Nocturni dicuntur sub una

Antiphona: et in fine Psalmorum post ultimam Antiphonam cujusque Nocturni dicitur Versus; postea Pater noster, Et ne nos, Absolutio, Exaúdi, Benedictio, Benedictióne perpétua, et aliæ ad singulas Lectiones, ut in prima Dominica de Adventu ordinantur. Deinde leguntur tres Lectiones de Scriptura, quæ per ordinem in Officio de Tempore occurrunt (nisi aliæ assignentur), et ad singulas Lectiones dicitur unum Responsorium conveniens Officio: si de Tempore, ut in Proprio Temporis: si de Sancto, ut in Proprio Sanctorum; alioquin ut in Communi, etiamsi Lectiones primi Nocturni sint de Scriptura Officii de Tempore.

4. In fine ultimi Responsorii cujusque Nocturni dicitur Glória Patri, cum repetitione partis Responsorii, eo modo quo notatur in tertio Responsorio primæ Dominicæ de Adventu, nisi aliter in propriis locis signetur.

5. In secundo Nocturno dicuntur alii tres Psalmi, Antiphonæ, Versus, Pater noster, Absolutio, Ipsíus píetas, et ei consequentes Benedictiones, ut in dicta Dominica prima de Adventu: tres Lectiones de aliquo Sermone, aut de vita illius Sancti, de quo fit Officium, et ad quamlibet Lectionem unum Responsorium.

6. In tertio Nocturno alii tres Psalmi cum Antiphonis, ut supra: post tertiam Antiphonam, Versus, Pater noster, Absolutio, A vínculis, et Benedictiones consequentes ad singulas Lectiones, quæ erunt de Homilia Evangelii de Tempore, vel de Festo, secundum qualitatem Officii, ut in eadem prima Dominica de Adventu ponuntur. Post septimam et octavam Lectionem dicitur Responsorium Officio conveniens, id est, post quamlibet unum: aliquando autem dicitur etiam post nonam Lectionem, ut suis locis notatur: et in fine ultimi Responsorii, aut octavi, aut noni dicitur, Glória Patri, ut supra, nisi aliter signetur. Si non dicitur nonum Responsorium, post ultimam Lectionem dicitur Hymnus, Te Deum.

7. In Officio trium Lectionum ad Matutinum, Pater noster, Ave María, Credo, Dómine lábia, etc. Invitatorium, et Hymnus in feriali Officio de Feria, si non sint in Proprio de Tempore, dicuntur ut in Psalterio; in Festis, de Festo, ut in Communi Sanctorum: deinde Nocturnum Feriæ, ut in Psalterio, id est, duodecim Psalmi cum sex Antiphonis, et tempore Paschali cum una Antiphona Allelúja: qui dicuntur tam in Officio feriali, quam in Festis Simplicibus.

8. Post Psalmos et Antiphonas dicitur Versus, in feriali Officio, ut in Psalterio: in Festis, ut in Communi Sanctorum: qui in Festis sumitur secundum Ferias ex Nocturno Communis, unde sumuntur Responsoria, ut dicetur infra in Rubricis de Versibus et Responsoriis. Post Versum dicitur, Pater noster, Absolutio et Benedictiones, ut habetur infra in Rubrica de Absolutionibus et Benedictionibus. Tres Lectiones (si non adsit Homilia) singulæ in Officio feriali dicuntur de Scriptura, quæ eo die occurrit in Proprio de Tempore: si adsit Homilia, singulæ tres de Homilia. In Festis, prima et secunda de eadem Scriptura, tertia de Sancto. Si fuerint duæ Lectiones de Sancto, prima tantum erit de Scriptura, reliquæ de Sancto.

9. Post singulas Lectiones in Feriis extra tempus Paschale dicitur unum Responsorium, ita ut dicantur tria Responsoria: tempore vero Paschali, et in Festis, duo tantum Responsoria dicuntur, scilicet post primam et secundam Lectionem tantum. In fine ultimi Responsorii, secundi scilicet, aut tertii, dicitur Glória Patri, cum repetitione partis Responsorii, nisi aliud notetur. Quæ Responsoria in Officio de Sanctis sumuntur ex Communi Sanctorum: in feriali Officio ex Dominicis, quando propria per Ferias non distribuuntur, ordine descripto in Rubrica de Responsoriis. Quando non dicitur tertium Responsorium, post tertiam Lectionem, dicitur Hymnus, Te Deum.

XIV. De Laudibus.

Ad Laudes dicto Hymno, Te Deum, vel ultimo Responsorio, Hebdomadarius absolute dicit, Deus in adjutórium, etc. ut supra, et dicuntur Psalmi, et Canticum Benedícite, vel aliud, ut habetur in feriali Officio, extra tempus Paschale, cum Antiphonis Officio convenientibus. Qui Psalmi et Canticum in Dominicis per annum (exceptis Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusive) et in feriali Officio temporis Paschalis, ac in Festis tam novem, quam trium Lectionum, dicuntur de Dominica, ut in Psalterio. In prædictis vero Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusive, dicuntur ut suis locis ponitur. In feriali Officio per annum, extra tempus Paschale, dicuntur ut in Psalterio.

2. Antiphonæ in Dominicis, quando propriæ non assignantur, dicuntur ut in Psalterio. In Festis novem et trium Lectionum, si non adsint propriæ, dicuntur de Comuni. Post Psalmos dicitur Capitulum, Hymnus, Versus, Antiphona ad Canticum Benedíctus, cum eodem Cantico, et Oratio: omnia pro qualitate Officii de Tempore, vel de Festo.

3. Preces, quando dicendæ sunt, dicuntur ante primam Orationem. Commemorationes vero de Cruce, de sancta Maria, de sancto Joseph, de Apostolis, de Patrono et de Pace, similiter quando dicendæ sunt, dicuntur post Orationem, nisi alia Commemoratio Festi Simplicis vel ad instar Simplicis occurrat, quæ semper prædictas Comemorationes præcedit, de quibus in propriis Rubricis dicitur.

4. Ante Orationem dicitur Dóminus vobíscum, et Orémus: post ultimam Orationem repetitur Dóminus vobíscum; deinde, Benedicámus Dómino, et ℣. Fidélium ánimæ, Pater noster, Dóminus det nobis suam pacem, et Antiphona beatæ Mariæ, ut habetur in fine Completorii, si tunc discedendum sit a Choro: alioquin in fine ultimæ Horæ, nisi sequatur Missa, vel Officium Defunctorum, vel Psalmi Pœnitentiales, aut Litaniæ, ut in propria Rubrica dicetur.

XV. De Prima.

Ad Primam, Pater noster, Ave María, Credo, secreto: Deus in adjutórium, etc. Hymnus Jam lucis orto sídere: deinde inchoatur Antiphona, quæ convenit. Sumuntur autem Antiphonæ in Festis ad omnes Horas ex Laudibus per ordinem, quarta prætermissa, ut dicetur infra in Rubrica de Antiphonis. Postea dicuntur Psalmi, qui in Dominicis et Feriis dicuntur ut in Psalterio. In Festis autem, et tempore Paschali, tres tantum, ut etiam ibi adnotatur.

2. Post Antiphonam dicitur Capitulum Regi sæculórum. In feriali Officio extra tempus Paschale dicitur Capitulum Pacem, deinde Responsorium breve Christe Fili Dei vivi, etc. Post Responsorium breve in Officio Duplici, et infra Octavas, statim dicitur Oratio Dómine Deus omnípotens. In alio Officio dicitur, Kýrie eléison cum reliquis Precibus: omnia ut in Psalterio. Ad Versum autem Adjutórium, Hebdomadarius signat se signo Crucis a fronte ad pectus. Quando aliquis solus recitat Officium, semel tantum dicit Confíteor, omissis illis verbis, Tibi pater, vel vobis fratres, et Te pater, vel vos fratres, et similiter dicit Misereátur nostri ..... peccátis nostris, perdúcat nos, quod etiam servatur ad Completorium. In feriali Officio, quando dictæ sunt Preces ad Laudes, adduntur aliæ Preces, ut ibidem in Psalterio.

3. Post Orationem Primæ, vel si dicatur Officium beatæ Mariæ, post illius Orationem, dicto Benedicámus, in Choro legitur Martyrologium: deinde dicitur Pretiósa cum reliquis: quæ etiam dicantur ab iis, qui extra Chorum non legerint Martyrologium. In fine ad Absolutionem Capituli, in Festis et aliquibus diebus, pro Lectione brevi dicitur Capitulum Nonæ, si adsit proprium, alioquin de Communi: alio tempore, tam in Dominicis, quam Feriis, Lectio brevis Officio illius temporis in Psalterio assignata.

XVI. De Horis Tertia, Sexta et Nona.

Ad Tertiam, Sextam, et Nonam, ante singulas Horas dicitur, Pater noster, Ave María, Deus in adjutórium. Hymnus, et Psalmi, ut in Psalterio: Antiphonæ secundum Officii qualitatem, ordine quo supra. Dictis Psalmis et Antiphona, dicitur Capitulum et Responsorium breve pro qualitate Officii: quæ in Dominicis, et Feriis, quando non habentur propria in Proprio de Tempore, dicuntur ut in Psalterio: in Festis, si in Proprio Sanctorum non sint propria, sumuntur de Communi. Post Responsorium breve dicitur Dóminus vobíscum, et Oratio, quæ habetur in Proprio de Tempore: si autem fit de Sancto, ut in Proprio Sanctorum: alioquin ut in Communi.

2. Post Orationem repetitur Dóminus vobíscum, et dicitur Benedicámus Dómino, Fidélium ánimæ, et Pater noster, secreto, ut infra in Rubrica de Oratione Dominica explicatur.

XVII. De Vesperis.

Ad Vesperas, Pater noster, Ave María, Deus in adjutórium, etc. Deinde dicuntur quinque Psalmi cum quinque Antiphonis, ut in Proprio, aut Communi Sanctorum signantur. In Dominicis autem, et Feriis, Antiphonæ et Psalmi semper dicuntur ut in Psalterio (ubi etiam tempore Paschali Psalmi dicuntur sub una Antiph. Allelúja) nisi aliæ propriæ Antiphonæ vel Psalmi (ut in Dominicis Adventus, et triduo ante Pascha) assignentur.

2. Post Psalmos et Antiphonas dicitur Capitulum, Hymnus, Versus, Antiphona ad Magníficat cum eodem Cantico; et Oratio; omnia de Tempore, vel de Sancto, pro qualitate Officii.

3. Preces, quando dicendæ sunt, dicuntur ante Orationem; Comemorationes vero de Cruce, S. Maria, S. Joseph, Apostolis, Patrono, et Pace, post Orationem, ut in propriis Rubricis habetur. Terminatur autem Officium Vesperarum ut in aliis Horis.

XVIII. De Completorio.

Ad Completorium absolute dicitur Lectio brevis, ut in Psalterio: deinde Pater noster, Confíteor, Misereátur, Indulgéntiam, Convérte, Deus in adjutórium, Antiphona, Psalmi, Hymnus, Capitulum, Responsorium breve, Canticum cum Antiphona; omnia ut in fine Psalterii; et post Antiphonam in Duplicibus et infra Octavas dicitur Oratio; in alio autem Officio ante Orationem dicitur Kýrie eléison, cum reliquis precibus, ut ibidem in Psalterio.

2. Post Versum Benedícat et custódiat nos, etc. dicitur una ex Antiphonis beatæ Mariæ, cum Versiculo et Oratione, ut ibidem: et dicto Versu, Divínum auxílium, dicitur secreto, Pater noster, Ave María, et Credo.

XIX. De Invitatorio.

Invitatorium semper dicitur in omni Officio ad Matutinum cum Psalmo Veníte exsultémus, ordine in principio Psalterii descripto: sed variatur pro Officii qualitate, ut in Psalterio, et Proprio de Tempore, ac in Proprio, et Communi Sanctorum.

2. Non dicitur in die Epiphaniæ, nec in triduo ante Pascha, ut suis locis notatur, nec in Officio Defunctorum per annum, excepto die Comemorationis omnium Fidelium defunctorum, ac in die obitus seu depositionis Defuncti, et quandocumque dicuntur tres Nocturni.

XX. De Hymnis.

Hymni semper dicuntur in qualibet Hora, præterquam a triduo ante Pascha, usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusive, et præterquam in Officio Defunctorum.

2. Ad Matutinum Hymnus dicitur post Psalmum Veníte, repetito Invitatorio, præterquam in die Epiphaniæ. Ad Laudes et Vesperas dicitur post Capitulum: ad Horas ante Psalmos, ad Completorium post Psalmos et Antiphonam.

3. Dicuntur autem in Officio de Tempore ut in Psalterio, quando proprii Hymni in Proprio de Tempore non adsunt: qui Hymni de

Psalterio in Dominicis, et Feriis assignati dicuntur ab Octava Pentecostes usque ad Adventum (Dominica infra Octavam Corporis Christi excepta), et ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ exclusive. In Officio de Sanctis dicuntur ut in Communi Sanctorum, nisi proprii in Proprio Sanctorum habeantur. Quando in aliquo Festo adsint tres Hymni proprii historici ejusdem metri, et Hymnus proprius in primis Vesperis dici nequeat, tunc hic Hymnus dicitur ad Matutinum, Hymnus Matutini ad Laudes, ac Hymnus Laudum ad secundas Vesperas; si vero secundæ Vesperæ non sint de hoc Festo, tunc Hymnus Vesperarum conjungitur cum Hymno Matutini sub unica conclusione.

4. In Nativitate Domini usque ad Epiphaniam, in Festo Corporis Christi et per Octavam, et quandocumque fit Officium beatæ Mariæ tam novem, quam trium Lectionum, etiam tempore Paschali, in fine omnium Hymnorum (præterquam in fine Hymni Ave maris stella, et Hymni ad Laudes in Festo Corporis Christi, atque Hymnorum in Festo Septem Dolorum beatæ Mariæ Virginis mense Septembri, qui habent ultimum versum proprium) dicitur: Jesu, tibi sit glória, Qui natus es de Vírgine, etc., ut in ejus Officio per añum, etiamsi dicantur Hymni de Sanctis, qui infra Octavas prædictas celebrantur, dum̃odo Hymni illi sint ejusdem metri, nec habeant ultimum Versum proprium, ut Hymnus sanctæ Crucis ad Vesperas, et plurim. Martyrum ad Matutinum.

5. In Epiphania Domini, et per Octavam, in fine omnium Hymnorum dicitur, Jesu, tibi sit glória, Qui apparuísti Géntibus.

6. A Dominica in Albis usque ad Ascensionem, in Pentecoste, et per Octavam, in fine omnium Hymnorum dicitur Deo Patri sit glória, Et Fílio qui a mórtuis; etiam in Festis Sanctorum eodem tempore Paschali occurrentium; dummodo Hymni sint ejusdem metri, nec habeant ultimum versum proprium, qui non mutatur, ut supra.

7. In Ascensione autem usque ad Pentecosten (præterquam in Hymno Salútis humánæ Sator) dicitur Jesu, tibi sit glória, Qui victor in cœlum redis: similiter etiam in Festis tunc occurrentibus.

8. In Transfiguratione Domini dicitur Jesu, tibi sit glória, Qui te revélas párvulis. Aliis temporibus terminantur Hymni, ut suis locis ponitur.

XXI. De Antiphonis.

Ad omnes Horas nocturnas, et diurnas semper cum Psalmis dicuntur Antiphonæ, vel una, vel plures, pro diversitate Officii, et Horarum.

2. Si de Tempore fiat Officium, id est, de Dominica, aut Feria, dicuntur Antiphonæ ut in Psalterio, quæ cum Psalmis positæ in Vesperis Dominicæ et Feriarum, in Completorio, et in Nocturnis (etiam quando fit Officium de Festo trium Lectionum, id est, Simplici) numquam mutantur, nisi tempore Paschali, in quo dicitur una tantum Antiphona Allelúja; excepto etiam tempore Adventus, in quo ad Vesperas, et Nocturnos Dominicæ ponuntur Antiphonæ propriæ. In Laudibus, et aliis Horis mutantur pro diversitate temporum, ut in Proprio de Tempore habentur: cum vero non assignantur propriæ, semper dicuntur quæ positæ sunt in Psalterio.

3. Antiphonæ, quæ in Proprio de Tempore pro Sabbatis ponuntur ad Magníficat pro prima Dominica alicujus mensis, sumendæ sunt ex ea Dominica, quæ est proximior Kalendis, vel est in Kalendis illius mensis; ut dictum est supra in Rubrica de Dominicis, ac etiam in Rubrica mensis Augusti; et semper in Sabbato ponitur Antiphona ad Magníficat, quæ contigua est libro Scripturæ in Dominica ponendo.

4. In Festis novem Lectionum ad Vesperas dicuntur Antiphonæ de Laudibus, nisi propriæ in Vesperis assignentur. Ad Horas similiter, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis, quando habentur propriæ in Laudibus, et aliæ propriæ non fuerint ad Horas, sumuntur ex Laudibus, quarta prætermissa, hoc

ordine: Ad Primam, prima; ad Tertiam, secunda; ad Sextam, tertia; ad Nonam, quinta.

5. In Feriis Adventus, quæ non habent in Laudibus Antiphonas proprias, sumuntur ad Horas ex Laudibus Dominicæ præcedentis. Ubi vero in Laudibus Feriarum fuerint propriæ, sumuntur ex ipsis Laudibus.

6. Tempore Paschali, in Officio tam novem, quam trium Lectionum, Psalmi cujuslibet Nocturni dicuntur sub unica Antiphona, quæ Officio convenit, ut suis locis ponitur: et in fine omnium Antiphonarum additur Allelúja, quando in illis non habetur. A Septuagesima usque ad Pascha, ubi habetur Allelúja, tacetur; neque aliud ejus loco dicitur.

7. In Duplicibus ad Vesperas, Matutinum et Laudes tantum, Antiphonæ dicuntur ante Psalmos vel Cantica integræ, et post Psalmos vel Cantica integræ repetuntur: in aliis Horis, et in Officio non Duplici, in principio Psalmi vel Cantici, inchoatur tantum Antiphona, deinde in fine integra dicitur. Et quando Antiphona sumitur ex principio Psalmi vel Cantici, et incipit sicut Psalmus vel Canticum, post Antiphonam non repetitur principium Psalmi vel Cantici; sed continuatur quod sequitur in Psalmo vel Cantico, ab eo loco, ubi secundum ritum diei desinit Antiphona, nisi discontinuetur per Allelúja.

8. Antiphonis propriis, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis, semper cedunt quæ habentur in Psalterio, et in Communi Sanctorum.

9. Quando fit aliqua Commemoratio semper dicitur Antiphona ante Orationem cum Versu, quæ sumitur ex Officio, quod convenit ei, de quo fit Commemoratio; ita ut in Vesperis sumatur Antiphona, quæ assignatur ad Magníficat; in Laudibus, quæ ad Benedíctus, cum Versibus qui habentur post Hymnum.

10. Antiphonæ sanctæ Mariæ positæ in fine Completorii, dicuntur ut inferius in propria Rubrica disponitur.

XXII. De Psalmis.

Psalmi in Officio de Tempore per omnes Horas in Dominicis, et Feriis dicuntur eo modo, quo distributi sunt in Psalterio: nisi aliquando aliter in Proprio de Tempore signetur. In Festis autem dicuntur, ut in propriis locis signantur: alioquin, ut in Communi Sanctorum.

2. Psalmi ad Laudes de Dominica, cum Cantico Benedícite dicuntur in omnibus Festis per annum, et in Feriis temporis Paschalis.

3. Psalmus Confitémini dicitur ad Primam cum aliis Psalmis in Psalterio assignatis, in omnibus Dominicis (quando Officium fit de Dominica, ut in Psalterio, etiam in Dominicis, quæ occurrunt infra Octavas Sanctorum) a tertia Dominica post Pentecosten inclusive, usque ad Nativitatem Dñi exclusive: et a secunda Dominica post Epiphaniam inclusive, usque ad Septuag. exclusive: a Septuages. autem usque ad Pascha, ejus loco dicitur Psalmus Dóminus regnávit, quia Psalmus Confitémini tunc dicitur ad Laudes post Psalmum Miserére, ut suo loco ponitur. In Dominicis vero temporis Paschalis, a Dominica in Albis inclusive, usque ad Ascensionem exclusive, dicuntur tantum tres Psalmi sicut in Festis, addito Symbolo sancti Athanasii. Alii Psalmi per singulas Ferias distributi ad Primam, dicuntur singuli loco Psalmi Confitémini, in feriali tantum Officio, quando de Feria agitur extra tempus Paschale. In Feriis vero temporis Paschalis, in Festis per annum, et in Sabbato, sive de sancta Maria, sive de Feria fiat Officium, dicuntur tantum tres Psalmi, scilicet: Deus in nómine tuo, Beáti immaculáti, et Retríbue; etiam si Festum Duplex celebretur in Dominica.

4. In Dominicis autem, quando Officium fit de Dominica ut in Psalterio, post Psalmos additur semper Symbolum sancti Athanasii Quicúmque, ut infra in propria Rubrica dicitur.

5. Psalmi Horarum, scilicet ad Tertiam, Sextam, et Nonam, et ad Completorium, numquam mutan-

tur, ut in Psalterio, sive de Sanctis, sive de Tempore fiat Officium.

6. Psalmi de Dominica ad Vesperas, ut plurimum dicuntur in Vesperis Festorum, excepto ultimo, qui mutatur: cum vero aliter fieri debet, suis locis notatur. In Vesperis infra Octavam dicuntur Psalmi ut in secundis Vesperis Festi: sed in primis Vesperis diei Octavæ dicuntur ut in primis Vesperis Festi, nisi aliter notetur.

7. In fine Psalmorum semper dicitur Glória Patri, præterquam in Psalmo Deus Deus meus ad te de luce vígilo, et in Psalmo Laudáte Dóminum de cœlis, qui conjunguntur cum aliis Psalmis, et in fine ultimi tantum dicitur Glória Patri, ut suis locis notatur. Præterea non dicitur in triduo majoris Hebdomadæ ante Pascha, nec in Officio Defunctorum, cujus loco pro Defunctis dicitur Réquiem ætérnam dona eis Dómine, etiamsi fiat Officium pro uno tantum.

8. Ut sacræ Vulgatæ editionis puritas inconfusa et illibata servetur, etiam quoad interpunctiones et distinctiones in sacris Bibliis appositas, additus est Asteriscus, * ut sit nota musicæ partitionis in medio Versu.

XXIII. De Canticis.

Cantica dicuntur in Officio de Tempore, tam de Dominicis, quam Feriis, ad Laudes, Vesperas et Completorium, ut in Psalterio distribuuntur.

2. In Festis, et tempore Paschali ad Laudes semper dicitur Canticum Benedícite, ut in Dominica; et in fine ejus non dicitur Glória Patri, sicut in aliis Canticis dicitur, nec respondetur Amen. Alia Cantica ferialia ut in Psalterio, ad Laudes non dicuntur, nisi quando fit Officium de Feria extra tempus Paschale.

3. Canticum Benedíctus, Magníficat, et Nunc dimíttis, semper dicuntur suo loco, ut in Psalterio.

XXIV. De Versibus.

Versus semper dicuntur ad Matutinum post ultimum Psalmum et Antiphonam Nocturnorum: sive in Officio dicantur tres Nocturni, sive unus. Ad Laudes et Vesperas Versus dicitur post Hymnum: ad Horas dicitur in Responsorio brevi, post repetitionem partis Responsorii, dicto Glória Patri.

2. In Pascha Resurrectionis et per Octavam usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusive, in Nocturno tantum dicitur Versus, in aliis Horis non dicitur, ut ibidem.

3. Quando fit aliqua Comemoratio, semper post Antiphonam ejus, de quo fit Commemoratio, dicitur Versus, qui in ejus Officio ponitur post Hymnum Vesperarum et Laudum, nisi aliter notetur.

4. Versibus prædictis tempore Paschali semper additur Allelúja: non autem Versibus Precum, nec in Pretiósa ad Primam, neque in Versibus Responsoriorum Matutini.

5. In Officio Festi trium Lectionum post omnes Psalmos feriales cum Antiphonis dicitur Versus de Communi Sanctorum, hoc ordine: Feria secunda et quinta, Versus primi Nocturni: Feria tertia et sexta, Versus secundi Nocturni: Feria quarta, Versus tertii Nocturni.

6. Versus positi in Psalterio ad Laudes et Vesperas semper dicuntur, quando alii proprii non assignantur in Proprio de Tempore.

XXV. De Absolutionibus et Benedictionibus ante Lectiones.

Absolutiones et Benedictiones dicuntur per ordinem in Officio novem Lectionum ante Lectiones, ut in prima Dominica de Adventu ponuntur, scilicet, post Versum, dicto Pater noster. Et ne nos, dicitur Absolutio, et Benedictiones, ut ibi: præterquam in Matutinis Tenebrarum majoris Hebdomadæ, et in Officio Defunctorum, in quibus Absolutio et Benedictiones non dicuntur.

2. Si fiat Officium trium Lectionum, et sit de Feria, in qua singulæ tres Lectiones sunt de Scriptura, Absolutio et Benedictiones sumuntur ex prima Dominica de Adventu, hoc ordine: Feria secunda et quinta

dicuntur Absolutio et Benedictiones primi Nocturni: Feria tertia et sexta, secundi Nocturni: Feria quarta et Sabbato, tertii Nocturni.

3. Si autem singulæ tres Lectiones sint de Homilia super Evangelium, Absolutio dicitur secundum Ferias, ut supra: Benedictiones vero semper dicuntur ut in tertio Nocturno, scilicet: prima Benedictio erit Evangélica léctio: secunda, Divínum auxílium: tertia, Ad societátem. Si fit de Sancto trium Lectionum, Absolutio dicitur secundum Ferias, ut supra: Benedictiones vero semper dicuntur ut in tertio Nocturno, hoc modo: prima, Ille nos benedícat: secunda, Cujus, vel Quorum vel Quarum Festum cólimus: tertia, Ad societátem.

4. Quando fit Officium sanctæ Mariæ in Sabbato, Absolutio et Benedictiones dicuntur, ut habentur in ejus Officio parvo circa finem Breviarii.

XXVI. De Lectionibus.

Lectiones leguntur ad Matutinum, dictis Psalmis Nocturnorum cum Antiphonis, Versibus, Absolutionibus quoque, et Benedictionibus, ut supra. In Duplicibus et Semiduplicibus dicuntur novem Lectiones, id est, in quolibet Nocturno tres: in Feriis, et in Festis Simplicibus leguntur tantum tres Lectiones.

2. In Officio novem Lectionum dicuntur hoc modo. In primo Nocturno semper leguntur tres Lectiones de Scriptura: quæ, quando suis locis propriæ, aut de Com̃uni Sanctorum non assignantur, semper leguntur ut in Officio de Tempore; quæ sua quaque die occurrunt legendæ. In secundo Nocturno, si fit de Sancto, tres Lectiones leguntur de vita Sancti, vel de aliquo Sermone, aut Tractatu, qui ei convenit: quæ, si non adsint propriæ, leguntur ex Communi Sanctorum. Ex quo etiam Communi completur numerus trium Lectionum, quando Officium fit novem Lectionum de aliquo Sancto, qui habet tantum unam vel duas Lectiones proprias. Si fit de Dominica, vel de alio Officio novem Lectionum per añum, etiam de Octava, leguntur tres Lectiones de Sermone, aut Tractatu, qui in illis ponitur. In tertio Nocturno semper leguntur tres Lectiones de Homilia in Evangelium, positæ in Proprio, aut ex Communi assignatæ: et primæ Lectioni de Homilia semper præponitur principium Evangelii, de quo est Homilia, etiam infra Octavas. Excipiuntur ab hoc ordinario Lectionum Matutina Tenebrarum ante Pascha, et Defunctorum, ut in suis Officiis ponitur.

3. Si in Officio novem Lectionum, in quo non dicitur nonum Responsorium, contingat fieri Commemorationem de aliquo Sancto, qui propriam habet Lectionem, nona Lectio legitur de Sancto: si habuerit duas Lectiones, ex duabus fiat una Lectio, omissa nona Lectione in dicto Officio novem Lectionum vel octavæ Lectioni adjuncta. Item de Festo Duplici aut Semiduplici, si fiat tamquam Simplex, legitur nona Lectio composita ex omnibus Sancti Lectionibus historicis secundi Nocturni, ut supra dictum est in Rubrica de Commemorationibus num. 10. Quod si eodem die occurrat Dominica, vel Feria quæ habeat Homiliam, nona Lectio Sancti omittitur, et ejus loco legitur Homilia Dominicæ, vel Feriæ; scilicet vel prima Lectio de Homilia, vel tres simul in unam Lectionem conjunctæ. Similiter si plures occurrant nonæ Lectiones propriæ de Sanctis, legitur tantum illa dignioris.

4. In Officio trium Lectionum, si fit de Feria, tres Lectiones leguntur de Scriptura, nisi tres sint de Homilia, quia tunc omissis Lectionibus de Scriptura, leguntur de Homilia. Si fit de Sancto, qui habeat duas Lectiones, prima tantum erit de Scriptura, ut vel legatur una, vel ex tribus simul junctis fiat una; secunda et tertia de Sancto. Si unam tantum habuerit, vel propriam, vel ex Communi assignatam, prima et secunda erunt de Scriptura, tertia de Sancto: quod etiam servatur in Officio beatæ Mariæ in Sabbato.

5. Lectiones autem de Scriptura in Officio de Tempore sic distributæ sunt per annum, ut quotidie ali-

quid ex ea legatur, etiam in Officio de Sanctis, quando aliæ (ut dictum est) non assignantur.

6. Initia librorum sacræ Scripturæ (qui fere semper in Dominicis inchoantur) eo die ponuntur, quo notata sunt, etiamsi fiat Officium de Sancto, nisi in Festo aliæ propriæ Lectiones de Scriptura, vel de Comuni assignentur: tunc enim initium Lectionis de Scriptura transfertur in sequentem diem similiter non impeditam; et Lectiones illi diei de eadem Scriptura assignatæ vel cum superioribus Lectionibus legantur, vel omittantur: ita ut non oporteat eas amplius in alio sequenti die resumere, sed illæ legantur, quæ sua quaque die occurrunt, aut cum eisdem jungantur. Quod semper servetur, quando Lectiones occurrentes de Scriptura aliquo die omittuntur.

7. Cum autem initium alicujus Epistolæ catholicæ tempore Paschali aut alicujus Prophetæ minoris mense Novembri, infra Hebdomadam illorum temporum impeditur aliquo Festo novem Lectionum habente proprias Lectiones de Scriptura, dictum initium Epistolæ et Prophetæ, quoad commode fieri poterit, ponatur in sequenti Feria, alio simili initio Scripturæ ponendo, vel Festo non impedita; alioquin in præcedenti similiter non impedita, ita ut aliquo modo ponatur, etiamsi plura initia eodem die poni oporteat.

8. De Scriptura quoque tantum est positum, quantum satis videtur pro numero Hebdomadarum, quæ esse possunt inter Epiphaniam et Septuagesimam, et inter Pentecosten et Adventum. Ubi vero contingit minui numerum Dominicarum et Hebdomadarum post Epiphaniam, adveniente Dominica Septuagesimæ, quod superest de Epistolis beati Pauli, quæ distributæ sunt pro numero dictarum Dominicarum et Hebdomadarum, eo anno omittitur, quamvis de aliquibus Epistolis nihil sit lectum. Quod etiam fit de Scriptura ex libris Regum (de quibus legitur ab Octava Pentecostes usque ad Dominicam primam Augusti), cum non expletur numerus Dominicarum post Pentecosten de eis libris annotatus usque ad mensem Augusti; quia tunc, Lectionibus de his libris omissis, legitur de Scriptura, quæ ponitur mense Augusti. Quod si fiat de aliqua Dominica post Epiphaniam anticipata in Feria, eo modo quo dictum est de Dominicis num. 4 et 5, tunc post Officium Dominicæ anticipatæ, in sequentibus diebus legatur de Epistolis sancti Pauli assignatis Dominicæ anticipatæ, et sequentibus Feriis, omissis aliis, quæ sunt assignatæ præcedenti Hebdomadæ. Quid autem observandum sit, cum mensis, cui quinque Dominicæ assignantur, non habuerit nisi quatuor, in propriis locis notatur.

9. Lectiones de Scriptura positæ in Comuni Sanctorum leguntur in Festis, ubi assignantur in Proprio Sanctorum per annum. Rursus, quando aliquod Festum in propria Ecclesia solemniter celebratur: item, quando aliquod Festum novem Lectionum occurrit in Quadragesima, et Quatuor Temporibus, in secunda Feria Rogationum, et in Vigilia Ascensionis, in quibus Feriis in Officio de Tempore non assignantur Lectiones de Scriptura, sed de Homilia; tunc enim in Festis recurrendum est ad Lectiones de Scriptura positas in Communi Sanctorum. Quod si in aliquibus ex supradictis Feriis occurrat dies Octava alicujus Festi habentis Octavam, tunc in primo Nocturno diei Octavæ repetantur Lectiones, quæ in primo Nocturno Festi lectæ fuerunt: si vero occurrat dies infra Octavam, tunc sumantur de Communi. Aliæ Lectiones secundi et tertii Nocturni positæ in Communi Sanctorum similiter leguntur, quando in Proprio Sanctorum assignantur, et quando in aliqua Ecclesia aliquod Festum celebratur cum novem Lectionibus (quia in ea est solemne, aut consuetum in ea celebrari), quod proprias et approbatas de Festo Lectiones non habuerit.

10. Lectiones primi Nocturni leguntur cum titulo libri, ex quo sumuntur, nisi aliter in propriis locis

notetur. Lectiones etiam secundi Nocturni, quando sunt ex aliquo Sermone vel Tractatu, leguntur cum titulo et nomine Auctoris; alias minime. Et similiter in tertio Nocturno præponitur titulus auctoris cujus est Homilia.

11. In fine cujusque Lectionis dicitur Tu autem Dómine miserére nobis, et respondetur Deo grátias. Quod etiam fit in Lectionibus brevibus in principio Completorii, et in fine Primæ post Pretiósa, præterquam in triduo majoris Hebdomadæ ante Pascha, et in Officio Defunctorum, ut suis locis ponitur.

XXVII De Responsoriis post Lectiones.

Responsoria dicuntur ad Matutinum post Lectiones: id est, post quamlibet Lectionem dicitur unum Responsorium, ut infra.

2. In Festis novem Lectionum (præterquam in Festo sanctorum Innocentium, quando non venerit in Dominica), et in Dominicis ab Octava Paschæ inclusive, usque ad Adventum exclusive, et a Dominica infra Octavam Nativitatis inclusive, usque ad Septuagesimam exclusive, dicuntur octo tantum Responsoria; et in fine tertii, sexti, et octavi dicitur Glória Patri, cum repetitione partis Responsorii: quod regulare est in fine ultimi Responsorii cujuslibet Nocturni, tam in Officio novem quam trium Lectionum: excepto Tempore Passionis, quo Tempore, loco Glória Patri, repetitur Responsorium a principio: excepto etiam Officio Defunctorum, in quo illius loco dicitur Réquiem ætérnam, etc. Qui Versus Glória Patri quibusdam diebus dicitur in primo Responsorio, ut in propriis locis annotatur. Post nonam Lectionem prædictis diebus, quando octo tantum dicuntur Responsoria, immediate dicitur Hymnus Te Deum.

3. In Dominicis Adventus, et in Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusive, et in triduo ante Pascha, dicuntur novem Responsoria, quia tunc non dicitur Te Deum.

4. In Officio autem trium Lectionum, quando fit de Festo, et in Feriis Temporis Paschalis, quod est inter Dominicam in Albis et Ascensionem (excepta Feria secunda Rogationum, in qua ponitur tertium Responsorium), dicuntur duo Responsoria, quia post tertiam Lectionem dicitur Te Deum. Quæ Responsoria in Festis sumuntur de Communi Sanctorum, et in dictis Feriis Temporis Paschalis, quando alia propria non assignantur, sumuntur de Dominica in qua primo sunt posita, hoc ordine: secunda et quinta Feria, primum et secundum Responsorium primi Nocturni: Feria tertia et sexta, primum et secundum Responsorium secundi Nocturni: Feria quarta primum et secundum Responsorium tertii Nocturni.

5. In aliis Feriis extra Tempus Paschale dicuntur tria Responsoria (quia in illis non dicitur Te Deum), hoc ordine: Feria secunda et quinta, tria Responsoria primi Nocturni: Feria tertia et sexta, tria Responsoria secundi Nocturni: Feria quarta et Sabbato, quando in eo fit de Feria, tria Responsoria tertii Nocturni Dominicæ præcedentis, in qua primo sunt posita. Verum quia in tertio Nocturno Dominicarum a tertia post Pentecosten inclusive, usque ad Adventum exclusive, non habetur nisi unum Responsorium dicendum infra Hebdomadam, quod est septimum in Dominica (propterea quod Responsorium Duo Séraphim non dicitur nisi in prædictis Dominicis); ideo Feria quarta et Sabbato, quando Responsoria sumenda erunt ex tertio Nocturno, primum Responsorium erit quod est septimum Dominicæ: secundo et tertio loco dicitur secundum et tertium sequentis Feriæ, id est, post secundam et tertiam Lectionem dicitur secundum et tertium Responsorium, quod est secundum et tertium secundæ sequentis Feriæ, si propria Responsoria habuerit; alioquin, si non habuerit propria, dicitur secundum et tertium Responsorium primi Nocturni ejusdem Dominicæ. Ab Octava Epiphaniæ usque ad Se-

ptuagesimam habentur Responsoria propria in singulis Feriis, excepto Sabbato, in quo, quando fit de Feria, dicuntur Responsoria Feriæ quartæ.

6. Sumuntur autem Responsoria ex eo loco, ubi primo sunt posita in principio mensis, vel libri, et repetuntur in aliis sequentibus Dominicis illius mensis in quibus alia non assignantur; vel donec de illo libro legitur, unde sumpta sunt Responsoria. Quæ autem in prima Hebdomada mensis posita sunt per Ferias, repetuntur eodem ordine in eisdem Feriis per sequentes Hebdomadas, donec alia ponantur. Ubi vero non adsunt propria, semper ex Nocturnis Dominicæ sumuntur dicto ordine.

7. Si Responsoria primi Nocturni ejus Dominicæ, in qua primo ponuntur, propter Festum Duplex in ea occurrens, in ipsa Dominica poni non possint, ponantur prima die ejus Hebdomadæ, in qua occurrit fieri de Feria, et omittantur alia quæ forte in illa Feria propria haberentur. Si vero in tota Hebdomada non occurrat dies in quo fiat de Feria, illa Responsoria ponantur in sequenti Hebdomada, vel Dominica similiter non impedita, et dummodo in ea alia Responsoria non sint primo ponenda; alioquin eo anno omittantur. Responsoria etiam quæ in aliquibus Feriis per Hebdomadam habentur, si eo die quo posita sunt, non possunt dici propter Festum occurrens, non sunt transferenda in aliam diem, sed omittuntur.

8. Tempore Paschali, in fine Responsorii, ante Versum, additur Allelúja.

XXVIII. De Responsoriis brevibus Horarum.

Responsoria brevia dicuntur post Capitulum ad Primam, Tertiam, Sextam, et Nonam, et ad Completorium, præterquam in triduo ante Pascha usque ad Nonam Sabbati in Albis inclusive, quibus diebus non dicuntur. Ad Primam et Completorium semper dicuntur eodem modo, ut in Psalterio. In aliis Horis, quando fit Officium de Dominica, vel Feria per annum, dicuntur ut habentur in Psalterio. In Adventu autem, Quadragesima, Tempore Passionis et Paschali, ut suis locis habentur propria. In Festis similiter, quando non habentur propria, dicuntur ut in Communi Sanctorum.

2. In fine Responsorii brevis dicitur Glória Patri, cum repetitione Responsorii eo modo quo ordinatur ad Primam in Psalterio, præterquam Tempore Passionis: tunc enim non dicitur Glória Patri in Officio de Tempore, sed solum repetitur Responsorium breve a principio.

3. In Responsorio brevi ad Primam, loco Versus: Qui sedes etc., in Adventu dicitur: Qui ventúrus es in mundum, tam in Dominicis et Feriis, quam in Festis, excepto Festo Immaculatæ Conceptionis beatæ Mariæ et per Octavam. In Nativitate Domini usque ad Epiphaniam, etiam in Festis occurrentibus; in Festo Corporis Christi, et per Octavam, et in omni Officio beatæ Mariæ, tam novem quam trium Lectionum, etiamsi infra ejusdem Octavas fiat de Festo vel de Dominica, dicitur: Qui natus es de María Vírgine. In Epiphania, et per Octavam, et in Festo Transfigurationis, dicitur: Qui apparuísti hódie. A Dominica in Albis inclusive, usque ad Ascensionem exclusive, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis (excepto Officio beatæ Mariæ) semper dicitur: Qui surrexísti a mórtuis. In Ascensione usque ad Pentecosten exclusive dicitur: Qui scandis super sídera. In Pentecoste et reliquo anni tempore, tam in Officio de Tempore quam de Sanctis, dicitur: Qui sedes ad déxteram Patris, ut in Psalterio. Aliqua præterea sunt propria Officia, veluti Pretiosissimi Sanguinis, et Sacratissimi Cordis D. N. J. C. ac septem Dolorum B. M. V., in quibus proprius versus assignatur, ut suis locis ponitur.

4. Responsoria brevia aliarum Horarum, quæ ponuntur in prima Dominica de Adventu, dicuntur

per totum Adventum, quando fit Officium de Tempore. Similiter quæ ponuntur in prima Dominica Quadragesimæ, dicuntur usque ad Dominicam Passionis exclusive. Et quæ ponuntur in Dominica Passionis, dicuntur usque ad Feriam quintam in Cœna Domini exclusive. Item quæ ponuntur in Dominica in Albis, dicuntur usque ad Ascensionem exclusive. Quæ vero ponuntur in aliquo Festo habente Octavam, dicuntur per totam Octavam quando fit de Octava. In Officio autem beatæ Mariæ, tam novem quam trium Lectionum, exceptis Festis quæ habent propria, dicuntur semper Responsoria brevia de Communi Virginum.

5. Tempore Paschali, a Dominica in Octava Paschæ usque ad Sabbatum post Pentecosten inclusive, in fine Responsorii brevis ante primum Versum dicuntur duo Allelúja, quæ etiam post dictum primum Versum repetuntur pro parte Responsorii; et in fine secundi Versus unum tantum Allelúja, tam in Officio de Tempore quam de Sanctis, ut dicitur in Rubrica quæ est in Sabbato in Albis. Extra tempus Paschale, quamvis in aliquibus Festis ad Tertiam, Sextam et Nonam, Responsoriis brevibus addantur Allelúja, non ideo adduntur ad Primam et Completorium.

XXIX. De Capitulis.

Capitula semper dicuntur (præterquam a Feria quinta in Cœna Domini, usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusive, et præterquam in Officio Defunctorum) ad Vesperas, Laudes et alias Horas, dictis Psalmis et Antiphonis; ad Completorium vero dicto etiam Hymno.

2. Capitula Dominicalia posita in Psalterio in primis et secundis Vesperis, in Laudibus et Horis, dicuntur a tertia Dominica post Pentecosten usque ad Adventum, et a secunda post Epiphaniam usque ad Septuagesimam. Capitula autem ferialia dicuntur post Octavam Pentecostes usque ad Adventum, et ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ. Aliis temporibus dicuntur ut in Proprio de Tempore: si fit de Sanctis, ut in Proprio de Sanctis, cum propria adsunt; alioquin de Communi Sanctorum. Capitulum Primæ et Completorii (quando Capitula dicuntur) numquam mutatur, ut in Psalterio.

3. In Dominicis ab Adventu usque ad Octavam Epiphaniæ, et a Septuagesima usque ad tertiam post Pentecosten, et in Feriis temporis Paschalis, et in omnibus Festis regulariter, Capitulum positum in primis Vesperis dicitur in Laudibus, ad Tertiam, et in secundis Vesperis, quibusdam exceptis, quæ suis locis assignantur.

4. In Feriis tempore Paschali ad Primam dicitur Capitulum Regi sæculórum. sicut in Dominicis et in Festis. Post Capitulum semper respondetur Deo grátias.

XXX. De Oratione.

Oratio in Vesperis et Laudibus dicitur post Antiphonas ad Magníficat et Benedíctus im̃ediate, nisi quando dicendæ sunt Preces, quæ dicuntur post Antiphonam, et in fine illarum Oratio. Ad Primam et alias Horas Oratio dicitur post Responsorium breve, nisi dicendæ sint Preces: tunc enim Oratio dicitur post Preces. Ad Completorium Oratio dicitur post Antiphonam Salva nos, nisi dicendæ sint Preces: et tunc dicitur post illas.

2. Ad Primam et Completorium numquam mutantur Orationes, quæ habentur in Psalterio, præterquam in triduo ante Pascha, in quo triduo ad omnes Horas usque ad Nonam Sabbati sancti inclusive post Psalmum Miserére, dicitur Oratio diei, ut suo loco ponitur. In aliis Horis regulariter dicitur Oratio quæ dicta est in primis Vesperis. In Quadragesima autem, Quatuor Temporibus, Vigiliis, et Feria secunda Rogationum, Oratio quæ dicta est in Laudibus, dicitur tantum ad Tertiam, Sextam et Nonam. In Vesperis autem sequentibus, si fit de Feria, dicitur vel alia propria, ut in Quadragesima, vel Dominicæ præcedentis, ut in aliis Feriis. Quæ Oratio præcedentis Dominicæ sem-

per dicitur in feriali Officio per Hebdomadam, quando propria non assignatur. Infra Octavas dicitur Oratio ut in die Festi: similiter et in die Octava, nisi alia propria assignetur.

3. Ante Orationem, etiam quando aliquis solus recitat Officium, semper dicitur Versus Dóminus vobíscum, et respondetur Et cum spíritu tuo. Qui Versus non dicitur ab eo qui non est saltem in ordine Diaconatus, nec a Diacono, præsente Sacerdote, nisi de illius licentia. Si quis autem ad Diaconatus ordinem non pervenerit, ejus loco dicat Dómine, exaúdi oratiónem meam, et respondetur Et clamor meus ad te véniat. Deinde dicitur Orémus postea Oratio: quæ si unica tantum dicatur, Versus Dóminus vobíscum, vel Dómine exaúdi, repetitur finita Oratione, postquam fuerit responsum Amen. Sin autem plures Orationes dicendæ sint, ante quamlibet Orationem dicitur Antiphona et Versus, deinde Orémus: et post ultimam Orationem repetitur Dóminus vobíscum: postea dicitur Benedicámus Dómino, respondetur Deo grátias. Deinde dicitur Versus Fidélium ánimæ: qui Versus non dicitur post Benedicámus Dómino, ad Primam ante Pretiósa etc., neque ad Completorium ante Versum Benedícat etc., nec quando post aliquam Horam immediate sequitur Officium parvum beatæ Mariæ, vel Officium Defunctorum, aut Septem Psalmi Pœnitentiales, vel solæ Litaniæ.

4. Si Oratio dirigatur ad Patrem, concluditur Per Dóminum; si ad Filium, Qui vivis et regnas. Si in principio Orationis fiat mentio Filii, dicatur Per eúmdem; si in fine Orationis, dicatur Qui tecum vivit et regnat. Si fiat mentio Spiritus sancti, dicatur In unitáte ejúsdem Spíritus sancti, etc.

5. Quando plures Orationes dicuntur, prima tantum dicitur sub sua conclusione Per Dóminum, vel aliter, ut supra, aliæ non concluduntur, nisi in ultima Oratione; sed unicuique Orationi semper præponitur Orémus. præterquam in Officio Defunctorum, in quo, alio modo quam ut supra Orationes dicuntur: item in Litaniis, Orationes omnes dicuntur conjunctim sub uno Orémus. ut suis locis habetur.

XXXI. De Hymno Te Deum.

Hymnus Te Deum dicitur in omnibus Festis per annum, tam trium quam novem Lectionum, et per eorum Octavas, excepto Festo sanctorum Innocentium, nisi venerit in Dominica; dicitur tamen in ejus die Octava. Dicitur etiam in omnibus Dominicis a Pascha Resurrectionis inclusive, usque ad Adventum exclusive; et a Nativitate Domini inclusive, usque ad Septuagesimam exclusive, et in omnibus Feriis temporis Paschalis, scilicet a Dominica in Albis usque ad Ascensionem, excepta Feria secunda Rogationum, in qua non dicitur.

2. Non dicitur autem in Dominicis Adventus, et a Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusive, neque in Feriis extra tempus Paschale.

3. Cum dicitur, omittitur semper nonum, vel tertium Responsorium, et statim dicitur post ultimam Lectionem.

4. Cum non dicitur, ejus loco ponitur nonum, vel tertium Responsorium; quo dicto statim inchoantur Laudes. Similiter quando dicitur Te Deum. eo Hymno dicto statim inchoantur Laudes, præterquam in Nocte Nativitatis Domini; quia tunc dicitur Oratio, postea celebratur Missa, ut suo loco notatur.

XXXII. De Oratione Dominica et Salutatione Angelica.

Oratio Dominica Pater noster, et Salutatio Angelica Ave María, semper dicitur secreto ante omnes Horas, præterquam ad Completorium, in cujus principio post Lectionem brevem Fratres: Sóbrii, dicto Versu Adjutórium nostrum, dicitur tantum Pater noster, secreto; et in fine Completorii, statim post Orationem beatæ Mariæ, dicitur Pater noster, Ave María, et Credo, totum similiter secreto. Fi-

nitis Horis, et dicto Versu Fidélium ánimæ, dicitur similiter secreto Pater noster tantum, nisi sequatur Officium beatæ Mariæ, quia tunc post illud dicitur Pater noster, ut supra, et nisi alia Hora subsequatur: tunc enim dicitur semel tantum Pater noster, cum Ave María, pro principio sequentis Horæ; qua finita, dicitur Pater noster, ita ut semper dicatur in fine ultimæ Horæ. Si autem post Vesperas immediate sequatur Completorium, dicto Fidélium ánimæ, incipitur Versus Jube domne benedícere.

2. Quando in fine Orationis Dominicæ proferendum est clara voce Et ne nos indúcas, semper in principio eadem voce proferuntur hæc duo verba Pater noster, ut in Precibus, et similibus: alias numquam proferuntur, sed dicitur totum secreto. Ad Laudes vero et Vesperas quando in feriali Officio dicuntur Preces, totum dicitur clara voce ab Hebdomadario.

3. Salutatio Angelica semper dicitur ante Officium beatæ Mariæ, quando non conjungitur cum Officio Domini; quia tunc sufficit dixisse eam in principio cum Oratione Dominica.

XXXIII. De Symbolo Apostolorum et Symbolo S. Athanasii.

Symbolum Apostolorum semper dicitur ante Matutinum et Primam, et finito Completorio post Orationem Angelicam, totum secreto: etiamsi ad Primam et Completorium iterum dicendum sit cum Precibus. Quando vero dicitur cum Precibus ad Primam et Completorium, clara voce profertur Credo in Deum, et in fine Carnis resurrectiónem: reliquum dicitur secreto: alias totum secreto dicitur, ut supra.

2. Symbolum S. Athanasii dicitur ad Primam post Psalmum Retríbue, in omnibus Dominicis per annum, quando Officium fit de Dominica, exceptis Dominicis infra Octavas Nativitatis Domini, Epiphaniæ, Ascensionis, et Corporis Christi, ac Dominica Resurrectionis et Pentecostes, in quibus dicuntur tantum tres Psalmi consueti, ut in Festis. In Dominicis infra alias Octavas, et in Dominica Trinitatis dicitur; alias numquam, neque si aliquod Festum Duplex celebretur in Dominica. Et in fine illius dicitur Glória Patri.

XXXIV. De Precibus.

Preces sunt aliquot Versus qui aliquando dicuntur ante Orationem, incipientes a Kýrie eléison, vel a Pater noster.

2. Preces Dominicales ad Primam et Completorium, ut in Psalterio, non dicuntur in Duplicibus, nec infra Octavas, nec in Vigilia Epiphaniæ, et Feria sexta et Sabbato post Octavam Ascensionis, etiamsi infra Octavam fiat Officium de Dominica, vel alio Festo Semiduplici, quia tunc ratione Octavæ non dicuntur; alias autem semper dicuntur.

3. Preces feriales ad Laudes et per Horas distinctæ, ut in Psalterio, dicuntur tantum in Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, et Vigiliarum quæ jejunantur (exceptis Vigilia Nativitatis Domini, ac Vigilia et Quatuor Temporibus Pentecostes), et tunc dicuntur flexis genibus. In aliis Feriis per annum numquam dicuntur nisi Dominicales, et in illis non flectuntur genua.

4. In Feriis Adventus, Quadragesimæ, et Quatuor Temporum, dicuntur Preces feriales etiam ad Vesperas, si non sequatur Festum: ad Completorium dicuntur consuetæ de Dominica, sed flexis genibus. Dicuntur autem Preces flexis genibus ab Hebdomadario usque ad Versum Dóminus vobíscum ante primam Orationem: a circumstantibus autem, usque ad Versum Benedicámus Dómino, post ultimam Orationem.

5. In Vigiliis Preces feriales dicuntur tantum ad Matutinum, et per Horas: ad Vesperas vero sequentes non dicuntur, quia inde fit de Festo. Quod si post Vigiliam S. Mathiæ sequatur primus dies Quadragesimæ, in Vesperis dicuntur

Preces feriales, quamvis dicenda sit Oratio Dominicæ præcedentis, et non Vigiliæ. Quod etiam servatur quando in Feria sexta et Sabbato Quatuor Temporum Septembris fit Officium de Feria, cum in eis non occurrat Festum novem Lectionum: tunc enim in Vesperis Feriæ sextæ dicuntur Preces, quamvis dicenda sit Oratio Dominicæ præcedentis, non autem Feriæ Quatuor Temporum.

6. Psalmus Miserére dicitur cum Precibus ad Vesperas tantum, et Psalmus De profúndis ad Laudes. In Officio Defunctorum dicuntur Psalmi, qui in eo Officio designantur.

XXXV. De Commemorationibus communibus, seu Suffragiis Sanctorum.

Commemorationes comūnes, seu Suffragia de Sanctis, quæ habentur in Psalterio post Vesperas Sabbati, dicuntur in fine Vesperarum et Laudum, ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam Passionis exclusive, et ab Octava Pentecostes usque ad Adventum exclusive, in Dominicis, Feriis et Festis (nisi Officium sit Duplex, vel infra Octavas, etiamsi de Dominica, vel Semiduplici infra eas fiat), et illis adjungitur Commemoratio de Patrono, vel Titulo Ecclesiæ, ante vel post Commemorationem de sancta Maria, de sancto Joseph, et de Apostolis, pro dignitate illius; ita tamen, ut semper ultimo loco ponatur Commemoratio de Pace. Et ante illas in feriali Officio fit Commemoratio de Cruce, quæ habetur in Psalterio post Laudes Feriæ secundæ.

2. Tempore Paschali fit alia Commemoratio de Cruce, ut ibi ponitur in Laudibus Feriæ secundæ post Dominicam in Albis, et ea solum tunc dicitur; non tamen in Duplicibus, neque infra Octavas, neque in Officio votivo de sanctissimo Eucharistiæ Sacramento, aut de Passione Domini.

3. Si facienda sit Commemoratio alicujus Festi occurrentis, semper fit ante ipsa Suffragia consueta, etiam ante Commemorationem de Cruce.

4. Coṁemoratio de sancta Maria non fit cum aliis, quando dicitur ejus Officium parvum, nec quandocumque fit Officium de ea.

XXXVI. De Antiphonis beatæ Mariæ in fine Officii.

Antiphonæ beatæ Mariæ positæ in fine Psalterii post Completorium, singulæ dicuntur pro temporis diversitate, ut ibi annotatur, præterquam in triduo majoris Hebdomadæ ante Pascha.

2. Dicuntur autem extra Chorum, tantum in fine Completorii, et in fine Matutini, dictis Laudibus, si tunc terminandum sit Officium; alioquin, si alia subsequatur Hora, in fine ultimæ Horæ. In Choro autem semper dicuntur quandocumque terminata aliqua Hora discedendum est a Choro.

3. Numquam vero dicuntur post aliquam Horam, quando subsequitur cum Officio diei Officium Defunctorum, vel Septem Psalmi Pœnitentiales, aut Litaniæ, præterquam post Completorium, in quo semper dicuntur, etiamsi prædicta subsequantur: neque etiam dicuntur quando post aliquam Horam immediate subsequitur Missa. Dicuntur autem flexis genibus (præterquam in diebus Dominicis, a primis Vesperis Sabbati, et toto tempore Paschali), Hebdomadario tamen ad Orationem surgente.

XXXVII. De Officio parvo beatæ Mariæ et aliis.

De Officio parvo beatæ Mariæ, de Officio Defunctorum, de Septem Psalmis Pœnitentialibus, et Litaniis, et de Psalmis Gradualibus, quando et quomodo, tam in Choro quam extra Chorum dicenda sint, habentur suis locis propriæ Rubricæ circa finem Breviarii.

2. Tempore Paschali in Officio parvo beatæ Mariæ, quod dicitur in Choro, non additur Allelúja Antiphonis, neque Versibus, neque Responsoriis.

DUÆ TABELLÆ

EX RUBRICIS GENERALIBUS BREVIARII EXCERPTÆ,

in quarum prima statim videri poterit de quo celebrandum erit Officium, si plura eodem die Festa occurrant.

In secunda vero, quomodo Officium præcedens concurrat in Vesperis cum Officio sequentis diei.

Ex utraque Tabella hoc ordine reperietur quod quæritur.

Primum inveniatur numerus positus in quadrangulo illo, in quo Festa, de quibus est controversia, sibi invicem occurrunt: deinde legatur regula juxta dictum numerum descripta, et ex ea clare videbitur quid sit agendum.

Exempli gratia: Quadrangulus, in quo sibi invicem occurrunt Duplex primæ classis et Dominica primæ classis, erit qui est in angulo superiori primæ Tabellæ, in quo signatus est numerus 1., quia si ad eum tam Duplex quam Dominica prædicta ex eorum locis recto tramite pergerent, in eo sibi invicem occurrerent. Regula autem juxta dictum numerum apposita sic habet:

1. Translatio de primo, Officium de secundo. Id est, Duplex primæ classis prædictum transferatur, et Officium fiat de Dominica primæ classis: quia cum in his regulis dicitur de primo seu præcedenti, intelligitur de Festo in superiori parte Tabellæ apposito, ut Duplex prædictum; cum de secundo vel sequenti, de Festo in inferiori parte sub numeris apposito, ut Dominica prædicta.

In aliquibus autem quadrangulis nullus appositus est numerus, vel quia nullus occursus, neque concursus esse potest, vel quia in propriis locis adnotatur in Breviario quid sit agendum.

Scire tamen oportet quæ sint Duplicia primæ et secundæ classis, et majora per annum, et quæ Dominicæ, et Feriæ majores dicantur.

Duplicia primæ classis,

in quibus nulla fit Commemoratio quorumcumque Festorum occurrentium, nisi prout supra in Rubricis.

Nativitas Domini.
Epiphania Domini.
Pascha Resurrectionis, cum tribus antecedentibus et duobus sequentibus diebus.
Ascensio Domini.
Pentecostes, cum duobus sequentibus diebus.
Festum Corporis Christi.
Festum Sacratissimi Cordis Jesu.
Immaculata Conceptio, Annuntiatio et Assumptio B. M. V.
Nativitas S. Joannis Baptistæ.
Festum S. Joseph Sponsi B. Mariæ V.
Festum Ss. Apost. Petri et Pauli.
Festum Omnium Sanctorum.
Dedicatio propriæ Ecclesiæ.
Patronus vel Titulus Ecclesiæ.

Duplicia secundæ classis,

in quibus de Simplicibus fit Commemoratio in Laudibus tantum; de aliis ut in Rubricis.

Circumcisio Domini.
Festum Ssmi Nominis Jesu.
Festum Ssmæ Trinitatis.

Festum Pretiosiss. Sanguinis D. N. J. C.
Inventio S. Crucis.
Purificatio, Visitatio, Nativitas, Solemn. Ssmi Rosarii } B. Mariæ V.
Dedicatio S. Michaëlis Archangeli.
Festum Patrocinii S. Joseph Sponsi B. M. V.
Natalitia undecim Apostolorum.
Festa Evangelistarum.
Festum S. Stephani Protomartyris.
Festum Ss. Innocentium Martyrum.
Festum S. Laurentii Mart.
Festum S. Annæ Matris B. Mariæ V.
Festum S. Joachim Patris B. Mariæ V.

Dominicæ majores

dividuntur in duas classes.

Dominicæ primæ classis,

quæ numquam omittuntur.

Prima Adventus.
Prima Quadragesimæ.
Passionis.
Palmarum.
Paschæ.
In Albis.
Pentecostes.
Trinitatis.

Dominicæ secundæ classis,

quæ non omittuntur, nisi occurrente Duplici primæ classis, et tunc de iis fit Commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus.

Secunda, Tertia, Quarta } Adventus.
Dominica Septuagesimæ.
Dominica Sexagesimæ.
Dominica Quinquagesimæ.
Secunda, Tertia, Quarta } Quadragesimæ.

Duplicia majora per Annum,

quæ aliis Duplicibus minoribus præferuntur.

Transfiguratio Domini.
Exaltatio sanctæ Crucis.
Dedicatio Archibasilicæ Ssmi Salvatoris.
Duo Festa VII Dolorum B. Mariæ V.
Commemoratio B. M. V. de Monte Carmelo.
Dedicatio S. Mariæ ad Nives.
Festum Ssmi Nominis Mariæ.
Festum de Mercede B. M. V.
Præsentatio B. M. V.
Apparitio S. Michaëlis Archangeli.
Festum Ss. Angelorum Custodum.
Decollatio S. Joannis Baptistæ.
Cathedra S. Petri Apostoli utraque.
Festum ejusdem ad Vincula.
Conversio S. Pauli Apostoli.
Commem. S. Pauli Apostoli.
Dedicatio Basilicarum Ss. Apostolorum Petri et Pauli.
Festum S. Joannis ante Portam Latinam.
Festum S. Barnabæ Apostoli.
Festum S. Benedicti Abbatis.
Festum S. Dominici Conf.
Festum S. Francisci Assisien. Conf.
Festum Patronorum minus Principalium.

Feriæ majores,
de quibus semper fit Commemoratio.

Adventus.
Quadragesimæ.
Quatuor Temporum.
Secunda Rogationum.

CATALOGUS FESTORUM,

quæ uti Primaria, vel Secundaria retinenda sunt, ex Decretis generalibus S. R. C., diei 27. Aug. 1893 et 5. Februarii 1895.

Festa Primaria.

In Kalendario universali.

§. I. Duplicia primæ classis.

Nativitas Domini.
Epiphania Domini.
Pascha Resurrectionis.
Ascensio Domini.
Pentecostes.
Festum Corporis Christi.
Immaculata Conceptio, Annuntiatio et Assumptio B. M. V.
Nativitas S. Joannis Baptistæ.
Festum S. Joseph Sponsi B. Mariæ V.
Festum Ss. Apostolorum Petri et Pauli.
Festum Omnium Sanctorum.
Dedicatio propriæ Ecclesiæ.
Titulus Ecclesiæ.
Patronus Principalis Regionis, vel Diœcesis, aut loci.

§. II. Duplicia secundæ classis.

Circumcisio Domini.
Festum Sm̃æ Trinitatis.
Purificatio B. M. V.
Visitatio B. M. V.
Nativitas B M. V.
Dedicatio S. Michaëlis Archangeli.
Natalitia undecim Apostolorum.
Festa Evangelistarum.
Festum S. Stephani Protomartyris.
Festum Ss. Innocentium Mart.
Festum S. Laurentii Mart.
Festum S. Annæ, Matris B. Mariæ V.
Festum S. Joachim, Patris B. Mariæ V.

§. III. Duplicia majora per Annum.

Transfiguratio Domini.
Dedicatio Archibasilicæ Ssm̃i Salvatoris.
Dedicatio S. Mariæ ad Nives.
Festum Ss. Angelorum Custodum.
Dedicatio Basilicarum Ss. Petri et Pauli Apostolorum.
Festum S. Barnabæ.
Festum S. Benedicti Abbatis.
Festum S. Dominici Confess.
Festum S. Francisci Conf.
Festum Patronorum minus Principalium.

§. IV. Alia Duplicia per Annum.

Dies Natalitia, vel quasi Natalitia uniuscujusque Sancti.

Pro aliquibus locis.

S. Gabriëlis Archangeli.
S. Raphaëlis Archangeli.
Dies Natalitia, vel quasi Natalitia uniuscujusque Sancti.
Commemoratio Sanctorum, quorum Corpora, vel Reliquiæ in Ecclesiis Diœceseos asservantur.

Festa Secundaria.

In Kalendario universali.

§. I. Duplicia primæ classis.

Sacratissimi Cordis Jesu.

§. II. Duplicia secundæ classis.

Festum Ssm̃i Nominis Jesu.
Festum Inventionis S. Crucis.
Festum Pretiosissimi Sanguinis D. N. J. C.
Solemnitas Ssm̃i Rosarii B. M. V.
Festum Patrocinii S. Joseph, Sponsi B. M. V.

§. III. Duplicia majora.

Exaltatio S. Crucis.
Duo festa Septem Dolorum B. M. V.
Commemoratio B. M. V. de Monte Carmelo.
Festum Ssm̃i Nominis B. M. V.
Festum de Mercede B. M. V.
Præsentatio B. M. V.
Apparitio S. Michaëlis Archangeli.
Decollatio S. Joannis Baptistæ.
Cathedra S. Petri Apostoli utraque.
Festum ejusdem ad Vincula.
Conversio, et Commemoratio S. Pauli Apost.
Festum S. Joannis ante Portam Latinam.

Pro aliquibus locis.

Officia Mysteriorum et Instrumentorum Passionis D. N. J. C.
Ssm̃i Redemptoris.
Sanctæ Familiæ Jesu, Mariæ, Joseph.
Purissimi Cordis Mariæ.
Desponsationis, Maternitatis, Puritatis, Patrocinii B. M. V.
Translationis Almæ Domus B. M. V.
Exspectationis Partus B. M. V.
B. M. V. Auxilium Christianorum.
Prodigiorum B. M. V.
Apparitionis B. M. V. Immaculatæ.
Manifestationis B. M. V. Immaculatæ, a sacro numismate.
Commemor. Omnium Ss. Summorum Pontificum.

Item alia quæcumque Festa sive Domini, sive B. M. V. sub aliquo peculiari titulo, sive Sanctorum, præter eorumdem natalem diem, uti Inventionis Corporum, Translationis, Receptionis, Patrocinii, et hisce similia.

SI OCCURRAT EODEM DIE

	„ Vigilia.	„ Feria major.	„ Sancta Maria in Sabbato.	„ Simplex.	„ Semiduplex.	„ Dies Octava.	„ Dies infra Octavam.	„ Duplex per annum minus.	„ Duplex Doctoris Ecclesiæ.	„ Duplex per annum majus.	„ Duplex secundæ classis.	„ Duplex primæ classis.	„ Dominica per annum.	„ Dominica secundæ classis.	et Dominica primæ classis.
Duplex i. classis,	6	4	0	6	6	4	6	6	2	2	2	8	4	4	1
Duplex ii. classis,	4	4	0	4	4	4	6	4	2	2	8	1	4	1	1
Duplex per añum majus	4	4	0	4	4	1	4	4	2	8	1	1	4	1	1
Duplex Doctoris Eccles.	4	4	0	4	4	1	4	0	0	1	1	1	4	1	1
Duplex per añum minus,	4	4	0	4	4	3	4	7	0	3	3	5	4	3	3
Dies infra Octavam,	4	4	0	4	3	3	7	3	3	3	5	5	3	3	3
Dies Octava,	4	4	0	4	4	7	4	4	2	2	3	3	4	3	3
Semiduplex,	4	4	0	4	7	3	4	3	3	3	3	5	3	3	3
Simplex,	3	3	3	0	3	3	3	3	3	3	3	5	3	3	3
S. Maria in Sabbato,	5	5	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Feria major.	6	0	6	4	3	3	3	3	3	3	3	3	0	0	0
Vigilia,	0	5	6	4	3	3	3	3	3	3	3	5	0	0	0

1. Translatio de primo, Officium de secundo.
2. Officium de primo, Translat. de secundo.
3. Coñem. de primo, Officium. de secundo.
4. Officium de primo, Coñem. de secundo.
5. Nihil de primo, Officium de secundo.
6. Officium de primo, nihil de secundo.
7. Officium de digniori, Commem. de minus digno.
8. Officium de digniori, Translatio de minus digno.

1. Notandum, quod Duplex quodcumque, etiam Patroni et Tituli Ecclesiæ, vel Dedicationis ejusdem, occurrens in Vigilia Nativitatis Domini et Pentecostes, in die Circumcisionis, in die Octava Epiphaniæ, in Feria quarta Cinerum, ac in tota majori Hebdomada, et infra Octavam Paschæ et Pentecostes, in Ascensione Domini, in Festo Corporis Christi, in Festis Immaculatæ Conceptionis, Annuntiationis et Assumptionis B. M. Virg., in Nativitate sancti Joannis Baptistæ, in Festo S. Joseph, Ss. Apostolorum Petri et Pauli, et Omnium Sanctorum, transfertur, si transferri valeat, aliter de eo fit Commemoratio ipso die quo cadit, vel penitus omittitur, ut ponitur in propriis Rubricis.

2. Infra Octavam Epiphaniæ fit tantum de Duplicibus primæ classis occurrentibus cum Coñemoratione Octavæ. Alia Festa novem Lectionum in prima die libera post Octavam perpetuo celebrantur: de Simplicibus vero fit tantum Commemoratio, ut supra.

3. Infra Octavam Corporis Christi, de Semiduplici occurrente fit tantum Coñemoratio, neque fit de Duplici translato, nisi sit primæ vel secundæ classis, et de ea, quocumque adveniente Duplici, fit Commemoratio.

4. Infra illas Octavas, in quibus fit de Festis occurrentibus, de Semiduplici occurrente in Dominica, fit Coñem., ut alias juxta Rubricas.

5. De Octava Nativitatis Domini, Epiphaniæ, et Corporis Christi, semper fit Commemoratio, quocumque Festo in illis occurrente.

6. De aliis Octavis, quæ non sunt in Kalendario, nihil fit a Feria IV. Cinerum usque ad Dom. in Albis, et a Vigilia Pentecostes usque ad Festum Ss. Trinitatis inclusive, et a die 17. Dec. usque ad Epiphaniam.

7. Dies Octavæ numquam transfertur: ideo quamquam Nativitas S. Joannis Baptistæ occurrens in die Corporis Christi, transferatur in diem sequentem; non tamen transfertur Octava, sed de ea fit tantum Commemoratio in Officio de Octava Corporis Christi.

8. Si accidat ut Patronus loci, vel Titulus Ecclesiæ descriptus sit eodem die in Kalendario cum aliis Sanctis, qui separari queunt, in ea Ecclesia, vel in loco, fit tantum de Titulari vel Patrono. Alii si in dicto Kalendario descripti sint sub ritu Duplici majori vel minori, aut Semiduplici, transferuntur perpetuo in diem primam liberam, et de eis fiat Officium Semiduplex. Si vero sint ex Duplicibus I. aut II. classis, similiter in diem primam liberam perpetuo transferantur, et de eis fiat Officium sub eodem ritu, ac si propria die celebrarentur. Si autem in Kalendario omnes sint tamquam Festum Simplex, de eis nihil fit.

9. De Feriis Adventus et Quadragesimæ, quando de eis non fit Officium, fit Commemoratio in utrisque Vesperis, et Laudibus cujuscumque Festi: de Quatuor Temporibus, et Feria secunda Rogationum, ac Vigiliis, in Laudibus tantum. Si vero aliqua Vigilia occurrat in Adventu, Quadragesima, et Quatuor Temporibus, vel in diebus Festorum Duplicium primæ classis, sive Patroni, vel Tituli, aut Dedicationis Ecclesiæ, de ea nihil fit, nec etiam in Laudibus.

QUANDO CONCURRIT

	,, Sancta Maria in Sabbato.	,, Die infra Octavam.	,, Die Octava.	,, Simplici.	,, Semiduplici.	,, Duplici per annum minore.	,, Duplici per annum majore.	,, Patrono, seu Titulo Ecclesiæ	,, Duplici ii. classis.	,, Duplici i. classis.	cum Dominica quacumque.
Domin. i. et ii. classis,	0	4	3	4	4	3	3	3	3	3	0
Dominica per annum,	0	4	3	4	4	3	3	1	1	1	0
Duplex i. classis,	2	2	4	2	4	4	4	6	4	6	4
Duplex ii. classis,	4	4	4	4	4	4	4	3	6	3	4
Patronus, seu Tit. Ecclesiæ,	2	2	4	2	4	4	4	0	4	6	4
Duplex per annum majus,	4	4	4	4	4	4	6	1	3	1	4
Duplex per annum minus,	4	4	5	4	4	5	3	1	3	1	4
Semiduplex,	4	4	3	4	5	3	3	1	1	1	5
Dies Octava,	4	4	5	4	4	5	3	1	3	1	4
Dies infra Octavam,	0	0	3	4	3	3	3	1	1	1	5

1. Totum de sequenti, nihil de præcedenti.
2. Totum de præcedenti, nihil de sequenti.
3. Totum de sequenti, Commemoratio de præcedenti.
4. Totum de præced., Commemoratio de sequenti.
5. Capitulum de sequ., Commemoratio de præcedenti.
6. Totum de digniori, Comem. de minus digno: in paritate dignitatis, a Capitulo de sequ.

Simplex, et S. Maria in Sabbato, Feria et Vigilia non concurrunt.

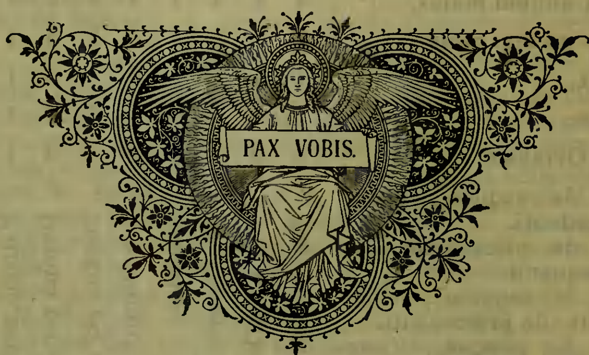
1. Notandum, quod in primis Vesperis diei Octavæ Ascensionis et Corporis Christi, aliorumque Festorum primariorum Domini, totum Officium fit de Octava, cum Commemoratione præcedentis Festi duplicis, nisi fuerit Festum solemne principale, aut primæ vel secundæ classis; quia tunc de Festo fieret Officium, et Commemoratio de Octava.

2. In secundis Vesperis diei Octavæ Festorum Domini, si primaria fuerint et solemniora, uti Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, aliorumque, de sequenti Duplici, si concurrat, fit tantum Commemoratio, nisi hoc fuerit primæ vel secundæ classis; quia tunc de eo fieret Officium, et de Octava Commemoratio. Die Octava Corp. Chr. in II. Vesp. nulla fit Commemoratio sequentis Duplicis (Sacratissimi Cordis Jesu), nisi concurrat cum die Oct. S. Joañis Baptistæ, et tunc Vesperæ erunt de Oct. Corporis Christi, cum Commemoratione Octavæ S. Joannis.

3. Diebus Octavis Festorum primariorum B. Mariæ V., etiam particularibus alicujus Religionis, Angelorum, S. Joannis Baptistæ, S. Joseph et Sanctorum Apostolorum de præcedenti, vel sequenti Duplici minori fit tantum Commemoratio.

4. In secundis Vesperis Duplicis primæ classis fit Commemoratio de Festis duplicibus et semiduplicibus reductis ad modum Simplicis tantummodo, si hujusmodi Commemoratio facienda sit die sequenti. In Duplicibus tamen II. classis de dictis Festis fit Commemoratio in utrisque Vesperis ad instar Octavæ et Dominicæ, uti in Rubricis generalibus de Commemorationibus dictum est; non fit vero Commemoratio de die infra Octavam, nisi quando de ea fieri debeat Officium die sequenti.

5. Cum plures fiunt Commemorationes, servetur hic ordo: Post Orationem Officii currentis, 1. de Dominica privilegiata, 2. de die Octava, 3. de Duplici majori, 4. de Duplici minori ad instar Simplicium redactis, 5. de Dominica communi, 6. de die infra Octavam Corporis Christi, 7. de Semiduplici, 8. de die infra Octavam communem ad simplicem ritum pariter redactis, 9. de Feria majori vel Vigilia, 10. de Simplici.

ABSOLUTIONES ET BENEDICTIONES

DICENDÆ ANTE LECTIONES IN OFFICIO NOVEM ET TRIUM LECTIONUM.

In I. Nocturno.

Et pro II. et V. Feria.

Absolutio.

Exaúdi Dómine Jesu Christe preces servórum tuórum, et miserére nobis, qui cum Patre et Spíritu sancto vivis et regnas in sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

Benedictiones.

1. Benedictióne perpétua benedícat nos Pater ætérnus. ℟. Amen.
2. Unigénitus Dei Fílius nos benedícere et adjuváre dignétur. ℟. Amen.
3. Spíritus sancti grátia illúminet sensus et corda nostra. ℟. Amen.

In II. Nocturno.

Et pro III. et VI. Feria.

Absolutio.

Ipsíus píetas et misericórdia nos ádjuvet, qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat in sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

Benedictiones.

4. Deus Pater omnípotens sit nobis propítius et clemens. ℟. Amen.
5. Christus perpétuæ det nobis gaúdia vitæ. ℟. Amen.
6. Ignem sui amóris accéndat Deus in córdibus nostris. ℟. Amen.

In III. Nocturno.

Et pro Feria IV. et Sabbato.

Absolutio.

A vínculis peccatórum nostrórum absólvat nos omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Benedictiones.

7. Evangélica léctio sit nobis salus et protéctio. ℟. Amen.
8. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.
9. Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum. ℟. Amen.

Si Officium fit de Sancto vel de Sancta novem Lectionum, octava Benedictio erit:

Cujus festum cólimus, ipse (vel ipsa) intercédat pro nobis ad Dóminum.

Quando sunt plures, dicitur:

Quorum (vel Quarum) festum cólimus, ipsi (vel ipsæ) intercédant pro nobis ad Dóminum.

Si Officium fit de S. Maria, octava Benedictio erit:

Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dñm.

Si in ultima Lectione legendum sit aliud Evangelium cum Homilia, nona Benedictio erit:

Per Evangélica dicta deleántur nostra delícta.

In Officio trium Lectionum dicuntur Absolutiones et Benedictiones prædictæ, ordine superius in Rubricis generalibus descripto: et in eo, quando non legitur Homilia cum Evang. et Benedictiones sumendæ sunt ex III. Nocturno, prima Benedictio dicitur:

1. Ille nos benedícat, qui sine fine vivit et regnat.
℟. Amen.
2. Divínum auxílium máneat semper nobíscum.
℟. Amen.
3. Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum.
℟. Amen.

In Officio trium Lectionum, quando legitur Homilia cum Evang., prima Benedictio erit:

1. Evangélica léctio sit nobis salus et protéctio.
℟. Amen.
2. Divínum auxílium máneat semper nobíscum.
℟. Amen.
3. Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum.
℟. Amen.

Si Officium fit de Sancto vel de Sancta trium Lectionum, prima Benedictio erit:

1. Ille nos benedícat, qui sine fine vivit et regnat.
℟. Amen.
2. Cujus (vel Quorum, vel Quarum) festum cólisum, ipse (vel ipsa) intercédat (vel ipsi vel ipsæ intercédant) pro nobis ad Dóminum.
℟. Amen.
3. Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum.
℟. Amen.

In Officio de sancta Maria in Sabbato Absolutio et Benedictiones quæ ibidem ponuntur.

ORATIO

DICENDA ANTE DIVINUM OFFICIUM.

Aperi Dómine os meum ad benedicéndum nomen sanctum tuum: munda quoque cor meum ab ómnibus vanis, pervérsis et aliénis cogitatiónibus: intelléctum illúmina, afféctum inflámma, ut digne, atténte ac devóte hoc Offícium recitáre váleam, et exaudíri mérear ante conspéctum divínæ Majestátis tuæ. Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Dómine in unióne illíus divínæ intentiónis, qua ipse in terris laudes Deo persolvísti, has tibi Horas persólvo.

ORATIO

DICENDA POST DIVINUM OFFICIUM.

Orationem sequentem devote post Officium recitantibus Leo Papa X. defectus et culpas in eo persolvendo ex humana fragilitate contractas indulsit: dicitur flexis genibus.

Sacrosánctæ et indivíduæ Trinitáti, crucifíxi Dómini nostri Jesu Christi humanitáti, beatíssimæ et gloriosíssimæ sempérque Vírginis Maríæ fœcúndæ integritáti, et ómnium Sanctórum universitáti sit sempitérna laus, honor, virtus et glória ab omni creatúra, nobísque remíssio ómnium peccatórum, per infiníta sǽcula sæculórum.

℟. Amen.

℣. Beáta víscera Maríæ Vírginis, quæ portavérunt ætérni Patris Fílium.

℟. Et beáta úbera, quæ lactavérunt Christum Dñm.

Pater noster. Ave María.

Deus in adjutorium meum intende.
Domine ad adjuvandum me festina. Gloria Patri.

PSALTERIUM
DISPOSITUM
PER HEBDOMADAM
CUM ORDINARIO OFFICII DE TEMPORE.

PARS HIEMALIS.

Dominica ad Matutinum.

Ante Matutinum, et omnes Horas præterquam ad Completorium, dicitur secreto:

Pater noster, qui es in cœlis, sanctificétur nomen tuum. Advéniat regnum tuum. Fiat volúntas tua, sicut in cœlo et in terra. Panem nostrum quotidiánum da nobis hódie. Et dimítte nobis débita nostra, sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris. Et ne nos indúcas in tentatiónem: sed líbera nos a malo. Amen.

Ave María, grátia plena, Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui Jesus. Sancta María, Mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc et in hora mortis nostræ. Amen.

In principio Matutini et Primæ, ac in fine Completorii, dicitur etiam Symbolum Apostolorum.

Credo in Deum, Patrem omnipoténtem, Creatórem cœli et terræ. Et in Jesum Christum, Fílium ejus únicum, Dóminum nostrum, qui concéptus est

de Spíritu sancto, natus ex María Vírgine, passus sub Póntio Piláto, crucifíxus, mórtuus, et sepúltus: descéndit ad ínferos: tértia die resurréxit a mórtuis: ascéndit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis: inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos. Credo in Spíritum sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, sanctórum communiónem, remissiónem peccatórum, carnis resurrectiónem, vitam ætérnam. Amen.

Deinde clara voce dic. ℣. Dómine, lábia mea apéries. ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. ℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sǽcula sæculórum. Amen. Allelúja.

Sic dicitur Allelúja, ad omnes Horas per totum Annum, præterquam a Dom. in Septuag. usque ad Fer. V. in Cœna Domini: tunc enim dicitur: Laus tibi Dómine Rex ætérnæ glóriæ.

Invitatorium seq. dic. ab Oct. Epiph. usque ad Dom. Septuag.

Invitatorium. Adorémus Dóminum, * Qui fecit nos.

Repetitur: Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Psalmus 94.

Veníte, exsultémus Dómino, jubilémus Deo salutári nostro: præoccupémus fáciem ejus in confessióne, et in psalmis jubilémus ei.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Quóniam Deus magnus Dóminus, et Rex magnus super omnes deos: quóniam non repéllet Dóminus plebem suam, quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et altitúdines móntium ipse cónspicit. Qui fecit nos.

Quóniam ipsíus est mare, et ipse fecit illud, et áridam fundavérunt manus ejus: veníte, adorémus, et procidámus ante Deum: plorémus coram Dómino, qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster: nos autem pópulus ejus, et oves páscuæ ejus. Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, sicut in exacerbatióne secúndum diem tentatiónis in desérto: ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt et vidérunt ópera mea. Qui fecit nos.

Quadragínta annis próximus fui generatióni huic, et dixi: Semper hi errant corde: ipsi vero non cog-

novérunt vias meas, quibus jurávi in ira mea, si introíbunt in réquiem meam.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sǽcula sæculórum. Amen. Qui fecit nos.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Sequens Hymnus dic. ab Oct. Epiph. usque ad Domin. I. Quadragesimæ.

Hymnus.

Primo die, quo Trínitas
Beáta mundum cóndidit,
Vel quo resúrgens Cónditor
Nos morte victa líberat:

Pulsis procul torpóribus,
Surgámus omnes ócius,
Et nocte quærámus Deum,
Prophéta sicut præcipit:

Nostras preces ut aúdiat,
Suámque dextram pórrigat,
Et expiátos sórdibus
Reddat polórum sédibus:

Ut, quique sacratíssimo
Hujus diéi témpore
Horis quiétis psállimus,
Donis beátis múneret.

Jam nunc, patérna cláritas,
Te postulámus áffatim:
Absint faces libídinis,
Et omnis actus nóxius.

Ne fœda sit, vel lûbrica
Compágo nostri córporis,
Ob cujus ignes ígnibus
Avérnus urat ácrius.

Mundi Redémptor, quǽsumus,
Tu probra nostra díluas:
Nobísque largus cómmoda
Vitæ perénnis cónferas.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sǽculum. Amen.

Aliis temporibus a supradictis, Invitat. et Hymnus dicuntur quæ habentur in Proprio de Tempore, pro Officii varietate; quod et in Capit. et Hymnis ad Laudes, et in aliis similibus servetur.

In I. Nocturno.

In Adventu. Ant. Véniet ecce Rex.

Per Annum. Ant. Servíte Dómino.

Asteriscus* notat pausam cantus in Choro.

Psalmus 1.

Beátus vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus

decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto.

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sǽcula sæculórum. Amen.

Hic versus Glória. semper dicitur in fine omnium Psalmorum, nisi aliter notetur.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * advérsus Dñm, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dño in timóre: * et exsultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dñs, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Psalmus 3.

Dómine quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus

sum: * et exsurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exsúrge Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Psalmus 6.

Dómine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei Dómine quóniam infírmus sum: * sana me Dómine quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde: * sed tu Dómine úsquequo?

Convértere Dómine, et éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte qui memor sit tui: * in inférno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum: * lácrimis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est a furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite a me omnes, qui operámini iniquitátem: * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletus mei.

Exaudívit Dñs deprecatiónem meam, * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubéscant, et conturbéntur veheménter omnes inimíci mei: * convertántur et erubéscant valde velóciter.

In Adventu. Ant. Véniet ecce Rex excélsus cum potestáte magna ad salvándas Gentes, allelúja.

Ant. Confortáte.

Per Annum. Ant. Servíte Dómino in timóre: et exsultáte ei cum tremóre.

Ant. Deus judex justus.

Psalmus 7.

Dómine Deus meus in te sperávi: * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, et líbera me.

Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus si feci istud, * si est iníquitas in mánibus meis:

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam mérito ab inimícis meis inánis.

Persequátur inimícus ánimam meam, et comprehéndat, et concúlcet in terra vitam meam, * et glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exsúrge Dómine in ira

tua: * et exaltáre in fínibus inimicórum meórum.

Et exsúrge Dómine Deus meus in præcépto quod mandásti: * et synagóga populórum circúmdabit te.

Et propter hanc in altum regrédere: * Dóminus júdicat pópulos.

Júdica me Dómine secúndum justítiam meam, * et secúndum innocéntiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum, et díriges justum, * scrutans corda et renes Deus.

Justum adjutórium meum a Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Deus judex justus, fortis, et pátiens: * numquid iráscitur per síngulos dies?

Nisi convérsi fuéritis, gládium suum vibrábit: * arcum suum teténdit, et parávit illum.

Et in eo parávit vasa mortis: * sagíttas suas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injustítiam: * concépit dolórem, et péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, et effódit eum: * et íncidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus: * et in vérticem ipsíus iníquitas ejus descéndet.

Confitébor Dño secúndum justítiam ejus: * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Psalmus 8.

Dómine Dñs noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Psalmus 9.

Confitébor tibi Dómine in toto corde meo: *

narrábo ómnia mirabília tua.
Lætábor et exsultábo in te: * psallam nómini tuo Altíssime,
In converténdo inimícum meum retrórsum: * infirmabúntur, et períbunt a fácie tua.
Quóniam fecísti judícium meum et causam meam: * sedísti super thronum qui júdicas justítiam.
Increpásti Gentes, et périit ímpius: * nomen eórum delésti in ætérnum, et in sæculum sæculi.
Inimíci defecérunt frámeæ in finem: * et civitátes eórum destruxísti.
Périit memória eórum cum sónitu: * et Dóminus in ætérnum pérmanet.
Parávit in judício thronum suum: * et ipse judicábit orbem terræ in æquitáte, judicábit pópulos in justítia.
Et factus est Dóminus refúgium paúperi: * adjútor in opportunitátibus, in tribulatióne.
Et sperent in te qui novérunt nomen tuum: * quóniam non dereliquísti quæréntes te Dómine.
Psállite Dómino, qui hábitat in Sion: * annuntiáte inter Gentes stúdia ejus:
Quóniam requírens sánguinem eórum recordátus est: * non est oblítus clamórem paúperum.
Miserére mei Dómine: * vide humilitátem meam de inimícis meis.
Qui exáltas me de portis mortis, * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis fíliæ Sion.
Exsultábo in salutári tuo: * infíxæ sunt Gentes in intéritu, quem fecérunt.
In láqueo isto, quem abscondérunt, * comprehénsus est pes eórum.
Cognoscétur Dóminus judícia fáciens: * in opéribus mánuum suárum comprehénsus est peccátor.
Convertántur peccatóres in inférnum,* omnes Gentes quæ obliviscúntur Deum.
Quóniam non in finem oblívio erit paúperis: * patiéntia paúperum non períbit in finem.
Exsúrge Dómine, non confortétur homo: * judicéntur Gentes in conspéctu tuo.
Constítue Dómine legislatórem super eos: * ut sciant Gentes quóniam hómines sunt.
Ut quid Dómine recessísti longe, * déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne?
Dum supérbit ímpius, in-

céndítur pauper: * comprehendúntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in desidériis ánimæ suæ: * et iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dñm peccátor, * secúndum multitúdinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspéctu ejus! * inquinátæ sunt viæ illíus in omni témpore.

Auferúntur judícia tua a fácie ejus: * ómnium inimicórum suórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo: * Non movébor a generatióne in generatiónem sine malo.

Cujus maledictióne os plenum est, et amaritúdine, et dolo: * sub lingua ejus labor et dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occúltis, * ut interfíciat innocéntem.

Oculi ejus in paúperem respíciunt: * insidiátur in abscóndito, quasi leo in spelúnca sua.

Insidiátur ut rápiat paúperem: * rápere paúperem, dum áttrahit eum.

In láqueo suo humiliábit eum: * inclinábit se, et cadet, cum dominátus fúerit paúperum.

Dixit enim in corde suo: Oblítus est Deus, * avértit fáciem suam ne vídeat in finem.

Exsúrge Dómine Deus, exaltétur manus tua: * ne obliviscáris paúperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde suo: Non requíret.

Vides quóniam tu labórem et dolórem consíderas: * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelíctus est pauper: * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris et malígni: * quærétur peccátum illíus, et non inveniétur.

Dóminus regnábit in ætérnum, et in sǽculum sǽculi: * períbitis Gentes de terra illíus.

Desidérium paúperum exaudívit Dóminus: * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua.

Judicáre pupíllo et húmili, * ut non appónat ultra magnificáre se homo super terram.

Psalmus 10.

In Dómino confído: quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?
Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cœlo sedes ejus.
Oculi ejus in paúperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.
Dóminus intérrogat justum et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.
Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum pars cálicis eórum.
Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.
In Adventu. Ant. Confortáte manus dissolútas: confortámini, dícite, Ecce Deus noster véniet, et salvábit nos, allelúja.
Ant. Gaudéte omnes.
Per Annum. Ant. Deus judex justus, fortis et longánimis: numquid irascétur per síngulos dies?
Ant. Tu Dómine.

Psalmus 11.

Salvum me fac Dñe, quóniam defécit sanctus: * quóniam diminútæ sunt veritátes a fíliis hóminum.
Vana locúti sunt unusquísque ad próximum suum: * lábia dolósa, in corde et corde locúti sunt.
Dispérdat Dóminus univérsa lábia dolósa, * et linguam magníloquam.
Qui dixérunt: Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra a nobis sunt, * quis noster Dóminus est?
Propter misériam ínopum, et gémitum paúperum, * nunc exsúrgam, dicit Dñs.
Ponam in salutári: * fiduciáliter agam in eo.
Elóquia Dómini, elóquia casta: * argéntum igne examinátum, probátum terræ purgátum séptuplum.
Tu Dómine servábis nos: et custódies nos * a generatióne hac in ætérnum.
In circúitu ímpii ámbulant: * secúndum altitúdinem tuam multiplicásti fílios hóminum.

Psalmus 12.

Usquequo Dómine obliviscéris me in finem? * Usquequo avértis fáciem tuam a me?
Quámdiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?
Usquequo exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, et exaúdi me Dómine Deus meus.
Illúmina óculos meos ne umquam obdórmiam in morte: * nequándo dicat inimícus meus: Præválui advérsus eum.

Qui tríbulant me, exsultábunt si motus fúero: * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exsultábit cor meum in salutári tuo: cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi: * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Psalmus 13.

Dixit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrúpti sunt, et abominábiles facti sunt in stúdiis suis: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cœlo prospéxit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Sepúlchrum patens est guttur eórum: linguis suis dolóse agébant, * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Quorum os maledictióne et amaritúdine plenum est: * velóces pedes eórum ad effundéndum sánguinem.

Contrítio et infelícitas in viis eórum, et viam pacis non cognovérunt: * non est timor Dei ante óculos eórum.

Nonne cognóscent omnes qui operántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam sicut escam panis?

Dóminum non invocavérunt, * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Dóminus in generatióne justa est, consílium ínopis confudístis: * quóniam Dóminus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutáre Israël? * cum avérterit Dóminus captivitátem plebis suæ, exsultábit Jacob, et lætábitur Israël.

Psalmus 14.

Dómine quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

In Adventu. Ant. Gaudéte omnes, et lætámini: ecce quia véniet Dóminus ultiónis, addúcet retributiónem: ipse véniet, et salvábit nos.

℣. Ex Sion spécies decóris ejus. ℟. Deus noster maniféste véniet.

Per Annum. Ant. Tu Dómine servábis nos: et custódies nos.

℣. Memor fui nocte nóminis tui Dómine. ℟. Et custodívi legem tuam.

Post ℣. cujuslibet Noct. dic.

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio.

Exaúdi Dómine Jesu Christe preces servórum tuórum, et miserére nobis, qui cum Patre et Spíritu sancto vivis et regnas in sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Benedictio. Benedictióne perpétua benedícat nos Pater ætérnus. ℟. Amen.

Deinde leguntur Lect. cum ℟℟. ut in Proprio de Tempore assignantur.

Pro ii. Lectione.

Bened. Unigénitus Dei Fílius nos benedícere et adjuváre dignétur. ℟. Amen.

Pro iii. Lectione.

Benedictio. Spíritus sancti grátia illúminet sensus et corda nostra. ℟. Amen.

In II. Nocturno.

In Adventu. Ant. Gaude et lætáre.

Per Annum. Ant. Bonórum meórum.

Psalmus 15.

Consérva me Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus, * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ, et cálicis mei: * tu es, qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum: * ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspéctu meo semper: *

quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, et exsultávit lingua mea: * ínsuper et caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno: * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

In Adventu. Ant. Gaude et lætáre fília Jerúsalem: ecce Rex tuus véniet tibi: Sion noli timére, quia cito véniet salus tua.

Ant. Rex noster.

Per Annum. Ant. Bonórum meórum non índiges, in te sperávi, consérva me Dómine.

Ant. Propter verba.

Psalmus 16.

Exaúdi Dómine justítiam meam: * inténde deprecatiónem meam.

Aúribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probásti cor meum, et visitásti nocte: * igne me examinásti, et non est invénta in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum: * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sémitis tuis: * ut non moveántur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudísti me Deus: * inclína aurem tuam mihi, et exaúdi verba mea.

Mirífica misericórdias tuas, * qui salvos facis sperántes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me, * ut pupíllam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me: * a fácie impiórum qui me afflixérunt.

Inimíci mei ánimam meam circumdedérunt, ádipem suum conclusérunt: * os eórum locútum est supérbiam.

Projiciéntes me nunc circumdedérunt me: * óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam: * et sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exsúrge Dómine, prævéni eum, et supplánta eum: * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manus tuæ.

Dómine a paucis de terra dívide eos in vita eórum: *

de abscónditis tuis adimplétus est venter eórum.

Saturáti sunt fíliis: * et dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo: * satiábor cum apparúerit glória tua.

In Adventu. Ant. Rex noster advéniet Christus, quem Joánnes prædicávit Agnum esse ventúrum.

Ant. Ecce vénio.

Per Annum. Ant. Propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Ant. Díligam te.

Et non repetitur in Psalmo: quod semper fit, quando Ant. incipit a primo Versu Psalmi; et Ps. tunc incipitur ab eo verbo, in quo desinit Ant., sive integra dicatur, sive tantum inchoata; si tamen eadem sint verba, et continuetur Ant. cum Psalmo.

Psalmus 17.

Díligam te Dómine fortitúdo mea: * Dóminus firmaméntum meum, et refúgium meum, et liberátor meus.

Deus meus adjútor meus, * et sperábo in eum.

Protéctor meus, et cornu salútis meæ, * et suscéptor meus.

Laudans invocábo Dóminum: * et ab inimícis meis salvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis: * et torréntes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inférni circumdedérunt me: * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * et ad Deum meum clamávi:

Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam: * et clamor meus in conspéctu ejus, introívit in aures ejus.

Commóta est, et contrémuit terra: * fundaménta móntium conturbáta sunt, et commóta sunt, quóniam irátus est eis.

Ascéndit fumus in ira ejus: et ignis a fácie ejus exársit: * carbónes succénsi sunt ab eo.

Inclinávit cœlos, et descéndit: * et calígo sub pédibus ejus.

Et ascéndit super Chérubim, et volávit: * volávit super pennas ventórum.

Et pósuit ténebras latíbulum suum, in circúitu ejus tabernáculum ejus: * tenebrósa aqua in núbibus äëris.

Præ fulgóre in conspéctu ejus nubes transiérunt, * grando et carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, et Altíssimus dedit vocem suam: * grando et carbónes ignis.

Et misit sagíttas suas, et dissipávit eos: * fúlgura

multiplicávit, et conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum, * et reveláta sunt fundaménta orbis terrárum:

Ab increpatióne tua Dómine, * ab inspiratióne spíritus iræ tuæ.

Misit de summo, et accépit me: * et assúmpsit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, et ab his qui odérunt me: * quóniam confortáti sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ: * et factus est Dñs protéctor meus.

Et edúxit me in latitúdinem: * salvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus secúndum justítiam meam, * et secúndum puritátem mánuum meárum retríbuet mihi:

Quia custodívi vias Dñi, * nec ímpie gessi a Deo meo.

Quóniam ómnia judícia ejus in conspéctu meo: * et justítias ejus non répuli a me.

Et ero immaculátus cum eo: * et observábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus secúndum justítiam meam: * et secúndum puritátem mánuum meárum in conspéctu oculórum ejus.

Cum sancto sanctus eris, * et cum viro innocénte ínnocens eris:

Et cum elécto eléctus eris: * et cum pervérso pervertéris.

Quóniam tu pópulum húmilem salvum fácies: * et óculos superbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucérnam meam Dómine: * Deus meus illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar a tentatióne, * et in Deo meo transgrédiar murum.

Deus meus impollúta via ejus: elóquia Dómini igne examináta: * protéctor est ómnium sperántium in se.

Quóniam quis Deus præter Dóminum? * aut quis Deus præter Deum nostrum?

Deus qui præcínxit me virtúte: * et pósuit immaculátam viam meam.

Qui perfécit pedes meos tamquam cervórum, * et super excélsa státuens me.

Qui docet manus meas ad prǽlium: * et posuísti, ut arcum ǽreum, bráchia mea.

Et dedísti mihi protectiónem salútis tuæ: * et déxtera tua suscépit me:

Et disciplína tua corréxit me in finem: * et disciplína tua ipsa me docébit.

Dilatásti gressus meos

subtus me: * et non sunt infirmáta vestígia mea:
Pérsequar inimícos meos, et comprehéndam illos: * et non convértar, donec defíciant.
Confríngam illos, nec póterunt stare: * cadent subtus pedes meos.
Et præcinxísti me virtúte ad bellum: * et supplantásti insurgéntes in me subtus me.
Et inimícos meos dedísti mihi dorsum, * et odiéntes me disperdidísti.
Clamavérunt, nec erat qui salvos fáceret, ad Dóminum: * nec exaudívit eos.
Et commínuam eos, ut púlverem ante fáciem venti: * ut lutum plateárum delébo eos.
Erípies me de contradictiónibus pópuli: * constítues me in caput Géntium.
Pópulus, quem non cognóvi, servívit mihi: * in audítu auris obedívit mihi.
Fílii aliéni mentíti sunt mihi, * fílii aliéni inveteráti sunt, et claudicavérunt a sémitis suis.
Vivit Dóminus, et benedíctus Deus meus, * et exaltétur Deus salútis meæ.
Deus, qui das vindíctas mihi, et subdis pópulos sub me, * liberátor meus de inimícis meis iracúndis.
Et ab insurgéntibus in me exaltábis me: * a viro iníquo erípies me.
Proptérea confitébor tibi in natiónibus Dómine: * et nómini tuo psalmum dicam.
Magníficans salútes regis ejus, et fáciens misericórdiam Christo suo David, * et sémini ejus usque in sǽculum.

In Adventu. Ant. Ecce vénio cito, et merces mea mecum est, dicit Dóminus: dare unicuíque secúndum ópera sua.

℣. Emítte Agnum Dómine Dominatórem terræ. ℟. De Petra desérti ad montem fíliæ Sion.

Per Añum. Ant. Díligam te Dómine virtus mea.

℣. Quóniam tu illúminas lucérnam meam Dómine. ℟. Deus meus illúmina ténebras meas.

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio.

Ipsíus píetas et misericórdia nos ádjuvet, qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat in sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Deus Pater omnípotens sit nobis propítius et clemens. ℟. Amen.

Pro v. Lectione.

Bened. Christus perpétuæ det nobis gaúdia vitæ.

℟. Amen.

Pro vi. Lectione.

Bened. Ignem sui amóris accéndat Deus in córdibus nostris. ℟. Amen.

In III. Nocturno.

In Adventu. Ant. Gábriel Angelus.

Per Añum. Ant. Non sunt loquélæ.

Psalmus 18.

Cœli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus añúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exsultávit ut gigas ad curréndam viam, * a sumo cœlo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta convértens ánimas: * testimónium Dñi fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum; illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sǽculum sǽculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

In Adventu. Ant. Gábriel Angelus locútus est Maríæ, dicens: Ave grátia plena, Dóminus tecum: benedícta tu inter mulíeres.

Ant. María dixit.

Per Añum. Ant. Non sunt loquélæ, neque sermónes, quorum non audiántur voces eórum.

Ant. Exaúdiat.

Psalmus 19.

Exaúdiat te Dóminus in die tribulatiónis: * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto: * et de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrifícii tui: * et holocaústum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secúndum cor tuum: * et omne consílium tuum confírmet.

Lætábimur in salutári tuo: * et in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas: * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dñs Christum suum.

Exaúdiet illum de cœlo sancto suo: * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, et hi in equis: * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, et cecidérunt: * nos autem surréximus et erécti sumus.

Dómine salvum fac regem: * et exaúdi nos in die, qua invocavérimus te.

In Adventu. Ant. María dixit: Putas qualis est ista salutátio, quia conturbáta est ánima mea, et quia paritúra sum Regem, qui claustrum virginitátis meæ non violábit?

Ant. In advéntu.

Per Añum. Ant. Exaúdiat te Dñs in die tribulatiónis.

Ant. Dómine.

Psalmus 20.

Dómine in virtúte tua lætábitur rex: * et super salutáre tuum exsultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te: * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi: * lætificábis eum in gaúdio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dño: * et in misericórdia Altíssimi non comovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui: * Dñs in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes: * et semen eórum a fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre Dómine in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

In Adventu. Ant. In advéntu summi Regis mundéntur corda hóminum, ut digne ambulémus in occúrsum illíus: quia ecce véniet, et non tardábit.

℣. Egrediétur Dóminus de loco sancto suo. ℟. Véniet, ut salvet pópulum suum.

Per Añum. Ant. Dómine in virtúte tua lætábitur rex.

℣. Exaltáre Dómine in virtúte tua. ℟. Cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio.

A vínculis peccatórum nostrórum absólvat nos omnípotens et misericors Dóminus. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Evangélica léctio sit nobis salus et protéctio. ℟. Amen.

Pro viii. Lectione.

Bened. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Pro ix. Lectione.

Bened. Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum. ℟. Amen.

Seq. Hymnus semper dicitur post ult. Lect. in omnibus Dominicis et Festis tantum (excepto Festo Ss. Innocentium, quando non venit in Domin.) a Nativitate Domini usque ad Septuag. In Adventu autem non dicitur nisi in Festis. Quando vero non dicitur, ejus loco ponitur ix. aut iii. Responsorium.

Hymnus Ss. Ambrosii et Augustini.

Te Deum laudámus: * te Dóminum confitémur.

Te ætérnum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli, * tibi cœli, et univérsæ potestátes:

Tibi Chérubim et Séraphim, * incessábili voce proclámant:

Sanctus, * Sanctus, * Sanctus * Dñs Deus Sábaoth.

Pleni sunt cœli et terra * majestátis glóriæ tuæ.

Te gloriósus * Apostolórum chorus:

Te Prophetárum * laudábilis númerus:

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * sancta confitétur Ecclésia,
Patrem * imménsæ majestátis:
Venerándum tuum verum * et únicum Fílium,
Sanctum quoque * Paráclitum Spíritum.
Tu Rex glóriæ * Christe.
Tu Patris * sempitérnus es Fílius.
Tu ad liberándum susceptúrus hóminem: * non horruísti Vírginis úterum.
Tu devícto mortis acúleo: * aperuísti credéntibus regna cœlórum.
Tu ad déxteram Dei sedes, * in glória Patris.
Judex créderis * esse ventúrus.
Te ergo quæsumus, tuis fámulis súbveni:* quos pretióso sánguine redemísti.
Ætérna fac cum sanctis tuis: * in glória numerári.
Salvum fac pópulum tuum Dómine, * et bénedic hæreditáti tuæ.
Et rege eos, * et extólle illos usque in ætérnum.
Per síngulos dies * benedícimus te.
Et laudámus nomen tuum in sæculum, * et in sæculum sæculi.
Dignáre Dómine die isto * sine peccáto nos custodíre.
Miserére nostri Dómine: * miserére nostri.
Fiat misericórdia tua Dómine super nos, * quemádmodum sperávimus in te.
In te Dómine sperávi: * non confúndar in ætérnum.

Ad Laudes.

Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Glória Patri, etc. 2. Allelúja, vel Laus tibi Dómine, Rex ætérnæ glóriæ, pro temporis diversitate.

A Dom. post Oct. Epiph. usque ad Septuag.

Ant. Allelúja.

Psalmus 92.

Dóminus regnávit, decórem indútus est: * indútus est Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se.
Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.
Paráta sedes tua ex tunc: * a sæculo tu es.
Elevavérunt flúmina Dómine: * elevavérunt flúmina vocem suam.
Elevavérunt flúmina fluctus suos, * a vócibus aquárum multárum.
Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dñus.
Testimónia tua credibília facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitúdo Dó-

mine in longitúdinem diérum.

Psalmus 99.

Jubiláte Deo omnis terra: * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspéctu ejus, * in exsultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus: * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus: * introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis: confitémini illi.

Laudáte nomen ejus: quóniam suávis est Dóminus, in ætérnum misericórdia ejus, * et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

Psalmus 62.

Deus Deus meus * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, * quam multiplíciter tibi caro mea.

In terra desérta, et ínvia, et inaquósa: * sic in sancto appárui tibi, ut vidérem virtútem tuam, et glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas: * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea: * et in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea: * et lábiis exsultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditábor in te: * quia fuísti adjútor meus.

Et in velaménto alárum tuárum exsultábo, adhæsit ánima mea post te: * me suscépit déxtera tua.

Ipsi vero in vanum quæsiérunt ánimam meam, introíbunt in inferióra terræ: * tradéntur in manus gládii, partes vúlpium erunt.

Rex vero lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo: * quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Hic non dicitur Glória Patri.

Psalmus 66.

Deus misereátur nostri, et benedícat nobis: * illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostri.

Ut cognoscámus in terra viam tuam: * in ómnibus Géntibus salutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli Deus: * confiteántur tibi pópuli omnes.

Lætántur et exsúltent Gentes: * quóniam júdicas pópulos in æquitáte, et Gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli Deus, confiteántur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus: * et métuant eum omnes fines terræ.
Glória Patri.
Per Annum. Ant. Allelúja, allelúja.
Ant. Tres púeri.

Canticum trium puerorum.
Danielis 3. e.

Benedícite ómnia ópera Dómini Dómino: * laudáte et superexaltáte eum in sǽcula.
Benedícite Angeli Dómini Dómino: * benedícite cœli Dómino.
Benedícite aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, Dómino: * benedícite omnes virtútes Dómini Dómino.
Benedícite sol et luna Dómino: * benedícite stellæ cœli Dómino.
Benedícite omnis imber et ros Dómino: * benedícite omnes spíritus Dei Dño.
Benedícite ignis et æstus Dómino: * benedícite frigus et æstus Dómino.
Benedícite rores et pruína Dómino: * benedícite gelu et frigus Dómino.
Benedícite glácies et nives Dómino: * benedícite noctes et dies Dómino.
Benedícite lux et ténebræ Dómino: * benedícite fúlgura et nubes Dómino.
Benedícat terra Dóminum: * laudet et superexáltet eum in sǽcula.
Benedícite montes et colles Dómino: * benedícite univérsa germinántia in terra Dómino.
Benedícite fontes Dómino: * benedícite mária et flúmina Dómino.
Benedícite cete, et ómnia, quæ movéntur in aquis, Dómino: * benedícite omnes vólucres cœli Dómino.
Benedícite omnes béstiæ et pécora Dómino: * benedícite fílii hóminum Dño.
Benedícat Israël Dóminum: * laudet et superexáltet eum in sǽcula.
Benedícite sacerdótes Dómini Dómino: * benedícite servi Dómini Dómino.
Benedícite spíritus, et ánimæ justórum Dómino: * benedícite sancti, et húmiles corde Dómino.
Benedícite Ananía, Azaría, Mísaël Dómino: * laudáte et superexaltáte eum in sǽcula.
Benedicámus Patrem et Fílium cum sancto Spíritu: * laudémus et superexaltémus eum in sǽcula.
Benedíctus es Dómine in firmaménto cœli: * et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sǽcula.

Hic non dic. Glória Patri, neque Amen; in aliis Canticis dicuntur.

Per Añum. Ant. Tres púeri jussu regis in fornácem missi sunt, non timéntes flammam ignis, dicéntes: Benedíctus Deus.

Ant. Allelúja.

Psalmus 148.

Laudáte Dñm de cœlis: * laudáte eum in excélsis.

Laudáte eum omnes Angeli ejus: * laudáte eum omnes virtútes ejus.

Laudáte eum sol et luna: * laudáte eum omnes stellæ, et lumen.

Laudáte eum cœli cœlórum: * et aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandávit, et creáta sunt.

Státuit ea in ætérnum, et in sæculum sæculi: * præcéptum pósuit, et non præteríbit.

Laudáte Dñm de terra, * dracónes, et omnes abýssi.

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum: * quæ fáciunt verbum ejus:

Montes, et omnes colles: * ligna fructífera, et omnes cedri.

Béstiæ, et univérsa pécora: * serpéntes, et vólucres pennátæ:

Reges terræ, et omnes pópuli: * príncipes, et omnes júdices terræ.

Júvenes, et vírgines, senes cum junióribus laudent nomen Dñi: * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Conféssio ejus super cœlum, et terram: * et exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus: * fíliis Israël, pópulo appropinquánti sibi.

Hic non dicitur Glória Patri.

Psalmus 149.

Cantáte Dómino cánticum novum: * laus ejus in ecclésia sanctórum.

Lætétur Israël in eo, qui fecit eum: * et fílii Sion exsúltent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro: * in týmpano, et psaltério psallant ei:

Quia beneplácitum est Dño in pópulo suo: * et exaltábit mansuétos in salútem.

Exsultábunt sancti in glória: * lætabúntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum: * et gládii ancípites in mánibus eórum:

Ad faciéndam vindíctam in natiónibus: * increpatiónes in pópulis.

Ad alligándos reges eórũ in compédibus: * et nóbiles eórum in mánicis férreis.

Ut fáciant in eis judícium conscríptum: * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Hic non dicitur Glória Patri.

Psalmus 150.

Laudáte Dóminum in sanctis ejus: * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secúndum multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psaltério, et cíthara.

Laudáte eum in týmpano, et choro: * laudáte eum in chordis, et órgano.

Laudáte eum in cýmbalis benesonántibus: laudáte eum in cýmbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum.

Glória Patri.

Per Añum. Ant. Allelúja, allelúja, allelúja.

Sequens Capit. dicitur in Dominicis, a Dom. II. post Epiph. usque ad Septuag.

Capitulum. Apoc. 7. c.

Benedíctio, et cláritas, et sapiéntia, et gratiárum áctio, honor, virtus, et fortitúdo Deo nostro in sæcula sæculórum. Amen.

℟. Deo grátias.

Sic respondetur in fine omnium Capitulorum.

Hymnus.

Ætérne rerum Cónditor,
Noctem diémque qui regis,
Et témporum das témpora,
Ut álleves fastídium.

Noctúrna lux viántibus
A nocte noctem ségregans,
Præco diéi jam sonat,
Jubárque solis évocat.

Hoc excitátus Lúcifer
Solvit polum calígine:
Hoc omnis errónum cohors
Viam nocéndi déserit.

Hoc nauta vires cólligit,
Pontíque mitéscunt freta:
Hoc, ipsa petra Ecclésiæ,
Canénte, culpam díluit.

Surgámus ergo strénue:
Gallus jacéntes éxcitat,
Et somnoléntos íncrepat,
Gallus negántes árguit.

Gallo canénte spes redit,
Ægris salus refúnditur,
Mucro latrónis cónditur,
Lapsis fides revértitur.

Jesu labántes réspice,
Et nos vidéndo córrige:
Si réspicis, labes cadunt,
Fletúque culpa sólvitur.

Tu lux refúlge sénsibus,
Mentísque somnum díscute:
Te nostra vox primum sonet,
Et vota solvámus tibi.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

Per Annum. ℣. Dóminus regnávit, decórem índuit.
℟. Induit Dñs fortitúdinem, et præcínxit se virtúte.

A Septuag. usque ad Quadrag. ℣. Dómine refúgium factus es nobis. ℟. A generatióne et progénie.

In Adventu. Hymnus En clara vox.

℣. Vox clamántis in desérto, Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Canticum Zachariæ.

Lucæ 1. g.

Benedíctus Dóminus Deus Israël, * quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ.

Et eréxit cornu salútis nobis: * in domo David púeri sui.

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui a sǽculo sunt, prophetárum ejus:

Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium, qui odérunt nos:

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris: * et memorári testaménti sui sancti.

Jusjurándum, quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis:

Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi.

In sanctitáte, et justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.

Et tu puer, Prophéta Altíssimi vocáberis: * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus:

Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus: * in remissiónem peccatórum eórum:

Per víscera misericórdiæ Dei nostri: * in quibus visitávit nos, óriens ex alto:

Illumináre his, qui in ténebris, et in umbra mortis sedent: * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri.

Deinde dic. Ant. et Oratio propria, et post eam, si occurrat eo die aliquod Festum Simplex, vel ad modum Simplicis recolendum fit de eo Commem. Postremo (si id tempus requirat) fiunt Comm. de S. Maria, de S. Joseph, de Apostolis, et de Patrono Ecclesiæ in ordine aliarum Com̃. secundum illius dignitatem, et ultimo loco de Pace, ut infra in Vesp. Sabbati.

In fine, si discedendum sit a Choro, dic. una ex Ant. B. Mariæ, ut habetur infra post Completor.

Dominica ad Primam.

Pater noster. Ave María. Credo. ℣. Deus in adjutórium. 19.

Hymnus.

Jam lucis orto sídere
Deum precémur súpplices,
Ut in diúrnis áctibus
Nos servet a nocéntibus.

Linguam refrǽnans témperet,
Ne litis horror ínsonet:

Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes haúriat.

Sint pura cordis íntima,
Absístat et vecórdia:
Carnis terat supérbiam
Potus cibíque párcitas.

Ut cum dies abscésserit,
Noctémque sors redúxerit,
Mundi per abstinéntiam
Ipsi canámus glóriam.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sǽculum.
Amen.

In Dominicis per Annum.
Ant. Allelúja.

Psalmus 53.

Deus in nómine tuo salvum me fac: * et in virtúte tua júdica me.

Deus exaúdi oratiónem meam: * aúribus pércipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, et fortes quæsiérunt ánimam meam: * et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me: * et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Avérte mala inimícis meis: * et in veritáte tua dispérde illos.

Voluntárie sacrificábo tibi, * et confitébor nómini tuo Dómine: quóniam bonum est:

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me: * et super inimícos meos despéxit óculus meus.

Sequens Ps. Confitémini Dómino dicitur tantum in Domin., quando fit Officium de Dom. ut in Psalt.

A Septuag. vero usque ad Pascha, ejus loco dic. Ps. Dóminus regnávit. ut supra in Laud. 19.

Psalmus 117.

Confitémini Dño quóniam bonus: * quóniam in sǽculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israël quóniam bonus: * quóniam in sǽculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron: * quóniam in sǽculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum: * quóniam in sǽculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum: * et exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor: * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor: * et ego despíciam inimícos meos.

Bonum est confídere in Dómino, * quam confídere in hómine:

Bonum est speráre in Dómino, * quam speráre in princípibus.

Omnes Gentes circuiérunt me: * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdántes circumdedérunt me: * et in nómine Dñi quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes, et exarsérunt sicut ignis in spinis: * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Impúlsus evérsus sum ut cáderem: * et Dóminus suscépit me.

Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus: * et factus est mihi in salútem.

Vox exsultatiónis, et salútis * in tabernáculis justórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem: déxtera Dómini exaltávit me, * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam: * et narrábo ópera Dómini.

Castígans castigávit me Dóminus: * et morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas justítiæ, ingréssus in eas confitébor Dómino: * hæc porta Dñi, justi intrábunt in eam.

Confitébor tibi quóniam exaudísti me: * et factus es mihi in salútem.

Lápidem, quem reprobavérunt ædificántes: * hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud: * et est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies, quam fecit Dóminus: * exsultémus, et lætémur in ea.

O Dómine salvum me fac, o Dómine, bene prosperáre: * benedíctus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, et illúxit nobis.

Constitúite diem solémnem in condénsis, * usque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, et confitébor tibi: * Deus meus es tu, et exaltábo te.

Confitébor tibi quóniam exaudísti me: * et factus es mihi in salútem.

Confitémini Dómino quóniam bonus: * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Psalmus 118.

Beáti immaculáti in via: * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti, qui scrutántur testimónia ejus: * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.

Utinam dirigántur viæ meæ, * ad custodiéndas justificatiónes tuas!

Tunc non confúndar, *

cum perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis: * in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam: * non me derelínquas usquequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te: * ne repéllas me a mandátis tuis.

In corde meo abscóndi elóquia tua: * ut non peccem tibi.

Benedíctus es Dñe: * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor: * et considerábo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditábor: * non oblivíscar sermónes tuos.

Retríbue servo tuo, vivífica me: * et custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos: * et considerábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra: * non abscóndas a me mandáta tua.

Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas, * in omni témpore.

Increpásti supérbos: * maledícti qui declínant a mandátis tuis.

Aufer a me oppróbrium, et contémptum: * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, et advérsum me loquebántur: * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.

Nam et testimónia tua meditátio mea est: * et consílium meum justificatiónes tuæ.

Adhǽsit paviménto ánima mea: * vivífica me secúndum verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, et exaudísti me: * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum ínstrue me: * et exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tǽdio: * confírma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove a me: * et de lege tua miserére mei.

Viam veritátis elégi: * judícia tua non sum oblítus.

Adhǽsi testimóniis tuis, Dñe: * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucúrri, * cum dilatásti cor meum.

Sequens Symbolum dicitur in Dominicis tantum, quando fit Offic. de Dom. ut in Psalt.

Symbolum S. Athanasii.

Quicúmque vult salvus esse, * ante ómnia opus est, ut téneat cathólicam fidem:

Quam nisi quisque íntegram inviolatámque serváverit, * absque dúbio in ætérnum períbit.

Fides autem cathólica hæc est: * ut unum Deum in Trinitáte, et Trinitátem in unitáte venerémur.

Neque confundéntes persónas, * neque substántiam separántes.

Alia est enim persóna Patris, ália Fílii, * ália Spíritus sancti:

Sed Patris, et Fílii, et Spíritus sancti una est divínitas, * æquális glória, coætérna majéstas.

Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus sanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus sanctus.

Imménsus Pater, imménsus Fílius, * imménsus Spíritus sanctus.

Ætérnus Pater, ætérnus Fílius, * ætérnus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres ætérni, * sed unus ætérnus.

Sicut non tres increáti, nec tres imménsi, * sed unus increátus, et unus imménsus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus sanctus.

Et tamen non tres omnipoténtes, * sed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres Dii: * sed unus est Deus.

Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres Dñi: * sed unus est Dóminus.

Quia, sicut singillátim unamquámque persónam Deum ac Dóminum confitéri christiána veritáte compéllimur: * ita tres Deos aut Dóminos dícere cathólica religióne prohibémur.

Pater a nullo est factus: * nec creátus, nec génitus.

Fílius a Patre solo est: * non factus, nec creátus, sed génitus.

Spíritus sanctus a Patre et Fílio: * non factus, nec creátus, nec génitus, sed procédens.

Unus ergo Pater, non tres Patres: unus Fílius, non tres Fílii: * unus Spíritus sanctus, non tres Spíritus sancti.

Et in hac Trinitáte nihil

prius aut postérius, nihil majus aut minus: * sed totæ tres persónæ coætérnæ sibi sunt et coæquáles.

Ita ut per ómnia, sicut jam supra dictum est, * et únitas in Trinitáte, et Trínitas in unitáte veneránda sit.

Qui vult ergo salvus esse, * ita de Trinitáte séntiat.

Sed necessárium est ad ætérnam salútem, * ut Incarnatiónem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidéliter credat.

Est ergo fides recta, ut credámus et confiteámur, * quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Fílius, Deus et homo est.

Deus est ex substántia Patris ante sǽcula génitus: * et homo est ex substántia matris in sǽculo natus.

Perféctus Deus, perféctus homo: * ex ánima rationáli, et humána carne subsístens.

Æquális Patri secúndum divinitátem: * minor Patre secúndum humanitátem.

Qui, licet Deus sit et homo, * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversióne divinitátis in carnem; * sed assumptióne humanitátis in Deum.

Unus omníno, non confusióne substántiæ, * sed unitáte persónæ.

Nam sicut ánima rationális et caro unus est homo: * ita Deus et homo unus est Christus.

Qui passus est pro salúte nostra: descéndit ad ínferos: * tértia die resurréxit a mórtuis.

Ascéndit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis: * inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos.

Ad cujus advéntum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus suis: * et redditúri sunt de factis própriis ratiónem.

Et qui bona egérunt, ibunt in vitam ætérnam: * qui vero mala, in ignem ætérnum.

Hæc est fides cathólica, * quam nisi quisque fidéliter firmitérque credíderit, salvus esse non póterit.

Glória Patri.

Ant. Allelúja, allelúja, allelúja.

Capitulum. 1. Tim. 1. d.

Regi sæculórum immortáli et invisíbili, soli Deo honor et glória in sǽcula sæculórum. Amen.

℟. Deo grátias.

℟. br. Christe Fili Dei vivi, * Miserére nobis. Et repetitur: Christe Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. ℟. Miserére nobis. ℣. Gló-

ria Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. ℟. Christe Fili Dei vivi, miserére nobis.

℣. Exsúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

Sequentes Preces non dicuntur in Dupl. nec infra Oct.; sed tunc dicto ℟. br. dicitur Dóminus vobíscum. et Oratio Dómine Deus omnípotens, ut infra. 31.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Pater noster. secreto usque ad ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Credo in Deum. secreto usque ad ℣. Carnis resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam. Amen.

℣. Et ego ad te Dómine clamávi. ℟. Et mane orátio mea prævéniet te.

℣. Repleátur os meum laude. ℟. Ut cantem glóriam tuam, tota die magnitúdinem tuam.

℣. Dómine avérte fáciem tuam a peccátis meis. ℟. Et omnes iniquitátes meas dele.

℣. Cor mundum crea in me Deus. ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

℣. Ne projícias me a fácie tua. ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne aúferas a me.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui. ℟. Et spíritu principáli confírma me.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem.

Confíteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper Vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis fratres: quia peccávi nimis cogitatióne, verbo et ópere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper Vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos fratres, oráre pro me ad Dñum Deum nostrum.

Chorus respondet:

Misereátur tui omnípotens Deus, et dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Confessionem: et ubi dicitur vobis fratres, et vos fratres, dicatur, tibi pater, et te pater.

Facta Confessione a Choro, Hebdomadarius dicit:

Misereátur vestri omnípotens Deus, et dimís-

sis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Indulgéntiam, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et prosequitur ℣. Dignáre Dómine die isto. ℟. Sine peccáto nos custodíre.

℣. Miserére nostri Dómine. ℟. Miserére nostri.

℣. Fiat misericórdia tua Dñe super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Dómine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre fecísti: tua nos hódie salva virtúte; ut in hac die ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes et ópera. Per Dóminum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium. Et quando dicenda est Prima de B. Maria, præponitur lect. Martyrologii.

Postea Hebdomadarius dicit ℣. Pretiósa in conspéctu Dómini. ℟. Mors sanctórum ejus.

Et absolute sine Orémus.

Oratio.

Sancta María, et omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum, ut nos mereámur ab eo adjuvári et salvári, qui vivit et regnat in sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína.

Et dicitur ter: ultimo additur Glória Patri. Sicut erat.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Réspice in servos tuos Dómine, et in ópera tua, et dírige fílios eórum. ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mánuum nostrárum dírige.

℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Orémus. Oratio.

Dirígere et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus Rex

cœli et terræ, hódie corda et córpora nostra, sensus, sermónes et actus nostros in lege tua, et in opéribus mandatórum tuórum: ut hic, et in ætérnum, te auxiliánte salvi et líberi esse mereámur, Salvátor mundi: Qui vivis et regnas in sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Dies et actus nostros in sua pace dispónat Dñs omnípotens. ℟. Amen.

Ad Absolut. Capit. in Dom. et Feriis per Añum, ab Oct. Epiph. usque ad Dom. I. Quadrag. exclus.

Lectio brevis. II. Thess. 3. b.

Dóminus autem dírigat corda et córpora nostra in caritáte Dei, et patiéntia Christi. Tu autem Dómine miserére nobis.

℟. Deo grátias.

A Dominica I. Adventus usque ad Vigil. Nativ. Dñi exclusive.

Isaiæ 33.

Dómine, miserére nostri: te enim exspectávimus: esto bráchium nostrum in mane, et salus nostra in témpore tribulatiónis. Tu autem Dómine.

Post Lect. brevem dicitur ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Benedícite. ℟. Deus.

Bened. Dóminus nos benedícat, et ab omni malo defféndat, et ad vitam perdúcat ætérnam: et fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace.

℟. Amen.

In feriali Officio ad Primam.

Pater noster. Ave María. Credo. ℣. Deus in adjutórium. 19.

Hymnus.

Jam lucis orto sídere
Deum precémur súpplices,
Ut in diúrnis áctibus
Nos servet a nocéntibus.

Linguam refrǽnans témperet,
Ne litis horror ínsonet:
Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes haúriat.

Sint pura cordis íntima,
Absístat et vecórdia:
Carnis terat supérbiam
Potus cibíque párcitas.

Ut cum dies abscésserit,
Noctémque sors redúxerit,
Mundi per abstinéntiam
Ipsi canámus glóriam.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sǽculum. Amen.

Per Annum. Ant. Beáti qui ámbulant.

Temp. Advent. Ant. de Laud. Dom. aut ex propriis Laud.

Psalmus 53.

Deus in nómine tuo salvum me fac: * et in virtúte tua júdica me.

Deus exaúdi oratiónem meam: * aúribus pércipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, et fortes quæsiérunt ánimam meam: * et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me: * et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Avérte mala inimícis meis: * et in veritáte tua dispérde illos.

Voluntárie sacrificábo tibi, * et confitébor nómini tuo Dñe: quóniam bonum est:

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me: * et super inimícos meos despéxit óculus meus.

Post Ps. Deus in nómine tuo. loco Ps. Confitémini. dicitur unus ex infrascriptis Psalmis, secundum Ferias distinctis. Sabbato autem dicuntur tantum tres Psalmi, sicut in Festis.

Feria Secunda.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Iñocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et intróibit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Feria Tertia.

Psalmus 24.

Ad te Dómine levávi ánimam meam: * Deus meus in te confído, non erubéscam.

Neque irrídeant me inimíci mei: * étenim univérsi, qui sústinent te, non confundéntur.

Confundántur omnes iníqua agéntes * supervácue.

Vias tuas Dómine demónstra mihi: * et sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, et doce me: * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui tota die.

Reminíscere miseratiónum tuárum Dómine, * et misericordiárum tuárum, quæ a sæculo sunt.

Delícta juventútis meæ, * et ignorántias meas ne memíneris.

Secúndum misericórdiam tuam meménto mei tu: * propter bonitátem tuam Dómine.

Dulcis et rectus Dóminus: * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício: * docébit mites vias suas.

Univérsæ viæ Dómini, misericórdia et véritas, * requiréntibus testaméntum ejus et testimónia ejus.

Propter nomen tuum Dómine propitiáberis peccáto meo: * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via, quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur: * et semen ejus hæreditábit terram.

Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum: * et testaméntum ipsíus ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum: * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, et miserére mei: * quia únicus et pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt: * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, et labórem meum: * et dimítte univérsa delícta mea.

Réspice inimícos meos quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, et érue me: * non erubéscam quóniam sperávi in te.

Innocéntes et recti adhæsérunt mihi: * quia sustínui te.

Líbera Deus Israël, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

Feria Quarta.

Psalmus 25.

Júdica me Dómine, quóniam ego in iñocéntia mea ingréssus sum: * et in Dño sperans non infirmábor.

Proba me Dómine, et tenta me: * ure renes meos et cor meum.

Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est: * et complácui in veritáte tua.

Non sedi cum concílio vanitátis: * et cum iníqua geréntibus non introíbo.
Odívi ecclésiam malignántium: * et cum ímpiis non sedébo.
Lavábo inter innocéntes manus meas: * et circúmdabo altáre tuum Dómine:
Ut aúdiam vocem laudis, * et enárrem univérsa mirabília tua.
Dómine diléxi decórem domus tuæ, * et locum habitatiónis glóriæ tuæ.
Ne perdas cum ímpiis Deus ánimam meam, * et cum viris sánguinum vitam meam:
In quorum mánibus iniquitátes sunt: * déxtera eórum repléta est munéribus.
Ego autem in innocéntia mea ingréssus sum: * rédime me, et miserére mei.
Pes meus stetit in diŕécto: * in ecclésiis benedícam te Dómine.

Feria Quinta.

Psalmus 22.

Dóminus regit me, et nihil mihi déerit: * in loco páscuæ ibi me collocávit.
Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convértit.
Dedúxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.
Nam, et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala: * quóniam tu mecum es.
Virga tua, et báculus tuus: * ipsa me consoláta sunt.
Parásti in conspéctu meo mensam, * advérsus eos, qui tríbulant me.
Impinguásti in óleo caput meum: * et calix meus inébrians quam præclárus est!
Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ:
Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Feria Sexta.

Psalmus 21.

Deus Deus meus réspice in me: quare me dereliquísti? * longe a salúte mea verba delictórum meórum.
Deus meus clamábo per diem, et non exaúdies: * et nocte, et non ad insipiéntiam mihi.
Tu autem in sancto hábitas, * laus Israël.
In te speravérunt patres nostri: * speravérunt, et liberásti eos.
Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt: * in te speravérunt, et non sunt confúsi.
Ego autem sum vermis, et non homo: * oppróbrium hóminum, et abjéctio plebis.

Omnes vidéntes me, derisérunt me: * locúti sunt lábiis, et movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum: * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es, qui extraxísti me de ventre: * spes mea ab ubéribus matris meæ. In te projéctus sum ex útero:

De ventre matris meæ Deus meus es tu, * ne discésseris a me:

Quóniam tribulátio próxima est: * quóniam non est qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obsedérunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens et rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum: * et dispérsa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquéscens * in médio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit faúcibus meis: * et in púlverem mortis deduxísti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas et pedes meos: * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi vero consideravérunt et inspexérunt me: * divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem Dómine ne elongáveris auxílium tuum a me: * ad defensiónem meam cónspice.

Erue a frámea Deus ánimam meam: * et de manu canis únicam meam:

Salva me ex ore leónis: * et a córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis: * in médio ecclésiæ laudábo te.

Qui timétis Dóminum, laudáte eum: * univérsum semen Jacob glorificáte eum.

Tímeat eum omne semen Israël: * quóniam non sprevit, neque despéxit deprecatiónem paúperis:

Nec avértit fáciem suam a me: * et cum clamárem ad eum, exaudívit me.

Apud te laus mea in ecclésia magna: * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.

Edent paúperes, et saturabúntur: et laudábunt Dóminum qui requírunt eum: * vivent corda eórum in sæculum sæculi.

Reminiscéntur et converténtur ad Dóminum * univérsi fines terræ:

Et adorábunt in conspéctu ejus * univérsæ famíliæ Géntium.

Quóniam Dómini est regnum: * et ipse dominábitur Géntium.

Manducavérunt et adoravérunt omnes pingues terræ: * in conspéctu ejus cadent omnes qui descéndunt in terram.

Et ánima mea illi vivet: * et semen meum sérviet ipsi.

Añuntiábitur Dómino generátio ventúra: * et annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Sabbato nihil additur, ut supra in Rubrica. 33.

Deinde dicitur

Psalmus 118.

Beáti immaculáti in via: * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti, qui scrutántur testimónia ejus: * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.

Utinam dirigántur viæ meæ, * ad custodiéndas justificatiónes tuas!

Tunc non confúndar, * cum perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis: * in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam: * non me derelínquas usquequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te: * ne repéllas me a mandátis tuis.

In corde meo abscóndi elóquia tua: * ut non peccem tibi.

Benedíctus es Dñe: * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor: * et considerábo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditábor: * non oblivíscar sermónes tuos.

Retríbue servo tuo, vivífica me: * et custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos: * et considerábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra: * non abscóndas a me mandáta tua.

Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas, * in omni témpore.

Increpásti supérbos: * maledícti qui declínant a mandátis tuis.

Aufer a me oppróbrium, et contémptum: * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, et advérsum me loquebántur: * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.

Nam et testimónia tua meditátio mea est: * et consílium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit paviménto ánima mea: * vivífica me secúndum verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, et exaudísti me: * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum ínstrue me: * et exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio: * confírma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove a me: * et de lege tua miserére mei.

Viam veritátis elégi: * judícia tua non sum oblítus.

Adhæsi testimóniis tuis Dñe: * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucúrri, * cum dilatásti cor meum.

Per Annum. Ant. Beáti qui ámbulant in lege tua Dómine.

Temp. Adventus, Ant. de Laud. Dom., aut ex propriis Laud.

Capitulum. Zach. 8. d.

Pacem et veritátem dilígite, ait Dóminus omnípotens. ℟. Deo grátias.

℟. br. Christe Fili Dei vivi, * Miserére nobis. Et repetitur: Christe Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. ℟. Miserére nobis. ℣. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. ℟. Christe Fili Dei vivi, miserére nobis.

℣. Exsúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Credo in Deum. secreto.

℣. Carnis resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam. Amen.

℣. Et ego ad te Dómine clamávi. ℟. Et mane orátio mea prævéniet te.

℣. Repleátur os meum laude. ℟. Ut cantem glóriam tuam, tota die magnitúdinem tuam.

℣. Dómine avérte fáciem tuam a peccátis meis. ℟. Et omnes iniquitátes meas dele.

℣. Cor mundum crea in me Deus. ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

℣. Ne projícias me a fácie tua. ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne aúferas a me.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui. ℟. Et spíritu principáli confírma me.

Quando ad Laud. non sunt dictæ Preces feriales, statim dic. Adjutórium nostrum. et Confíteor Deo, etc. ut supra 30.

Quando autem ad Laud. dictæ sunt Preces feriales inferius positæ post Laud. Feriæ II., tunc ad Primam prædictæ Preces et sequentes dicuntur flexis genibus.

℣. Eripe me Dómine ab hómine malo. ℟. A viro iníquo éripe me.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus. ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me.

℣. Eripe me de operántibus iniquitátem. ℟. Et de viris sánguinum salva me.

℣. Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi. ℟. Ut reddam vota mea de die in diem.

℣. Exaúdi nos Deus salutáris noster. ℟. Spes ómnium fínium terræ, et in mari longe.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína.

℣. Sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus immortális. ℟. Miserére nobis.

℣. Bénedic ánima mea Dómino. ℟. Et ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

℣. Bénedic ánima mea Dño. ℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.

℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis. ℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas.

℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam. ℟. Qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus.

℣. Qui replet in bonis desidérium tuum. ℟. Renovábitur ut áquilæ juvéntus tua.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem dicens: Confíteor Deo. Reliqua omnia ut supra in Dominica. 30.

In Festis per Annum.

Pater noster. Ave María. Credo. ℣. Deus in adjutórium meum. ut supra. 19.

Hymnus.

Jam lucis orto sídere
Deum precémur súpplices,
Ut in diúrnis áctibus
Nos servet a nocéntibus.

Linguam refrænans témperet,
Ne litis horror ínsonet:
Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes haúriat.

Sint pura cordis íntima,
Absístat et vecórdia:
Carnis terat supérbiam
Potus cibíque párcitas.

Ut cum dies abscésserit,
Noctémque sors redúxerit,
Mundi per abstinéntiam
Ipsi canámus glóriam.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

Ant. competens.

Psalmus 53.

Deus in nómine tuo salvum me fac: * et in virtúte tua júdica me.

Deus exaúdi oratiónem meam: * aúribus pércipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, et fortes quæsiérunt ánimam meam: * et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me: * et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Avérte mala inimícis meis: * et in veritáte tua dispérde illos.

Voluntárie sacrificábo tibi, * et confitébor nómini tuo Dómine: quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me: * et super inimícos meos despéxit óculus meus.

Psalmus 118.

Beáti immaculáti in via: * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti, qui scrutántur testimónia ejus: * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.

Utinam dirigántur viæ meæ, * ad custodiéndas justificatiónes tuas.

Tunc non confúndar, * cum perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis: * in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam: * non me derelínquas usquequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te: * ne repéllas me a mandátis tuis.

In corde meo abscóndi

elóquia tua: * ut non peccem tibi.
Benedíctus es Dñe: * doce me justificatiónes tuas.
In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.
In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.
In mandátis tuis exercébor: * et considerábo vias tuas.
In justificatiónibus tuis meditábor: * non oblivíscar sermónes tuos.

Retríbue servo tuo, vivífica me: * et custódiam sermónes tuos.
Revéla óculos meos: * et considerábo mirabília de lege tua.
Incola ego sum in terra: * non abscóndas a me mandáta tua.
Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas, * in omni témpore.
Increpásti supérbos: * maledícti qui declínant a mandátis tuis.
Aufer a me oppróbrium et contémptum: * quia testimónia tua exquisívi.
Etenim sedérunt príncipes, et advérsum me loquebántur: * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.
Nam et testimónia tua meditátio mea est: * et consílium meum justificatiónes tuæ.
Adhǽsit paviménto ánima mea: * vivífica me secúndum verbum tuum.
Vias meas enuntiávi, et exaudísti me: * doce me justificatiónes tuas.
Viam justificatiónum tuárum ínstrue me: * et exercébor in mirabílibus tuis.
Dormitávit ánima mea præ tǽdio: * confírma me in verbis tuis.
Viam iniquitátis ámove a me: * et de lege tua miserére mei.
Viam veritátis elégi: * judícia tua non sum oblítus.
Adhǽsi testimóniis tuis Dñe: * noli me confúndere.
Viam mandatórum tuórum cucúrri, * cum dilatásti cor meum.

Ant. competens.

Capitulum. I. Tim. 1. d.

Regi sæculórum immortáli et invisíbili, soli Deo honor et glória in sǽcula sæculórum. Amen.
℟. Deo grátias.
℟. br. Christe Fili Dei vivi, * Miserére nobis. Christe. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. ℟. Miserére nobis. ℣. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. ℟. Christe Fili Dei vivi, miserére nobis.

℣. Exsúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

Preces. Kýrie eléison. quæ non dicuntur in Duplic. nec infra Oct. habentur supra in Dominica. 30.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Dómine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre fecísti: tua nos hódie salva virtúte; ut in hac die ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes et ópera. Per Dñm. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium. Et quando dicenda est Prima de B. Maria, præponitur Lectioni Martyrologii.

Postea Hebdomadarius dicit

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini. ℟. Mors sanctórum ejus.

Et absolute sine Orémus.

Oratio.

Sancta María, et omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum, ut nos mereámur ab eo adjuvári et salvári, qui vivit et regnat in sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína.

Et dicitur ter: ultimo additur Glória Patri. Sicut erat.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Réspice in servos tuos Dómine, et in ópera tua, et dírige fílios eórum. ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mánuum nostrárum dírige.

℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Orémus. Oratio.

Dirígere et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus Rex cœli et terræ, hódie corda et córpora nostra, sensus, sermónes, et actus nostros in lege tua, et in opéribus mandatórum tuórum: ut hic, et in ætérnum, te auxiliánte, salvi et líberi esse mereámur, Salvátor mundi: Qui vivis et regnas in sǽcula sæculórum.

℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Benedictio. Dies et actus nostros in sua pace dispó-

nat Dóminus omnípotens. ℟. Amen.

Ad Absolutionem Capituli in Festis dic. Capit. Nonæ. Post Lectionem brevem dicitur

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Benedícite. ℟. Deus.

Benedictio. Dóminus nos benedícat, et ab omni malo defédat, et ad vitam perdúcat ætérnam: et fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

Ad Tertiam.

Pater noster. Ave María. Deus in adjutórium. 19.

Hymnus.

Nunc sancte nobis Spíritus,
Unum Patri cum Fílio,
Dignáre promptus íngeri
Nostro refúsus péctori.

Os, lingua, mens, sensus, vigor
Confessiónem pérsonent,
Flamméscat igne cáritas,
Accéndat ardor próximos.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

In Dom. per Annum. Ant. Allelúja.

In feriali Offic. per Añum, Ant. Deduc me.

Temp. Advent., Ant. de Laud. Dom., aut ex propriis Laud.

Psalmus.

Legem pone mihi Dómine viam justificatiónum tuárum: * et exquíram eam semper.

Da mihi intelléctum, et scrutábor legem tuam: * et custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum: * quia ipsam vólui.

Inclína cor meum in testimónia tua: * et non in avarítiam.

Avérte óculos meos ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me.

Státue servo tuo elóquium tuum, * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meum quod suspicátus sum: * quia judícia tua jucúnda.

Ecce concupívi mandáta tua: * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat super me misericórdia tua Dómine: * salutáre tuum secúndum elóquium tuum.

Et respondébo exprobrántibus mihi verbum: * quia sperávi in sermónibus tuis.

Et ne aúferas de ore meo verbum veritátis usquequá-

que: * quia in judíciis tuis supersperávi.

Et custódiam legem tuam semper: * in sǽculum et in sǽculum sǽculi.

Et ambulábam in latitúdine: * quia mandáta tua exquisívi.

Et loquébar in testimóniis tuis in conspéctu regum: * et non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ diléxi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua, quæ diléxi: * et exercébar in justificatiónibus tuis.

Memor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedísti.

Hæc me consoláta est in humilitáte mea: * quia elóquium tuum vivificávit me.

Supérbi iníque agébant usquequáque: * a lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum a sǽculo Dómine: * et consolátus sum.

Deféctio ténuit me, * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui Dómine: * et custodívi legem tuam.

Hæc facta est mihi: * quia justificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea Dómine, * dixi custodíre legem tuam.

Deprecátus sum fáciem tuam in toto corde meo: * miserére mei secúndum elóquium tuum.

Cogitávi vias meas: * et convérti pedes meos in testimónia tua.

Parátus sum, et non sum turbátus: * ut custódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumpléxi sunt me: * et legem tuam non sum oblítus.

Média nocte surgébam ad confiténdum tibi, * super judícia justificatiónis tuæ.

Párticeps ego sum ómnium timéntium te: * et custodiéntium mandáta tua.

Misericórdia tua Dómine plena est terra: * justificatiónes tuas doce me.

Bonitátem fecísti cum servo tuo Dómine, * secúndum verbum tuum.

Bonitátem, et disciplínam, et sciéntiam doce me: * quia mandátis tuis crédidi.

Priúsquam humiliárer ego delíqui: * proptérea elóquium tuum custodívi.

Bonus es tu: * et in bonitáte tua doce me justificatiónes tuas.

Multiplicáta est super me iníquitas superbórum: * ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.

Coagulátum est sicut lac cor eórum: * ego vero legem tuam meditátus sum.

Bonum mihi quia humiliásti me: * ut discam justificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, * super míllia auri et argénti.

Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me: * da mihi intelléctum, et discam mandáta tua.

Qui timent te vidébunt me, et lætabúntur: * quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi Dómine quia æquitas judícia tua: * et in veritáte tua humiliásti me.

Fiat misericórdia tua ut consolétur me, * secúndum elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratiónes tuæ, et vivam: * quia lex tua meditátio mea est.

Confundántur supérbi, quia injúste iniquitátem fecérunt in me: * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertántur mihi timéntes te: * et qui novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, * ut non confúndar.

Ant. Allelúja, allelúja, allelúja.

Sequens Capit. et alia in aliis Horis dicuntur in Dom. a II. post Epiph. usque ad Septuag. ℞℞. br. etiam usque ad Dom. I. Quadrag., similiter et quæ sequ. in fer. Offic.

Capitulum. I. Joan. 4. c.

Deus cáritas est: et qui manet in caritáte, in Deo manet, et Deus in eo.

℟. br. Inclína cor meum Deus * In testimónia tua. Inclína. ℣. Avérte óculos meos, ne vídeant vanitátem: in via tua vivífica me. In. Glória Patri. Inclína.

℣. Ego dixi, Dómine miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

In feriali Officio per Annum. Ant. Deduc me Dómine in sémitam mandatórum tuórum.

Capitulum. Jerem. 17. c.

Sana me Dómine et sanábor: salvum me fac, et salvus ero: quóniam laus mea tu es.

℟. br. Sana ánimam meam, * Quia peccávi tibi. Sana. ℣. Ego dixi, Dómine miserére mei. Quia. Glória Patri. Sana.

℣. Adjútor meus esto, ne derelínquas me. ℟. Neque despícias me Deus salutáris meus.

Quando ad Matut. dictæ sunt Preces, ad Tertiam, Sextam et Nonam flexis genibus dicitur:

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.
Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

℣. Exsúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio conveniens.

Tempore Adventus in feriali Offic. Ant. de Laud. Dom., aut ex propriis Laud.

Capitulum. Jerem. 23.

Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, et suscitábo David germen justum: et regnábit rex, et sápiens erit: et fáciet judícium et justítiam in terra.

℟. br. Veni ad liberándum nos, * Dómine Deus virtútum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam, et salvi érimus. Dómine. Glória Patri. Veni.

℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

Kýrie eléison. ut supra.

Oratio conveniens.

Ad Sextam.

Pater noster. Ave María.
Deus in adjutórium. 19.

Hymnus.

Rector potens, verax Deus,
Qui témperas rerum vices,
Splendóre mane illúminas,
Et ígnibus merídiem:

Exstíngue flam̃as lítium,
Aufer calórem nóxium,
Confer salútem córporum,
Verámque pacem córdium.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

In Dom. per An̄um. Ant. Allelúja.

In feriali Officio per Annum. Ant. Adjuva me.

Temp. Advent. Ant. de Laud. Dom., aut ex propriis Laud.

Psalmus.

Defécit in salutáre tuum ánima mea: * et in verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicéntes: Quando consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína: * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui? * quando fácies de persequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui

fabulatiónes: * sed non ut lex tua.
Omnia mandáta tua véritas: * eníque persecúti sunt me, ádjuva me.
Paulo minus consummavérunt me in terra: * ego autem non derelíqui mandáta tua.
Secúndum misericórdiam tuam vivífica me: * et custódiam testimónia oris tui.
In ætérnum Dómine, * verbum tuum pérmanet in cœlo.
In generatiónem et generatiónem véritas tua: * fundásti terram, et pérmanet.
Ordinatióne tua persevérat dies: * quóniam ómnia sérviunt tibi.
Nisi quod lex tua meditátio mea est: * tunc forte periíssem in humilitáte mea.
In ætérnum non oblivíscar justificatiónes tuas: * quia in ipsis vivificásti me.
Tuus sum ego, salvum me fac: * quóniam justificatiónes tuas exquisívi.
Me exspectavérunt peccatóres ut pérderent me: * testimónia tua intelléxi.
Omnis consumatiónis vidi finem: * latum mandátum tuum nimis.

Quómodo diléxi legem tuam Dómine? * tota die meditátio mea est.
Super inimícos meos prudéntem me fecísti mandáto tuo: * quia in ætérnum mihi est.
Super omnes docéntes me intelléxi: * quia testimónia tua meditátio mea est.
Super senes intelléxi: * quia mandáta tua quæsívi.
Ab omni via mala prohíbui pedes meos: * ut custódiam verba tua.
A judíciis tuis non declinávi: * quia tu legem posuísti mihi.
Quam dúlcia faúcibus meis elóquia tua, * super mel ori meo!
A mandátis tuis intelléxi: * proptérea odívi omnem viam iniquitátis.
Lucérna pédibus meis verbum tuum, * et lumen sémitis meis.
Jurávi et státui * custodíre judícia justítiæ tuæ.
Humiliátus sum usquequáque Dñe; * vivífica me secúndum verbum tuum.
Voluntária oris mei beneplácita fac Dómine: * et judícia tua doce me.
Anima mea in mánibus meis semper: * et legem tuam non sum oblítus.
Posuérunt peccatóres láqueum mihi: * et de mandátis tuis non errávi.
Hæreditáte acquisívi testimónia tua in ætérnum:

* quia exsultátio cordis mei sunt.
Inclinávi cor meum ad faciéndas justificatiónes tuas in ætérnum, * propter retributiónem.

Iníquos ódio hábui: * et legem tuam diléxi.
Adjútor et suscéptor meus es tu: * et in verbum tuum supersperávi.
Declináte a me malígni: * et scrutábor mandáta Dei mei.
Súscipe me secúndum elóquium tuum, et vivam: * et non confúndas me ab exspectatióne mea.
Adjuva me, et salvus ero: * et meditábor in justificatiónibus tuis semper.
Sprevísti omnes discedéntes a judíciis tuis: * quia injústa cogitátio eórum.
Prævaricántes reputávi omnes peccatóres terræ: * ídeo diléxi testimónia tua.
Confíge timóre tuo carnes meas: * a judíciis enim tuis tímui.
Feci judícium et justítiam: * non tradas me calumniántibus me.
Súscipe servum tuum in bonum: * non calumniéntur me supérbi.
Oculi mei defecérunt in salutáre tuum: * et in elóquium justítiæ tuæ.
Fac cum servo tuo secúndum misericórdiam tuam: * et justificatiónes tuas doce me.
Servus tuus sum ego: * da mihi intelléctum, ut sciam testimónia tua.
Tempus faciéndi Dómine: * dissipavérunt legem tuam.
Ideo diléxi mandáta tua, * super aurum et topázion.
Proptérea ad ómnia mandáta tua dirigébar: * omnem viam iníquam ódio hábui.
Ant. Allelúja, allelúja, allelúja.

Capitulum. Galat. 6.

Alter altérius ónera portáte, et sic adimplébitis legem Christi.
℟. br. In ætérnum Dómine * Pérmanet verbum tuum. In ætérnum. ℣. In sæculum sæculi véritas tua. Pérmanet. Glória Patri. In ætérnum.
℣. Dóminus regit me, et nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.
In feriali Officio per Annum. Ant. Adjuva me, et salvus ero Dómine.
Capitulum. Alter altérius. ut supra.
℟. br. Benedícam Dóminum * In omni témpore. Benedícam. ℣. Semper laus

ejus in ore meo. In. Glória Patri. Benedícam.

℣. Dóminus regit me, et nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.

Kýrie eléison, si dicendum sit, ut supra ad Tertiam. 46.

Oratio conveniens.

Tempore Adventus in feriali Offic. Ant. de Laud. Dom., aut ex propriis Laud.

Capitulum. Jerem. 23. b.

In diébus illis salvábitur Juda, et Israël habitábit confidénter: et hoc est nomen, quod vocábunt eum, Dóminus justus noster.

℟. br. Osténde nobis Dómine * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutáre tuum da nobis. Misericórdiam tuam. Glória Patri. Osténde.

℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Vísita nos in salutári tuo.

Kýrie eléison. ut supra. 46.

Oratio conveniens.

Ad Nonam.

Pater noster. Ave María.
Deus in adjutórium. 19.

Hymnus.

Rerum Deus tenax vigor,
Immótus in te pérmanens,
Lucis diúrnæ témpora
Succéssibus detérminans:

Largíre lumen véspere,
Quo vita nusquam décidat,
Sed præmium mortis sacræ
Perénnis instet glória.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

In Dom. per Añum. Ant. Allelúja.

In feriali Officio per Annum. Ant. Aspice in me.

Temp. Advent., Ant. de Laud. Dom., aut ex propriis Laud.

Psalmus.

Mirabília testimónia tua: * ídeo scrutáta est ea ánima mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat: * et intelléctum dat párvulis.

Os meum apérui, et attráxi spíritum: * quia mandáta tua desiderábam.

Aspice in me, et miserére mei, * secúndum judícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dírige secúndum elóquium tuum: * et non dominétur mei omnis injustítia.

Rédime me a calúmniis hóminum: * ut custódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina super servum tuum: * et doce me justificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxé-

runt óculi mei: * quia non custodiérunt legem tuam.
Justus es Dómine: * et rectum judícium tuum.
Mandásti justítiam testimónia tua: * et veritátem tuam nimis.
Tabéscere me fecit zelus meus: * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.
Ignítum elóquium tuum veheménter: * et servus tuus diléxit illud.
Adolescéntulus sum ego et contémptus: * justificatiónes tuas non sum oblítus.
Justítia tua, justítia in ætérnum: * et lex tua véritas.
Tribulátio, et angústia invenérunt me: * mandáta tua meditátio mea est.
Æquitas testimónia tua in ætérnum: * intelléctum da mihi, et vivam.

Clamávi in toto corde meo, exaúdi me Dómine: * justificatiónes tuas requíram.
Clamávi ad te, salvum me fac: * ut custódiam mandáta tua.
Prævéni in maturitáte, et clamávi: * quia in verba tua supersperávi.
Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo: * ut meditárer elóquia tua.
Vocem meam audi secúndum misericórdiam tuam Dómine: * et secúndum judícium tuum vivífica me.
Appropinquavérunt persequéntes me iniquitáti: * a lege autem tua longe facti sunt.
Prope es tu Dómine: * et omnes viæ tuæ véritas.
Inítio cognóvi de testimóniis tuis: * quia in ætérnum fundásti ea.
Vide humilitátem meam, et éripe me: * quia legem tuam non sum oblítus.
Júdica judícium meum, et rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.
Longe a peccatóribus salus: * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.
Misericórdiæ tuæ multæ Dómine: * secúndum judícium tuum vivífica me.
Multi qui persequúntur me, et tríbulant me: * a testimóniis tuis non declinávi.
Vidi prævaricántes, et tabescébam: * quia elóquia tua non custodiérunt.
Vide quóniam mandáta tua diléxi Dómine: * in misericórdia tua vivífica me.
Princípium verbórum tuórum, véritas: * in ætérnum ómnia judícia justítiæ tuæ.

Príncipes persecúti sunt me gratis: * et a verbis tuis formidávit cor meum.
Lætábor ego super eló-

quia tua: * sicut qui invénit spólia multa.
Iniquitátem ódio hábui, et abominátus sum: * legem autem tuam diléxi.
Sépties in die laudem dixi tibi, * super judícia justítiæ tuæ.
Pax multa diligéntibus legem tuam: * et non est illis scándalum.
Exspectábam salutáre tuum Dómine: * et mandáta tua diléxi.
Custodívit ánima mea testimónia tua: * et diléxit ea veheménter.
Servávi mandáta tua, et testimónia tua: * quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo.
Appropínquet deprecátio mea in conspéctu tuo Dómine: * juxta elóquium tuum da mihi intelléctum.
Intret postulátio mea in conspéctu tuo: * secúndum elóquium tuum éripe me.
Eructábunt lábia mea hymnum, * cum docúeris me justificatiónes tuas.
Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum: * quia ómnia mandáta tua æquitas.
Fiat manus tua ut salvet me: * quóniam mandáta tua elégi.
Concupívi salutáre tuum Dómine: * et lex tua meditátio mea est.
Vivet ánima mea, et laudábit te: * et judícia tua adjuvábunt me.
Errávi, sicut ovis, quæ périit: * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.
Ant. Allelúja, allelúja, allelúja.

Capitulum. I. Cor. 6. d.

Empti enim estis prétio magno. Glorificáte et portáte Deum in córpore vestro.

℟. br. Clamávi in toto corde meo, * Exaúdi me Dómine. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requíram. Exaúdi. Glória Patri. Clamávi.
℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

In feriali Officio per Annum. Ant. Aspice in me, et miserére mei Dómine.

Capit. Empti. ut supra.
℟. br. Rédime me Dómine, * Et miserére mei. Rédime. ℣. Pes enim meus stetit in via recta. Et. Glória Patri. Rédime.
℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

Kýrie eléison, si dicendum sit, ut supra ad Tertiam. 46.

Oratio conveniens.

Tempore Adventus in feriali Offic., Ant. de Laud. Dom., aut ex propriis Laud.

Capitulum. Isai. 14.

Prope est ut véniat tempus ejus, et dies ejus non elongabúntur. Miserébitur enim Dóminus Jacob, et Israël salvábitur.

℟. br. Super te Jerúsalem * Oriétur Dóminus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriétur. Glória Patri. Super te.

℣. Veni Dómine, et noli tardáre. ℟. Reláxa facínora plebi tuæ.

Kýrie eléison. ut supra. 46.

Oratio conveniens.

Vesp. in Dom. et in Fer. habentur inferius post Laudes Sabbati.

Feria secunda
ad Matutinum.

Pater noster. Ave María. Credo.

℣. Dómine lábia mea apéries. ut supra. 2.

Invit. Veníte, * Exsultémus Dómino.

Ps. Jubilémus Deo salutári nostro. ut supra. 2.

Hymnus.

Somno reféctis ártubus,
Spreto cubíli súrgimus:
Nobis, Pater, canéntibus
Adésse te depóscimus.

Te lingua primum cóncinat,
Te mentis ardor ámbiat:
Ut áctuum sequéntium
Tu, sancte, sis exórdium.

Cedant tenébræ lúmini,
Et nox diúrno síderi,
Ut culpa, quam nox íntulit,
Lucis labáscat múnere.

Precámur iídem súpplices,
Noxas ut omnes ámputes,
Et ore te canéntium
Laudéris omni témpore.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

Invit. per Fer. dic. in fer. Offic. ab Oct. Epiph. usque ad Dom. Pass. Hymni vero tam ad Matut. quam ad Laud. et Vesp., usque ad Dom. I. Quadr. Ant. autem Noct. per totum Añum, ut infra.

Ant. Dóminus defénsor.

Psalmus 26.

Dóminus illuminátio mea, et salus mea, * quem timébo?

Dóminus protéctor vitæ meæ, * a quo trepidábo?

Dum apprópiant super me nocéntes, * ut edant carnes meas:

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt, et cecidérunt.

Si consístant advérsum me castra, * non timébit cor meum.

Si exsúrgat advérsum me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii a Dómino, hanc requíram, * ut inhá-

bitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ.

Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitem templum ejus.

Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo: * in die malórum protéxit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me: * et nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi, et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, et psalmum dicam Dómino.

Exaúdi Dómine vocem meam, qua clamávi ad te: * miserére mei, et exaúdi me.

Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam Dñe requíram.

Ne avértas fáciem tuam a me: * ne declínes in ira a servo tuo.

Adjútor meus esto: * ne derelínquas me, neque despícias me Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus, et mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assúmpsit me.

Legem pone mihi Dómine in via tua: * et dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me: * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Exspécta Dóminum, viríliter age: * et confortétur cor tuum, et sústine Dñm.

Psalmus 27.

Ad te Dómine clamábo, Deus meus ne síleas a me: * nequándo táceas a me, et assimilábor descendéntibus in lacum.

Exaúdi Dómine vocem deprecatiónis meæ dum oro ad te: * dum extóllo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatóribus: * et cum operántibus iniquitátem ne perdas me.

Qui loquúntur pacem cum próximo suo, * mala autem in córdibus eórum.

Da illis secúndum ópera eórum, * et secúndum nequítiam adinventiónum ipsórum.

Secúndum ópera mánuum eórum tríbue illis: * redde retributiónem eórum ipsis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, et in ópera mánuum ejus * déstrues illos, et non ædificábis eos.

Benedíctus Dóminus: * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, et protéctor meus: * in ipso sperávit cor meum, et adjútus sum.

Et reflóruit caro mea: * et ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis suæ: * et protéctor salvatiónum Christi sui est.

Salvum fac pópulum tuum Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ: * et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum.

Ant. Dóminus defénsor vitæ meæ.

Ant. Adoráte.

Psalmus 28.

Afférte Dómino fílii Dei: * afférte Dómino fílios aríetum.

Afférte Dómino glóriam et honórem, afférte Dómino glóriam nómini ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit: * Dñus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte: * vox Dñi in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis cedros: * et confrínget Dóminus cedros Líbani:

Et commínuet eas tamquam vítulum Líbani: * et diléctus quemádmodum fílius unicórnium.

Vox Dómini intercidéntis flammam ignis: * vox Dómini concutiéntis desértum: et commovébit Dóminus desértum Cades.

Vox Dómini præparántis cervos, et revelábit condénsa: * et in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit: * et sedébit Dóminus rex in ætérnum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit: * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

Psalmus 29.

Exaltábo te Dómine quóniam suscepísti me: * nec delectásti inimícos meos super me.

Dómine Deus meus clamávi ad te, * et sanásti me.

Dómine eduxísti ab inférno ánimam meam: * salvásti me a descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino sancti ejus: * et confitémini memóriæ sanctitátis ejus.

Quóniam ira in indignatióne ejus: * et vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus: * et ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea: * Non movébor in ætérnum.

Dómine in voluntáte tua, * præstitísti decóri meo virtútem.

Avertísti fáciem tuam a me, * et factus sum conturbátus.

Ad te Dómine clamábo: * et ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descéndo in corruptiónem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?

Audívit Dóminus, et misértus est mei: * Dóminus factus est adjútor meus.

Convertísti planctum meum in gaúdium mihi: * conscidísti saccum meum, et circumdedísti me lætítia:

Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar: * Dómine Deus meus in ætérnum confitébor tibi.

Ant. Adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

Ant. In tua justítia.

Psalmus 30.

In te Dómine sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam, * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem: et in domum refúgii, * ut salvum me fácias.

Quóniam fortitúdo mea, et refúgium meum es tu: * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me.

Edúces me de láqueo hoc, quem abscondérunt mihi: * quóniam tu es protéctor meus.

In manus tuas comméndo spíritum meum: * redemísti me Dómine Deus veritátis.

Odísti observántes vanitátes, * supervácue.

Ego autem in Dómino sperávi: * exsultábo, et lætábor in misericórdia tua.

Quóniam respexísti humilitátem meam, * salvásti de necessitátibus ánimam meam.

Nec conclusísti me in mánibus inimíci: * statuísti in loco spatióso pedes meos.

Miserére mei Dómine quóniam tríbulor: * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, et venter meus:

Quóniam defécit in dolóre vita mea: * et anni mei in gemítibus.

Infirmáta est in paupertáte virtus mea: * et ossa mea conturbáta sunt.

Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium et vicínis meis valde: * et timor notis meis.

Qui vidébant me, foras fugérunt a me: * oblivióni datus sum, tamquam mórtuus a corde.

Factus sum tamquam vas pérditum: * quóniam au-

dívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu.

In eo dum convenírent simul advérsum me, * accípere ánimam meam consiliáti sunt.

Ego autem in te sperávi Dómine: * dixi: Deus meus es tu: in mánibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum, * et a persequéntibus me.

Illústra fáciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericórdia tua: * Dómine non confúndar, quóniam invocávi te.

Erubéscant ímpii, et deducántur in inférnum: * muta fiant lábia dolósa.

Quæ loquúntur advérsus justum iniquitátem, * in supérbia, et in abusióne.

Quam magna multitúdo dulcédinis tuæ Dómine, * quam abscondísti timéntibus te.

Perfecísti eis, qui sperant in te, * in conspéctu filiórum hóminum.

Abscóndes eos in abscóndito faciéi tuæ * a conturbatióne hóminum.

Próteges eos in tabernáculo tuo * a contradictióne linguárum.

Benedíctus Dóminus: * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte muníta.

Ego autem dixi in excéssu mentis meæ: * Projéctus sum a fácie oculórum tuórum.

Ideo exaudísti vocem oratiónis meæ, * dum clamárem ad te.

Dilígite Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam veritátem requíret Dóminus, et retríbuet abundánter faciéntibus supérbiam.

Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, * omnes qui sperátis in Dómino.

Psalmus 31.

Beáti quorum remíssæ sunt iniquitátes: * et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir, cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem tota die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: * convérsus sum in ærúmna mea, dum confígitur spina.

Delíctum meum cógnitum tibi feci: * et injustítiam meam non abscóndi.

Dixi: Confitébor advérsum me injustítiam meam Dómino: * et tu remisísti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te o-

mnis sanctus, * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum a tribulatióne, quæ circúmdedit me: * exsultátio mea érue me a circumdántibus me.

Intelléctum tibi dabo, et ínstruam te in via hac, qua gradiéris: * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fíeri sicut equus et mulus, * quibus non est intelléctus.

In camo et fræno maxíllas eórum constrínge, * qui non appróximant ad te.

Multa flagélla peccatóris, * sperántem autem in Dño misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino et exsultáte justi, * et gloriámini omnes recti corde.

Ant. In tua justítia líbera me Dómine.

Ant. Rectos decet.

Psalmus 32.

Exsultáte justi in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara: * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum: * bene psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam et judícium: * misericórdia Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt: * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris: * ponens in thesaúris abýssos.

Tímeat Dóminum omnis terra: * ab eo autem commoveántur omnes inhabitántes orbem.

Quóniam ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandávit, et creáta sunt.

Dóminus díssipat consília Géntium: * réprobat autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in ætérnum manet: * cogitatiónes cordis ejus in generatióne et generatiónem.

Beáta gens, cujus est Dñs, Deus ejus: * pópulus, quem elégit in hæreditátem sibi.

De cœlo respéxit Dóminus: * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo suo * respéxit super omnes, qui hábitant terram.

Qui finxit sigillátim corda eórum: * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per mul-

tam virtútem: * et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem: * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuéntes eum: * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus:

Ut éruat a morte ánimas eórum: * et alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum: * quóniam adjútor et protéctor noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum: * et in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua Dómine super nos: * quemádmodum sperávimus in te.

Psalmus 33.

Benedícam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * aúdiant mansuéti, et læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum: * et exaltémus nomen ejus in idípsum.

Exquisívi Dóminum, et exaudívit me: * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, et illuminámini: * et fácies vestræ non confundéntur.

Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum: * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum: * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.

Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt et esuriérunt: * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Veníte fílii, audíte me: * timórem Dñi docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam: * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte a malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et perséquere eam.

Oculi Dómini super justos: * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dñi super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos: * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde: * et húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justó-

rum: * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.
Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.
Mors peccatórum péssima: * et qui odérunt justum, delínquent.
Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * et non delínquent omnes qui sperant in eo.
Ant. Rectos decet collaudátio.
Ant. Expúgna.

Psalmus 34.

Júdica Dómine nocéntes me, * expúgna impugnántes me.
Apprehénde arma et scutum: * et exsúrge in adjutórium mihi.
Effúnde frámeam, et conclúde advérsus eos, qui persequúntur me: * dic ánimæ meæ: Salus tua ego sum.
Confundántur et revereántur, * quæréntes ánimam meam.
Avertántur retrórsum, et confundántur * cogitántes mihi mala.
Fiant tamquam pulvis ante fáciem venti: * et Angelus Dómini coárctans eos.
Fiat via illórum ténebræ et lúbricum: * et Angelus Dómini pérsequens eos.
Quóniam gratis abscondérunt mihi intéritum láquei sui: * supervácue exprobravérunt ánimam meam.
Véniat illi láqueus, quem ignórat: et cáptio, quam abscóndit, apprehéndat eum: * et in láqueum cadat in ipsum.
Anima autem mea exsultábit in Dómino: * et delectábitur super salutári suo.
Omnia ossa mea dicent: * Dómine, quis símilis tibi?
Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus: * egénum et paúperem a diripiéntibus eum.
Surgéntes testes iníqui, * quæ ignorábam interrogábant me.
Retribuébant mihi mala pro bonis: * sterilitátem ánimæ meæ.
Ego autem cum mihi molésti essent, * induébar cilício.
Humiliábam in jejúnio ánimam meam: * et orátio mea in sinu meo convertétur.
Quasi próximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacébam: * quasi lugens et contristátus, sic humiliábar.
Et advérsum me lætáti sunt, et convenérunt: * congregáta sunt super me flagélla, et ignorávi.
Dissipáti sunt, nec compúncti, tentavérunt me, subsannavérunt me sub-

sannatióne: * frenduérunt super me déntibus suis.

Dómine quando respícies? * restítue ánimam meam a malignitáte eórum, a leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in ecclésia magna, * in pópulo gravi laudábo te.

Non supergaúdeant mihi qui adversántur mihi iníque: * qui odérunt me gratis et ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacífice loquebántur: * et in iracúndia terræ loquéntes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt super me os suum: * dixérunt: Euge, euge, vidérunt óculi nostri.

Vidísti Dñe, ne síleas: * Dómine ne discédas a me.

Exsúrge et inténde judício meo: * Deus meus, et Dóminus meus in causam meam.

Júdica me secúndum justítiam tuam Dómine Deus meus, * et non supergaúdeant mihi.

Non dicant in córdibus suis: Euge, euge, ánimæ nostræ: * nec dicant: Devorávimus eum.

Erubéscant, et revereántur simul, * qui gratulántur malis meis.

Induántur confusióne et reveréntia * qui magna loquúntur super me.

Exsúltent et læténtur qui volunt justítiam meam: * et dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditábitur justítiam tuam, * tota die laudem tuam.

Psalmus 35.

Dixit injústus ut delínquat in semetípso: * non est timor Dei ante óculos ejus.

Quóniam dolóse egit in conspéctu ejus: * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas, et dolus: * nóluit intellígere ut bene ágeret.

Iniquitátem meditátus est in cubíli suo: * ástitit omni viæ non bonæ, malítiam autem non odívit.

Dómine in cœlo misericórdia tua: * et véritas tua usque ad nubes.

Justítia tua sicut montes Dei: * judícia tua abýssus multa.

Hómines, et juménta salvábis Dómine: * quemádmodum multiplicásti misericórdiam tuam Deus.

Fílii autem hóminum, * in tégmine alárum tuárum sperábunt.

Inebriabúntur ab ubertáte domus tuæ: * et torrénte voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ: * et in lúmine tuo vidébimus lumen.
Præténde misericórdiam tuam sciéntibus te, * et justítiam tuam his, qui recto sunt corde.
Non véniat mihi pes supérbiæ: * et manus peccatóris non móveat me.
Ibi cecidérunt qui operántur iniquitátem: * expúlsi sunt, nec potuérunt stare.
Ant. Expúgna impugnántes me.
Ant. Revéla.

Psalmus 36.

Noli æmulári in malignántibus: * neque zeláveris faciéntes iniquitátem.
Quóniam tamquam fœnum velóciter aréscent: * et quemádmodum ólera herbárum cito décident.
Spera in Dómino, et fac bonitátem: * et inhábita terram, et pascéris in divítiis ejus.
Delectáre in Dómino: * et dabit tibi petitiónes cordis tui.
Revéla Dómino viam tuam, et spera in eo: * et ipse fáciet.
Et edúcet quasi lumen justítiam tuam: et judícium tuum tamquam merídiem: * súbditus esto Dómino, et ora eum.
Noli æmulári in eo, qui prosperátur in via sua: * in hómine faciénte injustítias.
Désine ab ira, et derelínque furórem: * noli æmulári ut malignéris.
Quóniam qui malignántur, exterminabúntur: * sustinéntes autem Dóminum, ipsi hæreditábunt terram.
Et adhuc pusíllum, et non erit peccátor: * et quæres locum ejus, et non invénies.
Mansuéti autem hæreditábunt terram: * et delectabúntur in multitúdine pacis.
Observábit peccátor justum: * et stridébit super eum déntibus suis.
Dóminus autem irridébit eum: * quóniam próspicit quod véniet dies ejus.
Gládium evaginavérunt peccatóres: * intendérunt arcum suum,
Ut dejíciant paúperem et ínopem: * ut trucídent rectos corde.
Gládius eórum intret in corda ipsórum: * et arcus eórum confringátur.
Mélius est módicum justo, * super divítias peccatórum multas.
Quóniam bráchia peccatórum conteréntur: * confírmat autem justos Dñus.
Novit Dóminus dies imaculatórum: * et hæréditas eórum in ætérnum erit.

Non confundéntur in témpore malo, et in diébus famis saturabúntur: * quia peccatóres períbunt.

Inimíci vero Dómini mox ut honorificáti fúerint et exaltáti: * deficiéntes, quemádmodum fumus defícient.

Mutuábitur peccátor, et non solvet: * justus autem miserétur et tríbuet.

Quia benedicéntes ei hæreditábunt terram: * maledicéntes autem ei disperíbunt.

Apud Dóminum gressus hóminis dirigéntur: * et viam ejus volet.

Cum cecíderit, non collidétur: * quia Dóminus suppónit manum suam.

Júnior fui, étenim sénui: * et non vidi justum derelíctum, nec semen ejus quærens panem.

Tota die miserétur et cómmodat: * et semen illíus in benedictióne erit.

Declína a malo, et fac bonum: * et inhábita in sæculum sæculi.

Quia Dóminus amat judícium, et non derelínquet sanctos suos: * in ætérnum conservabúntur.

Injústi puniéntur: * et semen impiórum períbit.

Justi autem hæreditábunt terram: * et inhabitábunt in sæculum sæculi super eam.

Os justi meditábitur sapiéntiam, * et lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus: * et non supplantabúntur gressus ejus.

Consíderat peccátor justum: * et quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non derelínquet eum in mánibus ejus: * nec damnábit eum, cum judicábitur illi.

Exspécta Dóminum, et custódi viam ejus: et exaltábit te ut hæreditáte cápias terram: * cum períerint peccatóres vidébis.

Vidi ímpium superexaltátum, * et elevátum sicut cedros Líbani.

Et transívi, et ecce non erat: * et quæsívi eum, et non est invéntus locus ejus.

Custódi innocéntiam, et vide æquitátem: * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.

Injústi autem disperíbunt simul: * relíquiæ impiórum interíbunt.

Salus autem justórum a Dómino: * et protéctor eórum in témpore tribulatiónis.

Et adjuvábit eos Dóminus et liberábit eos: * et éruet eos a peccatóribus, et salvábit eos: quia speravérunt in eo.

Psalmus 37.

Dómine ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Quóniam sagíttæ tuæ infíxæ sunt mihi: * et confirmásti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea a fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis a fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meum: * et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt et corrúptæ sunt cicatríces meæ, * a fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum, et curvátus sum usque in finem: * tota die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus: * et non est sánitas in carne mea.

Afflíctus sum, et humiliátus sum nimis: * rugiébam a gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum: * et gémitus meus a te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea: * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.

Amíci mei, et próximi mei * advérsum me appropinquavérunt, et stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longe stetérunt: * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes: * et dolos tota die meditabántur.

Ego autem tamquam surdus non audiébam: * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non aúdiens: * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te Dómine sperávi: * tu exaúdies me Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequándo supergaúdeant mihi inimíci mei: * et dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagélla parátus sum: * et dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo: * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me: * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníque.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi: * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelínquas me Dó-

mine Deus meus: * ne discésseris a me.

Inténde in adjutórium meum,* Dñe Deus salútis meæ.

Ant. Revéla Dómino viam tuam.

Per Annum. ℣. Dómine in cœlo misericórdia tua. ℟. Et véritas tua usque ad nubes.

In Adventu. ℣. Ex Sion spécies decóris ejus. ℟. Deus noster maniféste véniet.

Pro uno Mart. ℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Pro plurib. Mart. ℣. Lætámini in Dómino, et exsultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Pro Conf. Pont. et non Pont. ℣. Amávit eum Dñs, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Pro una Sancta. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Ad Laudes.

℣. Deus in adjutórium. 19.

Quando non assignantur propriæ Ant. dicitur Ant Miserére.

Psalmus 50.

Miserére mei Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea: * et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco: * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci: * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum: * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti: * incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam: * et exsultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis: * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícas me a fácie tua: * et Spíritum sanctum tuum ne aúferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui: * et spíritu principáli confírma me.

Docébo iníquos vias tuas: * et ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus Deus, Deus salútis meæ: * et exsultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries: * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique: * holocaústis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum, et humiliátum Deus non despícies.

Benígne fac Dómine in bona voluntáte tua Sion: * ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes, et holocaústa: * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Ant. Miserére mei Deus.

Ant. Intéllige.

Psalmus 5.

Verba mea aúribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine mane exaúdies vocem meam.

Mane astábo tibi et vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant, * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exsultábunt: et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen

tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Ant Intéllige clamórem meum Dómine.

Ant. Deus Deus meus * ad te de luce vígilo.

Ps. idem, ut supra. 20.

Ant. Convérsus est.

Canticum Isaiæ Prophetæ.
Cap. 12.

Confitébor tibi Dómine, quóniam irátus es mihi: * convérsus est furor tuus, et consolátus es me.

Ecce Deus salvátor meus, * fiduciáliter agam, et non timébo.

Quia fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Hauriétis aquas in gaúdio de fóntibus Salvatóris: * et dicétis in die illa: Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus:

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus: * meme ntóte quóniam excélsum est nomen ejus.

Cantáte Dómino quóniam magnífice fecit: * annuntiáte hoc in univérsa terra.

Exsúlta, et lauda habitátio Sion: * quia magnus in médio tui sanctus Israël.

Ant. Convérsus est furor tuus Dómine, et consolátus es me.

Ant. Laudáte * Dóminum de cœlis.

Ps. idem, ut supra. 22.

Capit. sequens dicitur in fer. Offic. ab Oct. Epiph. usque ad Dom. I. Quadrag.; aliis temporibus habentur propria.

Capitulum. Rom. 13. d.

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit. Abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis. Sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Splendor patérnæ glóriæ,
De luce lucem prófe-
rens,
Lux lucis, et fons lúminis,
Diem dies illúminans:

Verúsque sol illábere,
Micans nitóre pérpeti:
Jubárque sancti Spíritus
Infúnde nostris sénsibus.

Votis vocémus et Patrem,
Patrem poténtis grátiæ,
Patrem perénnis glóriæ:
Culpam reléget lúbricam.

Confírmet actus strénuos:
Dentes retúndat ínvidi:
Casus secúndet ásperos:
Agénda recte dírigat.

Mentem gubérnet et regat:
Sit pura nobis cástitas:
Fides calóre férveat,
Fraudis venéna nésciat.

Christúsque nobis sit ci-
bus,
Potúsque noster sit fides:

Læti bibámus sóbriam
Profusiónem Spíritus.

Lætus dies hic tránseat:
Pudor sit ut dilúculum:
Fides velut merídies:
Crepúsculum mens nésciat.

Auróra lucem próvehit,
Cum luce nobis pródeat
In Patre totus Fílius,
Et totus in Verbo Pater.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc et per omne sæculum. Amen.

Per Annum. ℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exsultávimus, et delectáti sumus.

Ad Bened. Ant. Benedíctus* Dóminus Deus Israël.

In Feriis Adventus, Quatuor Temporum, et Vigiliarum quæ jejunantur (excepta Vigil. Nativ. Dñi), post Ant. ad Bened. dicuntur sequ. Preces flexis genibus: aliis temporibus non dicuntur.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Pater noster. totum dicitur clara voce etiam in Vesp.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Ego dixi: Dñe miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

℣. Convértere Dñe úsquequo. ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos.

℣. Fiat misericórdia tua Dñe super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te.

℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exsúltent.

℣. Dómine salvum fac regem. ℟. Et exaúdi nos in die, qua invocavérimus te.

℣. Salvum fac pópulum tuum Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ. ℟. Et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum.

℣. Meménto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab inítio.

℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis.

℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis Dómine, et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

℣. Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te.

℣. Pro afflíctis et captívis. ℟. Líbera eos Deus Israël ex ómnibus tribulatiónibus suis.

℣. Mitte eis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére eos.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

Deinde dic. Psalmus 129.

De profúndis clamávi ad te Dómine: * Dómine exaúdi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris Dómine: * Dómine quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est: * et propter legem tuam sustínui te Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem: * speret Israël in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia: * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israël, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Glória Patri.

Finito Psalmo dicitur:

℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

℣. Exsúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Deinde dicitur Oratio propria. Et quando in feriali Officio fiunt Commemorationes communes de S. Maria, de S. Joseph, de Apostolis, de Titulo, et de Pace, ante eas tam in Laudibus quam in Vesp. fit seq. Comem. de Cruce.

Ant. Per signum Crucis de inimícis nostris líbera nos Deus noster.

℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo Dómine.

Orémus. Oratio.

Perpétua nos, quǽsumus Dómine, pace custódi: quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es.

Quæ Commem. de Cruce fit etiam quando non dicuntur Preces, in feriali tantum Officio.

Feria tertia
ad Matutinum.

Invit. Jubilémus Deo, * Salutári nostro.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Consors patérni lúminis,
Lux ipse lucis, et dies,
Noctem canéndo rúmpimus:
Assíste postulántibus.

Aufer tenébras méntium,
Fuga catérvas dæmonum,
Expélle somnoléntiam,
Ne pigritántes óbruat.

Sic Christe nobis ómnibus
Indúlgeas credéntibus,
Ut prosit exorántibus,
Quod præcinéntes psállimus.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

Ant. Ut non delínquam.

Psalmus 38.

Dixi: Custódiam vias meas: * ut non delínquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cum consísteret peccátor advérsum me.

Obmútui, et humiliátus sum, et sílui a bonis: * et dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me: * et in meditatióne mea exardéscet ignis.

Locútus sum in lingua mea: * Notum fac mihi Dómine finem meum.

Et númerum diérum meórum quis est: * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuísti dies meos: * et substántia mea tamquam níhilum ante te.

Verúmtamen univérsa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertránsit homo: * sed et frustra conturbátur.

Thesaurízat: * et ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est exspectátio mea? Nonne Dóminus? * Et substántia mea apud te est.

Ab ómnibus iniquitátibus meis érue me: * oppróbrium insipiénti dedísti me.

Obmútui, et non apérui os meum, quóniam tu fecísti: * ámove a me plagas tuas.

A fortitúdine manus tuæ ego deféci in increpatiónibus: * propter iniquitátem corripuísti hóminem.

Et tabéscere fecísti sicut aráneam ánimam ejus: * verúmtamen vane conturbátur omnis homo.

Exaúdi oratiónem meam Dómine, et deprecatiónem meam: * aúribus pércipe lácrimas meas.

Ne síleas: quóniam ádvena ego sum apud te, et peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remítte mihi, ut refrígerer priúsquam ábeam, * et ámplius non ero.

Psalmus 39.

Exspéctans exspectávi Dóminum, * et inténdit mihi.

Et exaudívit preces meas: * et edúxit me de lacu misériæ, et de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos: * et diréxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, et timébunt: * et sperábunt in Dño.

Beátus vir, cujus est nomen Dómini spes ejus: * et non respéxit in vanitátes et insánias falsas.

Multa fecísti tu Dómine Deus meus mirabília tua: * et cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Añuntiávi et locútus sum: * multiplicáti sunt super númerum.

Sacrifícium et oblatiónem noluísti: * aures autem perfecísti mihi.

Holocaústum et pro peccáto non postulásti: * tunc dixi: Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus vólui, et legem tuam in médio cordis mei.

Añuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna, * ecce lábia mea non prohibébo: Dómine tu scisti.

Justítiam tuam non abscóndi in corde meo: * veritátem tuam et salutáre tuum dixi.

Non abscóndi misericórdiam tuam et veritátem tuam * a concílio multo.

Tu autem Dómine ne longe fácias miseratiónes tuas a me: * misericórdia tua et véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est númerus: * comprehendérunt me iniquitátes meæ, et non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super capíllos cápitis mei: * et cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi Dómine ut éruas me: * Dómine, ad adjuvándum me réspice.

Confundántur et revereántur simul, qui quærunt ánimam meam, * ut aúferant eam.

Convertántur retrórsum, et revereántur * qui volunt mihi mala.

Ferant conféstim confusiónem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exsúltent et læténtur super te omnes quæréntes te: * et dicant semper: Magnificétur Dóminus: qui díligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum et pauper: * Dóminus sollícitus est mei.

Adjútor meus, et protéctor meus tu es: * Deus meus, ne tardáveris.

Ant. Ut non delínquam in lingua mea.

Ant. Sana.

Psalmus 40

Beátus qui intélligit super egénum, et paúperem: * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum

fáciat eum in terra: * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: * univérsum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine miserére mei: * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, et períbit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur, * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foras, * et loquebátur in idípsum.

Advérsum me susurrábant omnes inimíci mei: * advérsum me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt advérsum me: * Numquid qui dormit non adjíciet ut resúrgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi: * qui edébat panes meos, magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem Dómine miserére mei, et resúscita me: * et retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluísti me: * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepísti: * et confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum.

Benedíctus Dóminus Deus Israël a sǽculo et usque in sǽculum: * fiat, fiat.

Psalmus 41.

Quemádmodum desíderat cervus ad fontes aquárum: * ita desíderat ánima mea ad te Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem vivum: * quando véniam, et apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrimæ meæ panes die ac nocte: * dum dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam: * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei:

In voce exsultatiónis, et confessiónis: * sonus epuléntis.

Quare tristis es ánima mea? * et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ad meípsum ánima mea conturbáta est: * proptérea memor ero tui de terra Jordánis, et Hermóniim a monte módico.

Abýssus abýssum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excélsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam: * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo: Suscéptor meus es.

Quare oblítus es mei: * et quare contristátus incédo, dum afflígit me inimícus?

Dum confringúntur ossa mea, * exprobravérunt mihi, qui tríbulant me inimíci mei.

Dum dicunt mihi per síngulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare tristis es ánima mea, et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ant. Sana Dómine ánimam meam, quia peccávi tibi.

Ant. Eructávit.

Psalmus 43.

Deus aúribus nostris audívimus: * patres nostri annuntiavérunt nobis.

Opus, quod operátus es in diébus eórum, * et in diébus antíquis.

Manus tua Gentes dispérdidit, et plantásti eos: * afflixísti pópulos, et expulísti eos.

Nec enim in gládio suo possedérunt terram, * et bráchium eórum non salvávit eos:

Sed déxtera tua, et bráchium tuum, et illuminátio vultus tui: * quóniam complacuísti in eis.

Tu es ipse Rex meus et Deus meus: * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * et in nómine tuo spernémus insurgéntes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo: * et gládius meus non salvábit me.

Salvásti enim nos de affligéntibus nos: * et odiéntes nos confudísti.

In Deo laudábimur tota die: * et in nómine tuo confitébimur in sæculum.

Nunc autem repulísti et confudísti nos: * et non egrediéris Deus in virtútibus nostris.

Avertísti nos retrórsum post inimícos nostros: * et qui odérunt nos, diripiébant sibi.

Dedísti nos tamquam oves escárum: * et in Géntibus dispersísti nos.

Vendidísti pópulum tuum sine prétio: * et non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Posuísti nos oppróbrium

vicínis nostris, * subsannatiónem et derísum his, qui sunt in circuítu nostro.

Posuísti nos in similitúdinem Géntibus: * commotiónem cápitis in pópulis.

Tota die verecúndia mea contra me est, * et confúsio faciéi meæ coopéruit me.

A voce exprobrántis, et obloquéntis: * a fácie inimíci, et persequéntis.

Hæc ómnia venérunt super nos, nec oblíti sumus te: * et iníque non égimus in testaménto tuo.

Et non recéssit retro cor nostrum: * et declinásti sémitas nostras a via tua:

Quóniam humiliásti nos in loco afflictiónis, * et coopéruit nos umbra mortis.

Si oblíti sumus nomen Dei nostri, * et si expándimus manus nostras ad deum aliénum:

Nonne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur tota die: * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.

Exsúrge, quare obdórmis Dómine? * exsúrge, et ne repéllas in finem.

Quare fáciem tuam avértis, * oblivísceris inópiæ nostræ, et tribulatiónis nostræ?

Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra: * conglutinátus est in terra venter noster.

Exsúrge Dómine, ádjuva nos: * et rédime nos propter nomen tuum.

Psalmus 44.

Eructávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.

Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna,

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum Regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia

a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto: * circúmdata varietáte.

Audi fília, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur: omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fímbriis aúreis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exsultatióne: * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum: * et in sæculum sæculi.

Ant. Eructávit cor meum verbum bonum.

Ant. Adjútor.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * aúferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confrínget arma: * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Psalmus 46.

Omnes Gentes plaúdite mánibus: * jubiláte Deo in voce exsultatiónis.

Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis: * et Gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hæreditátem suam: * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo: * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite: * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam Rex omnis terræ Deus: * psállite sapiénter.

Regnábit Deus super Gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham: * quóniam dii fortes terræ veheménter eleváti sunt.

Ant. Adjútor in tribulatiónibus.

Ant. Magnus Dóminus.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exsultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis: * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ: * justítia plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exsúltent fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Circúmdate Sion, et compléctímini eam: * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus: * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et

in sǽculum sǽculi: * ipse reget nos in sǽcula.

Psalmus 48.

Audíte hæc omnes Gentes: * aúribus percípite omnes, qui habitátis orbem:

Quique terrígenæ, et fílii hóminum: * simul in unum dives et pauper.

Os meum loquétur sapiéntiam: * et meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam: * apériam in psaltério propositiónem meam.

Cur timébo in die mala? * iníquitas calcánei mei circúmdabit me:

Qui confídunt in virtúte sua: * et in multitúdine divitiárum suárum gloriántur.

Frater non rédimit, rédimet homo: * non dabit Deo placatiónem suam.

Et prétium redemptiónis ánimæ suæ: * et laborábit in ætérnum, et vivet adhuc in finem.

Non vidébit intéritum, cum víderit sapiéntes moriéntes: * simul insípiens, et stultus períbunt.

Et relínquent aliénis divítias suas: * et sepúlchra eórum domus illórum in ætérnum.

Tabernácula eórum in progénie et progénie: * vocavérunt nómina sua in terris suis.

Et homo, cum in honóre esset, non intelléxit: * comparátus est juméntis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

Hæc via illórum scándalum ipsis: * et póstea in ore suo complacébunt.

Sicut oves in inférno pósiti sunt: * mors depáscet eos.

Et dominabúntur eórum justi in matutíno: * et auxílium eórum veteráscet in inférno a glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cum accéperit me.

Ne timúeris, cum dives factus fúerit homo: * et cum multiplicáta fúerit glória domus ejus.

Quóniam cum interíerit, non sumet ómnia: * neque descéndet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipsíus benedicétur: * confitébitur tibi cum benedféceris ei.

Introíbit usque in progénies patrum suórum: * et usque in ætérnum non vidébit lumen.

Homo, cum in honóre esset, non intelléxit: * comparátus est juméntis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

Ant. Magnus Dóminus, et laudábilis nimis.

Ant. Deus deórum.

Psalmus 49.

Deus deórum Dóminus locútus est: * et vocávit terram,

A solis ortu usque ad occásum: * ex Sion spécies decóris ejus.

Deus maniféste véniet: * Deus noster et non silébit.

Ignis in conspéctu ejus exardéscet: * et in circúitu ejus tempéstas válida.

Advocábit cœlum desúrsum: * et terram discérnere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos ejus: * qui órdinant testaméntum ejus super sacrifícia.

Et annuntiábunt cœli justítiam ejus; * quóniam Deus judex est.

Audi pópulus meus, et loquar: Israël, et testificábor tibi: * Deus Deus tuus ego sum.

Non in sacrifíciis tuis árguam te: * holocaústa autem tua in conspéctu meo sunt semper.

Non accípiam de domo tua vítulos: * neque de grégibus tuis hircos.

Quóniam meæ sunt omnes feræ silvárum, * juménta in móntibus et boves.

Cognóvi ómnia volatília cœli: * et pulchritúdo agri mecum est.

Si esuríero, non dicam tibi: * meus est enim orbis terræ, et plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum? * aut sánguinem hircórum potábo?

Immola Deo sacrifícium laudis: * et redde Altíssimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiónis: * éruam te, et honorificábis me.

Peccatóri autem dixit Deus: * Quare tu enárras justítias meas, et assúmis testaméntum meum per os tuum?

Tu vero odísti disciplínam: * et projecísti sermónes meos retrórsum:

Si vidébas furem, currébas cum eo: * et cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítia: * et lingua tua concinnábat dolos.

Sedens advérsus fratrem tuum loquebáris, et advérsus fílium matris tuæ ponébas scándalum: * hæc fecísti, et tácui.

Existimásti iníque quod ero tui símilis: * árguam te, et státuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc qui obliviscímini Deum: * nequándo

rápiat, et non sit qui erípiat.

Sacrifícium laudis honorificábit me: * et illic iter, quo osténdam illi salutáre Dei.

Psalmus 51.

Quid gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?

Tota die injustítiam cogitávit lingua tua: * sicut novácula acúta fecísti dolum.

Dilexísti malítiam super benignitátem: * iniquitátem magis quam loqui æquitátem.

Dilexísti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolósa.

Proptérea Deus déstruet te in finem, * evéllet te, et emigrábit te de tabernáculo tuo: et radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt justi, et timébunt, et super eum ridébunt, et dicent: * Ecce homo, qui non pósuit Deum adjutórem suum:

Sed sperávit in multitúdine divitiárum suárum: * et præváluit in vanitáte sua.

Ego autem, sicut olíva fructífera in domo Dei, * sperávi in misericórdia Dei in ætérnum: et in sæculum sæculi.

Confitébor tibi in sæculum, quia fecísti: * et exspectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspéctu sanctórum tuórum.

Ant. Deus deórum Dóminus locútus est.

Per Annum. ℣. Immola Deo sacrifícium laudis. ℟. Et redde Altíssimo vota tua.

In Adventu. ℣. Emítte Agnum Dne Dominatórem terræ. ℟. De Petra desérti ad montem fíliæ Sion.

Pro uno Mart. ℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Pro plur. Mart. ℣. Exsúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Pro Conf. Pont. ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Pro Conf. non Pont. ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Pro una Sancta. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Laudes.

Ant. Dele Dómine * iniquitátem meam.

Ps. Miserére. 64.

Ant. Salutáre.

Psalmus 42.

Júdica me Deus, et discérne causam meam de gente non

sancta, * ab hómine iníquo, et dolóso érue me.

Quia tu es Deus fortitúdo mea: * quare me repulísti? et quare tristis incédo, dum afflígit me inimícus?

Emítte lucem tuam et veritátem tuam: * ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei: * ad Deum, qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara Deus Deus meus: * quare tristis es ánima mea? et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ant. Salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ant. Ad te de luce * vígilo Deus.

Ps. Deus Deus meus. 20.

Ant. Cunctis diébus.

Canticum Ezechiæ.

Isaiæ 38. b.

Ego dixi: In dimídio diérum meórum * vadam ad portas ínferi.

Quæsívi resíduum annórum meórum. * Dixi: Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium.

Non aspíciam hóminem ultra, * et habitatórem quiétis.

Generátio mea abláta est, et convolúta est a me, * quasi tabernáculum pastórum.

Præcísa est velut a texénte, vita mea: dum adhuc ordírer, succídit me: * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sperábam usque ad mane, * quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea:

De mane usque ad vésperam fínies me: * sicut pullus hirúndinis sic clamábo, meditábor ut colúmba:

Attenuáti sunt óculi mei, * suspiciéntes in excélsum:

Dómine vim pátior, respónde pro me. * Quid dicam, aut quid respondébit mihi, cum ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine si sic vívitur, et in tálibus vita spíritus mei, corrípies me, et vivificábis me. * Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima:

Tu autem eruísti ánimam meam ut non períret: * projecísti post tergum tuum ómnia peccáta mea.

Quia non inférnus confitébitur tibi, neque mors laudábit te: * non exspectábunt qui descéndunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens vivens ipse confitébitur tibi, sicut et ego

hódie: * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine salvum me fac, * et psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Ant. Cunctis diébus vitæ nostræ salvos nos fac Dñe.

Ant. Omnes Angeli ejus * laudáte Dóminum de cœlis. Ps. Laudáte Dñm. 22.

Capitulum. Rom. 13. d.

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit. Abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis. Sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Ales diéi núntius
Lucem propínquam præcinit:
Nos excitátor méntium
Jam Christus ad vitam vocat.

Auférte, clamat, léctulos,
Ægro sopóre désides:
Castíque, recti, ac sóbrii
Vigiláte, jam sum próximus.

Jesum ciámus vócibus,
Flentes, precántes, sóbrii:
Inténta supplicátio
Dormíre cor mundum vetat.

Tu, Christe, somnum díscute:
Tu rumpe noctis víncula:
Tu solve peccátum vetus,
Novúmque lumen íngere.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exsultávimus, et delectáti sumus.

Ad Bened. Ant. Eréxit nobis * Dóminus cornu salútis in domo David púeri sui.

Preces, quando dicuntur, habentur supra in Feria II. 67.

Feria quarta ad Matutinum.

Invit. In manu tua Dómine * Omnes fines terræ. Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Rerum Creátor óptime,
Rectórque noster, áspice:
Nos a quiéte nóxia
Mersos sopóre líbera.

Te, sancte Christe, póscimus,
Ignósce culpis ómnibus:
Ad confiténdum súrgimus,
Morásque noctis rúmpimus.

Mentes manúsque tóllimus,
Prophéta sicut nóctibus
Nobis geréndum præcipit,
Paulúsque gestis cénsuit.

Vides malũ quod fécimus:
Occúlta nostra pándimus:
Preces geméntes fúndimus,
Dimítte quod peccávimus.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

Ant. Avértit Dóminus.

Psalmus 52.

Dixit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrúpti sunt, et abominábiles facti sunt in iniquitátibus: * non est qui fáciat bonum.

Deus de cœlo prospéxit super fílios hóminum: * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocavérunt: * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent: * confúsi sunt, quóniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutáre Israël? * cum convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exsultábit Jacob, et lætábitur Israël.

Psalmus 54.

Exaúdi Deus oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam: * inténde mihi, et exaúdi me.

Contristátus sum in exercitatióne mea: * et conturbátus sum a voce inimíci, et a tribulatióne peccatóris.

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes: * et in ira molésti erant mihi.

Cor meum conturbátum est in me: * et formído mortis cécidit super me.

Timor et tremor venérunt super me: * et contexérunt me ténebræ.

Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut colúmbæ, * et volábo, et requiéscam?

Ecce elongávi fúgiens: * et mansi in solitúdine.

Exspectábam eum, qui salvum me fecit * a pusillanimitáte spíritus et tempestáte.

Præcípita Dómine, dívide linguas eórum: * quóniam vidi iniquitátem, et contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iníquitas: * et labor in médio ejus, et injustítia.

Et non defécit de platéis ejus * usúra, et dolus.

Quóniam si inimícus meus maledixísset mihi, * sustinuíssem útique.

Et si is, qui óderat me, super me magna locútus fuísset: * abscondíssem me fórsitan ab eo.

Tu vero homo unánimis: * dux meus, et notus meus.

Qui simul mecum dulces capiébas cibos: * in domo Dei ambulávimus cum consénsu.

Véniat mors super illos: * et descéndant in inférnum vivéntes:

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum: * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi: * et Dóminus salvábit me.

Véspere, et mane, et merídie narrábo et annuntiábo: * et exaúdiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his, qui appropínquant mihi: * quóniam inter multos erant mecum.

Exaúdiet Deus, et humiliábit illos, * qui est ante sǽcula.

Non enim est illis commutátio, et non timuérunt Deum: * exténdit manum suam in retribuéndo.

Contaminavérunt testaméntum ejus, divísi sunt ab ira vultus ejus: * et appropinquávit cor illíus.

Mollíti sunt sermónes ejus super óleum: * et ipsi sunt jácula.

Jacta super Dóminum curam tuam, et ipse te enútriet: * non dabit in ætérnum fluctuatiónem justo.

Tu vero Deus dedúces eos, * in púteum intéritus.

Viri sánguinum, et dolósi non dimidiábunt dies suos: * ego autem sperábo in te Dómine.

Ant. Avértit Dóminus captivitátem plebis suæ.

Ant. Quóniam.

Psalmus 55.

Miserére mei Deus, quóniam conculcávit me homo: * tota die impúgnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei tota die: * quóniam multi bellántes advérsum me.

Ab altitúdine diéi timébo: * ego vero in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabántur: * advérsum me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt et abscóndent: * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confrínges.

Deus, vitam meam annun-

tiávi tibi: * posuísti lácrimas meas in conspéctu tuo,
Sicut et in promissióne tua: * tunc converténtur inimíci mei retrórsum:
In quacúmque die invocávero te: * ecce cognóvi quóniam Deus meus es.
In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo sermónem: * in Deo sperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.
In me sunt Deus vota tua, * quæ reddam, laudatiónes tibi.
Quóniam eripuísti ánimam meam de morte, et pedes meos de lapsu: * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

Psalmus 56.

Miserére mei Deus, miserére mei: * quóniam in te confídit ánima mea.
Et in umbra alárum tuárum sperábo, * donec tránseat iníquitas.
Clamábo ad Deum altíssimum: * Deum qui benefécit mihi.
Misit de cœlo, et liberávit me: * dedit in oppróbrium conculcántes me.
Misit Deus misericórdiam suam, et veritátem suam, * et erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum: dormívi conturbátus.
Fílii hóminum dentes eórum arma et sagíttæ: * et lingua eórum gládius acútus.
Exaltáre super cœlos Deus: * et in omnem terram glória tua.
Láqueum paravérunt pédibus meis: * et incurvavérunt ánimam meam.
Fodérunt ante fáciem meam fóveam: * et incidérunt in eam.
Parátum cor meum Deus, parátum cor meum: * cantábo, et psalmum dicam.
Exsúrge glória mea, exsúrge psaltérium et cíthara: * exsúrgam dilúculo.
Confitébor tibi in pópulis Dómine: * et psalmum dicam tibi in Géntibus:
Quóniam magnificáta est usque ad cœlos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.
Exaltáre super cœlos Deus: * et super omnem terram glória tua.
Ant. Quóniam in te confídit ánima mea.
Ant. Justa judicáte.

Psalmus 57.

Si vere útique justítiam loquímini: * recta judicáte fílii hóminum.
Etenim in corde iniquitátes operámini: * in terra injustítias manus vestræ concínnant.
Alienáti sunt peccatóres

a vulva, erravérunt ab útero: * locúti sunt falsa.

Furor illis secúndum similitúdinem serpéntis: * sicut áspidis surdæ, et obturántis aures suas,

Quæ non exaúdiet vocem incantántium: * et venéfici incantántis sapiénter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipsórum: * molas leónum confrínget Dóminus.

Ad níhilum devénient tamquam aqua decúrrens: * inténdit arcum suum donec infirméntur.

Sicut cera, quæ fluit, auferéntur: * supercécidit ignis, et non vidérunt solem.

Priúsquam intellígerent spinæ vestræ rhamnum: * sicut vivéntes, sic in ira absórbet eos.

Lætábitur justus cum víderit vindíctam: * manus suas lavábit in sánguine peccatóris.

Et dicet homo: Si útique est fructus justo: * útique est Deus júdicans eos in terra.

Psalmus 58.

Eripe me de inimícis meis Deus meus: * et ab insurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem: * et de viris sánguinum salva me.

Quia ecce cepérunt ánimam meam: * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum Dómine: * sine iniquitáte cucúrri, et diréxi.

Exsúrge in occúrsum meum, et vide: * et tu Dómine Deus virtútum, Deus Israël,

Inténde ad visitándas omnes Gentes: * non misereáris ómnibus, qui operántur iniquitátem.

Converténtur ad vésperam: et famem patiéntur ut canes, * et circuíbunt civitátem.

Ecce loquéntur in ore suo, et gládius in lábiis eórum: * quóniam quis audívit?

Et tu Dómine deridébis eos: * ad níhilum dedúces omnes Gentes.

Fortitúdinem meam ad te custódiam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus, misericórdia ejus prævéniet me.

Deus osténdet mihi super inimícos meos, ne occídas eos: * nequándo obliviscántur pópuli mei.

Dispérge illos in virtúte tua: * et depóne eos protéctor meus Dómine:

Delíctum oris eórum, sermónem labiórum ipsórum: * et comprehendántur in supérbia sua.

Et de exsecratióne et mendácio añuntiabúntur in consum̃atióne: * in ira consummatiónis, et non erunt.

Et scient quia Deus dominábitur Jacob: * et fínium terræ.

Converténtur ad vésperam et famem patiéntur ut canes: * et circuíbunt civitátem.

Ipsi dispergéntur ad manducándum: * si vero non fúerint saturáti, et murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam: * et exsultábo mane misericórdiam tuam.

Quia factus es suscéptor meus, * et refúgium meum, in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus misericórdia mea.

Ant. Justa judicáte fílii hóminum.

Ant. Da nobis.

Psalmus 59.

Deus repulísti nos, et destruxísti nos: * irátus es, et misértus es nobis.

Com̃ovísti terram, et conturbásti eam: * sana contritiónes ejus, quia commóta est.

Ostendísti pópulo tuo dura: * potásti nos vino compunctiónis.

Dedísti metuéntibus te significatiónem: * ut fúgiant a fácie arcus:

Ut liberéntur dilécti tui: * salvum fac déxtera tua, et exaúdi me.

Deus locútus est in sancto suo: * Lætábor, et partíbor Síchimam: et convállem tabernaculórum metíbor.

Meus est Gálaad, et meus est Manásses: * et Ephraïm fortitúdo cápitis mei.

Juda rex meus: * Moab olla spei meæ.

In Idumǽam exténdam calceaméntum meum: * mihi alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam: * quis dedúcet me usque in Idumǽam?

Nonne tu Deus, qui repulísti nos: * et non egrediéris Deus in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatióne: * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem: * et ipse ad níhilum dedúcet tribulántes nos.

Psalmus 60.

Exaúdi Deus deprecatiónem meam: * inténde oratióni meæ.

A fínibus terræ ad te clamávi: * dum anxiarétur cor meum, in petra exaltásti me.

Deduxísti me, quia factus es spes mea: * turris fortitúdinis a fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sǽcula: * prótegar in velaménto alárum tuárum.

Quóniam tu Deus meus exaudísti oratiónem meam: * dedísti hæreditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies: * annos ejus usque in diem generatiónis et generatiónis.

Pérmanet in ætérnum in conspéctu Dei: * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret?

Sic psalmum dicam nómini tuo in sǽculum sǽculi: * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Da nobis Dómine auxílium de tribulatióne.

Ant. Nonne Deo.

Psalmus 61.

Nonne Deo subjécta erit ánima mea? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam et ipse Deus meus, et salutáris meus: * suscéptor meus, non movébor ámplius.

Quoúsque irrúitis in hóminem? * interfícitis univérsi vos: tamquam paríeti inclináto et macériæ depúlsæ?

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere, cucúrri in siti: * ore suo benedicébant, et corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjécta esto ánima mea: * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, et salvátor meus: * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo salutáre meum, et glória mea: * Deus auxílii mei, et spes mea in Deo est.

Speráte in eo omnis congregátio pópuli, effúndite coram illo corda vestra: * Deus adjútor noster in ætérnum.

Verúmtamen vani fílii hóminum, mendáces fílii hóminum in statéris: * ut decípiant ipsi de vanitáte in idípsum.

Nolíte speráre in iniquitáte, et rapínas nolíte concupíscere: * divítiæ si áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus est Deus, duo hæc audívi, quia potéstas Dei est, et tibi Dómine misericórdia: * quia tu reddes unicuíque juxta ópera sua.

Psalmus 63.

Exaúdi Deus oratiónem meam cum déprecor: * a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me a convéntu malignántium: * a multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas: * intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Súbito sagittábunt eum, et non timébunt: * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos: * dixérunt: Quis vidébit eos?

Scrutáti sunt iniquitátes: * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum: * et exaltábitur Deus.

Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum: * et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos: * et tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei, * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dño, et sperábit in eo, * et laudabúntur omnes recti corde.

Ant. Nonne Deo subjécta erit ánima mea?

Ant. Benedícite.

Psalmus 65.

Jubiláte Deo omnis terra, psalmum dícite nómini ejus: * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo, quam terribília sunt ópera tua Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, et psallat tibi: * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, et vidéte ópera Dei: * terríbilis in consíliis super fílios hóminum.

Qui convértit mare in áridam, in flúmine pertransíbunt pede: * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in ætérnum, óculi ejus super Gentes respíciunt: * qui exásperant non exaltèntur in semetípsis.

Benedícite Gentes Deum nostrum: * et audítam fácite vocem laudis ejus.

Qui pósuit ánimam meam ad vitam: * et non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probásti nos Deus: * igne nos examinásti, sicut examinátur argéntum.

Induxísti nos in láqueum, posuísti tribulatiónes in dorso nostro: * imposuísti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem et aquam: * et eduxísti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocaústis: * reddam tibi vota mea, quæ distinxérunt lábia mea.

Et locútum est os meum, * in tribulatióne mea.

Holocaústa medulláta ófferam tibi cum incénso aríetum: * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, et narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * et exaltávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspéxi in corde meo, * non exaúdiet Dóminus.

Proptérea exaudívit Deus, * et atténdit voci deprecatiónis meæ.

Benedíctus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, et misericórdiam suam a me.

Psalmus 67.

Exsúrgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus, * et fúgiant qui odérunt eum, a fácie ejus.

Sicut déficit fumus, defíciant: * sicut fluit cera a fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei.

Et justi epuléntur, et exsúltent in conspéctu Dei: * et delecténtur in lætítia.

Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei, qui ascéndit super occásum: Dóminus nomen illi.

Exsultáte in conspéctu ejus: * turbabúntur a fácie ejus, patris orphanórum, et júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo: * Deus qui inhabitáre facit unius moris in domo:

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * simíliter eos qui exásperant, qui hábitant in sepúlchris.

Deus, cum egrederéris in conspéctu pópuli tui, * cum pertransíres in desérto:

Terra mota est, étenim cœli distillavérunt a fácie Dei Sínai, * a fácie Dei Israël.

Plúviam voluntáriam segregábis Deus hæreditáti tuæ: * et infirmáta est, tu vero perfecísti eam.

Animália tua habitábunt in ea: * parásti in dulcédine tua paúperi Deus.

Dóminus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multa.

Rex virtútum dilécti dilécti: * et speciéi domus divídere spólia.

Si dormiátis inter médios cleros, peñæ colúmbæ deargentátæ, * et posterióra dorsi ejus in pallóre auri.

Dum discérnit cœléstis reges super eam, nive dealbabúntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulátus, mons

pinguis: * ut quid suspicámini montes coagulátos?

Mons, in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo: * étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: * Dóminus in eis in Sina in sancto.

Ascendísti in altum, cepísti captivitátem: * accepísti dona in homínibus:

Etenim non credéntes, * inhabitáre Dñum Deum.

Benedíctus Dóminus die quotídie: * prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.

Deus noster, Deus salvos faciéndi: * et Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confrínget cápita inimicórum suórum: * vérticem capílli perambulántium in delíctis suis.

Dixit Dóminus: Ex Basan convértam, * convértam in profúndum maris:

Ut intingátur pes tuus in sánguine: * lingua canum tuórum ex inimícis, ab ipso.

Vidérunt ingréssus tuos Deus, * ingréssus Dei mei: regis mei qui est in sancto.

Prævenérunt príncipes conjúncti psalléntibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.

In ecclésiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Israël.

Ibi Bénjamin adolescéntulus, * in mentis excéssu.

Príncipes Juda, duces eórum: * príncipes Zábulon, príncipes Néphtali.

Manda Deus virtúti tuæ: * confírma hoc Deus, quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúsalem, * tibi ófferent reges múnera.

Increpa feras arúndinis, congregátio taurórum in vaccis populórum: * ut exclúdant eos, qui probáti sunt argénto.

Díssipa Gentes, quæ bella volunt: vénient legáti ex Ægýpto: * Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo: * psállite Dómino.

Psállite Deo, qui ascéndit super cœlum cœli, * ad Oriéntem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtútis, date glóriam Deo super Israël, * magnificéntia ejus, et virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Israël ipse dabit virtútem, et fortitúdinem plebi suæ, * benedíctus Deus.

Ant. Benedícite Gentes Deum nostrum.

Per Annum. ℣. Deus vitam meam annuntiávi tibi. ℟. Posuísti lácrimas meas in conspéctu tuo.

In Adventu. ℣. Egrediétur Dóminus de loco sancto suo. ℟. Véniet ut salvet pópulum suum.

Pro uno Mart. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Pro plur. Mart. ℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Pro Conf. Pont. ℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech.

Pro Confess. non Pontif. ℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.

Pro una Sancta. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Laudes.

Ant. Amplius lava me * Dómine ab injustítia mea.

Ps. Miserére. 64.

Ant. Te decet.

Psalmus 64.

Te decet hymnus Deus in Sion: * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaúdi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos: * et impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus, quem elegísti, et assumpsísti: * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domus tuæ: * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaúdi nos Deus salutáris noster, * spes ómnium fínium terræ, et in mari longe.

Præparans montes in virtúte tua, accínctus poténtia: * qui contúrbas profúndum maris sonum flúctuum ejus.

Turbabúntur Gentes, et timébunt qui hábitant términos a signis tuis: * éxitus matutíni, et véspere delectábis.

Visitásti terram, et inebriásti eam: * multiplicásti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis, parásti cibum illórum: * quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus: * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ: * et campi tui replebúntur ubertáte.

Pinguéscent speciósa desérti: * et exsultatióne colles accingéntur.

Indúti sunt aríetes óvium, et valles abundábunt fruménto: * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Ant. Te decet hymnus Deus in Sion.

Ant. Lábia mea * laudábunt te in vita mea, Deus meus.

Ps. Deus Deus meus. 20.

Ant. Dóminus judicábit.

Canticum Annæ.

I. Reg. 2.

Exsultávit cor meum in Dómino, * et exaltátum est cornu meum in Deo meo.

Dilatátum est os meum super inimícos meos: * quia lætáta sum in salutári tuo.

Non est sanctus, ut est Dóminus: neque enim est álius extra te, * et non est fortis sicut Deus noster.

Nolíte multiplicáre loqui sublímia, * gloriántes:

Recédant vétera de ore vestro: quia Deus scientiárum, Dóminus est, * et ipsi præparántur cogitatiónes.

Arcus fórtium superátus est, * et infírmi accíncti sunt róbore.

Repléti prius, pro pánibus se locavérunt: * et famélici saturáti sunt.

Donec stérilis péperit plúrimos: * et quæ multos habébat fílios, infirmáta est.

Dóminus mortíficat et vivíficat, * dedúcit ad ínferos et redúcit.

Dóminus paúperem facit et ditat, * humíliat et súblevat.

Súscitat de púlvere egénum, * et de stércore élevat paúperem:

Ut sédeat cum princípibus, * et sólium glóriæ téneat.

Dómini enim sunt cárdines terræ, * et pósuit super eos orbem.

Pedes sanctórum suórum servábit, et ímpii in ténebris conticéscent: * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adversárii ejus: * et super ipsos in cœlis tonábit:

Dóminus judicábit fines terræ, et dabit impérium regi suo, * et sublimábit cornu Christi sui.

Ant. Dóminus judicábit fines terræ.

Ant. Cœli cœlórum * laudáte Deum.

Ps. Laudáte Dóminum de cœlis. 22.

Capitulum. Rom. 13. d.

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit. Abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur ar-

ma lucis. Sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Nox, et tenébræ, et núbila,
Confúsa mundi et túrbida:
Lux intrat, albéscit polus:
Christus venit: discédite.

Calígo terræ scínditur
Percússa solis spículo,
Rebúsque jam color redit,
Vultu niténtis síderis.

Te Christe solum nóvimus:
Te mente pura et símplici,
Flendo et canéndo quǽsumus,
Inténde nostris sénsibus.

Sunt multa fucis íllita,
Quæ luce purgéntur tua:
Tu vera lux cœléstium
Vultu seréno illúmina.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sǽculum.
Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exsultávimus, et delectáti sumus.

Ad Bened. Ant. De manu ómnium * qui odérunt nos, líbera nos Dómine.

Preces quando dicuntur, habentur supra in Feria II. 67.

Feria quinta.

ad Matutinum.

Invit. Dóminum qui fecit nos, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Nox atra rerum cóntegit
Terræ colóres ómnium:
Nos confiténtes póscimus
Te, juste judex córdium:

Ut aúferas piácula,
Sordésque mentis ábluas:
Donésque Christe grátiam,
Ut arceántur crímina.

Mens ecce torpet ímpia,
Quam culpa mordet nóxia:
Obscúra gestit tóllere,
Et te Redémptor quǽrere.

Repélle tu calíginem
Intrínsecus quam máxime,
Ut in beáto gaúdeat
Se collocári lúmine.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sǽculum. Amen.

Ant. Dómine Deus.

Psalmus 68.

Salvum me fac Deus: * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infíxus sum in limo profúndi: * et non est substántia.

Veni in altitúdinem maris: * et tempéstas demérsit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ: * defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capíllos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injúste: * quæ non rápui, tunc exsolvébam.

Deus tu scis insipiéntiam meam: * et delícta mea a te non sunt abscóndita.

Non erubéscant in me qui exspéctant te Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundántur super me * qui quærunt te, Deus Israël.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium: * opéruit confúsio fáciem meam.

Extráneus factus sum frátribus meis, * et peregrínus fíliis matris meæ.

Quóniam zelus domus tuæ comédit me: * et oppróbria exprobrántium tibi, cecidérunt super me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam: * et factum est in oppróbrium mihi.

Et pósui vestiméntum meum cilícium: * et factus sum illis in parábolam.

Advérsum me loquebántur, qui sedébant in porta: * et in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego vero oratiónem meam ad te Dómine: * tempus benepláciti Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exaúdi me: * in veritáte salútis tuæ:

Eripe me de luto, ut non infígar: * líbera me ab iis, qui odérunt me, et de profúndis aquárum.

Non me demérgat tempéstas aquæ, neque absórbeat me profúndum: * neque úrgeat super me púteus os suum.

Exaúdi me Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua: * secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum réspice in me.

Et ne avértas fáciem tuam a púero tuo: * quóniam tríbulor, velóciter exaúdi me.

Inténde ánimæ meæ, et líbera eam: * propter inimícos meos éripe me.

Tu scis impropérium meum, et confusiónem meam, * et reveréntiam meam.

In conspéctu tuo sunt omnes qui tríbulant me, * impropérium exspectávit cor meum, et misériam.

Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit: * et qui consolarétur, et non invéni.

Et dedérunt in escam meam fel: * et in siti mea potavérunt me acéto.

Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, * et in retributiónes, et in scándalum.

Obscuréntur óculi eórum ne vídeant: * et dorsum eórum semper incúrva.

Effúnde super eos iram tuam: * et furor iræ tuæ comprehéndat eos.

Fiat habitátio eórum desérta: * et in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussísti, persecúti sunt: * et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum: * et non intrent in justítiam tuam.

Deleántur de libro vivéntium: * et cum justis non scribántur.

Ego sum pauper et dolens: * salus tua Deus suscépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico: * et magnificábo eum in laude:

Et placébit Deo super vítulum novéllum: * córnua producéntem et úngulas.

Vídeant paúperes et læténtur: * quærite Deum, et vivet ánima vestra.

Quóniam exaudívit paúperes Dóminus: * et vinctos suos non despéxit.

Laudent illum cœli et terra, * mare, et ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciet Sion: * et ædificabúntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * et hæreditáte acquírent eam.

Et semen servórum ejus possidébit eam, * et qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Psalmus 69.

Deus in adjutórium meum inténde: * Dómine ad adjuvándum me festína.

Confundántur et revereántur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertántur retrórsum, et erubéscant, * qui volunt mihi mala.

Avertántur statim erubescéntes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exsúltent et læténtur in te omnes qui quærunt te, * et dicant semper: Magnificétur Dóminus: qui díligunt salutáre tuum.

Ego vero egénus, et pauper sum: * Deus ádjuva me.

Adjútor meus, et liberátor meus es tu: * Dómine ne moréris.

Ant. Dómine Deus in adjutórium meum inténde.

Ant. Esto mihi.

Psalmus 70.

In te Dómine sperávi, non confúndar in ætérnum:

* in justítia tua líbera me, et éripe me.
Inclína ad me aurem tuam, * et salva me.
Esto mihi in Deum protectórem, et in locum munítum: * ut salvum me fácias,
Quóniam firmaméntum meum, * et refúgium meum es tu.
Deus meus éripe me de manu peccatóris, * et de manu contra legem agéntis et iníqui:
Quóniam tu es patiéntia mea Dómine: * Dómine spes mea a juventúte mea.
In te confirmátus sum ex útero: * de ventre matris meæ tu es protéctor meus.
In te cantátio mea semper: * tamquam prodígium factus sum multis: et tu adjútor fortis.
Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam: * tota die magnitúdinem tuam.
Ne projícias me in témpore senectútis: * cum deféccerit virtus mea, ne derelínquas me.
Quia dixérunt inimíci mei mihi: * et qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum,
Dicéntes: Deus derelíquit eum, persequímini, et comprehéndite eum: * quia non est qui erípiat.
Deus ne elongéris a me: * Deus meus in auxílium meum réspice.
Confundántur, et defíciant detrahéntes ánimæ meæ: * operiántur confusióne, et pudóre qui quærunt mala mihi.
Ego autem semper sperábo: * et adjíciam super omnem laudem tuam.
Os meum annuntiábit justítiam tuam: * tota die salutáre tuum.
Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini: * Dñe memorábor justítiæ tuæ solíus.
Deus docuísti me a juventúte mea: * et usque nunc pronuntiábo mirabília tua.
Et usque in senéctam et sénium: * Deus ne derelínquas me,
Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni, quæ ventúra est:
Poténtiam tuam, et justítiam tuam Deus usque in altíssima, quæ fecísti magnália: * Deus quis símilis tibi?
Quantas ostendísti mihi tribulatiónes multas et malas: et convérsus vivificásti me: * et de abýssis terræ íterum reduxísti me:
Multiplicásti magnificéntiam tuam: * et convérsus consolátus es me.

Nam et ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam: * Deus psallam tibi in cíthara sanctus Israël.

Exsultábunt lábia mea cum cantávero tibi: * et ánima mea, quam redemísti.

Sed et lingua mea tota die meditábitur justítiam tuam: * cum confúsi et revériti fúerint, qui quærunt mala mihi.

Psalmus 71.

Deus judícium tuum regi da: * et justítiam tuam fílio regis:

Judicáre pópulum tuum in justítia, * et paúperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo: * et colles justítiam.

Judicábit paúperes pópuli, et salvos fáciet fílios paúperum: * et humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole, et ante lunam, * in generatióne et generatiónem.

Descéndet sicut plúvia in vellus: * et sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis: * donec auferátur luna.

Et dominábitur a mari usque ad mare: * et a flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes: * et inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent: * reges Arabum et Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes Gentes sérvient ei:

Quia liberábit paúperem a poténte: * et paúperem, cui non erat adjútor.

Parcet paúperi et ínopi: * et ánimas paúperum salvas fáciet.

Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum: * et honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper: * tota die benedícent ei.

Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus: * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in sǽcula: * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ: * omnes Gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Israël, * qui facit mirabília solus:

Et benedíctum nomen majestátis ejus in ætérnum: * et replébitur majestáte ejus omnis terra: fiat, fiat.

Ant. Esto mihi Dómine in Deum protectórem.

Ant. Liberásti virgam.

Psalmus 72.

Quam bonus Israël Deus * his, qui recto sunt corde!

Mei autem pene moti sunt pedes: * pene effúsi sunt gressus mei.

Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns.

Quia non est respéctus morti eórum: * et firmaméntum in plaga eórum.

In labóre hóminum non sunt, * et cum homínibus non flagellabúntur:

Ideo ténuit eos supérbia, * opérti sunt iniquitáte et impietáte sua.

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum: * transiérunt in afféctum cordis.

Cogitavérunt, et locúti sunt nequítiam: * iniquitátem in excélso locúti sunt.

Posuérunt in cœlum os suum: * et lingua eórum transívit in terra.

Ideo convertétur pópulus meus hic: * et dies pleni inveniéntur in eis.

Et dixérunt: Quómodo scit Deus, * et si est sciéntia in excélso?

Ecce ipsi peccatóres, et abundántes in sæculo, * obtinuérunt divítias.

Et dixi: Ergo sine causa justificávi cor meum, * et lavi inter innocéntes manus meas:

Et fui flagellátus tota die, * et castigátio mea in matutínis.

Si dicébam: Narrábo sic: * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Existimábam ut cognóscerem hoc, * labor est ante me:

Donec intrem in Sanctuárium Dei: * et intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuísti eis: * dejecísti eos dum allevaréntur.

Quómodo facti sunt in desolatiónem, súbito defecérunt: * periérunt propter iniquitátem suam.

Velut sómnium surgéntium Dómine, * in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.

Quia inflamátum est cor meum, et renes mei commutáti sunt: * et ego ad níhilum redáctus sum, et nescívi.

Ut juméntum factus sum apud te: * et ego semper tecum.

Tenuísti manum déxteram meam: et in voluntáte tua deduxísti me, * et cum glória suscepísti me.

Quid enim mihi est in cœlo? * et a te quid vólui super terram?

Defécit caro mea, et cor meum: * Deus cordis mei, et pars mea Deus in ætérnum.

Quia ecce, qui elóngant se a te, períbunt: * perdidísti omnes, qui fornicántur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum est: * pónere in Dómino Deo spem meam:

Ut añúntiem omnes prædicatiónes tuas, * in portis fíliæ Sion.

Psalmus 73.

Ut quid Deus repulísti in finem: * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ?

Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedísti ab inítio.

Redemísti virgam hæreditátis tuæ: * mons Sion, in quo habitásti in eo.

Leva manus tuas in supérbias eórum in finem: * quanta malignátus est inimícus in sancto!

Et gloriáti sunt qui odérunt te: * in médio solemnitátis tuæ.

Posuérunt signa sua, signa: * et non cognovérunt sicut in éxitu super sum̃um.

Quasi in silva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idípsum: * in secúri et áscia dejecérunt eam.

Incendérunt igni sanctuárium tuum: * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul: * Quiéscere faciámus omnes dies festos Dei a terra.

Signa nostra non vídimus, jam non est prophéta: * et nos non cognóscet ámplius.

Usquequo Deus improperábit inimícus: * irrítat adversárius nomen tuum in finem?

Ut quid avértis manum tuam, et déxteram tuam, * de médio sinu tuo in finem?

Deus autem rex noster ante sǽcula: * operátus est salútem in médio terræ.

Tu confirmásti in virtúte tua mare: * contribulásti cápita dracónum in aquis.

Tu confregísti cápita dracónis: * dedísti eum escam pópulis Æthíopum.

Tu dirupísti fontes, et torréntes: * tu siccásti flúvios Ethan.

Tuus est dies, et tua est nox: * tu fabricátus es auróram et solem.

Tu fecísti omnes términos terræ: * æstátem et ver tu plasmásti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino: * et pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas

confiténtes tibi, * et ánimas paúperum tuórum ne obliviscáris in finem.

Réspice in testaméntum tuum: * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt terræ dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus: * pauper et inops laudábunt nomen tuũ.

Exsúrge Deus, júdica causam tuam: * memor esto improperiórum tuórum, eórum quæ ab insipiénte sunt tota die.

Ne obliviscáris voces inimicórum tuórum: * supérbia eórum, qui te odérunt, ascéndit semper.

Ant. Liberásti virgam hæreditátis tuæ.

Ant. Et invocábimus.

Psalmus 74.

Confitébimur tibi Deus: * confitébimur, et invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua: * cum accépero tempus, ego justítias judicábo.

Liquefácta est terra, et omnes qui hábitant in ea: * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iníquis: Nolíte iníque ágere: * et delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu:

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum: * nolíte loqui advérsus Deum iniquitátem.

Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, neque a desértis móntibus: * quóniam Deus judex est.

Hunc humíliat, et hunc exáltat: * quia calix in manu Dómini vini meri plenus misto.

Et inclinávit ex hoc in hoc: verúmtamen fæx ejus non est exinaníta: * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in sǽculum: * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confríngam: * et exaltabúntur córnua justi.

Psalmus 75.

Notus in Judǽa Deus: * in Israël magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus: * et habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium, et bellum.

Illúminans tu mirabíliter a móntibus ætérnis: * turbáti sunt omnes insipiéntes corde.

Dormiérunt somnum suum: * et nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.

Ab increpatióne tua Deus Jacob * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es, et quis resístet tibi? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum fecísti judícium: * terra trémuit et quiévit,

Cum exsúrgeret in judícium Deus, * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi: * et relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte, et réddite Dómino Deo vestro: * omnes qui in circúitu ejus affértis múnera.

Terríbili et ei qui aufert spíritum príncipum, * terríbili apud reges terræ.

Ant. Et invocábimus nomen tuum Dómine.

Ant. Tu es Deus.

Psalmus 76.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * voce mea ad Deum, et inténdit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum: * et non sum decéptus.

Rénuit consolári ánima mea: * memor fui Dei, et delectátus sum, et exercitátus sum: et defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei: * turbátus sum, et non sum locútus.

Cogitávi dies antíquos: * et annos ætérnos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo, * et exercitábar, et scopébam spíritum meum.

Numquid in ætérnum projíciet Deus: * aut non appónet ut complacítior sit adhuc?

Aut in finem misericórdiam suam abscíndet, * a generatióne in generatiónem?

Aut obliviscétur miseréri Deus? * aut continébit in ira sua misericórdias suas?

Et dixi: Nunc cœpi: * hæc mutátio déxteræ Excélsi.

Memor fui óperum Dómini: * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum,

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis: * et in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus in sancto via tua: quis Deus magnus sicut Deus noster? * tu es Deus qui facis mirabília.

Notam fecísti in pópulis virtútem tuam: * redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, fílios Jacob, et Joseph.

Vidérunt te aquæ Deus, vidérunt te aquæ: * et timuérunt, et turbátæ sunt abýssi.

Multitúdo sónitus aquárum: * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagíttæ tuæ tránseunt: * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ: * commóta est, et contrémuit terra.

In mari via tua, et sémitæ tuæ in aquis multis: * et vestígia tua non cognoscéntur.

Deduxísti sicut oves pópulum tuum, * in manu Móysi et Aaron.

Psalmus 77.

Atténdite pópule meus legem meam: * inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum: * loquar propositiónes ab inítio.

Quanta audívimus et cognóvimus ea: * et patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultáta a fíliis eórum, * in generatióne áltera.

Narrántes laudes Dómini, et virtútes ejus, * et mirabília ejus, quæ fecit.

Et suscitávit testimónium in Jacob: * et legem pósuit in Israël.

Quanta mandávit pátribus nostris nota fácere ea fíliis suis: * ut cognóscat generátio áltera.

Fílii qui nascéntur, et exsúrgent, * et narrábunt fíliis suis,

Ut ponant in Deo spem suam, et non obliviscántur óperum Dei: * et mandáta ejus exquírant.

Ne fiant sicut patres eórum: * generátio prava et exásperans.

Generátio, quæ non diréxit cor suum: * et non est créditus cum Deo spíritus ejus.

Fílii Ephrem intendéntes et mitténtes arcum: * convérsi sunt in die belli.

Non custodiérunt testaméntum Dei: * et in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti sunt benefactórum ejus, * et mirabílium ejus quæ osténdit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægýpti, * in campo Táneos.

Interrúpit mare, et perdúxit eos: * et státuit aquas quasi in utre.

Et dedúxit eos in nube diéi: * et tota nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo: * et adaquávit eos velut in abýsso multa.

Et edúxit aquam de petra: * et dedúxit tamquam flúmina aquas.

Et apposuérunt adhuc peccáre ei: * in iram excitavérunt Excélsum in inaquóso.

Et tentavérunt Deum in

córdibus suis, * ut péterent escas animábus suis.
Et male locúti sunt de Deo: * dixérunt: Numquid póterit Deus paráre mensam in desérto?
Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, * et torréntes inundavérunt.
Numquid et panem póterit dare, * aut paráre mensam pópulo suo?
Ideo audívit Dóminus, et dístulit: * et ignis accénsus est in Jacob, et ira ascéndit in Israël:
Quia non credidérunt in Deo, * nec speravérunt in salutári ejus:
Et mandávit núbibus désuper, * et jánuas cœli apéruit.
Et pluit illis manna ad manducándum, * et panem cœli dedit eis.
Panem Angelórum manducávit homo: * cibária misit eis in abundántia.
Tránstulit Austrum de cœlo: * et indúxit in virtúte sua Africum.
Et pluit super eos sicut púlverem carnes: * et sicut arénam maris volatília pennáta.
Et cecidérunt in médio castrórum eórum: * circa tabernácula eórum.
Et manducavérunt, et saturáti sunt nimis, et desidérium eórum áttulit eis: * non sunt fraudáti a desidério suo.
Adhuc escæ eórum erant in ore ipsórum: * et ira Dei ascéndit super eos.
Et occídit pingues eórum, * et eléctos Israël impedívit.
In ómnibus his peccavérunt adhuc: * et non credidérunt in mirabílibus ejus.
Et defecérunt in vanitáte dies eórum: * et anni eórum cum festinatióne.
Cum occíderet eos, quærébant eum: * et revertebántur, et dilúculo veniébant ad eum.
Et rememoráti sunt quia Deus adjútor est eórum: * et Deus excélsus redémptor eórum est.
Et dilexérunt eum in ore suo, * et lingua sua mentíti sunt ei:
Cor autem eórum non erat rectum cum eo: * nec fidéles hábiti sunt in testaménto ejus.
Ipse autem est miséricors, et propítius fiet peccátis eórum: * et non dispérdet eos.
Et abundávit ut avérteret iram suam: * et non accéndit omnem iram suam:
Et recordátus est quia caro sunt: * spíritus vadens, et non rédiens.
Quóties exacerbavérunt

eum in desérto, * in iram concitavérunt eum in inaquóso?
Et convérsi sunt, et tentavérunt Deum: * et sanctum Israël exacerbavérunt.
Non sunt recordáti manus ejus, * die qua redémit eos de manu tribulántis,
Sicut pósuit in Ægýpto signa sua, * et prodígia sua in campo Táneos.
Et convértit in sánguinem flúmina eórum, * et imbres eórum, ne bíberent.
Misit in eos cœnomyíam, et comédit eos: * et ranam, et dispérdidit eos.
Et dedit ærúgini fructus eórum, * et labóres eórum locústæ.
Et occídit in grándine víneas eórum, * et moros eórum in pruína.
Et trádidit grándini juménta eórum: * et possessiónem eórum igni.
Misit in eos iram indignatiónis suæ: * indignatiónem, et iram, et tribulatiónem: immissiónes per ángelos malos.
Viam fecit sémitæ iræ suæ, non pepércit a morte animábus eórum: * et juménta eórum in morte conclúsit.
Et percússit omne primogénitum in terra Ægýpti: * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.
Et ábstulit sicut oves pópulum suum: * et perdúxit eos tamquam gregem in desérto.
Et dedúxit eos in spe, et non timuérunt: * et inimícos eórum opéruit mare.
Et indúxit eos in montem sanctificatiónis suæ, * montem, quem acquisívit déxtera ejus.
Et ejécit a fácie eórum Gentes: * et sorte divísit eis terram in funículo distributiónis.
Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Israël.
Et tentavérunt, et exacerbavérunt Deum excélsum: * et testimónia ejus non custodiérunt.
Et avertérunt se, et non servavérunt pactum: * quemádmodum patres eórum, convérsi sunt in arcum pravum.
In iram concitavérunt eum in cóllibus suis: * et in sculptílibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.
Audívit Deus, et sprevit: * et ad níhilum redégit valde Israël.
Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum suum, ubi habitávit in homínibus.
Et trádidit in captivitátem virtútem eórum: * et

pulchritúdinem eórum in manus inimíci.

Et conclúsit in gládio pópulum suum: * et hæreditátem suam sprevit.

Júvenes eórum comédit ignis: * et vírgines eórum non sunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt: * et víduæ eórum non plorabántur.

Et excitátus est tamquam dórmiens Dñus, * tamquam potens crapulátus a vino.

Et percússit inimícos suos in posterióra: * oppróbrium sempitérnum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joseph: * et tribum Ephraïm non elégit:

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem diléxit.

Et ædificávit sicut unicórnium sanctifícium suum in terra, * quam fundávit in sǽcula.

Et elégit David servum suum, et sústulit eum de grégibus óvium: * de post fetántes accépit eum,

Páscere Jacob servum suum, * et Israël hæreditátem suam:

Et pavit eos in innocéntia cordis sui: * et in intelléctibus mánuum suárum dedúxit eos.

Ant. Tu es Deus, qui facis mirabília.

Ant. Propítius esto.

Psalmus 78.

Deus, venérunt Gentes in hæreditátem tuam, polluérunt templum sanctum tuum: * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.

Posuérunt morticína servórum tuórum, escas volatílibus cœli: * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem eórum tamquam aquam in circúitu Jerúsalem: * et non erat qui sepelíret.

Facti sumus oppróbrium vicínis nostris: * subsannátio et illúsio his, qui in circúitu nostro sunt.

Usquequo Dómine irascéris in finem: * accendétur velut ignis zelus tuus?

Effúnde iram tuam in Gentes, quæ te non novérunt: * et in regna, quæ nomen tuum non invocavérunt:

Quia comedérunt Jacob: * et locum ejus desolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum, cito antícipent nos misericórdiæ tuæ: * quia paúperes facti sumus nimis.

Adjuva nos Deus salutáris noster: et propter glóriam nóminis tui Dómine líbera nos: * et propítius esto peccátis nostris, propter nomen tuum:

Ne forte dicant in Géntibus: Ubi est Deus eórum?

* et innotéscat in natiónibus coram óculis nostris.
Ultio sánguinis servórum tuórum, qui effúsus est: * intróëat in conspéctu tuo gémitus compeditórum.
Secúndum magnitúdinem bráchii tui, * pósside fílios mortificatórum.
Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum: * impropérium ipsórum, quod exprobravérunt tibi Dómine.
Nos autem pópulus tuus, et oves páscuæ tuæ, * confitébimur tibi in sǽculum.
In generatiónem et generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

Psalmus 79.

Qui regis Israël, inténde: * qui dedúcis velut ovem Joseph.
Qui sedes super Chérubim, * manifestáre coram Ephraïm, Bénjamin, et Manásse.
Excita poténtiam tuam, et veni, * ut salvos fácias nos.
Deus convérte nos: * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.
Dómine Deus virtútum, * quoúsque irascéris super oratiónem servi tui?
Cibábis nos pane lacrimárum: * et potum dabis nobis in lácrimis in mensúra?
Posuísti nos in contradictiónem vicínis nostris: * et inimíci nostri subsannavérunt nos.
Deus virtútum convérte nos: * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.
Víneam de Ægýpto transtulísti: * ejecísti Gentes, et plantásti eam.
Dux itíneris fuísti in conspéctu ejus: * plantásti radíces ejus, et implévit terram.
Opéruit montes umbra ejus: * et arbústa ejus cedros Dei.
Exténdit pálmites suos usque ad mare: * et usque ad flumen propágines ejus.
Ut quid destruxísti macériam ejus: * et vindémiant eam omnes, qui prætergrediúntur viam?
Exterminávit eam aper de silva: * et singuláris ferus depástus est eam.
Deus virtútum convértere: * réspice de cœlo, et vide, et vísita víneam istam.
Et pérfice eam, quam plantávit déxtera tua: * et super fílium hóminis, quem confirmásti tibi.
Incénsa igni, et suffóssa * ab increpatióne vultus tui períbunt.
Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ: * et

super fílium hóminis, quem confirmásti tibi.

Et non discédimus a te, vivificábis nos: * et nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum, convérte nos: * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

Ant. Propítius esto peccátis nostris Dómine.

Per Annum. ℣. Gaudébunt lábia mea, cum cantávero tibi. ℟. Et ánima mea quam redemísti.

In Adventu. ℣. Ex Sion spécies decóris ejus. ℟. Deus noster maniféste véniet.

Pro uno Mart. ℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Pro plur. Mart. ℣. Lætámini in Dómino, et exsultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Pro Conf. Pont. et non Pont. ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Pro una Sancta. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Ad Laudes.

Ant. Tibi soli peccávi * Dómine miserére mei.

Ps. Miserére mei. 64.

Ant. Dómine.

Psalmus 89.

Dómine, refúgium factus es nobis: * a generatióne in generatiónem.

Priúsquam montes fíerent, aut formarétur terra et orbis: * a sæculo et usque in sæculum tu es Deus.

Ne avértas hóminem in humilitátem: * et dixísti: Convertímini fílii hóminum.

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tamquam dies hestérna, quæ prætériit,

Et custódia in nocte, * quæ pro níhilo habéntur, eórum anni erunt.

Mane sicut herba tránseat, mane flóreat, et tránseat: * véspere décidat, indúret et aréscat.

Quia defécimus in ira tua, * et in furóre tuo turbáti sumus.

Posuísti iniquitátes nostras in conspéctu tuo: * sæculum nostrum in illuminatióne vultus tui.

Quóniam omnes dies nostri defecérunt: * et in ira tua defécimus.

Anni nostri sicut aránea meditabúntur: * dies annórum nostrórum in ipsis, septuagínta anni.

Si autem in potentátibus, octogínta anni: * et ámplius eórum, labor et dolor.

Quóniam supervénit mansuetúdo: * et corripiémur.

Quis novit potestátem iræ tuæ: * et præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?

Déxteram tuam sic notam fac: * et erudítos corde in sapiéntia.

Convértere Dómine úsquequo? * et deprecábilis esto super servos tuos.

Repléti sumus mane misericórdia tua: * et exultávimus et delectáti sumus ómnibus diébus nostris.

Lætáti sumus pro diébus, quibus nos humiliásti: * annis, quibus vídimus mala.

Réspice in servos tuos, et in ópera tua: * et dírige fílios eórum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera mánuum nostrárum dírige super nos: * et opus mánuum nostrárum dírige.

Ant. Dómine, refúgium factus es nobis.

Ant. In matutínis * meditábor in te.

Ps. Deus Deus meus. 20.

Ant. Cantémus.

Canticum Moysi.
Exod. 15.

Cantémus Dómino: gloriόse enim magnificátus est, * equum et ascensórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem:

Iste Deus meus, et glorificábo eum: * Deus patris mei, et exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor, Omnípotens nomen ejus. * Currus Pharaónis et exércitum ejus projécit in mare.

Elécti príncipes ejus submérsi sunt in Mari rubro: * abýssi operuérunt eos, descendérunt in profúndum quasi lapis.

Déxtera tua Dómine magnificáta est in fortitúdine: déxtera tua Dómine percússit inimícum. * Et in multitúdine glóriæ tuæ deposuísti adversários tuos:

Misísti iram tuam, quæ devorávit eos sicut stípulam. * Et in spíritu furóris tui congregátæ sunt aquæ:

Stetit unda fluens, * congregátæ sunt abýssi in médio mari.

Dixit inimícus: Pérsequar et comprehéndam, * dívidam spólia, implébitur ánima mea:

Evaginábo gládium meum, * interfíciet eos manus mea.

Flavit spíritus tuus, et opéruit eos mare: * submérsi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis símilis tui in fórtibus Dómine? * quis símilis tui, magníficus in sanctitáte, terríbilis atque laudábilis, fáciens mirabília?
Extendísti manum tuam, et devorávit eos terra. * Dux fuísti in misericórdia tua pópulo quem redemísti:
Et portásti eum in fortitúdine tua, * ad habitáculum sanctum tuum.
Ascendérunt pópuli, et iráti sunt: * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.
Tunc conturbáti sunt príncipes Edom, robústos Moab obtínuit tremor: * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.
Irruat super eos formído et pavor, * in magnitúdine bráchii tui:
Fiant immóbiles quasi lapis, donec pertránseat pópulus tuus Dómine, * donec pertránseat pópulus tuus iste, quem possedísti.
Introdúces eos, et plantábis in monte hæreditátis tuæ, * firmíssimo habitáculo tuo quod operátus es Dñe:
Sanctuárium tuum Dómine, quod firmavérunt manus tuæ. * Dóminus regnábit in ætérnum et ultra.
Ingréssus est enim eques Phárao cum cúrribus et equítibus ejus in mare: * et redúxit super eos Dóminus aquas maris:
Fílii autem Israël ambulavérunt per siccum * in médio ejus.

Ant. Cantémus Dómino glorióse.

Ant. In sanctis ejus * laudáte Deum.

Ps. Laudáte Dñm. 22.

Capitulum. Rom. 13. d.

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit. Abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis. Sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Lux ecce surgit aúrea,
Pallens facéssat cæcitas,
Quæ nosmet in præceps diu
Erróre traxit dévio.

Hæc lux serénum cónferat,
Purósque nos præstet sibi:
Nihil loquámur súbdolum:
Volvámus obscúrum nihil.

Sic tota decúrrat dies,
Ne lingua mendax, ne manus
Oculíve peccent lúbrici,
Ne noxa corpus ínquinet.

Speculátor astat désuper,
Qui nos diébus ómnibus,
Actúsque nostros próspicit
A luce prima in vésperum.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,

Cum Spíritu Paráclito,
Nunc et per omne sæculum.
Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exsultávimus, et delectáti sumus.

Ad Bened. Ant. In sanctitáte * serviámus Dño, et liberábit nos ab inimícis nostris.

Preces quando dicuntur, habentur supra in Feria II. 67.

Feria sexta
ad Matutinum.

Invit. Adorémus Dñm, * Quóniam ipse fecit nos.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Tu Trinitátis Unitas,
Orbem poténter quæ regis,
Atténde laudis cánticum,
Quod excubántes psállimus.

Nam léctulo consúrgimus
Noctis quiéto témpore,
Ut flagitémus ómnium
A te medélam vúlnerum.

Quo fraude quidquid dæmonum
In nóctibus delíquimus,
Abstérgat illud cœ́litus
Tuæ potéstas glóriæ.

Ne corpus astet sórdidum,
Nec torpor instet córdium,
Ne críminis contágio
Tepéscat ardor spíritus.

Ob hoc Redémptor, quæsumus,
Reple tuo nos lúmine,
Per quod diérum círculis
Nullis ruámus áctibus.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

Ant. Exsultáte.

Psalmus 80.

Exsultáte Deo adjutóri nostro: * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, et date týmpanum: * psaltérium jucúndum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tuba, * in insígni die solemnitátis vestræ.

Quia præcéptum in Israël est: * et judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cum exíret de terra Ægýpti: * linguam, quam non nóverat, audívit.

Divértit ab onéribus dorsum ejus: * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocásti me, et liberávi te: * exaudívi te in abscóndito tempestátis: probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi pópulus meus, et contestábor te: * Israël si audíeris me, non erit in te

deus recens, neque adorábis deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de terra Ægýpti: * diláta os tuum, et implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam: * et Israël non inténdit mihi.

Et dimísi eos secúndum desidéria cordis eórum, * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audísset me: * Israël si in viis meis ambulásset:

Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliássem: * et super tribulántes eos misíssem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei: * et erit tempus eórum in sæcula.

Et cibávit eos ex ádipe fruménti: * et de petra, melle saturávit eos.

Psalmus 81.

Deus stetit in synagóga deórum: * in médio autem deos dijúdicat.

Usquequo judicátis iniquitátem: * et fácies peccatórum súmitis?

Judicáte egéno, et pupíllo: * húmilem, et paúperem justificáte.

Erípite paúperem: * et egénum de manu peccatóris liberáte.

Nesciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant: * movebúntur ómnia fundaménta terræ.

Ego dixi: Dii estis, * et fílii Excélsi omnes.

Vos autem sicut hómines moriémini: * et sicut unus de princípibus cadétis.

Surge Deus, júdica terram: * quóniam tu hæreditábis in ómnibus Géntibus.

Ant. Exsultáte Deo adjutóri nostro.

Ant. Tu solus.

Psalmus 82.

Deus, quis símilis erit tibi? * Ne táceas, neque compescáris Deus:

Quóniam ecce inimíci tui sonuérunt: * et qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium: * et cogitavérunt advérsus sanctos tuos.

Dixérunt: Veníte, et disperdámus eos de gente: * et non memorétur nomen Israël ultra.

Quóniam cogitavérunt unanímiter: * simul advérsum te testaméntum disposuérunt, tabernácula Idumæórum et Ismahelítæ:

Moab, et Agaréni, Gebal, et Ammon, et Amalec: * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum

illis: * facti sunt in adjutórium fíliis Lot.

Fac illis sicut Mádian, et Sísaræ: * sicut Jabin in torrénte Cisson.

Disperiérunt in Endor: * facti sunt ut stercus terræ.

Pone príncipes eórum sicut Oreb, et Zeb, * et Zébee et Sálmana:

Omnes príncipes eórum: * qui dixérunt: Hæreditáte possideámus Sanctuárium Dei.

Deus meus pone illos ut rotam: * et sicut stípulam ante fáciem venti.

Sicut ignis, qui combúrit silvam: * et sicut flamma combúrens montes:

Ita persequéris illos in tempestáte tua: * et in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomínia: * et quærent nomen tuum Dómine.

Erubéscant, et conturbéntur in sæculum sæculi: * et confundántur, et péreant.

Et cognóscant quia nomen tibi Dñus: * tu solus Altíssimus in omni terra.

Psalmus 83.

Quam dilécta tabernácula tua Dómine virtútum: * concupíscit, et déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum, et caro mea * exsultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua Dómine virtútum: * Rex meus, et Deus meus.

Beáti, qui hábitant in domo tua Dñe: * in sǽcula sæculórum laudábunt te.

Beátus vir, cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrimárum in loco, quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dñe Deus virtútum exaúdi oratiónem meam: * aúribus pércipe Deus Jacob.

Protéctor noster áspice Deus: * et réspice in fáciem Christi tui:

Quia mélior est dies una in átriis tuis, * super míllia.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei: * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam, et veritátem díligit Deus: * grátiam et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos, qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo, qui sperat in te.

Ant. Tu solus Altíssimus super omnem terram.

Ant. Benedixísti.

Psalmus 84.

Benedixísti Dómine terram tuam: * avertísti captivitátem Jacob.

Remisísti iniquitátem plebis tuæ: * operuísti ómnia peccáta eórum.

Mitigásti omnem iram tuam: * avertísti ab ira indignatiónis tuæ.

Convérte nos Deus salutáris noster: * et avérte iram tuam a nobis.

Numquid in ætérnum irascéris nobis? * aut exténdes iram tuam a generatióne in generatiónem?

Deus tu convérsus vivificábis nos: * et plebs tua lætábitur in te.

Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam: * et salutáre tuum da nobis.

Aúdiam quid loquátur in me Dóminus Deus: * quóniam loquétur pacem in plebem suam.

Et super sanctos suos: * et in eos, qui convertúntur ad cor.

Verúmtamen prope timéntes eum salutáre ipsíus: * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia, et véritas obviavérunt sibi: * justítia, et pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est: * et justítia de cœlo prospéxit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem: * et terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit: * et ponet in via gressus suos.

Psalmus 85.

Inclína Dómine aurem tuam, et exaúdi me: * quóniam inops, et pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te.

Miserére mei Dñe, quóniam ad te clamávi tota die: * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te Dómine ánimam meam levávi.

Quóniam tu Dómine suávis, et mitis: * et multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Aúribus pércipe Dómine oratiónem meam: * et inténde voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te: * quia exaudísti me.

Non est símilis tui in diis Dómine: * et non est secúndum ópera tua.

Omnes Gentes quascúmque fecísti, vénient, et adorábunt coram te Dómine: * et glorificábunt nomen tuum.

Quóniam magnus es tu,

et fáciens mirabília; * tu es Deus solus.

Deduc me Dómine in via tua, et ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi Dómine Deus meus in toto corde meo, * et glorificábo nomen tuum in ætérnum:

Quia misericórdia tua magna est super me: * et eruísti ánimam meam ex inférno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, et synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam: * et non proposuérunt te in conspéctu suo.

Et tu Dómine Deus miserátor et misericors, * pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax,

Réspice in me, et miserére mei, * da impérium tuum púero tuo: et salvum fac fílium ancíllæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundántur: * quóniam tu Dñe adjuvísti me, et consolátus es me.

Ant. Benedixísti Dómine terram tuam.

Ant. Fundaménta ejus.

Psalmus 86.

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum: * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Psalmus 87.

Dómine Deus salútis meæ: * in die clamávi, et nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam:

Quia repléta est malis ánima mea: * et vita mea inférno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámplius: * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuérunt me in lacu

inferióri: * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus: * et omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longe fecísti notos meos a me: * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te Dómine tota die: * expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília: * aut médici suscitábunt, et confitebúntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua: * et justítia tua in terra obliviónis?

Et ego ad te Dómine clamávi: * et mane orátio mea prævéniet te.

Ut quid Dómine repéllis oratiónem meam: * avértis fáciem tuam a me?

Pauper sum ego, et in labóribus a juventúte mea: * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ: * et terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua tota die: * circumdedérunt me simul.

Elongásti a me amícum et próximum: * et notos meos a miséria.

Ant. Fundaménta ejus in móntibus sanctis.

Ant. Benedíctus.

Psalmus 88.

Misericórdias Dómini * in ætérnum cantábo.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo.

Quóniam dixísti: In ætérnum misericórdia ædificábitur in cœlis: * præparábitur véritas tua in eis.

Dispósui testaméntum eléctis meis, jurávi David servo meo: * usque in ætérnum præparábo semen tuum.

Et ædificábo in generatiónem et generatiónem * sedem tuam.

Confitebúntur cœli mirabília tua Dómine: * étenim veritátem tuam in ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino: * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus, qui glorificátur in consílio sanctórum: * magnus et terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtútum

quis símilis tibi? * potens es Dómine, et véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris: * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliásti sicut vulnerátum, supérbum: * in bráchio virtútis tuæ dispersísti inimícos tuos.

Tui sunt cœli, et tua est terra, orbem terræ et plenitúdinem ejus tu fundásti: * Aquilónem, et mare tu creásti.

Thabor et Hermon in nómine tuo exsultábunt: * tuum bráchium cum poténtia.

Firmétur manus tua, et exaltétur déxtera tua: * justítia et judícium præparátio sedis tuæ.

Misericórdia et véritas præcédent fáciem tuam: * beátus pópulus, qui scit jubilatiónem.

Dómine, in lúmine vultus tui ambulábunt, et in nómine tuo exsultábunt tota die: * et in justítia tua exaltabúntur.

Quóniam glória virtútis eórum tu es: * et in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assúmptio nostra: * et sancti Israël regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, et dixísti: * Pósui adjutórium in poténte: et exaltávi eléctum de plebe mea.

Invéni David servum meum: * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei: * et bráchium meum confortábit eum.

Nihil profíciet inimícus in eo, * et fílius iniquitátis non apponet nocére ei.

Et concídam a fácie ipsíus inimícos ejus: * et odiéntes eum in fugam convértam.

Et véritas mea, et misericórdia mea cum ipso: * et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus: * et in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me: Pater meus es tu * Deus meus, et suscéptor salútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum * excélsum præ régibus terræ.

In ætérnum servábo illi misericórdiam meam: * et testaméntum meum fidéle ipsi.

Et ponam in sǽculum sǽculi semen ejus: * et thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem derelíquerint fílii ejus legem meam: * et

in judíciis meis non ambuláverint:

Si justítias meas profanáverint: * et mandáta mea non custodíerint:

Visitábo in virga iniquitátes eórum: * et in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meam non dispérgam ab eo: * neque nocébo in veritáte mea:

Neque profanábo testaméntum meum: * et quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Semel jurávi in sancto meo, si David méntiar: * semen ejus in ætérnum manébit.

Et thronus ejus sicut sol in conspéctu meo, * et sicut luna perfécta in ætérnum: et testis in cœlo fidélis.

Tu vero repulísti et despexísti: * distulísti christum tuum.

Evertísti testaméntum servi tui: * profanásti in terra Sanctuárium ejus.

Destruxísti omnes sepes ejus: * posuísti firmaméntum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeúntes viam: * factus est oppróbrium vicínis suis.

Exaltásti déxteram depriméntium eum: * lætificásti omnes inimícos ejus.

Avertísti adjutórium gládii ejus: * et non es auxiliátus ei in bello.

Destruxísti eum ab emundatióne: * et sedem ejus in terram collisísti.

Minorásti dies témporis ejus; * perfudísti eum confusióne.

Usquequo Dómine avértis in finem: * exardéscet sicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea substántia: * numquid enim vane constituísti omnes fílios hóminum?

Quis est homo, qui vivet, et non vidébit mortem: * éruet ánimam suam de manu ínferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ Dómine, * sicut jurásti David in veritáte tua?

Memor esto Dómine oppróbrii servórum tuórum * (quod contínui in sinu meo) multárum Géntium.

Quod exprobravérunt inimíci tui Dómine, * quod exprobravérunt commutatiónem Christi tui.

Benedíctus Dóminus in ætérnum: * fiat, fiat.

Psalmus 93.

Deus ultiónum Dóminus: * Deus ultiónum líbere egit.

Exaltáre qui júdicas terram: * redde retributiónem supérbis.

Usquequo peccatóres Dómine, * úsquequo peccatóres gloriabúntur:

Effabúntur, et loquéntur iniquitátem: * loquéntur omnes, qui operántur injustítiam?

Pópulum tuum Dómine humiliavérunt: * et hæreditátem tuam vexavérunt.

Víduam, et ádvenam interfecérunt: * et pupíllos occidérunt.

Et dixérunt: Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite insipiéntes in pópulo: * et stulti aliquándo sápite.

Qui plantávit aurem, non aúdiet? * aut qui finxit óculum, non consíderat?

Qui córripit Gentes, non árguet: * qui docet hóminem sciéntiam?

Dóminus scit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ sunt.

Beátus homo, quem tu erudíeris Dómine: * et de lege tua docúeris eum,

Ut mítiges ei a diébus malis: * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repéllet Dóminus plebem suam: * et hæreditátem suam non derelínquet.

Quoadúsque justítia convertátur in judícium: * et qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.

Quis consúrget mihi advérsus malignántes? * aut quis stabit mecum advérsus operántes iniquitátem?

Nisi quia Dóminus adjúvit me: * paulo minus habitásset in inférno ánima mea.

Si dicébam: Motus est pes meus: * misericórdia tua Dómine adjuvábat me.

Secúndum multitúdinem dolórum meórum in corde meo: * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis: * qui fingis labórem in præcépto?

Captábunt in ánimam justi: * et sánguinem innocéntem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium: * et Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum: et in malítia eórum dispérdet eos: * dispérdet illos Dóminus Deus noster.

Ant. Benedíctus Dóminus in ætérnum.

Ant. Cantáte.

Psalmus 95.

Cantáte Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Confféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exsúltet terra: commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exsultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Psalmus 96.

Dóminus regnávit, exsúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus: * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes, sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.

Et exsultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine:

Quóniam tu Dóminus Altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum,

odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus.

Per Añum. ℣. Intret orátio mea in conspéctu tuo Dómine. ℟. Inclína aurem tuam ad precem meam.

In Adventu. ℣. Emítte Agnum Dómine Dominatórem terræ. ℟. De Petra desérti ad montem fíliæ Sion.

Pro uno Mart. ℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Pro plur. Mart. ℣. Exsúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Pro Conf. Pont. ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Pro Conf. non Pont. ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Pro una Sancta. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Laudes.

Ant. Spíritu principáli * confírma cor meum Deus.

Ps. Miserére. 64.

Ant. In veritáte.

Psalmus 142.

Dómine exaúdi oratiónem meam: aúribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua: * exaúdi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo: * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam: * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos sæculi: * et anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum, meditátus sum in ómnibus opéribus tuis: * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expándi manus meas ad te: * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaúdi me Dñe: * defécit spíritus meus.

Non avértas fáciem tuam a me: * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi mane misericórdiam tuam: * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam, in qua ámbulem: * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis Dómine, ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum Dómine vivificábis me, in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam: * et in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes, qui tríbulant ánimam meam: * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. In veritáte tua exaúdi me Dómine.

Ant. Illúmina Dómine * vultum tuum super nos.

Ps. Deus Deus meus. 20.

Ant. Dómine.

Canticum Habacuc. Cap. 3.

Dómine audívi auditiónem tuam, * et tímui.

Dómine opus tuum, * in médio annórum vivífica illud:

In médio annórum notum fácies: * cum irátus fúeris misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet, * et sanctus de monte Pharan:

Opéruit cœlos glória ejus: * et laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit: * córnua in mánibus ejus:

Ibi abscóndita est fortitúdo ejus: * ante fáciem ejus ibit mors.

Et egrediétur diábolus ante pedes ejus. * Stetit, et mensus est terram.

Aspéxit, et dissólvit Gentes: * et contríti sunt montes sǽculi.

Incurváti sunt colles mundi, * ab itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ, * turbabúntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es Dómine? * aut in flumínibus furor tuus? vel in mari indignátio tua?

Qui ascéndes super equos tuos: * et quadrígæ tuæ salvátio.

Súscitans suscitábis arcum tuum: * juraménta tríbubus quæ locútus es.

Flúvios scindes terræ: vidérunt te, et doluérunt montes: * gurges aquárum tránsiit.

Dedit abýssus vocem suam: * altitúdo manus suas levávit.

Sol, et luna stetérunt in habitáculo suo, * in luce sagittárum tuárum, ibunt

in splendóre fulgurántis hastæ tuæ.
In frémitu conculcábis terram: * et in furóre obstupefácies Gentes.
Egréssus es in salútem pópuli tui: * in salútem cum Christo tuo.
Percussísti caput de domo ímpii: * denudásti fundaméntum ejus usque ad collum.
Maledixísti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad dispergéndum me.
Exsultátio eórum * sicut ejus, qui dévorat paúperem in abscóndito.
Viam fecísti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.
Audívi, et conturbátus est venter meus: * a voce contremuérunt lábia mea.
Ingrediátur putrédo in óssibus meis, * et subter me scáteat.
Ut requiéscam in die tribulatiónis: * ut ascéndam ad pópulum accínctum nostrum.
Ficus enim non florébit: * et non erit germen in víneis.
Mentiétur opus olívæ: * et arva non áfferent cibum.
Abscindétur de ovíli pecus: * et non erit arméntum in præsépibus.
Ego autem in Dómino gaudébo: * et exsultábo in Deo Jesu meo.
Deus Dóminus fortitúdo mea: * et ponet pedes meos quasi cervórum.
Et super excélsa mea dedúcet me victor * in psalmis canéntem.
Ant. Dómine audívi audítum tuum et tímui.
Ant. In týmpano * et choro, in chordis et órgano laudáte Deum.
Ps. Laudáte Dñm. 22.

Capitulum. Rom. 13. d.

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit. Abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis. Sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Ætérna cœli glória,
Beáta spes mortálium,
Summi Tonántis Unice,
Castǽque proles Vírginis:
Da déxteram surgéntibus,
Exsúrgat et mens sóbria,
Flagrans et in laudem Dei
Grates repéndat débitas.
Ortus refúlget lúcifer,
Præítque solem núntius:
Cadunt tenébræ nóctium:
Lux sancta nos illúminet.
Manénsque nostris sénsibus,
Noctem repéllat sǽculi,

Omníque fine témporis
Purgáta servet péctora.

Quæsíta jam primum fides
In corde radíces agat:
Secúnda spes congaúdeat,
Qua major exstat cáritas.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exsultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus. Ant. Per víscera * misericórdiæ Dei nostri visitávit nos Oriens ex alto.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur supra in Feria II. 67.

Sabbato
ad Matutinum.

Invit. Dóminum Deum nostrum * Veníte, adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Summæ Parens cleméntiæ,
Mundi regis qui máchinam,
Uníus et substántiæ,
Trinúsque persónis Deus:

Nostros pius cum cánticis
Fletus benígne súscipe:
Ut corde puro sórdium
Te perfruámur lárgius.

Lumbos, jecúrque mórbidum
Flammis adúre cóngruis,
Accíncti ut artus éxcubent
Luxu remóto péssimo.

Quicúmque ut horas nóctium
Nunc concinéndo rúmpimus,
Ditémur omnes áffatim
Donis beátæ pátriæ.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

Ant. Quia mirabília.

Psalmus 97.

Cantáte Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus: * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israël.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, et exsultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu regis Dómini: * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exsultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Psalmus 98.

Dóminus regnávit, irascántur pópuli: * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus: * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno: quóniam terríbile, et sanctum est: * et honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes: * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus: * quóniam sanctum est.

Móyses et Aaron in sacerdótibus ejus: * et Sámuël inter eos, qui ínvocant nomen ejus:

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * et præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, et ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Quia mirabília fecit Dóminus.

Sequens Ant. et Ps. Jubiláte hic prætermittitur, quando dicitur in Laud. ut in Sabbatis, in quibus fit Offic. de S. Maria, et in Vigil. Nativ. Dñi in Sabbato occurr., et ejus loco dicitur

Ant. et Ps. Bonum est * confitéri Dómino. ut infra.

Ant. Jubiláte.

Psalmus 99.

Jubiláte Deo omnis terra: * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspéctu ejus, * in exsultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus: * ipse fecit nos, et non ipsi nos:

Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus: * introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis: confitémini illi:

Laudáte nomen ejus: quóniam suávis est Dóminus, in ætérnum misericórdia ejus, * et usque in genera-

tiónem et generatiónem véritas ejus.

Vel Psalmus 91.

Bonum est confitéri Dómino: * et psállere nómini tuo Altíssime.

Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam: * et veritátem tuam per noctem.

In decachórdo, psaltério: * cum cántico, in cíthara.

Quia delectásti me Dómine in factúra tua: * et in opéribus mánuum tuárum exsultábo.

Quam magnificáta sunt ópera tua Dómine! * nimis profúndæ factæ sunt cogitatiónes tuæ:

Vir insípiens non cognóscet: * et stultus non intélliget hæc.

Cum exórti fúerint peccatóres sicut fœnum: * et apparúerint omnes, qui operántur iniquitátem:

Ut intéreant in sæculum sæculi: * tu autem Altíssimus in ætérnum Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt: * et dispergéntur omnes, qui operántur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum: * et senéctus mea in misericórdia úberi.

Et despéxit óculus meus inimícos meos: * et in insurgéntibus in me malignántibus aúdiet auris mea.

Justus, ut palma florébit: * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi: * et bene patiéntes erunt, ut annúntient:

Quóniam rectus Dóminus Deus noster: * et non est iníquitas in eo.

Psalmus 100.

Misericórdiam, et judícium * cantábo tibi Dómine:

Psallam, et intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domus meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injústam: * faciéntes prævaricatiónes odívi.

Non adhæsit mihi cor pravum: * declinántem a me malígnum non cognoscébam.

Detrahéntem secréto próximo suo, * hunc persequébar.

Supérbo óculo, et insatiábili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles ter-

ræ ut sédeant mecum: * ámbulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat.

Non habitábit in médio domus meæ qui facit supérbiam: * qui lóquitur iníqua, non diréxit in conspéctu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ: * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operántes iniquitátem.

Ant. Jubiláte Deo omnis terra.

Vel Ant. Bonum est confitéri Dómino.

Ant. Clamor meus.

Psalmus 101.

Dómine exaúdi oratiónem meam: * et clamor meus ad te véniat.

Non avértas fáciem tuam a me: * in quacúmque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacúmque die invocávero te, * velóciter exaúdi me.

Quia defecérunt sicut fumus dies mei: * et ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percússus sum ut fœnum, et áruit cor meum: * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitus mei * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pellicáno solitúdinis: * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Tota die exprobrábant mihi inimíci mei: * et qui laudábant me, advérsum me jurábant.

Quia cínerem tamquam panem manducábam, * et potum meum cum fletu miscébam.

A fácie iræ et indignatiónis tuæ: * quia élevans allisísti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt: * et ego sicut fœnum árui.

Tu autem Dómine in ætérnum pérmanes: * et memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.

Tu exsúrgens miseréberis Sion: * quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus.

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus: * et terræ ejus miserebúntur.

Et timébunt Gentes nomen tuum Dómine, * et omnes reges terræ glóriam tuam.

Quia ædificávit Dóminus Sion: * et vidébitur in glória sua.

Respéxit in oratiónem humílium: * et non sprevit precem eórum.

Scribántur hæc in generatióne áltera: * et pópulus, qui creábitur, laudábit Dóminum:

Quia prospéxit de excélso sancto suo: * Dóminus de cœlo in terram aspéxit:

Ut audíret gémitus compeditórum: * ut sólveret fílios interemptórum:

Ut annúntient in Sion nomen Dómini: * et laudem ejus in Jerúsalem.

In conveniéndo pópulos in unum, * et reges ut sérviant Dómino.

Respóndit ei in via virtútis suæ: * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum: * in generatiónem et generatiónem anni tui.

Inítio tu Dómine terram fundásti: * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt, tu autem pérmanes: * et omnes sicut vestiméntum veteráscent.

Et sicut opertórium mutábis eos, et mutabúntur: * tu autem idem ipse es, et anni tui non defícient.

Fílii servórum tuórum habitábunt: * et semen eórum in sæculum dirigétur.

Psalmus 102.

Bénedic ánima mea Dómino: * et ómnia, quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic ánima mea Dómino: * et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis: * qui sanat omnes infirmitátes tuas.

Qui rédimit de intéritu vitam tuam: * qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus.

Qui replet in bonis desidérium tuum: * renovábitur ut áquilæ juvéntus tua:

Fáciens misericórdias Dóminus: * et judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias suas Móysi, * fíliis Israël voluntátes suas.

Miserátor, et misericors Dóminus: * longánimis, et multum misericors.

Non in perpétuum irascétur: * neque in ætérnum comminábitur.

Non secúndum peccáta nostra fecit nobis: * neque secúndum iniquitátes nostras retríbuit nobis.

Quóniam secúndum altitúdinem cœli a terra: * corroborávit misericórdiam suam super timéntes se.

Quantum distat ortus ab occidénte: * longe fecit a nobis iniquitátes nostras.

Quómodo miserétur pater filiórum, misértus est Dó-

minus timéntibus se: * quóniam ipse cognóvit figméntum nostrum.

Recordátus est quóniam pulvis sumus: * homo, sicut fœnum dies ejus, tamquam flos agri sic efflorébit.

Quóniam spíritus pertransíbit in illo, et non subsístet: * et non cognóscet ámplius locum suum.

Misericórdia autem Dómini ab ætérno, * et usque in ætérnum super timéntes eum.

Et justítia illíus in fílios filiórum, * his qui servant testaméntum ejus:

Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciéndum ea.

Dóminus in cœlo parávit sedem suam: * et regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dño omnes Angeli ejus: * poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino omnes virtútes ejus: * minístri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dño ómnia ópera ejus: * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic ánima mea Dómino.

Ant. Clamor meus ad te véniat Deus.

Ant. Bénedic.

Psalmus 103.

Bénedic ánima mea Dómino: * Dómine Deus meus magnificátus es veheménter.

Confessiónem, et decórem induísti: * amíctus lúmine sicut vestiménto:

Exténdens cœlum sicut pellem: * qui tegis aquis superióra ejus.

Qui ponis nubem ascénsum tuum: * qui ámbulas super pennas ventórum.

Qui facis Angelos tuos, spíritus: * et minístros tuos ignem uréntem.

Qui fundásti terram super stabilitátem suam: * non inclinábitur in sæculum sæculi.

Abýssus, sicut vestiméntum amíctus ejus: * super montes stabunt aquæ.

Ab increpatióne tua fúgient: * a voce tonítrui tui formidábunt.

Ascéndunt montes: et descéndunt campi * in locum, quem fundásti eis.

Términum posuísti, quem non transgrediéntur: * neque converténtur operíre terram.

Qui emíttis fontes in convállibus: * inter médium móntium pertransíbunt aquæ.

Potábunt omnes béstiæ

agri: * exspectábunt ónagri in siti sua.

Super ea vólucres cœli habitábunt: * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis: * de fructu óperum tuórum satiábitur terra:

Prodúcens fœnum juméntis, * et herbam servitúti hóminum:

Ut edúcas panem de terra: * et vinum lætíficet cor hóminis:

Ut exhílaret fáciem in óleo: * et panis cor hóminis confírmet.

Saturabúntur ligna campi, et cedri Líbani, quas plantávit: * illic pásseres nidificábunt.

Heródii domus dux est eórum: * montes excélsi cervis: petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora: * sol cognóvit occásum suum.

Posuísti ténebras, et facta est nox: * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ silvæ.

Cátuli leónum rugiéntes, ut rápiant, * et quærant a Deo escam sibi.

Ortus est sol, et congregáti sunt: * et in cubílibus suis collocabúntur.

Exíbit homo ad opus suum: * et ad operatiónem suam usque ad vésperum.

Quam magnificáta sunt ópera tua Dómine! * ómnia in sapiéntia fecísti: impléta est terra possessióne tua.

Hoc mare magnum, et spatiósum mánibus: * illic reptília, quorum non est númerus.

Animália pusílla cum magnis: * illic naves pertransíbunt.

Draco iste, quem formásti ad illudéndum ei: * ómnia a te exspéctant ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent: * aperiénte te manum tuam, ómnia implebúntur bonitáte.

Averténte autem te fáciem, turbabúntur: * aúferes spíritum eórum, et defícient, et in púlverem suum reverténtur.

Emíttes spíritum tuum, et creabúntur: * et renovábis fáciem terræ.

Sit glória Dómini in sæculum: * lætábitur Dóminus in opéribus suis:

Qui réspicit terram, et facit eam trémere: * qui tangit montes, et fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea: * psallam Deo meo, quámdiu sum.

Jucúndum sit ei elóquium meum: * ego vero delectábor in Dómino.

Defíciant peccatóres a terra, et iníqui ita ut non sint: * bénedic ánima mea Dómino.

Psalmus 104.

Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus: * annuntiáte inter Gentes ópera ejus.

Cantáte ei, et psállite ei: * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quǽrite Dóminum, et confirmámini: * quǽrite fáciem ejus semper.

Mementóte mirabílium ejus, quæ fecit: * prodígia ejus, et judícia oris ejus.

Semen Abraham, servi ejus: * fílii Jacob, elécti ejus.

Ipse Dóminus Deus noster: * in univérsa terra judícia ejus.

Memor fuit in sǽculum testaménti sui: * verbi, quod mandávit in mille generatiónes:

Quod dispósuit ad Abraham: * et juraménti sui ad Isaac:

Et státuit illud Jacob in præcéptum: * et Israël in testaméntum ætérnum:

Dicens: tibi dabo terram Chánaan, * funículum hæreditátis vestræ.

Cum essent número brevi, * paucíssimi et íncolæ ejus:

Et pertransiérunt de gente in gentem, * et de regno ad pópulum álterum.

Non relíquit hóminem nocére eis: * et corrípuit pro eis reges.

Nolíte tángere christos meos: * et in prophétis meis nolíte malignári.

Et vocávit famem super terram: * et omne firmaméntum panis contrívit.

Misit ante eos virum: * in servum venúmdatus est Joseph.

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus, ferrum pertránsiit ánimam ejus, * donec veníret verbum ejus.

Elóquium Dómini inflammávit eum: * misit rex, et solvit eum; princeps populórum, et dimísit eum.

Constítuit eum dóminum domus suæ: * et príncipem omnis possessiónis suæ:

Ut erudíret príncipes ejus sicut semetípsum: * et senes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Israël in Ægýptum: * et Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum suum veheménter: * et firmávit eum super inimícos ejus.

Convértit cor eórum ut odírent pópulum ejus: * et

dolum fácerent in servos ejus.
Misit Móysen servum suum: * Aaron, quem elégit ipsum.
Pósuit in eis verba signórum suórum, * et prodigiórum in terra Cham.
Misit ténebras, et obscurávit: * et non exacerbávit sermónes suos.
Convértit aquas eórum in sánguinem: * et occídit pisces eórum.
Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipsórum.
Dixit, et venit cœnomyía: * et cínifes in ómnibus fínibus eórum.
Pósuit plúvias eórum grándinem: * ignem comburéntem in terra ipsórum.
Et percússit víneas eórum, et ficúlneas eórum: * et contrívit lignum fínium eórum.
Dixit, et venit locústa, et bruchus, * cujus non erat númerus:
Et comédit omne fœnum in terra eórum: * et comédit omnem fructum terræ eórũ.
Et percússit omne primogénitum in terra eórum: * primítias omnis labóris eórum.
Et edúxit eos cum argénto et auro: * et non erat in tríbubus eórum infírmus.
Lætáta est Ægýptus in profectióne eórum: * quia incúbuit timor eórum super eos.
Expándit nubem in protectiónem eórum, * et ignem ut lucéret eis per noctem.
Petiérunt, et venit cotúrnix: * et pane cœli saturávit eos.
Dirúpit petram, et fluxérunt aquæ: * abiérunt in sicco flúmina;
Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod hábuit ad Abraham púerum suum.
Et edúxit pópulum suum in exsultatióne, * et eléctos suos in lætítia.
Et dedit illis regiónes Géntium: * et labóres populórum possedérunt:
Ut custódiant justificatiónes ejus, * et legem ejus requírant.

Ant. Bénedic ánima mea Dómino.

Ant. Vísita nos.

Psalmus 105.

Confitémini Dómino quóniam bonus: * quóniam in sæculum misericórdia ejus.
Quis loquétur poténtias Dómini, * audítas fáciet omnes laudes ejus?
Beáti, qui custódiunt judícium, * et fáciunt justítiam in omni témpore.

Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui: * vísita nos in salutári tuo:
Ad vidéndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætándum in lætítia gentis tuæ: * ut laudéris cum hæreditáte tua.
Peccávimus cum pátribus nostris: * injúste égimus, iniquitátem fécimus.
Patres nostri in Ægýpto non intellexérunt mirabília tua: * non fuérunt mémores multitúdinis misericórdiæ tuæ.
Et irritavérunt ascendéntes in mare, * Mare rubrum.
Et salvávit eos propter nomen suum: * ut notam fáceret poténtiam suam.
Et increpuit Mare rubrum, et exsiccátum est: * et dedúxit eos in abýssis sicut in desérto.
Et salvávit eos de manu odiéntium: * et redémit eos de manu inimíci.
Et opéruit aqua tribulántes eos: * unus ex eis non remánsit.
Et credidérunt verbis ejus: * et laudavérunt laudem ejus.
Cito fecérunt, oblíti sunt óperum ejus: * et non sustinuérunt consílium ejus.
Et concupiérunt concupiscéntiam in desérto: * et tentavérunt Deum in inaquóso.
Et dedit eis petitiónem ipsórum: * et misit saturitátem in ánimas eórum.
Et irritavérunt Móysen in castris: * Aaron sanctum Dómini.
Apérta est terra, et deglutívit Dathan: * et opéruit super congregatiónem Abíron.
Et exársit ignis in synagóga eórum: * flam̃a combússit peccatóres.
Et fecérunt vítulum in Horeb: * et adoravérunt scúlptile.
Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem vítuli comedéntis fœnum.
Oblíti sunt Deum, qui salvávit eos, * qui fecit magnália in Ægýpto, mirabília in terra Cham: terribília in Mari rubro.
Et dixit ut dispérderet eos: * si non Móyses eléctus ejus stetísset in confractióne in conspéctu ejus:
Ut avérteret iram ejus ne dispérderet eos: * et pro níhilo habuérunt terram desiderábilem:
Non credidérunt verbo ejus, et murmuravérunt in tabernáculis suis: * non exaudiérunt vocem Dómini.
Et elevávit manum suam

super eos: * ut prostérneret eos in desérto:
Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus: * et dispérgeret eos in regiónibus.
Et initiáti sunt Beélphegor: * et comedérunt sacrifícia mortuórum.
Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis: * et multiplicáta est in eis ruína.
Et stetit Phínees, et placávit: * et cessávit quassátio.
Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem et generatiónem usque in sempitérnum.
Et irritavérunt eum ad Aquas contradictiónis: * et vexátus est Móyses propter eos: quia exacerbavérunt spíritum ejus.
Et distínxit in lábiis suis: * non disperdidérunt Gentes, quas dixit Dñus illis.
Et commísti sunt inter Gentes, et didicérunt ópera eórum: et serviérunt sculptílibus eórum: * et factum est illis in scándalum.
Et immolavérunt fílios suos, * et fílias suas dæmóniis.
Et effudérunt sánguinem innocéntem: * sánguinem filiórum suórum et filiárum suárum, quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.
Et inifécta est terra in sanguínibus, et contamináta est in opéribus eórum: * et fornicáti sunt in adinventiónibus suis.
Et irátus est furóre Dóminus in pópulum suum: * et abominátus est hæreditátem suam.
Et trádidit eos in manus Géntium: * et domináti sunt eórum qui odérunt eos.
Et tribulavérunt eos inimíci eórum, et humiliáti sunt sub mánibus eórum: * sæpe liberávit eos.
Ipsi autem exacerbavérunt eum in consílio suo: * et humiliáti sunt in iniquitátibus suis.
Et vidit cum tribularéntur: * et audívit oratiónem eórum.
Et memor fuit testaménti sui: * et pœnítuit eum secúndum multitúdinem misericórdiæ suæ.
Et dedit eos in misericórdias * in conspéctu ómnium qui céperant eos.
Salvos nos fac Dómine Deus noster: * et cóngrega nos de natiónibus:
Ut confiteámur nómini sancto tuo: * et gloriémur in laude tua.
Benedíctus Dóminus Deus Israël a sæculo et usque in sæculum: * et dicet omnis pópulus: Fiat, fiat.

Psalmus 106.

Confitémini Dómino quóniam bonus: * quóniam

in sæculum misericórdia ejus.

Dicant qui redémpti sunt a Dómino, quos redémit de manu inimíci: * et de regiónibus congregávit eos:

A solis ortu, et occásu: * ab aquilóne, et mari.

Erravérunt in solitúdine in inaquóso: * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Esuriéntes, et sitiéntes: * ánima eórum in ipsis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur: * et de necessitátibus eórum erípuit eos.

Et dedúxit eos in viam rectam: * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus: * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Quia satiávit ánimam inánem: * et ánimam esuriéntem satiávit bonis.

Sedéntes in ténebris, et umbra mortis: * vinctos in mendicitáte et ferro.

Quia exacerbavérunt elóquia Dei: * et consílium Altíssimi irritavérunt.

Et humiliátum est in labóribus cor eórum: * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur: * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Et edúxit eos de ténebris, et umbra mortis: * et víncula eórum disrúpit.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus: * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Quia contrívit portas ǽreas: * et vectes férreos confrégit.

Suscépit eos de via iniquitátis eórum: * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abomináta est ánima eórum: * et appropinquavérunt usque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur: * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Misit verbum suum, et sanávit eos: * et erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus: * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Et sacríficent sacrifícium laudis: * et annúntient ópera ejus in exsultatióne.

Qui descéndunt mare in návibus, * faciéntes operatiónem in aquis multis.

Ipsi vidérunt ópera Dómini, * et mirabília ejus in profúndo.

Dixit, et stetit spíritus

procéllæ: * et exaltáti sunt fluctus ejus.

Ascéndunt usque ad cœlos, et descéndunt usque ad abýssos: * ánima eórum in malis tabescébat.

Turbáti sunt, et moti sunt sicut ébrius: * et omnis sapiéntia eórum devoráta est.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur, * et de necessitátibus eórum edúxit eos.

Et státuit procéllam ejus in auram: * et siluérunt fluctus ejus.

Et lætáti sunt quia siluérunt: * et dedúxit eos in portum voluntátis eórum.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus: * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Et exáltent eum in ecclésia plebis: * et in cáthedra seniórum laudent eum.

Pósuit flúmina in desértum: * et éxitus aquárum in sitim.

Terram fructíferam in salsúginem, * a malítia inhabitántium in ea.

Pósuit desértum in stagna aquárum: * et terram sine aqua in éxitus aquárum.

Et collocávit illic esuriéntes: * et constituérunt civitátem habitatiónis.

Et seminavérunt agros, et plantavérunt víneas: * et fecérunt fructum nativitátis.

Et benedíxit eis, et multiplicáti sunt nimis: * et juménta eórum non minorávit.

Et pauci facti sunt: * et vexáti sunt a tribulatióne malórum, et dolóre.

Effúsa est contémptio super príncipes: * et erráre fecit eos in ínvio, et non in via.

Et adjúvit paúperem de inópia: * et pósuit sicut oves famílias.

Vidébunt recti, et lætabúntur: * et omnis iníquitas oppilábit os suum.

Quis sápiens et custódiet hæc? * et intélliget misericórdias Dómini?

Ant. Vísita nos Dómine in salutári tuo.

Ant. Confitébor Dómino.

Psalmus 107.

Parátum cor meum Deus, parátum cor meum: * cantábo, et psallam in glória mea.

Exsúrge glória mea, exsúrge psaltérium, et cíthara: * exsúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis Dómine: * et psallam tibi in natiónibus.

Quia magna est super cœlos misericórdia tua: * et usque ad nubes véritas tua:

Exaltáre super cœlos Deus, et super omnem terram

glória tua: * ut liberéntur dilécti tui.
Salvum fac déxtera tua, et exaúdi me: * Deus locútus est in sancto suo:
Exsultábo, et dívidam Síchimam, * et convállem tabernaculórum dimétiar.
Meus est Gálaad, et meus est Manásses! * et Ephraïm suscéptio cápitis mei.
Juda rex meus: * Moab lebes spei meæ.
In Idumǽam exténdam calceaméntum meum: * mihi alienígenæ amíci fácti sunt.
Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumǽam?
Nonne tu Deus, qui repulísti nos, * et non exíbis Deus in virtútibus nostris?
Da nobis auxílium de tribulatióne: * quia vana salus hóminis.
In Deo faciémus virtútem: * et ipse ad níhilum dedúcet inimícos nostros.

Psalmus 108.

Deus laudem meam ne tacúeris: * quia os peccatóris, et os dolósi super me apértum est.
Locúti sunt advérsum me lingua dolósa, et sermónibus ódii circumdedérunt me: * et expugnavérunt me gratis.
Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi: * ego autem orábam.
Et posuérunt advérsum me mala pro bonis: * et ódium pro dilectióne mea.
Constítue super eum peccatórem: * et diábolus stet a dextris ejus.
Cum judicátur, éxeat condemnátus: * et orátio ejus fiat in peccátum.
Fiant dies ejus pauci: * et episcopátum ejus accípiat alter.
Fiant fílii ejus órphani: * et uxor ejus vídua.
Nutántes transferántur fílii ejus, et mendícent: * et ejiciántur de habitatiónibus suis.
Scrutétur fœnerátor omnem substántiam ejus: * et dirípiant aliéni labóres ejus.
Non sit illi adjútor: * nec sit qui misereátur pupíllis ejus.
Fiant nati ejus in intéritum: * in generatióne una deleátur nomen ejus.
In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspéctu Dómini: * et peccátum matris ejus non deleátur.
Fiant contra Dñm semper, et dispéreat de terra memória eórum: * pro eo quod non est recordátus fácere misericórdiam.

Et persecútus est hóminem ínopem, et mendícum, * et compúnctum corde mortificáre.

Et diléxit maledictiónem, et véniet ei: * et nóluit benedictiónem, et elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem sicut vestiméntum, * et intrávit sicut aqua in interióra ejus, et sicut óleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestiméntum, quo operítur: * et sicut zona, qua semper præcíngitur.

Hoc opus eórum, qui détrahunt mihi apud Dñm: * et qui loquúntur mala advérsus ánimam meam.

Et tu Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum: * quia suávis est misericórdia tua.

Líbera me quia egénus, et pauper ego sum: * et cor meum conturbátum est intra me.

Sicut umbra cum declínat, ablátus sum: * et excússus sum sicut locústæ.

Génua mea infirmáta sunt a jejúnio: * et caro mea immutáta est propter óleum.

Et ego factus sum oppróbrium illis: * vidérunt me, et movérunt cápita sua.

Adjuva me Dómine Deus meus: * salvum me fac secúndũ misericórdiam tuam.

Et sciant quia manus tua hæc: * et tu Dómine fecísti eam.

Maledícent illi, et tu benedíces: * qui insúrgunt in me, confundántur: servus autem tuus lætábitur.

Induántur qui détrahunt mihi, pudóre: * et operiántur sicut diplóide confusióne sua.

Confitébor Dómino nimis in ore meo: * et in médio multórum laudábo eum.

Quia ástitit a dextris paúperis, * ut salvam fáceret a persequéntibus ánimam meam.

Ant. Confitébor Dómino nimis in ore meo.

Per Annum. ℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

In Adventu. ℣. Egrediétur Dóminus de loco sancto suo. ℟. Véniet, ut salvet pópulum suum.

Pro B. Maria. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Laudes.

Ant. Benígne fac * in bona voluntáte tua Dómine.

Ps. Miserére. 64.

Ant. Bonum est.

Psalmus 91.

Bonum est confitéri Dño: * et psállere nómini tuo Altíssime.

Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam: * et veritátem tuam per noctem.

In decachórdo, psaltério: * cum cántico, in cíthara.

Quia delectásti me Dómine in factúra tua: * et in opéribus mánuum tuárum exsultábo.

Quam magnificáta sunt ópera tua Dómine: * nimis profúndæ factæ sunt cogitatiónes tuæ.

Vir insípiens non cognóscet: * et stultus non intélliget hæc.

Cum exórti fúerint peccatóres sicut fœnum: * et apparúerint omnes, qui operántur iniquitátem:

Ut intéreant in sǽculum sǽculi: * tu autem Altíssimus in ætérnum Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt: * et dispergéntur omnes, qui operántur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum: * et senéctus mea in misericórdia úberi.

Et despéxit óculus meus inimícos meos: * et in insurgéntibus in me malignántibus aúdiet auris mea.

Justus, ut palma florébit: * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi: * et bene patiéntes erunt, ut annúntient:

Quóniam rectus Dóminus Deus noster: * et non est iníquitas in eo.

Ant. Bonum est confitéri Dómino.

Ant. Métuant Dóminum * omnes fines terræ.

Ps. Deus Deus meus. 20.

Ant. Date magnitúdinem.

Canticum Moysi. Deut. 32.

Audíte cœli quæ loquor: * aúdiat terra verba oris mei.

Concréscat ut plúvia doctrína mea, * fluat ut ros elóquium meum,

Quasi imber super herbam, et quasi stillæ super grámina. * Quia nomen Dómini invocábo.

Date magnificéntiam Deo nostro. * Dei perfécta sunt ópera, et omnes viæ ejus judícia:

Deus fidélis, et absque ulla iniquitáte, justus et rectus. * Peccavérunt ei, et non fílii ejus in sórdibus:

Generátio prava atque

pervérsa. * Hǽccine reddis Dómino pópule stulte et insípiens?

Numquid non ipse est pater tuus, * qui possédit te, et fecit, et creávit te?

Meménto diérum antiquórum, * cógita generatiónes síngulas:

Intérroga patrem tuum, et annuntiábit tibi: * majóres tuos, et dicent tibi.

Quando dividébat Altíssimus Gentes: * quando separábat fílios Adam,

Constítuit términos populórum * juxta númerum filiórum Israël.

Pars autem Dómini, pópulus ejus: * Jacob funículus hæreditátis ejus.

Invénit eum in terra desérta, * in loco horróris, et vastæ solitúdinis:

Circumdúxit eum, et dócuit: * et custodívit quasi pupíllam óculi sui.

Sicut áquila próvocans ad volándum pullos suos, * et super eos vólitans,

Expándit alas suas, et assúmpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit: * et non erat cum eo deus aliénus.

Constítuit eum super excélsam terram: * ut coméderet fructus agrórum,

Ut súgeret mel de petra, * oleúmque de saxo duríssimo.

Butýrum de arménto, et lac de óvibus * cum ádipe agnórum, et aríetum filiórum Basan:

Et hircos cum medúlla trítici, * et sánguinem uvæ bíberet meracíssimum.

Incrassátus est diléctus, et recalcitrávit: * incrassátus, impinguátus, dilatátus,

Derelíquit Deum factórem suum, * et recéssit a Deo salutári suo.

Provocavérunt eum in diis aliénis, * et in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis, et non Deo, * diis, quos ignorábant:

Novi recentésque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum qui te génuit dereliquísti, * et oblítus es Dómini creatóris tui.

Vidit Dóminus, et ad iracúndiam concitátus est: * quia provocavérunt eum fílii sui et fíliæ.

Et ait: Abscóndam fáciem meam ab eis, * et considerábo novíssima eórum:

Generátio enim pervérsa est, * et infidéles fílii.

Ipsi me provocavérunt in eo, qui non erat Deus, * et

irritavérunt in vanitátibus suis:

Et ego provocábo eos in eo, qui non est pópulus, * et in gente stulta irritábo illos.

Ignis succénsus est in furóre meo, * et ardébit usque ad inférni novíssima:

Devorabítque terram cum gérmine suo, * et móntium fundaménta combúret.

Congregábo super eos mala, * et sagíttas meas complébo in eis.

Consuméntur fame, * et devorábunt eos aves morsu amaríssimo:

Dentes bestiárum immíttam in eos, * cum furóre trahéntium super terram, atque serpéntium.

Foris vastábit eos gládius, et intus pavor, * júvenem simul ac vírginem, lacténtem cum hómine sene.

Dixi: Ubinam sunt? * cessáre fáciam ex homínibus memóriam eórum.

Sed propter iram inimicórum dístuli: * ne forte superbírent hostes eórum,

Et dícerent: Manus nostra excélsa, et non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens absque consílio est, et sine prudéntia. * Utinam sáperent, et intellígerent, ac novíssima providérent.

Quómodo persequátur unus mille, * et duo fugent decem míllia?

Nonne ídeo, quia Deus suus véndidit eos, * et Dóminus conclúsit illos?

Non enim est Deus noster ut dii eórum: * et inimíci nostri sunt júdices.

De vínea Sodomórum, vínea eórum, * et de suburbánis Gomórrhæ:

Uva eórum uva fellis, * et botri amaríssimi.

Fel dracónum vinum eórum, * et venénum áspidum insanábile.

Nonne hæc cóndita sunt apud me, * et signáta in thesaúris meis?

Mea est últio, et ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum:

Juxta est dies perditiónis, * et adésse festínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum suum, * et in servis suis miserébitur:

Vidébit quod infirmáta sit manus, * et clausi quoque defecérunt, residuíque consúmpti sunt.

Et dicet: Ubi sunt dii eórum, * in quibus habébant fidúciam?

De quorum víctimis comedébant ádipes, * et bibébant vinum libáminum. Surgant, et opituléntur

vobis, * et in necessitáte vos prótegant.

Vidéte quod ego sim solus, * et non sit álius Deus præter me:

Ego occídam, et ego vívere fáciam: percútiam, et ego sanábo, * et non est qui de manu mea possit erúere.

Levábo ad cœlum manum meam, et dicam: * Vivo ego in ætérnum.

Si acúero ut fulgur gládium meum, * et arripúerit judícium manus mea:

Reddam ultiónem hóstibus meis, * et his qui odérunt me retríbuam.

Inebriábo sagíttas meas sánguine, * et gládius meus devorábit carnes,

De cruóre occisórum, * et de captivitáte, nudáti inimicórum cápitis.

Laudáte Gentes pópulum ejus, * quia sánguinem servórum suórum ulciscétur:

Et vindíctam retríbuet in hostes eórum, * et propítius erit terræ pópuli sui.

Ant. Date magnitúdinem Deo nostro.

Ant. In cýmbalis benesonántibus * laudáte Deum.

Ps. Laudáte Dóminum de cœlis. 22.

Capitulum. Rom. 13. d.

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit. Abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis. Sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Auróra jam spargit polum:
Terris dies illábitur:
Lucis resúltat spículum:
Discédat omne lúbricum.

Phantásma noctis éxsulet:
Mentis reátus córruat:
Quidquid tenébris hórridum
Nox áttulit culpæ, cadat.

Ut mane, quod nos últimum
Hic deprecámur cérnui,
Cum luce nobis éffluat,
Hoc dum canóre cóncrepat.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc et per omne sæculum. Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exsultávimus, et delectáti sumus.

Ad Bened. Ant. Illumináre * Dómine his, qui in ténebris sedent, et dírige pedes nostros in viam pacis, Deus Israël.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur supra in Feria II. 67.

Dominica
ad Vesperas.

Pater noster. Ave María.
℣. Deus in adjutórium. 19.
Ant. Dixit Dóminus.

Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis:
Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.
Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.
Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.
Jurávit Dñs, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.
Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.
Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.
De torrénte in via bibet: * proptérea exaltábit caput.
Ant. Dixit Dñs Dómino meo: Sede a dextris meis.
Ant. Fidélia.

Psalmus 110.

Confitébor tibi Dómine in toto corde meo: * in consílio justórum, et congregatióne.
Magna ópera Dómini: * exquisíta in omnes voluntátes ejus.
Conféssio et magnificéntia opus ejus: * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.
Memóriam fecit mirabílium suórum, miséricors et miserátor Dñus: * escam dedit timéntibus se.
Memor erit in sæculum testaménti sui: * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo:
Ut det illis hæreditátem Géntium: * ópera mánuum ejus véritas, et judícium.
Fidélia ómnia mandáta ejus: confirmáta in sæculum sæculi, * facta in veritáte et æquitáte.
Redemptiónem misit pópulo suo: * mandávit in ætérnum testaméntum suum.
Sanctum, et terríbile nomen ejus: * inítium sapiéntiæ timor Dómini.
Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in sæculũ sæculi.
Ant. Fidélia ómnia mandáta ejus: confirmáta in sæculum sæculi.
Ant. In mandátis.

Psalmus 111.

Beátus vir, qui timet Dóminum: * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus: * generátio rectórum benedicétur.

Glória, et divítiæ in domo ejus: * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Exórtum est in ténebris lumen rectis: * misericors, et miserátor, et justus.

Jucúndus homo qui miserétur et cómmodat, dispónet sermónes suos in judício: * quia in ætérnum non commovébitur.

In memória ætérna erit justus: * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus: * non commovébitur donec despíciat inimícos suos.

Dispérsit, dedit paupéribus: justítia ejus manet in sæculum sæculi, * cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, et irascétur, déntibus suis fremet et tabéscet: * desidérium peccatórum períbit.

Ant. In mandátis ejus cupit nimis.

Ant. Sit nomen Dómini.

Psalmus 112.

Laudáte púeri Dóminum: * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes Gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens paúperem:

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Ant. Sit nomen Dómini benedíctum in sæcula.

Ant. Nos qui vívimus.

Psalmus 113.

In éxitu Israël de Ægýpto, * domus Jacob de pópulo bárbaro:

Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israël potéstas ejus.

Mare vidit, et fugit: * Jordánis convérsus est retrórsum.

Montes exsultavérunt ut aríetes, * et colles sicut agni óvium.

Quid est tibi mare quod fugísti: * et tu Jordánis, quia convérsus es retrórsum?

Montes exsultástis sicut

aríetes, * et colles sicut agni óvium.
A fácie Dómini mota est terra, * a fácie Dei Jacob.
Qui convértit petram in stagna aquárum, * et rupem in fontes aquárum.
Non nobis Dómine, non nobis: * sed nómini tuo da glóriam.
Super misericórdia tua, et veritáte tua: * nequándo dicant Gentes: Ubi est Deus eórum?
Deus autem noster in cœlo: * ómnia quæcúmque vóluit, fecit.
Simulácra Géntium argéntum, et aurum, * ópera mánuum hóminum.
Os habent, et non loquéntur: * óculos habent, et non vidébunt.
Aures habent, et non aúdient: * nares habent, et non odorábunt.
Manus habent, et non palpábunt: pedes habent, et non ambulábunt: * non clamábunt in gútture suo.
Símiles illis fiant qui fáciunt ea: * et omnes qui confídunt in eis.
Domus Israël sperávit in Dómino: * adjútor eórum et protéctor eórum est.
Domus Aaron sperávit in Dómino: * adjútor eórum et protéctor eórum est,
Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino: * adjútor eórum et protéctor eórum est.
Dóminus memor fuit nostri: * et benedíxit nobis:
Benedíxit dómui Israël: * benedíxit dómui Aaron.
Benedíxit ómnibus, qui timent Dóminum, * pusíllis cum majóribus.
Adjíciat Dóminus super vos: * super vos, et super fílios vestros.
Benedícti vos a Dómino, * qui fecit cœlum, et terram.
Cœlum cœli Dómino: * terram autem dedit fíliis hóminum.
Non mórtui laudábunt te Dñe: * neque omnes, qui descéndunt in inférnum.
Sed nos qui vívimus, benedícimus Dño, * ex hoc nunc et usque in sǽculum.
Ant. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino.

Capitulum. 2. Cor. 1.

Benedíctus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

Lucis Creátor óptime
Lucem diérum próferens,
Primórdiis lucis novæ,
Mundi parans oríginem:

Qui mane junctum vésperi
Diem vocári præcipis:
Illábitur tetrum chaos,
Audi preces cum flétibus.

Ne mens graváta crímine,
Vitæ sit exsul múnere,
Dum nil perénne cógitat,
Seséque culpis ílligat.

Cœléste pulset óstium:
Vitále tollat præmium:
Vitémus omne nóxium:
Purgémus omne péssimum.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Prædictus Hymnus cum suo ℣. dicitur a Dom. II. post Epiph. usque ad Dom. I. Quadrages., Capit. vero prædictum dicitur in eisdem Dom. post Epiph. usque ad Septuag. tantum. Dicitur etiam in fer. Offic. ab Oct. Epiph. usque ad Dom. I. Quadrag. Similiter et ℣.; Ant. autem cum Ps. semper dicuntur ut supra, quando fit Offic. de Dom., exceptis Dom. Advent., quæ habent Ant. proprias.

Canticum B. Mariæ Virg.

Lucæ 1. c.

Magníficat * ánima mea Dóminum:
Et exsultávit spíritus meus * in Deo salutári meo.
Quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.
Quia fecit mihi magna qui potens est: * et sanctum nomen ejus.
Et misericórdia ejus a progénie in progénies * timéntibus eum.
Fecit poténtiam in bráchio suo; * dispérsit supérbos mente cordis sui.
Depósuit poténtes de sede, * et exaltávit húmiles.
Esuriéntes implévit bonis: * et dívites dimísit inánes.
Suscépit Israël púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ.
Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, et sémini ejus in sæcula.
Glória Patri.

Deinde dicitur Antiphona et Oratio propria.

Feria secunda
ad Vesperas.

Ant. Inclinávit.

Psalmus 114.

Diléxi, quóniam exaúdiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.
Quia inclinávit aurem suam mihi: * et in diébus meis invocábo.
Circumdedérunt me dolóres mortis: * et perícula inférni invenérunt me.
Tribulatiónem et dolórem

invéni: * et nomen Dómini invocávi.

O Dómine líbera ánimam meam: * misericors Dóminus, et justus, et Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus: * humiliátus sum, et liberávit me.

Convértere ánima mea in réquiem tuam: * quia Dóminus benefécit tibi.

Quia erípuit ánimam meam de morte: * óculos meos a lácrimis, pedes meos a lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

Ant. Inclinávit Dóminus aurem suam mihi.

Ant. Crédidi.

Psalmus 115.

Crédidi, propter quod locútus sum: * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam: * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus:

O Dómine quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et fílius ancíllæ tuæ.

Dirupísti víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus: * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.

Ant. Crédidi, propter quod locútus sum.

Ant. Laudáte.

Psalmus 116.

Laudáte Dóminum omnes Gentes: * laudáte eum omnes pópuli:

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: * et véritas Dómini manet in ætérnum.

Ant. Laudáte Dóminum omnes Gentes.

Ant. Clamávi.

Psalmus 119.

Ad Dóminum cum tribulárer clamávi: * et exaudívit me.

Dómine líbera ánimam meam a lábiis iníquis, * et a lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagíttæ poténtis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est: habitávi cum habitántibus Cedar: * multum íncola fuit ánima mea.

Cum his, qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. Clamávi, et exaudívit me.

Ant. Unde véniet.

Psalmus 120.

Levávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum a Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum: * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui custódit Israël.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua, * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te: * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat intróitum tuum, et éxitum tuum: * ex hoc nunc, et usque in sǽculum.

Ant. Unde véniet auxílium mihi.

Capitulum. 2. Cor. 1.

Benedíctus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

Imménse cœli Cónditor,
Qui mixta ne confúnderent,
Aquæ fluénta dívidens,
Cœlum dedísti límitem.

Firmans locum cœléstibus,
Simúlque terræ rívulis;
Ut unda flam̃as témperet,
Terræ solum ne díssipent.

Infúnde nunc, piíssime,
Donum perénnis grátiæ:
Fraudis novæ ne cásibus
Nos error átterat vetus.

Lucem fides adaúgeat:
Sic lúminis jubar ferat:
Hæc vana cuncta próterat:
Hanc falsa nulla cómprimant.

Præsta, Pater piíssime,
Patrĩque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sǽculum. Amen.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. Magníficat * ánima mea Dóminum, quia respéxit Deus humilitátem meam.

In Feriis Adventus post Ant. ad Magnificat, dicuntur sequentes Preces flexis genibus, si dicendæ sint.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Pater noster. totum dicitur clara voce.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Ego dixi: Dómine miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

℣. Convértere Dómine úsquequo. ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos.

℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te.

℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exsúltent.

℣. Dómine salvum fac regem. ℟. Et exaúdi nos in die, qua invocavérimus te.

℣. Salvum fac pópulum tuum Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ. ℟. Et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum.

℣. Meménto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab inítio.

℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis.

℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis Dómine, et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

℣. Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te.

℣. Pro afflíctis et captívis. ℟. Líbera eos Deus Israël ex ómnibus tribulatiónibus suis.

℣. Mitte eis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére eos.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

Deinde dicitur

Ps. 50. Miserére mei Deus. ut in fer. 2. ad Laud. 64.

Finito Psalmo, dicitur

℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

℣. Exsúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio, quando propria non assignatur, dicitur de Dom. præced., ut habetur in Proprio de Tempore.

Ant. cum Ps. semper dicuntur ad Vesp. in Offic. fer., ut hic

in Psalt.: Hymni vero ab Oct. Epiph. usque ad Dom. I. Quadr.; Ant. autem ad Magnificat eodem tempore usque ad Septuag.

Feria tertia
ad Vesperas.

Ant. In domum Dómini.

Psalmus 121.

Lætátus sum in his, quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.

Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas: * cujus participátio ejus in idípsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini: * testimónium Israël ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem, * et abundántia diligéntibus te:

Fiat pax in virtúte tua: * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te:

Propter domum Dñi Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. In domum Dómini lætántes íbimus.

Ant. Qui hábitas.

Psalmus 122.

Ad te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce sicut óculi servórum, * in mánibus dominórum suórum.

Sicut óculi ancíllæ in mánibus dóminæ suæ: * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum donec misereátur nostri.

Miserére nostri Dómine, miserére nostri: * quia multum repléti sumus despectióne:

Quia multum repléta est ánima nostra: * oppróbrium abundántibus, et despéctio supérbis.

Ant. Qui hábitas in cœlis, miserére nobis.

Ant. Adjutórium.

Psalmus 123.

Nisi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israël: * nisi quia Dóminus erat in nobis.

Cum exsúrgerent hómines in nos, * forte vivos deglutíssent nos:

Cum irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuísset nos.

Torréntem pertransívit ánima nostra: * fórsitan pertransísset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus * qui non dedit nos, in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra sicut passer erépta est * de láqueo venántium:
Láqueus contrítus est, * et nos liveráti sumus.
Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum et terram.
Ant. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.
Ant. Bénefac.

Psalmus 124.

Qui confídunt in Dómino, sicut mons Sion: * non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúsalem.
Montes in circúitu ejus: * et Dóminus in circúitu pópuli sui, ex hoc nunc et usque in sǽculum.
Quia non relínquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum: * ut non exténdant justi ad iniquitátem manus suas.
Bénefac Dómine bonis, * et rectis corde.
Declinántes autem in obligatiónes addúcet Dñus cum operántibus iniquitátem: * pax super Israël.
Ant. Bénefac Dómine bonis, et rectis corde.
Ant. Facti sumus.

Psalmus 125.

In converténdo Dóminus captivitátem Sion: * facti sumus sicut consoláti:
Tunc replétum est gaúdio os nostrum: * et lingua nostra exsultatióne.
Tunc dicent inter Gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.
Magnificávit Dóminus fácere nobíscum: * facti sumus lætántes.
Convérte Dómine captivitátem nostram, * sicut torrens in Austro.
Qui séminant in lácrimis, * in exsultatióne metent.
Eúntes ibant et flebant, * mitténtes sémina sua.
Veniéntes autem vénient cum exsultatióne, * portántes manípulos suos.
Ant. Facti sumus sicut consoláti.

Capitulum. 2. Cor. 1.

Benedíctus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

Tellúris alme Cónditor,
Mundi solum qui séparans,
Pulsis aquæ moléstiis,
Terram dedísti im̃óbilem:
Ut germen aptum próferens,
Fulvis decóra flóribus,
Fœcúnda fructu sísteret,
Pastúmque gratum rédderet.

Mentis perústæ vúlnera
Munda viróre grátiæ:
Ut facta fletu díluat,
Motúsque pravos átterat.

Jussis tuis obtémperet:
Nullis malis appróximet:
Bonis repléri gaúdeat,
Et mortis ictum nésciat.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. Exsúltet * spíritus meus in Deo salutári meo.

Preces, si dicendæ sint, habentur supra in Vesp. Fer. II. 147.

Feria quarta ad Vesperas.

Ant. Non confundétur.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cum déderit diléctis suis somnum: * ecce hæréditas Dómini fílii: merces fructus ventris.

Sicut sagíttæ in manu poténtis: * ita fílii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Beáti.

Psalmus 127.

Beáti omnes, qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis: * beátus es, et bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abúndans, * in latéribus domus tuæ.

Fílii tui sicut novéllæ olivárum, * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion: * et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas fílios filiórum tuórum, * pacem super Israël.

Ant. Beáti omnes, qui timent Dóminum.

Ant. Sæpe.

Psalmus 128.

Sæpe expugnavérunt me a juventúte mea, * dicat nunc Israël:

Sæpe expugnavérunt me a juventúte mea: * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres: * prolongavérunt iniquitátem suam.

Dóminus justus concídit cervíces peccatórum: * confundántur et convertántur retrórsum omnes, qui odérunt Sion.

Fiant sicut fœnum tectórum: * quod priúsquam evellátur, exáruit:

De quo non implévit manum suam qui metit, * et sinum suum qui manípulos cólligit.

Et non dixérunt qui prætéribant: Benedíctio Dñi super vos: * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Ant. Sæpe expugnavérunt me a juventúte mea.

Ant. De profúndis.

Psalmus 129.

De profúndis clamávi ad te Dómine: * Dómine exaúdi vocem meam:

Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris Dómine: * Dómine quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est: * et propter legem tuam sustínui te Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem: * speret Israël in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia: * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israël, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. De profúndis clamávi ad te Dómine.

Ant. Speret.

Psalmus 130.

Dómine non est exaltátum cor meum: * neque eláti sunt óculi mei.

Neque ambulávi in magnis: * neque in mirabílibus super me.

Si non humíliter sentiébam: * sed exaltávi ánimam meam:

Sicut ablactátus est super matre sua, * ita retribútio in ánima mea.

Speret Israël in Dómino, * ex hoc nunc et usque in sæculum.

Ant. Speret Israël in Dómino.

Capitulum. 2. Cor. 1.

Benedíctus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu

Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

Cœli Deus sanctíssime,
Qui lúcidas mundi plagas
Candóre pingis ígneo,
Augens decóro lúmine:

Quarto die qui flámeam
Dum solis accéndis rotam,
Lunæ minístras órdinem,
Vagósque cursus síderum:

Ut nóctibus, vel lúmini
Diremptiónis términum,
Primórdiis et ménsium
Signum dares notíssimum;

Expélle noctem córdium:
Abstérge sordes méntium:
Resólve culpæ vínculum:
Evérte moles críminum.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. Respéxit * Dóminus humilitátem meam, et fecit in me magna, qui potens est.

Preces, si dicendæ sint, habentur supra in Vesp. Fer. II. 147.

Feria quinta
ad Vesperas.

Ant. Et omnis.

Psalmus 131.

Meménto Dñe David, * et omnis mansuetúdinis ejus:

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domus meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:

Si dédero somnum óculis meis, * et pálpebris meis dormitatiónem:

Et réquiem tempóribus meis: donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis silvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.

Surge Dómine in réquiem tuam, * tu et arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induántur justítiam: * et sancti tui exsúltent.

Propter David servum tuum, * non avértas fáciem Christi tui.

Jurávit Dóminus David veritátem, et non frustrábitur eam: * de fructu

ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodíerint fílii tui testaméntum meum, * et testimónia mea hæc, quæ docébo eos:

Et fílii eórum usque in sæculum, * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion: * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in sæculum sæculi: * hic habitábo quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam: * paúperes ejus saturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam salutári: * et sancti ejus exsultatióne exsultábunt.

Illuc prodúcam cornu David, * parávi lucérnam Christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne: * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Ant. Et omnis mansuetúdinis ejus.

Ant. Ecce.

Psalmus 132.

Ecce quam bonum, et quam jucúndum * habitáre fratres in unum:

Sicut unguéntum in cápite, * quod descéndit in barbam, barbam Aaron,

Quod descéndit in oram vestiménti ejus: * sicut ros Hermon, qui descéndit in montem Sion.

Quóniam illic mandávit Dóminus benedictiónem, * et vitam usque in sæculum.

Ant. Ecce quam bonum, et quam jucúndum habitáre fratres in unum.

Ant. Omnia.

Psalmus 134.

Laudáte nomen Dómini, * laudáte servi Dñm.

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri.

Laudáte Dóminum, quia bonus Dñus: * psállite nómini ejus, quóniam suáve.

Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israël in possessiónem sibi.

Quia ego cognóvi quod magnus est Dóminus, * et Deus noster præ ómnibus diis.

Omnia quæcúmque vóluit, Dóminus fecit in cœlo, et in terra, * in mari, et in ómnibus abýssis.

Edúcens nubes ab extrémo terræ: * fúlgura in plúviam fecit.

Qui prodúcit ventos de thesaúris suis: * qui percússit primogénita Ægýpti ab hómine usque ad pecus.

Et misit signa, et prodígia in médio tui Ægýpte: * in Pharaónem, et in omnes servos ejus.

Qui percússit gentes multas: * et occídit reges fortes:

Sehon regem Amorrhæórum, et Og regem Basan, * et ómnia regna Chánaan.

Et dedit terram eórum hæreditátem, * hæreditátem Israël pópulo suo.

Dómine nomen tuum in ætérnum: * Dómine memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.

Quia judicábit Dóminus pópulum suum: * et in servis suis deprecábitur.

Simulácra Géntium argéntum, et aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquéntur: * óculos habent, et non vidébunt.

Aures habent, et non aúdient: * neque enim est spíritus in ore ipsórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea: * et omnes, qui confídunt in eis.

Domus Israël benedícite Dómino: * domus Aaron benedícite Dómino.

Domus Levi benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.

Benedíctus Dóminus ex Sion, * qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. Omnia quæcúmque vóluit Dóminus fecit.

Ant. Quóniam in ætérnum.

Psalmus 135.

Confitémini Dómino quóniam bonus: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui facit mirabília magna solus: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui fecit cœlos in intelléctu: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui firmávit terram super aquas: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui fecit luminária magna: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Solem in potestátem diéi: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Lunam, et stellas in potestátem noctis: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui percússit Ægýptum cum primogénitis eórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui edúxit Israël de médio eórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

In manu poténti, et brá-

chio excélso: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui divísit Mare rubrum in divisiónes: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et edúxit Israël per médium ejus: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et excússit Pharaónem, et virtútem ejus in Mari rubro: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui tradúxit pópulum suum per desértum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui percússit reges magnos: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et occídit reges fortes: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Sehon regem Amorrhæórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et Og regem Basan: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et dedit terram eórum hæreditátem: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Hæreditátem Israël servo suo: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Quia in humilitáte nostra memor fuit nostri: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Et redémit nos ab inimícis nostris: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Qui dat escam omni carni: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Confitémini Deo cœli: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Confitémini Dómino dominórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Ant. Quóniam in ætérnum misericórdia ejus.
Ant. Hymnum cantáte.

Psalmus 136.

Super flúmina Babylónis, illic sédimus et flévimus: * cum recordarémur Sion:
In salícibus in médio ejus, * suspéndimus órgana nostra.
Quia illic interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum:
Et qui abduxérunt nos: * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.
Quómodo cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna?
Si oblítus fúero tui Jerúsalem, * oblivióni detur déxtera mea.
Adhæreat lingua mea faúcibus meis, * si non memínero tui:
Si non proposúero Jerúsalem, * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto Dómine filiórum Edom, * in die Jerúsalem:

Qui dicunt: Exinaníte, exinaníte * usque ad fundaméntum in ea.

Fília Babylónis mísera: * beátus, qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuísti nobis.

Beátus, qui tenébit, * et allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Capitulum. 2. Cor. 1.

Benedíctus Deus, et Pater Dñi nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

Magnæ Deus poténtiæ,
Qui fértili natos aqua
Partim relínquis gúrgiti,
Partim levas in äëra.

Demérsa lymphis ímprimens,
Subvécta cœlis érigens:
Ut stirpe ab una pródita,
Divérsa répleant loca:

Largíre cunctis sérvulis,
Quos mundat unda sánguinis,
Nescíre lapsus críminum,
Nec ferre mortis tædium.

Ut culpa nullum déprimat:
Nullum éfferat jactántia:
Elísa mens ne cóncidat:
Eláta mens ne córruat.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. Fac Deus * poténtiam in bráchio tuo: dispérde supérbos, et exálta húmiles.

Preces, si dicendæ sint, habentur supra in Vesp. Fer. II. 147.

Feria sexta
ad Vesperas.

Ant. In conspéctu.

Psalmus 137.

Confitébor tibi Dómine in toto corde meo: * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Super misericórdia tua, et veritáte tua: * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacúmque die invocávero te, exaúdi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi Dómine omnes reges terræ: * quia

audiérunt ómnia verba oris tui:

Et cantent in viis Dómini: * quóniam magna est glória Dómini.

Quóniam excélsus Dóminus, et humília réspicit: * et alta a longe cognóscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * et super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: * Dómine misericórdia tua in sǽculum: ópera mánuum tuárum ne despícias.

Ant. In conspéctu Angelórum psallam tibi Deus meus.

Ant. Dómine.

Psalmus 138.

Dómine probásti me, et cognovísti me: * tu cognovísti sessiónem meam, et resurrectiónem meam.

Intellexísti cogitatiónes meas de longe: * sémitam meam, et funículum meum investigásti.

Et omnes vias meas prævidísti: * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce Dómine tu cognovísti ómnia novíssima, et antíqua: * tu formásti me, et posuísti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me: * confortáta est, et non pótero ad eam.

Quo ibo a spíritu tuo? * et quo a fácie tua fúgiam?

Si ascéndero in cœlum, tu illic es: * si descéndero in inférnum, ades.

Si súmpsero pennas meas dilúculo, * et habitávero in extrémis maris:

Etenim illuc manus tua dedúcet me: * et tenébit me déxtera tua.

Et dixi: Fórsitan ténebræ conculcábunt me: * et nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obscurabúntur a te, et nox sicut dies illuminábitur: * sicut ténebræ ejus, ita et lumen ejus.

Quia tu possedísti renes meos: * suscepísti me de útero matris meæ.

Confitébor tibi quia terribíliter magnificátus es: * mirabília ópera tua, et ánima mea cognóscit nimis.

Non est occultátum os meum a te, quod fecísti in occúlto: * et substántia mea in inferióribus terræ.

Imperféctum meum vidérunt óculi tui, et in libro tuo omnes scribéntur: * dies formabúntur, et nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui Deus: * nimis confortátus est principátus eórum.

Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabúntur: * exsurréxi, et adhuc sum tecum.

Si occíderis Deus peccatóres: * viri sánguinum declináte a me:

Quia dícitis in cogitatióne: * accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonne qui odérunt te Dómine, óderam? * et super inimícos tuos tabescébam?

Perfécto ódio óderam illos: * et inimíci facti sunt mihi.

Proba me Deus et scito cor meum: * intérroga me, et cognósce sémitas meas.

Et vide, si via iniquitátis in me est: * et deduc me in via ætérna.

Ant. Dómine probásti me, et cognovísti me.

Ant. A viro iníquo.

Psalmus 139.

Eripe me Dómine ab hómine malo: * a viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde: * tota die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpéntis: * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me Dómine de manu peccatóris: * et ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos: * abscondérunt supérbi láqueum mihi:

Et funes extendérunt in láqueum: * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino: Deus meus es tu: * exaúdi Dómine vocem deprecatiónis meæ.

Dómine, Dómine virtus salútis meæ: * obumbrásti super caput meum in die belli:

Ne tradas me Dómine a desidério meo peccatóri: * cogitavérunt contra me, ne derelínquas me, ne forte exalténtur.

Caput circúitus eórum: * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes, in ignem dejícies eos: * in misériis non subsístent.

Vir linguósus non dirigétur in terra: * virum injústum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis: * et vindíctam paúperum.

Verúmtamen justi confitebúntur nómini tuo: * et habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. A viro iníquo líbera me Dómine.

Ant. Dómine.

Psalmus 140.

Dómine clamávi ad te, exaúdi me: * inténde voci meæ, cum clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo: * elevátio mánuum meárum sacrifícium vespertínum.

Pone Dómine custódiam ori meo: * et óstium circumstántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusándas excusatiónes in peccátis.

Cum homínibus operántibus iniquitátem: * et non communicábo cum eléctis eórum.

Corrípiet me justus in misericórdia, et increpábit me: * óleum autem peccatóris non impínguet caput meum.

Quóniam adhuc et orátio mea in beneplácitis eórum: * absórpti sunt juncti petræ júdices eórum.

Aúdient verba mea quóniam potuérunt: * sicut crassitúdo terræ erúpta est super terram.

Dissipáta sunt ossa nostra secus inférnum: * quia ad te Dómine, Dómine óculi mei: in te sperávi, non aúferas ánimam meam.

Custódi me a láqueo, quem statuérunt mihi: * et a scándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres: * singuláriter sum ego donec tránseam.

Ant. Dómine clamávi ad te, exaúdi me.

Ant. Pórtio mea.

Psalmus 141.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * voce mea ad Dóminum deprecátus sum:

Effúndo in conspéctu ejus oratiónem meam, * et tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio.

In deficiéndo ex me spíritum meum, * et tu cognovísti sémitas meas.

In via hac, qua ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram et vidébam: * et non erat qui cognósceret me.

Périit fuga a me, * et non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te Dómine, * dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Inténde ad deprecatiónem meam: * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me a persequéntibus me: * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam ad confiténdum nómini tuo: * me exspéctant justi, donec retríbuas mihi.

Ant. Pórtio mea Dómine sit in terra vivéntium.

Capitulum. 2. Cor. 1.

Benedíctus Deus, et Pater Dñi nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

Hóminis supérne Cónditor,
Qui cuncta solus órdinans,
Humum jubes prodúcere
Reptántis et feræ genus:

Et magna rerum córpora,
Dictu jubéntis vívida,
Per témporum certas vices
Obtemperáre sérvulis:

Repélle, quod cupídinis
Ciénte vi nos ímpetit,
Aut móribus se súggerit,
Aut áctibus se intérserit.

Da gaudiórum præmia,
Da gratiárum múnera:
Dissólve litis víncula:
Astrínge pacis fœdera.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. Depósuit * poténtes, sanctos persequéntes: et exaltávit húmiles, Christũ confiténtes.

Preces, si dicendæ sint, habentur supra in Vesp. Fer. II. 147.

Sabbato ad Vesperas.

Ant. Benedíctus.

Psalmus 143.

Benedíctus Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * et dígitos meos ad bellum.

Misericórdia mea, et refúgium meum: * suscéptor meus, et liberátor meus:

Protéctor meus, et in ipso sperávi: * qui subdit pópulum meum sub me.

Dómine quid est homo, quia innotuísti ei? * aut fílius hóminis, quia réputas eum?

Homo vanitáti símilis factus est: * dies ejus sicut umbra prætéreunt.

Dómine inclína cœlos tuos, et descénde: * tange montes, et fumigábunt.

Fúlgura coruscatiónem, et dissipábis eos: * emítte sagíttas tuas, et conturbábis eos:

Emítte manum tuam de alto, éripe me, et líbera me de aquis multis: * de manu filiórum alienórum.

Quorum os locútum est vanitátem: * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Deus cánticum novum cantábo tibi: * in psaltério, decachórdo psallam tibi.

Qui das salútem régibus: * qui redemísti David servum tuum de gládio malígno: éripe me.

Et érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum est vanitátem: * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis:

Quorum fílii, sicut novéllæ plantatiónes * in juventúte sua.

Fíliæ eórum compósitæ: * circumornátæ ut similitúdo templi.

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud.

Oves eórum fœtósæ, abundántes in egréssibus suis: * boves eórum crassæ.

Non est ruína macériæ, neque tránsitus: * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulum, cui hæc sunt: * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. Benedíctus Dóminus Deus meus.

Ant. Per síngulos dies.

Psalmus 144.

Exaltábo te Deus meus rex: * et benedícam nómini tuo in sæculum, et in sæculum sæculi.

Per síngulos dies benedícam tibi: * et laudábo nomen tuum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magnus Dóminus et laudábilis nimis: * et magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio et generátio laudábit ópera tua: * et poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquéntur: * et mirabília tua narrábunt.

Et virtútem terribílium tuórum dicent: * et magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt: * et justítia tua exsultábunt.

Miserátor et miséricors Dóminus: * pátiens, et multum miséricors.

Suávis Dóminus univérsis: * et miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteántur tibi Dómine ómnia ópera tua: * et sancti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent: * et poténtiam tuam loquéntur:

Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuam: *

et glóriam magnificéntiæ regni tui.
Regnum tuum regnum ómnium sæculórum: * et dominátio tua in omni generatióne et generatiónem.
Fidélis Dñus in ómnibus verbis suis: * et sanctus in ómnibus opéribus suis.
Allevat Dóminus omnes qui córruunt: * et érigit omnes elísos.
Oculi ómnium in te sperant Dómine: * et tu das escam illórum in témpore opportúno.
Aperis tu manum tuam: * et imples omne ánimal benedictióne.
Justus Dóminus in ómnibus viis suis: * et sanctus in ómnibus opéribus suis.
Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum: * ómnibus invocántibus eum in veritáte.
Voluntátem timéntium se fáciet: * et deprecatiónem eórum exaúdiet: et salvos fáciet eos.
Custódit Dóminus omnes diligéntes se: * et omnes peccatóres dispérdet.
Laudatiónem Dómini loquétur os meum: * et benedícat omnis caro nómini sancto ejus in sæculum, et in sæculum sæculi.
Ant. Per síngulos dies benedícam te Dómine.

Ant. Laudábo.

Psalmus 145.

Lauda ánima mea Dóminum, laudábo Dóminum in vita mea: * psallam Deo meo quámdiu fúero.
Nolíte confídere in princípibus: * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.
Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.
Beátus, cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus: * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia, quæ in eis sunt.
Qui custódit veritátem in sæculum, facit judícium injúriam patiéntibus: * dat escam esuriéntibus.
Dóminus solvit compedítos: * Dóminus illúminat cæcos.
Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.
Dóminus custódit ádvenas, pupíllum et víduam suscípiet: * et vias peccatórum dispérdet.
Regnábit Dóminus in sæcula Deus tuus Sion, * in generatiónem et generatiónem.
Ant. Laudábo Deum meum in vita mea.

Ant. Deo nostro.

Psalmus 146.

Laudáte Dóminum quóniam bonus est psalmus: * Deo nostro sit jucúnda, decóraque laudátio.

Ædíficans Jerúsalem Dóminus: * dispersiónes Israélis congregábit.

Qui sanat contrítos corde: * et álligat contritiónes eórum.

Qui númerat multitúdinem stellárum: * et ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, et magna virtus ejus: * et sapiéntiæ ejus non est númerus.

Suscípiens mansuétos Dóminus: * humílians autem peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessióne: * psállite Deo nostro in cíthara.

Qui óperit cœlum núbibus: * et parat terræ plúviam.

Qui prodúcit in móntibus fœnum: * et herbam servitúti hóminum.

Qui dat juméntis escam ipsórum: * et pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit: * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timéntes eum: * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus.

Ant. Deo nostro jucúnda sit laudátio.

Ant. Lauda.

Psalmus 147.

Lauda Jerúsalem Dóminum: * lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum: * benedíxit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem: * et ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ: * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam: * nébulam sicut cínerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emíttet verbum suum, et liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob: * justítias, et judícia sua Israël.

Non fecit táliter omni natióni: * et judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Lauda Jerúsalem Dóminum.

Capitulum. Rom. 11. d.

O altitúdo divitiárum sapiéntiæ et sciéntiæ Dei:

quam incomprehensibília sunt judícia ejus, et investigábiles viæ ejus!

Hymnus.

Jam sol recédit ígneus:
Tu lux perénnis Unitas,
Nostris, beáta Trínitas,
Infúnde lumen córdibus.

Te mane laudum cármine,
Te deprecámur véspere;
Dignéris ut te súpplices
Laudémus inter cœlites.

Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

℣. Vespertína orátio ascéndat ad te Dómine. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

Ad Magnif. Ant. Suscépit * Deus Israël púerum suum: sicut locútus est ad Abraham, et semen ejus: exaltáre húmiles usque in sæculum.

Capit. O altitúdo. dicitur in Vesp. Sabbati ab Oct. Epiph. usque ad Septuag : Hymnus et ℣. etiam usque ad Quadrag. Ant. ad Magnificat ab Oct. Epiphan. usque ad Septuag. tantum. Post Ant. dicitur Orat. propria.

Deinde fiunt sequentes Commemorationes communes, seu Suffragia Sanctorum, quæ dicuntur etiam ad Laudes.

Commemoratio de Cruce.

In feriali tantum Officio etiam quando non dicuntur Preces.

Ad Vesp. et Laudes. Ant. Per signum Crucis de inimícis nostris líbera nos Deus noster.

℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo Dómine.

Orémus. Oratio.

Perpétua nos, quǽsumus Dómine, pace custódi: quos per lignũ sanctæ Crucis redímere dignátus es.

Commemorationes communes, sive Suffragia Sanctorum.

De S. Maria,

quando non dicitur ejus Officium parvum.

Ad Vesp. et Laudes. Ant. Sancta María succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam commemoratiónem.

℣. Ora pro nobis sancta Dei Génitrix. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Orémus. Oratio.

Concéde nos fámulos tuos, quǽsumus Dómine

Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére, et gloriósa beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia.

Ab Oct. Epiph. usque ad Purificationem dicitur:

℣. Post partum Virgo invioláta permansísti. ℟. Dei Génitrix intercéde pro nobis.

Orémus. Oratio.

Deus, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti: tríbue, quǽsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere Dñm nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

De sancto Joseph.

Ad Vesp. Ant. Ecce fidélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam.

℣. Glória et divítiæ in domo ejus. ℟. Et justítia ejus manet in sǽculum sǽculi.

Ad Laud. Ant. Ipse Jesus erat incípiens quasi annórum trigínta ut putabátur fílius Joseph.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Orémus. Oratio.

Deus, qui ineffábili providéntia beátum Joseph sanctíssimæ Genitrícis tuæ sponsum elígere dignátus es: præsta quǽsumus; ut quem protectórem venerámur in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis.

De Apostolis.

Ad Vesp. Ant. Petrus Apóstolus, et Paulus Doctor Géntium, ipsi nos docuérunt legem tuam Dómine.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Ad Laud. Ant. Gloriósi príncipes terræ, quómodo in vita sua dilexérunt se, ita et in morte non sunt separáti.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Orémus. Oratio.

Deus, cujus déxtera beátum Petrum ambulántem in flúctibus, ne mergerétur, eréxit, et coapóstolum ejus Paulum tértio naufragántem de profúndo pélagi liberávit: exaúdi nos propítius, et concéde; ut ambórum méritis, æternitátis glóriam consequámur.

De Patrono
vel Titulari ecclesiæ fiat Comem. consueta ante vel post Comem. prædictas, pro dignitate illius, et ultimo loco
De Pace.

Ad Vesp. et Laudes. Ant. Da pacem Dómine in diébus nostris, quia non est álius, qui pugnet pro nobis, nisi tu Deus noster.
℣. Fiat pax in virtúte tua.
℟. Et abundántia in túrribus tuis.

Orémus. Oratio.

Deus, a quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium subláta formídine, témpora sint tua protectióne tranquílla. Per Dñm. ℟. Amen.
℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.
℣. Benedicámus Dómino.
℟. Deo grátias.
℣. Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

Deinde dic. secr. Pater noster.
Sic terminatur Offic., ubi alia non sequatur Hora, ut dicitur in Rubrica de Oratione Dominica.
Dictæ Commem. seu Suffragia dicuntur ab Oct. Epiph. usque ad Domin. Passionis, exceptis Dupl., et infra Octavas.
Quando dicitur Offic. B. Mariæ, non fit alia Commem. de ea.

Ad Completorium.

Lector incipit: ℣. Jube domne benedícere.
Bened. Noctem quiétam, et finem perféctum concédat nobis Dóminus omnípotens. ℟. Amen.

Lectio brevis. 1. Petr. 5. c.

Fratres: Sóbrii estóte, et vigiláte: quia adversárius vester diábolus tamquam leo rúgiens círcuit, quærens quem dévoret: cui resístite fortes in fide. Tu autem Dómine miserére nobis. ℟. Deo grátias.
℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Pater noster. dicitur totum secreto.
Deinde Hebdomadarius facit Confessionem.

Confíteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper Vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis fratres: quia peccávi nimis cogitatióne, verbo et ópere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper Vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joáñem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Pau-

lum, omnes Sanctos, et vos fratres, oráre pro me ad Dñm Deum nostrum.

Chorus respondet:

Misereátur tui omnípotens Deus, et dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Confessionem; et ubi dicitur vobis fratres, et vos fratres, dicatur tibi Pater, et te Pater.

Facta Confessione a Choro, Hebdomadarius dicit:

Misereátur vestri omnípotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Indulgéntiam, absolutiónem et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dñus. ℟. Amen.

Et facta Absolutione dic. ℣.

Convérte nos Deus salutáris noster. ℟. Et avérte iram tuam a nobis.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dñe ad adjuvándum me festína.

Glória Patri. Sicut erat.

Ant. Miserére.

Psalmus 4.

Cum invocárem exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exaúdi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exaúdiet me cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam;

Quóniam tu Dómine singuláriter in spe * constituísti me.

Psalmus 30.

In te Dómine sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam, * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem: et in domum refúgii, * ut salvum me fácias.

Quóniam fortitúdo mea, et refúgium meum es tu: * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me.

Edúces me de láqueo hoc, quem abscondérunt mihi: * quóniam tu es protéctor meus.

In manus tuas comméndo spíritum meum: * redemísti me Dómine Deus veritátis.

Psalmus 90.

Qui hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino: Suscéptor meus es tu, et refúgium meum: * Deus meus sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et a verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi: * et sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus: * non timébis a timóre noctúrno,

A sagítta volánte in die, a negótio perambulánte in ténebris: * ab incúrsu, et dæmónio meridiáno.

Cadent a látere tuo mille, et decem míllia a dextris tuis: * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis: * et retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es Dómine spes mea: * Altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accédet ad te malum: * et flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te: * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te: * ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem, et basilíscum ambulábis: * et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum: * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, et ego exaúdiam eum: * cum ipso sum in tribulatióne: erípiam eum et glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum: * et osténdam illi salutáre meum.

Psalmus 133.

Ecce nunc benedícite Dóminum, * omnes servi Dómini:

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri.

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta, * et benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. Miserére mihi Dñe, et exaúdi oratiónem meam.

Hymnus.

Te lucis ante términum,
Rerum Creátor póscimus,
Ut pro tua cleméntia
Sis præsul et custódia.

Procul recédant sómnia,
Et nóctium phantásmata;
Hostémque nostrum cómprime,
Ne polluántur córpora.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

Capitulum. Jerem. 14. b.

Tu autem in nobis es Dómine, et nomen sanctum tuum invocátum est super nos, ne derelínquas nos, Dómine Deus noster. ℟. Deo grátias.

℟. br. In manus tuas Dómine * Comméndo spíritum meum. In. ℣. Redemísti nos Dómine Deus veritátis. Commendo. Glória Patri. In.

℣. Custódi nos Dómine ut pupíllam óculi. ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege nos.

Ant. Salva nos.

Canticum Simeonis.

Luc. 2. e.

Nunc dimíttis servum tuum Dómine, * secúndum verbum tuum in pace:

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parásti * ante fáciem ómnium populórum:

Lumen ad revelatiónem Géntium, * et glóriam plebis tuæ Israël.

Glória Patri.

Ant. Salva nos Dómine vigilántes, custódi nos dormiéntes: ut vigilémus cum Christo, et requiescámus in pace.

Sequentes Preces semper dicuntur, præterquam in Officio Duplici, et infra Octavas: quæ in fer. Offic. Temp. Advent., quando dictæ sunt Preces in Vesp., dicuntur flexis genibus.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Credo in Deum. secreto.

℣. Carnis resurrectiónem.
℟. Vitam ætérnam. Amen.

℣. Benedíctus es Dómine Deus patrum nostrórum.
℟. Et laudábilis et gloriósus in sǽcula.

℣. Benedicámus Patrem et Fílium cum sancto Spíritu.
℟. Laudémus, et superexaltémus eum in sǽcula.

℣. Benedíctus es Dómine in firmaménto cœli. ℟. Et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sǽcula.

℣. Benedícat et custódiat

nos omnípotens et misericors Dóminus. ℟. Amen.

℣. Dignáre Dómine nocte ista. ℟. Sine peccáto nos custodíre.

℣. Miserére nostri Dómine. ℟. Miserére nostri.

℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Vísita, quǽsumus Dómine, habitatiónem istam, et omnes insídias inimíci ab ea longe repélle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant, et benedíctio tua sit super nos semper. Per Dñm.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Bened. Benedícat et custódiat nos omnípotens et miséricors Dóminus, Pater, et Fílius, et Spíritus sanctus. ℟. Amen.

Et non dicitur Fidélium ánimæ, sed immediate dicitur una ex infrascriptis Antiphonis pro tempore.

A Vesp. Sabbati ante Dominicam I. Adventus usque ad Purificationem inclusive.

Antiphona.

Alma Redemptóris Mater, quæ pérvia cœli
Porta manes, et stella maris, succúrre cadénti,
Súrgere qui curat, pópulo: tu quæ genuísti,
Natúra miránte, tuum sanctum Genitórem,
Virgo prius ac postérius, Gabriélis ab ore
Sumens illud Ave, peccatórum miserére.

In Adventu. ℣. Angelus Dómini nuntiávit Maríæ. ℟. Et concépit de Spíritu sancto.

Orémus. Oratio.

Grátiam tuam, quǽsumus Dómine, méntibus nostris infúnde: ut qui, Angelo nuntiánte, Christi Fílii tui Incarnatiónem cognóvimus, per passiónem ejus et crucem ad resurrectiónis glóriam perducámur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

A I. Vesp. Nativ. et deinceps. ℣. Post partum Virgo invioláta permansísti. ℟. Dei Génitrix intercéde pro nobis.

Orémus. Oratio.

Deus, qui salútis ætérnæ beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri prǽmia præstitísti:

tríbue, quǽsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. ℟. Amen.

Post Purificat., id est, a fine Completorii diei secundæ Februarii inclusive, usque ad Feriam V. in Cœna Domini exclusive.

Antiphona.

Ave Regína cœlórum,
Ave Dómina Angelórum:
Salve radix, salve porta,
Ex qua mundo lux est orta:

Gaude Virgo gloriósa,
Super omnes speciósa,
Vale o valde decóra,
Et pro nobis Christum exóra.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Orémus. Oratio.

Concéde, miséricors Deus, fragilitáti nostræ præsídium: ut qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio, a nostris iniquitátibus resurgámus. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

℣. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Deinde dicitur secreto Pater noster. Ave María et Credo.

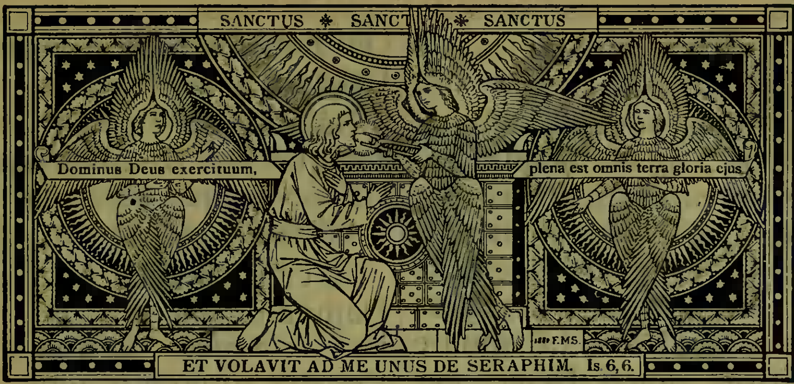
Si post Complet. im̃ediate sequatur Matut., tunc bis dicatur Pater noster. Ave María. et Credo: quia Completorium, quod est finis Officii, sic terminari debet, et ante Matutinum iterum repetitur pro principio Officii sequentis diei.

Antiphonæ prædictæ dicuntur etiam in fine Laudum, quando discedendum est a Choro: sed si immediate post Matut. subsequatur Prima, vel alia Hora, dicuntur in fine ultimæ Horæ, ita ut dicantur semper, quando, terminata aliqua Hora, discedendum est a Choro: et tunc post ℣. Fidélium ánimæ. et Pater noster. secreto, dicitur ℣. Dóminus det nobis suam pacem. ℟. Et vitam ætérnam. Amen.

Deinde una ex prædictis Antiphonis et in fine Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Extra Chorum autem dicuntur in fine Laudum, si tunc terminandum sit Officium; alioquin in fine ultimæ Horæ. Post alias vero Horas, quando terminatur Officium, dicitur tantum Pater noster. secreto.

Nunc si vidisti eam, dic sub qua
arbore videris ... Dan. 13, 54.
INRI
Fructus spiritus
Gal. 5.22
Opera carnis.
Gal. 5.19.
Mensus est duos funiculos, unum
ad occidendum ... II. Reg. 8, 2.

PROPRIUM DE TEMPORE.

Sabbato
ante Dom. I. Adventus.

Ad Vesperas.

Capitulum. Rom. 13. d.

Fratres: Hora est jam nos de somno súrgere. Nunc enim própior est nostra salus, quam cum credídimus.
℟. Deo grátias.

Sic semper respondetur in fine omnium Capitulorum.

Hymnus.

Creátor alme síderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.

Qui dæmonis ne fraúdibus
Períret orbis, ímpetu
Amóris actus, lánguidi
Mundi medéla factus es.

Comúne qui mundi nefas
Ut expiáres: ad crucem
E Vírginis sacrário
Intácta prodis víctima.

Cujus potéstas glóriæ,
Noménque cum primum sonat;
Et cœlites et ínferi
Treménte curvántur genu.

Te deprecámur últimæ
Magnum diéi Júdicem,
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum.
℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnif. Ant. Ecce nomen Dómini * venit de longínquo, et cláritas ejus replet orbem terrárum.

Oratio.

Excita, quæsumus Dómine, poténtiam tuam, et veni: ut ab imminéntibus peccatórum nostrórum perículis, te mereámur protegénte éripi, te liberánte salvári: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Commem. seu Suffragia Sanctorum non fiunt per totum Advent., etiam in Officio de Sanctis, nec de Cruce in feriali Officio.

In Adventu non fit de Festo, nisi fuerit Dupl. vel Semiduplex. Quod si occurrat in Dom., de eo fit tantum commem. in utrisque Vesperis et Laudibus: Festum autem majus vel alicujus Doctoris Ecclesiæ transfertur in primam diem Duplici vel Semiduplici Festo non impeditam. De Simplici quoque fit tantum commem. ut in Rubricis Generalibus.

Dominica I. Adventus.

Ad Matutinum.

Invit. Regem ventúrum Dóminum, * Veníte adorémus.

Et dicitur etiam in Feriis, usque ad Dom. III. Adventus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Verbum supérnum pródiens,
E Patris ætérni sinu
Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis.

Illúmina nunc péctora,
Tuóque amóre cóncrema;
Ut cor cadúca déserens
Cœli volúptas ímpleat:

Ut, cum tribúnal Júdicis
Damnábit igni nóxios,
Et vox amíca débitum
Vocábit ad cœlum pios.

Non esca flammárum nigros
Volvámur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes
Cœli fruámur gaúdiis.

Patri simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. et Ps. ut in Psalt. 3.
Post ℣., in quolibet Nocturno dicitur Pater noster. Deinde Benedictiones et Absolutiones ut in Psalterio.

Incipit liber Isaíæ Prophétæ.

Lectio i. Cap. 1.

Vísio Isaíæ fílii Amos, quam vidit super Judam et Jerúsalem, in diébus Ozíæ, Jóathan, Achaz, et Ezechíæ, regum Juda. Audíte cœli, et aúribus pércipe terra, quóniam Dóminus locútus est. Fílios enutrívi, et exaltávi: ipsi autem sprevé-

runt me. Cognóvit bos possessórem suum, et ásinus præsépe dómini sui: Israël autem me non cognóvit, et pópulus meus non intelléxit. Tu autem Dómine miserére nobis.

℟. Deo grátias.

Sic semper terminantur Lectiones, nisi aliter signetur.

℟. Aspíciens a longe, ecce vídeo Dei poténtiam veniéntem, et nébulam totam terram tegéntem. * Ite óbviam ei, et dícite: * Núntia nobis si tu es ipse, * Qui regnatúrus es in pópulo Israël. ℣. Quique terrígenæ, et fílii hóminum, simul in unum dives et pauper. Ite óbviam ei, et dícite. ℣. Qui regis Israël, inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph. Núntia nobis, si tu es ipse. ℣. Tóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles, et introíbit Rex glóriæ. Qui regnatúrus es in pópulo Israël. ℣. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Deinde repetitur ℟. Aspíciens a longe, usque ad ℣. Quique terrígenæ.

Hoc ℟. non dicitur per Hebdomadam, sed ejus loco dicitur ℟. i. Feriæ II. sequ.

Lectio ii.

Væ genti peccatríci, pópulo gravi iniquitáte, sémini nequam, fíliis scelerátis: dereliquérunt Dóminum, blasphemavérunt sanctum Israël, abalienáti sunt retrórsum. Super quo percútiam vos ultra, addéntes prævaricatiónem? omne caput lánguidum, et omne cor mœrens. A planta pedis usque ad vérticem non est in eo sánitas: vulnus, et livor, et plaga tumens, non est circumligáta, nec curáta medicámine, neque fota óleo.

℟. Aspiciébam in visu noctis, et ecce in núbibus cœli Fílius hóminis veniébat: et datum est ei regnum, et honor: * Et omnis pópulus, tribus, et linguæ sérvient ei. ℣. Potéstas ejus, potéstas ætérna, quæ non auferétur: et regnum ejus, quod non corrumpétur. Et.

Lectio iii.

Terra vestra desérta, civitátes vestræ succénsæ igni: regiónem vestram coram vobis aliéni dévorant, et desolábitur sicut in vastitáte hostíli. Et derelinquétur fília Sion ut umbráculum in vínea, et sicut tugúrium in cucumerário, et sicut cívitas, quæ vastátur. Nisi Dóminus exercítuum reliquísset nobis semen, quasi Sódoma fuis-

sémus, et quasi Gomórrha símiles essémus.

℟. Missus est Gábriel Angelus ad Maríam Vírginem desponsátam Joseph, núntians ei verbum; et expavéscit Virgo de lúmine: ne tímeas, María, invenísti grátiam apud Dóminum: * Ecce concípies et páries, et vocábitur Altíssimi Fílius. ℣. Dabit ei Dóminus Deus sedem David, patris ejus, et regnábit in domo Jacob in ætérnum. Ecce. Glória Patri. Ecce.

Sic semper dicitur Glória Patri. in fine ultimi ℟. cujuslibet Nocturni, nisi aliter notetur.

In II. Nocturno.

Sermo S. Leónis Papæ.

Sermo 8. de jej. X. mens. et eleem.

Lectio iv.

Cum de advéntu regni Dei, et de mundi fine ac témporum, discípulos suos Salvátor instrúeret, totámque Ecclésiam suam in Apóstolis erudíret: Cavéte, inquit, ne forte gravéntur corda vestra in crápula, et ebrietáte, et cogitatiónibus sæculáribus. Quod útique præcéptum, dilectíssimi, ad nos speciálius pertinére cognóscimus, quibus denuntiátus dies, etiámsi est occúltus, non dubitátur esse vicínus.

℟. Ave María, grátia plena, Dóminus tecum: * Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi: quod enim ex te nascétur Sanctum, vocábitur Fílius Dei. ℣. Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respóndens Angelus, dixit ei. Spíritus.

Lectio v.

Ad cujus advéntum omnem hóminem cónvenit præparári: ne quem aut ventri déditum, aut curis sæculáribus invéniat implicátum. Quotidiáno enim, dilectíssimi, experiménto probátur, potus satietáte áciem mentis obtúndi, et cibórum nimietáte vigórem cordis hebetári; ita ut delectátio edéndi étiam córporum contrária sit salúti, nisi rátio temperántiæ obsístat illécebræ, et quod futúrum est óneri, súbtrahat voluptáti.

℟. Salvatórem exspectámus Dóminum Jesum Christum, * Qui reformábit corpus humilitátis nostræ configurátum córpori claritátis suæ. ℣. Sóbrie, et juste, et pie vivámus in hoc sæculo, exspectántes beátam spem, et advéntum glóriæ magni Dei. Qui.

Lectio vi.

Quamvis enim sine ánima nihil caro desíderet, et inde accípiat sensus, unde sumit et motus: ejúsdem tamen est ánimæ, quædam sibi súbditæ negáre substántiæ, et interióri judício ab inconveniéntibus exterióra frenáre: ut a corpóreis cupiditátibus sæpius líbera, in aula mentis possit divínæ vacáre sapiéntiæ: ubi omni strépitu terrenárum silénte curárum, in meditatiónibus sanctis, et in delíciis lætétur ætérnis.

℟. Obsecro Dómine, mitte quem missúrus es: vide afflictiónem pópuli tui: * Sicut locútus es, veni, * Et líbera nos. ℣. Qui regis Israël inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chérubim. Sicut. Glória Patri. Et líbera.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Sic semper præponitur Léctio sancti Evangélii. ante I. Lectionem de Homilia.

Lectio vii. Cap. 21. e.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Erunt signa in sole, et luna, et stellis, et in terris pressúra géntium. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 1. in Evangelia.

Dóminus ac Redémptor noster parátos nos inveníre desíderans, senescéntem mundum quæ mala sequántur denúntiat, ut nos ab ejus amóre compéscat. Appropinquántem ejus términum quantæ percussiónes prævéniant, innotéscit: ut si Deum metúere in tranquillitáte nólumus, saltem vicínum ejus judícium vel percussiónibus attríti timeámus.

℟. Ecce virgo concípiet, et páriet fílium, dicit Dóminus: * Et vocábitur nomen ejus Admirábilis, Deus, Fortis. ℣. Super sólium David, et super regnum ejus sedébit in ætérnum. Et.

Lectio viii.

Huic étenim lectióni sancti Evangélii, quam modo vestra fratérnitas audívit, paulo supérius Dóminus præmísit, dicens: Exsúrget gens contra gentem, et regnum advérsus regnum: et erunt terræmótus magni per loca, et pestiléntiæ, et fames. Et quibúsdam interpósitis, hoc, quod modo audístis, adjúnxit: Erunt signa in sole, et luna, et stellis, et in ter-

ris pressúra géntium præ confusióne sónitus maris, et flúctuum. Ex quibus profécto ómnibus ália jam facta cérnimus, ália in próximo ventúra formidámus.

℟. Audíte verbum Dómini Gentes, et annuntiáte illud in fínibus terræ: * Et ínsulis, quæ procul sunt, dícite: Salvátor noster advéniet. ℣. Annuntiáte, et audítum fácite: loquímini, et clamáte. Et ínsulis.

Lectio ix.

Nam gentem contra gentem exsúrgere, earúmque pressúram terris insístere, plus jam in nostris tempóribus cérnimus, quam in codícibus légimus. Quod terræmótus urbes innúmeras óbruat, ex áliis mundi pártibus scitis quam frequénter audívimus. Pestiléntias sine cessatióne pátimur. Signa vero in sole, et luna, et stellis, adhuc apérte mínime vídimus: sed quia et hæc non longe sint, ex ipsa jam áëris immutatióne collígimus.

℟. Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, et suscitábo David germen justum: et regnábit rex, et sápiens erit, et fáciet judícium et justítiam in terra: * Et hoc est nomen quod vocábunt eum: * Dóminus justus noster. ℣. In diébus illis salvábitur Juda, et Israël habitábit confidénter. Et hoc. Glória Patri. Dóminus.

Ab hac Dominica usque ad Nativitatem Domini, et a Dominica Septuages. usque ad Pascha, Dominicis diebus dicitur ix. ℟. quia Te Deum non dicitur nisi in festis.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. In illa die * stillábunt montes dulcédinem, et colles fluent lac et mel, allelúja.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Jucundáre * fília Sion, et exsúlta satis fília Jerúsalem, allelúja.

3. Ecce Dóminus véniet, * et omnes sancti ejus cum eo: et erit in die illa lux magna, allelúja.

4. Omnes sitiéntes * veníte ad aquas: quǽrite Dóminum, dum inveníri potest, allelúja.

5. Ecce véniet * Prophéta magnus, et ipse renovábit Jerúsalem, allelúja.

Capitulum. Rom. 13. d.

Fratres: Hora est jam nos de somno súrgere: nunc enim própior est nostra salus, quam cum credídimus.

Hymnus.

En clara vox redárguit
Obscúra quæque pérsonans:

Procul fugéntur sómnia:
Ab alto Jesus prómicat.

Mens jam resúrgat tórpida,
Non ámplius jacens humi:
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.

En Agnus ad nos míttitur
Laxáre gratis débitum:
Omnes simul cum lácrimis
Precémur indulgéntiam.

Ut, cum secúndo fúlserit,
Metúque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

℣. Vox clamántis in desérto, Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Bened. Ant. Spíritus sanctus * in te descéndet, María: ne tímeas, habébis in útero Fílium Dei, allel.

Oratio.

Excita, quǽsumus Dómine, poténtiam tuam, et veni: ut ab imminéntibus peccatórum nostrórum perículis, te mereámur protegénte éripi, te liberánte salvári: Qui vivis.

Ad Primam, Tertiam, Sextam et Nonam, Antiphonæ de Laudibus dicuntur per ordinem, quarta prætermissa. Quod etiam servatur in aliis Dominicis Adventus.

In ℟. br. ad Primam loco Qui sedes, dicitur Qui ventúrus es in mundum.

Sic dicitur quotidie usque ad Nativitatem Domini, etiam in Officio de Sanctis, præterquam in die et infra Oct. Imaculatæ Concept. B. Mariæ.

Deinde Kýrie eléison. cum reliqu. ut in Psalt. 30.

Ad Absolutionem Capituli, Lectio brevis. Dómine miserére. 32. Quæ dicitur in Domin. et Feriis usque ad Vigil. Nativitatis Domini exclusive.

Ad Tertiam.

Capit. Fratres: Hora est. ut supra ad Laudes. 178.

℟. br. Veni ad liberándum nos * Dómine Deus virtútum. Et repetitur: Veni ad liberándum nos Dómine Deus virtútum. ℣. Osténde fáciem tuam, et salvi érimus. Dómine Deus virtútum. Glória Patri. Veni ad liberándum nos Dómine Deus virtútum.

℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

Sic repetuntur ℣℣. in omnibus ℟℟. brevibus Horarum.

Ad Sextam.

Capitulum. Rom. 13. d.

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit: abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis.

℟. br. Osténde nobis Dómine * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutáre tuum da nobis. Misericórdiam. Glória. Osténde.

℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Vísita nos in salutári tuo.

Ad Nonam.

Capitulum. Rom. 13. d.

Sicut in die honéste ambulémus, non in comessatiónibus et ebrietátibus, non in cubílibus et impudicítiis, non in contentióne et æmulatióne; sed induímini Dñum Jesum Christum.

℟. br. Super te Jerúsalem, * Oriétur Dóminus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriétur. Glória Patri. Super te.

℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

Ad Vesperas.

Ant. de Laud., Ps. de Dom. 141. Capit., Hymn. et ℣. ut in I. Vesp.

Ad Magnif. Ant. Ne tímeas María, * invenísti enim grátiam apud Dóminum: ecce concípies, et páries fílium, allelúja.

Hymni, ℣℣. et ℟℟. br. hujus Dom. dicuntur in aliis Dom. et Feriis Adventus.

Post Vesperas diei dicuntur Vesperæ Defunctorum.

Feria Secunda.

Ad Matutinum. Invitat. Regem ventúrum Dóminum, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus. Verbum supérnum. 174.

Ant. et Ps. Feriæ II. 52.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 1. d.

Lavámini, mundi estóte, auférte malum cogitatiónum vestrárum ab óculis meis: quiéscite ágere pervérse, díscite benefácere: quærite judícium, subveníte opprésso, judicáte pupíllo, defféndite víduam. Et veníte, et argúite me, dicit Dóminus: si fúerint peccáta vestra ut cóccinum, quasi nix dealbabúntur: et si fúerint rubra quasi vermículus, velut lana alba erunt.

℟. Súscipe verbum Virgo María, quod tibi a Dómino per Angelum transmíssum est: concípies et páries Deum páriter et hóminem, * Ut benedícta dicáris inter omnes mulíeres. ℣. Páries quidem fílium, et virginitátis non patiéris detriméntum: efficiéris grávida, et eris mater semper intácta. Ut.

Lectio ii.

Si voluéritis, et audiéritis me, bona terræ com-

edétis. Quod si noluéritis, et me ad iracúndiam provocavéritis, gládius devorábit vos, quia os Dómini locútum est. Quómodo facta est méretrix cívitas fidélis, plena judícii? Justítia habitávit in ea, nunc autem homicídæ. Argéntum tuum versum est in scóriam: vinum tuum mistum est aqua. Príncipes tui infidéles, sócii furum: omnes díligunt múnera, sequúntur retributiónes. Pupíllo non júdicant: et causa víduæ non ingréditur ad illos.

℟. Læténtur cœli, et exsúltet terra, jubiláte montes laudem: quia Dóminus noster véniet, * Et paúperum suórum miserébitur. ℣. Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis. Et.

Lectio iii.

Propter hoc ait Dóminus Deus exercítuum fortis Israël: Heu, consolábor super hóstibus meis, et vindicábor de inimícis meis. Et convértam manum meam ad te, et éxcoquam ad purum scóriam tuam, et aúferam omne stañum tuum. Et restítuam júdices tuos ut fuérunt prius, et consiliários tuos sicut antíquitus: post hæc vocáberis cívitas justi, urbs fidélis. Sion in judício redimétur, et redúcent eam in justítia: et cónteret sceléstos, et peccatóres simul: et qui dereliquérunt Dóminum, consuméntur.

℟. Aliéni non transíbunt per Jerúsalem ámplius: * Nam in illa die stillábunt montes dulcédinem, et colles fluent lac et mel, dicit Dóminus. ℣. Deus a Líbano véniet, et Sanctus de monte umbróso et condénso. Nam in illa. Glória Patri. Nam in illa.

Ad Laudes.

Ant. et Ps. Fer. II. 64.

Capitulum. Is. 2.

Veníte, et ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob, et docébit nos vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus: quia de Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

Hymnus.

En clara vox redárguit
Obscúra quæque, pérsonans:
Procul fugéntur sómnia:
Ab alto Jesus prómicat.

Mens jam resúrgat tórpida,
Non ámplius jacens humi:
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.

En Agnus ad nos míttitur
Laxáre gratis débitum:
Omnes simul cum lácrimis
Precémur indulgéntiam.

Ut, cum secúndo fúlserit,
Metúque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

℣. Vox clamántis in desérto, Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Bened. Ant. Angelus Dómini * nuntiávit Maríæ, et concépit de Spíritu sancto, allelúja.

In feriali Officio per Adventum dicuntur Preces ut in Psalterio.

Oratio.

Excita, quǽsumus Dómine, poténtiam tuam, et veni: ut ab imminéntibus peccatórum nostrórum perículis, te mereámur protegénte éripi, te liberánte salvári: Qui vivis.

Orat. Dom. præteritæ semper dicitur per Hebdomadam in fer. Offic., quando propria non assignatur.

Hodie dicitur Offic. Defunct.

Ad Horas Antiph. de Laudib. Dom. præcedentis, Capit., ℟℟. br. et alia ut in Psalt., nisi quod in ℟. br. ad Primam loco ℣. Qui sedes dicitur ℣. Qui ventúrus es in mundum.

Ad Vesperas.

Ant. et Ps. de Psalt. 144.

Capitulum. Gen. 49. b.

Non auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est: et ipse erit exspectátio Géntium.

Hymnus.

Creátor alme síderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.

Qui dæmonis ne fraúdibus
Períret orbis, ímpetu
Amóris actus, lánguidi
Mundi medéla factus es.

Comúne qui mundi nefas
Ut expiáres; ad crucem
E Vírginis sacrário
Intácta prodis víctima.

Cujus potéstas glóriæ,
Noménque cum primum sonat;
Et cœlites et ínferi
Treménte curvántur genu.

Te deprecámur últimæ
Magnum diéi Júdicem,
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnif. Ant. Leva Jerúsalem * óculos tuos, et vide poténtiam regis: ecce Salvátor venit sólvere te a vínculo.

Deinde Preces, ut in Psalterio 147. et Oratio Dom. præced.

Capitula prædicta dicuntur in feriali Officio usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusive.

Feria Tertia.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 2.

Verbum, quod vidit Isaías, fílius Amos, super Juda et Jerúsalem. Et erit in novíssimis diébus præparátus mons domus Dómini in vértice móntium, et elevábitur super colles, et fluent ad eum omnes gentes. Et ibunt pópuli multi, et dicent: Veníte et ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob, et docébit nos vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus: quia de Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

℟. Montes Israël, ramos vestros expándite, et floréte, et fructus fácite: * Prope est ut véniat dies Dómini. ℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum: aperiátur terra, et gérminet Salvatórem. Prope est.

Lectio ii.

Et judicábit Gentes, et árguet pópulos multos: et conflábunt gládios suos in vómeres, et lánceas suas in falces: non levábit gens contra gentem gládium, nec exercebúntur ultra ad prælium. Domus Jacob veníte, et ambulémus in lúmine Dómini. Projecísti enim pópulum tuum, domum Jacob: quia repléti sunt ut olim, et aúgures habuérunt ut Philísthiim, et púeris aliénis adhæsérunt.

℟. Erúmpant montes jucunditátem, et colles justítiam: * Quia lux mundi Dóminus cum poténtia venit. ℣. De Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem. Quia.

Lectio iii.

Repléta est terra argénto et auro: et non est finis thesaurórum ejus: et repléta est terra ejus equis: et innumerábiles quadrígæ ejus. Et repléta est terra ejus idólis: opus mánuum suárum adoravérunt, quod fecérunt dígiti eórum. Et incurvávit se homo, et humiliátus est vir: ne ergo dimíttas eis.

℟. Ecce ab Austro vénio, ego Dóminus Deus vester, * Visitáre vos in pace.

℣. Aspíciam vos, et créscere fáciam: multiplicabímini, et firmábo pactum meum vobíscum. Visitáre. Glória Patri. Visitáre.

Ad Bened. Ant. Antequam convenírent, * invénta est María habens in útero de Spíritu sancto, allelúja.

Ad Magnif. Ant. Quǽrite Dóminum, * dum inveníri potest: invocáte eum, dum prope est, allelúja.

Feria Quarta.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 3.

Ecce enim Dominátor Dóminus exercítuum aúferet a Jerúsalem et a Juda válidum et fortem, omne robur panis, et omne robur aquæ: fortem, et virum bellatórem, júdicem, et prophétam, et aríolum, et senem: príncipem super quinquagínta, et honorábilem vultu, et consiliárium, et sapiéntem de architéctis, et prudéntem elóquii mýstici. Et dabo púeros príncipes eórum, et effemináti dominabúntur eis.

℟. Rex noster advéniet Christus, * Quem Joánnes prædicávit Agnum esse ventúrum. ℣. Super ipsum continébunt reges os suum, ipsum Gentes deprecabúntur. Quem.

Lectio ii.

Et írruet pópulus, vir ad virum, et unusquísque ad próximum suum: tumultuábitur puer contra senem, et ignóbilis contra nóbilem. Apprehéndet enim vir fratrem suum doméstícum patris sui: Vestiméntum tibi est, princeps esto noster, ruína autem hæc sub manu tua. Respondébit in die illa, dicens: Non sum médicus, et in domo mea non est panis, neque vestiméntum: nolíte constitúere me príncipem pópuli.

℟. Ante multum tempus prophetávit Ezéchiel: Vidi portam clausam; ecce Deus ante sǽcula ex ea procedébat pro salúte mundi: * Et erat íterum clausa, demónstrans Vírginem, quia post partum permánsit virgo. ℣. Porta quam vidísti, Dóminus solus transíbit per illam. Et.

Lectio iii.

Ruit enim Jerúsalem, et Judas cóncidit: quia lingua eórum et adinventiónes eórum contra Dóminum, ut provocárent óculos majestátis ejus. Agnítio vultus eórum respóndit eis: et peccátum suum quasi Só-

doma prædicavérunt, nec abscondérunt: væ ánimæ eórum, quóniam réddita sunt eis mala. Dícite justo quóniam bene, quóniam fructum adinventiónum suárum cómedet. Væ ímpio in malum: retribútio enim mánuum ejus fiet ei.

℟. Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, et suscitábo David germen justum: et regnábit rex, et sápiens erit, et fáciet judícium et justítiam in terra: * Et hoc est nomen quod vocábunt eum: * Dóminus justus noster. ℣. In diébus illis salvábitur Juda, et Israël habitábit confidénter. Et. Glória Patri. Dóminus.

Ad Bened. Ant. De Sion * exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

Ad Magnif. Ant. Véniet * fórtior me post me, cujus non sum dignus sólvere corrígiam calceamentórum.

Feria Quinta.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 4.

Et apprehéndent septem mulíeres virum unum in die illa, dicéntes: Panem nostrum comedémus, et vestiméntis nostris operiémur: tantúmmodo invocétur nomen tuum super nos, aufer oppróbrium nostrum. In die illa erit germen Dómini in magnificéntia, et glória, et fructus terræ sublímis, et exsultátio his, qui salváti fúerint de Israël. Et erit: Omnis qui relíctus fúerit in Sion, et resíduus in Jerúsalem, sanctus vocábitur, omnis qui scriptus est in vita in Jerúsalem.

℟. Súscipe verbum. 180.

Lectio ii. Cap. 5.

Cantábo dilécto meo cánticum patruélis mei víneæ suæ. Vínea facta est dilécto meo in cornu fílio ólei. Et sepívit eam, et lápides elégit ex illa, et plantávit eam eléctam, et ædificávit turrim in médio ejus, et tórcular exstrúxit in ea: et exspectávit ut fáceret uvas, et fecit labrúscas. Nunc ergo habitatóres Jerúsalem, et viri Juda, judicáte inter me et víneam meam. Quid est quod débui ultra fácere víneæ meæ, et non feci ei? An quod exspectávi, ut fáceret uvas, et fecit labrúscas?

℟. Aspiciébam in visu. 175.

Lectio iii.

Et nunc osténdam vobis quid ego fáciam víneæ meæ: aúferam sepem ejus, et erit in direptiónem: díruam macériam ejus, et

erit in conculcatiónem. Et ponam eam desértam: non putábitur, et non fodiétur: et ascéndent vepres et spinæ: et núbibus mandábo ne pluant super eam imbrem. Vínea enim Dómini exercítuum domus Israël est: et vir Juda germen ejus delectábile: et exspectávi ut fáceret judícium, et ecce iníquitas: et justítiam, et ecce clamor.

℟. Missus est. 176.

Ad Bened. Ant. Benedícta * tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Magnif. Ant. Exspectábo * Dóminum Salvatórem meum, et præstolábor eum dum prope est, allelúja.

Feria Sexta

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 6.

In anno, quo mórtuus est rex Ozías, vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsum et elevátum: et ea, quæ sub ipso erant, replébant templum. Séraphim stabant super illud: sex alæ uni, et sex alæ álteri: duábus velábant fáciem ejus, et duábus velábant pedes ejus, et duábus volábant. Et clamábant alter ad álterum, et dicébant: Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus exercítuum, plena est omnis terra glória ejus.

℟. Ave María. 176.

Lectio ii.

Et commóta sunt superliminária cárdinum a voce clamántis, et domus repléta est fumo. Et dixi: Væ mihi, quia tácui, quia vir pollútus lábiis ego sum, et in médio pópuli pollúta lábia habéntis ego hábito, et Regem Dóminum exercítuum vidi óculis meis. Et volávit ad me unus de Séraphim, et in manu ejus cálculus, quem fórcipe túlerat de altári. Et tétigit os meum, et dixit: Ecce tétigit hoc lábia tua, et auferétur iníquitas tua, et peccátum tuum mundábitur.

℟. Salvatórem. 176.

Lectio iii.

Et audívi vocem Dómini dicéntis: Quem mittam? et quis ibit nobis? Et dixi: Ecce ego, mitte me. Et dixit: Vade, et dices pópulo huic: Audíte audiéntes, et nolíte intellígere: et vidéte visiónem, et nolíte cognóscere. Excǽca cor pópuli hujus, et aures ejus ággrava, et óculos ejus claude, ne forte vídeat óculis suis, et aúribus suis aúdiat, et

corde suo intélligat, et convertátur, et sanem eum.
℟. Obsecro Dñe. 177.
Ad Bened. Ant. Ecce véniet * Deus et homo de domo David sedére in throno, allelúja.
Ad Magnif. Ant. Ex Ægýpto * vocávi Fílium meum: véniet, ut salvet pópulum suum.

Sabbato.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 7.

Et factum est in diébus Achaz fílii Jóathan, fílii Ozíæ regis Juda, ascéndit Rasin rex Sýriæ, et Phácee fílius Romelíæ rex Israël, in Jerúsalem, ad præliándum contra eam: et non potuérunt debelláre eam. Et nuntiavérunt dómui David, dicéntes: Requiévit Sýria super Ephraïm, et commótum est cor ejus, et cor pópuli ejus, sicut movéntur ligna silvárum a fácie venti. Et dixit Dóminus ad Isaíam: Egrédere in occúrsum Achaz tu, et qui derelíctus est Jasub fílius tuus, ad extrémum aquædúctus piscínæ superióris in via Agri fullónis.
℟. Ecce virgo. 177.

Lectio ii.

Et dices ad eum: Vide ut síleas: noli timére, et cor tuum ne formídet a duábus caudis titiónum fumigántium istórum in ira furóris Rasin regis Sýriæ, et fílii Romelíæ: eo quod consílium iníerit contra te Sýria in malum Ephraïm, et fílius Romelíæ, dicéntes: Ascendámus ad Judam, et suscitémus eum, et avellámus eum ad nos, et ponámus regem in médio ejus fílium Tábeel.
℟. Audíte verbum. 178.

Lectio iii.

Et adjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum a Dómino Deo tuo in profúndum inférni, sive in excélsum supra. Et dixit Achaz: Non petam, et non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte ergo domus David: Numquid parum vobis est, moléstos esse homínibus, quia moléstí estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ecce virgo concípiet, et páriet fílium, et vocábitur nomen ejus Em̃ánuel. Butýrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.
℟. Ecce dies. 178.
Ad Bened. Ant. Sion, noli timére, * ecce Deus tuus véniet, allelúja.

Ad Vesperas.

Capitulum. Rom. 15.

Fratres: Quæcúmque scripta sunt, ad nostram doctrínam scripta sunt: ut per patiéntiam, et consolatiónem Scripturárum spem habeámus.

Hymnus. Creátor. 173.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnif. Ant. Veni Dómine * visitáre nos in pace, ut lætémur coram te corde perfécto.

Oratio.

Excita Dómine corda nostra ad præparándas Unigéniti tui vias: ut per ejus advéntum purificátis tibi méntibus servíre mereámur: Qui tecum vivit et regnat.

Dominica II. Adventus.

Ad Matutinum.

Invit. Regem ventúrum Dóminum, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Verbum supérnum pródiens
E Patris ætérni sinu,
Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis:

Illúmina nunc péctora,
Tuóque amóre cóncrema;
Ut cor cadúca déserens
Cœli volúptas ímpleat:

Ut, cum tribúnal Júdicis
Damnábit igni nóxios,
Et vox amíca débitum
Vocábit ad cœlum pios.

Non esca flammárum nigros
Volvámur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes
Cœli fruámur gaúdiis.

Patri simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

In I. Nocturno.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 11.

Et egrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascéndet. Et requiéscet super eum spíritus Dómini: spíritus sapiéntiæ et intelléctus, spíritus consílii et fortitúdinis, spíritus sciéntiæ et pietátis; et replébit eum spíritus timóris Dómini: non secúndum visiónem oculórum judicábit, neque secúndum audítum aúrium árguet: sed judicábit in justítia paúperes, et árguet in æquitáte pro mansuétis terræ.

℟. Jerúsalem, cito véniet salus tua: quare mœróre

consúmeris? numquid consiliárius non est tibi, quia innovávit te dolor? * Salvábo te, et liberábo te, noli timére. ℣. Ego enim sum Dóminus Deus tuus, sanctus Israël, Redémptor tuus. Salvábo.

Lectio ii.

Et percútiet terram virga oris sui, et spíritu labiórum suórum interfíciet ímpium. Et erit justítia cíngulum lumbórum ejus: et fides cinctórium renum ejus. Habitábit lupus cum agno, et pardus cum hœdo accubábit: vítulus, et leo, et ovis simul morabúntur, et puer párvulus minábit eos. Vítulus et ursus pascéntur: simul requiéscent cátuli eórum: et leo, quasi bos, cómedet páleas.

℟. Ecce Dóminus véniet, et omnes sancti ejus cum eo, et erit in die illa lux magna: et exíbunt de Jerúsalem sicut aqua munda: et regnábit Dóminus in ætérnum * Super omnes gentes. ℣. Ecce Dóminus cum virtúte véniet: et regnum in manu ejus, et potéstas, et impérium. Super omnes gentes.

Lectio iii.

Et delectábitur infans ab úbere super forámine áspidis: et in cavérna réguli, qui ablactátus fúerit, manum suam mittet. Non nocébunt, et non occídent in univérso monte sancto meo: quia repléta est terra sciéntia Dómini, sicut aquæ maris operiéntes. In die illa radix Jesse, qui stat in signum populórum, ipsum gentes deprecabúntur, et erit sepúlchrum ejus gloriósum.

℟. Cívitas Jerúsalem noli flere: quóniam dóluit Dóminus super te: * Et aúferet a te omnem tribulatiónem. ℣. Ecce Dóminus in fortitúdine véniet: et bráchium ejus dominábitur. Et. Glória Patri. Et.

In II. Nocturno.

De Expositióne sancti Hierónymi Presbýteri in Isaíam Prophétam.

Lib. 4. in cap. 11. Isaiæ.

Lectio iv.

Et egrediétur virga de radíce Jesse. Usque ad princípium visiónis, vel pónderis Babylónis, quod vidit Isaías, fílius Amos, omnis hæc prophetía de Christo est: quam per partes vólumus explanáre, ne simul propósita atque disserta lectóris confúndat memóriam. Virgam et florem de radíce Jesse ipsum

Dóminum Judǽi interpretántur: quod scílicet in virga regnántis poténtia, in flore pulchritúdo monstrétur.

℟. Ecce véniet Dóminus, protéctor noster, sanctus Israël, * Corónam regni habens in cápite suo. ℣. Et dominábitur a mari usque ad mare, et a flúmine usque ad términos orbis terrárum. Corónam.

Lectio v.

Nos autem virgam de radíce Jesse sanctam Maríam Vírginem intelligámus, quæ nullum hábuit sibi frúticem cohæréntem, de qua et supra légimus: Ecce virgo concípiet et páriet fílium. Et florem, Dóminum Salvatórem, qui dicit in Cántico canticórum: Ego flos campi, et lílium convállium.

℟. Sicut mater consolátur fílios suos, ita consolábor vos, dicit Dóminus: et de Jerúsalem civitáte quam elégi, véniet vobis auxílium: * Et vidébitis, et gaudébit cor vestrum. ℣. Dabo in Sion salútem, et in Jerúsalem glóriam meam. Et.

Lectio vi.

Super hunc ígitur florem, qui de trunco et radíce Jesse per Maríam Vírginem repénte consúrget, requiéscet Spíritus Dómini: quia in ipso complácuit omnem plenitúdinem divinitátis habitáre corporáliter: nequáquam per partes, ut in céteris Sanctis: sed juxta Evangélium eórum, quod hebrǽo sermóne conscríptum legunt Nazarǽi: Descéndet super eum omnis fons Spíritus sancti. Dóminus autem Spíritus est; et ubi Spíritus Dómini, ibi libértas.

℟. Jerúsalem plantábis víneam in móntibus tuis: exsultábis, quóniam dies Dómini véniet: surge Sion, convértere ad Dóminum Deum tuum: gaude et lætáre Jacob: * Quia de médio Géntium Salvátor tuus véniet. ℣. Exsúlta satis fília Sion: júbila fília Jerúsalem. Quia. Glória Patri. Quia.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 11.

In illo témpore: Cum audísset Joánnes in vínculis ópera Christi, mittens duos de discípulis suis, ait illi: Tu es qui ventúrus es, an álium exspectámus? Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 6. in Evang. post init.

Visis tot signis tantísque virtútibus, non scandalizári quisque pótuit, sed admirári. Sed infidélium mens grave in illo scándalum pértulit, cum eum post tot mirácula moriéntem vidit. Unde et Paulus dicit: Nos autem prædicámus Christum crucifíxum, Judǽis quidem scándalum, Géntibus autem stultítiam. Stultum quippe homínibus visum est, ut pro homínibus auctor vitæ morerétur: et inde contra eum homo scándalum sumpsit, unde ei ámplius débitor fíeri débuit. Nam tanto Deus ab homínibus dígnius honorándus est, quanto pro homínibus et indígna suscépit.

℟. Egrediétur Dóminus de Samaría ad portam, quæ réspicit ad Oriéntem: et véniet in Béthlehem, ámbulans super aquas redemptiónis Judæ: * Tunc salvus erit omnis homo: quia ecce véniet. ℣. Et præparábitur in misericórdia sólium ejus, et sedébit super illud in veritáte. Tunc.

Lectio viii.

Quid est ergo dícere: Beátus qui non fúerit scandalizátus in me; nisi apérta voce abjectiónem mortis suæ humilitatémque signáre? Ac si paténter dicat: Mira quidem fácio, sed abjécta pérpeti non dedígnor. Quia ergo moriéndo te súbsequor, cavéndum valde est homínibus, ne in me mortem despíciant, qui signa venerántur.

℟. Festína, ne tardáveris Dómine: * Et líbera pópulum tuum. ℣. Veni Dómine, et noli tardáre: reláxa facínora plebi tuæ. Et.

Lectio ix.

Sed dimíssis Joánnis discípulis, quid de eódem Joánne turbis dicat, audiámus. Quid exístis in desértum vidére? Arúndinem vento agitátam? Quod vidélicet non asseréndo, sed negándo íntulit. Arúndinem quippe mox ut aura contígerit, in partem álteram infléctit. Et quid per arúndinem, nisi carnális ánimus designátur? Qui mox ut favóre vel detractióne tángitur, statim in partem quámlibet inclinátur?

℟. Ecce Dóminus véniet cum splendóre descéndens, et virtus ejus cum eo, * Visitáre pópulum suum in pace, et constitúere super eum vitam sempitérnam. ℣. Ecce Dóminus noster

cum virtúte véniet. Visitáre. Glória Patri. Visitáre.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Ecce in núbibus cœli: * Dóminus véniet cum potestáte magna, allelúja.

Psalm. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. Urbs fortitúdinis * nostræ Sion, Salvátor ponétur in ea murus et antemurále: aperíte portas, quia nobíscum Deus, allelúja.

3. Ecce apparébit * Dóminus, et non mentiétur: si moram fécerit, exspécta eum, quia véniet, et non tardábit, allelúja.

4. Montes et colles * cantábunt coram Deo laudem, et ómnia ligna silvárum plaudent mánibus: quóniam véniet Dominátor Dóminus in regnum ætérnum, allelúja, allelúja.

5. Ecce Dóminus * noster cum virtúte véniet, et illuminábit óculos servórum suórum, allelúja.

Capitulum. Rom. 15.

Fratres: Quæcúmque scripta sunt, ad nostram doctrínam scripta sunt: ut per patiéntiam, et consolatiónem Scripturárum spem habeámus.

Hymnus.

En clara vox redárguit
Obscúra quæque pérsonans:
Procul fugéntur sómnia:
Ab alto Jesus prómicat.

Mens jam resúrgat tórpida,
Non ámplius jacens humi:
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.

En Agnus ad nos míttitur
Laxáre gratis débitum:
Omnes simul cum lácrimis
Precémur indulgéntiam:

Ut, cum secúndo fúlserit,
Metúque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

℣. Vox clamántis in desérto, Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Bened. Ant. Joánnes autem * cum audísset in vínculis ópera Christi, mittens duos ex discípulis suis, ait illi: Tu es qui ventúrus es, an álium exspectámus?

Oratio.

Excita Dómine corda nostra ad præparándas Unigéniti tui vias: ut per ejus advéntum, purificátis

tibi méntibus servíre mereámur: Qui tecum vivit.

Ad Tertiam.

Capit. Fratres: Quæcúmque. 192.

℟. br. Veni ad liberándum nos * Dómine Deus virtútum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam, et salvi érimus. Dómine. Glória Patri. Veni.

℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

Ad Sextam.

Capitulum. Rom. 15.

Deus autem patiéntiæ, et solátii det vobis idípsum sápere in altérutrum secúndum Jesum Christum: ut unánimes uno ore honorificétis Deum, et Patrem Dómini nostri Jesu Christi.

℟. br. Osténde nobis Dómine * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutáre tuum da nobis. Misericórdiam. Glória Patri. Osténde.

℣. Meménto nostri Dñe in beneplácito pópuli tui. ℟. Vísita nos in salutári tuo.

Ad Nonam.

Capitulum. Rom. 15. c.

Deus autem spei répleat vos omni gaúdio et pace in credéndo: ut abundétis in spe, et in virtúte Spíritus sancti.

℟. br. Super te Jerúsalem * Oriétur Dóminus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriétur. Glória Patri. Super te.

℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

Ad Vesperas.

Ant. de Laud., Ps. de Dom. 141. Capit. Hymn. et ℣. ut in I. Vesp.

Ad Magnif. Ant. Tu es qui ventúrus es, * an álium exspectámus? Dícite Joánni quæ vidístis: Ad lumen rédeunt cæci, mórtui resúrgunt, paúperes evangelizántur, allelúja.

Post Vesperas diei dicuntur Vesperæ Defunctorum.

Feria Secunda.

Ad Matutinum. Invit. et Hymn. ut in Domin. præcedenti. 188.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 13.

Onus Babylónis, quod vidit Isaías fílius Amos. Super montem caliginósum leváte signum, exaltáte vocem, leváte manum, et ingrediántur portas duces. Ego mandávi sanctificátis meis, et vocávi fortes meos in ira mea, exsultántes in glória mea. Vox multitúdinis in móntibus, quasi populórum frequén-

tium: vox sónitus regum, géntium congregatárum.

℟. Súscipe verbum. 180.

Lectio ii.

Dóminus exercítuum præcépit milítiæ belli, veniéntibus de terra procul a summitáte cœli: Dóminus, et vasa furóris ejus, ut dispérdat omnem terram. Ululáte, quia prope est dies Dómini: quasi vástitas a Dómino véniet. Propter hoc omnes manus dissolvéntur, et omne cor hóminis contabéscet, et conterétur. Torsiónes et dolóres tenébunt; quasi partúriens dolébunt: unusquísque ad próximum suum stupébit, fácies combústæ vultus eórum.

℟. Læténtur cœli. 181.

Lectio iii.

Ecce dies Dómini véniet, crudélis, et indignatiónis plenus, et iræ, furorísque, ad ponéndam terram in solitúdinem, et peccatóres ejus conteréndos de ea. Quóniam stellæ cœli, et splendor eárum non expándent lumen suum: obtenebrátus est sol in ortu suo, et luna non splendébit in lúmine suo. Et visitábo super orbis mala, et contra ímpios iniquitátem eórum, et quiéscere fáciam supérbiam infidélium, et arrogántiam fórtium humiliábo.

℟. Aliéni. 181.

Ad Bened. Ant. De cœlo véniet * Dominátor Dóminus, et in manu ejus honor et impérium.

Hodie dicitur Offic. Defunct.

Ad Magnif. Ant. Ecce véniet Rex * Dóminus terræ, et ipse aúferet jugum captivitátis nostræ.

Feria Tertia.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 14.

Prope est ut véniat tempus ejus, et dies ejus non elongabúntur. Miserébitur enim Dóminus Jacob, et éliget adhuc de Israël, et requiéscere eos fáciet super humum suam: adjungétur ádvena ad eos, et adhærébit dómui Jacob. Et tenébunt eos pópuli, et addúcent eos in locum suum: et possidébit eos domus Israël super terram Dómini in servos et ancíllas: et erunt capiéntes eos qui se céperant, et subjícient exactóres suos.

℟. Montes Israël. 183.

Lectio ii.

Et erit in die illa, cum réquiem déderit tibi Deus a labóre tuo, et a concussióne tua, et a servitúte

dura, qua ante servísti: sumes parábolam istam contra regem Babylónis, et dices: Quómodo cessávit exáctor, quiévit tribútum? Contrívit Dóminus báculum impiórum, virgam dominántium, cædéntem pópulos in indignatióne, plaga insanábili, subjiciéntem in furóre gentes, persequéntem crudéliter.

℟. Erúmpant. 183.

Lectio iii.

Quómodo cecidísti de cœlo lúcifer, qui mane oriebáris? corruísti in terram, qui vulnerábas gentes? qui dicébas in corde tuo: In cœlum conscéndam, super astra Dei exaltábo sólium meum, sedébo in monte testaménti, in latéribus Aquilónis. Ascéndam super altitúdinem núbium, símilis ero Altíssimo. Verúmtamen ad inférnum detrahéris in profúndum laci.

℟. Ecce ab Austro. 183.

Ad Bened. Ant. Super te * Jerúsalem oriétur Dóminus, et glória ejus in te vidébitur.

Ad Magnif. Ant. Vox clamántis * in desérto, Paráte viam Dómini, rectas fácite sémitas Dei nostri.

Feria Quarta.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 16.

Emítte Agnum Dómine, Dominatórem terræ de Petra desérti ad montem fíliæ Sion. Et erit: Sicut avis fúgiens, et pulli de nido avolántes, sic erunt fíliæ Moab in transcénsu Arnon. Ini consílium, coge concílium: pone quasi noctem umbram tuam in merídie: abscónde fugiéntes, et vagos ne prodas. Habitábunt apud te prófugi mei: Moab esto latíbulum eórum a fácie vastatóris.

℟. Rex noster. 184.

Lectio ii.

Finítus est enim pulvis, consummátus est miser, defécit qui conculcábat terram. Et præparábitur in misericórdia sólium, et sedébit super illud in veritáte in tabernáculo David, júdicans et quærens judícium, et velóciter reddens quod justum est. Audívimus supérbiam Moab, supérbus est valde: supérbia ejus et arrogántia ejus, et indignátio ejus, plus quam fortitúdo ejus.

℟. Ante multum. 184.

Lectio iii.

Idcírco ululábit Moab ad Moab, univérsus ululá-

bit: his, qui lætántur super muros cocti láteris, loquímini plagas suas. Quóniam suburbána Hésebon desérta sunt, et víneam Sábama dómini Géntium excidérunt: flagélla ejus usque ad Jazer pervenérunt: erravérunt in desérto, propágines ejus relíctæ sunt, transiérunt mare.

℟. Ecce Dóminus. 191.

Ad Bened. Ant. Ecce ego mitto * Angelum meum, qui præparábit viam meam ante fáciem tuam.

Ad Magnif. Ant. Sion renováberis, * et vidébis justum tuum, qui ventúrus est in te.

Feria Quinta.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 19.

Onus Ægýpti. Ecce Dóminus ascéndet super nubem levem, et ingrediétur Ægýptum, et commovebúntur simulácra Ægýpti a fácie ejus, et cor Ægýpti tabéscet in médio ejus. Et concúrrere fáciam Ægýptios advérsus Ægýptios: et pugnábit vir contra fratrem suum, et vir contra amícum suum, cívitas advérsus civitátem, regnum advérsus regnum.

℟. Jerúsalem. 188.

Lectio ii.

Et dirumpétur spíritus Ægýpti in viscéribus ejus, et consílium ejus præcipitábo: et interrogábunt simulácra sua, et divínos suos, et pythónes, et ariolos. Et tradam Ægýptum in manu dominórum crudélium, et rex fortis dominábitur eórum, ait Dóminus Deus exercítuum. Et aréscet aqua de mari, et flúvius desolábitur, atque siccábitur. Et defícient flúmina: attenuabúntur, et siccabúntur rivi ággerum.

℟. Ecce Dóminus. 189.

Lectio iii.

Stulti príncipes Táneos, sapiéntes consiliárii Pharaónis dedérunt consílium insípiens. Quómodo dicétis Pharaóni: Fílius sapiéntium ego, fílius regum antiquórum? Ubi nunc sunt sapiéntes tui? annúntient tibi, et índicent quid cogitáverit Dóminus exercítuum super Ægýptum. Stulti facti sunt príncipes Táneos, emarcuérunt príncipes Mémpheos, decepérunt Ægýptum, ángulum populórum ejus.

℟. Cívitas Jerúsalem. 189.

Ad Bened. Ant. Tu es qui ventúrus es * Dómine, quem exspectámus, ut salvum fácias pópulum tuum.

Ad Magnif. Ant. Qui post me véniet, * ante me factus est: cujus non sum dignus calceaménta sólvere.

Feria Sexta.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 24.

Ecce Dóminus dissipábit terram, et nudábit eam, et afflíget fáciem ejus, et dispérget habitatóres ejus. Et erit sicut pópulus, sic sacérdos: et sicut servus, sic dóminus ejus: sicut ancílla, sic dómina ejus: sicut emens, sic ille qui vendit: sicut fœnerátor, sic is qui mútuum áccipit: sicut qui répetit, sic qui debet. Dissipatióne dissipábitur terra, et direptióne prædábitur. Dóminus enim locútus est verbum hoc.

℟. Ecce véniet. 190.

Lectio ii.

Luxit, et deflúxit terra, et infirmáta est: deflúxit orbis, infirmáta est altitúdo pópuli terræ. Et terra infécta est ab habitatóribus suis: quia transgréssi sunt leges, mutavérunt jus, dissipavérunt fœdus sempitérnum. Propter hoc maledíctio vorábit terram, et peccábunt habitatóres ejus: ideóque insánient cultóres ejus, et relinquéntur hómines pauci.

℟. Sicut mater. 190.

Lectio iii.

Luxit vindémia, infirmáta est vitis, ingemuérunt omnes qui lætabántur corde. Cessávit gaúdium tympanórum, quiévit sónitus lætántium, contícuit dulcédo cítharæ. Cum cántico non bibent vinum: amára erit pótio bibéntibus illam. Attríta est cívitas vanitátis, clausa est omnis domus, nullo introëúnte. Clamor erit super vino in platéis: desérta est omnis lætítia: translátum est gaúdium terræ. Relícta est in urbe solitúdo, et calámitas ópprimet portas. Quia hæc erunt in médio terræ, in médio populórum: quómodo si paucæ olívæ, quæ remansérunt, excutiántur ex ólea: et racémi, cum fúerit finíta vindémia. Hi levábunt vocem suam, atque laudábunt: cum glorificátus fúerit Dóminus, hínnient de mari. Propter hoc in doctrínis glorificáte Dóminum, in ínsulis maris nomen Dómini Dei Israël. A fínibus terræ laudes audívimus, glóriam justi.

℟. Jerúsalem. 190.

Ad Bened. Ant. Dícite, Pusillánimes * confortá-

mini: ecce Dóminus Deus noster véniet.

Ad Magnif. Ant. Cantáte Dómino * cánticum novum: laus ejus ab extrémis terræ.

Sabbato.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 25.

Dómine Deus meus es tu, exaltábo te, et confitébor nómini tuo: quóniam fecísti mirabília, cogitatiónes antíquas fidéles, amen. Quia posuísti civitátem in túmulum, urbem fortem in ruínam, domum alienórum: ut non sit cívitas, et in sempitérnum non ædificétur. Super hoc laudábit te pópulus fortis, cívitas géntium robustárum timébit te. Quia factus es fortitúdo paúperi, fortitúdo egéno in tribulatióne sua: spes a túrbine, umbráculum ab æstu.

℟. Egrediétur. 191.

Lectio ii.

Spíritus enim robustórum quasi turbo impéllens paríetem. Sicut æstus in siti, tumúltum alienórum humiliábis: et quasi calóre sub nube torrénte, propáginem fórtium marcéscere fácies. Et fáciet Dóminus exercítuum ómnibus pópulis in monte hoc convívium pínguium, convívium vindémiæ, pínguium medullatórum, vindémiæ defæcátæ. Et præcipitábit in monte isto fáciem vínculi colligáti super omnes pópulos, et telam quam ordítus est super omnes natiónes.

℟. Festína. 191.

Lectio iii.

Præcipitábit mortem in sempitérnum: et aúferet Dóminus Deus lácrimam ab omni fácie, et oppróbrium pópuli sui aúferet de univérsa terra: quia Dóminus locútus est. Et dicet in die illa: Ecce Deus noster iste, exspectávimus eum, et salvábit nos: iste Dóminus, sustinúimus eum, exsultábimus, et lætábimur in salutári ejus. Quia requiéscet manus Dómini in monte isto: et triturábitur Moab sub eo, sícuti terúntur páleæ in plaustro. Et exténdet manus suas sub eo, sicut exténdit natans ad natándum: et humiliábit glóriam ejus cum allisióne mánuum ejus. Et muniménta sublímium murórum tuórum cóncident, et humiliabúntur, et detrahéntur in terram usque ad púlverem.

℟. Ecce Dóminus. 191.

Ad Bened. Ant. Levábit Dóminus signum * in na-

tiónibus, et congregábit dispérsos Israël.

Ad Vesperas.

Capitulum. Philipp. 4.

Fratres: Gaudéte in Dómino semper: íterum dico, gaudéte. Modéstia vestra nota sit ómnibus homínibus: Dóminus enim prope est.

Hymnus. Creátor. 182.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnif. Ant. Ante me * non est formátus Deus, et post me non erit: quia mihi curvábitur omne genu, et confitébitur omnis lingua.

Oratio.

Aurem tuam, quæsumus Dómine, précibus nostris accómmoda: et mentis nostræ ténebras grátia tuæ visitatiónis illústra: Qui vivis.

Dominica III. Adventus.

Ad Matutinum.

Invit. Prope est jam Dóminus: * Veníte adorémus.

Et dicitur quotidie usque ad Vigil. Nativ. Domini exclusive.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Verbum supérnum pródiens,
E Patris ætérni sinu
Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis:

Illúmina nunc péctora,
Tuóque amóre cóncrema,
Ut cor cadúca déserens
Cœli volúptas ímpleat.

Ut, cum tribúnal Júdicis
Damnábit igni nóxios,
Et vox amíca débitum
Vocábit ad cœlum pios.

Non esca flamárum nigros
Volvámur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes
Cœli fruámur gaúdiis.

Patri simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

In I. Nocturno.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 26.

In die illa cantábitur cánticum istud in terra Juda: Urbs fortitúdinis nostræ Sion Salvátor, ponétur in ea murus et antemurále. Aperíte portas, et ingrediátur gens justa, custódiens veritátem. Vetus error ábiit: servábis pacem: pacem, quia in te sperávimus. Sperástis in Dómino in sæculis ætérnis,

in Dómino Deo forti in perpétuum. Quia incurvábit habitántes in excélso, civitátem sublímem humiliábit. Humiliábit eam usque ad terram, détrahet eam usque ad púlverem. Conculcábit eam pes, pedes paúperis, gressus egenórum.

℟. Ecce apparébit Dóminus super nubem cándidam, * Et cum eo sanctórum míllia: et habébit in vestiménto, et in fémore suo scriptum: Rex regum, et Dóminus dominántium. ℣. Apparébit in finem, et non mentiétur; si moram fécerit, exspécta eum, quia véniens véniet. Et.

Lectio ii.

Sémita justi recta est, rectus callis justi ad ambulándum. Et in sémita judiciórum tuórum Dómine sustinúimus te: nomen tuum, et memoriále tuum in desidério ánimæ. Anima mea desiderávit te in nocte, sed et spíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te. Cum féceris judícia tua in terra, justítiam discent habitatóres orbis. Misereámur ímpio, et non discet justítiam: in terra sanctórum iníqua gessit, et non vidébit glóriam Dómini.

℟. Béthlehem cívitas Dei summi, ex te éxiet Dominátor Israël, et egréssus ejus sicut a princípio diérum æternitátis, et magnificábitur in médio univérsæ terræ: * Et pax erit in terra nostra, dum vénerit. ℣. Loquétur pacem in Géntibus, et potéstas ejus a mari usque ad mare. Et.

Lectio iii.

Dómine exaltétur manus tua, et non vídeant: vídeant, et confundántur zelántes pópuli: et ignis hostes tuos dévoret. Dómine, dabis pacem nobis: ómnia enim ópera nostra operátus es nobis. Dómine Deus noster, possedérunt nos dómini absque te, tantum in te recordémur nóminis tui. Moriéntes non vivant, gigántes non resúrgant: proptérea visitásti èt contrivísti eos, et perdidísti omnem memóriam eórum.

℟. Qui ventúrus est, véniet, et non tardábit: et jam non erit timor in fínibus nostris: * Quóniam ipse est Salvátor noster. ℣. Depónet omnes iniquitátes nostras, et projíciet in profúndum maris ómnia peccáta nostra. Quóniam ipse est. Glória Patri. Quóniam ipse est.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Serm. 2. de jejunio decimi mensis, et collectis.

Lectio iv.

Quod témporis rátio, et devotiónis nostræ ádmonet consuetúdo, pastorái vobis, dilectíssimi, sollicitúdine prædicámus, décimi mensis celebrándum esse jejúnium, quo pro consumáta perceptióne ómnium frúctuum, digníssime largitóri eórum Deo continéntiæ libámen offértur. Quid enim potest efficácius esse jejúnio? cujus observántia appropinquámus Deo, et resisténtes diábolo, vítia blanda superámus.

℟. Ægýpte noli flere, quia Dominátor tuus véniet tibi, ante cujus conspéctum movebúntur abýssi, * Liberáre pópulum suum de manu poténtiæ. ℣. Ecce véniet Dóminus exercítuum, Deus tuus cum potestáte magna. Liberáre.

Lectio v.

Semper enim virtúti cibus jejúnium fuit. De abstinéntia dénique pródeunt castæ cogitatiónes, rationábiles voluntátes, salubrióra consília: et per voluntárias afflictiónes caro concupiscéntiis móritur, virtútibus spíritus innovátur. Sed quia non solo jejúnio animárum nostrárum salus acquíritur: jejúnium nostrum misericórdiis paúperum suppleámus. Impendámus virtúti, quod subtráhimus voluptáti. Fiat reféctio paúperis abstinéntia jejunántis.

℟. Prope est ut véniat tempus ejus, et dies ejus non elongabúntur: * Miserébitur Dóminus Jacob, et Israël salvábitur. ℣. Revértere virgo Israël, revértere ad civitátes tuas. Miserébitur.

Lectio vi.

Studeámus viduárum defensióni, pupillórum utilitáti, lugéntium consolatióni, dissidéntium paci. Suscipiátur peregrínus, adjuvétur oppréssus, vestiátur nudus, foveátur ægrótus: ut quicúmque nostrum de justis labóribus auctóri bonórum ómnium Deo sacrifícium hujus pietátis obtúlerit, ab eódem regni cœléstis præmium percípere mereátur. Quarta ígitur et sexta Féria jejunémus: Sábbato autem apud beátum Petrum Apóstolum páriter vigilémus: cujus suffragántibus méritis, quæ póscimus, impetráre possímus per Dóminum nostrum Je-

sum Christum, qui cum Patre et sancto Spíritu vivit et regnat in sǽcula sæculórum. Amen.

℟. Descéndet Dóminus sicut plúvia in vellus: * Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis. ℣. Et adorábunt eum omnes reges, omnes gentes sérvient ei. Oriétur. Glória Patri. Oriétur.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 1. c.

In illo témpore: Misérunt Judǽi ab Jerosólymis sacerdótes et levítas ad Joánnem, ut interrogárent eum: Tu quis es? Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 7. in Evang.

Ex hujus nobis lectiónis verbis, fratres caríssimi, Joánnis humílitas commendátur: qui cum tantæ virtútis esset, ut Christus credi potuísset, elégit sólide subsístere in se, ne humána opinióne raperétur inániter super se. Nam conféssus est, et non negávit: et conféssus est, Quia non sum ego Christus. Sed qui dixit, Non sum; negávit plane quod non erat, sed non negávit quod erat: ut veritátem loquens, ejus membrum fíeret, cujus sibi nomen falláciter non usurpáret. Cum ergo non vult appétere nomen Christi, factus est membrum Christi: quia dum infirmitátem suam stúduit humíliter agnóscere, illíus celsitúdinem méruit veráciter obtinére.

℟. Veni Dómine, et noli tardáre: reláxa facínora plebi tuæ, * Et révoca dispérsos in terram suam. ℣. Excita Dómine poténtiam tuam, et veni, ut salvos fácias nos. Et.

Lectio viii.

Sed cum ex lectióne ália, Redemptóris nostri senténtia ad mentem redúcitur, ex hujus lectiónis verbis nobis quǽstio valde impléxa generátur. Alio quippe in loco inquisítus a discípulis Dóminus de Elíæ advéntu, respóndit: Elías jam venit, et non cognovérunt eum, sed fecérunt in eum quæcúmque voluérunt: et, si vultis scire, Joánnes ipse est Elías. Requisítus autem Joánnes dicit: Non sum Elías. Quid est hoc, fratres caríssimi, quia quod Véritas affírmat, hoc prophéta veritátis negat? Valde namque inter se divérsa sunt: Ipse est: et, Non sum. Quómodo ergo prophéta veritátis est, si ejúsdem Ve-

ritátis sermónibus concors non est?

℟. Ecce radix Jesse descéndet in salútem populórum, ipsum Gentes deprecabúntur: * Et erit nomen ejus gloriósum. ℣. Dabit ei Dóminus Deus sedem David patris ejus, et regnábit in domo Jacob in ætérnum. Et erit.

Lectio ix.

Sed si subtíliter véritas ipsa requirátur, hoc quod inter se contrárium sonat, quómodo contrárium non sit, invenítur. Ad Zacharíam namque de Joánne Angelus dicit: Ipse præcédet ante illum in spíritu et virtúte Elíæ. Qui idcírco ventúrus in spíritu et virtúte Elíæ dícitur, quia sicut Elías secúndum Dómini advéntum prævéniet, ita Joánnes prævénit primum. Sicut ille præcúrsor ventúrus est Júdicis, ita iste præcúrsor est factus Redemptóris. Joánnes ígitur in spíritu Elías erat, in persóna Elías non erat. Quod ergo Dóminus fatétur de spíritu, hoc Joánnes dénegat de persóna.

℟. Docébit nos Dóminus vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus: * Quia de Sion exíbit lex, et verbum Dñi de Jerúsalem. ℣. Veníte, ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob. Quia. Glória Patri. Quia.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Véniet Dóminus, * et non tardábit, et illuminábit abscóndita tenebrárum, et manifestábit se ad omnes gentes, allelúja.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Jerúsalem gaude * gaúdio magno, quia véniet tibi Salvátor, allelúja.

3. Dabo in Sion * salútem, et in Jerúsalem glóriam meam, allelúja.

4. Montes et omnes colles * humiliabúntur: et erunt prava in diręcta, et áspera in vias planas: veni Dómine, et noli tardáre, allelúja.

5. Juste et pie * vivámus, exspectántes beátam spem, et advéntum Dómini.

Capitulum. Philipp. 4.

Fratres: Gaudéte in Dómino semper: íterum dico, gaudéte. Modéstia vestra nota sit ómnibus homínibus: Dóminus enim prope est.

Hymnus.

En clara vox redárguit
Obscúra quæque, pérsonans:
Procul fugéntur sómnia:
Ab alto Jesus prómicat.

Mens jam resúrgat tórpida,
Non ámplius jacens humi:
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.

En Agnus ad nos míttitur
Laxáre gratis débitum:
Omnes simul cum lácrimis
Precémur indulgéntiam.

Ut, cum secúndo fúlserit,
Metúque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

℣. Vox clamántis in desérto, Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Bened. Ant. Super sólium * David, et super regnum ejus sedébit in ætérnum, allelúja.

Oratio.

Aurem tuam, quæsumus Dómine, précibus nostris accómmoda: et mentis nostræ ténebras grátia tuæ visitatiónis illústra: Qui vivis.

Ad Tertiam.

Capit. Fratres. 203.

℟. br. Veni ad liberándum nos * Dómine Deus virtútum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam, et salvi érimus. Dómine. Glória Patri. Veni.

℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

Ad Sextam.

Capitulum. Philipp. 4. b.

Nihil sollíciti sitis: sed in omni oratióne, et obsecratióne, cum gratiárum actióne, petitiónes vestræ innotéscant apud Deum.

℟. br. Osténde nobis Dómine * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutáre tuum da nobis. Misericórdiam. Glória Patri. Osténde.

℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Vísita nos in salutári tuo.

Ad Nonam.

Capitulum. Philipp. 4. b.

Et pax Dei, quæ exsúperat omnem sensum, custódiat corda vestra, et intelligéntias vestras in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. br. Super te Jerúsalem * Oriétur Dóminus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriétur. Glória Patri. Super te.

℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

Ad Vesperas.

Ant. de Laud. 203; Ps. de Dom. Capit. et Hymn. ut in I. Vesp. 199.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Magnif. Ant. Beáta es María, * quæ credidísti Dómino: perficiéntur in te, quæ dicta sunt tibi a Dómino, allelúja.

Oratio. Aurem tuam. ut supra. 204.

Post Vesperas diei dicuntur Vesperæ Defunctorum.

Ant. **Beáta es.** prætermittitur, si hodie ejus loco ponenda sit una ex Antiphonis majoribus, ut infra: quibus semper cedunt Antiphonæ propriæ aliis diebus ad Magnificat assignatæ.

Sequentes Ant. majores ad Magnificat inchoantur die xvii. Decembris, et singulæ ante et post Magnificat integræ sicut in Dupl. dicuntur per ordinem, usque ad diem ante Vigil. Nativitatis. Si vero Festum fuerit, dicuntur post Orationem Festi, pro commem. Advent.

Die 17. Decembris. Ant. O Sapiéntia, quæ ex ore Altíssimi prodiísti, attíngens a fine usque ad finem, fórtiter suavitérque dispónens ómnia: veni ad docéndum nos viam prudéntiæ.

18. Ant. O Adónai, et Dux domus Israël, qui Móysi in igne flammæ rubi apparuísti, et ei in Sina legem dedísti: veni ad rediméndum nos in bráchio exténto.

19. Ant. O radix Jesse, qui stas in signum populórum, super quem continébunt reges os suum, quem Gentes deprecabúntur: veni ad liberándum nos, jam noli tardáre.

20. Ant. O clavis David, et sceptrum domus Israël; qui áperis, et nemo claudit; claudis, et nemo áperit: veni, et educ vinctum de domo cárceris, sedéntem in ténebris, et umbra mortis.

21. Ant. O Oriens, splendor lucis ætérnæ, et sol justítiæ: veni, et illúmina sedéntes in ténebris, et umbra mortis.

22. Ant. O Rex Géntium, et desiderátus eárum, lapísque anguláris, qui facis útraque unum: veni, et salva hóminem, quem de limo formásti.

23. Ant. O Emmánuel, Rex et légifer noster, exspectátio Géntium, et Salvátor eárum: veni ad salvándum nos Dómine Deus noster.

Sequentes Ant. ad Laudes et per Horas dicuntur in sex Feriis ante Vigil. Nativitatis, incipiendo die 17. Decembris, ab Ant. quæ Feriæ illius diei assignantur. Similiter et aliæ dicuntur in propriis Feriis.

Quod si dies 17. fuerit Dominica, Ant. inchoantur sequenti Feria II. quæ erit dies 18. Quæ autem dicendæ essent die, in quo occurrit Festum S. Thomæ,

dicuntur in Sabbato cum Ps. Sabbati, quarta Ant. prætermissa: cujus loco dicitur Ant. Exspectétur. 207, nisi Vigilia Nativ. venerit in Domin.: tunc enim in Sabbato dicuntur Ant. de Laud. Dom., quarta prætermissa, cujus loco dicitur Ant. Exspectétur.Ant. ad Benedictus, et Oratio dicitur, ut in Sabbato QuatuorTemporum ponitur.215.

Antiph. vero de Laud., quæ occurrunt in die S. Thomæ, eo anno prætermittuntur, et in Dominica tunc dicuntur Ant. de Vigilia. Similiter omittitur Ant. Exspectétur. quando illud Festum in Sabbato venerit.

Feria Secunda.

Ad Laudes et per Horas.

Ant. 1. Ecce véniet * Dóminus princeps regum terræ: beáti, qui paráti sunt occúrrere illi.

Ps. ejusdem Feriæ. 64.

2. Cum vénerit * Fílius hóminis, putas invéniet fidem super terram?

3. Ecce jam venit * plenitúdo témporis, in quo misit Deus Fílium suum in terras.

4. Hauriétis aquas * in gaúdio de fóntibus Salvatóris.

5. Egrediétur * Dóminus de loco sancto suo: véniet ut salvet pópulum suum.

Feria Tertia.

Ad Laudes et per Horas.

Ant. 1. Roráte cœli désuper, * et nubes pluant justum: aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ps. ejusdem Feriæ. 78.

2. Emítte Agnum Dómine * Dominatórem terræ, de Petra desérti, ad montem fíliæ Sion.

3. Ut cognoscámus Dómine * in terra viam tuam, in ómnibus géntibus salutáre tuum.

4. Da mercédem Dómine * sustinéntibus te, ut prophétæ tui fidéles inveniántur.

5. Lex per Móysen data est, * grátia et véritas per Jesum Christum facta est.

Feria Quarta.

Ad Laudes et per Horas.

Ant. 1. Prophétæ prædicavérunt * nasci Salvatórem de Vírgine María.

Ps. ejusdem Feriæ. 90.

2. Spíritus * Dómini super me, evangelizáre paupéribus misit me.

3. Propter Sion * non tacébo, donec egrediátur ut splendor justus ejus.

4. Ecce véniet Dóminus, * ut sédeat cum princípibus, et sólium glóriæ téneat.

5. Annuntiáte * pópulis, et dícite: Ecce Deus Salvátor noster véniet.

Feria Quinta.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. De Sion * véniet Dñus omnípotens, ut salvum fáciat pópulum suum.

Ps. ejusdem Feriæ. 106.

2. Convértere Dómine * aliquántulum, et ne tardes veníre ad servos tuos.

3. De Sion * véniet, qui regnatúrus est Dñs, Emmánuel magnum nomen ejus.

4. Ecce Deus meus, * et honorábo eum: Deus patris mei, et exaltábo eum.

5. Dóminus * légifer noster, Dóminus Rex noster, ipse véniet, et salvábit nos.

Feria Sexta.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Constántes estóte, * vidébitis auxílium Dómini super vos.

Ps. ejusdem Feriæ. 119.

2. Ad te Dómine * levávi ánimam meam: veni, et éripe me Dómine, ad te confúgi.

3. Veni Dómine, * et noli tardáre: reláxa facínora plebi tuæ Israël.

4. Deus a Líbano véniet, * et splendor ejus sicut lumen erit.

5. Ego autem * ad Dóminum aspíciam, et exspectábo Deum Salvatórem meum.

Sabbato.

Antiphonæ secundum superiorem Rubricam. 205.

Ad Canticum vero Ant. Exspectétur * sicut plúvia elóquium meum: et descéndet super nos sicut ros Deus noster.

Ps. ut in Laud. Sabbati 136.

In Festo S. Thomæ pro commemoratione Adventus.

Ad Bened. Ant. Nolíte timére: quinta enim die véniet ad vos Dñs noster.

Si vero contingat Festum S. Thomæ transferri in II. Feriam, Ant. prædicta dicitur ad Benedictus in Dominica, loco Ant. Ave María.

Ultimo die ante Vigiliam Nativitatis

Ad Bened. Ant. Ecce compléta sunt * ómnia, quæ dicta sunt per Angelum de Vírgine María.

Quibus Antiph. cedunt aliæ Antiphonæ in propriis locis ad Benedictus assignatæ.

Feria Secunda.

Ad Matut. Invitat. et Hymn. ut in Dom. præced. 199.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 28.

Væ corónæ supérbiæ, ébriis Ephraïm, et flori decidénti, glóriæ exsultatiónis ejus, qui erant in vértice vallis pinguíssimæ, errántes a vino. Ecce válidus et fortis Dóminus,

sicut ímpetus grándinis: turbo confríngens, sicut ímpetus aquárum multárum inundántium, et emissárum super terram spatiósam. Pédibus conculcábitur coróna supérbiæ ebriórum Ephraïm.

℟. Ecce apparébit. 200.

Lectio ii.

Et erit flos décidens glóriæ exsultatiónis ejus, qui est super vérticem vallis pínguium, quasi temporáneum ante maturitátem autúmni: quod cum aspéxerit videns, statim ut manu tenúerit, devorábit illud. In die illa erit Dóminus exercítuum coróna glóriæ, et sertum exsultatiónis resíduo pópuli sui; et spíritus judícii sedénti super judícium, et fortitúdo reverténtibus de bello ad portam. Verum hi quoque præ vino nesciérunt, et præ ebrietáte erravérunt: sacérdos et prophéta nesciérunt præ ebrietáte, absórpti sunt a vino.

℟. Béthlehem. 200.

Lectio iii.

Idcírco hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego mittam in fundaméntis Sion lápidem, lápidem probátum, angulárem, pretiósum, in fundaménto fundátum. Qui credíderit, non festínet. Et ponam in póndere judícium, et justítiam in mensúra: et subvértet grando spem mendácii: et protectiónem aquæ inundábunt. Et delébitur fœdus vestrum cum morte, et pactum vestrum cum inférno non stabit.

℟. Qui ventúrus est. 200.

Ad Laud. Ant. et Ps. de Psalt. 64; nisi dicendæ sint Ant. secundum superiorem Rubricam.

Ad Bened. Ant. Egrediétur * virga de radíce Jesse, et replébitur omnis terra glória Dómini: et vidébit omnis caro salutáre Dei.

Oratio. Aurem tuam. ut supra. 204.

Hodie dicitur Offic. Defunct.

Ad Magnif. Ant. Beátam me dicent * omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus.

Nisi dicenda sit Ant. O.

Feria Tertia.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 30. d.

Exspéctat Dóminus ut misereátur vestri, et ídeo exaltábitur parcens vobis: quia Deus judícii Dóminus: beáti omnes qui exspéctant eum. Pópulus enim Sion habitábit in Jerúsalem: plorans nequáquam plorábis, míserans

miserébitur tui: ad vocem clamóris tui statim ut audíerit respondébit tibi. Et dabit vobis Dóminus panem arctum, et aquam brevem: et non fáciet avoláre a te ultra doctórem tuum: et erunt óculi tui vidéntes præceptórem tuum.

℟. Ægýpte noli flere, quia Dominátor tuus véniet tibi, ante cujus conspéctum movebúntur abýssi, * Liberáre pópulum suum de manu poténtiæ. ℣. Ecce véniet Dóminus exercítuum, Deus tuus cum potestáte magna. Liberáre.

Lectio ii.

Egrédere, dices ei: Et dábitur plúvia sémini tuo, ubicúmque semináveris in terra: et panis frugum terræ erit ubérrimus et pinguis. Pascétur in possessióne tua in die illo agnus spatióse: et tauri tui, et pulli asinórum, qui operántur terram, commístum migma cómedent sicut in área ventilátum est. Et erunt super omnem montem excélsum, et super omnem collem elevátum rivi curréntium aquárum, in die interfectiónis multórum, cum cecíderint turres.

℟. Prope est ut véniat tempus ejus, et dies ejus non elongabúntur: * Miserébitur Dóminus Jacob, et Israël salvábitur. ℣. Revértere virgo Israël, revértere ad civitátes tuas. Miserébitur.

Lectio iii.

Et erit lux lunæ sicut lux solis, et lux solis erit septemplíciter sicut lux septem diérum in die, qua alligáverit Dóminus vulnus pópuli sui, et percussúram plagæ ejus sanáverit. Ecce nomen Dómini venit de longínquo, ardens furor ejus, et gravis ad portándum: lábia ejus repléta sunt indignatióne, et lingua ejus quasi ignis dévorans. Spíritus ejus velut torrens inúndans usque ad médium colli ad perdéndas gentes in níhilum, et frenum erróris, quod erat in maxíllis populórum.

℟. Descéndet Dñs sicut plúvia in vellus: * Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis. ℣. Et adorábunt eum omnes reges, omnes gentes sérvient ei. Oriétur. Glória. Oriétur.

Ad Bened. Ant. Tu Béthlehem * terra Juda, non eris mínima: ex te enim éxiet Dux, qui regat pópulum meum Israël.

Ad Magnif. Ant. Eleváre, eleváre, * consúrge Jerúsalem: solve víncula colli tui, captíva fília Sion.

Nisi dicenda sit Ant. O.

Feria Quarta
Quatuor Temporum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio i. Cap. 1. c.

In illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 2. in Lucam.

Latent quidem divína mystéria, nec fácile, juxta prophéticum dictum, quisquam hóminum potest scire consílium Dei. Sed tamen ex céteris factis, atque præcéptis Dómini Salvatóris póssumus intellígere, et hoc propensióris fuísse consílii, quod ea potíssimum elécta est, ut Dóminum páreret, quæ erat desponsáta viro. Cur autem non ántequam desponsarétur, impléta est? Fortásse ne dicerétur, quod concéperat ex adultério.

℟. Clama in fortitúdine, qui annúntias pacem in Jerúsalem: * Dic civitátibus Judæ, et habitatóribus Sion: Ecce Deus noster, quem exspectabámus, advéniet. ℣. Supra montem excélsum ascénde tu, qui evangelízas Sion, exálta in fortitúdine vocem tuam. Dic.

Lectio ii.

Et ingréssus ad eam Angelus. Disce vírginem móribus, disce vírginem verecúndia, disce oráculo, disce mystério. Trepidáre vírginum est, et ad omnes viri ingréssus pavére, omnes viri affátus veréri. Discant mulíeres propósitum pudóris imitári. Sola in penetrálibus, quam nemo virórum víderit, solus Angelus repérerit: sola sine cómite, sola sine teste, ne quo degénere depravarétur affátu, ab Angelo salutátur.

℟. Oriétur stella ex Jacob, et exsúrget homo de Israël, et confrínget omnes duces alienigenárum: * Et erit omnis terra posséssio ejus. ℣. Adorábunt eum omnes reges terræ, omnes gentes sérvient ei. Et erit.

Lectio iii.

Tanti namque mandáti mystérium non hóminis fuit, sed Angeli ore

proméndum. Hódie primum audítur: Spíritus sanctus supervéniet in te. Et audítur, et créditur. Dénique, Ecce, inquit, ancílla Dómini: contíngat mihi secúndum verbum tuum. Vide humilitátem, vide devotiónem. Ancíllam se dicit Dómini, quæ mater elígitur, nec repentíno exaltáta promísso est.

℟. Modo véniet Dominátor Dóminus: * Et nomen ejus Emmánuël vocábitur. ℣. Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis. Et. Glória Patri. Et.

Ad Bened. Ant. Missus est Gábriel * Angelus ad Maríam Vírginem desponsátam Joseph.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut redemptiónis nostræ ventúra solémnitas, et præséntis nobis vitæ subsídia cónferat, et ætérnæ beatitúdinis præmia largiátur. Per Dóminum nostrum.

Et dicitur ad omnes Horas, præterquam in Vesperis.

Ad Magnif. Ant. Ecce ancílla Dómini: * fiat mihi secúndum verbum tuum.

Nisi dicenda sit Ant. O.

Post Preces dic. Oratio. Dom. præced. Aurem tuam. 204.

Feria Quinta.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 33.

Væ qui prædáris, nonne et ipse prædáberis? et qui spernis, nonne et ipse spernéris? cum consummáveris deprædatiónem, deprædáberis: cum fatigátus desíeris contémnere, contemnéris. Dómine miserére nostri: te enim exspectávimus: esto bráchium nostrum in mane, et salus nostra in témpore tribulatiónis.

℟. Egrediétur Dóminus et præliábitur contra Gentes: * Et stabunt pedes ejus supra montes olivárum ad Oriéntem. ℣. Et elevábitur supra omnes colles, et fluent ad eum omnes Gentes. Et.

Lectio ii.

A voce Angeli fugérunt pópuli, et ab exaltatióne tua dispérsæ sunt Gentes. Et congregabúntur spólia vestra sicut collígitur bruchus, velut cum fossæ plenæ fúerint de eo. Magnificátus est Dóminus, quóniam habitávit in excélso: implévit Sion judício et justítia. Et erit fides in tempóribus tuis: divítiæ salútis, sapiéntia et scién-

tia: timor Dómini ipse est thesaúrus ejus.

℟. Præcúrsor pro nobis ingréditur Agnus sine mácula, * Secúndum órdinem Melchísedech Póntifex factus in ætérnum, et in sæculum sæculi. ℣. Ipse est rex justítiæ, cujus generátio non habet finem. Secúndum.

Lectio iii.

Contérriti sunt in Sion peccatóres, possédit tremor hypócritas. Quis póterit habitáre de vobis cum igne devoránte? quis habitábit ex vobis cum ardóribus sempitérnis? Qui ámbulat in justítiis, et lóquitur veritátem, qui prójicit avarítiam ex calúmnia, et éxcutit manus suas ab omni múnere, qui obtúrat aures suas ne aúdiat sánguinem, et claudit óculos suos ne vídeat malum. Iste in excélsis habitábit, muniménta saxórum sublímitas ejus: panis ei datus est, aquæ ejus fidéles sunt. Regem in decóre suo vidébunt óculi ejus, cernent terram de longe.

℟. Vidébunt Gentes justum tuum, et cuncti reges ínclytum tuum: * Et vocábitur tibi nomen novum, quod os Dómini nominávit. ℣. Et eris coróna glóriæ in manu Dómini, et diadéma regni in manu Dei tui. Et. Glória Patri. Et.

Ad Bened. Ant. Vigiláte * ánimo, in próximo est Dóminus Deus noster.

Nisi occurrat Festum sancti Thomæ: quia tunc ea prætermissa, dicitur

Ant. Nolíte timére: * quinta enim die véniet ad vos Dóminus noster.

Quod etiam servatur in sequentibus diebus, quando illud Festum occurrit.

Ad Magnif. Ant. Lætámini * cum Jerúsalem, et exsultáte in ea omnes qui dilígitis eam, in ætérnum.

Nisi dicenda sit Ant. O.

Feria Sexta
Quatuor Temporum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio i. Cap. 1. d.

In illo témpore: Exsúrgens María ábiit in montána cum festinatióne in civitátem Juda: et intrávit in domum Zacharíæ, et salutávit Elísabeth. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 2. in Luc. cap. 1. post init.

Morále est ómnibus, ut qui fidem éxigunt, fidem ástruant. Et ídeo An-

gelus, cum abscóndita nuntiáret, ut fidem astrúeret exémplo, senióris féminæ sterilísque concéptum Vírgini Maríæ nuntiávit: ut possíbile Deo omne quod ei placúerit, asséreret. Ubi audívit hoc María, non quasi incrédula de oráculo, nec quasi incérta de núntio, nec quasi dúbitans de exémplo, sed quasi læta pro voto, religiósa pro offício, festína pro gaúdio, in montána perréxit. Quo enim jam Deo plena, nisi ad superióra cum festinatióne conténderet? Nescit tarda molímina sancti Spíritus grátia.

℟. Emítte Agnum Dómine, Dominatórem terræ, * De Petra desérti ad montem fíliæ Sion. ℣. Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam, et salutáre tuum da nobis. De Petra.

Lectio ii.

Díscite et vos, sanctæ mulíeres, sedulitátem, quam prægnántibus debeátis exhibére cognátis. Maríam, quæ ante sola in íntimis penetrálibus versabátur, non a público virginitátis pudor, non ab stúdio aspéritas móntium, non ab offício prolíxitas itíneris retardávit. In montána Virgo cum festinatióne, Virgo offícii memor, injúriæ ímmemor, afféctu urgénte, non sexu, relícta perréxit domo. Díscite vírgines non circumcursáre per aliénas ædes, non demorári in platéis, non áliquos in público miscére sermónes. María in domo sera, festína in público, mansit apud cognátam suam tribus ménsibus.

℟. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum: * Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem. ℣. Emítte Agnum Dómine Dominatórem terræ, de Petra desérti ad montem fíliæ Sion. Aperiátur.

Lectio iii.

Didicístis, vírgines, pudórem Maríæ: díscite humilitátem. Venit propínqua ad próximam, júnior ad seniórem: nec solum venit, sed étiam prior salutávit. Decet enim, ut quanto cástior virgo, tanto humílior sit. Nóverit deférre senióribus. Sit magístra humilitátis, in qua est proféssio castitátis. Est et causa pietátis, est étiam norma doctrínæ. Contuéndum est enim, quia supérior venit ad inferiórem, ut inférior adjuvétur: María ad Elísabeth, Christus ad Joánnem.

℟. Germinavérunt campi erémi germen odóris Israël:

quia ecce Deus noster cum virtúte véniet, *Et splendor ejus cum eo. ℣. Ex Sion spécies decóris ejus: Deus noster maniféste véniet. Et. Glória Patri. Et.

Ad Bened. Ant. Ex quo facta est * vox salutatiónis tuæ in aúribus meis, exsultávit in gaúdio infans in útero meo, allelúja.

Nisi dicenda sit Ant. Nolíte timére. 212.

Oratio.

Excita, quǽsumus Dómine, poténtiam tuam, et veni: ut hi, qui in tua pietáte confídunt, ab omni cítius adversitáte liberéntur: Qui vivis.

Et dicitur ad omnes Horas, præterquam in Vesperis.

Ad Magnif. Ant. Hoc est testimónium, * quod perhíbuit Joánnes: Qui post me venit, ante me factus est.

Nisi dicenda sit Ant. O.

Post Preces, dic. Oratio Dom. præced. Aurem tuam. 204.

Sabbato Quatuor Temporum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio i. Cap. 3.

Anno quintodécimo impérii Tibérii Cǽsaris, procuránte Póntio Piláto Judǽam. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 20. in Evang.

Redemptóris nostri Præcúrsor, quo témpore prædicatiónis offícium accéperit, memoráto Románæ reipúblicæ príncipe, et Judǽæ régibus, designátur. Quia enim illum prædicáre veniébat, qui et ex Judǽa quosdam, et multos ex Géntibus redemptúrus erat: per regem Géntium et príncipes Judæórum prædicatiónis ejus témpora designántur. Quia autem Gentílitas colligénda erat, et Judǽa pro culpa perfídiæ dispergénda, ipsa quoque descríptio terréni principátus osténdit: quóniam et in Románа república unus præfuísse descríbitur, et in Judǽæ regno per quartam partem plúrimi principabántur.

℟. Egrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascéndet: *Et erit justítia cíngulum lumbórum ejus, et fides cinctórium renum ejus. ℣. Et requiéscet super eum spíritus Dómini: spíritus sapiéntiæ, et intelléctus: spíritus consílii, et fortitúdinis. Et.

Lectio ii.

Voce étenim nostri Redemptóris dícitur: Omne regnum in seípsum divísum

desolábitur. Liquet ergo, quod ad finem regni Judǽa pervénerat, quæ tot régibus divísa subjacébat. Apte quoque non solum quibus régibus, sed étiam quibus sacerdótibus actum sit, demonstrátur: et quia illum Joánnes Baptísta prædicáret, qui simul Rex et Sacérdos exsísteret, Lucas Evangelísta prædicatiónis ejus témpora per regnum et sacerdótium designávit.

℟. Radix Jesse, qui exsúrget judicáre Gentes, in eum Gentes sperábunt: * Et erit nomen ejus benedíctum in sǽcula. ℣. Super ipsum continébunt reges os suum, ipsum Gentes deprecabúntur. Et.

Lectio iii.

Et venit in omnem regiónem Jordánis, prǽdicans baptísmum pœniténtiæ in remissiónem peccatórum. Cunctis legéntibus liquet, quia Joánnes non solum baptísmum pœniténtiæ prædicávit, verum étiam quibúsdam dedit: sed tamen baptísmum suum in remissiónem peccatórum dare non pótuit. Remíssio étenim peccatórum in solo nobis baptísmo Christi tribúitur. Notándum ítaque, quod dícitur: Prǽdicans baptísmum pœniténtiæ in remissiónem peccatórum: quóniam baptísmum, quod peccáta sólveret, quia dare non póterat, prædicábat: ut sicut incarnátum Verbum Patris præcurrébat verbo prædicatiónis, ita baptísmum pœniténtiæ, quo peccáta solvúntur, præcúrreret suo baptísmate, quo peccáta solvi non possunt.

℟. Veni Dómine, et noli tardáre: reláxa facínora plebi tuæ, * Et révoca dispérsos in terram suam. ℣. Excita Dómine poténtiam tuam, et veni, ut salvos fácias nos. Et. Glória Patri. Et.

Ad Bened. Ant. Quómodo fiet istud, * Angele Dei, quóniam virum non cognósco? Audi María Virgo: Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

Nisi dicenda sit Ant. Nolíte timére. 212. et nisi hæc fuerit dies ante Vigil. Nativitatis: quia tunc ea prætermissa, dicitur

Ant. Ecce compléta sunt * ómnia, quæ dicta sunt per Angelum de Vírgine María.

Quod etiam servatur (si idem contingat) in sequ. diebus.

Oratio.

Deus, qui cónspicis, quia ex nostra pravitáte affligimur: concéde propítius; ut ex tua visitatióne consolémur: Qui vivis.

Et dicitur per omnes Horas.

Ad Vesperas.

Capitulum. 1. Cor. 4.

Fratres: Sic nos exístimet homo ut minístros Christi, et dispensatóres mysteriórum Dei. Hic jam quǽritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur.

Hymnus. Creátor. 182.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ant. ad Magnif. una ex majoribus O.

Oratio.

Excita, quǽsumus Dómine, poténtiam tuam, et veni, et magna nobis virtúte succúrre: ut per auxílium grátiæ tuæ, quod nostra peccáta præpédiunt, indulgéntia tuæ propitiatiónis accéleret: Qui vivis.

Dominica IV. Adventus.

Ad Matutinum.

Invit. Prope est jam Dóminus: * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus. Verbum supérnum. 226.

In I. Nocturno.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 35.

Lætábitur desérta et ínvia, et exsultábit solitúdo, et florébit quasi lílium. Gérminans germinábit, et exsultábit lætabúnda et laudans: glória Líbani data est ei: decor Carméli et Saron, ipsi vidébunt glóriam Dómini, et decórem Dei nostri. Confortáte manus dissolútas, et génua debília roboráte. Dícite pusillánimis: Confortámini, et nolíte timére: ecce Deus vester ultiónem addúcet retributiónis: Deus ipse véniet, et salvábit vos. Tunc aperiéntur óculi cæcórum, et aures surdórum patébunt. Tunc sáliet sicut cervus claudus, et apérta erit lingua mutórum: quia scissæ sunt in desérto aquæ, et torréntes in solitúdine. Et quæ erat árida, erit in stagnum, et sítiens in fontes aquárum.

℟. Cánite tuba in Sion, vocáte Gentes, annuntiáte pópulis, et dícite: * Ecce Deus Salvátor noster advéniet. ℣. Annuntiáte, et audítum fácite: loquímini, et clamáte. Ecce.

Lectio ii.

In cubílibus, in quibus prius dracónes habitábant, oriétur viror cálami et junci. Et erit ibi sémita et via, et via sancta vocábitur: non transíbit per eam pollútus, et hæc erit vobis dirécta via, ita ut stulti non errent

per eam. Non erit ibi leo, et mala béstia non ascéndet per eam, nec inveniétur ibi: et ambulábunt, qui liveráti fúerint. Et redémpti a Dómino converténtur, et vénient in Sion cum laude: et lætítia sempitérna super caput eórum: gaúdium et lætítiam obtinébunt, et fúgiet dolor et gémitus.

℞. Non auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est: * Et ipse erit exspectátio Géntium. ℣. Pulchrióres sunt óculi ejus vino, et dentes ejus lacte candidióres. Et.

Lectio iii. Cap. 41.

Táceant ad me ínsulæ, et Gentes mutent fortitúdinem: accédant, et tunc loquántur, simul ad judícium propinquémus. Quis suscitávit ab Oriénte justum, vocávit eum ut sequerétur se? dabit in conspéctu ejus Gentes et reges obtinébit: dabit quasi púlverem gládio ejus, sicut stípulam vento raptam árcui ejus. Persequétur eos, transíbit in pace, sémita in pédibus ejus non apparébit. Quis hæc operátus est, et fecit, vocans generatiónes ab exórdio? Ego Dóminus, primus et novíssimus ego sum.

℞. Me opórtet mínui, illum autem créscere: qui autem post me venit, ante me factus est: * Cujus non sum dignus corrígiam calceamentórum sólvere. ℣. Ego baptizávi vos aqua: ille autem baptizábit vos Spíritu sancto. Cujus. Glória Patri. Cujus.

In II. Nocturno.

Sermo S. Leónis Papæ.

Serm. 1. de jejunio decimi mensis, et collectis.

Lectio iv.

Si fidéliter, dilectíssimi, atque sapiénter creatiónis nostræ intelligámus exórdium, inveniémus hóminem ídeo ad imáginem Dei cónditum, ut imitátor sui esset auctóris: et hanc esse naturálem nostri géneris dignitátem, si in nobis, quasi in quodam spéculo, divínæ benignitátis forma resplendeat. Ad quam quotídie nos útique réparat grátia Salvatóris; dum quod cécidit in Adam primo, erígitur in secúndo.

℞. Nascétur nobis párvulus, et vocábitur Deus, Fortis: * Ipse sedébit super thronum David patris sui, et imperábit: cujus potéstas super húmerum ejus. ℣. In ipso benedicéntur omnes tribus terræ, omnes Gentes sérvient ei. Ipse.

Lectio v.

Causa autem reparatiónis nostræ non est nisi misericórdia Dei: quem non diligerémus, nisi prius nos ipse dilígeret, et ténebras ignorántiæ nostræ, suæ veritátis luce discúteret. Quod per sanctum Isaíam Dóminus denúntians, ait: Addúcam cæcos in viam quam ignorábant, et sémitas quas nesciébant, fáciam illos calcáre: fáciam illis ténebras in lucem et prava in dirécta. Hæc verba fáciam illis, et non relínquam eos. Et íterum: Invéntus sum, inquit, a non quæréntibus me, et palam appárui iis qui me non interrogábant.

℟. Ecce jam venit plenitúdo témporis, in quo misit Deus Fílium suum in terras, natum de Vírgine, factum sub lege: * Ut eos, qui sub lege erant, redímeret. ℣. Propter nímiam caritátem suam, qua diléxit nos Deus, Fílium suum misit in similitúdinem carnis peccáti. Ut eos.

Lectio vi.

Quod quómodo implétum sit, Joánnes Apóstolus docet, dicens: Scimus quóniam Fílius Dei venit, et dedit nobis sensum, ut cognoscámus verum, et simus in vero Fílio ejus. Et íterum: Nos ergo diligámus Deum, quóniam ipse prior diléxit nos. Diligéndo ítaque nos Deus, ad imáginem suam nos réparat: et ut in nobis formam suæ bonitátis invéniat, dat unde ipsi quoque quod operátur operémur, accéndens scílicet méntium nostrárum lucérnas, et igne nos suæ caritátis inflámmans, ut non solum ipsum, sed étiam quidquid dílígit, diligámus.

℟. Virgo Israël, revértere ad civitátes tuas: * Usquequo dolens avertéris? generábis Dóminum Salvatórem, oblatiónem novam in terra: * Ambulábunt hómines in salvatiónem. ℣. In caritáte perpétua diléxi te: ídeo attráxi te míserans tui. Usquequo. Glória Patri. Ambulábunt.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 3.

Anno quintodécimo impérii Tibérii Cæsaris, procuránte Póntio Piláto Judǽam. Et réliqua.

De Homilía S. Gregórii Papæ.

Ex Hom. 20. in Evang. ante med.

Dicébat Joánnes ad turbas, quæ exíbant ut baptizaréntur ab

eo: Genímina viperárum, quis osténdit vobis fúgere a ventúra ira? Ventúra enim ira est animadvérsio ultiónis extrémæ: quam tunc fúgere peccátor non valet, qui nunc ad laménta pœniténtiæ non recúrrit. Et notándum, quod malæ sóboles, malórum paréntum actiónem imitántes, genímina viperárum vocántur: quia per hoc quod bonis ínvident, eósque persequúntur, quod quibúsdam mala retríbuunt, quod læsiónes próximis exquírunt: quóniam in his ómnibus patrum suórum carnálium vias sequúntur, quasi venenáti fílii de venenátis paréntibus nati sunt.

℟. Jurávi, dicit Dóminus, ut ultra jam non iráscar super terram: montes enim et colles suscípient justítiam meam, * Et testaméntum pacis erit in Jerúsalem. ℣. Juxta est salus mea, ut véniat: et justítia mea, ut revelétur. Et.

Lectio viii.

Sed quia jam peccávimus, quia usu malæ consuetúdinis involúti sumus: dicat quid nobis faciéndum sit, ut fúgere a ventúra ira valeámus. Séquitur: Fácite ergo fructus dignos pœniténtiæ. In quibus verbis notándum est, quod amícus sponsi non solum fructus pœniténtiæ, sed dignos pœniténtiæ ádmonet esse faciéndos. Aliud namque est fructum fácere pœniténtiæ; áliud, dignum pœniténtiæ fructum fácere. Ut enim secúndum dignos pœniténtiæ fructus loquámur, sciéndum est, quia quisquis illícita nulla commísit, huic jure concéditur, ut lícitis utátur: sicque pietátis ópera fáciat, ut tamen si volúerit, ea quæ mundi sunt, non relínquat.

℟. Non discédimus a te, vivificábis nos Dómine, et nomen tuum invocábimus: * Osténde nobis fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui: vísita nos in salutári tuo. Osténde.

Lectio ix.

At si quis in fornicatiónis culpam, vel fortásse, quod est grávius, in adultérium lapsus est: tanto a se lícita debet abscíndere, quanto se méminit et illícita perpetrásse. Neque enim par fructus boni óperis esse debet, ejus qui minus, et ejus qui ámplius delíquit: aut ejus qui in nullis, et ejus qui in quibúsdam facinóribus cécidit, et ejus qui in multis est lapsus. Per hoc

ergo quod dícitur: Fácite fructus dignos pœniténtiæ: uniuscujúsque consciéntia convenítur, ut tanto majóra acquírat bonórum óperum lucra per pœniténtiam, quanto gravióra sibi íntulit damna per culpam.

℟. Intuémini, quantus sit iste, qui ingréditur ad salvándas Gentes: ipse est Rex justítiæ, * Cujus generátio non habet finem. ℣. Præcúrsor pro nobis ingréditur, secúndum órdinem Melchísedech Póntifex factus in ætérnum. Cujus. Glória Patri. Cujus.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Cánite tuba * in Sion, quia prope est dies Dómini: ecce véniet ad salvándum nos, allelúja, allel.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Ecce véniet * desiderátus cunctis Géntibus: et replébitur glória domus Dómini, allelúja.

3. Erunt prava * in dirécta, et áspera in vias planas: veni Dómine, et noli tardáre, allelúja.

4. Dóminus véniet, * occúrrite illi, dicéntes: Magnum princípium, et regni ejus non erit finis: Deus, fortis, dominátor, princeps pacis, allelúja, allelúja.

5. Omnípotens sermo tuus * Dómine a regálibus sédibus véniet, allelúja.

Capitulum. 1. Cor. 4.

Fratres: Sic nos exístimet homo ut minístros Christi, et dispensatóres mysteriórum Dei. Hic jam quǽritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur.

Hymn. En clara vox. 228.

℣. Vox clamántis in desérto, Paráte viam Dómini. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Ad Bened. Ant. Ave María, * grátia plena: Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus, allelúja.

Nisi dicenda sit Ant. Nolíte timére. vel Ant. Ecce compléta. ut supra. 207.

Oratio.

Excita, quǽsumus Dómine, poténtiam tuam, et veni, et magna nobis virtúte succúrre: ut per auxílium grátiæ tuæ, quod nostra peccáta præpédiunt, indulgéntia tuæ propitiatiónis accéleret: Qui vivis.

Ad Tertiam.

Capit. Fratres: Sic nos.

℟. br. Veni ad liberándum nos * Dómine Deus virtútum. Veni. ℣. Osténde fáciem tuam, et salvi érimus. Dómine. Glória Patri. Veni.

℣. Timébunt Gentes nomen tuum Dómine. ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam.

Ad Sextam.

Capitulum. 1. Cor. 4.

Mihi autem pro mínimo est, ut a vobis júdicer, aut ab humáno die: sed neque meípsum júdico.

℟. br. Osténde nobis Dómine * Misericórdiam tuam. Osténde. ℣. Et salutáre tuum da nobis. Misericórdiam. Glória Patri. Osténde.

℣. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui. ℟. Vísita nos in salutári tuo.

Ad Nonam.

Capitulum. 1. Cor. 4.

Itaque nolíte ante tempus judicáre, quoadúsque véniat Dóminus: qui et illuminábit abscóndita tenebrárum, et manifestábit consília córdium: et tunc laus erit unicuíque a Deo.

℟. br. Super te Jerúsalem * Oriétur Dóminus. Super te. ℣. Et glória ejus in te vidébitur. Oriétur. Glória Patri. Super te.

℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

Ad Vesperas.

Ant. de Laud. Ps. de Domin. Capit., Hymn. et ℣. ut in I. Vesp.

Ad Magnif. Ant. O.

Oratio. Excita. ut supra. 220.

Post Vesperas diei dicuntur Vesperæ Defunctorum.

Feria secunda.

Ad Matutinum. Invit et Hymn. ut in Domin. præced.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 41. b.

Et tu Israël serve meus, Jacob quem elégi, semen Abraham amíci mei: in quo apprehéndi te ab extrémis terræ, et a longínquis ejus vocávi te, et dixi tibi: Servus meus es tu, elégi te, et non abjéci te. Ne tímeas, quia ego tecum sum: ne declínes, quia ego Deus tuus: confortávi te, et auxiliátus sum tibi, et suscépit te déxtera justi mei.

℟. Cánite tuba in Sion, vocáte Gentes, annuntiáte pópulis, et dícite: * Ecce Deus Salvátor noster advéniet. ℣. Annuntiáte, et audítum fácite: loquímini, et clamáte. Ecce.

Lectio ii.

Ecce confundéntur et erubéscent omnes, qui pugnant advérsum te: erunt quasi non sint, et períbunt viri, qui contradícunt tibi. Quæres eos, et non invénies, viros rebélles tuos: erunt quasi non sint, et vél-

uti consúmptio hómines bellántes advérsum te. Quia ego Dóminus Deus tuus apprehéndens manum tuam, dicénsque tibi: Ne tímeas, ego adjúvi te.

℟. Non auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est: * Et ipse erit exspectátio Géntium. ℣. Pulchrióres sunt óculi ejus vino, et dentes ejus lacte candidióres. Et.

Lectio iii.

Noli timére, vermis Jacob, qui mórtui estis ex Israël: ego auxiliátus sum tibi, dicit Dóminus: et redémptor tuus sanctus Israël. Ego pósui te quasi plaustrum tritúrans novum, habens rostra serrántia: triturábis montes, et commínues: et colles quasi púlverem pones. Ventilábis eos, et ventus tollet, et turbo dispérget eos: et tu exsultábis in Dómino, in sancto Israël lætáberis.

℟. Me opórtet mínui, illum autem créscere; qui autem post me venit, ante me factus est: * Cujus non sum dignus corrígiam calceamentórum sólvere. ℣. Ego baptizávi vos aqua: ille autem baptizábit vos Spíritu sancto. Cujus. Glória Patri. Cujus.

Ad Laudes. Ant. secundum superiorem Rubricam. 206.

Ad Bened. Ant. Dicit Dóminus: * Pœniténtiam ágite: appropinquávit enim regnum cœlórum, allelúja. Nisi dicenda sit Ant. Nolíte timére vel Antiph. Ecce compléta. 207.

Hodie dicitur Offic. Defunct.

Ad Magnif. Ant. O.

Feria Tertia.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 42.

Ecce servus meus, suscípiam eum: eléctus meus, complácuit sibi in illo ánima mea: dedi spíritum meum super eum, judícium Géntibus próferet. Non clamábit, neque accípiet persónam, nec audiétur vox ejus foris. Cálamum quassátum non cónteret, et linum fúmigans non exstínguet: in veritáte edúcet judícium. Non erit tristis, neque turbuléntus, donec ponat in terra judícium: et legem ejus ínsulæ exspectábunt.

℟. Nascétur nobis párvulus, et vocábitur Deus, Fortis: * Ipse sedébit super thronum David patris sui, et imperábit: cujus potéstas super húmerum ejus. ℣. In ipso benedicéntur omnes tribus terræ, omnes Gentes sérvient ei. Ipse.

Lectio ii.

Hæc dicit Dóminus Deus creans cœlos, et exténdens eos: firmans terram, et quæ gérminant ex ea: dans flatum pópulo, qui est super eam, et spíritum calcántibus eam. Ego Dóminus vocávi te in justítia, et apprehéndi manum tuam, et servávi te. Et dedi te in fœdus pópuli, in lucem Géntium: ut aperíres óculos cæcórum, et edúceres de conclusióne vinctum, de domo cárceris sedéntes in ténebris.

℟. Ecce jam venit plenitúdo témporis, in quo misit Deus Fílium suum in terras, natum de Vírgine, factum sub lege: * Ut eos, qui sub lege erant, redímeret. ℣. Propter nímiam caritátem suam, qua diléxit nos Deus, Fílium suum misit in similitúdinem carnis peccáti. Ut eos.

Lectio iii.

Cantáte Dómino cánticum novum, laus ejus ab extrémis terræ: qui descénditis in mare, et plenitúdo ejus, ínsulæ, et habitatóres eárum. Sublevétur desértum, et civitátes ejus; in dómibus habitábit Cedar: laudáte habitatóres Petræ, de vértice móntium clamábunt. Ponent Dómino glóriam, et laudem ejus in ínsulis nuntiábunt. Dóminus sicut fortis egrediétur, sicut vir præliátor suscitábit zelum: vociferábitur, et clamábit: super inimícos suos confortábitur.

℟. Virgo Israël, revértere ad civitátes tuas: * Usquequo dolens avertéris? generábis Dóminum Salvatórem, oblatiónem novam in terra: * Ambulábunt hómines in salvatiónem. ℣. In caritáte perpétua diléxi te: ídeo attráxi te míserans tui. Usquequo. Glória Patri. Ambulábunt.

Ad Bened. Ant. Consúrge, consúrge: * indúere fortitúdinem, bráchium Dómini.

Nisi dicenda sit Ant. Nolíte. vel Ant. Ecce compléta. 207.

Ad Magnif. Ant. O.

Feria Quarta.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 51.

Audíte me, qui sequímini quod justum est, et quæritis Dóminum: atténdite ad petram unde excísi estis, et ad cavérnam laci, de qua præcísi estis. Atténdite ad Abraham patrem vestrum, et ad Saram quæ péperit vos: quia unum vo-

cávi eum, et benedíxi ei, et multiplicávi eum. Consolábitur ergo Dóminus Sion, et consolábitur omnes ruínas ejus: et ponet desértum ejus quasi delícias, et solitúdinem ejus quasi hortum Dómini. Gaúdium et lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio, et vox laudis.

℟. Jurávi. 219.

Lectio ii.

Atténdite ad me pópule meus, et tribus mea me audíte: quia lex a me éxiet, et judícium meum in lucem populórum requiéscet. Prope est justus meus, egréssus est salvátor meus, et bráchia mea pópulos judicábunt: me ínsulæ exspectábunt: et bráchium meum sustinébunt. Leváte in cœlum óculos vestros, et vidéte sub terra deórsum: quia cœli sicut fumus liquéscent, et terra sicut vestiméntum atterétur, et habitatóres ejus sicut hæc interíbunt: Salus autem mea in sempitérnum erit, et justítia mea non defíciet.

℟. Non discédimus. 219.

Lectio iii.

Audíte me qui scitis justum, pópulus meus, lex mea in corde eórum: nolíte timére oppróbrium hóminum, et blasphémias eórum ne metuátis. Sicut enim vestiméntum, sic cómedet eos vermis: et sicut lanam, sic devorábit eos tínea: Salus autem mea in sempitérnum erit, et justítia mea in generatiónes generatiónum.

℟. Intuémini. 220.

Ad Bened. Ant. Ponam in Sion * salútem, et in Jerúsalem glóriam meam, allelúja.

Nisi dicenda sit Ant. Nolíte. vel Ant. Ecce compléta. 207.

Ad Magnif. Ant. O.

Feria Quinta.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 64.

Utinam dirúmperes cœlos, et descénderes: a fácie tua montes deflúerent. Sicut exústio ignis tabéscerent, aquæ ardérent igni, ut notum fíeret nomen tuum inimícis tuis: a fácie tua Gentes turbaréntur. Cum féceris mirabília, non sustinébimus: descendísti, et a fácie tua montes defluxérunt. A sæculo non audiérunt, neque aúribus percepérunt: óculus non vidit, Deus absque te, quæ præparásti exspectántibus te.

℟. Cánite tuba. 216.

Lectio ii.

Occurrísti lætánti, et faciénti justítiam: in viis tuis recordabúntur tui: ecce

tu irátus es, et peccávimus: in ipsis fúimus semper, et salvábimur. Et facti sumus ut immúndus omnes nos, et quasi pannus menstruátæ univérsæ justítiæ nostræ: et cecídimus quasi fólium univérsi, et iniquitátes nostræ quasi ventus abstulérunt nos. Non est qui ínvocet nomen tuum: qui consúrgat, et téneat te: abscondísti fáciem tuam a nobis, et allisísti nos in manu iniquitátis nostræ.

℟. Non auferétur. 217.

Lectio iii.

Et nunc Dómine pater noster es tu, nos vero lutum: et fictor noster tu, et ópera mánuum tuárum omnes nos. Ne irascáris Dómine satis, et ne ultra memíneris iniquitátis nostræ: ecce réspice, pópulus tuus omnes nos. Cívitas sancti tui facta est desérta, Sion desérta facta est, Jerúsalem desoláta est. Domus sanctificatiónis nostræ, et glóriæ nostræ, ubi laudavérunt te patres nostri, facta est in exustiónem ignis, et ómnia desiderabília nostra versa sunt in ruínas.

℟. Me opórtet. 217.

Ad Bened. Ant. Consolámini, consolámini, * pópule meus, dicit Dóminus Deus vester.

Nisi dicenda sit Ant. Ecce compléta. ut infra. 226.

Ad Magnif. Ant. O.

Feria Sexta.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 66. b.

Audíte verbum Dómini, qui trémitis ad verbum ejus: dixérunt fratres vestri odiéntes vos, et abjiciéntes propter nomen meum: glorificétur Dóminus, et vidébimus in lætítia vestra: ipsi autem confundéntur. Vox pópuli de civitáte, vox de templo, vox Dómini reddéntis retributiónem inimícis suis. Antequam parturíret, péperit: ántequam veníret partus ejus, péperit másculum. Quis audívit umquam tale? et quis vidit huic símile? Numquid partúriet terra in die una? aut pariétur gens simul, quia parturívit et péperit Sion fílios suos?

℟. Nascétur nobis. 217.

Lectio ii.

Numquid ego, qui álios párere fácio, ipse non páriam, dicit Dóminus? si ego, qui generatiónem céteris tríbuo, stérilis ero, ait Dóminus Deus tuus? Læ-

támini cum Jerúsalem, et exsultáte in ea omnes qui dilígitis eam: gaudéte cum ea gaúdio univérsi, qui lugétis super eam, ut sugátis, et repleámini ab úbere consolatiónis ejus: ut mulgeátis, et delíciis affluátis ab omnímoda glória ejus. Quia hæc dicit Dóminus: Ecce ego declinábo super eam quasi flúvium pacis, et quasi torréntem inundántem glóriam Géntium, quam sugétis: ad úbera portabímini, et super génua blandiéntur vobis.

℟. Ecce jam. 218.

Lectio iii.

Quómodo si cui mater blandiátur, ita ego consolábor vos, et in Jerúsalem consolabímini. Vidébitis, et gaudébit cor vestrum, et ossa vestra quasi herba germinábunt, et cognoscétur manus Dómini servis ejus, et indignábitur inimícis suis. Quia ecce Dóminus in igne véniet, et quasi turbo quadrígæ ejus: réddere in indignatióne furórem suum, et increpatiónem suam in flam̃a ignis: quia in igne Dóminus dijudicábit, et in gládio suo ad omnem carnem, et multiplicabúntur interfécti a Dómino.

℟. Virgo Israël. 218.

Ad Bened. Ant. Ecce compléta sunt * ómnia, quæ dicta sunt per Angelum de Vírgine María.

Ad Magnif. Ant. O Em̃ánuel, Rex et légifer noster, exspectátio Géntium, et Salvátor eárum: veni ad salvándum nos Dómine Deus noster.

Si Vigilia Nativitatis Domini venerit in Dominica, Officium fit hoc modo:

Ad Matutinum. Invit. de Vigilia Hódie sciétis. ut infra.

Hymnus de Adventu. Verbum supérnum. ut infra.

Ant., Ps., ℣℣., Lect. et ℟℟. in I. et II. Nocturno dicuntur de Dom. IV. Adventus. 216.

In III. Nocturno. Ant. et Ps. de Dom. 16. ℣℣. de Vigilia, tres Lect. de Homilia Vigiliæ cum suis ℟℟.: et non legitur Homil. Dom. pro ultima Lect. Laudes de Vigilia cum commem. de Dominica. Similiter et per Horas celebratur Offic. de Vigilia.

In Vigilia Nativitatis Domini.

Ad Matutinum.

Invit. Hódie sciétis, quia véniet Dóminus: * Et mane vidébitis glóriam ejus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Verbum supérnum pródiens,
E Patris ætérni sinu
Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis:

Illúmina nunc péctora,
Tuóque amóre cóncrema,
Ut cor cadúca déserens
Cœli volúptas ímpleat:

Ut, cum tribúnal Júdicis
Damnábit igni nóxios,
Et vox amíca débitum
Vocábit ad cœlum pios.

Non esca flammárum nigros
Volvámur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes
Cœli fruámur gaúdiis.

Patri simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória. Amen.

Ant. et Ps. de Feria occurr.

℣. Hódie sciétis, quia véniet Dóminus. ℟. Et mane vidébitis glóriam ejus.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio i. Cap. 1. c.

Cum esset desponsáta mater Jesu María Joseph, ántequam convenírent, invénta est in útero habens de Spíritu sancto. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 1. Comment. in c. 1. Matth.

Quare non de símplici vírgine, sed de desponsáta concípitur? Primum, ut per generatiónem Joseph, orígo Maríæ monstrarétur: secúndo, ne lapidarétur a Judǽis ut adúltera: tértio, ut in Ægýptum fúgiens habéret solátium. Martyr Ignátius étiam quartam áddidit causam, cur a desponsáta concéptus sit: Ut partus, ínquiens, ejus celarétur diábolo, dum eum putat non de vírgine, sed de uxóre generátum.

℟. Sanctificámini hódie, et estóte paráti: quia die crástina vidébitis * Majestátem Dei in vobis. ℣. Hódie sciétis, quia véniet Dóminus, et mane vidébitis. Majestátem.

Lectio ii.

Antequam convenírent, invénta est in útero habens de Spíritu sancto. Non ab álio invénta est, nisi a Joseph, qui pene licéntia maritáli futúræ uxóris ómnia nóverat. Quod autem dícitur, Antequam convenírent: non séquitur ut póstea convénerint: sed Scriptúra quod factum non sit, osténdit.

℟. Constántes estóte, vidébitis auxílium Dómini super vos: Judǽa et Jerúsalem, nolíte timére: * Cras egrediémini, et Dóminus erit vobíscum. ℣. Sanctificámini fílii Israël, et estóte paráti. Cras egrediémini.

Lectio iii.

Joseph autem vir ejus, cum esset justus, et nollet eam tradúcere, vóluit occúlte dimíttere eam. Si quis fornicáriæ conjúngitur, unum corpus effícitur, et in lege præcéptum est, non solum reos, sed et cónscios críminum obnóxios esse peccáti: quómodo Joseph, cum crimen celáret uxóris, justus scríbitur? Sed hoc testimónium Maríæ est, quod Joseph sciens illíus castitátem, et admírans quod evénerat, celat siléntio, cujus mystérium nesciébat.

℟. Sanctificámini, fílii Israël, dicit Dóminus: die enim crástina descéndet Dóminus, * Et aúferet a vobis omnem languórem. ℣. Crástina die delébitur iníquitas terræ, et regnábit super nos Salvátor mundi. Et. Glória Patri. Et.

Deinceps Offic. fit Duplex.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Judǽa et Jerúsalem * nolíte timére: cras egrediémini, et Dóminus erit vobíscum, allelúja.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Hódie sciétis * quia véniet Dóminus: et mane vidébitis glóriam ejus.

3. Crástina die * delébitur iníquitas terræ: et regnábit super nos Salvátor mundi.

4. Dóminus véniet, * occúrrite illi, dicéntes: Magnum princípium, et regni ejus non erit finis: Deus, fortis, dominátor, princeps pacis, allelúja.

5. Crástina erit * vobis salus, dicit Dóminus Deus exercítuum.

Capitulum. Rom. 1.

Paulus servus Jesu Christi, vocátus Apóstolus, segregátus in Evangélium Dei, quod ante promíserat per prophétas suos in Scriptúris sanctis de Fílio suo, qui factus est ei ex sémine David secúndum carnem.

Hymnus.

En clara vox redárguit
Obscúra quæque, pérsonans:
Procul fugéntur sómnia:
Ab alto Jesus prómicat.

Mens jam resúrgat tórpida,
Non ámplius jacens humi:
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.

En Agnus ad nos míttitur
Laxáre gratis débitum:
Omnes simul cum lácrimis
Precémur indulgéntiam.

Ut, cum secúndo fúlserit,
Metúque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

℣. Crástina die delébitur iníquitas terræ. ℟. Et regnábit super nos Salvátor mundi.

Ad Bened. Ant. Oriétur sicut sol Salvátor mundi: et descéndet in úterum Vírginis, sicut imber super gramen, allelúja.

Oratio.

Deus, qui nos redemptiónis nostræ ánnua exspectatióne lætíficas: præsta; ut Unigénitum tuum, quem Redemptórem læti suscípimus, veniéntem quoque júdicem secúri videámus, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus.

Et dicitur per Horas diei. Prima dicitur sicut in Dupl., et ad Absolutionem Capituli dicitur Capitulum Nonæ.

Ad Tertiam.

Capit. Paulus servus. ut supra. 228.

℟. br. Hódie sciétis, * Quia véniet Dóminus. Hódie. ℣. Et mane vidébitis glóriam ejus. Quia. Glória Patri. Hódie.

℣. Constántes estóte. ℟. Vidébitis auxílium Dómini super vos.

Ad Sextam.

Capitulum. Rom. 1.

Qui prædestinátus est Fílius Dei in virtúte secúndum spíritum sanctificatiónis, ex resurrectióne mortuórum Jesu Christi Dómini nostri.

℟. br. Crástina die * Delébitur iníquitas terræ. Crástina. ℣. Et regnábit super nos Salvátor mundi. Delébitur. Glória. Crástina.

℣. Crástina erit vobis salus. ℟. Dicit Dóminus Deus exercítuum.

Ad Nonam.

Capitulum. Rom. 1.

Per quem accépimus grátiam, et apostolátum ad obediéndum fídei in ómnibus Géntibus pro nómine ejus, in quibus estis et vos vocáti Jesu Christi Dómini nostri.

℟. br. Crástina * Erit vobis salus. Crástina. ℣. Dicit Dóminus Deus exercítuum. Erit. Glória Patri. Crástina.

℣. Crástina die delébitur iníquitas terræ. ℟. Et regnábit super nos Salvátor mundi.

Faciamus hominem ad imagi-
nem et similitudinem .. Gen. 1,26.
MISERICORDIA
PAX
INVENIETIS INFANTEM PANNIS INVOLUTUM, ET POSITUM IN PRESEPIO
1889
VERITAS
JUSTITIA
Si ros in solo vellere fuerit et in
omni terra siccitas... Jud. 6,37.

IN NATIVITATE DOMINI.

Duplex 1. classis.

In I. Vesperis.

Antiph. 1.

Rex pacíficus magnificátus est, cujus vultum desíderat univérsa terra.

Psalmi ut in I. Vesperis de Comm. Apost. [2]

2. Magnificátus est Rex pacíficus super omnes reges univérsæ terræ.

3. Compléti sunt dies Maríæ, ut páreret Fílium suum primogénitum.

4. Scitóte quia prope est regnum Dei: amen dico vobis, quia non tardábit.

5. Leváte cápita vestra: ecce appropínquat redémptio vestra.

Capitulum. Tit. 3. b.

Appáruit benígnitas, et humánitas Salvatóris nostri Dei: non ex opéribus justítiæ, quæ fécimus nos, sed secúndum suam misericórdiam salvos nos fecit.

Hymnus.

Jesu Redémptor ómnium,
Quem lucis ante oríginem
Parem patérnæ glóriæ
Pater suprémus édidit.

Tu lumen, et splendor Patris,
Tu spes perénnis ómnium,
Inténde quas fundunt preces
Tui per orbem sérvuli.

Meménto, rerum Cónditor,
Nostri quod olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.

Testátur hoc præsens dies,
Currens per anni círculum,
Quod solus e sinu Patris
Mundi salus advéneris.

Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne, quod cœlo subest,
Salútis Auctórem novæ
Novo salútat cántico.

Et nos, beáta quos sacri
Rigávit unda sánguinis;
Natális ob diem tui
Hymni tribútum sólvimus.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sǽcula.
Amen.

Sic terminantur omnes Hymni ejusdem metri usque ad Epiphaniam.

℣. Crástina die delébitur iníquitas terræ. ℟. Et regnábit super nos Salvátor mundi.

Ad Magnif. Ant. Cum ortus fúerit sol de cœlo, vidébitis Regem regum procedéntem a Patre, tamquam sponsum de thálamo suo.

Oratio.

Concéde, quæsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet; quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. Per eúmdem Dóminum nostrum.

Ad Matutinum.

Invit. Christus natus est nobis: * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymn. Jesu Redémptor ómnium. 231.

In I. Nocturno.

Ant. Dóminus dixit * ad me: Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * advérsus Dñm, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre: * et exsultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dñs, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Dóminus dixit ad me: Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Ant. Tamquam sponsus * Dóminus procédens de thálamo suo.

Psalmus 18.

Cœli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.
Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.
In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.
In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:
Exsultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus:
Et occúrsus ejus usque ad sum̃um ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.
Lex Dómini immaculáta convértens ánimas: * testimónium Dñi fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.
Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum; illúminans óculos.
Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.
Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.
Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.
Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.
Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.
Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.
Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. Tamquam sponsus Dóminus procédens de thálamo suo.

Ant. Diffúsa est * grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Psalmus 44.

Eructávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.
Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.
Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.
Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.
Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna,
Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum Regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto: * circúmdata varietáte.

Audi fília, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur: omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fímbriis aúreis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exsultatióne: * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Propterea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum: * et in sæculum sæculi.

Ant. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

℣. Tamquam sponsus. ℟. Dóminus procédens de thálamo suo.

Pater noster.

Absolutio. Exaúdi Dómine. ℣. Jube domne.

Bened. Benedictióne perpétua.

Tres sequentes Lectiones Isaiæ leguntur sine titulo.

Lectio i. Cap. 9.

Primo témpore alleviáta est terra Zábulon, et terra Néphtali: et novíssimo aggraváta est via maris trans Jordánem Galilǽæ Géntium. Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam: habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta est eis. Multiplicásti gentem, et non magnificásti lætítiam. Lætabúntur coram te, sicut qui lætántur in messe, sicut exsúltant

victóres capta præda, quando dívidunt spólia. Jugum enim óneris ejus, et virgam húmeri ejus, et sceptrum exactóris ejus superásti sicut in die Mádian. Quia omnis violénta prædátio cum tumúltu, et vestiméntum mistum sánguine, erit in combustiónem, et cibus ignis. Párvulus enim natus est nobis, et fílius datus est nobis, et factus est principátus super húmerum ejus: et vocábitur nomen ejus, Admirábilis, Consiliárius, Deus, Fortis, Pater futúri sæculi, Princeps pacis.

℟. Hódie nobis cœlórum Rex de Vírgine nasci dignátus est, ut hóminem pérditum ad cœléstia regna revocáret: * Gaudet exércitus Angelórum: quia salus ætérna humáno géneri appáruit. ℣. Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis. Gaudet. Glória Patri.

Et repetitur ℟. Hódie nobis. usque ad ℣. Glória in excélsis.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii. Cap. 40.

Consolámini, consolámini pópule meus, dicit Deus vester. Loquímini ad cor Jerúsalem, et advocáte eam: quóniam compléta est malítia ejus, dimíssa est iníquitas illíus: suscépit de manu Dómini duplícia pro ómnibus peccátis suis. Vox clamántis in desérto: Paráte viam Dómini, rectas fácite in solitúdine sémitas Dei nostri. Omnis vallis exaltábitur, et omnis mons et collis humiliábitur: et erunt prava in dirécta et áspera in vias planas. Et revelábitur glória Dómini: et vidébit omnis caro páriter quod os Dómini locútum est. Vox dicéntis: Clama. Et dixi: Quid clamábo? Omnis caro fœnum, et omnis glória ejus quasi flos agri. Exsiccátum est fœnum, et cécidit flos: quia spíritus Dómini sufflávit in eo. Vere fœnum est pópulus: exsiccátum est fœnum, et cécidit flos: Verbum autem Dómini nostri manet in ætérnum.

℟. Hódie nobis de cœlo pax vera descéndit: * Hódie per totum mundum mellíflui facti sunt cœli. ℣. Hódie illúxit nobis dies redemptiónis novæ, reparatiónis antíquæ, felicitátis ætérnæ. Hódie.

Bened. Spíritus S. grátia.

Lectio iii. Cap. 52.

Consúrge, consúrge, indúere fortitúdine tua Sion, indúere vestiméntis glóriæ tuæ Jerúsalem cí-

vitas sancti: quia non adjíciet ultra ut pertránseat per te incircumcísus et immúndus. Excútere de púlvere, consúrge, sede Jerúsalem: solve víncula colli tui, captíva fília Sion. Quia hæc dicit Dóminus: Gratis venúmdati estis, et sine argénto rediméмini. Quia hæc dicit Dóminus Deus: In Ægýptum descéndit pópulus meus in princípio, ut colónus esset ibi: et Assur absque ulla causa calumniátus est eum. Et nunc quid mihi est hic, dicit Dóminus, quóniam ablátus est pópulus meus gratis? Dominatóres ejus iníque agunt, dicit Dóminus: et júgiter tota die nomen meum blasphemátur. Propter hoc sciet pópulus meus nomen meum, in die illa: quia ego ipse qui loquébar, ecce adsum.

℟. Quem vidístis, pastóres? dícite, annuntiáte nobis, in terris quis appáruit? * Natum vídimus, et choros Angelórum collaudántes Dóminum. ℣. Dícite, quidnam vidístis? et annuntiáte Christi nativitátem. Natum. Glória Patri. Natum.

In II. Nocturno.

Ant. Suscépimus * Deus misericórdiam tuam in médio templi tui.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exsultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis: * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ: * justítia plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exsúltent fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam: * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus: * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.

Ant. Suscépimus Deus misericórdiam tuam in médio templi tui.

Ant. Oriétur * in diébus Dómini abundántia pacis, et dominábitur.

Psalmus 71.

Deus judícium tuum regi da: * et justítiam tuam fílio regis:

Judicáre pópulum tuum in justítia, * et paúperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo: * et colles justítiam.

Judicábit paúperes pópuli, et salvos fáciet fílios paúperum: * et humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole, et ante lunam, * in generatióne et generatiónem.

Descéndet sicut plúvia in vellus: * et sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis: * donec auferátur luna.

Et dominábitur a mari usque ad mare: * et a flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes: * et inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent: * reges Arabum et Saba dona addúcent:

Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes Gentes sérvient ei:

Quia liberábit paúperem a poténte: * et paúperem, cui non erat adjútor.

Parcet paúperi et ínopi: * et ánimas paúperum salvas fáciet.

Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum: * et honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper: * tota die benedícent ei.

Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus: * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in sæcula: * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ: * omnes Gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Israël, * qui facit mirabília solus:

Et benedíctum nomen majestátis ejus in ætérnum: * et replébitur majestáte ejus omnis terra: fiat, fiat.

Ant. Oriétur in diébus Dómini abundántia pacis, et dominábitur.

Ant. Véritas de terra * orta est, et justítia de cœlo prospéxit.

Psalmus 84.

Benedixísti Dómine terram tuam: * avertísti captivitátem Jacob.

Remisísti iniquitátem plebis tuæ: * operuísti ómnia peccáta eórum.

Mitigásti omnem iram tuam: * avertísti ab ira indignatiónis tuæ.

Convérte nos Deus salutáris noster: * et avérte iram tuam a nobis.

Numquid in ætérnum irascéris nobis? * aut exténdes iram tuam a generatióne in generatiónem?

Deus tu convérsus vivificábis nos: * et plebs tua lætábitur in te.

Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam: * et salutáre tuum da nobis.

Aúdiam quid loquátur in me Dóminus Deus: * quóniam loquétur pacem in plebem suam.

Et super sanctos suos: * et in eos, qui convertúntur ad cor.

Verúmtamen prope timéntes eum salutáre ipsíus: * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia, et véritas obviavérunt sibi: * justítia, et pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est: * et justítia de cœlo prospéxit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem: * et terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit: * et ponet in via gressus suos.

Ant. Véritas de terra orta est, et justítia de cœlo prospéxit.

℣. Speciósus forma præ fíliis hóminum. ℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis.

Pater noster.

Absolutio. Ipsíus píetas.
℣. Jube domne benedícere.

Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo S. Leónis Papæ.

Sermo 1. de Nativitate Domini.

Lectio iv.

Salvátor noster, dilectíssimi, hódie natus est: gaudeámus. Neque enim fas est locum esse tristítiæ, ubi natális est vitæ: quæ consúmpto mortalitátis timóre, nobis íngerit de promíssa æternitáte lætítiam. Nemo ab hujus alacritátis participatióne se-

cérnitur. Una cunctis lætítiæ comúnis est rátio: quia Dóminus noster peccáti mortísque destrúctor, sicut nullum a reátu líberum réperit, ita liberándis ómnibus venit. Exsúltet sanctus, quia appropínquat ad palmam: gaúdeat peccátor, quia invitátur ad véniam: animétur Gentílis, quia vocátur ad vitam. Dei namque Fílius secúndum plenitúdinem témporis, quam divíni consílii inscrutábilis altitúdo dispósuit, reconciliándam auctóri suo natúram géneris assúmpsit humáni, ut invéntor mortis diábolus, per ipsam, quam vícerat, vincerétur.

℟. O magnum mystérium, et admirábile sacraméntum, ut animália vidérent Dñm natum, jacéntem in præsépio: *Beáta Virgo, cujus víscera meruérunt portáre Dóminum Christum. ℣. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum. Beáta.

Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

In quo conflíctu pro nobis ínito, magno et mirábili æquitátis jure certátum est, dum omnípotens Dóminus cum sævíssimo hoste non in sua majestáte, sed in nostra congréditur humilitáte: objíciens ei eámdem formam, eamdémque natúram, mortalitátis quidem nostræ partícipem, sed peccáti totíus expértem. Aliénum quippe ab hac nativitáte est, quod de ómnibus légitur: Nemo mundus a sorde, nec infans, cujus est unius diéi vita super terram. Nihil ergo in istam singulárem nativitátem de carnis concupiscéntia transívit, nihil de peccáti lege manávit. Virgo régia Davídicæ stirpis elígitur, quæ sacro gravidánda fœtu, divínam humanámque prolem prius concíperet mente, quam córpore. Et ne supérni ignára consílii ad insolitátos pavéret affátus, quod in ea operándum erat a Spíritu sancto, collóquio discit angélico: nec damnum credit pudóris, Dei Génitrix mox futúra.

℟. Beáta Dei Génitrix María, cujus víscera intácta pérmanent: * Hódie génuit Salvatórem sæculi. ℣. Beáta, quæ crédidit: quóniam perfécta sunt ómnia, quæ dicta sunt ei a Dómino. Hódie.

Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Agámus ergo, dilectíssimi, grátias Deo Patri, per Fílium ejus in Spíritu sancto: qui propter multam caritátem suam, qua diléxit

nos, misértus est nostri: et cum essémus mórtui peccátis, convivificávit nos Christo, ut essémus in ipso nova creatúra, novúmque figméntum. Deponámus ergo véterem hóminem cum áctibus suis: et adépti participatiónem generatiónis Christi, carnis renuntiémus opéribus. Agnósce, o Christiáne, dignitátem tuam: et divínæ consors factus natúræ, noli in véterem vilitátem degéneri conversatióne redíre. Meménto, cujus cápitis et cujus córporis sis membrum. Reminíscere, quia érutus de potestáte tenebrárum, translátus es in Dei lumen et regnum.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te laúdibus ésseram néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia. Glória Patri. Quia.

In III. Nocturno.

Ant. Ipse invocábit * me, allelúja: Pater meus es tu, allelúja.

Psalmus 88.

Misericórdias Dómini * in ætérnum cantábo.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo.

Quóniam dixísti: In ætérnum misericórdia ædificábitur in cœlis: * præparábitur véritas tua in eis.

Dispósui testaméntum eléctis meis, jurávi David servo meo: * usque in ætérnum præparábo semen tuum.

Et ædificábo in generatiónem et generatiónem * sedem tuam.

Confitebúntur cœli mirabília tua Dómine: * étenim veritátem tuam in ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino: * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus, qui glorificátur in consílio sanctórum: * magnus et terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtútum quis símilis tibi? * potens es Dómine, et véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris: * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliásti sicut vulnerátum, supérbum: * in bráchio virtútis tuæ dispersísti inimícos tuos.

Tui sunt cœli, et tua est terra, orbem terræ et plenitúdinem ejus tu fundá-

sti: * Aquilónem, et mare tu creásti.

Thabor et Hermon in nómine tuo exsultábunt: * tuum bráchium cum poténtia.

Firmétur manus tua, et exaltétur déxtera tua: * justítia et judícium præparátio sedis tuæ.

Misericórdia et véritas præcédent fáciem tuam: * beátus pópulus, qui scit jubilatiónem.

Dómine, in lúmine vultus tui ambulábunt, et in nómine tuo exsultábunt tota die: * et in justítia tua exaltabúntur.

Quóniam glória virtútis eórum tu es: * et in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assúmptio nostra: * et sancti Israël regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, et dixísti: * Pósui adjutórium in poténte: et exaltávi eléctum de plebe mea.

Invéni David servum meum: * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei: * et bráchium meum confortábit eum.

Nihil profíciet inimícus in eo, * et fílius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam a fácie ipsíus inimícos ejus: * et odiéntes eum in fugam convértam.

Et véritas mea, et misericórdia mea cum ipso: * et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus: * et in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me: Pater meus es tu: * Deus meus, et suscéptor salútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum * excélsum præ régibus terræ.

In ætérnum servábo illi misericórdiam meam: * et testaméntum meum fidéle ipsi.

Et ponam in sæculum sæculi semen ejus: * et thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem derelíquerint fílii ejus legem meam: * et in judíciis meis non ambuláverint:

Si justítias meas profanáverint: * et mandáta mea non custodíerint:

Visitábo in virga iniquitátes eórum: * et in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meam non dispérgam ab eo: * neque nocébo in veritáte mea:

Neque profanábo testa-

méntum meum: * et quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Semel jurávi in sancto meo, si David méntiar: * semen ejus in ætérnum manébit.

Et thronus ejus sicut sol in conspéctu meo, * et sicut luna perfécta in ætérnum: et testis in cœlo fidélis.

Tu vero repulísti et despexísti: * distulísti christum tuum.

Evertísti testaméntum servi tui: * profanásti in terra Sanctuárium ejus.

Destruxísti omnes sepes ejus: * posuísti firmaméntum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeúntes viam: * factus est oppróbrium vicínis suis.

Exaltásti déxteram depriméntium eum: * lætificásti omnes inimícos ejus.

Avertísti adjutórium gládii ejus: * et non es auxiliátus ei in bello.

Destruxísti eum ab emundatióne: * et sedem ejus in terram collisísti.

Minorásti dies témporis ejus: * perfudísti eum confusióne.

Usquequo Dómine avértis in finem: * exardéscet sicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea substántia: * numquid enim vane constituísti omnes fílios hóminum?

Quis est homo, qui vivet, et non vidébit mortem: * éruet ánimam suam de manu ínferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ Dñe, * sicut jurásti David in veritáte tua?

Memor esto Dómine oppróbrii servórum tuórum * (quod contínui in sinu meo) multárum Géntium.

Quod exprobravérunt inimíci tui Dómine, * quod exprobravérunt commutatiónem Christi tui.

Benedíctus Dóminus in ætérnum: * fiat, fiat.

Ant. Ipse invocábit me, allelúja: Pater meus es tu, allelúja.

Ant. Læténtur cœli * et exsúltet terra ante fáciem Dómini, quóniam venit.

Psalmus 95.

Cantáte Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dñus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Gén-

tium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exsúltet terra: commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exsultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Læténtur cœli, et exsúltet terra ante fáciem Dómini, quóniam venit.

Ant. Notum fecit * Dóminus, allelúja, salutáre suum, allelúja.

Psalmus 97.

Cantáte Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus: * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israël.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, et exsultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu regis Dómini: * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exsultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Ant. Notum fecit Dóminus, allelúja, salutáre suum, allelúja.

℣. Ipse invocábit me, allelúja. ℟. Pater meus es tu, allelúja.

Pater noster.
Absolutio. A vínculis.
℣. Jube domne benedícere.
Bened. Evangélica léctio sit nobis salus et protéctio. ℟. Amen.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 2.

In illo témpore: Exiit edíctum a Cæsare Augústo, ut describerétur univérsus orbis. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.
Homilia 8. in Evang.

Quia largiénte Dómino, Missárum solémnia ter hódie celebratúri sumus, loqui diu de evangélica lectióne non póssumus: sed nos áliquid vel bréviter dícere, Redemptóris nostri natívitas ipsa compéllit. Quid est enim, quod nascitúro Dómino mundus descríbitur, nisi hoc, quod apérte monstrátur, quia ille apparébat in carne, qui eléctos suos adscríberet in æternitáte? Quo contra de réprobis per prophétam dícitur: Deleántur de libro vivéntium, et cum justis non scribántur. Qui bene étiam in Béthlehem náscitur. Béthlehem quippe domus panis interpretátur. Ipse namque est, qui ait: Ego sum panis vivus, qui de cœlo descéndi. Locus ergo, in quo Dóminus náscitur, domus panis ántea vocátus est: quia futúrum profécto erat, ut ille ibi per matériam carnis apparéret, qui electórum mentes intérna satietáte refíceret. Qui non in paréntum domo, sed in via náscitur: ut profécto osténderet, quia per humanitátem suam, quam assúmpserat, quasi in alièno nascebátur.

℟. Beáta víscera Maríæ Vírginis, quæ portavérunt ætérni Patris Fílium: et beáta úbera, quæ lactavérunt Christum Dóminum: * Qui hódie pro salúte mundi de Vírgine nasci dignátus est. ℣. Dies sanctificátus illúxit nobis: veníte Gentes, et adoráte Dóminum. Qui hódie.
℣. Jube domne benedícere.
Bened. Per Evangélica dicta deleántur nostra delícta. ℟. Amen.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio viii. Cap. 2. b.

In illo témpore: Pastóres loquebántur ad ínvicem: Transeámus usque Béthlehem, et videámus hoc verbum, quod factum est, quod Dóminus osténdit nobis. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 2. in cap. 2. Lucæ, circa med.

Vidéte Ecclésiæ surgéntis exórdium. Christus náscitur, et pastóres vigiláre cœpérunt: qui géntium greges, pécudum modo ante vivéntes, in caulam Dómini congregárent, ne quos spiritálium bestiárum, per offúsas nóctium ténebras pateréntur incúrsus. Et bene pastóres vígilant, quos bonus pastor infórmat. Grex ígitur pópulus, nox sǽculum, pastóres sunt sacerdótes. Aut fortásse étiam ille sit pastor, cui dícitur: Esto vígilans, et confírma. Quia non solum epíscopos ad tuéndum gregem Dóminus ordinávit, sed étiam Angelos destinávit.

℟. Verbum caro factum est, et habitávit in nobis: * Et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi Unigéniti a Patre, plenum grátiæ et veritátis. ℣. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Et. Glória Patri. Et.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Verba sancti Evangélii dóceat nos Christus Fílius Dei. ℟. Amen.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio ix. Cap. 1.

In princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 1. in Joann., circa medium.

Ne vile áliquid putáres quale consuevísti cogitáre, cum verba humána soléres audíre, audi quid cógites. Deus erat Verbum. Exeat nunc néscio quis infidélis Ariánus, et dicat, quia Verbum Dei factum est. Quómodo potest fíeri, ut Verbum Dei factum sit, quando Deus per Verbum fecit ómnia? Si et Verbum Dei ipsum factum est; per quod áliud verbum factum est? Si hoc dicis, quia hoc est verbum Verbi, per quod factum est illud: ipsum dico ego únicum Fílium Dei. Si autem non dicis verbum Verbi, concéde non factum, per quod facta sunt ómnia. Non enim per seípsum fíeri pótuit, per quod facta sunt ómnia. Crede ergo Evangelístæ.

Deinde dicitur Hymnus Te Deum laudámus. 18.

Quo finito, dicitur

℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio. Concéde, quæsumus. ut ad Laudes. 247.

Et dicto Benedicámus Dómino, celebratur prima Missa post mediam noctem, ut in Ordinario: qua finita, dicuntur Laudes.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Quem vidístis * pastóres? dícite, annuntiáte nobis, in terris quis appáruit? Natum vídimus, et choros Angelórum collaudántes Dóminum, allelúja, allelúja.

Psalm. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. Génuit puérpera * Regem, cui nomen ætérnum, et gaúdia matris habens cum virginitátis honóre: nec primam símilem visa est, nec habére sequéntem, allelúja.

3. Angelus ad pastóres * ait: Annúntio vobis gaúdium magnum: quia natus est vobis hódie Salvátor mundi, allelúja.

4. Facta est cum Angelo * multitúdo cœléstis exércitus laudántium Deum, et dicéntium: Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúja.

5. Párvulus fílius * hódie natus est nobis: et vocábitur Deus, fortis, allelúja, allelúja.

Capitulum. Hebr. 1.

Multifáriam, multísque modis olim Deus loquens pátribus in prophétis: novíssime diébus istis locútus est nobis in Fílio, quem constítuit hærédem universórum, per quem fecit et sæcula.

Hymnus.

A solis ortus cárdine
Ad usque terræ límitem,
Christum canámus Príncipem,
Natum María Vírgine.

Beátus auctor sæculi
Servíle corpus índuit:
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.

Castæ Paréntis víscera
Cœléstis intrat grátia:
Venter Puéllæ bájulat
Secréta, quæ non nóverat.

Domus pudíci péctoris
Templum repénte fit Dei:
Intácta nésciens virum,
Concépit alvo Fílium.

Enítitur puérpera,
Quem Gábriel prædíxerat,
Quem ventre Matris géstiens,
Baptísta clausum sénserat.

Fœno jacére pértulit:
Præsépe non abhórruit:
Et lacte módico pastus est,
Per quem nec ales ésurit.

Gaudet chorus cœléstium,
Et Angeli canunt Deo;

Palámque fit pastóribus
Pastor, Creátor ómnium.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sǽcula.
Amen.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Ad Bened. Ant. Glória in excélsis Deo, * et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúja, allelúja.

Oratio.

Concéde, quǽsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet; quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. Per eúmdem Dóminum.

Summo mane dicitur Prima, qua finita, celebratur secunda Missa in Aurora, et in ea fit commemoratio de sancta Anastasia Martyre.

Ad Primam.

Cap. Regi sæculórum. 41.

℟. br. Christe Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℣. Qui natus es de María Vírgine.

Et sic dicitur quotidie usque ad Epiphaniam.

Ad Absolutionem Capituli, Lectio brevis. Ipsi períbunt. ut infra ad Nonam.

Tertia dicitur hora sua, qua finita, celebratur tertia Missa de die Nativitatis.

Ad Tertiam.

Capitul. Multifáriam. ut supra. 246.

℟. br. Verbum caro factum est, * Allelúja, allelúja. Verbum. ℣. Et habitávit in nobis. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Verbum.

℣. Ipse invocábit me, allelúja. ℟. Pater meus es tu, allelúja.

Ad Sextam.

Capitulum. Hebr. 1. c.

Et: Tu in princípio Dómine terram fundásti: et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

℟. br. Notum fecit Dóminus, * Allelúja, allelúja. Notum. ℣. Salutáre suum. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Notum.

℣. Vidérunt omnes fines terræ, allelúja. ℟. Salutáre Dei nostri, allelúja.

Ad Nonam.

Capitulum. Hebr. 1. d.

Ipsi períbunt, tu autem permanébis; et omnes sicut vestiméntum veteráscent: et velut amíctum mutábis eos, et mutabúntur: tu autem idem ipse es, et anni tui non defícient.

℟. br. Vidérunt omnes fines terræ, * Allelúja, allelúja. Vidérunt. ℣. Salutáre

Dei nostri. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Vidérunt.
℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

In II. Vesperis.

Ant. Tecum princípium * in die virtútis tuæ, in splendóribus sanctórum, ex útero ante lucíferum génui te.

Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis:
Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.
Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.
Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.
Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.
Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.
Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.
De torrénte in via bibet: * proptérea exaltábit caput.
Ant. Tecum princípium in die virtútis tuæ, in splendóribus sanctórum, ex útero ante lucíferum génui te.
Ant. Redemptiónem * misit Dóminus pópulo suo: mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Psalmus 110.

Confitébor tibi Dómine in toto corde meo: * in consílio justórum, et congregatióne.
Magna ópera Dómini: * exquisíta in omnes voluntátes ejus.
Conféssio et magnificéntia opus ejus: * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.
Memóriam fecit mirabílium suórum, miséricors et miserátor Dñus: * escam dedit timéntibus se.
Memor erit in sæculum testaménti sui: * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo:
Ut det illis hæreditátem Géntium: * ópera mánuum ejus véritas, et judícium.
Fidélia ómnia mandáta ejus: confirmáta in sæculum sæculi, * facta in veritáte et æquitáte.
Redemptiónem misit pópulo suo: * mandávit in ætérnum testaméntum suum.
Sanctum, et terríbile nomen ejus: * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in sǽculum sǽculi.

Ant. Redemptiónem misit Dóminus pópulo suo: mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Ant. Exórtum est * in ténebris lumen rectis corde: misericors, et miserátor, et justus Dóminus.

Psalmus 111.

Beátus vir, qui timet Dóminum: * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus: * generátio rectórum benedicétur.

Glória, et divítiæ in domo ejus: * et justítia ejus manet in sǽculum sǽculi.

Exórtum est in ténebris lumen rectis: * miséricors, et miserátor, et justus.

Jucúndus homo qui miserétur et cómmodat, dispónet sermónes suos in judício: * quia in ætérnum non commovébitur.

In memória ætérna erit justus: * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus: * non commovébitur donec despíciat inimícos suos.

Dispérsit, dedit paupéribus: justítia ejus manet in sǽculum sǽculi, * cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, et irascétur, déntibus suis fremet et tabéscet: * desidérium peccatórum períbit.

Ant. Exórtum est in ténebris lumen rectis corde: miséricors, et miserátor, et justus Dóminus.

Ant. Apud Dóminum * misericórdia, et copiósa apud eum redémptio.

Psalmus 129.

De profúndis clamávi ad te Dómine: * Dómine exaúdi vocem meam:

Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris Dómine: * Dómine quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est: * et propter legem tuam sustínui te Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem: * speret Israël in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia: * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israël, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Apud Dóminum misericórdia, et copiósa apud eum redémptio.

Ant. De fructu * ventris tui ponam super sedem tuam.

Psalmus 131.

Meménto Dómine David, * et omnis mansuetúdinis ejus:

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domus meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:

Si dédero somnum óculis meis, * et pálpebris meis dormitatiónem:

Et réquiem tempóribus meis: donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis silvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.

Surge Dómine in réquiem tuam, * tu et arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induántur justítiam: * et sancti tui exsúltent.

Propter David servum tuum, * non avértas fáciem Christi tui.

Jurávit Dóminus David veritátem, et non frustrábitur eam: * de fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodíerint fílii tui testaméntum meum, * et testimónia mea hæc, quæ docébo eos:

Et fílii eórum usque in sæculum, * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion: * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in sæculum sæculi: * hic habitábo quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam: * paúperes ejus saturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam salutári: * et sancti ejus exsultatióne exsultábunt.

Illuc prodúcam cornu David, * parávi lucérnam Christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne: * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Ant. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Capitulum. Hebr. 1.

Multifáriam, multísque modis olim Deus loquens pátribus in prophétis: novíssime diébus istis locútus est nobis in Fílio, quem constítuit hærédem

universórum, per quem fecit et sǽcula.

Hymnus.

Jesu Redémptor ómnium,
Quem lucis ante oríginem
Parem patérnæ glóriæ
Pater suprémus édidit.

Tu lumen, et splendor Patris,
Tu spes perénnis ómnium,
Inténde quas fundunt preces
Tui per orbem sérvuli.

Meménto rerum Cónditor,
Nostri quod olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.

Testátur hoc præsens dies,
Currens per anni círculum,
Quod solus e sinu Patris
Mundi salus advéneris.

Hunc astra, tellus, ǽquora,
Hunc omne quod cœlo subest,
Salútis Auctórem novæ
Novo salútat cántico.

Et nos, beáta quos sacri
Rigávit unda sánguinis;
Natális ob diem tui
Hymni tribútum sólvimus.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu
In sempitérna sǽcula.
Amen.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Ad Magnif. Ant. Hódie Christus natus est: hódie Salvátor appáruit: hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli: hódie exsúltant justi, dicéntes: Glória in excélsis Deo, allelúja.

Oratio.

Concéde, quǽsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet; quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. Per eúmdem Dóminum.

Deinde pro S. Stephano.

Ant. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat signa magna in pópulo.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Da nobis, quǽsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discámus et inimícos dilígere: quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit.

Die 26. Decembris.

In Festo **Sancti Stephani** Protomartyris.

Duplex 2. classis.

Ad Matutinum.

Invit. Christum natum, qui beátum hódie coronávit Stéphanum, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus, Antiph., Ps. et ℣℣. Nocturnorum dicuntur de Communi unius Martyris. [28]

In I. Nocturno.

De Actibus Apostolórum.

Lectio i. Cap. 6.

In diébus illis, crescénte número discipulórum, factum est murmur Græcórum advérsus Hebrǽos, eo quod despiceréntur in ministério quotidiáno víduæ eórum. Convocántes autem duódecim multitúdinem discipulórum, dixérunt: Non est æquum nos derelínquere verbum Dei, et ministráre mensis. Consideráte ergo fratres, viros ex vobis boni testimónii septem, plenos Spíritu sancto et sapiéntia, quos constituámus super hoc opus. Nos vero oratióni, et ministério verbi instántes érimus.

℟. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, * Faciébat prodígia et signa magna in pópulo. ℣. Surrexérunt quidam de synagóga disputántes cum Stéphano: et non póterant resístere sapiéntiæ, et Spirítui, qui loquebátur. Faciébat.

Lectio ii.

Et plácuit sermo coram omni multitúdine. Et elegérunt Stéphanum, virum plenum fide et Spíritu sancto, et Philíppum, et Próchorum, et Nicánorem, et Timónem, et Pármenam, et Nicoláum ádvenam Antiochénum. Hos statuérunt ante conspéctum Apostolórum: et orántes imposuérunt eis manus. Et verbum Dómini crescébat, et multiplicabátur númerus discipulórum in Jerúsalem val-

de: multa étiam turba sacerdótum obediébat fídei. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat prodígia et signa magna in pópulo.

℟. Vidébant omnes Stéphanum, qui erant in concílio: * Et intuebántur vultum ejus tamquam vultum Angeli stantis inter illos. ℣. Plenus grátia et fortitúdine faciébat prodígia et signa magna in pópulo. Et.

Lectio iii.

Surrexérunt autem quidam de synagóga, quæ appellátur Libertinórum, et Cyrenénsium, et Alexandrinórum, et eórum qui erant a Cilícia, et Asia, disputántes cum Stéphano: et non póterant resístere sapiéntiæ, et Spirítui, qui loquebátur. Tunc summisérunt viros, qui dícerent se audivísse eum dicéntem verba blasphémiæ in Móysen, et in Deum. Commovérunt ítaque plebem, et senióres, et scribas: et concurréntes rapuérunt eum, et adduxérunt in concílium, et statuérunt falsos testes, qui dícerent: Homo iste non cessat loqui verba advérsus locum sanctum, et legem.

℟. Intuens in cœlum beátus Stéphanus, vidit glóriam Dei, et ait: * Ecce vídeo cœlos apértos, et Fílium hóminis stantem a dextris virtútis Dei. ℣. Cum autem esset Stéphanus plenus Spíritu sancto, inténdens in cœlum, vidit glóriam Dei et ait. Ecce. Glória Patri. Ecce.

In II. Nocturno.

Sermo S. Fulgéntii Epísc.

Serm. de S. Stephano, circa init.

Lectio iv.

Heri celebrávimus temporálem sempitérni Regis nostri natálem: hódie celebrámus triumphálem mílitis passiónem. Heri enim Rex noster trábea carnis indútus, de aula úteri virginális egrédiens, visitáre dignátus est mundum: hódie miles de tabernáculo córporis éxiens, triumphátor migrávit ad cœlum. Ille sempitérnæ Deitátis majestáte serváta, servíle cinctórium carnis assúmens, in hujus sæculi campum pugnatúrus intrávit: iste depósitis corruptibílibus córporis induméntis, ad cœli palátium perénniter regnatúrus ascéndit. Ille descéndit carne velátus, iste ascéndit sánguine laureátus.

℟. Lapidábant Stéphanum invocántem et dicéntem: * Dómine Jesu Christe, ác-

cipe spíritum meum: et ne státuas illis hoc peccátum. ℣. Pósitis autem génibus clamávit voce magna, dicens. Dómine.

Lectio v.

Ascéndit iste lapidántibus Judǽis, quia ille descéndit lætántibus Angelis. Glória in excélsis Deo, heri sancti Angeli exsultántes cantavérunt: hódie Stéphanum lætántes in suum consórtium suscepérunt. Heri Dóminus exívit de útero Vírginis: hódie miles egréssus est de ergástulo carnis. Heri Christus pro nobis pannis est involútus: hódie Stéphanus stola est ab eo immortalitátis indútus. Heri præsépis angústia Christum portávit infántem: hódie imménsitas cœli suscépit Stéphanum triumphántem. Solus Dóminus descéndit, ut multos eleváret: humiliávit se Rex noster, ut suos mílites exaltáret.

℟. Impetum fecérunt unánimiter in eum et ejecérunt eum extra civitátem, invocántem et dicéntem: * Dómine Jesu, áccipe spíritum meum. ℣. Et testes deposuérunt vestiménta sua secus pedes adolescéntis, qui vocabátur Saulus: et lapidábant Stéphanum invocántem et dicéntem. Dómine.

Lectio vi.

Necessárium tamen nobis est, fratres, agnóscere, quibus armis præcínctus Stéphanus sævítiam Judæórum pótuit superáre, ut ita meruísset felíciter triumpháre. Stéphanus ergo, ut nóminis sui corónam meruísset accípere, caritátem pro armis habébat, et per ipsam ubíque vincébat. Per caritátem Dei, sæviéntibus Judǽis non cessit: per caritátem próximi pro lapidántibus intercéssit. Per caritátem arguébat errántes, ut corrigeréntur: per caritátem pro lapidántibus orábat, ne puniréntur. Caritátis virtúte subníxus, vicit Saulum crudéliter sæviéntem: et quem hábuit in terra persecutórem, in cœlo méruit habére consórtem.

℟. Impii super justum jactúram fecérunt, ut eum morti tráderent: * At ille gaudens suscépit lápides, ut mererétur accípere corónam glóriæ. ℣. Continuérunt aures suas, et ímpetum fecérunt unanímiter in eum. At. Glória Patri. At.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 23. d.

In illo témpore: Dicébat Jesus scribis et phari-

sæis: Ecce ego mitto ad vos prophétas, et sapiéntes, et scribas: et ex illis occidétis, et crucifigétis. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 4. Comment. in cap. 23. Matthæi.

Hoc quod ántea dixerámus: Impléte mensúram patrum vestrórum; ad persónam Dómini pertinére, eo quod occidéndus esset ab eis, potest et ad discípulos ejus reférri, de quibus nunc dicit: Ecce ego mitto ad vos prophétas, et sapiéntes, et scribas. Simúlque obsérva, juxta Apóstolum scribéntem ad Corínthios, vária esse dona discipulórum Christi: álios prophétas, qui ventúra prædícent: álios sapiéntes, qui novérunt quando débeant proférre sermónem: álios scribas in lege doctíssimos, ex quibus lapidátus est Stéphanus, Paulus occísus, crucifíxus Petrus, flagelláti in Actibus Apostolórum discípuli.

℟. Stéphanus servus Dei, quem lapidábant Judǽi, vidit cœlos apértos: vidit et introívit: * Beátus homo, cui cœli patébant. ℣. Cum ígitur saxórum crepitántium túrbine quaterétur, inter æthéreos aulæ cœléstis sinus divína ei cláritas fulsit. Beátus.

Lectio viii.

Quǽrimus, quis iste sit Zacharías fílius Barachíæ: quia multos légimus Zacharías. Et ne líbera nobis tribuerétur erróris facúltas, ádditum est: Quem occidístis inter templum et altáre. In divérsis divérsa legi: et débeo singulórum opiniónes pónere. Alii Zacharíam fílium Barachíæ dicunt, qui in duódecim prophétis undécimus est: patrísque in eo nomen consséntit: sed ubi occísus sit inter templum et altáre, Scriptúra non lóquitur: máxime cum tempóribus ejus vix ruínæ templi fúerint. Alii Zacharíam patrem Joánnis intélligi volunt, ex quibúsdam apocryphórum sómniis approbántes, quod proptérea occísus sit, quia Salvatóris prædicáverit advéntum.

℟. Patefáctæ sunt jánuæ cœli Christi Mártyri beáto Stéphano, qui in número Mártyrum invéntus est primus: * Et ídeo triúmphat in cœlis coronátus. ℣. Mortem enim, quam Salvátor noster dignátus est pro nobis pati, hanc ille primus

réddidit Salvatóri. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Alii istum volunt esse Zacharíam, qui occísus est a Joas rege Judæ inter templum et altáre sicut Regum narrat história. Sed observándum, quod ille Zacharías non sit fílius Barachíæ, sed fílius Joíadæ sacerdótis: unde et Scriptúra refert: Non fuit recordátus Joas patris ejus Joíadæ, quia sibi fecísset bona. Cum ergo et Zacharíam teneámus et occisiónis conséntiat locus: quærimus, quare Barachíæ dicátur fílius, et non Joíadæ? Barachía lingua nostra Benedíctus Dómini dícitur, et sacerdótis Joíadæ justítia Hebræo nómine demonstrátur. In Evangélio, quo utúntur Nazaréni, pro fílio Barachíæ, fílium Joíadæ reperímus scriptum. Te Deum. 18.

Ad Laudes

et per Horas.

Ant. 1. Lapidavérunt Stéphanum, * et ipse invocábat Dóminum, dicens: Ne státuas illis hoc peccátum.

Psalm. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. Lápides torréntis * illi dulces fuérunt: ipsum sequúntur omnes ánimæ justæ.

3. Adhǽsit ánima mea * post te, quia caro mea lapidáta est pro te, Deus meus.

4. Stéphanus vidit * cœlos apértos, vidit, et introívit: beátus homo, cui cœli patébant.

5. Ecce vídeo * cœlos apértos, et Jesum stantem a dextris virtútis Dei.

Capitulum. Act. 6. b.

Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat prodígia et signa magna in pópulo.

Hymnus.

Invícte Martyr, únicum
Patris secútus Fílium,
Victis triúmphas hóstibus,
Victor fruens cœléstibus.

Tui precátus múnere
Nostrum reátum dílue,
Arcens mali contágium,
Vitæ repéllens tǽdium.

Solúta sunt jam víncula
Tui sacráti córporis:
Nos solve vinclis sǽculi
Dono supérni Núminis.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sǽcula.
Amen.

℣. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti. ℟. Et fecérunt planctum magnum super eum.

Ad Bened. Ant. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat signa magna in pópulo.

Oratio.

Da nobis, quǽsumus Dómine, imitári quod cólimus: ut discámus et inimícos dilígere; quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit.

Deinde fit commem. de Nativ.

Ant. Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúja, allelúja.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Oratio.

Concéde, quǽsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet; quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet. Per eúmdem Dóminum.

Ad Tertiam.

Capitulum. Act. 6. b.

Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat prodígia et signa magna in pópulo.

℟. br. Glória et honóre * Coronásti eum Dómine. Glória et honóre. ℣. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Coronásti. Glória Patri. Glória et honóre.

℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Ad Sextam.

Capitulum. Act. 6. c.

Surrexérunt autem quidam de synagóga, quæ appellátur Libertinórum, et Cyrenénsium, et Alexandrinórum, et eórum qui erant a Cilícia, et Asia, disputántes cum Stéphano: et non póterant resístere sapiéntiæ, et Spirítui qui loquebátur.

℟. br. Posuísti Dómine * Super caput ejus. Posuísti. ℣. Corónam de lápide pretióso. Super. Glória Patri. Posuísti.

℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Ad Nonam.

Capitulum. Act. 7. g.

Pósitis autem génibus clamávit voce magna, dicens: Dómine ne státuas illis hoc peccátum. Et cum hoc dixísset, obdormívit in Dómino.

℟. br. Magna est glória ejus * In salutári tuo. Magna. ℣. Glóriam et magnum decórem impónes super eum. In. Glória. Magna.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Vesperas.

Ant. et Ps. de Nativitate. 248.

Et dicuntur etiam in aliis Festis infra hanc Octavam occurrentibus.

Capitulum. Act. 6. b.

Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat prodígia et signa magna in pópulo.

Hymnus.

Deus, tuórum mílitum
Sors, et coróna, prǽmium,
Laudes canéntes Mártyris
Absólve nexu críminis.

Hic nempe mundi gaúdia,
Et blanda fraudum pábula
Imbúta felle députans,
Pervénit ad cœléstia.

Pœnas cucúrrit fórtiter,
Et sústulit viríliter:
Fundénsque pro te sánguinem,
Ætérna dona póssidet.

Ob hoc precátu súpplici
Te póscimus piíssime:
In hoc triúmpho Mártyris
Dimítte noxam sérvulis.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu
In sempitérna sǽcula.
Amen.

℣. Stéphanus vidit cœlos apértos. ℟. Vidit, et introívit: beátus homo, cui cœli patébant.

Ad Magnif. Ant. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, et fecérunt planctum magnum super eum.

Oratio. Da nobis. 257.

Deinde pro S. Joanne.

Ant. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia.

℣. Valde honorándus est beátus Joánnes. ℟. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

Oratio.

Ecclésiam tuam Dómine benígnus illústra: ut beáti Joánnis Apóstoli tui et Evangelístæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna.

Postea fit comm. de Nativitate.

Ant. Hódie Christus natus est: hódie Salvátor appáruit: hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli: hódie exsúltant justi, dicéntes: Glória in excélsis Deo, allelúja.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Oratio. Concéde. 257.

Die 27. Decembris.

In Festo Sancti Joannis Apost. et Evang.

Duplex 2. classis.

Ad Matutinum.

Invit., Hymn., Ant., Ps. et ℣℣. de Comm. Apost. [5]

In I. Nocturno.

Incipit Epístola prima beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio i. Cap. 1.

Quod fuit ab inítio, quod audívimus, quod vídimus óculis nostris, quod perspéximus, et manus nostræ contrectavérunt de verbo vitæ: et vita manifestáta est, et vídimus, et testámur, et annuntiámus vobis vitam ætérnam, quæ erat apud Patrem, et appáruit nobis: quod vídimus et audívimus, annuntiámus vobis, ut et vos societátem habeátis nobíscum, et socíetas nostra sit cum Patre, et cum Fílio ejus Jesu Christo. Et hæc scríbimus vobis, ut gaudeátis, et gaúdium vestrum sit plenum. Et hæc est annuntiátio, quam audívimus ab eo, et annuntiámus vobis: Quóniam Deus lux est, et ténebræ in eo non sunt ullæ.

℟. Valde honorándus est beátus Joáñes, qui supra pectus Dñi in cœna recúbuit: * Cui Christus in cruce matrem vírginem vírgini commendávit. ℣. Virgo est eléctus a Dño, atque inter céteros magis diléctus. Cui.

Lectio ii.

Si dixérimus quóniam societátem habémus cum eo, et in ténebris ambulámus, mentímur, et veritátem non fácimus. Si autem in luce ambulámus, sicut et ipse est in luce; societátem habémus ad ínvicem, et sanguis Jesu Christi Fílii ejus emúndat nos ab omni peccáto. Si dixérimus quóniam peccátum non habémus: ipsi nos sedúcimus, et véritas in nobis non est. Si confiteámur peccáta nostra: fidélis est, et justus, ut remíttat nobis

peccáta nostra, et emúndet nos ab omni iniquitáte. Si dixérimus quóniam non peccávimus, mendácem fácimus eum, et verbum ejus non est in nobis.

℟. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his, et scripsit hæc: * Et scimus quia verum est testimónium ejus. ℣. Fluénta Evangélii de ipso sacro Domínici péctoris fonte potávit. Et.

Lectio iii. Cap. 2.

Filíoli mei, hæc scribo vobis, ut non peccétis. Sed et si quis peccáverit, advocátum habémus apud Patrem, Jesum Christum justum: et ipse est propitiátio pro peccátis nostris: non pro nostris autem tantum, sed étiam pro totíus mundi. Et in hoc scimus, quóniam cognóvimus eum, si mandáta ejus observémus. Qui dicit se nosse eum, et mandáta ejus non custódit, mendax est, et in hoc véritas non est. Qui autem servat verbum ejus, vere in hoc cáritas Dei perfécta est.

℟. Hic est beatíssimus Evangelísta et Apóstolus Joánnes, * Qui privilégio amóris præcípui, céteris áltius a Dómino méruit honorári. ℣. Hic est discípulus ille, quem diligébat Jesus, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit. Qui. Glória Patri. Qui.

In II. Nocturno.

Ex libro sancti Hierónymi Presbýteri de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio iv.

Joánnes Apóstolus, quem Jesus amávit plúrimum, fílius Zebedǽi, frater Jacóbi Apóstoli, quem Heródes post passiónem Dómini decollávit, novíssimus ómnium scripsit Evangélium, rogátus ab Asiæ epíscopis, advérsus Cerínthum, aliósque hæréticos: et máxime tunc Ebionitárum dogma consúrgens, qui ásserunt Christum ante Maríam non fuísse: unde et compúlsus est divínam ejus nativitátem edícere.

℟. Qui vícerit, fáciam illum colúmnam in templo meo, dicit Dóminus: * Et scribam super eum nomen meum, et nomen civitátis novæ Jerúsalem. ℣. Vincénti dabo édere de ligno vitæ, quod est in paradíso Dei mei. Et.

Lectio v.

Quarto décimo ígitur anno, secúndam post Nerónem persecutiónem mo-

vénte Domitiáno, in Patmos ínsulam relegátus, scripsit Apocalýpsim, quam interpretátur Justínus Martyr, et Irenæus. Interfécto autem Domitiáno, et actis ejus ob nímiam crudelitátem a senátu rescíssis, sub Nerva príncipe rédiit Ephesum: ibíque usque ad Trajánum príncipem persevérans, totas Asiæ fundávit, rexítque ecclésias; et conféctus sénio, sexagésimo octávo post passiónem Dómini anno mórtuus, juxta eámdem urbem sepúltus est.

℟. Diligébat autem eum Jesus, quóniam speciális prærogatíva castitátis amplióri dilectióne fécerat dignum: * Quia virgo eléctus ab ipso, virgo in ævum permánsit. ℣. In cruce dénique moritúrus, huic matrem suam vírginem vírgini commendávit. Quia.

Ex Comentáriis ejúsdem in Epístolam ad Gálatas.

Lectio vi. Lib. 3. cap. 6.

Beátus Joánnes Evangelísta, cum Ephesi morarétur usque ad últimam senectútem, et vix inter discipulórum manus ad Ecclésiam deferrétur, nec posset in plura vocem verba contéxere: nihil áliud per síngulas solébat proférre colléctas, nisi hoc: Filíoli, dilígite altérutrum. Tandem discípuli, et fratres, qui áderant, tædio affécti quod éadem semper audírent, dixérunt: Magíster, quare semper hoc lóqueris? Qui respóndit dignam Joánne senténtiam: Quia præcéptum Dómini est: et si solum fiat, súfficit.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exsultatiónem thesaurizávit super eum. Et. Glória Patri. Et.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 21. d.

In illo témpore: Dixit Jesus Petro: Séquere me. Convérsus Petrus, vidit illum discípulum, quem diligébat Jesus, sequéntem. Et réliqua.

Homilía S. Augustíni Epísc.

Tract. 124. in Joann., post med.

Duas vitas sibi divínitus prædicátas, et commendátas novit Ecclésia: quarum est una in fide, áltera in spécie: una in témpore peregrinatiónis, áltera in æternitáte mansiónis: una in labóre, áltera in réquie: una in via, áltera in pátria: una in ópe-

re actiónis, áltera in mercéde contemplatiónis. Una declínat a malo, et facit bonum: áltera nullum habet, a quo declínet, malum; et magnum habet, quo fruátur, bonum. Una cum hoste pugnat, áltera sine hoste regnat.

℟. In illum diem suscípiam te servum meum, et ponam te sicut signáculum in conspéctu meo: * Quóniam ego elégi te, dicit Dñs. ℣. Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ. Quóniam.

Lectio viii.

Una súbvenit indigénti, áltera ibi est, ubi nullum ínvenit indigéntem. Una aliéna peccáta, ut sua sibi ignoscántur, ignóscit: áltera nec pátitur quod ignóscat, nec facit quod sibi poscat ignósci. Una flagellátur malis, ne extollátur in bonis: áltera tanta plenitúdine grátiæ caret omni malo, ut sine ulla tentatióne supérbiæ cohæreat summo bono.

℟. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: * Beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia. ℣. Fluénta Evangélii de ipso sacro Domínici péctoris fonte potávit. Beátus. Glória. Beátus.

Lectio ix.

Ergo una bona est, sed adhuc mísera: áltera mélior, et beáta. Ista significáta est per Apóstolum Petrum, illa per Joánnem. Tota hic ágitur ista usque in hujus sǽculi finem, et illic ínvenit finem: differtur illa compléenda post hujus sǽculi finem, sed in futúro sǽculo non habet finem. Ideo dícitur huic: Séquere me. De illo autem: Sic eum volo manére, donec véniam: quid ad te? tu me séquere. Quid enim est hoc? Quantum sápio, quantum cápio, quid est hoc? nisi tu me séquere per imitatiónem perferéndi temporália mala: ille máneat, donec sempitérna vénio redditúrus bona. Te Deum. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Valde honorándus est * beátus Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Hic est discípulus ille, * qui testimónium pérhibet de his: et scimus quia verum est testimónium ejus.

3. Hic est discípulus meus: * sic eum volo manére, donec véniam.

4. Sunt de hic stántibus, *

qui non gustábunt mortem, donec vídeant Fílium hóminis in regno suo.

5. Ecce puer meus * eléctus, quem elégi, pósui super eum spíritum meum.

Capitulum. Eccli. 15.

Qui timet Deum, fáciet bona: et qui cóntinens est justítiæ, apprehéndet illam, et obviábit illi quasi mater honorificáta.

Hymn. Exsúltet orbis. [16]

℣. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimónium ejus.

Ad Bened. Ant. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia.

Oratio.

Ecclésiam tuam Dómine benígnus illústra: ut beáti Joánnis Apóstoli tui et Evangelístæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna. Per Dñm.

Deinde fit comm. de Nativit.

Ant. Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúja, allelúja.

℣. Notum fecit Dñs, allel. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Oratio.

Concéde, quæsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet; quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet.

Pro S. Stephano.

Ant. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat signa magna in pópulo.

℣. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti. ℟. Et fecérunt planctum magnum super eum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus: ut discámus et inimícos dilígere; quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit.

Ad Tertiam.

Cap. Qui timet. ut supra.

℟. br. In omnem terram * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exívit. Glória. In omnem.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Ad Sextam.

Capitulum. Eccli. 15.

Cibávit illum pane vitæ, et intelléctus, et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum Dñs Deus noster.

℞. br. Constítues eos príncipes * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui Dñe. Super. Glória. Constítues.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℞. Nimis confortátus est principátus eórum.

Ad Nonam.

Capitulum. Eccli. 15.

In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, et implévit illum Dóminus spíritu sapiéntiæ, et intelléctus, et stolam glóriæ índuit eum.

℞. br. Nimis honoráti sunt * Amíci tui Deus. Nimis. ℣. Nimis confortátus est principátus eórum. Amíci. Glória Patri. Nimis.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℞. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Vesperas.

Ant. et Ps. de Nativitate. 248. Capit. Qui timet Deum. 263. et Hymn. Exsúltet. ut infra. [16]

℣. Valde honorándus est beátus Joánnes. ℞. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

Ad Magnif. Ant. Exiit sermo inter fratres, quod discípulus ille non móritur; et non dixit Jesus, Non móritur: sed, Sic eum volo manére, donec véniam.

Oratio. Ecclésiam. 263.

Deinde pro Ss. Innocentibus.

Ant. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti: vírgines enim sunt et sequúntur Agnum, quocúmque íerit.

℣. Heródes irátus occídit multos púeros. ℞. In Béthlehem Judæ civitáte David.

Oratio.

Deus, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes Mártyres non loquéndo, sed moriéndo conféssi sunt: ómnia in nobis vitiórum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur.

Postea fit commem. de Nativ.

Ant. Hódie Christus natus est: hódie Salvátor appáruit: hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli: hódie exsúltant justi, dicéntes: Glória in excélsis Deo, allelúja.

℣. Notum fecit Dñs, allel. ℞. Salutáre suum, allelúja.

Oratio. Concéde. 263.

Pro S. Stephano.

Ant. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, et fecérunt planctum magnum super eum.

℣. Stéphanus vidit cœlos apértos. ℞. Vidit et introívit: beátus homo, cui cœli patébant.

Oratio. Da nobis. 263.

Die 28. Decembris.

In Festo Ss. Innocentium.

Duplex 2. classis.

Ad Matutinum.

Invit. Regem Mártyrum Dóminum, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Audit tyránnus ánxius
Adésse regum Príncipem,
Qui nomen Israël regat,
Teneátque David régiam.

Exclámat amens núntio:
Succéssor instat, péllimur:
Satélles, i, ferrum rape:
Perfúnde cunas sánguine.

Quid próficit tantũ nefas?
Quid crimen Heródem juvat?
Unus tot inter fúnera
Impúne Christus tóllitur.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu
In sempitérna sǽcula.
Amen.

Ant., Ps. et ℣℣. Noct. sumuntur de Comm. plur. Mart. [46], excepta secunda Ant. III. Nocturni, ut infra suo loco. 268.

In I. Nocturno.

De Jeremía Prophéta.

Lectio i. Cap. 31. c.

Hæc dicit Dóminus: Vox in excélso audíta est lamentatiónis, luctus, et fletus Rachel plorántis fílios suos, et noléntis consolári super eis, quia non sunt. Hæc dicit Dóminus: Quiéscat vox tua a plorátu, et óculi tui a lácrimis: quia est merces óperi tuo, ait Dóminus: et reverténtur de terra inimíci. Et est spes novíssimis tuis, ait Dóminus: et reverténtur fílii ad términos suos.

℟. Centum quadragínta quátuor míllia, qui empti sunt de terra, hi sunt qui

cum mulieribus non sunt coinquináti: * Vírgines enim permansérunt, ídeo regnant cum Deo, et Agnus Dei cum illis. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Vírgines.

Lectio ii.

Aúdiens audívi Ephraïm transmigrántem: Castigásti me, et erudítus sum, quasi juvénculus indómitus: convérte me, et convértar: quia tu Dóminus Deus meus. Postquam enim convertísti me, egi pœniténtiam: et postquam ostendísti mihi, percússi femur meum. Confúsus sum, et erúbui: quóniam sustínui oppróbrium adolescéntiæ meæ. Si fílius honorábilis mihi Ephraïm, si puer delicátus: quia ex quo locútus sum de eo, adhuc recordábor ejus.

℟. Sub altáre Dei audívi voces occisórum dicéntium: * Quare non defféndis sánguinem nostrum? Et accepérunt divínum respónsum: Adhuc sustinéte módicum tempus, donec impleátur númerus fratrum vestrórum. ℣. Vidi sub altáre Dei ánimas interfectórum propter verbum Dei, et propter testimónium quod habébant, et clamábant voce magna, dicéntes. Quare.

Lectio iii.

Státue tibi spéculam, pone tibi amaritúdines: dírige cor tuum in viam rectam, in qua ambulásti: revértere virgo Israël, revértere ad civitátes tuas istas. Usquequo delíciis dissólveris fília vaga? quia creávit Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit virum. Hæc dicit Dóminus exercítuum Deus Israël: Adhuc dicent verbum istud in terra Juda, et in úrbibus ejus, cum convértero captivitátem eórum: Benedícat tibi Dóminus, pulchritúdo justítiæ, mons sanctus.

℟. Adoravérunt vivéntem in sæcula sæculórum, * Mitténtes corónas suas ante thronum Dómini Dei sui. ℣. Et cecidérunt in conspéctu throni in fácies suas: et benedixérunt vivéntem in sæcula sæculórum. Mitténtes. Glória Patri. Mitténtes.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Sermo 10. de Sanctis.

Lectio iv.

Hódie, fratres caríssimi, natálem illórum infántium cólimus, quos ab Heróde cru-

delíssimo rege interféctos esse, Evangélii textus elóquitur. Et ídeo cum suma exsultatióne gaúdeat terra, cœléstium mílitum, et tantárum parens fœcúnda virtútum. Ecce profánus hostis numquam beátis párvulis tantum prodésse potuísset obséquio, quantum prófuit ódio. Nam, sicut sacratíssimum præséntis diéi festum maniféstat, quantum in beátos párvulos iníquitas abundávit, tantum in eis grátia benedictiónis refúdit.

℟. Effudérunt sánguinem sanctórum velut aquam in circúitu Jerúsalem: * Et non erat qui sepelíret. ℣. Posuérunt mortália servórum tuórum escas volatílibus cœli, carnes sanctórum tuórum béstiis terræ. Et.

Lectio v.

Beáta es, o Béthlehem terra Juda, quæ Heródis regis immanitátem in puerórum exstinctióne perpéssa es: quæ sub uno témpore candidátam plebem imbéllis infántiæ Deo offérre meruísti. Digne tamen natálem illórum cólimus, quos beátius ætérnæ vitæ mundus édidit, quam quos maternórum víscerũ partus effúdit. Síquidem ante vitæ perpétuæ adépti sunt dignitátem, quam usúram præséntis accéperint.

℟. Isti sunt sancti, qui passi sunt propter te Dómine: víndica eos, * Quia clamant ad te quotídie. ℣. Víndica Dómine sánguinem sanctórum tuórum, qui effúsus est. Quia.

Lectio vi.

Aliórum quidem pretiósa mors Mártyrum laudem in confessióne proméruit, horum in consummatióne complácuit. Quia incipiéntis vitæ primórdiis, ipse eis occásus inítium glóriæ dedit, qui præséntis términum impósuit. Quos Heródis impíetas lactántes matrum ubéribus abstráxit, qui jure dicúntur Mártyrum flores, quos in médio frígōre infidelitátis exórtos velut primas erumpéntes Ecclésiæ gemas, quædam persecutiónis pruína decóxit.

℟. Isti sunt, qui non inquinavérunt vestiménta sua: * Ambulábunt mecum in albis, quia digni sunt. ℣. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti: vírgines enim sunt. Ambulábunt. Glória. Ambulábunt.

In III. Nocturno.

Ant. Justi autem in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum.

Ps. 32. Exsultáte justi. [52]
Ant. Isti sunt, qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.
Ps. 33. Benedícam Dóminum. [53]
Ant. Ecce merces sanctórum copiósa est apud Deum: ipsi vero mórtui sunt pro Christo, et vivent in ætérnum.
Ps. 45. Deus noster refúgium. [55]
℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dñm est merces eórum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap 2. c.

In illo témpore: Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et áccipe púerum, et matrem ejus, et fuge in Ægýptum, et esto ibi usque dum dicam tibi. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 1. Comm. in c. 2. Matth. et apud Gloss. ord.

Quando tulit púerum, et matrem ejus, ut in Ægýptum tránseat, nocte tulit, et in ténebris: quia noctem ignorántiæ his, a quibus ipse recéssit, relíquit incrédulis. Quando vero revértitur in Judæam, nec nox, nec ténebræ ponúntur in Evangélio: quia in fine mundi Judǽi fidem, tamquam Christum ab Ægýpto reverténtem suscipiéntes, illuminabúntur.

℟. Cantábant sancti cánticum novum ante sedem Dei et Agni: * Et resonábat terra in voces eórum. ℣. Hi empti sunt ex homínibus primítiæ Deo et Agno, et in ore ipsórum non est invéntum mendácium. Et.

Lectio viii.

Ut adimplerétur quod dictum est a Dómino per Prophétam dicéntem: Ex Ægýpto vocávi Fílium meum. Respóndeant, qui Hebræórum volúminum dénegant veritátem, ubi hoc in Septuagínta legátur intérprétibus. Quod cum non invénerint, nos eis dicémus, in Osée Prophéta scriptum, sicut et exemplária probáre possunt, quæ nuper edídimus.

℟. Vidi sub altáre Dei ánimas interfectórum propter verbum Dei quod habébant, et clara voce dicébant: * Víndica Dómine sánguinem sanctórum tuórum, qui effúsus est. ℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. Víndica.

Si hoc Festum venerit in Dom., tunc in fine prædicti ℟. viii.

additur Glória Patri. Víndica. Et post Lect. ix. dic. Te Deum. Aliis diebus, ut infra.

Lectio ix.

Tunc adimplétum est, quod dictum est per Jeremíam Prophétam dicéntem: Vox in Rama audíta est, plorátus et ululátus multus, Rachel plorans fílios suos. De Rachel natus est Bénjamin, in cujus tribu non est Béthlehem. Quæritur ergo, quómodo Rachel fílios Judæ, id est Béthlehem, quasi suos ploret. Respondébimus bréviter, quia sepúlta sit juxta Béthlehem in Ephrata: et ex matérno corpúsculi hospítio matris nomen accéperit. Sive quóniam Juda et Bénjamin duæ tribus junctæ erant: et Heródes præcéperat non solum in Béthlehem intérfici púeros, sed et in ómnibus fínibus ejus.

℟. Isti, qui amícti sunt stolis albis, qui sunt, et unde venérunt? Et dixit mihi: * Hi sunt, qui venérunt de tribulatióne magna, et lavérunt stolas suas, et dealbavérunt eas in sánguine Agni. ℣. Vidi sub altáre Dei ánimas interfectórum propter verbum Dei, et propter testimónium quod habébant. Hi. Glória. Hi.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Heródes irátus * occídit multos púeros in Béthlehem Judæ civitáte David.

Ps. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. A bimátu * et infra, occídit multos púeros Heródes propter Dóminum.

3. Angeli eórum * semper vident fáciem Patris.

4. Vox in Rama * audíta est, plorátus et ululátus, Rachel plorans fílios suos.

5. Sub throno Dei * omnes sancti clamant: Víndica sánguinem nostrum Deus noster.

Capitulum. Apoc. 14.

Vidi supra montem Sion Agnum stantem, et cum eo centum quadragínta quátuor míllia, habéntes nomen ejus, et nomen Patris ejus scriptum in fróntibus suis.

Hymnus.

Salvéte flores Mártyrum,
Quos lucis ipso in límine
Christi insecútor sústulit,
Ceu turbo nascéntes rosas.

Vos prima Christi víctima,
Grex immolatórum tener,
Aram sub ipsam símplices
Palma et corónis lúditis.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,

Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Heródes irátus occídit multos púeros. ℟. In Béthlehem Judæ civitáte David.

Ad Bened. Ant. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti: vírgines enim sunt, et sequúntur Agnum, quocúmque íerit.

Oratio.

Deus, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes Mártyres non loquéndo, sed moriéndo conféssi sunt: ómnia in nobis vitiórum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur. Per Dñm.

Et fit commem. de Nativitate.

Ant. Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúja, allelúja.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Oratio.

Concéde, quæsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet; quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet.

Deinde de S. Stephano.

Ant. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat signa magna in pópulo.

℣. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti. ℟. Et fecérunt planctum magnum super eum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus: ut discámus et inimícos dilígere; quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Postea de S. Joanne.

Ant. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia.

℣. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimónium ejus.

Oratio.

Ecclésiam tuam Dómine benígnus illústra: ut beáti Joánnis Apóstoli tui et Evangelístæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna. Per Dñm.

Ad Tertiam.

Capit. Vidi supra montem. ut supra. 269.

℟. br. Lætámini in Dómino, * Et exsultáte justi. Lætámini. ℣. Et gloriámi-

ni, omnes recti corde. Et. Glória Patri. Lætámini.

℣. Exsúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Ad Sextam.

Capitulum. Apoc. 14.

Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti: vírgines enim sunt. Hi sequúntur Agnum, quocúmque íerit.

℟. br. Exsúltent justi * In conspéctu Dei. Exsúltent. ℣. Et delecténtur in lætítia. In. Glória Patri. Exsúltent.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dñm est merces eórum.

Ad Nonam.

Capitulum. Apoc. 14.

Hi empti sunt ex homínibus primítiæ Deo et Agno, et in ore ipsórum non est invéntum mendácium: sine mácula enim sunt ante thronum Dei.

℟. br. Justi autem * In perpétuum vivent. Justi. ℣. Et apud Dñm est merces eórum. In. Glória. Justi.

℣. Exsultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Vesperas.

Ant. et Ps. de Nativit. 248.
Capit. Vidi supra montem. et Hymnus. Salvéte flores. 269.

℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. ℟. Víndica sánguinem nostrum Deus noster.

Ad Magnif. Ant. Innocéntes pro Christo infántes occísi sunt, ab iníquo rege lacténtes interfécti sunt: ipsum sequúntur Agnum sine mácula, et dicunt semper: Glória tibi Dómine.

Oratio. Deus, cujus hodiérna. ut supra in Laudibus. 270.

Et fit coṁem. S. Thomæ Cantuariensis.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Deus, pro cujus Ecclésia gloriósus Póntifex Thomas gládiis impiórum occúbuit: præsta quæsumus; ut omnes, qui ejus implórant auxílium, petitiónis suæ salutárem consequántur effféctum.

Deinde de Nativitate.

Ant. Hódie Christus natus est: hódie Salvátor appáruit: hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli: hódie exsúltant justi, dicéntes: Glória in excélsis Deo, allelúja.

℣. Notum fecit Dñs, allel. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Oratio.

Concéde, quǽsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet; quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet.

Postea de S. Stephano.

Ant. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, et fecérunt planctum magnum super eum.

℣. Stéphanus vidit cœlos apértos. ℟. Vidit et introívit beátus homo, cui cœli patébant.

Oratio.

Da nobis, quǽsumus Dómine, imitári quod cólimus: ut discámus et inimícos dilígere: quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dñm nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Et tandem de S. Joanne.

Ant. Exiit sermo inter fratres, quod discípulus ille non móritur; et non dixit Jesus, Non móritur: sed, Sic eum volo manére, donec véniam.

℣. Valde honorándus est beátus Joáñes. ℟. Qui supra pectus Dñi in cœna recúbuit.

Oratio.

Ecclésiam tuam Dómine benígnus illústra: ut beáti Joánnis Apóstoli tui et Evangelístæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna. Per Dñm.

Si Festum Nativitatis Domini, S. Stephani, S. Joannis Evang., Ss. Innocentium, et eorum dies Octavæ venerint in Dominica, ipso die nihil fit de Dom., sed die proximo post Festum S. Thomæ Mart. fit de ea, ut infra. 277.

Si Festum S. Thomæ venerit in Dominica, tunc in II. Vesp. Ss. Innocentium, fit Commem. S. Thomæ, deinde Dominicæ (Ant. Dum médium. ℣. Verbum caro. Oratio. Omnípotens. ut infra 277), et postea fiunt Commemorationes Octavarum.

Die vero Dominica in Officio S. Thomæ legitur ix. Lectio de Homilia, et in Laudibus fit Commemoratio Dominicæ ante Commemorationes Octavarum. In II. autem Vesperis S. Thomæ Ant. et Ps. de Nativitate ritu duplici, Capitulum et reliqua de S. Thoma, cum Comemorationibus Dominicæ et Octavarum.

Si Festum S. Thomæ venerit in Sabbato, in ejus secundis Vesperis ut supra, fit Comemoratio Dominicæ sequentis et Octavarum; et die 30. fit Officium de Dominica, ut infra 277, nisi agendum sit de Duplici.

Die 29. Decembris.
In Festo Sancti Thomæ Episc. et Mart.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. [27] præter sequ.

Oratio.

Deus, pro cujus Ecclésia gloriósus Póntifex Tho-

mas gládiis impiórum occúbuit: præsta, quǽsumus; ut omnes, qui ejus implórant auxílium, petitiónis suæ salutárem consequántur efféctum. Per Dñm.

In I. Nocturno Lectiones A Miléto. [30]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Thomas, Londíni in Anglia natus, Theobáldo succéssit Cantuariénsi epíscopo: et qui ántea in administrándo cancelláriæ múnere præcláre se gésserat, in episcopáli offício fortis et invíctus fuit. Cum enim Henrícus secúndus Angliæ rex, convocátis ad se epíscopis et procéribus regni, leges ferret utilitáti ac dignitáti ecclesiásticæ repugnántes, ádeo constánter óbstitit régiæ cupiditáti, ut neque pollicitatiónibus, neque terróribus de senténtia decédens, próxime conjiciéndus in cárcerem clam recésserit. Inde propínqui ejus omnis ætátis ejécti, amíci, fautóres omnes, iis, quibus per ætátem licéret, jurejurándo adstríctis, univérsos Thomam aditúros, si fortásse miserábili suórum calamitátis aspéctu moverétur, qui a sancto propósito privátis incómmodis deterréri mínime potuísset. Non respéxit carnem aut sánguinem, neque ullus in eo humanitátis sensus pastorális offícii constántiam labefactávit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. Et.

Lectio v.

Cóntulit ígitur se ad Alexándrum tértium Pontíficem, a quo benígne accéptus est: et inde proféctus, mónachis Pontiniacénsis monastérii, Cisterciénsis órdinis, ab eódem commendátus. Quod ut cognóvit Henrícus, missis ad convéntum fratrum Cisterciénsium minácibus lítteris, Thomam e Pontiníaco monastério exturbáre conátur. Quare vir sanctus, véritus ne sua causa mali áliquid Cisterciénsis família paterétur, sponte discéssit, et Ludovícum Gálliæ regem ejus invitátu convénit: ubi támdiu fuit, quoad Pontífice Máximo, et ipso rege agéntibus, ab exsílio, summa totíus regni gratulatióne revocátur. Qui dum boni pastóris offícium

secúrus exséquitur, ecce, calumniatóres ad regem déferunt, eum multa contra regnum et públicam quiétem políri, ut proptérea sæpius conquererétur rex, se in suo regno cum uno sacerdóte pacem habére non posse.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et voluntáte.

Lectio vi.

Ex qua regis voce nefárii satéllites sperántes gratum se regi factúros, si Thomam e médio tóllerent, clam conveniéntes Cantuáriam, epíscopum in templo vespertínis horis óperam dantem aggrediúntur. Qui cléricis templi áditus præclúdere conántibus accúrrens, óstium apéruit, illis usus verbis ad suos: Non est Dei Ecclésia custodiénda more castrórum: et ego pro Ecclésia Dei libénter mortem subíbo. Tum ad mílites: Vos Dei jussu cavéte, ne cuípiam meórum noceátis. Deínde flexis génibus, Deo, beátæ Maríæ, sancto Dionýsio et réliquis sanctis ejus ecclésiæ patrónis, Ecclésiam et seípsum comméndans, sacrum caput eádem constántia, qua iniquíssimi regis légibus restíterat, ímpio ferro præcidéndum óbtulit, quarto Kaléndas Januárii, anno Dómini millésimo centésimo septuagésimo primo: cujus cérebro respérsum est totíus templi paviméntum. Quem multis póstea illústrem miráculis idem Alexánder Póntifex rétulit in Sanctórum númerum.

℟. Stola jucunditátis. [35]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 10. b.

In illo témpore: Dixit Jesus pharisǽis: Ego sum pastor bonus. Bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 59. in Joannem.

Magnum quiddam, dilectíssimi, magnum, inquam, est Ecclésiæ prælátio, et quæ multa índiget sapiéntia et fortitúdine, qualem Christus propósuit: ut ánimam pro óvibus ponámus, et numquam illas deserámus: ut lupo

generóse resistámus. Hæc enim inter pastórem et mercenárium est differéntia. Alter própriæ, contémptis óvibus: alter, sua contémpta, óvium semper salúti invígilat. Pastóris ergo exémplo demonstráto, deceptóres duos méminit; furem mactántem et rapiéntem oves; et mercenárium permitténtem, neque defendéntem commíssas.

℟. Coróna aúrea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Lectio viii.

Quod superióri témpore Ezéchiel his verbis insectátus est: Væ pastóribus Israël: nonne pascébant semetípsos? nonne greges pascúntur a pastóribus? Sed illi contrárium faciébant, quod máximæ malítiæ genus est, et plurimórum causa malórum. Idcírco inquit: Neque quod abjéctum erat, reducébant: neque quod períerat, quærébant, neque confráctum alligábant, neque infírmum consolidábant: quóniam se, non gregem pascébant. Idem et Paulus áliis verbis signíficat: Omnes quæ sua sunt, quærunt, non quæ Jesu Christi.

℟. Hic est vere Martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

Lectio ix.

Verum ab utróque se dissidére osténdit Christus: ab illis quidem, qui in aliórum perníciem véniunt, cum dicat, se proptérea venísse, ut vitam habérent, et abundántius habérent: ab his autem, qui oves a lupis rapi negligébant, dicéndo se propter eas ánimam pónere, ne oves perírent. Nam cum Judǽi ipsum interímere vellent, non proptérea déstitit a doctrína, neque credéntes trádidit, sed pérstitit, et pértulit mortem: ídeo frequénter inquit: Ego sum pastor bonus. Quæ cum nullo niti testimónio videréntur, (quod enim póneret ánimam suam, non multo post re monstrátum est: quod autem vitam habérent, et abun-

dántius habérent, eventúrum erat in futúro sæculo) álterum ab áltero confírmat. Te Deum. 18.

In Laudibus fiunt commemorationes de Octavis.

De Nativitate.

Ant. Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúja, allelúja.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Oratio.

Concéde, quǽsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet; quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet.

De S. Stephano.

Ant. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat signa magna in pópulo.

℣. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti. ℟. Et fecérunt planctum magnum super eum.

Oratio.

Da nobis, quǽsumus Dómine, imitári quod cólimus: ut discámus et inimícos dilígere; quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

De S. Joanne.

Ant. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia.

℣. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimónium ejus.

Oratio.

Ecclésiam tuam Dómine benígnus illústra: ut beáti Joánnis Apóstoli tui et Evangelístæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna.

De Ss. Innocentibus.

Ant. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti: vírgines enim sunt, et sequúntur Agnum, quocúmque íerit.

℣. Heródes irátus occídit multos púeros. ℟. In Béthlehem Judæ civitáte David.

Oratio.

Deus, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes Mártyres non loquéndo, sed moriéndo conféssi sunt: ómnia in nobis vitiórum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur. Per Dóminum.

Si Festum S. Thomæ non venerit in Dominica, Offic. Dom. fit die immediate sequ. Festum ipsius, nisi fuerit Sabbatum;

quia tunc de Dom. fit tantum Commem. in die S. Silvestri; et in Sabbato fit Officium de Octava Nativitatis, ut inferius ponitur. 284.

Dominica
infra Octavam Nativitatis.

In II. Vesp. S. Thomæ omnia dicuntur sicut in II. Vesp. diei Nativitatis ritu duplici, Capit. et reliqua de S. Thoma. Deinde fit Commemoratio Dominicæ et quatuor Octavarum.

Capitulum. Jac. 1. b.

Beátus vir, qui suffert tentatiónem: quóniam cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymn. Deus tuórum. [27]

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

Oratio.

Deus pro cujus Ecclésia gloriósus Póntifex Thomas gládiis impiórum occúbuit: præsta, quǽsumus; ut omnes, qui ejus implórant auxílium, petitiónis suæ salutárem consequántur efféctum. Per Dñm.

Deinde fit comm. Dominicæ.

Ad Magnif. Ant. Dum médium siléntium tenérent ómnia, et nox in suo cursu médium iter perágeret, omnípotens sermo tuus Dómine a regálibus sédibus venit, allelúja.

℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, dírige actus nostros in beneplácito tuo: ut in nómine dilécti Fílii tui mereámur bonis opéribus abundáre.

Postea de Nativitate.

Ant. Hódie Christus natus est: hódie Salvátor appáruit: hódie in terra canunt Angeli, lætántur Archángeli: hódie exsúltant justi, dicéntes: Glória in excélsis Deo, allelúja.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Oratio.

Concéde, quǽsumus omnípotens Deus: ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet; quos sub peccáti jugo vetústa sérvitus tenet.

De S. Stephano.

Ant. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, et fecérunt planctum magnum super eum.

℣. Stéphanus vidit cœlos apértos. ℟. Vidit et intro-

ívit: beátus homo, cui cœli patébant.

Oratio.

Da nobis, quǽsumus Dómine, imitári quod cólimus: ut discámus et inimícos dilígere; quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

De S. Joanne.

Ant. Exiit sermo inter fratres, quod discípulus ille non móritur; et non dixit Jesus, Non móritur: sed, Sic eum volo manére, donec véniam.

℣. Valde honorándus est beátus Joánnes. ℟. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

Oratio.

Ecclésiam tuam Dómine benígnus illústra: ut beáti Joánnis Apóstoli tui et Evangelístæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna.

De Ss. Innocentibus.

Ant. Iñocéntes pro Christo infántes occísi sunt, ab iníquo rege lacténtes interfécti sunt: ipsum sequúntur Agnum sine mácula, et dicunt semper: Glória tibi Dómine.

℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. ℟. Víndica sánguinem nostrum Deus noster.

Oratio.

Deus, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes Mártyres non loquéndo, sed moriéndo conféssi sunt: ómnia in nobis vitiórum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur. Per Dóminum.

Ad Matutinum.

Omnia dicuntur sicut in die Nativitatis. 232. præter Ant. ad Benedictus et ad Magnificat, Orationem, Lectiones et ℟℟.

Hac nocte ponitur Epistola B. Pauli ad Romanos, et de ea, et aliis ejus Epistolis legitur usque ad Septuagesimam.

In I. Nocturno.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio i. Cap. 1.

Paulus servus Jesu Christi, vocátus Apóstolus, segregátus in Evangélium Dei, quod ante promíserat per prophétas suos in Scriptúris sanctis de Fílio suo, qui factus est ei ex sémine David secúndum carnem, qui prædestinátus est Fílius Dei in virtúte secúndum spíritum sanctificatiónis, ex resurrectióne mortuórum Jesu Christi Dómini nostri: per quem accépi-

mus grátiam, et apostolátum ad obediéndum fídei in ómnibus Géntibus pro nómine ejus, in quibus estis et vos vocáti Jesu Christi: ómnibus qui sunt Romæ, diléctis Dei, vocátis sanctis. Grátia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo.

℟. Hódie nobis de cœlo pax vera descéndit: * Hódie per totum mundum mellíflui facti sunt cœli. ℣. Hódie illúxit nobis dies redemptiónis novæ, reparatiónis antíquæ, felicitátis ætérnæ. Hódie.

Lectio ii.

Primum quidem grátias ago Deo meo per Jesum Christum pro ómnibus vobis: quia fides vestra annuntiátur in univérso mundo. Testis enim mihi est Deus, cui sérvio in spíritu meo in Evangélio Fílii ejus, quod sine intermissióne memóriam vestri fácio semper in oratiónibus meis: óbsecrans, si quómodo tandem aliquándo prósperum iter hábeam in voluntáte Dei veniéndi ad vos. Desídero enim vidére vos: ut áliquid impértiar vobis grátiæ spirituális ad confirmándos vos: id est, simul consolári in vobis per eam, quæ ínvicem est, fidem vestram atque meam.

℟. Quem vidístis pastóres? dícite, annuntiáte nobis, in terris quis appáruit? * Natum vídimus, et choros Angelórum collaudántes Dóminum. ℣. Dícite, quidnam vidístis? et añuntiáte Christi nativitátem. Natum.

Lectio iii.

Nolo autem vos ignoráre fratres: quia sæpe propósui veníre ad vos, (et prohíbitus sum usque adhuc) ut áliquem fructum hábeam et in vobis, sicut et in céteris Géntibus: Græcis, ac Bárbaris, sapiéntibus, et insipiéntibus débitor sum: ita (quod in me) promptum est et vobis, qui Romæ estis, evangelizáre. Non enim erubésco Evangélium. Virtus enim Dei est in salútem omni credénti, Judǽo primum, et Græco. Justítia enim Dei in eo revelátur ex fide in fidem: sicut scriptum est: Justus autem ex fide vivit. Revelátur enim ira Dei de cœlo super omnem impietátem et injustítiam hóminum eórum, qui veritátem Dei in injustítia détinent: quia quod notum est Dei, maniféstum est in illis. Deus enim illis manifestávit.

℟. O magnum mystérium, et admirábile sacraméntum, ut animália vidérent Dóminum natum, jacéntem in præsépio: * Beáta Virgo, cujus víscera meruérunt portáre Dóminũ Christum. ℣. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum. Beáta. Glória Patri. Beáta.

In II. Nocturno.

Sermo S. Leónis Papæ.

Serm. 9. de Nativ. Dom.

Lectio iv.

Excédit quidem, dilectíssimi, multúmque superéminet humáni elóquii facultátem divíni óperis magnitúdo: et inde óritur difficúltas fandi, unde adest rátio non tacéndi. Quia in Christo Jesu Fílio Dei non solum ad divínam esséntiam, sed étiam ad humánam spectat natúram quod dictum est per prophétam: Generatiónem ejus quis enarrábit? Utrámque enim substántiam in unam convenísse persónam, nisi fides credat, sermo non éxplicat. Et ídeo numquam matéria déficit laudis, quia numquam súfficit cópia laudatóris.

℟. Beáta Dei Génitrix María, cujus víscera intácta pérmanent: * Hódie génuit Salvatórem sæculi. ℣. Beáta quæ crédidit: quóniam perfécta sunt ómnia, quæ dicta sunt ei a Dómino. Hódie.

Lectio v.

Gaudeámus ígitur, quod ad eloquéndum tantæ misericórdiæ sacraméntum ímpares sumus: et cum salútis nostræ altitúdinem prómere non valeámus, sentiámus nobis bonum esse, quod víncimur. Nemo enim ad cognitiónem veritátis magis propínquat, quam qui intélligit in rebus divínis, étiam si multum profíciat, semper sibi superésse quod quærat. Nam qui se ad id, in quod tendit, pervenísse præsúmit, non quæsíta réperit, sed in inquisitióne déficit.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te laúdibus élferam, néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia.

Lectio vi.

Ne autem infirmitátis nostræ perturbémur angústiis, evangélicæ nos et prophéticæ ádjuvant voces: quibus ita accéndimur, et docémur, ut nos Nativitátem Dómini, qua Verbum

caro factum est, non tam prætéritam recólere, quam præséntem videámur inspícere. Quod enim pastóribus pro gregum suórum custódia vigilántibus nuntiávit Angelus, étiam nostrum implévit audítum: et ídeo Domínicis óvibus præsumus, quia verba divínitus édita cordis aure servámus: tamquam et in hodiérna festivitáte dicátur: Evangelízo vobis gaúdium magnum, quod erit omni pópulo, quia natus est vobis hódie Salvátor, qui est Christus Dóminus, in civitáte David.

℟. Beáta víscera Maríæ Vírginis, quæ portavérunt ætérni Patris Fílium: et beáta úbera, quæ lactavérunt Christum Dóminum: * Qui hódie pro salúte mundi de Vírgine nasci dignátus est. ℣. Dies sanctificátus illúxit nobis: veníte Gentes, et adoráte Dóminum. Qui. Glória Patri. Qui.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 2. c.

In illo témpore: Erat Joseph, et María mater Jesu, mirántes super his, quæ dicebántur de illo. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 2. in cap. 2. Lucæ, prope finem.

Vides úberem in omnes grátiam, Dómini generatióne diffúsam et prophetíam incrédulis negátam esse, non justis. Ecce et Símeon prophétat, in ruínam et resurrectiónem plurimórum venísse Dóminum Jesum Christum, ut justórum, iniquorúmque mérita discérnat; et pro nostrórum qualitáte factórum, judex verus et justus aut supplícia decérnat, aut præmia.

℟. Verbum caro factum est, et habitávit in nobis: * Et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi Unigéniti a Patre, plenum grátiæ et veritátis. ℣. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Et.

Lectio viii.

Et tuam ipsíus ánimam pertransíbit gládius. Nec líttera, nec história docet, ex hac vita Maríam corporális necis passióne migrásse. Non enim ánima, sed corpus materiáli gládio transverberátur. Et ídeo prudéntiam Maríæ haud ignáram mystérii cœléstis osténdit. Vivum enim verbum Dei, et válidum, et

acútius omni gládio acutíssimo, pénetrans usque ad divisiónem ánimæ et spíritus, ártuum quoque et medullárum, cogitatiónes cordis et secréta scrutátur animórum, quia nuda et apérta sunt ómnia Dei Fílio, quem consciéntiæ secréta non fallunt.

℟. O Regem cœli, cui tália famulántur obséquia: stábulo pónitur, qui cóntinet mundum: * Jacet in præsépio, et in cœlis regnat. ℣. Natus est nobis hódie Salvátor, qui est Christus Dóminus, in civitáte David. Jacet. Glória Patri. Jacet.

Lectio ix.

Prophetávit ítaque Símeon, prophetáverat virgo, prophetáverat copuláta conjúgio; prophetáre débuit étiam vídua, ne qua aut proféssio deésset, aut sexus. Et ídeo Anna et stipéndiis viduitátis, et móribus talis indúcitur, ut digna plane fuísse credátur, quæ Redemptórem ómnium venísse nuntiáret. Cujus mérita cum álibi descripsérimus, cum víduas hortarémur, hoc loco, quóniam ad ália properámus, non putámus iteránda.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Quem vidístis, * pastóres? dícite, annuntiáte nobis, in terris quis appáruit? Natum vídimus, et choros Angelórum collaudántes Dóminum, allelúja, allelúja.

Psalm. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. Génuit puérpera * Regem, cui nomen ætérnum, et gaúdia matris habens cum virginitátis honóre: nec primam símilem visa est, nec habére sequéntem, allelúja.

3. Angelus ad pastóres * ait: Annúntio vobis gaúdium magnum: quia natus est vobis hódie Salvátor mundi, allelúja.

4. Facta est cum Angelo * multitúdo cœléstis exércitus laudántium Deum, et dicéntium: Glória in excélsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúja.

5. Párvulus fílius * hódie natus est nobis, et vocábitur Deus, fortis, allelúja, allelúja.

Capitulum. Galat. 4.

Fratres: Quanto témpore hæres párvulus est, nihil differt a servo, cum sit dóminus ómnium: sed sub tutóribus et actóribus

est usque ad præfinítum tempus a patre.

Hymn. A solis ortus. 246.

℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

Ad Bened. Ant. Dum médium siléntium * tenérent ómnia, et nox in suo cursu médium iter perágeret, omnípotens sermo tuus Dómine, a regálibus sédibus venit, allelúja.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, dírige actus nostros in beneplácito tuo: ut in nómine dilécti Fílii tui mereámur bonis opéribus abundáre: Qui tecum vivit.

Et fit commem. de Oct. Nativ. et aliis Oct., ut supra. 276.

Ad Tertiam.

Cap. Fratres: Quanto. 282.

℟. br. Verbum caro factum est, * Allelúja, allelúja. Verbum. ℣. Et habitávit in nobis. Allelúja, allelúja. Glória. Verbum.

℣. Ipse invocábit me, allelúja. ℟. Pater meus es tu, allelúja.

Ad Sextam.

Capitulum. Galat. 4.

At ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum factum ex mulíere, factum sub lege, ut eos, qui sub lege erant, redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. br. Notum fecit Dóminus, * Allelúja, allelúja. Notum. ℣. Salutáre suum. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Notum.

℣. Vidérunt omnes fines terræ, allelúja. ℟. Salutáre Dei nostri, allelúja.

Ad Nonam.

Capitulum. Galat. 4.

Itaque jam non est servus, sed fílius: quod si fílius, et hæres per Deum.

℟. br. Vidérunt omnes fines terræ, * Allelúja, allelúja. Vidérunt. ℣. Salutáre Dei nostri. Allelúja, allel. Glória Patri. Vidérunt.

℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

In II. Vesperis.

Ant. et Ps. ut in II. Vesp. diei Nativit. ritu duplici. 248.

Capit. et reliqua de S. Silvestro, ut infra. 285.

Et fit comm. Domin.

Ad Magnif. Ant. Puer Jesus proficiébat ætáte et sapiéntia coram Deo et homínibus.

℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

Oratio. Omnípotens. supra.

Deinde comm. de Oct. Nativit. et aliis Octav., ut supra. 277.

In die infra Oct. Nativitatis.

Si dies post Festum S. Thomæ fuerit Sabbatum, Officium fit de Octava Nativitatis hoc modo:

In II. Vesp. S. Thomæ omnia dicuntur sicut in II. Vesp. diei Nativitatis. 248. ritu duplici: Capit. et reliqua de S. Thoma. Deinde fit Comem. Octavæ Nativitatis et aliarum Octavar. 277.

Ad Matutinum.

Omnia dicuntur sicut in Dominica infra Octav. Nativ. 278. præter Lect. III. Noct., quæ dicuntur ut infra.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 2. b.

In illo témpore: Pastóres loquebántur ad ínvicem: Transeámus usque Béthlehem, et videámus hoc verbum quod factum est, quod Dóminus osténdit nobis. Et venérunt festinántes. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 2. in cap. 2. Lucæ, circa med.

Vides festináre pastóres. Nemo enim cum desídia Christum requírit. Vides pastóres Angelo credidísse: et tu Patri, Fílio, Spirítui sancto, Angelis, Prophétis, et Apóstolis crédere non vis? Vide, quam signánter Scriptúra singulórum libret moménta verbórum. Festínant, inquit, Verbum vidére. Etenim cum caro Dómini vidétur, Verbum vidétur, quod est Fílius.

℟. Verbum caro factum est, et habitávit in nobis: * Et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi Unigéniti a Patre, plenum grátiæ et veritátis. ℣. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Et.

Lectio viii.

Non medíocre fídei tibi hoc videátur exémplum, quod vilis sit persóna pastórum. Certe quo vílior ad prudéntiam, eo pretiósior ad fidem. Non gymnásia choris reférta sapiéntum, sed plebem Dóminus símplicem requisívit, quæ phaleráre audíta, et fucáre nescíret. Simplícitas enim quæritur, non ambítio desiderátur.

℟. O Regem cœli, cui tália famulántur obséquia: stábulo pónitur, qui cóntinet mundum: * Jacet in præsépio, et in cœlis regnat. ℣. Natus est nobis hódie Salvátor, qui est Christus Dóminus, in civitáte David. Jacet. Glória Patri. Jacet.

Lectio ix.

Nec contemnénda putes quasi vília verba pa-

stórum. A pastóribus enim María fidem cólligit. A pastóribus pópulus ad Dei reveréntiam congregátur. Miráti étiam sunt omnes qui audiérunt, de iis, quæ dicebántur a pastóribus ad ipsos. María autem conservábat ómnia verba hæc, cónferens in corde suo. Discámus sanctæ Vírginis in ómnibus castitátem, quæ non minus ore pudíca, quam córpore, arguménta fídei conferébat in corde.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laud. omnia dicuntur sicut in Nativ. 246. Et post Orationem fit commem. de S. Stephano, et reliquis Octav. 276.

Ad Horas omnia dicuntur sicut in Nativ. Domini. 247.

Ad Vesperas. Ant. et Ps. de Nativitate, 248. et Ant. duplicantur; Capitulum et reliqua de S. Silvestro.

Si Festum S. Silvestri venerit in Dominica, agitur de Festo cum commem. Dom. in I. Vesp. et Laud. ante commem. omnium Octavarum; et ix. Lectio erit de Homil. Dominicæ. 281.

Die 31. Decembris.

In Festo Sancti Silvestri I. Papæ et Conf.

Duplex.

A Capit. omnia de Communi Conf. Pont. [64]

Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus: ut beáti Silvéstri Confessóris tui atque Pontíficis veneránda solémnitas, et devotiónem nobis aúgeat et salútem. Per Dóminum.

Et fit commem. de Octavis, ut supra. 277.

Ad Matutinum.

Omnia de Communi Conf. Pont. [65] præter Lectiones.

In I. Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio i. Cap. 2.

Propter quod inexcusábilis es, o homo omnis, qui júdicas. In quo enim júdicas álterum, teípsum condémnas: éadem enim agis quæ júdicas. Scimus enim quóniam judícium Dei est secúndum veritátem in eos, qui tália agunt. Exístimas autem hoc, o homo, qui júdicas eos, qui tália agunt, et facis ea, quia tu effúgies judícium Dei? An divítias bonitátis ejus, et patiéntiæ, et longanimitátis contémnis? Ignóras quóniam benígnitas Dei ad pœniténtiam te addúcit?

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te con-

stítuam: * Intra in gaúdium Dómini tui. ℣. Dómine quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

Lectio ii.

Secúndum autem durítiam tuam, et impœ́nitens cor, thesaurízas tibi iram in die iræ, et revelatiónis justi judícii Dei, qui reddet unicuíque secúndum ópera ejus: iis quidem, qui secúndum patiéntiam boni óperis, glóriam, et honórem, et incorruptiónem quærunt, vitam ætérnam: iis autem, qui sunt ex contentióne, et qui non acquiéscunt veritáti, credunt autem iniquitáti, ira et indignátio.

℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo: * Ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Ideo.

Lectio iii.

Tribulátio et angústia in omnem ánimam hóminis operántis malum, Judǽi primum, et Græci: glória autem, et honor, et pax omni operánti bonum, Judǽo primum et Græco: non enim est accéptio personárum apud Deum. Quicúmque enim sine lege peccavérunt, sine lege períbunt: et quicúmque in lege peccavérunt, per legem judicabúntur. Non enim auditóres legis justi sunt apud Deum, sed factóres legis justificabúntur.

℟. Jurávit Dóminus. [68]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Silvéster Románus, patre Rufíno, a prima ætáte óperam dedit Cyríno presbýtero: cujus doctrínam et mores egrégie imitátus est. Hic, sæviénte persecutióne, in Sorácte monte latitáverat, et trigésimum annum agens, présbyter sanctæ Románæ Ecclésiæ a Marcellíno Pontífice creátur. Quo in múnere cum omni laude cléricis áliis antecélleret, in Melchíadis póstea locum succéssit, imperatóre Constantíno, qui ántea pacem Ecclésiæ Christi lege pública déderat. Vix Ecclésiæ gubernácula tractánda suscéperat, Constantínum, jam Crucis signo cœ́litus illustrátum, et de hoste Maxéntio victórem, ad tuéndam propagandámque christiánam religiónem impénse fovit. Quem étiam, uti

vetus Ecclésiæ Románæ refert tradítio, Apostolórum imágines recognóscere fecit, sacro baptísmate tinxit, et ab infidelitátis lepra mundávit.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Itaque auctóre Silvéstro pius imperátor quam christifidélibus públice templa exstruéndi tribúerat facultátem, eam exémplo suo confirmávit: multas enim eréxit Basílicas, scílicet Lateranénsem Christo Servatóri, Vaticánam sancto Petro, Ostiénsem sancto Paulo, sancto Lauréntio in Agro Veráno, sanctæ Cruci in Atrio Sessoriáno, sancto Petro et Marcellíno ac sanctæ Agnéti in viis Lavicána et Nomentána, et álias, quas sacris imagínibus spléndide exornávit, et, munéribus prædiísque attribútis, magnificentíssime locupletávit. Hoc Pontífice hábitum est Concílium Nicǽnum primum, ubi præsidéntibus ejus legátis, præsénteque Constantíno, et trecéntis decem et octo epíscopis, sancta et cathólica fides explicáta est, Arío ejúsque sectatóribus condemnátis; quod étiam Concílium, peténtibus Pátribus, confirmávit in sýnodo Romæ hábita, ubi íterum Aríus condemnátus est. Multa item decréta fecit Ecclésiæ Dei utília, quæ sub ejus nómine recenséntur; id est, ut a solo Epíscopo chrisma conficerétur; ut Présbyter chrísmate baptizáti summum liníret vérticem; ut Diáconi dalmáticis in ecclésia, et palla linóstima ad lævam uteréntur; ut in líneo tantum velo sacrifícium altáris conficerétur.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Idem præscripsísse tráditur tempus ómnibus, qui ordínibus initiáti essent, exercéndi síngulos órdines in Ecclésia, ántequam quisque ad altiórem gradum ascénderet; ut láicus clérico non inférret crimen; ne cléricus apud profánum júdicem causam díceret. Sábbati et Domínici diéi nómine re-

ténto, réliquos hebdómadæ dies feriárum nómine distínctos, ut jam ante in Ecclésia vocári cœperant, appellári vóluit, quo significarétur, quotídie cléricos, abjécta ceterárum rerum cura, uni Deo prorsus vacáre debére. Huic cœlésti prudéntiæ, qua Ecclésiam administrábat, insígnis vitæ sánctitas, et benígnitas in paúperes perpétuo respóndit. Quo in génere provídit, ut cléricis copiósis egéntes conjúngeret, et sacris virgínibus, quæ ad victum necessária essent, suppeditaréntur. Vixit in pontificátu annos vigínti unum, menses decem, diem unum. Sepúltus est in cœmetério Priscíllæ, via Salária. Fecit ordinatiónes septem mense Decémbri, quibus creávit presbýteros quadragínta duos, diáconos vigínti quinque, epíscopos per divérsa loca sexagínta quinque.

℟. Iste est, qui. [71]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12. e.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 13. in Evang.

Sancti Evangélii, fratres caríssimi, apérta vobis est léctio recitáta. Sed ne alíquibus ipsa ejus planíties alta fortásse videátur, eam sub brevitáte transcúrrimus, quátenus ejus expositío ita nesciéntibus fiat cógnita, ut tamen sciéntibus non sit onerósa. Dóminus dicit: Sint lumbi vestri præcíncti. Lumbos enim præcíngimus, cum carnis luxúriam per continéntiam coarctámus. Sed quia minus est, mala non ágere, nisi étiam quisque stúdeat, et bonis opéribus insudáre, prótinus ádditur: Et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Lucérnas quippe ardéntes in mánibus tenémus, cum per bona ópera próximis nostris lucis exémpla monstrámus. De quibus profécto opéribus Dóminus dicit: Lúceat lux vestra coram homínibus, ut vídeant ópera vestra bona, et glorífícent Patrem vestrum, qui in cœlis est.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dó-

minus loricam fidei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio viii.

Duo autem sunt, quæ jubéntur, et lumbos restríngere, et lucérnas tenére: ut et mundítia sit castitátis in córpore, et lumen veritátis in operatióne. Redemptóri étenim nostro unum sine áltero placére nequáquam potest: si aut is, qui bona agit, adhuc luxúriæ inquinaménta non déserit: aut is, qui castitáte præéminet, necdum se per bona ópera exércet. Nec cástitas ergo magna est sine bono ópere, nec opus bonum est áliquod sine castitáte. Sed et si utrúmque ágitur, restat, ut quisquis ille est, spe ad supérnam pátriam tendat, et nequáquam se a vítiis pro mundi hujus honestáte contíneat.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis, qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos.

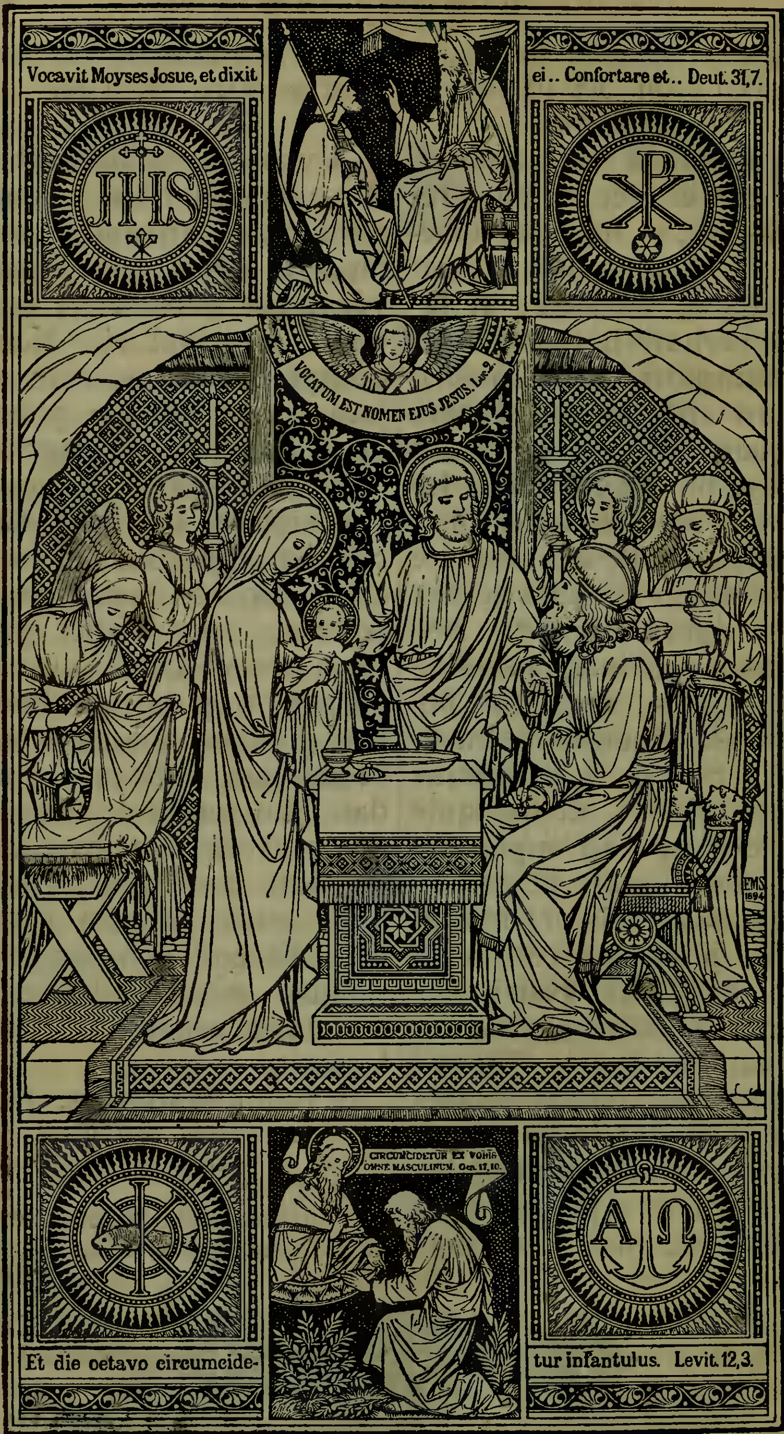
Lectio ix.

Et vos símiles homínibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis; ut, cum vénerit et pulsáverit, conféstim apériant ei. Venit quippe Dóminus, cum ad judícium próperat: pulsat vero, cum jam per ægritúdinis moléstias esse mortem vicínam desígnat. Cui conféstim aperímus, si hunc cum amóre suscípimus. Aperíre enim júdici pulsánti non vult, qui exíre de córpore trépidat: et vidére eum, quem contempsísse se méminit, júdicem formídat. Qui autem de sua spe et operatióne secúrus est, pulsánti conféstim áperit, quia lætus júdicem sústinet. Et cum tempus propínquæ mortis advénerit, de glória retributiónis hiléscit.

Te Deum laudámus. 18.

Reliqua omnia usque ad Vesperas sumuntur de Communi Conf. Pont. [75]

Et in fine Laud. fit commem. de Oct., ut supra. 276.

Vocavit Moyses Josue, et dixit
ei.. Confortare et.. Deut. 31,7.
VOCATUM EST NOMEN EJUS JESUS. Luc.2.
CIRCUMCIDETUR EX VOBIS OMNE MASCULINUM. Gen. 17,10.
Et die octavo circumcide-
tur infantulus. Levit. 12,3.
EMS 1894

IN CIRCUMCISIONE DOMINI

ET OCTAVA NATIVITATIS.

Duplex 2. classis.

In I. Vesperis.

Ant. et Capit. de Laud. 302; Ps. ut in Festis B. M. V. [169]

Hymnus.

Jesu Redémptor ómnium,
Quem lucis ante oríginem
Parem Patérnæ glóriæ
Pater suprémus édidit.

Tu lumen, et splendor Patris,
Tu spes perénnis ómnium,
Inténde quas fundunt preces
Tui per orbem sérvuli.

Meménto, rerum Cónditor,
Nostri quod olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.

Testátur hoc præsens dies,
Currens per anni círculum,
Quod solus e sinu Patris
Mundi salus advéneris.

Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne quod cœlo subest,
Salútis auctórem novæ
Novo salútat cántico.

Et nos, beáta quos sacri
Rigávit unda sánguinis,
Natális ob diem tui
Hymni tribútum sólvimus.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

Ad Magnif. Ant. Propter nímiam caritátem suam, qua diléxit nos Deus, Fílium suum misit in similitúdinem carnis peccáti, allel.

Oratio.

Deus, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti: tríbue, quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit.

Et non fit aliqua commem.

Ad Matutinum.

Invit. Christus natus est nobis: * Veníte adorémus.
Ps. Veníte, exsultémus. 2.
Hymn. Jesu Redémptor. ut supra.

In I. Nocturno.

Ant. Dóminus dixit * ad me: Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * advérsus Dñm, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dño in timóre: * et exsultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Ant. Dóminus dixit ad me: Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Ant. In sole pósuit * tabernáculum suum: et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Psalmus 18.

Cœli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exsultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta convértens ánimas: * testimónium Dñi fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum; illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. In sole pósuit tabernáculum suum: et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Ant. Elevámini * portæ æternáles, et introíbit Rex glóriæ.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Iñocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Elevámini portæ æternáles, et introíbit Rex glóriæ.

℣. Tamquam sponsus. ℟. Dóminus procédens de thálamo suo.

De Epístola B. Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio i. Cap. 3. et 4.

Quid ergo ámplius Judǽo est? aut quæ utílitas circumcisiónis? Multum per omnem modum. Primum quidem, quia crédita sunt illis elóquia Dei. Quid enim si quidam illórum non credidérunt? Numquid incredúlitas illórum fidem Dei evacuábit? Absit. Est autem Deus verax: omnis autem homo mendax, sicut scriptum est: Ut justificéris in sermónibus tuis: et vincas cum judicáris. Si autem iníquitas nostra justítiam Dei coméndat, quid dicémus? Numquid iníquus est Deus qui infert iram? (secúndum hóminem dico.) Absit. Alióquin quómodo judicábit Deus hunc mundum?

℟. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi: ecce de quo dicébam vobis: Qui post me venit, ante me factus est: * Cujus non sum dignus corrígiam calceaménti sólvere. ℣. Qui de terra est, de terra lóquitur: qui de cœlo venit, super omnes est. Cujus.

Lectio ii.

An Judæórum Deus tantum? noñe et Géntium? Imo et Géntium. Quóniam quidem unus est Deus, qui justíficat circumcisiónem ex fide, et præpútium per fidem. Legem ergo destrúimus per fidem? Absit: sed legem statúimus. Quid ergo dicémus invenísse Abraham patrem nostrum secúndum carnem? Si enim Abraham ex opéribus justificátus est, habet glóriam, sed non apud Deum. Quid enim dicit Scriptúra? Crédidit Abraham Deo: et reputátum est illi ad justítiam. Ei autem, qui operátur, merces non imputátur secúndum grátiam, sed secúndum débitum. Ei vero qui non operátur, credénti autem in eum, qui justíficat ímpium, reputátur fides ejus ad justítiam secúndum propósitum grátiæ Dei. Sicut et David dicit beatitúdinem hóminis, cui Deus accépto fert justítiam sine opéribus: Beáti, quorum remíssæ sunt iniquitátes, et quorum tecta sunt peccáta.

℟. Dies sanctificátus illúxit nobis: veníte Gentes, et adoráte Dóminum: * Quia hódie descéndit lux magna in terris. ℣. Hæc dies quam

fecit Dóminus, exsultémus et lætémur in ea. Quia hódie.

Lectio iii.

Beatitúdo ergo hæc in circumcisióne tantum manet, an étiam in præpútio? Dícimus enim quia reputáta est Abrahæ fides ad justítiam. Quómodo ergo reputáta est? in circumcisióne, an in præpútio? Non in circumcisióne, sed in præpútio. Et signum accépit circumcisiónis, signáculum justítiæ fídei, quæ est in præpútio: ut sit pater ómnium credéntium per præpútium, ut reputétur et illis ad justítiam: et sit pater circumcisiónis non iis tantum qui sunt ex circumcisióne, sed et iis qui sectántur vestígia fídei, quæ est in præpútio patris nostri Abrahæ.

℟. Benedíctus qui venit in nómine Dómini, Deus Dóminus, et illúxit nobis: * Allelúja, allelúja. ℣. Hæc dies quam fecit Dóminus, exsultémus et lætémur in ea. Allelúja. Glória Patri. Allelúja.

In II. Nocturno.

Ant. Speciósus forma * præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis.

Psalmus 44.

Eructávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea, cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.

Spécie tua, et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum Regis.

Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi: * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur, omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intus, * in fímbriis aúreis circumamícta varietátibus.

Adducéntur regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exsultatióne: * adducéntur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * et in sæculum sæculi.

Ant. Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis.

Ant. Homo natus est * in ea, et ipse fundávit eam Altíssimus.

Psalmus 86.

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum: * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Homo natus est in ea, et ipse fundávit eam Altíssimus.

Ant. Exsultábunt ómnia ligna * silvárum ante fáciem Dómini, quóniam venit.

Psalmus 95.

Cantáte Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Confessio, et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dño glóriam et honórem: * afférte Dño glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exsúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exsultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Exsultábunt ómnia ligna silvárum ante fáciem Dómini, quóniam venit.

℣. Speciósus forma præ fíliis hóminum. ℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis.

Sermo S. Leónis Papæ.

Serm. 7. de Nativitate Domini.

Lectio iv.

Festivitátis hodiérnæ, dilectíssimi, verus venerátor est, et pius cultor, qui nec de Incarnatióne Dómini áliquid falsum, nec de Deitáte áliquid sentit indígnum. Paris enim perículi malum est, si illi aut natúræ nostræ véritas, aut Patérnæ glóriæ negátur æquálitas. Cum ergo ad intelligéndum sacraméntum Nativitátis Christi, qua de matre vírgine est ortus, accédimus, abigátur procul terrenárum calígo ratiónum, et ab illuminátæ fídei óculo mundánæ sapiéntiæ fumus abscédat.

℟. Congratulámini mihi omnes qui dilígitis Dóminum: * Quia cum essem párvula, plácui Altíssimo, et de meis viscéribus génui Deum et hóminem. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus. Quia.

Lectio v.

Divína est enim auctóritas, cui crédimus: divína est doctrína, quam séquimur. Quóniam sive legis testificatióni sive oráculis Prophetárum, sive

evangélicæ tubæ interiórem admoveámus audítum; verum est, quod Joánnes plenus Spíritu sancto intónuit: In princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in princípio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Et simíliter verum est, quod idem prædicátor adjécit: Verbum caro factum est, et habitávit in nobis: et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi Unigéniti a Patre.

℟. Confirmátum est cor Vírginis, in quo divína mystéria, Angelo nuntiánte, concépit: tunc speciósum forma præ fíliis hóminum castis suscépit viscéribus: * Et benedícta in ætérnum, Deum nobis prótulit et hóminem. ℣. Domus pudíci péctoris templum repénte fit Dei, intácta nésciens virum, verbo concépit Fílium. Et.

Lectio vi.

In utráque ergo natúra idem est Dei Fílius, nostra suscípiens, et própria non amíttens: in hómine hóminem rénovans, in se incommutábilis persevérans. Déitas enim, quæ illi cum Patre commúnis est, nullum detriméntum omnipoténtiæ súbiit, nec Dei formam servi forma violávit: quia summa et sempitérna esséntia, quæ se ad humáni géneris inclinávit salútem, nos quidem in suam glóriam tránstulit, sed quod erat, esse non déstitit. Unde cum Unigénitus Dei minórem se Patre confitétur, cui se dicit æquálem, veritátem in se formæ utriúsque demónstrat: ut et humánam probet imparílitas, et divínam decláret æquálitas.

℟. Benedícta et venerábilis es Virgo María, quæ sine tactu pudóris invénta es mater Salvatóris: * Jacébat in præsépio, et fulgébat in cœlo. ℣. Dómine audívi audítum tuum, et tímui: considerávi ópera tua, et expávi: in médio duórum animálium. Jacébat. Glória Patri. Jacébat.

In III. Nocturno.

Ant. In princípio, * et ante sæcula Deus erat Verbum, et ipse natus est hódie Salvátor mundi.

Psalmus 96.

Dóminus regnávit, exsúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus: * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes, sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.

Et exsultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine:

Quóniam tu Dóminus Altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. In princípio, et ante sǽcula Deus erat Verbum, et ipse natus est hódie Salvátor mundi.

Ant. Ante lucíferum génitus, * et ante sǽcula, Dóminus Salvátor noster hódie nasci dignátus est.

Psalmus 97.

Cantáte Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus: * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israël.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, et exsultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu regis Dómini: * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exsultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Ant. Ante lucíferum génitus, et ante sǽcula, Dómi-

nus Salvátor noster hódie nasci dignátus est.

Ant. Nato Dómino, * Angelórum chorus canébat, dicens: Salus Deo nostro, sedénti super thronum, et Agno.

Psalmus 98.

Dóminus regnávit, irascántur pópuli: * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus: * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno: quóniam terríbile, et sanctum est: * et honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes: * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus: * quóniam sanctum est.

Móyses et Aaron in sacerdótibus ejus: * et Sámuël inter eos, qui ínvocant nomen ejus:

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * et præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, et ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dñm Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Nato Dómino, Angelórum chorus canébat, dicens: Salus Deo nostro, sedénti super thronum, et Agno.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 2. c.

In illo témpore: Postquam consummáti sunt dies octo, ut circumciderétur puer: vocátum est nomen ejus Jesus. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 2. in cap. 2. Lucæ, circa med.

Circumcíditur ítaque puer. Quis est iste puer, nisi ille, de quo dictum est: Puer natus est nobis, fílius datus est nobis? Factus est enim sub lege, ut eos, qui sub lege essent, lucrifáceret. Ut sísterent eum Dómino. Quid sit autem in Jerúsalem sisti Dómino, dícerem, nisi in Isaíæ comméntis ante dixíssem. Circumcísus enim

vítiis, Domínico dignus judicátur obtútu: quia óculi Dómini super justos. Vides omnem legis véteris sériem fuísse typum futúri: nam et circumcísio purgatiónem signíficat delictórum.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te laúdibus éfferam néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia.

Bened. Divínum auxílium máneat.

Lectio viii.

Sed quóniam prona quadam cupiditáte peccándi, humánæ carnis et mentis fragílitas inextricabílibus vítiis implicátur, eo per octávum circumcisiónis diem culpæ totíus futúra purgátio, resurrectiónis præfigurabátur ætáte. Hoc est enim illud: Quia omne masculínum adapériens vulvam, sanctum Dómino vocábitur. Verbis enim legis promittebátur Vírginis partus. Et vere sanctus, quia immaculátus. Dénique ipsum esse, qui lege signétur, in eúmdem modum ab Angelo repetíta verba declárant: Quod nascétur, inquit, Sanctum, vocábitur Fílius Dei.

℟. Nésciens mater virgo virum, péperit sine dolóre: * Salvatórem sæculórum, ipsum Regem Angelórum, sola virgo lactábat úbere de cœlo pleno. ℣. Domus pudíci péctoris templum repénte fit Dei: intácta nésciens virum, verbo concépit Fílium. Salvatórem. Glória Patri. Salvatórem.

Lectio ix.

Solus enim per ómnia ex natis de fémina sanctus Dóminus Jesus, qui terrénæ contágia corruptélæ, immaculáti partus novitáte non sénserit, et cœlésti majestáte depúlerit. Nam si lítteram sequámur: quómodo sanctus omnis másculus, cum multos sceleratíssimos fuísse non láteat? Numquid sanctus Achab? Numquid sancti pseudoprophétæ, quos ad Elíæ preces ultor cœléstis injúriæ ignis absúmpsit? Sed ille sanctus, quem in figúra futúri mystérii pia legis divínæ præscrípta signábant; eo quod solus sanctæ Ecclésiæ vírginis ad generándos pópulos Dei, immaculátæ fœcunditátis aperíret genitále secrétum.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. O admirábile commércium: * Creátor géneris humáni, animátum corpus sumens, de Vírgine nasci dignátus est: et procédens homo sine sémine, largítus est nobis suam Deitátem.

Psalm. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. Quando natus es * ineffabíliter ex Vírgine, tunc implétæ sunt Scriptúræ: sicut plúvia in vellus descendísti, ut salvum fáceres genus humánum: te laudámus Deus noster.

3. Rubum quem víderat Móyses * incombústum, conservátam agnóvimus tuam laudábilem virginitátem: Dei Génitrix, intercéde pro nobis.

4. Germinávit radix Jesse, * orta est stella ex Jacob: Virgo péperit Salvatórem: te laudámus Deus noster.

5. Ecce María génuit * nobis Salvatórem, quem Joánnes videns exclamávit, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi, allelúja.

Capitulum. Tit. 2. c.

Appáruit grátia Dei Salvatóris nostri ómnibus homínibus, erúdiens nos, ut abnegántes impietátem, et sæculária desidéria, sóbrie, et juste, et pie vivámus in hoc sæculo.

Hymnus.

A solis ortus cárdine
Ad usque terræ límitem,
Christum canámus Príncipem,
Natum María Vírgine.

Beátus auctor sæculi
Servíle corpus índuit:
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.

Castæ paréntis víscera
Cœléstis intrat grátia:
Venter Puéllæ bájulat
Secréta, quæ non nóverat.

Domus pudíci péctoris
Templum repénte fit Dei:
Intácta nésciens virum,
Concépit alvo Fílium.

Enítitur puérpera,
Quem Gábriel prædíxerat,
Quem ventre matris géstiens,
Baptísta clausum sénserat.

Fœno jacére pértulit:
Præsépe non abhórruit:
Et lacte módico pastus est,
Per quem nec ales ésurit.

Gaudet chorus cœléstium,
Et Angeli canunt Deo;
Palámque fit pastóribus
Pastor, Creátor ómnium.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,

Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sǽcula.
Amen.

℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

Ad Bened. Ant. Mirábile mystérium declarátur hódie: innovántur natúræ, Deus homo factus est: id quod fuit permánsit, et quod non erat assúmpsit; non commixtiónem passus, neque divisiónem.

Oratio.

Deus, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri prǽmia præstitísti: tríbue, quǽsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dñm nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum.

Ad Tertiam.

Cap. Appáruit grátia. 302.

℟. br. Verbum caro factum est, * Allelúja, allelúja. Verbum. ℣. Et habitávit in nobis. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Verbum.

℣. Ipse invocábit me, allelúja. ℟. Pater meus es tu, allelúja.

Ad Sextam.

Capitulum. Hebr. 1. c.

Et: Tu in princípio Dómine terram fundásti: et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

℟. br. Notum fecit Dóminus, * Allelúja, allel. Notum. ℣. Salutáre suum. Allelúja, allel. Glória. Notum.

℣. Vidérunt omnes fines terræ, allelúja. ℟. Salutáre Dei nostri, allelúja.

Ad Nonam.

Capitulum. Hebr. 1. c.

Ipsi períbunt, tu autem permanébis; et omnes sicut vestiméntum veteráscent: et velut amíctum mutábis eos, et mutabúntur: tu autem idem ipse es, et anni tui non defícient.

℟. br. Vidérunt omnes fines terræ, * Allelúja, allel. Vidérunt. ℣. Salutáre Dei nostri. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Vidérunt.

℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

In II. Vesperis.

Ant. et Capit. de Laud. 302; Ps., ut in Festis B. M. V. [169], Hymn. ut in I. Vesp. 291.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Ad Magnif. Ant. Magnum hæreditátis mystérium: templum Dei factus est úterus nesciéntis virum: non est pollútus ex ea carnem assúmens; omnes gentes

vénient, dicéntes: Glória tibi Dómine.

Oratio ut supra in Laud. 303.

Deinde pro S. Stephano.

Ant. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, faciébat signa magna in pópulo.

℣. Stéphanus vidit cœlos apértos. ℟. Vidit et introívit: beátus homo, cui cœli patébant.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui primítias Mártyrum in beáti Levítæ Stéphani sánguine dedicásti: tríbue, quǽsumus; ut pro nobis intercéssor exsístat, qui pro suis étiam persecutóribus exorávit Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat.

De aliis Octavis in his Vesperis nihil fit.

In Octava Sancti Stephani.

Duplex.

Ad Matutinum.

Invit. Christum natum, qui beátum hódie coronávit Stéphanum, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymn., Ant., Ps. et ℣℣. Noct. de Comm. unius Mart. [28]

In I. Nocturno.

De Actibus Apostolórum.

Lectio i. Cap. 7. f. et 8.

Dura cervíce, et incircumcísis córdibus et aúribus, vos semper Spirítui sancto resístitis, sicut patres vestri, ita et vos. Quem Prophetárum non sunt persecúti patres vestri? Et occidérunt eos, qui prænuntiábant de advéntu Justi, cujus vos nunc proditóres, et homicídæ fuístis: qui accepístis legem in dispositióne Angelórum, et non custodístis. Audiéntes autem hæc, dissecabántur córdibus suis, et stridébant déntibus in eum.

℟. Stéphanus autem plenus grátia et fortitúdine, * Faciébat prodígia et signa magna in pópulo. ℣. Surrexérunt quidam de synagóga disputántes cum Stéphano, et non póterant resístere sapiéntiæ et Spirítui qui loquebátur. Faciébat.

Lectio ii.

Cum autem esset plenus Spíritu sancto, inténdens in cœlum, vidit glóriam Dei, et Jesum stantem a dextris Dei. Et ait: Ecce vídeo cœlos apértos, et Fílium hóminis stantem a dextris Dei. Exclamántes

autem voce magna, continuérunt aures suas, et ímpetum fecérunt unanímiter in eum. Et ejiciéntes eum extra civitátem lapidábant: et testes deposuérunt vestiménta sua secus pedes adolescéntis, qui vocabátur Saulus. Et lapidábant Stéphanum invocántem, et dicéntem: Dómine Jesu súscipe spíritum meum.

℟. Vidébant omnes Stéphanum, qui erant in concílio: * Et intuebántur vultum ejus tamquam vultum Angeli stantis inter illos. ℣. Plenus grátia et fortitúdine, faciébat prodígia et signa magna in pópulo. Et.

Lectio iii.

Pósitis autem génibus, clamávit voce magna, dicens: Dómine ne státuas illis hoc peccátum. Et cum hoc dixísset, obdormívit in Dómino. Saulus autem erat conséntiens neci ejus. Facta est autem in illa die persecútio magna in Ecclésia, quæ erat Jerosólymis: et omnes dispérsi sunt per regiónes Judǽæ et Samaríæ, præter Apóstolos. Curavérunt autem Stéphanum viri timoráti, et fecérunt planctum magnum super eum.

℟. Intuens in cœlum beátus Stéphanus, vidit glóriam Dei, et ait: * Ecce vídeo cœlos apértos, et Fílium hóminis stantem a dextris virtútis Dei. ℣. Cum autem esset Stéphanus plenus Spíritu sancto, inténdens in cœlum, vidit glóriam Dei, et ait. Ecce. Glória. Ecce.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 2. de S. Stephano.

Lectio iv.

Post hestérnum festivíssimum diem, quo Salvatóris nostri Christi nobis Natívitas illúxit, étiam hodiérnus dies beáti Mártyris Stéphani coróna illustrátur. Mártyris illíus mérita nulla pars orbis ignórat: passus enim est in ipso princípio Ecclésiæ, id est, in ipsa urbe Jerosólyma. Ibi enim Diáconus ministrávit: et in ipso juventútis flore decórem ætátis suæ sánguine purpurávit. Pássio ejus insígnis est, multúmque mirábilis. Hanc modo de libro Actuum Apostolórum, cum legerétur, non solum audívimus, sed étiam óculis spectávimus.

℟. Lapidábant Stéphanum invocántem et dicéntem: * Dómine Jesu Christe, áccipe spíritum meum: et ne státuas illis hoc peccátum.

℣. Pósitis autem génibus clamávit voce magna, dicens. Dómine.

Lectio v.

Christus ergo caput Mártyrum prior passus est pro nobis, relínquens vobis exémplum, ut sequámini vestígia ejus. Cujus passiónis vestígia prosecútus beatíssimus Stéphanus, confiténdo Christum lapidátus a Judǽis, corónam méruit tamquam suo sibi nómine pósitam. Stéphanus enim Græce, Latíne coróna appellátur. Jam coróna nomen habébat, et ídeo palmam martýrii suo nómine præferébat.

℟. Impetum fecérunt unánimiter in eum, et ejecérunt eum extra civitátem, invocántem et dicéntem: * Dómine Jesu, áccipe spíritum meum. ℣. Et testes deposuérunt vestiménta sua secus pedes adolescéntis, qui vocabátur Saulus: et lapidábant Stéphanum invocántem et dicéntem. Dómine.

Lectio vi.

Qui cum lapidarétur, non solum non exspectábat de persecutóribus reportáre vindíctam, sed eis pótius a Deo véniam postulábat. Memínerat enim dixísse Dóminum: Mihi vindíctam, ego retríbuam, dicit Dóminus. Et íterum: Ne díxeris, Ulcíscar me de inimícis meis; sed exspécta Dóminum, ut tibi auxílio sit. Exspectáre nos jubet Dóminus Deus, ut in die futúræ retributiónis cum sanctis Martýribus vindicémur.

℟. Impii super justum jactúram fecérunt, ut eum morti tráderent: * At ille gaudens suscépit lápides, ut mererétur accípere corónam glóriæ. ℣. Continuérunt aures suas, et ímpetum fecérunt unanímiter in eum. At. Glória. At.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 23. d.

In illo témpore: Dicébat Jesus scribis et pharisǽis: Ecce ego mitto ad vos prophétas, et sapiéntes, et scribas: et ex illis occidétis, et crucifigétis. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 4. Comment. in cap. 23. Matth.

Jerúsalem, Jerúsalem, quæ occídis prophétas. Jerúsalem, non saxa et ædifícia civitátis, sed habitatóres vocat: quam plangit patris afféctu, sicut et in álio loco

légimus, quod videns eam, fléverit. In eo autem quod dicit: Quóties vólui congregáre fílios tuos: omnes retro prophétas a se missos esse testátur. Gallínæ quoque similitúdinem congregántis sub alas pullos suos, in cántico Deuteronómii légimus: Sicut áquila prótegit nidum suum, et super pullos suos desiderávit: expándens alas suas, suscépit eos, et tulit super pennas suas.

℟. Stéphanus servus Dei, quem lapidábant Judǽi, vidit cœlos apértos: vidit, et introívit: * Beátus homo, cui cœli patébant. ℣. Cum ígitur saxórum crepitántium túrbine quaterétur, inter æthéreos aulæ cœléstis sinus divína ei cláritas fulsit. Beátus.

Lectio viii.

Ecce relinquétur vobis domus vestra desérta. Hoc ipsum ex persóna Jeremíæ jam ante díxerat: Relíqui domum meam, dimísi hæreditátem meam: facta est mihi hæréditas mea quasi spelúnca hyǽnæ. Desértam Judæórum domum, id est, templum illud, quod fulgébat angústius, óculis comprobámus, quia habitatórem Christum pérdidit, et hæreditátem prærípere géstiens, occídit hærédem.

℟. Patefáctæ sunt jánuæ cœli Christi Mártyri beáto Stéphano, qui in número Mártyrum invéntus est primus: * Et ídeo triúmphat in cœlis coronátus. ℣. Mortem enim, quam Salvátor noster dignátus est pro nobis pati, hanc ille primus réddidit Salvatóri. Et ídeo. Glória Patri. Et ídeo.

Lectio ix.

Dico enim vobis: Non me vidébitis ámodo, donec dicátis: Benedíctus qui venit in nómine Dómini. Ad Jerúsalem lóquitur, et ad pópulum Judæórum. Versículum autem istum, quo et párvuli atque lacténtes in ingréssu Jerúsalem Dómini Salvatóris usi sunt, quando dixérunt: Benedíctus qui venit in nómine Dómini, hosánna in excélsis, sumpsit de centésimo décimo séptimo Psalmo, qui maniféste de advéntu Dómini scriptus est.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes et per Horas, omnia ut in die Festi 256, præter Orationem sequentem.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui primítias Mártyrum in beáti Levítæ Stéphani sánguine dedicásti:

tríbue, quǽsumus; ut pro nobis intercéssor exsístat, qui pro suis étiam persecutóribus exorávit Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat.

Et fit com̃em. de S. Joanne.

Ant. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia.

℣. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimóniũ ejus.

Oratio.

Ecclésiam tuam Dómine benígnus illústra: ut beáti Joánnis Apóstoli tui et Evangelístæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna.

Postea de Ss. Innocentibus.

Ant. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti: vírgines enim sunt, et sequúntur Agnum, quocúmque íerit.

℣. Heródes irátus occídit multos púeros. ℟. In Béthlehem Judæ civitáte David.

Oratio.

Deus, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes Mártyres non loquéndo, sed moriéndo conféssi sunt: ómnia in nobis vitiórum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur. Per Dóminum.

Vesperæ de sequ.

Ant. de Laudibus Festi. 262. Ps. ut in I. Vesp. de Communi Apost. [2]

Cap. Qui timet Deum. 263.

Hymn. Exsúltet orbis. [16]

℣. Valde honorándus est beátus Joán̄es. ℟. Qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit.

Ad Magnif. Ant. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia.

Oratio. Ecclésiam. supra.

Pro S. Stephano.

Ant. Sepeliérunt Stéphanum viri timoráti, et fecérunt planctum magnum super eum.

℣. Stéphanus vidit cœlos apértos. ℟. Vidit et introívit: beátus homo, cui cœli patébant.

Oratio. Omnípotens. 307.

Pro Ss. Innocentibus.

Ant. Innocéntes pro Christo infántes occísi sunt, ab iníquo rege lacténtes interfécti sunt: ipsum sequúntur Agnum sine mácula, et dicunt semper: Glória tibi Dómine.

℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. ℟. Víndica

sánguinem nostrum Deus noster.

Oratio. Deus cujus. 308.

In Octava S. Joannis.

Duplex.

Omnia ut in Communi Apost. [5] præter Lectiones.

In I. Nocturno.

De libro Apocalýpsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio i. Cap. 4.

Post hæc vidi: et ecce óstium apértum in cœlo: et vox prima, quam audívi tamquam tubæ loquéntis mecum, dicens: Ascénde huc, et osténdam tibi quæ opórtet fíeri post hæc. Et statim fui in spíritu: et ecce sedes pósita erat in cœlo, et supra sedem sedens. Et qui sedébat, símilis erat aspéctui lápidis jáspidis et sárdinis: et iris erat in circúitu sedis, símilis visióni smarágdinæ. Et in circúitu sedis sedília vigínti quátuor: et super thronos vigínti quátuor senióres sedéntes, circumamícti vestiméntis albis, et in capítibus eórum corónæ aúreæ.

℟. Valde honorándus est beátus Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit: * Cui Christus in cruce matrem vírginem vírgini commendávit. ℣. Virgo est eléctus a Dómino, atque inter céteros magis diléctus. Cui.

Lectio ii.

Et de throno procedébant fúlgura, et voces, et tonítrua: et septem lámpades ardéntes ante thronum, qui sunt septem Spíritus Dei. Et in conspéctu sedis tamquam mare vítreum símile crystállo: et in médio sedis, et in circúitu sedis quátuor animália plena óculis ante et retro. Et ánimal primum símile leóni, et secúndum ánimal símile vítulo, et tértium ánimal habens fáciem quasi hóminis, et quartum ánimal símile áquilæ volánti. Et quátuor animália, síngula eórum habébant alas senas: et in circúitu, et intus plena sunt óculis.

℟. Hic est discípulus ille, qui testimónium pérhibet de his, et scripsit hæc: * Et scimus quia verum est testimónium ejus. ℣. Fluénta Evangélii de ipso sacro Domínici péctoris fonte potávit. Et.

Lectio iii.

Et réquiem non habébant die ac nocte, dicéntia: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus omnípo-

tens, qui erat, et qui est, et qui ventúrus est. Et cum darent illa animália glóriam, et honórem, et benedictiónem sedénti super thronum, vivénti in sǽcula sæculórum, procidébant vigínti quátuor senióres ante sedéntem in throno, et adorábant vivéntem in sǽcula sæculórum, et mittébant corónas suas ante thronum, dicéntes: Dignus es Dómine Deus noster accípere glóriam, et honórem, et virtútem: quia tu creásti ómnia, et propter voluntátem tuam erant, et creáta sunt.

℟. Hic est beatíssimus Evangelísta et Apóstolus Joánnes, * Qui privilégio amóris præcípui, céteris áltius a Dómino méruit honorári. ℣. Hic est discípulus ille, quem diligébat Jesus, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit. Qui. Glória Patri. Qui.

In II. Nocturno.

Ex Tractátu S. Augustíni Epíscopi in Joánnem.

Lectio iv. Tract. 36.

In quátuor Evangéliis, vel pótius quátuor libris unius Evangélii, sanctus Joánnes Apóstolus non immérito secúndum intelligéntiam spiritálem áquilæ comparátus, áltius multóque sublímius áliis tribus eréxit prædicatiónem suam: et in ejus erectióne étiam corda nostra érigi vóluit. Nam céteri tres Evangelístæ tamquam cum hómine Dómino in terra ámbulant, et de divinitáte ejus pauca dixérunt: istum autem quasi pigúerit in terra ambuláre, sicut ipso exórdio sui sermónis intónuit, eréxit se non solum super terram, et super omnem ámbitum äëris et cœli, sed super omnem étiam exércitum Angelórum, omnémque constitutiónem invisibílium potestátum: et pervénit ad eum, per quem facta sunt ómnia, dicéndo: In princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum.

℟. Qui vícerit, fáciam illum colúmnam in templo meo, dicit Dóminus: * Et scribam super eum nomen meum, et nomen civitátis novæ Jerúsalem. ℣. Vincénti dabo édere de ligno vitæ, quod est in paradíso Dei mei. Et.

Lectio v.

Huic tantæ sublimitáti princípii étiam cétera cóngrua prædicávit, et de Dómini divinitáte, quómo-

do nullus álius, est locútus: hoc ructábat, quod bíberat. Non enim sine causa de illo in isto ipso Evangélio narrátur, quia et in convívio super pectus Dómini discumbébat. De illo ergo péctore in secréto bibébat, sed quod in secréto bibit, in manifésto eructávit: ut pervéniat ad omnes gentes non solum incarnátio Fílii Dei, pássio, et resurréctio, sed étiam quod erat ante incarnatiónem únicus Patri, Verbum Patris, coætérnus generánti, æquális ei a quo missus est.

℟. Diligébat autem eum Jesus, quóniam speciális prærogatíva castitátis amplióri dilectióne fécerat dignum: * Quia virgo eléctus ab ipso, virgo in ævum permánsit. ℣. In cruce dénique moritúrus, huic matrem suam vírginem vírgini commendávit. Quia.

Lectio vi.

Aquila ipse est Joánnes, sublímium prædicátor, et lucis intérnæ atque ætérnæ fixis óculis contemplátor. Dicúntur enim et pulli aquilárum a paréntibus sic probári, patris scílicet ungue suspéndi, et rádiis solis oppóni. Qui firme contemplátus fúerit, fílius agnóscitur: si ácie palpitáverit, tamquam adulterínus ab ungue dimíttitur. Jam ergo vidéte, quam sublímia loqui débuit, qui est áquilæ comparátus: et tamen étiam nos humi repéntes, infírmi, et vix ullíus moménti inter hómines, audémus tractáre ista, et ista expónere: et putámus nos aut cápere posse cum cogitámus, aut capi dum dícimus.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exsultatiónem thesaurizávit super eum. Et. Glória Patri. Et.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 21. d.

In illo témpore: Dixit Jesus Petro: Séquere me. Convérsus Petrus, vidit illum discípulum, quem diligébat Jesus, sequéntem. Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 87. in Joann., circa med.

Cum magna Christus Petro communicásset, orbis terrárum curam demandásset, martýrium prædixísset, et majórem erga eum dilectiónem testátus esset: cum

vellet Petrus Joánnem sócium et collégam, inquit: Hic autem quid? Numquid eámdem viam aggrediétur? Et quemádmodum in cœna interrogáre non ausus, Joánnem suffécit; ita nunc vicem reddit, arbitrátus eum velle, sed non audére de se sciscitári. Tum Christus: Si eum volo manére donec véniam, quid ad te?

℟. In illum diem suscípiam te servum meum, et ponam te sicut signáculum in conspéctu meo: * Quóniam ego elégi te, dicit Dóminus. ℣. Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ. Quóniam.

Lectio viii.

Nam cum nímia id caritáte díceret Petrus, nec ab eo dívidi vellet, osténdens Christus, quod quantávis eum dilectióne prosequerétur, suam ássequi non posset, inquit: Si eum volo manére, quid ad te? His verbis nos erúdiens, neque doléndum, neque curiósius præter divínam voluntátem investigándum. Nam cum Petrus semper in hujúsmodi interrogatiónes fervéntius prosilíret, íterum ejus fervórem retúndens, quod non sit ultérius inquiréndum, in hunc modum respóndit.

℟. Iste est Joánnes, qui supra pectus Dómini in cœna recúbuit; * Beátus Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia. ℣. Fluénta Evangélii de ipso sacro Domínici péctoris fonte potávit. Beátus. Glória Patri. Beátus.

Lectio ix.

Exiit ergo sermo iste inter fratres, quod discípulus ille non móritur: et non dixit ei Jesus, quia non móritur; sed, Si eum volo manére donec véniam quid ad te? Noli arbitrári, inquit, eódem modo me de vobis disposuísse. Hoc autem dixit, ut intempestívum afféctum, et consuetúdinis desidérium tólleret. Cum enim essent orbis terrárum curam susceptúri, simul ámplius esse non oportébat: magnum enim fuísset mundo detriméntum. Idcírco inquit: Opus suscepísti, id consídera; pérfice, labóra, et te certamínibus expóne. Quid ad te, si volo eum manére hic? tu offícium tuum cura, et exséquere.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laud. et per Horas, omnia ut in Festo. 262.

Pro comem. Ss. Innocentium.

Ant. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinqui-

náti: Vírgines enim sunt, et sequúntur Agnum quocúmque íerit.

℣. Heródes irátus occídit multos púeros. ℟. In Béthlehem Judæ civitáte David.

Oratio.

Deus, cujus hodiérna die præcónium Innocéntes Mártyres non loquéndo, sed moriéndo conféssi sunt: ómnia in nobis vitiórum mala mortífica; ut fidem tuam, quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur. Per Dóminum.

In II. Vesperis.

Ant. de Laud. Festi. 262. Ps. ut in II. Vesperis de Communi Apost. [17]

Capitul. et alia ut in die. 264, cum commem. Ss. Innocentium, Ant. Hi sunt. ℣. Heródes. Orat. Deus, cujus hodiérna. ut supra.

In Octava
Ss. Innocentium.

Duplex.

Ad Matutinum.

Invit. Regem Mártyrum Dóminum, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Audit tyránnus ánxius
Adésse regum Príncipem,
Qui nomen Israël regat,
Teneátque David régiam.

Exclámat amens núntio:
Succéssor instat, péllimur:
Satélles, i, ferrum rape:
Perfúnde cunas sánguine.

Quid próficit tantum nefas?
Quid crimen Heródem juvat?
Unus tot inter fúnera
Impúne Christus tóllitur.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu
In sempitérna sǽcula.
Amen.

Ant., Psalmi et ℣℣. Noct. sumuntur de Comm. plur. Mart. [46], excepta secunda Antiph. III. Noct. quæ dic. ut infra et omittitur ix. Respons., cujus loco dicitur Te Deum laudámus.

In I. Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio i. Cap. 5.

Justificáti ergo ex fide, pacem habeámus ad Deum per Dóminum nostrum Jesum Christum: per quem et habémus accéssum per fidem in grátiam istam, in qua stamus, et gloriámur in spe glóriæ filiórum Dei. Non solum autem, sed et gloriámur in tribulatiónibus: sciéntes quod tribulátio patiéntiam operátur: patiéntia autem probatiónem, probátio vero spem, spes

autem non confúndit: quia cáritas Dei diffúsa est in córdibus nostris per Spíritum sanctum, qui datus est nobis.

℟. Centum quadragínta quátuor míllia, qui empti sunt de terra, hi sunt qui cum muliéribus non sunt coinquináti: * Vírgines enim permansérunt, ídeo regnant cum Deo, et Agnus Dei cum illis. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Vírgines.

Lectio ii.

Ut quid enim Christus, cum adhuc infírmi essémus, secúndum tempus pro ímpiis mórtuus est? Vix enim pro justo quis móritur: nam pro bono fórsitan quis aúdeat mori. Comméndat autem caritátem suam Deus in nobis: quóniam cum adhuc peccatóres essémus, secúndum tempus Christus pro nobis mórtuus est: multo ígitur magis nunc justificáti in sánguine ipsíus, salvi érimus ab ira per ipsum.

℟. Sub altáre Dei audívi voces occisórum dicéntium: * Quare non deféndis sánguinem nostrum? Et accepérunt divínum respónsum: Adhuc sustinéte módicum tempus, donec impleátur númerus fratrum vestrórum. ℣. Vidi sub altáre Dei ánimas interfectórum propter verbum Dei, et propter testimónium quod habébant, et clamábant voce magna, dicéntes. Quare.

Lectio iii.

Si enim cum inimícis essémus, reconciliáti sumus Deo per mortem Fílii ejus: multo magis reconciliáti, salvi érimus in vita ipsíus. Non solum autem: sed et gloriámur in Deo per Dóminum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliatiónem accépimus. Proptérea sicut per unum hóminem peccátum in hunc mundum intrávit, et per peccátum mors, et ita in omnes hómines mors pertránsiit, in quo omnes peccavérunt.

℟. Adoravérunt vivéntem in sǽcula sæculórum, * Mitténtes corónas suas ante thronum Dómini Dei sui. ℣. Et cecidérunt in conspéctu throni in fácies suas: et benedixérunt vivéntem in sǽcula sæculórum. Mitténtes. Glória Patri. Mitténtes.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Sermo 1. de Innocentibus.

Lectio iv.

Nascénte Dómino luctus cœpit, non cœlo, sed mundo: indícitur mátribus lamentátio, Angelis exsultátio, infántibus transmigrátio. Deus est, qui natus est: Innocéntes illi debéntur víctima, qui venit damnáre mundi malítiam. Agnélli debent im̃olári, quia Agnus futúrus est crucifígi, qui tollit peccáta mundi. Sed oves úlulant matres, quia agnos perdunt sine voce balántes. Grande martýrium, crudéle spectáculum! Exímitur machǽra, et nulla intérvenit causa: sola stridet invídia, cum qui natus est, nulli fáciat violéntiam. Sed oves cérnimus matres, quæ super agnos lugent. Vox in Rama audíta est, plorátus et ululátus magnus. Pígnora sunt, non crédita, sed creáta: non depósita, sed expósita.

℟. Effudérunt sánguinem sanctórum velut aquam in circúitu Jerúsalem: * Et non erat qui sepelíret. ℣. Posuérunt mortália servórum tuórum escas volatílibus cœli, carnes sanctórum tuórum béstiis terræ. Et.

Lectio v.

Testis est ipsa natúra, quæ pugnábat in Mártyres, cum tyránnus jactáret infántes. Mater crines cápitis dissipábat, quæ ornaméntum cápitis amittébat. Quantis modis infántem volébat abscóndere, et ipse se infántulus publicábat! Nesciébat tacére, quia necdum didícerat formidáre. Pugnábat mater, et cárnifex: ille trahébat, illa tenébat. Ad carnífícem mater clamábat: Quid séparas a me, quem génui ex me? Uterus génuit, non mansit ille, cum vixit, úbera mea frustra lacte contórquens. Caute portávi, quem a te vídeo manu crudéli jactári. Modo eum effudérunt víscera mea, et tu elídis ad terram.

℟. Isti sunt sancti, qui passi sunt propter te Dómine: víndica eos, * Quia clamant ad te quotídie. ℣. Víndica Dómine sánguinem sanctórum tuórum, qui effúsus est. Quia.

Lectio vi.

Alia acclamábat mater, cum exáctor latro non compélleret simul occídi cum párvulo matrem: Ut

quid me dimíttis inánem? Si culpa est, mea est: si non est crimen, junge mortem, et líbera matrem. Alia dicébat: Quid quǽritis? Unum quǽritis, et multos occíditis, et ad unum, qui unus est, attíngere non potéstis. Alia contra clamábat: Veni jam, veni Salvátor mundi, quámdiu quæréris? Nullum times: vídeat te miles, et nostros non occídat infántes. Miscebátur lamentátio matrum, et ad cœlum transíbat oblátio parvulórum.

℟. Isti sunt, qui non inquinavérunt vestiménta sua: * Ambulábunt mecum in albis, quia digni sunt. ℣. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquináti: vírgines enim sunt. Ambulábunt. Glória. Ambulábunt.

In III. Nocturno.

Loco 2. Ant. Tradidérunt. dicitur sequ:

Ant. Isti sunt, qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 2. c.

In illo témpore: Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et áccipe púerum, et matrem ejus, et fuge in Ægýptum: et esto ibi usque dum dicam tibi. Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Ex Hom. 8. in Matth., ante med.

Quæ cum audísset Joseph, nequáquam passus est scándalum, neque dixit: Incérta ista res est, ac prorsus ambígua. Tu paulo ante dicébas, quia salvábit pópulum suum, et nunc seípsum quidem non potest de perículis liberáre: sed fuga nobis est necessária, et peregrinátio, ac transmigrátio longínqua. Contrária omníno sunt facta promíssis. Sed horum nihil prorsus oppónit: vir enim erat fidélis: neque reversiónis tempus curióse inquírit, quod útique ab Angelo non signáte fúerat expréssum: sed: Esto ibi, inquit, úsquequo dicam tibi.

℟. Cantábant sancti cánticum novum ante sedem Dei et Agni: * Et resonábat terra in voces eórum. ℣. Hi empti sunt ex homínibus primítiæ Deo et Agno, et in ore ipsórum non est invéntum mendácium. Et.

Lectio viii.

Verum ille nec per ista quidem factus est sé-

gnior, sed obedívit libénter, et crédidit, omnes prorsus tribulatiónes cum gaúdio sustinéndo. Enimvéro miséricors Deus mœstis rebus quædam étiam jucúnda permíscuit. Quod certe in sanctis ómnibus facit, quos neque tribulatiónes, neque jucunditátes sinit habére contínuas: sed tum de advérsis, tum ex prósperis justórum vitam quasi admirábili varietáte contéxit. Quod hic quoque eum fecísse consídera.

℟. Vidi sub altáre Dei ánimas interfectórum propter verbum Dei quod habébant, et clara voce dicébant: * Víndica Dómine sánguinem sanctórum tuórum, qui effúsus est. ℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. Víndica. Glória Patri. Víndica.

Lectio ix.

Vidéndo quippe sanctus Joseph grávidam Vírginem, in conturbatiónem íncidit máximam: sed ádfuit repénte Angelus, timórem prorsus exstínguens. Deínde videns púerum natum, máxima exsultatióne replétus est: sed rursus huic étiam gaúdio perículum grande succéssit, cum tota útique cívitas turbarétur, ipse rex fúreret, et ad necem púerum quæreret. Sed et hunc mœrórem ália rursus lætítia subsecúta est, apparítio vidélicet stellæ, et adorátio Magórum. Post hanc quoque jucunditátem íterum perículum, iterúmque formído. Quærit, inquit, Heródes ánimam púeri, et fúgere necésse est, et in longínqua transíre.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laud. et per Horas, omnia ut in die Festi. 269, omissis commemorationibus.

In II. Vesperis.

Ant. de Laud. 269; Psalmi de Domin., 141. et loco ult., Ps. Crédidi. 145. et reliqua ut in die 271.

Post Orat. Ss. Innocentium fit commem. de Vigil. Epiph.

Ant. Puer Jesus proficiébat ætáte et sapiéntia coram Deo et homínibus.

℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, dírige actus nostros in beneplácito tuo: ut in nómine dilécti Fílii tui mereámur bonis opéribus abundáre.

Deinde fit commem. S. Telesphori Papæ et Martyris.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus

enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Telésphori Mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

In Vigilia Epiphaniæ.

Officium fit Semiduplex.

Ad Matutinum.

Omnia dicuntur ut in Oct. Nativitatis 291. exceptis Lect. et aliis, quæ infra ponuntur.

In I. Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio i. Cap. 7.

An ignorátis fratres (sciéntibus enim legem loquor) quia lex in hómine dominátur quanto témpore vivit? Nam quæ sub viro est múlier, vivénte viro, alligáta est legi: si autem mórtuus fúerit vir ejus, solúta est a lege viri. Igitur, vivénte viro, vocábitur adúltera si fúerit cum álio viro: si autem mórtuus fúerit vir ejus, liberáta est a lege viri: ut non sit adúltera si fúerit cum álio viro.

℟. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi: ecce de quo dicébam vobis: Qui post me venit, ante me factus est: * Cujus non sum dignus corrígiam calceaménti sólvere. ℣. Qui de terra est, de terra lóquitur: qui de cœlo venit, super omnes est. Cujus.

Lectio ii.

Itaque fratres mei et vos mortificáti estis legi per corpus Christi: ut sitis altérius, qui ex mórtuis resurréxit, ut fructificémus Deo. Cum enim essémus in carne, passiónes peccatórum, quæ per legem erant, operabántur in membris nostris, ut fructificárent morti. Nunc autem solúti sumus a lege mortis, in qua detinebámur, ita ut serviámus in novitáte spíritus, et non in vetustáte lítteræ.

℟. Dies sanctificátus illúxit nobis: veníte Gentes, et adoráte Dóminum: * Quia hódie descéndit lux magna in terris. ℣. Hæc dies quam fecit Dóminus, exsultémus et lætémur in ea. Quia.

Lectio iii.

Quid ergo dicémus? lex peccátum est? Absit.

Sed peccátum non cognóvi, nisi per legem: nam concupiscéntiam nesciébam, nisi lex díceret: Non concupísces. Occasióne autem accépta, peccátum per mandátum operátum est in me omnem concupiscéntiam. Sine lege enim peccátum mórtuum erat. Ego autem vivébam sine lege aliquándo. Sed cum venísset mandátum, peccátum revíxit.

℟. Benedíctus qui venit in nómine Dómini, Deus Dóminus, et illúxit nobis: * Allelúja, allelúja. ℣. Hæc dies quam fecit Dóminus, exsultémus et lætémur in ea. Allelúja. Glória Patri. Allelúja.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 13. de Tempore.

Lectio iv.

Dóminus noster Jesus Christus, fratres caríssimi, qui in ætérnum est cunctórum Creátor, hódie de matre nascéndo factus est nobis Salvátor. Natus est nobis hódie in témpore per voluntátem, ut nos perdúcat ad Patris æternitátem. Factus est Deus homo, ut homo fíeret Deus: ut panem Angelórum manducáret homo, Dóminus Angelórum hódie factus est homo.

℟. Congratulámini mihi omnes, qui dilígitis Dóminum: * Quia cum essem párvula, plácui Altíssimo, et de meis viscéribus génui Deum et hóminem. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus. Quia.

Lectio v.

Hódie impléta est prophetía illa, quæ dicit: Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum: aperiátur terra, et gérminet Salvatórem. Factus est ígitur qui fécerat, ut invenirétur qui períerat. Sic enim in Psalmis homo confitétur: Priúsquam humiliárer, ego peccávi. Peccávit homo, et factus est reus: natus est homo Deus, ut liberarétur reus. Homo ígitur cécidit, sed Deus descéndit. Cécidit homo miserabíliter, descéndit Deus misericórditer. Cécidit homo per supérbiam, descéndit Deus cum grátia.

℟. Confirmátum est cor Vírginis, in quo divína mystéria, Angelo nuntiánte, concépit: tunc speció-

sum forma præ fíliis hóminum castis suscépit viscéribus: * Et benedícta in ætérnum, Deum nobis prótulit et hóminem. ℣. Domus pudíci péctoris templum repénte fit Dei, intácta nésciens virum, verbo concépit Fílium. Et benedícta.

Lectio vi.

O mirácula, o prodígia, fratres mei! Natúræ jura mutántur in hómine; Deus náscitur, virgo sine viro gravidátur, viri nésciam sermo Dei marítat: simul facta est mater et virgo; mater facta, sed incorrúpta; virgo habens fílium, nésciens virum; semper clausa, sed non infœcúnda. Solus enim sine peccáto est natus, quem sine viríli compléxu non concupiscéntia carnis, sed obediéntia génuit mentis.

℟. Benedícta et venerábilis es Virgo María, quæ sine tactu pudóris invénta es mater Salvatóris: * Jacébat in præsépio, et fulgébat in cœlo. ℣. Dómine audívi audítum tuum, et tímui: considerávi ópera tua, et expávi: in médio duórum animálium. Jacébat. Glória Patri. Jacébat.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 2. d.

In illo témpore: Defúncto Heróde, ecce Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph in Ægýpto, dicens: Surge, et áccipe púerum, et matrem ejus, et vade in terram Israël. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 1. Comm. in c. 2. Matth.

Ex hoc loco intellígimus non solum Heródem, sed et sacerdótes et scribas eódem témpore necem Dómini fuísse meditátos. Qui surgens accépit púerum et matrem ejus. Non dixit: Accépit fílium suum, et uxórem suam: sed púerum, et matrem ejus: quasi nutrítius, non marítus.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te laúdibus éfferam, néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia.

Lectio viii.

Aúdiens autem quod Archeláus regnáret in Judǽa pro Heróde patre suo, tímuit illo ire. Multi labún-

tur erróre propter ignorántiam históriæ, putántes eúmdem esse Heródem, a quo in passióne sua Dóminus irridétur, et qui nunc mórtuus esse referátur. Ergo Heródes ille qui cum Piláto póstea amicítias fecit, hujus Heródis fílius est, frater Archelái.

℟. Nésciens mater virgo virum, péperit sine dolóre: * Salvatórem sæculórum, ipsum Regem Angelórum, sola virgo lactábat úbere de cœlo pleno. ℣. Domus pudíci péctoris templum repénte fit Dei: intácta nésciens virum, verbo concépit Fílium. Salvatórem. Glória Patri. Salvatórem.

Lectio ix.

Quóniam Nazarǽus vocábitur. Si fixum de Scriptúris posuísset exémplum, numquam díceret: Quod dictum est per Prophétas; sed simplíciter: Quod dictum est per Prophétam: nunc autem pluráliter Prophétas vocans, osténdit se non verba de Scriptúris sumpsísse, sed sensum. Nazarǽus sanctus interpretátur. Sanctum autem Dóminum futúrum omnis Scriptúra commémorat.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. O admirábile commércium: * Creátor géneris humáni, animátum corpus sumens, de Vírgine nasci dignátus est: et procédens homo sine sémine, largítus est nobis suam Deitátem.

Psalm. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. Quando natus es * ineffabíliter ex Vírgine, tunc implétæ sunt Scriptúræ: sicut plúvia in vellus descendísti, ut salvum fáceres genus humánum: te laudámus Deus noster.

3. Rubum quem víderat Móyses * incombústum, conservátam agnóvimus tuam laudábilem virginitátem: Dei Génitrix intercéde pro nobis.

4. Germinávit radix Jesse: * orta est stella ex Jacob: Virgo péperit Salvatórem: te laudámus Deus noster.

5. Ecce María génuit * nobis Salvatórem, quem Joánnes videns exclamávit, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi, allelúja.

Capitulum. Galat. 4.

Fratres: Quanto témpore hæres párvulus est, nihil differt a servo, cum sit dóminus ómnium: sed sub

tutóribus et actóribus est usque ad præfinítum tempus a patre.

Hymnus.

A solis ortus cárdine
Adusque terræ límitem,
Christum canámus Príncipem,
Natum María Vírgine.

Beátus Auctor sǽculi
Servíle corpus índuit:
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.

Castæ paréntis víscera
Cœléstis intrat grátia:
Venter Puéllæ bájulat
Secréta, quæ non nóverat.

Domus pudíci péctoris
Templum repénte fit Dei:
Intácta nésciens virum,
Concépit alvo Fílium.

Enítitur puérpera,
Quem Gábriel prædíxerat,
Quẽ ventre matris géstiens
Baptísta clausum sénserat.

Fœno jacére pértulit:
Præsépe non abhórruit:
Et lacte módico pastus est,
Per quem nec ales ésurit.

Gaudet chorus cœléstium,
Et Angeli canunt Deo;
Palámque fit pastóribus
Pastor, Creátor ómnium.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sǽcula.
Amen.

℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

Ad Bened. Ant. Dum médium siléntium * tenérent ómnia, et nox in suo cursu médium iter perágeret, omnípotens sermo tuus Dómine a regálibus sédibus venit, allelúja.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, dírige actus nostros in beneplácito tuo: ut in nómine dilécti Fílii tui mereámur bonis opéribus abundáre: Qui tecum vivit et regnat.

Et fit commem. S. Telesphori Papæ et Martyris.

Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Telésphori Mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius: ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

Ad Primam.

In ℟. br., ℣. Qui natus es de María Vírgine.

Et non dicuntur Preces.

Ad Absolutionem Capituli dicitur Capitulum Nonæ.

Ad Tertiam.

Capitulum. Galat. 4.

Fratres: Quanto témpore hæres párvulus est, nihil differt a servo, cum sit dóminus ómnium: sed sub tutóribus et actóribus est usque ad præfinítum tempus a patre.

℟. br. Verbum caro factum est, * Allelúja, allelúja. Verbum. ℣. Et habitávit in nobis. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Verbum.

℣. Ipse invocábit me, allelúja. ℟. Pater meus es tu, allelúja.

Ad Sextam.

Capitulum. Galat. 4.

At ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum factum ex mulíere, factum sub lege: ut eos, qui sub lege erant, redímeret: ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. br. Notum fecit Dóminus, * Allelúja, allelúja. Notum. ℣. Salutáre suum. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Notum.

℣. Vidérunt omnes fines terræ, allelúja. ℟. Salutáre Dei nostri, allelúja.

Ad Nonam.

Capitulum. Galat. 4.

Itaque jam non est servus, sed fílius: quod si fílius, et hæres per Deum.

℟. br. Vidérunt omnes fines terræ, * Allelúja, allelúja. Vidérunt. ℣. Salutáre Dei nostri. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Vidérunt.

℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

Vesp. de Epiph. Duplex.

Vidi per somnium quasi solem et lunam. Gen. 37. 9.
SAPIENTIA
ORATIO
MORTIFICATIO
POTESTAS REGIA
Regina Saba dedit regi centum viginti tal. III. Reg. 10.

IN EPIPHANIA DOMINI.

Duplex 1. classis.

In I. Vesperis.

Ant. de Laud.; 337. Ps. ut in I. Vesp. de Comm. Apost. [2]

Capitulum. Is. 60.

Surge, illumináre Jerúsalem, quia venit lumen tuum, et glória Dómini super te orta est.

Hymnus.

Crudélis Heródes, Deum
Regem veníre quid times?
Non éripit mortália,
Qui regna dat cœléstia.

Ibant Magi, quam víderant,
Stellam sequéntes prǽviam:
Lumen requírunt lúmine:
Deum faténtur múnere.

Lavácra puri gúrgitis
Cœléstis Agnus áttigit:
Peccáta, quæ non détulit,
Nos abluéndo sústulit.

Novum genus poténtiæ:
Aquæ rubéscunt hýdriæ,
Vinúmque jussa fúndere,
Mutávit unda oríginem.

Jesu, tibi sit glória,
Qui apparuísti Géntibus,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sǽcula.
Amen.

Sic terminantur Hymni per totam Octavam.

℣. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent. ℟. Reges Arabum et Saba dona addúcent.

Ad Magnif. Ant. Magi vidéntes stellam, dixérunt ad ínvicem: Hoc signum magni Regis est: eámus et inquirámus eum, et offerámus ei múnera, aurum, thus, et myrrham, allelúja.

Oratio.

Deus, qui hodiérna die Unigénitum tuum Géntibus stella duce revelásti: concéde propítius; ut qui jam te ex fide cognóvimus, usque ad contemplándam spéciem tuæ celsitúdinis perducámur. Per eúmdem Dóminum.

Ad Matutinum.

Dicto Pater noster, Ave María, et Credo. omissis ℣. Dómine lábia. Invitatorio cum Ps. Veníte. et Hymno, incipitur ab Ant. Afférte Dómino.

Infra Octavam vero dicitur:

℣. Dómine lábia.

Invit. Christus appáruit nobis, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymn. Crudélis. ut supra.

In I. Nocturno.

Ant. Afférte Dómino * fílii Dei, adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

Psalmus 28.

Afférte Dómino fílii Dei: * afférte Dómino fílios aríetum.

Afférte Dómino glóriam et honórem, afférte Dómino glóriam nómini ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit: * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte: * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis cedros: * et confrínget Dóminus cedros Líbani:

Et commínuet eas tamquam vítulum Líbani: * et diléctus quemádmodum fílius unicórnium.

Vox Dómini intercidéntis flammam ignis: * vox Dómini concutiéntis desértum: et commovébit Dóminus desértum Cades.

Vox Dómini præparántis cervos, et revelábit condénsa: * et in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit: * et sedébit Dóminus Rex in ætérnum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit: * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

Ant. Afférte Dómino fílii Dei, adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

Ant. Flúminis ímpetus * lætíficat, allelúja, civitátem Dei, allelúja.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * aúferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confrínget arma: * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Flúminis ímpetus lætíficat, allelúja, civitátem Dei, allelúja.

Ant. Psállite Deo nostro, * psállite: psállite Regi nostro, psállite sapiénter.

Psalmus 46.

Omnes Gentes plaúdite mánibus: * jubiláte Deo in voce exsultatiónis.

Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * et Gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hæreditátem suam: * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo: * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite: * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam Rex omnis terræ Deus: * psállite sapiénter.

Regnábit Deus super Gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham: * quóniam dii fortes terræ veheménter eleváti sunt.

Ant. Psállite Deo nostro, psállite: psállite Regi nostro, psállite sapiénter.

℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo Dómine.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 55.

Omnes sitiéntes veníte ad aquas: et qui non habétis argéntum, properáte, émite, et comédite: veníte, émite absque argénto, et absque ulla commutatióne vinum et lac. Quare appénditis argéntum non in pánibus, et labórem vestrum non in saturitáte? Audíte audiéntes me, et comédite bonum, et delectábitur in crassitúdine ánima vestra. Inclináte aurem vestram, et veníte ad me: audíte, et vivet ánima vestra, et fériam vobíscum pactum sempitérnum, misericórdias David fidéles. Ecce testem pópulis dedi eum, ducem ac præceptórem Géntibus.

℟. Hódie in Jordáne baptizáto Dómino apérti sunt cœli, et sicut colúmba super eum Spíritus mansit, et vox Patris intónuit: * Hic

est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Descéndit Spíritus Sanctus corporáli spécie sicut colúmba in ipsum, et vox de cœlo facta est. Hic est.

Prædictum Responsorium dicitur hac die, et in Dominica infra Octavam, et in die Octava tantum: aliis vero diebus infra Octavam, ejus loco dicitur sequ.

℟. Tria sunt múnera pretiósa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die ista, et habent in se divína mystéria: * In auro, ut ostendátur Regis poténtia: in thure, Sacerdótem magnum consídera: et in myrrha, Domínicam sepultúram. ℣. Salútis nostræ auctórem Magi veneráti sunt in cunábulis, et de thesaúris suis mýsticas ei múnerum spécies obtulérunt. In auro.

Lectio ii. Cap. 60.

Surge, illumináre Jerúsalem; quia venit lumen tuum, et glória Dómini super te orta est. Quia ecce ténebræ opérient terram, et calígo pópulos: super te autem oriétur Dóminus, et glória ejus in te vidébitur. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Leva in circúitu óculos tuos, et vide: omnes isti congregáti sunt, venérunt tibi: fílii tui de longe vénient, et fíliæ tuæ de látere surgent. Tunc vidébis, et áfflues, mirábitur, et dilatábitur cor tuum, quando convérsa fúerit ad te multitúdo maris, fortitúdo Géntium vénerit tibi. Inundátio camelórum opériet te, dromedárii Mádian et Epha: omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, Patérna vox audíta est: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic est.

Lectio iii. Is. 61 d. et 62.

Gaudens gaudébo in Dómino, et exsultábit ánima mea in Deo meo: quia índuit me vestiméntis salútis: et induménto justítiæ circúmdedit me, quasi sponsum decorátum coróna, et quasi sponsam ornátam monílibus suis. Sicut enim terra profert germen suum, et sicut hortus semen suum gérminat, sic Dóminus Deus germinábit justítiam, et laudem coram univérsis Géntibus. Propter Sion non tacébo, et propter Jerúsalem non quiéscam, donec egrediátur ut splendor justus ejus, et salvátor ejus ut lampas accendátur.

℟. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent; * Reges Arabum et Saba dona

Dómino Deo addúcent. ℣. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes. Reges. Glória Patri. Reges.

In II. Nocturno.

Ant. Omnis terra adóret te, * et psallat tibi: psalmum dicat nómini tuo Dómine.

Psalmus 65.

Jubiláte Deo omnis terra, psalmum dícite nómini ejus: * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo, quam terribília sunt ópera tua Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, et psallat tibi: * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, et vidéte ópera Dei: * terríbilis in consíliis super fílios hóminum.

Qui convértit mare in áridam, in flúmine pertransíbunt pede: * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in ætérnum, óculi ejus super Gentes respíciunt: * qui exásperant non exaltént ur in semetípsis.

Benedícite Gentes Deum nostrum: * et audítam fácite vocem laudis ejus.

Qui pósuit ánimam meam ad vitam: * et non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probásti nos Deus: * igne nos examinásti, sicut examinátur argéntum.

Induxísti nos in láqueum, posuísti tribulatiónes in dorso nostro: * imposuísti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem et aquam: * et eduxísti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocaústis: * reddam tibi vota mea, quæ distinxérunt lábia mea.

Et locútum est os meum, * in tribulatióne mea.

Holocaústa medulláta ófferam tibi cum incénso aríetum: * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, et narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * et exaltávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspéxi in corde meo, * non exaúdiet Dóminus.

Proptérea exaudívit Deus, * et atténdit voci deprecatiónis meæ.

Benedíctus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, et misericórdiam suam a me.

Ant. Omnis terra adóret te, et psallat tibi: psalmum dicat nómini tuo Dómine.

Ant. Reges Tharsis * et ínsulæ múnera ófferent Regi Dómino.

Psalmus 71.

Deus judícium tuum regi da: * et justítiam tuam fílio regis:

Judicáre pópulum tuum in justítia, * et paúperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo: * et colles justítiam.

Judicábit paúperes pópuli, et salvos fáciet fílios paúperum: * et humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole, et ante lunam, * in generatióne et generatiónem.

Descéndet sicut plúvia in vellus: * et sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis: * donec auferátur luna.

Et dominábitur a mari usque ad mare: * et a flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes: * et inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent: * reges Arabum et Saba dona addúcent:

Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes Gentes sérvient ei:

Quia liberábit paúperem a poténte: * et paúperem, cui non erat adjútor.

Parcet paúperi et ínopi: * et ánimas paúperum salvas fáciet.

Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum: * et honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper: * tota die benedícent ei.

Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus: * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in sæcula: * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ: * omnes Gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Israël, * qui facit mirabília solus:

Et benedíctum nomen majestátis ejus in ætérnum: * et replébitur majestáte ejus omnis terra: fiat, fiat.

Ant. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent Regi Dómino.

Ant. Omnes Gentes * quascúmque fecísti, véni-

ent, et adorábunt coram te Dómine.

Psalmus 85.

Inclína Dómine aurem tuam, et exaúdi me: * quóniam inops, et pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te.

Miserére mei Dómine, quóniam ad te clamávi tota die: * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te Dómine ánimam meam levávi.

Quóniam tu Dómine suávis, et mitis: * et multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Aúribus pércipe Dómine oratiónem meam: * et inténde voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te: * quia exaudísti me.

Non est símilis tui in diis Dómine: * et non est secúndum ópera tua.

Omnes Gentes quascúmque fecísti, vénient, et adorábunt coram te Dómine: * et glorificábunt nomen tuum.

Quóniam magnus es tu, et fáciens mirabília: * tu es Deus solus.

Deduc me Dómine in via tua, et ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi Dómine Deus meus in toto corde meo, * et glorificábo nomen tuum in ætérnum:

Quia misericórdia tua magna est super me: * et eruísti ánimam meam ex inférno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, et synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam: * et non proposuérunt te in conspéctu suo.

Et tu Dómine Deus miserátor et miséricors, * pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax,

Réspice in me, et miserére mei, * da impérium tuum púero tuo: et salvum fac fílium ancíllæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundántur: * quóniam tu Dómine adjuvísti me, et consolátus es me.

Ant. Omnes Gentes quascúmque fecísti, vénient, et adorábunt coram te Dómine.

℣. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent. ℟. Reges Arabum et Saba dona addúcent.

Sermo S. Leónis Papæ.

Sermo 2. de Epiphania.

Lectio iv.

Gaudéte in Dómino, dilectíssimi, íterum dico, gaudéte: quóniam brevi intervállo témporis, post solemnitátem Nativitátis Christi, festívitas declaratiónis ejus illúxit: et quem in illo die Virgo péperit, in hoc mundus agnóvit. Verbum enim caro factum, sic susceptiónis nostræ temperávit exórdia, ut natus Jesus et credéntibus maniféstus, et persequéntibus esset occúltus. Jam tunc ergo cœli enarravérunt glóriam Dei, et in omnem terram sonus veritátis exívit, quando et pastóribus exércitus Angelórum Salvatóris éditi annuntiátor appáruit, et Magos ad eum adorándum prævia stella perdúxit: ut a solis ortu usque ad occásum veri Regis generátio coruscáret, cum rerum fidem et regna Oriéntis per Magos díscerent, et Románum impérium non latéret.

℟. Illumináre, illumináre Jerúsalem, quia venit lux tua: * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et.

Lectio v.

Nam et sævítia Heródis volens primórdia suspécti sibi Regis exstínguere, huic dispensatióni nésciens serviébat: ut dum atróci inténtus facínori, ignótum sibi púerum indiscréta infántium cæde perséquitur, annuntiátum cœlitus dominatóris ortum insígnior ubíque fama loquerétur: quam promptiórem ad narrándum, diligentiorémque faciébat et supérnæ significatiónis nóvitas, et cruentíssimi persecutóris impíetas. Tunc autem étiam Ægýpto Salvátor illátus est, ut gens antíquis erróribus dédita, jam ad vicínam salútem per occúltam grátiam signarétur: et quæ nondum ejécerat ab ánimo superstitiónem, jam hospítio recíperet veritátem.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes, * Allelúja, allelúja, allelúja. ℣. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúja, allelúja, allelúja.

Lectio vi.

Agnoscámus ergo, dilectíssimi, in Magis ad-

oratóribus Christi, vocatiónis nostræ fideíque primítias: et exsultántibus ánimis beátæ spei inítia celebrémus. Exínde enim in ætérnam hæreditátem cœpimus introíre: exínde nobis Christum loquéntia Scripturárum arcána patuérunt, et véritas, quam Judæórum obcæcátio non récipit, ómnibus natiónibus lumen suum invéxit. Honorétur ítaque a nobis sacratíssimus dies, in quo salútis nostræ Auctor appáruit: et quem Magi infántem veneráti sunt in cunábulis, nos omnipoténtem adorémus in cœlis. Ac sicut illi de thesaúris suis mýsticas Dómino múnerum spécies obtulérunt, ita et nos de córdibus nostris, quæ Deo sunt digna, promámus.

℟. Magi véniunt ab Oriénte Jerosólymam, quæréntes, et dicéntes: Ubi est qui natus est, cujus stellam vídimus? *Et vénimus adoráre Dóminum. ℣. Vídimus stellam ejus in Oriénte. Et. Glória Patri. Et.

In III. Nocturno.

Ant. Veníte adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Hæc Ant. repetitur in Psalmo ordine infrascripto.

Psalmus 94.

Veníte, exsultémus Dómino: * jubilémus Deo salutári nostro:

Præoccupémus fáciem ejus in confessióne: * et in psalmis jubilémus ei.

Ant. Veníte adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Quóniam Deus magnus Dóminus: * et Rex magnus super omnes deos.

Quia in manu ejus sunt omnes fines terræ: * et altitúdines móntium ipsíus sunt.

Ant. Veníte adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Quóniam ipsíus est mare, et ipse fecit illud: * et siccam manus ejus formavérunt.

Ant. Veníte adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Et nos pópulus páscuæ ejus, et oves manus ejus. * Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra:

Sicut in irritatióne secúndum diem tentatiónis in desérto: * ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt me, et vidérunt ópera mea.

Ant. Veníte adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Quadragínta añis offénsus fui generatióni illi, * et dixi: Semper hi errant corde.

Et isti non cognovérunt vias meas, ut jurávi in ira mea: * Si introíbunt in réquiem meam.

Ant. Veníte adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto:

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sǽcula sæculórum. Amen.

Ant. Veníte adorémus eum: quia ipse est Dóminus Deus noster.

Ant. prædicta cum suo Psalmo dicitur tantum hac nocte: per Octavam vero loco hujus dicitur:

Ant. Homo natus est * in ea, et ipse fundávit eam Altíssimus.

Psalmus 86.

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum: * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Homo natus est in ea, et ipse fundávit eam Altíssimus.

Ant. Adoráte Dóminum, * allelúja: in aula sancta ejus, allelúja.

Psalmus 95.

Cantáte Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dñus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * af-

férte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus quia Dñs regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exsúltet terra: commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exsultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Adoráte Dóminum, allelúja: in aula sancta ejus, allelúja.

Ant. Adoráte Deum, * allelúja: omnes Angeli ejus, allelúja.

Psalmus 96.

Dóminus regnávit, exsúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus: * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes, sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.

Et exsultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine:

Quóniam tu Dóminus Altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Adoráte Deum, allelúja: omnes Angeli ejus, allelúja.

℣. Adoráte Dóminum, allelúja. ℟. In aula sancta ejus, allelúja.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæórum? Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homil. 10. in Evang.

Sicut in lectióne evangélica, fratres caríssimi, audístis, cœli Rege nato, rex terræ turbátus est: quia nimírum terréna altitúdo confúnditur, cum celsitúdo cœléstis aperítur. Sed quæréndum nobis est, quidnam sit, quod, Redemptóre nato, pastóribus in Judǽa Angelus appáruit, atque ad adorándum hunc ab Oriénte Magos non Angelus, sed stella perdúxit? Quia vidélicet Judǽis, tamquam ratióne uténtibus, rationále ánimal, id est, Angelus prædicáre débuit: Gentíles vero, quia uti ratióne nesciébant, ad cognoscéndum Dóminum non per vocem, sed per signa perducúntur. Unde étiam per Paulum dícitur: Prophetíæ fidélibus datæ sunt, non infidélibus: signa autem infidélibus, non fidélibus. Quia et illis prophetíæ tamquam fidélibus, non infidélibus: et istis signa tamquam infidélibus, non fidélibus data sunt.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, donec veníret ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gaúdio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes.

Lectio viii.

Et notándum, quod Redemptórem nostrum, cum jam perféctæ esset ætátis, eísdem Gentílibus Apóstoli prædicant, eúmque párvulum, et necdum per humáni córporis offícium loquéntem, stella Géntibus denúntiat: quia nimírum ratiónis ordo poscébat, ut et loquéntem jam Dóminum loquéntes nobis prædicatóres innotéscerent, et necdum loquéntem eleménta muta prædicárent. Sed in ómnibus signis, quæ vel nascénte Dómino, vel moriénte eo monstráta sunt, considerándum nobis est, quanta fúerit in quorúmdam Judæórum corde durítia, qui hunc nec per prophetíæ donum, nec per mirácula agnovérunt.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gaúdio magno: * Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum: * Et apértis thesaúris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, et myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra ubi erat puer. Et intrántes. Glória Patri. Et apértis.

Lectio ix.

Omnia quippe eleménta auctórem suum venísse testáta sunt. Ut enim de eis quiddam usu humáno loquar: Deum hunc cœli esse cognovérunt, quia prótinus stellam misérunt. Mare cognóvit, quia sub plantis ejus se calcábile præbuit. Terra cognóvit, quia eo moriénte contrémuit. Sol cognóvit, quia lucis suæ rádios abscóndit. Saxa et paríetes cognovérunt, quia témpore mortis ejus scissa sunt. Inférnus agnóvit, quia hos, quos tenébat mórtuos, réddidit. Et tamen hunc, quem Dóminum ómnia insensibília eleménta sensérunt, adhuc infidélium Judæórum corda Deum esse mínime cognóscunt, et durióra saxis, scindi ad pœniténdum nolunt.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Ante lucíferum génitus, * et ante sǽcula, Dóminus Salvátor noster hódie mundo appáruit.

Psalm. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. Venit lumen tuum * Jerúsalem, et glória Dómini super te orta est, et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, allelúja.

3. Apértis thesaúris suis * obtulérunt Magi Dómino aurum, thus, et myrrham, allelúja.

4. Mária et flúmina * benedícite Dómino: hymnum dícite fontes Dño, allelúja.

5. Stella ista * sicut flam̃a corúscat, et Regem regum Deum demónstrat: Magi eam vidérunt, et magno Regi múnera obtulérunt.

Capitulum. Is. 60.

Surge, illumináre Jerúsalem, quia venit lumen tuum, et glória Dómini super te orta est.

Hymnus.

O sola magnárum úrbium
Major Bethlem, cui cóntigit
Ducem salútis cœ́litus
Incorporátum gígnere.

Quem stella, quæ solis rotam
Vincit decóre, ac lúmine;
Venísse terris núntiat
Cum carne terréstri Deum.

Vidére postquam illum Magi,
Eóa promunt múnera:
Stratíque votis ófferunt
Thus, myrrham, et aurum régium.

Regem Deúmque annúntiant
Thesaúrus, et fragrans odor
Thuris Sabǽi, ac mýrrheus
Pulvis sepúlchrum prædocet.

Jesu, tibi sit glória,
Qui apparuísti Géntibus,
Cum Patre, et almo Spíritu
In sempitérna sǽcula.
Amen.

℣. Adoráte Deum, allelúja. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúja.

Ad Bened. Ant. Hódie cœlésti sponso juncta est Ecclésia, quóniam in Jordáne lavit Christus ejus crímina: currunt cum munéribus Magi ad regáles núptias, et ex aqua facto vino lætántur convívæ, allelúja.

Oratio.

Deus, qui hodiérna die Unigénitum tuum Géntibus stella duce revelásti: concéde propítius; ut qui jam te ex fide cognóvimus, usque ad contemplándam spéciem tuæ celsitúdinis perducámur. Per eúmdem Dóminum.

Ad Primam.

In ℟. br. ℣. Qui apparuísti hódie.

Et sic dic. per totam Octavam.

Ad Tertiam.

Capit. Surge, illumináre. ut supra. 337.

℟. br. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, * Allelúja, allelúja. Reges. ℣. Reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Reges.

℣. Omnes de Saba vénient, allelúja. ℟. Aurum et thus deferéntes, allelúja.

Ad Sextam.

Capitulum. Is. 60.

Leva in circúitu óculos tuos, et vide: omnes isti congregáti sunt, venérunt tibi: fílii tui de longe vénient, et fíliæ tuæ de látere surgent.

℟. br. Omnes de Saba vénient, * Allelúja, allelúja. Omnes. ℣. Aurum et thus deferéntes. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Omnes.

℣. Adoráte Dóminum allelúja. ℟. In aula sancta ejus, allelúja.

Ad Nonam.

Capitulum. Is. 60.

Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes.

℟. br. Adoráte Dóminum, * Allelúja, allelúja. Adoráte. ℣. In aula sancta ejus. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Adoráte.

℣. Adoráte Deum, allelúja. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúja.

In II. Vesperis.

Ant. et Capit. de Laudibus, Psalmi de Dominica. 141.

Et sic dicitur per totam Octavam.

Hymnus et ℣. ut in I. Vesp.

Ad Magnif. Ant. Tribus miráculis ornátum diem sanctum cólimus: hódie stella Magos duxit ad præsépium: hódie vinum ex aqua factum est ad núptias: hódie in Jordáne a Joánne Christus baptizári vóluit, ut salváret nos, allelúja.

Si Epiphania venerit in Sabbato, in II. Vesp. fit commem. Dominicæ infra Octavam.

Ant. Remánsit. ℣. Omnes de Saba. Oratio. Vota, quǽsumus. ut infra. 358.

Infra Octavam Epiphaniæ non fit nisi de Duplicibus primæ classis occurrentibus. Alia Festa novem Lectionum prima die libera post dictam Octavam perpetuo celebrantur. De Festis vero trium Lectionum fit tantum Commemoratio juxta Rubricas.

Ad Matutinum. ℣. Dómine, lábia mea.

Invit. et Hymn., ut supra in Rubrica festi ponitur. 325.

Reliqua omnia ut in die festi, præter Lect. et Ant. ad Benedictus et Magnificat, quæ singulis diebus habentur propriæ, ut sequitur.

De Dominica infra Octavam, in quamcumque diem Octavæ inciderit, fit Officium ut infra ordinatur. 358. Et in ea ponitur Epistola prima ad Corinthios, omissis Lectionibus de Epistola ad Romanos.

Post Dominicam vero continuantur dies Octavæ eodem numero, quo notantur, perinde ac si Dom. non intercessisset. Exempli gratia: Si Dom. venerit in tertia die infra Octavam, prima die post Dom. Lect. II. et III. Nocturni, et Ant. ad Benedictus et Magnificat, dicentur de tertia die infra Octavam, et sic deinceps de aliis. Lect. tamen I. Noct. de Epistola ad Romanos omittuntur, et pro iis sumuntur de Epistola prima ad Corinthios, quæ sequuntur post Dom.; et de ea legitur etiam post Octavam usque ad Dominicam sequentem.

Secunda Die
infra Octavam Epiphaniæ.

In I. Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio i. Cap. 9.

Veritátem dico in Christo, non méntior: testimónium

mihi perhibénte consciéntia mea in Spíritu sancto: quóniam tristítia mihi magna est, et contínuus dolor cordi meo. Optábam enim ego ipse anáthema esse a Christo pro frátribus meis, qui sunt cognáti mei secúndum carnem, qui sunt Israëlítæ, quorum adóptio est filiórum, et glória, et testaméntum, et legislátio, et obséquium, et promíssa: quorum patres, et ex quibus est Christus secúndum carnem, qui est super ómnia Deus benedíctus in sæcula. Amen.

℟. Tria sunt múnera pretiósa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die ista, et habent in se divína mystéria: * In auro, ut ostendátur Regis poténtia: in thure, Sacerdótem magnum consídera: et in myrrha, Domínicam sepultúram. ℣. Salútis nostræ auctórem Magi veneráti sunt in cunábulis, et de thesaúris suis mýsticas ei múnerum spécies obtulérunt. In auro.

Lectio ii.

Non autem quod excíderit verbum Dei. Non enim omnes qui ex Israël sunt, ii sunt Israëlítæ: neque qui semen sunt Abrahæ, omnes fílii: sed in Isaac vocábitur tibi semen: id est, non qui fílii carnis, hi fílii Dei: sed qui fílii sunt promissiónis, æstimántur in sémine. Promissiónis enim verbum hoc est: Secúndum hoc tempus véniam: et erit Saræ fílius. Non solum autem illa: sed et Rebécca ex uno concúbitu habens, Isaac patris nostri.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, Patérna vox audíta est: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic.

Lectio iii.

Cum enim nondum nati fuíssent, aut áliquid boni egíssent, aut mali, (ut secúndum electiónem propósitum Dei manéret) non ex opéribus, sed ex vocánte dictum est ei: Quia major sérviet minóri, sicut scriptum est: Jacob diléxi, Esau autem ódio hábui. Quid ergo dicémus? numquid iníquitas apud Deum? Absit. Móysi enim dicit: Miserébor cujus miséreor: et misericórdiam præstábo cujus miserébor. Igitur non voléntis, neque curréntis, sed miseréntis est Dei.

℟. Reges Tharsis. 328.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 2. de Epiphania, qui est 30. de Tempore.

Lectio iv.

Ad partum Vírginis adorándum Magi ab Oriénte venérunt. Hunc diem hódie celebrámus: huic débitum solemnitáti sermónem persólvimus. Illis dies iste primus illúxit, anniversária nobis festivitáte rédiit. Illi erant primítiæ Géntium, nos pópulus Géntium. Nobis hoc lingua nuntiávit Apostolórum, stella illis tamquam lingua cœlórum: et nobis iídem Apóstoli, tamquam álii cœli, enarravérunt glóriam Dei.

℟. Illumináre, illumináre Jerúsalem, quia venit lux tua: * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et.

Lectio v.

Magnum sacraméntum: in præsépi jacébat, et Magos ab Oriénte ducébat: abscondebátur in stábulo, et agnoscebátur in cœlo: ut ágnitus in cœlo manifestarétur in stábulo, et appellarétur Epiphanía dies iste, quod latíne manifestátio dici potest: simul ejus celsitúdinem humilitatémque comméndans, ut qui in apérto cœlo signis sidéreis monstrabátur magnus, in angústo diversório quæsítus inveniretur inválidus, infantílibus in membris natus, infantilibúsque pannis involútus, adorarétur a Magis, timerétur a malis.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes, * Allelúja, allelúja, allelúja. ℣. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúja, allelúja, allelúja.

Lectio vi.

Tímuit enim eum rex Heródes, eísdem sibi Magis nuntiántibus, cum adhuc quærerent párvulum, quem cognóverant cœlo teste jam natum. Quid erit tribúnal judicántis, quando supérbos reges cunábula terrébant infántis? Quanto consúltius reges, non sicut Heródes, interfícere quærant, sed sicut Magi, pótius adoráre delectántur, jam præsértim eum, qui et ipsam mortem, quam cupiébat inimícus inférre, étiam pro ipsis inimícis ab inimícis sustínuit, eámque in suo

córpore occísus occídit. Pie tímeant reges ad Patris déxteram jam sedéntem, quem rex ímpius tímuit adhuc matris úbera lambéntem.

℟. Magi véniunt. 333.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæórum? Et réliqua.

De Homilía sancti Gregórii Papæ.

Homilia 10. in Evangelia.

Nativitáte Regis nostri cógnita, Heródes ad cállida arguménta convértitur: et ne terréno regno privarétur, renuntiári sibi ubi puer inveniátur, póstulat. Adoráre eum velle se símulat, ut hunc, si inveníri possit, exstínguat. Sed quanta est humána malítia contra consílium divinitátis? Scriptum quippe est: Non est sapiéntia, non est prudéntia, non est consílium contra Dóminum. Nam ea, quæ appáruit stella, Magos perdúcit: natum Regem repériunt, múnera déferunt: et ne redíre ad Heródem débeant, in somnis admonéntur. Sicque fit, ut Jesum, quem quærit Heródes, inveníre non possit. Cujus persóna qui álii, quam hypócritæ designántur, qui dum ficte quærunt, inveníre Dóminum numquam meréntur?

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gaúdio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes.

Lectio viii.

Sed inter hæc sciéndum, quod Priscillianístæ hærétici nasci unumquémque hóminem sub constitutióni bus stellárum putant: et hoc in adjutórium sui erróris assúmunt, quod nova stella éxiit cum Dóminus in carne appáruit: cujus fuísse fatum eámdem, quæ appáruit, stellam putant. Sed si Evangélii verba pensámus, quibus de eádem stella dícitur: Usque dum véniens staret supra, ubi erat puer: dum non puer ad stellam, sed stella ad púerum cucúrrit, si dici lí-

ceat, non stella fatum púeri, sed fatum stellæ is, qui appáruit, puer fuit.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gaúdio magno: * Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum: * Et apértis thesaúris suis, obtulérunt ei múnera, aurum, thus, et myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra ubi erat puer. Et intrántes. Glória. Et apértis.

Lectio ix.

Sed a fidélium córdibus absit, ut áliquid esse fatum dicant. Vitam quippe hóminum solus hic Cónditor, qui creávit, adminístrat. Neque enim propter stellas homo, sed stellæ propter hóminem factæ sunt: et si stella fatum hóminis dícitur, ipsis suis ministériis subésse homo perhibétur. Certe cum Jacob de útero egrédiens, prióris fratris plantam tenéret manu, prior perfécte nequáquam égredi pótuit, nisi súbsequens inchoásset: et tamen cum uno témpore, eodémque moménto utrúmque mater fúderit, non una utriúsque vitæ quálitas fuit.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Bened. Ant. Ab Oriénte * venérunt Magi in Béthlehem adoráre Dóminum: et apértis thesaúris suis, pretiósa múnera obtulérunt: aurum, sicut Regi magno; thus, sicut Deo vero; myrrham sepultúræ ejus, allelúja.

Ad Magnif. Ant. Vidéntes stellam Magi, * gavísi sunt gaúdio magno: et intrántes domum, obtulérunt Dómino aurum, thus, et myrrham, allelúja.

Tertia Die.

In I. Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio i. Cap. 12.

Obsecro ítaque vos fratres per misericórdiam Dei, ut exhibeátis córpora vestra hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, rationábile obséquium vestrum. Et nolíte conformári huic sæculo, sed reformámini in novitáte sensus vestri: ut probétis quæ sit volúntas Dei bona, et benéplacens, et perfécta. Dico enim per grátiam quæ data est mihi, ómnibus qui sunt inter vos: Non plus sápere quam opórtet sápere, sed sápere ad sobrietátem: et unicuíque sicut Deus divísit mensúram fídei.

℟. Tria sunt múnera pretiósa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die ista, et habent in se divína mystéria: * In auro, ut ostendátur Regis poténtia: in thure, Sacerdótem magnum consídera: et in myrrha, Domínicam sepultúram. ℣. Salútis nostræ auctórem Magi veneráti sunt in cunábulis, et de thesaúris suis mýsticas ei múnerum spécies obtulérunt. In auro.

Lectio ii.

Sicut enim in uno córpore multa membra habémus, ómnia autem membra non eúmdem actum habent: ita multi unum corpus sumus in Christo, sínguli autem alter altérius membra. Habéntes autem donatiónes secúndum grátiam, quæ data est nobis, differéntes: sive prophetíam secúndum ratiónem fídei, sive ministérium in ministrándo, sive qui docet in doctrína, qui exhortátur in exhortándo, qui tríbuit in simplicitáte, qui præest in sollicitúdine, qui miserétur in hilaritáte.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, Patérna vox audíta est: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic est.

Lectio iii.

Diléctio sine simulatióne. Odiéntes malum, adhæréntes bono: Caritáte fraternitátis ínvicem diligéntes: Honóre ínvicem præveniéntes: Sollicitúdine non pigri: Spíritu fervéntes: Dómino serviéntes: Spe gaudéntes: In tribulatióne patiéntes: Oratióni instántes: Necessitátibus sanctórum communicántes: Hospitalitátem sectántes. Benedícite persequéntibus vos: benedícite, et nolíte maledícere. Gaudére cum gaudéntibus, flere cum fléntibus: Idípsum ínvicem sentiéntes: Non alta sapiéntes, sed humílibus consentiéntes.

℟. Reges Tharsis. 328.

In II. Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Epíscopi.

Serm. 2. de Epiphania.

Lectio iv.

Cum tam multi jam nati, atque defúncti essent reges Judæórum, numquid quemquam eórum adorándum Magi quæsiérunt? Non, quia nec quemquam eórum cœlo loquénte didicérunt. Verúmtamen, quod prætereúndum non est, hæc Ma-

górum illuminátio magnum testimónium cæcitátis éxstitit Judæórum. In terra eórum isti requirébant, quem illi in sua non agnoscébant.

℟. Illumináre, illumináre Jerúsalem, quia venit lux tua: *Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et glória.

Lectio v.

Apud eos isti infántem invenérunt, quem illi apud se negavérunt. In his terris de longínquo isti et peregríni púerum Christum nondum verba proméntem adoravérunt, ubi cives illi júvenem mirácula faciéntem crucifixérunt. Isti in membris parvis Deum adoravérunt, illi in magnis factis nec tamquam hómini pepercérunt: quasi plus fúerit vidére novam stellam in ejus nativitáte fulgéntem, quam solem ejus in morte lugéntem.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes, * Allelúja, allelúja, allel. ℣. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúja, allelúja, allelúja.

Lectio vi.

Jam vero quod éadem stella, quæ Magos perdúxit ad locum, ubi erat cum matre Vírgine Deus infans, quæ útique póterat eos ad ipsam perdúcere civitátem, se tamen subtráxit, nec eis prorsus appáruit, donec de civitáte, in qua Christus nascerétur, iídem ipsi interrogaréntur Judǽi, et ipsi eam secúndum divínæ Scriptúræ testimónium nominárent, ipsi dícerent: In Béthlehem Judæ. Sic enim scriptum est: Et tu Béthlehem terra Juda, non es mínima in princípibus Juda: ex te enim éxiet Dux, qui regat pópulum meum Israël. Quid áliud hic significávit divína providéntia, nisi apud Judǽos solas divínas lítteras remansúras, quibus Gentes instrueréntur, illi excæcaréntur?

℟. Magi véniunt. 333.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæórum? Et réliqua.

De Homilía sancti Gregórii Papæ.

Ex Homilia 10. in Evangelia.

Magi vero aurum, thus, et myrrham déferunt. Aurum quippe Regi cóngruit, thus vero in Dei sacrifícium pónitur, myrrha autem mortuórum córpora condiúntur. Eum ergo Magi, quem adórant, étiam mýsticis munéribus prædicant: auro Regem, thure Deum, myrrha mortálem. Sunt vero nonnúlli hærétici, qui hunc Deum credunt, sed ubíque regnáre nequáquam credunt. Hi profécto ei thus ófferunt, sed offérre étiam aurum nolunt. Et sunt nonnúlli, qui hunc Regem exístimant, sed Deum negant. Hi vidélicet ei aurum ófferunt, sed offérre thus nolunt.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat: * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gaúdio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes.

Lectio viii.

Et sunt nonnúlli, qui hunc et Deum et Regem faténtur, sed assumpsísse carnem mortálem negant. Hi nimírum ei aurum et thus ófferunt, sed offérre myrrham assúmptæ mortalitátis nolunt. Nos ítaque nato Dómino offerámus aurum, et hunc ubíque regnáre fateámur: offerámus thus, ut credámus, quod is qui in témpore appáruit, Deus ante témpora éxstitit: offerámus myrrham, ut eum, quem crédimus in sua divinitáte impassíbilem, credámus étiam in nostra fuísse carne mortálem.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gaúdio magno: * Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum: * Et apértis thesaúris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, et myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra ubi erat puer. Et intrántes. Glória. Et apértis.

Lectio ix.

Quamvis in auro, thure, et myrrha intélligi et áliud potest. Auro namque sapiéntia designátur, Salomóne attestánte, qui ait: Thesaúrus desiderábilis requiéscit in ore sapiéntis. Thure autem, quod Deo incénditur, virtus oratiónis

exprímitur, Psalmísta testánte, qui dicit: Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo. Per myrrham vero carnis nostræ mortificátio figurátur. Unde sancta Ecclésia de suis operáriis usque ad mortem pro Deo certántibus dicit: Manus meæ distillavérunt myrrham.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Bened. Ant. Tria sunt múnera, * quæ obtulérunt Magi Dómino, aurum, thus, et myrrham, Fílio Dei, Regi magno, allel.

Ad Magnif. Ant. Lux de luce * apparuísti Christe, cui Magi múnera ófferunt, allelúja, allelúja, allelúja.

Quarta Die.

In I. Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio i. Cap. 13.

Omnis ánima potestátibus sublimióribus súbdita sit: Non est enim potéstas nisi a Deo: quæ autem sunt, a Deo ordinátæ sunt. Itaque qui resístit potestáti, Dei ordinatióni resístit. Qui autem resístunt, ipsi sibi damnatiónem acquírunt: nam príncipes non sunt timóri boni óperis, sed mali. Vis autem non timére potestátem? Bonum fac: et habébis laudem ex illa: Dei enim miníster est tibi in bonum.

℟. Tria sunt múnera pretiósa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die ista, et habent in se divína mystéria: * In auro, ut ostendátur Regis poténtia: in thure, Sacerdótem magnum consídera: et in myrrha, Domínicam sepultúram. ℣. Salútis nostræ auctórem Magi veneráti sunt in cunábulis, et de thesaúris suis mýsticas ei múnerum spécies obtulérunt. In auro.

Lectio ii.

Si autem malum féceris, time: non enim sine causa gládium portat. Dei enim miníster est: vindex in iram ei, qui malum agit. Ideo necessitáte súbditi estóte non solum propter iram, sed étiam propter consciéntiam. Ideo enim et tribúta præstátis: minístri enim Dei sunt, in hoc ipsum serviéntes. Réddite ergo ómnibus débita: cui tribútum, tribútum: cui vectígal, vectígal: cui timórem, timórem: cui honórem, honórem.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, Patérna vox audíta est: *

Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic est.

Lectio iii.

Némini quidquam debeátis, nisi ut ínvicem diligátis: qui enim díligit próximum, legem implévit. Nam, Non adulterábis, Non occídes, Non furáberis, Non falsum testimónium dices, Non concupísces: et si quod est áliud mandátum, in hoc verbo instaurátur: Díliges próximum tuum sicut teípsum. Diléctio próximi malum non operátur. Plenitúdo ergo legis est diléctio.

℟. Reges Tharsis. 328.

In II. Nocturno.

Sermo S. Leónis Papæ.

Serm. 1. de Epiphania.

Lectio iv.

Celebráto próximo die, quo intemeráta virgínitas humáni géneris édidit Salvatórem, Epiphaníæ nobis, dilectíssimi, veneránda festívitas dat perseverántiam gaudiórum: ut inter cognatárum solemnitátum vicína sacraménta, exsultatiónis vigor, et fervor fídei non tepéscat. Ad ómnium enim hóminum spectat salútem, quod infántia mediatóris Dei et hóminum, jam univérso declarabátur mundo, cum adhuc exíguo detinerétur oppídulo.

℟. Illumináre, illumináre Jerúsalem, quia venit lux tua: * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et glória.

Lectio v.

Quamvis enim Israëlíticam gentem, et ipsíus gentis unam famíliam delegísset, de qua natúram univérsæ humanitátis assúmeret: nóluit tamen intra matérnæ habitatiónis angústias ortus sui latére primórdia: sed mox ab ómnibus vóluit agnósci, qui dignátus est pro ómnibus nasci. Tribus ígitur Magis in regióne Oriéntis stella novæ claritátis appáruit, quæ illústrior céteris pulchriórque sidéribus, fácile in se intuéntium óculos animósque convérteret: ut conféstim adverterétur, non esse otiósum, quod tam insólitum videbátur.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes, * Allelúja, alle-

lúja, allel. ℣. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúja, allelúja, allelúja.

Lectio vi.

Dedit ergo aspiciéntibus intelléctum, qui præstitit signum: et quod fecit intélligi, fecit inquíri, et se inveniéndum óbtulit requisítus. Sequúntur tres viri supérni lúminis ductum, et prævii fulgóris indícium inténta contemplatióne comitántes, ad agnitiónem veritátis, grátiæ splendóre ducúntur: qui humáno sensu significátum sibi Regis ortum æstimavérunt in civitáte régia esse quæréndum. Sed qui servi suscéperat formam, et non judicáre vénerat, sed judicári, Béthlehem præelégit nativitáti, Jerosólymam passióni.

℟. Magi véniunt. 333.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæórum? Et réliqua.

De Homilía sancti Gregórii Papæ.

Ex Homilia 10. in Evangelia.

Magnum vero nobis áliquid Magi ínnuunt, quod in regiónem suam per áliam viam revertúntur. In eo namque quod admóniti fáciunt, nobis profécto insínuant, quid faciámus. Régio quippe nostra paradísus est: ad quam, Jesu cógnito, redíre per viam, qua vénimus, prohibémur. A regióne étenim nostra superbiéndo, inobediéndo, visibília sequéndo, cibum vétitum gustándo discéssimus: sed ad eam necésse est, ut flendo, obediéndo, visibília contemnéndo, atque appetítum carnis refrenándo redeámus.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat: * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gaúdio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes.

Lectio viii.

Per áliam ergo viam ad regiónem nostram regrédimur: quóniam qui a paradísi gaúdiis per delectaménta discéssimus, ad

hæc per laménta revocámur. Unde necésse est, fratres caríssimi, ut semper pávidi, sempérque suspécti, ponámus ante óculos cordis, hinc culpas óperis, illinc judícium extrémæ districtiónis. Pensémus, quam districtus judex véniat, qui judícium minátur, et latet: terróres peccatóribus inténtat, et tamen adhuc sústinet: et idcírco veníre cítius differt, ut minus invéniat quod condémnet.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gaúdio magno: * Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum: * Et apértis thesaúris suis obtulérunt ei múnera: aurum, thus, et myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra ubi erat puer. Et intrántes. Glória. Et apértis.

Lectio ix.

Puniámus flétibus culpas, et cum Psalmístæ voce, præveniámus fáciem ejus in confessióne. Voluptátum nos ergo fallácia nulla decípiat, nulla vana lætítia sedúcat. In próximo namque est judex, qui dixit: Væ vobis, qui ridétis nunc; quia lugébitis et flébitis. Hinc enim Sálomon ait: Risus dolóri miscébitur: et, Extréma gaúdii luctus óccupat. Hinc íterum dicit: Risum deputávi errórem, et gaúdio dixi, Quid frustra decíperis? Hinc rursus ait: Cor sapiéntium ubi tristítia est: et cor stultórum ubi lætítia.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Bened. Ant. Vídimus stellam ejus * in Oriénte, et vénimus cum munéribus adoráre Dóminum.

Ad Magnif. Ant. Interrogábat * Magos Heródes: Quod signum vidístis super natum Regem? Stellam vídimus fulgéntem, cujus splendor illúminat mundum.

Quinta Die.

In I. Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio i. Cap. 14.

Infírmum autem in fide assúmite, non in disceptatiónibus cogitatiónum. Alius enim credit se manducáre ómnia: qui autem infírmus est, olus mandúcet. Is qui mandúcat, non manducántem non spernat: et qui non mandúcat, manducántem non júdicet: Deus enim illum assúmpsit. Tu quis

es, qui júdicas aliénum servum? Dómino suo stat, aut cadit: stabit autem: potens est enim Deus statúere illum.

℟. Tria sunt múnera pretiósa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die ista, et habent in se divína mystéria: * In auro, ut ostendátur Regis poténtia; in thure, Sacerdótem magnum consídera: et in myrrha, Domínicam sepultúram. ℣. Salútis nostræ auctórem Magi veneráti sunt in cunábulis, et de thesaúris suis mýsticas ei múnerum spécies obtulérunt. In auro.

Lectio ii.

Nam álius júdicat diem inter diem: álius autem júdicat omnem diem: unusquísque in suo sensu abúndet. Qui sapit diem, Dómino sapit: Et qui mandúcat, Dómino mandúcat: grátias enim agit Deo. Et qui non mandúcat, Dómino non mandúcat, et grátias agit Deo. Nemo enim nostrum sibi vivit, et nemo sibi móritur. Sive enim vívimus, Dómino vívimus: sive mórimur, Dómino mórimur. Sive ergo vívimus, sive mórimur, Dómini sumus.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, Patérna vox audíta est: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic est.

Lectio iii.

In hoc enim Christus mórtuus est, et resurréxit: ut et mortuórum et vivórum dominétur. Tu autem quid júdicas fratrem tuum? aut tu quare spernis fratrem tuum? Omnes enim stábimus ante tribúnal Christi. Scriptum est enim: Vivo ego, dicit Dóminus, quóniam mihi flectétur omne genu: et omnis lingua confitébitur Deo. Itaque unusquísque nostrum pro se ratiónem reddet Deo. Non ergo ámplius ínvicem judicémus.

℟. Reges Tharsis. 328.

In II. Nocturno.

Sermo S. Máximi Epíscopi.

Homilia 1. de Epiphania.

Lectio iv.

In hac, dilectíssimi, celebritáte, sicut relátu patérnæ traditiónis instrúimur, multíplici nobis est festivitáte lætándum. Ferunt enim, hódie Christum Dóminum nostrum vel stella duce a Géntibus adorátum; vel invitátum ad núptias, aquas

in vina vertísse; vel suscépto a Joánne baptísmate, consecrásse fluénta Jordánis, suúmque simul purificásse Baptístam.

℟. Illumináre, illumináre Jerúsalem, quia venit lux tua: * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et glória.

Lectio v.

Sed quid potíssimum præsénti hoc factum sit die, nóverit ipse qui fecit: nos tamen crédere, nec dubitáre debémus, quidquid illud est, factum esse pro nobis. Nam quod eum fulgentióris stellæ rádiis incitáti adoravére Chaldæi, Deum verum Géntibus spes data est adorándi. Quod aquæ novo sunt órdine in vina mutátæ, novi nobis póculi prælibátum est sacraméntum. Quod autem baptizátus est Agnus Dei, regenerántis baptísmi salutáre nobis munus est dedicátum.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes, * Allelúja allelúja, allel. ℣. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúja, allelúja, allelúja.

Lectio vi.

Opórtet ítaque nos, fratres, ad honórem Salvatóris nostri, cujus nativitátem débita nuper cum exsultatióne transégimus, omni cum devotióne étiam hunc virtútum ejus celebráre natálem. Et quam recte tria hæc nobis uno acta in die mystéria prædicántur, qui ineffábilis Trinitátis arcánum uno Dei sub nómine confitémur. Per hæc ergo mirácula Christus Dóminus Redémptor noster óculis se vóluit reveláre mortálium, quátenus invisíbilis ejus divínitas, quæ latébat in hómine, in ópere non latéret.

℟. Magi véniunt. 333.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Judæ in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæórum? Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 1. Comment. in cap. 2. Matth.

Vídimus enim stellam ejus in Oriénte. Ad confusió-

nem Judæórum, ut nativitátem Christi a Géntibus díscerent, óritur in Oriénte stella; quam futúram, Bálaam, cujus successóres erant, vaticínio nóverant. Lege Numerórum librum. Deferúntur autem Magi stellæ indício in Judǽam, ut sacerdótes a Magis interrogáti, ubi Christus nascerétur, inexcusábiles fíerent de advéntu ejus.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat: * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gaúdio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes.

Lectio viii.

At illi dixérunt ei: In Béthlehem Judǽæ. Librariórum hic error est. Putámus enim ab Evangelísta primum éditum, sicut in ipso Hebráico légimus, Judæ, non Judǽæ. Quæ est enim aliárum géntium Béthlehem, ut ad distinctiónem ejus, hic Judǽæ ponerétur? Judæ autem idcírco scríbitur, quia est et ália Béthlehem in Galilǽa. Lege librum Jesu fílii Nave. Dénique et in ipso testimónio, quod de Michǽæ prophetía sumptum est, ita habétur: Et tu Béthlehem terra Juda.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gaúdio magno: * Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum: * Et apértis thesaúris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, et myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra ubi erat puer. Et intrántes. Glória. Et apértis.

Lectio ix.

Et apértis thesaúris suis, obtulérunt ei múnera, aurum, thus, et myrrham. Pulchérrime múnerum sacraménta Juvéncus Présbyter uno versículo comprehéndit: Thus, aurum, myrrham, Regíque, hominíque, Deóque dona ferunt. Et respónso accépto in somnis, ne redírent ad Heródem, per áliam viam revérsi sunt in regiónem suam. Qui múnera obtúlerant Dómino, consequénter respónsum accípiunt, non per Angelum, sed per ipsum Dóminum: ut meritórum Joseph privilégium demonstrarétur. Revertúntur autem per áliam viam: quia infidelitáti miscéndi non erant Judæórum. Te Deum. 18.

Ad Bened. Ant. Omnes natiónes * vénient a longe, portántes múnera sua, allel.

Ad Magnif. Ant. Omnes de Saba * vénient, aurum et thus deferéntes, allelúja, allelúja.

Sexta Die.

In I. Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio i. Cap. 15.

Debémus autem nos firmióres imbecillitátes infirmórum sustinére, et non nobis placére. Unusquísque vestrum próximo suo pláceat in bonum, ad ædificatiónem. Etenim Christus non sibi plácuit, sed sicut scriptum est: Impropéria improperántium tibi cecidérunt super me. Quæcúmque enim scripta sunt, ad nostram doctrínam scripta sunt: ut per patiéntiam et consolatiónem Scripturárum, spem habeámus.

℞. Tria sunt múnera pretiósa, quæ obtulérunt Magi Dómino in die ista, et habent in se divína mystéria: * In auro, ut ostendátur Regis poténtia: in thure, Sacerdótem magnum consídera: et in myrrha, Domínicam sepultúram. ℣. Salútis nostræ auctórem Magi veneráti sunt in cunábulis, et de thesaúris suis mýsticas ei múnerum spécies obtulérunt. In auro.

Lectio ii.

Deus autem patiéntiæ et solátii, det vobis idípsum sápere in altérutrum secúndum Jesum Christum: ut unánimes, uno ore honorificétis Deum, et Patrem Dómini nostri Jesu Christi. Propter quod suscípite ínvicem, sicut et Christus suscépit vos in honórem Dei. Dico enim Christum Jesum minístrum fuísse circumcisiónis propter veritátem Dei, ad confirmándas promissiónes patrum: Gentes autem super misericórdia honoráre Deum, sicut scriptum est: Proptérea confitébor tibi in Géntibus Dómine, et nómini tuo cantábo. Et íterum dicit: Lætámini Gentes cum plebe ejus. Et íterum: Laudáte omnes Gentes Dóminum, et magnificáte eum omnes pópuli.

℞. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, Patérna vox audíta est: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic est.

Lectio iii.

Et rursus Isaías ait: Erit radix Jesse, et qui exsúrget régere Gentes, in eum Gentes sperábunt. Deus autem spei répleat vos omni gaúdio et pace in credéndo: ut abundétis in spe, et virtúte Spíritus sancti. Certus sum autem fratres mei et ego ipse de vobis, quóniam et ipsi pleni estis dilectióne, repléti omni sciéntia, ita ut possítis altérutrum monére. Audácius autem scripsi vobis fratres ex parte, tamquam in memóriam vos redúcens: propter grátiam, quæ data est mihi a Deo, ut sim minister Christi Jesu in Géntibus: sanctíficans Evangélium Dei, ut fiat oblátio Géntium accépta, et sanctificáta in Spíritu sancto.

℟. Reges Tharsis. 328.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Fulgéntii Epíscopi.

Ex Serm. 5. qui est de Epiphania, sub initium.

Lectio iv.

Ipse Deus, qui sibi in véteri testaménto primítias offérri mandávit, homo natus Géntium primítias suo cúltui dedicávit. Pastóres fuérunt primítiæ Judæórum: Magi facti sunt primítiæ Géntium. Illi de próximo addúcti, isti de longínquo redúcti. Ubi est, ínquiunt, qui natus est Rex Judæórum? De Heróde rege Judæórum fílii jam fúerant nati. Archeláus natus est in palátio, Christus in diversório. Archeláus natus, est in lecto argénteo pósitus, Christus autem natus, in præsépio est brevíssimo collocátus: et tamen ille natus in palátio contémnitur, iste natus in diversório quǽritur: ille a Magis nullátenus nominátur, iste invéntus supplíciter adorátur.

℟. Illumináre, illumináre Jerúsalem, quia venit lux tua: * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et glória.

Lectio v.

Quis est iste Rex Judæórum? Pauper et dives, húmilis et sublímis. Quis est iste Rex Judæórum, qui portátur ut párvulus, adorátur ut Deus? parvus in præsépio, im̃énsus in cœlo: vilis in pannis, pretiósus in stellis. Quid est quod sic turbáris Heródes? Rex iste,

qui natus est, non venit reges pugnándo superáre, sed moriéndo mirabíliter subjugáre. Nec ídeo natus est, ut tibi succédat, sed ut in eum mundus fidéliter credat. Venit ergo, non ut pugnet vivus, sed ut triúmphet occísus.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes, * Allelúja, allelúja, allel. ℣. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúja, allelúja, allelúja.

Lectio vi.

Puer iste, qui nunc a Magis dícitur Rex Judæórum, idem Creátor est, et Dóminus Angelórum. Quaprópter cujus times infántiam nascéntis, magis timére debes omnipoténtiam judicántis. Noli eum timére regni tui successórem, sed time infidelitátis tuæ justíssimum damnatórem. Ite, inquit, et renuntiáte mihi, ut et ego véniens adórem eum. O callíditas ficta, o incredúlitas ímpia, o nequítia fraudulénta! Sanguis Innocéntium, quem crudéliter effudísti, attestátur quid de hoc púero voluísti.

℟. Magi véniunt. 333.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 2.

Cum natus esset Jesus in Béthlehem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jerosólymam, dicéntes: Ubi est qui natus est Rex Judæórum? Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 2. in Lucæ cap. 2. post init.

Quæ sunt ista veræ fídei múnera? Aurum Regi, thus Deo, myrrha defúncto. Aliud enim Regis insígne, áliud divínæ sacraméntum potestátis, áliud honor est sepultúræ, quæ non corrúmpat corpus mórtui, sed resérvet. Nos quoque, qui hæc audímus, et légimus, de thesaúris nostris tália, fratres, múnera proferámus. Habémus enim thesaúrum in vasis fictílibus. Si ígitur in teípso quod es, non ex te debes æstimáre, sed ex Christo: quanto magis in Christo non tua debes æstimáre, sed Christi?

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat: * Vi-

déntes autem eam, gavísi sunt gaúdio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes.

Lectio viii.

Ergo Magi de thesaúris suis ófferunt múnera. Vultis scire quam bonum méritum hábeant? Stella ab his vidétur: ubi Heródes est, non vidétur; ubi Christus est, rursus vidétur, et viam demónstrat. Ergo stella hæc via est, et via Christus: quia secúndum incarnatiónis mystérium Christus est stella. Oriétur enim stella ex Jacob, et exsúrget homo ex Israël. Dénique ubi Christus, et stella est. Ipse enim est stella spléndida, et matutína. Sua ígitur ipse luce se signat.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gaúdio magno: * Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum: * Et apértis thesaúris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, et myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra ubi erat puer. Et intrántes. Glória Patri. Et apértis.

Lectio ix.

Accipe áliud documéntum. Alia venérunt via Magi, ália rédeunt. Qui enim Christum víderant, Christum intelléxerant; melióres útique, quam vénerant, revertúntur. Duæ quippe sunt viæ: una, quæ ducit ad intéritum; ália, quæ ducit ad regnum. Illa peccatórum est, quæ ducit ad Heródem: hæc Christus est, qua redítur ad pátriam. Hic enim temporális est incolátus, sicut scriptum est: Multum íncola facta est ánima mea.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Bened. Ant. Vénient ad te, * qui detrahébant tibi, et adorábunt vestígia pedum tuórum.

Ad Magnif. Ant. Admóniti Magi * in somnis, per áliam viam revérsi sunt in regiónem suam.

Sabbato
infra Octavam Epiphaniæ.

Ad Vesperas.

Capitulum. Rom. 12.

Fratres: Obsecro vos per misericórdiam Dei, ut exhibeátis córpora vestra hóstiam viventem, sanctam, Deo placéntem, rationábile obséquium vestrum.

Hymnus. Crudélis Heródes. 325.

℣. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent. ℟. Reges Arabum et Saba dona addúcent.

Ad Magnif. Ant. Remánsit * puer Jesus in Jerúsalem, et non cognovérunt paréntes ejus, existimántes illum esse in comitátu: et requirébant eum inter cognátos et notos.

Oratio.

Vota, quæsumus Dómine, supplicántis pópuli cœlésti pietáte proséquere: ut et quæ agénda sunt, vídeant, et ad implénda quæ víderint, convaléscant. Per Dóminum.

Deinde fit commem. Epiph. per Ant. quæ occurrit secundum ordinem dierum infra Octavam.

℣. Omnes de Saba vénient, allelúja. ℟. Aurum et thus deferéntes, allelúja.

Nisi dicta sit Ant. Omnes de Saba vénient; tunc enim legitur

℣. Adoráte Deum, allelúja. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúja.

Oratio. Deus, qui. 325.

Dominica infra Octavam Epiphaniæ.

Totum Officium dicitur de Epiphania, præter Lectiones, Capitula, Ant. ad Bened. et ad Magnif., et Orationem.

In I. Noct. ponitur Epistola I. ad Corinthios, quæ inferius post Octavam habetur. 367; et legitur de ea sequentibus diebus. Lectiones vero, quæ aliquando supersunt de Epistola ad Romanos, eo anno prætermittuntur.

Quando Epiphania in Dominica venerit, Sabbato sequenti fit Officium de Dominica, et Feria VI. Vesperæ a Capit. de Dom. cum commem. Octavæ.

In I. Noct. leguntur Lect. de Epistola ad Romanos, ut infra: Epistola vero ad Corinthios tunc ponitur ipsa die Dominica in Officio Octavæ.

In I. Nocturno.

De Epístola ad Romános.

Lectio i. Cap. 16.

Comméndo autem vobis Phœben sorórem nostram, quæ est in ministério Ecclésiæ, quæ est in Cenchris: ut eam suscipiátis in Dómino digne sanctis: et assistátis ei in quocúmque negótio vestri indigúerit: étenim ipsa quoque ástitit multis, et mihi ipsi. Salutáte Priscam et Aquilam adjutóres meos in Christo Jesu; (qui pro ánima mea suas cervíces supposuérunt: quibus non solus ego grátias ago, sed et cunctæ Ecclésiæ Géntium) et domésticam Ecclésiam eórum.

℟. Hódie in Jordáne baptizáto Dómino apérti sunt cœli, et sicut colúmba su-

per eum Spíritus mansit, et vox Patris intónuit: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Descéndit Spíritus sanctus corporáli spécie sicut colúmba in ipsum, et vox de cœlo facta est. Hic est Fílius meus.

Lectio ii.

Rogo autem vos fratres, ut observétis eos, qui dissensiónes et offendícula præter doctrínam, quam vos didicístis, fáciunt, et declináte ab illis. Hujuscémodi enim Christo Dómino nostro non sérviunt, sed suo ventri: et per dulces sermónes, et benedictiónes sedúcunt corda innocéntium. Vestra enim obediéntia in omnem locum divulgáta est. Gaúdeo ígitur in vobis. Sed volo vos sapiéntes esse in bono, et símplices in malo.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, Patérna vox audíta est: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic est.

Lectio iii.

Salútat vos Timótheus adjútor meus, et Lúcius, et Jason, et Sosípater cognáti mei. Salúto vos ego Tértius, qui scripsi epístolam, in Dómino. Salútat vos Cajus hospes meus, et univérsa Ecclésia. Salútat vos Erástus arcárius civitátis, et Quartus frater. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum ómnibus vobis. Amen.

℟. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent: * Reges Arabum et Saba dona Dómino Deo addúcent. ℣. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes. Reges. Glória Patri. Reges.

In II. Nocturno.

Sermo S. Leónis Papæ.

Serm. 4. de Epiphania.

Lectio iv.

Justum et rationábile, dilectíssimi, veræ pietátis obséquium est, in diébus, qui divínæ ópera misericórdiæ protestántur, toto corde gaudére, et honorífice ea, quæ ad salútem nostram gesta sunt, celebráre, vocánte nos ad hanc devotiónem ipsa recurréntium témporum lege, quæ nobis post diem, in quo coætérnus Patri Fílius Dei natus ex Vírgine est, brevi intervállo Epiphaníæ íntulit festum, ex apparitióne Dómini consecrátum.

℟. Illumináre, illumináre Jerúsalem, quia venit lux

tua: * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et glória.

Lectio v.

In quo fídei nostræ magnum præsídium providéntia divína constítuit: ut, dum solémni veneratióne recólitur adoráta in exórdiis suis Salvatóris infántia, per ipsa originália documénta probarétur veri hóminis in Christo orta natúra. Hoc enim est, quod justíficat ímpios: hoc est, quod ex peccatóribus facit sanctos, si in uno eodémque Dómino nostro Jesu Christo et vera Déitas, et vera credátur humánitas: Déitas, qua ante ómnia sǽcula in forma Dei æquális est Patri: humánitas, qua novíssimis diébus in forma servi unítus est hómini.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes, * Allelúja, allelúja, allel. ℣. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúja, allelúja, allelúja.

Lectio vi.

Ad roborándum ergo hanc fidem, quæ contra omnes pronuntiabátur erróres, ex magna gestum est divíni pietáte consílii, ut gens in longínqua Orientális plagæ regióne consístens, quæ spectandórum síderum arte pollébat, signum nati púeri, qui supra omnem Israël esset regnatúrus, accíperet. Nova étenim cláritas apud Magos stellæ illustrióris appáruit, et intuéntium ánimos ita admiratióne sui splendóris implévit, ut nequáquam sibi créderent negligéndum, quod tanto nuntiabátur indício.

℟. Magi véniunt ab Oriénte Jerosólymam, quæréntes, et dicéntes: Ubi est qui natus est, cujus stellam vídimus? * Et vénimus adoráre Dóminum. ℣. Vídimus stellam ejus in Oriénte. Et. Glória Patri. Et.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 2. f.

Cum factus esset Jesus annórum duódecim, ascendéntibus illis Jerosólymam secúndum consuetúdinem diéi festi, consummatísque diébus, cum redírent, remánsit puer Jesus in Jerúsalem. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 2. in cap. 2. Lucæ, in fine.

A duodécimo anno, ut légimus, Domínicæ súmitur disputatiónis exórdium. Hic enim prædicándæ fídei evangelizántium númerus debebátur. Nec otióse ímmemor suórum secúndum carnem paréntum, qui secúndum carnem útique sapiéntia Dei implebátur et grátia, post tríduum reperítur in templo: ut esset indício, quia post tríduum triumphális illíus passiónis, in sede cœlésti, et honóre divíno, fídei nostræ se suscitátus offérret, qui mórtuus credebátur.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gaúdio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes.

Lectio viii.

Quid est quod me quærebátis? Duæ sunt in Christo generatiónes: una est patérna, matérna áltera. Patérna illa divínior; matérna vero, quæ in nostrum labórem usúmque descéndit. Et ídeo quæ supra natúram, supra ætátem, supra consuetúdinem fiunt, non humánis assignánda virtútibus, sed divínis referénda sunt potestátibus. Alibi eum ad ministérium mater impéllit, hic mater argúitur, quia adhuc quæ humána sunt, éxigat. Sed cum hic duódecim describátur annórum, illic discípulos habére dicátur; vides matrem didicísse a fílio, ne exígeret a validióre ministérium, quæ stupébat in junióre miráculum.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gaúdio magno: * Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum: * Et apértis thesaúris suis obtulérunt ei múnera, aurum, thus, et myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra ubi erat puer. Et intrántes. Glória. Et apértis.

Lectio ix.

Et venit Názareth, et erat súbditus illis. Quid enim magíster virtútis, nisi offícium pietátis impléret? Et mirámur, si Patri defert, qui súbditur matri? Non útique infirmitátis, sed pietátis ista subjéctio est: at-

tóllat licet sævis emíssus látebris cóluber perfídiæ caput, et serpentínis évomat venéna pectóribus. Cum dicit se Fílius missum, majórem hæréticus appéllet Patrem, ut imperféctum Fílium dicat, qui potest habére majórem: ut aliénis auxíliis ásserat eum, qui míttitur, indigére. Numquid et humáno egébat auxílio, ut matérno servíret império?

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes

et per Horas.

Ant. 1. Ante lucíferum génitus, * et ante sæcula Dóminus Salvátor noster hódie mundo appáruit.

Ps. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. Venit lumen tuum * Jerúsalem, et glória Dómini super te orta est, et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, allelúja.

3. Apértis thesaúris suis * obtulérunt Magi Dómino aurum, thus, et myrrham, allelúja.

4. Mária et flúmina * benedícite Dómino: hymnum dícite fontes Dómino, allel.

5. Stella ista * sicut flamma corúscat, et Regem regum Deum demónstrat: Magi eam vidérunt, et magno Regi múnera obtulérunt.

Capitulum. Rom. 12.

Fratres: Obsecro vos per misericórdiam Dei, ut exhibeátis córpora vestra hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, rationábile obséquium vestrum.

Hymnus. O sola magnárum. 337.

℣. Adoráte Deum, allelúja. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúja.

Ad Bened. Ant. Remánsit * puer Jesus in Jerúsalem, et non cognovérunt paréntes ejus, existimántes illum esse in comitátu: et requirébant eum inter cognátos et notos.

Oratio.

Vota, quæsumus Dómine, supplicántis pópuli cœlésti pietáte proséquere: ut et quæ agénda sunt, vídeant, et ad impléndam quæ víderint, convaléscant. Per Dóminum.

Deinde fit commemoratio de Epiphania.

Ant. Hódie cœlésti sponso juncta est Ecclésia, quóniam in Jordáne lavit Christus ejus crímina: currunt cum munéribus Magi ad regáles núptias, et ex aqua facto vino lætántur convívæ, allelúja.

℣. Omnes de Saba vénient, allelúja. ℟. Aurum et thus deferéntes, allelúja.

Oratio.

Deus, qui hodiérna die Unigénitum tuum Géntibus stella duce revelásti: concéde propítius; ut qui jam te ex fide cognóvimus, usque ad contemplándam spéciem tuæ celsitúdinis perducámur. Per eúmdem Dóminum.

Ad Tertiam.

Capit. Fratres: Obsecro. ut supra. 362.

℟. br. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, * Allelúja, allelúja. Reges. ℣. Reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Reges Tharsis.

℣. Omnes de Saba vénient, allelúja. ℟. Aurum et thus deferéntes, allelúja.

Ad Sextam.

Capitulum. Rom. 12.

Dico enim per grátiam quæ data est mihi, ómnibus qui sunt inter vos: Non plus sápere quam opórtet sápere, sed sápere ad sobrietátem.

℟. br. Omnes de Saba vénient, * Allelúja, allelúja. Omnes. ℣. Aurum et thus deferéntes. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Omnes.

℣. Adoráte Dóminum, allelúja. ℟. In aula sancta ejus, allelúja.

Ad Nonam.

Capitulum. Rom. 12. b.

Sicut enim in uno córpore multa membra habémus, ómnia autem membra non eúmdem actum habent: ita multi unum corpus sumus in Christo, sínguli autem alter altérius membra in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. br. Adoráte Dóminum, * Allelúja, allelúja. Adoráte. ℣. In aula sancta ejus. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Adoráte.

℣. Adoráte Deum, allelúja. ℟. Omnes Angeli ejus, allelúja.

Ad Vesperas.

Ant. de Laud. 362. Ps. de Dominica. 141.

Capit. Fratres: Obsecro. ut supra. 362.

Hymnus. Crudélis Heródes. 325.

℣. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent. ℟. Reges Arabum et Saba dona addúcent.

Ad Magnif. Ant. Fili, quid fecísti * nobis sic? Ego et pater tuus doléntes quærebámus te. Quid est quod me quærebátis? nesciebátis

quia in iis, quæ Patris mei sunt, opórtet me esse?

Oratio. Vota, quǽsumus Dómine. ut supra. 362.

Et fit commem. de Epiphania.

Ant. Tribus miráculis ornátum diem sanctum cólimus: hódie stella Magos duxit ad præsépium: hódie vinum ex aqua factum est ad núptias: hódie in Jordáne a Joánne Christus baptizári vóluit, ut salváret nos, allelúja.

℣. Omnes de Saba vénient, allelúja. ℟. Aurum et thus deferéntes, allelúja.

Oratio. Deus, qui hodiérna die. ut supra. 363.

Si Octava Epiphaniæ venerit in Dominica, nihil fit de Dominica in ipsa die Octava, sed tantum in I. Vesp. diei Octavæ fit commem. pro II. Vesp. Dominicæ infra Oct., de qua celebratum est Officium eo die. Ant. Fili, quid fecísti. ℣. Omnes de Saba. qui Versus etiam dicitur, quando Octava Epiphaniæ venerit in Feria II. pro comm. Dominicæ in I. Vesperis diei Octavæ.

In die Octava Epiphaniæ.

Duplex.

In I. Vesp. omnia dicuntur sicut in I. Vesperis Epiph. 325. excepta Oratione, quæ dicitur ut sequitur.

Oratio.

Deus, cujus Unigénitus in substántia nostræ carnis appáruit: præsta, quǽsumus; ut per eum, quem símilem nobis foris agnóvimus, intus reformári mereámur: Qui tecum vivit.

Ad Matutinum.

Invitat., Hymnus, et Ps. ut infra Oct.: cetera dicuntur sicut in die Epiph., præter Lect.

In I. Noct. leguntur Lect. de Epistola I. ad Corinthios, quæ occurrunt secundum superiorem Rubricam 358.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Gregórii Nazianzéni.

Orat. in sancta Lumina.

Lectio iv.

Non possum cohibére lætítiæ voluptátem, sed mente extóllor, et affícior: et própriæ pusillitátis oblítus, offícium magni Joánnis, imo pótius famulátum subíre conténdo, ac géstio: et licet non sim præcúrsor, de erémo tamen vénio. Christus ergo illuminátur, imo pótius fulgóre suo nos illúminat: Christus baptizátur, simul et nos descendámus, ut cum ipso páriter ascendámus.

℟. Illumináre, illumináre Jerúsalem, quia venit lux tua: * Et glória Dómini super te orta est. ℣. Et ambulábunt Gentes in lúmine

tuo, et reges in splendóre ortus tui. Et glória.

Lectio v.

Joánnes baptízat, et accédit Jesus, sanctíficans quidem et ipsum, qui baptízat, præcípue tamen ut et véterem Adam sepéliat in aquis, et ante ómnia, ut per hæc sanctificéntur aquæ Jordánis: ut sicut erat spíritus et caro, ita et his, qui baptizándi erant, in spíritu et aqua sanctificatiónis succéssio traderétur. Non súscipit Baptísta, conténdit Jesus. Ego, inquit, opus hábeo a te baptizári. Lucérna dicit ad Solem, et vox lóquitur ad Verbum.

℟. Omnes de Saba vénient, aurum et thus deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes, * Allelúja, allelúja, allel. ℣. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, reges Arabum et Saba dona addúcent. Allelúja, allelúja, allelúja.

Lectio vi.

Ascéndit Jesus de aqua, secum quodámmodo demérsum edúcens et élevans mundum: et vidit non dívidi cœlum, sed aperíri, quod sibi ac nobis post se aliquándo Adam ille conclúserat; sicut et ígneo gládio paradísus fúerat conclúsus. Spíritus sanctus testimónium pérhibet: simília namque sibi ipsa concúrrunt. De cœlo testimónium defértur: inde enim erat ille, cui testimónium perhibétur.

℟. Magi véniunt. 360.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 1. d.

In illo témpore: Vidit Joánnes Jesum veniéntem ad se, et ait: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccátum mundi. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 6. in Joann., ante med.

Antequam veníret Dóminus ut baptizarétur a Joánne in Jordáne, nóverat eum illis vócibus, ubi ait: Tu ad me venis baptizári? ego a te débeo baptizári. Sed ecce Dóminum nóverat, nóverat Fílium Dei. Unde probámus quod jam nóverat, quia ipse baptizáret in Spíritu sancto? Antequam veníret ad flúvium, cum multi ad Joánnem cúrrerent baptizári, ait illis: Ego quidem baptízo vos in aqua: qui autem post me venit, major me est: cujus non sum dignus corrígiam calceaménti sólvere: ipse

vos baptizábit in Spíritu sancto, et igni. Jam et hoc nóverat.

℟. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, donec venírent ad locum, ubi puer erat. * Vidéntes autem eam, gavísi sunt gaúdio magno. ℣. Et intrántes domum, invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum. Vidéntes.

Lectio viii.

Quid ergo per colúmbam dídicit, ne mendax póstea inveniátur, (quod avértat a nobis Deus opinári) nisi quamdam proprietátem in Christo talem futúram, ut quamvis multi minístri baptizatúri essent, sive justi, sive injústi, non tribuerétur sánctitas baptísmi, nisi illi, super quem descéndit colúmba, de quo dictum est: Hic est qui baptízat in Spíritu sancto? Petrus baptízet, hic est qui baptízat: Paulus baptízet, hic est qui baptízat: Judas baptízet, hic est qui baptízat. Nam si pro diversitáte meritórum baptísma sanctum est: quia divérsa sunt mérita, divérsa erunt baptísmata: et tanto quisque áliquid mélius putátur accípere, quanto a melióre vidétur accepísse.

℟. Vidéntes stellam Magi, gavísi sunt gaúdio magno: * Et intrántes domum invenérunt púerum cum María matre ejus, et procidéntes adoravérunt eum: * Et apértis thesaúris suis, obtulérunt ei múnera, aurum, thus, et myrrham. ℣. Stella, quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra ubi erat puer. Et intrántes. Glória. Et apértis.

Lectio ix.

Ipsi sancti, (intellígite fratres) boni pertinéntes ad colúmbam, pertinéntes ad sortem civitátis illíus Jerúsalem, ipsi boni in Ecclésia, de quibus dicit Apóstolus: Novit Dóminus qui sunt ejus: diversárum gratiárum sunt, non omnes pária mérita habent. Sunt álii áliis sanctióres, sunt álii áliis melióres. Quare ergo si unus ab illo, verbi grátia, justo, sancto baptizétur, álius ab álio inferióris mériti apud Deum, inferióris gradus, inferióris continéntiæ, inferióris vitæ; unum tamen et par et æquále est quod accepérunt, nisi quia hic est, qui baptízat?

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes, per Horas, et ad Vesp. omnia dicuntur sicut in

die Epiph., excepta Oratione, quæ est: Deus, cujus Unigénitus. ut supra. 364.

Si Octava Epiphaniæ occurrerit in Sabbato, II. Vesp. erunt de Sanctissimo Nomine Jesu, cum Commemor. ejusdem diei Octavæ et Dom. II. post Epiph. tantum. Quando autem Septuagesima venerit in Dominica I. post Octav. Epiphaniæ, tunc in primo Sabbato post Octav., non impedito Festo novem Lectionum, alioquin prima die post Octavam, fit Officium de Feria, in qua ponuntur ℟℟. primi Nocturni Dominicæ II. post Epiph., et tres Lect. leguntur de Homil. ejusdem Domin. cum ejus Ant. ad Bened. et Oratione. De Festo vero Semiduplici in ea occurrente fit tantum Commem. in utrisque Vesperis et Laudib.

Dominica I.

post Epiphaniam

quæ est infra Octavam.

In I. Nocturno legitur Epistola I. ad Corinthios, secundum superiorem Rubr. 358.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 1.

Paulus vocátus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, et Sósthenes frater, Ecclésiæ Dei quæ est Corínthi, sanctificátis in Christo Jesu, vocátis sanctis, cum ómnibus qui ínvocant nomen Dómini nostri Jesu Christi, in omni loco ipsórum, et nostro. Grátia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo.

℟. Hódie in Jordáne baptizáto Dómino apérti sunt cœli, et sicut colúmba super eum Spíritus mansit, et vox Patris intónuit: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui. ℣. Descéndit Spíritus sanctus corporáli spécie sicut colúmba in ipsum, et vox de cœlo facta est. Hic est.

Lectio ii.

Grátias ago Deo meo semper pro vobis in grátia Dei, quæ data est vobis in Christo Jesu: quod in ómnibus dívites facti estis in illo, in omni verbo, et in omni sciéntia: sicut testimónium Christi confirmátum est in vobis: ita ut nihil vobis desit in ulla grátia, exspectántibus revelatiónem Dómini nostri Jesu Christi, qui et confirmábit vos usque in finem sine crímine, in die advéntus Dómini nostri Jesu Christi. Fidélis Deus: per quem vocáti estis in societátem Fílii ejus Jesu Christi Dómini nostri.

℟. In colúmbæ spécie Spíritus sanctus visus est, Patérna vox audíta est: * Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene com-

plácui. ℣. Cœli apérti sunt super eum, et vox Patris intónuit. Hic est.

Lectio iii.

Obsecro autem vos fratres per nomen Dómini nostri Jesu Christi: ut idípsum dicátis omnes, et non sint in vobis schísmata: sitis autem perfécti in eódem sensu, et in eádem senténtia. Significátum est enim mihi de vobis fratres mei ab iis, qui sunt Chloës, quia contentiónes sunt inter vos. Hoc autem dico, quod unusquísque vestrum dicit: Ego quidem sum Pauli: ego autem Apóllo: ego vero Cephæ: ego autem Christi. Divísus est Christus? Numquid Paulus crucifíxus est pro vobis? aut in nómine Pauli baptizáti estis?

℟. Reges Tharsis. 359.

In II. et III. Noct. leguntur Lect. Domin. infra Oct. 359.

Si vero dies Octava venerit in Dominica, dicuntur de die Octava. 364.

Feria Secunda.

De Epístola prima ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 2.

Et ego, cum veníssem ad vos, fratres, veni non in sublimitáte sermónis, aut sapiéntiæ, annúntians vobis testimónium Christi. Non enim judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, et hunc crucifíxum. Et ego in infirmitáte, et timóre, et tremóre multo fui apud vos: et sermo meus, et prædicátio mea non in persuasibílibus humánæ sapiéntiæ verbis, sed in ostensióne spíritus et virtútis: ut fides vestra non sit in sapiéntia hóminum, sed in virtúte Dei.

Lectio ii.

Sapiéntiam autem lóquimur inter perféctos: sapiéntiam vero non hujus sæculi, neque príncipum hujus sæculi, qui destruúntur: sed lóquimur Dei sapiéntiam in mystério, quæ abscóndita est, quam prædestinávit Deus ante sæcula in glóriam nostram, quam nemo príncipum hujus sæculi cognóvit: si enim cognovíssent, numquam Dóminum glóriæ crucifixíssent. Sed sicut scriptum est: Quod óculus non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis ascéndit, quæ præparávit Deus iis, qui díligunt illum.

Lectio iii.

Nobis autem revelávit Deus per Spíritum suum: Spíritus enim ómnia scru-

tátur, étiam profúnda Dei. Quis enim hóminum scit quæ sunt hóminis, nisi spíritus hóminis, qui in ipso est? ita et quæ Dei sunt, nemo cognóvit, nisi Spíritus Dei. Nos autem non spíritum hújus mundi accépimus, sed Spíritum, qui ex Deo est, ut sciámus quæ a Deo donáta sunt nobis: quæ et lóquimur non in doctis humánæ sapiéntiæ verbis, sed in doctrína Spíritus, spirituálibus spirituália comparántes.

Feria Tertia.

De Epístola prima ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 5.

Omníno audítur inter vos fornicátio, et talis fornicátio, qualis nec inter Gentes, ita ut uxórem patris sui áliquis hábeat. Et vos infláti estis: et non magis luctum habuístis ut tollátur de médio vestrum qui hoc opus fecit. Ego quidem absens córpore, præsens autem spíritu, jam judicávi ut præsens, eum, qui sic operátus est, in nómine Dómini nostri Jesu Christi, congregátis vobis et meo spíritu, cum virtúte Dómini nostri Jesu, trádere hujúsmodi sátanæ in intéritum carnis, ut spíritus salvus sit in die Dómini nostri Jesu Christi.

Lectio ii.

Non est bona gloriátio vestra. Nescítis quia módicum ferméntum totam massam corrúmpit? Expurgáte vetus ferméntum, ut sitis nova conspérsio, sicut estis ázymi. Etenim Pascha nostrum immolátus est Christus. Itaque epulémur: non in ferménto véteri, neque in ferménto malítiæ, et nequítiæ: sed in ázymis sinceritátis, et veritátis.

Lectio iii.

Scripsi vobis in epístola: Ne commisceámini fornicáriis. Non útique fornicáriis hujus mundi, aut avávis, aut rapácibus, aut idólis serviéntibus: alióquin debuerátis de hoc mundo exiísse. Nunc autem scripsi vobis non commiscéri: si is, qui frater nominátur, est fornicátor, aut avárus, aut idólis sérviens, aut maledicus, aut ebriósus, aut rapax: cum hujúsmodi nec cibum súmere.

Feria Quarta.

De Epístola prima ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 6.

Audet áliquis vestrum habens negótium advérsus álterum, judicári

apud iníquos, et non apud sanctos? An nescítis quóniam sancti de hoc mundo judicábunt? Et si in vobis judicábitur mundus, indígni estis qui de mínimis judicétis? Nescítis quóniam ángelos judicábimus? quanto magis sæculária? Sæculária ígitur judícia si habuéritis: contemptíbiles, qui sunt in Ecclésia, illos constitúite ad judicándum. Ad verecúndiam vestram dico. Sic non est inter vos sápiens quisquam, qui possit judicáre inter fratrem suum? Sed frater cum fratre judício conténdit: et hoc apud infidéles?

Lectio ii.

Jam quidem omníno delíctum est in vobis, quod judícia habétis inter vos. Quare non magis injúriam accípitis? quare non magis fraudem patímini? Sed vos injúriam fácitis, et fraudátis: et hoc frátribus. An nescítis quia iníqui regnum Dei non possidébunt? Nolíte erráre: Neque fornicárii, neque idólis serviéntes, neque adúlteri, neque molles, neque masculórum concubitóres, neque fures, neque avári, neque ebriósi, neque malédici, neque rapáces, regnum Dei possidébunt. Et hæc quidam fuístis: sed ablúti estis, sed sanctificáti estis, sed justificáti estis, in nómine Dómini nostri Jesu Christi, et in Spíritu Dei nostri.

Lectio iii.

Omnia mihi licent, sed non ómnia expédiunt. Omnia mihi licent, sed ego sub nullíus rédigar potestáte. Esca ventri, et venter escis: Deus autem et hunc, et has déstruet: corpus autem non fornicatióni, sed Dómino: et Dóminus córpori. Deus vero et Dóminum suscitávit: et nos suscitábit per virtútem suam. Nescítis quóniam córpora vestra membra sunt Christi? Tollens ergo membra Christi, fáciam membra meretrícis? Absit. An nescítis quóniam qui adhæret meretríci, unum corpus effícitur? Erunt enim (inquit) duo in carne una. Qui autem adhæret Dómino, unus spíritus est. Fúgite fornicatiónem.

Feria Quinta.

De Epístola prima ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 7.

De quibus autem scripsístis mihi: Bonum est hómini mulíerem non tángere: propter fornica-

tiónem autem unusquísque suam uxórem hábeat, et unaquǽque suum virum hábeat. Uxóri vir débitum reddat: simíliter autem et uxor viro. Múlier sui córporis potestátem non habet, sed vir. Simíliter autem et vir sui córporis potestátem non habet, sed múlier.

Lectio ii.

Nolíte fraudáre ínvicem nisi forte ex consénsu ad tempus, ut vacétis oratióni: et íterum revertímini in idípsum, ne tentet vos sátanas propter incontinéntiam vestram. Hoc autem dico secúndum indulgéntiam, non secúndum impérium. Volo enim omnes vos esse sicut meípsum: sed unusquísque próprium donum habet ex Deo: álius quidem sic, álius vero sic. Dico autem non nuptis, et víduis: bonum est illis si sic permáneant, sicut et ego. Quod si non se cóntinent, nubant. Mélius est enim núbere, quam uri.

Lectio iii.

Iis autem, qui matrimónio juncti sunt, præcípio non ego, sed Dóminus, uxórem a viro non discédere: quod si discésserit, manére innúptam, aut viro suo reconciliári. Et vir uxórem non dimíttat. Nam céteris ego dico, non Dóminus. Si quis frater uxórem habet infidélem, et hæc conséntit habitáre cum illo, non dimíttat illam. Et si qua múlier fidélis habet virum infidélem, et hic consséntit habitáre cum illa, non dimíttat virum: sanctificátus est enim vir infidélis per mulíerem fidélem, et sanctificáta est múlier infidélis per virum fidélem: alióquin fílii vestri im̃úndi essent, nunc autem sancti sunt.

Feria Sexta.

De Epístola prima ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 13.

Si linguis hóminum loquar et Angelórum, caritátem autem non hábeam, factus sum velut æs sonans, aut cýmbalum tínniens. Et si habúero prophetíam, et nóverim mystéria ómnia, et omnem sciéntiam: et si habúero omnem fidem, ita ut montes tránsferam, caritátem autem non habúero, nihil sum. Et si distribúero in cibos paúperum omnes facultátes meas, et si tradídero corpus meum, ita ut árdeam, caritátem autem non habúero, nihil mihi prodest.

Lectio ii.

Cáritas pátiens est, benígna est: Cáritas non æmulátur, non agit pérperam, non inflátur, non est ambitiósa, non quærit quæ sua sunt, non irritátur, non cógitat malum, non gaudet super iniquitáte, congaúdet autem veritáti: ómnia suffert, ómnia credit, ómnia sperat, ómnia sústinet. Cáritas numquam éxcidit: sive prophetíæ evacuabúntur, sive linguæ cessábunt, sive sciéntia destruétur. Ex parte enim cognóscimus, et ex parte prophetámus. Cum autem vénerit quod perféctum est, evacuábitur quod ex parte est.

Lectio iii.

Cum essem párvulus, loquébar ut párvulus, sapiébam ut párvulus, cogitábam ut párvulus. Quando autem factus sum vir, evacuávi quæ erant párvuli. Vidémus nunc per spéculum in ænígmate: tunc autem fácie ad fáciem. Nunc cognósco ex parte: tunc autem cognóscam, sicut et cógnitus sum. Nunc autem manent fides, spes, cáritas: tria hæc. Major autem horum est cáritas.

Sabbato.

De Epístola prima ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 16.

De colléctis autem, quæ fiunt in sanctos, sicut ordinávi ecclésiis Galátiæ, ita et vos fácite. Per unam sábbati unusquísque vestrum apud se sepónat, recóndens quod ei bene placúerit: ut non, cum vénero, tunc colléctæ fiant. Cum autem præsens fúero: quos probavéritis per epístolas, hos mittam perférre grátiam vestram in Jerúsalem. Quod si dignum fúerit ut et ego eam, mecum ibunt.

Lectio ii.

Véniam autem ad vos, cum Macedóniam pertransíero: nam Macedóniam pertransíbo. Apud vos autem fórsitan manébo, vel étiam hiemábo: ut vos me deducátis quocúmque íero. Nolo enim vos modo in tránsitu vidére: spero enim me aliquántulum témporis manére apud vos, si Dóminus permíserit. Permanébo autem Ephesi usque ad Pentecósten. Ostium enim mihi apértum est magnum, et évidens: et adversárii multi.

Lectio iii.

Si autem vénerit Timótheus, vidéte ut sine ti-

móre sit apud vos: opus enim Dómini operátur, sicut et ego. Ne quis ergo illum spernat: dedúcite autem illum in pace, ut véniat ad me: exspécto enim illum cum frátribus. De Apóllo autem fratre vobis notum fácio, quóniam multum rogávi eum ut veníret ad vos cum frátribus: et útique non fuit volúntas ut nunc veníret: véniet autem, cum ei vácuum fúerit. Vigiláte, state in fide, viríliter ágite, et confortámini. Omnia vestra in caritáte fiant.

Sabbato I.
post Octavam Epiphaniæ.

Ad Vesperas.

Omnia, præter Orationem, ut in Psalt. 160, quod servatur in aliis Sabbatis usque ad Septuages.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui cœléstia simul et terréna moderáris: supplicatiónes pópuli tui cleménter exaúdi; et pacem tuam nostris concéde tempóribus. Per Dóminum.

Deinde fiunt commem. ibidem positæ ut in Psalt. 164.

Dominica II.
post Epiphaniam.

Omnia ut in Psalterio, præter ea quæ hic sunt propria.

In I. Nocturno.

Incipit Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 1.

Paulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, et Timótheus frater, Ecclésiæ Dei, quæ est Corínthi cum ómnibus sanctis, qui sunt in univérsa Achája. Grátia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Benedíctus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra: ut possímus et ipsi consolári eos qui in omni pressúra sunt, per exhortatiónem, qua exhortámur et ipsi a Deo. Quóniam sicut abúndant passiónes Christi in nobis: ita et per Christum abúndat consolátio nostra.

℟. Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furóre tuo corrípias me: * Miserére mei Dómine, quóniam infírmus sum. ℣. Timor et tremor venérunt super me, et contexérunt me ténebræ. Miserére mei.

Lectio ii.

Sive autem tribulámur pro vestra exhortatióne

et salúte, sive consolámur pro vestra consolatióne, sive exhortámur pro vestra exhortatióne et salúte, quæ operátur tolerántiam earúmdem passiónum, quas et nos pátimur: ut spes nostra firma sit pro vobis: sciéntes quod sicut sócii passiónum estis, sic éritis et consolatiónis.

℟. Deus, qui sedes super thronum, et júdicas æquitátem, esto refúgium paúperum in tribulatióne: * Quia tu solus labórem et dolórem consíderas. ℣. Tibi enim derelíctus est pauper, pupíllo tu eris adjútor. Quia tu solus.

Lectio iii.

Non enim vólumus ignoráre vos fratres de tribulatióne nostra, quæ facta est in Asia, quóniam supra modum graváti sumus supra virtútem, ita ut tædéret nos étiam vívere. Sed ipsi in nobismetípsis respónsum mortis habúimus, ut non simus fidéntes in nobis, sed in Deo, qui súscitat mórtuos: qui de tantis perículis nos erípuit, et éruit: in quem sperámus, quóniam et adhuc erípiet, adjuvántibus et vobis in oratióne pro nobis: ut ex multórum persónis, ejus quæ in nobis est donatiónis, per multos grátiæ agántur pro nobis.

℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear: * Propter hoc dilatátum est cor meum, et exsultávit lingua mea. ℣. Dóminus pars hæreditátis meæ, et cálicis mei. Propter. Glória Patri. Propter.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Ex Præfatione in Epistolas B. Pauli.

Lectio iv.

Beáti Pauli Epistolárum lectiónem dum assídue auscúlto, perque hebdómadas síngulas bis sæpe, et ter et quater, quotiescúmque sanctórum Mártyrum memórias celebrámus, gaúdio exsúlto, tuba illa spiritáli pérfruens, et éxcitor, ac desidério incalésco, vocem mihi amícam agnóscens, et fere præséntem ipsum intuéri, et disseréntem audíre vídeor. Sed tamen dóleo et moléste fero, quod virum hunc non omnes, sicut par est, cognóscunt: verum ita illum nonnúlli ignórant, ut ne Epistolárum quidem ejus número plane sciant. Hoc vero non imperítia facit: sed quod nolint beáti hujus

viri scripta assídue in mánibus habére.

℟. Notas mihi fecísti Dómine vias vitæ: * Adimplébis me lætítia cum vultu tuo: delectatiónes in déxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restítues hæreditátem meam mihi. Adimplébis me.

Lectio v.

Neque enim nos, quæ scimus, si quid scimus, ab ingénii bonitáte atque acúmine scimus: sed quod erga hunc virum impénse affor défecti, ab illíus lectióne numquam discédimus: síquidem qui amant, ii plus quam céteri omnes eórum facta norunt, quos amant, ut qui de iis ipsis sint sollíciti. Id quod beátus hic véluti osténdens, ad Philippénses ait: Sicut est mihi justum, ut hoc de vobis ómnibus séntiam, eo quod hábeam vos in corde, et in vínculis meis, et in defensióne et confirmatióne Evangélii.

℟. Díligam te Dómine virtus mea: Dóminus firmaméntum meum, * Et refúgium meum. ℣. Liberátor meus, Deus meus, adjútor meus. Et refúgium.

Lectio vi.

Quaprópter si et vos quoque lectióni diligénter atténdere voluéritis, nihil áliud vobis erit requiréndum. Verax est enim Christi sermo dicéntis: Quǽrite, et inveniétis: pulsáte, et aperiétur vobis. Céterum, quandóquidem complúres ex iis, qui huc nobíscum convéniunt, et liberórum educatiónem, et uxóris curam, et famíliæ providéntiam suscepére, ob idque totos sese huic labóri dare non sústinent: at certe ipsi vos excitáte ad ea saltem capiénda, quæ álii collégerint; stúdii tantúmdem iis, quæ dicta fúerint, auscultándis, quantum pecúniis colligéndis impertiéntes. Nam etsi turpe sit, non nisi tantum stúdii a vobis exígere: optábile tamen erit, si tantum saltem tribuátis.

℟. Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * Orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo. ℣. Ipse super mária fundávit eam, et super flúmina præparávit illam. Orbis. Glória Patri. Orbis.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 2.

In illo témpore: Núptiæ factæ sunt in Cana Galilǽæ, et erat mater Jesu

ibi. Vocátus est autem et Jesus, et discípuli ejus ad núptias. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 9. in Joannem post initium.

Quod Dóminus invitátus venit ad núptias, étiam excépta mýstica significatióne, confirmáre vóluit, quod ipse fecit núptias. Futúri enim erant, de quibus dixit Apóstolus prohibéntes núbere, et dicéntes quod malum essent núptiæ, et quod diábolus eas fecísset: cum idem Dóminus dicat in Evangélio interrogátus, utrum líceat hómini dimíttere uxórem suam ex quálibet causa, non licére, excépta causa fornicatiónis. In qua responsióne, si meminístis, hoc ait: Quod Deus conjúnxit, homo non séparet. ℟. Ad te Dómine levávi ánimam meam: * Deus meus in te confído, non erubéscam. ℣. Custódi ánimam meam, et éripe me. Deus meus.

Lectio viii.

Et qui bene erudíti sunt in fide cathólica novérunt, quod Deus fécerit núptias: et sicut conjúnctio a Deo, ita divórtium a diábolo sit. Sed proptérea in causa fornicatiónis licet uxórem dimíttere: quia ipsa esse uxor prior nóluit, quæ fidem conjugálem maríto non servávit. Nec illæ, quæ virginitátem Deo vovent, quamquam ampliórem gradum honóris et sanctitátis in Ecclésia téneant, sine núptiis sunt: nam et ipsæ pértinent ad núptias cum tota Ecclésia, in quibus núptiis sponsus est Christus. ℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est.

Hoc ℟. semper dicitur post viii. Lect. ab hac Dominica usque ad Septuagesimam in Dominicis tantum.

Lectio ix.

Ac per hoc ergo Dóminus invitátus venit ad núptias, ut conjugális cástitas firmarétur, et ostenderétur sacraméntum nuptiárum: quia et illárum nuptiárum sponsus persónam Dómini figurábat, cui dictum est: Servásti vinum bonum usque adhuc. Bonum enim vinum Christus servávit us-

que adhuc, id est, Evangélium suum. Te Deum. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Omnia ut in Psalterio. 19.

Ad Bened. Ant. Núptiæ factæ sunt * in Cana Galilææ, et erat ibi Jesus cum María matre sua.

℣. Dóminus regnávit, decórem índuit. ℟. Induit Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se virtúte.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui cœléstia simul et terréna moderáris: supplicatiónes pópuli tui cleménter exaúdi; et pacem tuam nostris concéde tempóribus. Per Dóminum.

Deinde fiunt commemor. ut supra in Vesperis Sabbati. 164.

Ad Vesperas.

Omnia ut in Psalt. de Dom.

Ad Magnif. Ant. Deficiénte vino, * jussit Jesus impléri hýdrias aqua, quæ in vinum convérsa est, allel.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Deinde fiunt commem. ut supra in Vesp. Sabbati. 164.

Post Octavam Epiph. usque ad Quadrag. quando occurrit fieri de Feria, fit Offic. ut in Psalt., exceptis iis, quæ sunt propria. Oratio vero dicitur de Dominica præcedenti.

Feria Secunda.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 3.

Incípimus íterum nosmetípsos commendáre? aut numquid egémus (sicut quidam) commendatítiis epístolis ad vos, aut ex vobis? Epístola nostra vos estis, scripta in córdibus nostris, quæ scitur, et légitur ab ómnibus homínibus: manifestáti quod epístola estis Christi, ministráta a nobis, et scripta non atraménto, sed Spíritu Dei vivi: non in tábulis lapídeis, sed in tábulis cordis carnálibus.

℟. Quam magna multitúdo dulcédinis tuæ Dómine, * Quam abscondísti timéntibus te! ℣. Et perfecísti eis qui sperant in te Dómine, in conspéctu filiórum hóminum. Quam.

Lectio ii.

Fidúciam autem talem habémus per Christum ad Deum: non quod sufficiéntes simus cogitáre áliquid a nobis, quasi ex nobis: sed sufficiéntia nostra ex Deo est: qui et idóneos nos fecit minístros novi Testaménti, non líttera, sed Spíritu: líttera enim occídit, Spíritus autem vivíficat.

Quod si ministrátio mortis lítteris deformáta in lapídibus, fuit in glória, ita ut non possent inténdere fílii Israël in fáciem Móysi propter glóriam vultus ejus, quæ evacuátur: quómodo non magis ministrátio Spíritus erit in glória?

℟. Adjútor meus esto, Deus: * Ne derelínquas me. ℣. Neque despícias me Deus salutáris meus. Ne derelínquas.

Lectio iii.

Nam si ministrátio damnatiónis glória est: multo magis abúndat ministérium justítiæ in glória. Nam nec glorificátum est, quod cláruit in hac parte, propter excelléntem glóriam. Si enim quod evacuátur, per glóriam est: multo magis quod manet, in glória est. Habéntes ígitur talem spem, multa fidúcia útimur: et non sicut Móyses ponébat velámen super fáciem suam, ut non inténderent fílii Israël in fáciem ejus, quod evacuátur, sed obtúsi sunt sensus eórum. Usque in hodiérnum enim diem idípsum velámen in lectióne véteris Testaménti manet non revelátum, quóniam in Christo evacuátur.

℟. Benedícam Dóminum in omni témpore: * Semper laus ejus in ore meo. ℣. In Dómino laudábitur ánima mea, aúdiant mansuéti, et læténtur. Semper. Glória Patri. Semper.

Responsoria in hac et sequ. Feriis posita repetuntur in Feriis sequentium Hebd. usque ad Septuagesimam.

Feria Tertia.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 5.

Scimus enim quóniam si terréstris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quod ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufáctam, ætérnam in cœlis. Nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram, quæ de cœlo est, superíndui cupiéntes: si tamen vestíti, non nudi inveniámur. Nam et qui sumus in hoc tabernáculo, ingemíscimus graváti: eo quod nólumus exspoliári, sed supervestíri, ut absorbeátur quod mortále est, a vita.

℟. Aúribus pércipe Deus lácrimas meas: ne síleas a me, remítte mihi: * Quóniam íncola ego sum apud te, et peregrínus. ℣. Compláceat tibi, ut erípias me: Dómine ad adjuvándum me festína. Quóniam.

Lectio ii.

Audéntes ígitur semper, sciéntes quóniam dum sumus in córpore, peregrinámur a Dómino: (per fidem enim ambulámus, et non per spéciem) audémus autem, et bonam voluntátem habémus magis peregrinári a córpore, et præséntes esse ad Dóminum. Et ídeo conténdimus sive abséntes, sive præséntes, placére illi. Omnes enim nos manifestári opórtet ante tribúnal Christi, ut réferat unusquísque própria córporis, prout gessit, sive bonum, sive malum.

℟. Státuit Dóminus supra petram pedes meos, et diréxit gressus meos Deus: * Et misit in os meum cánticum novum. ℣. Exaudívit preces meas: et edúxit me de lacu misériæ. Et misit.

Lectio iii.

Sciéntes ergo timórem Dómini homínibus suadémus, Deo autem manifésti sumus. Spero autem et in consciéntiis vestris maniféstos nos esse. Non íterum commendámus nos vobis, sed occasiónem damus vobis gloriándi pro nobis: ut habeátis ad eos qui in fácie gloriántur, et non in corde. Sive enim mente excédimus, Deo: sive sóbrii sumus, vobis. Cáritas enim Christi urget nos: æstimántes hoc, quóniam si unus pro ómnibus mórtuus est, ergo omnes mórtui sunt: et pro ómnibus mórtuus est Christus: ut et qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mórtuus est et resurréxit.

℟. Ego dixi, Dómine miserére mei: * Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Ab ómnibus iniquitátibus meis éripe me Dómine. Sana. Glória. Sana.

Feria Quarta.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 7.

Has ergo habéntes promissiónes, caríssimi, mundémus nos ab omni inquinaménto carnis et spíritus, perficiéntes sanctificatiónem in timóre Dei. Cápite nos. Néminem lǽsimus, néminem corrúpimus, néminem circumvénimus. Non ad condemnatiónem vestram dico. Prædíximus enim, quod in córdibus nostris estis ad commoriéndum, et ad convivéndum.

℟. Ne perdíderis me cum iniquitátibus meis: * Neque in finem irátus resérves mala mea. ℣. Non in-

tres in judícium cum servo tuo Dómine. Neque.

Lectio ii.

Multa mihi fidúcia est apud vos, multa mihi gloriátio pro vobis, replétus sum consolatióne, superabúndo gaúdio in omni tribulatióne nostra. Nam et cum venissémus in Macedóniam, nullam réquiem hábuit caro nostra, sed omnem tribulatiónem passi sumus: foris pugnæ, intus timóres. Sed qui consolátur húmiles, consolátus est nos Deus in advéntu Titi. Non solum autem in advéntu ejus, sed étiam in consolatióne, qua consolátus est in vobis, réferens nobis vestrum desidérium, vestrum fletum, vestram æmulatiónem pro me, ita ut magis gaudérem.

℟. Parátum cor meum Deus, parátum cor meum: * Cantábo, et psalmum dicam Dómino. ℣. Exsúrge glória mea, exsúrge psaltérium et cíthara, exsúrgam dilúculo. Cantábo.

Lectio iii.

Quóniam etsi contristávi vos in epístola, non me pœnitet: et si pœnitéret, videns quod epístola illa (etsi ad horam) vos contristávit; nunc gaúdeo: non quia contristáti estis, sed quia contristáti estis ad pœniténtiam. Contristáti enim estis secúndum Deum, ut in nullo detriméntum patiámini ex nobis. Quæ enim secúndum Deum tristítia est, pœniténtiam in salútem stábilem operátur: sæculi autem tristítia mortem operátur.

℟. Adjútor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus, misericórdia mea. ℣. Lætábor, et exsultábo in te, psallam nómini tuo Altíssime. Deus. Glória Patri. Deus.

Feria Quinta.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 10.

Ipse autem ego Paulus óbsecro vos per mansuetúdinem et modéstiam Christi, qui in fácie quidem húmilis sum inter vos, absens autem confído in vobis. Rogo autem vos, ne præsens aúdeam per eam confidéntiam, qua exístimor audére in quosdam, qui arbitrántur nos tamquam secúndum carnem ambulémus. In carne enim ambulántes, non secúndum carnem militámus.

℟. Deus in te sperávi, Dómine non confúndar in ætérnum: in justítia tua lí-

bera me, * Et éripe me. ℣. Inclína ad me aurem tuam, et salva me. Et éripe.

Lectio ii.

Nam arma milítiæ nostræ non carnália sunt, sed poténtia Deo ad destructiónem munitiónum, consília destruéntes, et omnem altitúdinem extolléntem se advérsus sciéntiam Dei, et in captivitátem redigéntes omnem intelléctum in obséquium Christi, et in promptu habéntes ulcísci omnem inobediéntiam, cum impléta fúerit vestra obediéntia. Quæ secúndum fáciem sunt, vidéte. Si quis confídit sibi Christi se esse, hoc cógitet íterum apud se: quia sicut ipse Christi est, ita et nos.

℟. Repleátur os meum laude tua, ut hymnum dicam glóriæ tuæ, tota die magnitúdinem tuam: noli me projícere in témpore senectútis: * Dum deffécerit in me virtus mea, ne derelínquas me. ℣. Gaudébunt lábia mea cum cantávero tibi. Dum.

Lectio iii.

Nam, et si ámplius áliquid gloriátus fúero de potestáte nostra, quam dedit nobis Dóminus in ædificatiónem, et non in destructiónem vestram: non erubéscam. Ut autem non exístimer tamquam terrére vos per epístolas: quóniam quidem epístolæ, ínquiunt, graves sunt et fortes: præséntia autem córporis infírma, et sermo contemptíbilis: hoc cógitet qui ejúsmodi est, quia quales sumus verbo per epístolas abséntes, tales et præséntes in facto. Non enim audémus insérere, aut comparáre nos quibúsdam, qui seípsos coméndant: sed ipsi in nobis nosmetípsos metiéntes, et comparántes nosmetípsos nobis.

℟. Gaudébunt lábia mea cum cantávero tibi: * Et ánima mea, quam redemísti Dómine. ℣. Sed et lingua mea meditábitur justítiam tuam, tota die laudem tuam. Et. Glória Patri. Et.

Feria Sexta.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 12.

Si gloriári opórtet (non éxpedit quidem) véniam autem ad visiónes, et revelatiónes Dómini. Scio hóminem in Christo ante annos quatuórdecim (sive in córpore néscio, sive extra corpus néscio, Deus scit:) raptum hujúsmodi usque ad tértium cœlum. Et

scio hujúsmodi hóminem, (sive in córpore, sive extra corpus, néscio, Deus scit:) quóniam raptus est in paradísum: et audívit arcána verba, quæ non licet hómini loqui.

℟. Confitébor tibi Dómine Deus in toto corde meo, et honorificábo nomen tuum in ætérnum: * Quia misericórdia tua Dómine magna est super me. ℣. Deus meus es tu, et confitébor tibi: Deus meus es tu, et exaltábo te. Quia.

Lectio ii.

Pro hujúsmodi gloriábor: pro me autem nihil gloriábor nisi in infirmitátibus meis. Nam, et si volúero gloriári, non ero insípiens: veritátem enim dicam: parco autem, ne quis me exístimet supra id, quod videt in me, aut áliquid audit ex me. Et ne magnitúdo revelatiónum extóllat me, datus est mihi stímulus carnis meæ ángelus sátanæ, qui me colaphízet. Propter quod ter Dóminum rogávi, ut discéderet a me: et dixit mihi: Súfficit tibi grátia mea: nam virtus in infirmitáte perfícitur.

℟. Misericórdia tua Dómine magna est super me: * Et liberásti ánimam meam ex inférno inferióri. ℣. In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, quia exaudísti me. Et liberásti.

Lectio iii.

Libénter ígitur gloriábor in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Christi. Propter quod pláceo mihi in infirmitátibus meis, in contuméliis, in necessitátibus, in persecutiónibus, in angústiis pro Christo: Cum enim infírmor, tunc potens sum. Factus sum insípiens, vos me coegístis. Ego enim a vobis débui commendári: nihil enim minus fui ab iis, qui sunt supra modum Apóstoli: tamétsi nihil sum.

℟. Factus est mihi Dóminus in refúgium: * Et Deus meus in auxílium spei meæ. ℣. Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, et factus est Dóminus protéctor meus. Et Deus. Glória Patri. Et Deus.

Sabbato.

De Epístola secúnda ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 13.

Ecce tértio hoc vénio ad vos: In ore duórum vel trium téstium stabit omne verbum. Prædíxi, et prædíco, ut præsens, et nunc absens iis, qui ante

peccavérunt, et céteris ómnibus, quóniam si vénero íterum, non parcam. An experiméntum quæritis ejus, qui in me lóquitur Christus, qui in vobis non infirmátur, sed potens est in vobis? Nam etsi crucifíxus est ex infirmitáte: sed vivit ex virtúte Dei. Nam et nos infírmi sumus in illo: sed vivémus cum eo ex virtúte Dei in vobis.

℟. Ne perdíderis. 379.

Lectio ii.

Vosmetípsos tentáte si estis in fide: ipsi vos probáte. An non cognóscitis vosmetípsos, quia Christus Jesus in vobis est? nisi forte réprobi estis. Spero autem quod cognoscétis, quia nos non sumus réprobi. Orámus autem Deum ut nihil mali faciátis, non ut nos probáti appareámus, sed ut vos quod bonum est faciátis: nos autem ut réprobi simus. Non enim póssumus áliquid advérsus veritátem, sed pro veritáte. Gaudémus enim, quóniam nos infírmi sumus, vos autem poténtes estis. Hoc et orámus vestram consummatiónem.

℟. Parátum cor. 380.

Lectio iii.

Ideo hæc absens scribo, ut non præsens dúrius agam secúndum potestátem, quam Dóminus dedit mihi in ædificatiónem, et non in destructiónem. De cétero fratres gaudéte, perfécti estóte, exhortámini, idem sápite, pacem habéte, et Deus pacis, et dilectiónis erit vobíscum. Salutáte ínvicem in ósculo sancto. Salútant vos omnes sancti. Grátia Dómini nostri Jesu Christi, et cáritas Dei, et communicátio sancti Spíritus sit cum ómnibus vobis. Amen.

℟. Adjútor meus. 380.

Ad Vesperas.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, infirmitátem nostram propítius réspice: atque ad protegéndum nos déxteram tuæ majestátis exténde. Per Dóminum.

Dominica III.
post Epiphaniam.

Ad Matutinum.

Omnia ut in Psalterio.

In I. Nocturno.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

Lectio i. Cap. 1.

Paulus Apóstolus non ab homínibus, neque per hóminem, sed per Jesum Christum, et

Deum Patrem, qui suscitávit eum a mórtuis: et qui mecum sunt omnes fratres, ecclésiis Galátiæ. Grátia vobis, et pax a Deo Patre, et Dómino nostro Jesu Christo, qui dedit semetípsum pro peccátis nostris, ut eríperet nos de præsénti sæculo nequam, secúndum voluntátem Dei et Patris nostri, cui est glória in sæcula sæculórum. Amen.

℟. Dómine, ne in ira tua árguas me, neque in furóre tuo corrípias me: * Miserére mei Dómine, quóniam infírmus sum. ℣. Timor et tremor venérunt super me, et contexérunt me ténebræ. Miserére mei.

Lectio ii.

Miror quod sic tam cito transferímini ab eo, qui vos vocávit in grátiam Christi in áliud Evangélium: quod non est áliud, nisi sunt áliqui, qui vos contúrbant, et volunt convértere Evangélium Christi. Sed licet nos, aut Angelus de cœlo evangelízet vobis prætérquam quod evangelizávimus vobis, anáthema sit. Sicut prædíximus, et nunc íterum dico: Si quis vobis evangelizáverit præter id quod accepístis, anáthema sit. Modo enim homínibus suádeo, an Deo? An quæro homínibus placére? Si adhuc homínibus placérem, Christi servus non essem.

℟. Deus, qui sedes super thronum, et júdicas æquitátem, esto refúgium paúperum in tribulatióne: * Quia tu solus labórem et dolórem consíderas. ℣. Tibi enim derelíctus est pauper, pupíllo tu eris adjútor. Quia tu solus.

Lectio iii.

Notum enim vobis fácio fratres Evangélium, quod evangelizátum est a me, quia non est secúndum hóminem: neque enim ego ab hómine accépi illud, neque dídici, sed per revelatiónem Jesu Christi. Audístis enim conversatiónem meam aliquándo in Judaísmo: quóniam supra modum persequébar Ecclésiam Dei, et expugnábam illam, et proficiébam in Judaísmo supra multos coætáneos meos in génere meo, abundántius æmulátor exsístens paternárum meárum traditiónum.

℟. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear: * Propter hoc dilatátum est cor meum, et exsultávit lingua mea. ℣. Dóminus pars hæreditátis meæ, et cálicis mei. Propter. Glória Patri. Propter.

In II. Nocturno.

De Expositióne S. Augustíni Epíscopi in Epístolam ad Gálatas.

In Præfatione tomo 4.

Lectio iv.

Causa, propter quam scribit Apóstolus ad Gálatas, hæc est: ut intélligant grátiam Dei id secum ágere, ut sub lege jam non sint. Cum enim prædicáta eis esset Evangélii grátia, non defuérunt quidam ex circumcisióne, quamvis Christiáni nómine, nondum tamen tenéntes ipsum grátiæ benefícium, et adhuc voléntes esse sub onéribus legis, quæ Dóminus Deus imposúerat non justítiæ serviéntibus, sed peccáto, justam scílicet legem injústis homínibus dando ad demonstránda peccáta eórum, non auferénda. Non enim aufert peccáta, nisi grátia fídei, quæ per dilectiónem operátur.

℟. Notas mihi fecísti Dómine vias vitæ: * Adimplébis me lætítia cum vultu tuo: delectatiónes in déxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restítues hæreditátem meam mihi. Adimplébis me.

Lectio v.

Sub hac ergo grátia jam Gálatas constitútos illi volébant constitúere sub onéribus legis, asseverántes nihil eis prodésse Evangélium, nisi circumcideréntur, et céteras carnáles Judáici ritus observatiónes subírent. Et ídeo Paulum Apóstolum suspéctum habére cœperant, a quo illis Evangélium prædicátum erat, tamquam non tenéntem disciplínam ceterórum Apostolórum, qui Gentes cogébant judaizáre.

℟. Díligam te Dómine virtus mea: Dóminus firmaméntum meum, * Et refúgium meum. ℣. Liberátor meus, Deus meus, adjútor meus. Et refúgium.

Lectio vi.

Talis quidem quæstio est et in Epístola ad Romános: verúmtamen vidétur áliquid interésse, quod ibi contentiónem ipsam dírimit, litémque compónit, quæ inter eos, qui ex Judǽis, et eos, qui ex Géntibus credíderant, orta erat: cum illi tamquam ex méritis óperum legis, sibi rédditum Evangélii prǽmium arbitraréntur, quod prǽmium incircumcísis tamquam imméritis nolébant dari: illi contra Judǽis se præférre gestírent, tamquam interfectóribus Dómini. In hac vero epístola

ad eos scribit, qui jam commóti erant auctoritáte illórum, qui ex Judǽis erant, et ad observatiónes legis cogébant.

℟. Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * Orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo. ℣. Ipse super mária fundávit eam, et super flúmina præparávit illam. Orbis. Glória. Orbis.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 8.

In illo témpore: Cum descendísset Jesus de monte, secútæ sunt eum turbæ multæ: et ecce leprósus véniens, adorábat eum. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 1. Comm. in cap. 8. Matth.

De monte Dómino descendénte, occúrrunt turbæ, quia ad altióra ascéndere non valuérunt. Et primus ei occúrrit leprósus: necdum enim póterat cum lepra tam multíplicem in monte Salvatóris audíre sermónem. Et notándum, quod hic primus speciáliter curátus sit: secúndo, puer centuriónis: tértio, socrus Petri fébriens in Caphárnaum: quarto loco, qui obláti sunt ei a dæmónio vexáti: quorum spíritus verbo ejiciébat, quando et omnes male habéntes curávit.

℟. Ad te Dómine levávi ánimam meam: * Deus meus in te confído, non erubéscam. ℣. Custódi ánimam meam, et éripe me. Deus meus.

Lectio viii.

Et ecce leprósus véniens adorábat eum, dicens. Recte post prædicatiónem atque doctrínam, signi offértur occásio, ut per virtútem miráculi, prætéritus apud audiéntes sermo firmétur. Dómine, si vis, potes me mundáre. Qui voluntátem rogat, de virtúte non dúbitat. Et exténdens Jesus manum tétigit eum, dicens: Volo, mundáre. Extendénte manum Dómino, statim lepra fugit. Simúlque considera, quam húmilis, et sine jactántia respónsio. Ille díxerat, Si vis: Dóminus respóndit, Volo. Ille præmíserat, Potes me mundáre: Dóminus jungit, et dicit, Mundáre. Non ergo, ut pleríque Latinórum putant, jungéndum est, et legéndum, Volo mundáre: sed separátim, ut primum dicat, Volo; deínde ímperet, Mundáre.

℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est.

Lectio ix.

Et ait illi Jesus: Vide, némini díxeris. Et revéra quid erat necésse ut sermóne jactáret, quod córpore præferébat? Sed vade, osténde te sacerdóti. Várias ob causas mittit eum ad sacerdótem: primum propter humilitátem, ut sacerdótibus deférre honórem videátur. Erat enim lege præcéptum, ut qui mundáti fúerant a lepra, offérrent múnera sacerdótibus. Deínde, ut mundátum vidéntes leprósum, aut créderent Salvatóri, aut non créderent: si créderent, salvaréntur: si non créderent, inexcusábiles forent. Et simul, ne, quod in eo sæpíssime criminabántur, legem viderétur infríngere.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes.

Omnia ut in Psalterio. 19.

Ad Bened Ant. Cum descendísset Jesus * de monte, ecce leprósus véniens adorábat eum, dicens: Dómine, si vis, potes me mundáre: et exténdens manum, tétigit eum, dicens: Volo, mundáre.

℣. Dóminus regnávit, decórem índuit. ℟. Induit Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se virtúte.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, infirmitátem nostram propítius réspice: atque ad protegéndum nos déxteram tuæ majestátis exténde. Per Dóminum.

Ad Magnif. Ant. Dómine, * si vis, potes me mundáre: et ait Jesus: Volo, mundáre.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Feria Secunda.

De Epístola ad Gálatas.

Lectio i. Cap. 3.

O insensáti Gálatæ, quis vos fascinávit non obedíre veritáti, ante quorum óculos Jesus Christus præscríptus est, in vobis crucifíxus? Hoc solum a vobis volo díscere: Ex opéribus legis Spíritum acce-

pístis, an ex audítu fídei? Sic stulti estis, ut cum spíritu cœpéritis, nunc carne consumḿémini? Tanta passi estis sine causa? si tamen sine causa. Qui ergo tríbuit vobis Spíritum, et operátur virtútes in vobis: ex opéribus legis, an ex audítu fídei? Sicut scriptum est: Abraham crédidit Deo, et reputátum est illi ad justítiam.

℟. Quam magna. 377.

Lectio ii.

Cognóscite ergo, quia qui ex fide sunt, ii sunt fílii Abrahæ. Próvidens autem Scriptúra, quia ex fide justíficat Gentes Deus, prænuntiávit Abrahæ: Quia benedicéntur in te omnes Gentes. Igitur qui ex fide sunt, benedicéntur cum fidéli Abraham. Quicúmque enim ex opéribus legis sunt, sub maledícto sunt. Scriptum est enim: Maledíctus omnis, qui non permánserit in ómnibus, quæ scripta sunt in libro legis ut fáciat ea.

℟. Adjútor meus. 378.

Lectio iii.

Quóniam autem in lege nemo justificátur apud Deum, maniféstum est: quia justus ex fide vivit. Lex autem non est ex fide, sed, Qui fécerit ea, vivet in illis. Christus nos redémit de maledícto legis, factus pro nobis maledíctum: quia scriptum est: Maledíctus omnis qui pendet in ligno: ut in Géntibus benedíctio Abrahæ fíeret in Christo Jesu, ut pollicitatiónem Spíritus accipiámus per fidem.

℟. Benedícam Dñm. 378.

Feria Tertia.

De Epístola ad Gálatas.

Lectio i. Cap. 5.

State, et nolíte íterum jugo servitútis continéri. Ecce ego Paulus dico vobis: quóniam si circumcidámini, Christus vobis nihil próderit. Testíficor autem rursus omni hómini circumcidénti se, quóniam débitor est univérsæ legis faciéndæ. Evacuáti estis a Christo, qui in lege justificámini: a grátia excidístis. Nos enim spíritu ex fide, spem justítiæ exspectámus.

℟. Aúribus pércipe. 378.

Lectio ii

Nam in Christo Jesu neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium: sed fides, quæ per caritátem operátur. Currebátis bene: quis vos impedívit

veritáti non obedíre? Persuásio hæc non est ex eo, qui vocat vos. Módicum ferméntum totam massam corrúmpit. Ego confído in vobis in Dómino, quod nihil áliud sapiétis: qui autem contúrbat vos, portábit judícium, quicúmque est ille.
℟. Státuit Dóminus. 379.

Lectio iii.

Ego autem fratres si circumcisiónem adhuc prǽdico: quid adhuc persecutiónem pátior? Ergo evacuátum est scándalum crucis. Utinam et abscindántur qui vos contúrbant. Vos enim in libertátem vocáti estis fratres: tantum ne libertátem in occasiónem detis carnis, sed per caritátem Spíritus servíte ínvicem. Omnis enim lex in uno sermóne implétur: Díliges próximum tuum sicut teípsum. Quod si ínvicem mordétis, et coméditis: vidéte ne ab ínvicem consumámini. Dico autem: Spíritu ambuláte, et desidéria carnis non perficiétis. Caro enim concupíscit advérsus spíritum: spíritus autem advérsus carnem: hæc enim sibi ínvicem adversántur: ut non quæcúmque vultis, illa faciátis.
℟. Ego dixi. 379.

Feria Quarta.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

Lectio i. Cap. 1.

Paulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, ómnibus sanctis, qui sunt Ephesi, et fidélibus in Christo Jesu. Grátia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Benedíctus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedíxit nos in omni benedictióne spirituáli in cœléstibus in Christo, sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti et im̃aculáti in conspéctu ejus in caritáte.
℟. Ne perdíderis. 379.

Lectio ii.

Qui prædestinávit nos in adoptiónem filiórum per Jesum Christum in ipsum: secúndum propósitum voluntátis suæ, in laudem glóriæ grátiæ suæ, in qua gratificávit nos in dilécto Fílio suo. In quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum secúndum divítias grátiæ ejus, quæ superabundávit in nobis in omni sapiéntia, et prudéntia: ut notum fáceret nobis sacraméntum voluntátis suæ, secúndum beneplácitum ejus,

quod propósuit in eo, in dispensatióne plenitúdinis témporum, instauráre ómnia in Christo, quæ in cœlis, et quæ in terra sunt, in ipso.

℟. Parátum cor. 380.

Lectio iii.

In quo étiam et nos sorte vocáti sumus, prædestináti secúndum propósitum ejus, qui operátur ómnia secúndum consílium voluntátis suæ: ut simus in laudem glóriæ ejus nos, qui ante sperávimus in Christo: In quo et vos, cum audissétis verbum veritátis (Evangélium salútis vestræ) in quo et credéntes signáti estis Spíritu promissiónis sancto, qui est pignus hæreditátis nostræ, in redemptiónem acquisitiónis, in laudem glóriæ ipsíus.

℟. Adjútor meus. 380.

Feria Quinta.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio i. Cap. 4.

Obsecro ítaque vos ego vinctus in Dómino, ut digne ambulétis vocatióne, qua vocáti estis, cum omni humilitáte, et mansuetúdine, cum patiéntia, supportántes ínvicem in caritáte, sollíciti serváre unitátem Spíritus in vínculo pacis. Unum corpus, et unus Spíritus, sicut vocáti estis in una spe vocatiónis vestræ. Unus Dóminus, una fides, unum baptísma. Unus Deus et Pater ómnium, qui est super omnes, et per ómnia, et in ómnibus nobis.

℟. Deus in te. 380.

Lectio ii.

Unicuíque autem nostrum data est grátia secúndum mensúram donatiónis Christi. Propter quod dicit: Ascéndens in altum captívam duxit captivitátem: dedit dona homínibus. Quod autem ascéndit, quid est, nisi quia et descéndit primum in inferióres partes terræ? Qui descéndit, ipse est et qui ascéndit super omnes cœlos, ut impléret ómnia.

℟. Repleátur. 381.

Lectio iii.

Et ipse dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios vero Evangelístas, álios autem pastóres et doctóres, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi: donec occurrámus omnes in unitátem fídei, et agnitiónis Fílii Dei, in virum perféctum, in mensúram ætátis plenitúdinis Christi: ut jam non simus pár-

vuli fluctuántes, et circumferámur omni vento doctrínæ in nequítia hóminum, in astútia ad circumventiónem erróris. Veritátem autem faciéntes in caritáte, crescámus in illo per ómnia, qui est caput Christus.

℟. Gaudébunt. 381.

Feria Sexta.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio i. Cap. 5.

Estóte ergo imitatóres Dei, sicut fílii caríssimi: et ambuláte in dilectióne, sicut et Christus diléxit nos, et trádidit semetípsum pro nobis oblatiónem, et hóstiam Deo in odórem suavitátis. Fornicátio autem, et omnis immundítia, aut avarítia nec nominétur in vobis, sicut decet sanctos: aut turpitúdo, aut stultilóquium, aut scurrílitas, quæ ad rem non pértinet: sed magis gratiárum áctio.

℟. Confitébor tibi. 382.

Lectio ii.

Hoc enim scitóte intelligéntes: quod omnis fornicátor, aut immúndus, aut avárus, quod est idolórum sérvitus, non habet hæreditátem in regno Christi, et Dei. Nemo vos sedúcat inánibus verbis: propter hæc enim venit ira Dei in fílios diffidéntiæ. Nolíte ergo éffici partícipes eórum. Erátis enim aliquándo ténebræ: nunc autem lux in Dómino. Ut fílii lucis ambuláte.

℟. Misericórdia tua. 382.

Lectio iii.

Fructus enim lucis est in omni bonitáte, et justítia, et veritáte: probántes quid sit beneplácitum Deo: et nolíte communicáre opéribus infructuósis tenebrárum, magis autem redargúite. Quæ enim in occúlto fiunt ab ipsis, turpe est et dícere. Omnia autem, quæ arguúntur, a lúmine manifestántur: omne enim, quod manifestátur, lumen est. Propter quod dicit: Surge qui dormis, et exsúrge a mórtuis, et illuminábit te Christus.

℟. Factus est. 382.

Sabbato.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio i. Cap. 6.

Fílii, obedíte paréntibus vestris in Dómino: hoc enim justum est. Honóra patrem tuum, et matrem tuam. Quod est mandátum primum in promissióne: ut bene sit tibi, et sis longævus super terram. Et vos patres nolíte

ad iracúndiam provocáre fílios vestros: sed educáte illos in disciplína, et correptióne Dómini.

℟. Ne perdíderis. 379.

Lectio ii.

Servi obedíte dóminis carnálibus cum timóre et tremóre, in simplicitáte cordis vestri, sicut Christo: non ad óculum serviéntes, quasi homínibus placéntes, sed ut servi Christi, faciéntes voluntátem Dei ex ánimo, cum bona voluntáte serviéntes, sicut Dño, et non homínibus: sciéntes quóniam unusquísque quodcúmque fécerit bonum, hoc recípiet a Dómino, sive servus, sive liber. Et vos dómini éadem fácite illis, remitténtes minas: sciéntes quia et illórum et vester Dóminus est in cœlis: et personárum accéptio non est apud eum.

℟. Parátum cor. 380.

Lectio iii.

De cétero fratres confortámini in Dómino, et in poténtia virtútis ejus. Indúite vos armatúram Dei, ut possítis stare advérsus insídias diáboli. Quóniam non est nobis colluctátio advérsus carnem et sánguinem: sed advérsus príncipes, et potestátes, advérsus mundi rectóres tenebrárum harum, contra spirituália nequítiæ, in cœléstibus. Proptérea accípite armatúram Dei, ut possítis resístere in die malo, et in ómnibus perfécti stare.

℟. Adjútor meus. 380.

Ad Vesperas.

Oratio.

Deus, qui nos in tantis perículis constitútos, pro humána scis fragilitáte non posse subsístere: da nobis salútem mentis et córporis; ut ea, quæ pro peccátis nostris pátimur, te adjuvánte vincámus. Per Dóminum.

Dominica IV.

post Epiphaniam.

In I. Nocturno.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philippénses.

Lectio i. Cap. 1.

Paulus, et Timótheus servi Jesu Christi, ómnibus sanctis in Christo Jesu, qui sunt Philíppis, cum Epíscopis et Diacónibus. Grátia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo in omni memória vestri, semper in cunctis oratiónibus meis pro ómnibus vobis cum gaúdio deprecatiónem fáciens, super communicatió-

ne vestra in Evangélio Christi a prima die usque nunc. Confídens hoc ipsum, quia qui cœpit in vobis opus bonum, perfíciet usque in diem Christi Jesu. Sicut est mihi justum hoc sentíre pro ómnibus vobis: eo quod hábeam vos in corde, et in vínculis meis, et in defensióne, et confirmatióne Evangélii, sócios gaúdii mei omnes vos esse.

℟. Dómine, ne in ira. 373.

Lectio ii.

Testis enim mihi est Deus, quómodo cúpiam omnes vos in viscéribus Jesu Christi. Et hoc oro ut cáritas vestra magis ac magis abúndet in sciéntia, et in omni sensu: ut probétis potióra, ut sitis sincéri, et sine offénsa in diem Christi, repléti fructu justítiæ per Jesum Christum, in glóriam et laudem Dei. Scire autem vos volo fratres, quia quæ circa me sunt, magis ad proféctum venérunt Evangélii: ita ut víncula mea manifésta fíerent in Christo in omni prætório, et in céteris ómnibus, et plures e frátribus in Dómino confidéntes vínculis meis, abundántius audérent sine timóre verbum Dei loqui.

℟. Deus, qui sedes. 374.

Lectio iii.

Quidam quidem et propter invídiam et contentiónem: quidam autem et propter bonam voluntátem Christum prædicant: quidam ex caritáte, sciéntes quóniam in defensiónem Evangélii pósitus sum. Quidam autem ex contentióne Christum annúntiant non sincére, existimántes pressúram se suscitáre vínculis meis. Quid enim? Dum omni modo, sive per occasiónem, sive per veritátem, Christus annuntiétur: et in hoc gaúdeo, sed et gaudébo.

℟. A dextris est. 374.

In II. Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv. Lib. 4. Cap. 30.

Replémus refectiónibus corpus, ne extenuátum defíciat: extenuámus abstinéntia, ne nos replétum premat: vegetámus hoc mótibus, ne situ immobilitátis intéreat: sed cítius hoc collocándo sístimus, ne ipsa sua vegetatióne succúmbat: adjuméntis hoc véstium tégimus, ne frigus intérimat: et quæsíta adjuménta projícimus, ne calor exúrat. Tot ígitur diversitátibus occurréntes, quid ágimus, nisi

corruptibilitáti servímus, ut saltem multiplícitas impénsi obséquii corpus sustíneat, quod anxíetas infírmæ mutabilitátis gravat?

℟. Notas mihi. 375.

Lectio v.

Unde bene per Paulum dícitur: Vanitáti enim subjécta est creatúra non volens, sed propter eum qui subjécit eam in spe: quia et ipsa creatúra liberábitur a servitúte corruptiónis, in libertátem glóriæ filiórum Dei. Vanitáti quippe creatúra non volens súbditur: quia homo, qui ingénitæ constántiæ statum volens deséruit, pressus justæ mortalitátis póndere, nolens mutabilitátis suæ corruptióni servit. Sed creatúra hæc tunc a servitúte corruptiónis erípitur, cum ad filiórum Dei glóriam incorrúpta resurgéndo sublevátur.

℟. Díligam te. 375.

Lectio vi.

Hic ítaque elécti moléstia vincti sunt, quia adhuc corruptiónis suæ pœna deprimúntur: sed cum corruptíbili carne exúimur, quasi ab his, quibus nunc astríngimur, moléstiæ vínculis relaxámur. Præsentári namque jam Deo cúpimus, sed adhuc mortális córporis obligatióne præpedímur. Jure ergo vincti dícimur, quia adhuc incéssum nostri desidérii ad Deum líberum non habémus. Unde bene Paulus, ætérna desíderans, sed tamen adhuc corruptiónis suæ sárcinam portans, vinctus clamat: Cúpio dissólvi, et esse cum Christo. Dissólvi enim non quæreret, nisi se proculdúbio vinctum vidéret.

℟. Dómini est terra. 375.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 8. c.

In illo témpore: Ascendénte Jesu in navículam, secúti sunt eum discípuli ejus: et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus: ipse vero dormiébat. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 1. Comm. in cap. 8. Matth.

Quintum signum fecit, quando ascéndens navem de Caphárnaum, ventis imperávit et mari. Sextum, quando in regióne Gerasenórum dedit potestátem dæmónibus in porcos. Séptimum, quando ingrédiens civitátem suam, paralýticum se-

cúndum curávit in léctulo. Primus enim paralýticus est puer centuriónis.

℟. Ad te Dómine. 376.

Lectio viii.

Ipse vero dormiébat: et accessérunt ad eum, et suscitavérunt eum, dicéntes: Dómine, salva nos. Hujus signi typum in Jona légimus, quando céteris periclitántibus, ipse secúrus est, et dormit, et suscitátur: et império ac sacraménto passiónis suæ líberat suscitántes. Tunc surgens imperávit ventis et mari. Ex hoc loco intellígimus, quod omnes creatúræ séntiant Creatórem. Quas enim increpávit, et quibus imperávit, séntiunt imperántem: non erróre hæreticórum qui ómnia putant animántia, sed majestáte Conditóris, quæ apud nos insensibília, illi sensibília sunt.

℟. Duo Séraphim. 376.

Lectio ix.

Porro hómines miráti sunt, dicéntes: Qualis est hic, quia venti et mare obédiunt ei? Non discípuli, sed nautæ, et céteri, qui in navi erant, mirabántur. Sin autem quis contentióse volúerit, eos, qui mirabántur, fuísse discípulos: respondébimus, recte hómines appellátos, qui necdum nóverant poténtiam Salvatóris.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Bened. Ant. Ascendénte Jesu * in navículam, ecce motus magnus factus est in mari: et suscitavérunt eum discípuli ejus, dicéntes: Dómine, salva nos, perímus.

℣. Dóminus regnávit, decórem índuit. ℟. Induit Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se virtúte.

Oratio.

Deus, qui nos in tantis perículis constitútos, pro humána scis fragilitáte non posse subsístere: da nobis salútem mentis et córporis; ut ea, quæ pro peccátis nostris pátimur, te adjuvánte vincámus. Per Dóminum.

Ad Magnif. Ant. Dómine, * salva nos, perímus: ímpera, et fac Deus tranquillitátem.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Feria Secunda.

De Epístola ad Philippénses.

Lectio i. Cap. 4.

Itaque fratres mei caríssimi, et desideratíssimi, gaúdium meum, et coróna mea: sic state in

Dómino, caríssimi: Evódiam rogo, et Sýntychen déprecor idípsum sápere in Dómino. Etiam rogo et te germáne compar, ádjuva illas, quæ mecum laboravérunt in Evangélio cum Cleménte, et céteris adjutóribus meis, quorum nómina sunt in libro vitæ.

℟. Quam magna. 377.

Lectio ii.

Gaudéte in Dómino semper: íterum dico, gaudéte. Modéstia vestra nota sit ómnibus homínibus: Dóminus prope est. Nihil sollíciti sitis: sed in omni oratióne, et obsecratióne, cum gratiárum actióne petitiónes vestræ innotéscant apud Deum. Et pax Dei, quæ exsúperat omnem sensum, custódiat corda vestra, et intelligéntias vestras in Christo Jesu.

℟. Adjútor meus. 378.

Lectio iii.

De cétero fratres, quæcúmque sunt vera, quæcúmque pudíca, quæcúmque justa, quæcúmque sancta, quæcúmque amabília, quæcúmque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplínæ, hæc cogitáte. Quæ et didicístis, et accepístis, et audístis, et vidístis in me, hæc ágite: et Deus pacis erit vobíscum. Gavísus sum autem in Dómino veheménter, quóniam tandem aliquándo refloruístis pro me sentíre, sicut et sentiebátis: occupáti autem erátis.

℟. Benedícam. 378.

Feria Tertia.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Colossénses.

Lectio i. Cap. 1.

Paulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, et Timótheus frater: eis, qui sunt Colóssis, sanctis et fidélibus frátribus in Christo Jesu. Grátia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ágimus Deo et Patri Dómini nostri Jesu Christi, semper pro vobis orántes: audiéntes fidem vestram in Christo Jesu, et dilectiónem, quam habétis in sanctos omnes propter spem, quæ repósita est vobis in cœlis: quam audístis in verbo veritátis Evangélii: quod pervénit ad vos, sicut et in univérso mundo est, et fructíficat, et crescit sicut in vobis, ex ea die qua audístis, et cognovístis grátiam Dei in veritáte, sicut didicístis ab Epáphra caríssimo consérvo nostro, qui est fidélis pro vobis miníster

Christi Jesu, qui étiam manifestávit nobis dilectiónem vestram in spíritu.

℟. Aúribus pércipe. 378.

Lectio ii.

Ideo et nos, ex qua die audívimus, non cessámus pro vobis orántes, et postulántes ut impleámini agnitióne voluntátis ejus, in omni sapiéntia et intelléctu spiritáli: ut ambulétis digne Deo per ómnia placéntes: in omni ópere bono fructificántes, et crescéntes in sciéntia Dei: in omni virtúte confortáti secúndum poténtiam claritátis ejus in omni patiéntia, et longanimitáte cum gaúdio grátias agéntes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem sortis sanctórum in lúmine.

℟. Státuit Dóminus. 379.

Lectio iii.

Qui erípuit nos de potestáte tenebrárum, et tránstulit in regnum Fílii dilectiónis suæ, in quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum: qui est imágo Dei invisíbilis, primogénitus omnis creatúræ: quóniam in ipso cóndita sunt univérsa in cœlis et in terra, visibília, et invisibília, sive Throni, sive Dominatiónes, sive Principátus, sive Potestátes: ómnia per ipsum, et in ipso creáta sunt: et ipse est ante omnes, et ómnia in ipso constant. Et ipse est caput córporis Ecclésiæ, qui est princípium, primogénitus ex mórtuis.

℟. Ego dixi. 379.

Feria Quarta.

De Epístola ad Colossénses.

Lectio i. Cap. 3. b. et 4.

Indúite vos ergo sicut elécti Dei, sancti et dilécti, víscera misericórdiæ, benignitátem, humilitátem, modéstiam, patiéntiam: supportántes ínvicem, et donántes vobismetípsis si quis advérsus áliquem habet querélam: sicut et Dóminus donávit vobis, ita et vos. Super ómnia autem hæc, caritátem habéte, quod est vínculum perfectiónis: et pax Christi exsúltet in córdibus vestris, in qua et vocáti estis in uno córpore: et grati estóte.

℟. Ne perdíderis. 379.

Lectio ii.

Verbum Christi hábitet in vobis abundánter, in omni sapiéntia, docéntes, et commonéntes vosmetípsos, psalmis, hymnis, et cánticis spirituálibus, in grátia cantántes in córdibus vestris Deo. Omne quodcúmque

fácitis in verbo, aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi, grátias agéntes Deo et Patri per ipsum. Mulíeres súbditæ estóte viris, sicut opórtet, in Dómino. Viri dilígite uxóres vestras, et nolíte amári esse ad illas. Fílii obedíte paréntibus per ómnia: hoc enim plácitum est in Dómino. Patres, nolíte ad indignatiónem provocáre fílios vestros, ut non pusíllo ánimo fiant.

℟. Parátum cor. 380.

Lectio iii.

Servi obedíte per ómnia dóminis carnálibus, non ad óculum serviéntes, quasi homínibus placéntes, sed in simplicitáte cordis, timéntes Deum. Quodcúmque fácitis, ex ánimo operámini sicut Dómino, et non homínibus: sciéntes quod a Dómino accipiétis retributiónem hæreditátis. Dómino Christo servíte. Qui enim injúriam facit, recípiet id, quod iníque gessit: et non est personárum accéptio apud Deum. Dómini, quod justum est et æquum, servis præstáte: sciéntes quod et vos Dóminum habétis in cœlo. Oratióni instáte, vigilántes in ea in gratiárum actióne.

℟. Adjútor meus. 380.

Feria Quinta.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicénses.

Lectio i. Cap. 1.

Paulus, et Silvánus, et Timótheus, Ecclésiæ Thessalonicénsium in Deo Patre, et Dómino Jesu Christo. Grátia vobis et pax. Grátias ágimus Deo semper pro ómnibus vobis memóriam vestri faciéntes in oratiónibus nostris sine intermissióne, mémores óperis fídei vestræ, et labóris, et caritátis, et sustinéntiæ spei Dómini nostri Jesu Christi, ante Deum et Patrem nostrum: sciéntes fratres dilécti a Deo, electiónem vestram: quia Evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantum, sed et in virtúte, et in Spíritu sancto, et in plenitúdine multa, sicut scitis quales fuérimus in vobis propter vos.

℟. Deus in te. 380.

Lectio ii.

Et vos imitatóres nostri facti estis, et Dómini, excipiéntes verbum in tribulatióne multa, cum gaúdio Spíritus sancti: ita ut facti sitis forma ómnibus credéntibus in Macedónia, et in Achája. A vobis enim diffamátus est sermo Dó-

mini, non solum in Macedónia, et in Achája, sed et in omni loco fides vestra, quæ est ad Deum, profécta est, ita ut non sit nobis necésse quidquam loqui. Ipsi enim de nobis annúntiant qualem intróitum habuérimus ad vos: et quómodo convérsi estis ad Deum a simulácris, servíre Deo vivo et vero, et exspectáre Fílium ejus de cœlis (quem suscitávit ex mórtuis) Jesum, qui erípuit nos ab ira ventúra.

℟. Repleátur. 381.

Lectio iii. Cap. 2.

Nam ipsi scitis, fratres, intróitum nostrum ad vos, quia non inánis fuit: sed ante passi, et contuméliis affécti (sicut scitis) in Philíppis, fidúciam habúimus in Deo nostro loqui ad vos Evangélium Dei in multa sollicitúdine. Exhortátio enim nostra non de erróre, neque de immundítia, neque in dolo, sed sicut probáti sumus a Deo, ut crederétur nobis Evangélium: ita lóquimur, non quasi homínibus placéntes, sed Deo, qui probat corda nostra. Neque enim aliquándo fúimus in sermóne adulatiónis, sicut scitis: neque in occasióne avarítiæ: Deus testis est: nec quæréntes ab homínibus glóriam, neque a vobis, neque ab áliis.

℟. Gaudébunt. 381.

Feria Sexta.

De Epístola prima ad Thessalonicénses.

Lectio i. Cap. 4.

De cétero ergo, fratres, rogámus vos, et obsecrámus in Dómino Jesu, ut quemádmodum accepístis a nobis, quómodo opórteat vos ambuláre, et placére Deo, sic et ambulétis, ut abundétis magis. Scitis enim quæ præcépta déderim vobis per Dóminum Jesum. Hæc est enim volúntas Dei, sanctificátio vestra: ut abstineátis vos a fornicatióne, ut sciat unusquísque vestrum vas suum possidére in sanctificatióne et honóre: non in passióne desidérii, sicut et Gentes, quæ ignórant Deum.

℟. Confitébor tibi. 382.

Lectio ii.

Et ne quis supergrediátur, neque circumvéniat in negótio fratrem suum: quóniam vindex est Dóminus de his ómnibus, sicut prædíximus vobis, et testificáti sumus. Non enim vocávit nos Deus in immundítiam, sed in sanctificatió-

nem. Itaque qui hæc spernit, non hóminem spernit, sed Deum: qui étiam dedit Spíritum suum sanctum in nobis.

℟. Misericórdia tua. 382.

Lectio iii.

De caritáte autem fraternitátis non necésse habémus scríbere vobis: ipsi enim vos a Deo didicístis, ut diligátis ínvicem. Etenim illud fácitis in omnes fratres in univérsa Macedónia. Rogámus autem vos fratres ut abundétis magis, et óperam detis ut quiéti sitis, et ut vestrum negótium agátis, et operémini mánibus vestris, sicut præcépimus vobis: et ut honéste ambulétis ad eos qui foris sunt: et nullíus áliquid desiderétis.

℟. Factus est. 382.

S a b b a t o.

Incipit Epístola secúnda ad Thessalonicénses.

Lectio i. Cap. 1.

Paulus, et Silvánus, et Timótheus: Ecclésiæ Thessalonicénsium in Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ágere debémus semper Deo pro vobis, fratres, ita ut dignum est, quóniam supercréscit fides vestra, et abúndat cáritas uniuscujúsque vestrum in ínvicem: ita ut et nos ipsi in vobis gloriémur in Ecclésiis Dei, pro patiéntia vestra, et fide, et in ómnibus persecutiónibus vestris, et tribulatiónibus, quas sustinétis in exémplum justi judícii Dei, ut digni habeámini in regno Dei, pro quo et patímini.

℟. Ne perdíderis. 379.

Lectio ii.

Si tamen justum est apud Deum retribúere tribulatiónem iis, qui vos tríbulant: et vobis, qui tribulámini, réquiem nobíscum in revelatióne Dómini Jesu de cœlo cum Angelis virtútis ejus, in flamma ignis dantis vindíctam iis, qui non novérunt Deum, et qui non obédiunt Evangélio Dómini nostri Jesu Christi. Qui pœnas dabunt in intéritu ætérnas a fácie Dómini, et a glória virtútis ejus: cum vénerit glorificári in sanctis suis, et admirábilis fíeri in ómnibus, qui credidérunt, quia créditum est testimónium nostrum super vos in die illo. In quo étiam orámus semper pro vobis: ut dignétur vos vocatióne sua Deus noster, et ímpleat omnem voluntátem bonitá-

tis, et opus fídei in virtúte, ut clarificétur nomen Dómini nostri Jesu Christi in vobis, et vos in illo, secúndum grátiam Dei nostri, et Dómini Jesu Christi.

℟. Parátum cor. 380.

Lectio iii. Cap. 2.

Rogámus autem vos fratres per advéntum Dómini nostri Jesu Christi, et nostræ congregatiónis in ipsum: ut non cito moveámini a vestro sensu, neque terreámini, neque per spíritum, neque per sermónem, neque per epístolam tamquam per nos missam, quasi instet dies Dómini. Ne quis vos sedúcat ullo modo: quóniam nisi vénerit discéssio primum, et revelátus fúerit homo peccáti, fílius perditiónis, qui adversátur, et extóllitur supra omne, quod dícitur Deus, aut quod cólitur, ita ut in templo Dei sédeat osténdens se tamquam sit Deus.

℟. Adjútor meus. 380.

Ad Vesperas.

Oratio.

Famíliam tuam, quǽsumus Dómine, contínua pietáte custódi: ut, quæ in sola spe grátiæ cœléstis innítitur, tua semper protectióne muniátur. Per Dñm.

Dominica V.
post Epiphaniam.

In I. Nocturno.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio i. Cap. 1.

Paulus Apóstolus Jesu Christi secúndum impérium Dei Salvatóris nostri, et Christi Jesu spei nostræ: Timótheo dilécto fílio in fide. Grátia, misericórdia, et pax a Deo Patre, et Christo Jesu Dómino nostro. Sicut rogávi te ut remanéres Ephesi, cum irem in Macedóniam, ut denuntiáres quibúsdam ne áliter docérent, neque inténderent fábulis, et genealógiis interminátis: quæ quæstiónes præstant magis quam ædificatiónem Dei, quæ est in fide.

℟. Dñe, ne in ira. 373.

Lectio ii.

Finis autem præcépti est cáritas de corde puro, et consciéntia bona, et fide non ficta. A quibus quidam aberrántes, convérsi sunt in vanilóquium, voléntes esse legis doctóres, non intelligéntes neque quæ loquúntur, neque de quibus affírmant. Scimus autem quia bona est lex, si quis ea legítime utátur: sciens

hoc quia lex justo non est pósita, sed injústis, et non súbditis, ímpiis et peccatóribus, scelerátis et contaminátis, parricídis et matricídis, homicídis, fornicáriis, masculórum concubitóribus, plagiáriis, mendácibus et perjúris, et si quid áliud sanæ doctrínæ adversátur, quæ est secúndum Evangélium glóriæ beáti Dei, quod créditum est mihi.

℟. Deus, qui sedes. 374.

Lectio iii.

Grátias ago ei, qui me confortávit Christo Jesu Dómino nostro, quia fidélem me existimávit, ponens in ministério: qui prius blasphémus fui, et persecútor, et contumeliósus: sed misericórdiam Dei consecútus sum, quia ignórans feci in incredulitáte. Superabundávit autem grátia Dómini nostri cum fide et dilectióne, quæ est in Christo Jesu. Fidélis sermo, et omni acceptióne dignus: quod Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum. Sed ídeo misericórdiam consecútus sum: ut in me primo osténderet Christus Jesus omnem patiéntiam ad informatiónem eórum, qui credi-túri sunt illi, in vitam ætérnam.

℟. A dextris. 374.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

De Verbis Apostoli, Serm. 8. sub initio.

Lectio iv.

Humánus sermo, et omni acceptióne dignus, quia Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere. Atténde Evangélium: Venit enim Fílius hóminis quærere, et salváre, quod períerat. Si homo non periísset, Fílius hóminis non venísset. Ergo períerat homo: venit Deus homo, et invéntus est homo. Períerat homo per líberam voluntátem: venit Deus homo per grátiam liberatrícem.

℟. Notas mihi. 375.

Lectio v.

Quæris, quid váleat ad malum líberum arbítrium? Récole hóminem peccántem. Quæris, quid váleat ad auxílium Deus, et homo? Atténde in eo grátiam liberántem. Nusquam pótuit sic osténdi, quantum váleat volúntas hóminis usurpáta per supérbiam, ad uténdum sine adju-

tório Dei: malum non pótuit plus, et manifěstius éxprimi, quam in hómine primo. Ecce perit primus homo, et ubi esset, nisi venísset secúndus homo? quia et ille homo, ídeo et iste homo; et ídeo humánus sermo.

℟. Díligam te. 375.

Lectio vi.

Prorsus nusquam sic appáret benígnitas grátiæ, et liberálitas omnipoténtiæ Dei, quam in hómine mediatóre Dei et hóminum, hómine Christo Jesu. Quid enim dícimus, fratres mei? In fide cathólica nutrítis loquor, vel in pacem cathólicam lucrátis. Nóvimus et tenémus, mediatórem Dei et hóminum, hóminem Christum Jesum, in quantum homo erat, ejus esse natúræ, cujus et nos sumus. Non enim altérius natúræ caro nostra, et caro illíus: nec altérius natúræ ánima nostra, et ánima illíus. Hanc suscépit natúram, quam salvándam esse judicávit.

℟. Dómini est terra. 375.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13. c.

In illo témpore: Dixit Jesus turbis parábolam hanc: Símile factum est regnum cœlórum hómini, qui seminávit bonum semen in agro suo. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. Quæst. Evang. in Matth. cap. 11. tom. 4.

Cum negligéntius ágerent præpósiti Ecclésiæ, aut cum dormitiónem mortis accíperent Apóstoli, venit diábolus, et superseminávit eos, quos malos fílios Dóminus interpretátur. Sed quǽritur, utrum hærétici sint, an male vivéntes cathólici? Possunt enim dici fílii mali étiam hærétici, quia ex eódem Evangélii sémine, et Christi nómine procreáti, pravis opiniónibus ad falsa dógmata convertúntur.

℟. Ad te Dómine. 376.

Lectio viii.

Sed quod dicit eos in médio trítici seminátos, quasi vidéntur illi significári, qui unius communiónis sunt. Verúmtamen quóniam Dóminus agrum ipsum, non Ecclésiam, sed hunc mundum interpretátus est: bene intelligúntur hærétici, quia non societáte uníus Ecclésiæ, vel uníus fídei, sed societáte solíus nóminis christiáni in hoc mundo permiscéntur bonis.

At illi, qui in eádem fide mali sunt, pálea pótius quam zizánia reputántur: quia pálea étiam fundaméntum ipsum habet cum fruménto, radicémque commúnem.

℟. Duo Séraphim. 376.

Lectio ix.

In illa plane sagéna, qua concludúntur et mali et boni pisces, non absúrde mali cathólici intelligúntur. Aliud est enim mare, quod magis mundum istum signíficat: áliud sagéna, quæ uníus fídei, vel uníus Ecclésiæ communiónem vidétur osténdere. Inter hæréticos et malos cathólicos hoc ínterest, quod hærétici falsa credunt: illi autem vera credéntes non vivunt ita ut credunt.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Bened. Ant. Dómine, * nonne bonum semen seminásti in agro tuo? unde ergo habet zizánia? et ait illis: Hoc fecit inimícus homo.

℣. Dóminus regnávit, decórem índuit. ℟. Induit Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se virtúte.

Oratio.

Famíliam tuam, quǽsumus Dómine, contínua pietáte custódi: ut quæ in sola spe grátiæ cœléstis innítitur, tua semper protectióne muniátur. Per Dñm.

Ad Magnif. Ant. Collígite * primum zizánia, et alligáte ea in fascículos ad comburéndum: tríticum autem congregáte in hórreum meum, dicit Dóminus.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Feria Secunda.

De Epístola prima ad Timótheum.

Lectio i. Cap. 3. et 4.

Fidélis sermo: Si quis episcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Opórtet ergo epíscopum irreprehensíbilem esse, uníus uxóris virum, sóbrium, prudéntem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem, non vinoléntum, non percussórem, sed modéstum: non litigiósum, non cúpidum, sed suæ dómui bene præpósitum: fílios habéntem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præésse nescit, quómodo Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum: ne in supérbiam elátus, in judícium íncidat diáboli. Opórtet autem illum et testimónium habére

bonum ab iis, qui foris sunt, ut non in oppróbrium íncidat, et in láqueum diáboli.
℟. Quam magna. 377.

Lectio ii.

Diáconos simíliter pudícos, non bilíngues, non multo vino déditos, non turpe lucrum sectántes: habéntes mystérium fídei in consciéntia pura. Et hi autem probéntur primum: et sic minístrent, nullum crimen habéntes. Mulíeres simíliter pudícas, non detrahéntes, sóbrias, fidéles in ómnibus. Diáconi sint uníus uxóris viri: qui fíliis suis bene præsint, et suis dómibus. Qui enim bene ministráverint, gradum bonum sibi acquírent, et multam fidúciam in fide, quæ est in Christo Jesu.
℟. Adjútor meus. 378.

Lectio iii.

Hæc tibi scribo, sperans me ad te veníre cito. Si autem tardávero, ut scias quómodo opórteat te in domo Dei conversári, quæ est Ecclésia Dei vivi, colúmna et firmaméntum veritátis. Et manifeste magnum est pietátis sacraméntum, quod manifestátum est in carne, justificátum est in spíritu, appáruit Angelis, prædicátum est Géntibus, créditum est in mundo, assúmptum est in glória. Spíritus autem maniféste dicit, quia in novíssimis tempóribus discédent quidam a fide, attendéntes spirítibus erróris, et doctrínis dæmoniórum.
℟. Benedícam. 378.

Feria Tertia.

Incipit Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio i. Cap. 1.

Paulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, secúndum promissiónem vitæ, quæ est in Christo Jesu: Timótheo caríssimo fílio, grátia, misericórdia, pax a Deo Patre, et Christo Jesu Dómino nostro. Grátias ago Deo, cui sérvio a progenitóribus in consciéntia pura, quod sine intermissióne hábeam tui memóriam in oratiónibus meis, nocte ac die desíderans te vidére, memor lacrimárum tuárum, ut gaúdio ímplear, recordatiónem accípiens ejus fídei, quæ est in te non ficta, quæ et habitávit primum in ávia tua Lóide, et matre tua Euníce, certus sum autem quod et in te.
℟. Aúribus pércipe. 378.

Lectio ii.

Propter quam causam admóneo te ut resúscites grátiam Dei, quæ est in te per impositiónem mánuum meárum. Non enim dedit nobis Deus spíritum timóris: sed virtútis, et dilectiónis, et sobrietátis. Noli ítaque erubéscere testimónium Dómini nostri, neque me vinctum ejus: sed collabóra Evangélio secúndum virtútem Dei: qui nos liberávit, et vocávit vocatióne sua sancta, non secúndum ópera nostra, sed secúndum propósitum suum, et grátiam, quæ data est nobis in Christo Jesu ante témpora sæculária.

℟. Státuit Dñs. 379.

Lectio iii.

Manifestáta est autem nunc per illuminatiónem Salvatóris nostri Jesu Christi, qui destrúxit quidem mortem, illuminávit autem vitam, et incorruptiónem per Evangélium: in quo pósitus sum ego prædicátor, et Apóstolus, et magíster Géntium. Ob quam causam étiam hæc pátior, sed non confúndor. Scio enim cui crédidi, et certus sum quia potens est depósitum meum serváre in illum diem. Formam habe sanórum verbórum, quæ a me audísti in fide, et in dilectióne in Christo Jesu.

℟. Ego dixi. 379.

Feria Quarta.

De Epístola secúnda ad Timótheum.

Lectio i. Cap. 3.

Hoc autem scito, quod in novíssimis diébus instábunt témpora periculósa: erunt hómines seípsos amántes, cúpidi, eláti, supérbi, blasphémi, paréntibus non obediéntes, ingráti, scelésti, sine affectióne, sine pace, criminatóres, incontinéntes, immítes, sine benignitáte, proditóres, protérvi, túmidi, et voluptátum amatóres magis quam Dei: habéntes spéciem quidem pietátis, virtútem autem ejus abnegántes. Et hos devíta.

℟. Ne perdíderis. 379.

Lectio ii.

Ex his enim sunt, qui pénetrant domos, et captívas ducunt muliérculas onerátas peccátis, quæ ducúntur váriis desidériis: semper discéntes, et numquam ad sciéntiam veritátis perveniéntes. Quemádmodum autem Jannes et Mambres restitérunt Móysi: ita et hi resístunt veritáti, hómines corrúpti mente, ré-

probi circa fidem, sed ultra non profícient: insipiéntia enim eórum manifésta erit ómnibus, sicut et illórum fuit.

℟. Parátum cor. 380.

Lectio iii.

Tu autem assecútus es meam doctrínam, institutiónem, propósitum, fidem, longanimitátem, dilectiónem, patiéntiam, persecutiónes, passiónes: quália mihi facta sunt Antiochíæ, Icónii, et Lystris: quales persecutiónes sustínui, et ex ómnibus erípuit me Dóminus. Et omnes, qui pie volunt vívere in Christo Jesu, persecutiónem patiéntur. Mali autem hómines et seductóres profícient in pejus, errántes, et in errórem mitténtes.

℟. Adjútor meus. 380.

Feria Quinta.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Titum.

Lectio i. Cap. 1.

Paulus servus Dei, Apóstolus autem Jesu Christi secúndum fidem electórum Dei, et agnitiónem veritátis, quæ secúndum pietátem est in spem vitæ ætérnæ, quam promísit qui non mentítur, Deus, ante témpora sæculária: manifestávit autem tempóribus suis verbum suum in prædicatióne, quæ crédita est mihi secúndum præcéptum Salvatóris nostri Dei: Tito dilécto fílio secúndum commúnem fidem, grátia, et pax a Deo Patre, et Christo Jesu Salvatóre nostro.

℟. Deus, in te. 380.

Lectio ii.

Hujus rei grátia relíqui te Cretæ, ut ea quæ desunt córrigas, et constítuas per civitátes presbýteros, sicut et ego dispósui tibi. Si quis sine crímine est, unius uxóris vir, fílios habens fidéles, non in accusatióne luxúriæ, aut non súbditos. Opórtet enim epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem: non supérbum, non iracúndum, non vinoléntum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum: sed hospitálem, benígnum, sóbrium, justum, sanctum, continéntem, amplecténtem eum, qui secúndum doctrínam est, fidélem sermónem: ut potens sit exhortári in doctrína sana, et eos, qui contradícunt, argúere.

℟. Repleátur. 381.

Lectio iii.

Sunt enim multi étiam inobediéntes, vaníloqui, et

seductóres: máxime qui de circumcisióne sunt: quos opórtet redárgui: qui univérsas domos subvértunt, docéntes quæ non opórtet, turpis lucri grátia. Dixit quidam ex illis, próprius ipsórum prophéta: Creténses semper mendáces, malæ béstiæ, ventres pigri. Testimónium hoc verum est. Quam ob causam íncrepa illos dure, ut sani sint in fide, non intendéntes Judáicis fábulis, et mandátis hóminum aversántium se a veritáte. Omnia munda mundis: coinquinátis autem et infidélibus nihil est mundum. ℟. Gaudébunt. 381.

Feria Sexta.

De Epístola ad Titum.

Lectio i. Cap. 2. d. et 3.

Hæc lóquere, et exhortáre, et árgue cum omni império. Nemo te contémnat. Admone illos princípibus, et potestátibus súbditos esse, dicto obedíre, ad omne opus bonum parátos esse: néminem blasphemáre, non litigiósos esse, sed modéstos, omnem ostendéntes mansuetúdinem ad omnes hómines. ℟. Confitébor tibi. 382.

Lectio ii.

Erámus enim aliquándo et nos insipiéntes, incréduli, errántes, serviéntes desidériis, et voluptátibus váriis, in malítia et invídia agéntes, odíbiles, odiéntes ínvicem. Cum autem benígnitas, et humánitas appáruit Salvatóris nostri Dei: non ex opéribus justítiæ, quæ fécimus nos, sed secúndum suam misericórdiam salvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis, et renovatiónis Spíritus sancti, quem effúdit in nos abúnde per Jesum Christum Salvatórem nostrum: ut justificáti grátia ipsíus, hærédes simus secúndum spem vitæ ætérnæ.

℟. Misericórdia tua. 382.

Lectio iii.

Fidélis sermo est: et de his volo te confirmáre: ut curent bonis opéribus præésse qui credunt Deo. Hæc sunt bona, et utília homínibus. Stultas autem quæstiónes, et genealógias, et contentiónes, et pugnas legis devíta. Sunt enim inútiles et vanæ. Hæréticum hóminem post unam, et secúndam correptiónem devíta: sciens quia subvérsus est, qui ejúsmodi est, et delínquit, cum sit próprio judício condemnátus.

℟. Factus est. 382.

Sabbato.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philémonem.

Lectio i. Cap. i.

Paulus vinctus Christi Jesu, et Timótheus frater: Philémoni diléсto, et adjutóri nostro, et Appiæ soróri caríssimæ, et Archíppo commilitóni nostro, et Ecclésiæ quæ in domo tua est. Grátia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo, semper memóriam tui fáciens in oratiónibus meis, aúdiens caritátem tuam, et fidem, quam habes in Dómino Jesu, et in omnes sanctos: ut communicátio fídei tuæ évidens fiat in agnitióne omnis óperis boni, quod est in vobis in Christo Jesu.

℟. Ne perdíderis. 379.

Lectio ii.

Gaúdium enim magnum hábui, et consolatiónem in caritáte tua: quia víscera sanctórum requievérunt per te, frater. Propter quod multam fidúciam habens in Christo Jesu imperándi tibi quod ad rem pértinet: propter caritátem magis óbsecro, cum sis talis, ut Paulus senex, nunc autem et vinctus Jesu Christi: Obsecro te pro meo fílio, quem génui in vínculis, Onésimo, qui tibi aliquándo inútilis fuit, nunc autem et mihi, et tibi útilis, quem remísi tibi.

℟. Parátum cor. 380.

Lectio iii.

Tu autem illum, ut mea víscera, súscipe: quem ego volúeram mecum detinére, ut pro te mihi ministráret in vínculis Evangélii: sine consílio autem tuo nihil vólui fácere, uti ne velut ex necessitáte bonum tuum esset, sed voluntárium. Fórsitan enim ídeo discéssit ad horam a te, ut ætérnum illum recíperes: jam non ut servum, sed pro servo caríssimum fratrem, máxime mihi: quanto autem magis tibi et in carne, et in Dómino? Si ergo habes me sócium, súscipe illum sicut me: si autem áliquid nócuit tibi, aut debet: hoc mihi ímputa. Ego Paulus scripsi mea manu.

℟. Adjútor meus. 380.

Ad Vesperas.

Oratio.

Præsta, quǽsumus omnípotens Deus: ut semper rationabília meditántes, quæ tibi sunt plácita, et dictis exsequámur, et factis. Per Dóminum.

Dominica VI.
post Epiphaniam.

In I. Nocturno.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio i. Cap. 1.

Multifáriam, multísque modis olim Deus loquens pátribus in Prophétis: novíssime, diébus istis locútus est nobis in Fílio, quem constítuit hærédem universórum, per quem fecit et sǽcula: qui cum sit splendor glóriæ, et figúra substántiæ ejus, portánsque ómnia verbo virtútis suæ, purgatiónem peccatórum fáciens, sedet ad déxteram majestátis in excélsis: tanto mélior Angelis effectus, quanto differéntius præ illis nomen hæreditávit.

℟. Dñe, ne in ira. 373.

Lectio ii.

Cui enim dixit aliquándo Angelórum: Fílius meus es tu, ego hódie génui te? Et rursum: Ego ero illi in patrem, et ipse erit mihi in fílium? Et cum íterum introdúcit primogénitum in orbem terræ, dicit: Et adórent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit: Qui facit Angelos suos spíritus, et minístros suos flammam ignis. Ad Fílium autem: Thronus tuus Deus in sǽculum sǽculi: virga æquitátis, virga regni tui. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo exsultatiónis præ particípibus tuis.

℟. Deus, qui sedes. 374.

Lectio iii.

Et: Tu in princípio Dómine terram fundásti: et ópera mánuum tuárum sunt cœli. Ipsi períbunt, tu autem permanébis, et omnes ut vestiméntum veteráscent: et velut amíctum mutábis eos, et mutabúntur: tu autem idem ipse es, et anni tui non defícient. Ad quem autem Angelórum dixit aliquándo: Sede a dextris meis, quoadúsque ponam inimícos tuos scabéllum pedum tuórum? Nonne omnes sunt administratórii spíritus, in ministérium missi propter eos, qui hæreditátẽ cápient salútis?

℟. A dextris est. 374.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Athanásii Epíscopi.

Orat. 2. contra Arianos, post medium.

Lectio iv.

Si persónam, rem, tempus apostólici dicti cognóscerent hærétici, numquam humána in

Deitátem transferéntes, tam ímpie et stulte advérsus Christum sese habuíssent. Id intuéri licébit, si inítium lectiónis dénuo repetítum probe excípias. Dicit enim Apóstolus: Multifáriam, multísque modis olim Deus locútus est pátribus nostris per Prophétas: últimis autem diébus locútus est nobis in Fílio. Atque ita paulo post dicit: Perfécta ab eo nostrórum peccatórum purificatióne, ipsum sedére ad déxteram majestátis in excélsis, tanto meliórem Angelis factum, quanto præstántius nomen præ illis sortítus est. De eo ígitur témpore, quo nobis per Fílium locútus est, cum peccatórum purgátio fíeret, apostólicum dictum mentiónem facit. Quando autem nobis locútus est in Fílio, aut quando purgátio peccatórum facta, aut quando natus est homo, nisi post Prophétas, idque in últimis diébus?

℟. Notas mihi. 375.

Lectio v.

Deínde cum narrátio institúta esset de humána Verbi dispensatióne, deque últimis tempóribus: consequénter comemorávit, Deum neque superióribus ætátibus tacuísse, sed locútum esse per Prophétas: et postquam Prophétæ suo offício perfúncti sunt, et lex per Angelos pronuntiáta est, et Fílius étiam ad nos descéndit, et ad ministrándum accéssit; tunc demum necessário subíntulit: Tanto mélior Angelis factus: osténdere volens, quanto Fílius præ servo excéllit, tanto functióne officióque servórum, Fílii administratiónem meliórem fuísse.

℟. Díligam te. 375.

Lectio vi.

Functiónem ígitur discérnens Apóstolus, tum véterem, tum novam, magna dicéndi libertáte útitur, ad Judǽos scribens et loquens. Propter hoc ígitur non in univérsum ex própria comparatiónis ratióne dixit, quod major aut honorátior esset: ne quis quasi de ejúsdem géneris, et cum eo commúnibus rebus hæc verba intellígeret: sed ídeo meliórem illum dixit, ut discrímen natúræ Fílii ad res creátas indicáret.

℟. Dñi est terra. 375.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 13. d.

In illo témpore: Dixit Jesus turbis parábolam

hanc: Símile est regnum cœlórum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 2. Com̃. in cap. 13. Matth.

Regnum cœlórum prædicátio Evangélii est, et notítia Scripturárum, quæ ducit ad vitam, et de qua dícitur ad Judǽos: Auferétur a vobis regnum Dei, et dábitur genti faciénti fructus ejus. Símile est ergo hujuscémodi regnum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Homo qui séminat in agro suo, a plerísque Salvátor intellígitur, quod in ánimis credéntium séminet: ab áliis ipse homo séminans in agro suo, hoc est in semetípso, et in corde suo.

℟. Ad te Dómine. 376.

Lectio viii.

Quis est iste, qui séminat, nisi sensus noster et ánimus; qui suscípiens granum prædicatiónis, et fovens seméntem, humóre fídei facit in agro sui péctoris pulluláre? Prædicátio Evangélii mínima est ómnibus disciplínis. Ad primam quippe doctrínam, fidem non habet veritátis, hóminem Deum, Christum mórtuum, et scándalum crucis prædicans. Confer hujuscémodi doctrínam dogmátibus philosophórum, et libris eórum, et splendóri eloquéntiæ, et compositióni sermónum: et vidébis quanto minor sit céteris semínibus seméntis Evangélii.

℟. Duo Séraphim. 376.

Lectio ix.

Sed illa cum créverint, nihil mordax, nihil vívidum, nihil vitále demónstrant: sed totum fláccidum marcidúmque et mollítum ebúllit in ólera et in herbas, quæ cito aréscunt et córruunt. Hæc autem prædicátio, quæ parva videbátur in princípio, cum vel in ánima credéntis, vel in toto mundo sata fúerit, non exsúrgit in ólera, sed crescit in árborem: ita ut vólucres cœli (quas vel ánimas credéntium, vel fortitúdines, Dei servítio mancipátas, sentíre debémus) véniant et hábitent in ramis ejus. Ramos puto evangélicæ árboris, quæ de grano sinápis créverit, dógmatum esse diversitátes, in quibus supradictárum vólucrum unaquǽque requiéscit.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Bened. Ant. Símile est * regnum cœlórum grano sinápis, quod mínimum est ómnibus semínibus: cum autem créverit, majus est ómnibus oléribus.

℣. Dóminus regnávit, decórem índuit. ℟. Induit Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se virtúte.

Oratio.

Præsta, quǽsumus omnípotens Deus: ut semper rationabília meditántes, quæ tibi sunt plácita, et dictis exsequámur, et factis. Per Dóminum.

Ad Magnif. Ant. Símile est * regnum cœlórum ferménto, quod accéptum múlier abscóndit in farínæ satis tribus, donec fermentátum est totum.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Feria Secunda.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio i. Cap. 3.

Unde fratres sancti, vocatiónis cœléstis partícipes, consideráte Apóstolum et Pontíficem confessiónis nostræ Jesum: qui fidélis est ei, qui fecit illum sicut et Móyses in omni domo ejus. Amplióris enim glóriæ iste præ Móyse dignus est hábitus, quanto amplиórem honórem habet domus, qui fabricávit illam. Omnis namque domus fabricátur ab áliquo: qui autem ómnia creávit, Deus est.

℟. Quam magna. 377.

Lectio ii.

Et Móyses quidem fidélis erat in tota domo ejus tamquam fámulus, in testimónium eórum, quæ dicénda erant: Christus vero tamquam fílius in domo sua: quæ domus sumus nos, si fidúciam, et glóriam spei usque ad finem firmam retineámus. Quaprópter sicut dicit Spíritus sanctus: Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, sicut in exacerbatióne secúndum diem tentatiónis in desérto.

℟. Adjútor meus. 378.

Lectio iii.

Vidéte fratres, ne forte sit in áliquo vestrum cor malum incredulitátis, discedéndi a Deo vivo: sed adhortámini vosmetípsos per síngulos dies, donec Hódie cognominátur, ut non obdurétur quis ex vobis fallácia peccáti. Partícipes enim Christi effécti sumus: si tamen inítium substántiæ ejus usque ad finem firmum retineámus. Dum dícitur: Hódie si vo-

cem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, quemádmodum in illa exacerbatióne. Quidam enim audiéntes exacerbavérunt: sed non univérsi qui profécti sunt ex Ægýpto per Móysen.

℟. Benedícam. 378.

Feria Tertia.

De Epístola ad Hebrǽos.

Lectio i. Cap. 4.

Timeámus ergo, ne forte relícta pollicitatióne introëúndi in réquiem ejus, existimétur áliquis ex vobis deésse. Etenim et nobis nuntiátum est, quemádmodum et illis. Sed non prófuit illis sermo audítus, non admístus fídei ex iis, quæ audiérunt. Ingrediémur enim in réquiem, qui credídimus: quemádmodum dixit: Sicut jurávi in ira mea: Si introíbunt in réquiem meam: et quidem opéribus ab institutióne mundi perféctis.

℟. Aúribus pércipe. 378.

Lectio ii.

Dixit enim in quodam loco de die séptima sic: Et requiévit Deus die séptima ab ómnibus opéribus suis. Et in isto rursum: Si introíbunt in réquiem meam. Quóniam ergo súperest introíre quosdam in illam, et ii, quibus prióribus annuntiátum est, non introiérunt propter incredulitátem: íterum términat diem quemdam, Hódie, in David dicéndo, post tantum témporis, sicut supra dictum est: Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra.

℟. Státuit Dóminus. 379.

Lectio iii.

Nam si eis Jesus réquiem præstitísset, numquam de ália loquerétur, posthac, die. Itaque relínquitur sabbatísmus pópulo Dei. Qui enim ingréssus est in réquiem ejus: étiam ipse requiévit ab opéribus suis, sicut a suis Deus. Festinémus ergo íngredi in illam réquiem: ut ne in idípsum quis íncidat incredulitátis exémplum. Vivus est enim sermo Dei, et éfficax, et penetrabílior omni gládio ancípiti: et pertíngens usque ad divisiónem ánimæ ac spíritus, compágum quoque ac medullárum, et discrétor cogitatiónum et intentiónum cordis.

℟. Ego dixi. 379.

Feria Quarta.

De Epístola ad Hebrǽos.

Lectio i. Cap. 6.

Quaprópter intermitténtes inchoatiónis

Christi sermónem, ad perfectióra ferámur, non rursum jaciéntes fundaméntum pœniténtiæ ab opéribus mórtuis, et fídei ad Deum, baptísmatum doctrínæ, impositiónis quoque mánuum, ac resurrectiónis mortuórum, et judícii ætérni. Et hoc faciémus, si quidem permíserit Deus.

℟. Ne perdíderis. 379.

Lectio ii.

Impossíbile est enim eos, qui semel sunt illumináti, gustavérunt étiam donum cœléste, et partícipes facti sunt Spíritus sancti, gustavérunt nihilóminus bonum Dei verbum, virtutésque sǽculi ventúri, et prolápsi sunt; rursus renovári ad pœniténtiam, rursum crucifigéntes sibimetípsis Fílium Dei, et osténtui habéntes.

℟. Parátum cor. 380.

Lectio iii.

Terra enim sæpe veniéntem super se bibens imbrem, et génerans herbam opportúnam illis, a quibus cólitur: áccipit benedictiónem a Deo. Próferens autem spinas ac tríbulos, réproba est, et maledícto próxima: cujus consummátio in combustiónem. Confídimus autem de vobis dilectíssimi melióra, et vicinióra salúti: tamétsi ita lóquimur. Non enim injústus Deus, ut obliviscátur óperis vestri, et dilectiónis, quam ostendístis in nómine ipsíus, qui ministrástis sanctis, et ministrátis.

℟. Adjútor meus. 380.

Feria Quinta.

De Epístola ad Hebrǽos.

Lectio i. Cap. 7.

Hic enim Melchísedech, rex Salem, sacérdos Dei summi, qui obviávit Abrahæ regrésso a cæde regum, et benedíxit ei: cui et décimas ómnium divísit Abraham: primum quidem qui interpretátur rex justítiæ: deínde autem et rex Salem, quod est, rex pacis, sine patre, sine matre, sine genealógia, neque inítium diérum, neque finem vitæ habens, assimilátus autem Fílio Dei, manet sacérdos in perpétuum.

℟. Deus in te. 380.

Lectio ii.

Intuémini autem quantus sit hic, cui et décimas dedit de præcípuis Abraham patriárcha. Et quidem de fíliis Levi sacerdótium accipiéntes, mandátum habent décimas súmere a pópulo secúndum legem, id est, a frátribus suis: quamquam et ipsi exíerint de

lumbis Abrahæ. Cujus autem generátio non annumerátur in eis, décimas sumpsit ab Abraham, et hunc, qui habébat repromissiónes, benedíxit.

℟. Repleátur. 381.

Lectio iii.

Sine ulla autem contradictióne, quod minus est, a melióre benedícitur. Et hic quidem décimas moriéntes hómines accípiunt: ibi autem contestátur, quia vivit. Et (ut ita dictum sit) per Abraham, et Levi, qui décimas accépit, decimátus est: adhuc enim in lumbis patris erat, quando obviávit ei Melchísedech. Si ergo consummátio per sacerdótium Levíticum erat (pópulus enim sub ipso legem accépit) quid adhuc necessárium fuit secúndum órdinem Melchísedech, álium súrgere sacerdótem, et non secúndum órdinem Aaron dici? Transláto enim sacerdótio, necésse est ut et legis translátio fiat.

℟. Gaudébunt. 381.

Feria Sexta.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio i. Cap. 11.

Est autem fides sperandárum substántia rerum, arguméntum non apparéntium. In hac enim testimónium consecúti sunt senes. Fide intellígimus aptáta esse sæcula verbo Dei: ut ex invisibílibus visibília fíerent. Fide plúrimam hóstiam Abel, quam Cain, óbtulit Deo, per quam testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibénte munéribus ejus Deo, et per illam defúnctus adhuc lóquitur.

℟. Confitébor tibi. 382.

Lectio ii.

Fide Henoch translátus est ne vidéret mortem, et non inveniebátur: quia tránstulit illum Deus: ante translatiónem enim testimónium hábuit placuísse Deo. Sine fide autem impossíbile est placére Deo. Crédere enim opórtet accedéntem ad Deum quia est, et inquiréntibus se remunerátor sit. Fide Noë, respónso accépto de iis, quæ adhuc non videbántur, métuens aptávit arcam in salútem domus suæ, per quam damnávit mundum: et justítiæ, quæ per fidem est, hæres est institútus.

℟. Misericórdia tua. 382.

Lectio iii.

Fide qui vocátur Abraham obedívit in locum exíre, quem acceptúrus erat in hæreditátem: et éxiit, né-

sciens quo iret. Fide demorátus est in terra repromissiónis, tamquam in aliéna, in cásulis habitándo cum Isaac et Jacob cohærédibus repromissiónis ejúsdem. Exspectábat enim fundaménta habéntem civitátem: cujus ártifex et cónditor Deus. ℟. Factus. 382.

Sabbato.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio i. Cap. 13.

Cáritas fraternitátis máneat in vobis. Et hospitalitátem nolíte oblivísci: per hanc enim latuérunt quidam, Angelis hospítio recéptis. Mementóte vinctórum, tamquam simul vincti: et laborántium, tamquam et ipsi in córpore morántes. Honorábile connúbium in ómnibus, et thorus immaculátus. Fornicatóres enim, et adúlteros judicábit Deus.

℟. Ne perdíderis. 379.

Lectio ii.

Sint mores sine avarítia, conténti præséntibus: ipse enim dixit: Non te déseram, neque derelínquam. Ita ut confidénter dicámus: Dóminus mihi adjútor: non timébo quid fáciat mihi homo. Mementóte præpositórum vestrórum, qui vobis locúti sunt verbum Dei: quorum intuéntes éxitum conversatiónis, imitámini fidem. Jesus Christus heri, et hódie: ipse et in sǽcula. ℟. Parátum cor. 380.

Lectio iii.

Doctrínis váriis et peregrínis nolíte abdúci. Optimum est enim grátia stabilíre cor, non escis: quæ non profuérunt ambulántibus in eis. Habémus altáre, de quo édere non habent potestátem qui tabernáculo desérviunt. Quorum enim animálium infértur sanguis pro peccáto in Sancta per Pontíficem, horum córpora cremántur extra castra. Propter quod et Jesus, ut sanctificáret per suum sánguinem pópulum, extra portam passus est.

℟. Adjútor meus. 380.

Si aliquod festum Duplex celebretur in Sabbato ante Septuagesimam, in II. Vesp. post Orationem festi fit commemoratio de Dominica: et in fine dicitur Benedicámus Dómino, allelúja, allelúja, etc. ut infra.

Sabbato ante Septuagesimam.

Ad Vesperas.

Capitulum. 1. Cor. 9. d.

Fratres: Nescítis quod ii qui in stádio currunt, omnes quidem cur-

runt, sed unus áccipit bravíum? Sic cúrrite ut comprehendátis.

Hymn. Jam sol recédit. ut supra. 164.

℣. Vespertína orátio ascéndat ad te Dñe. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

Ad Magnif. Ant. Dixit Dóminus * ad Adam: De ligno quod est in médio paradísi, ne cómedas: in qua hora coméderis, morte moriéris.

Oratio.

Preces pópuli tui, quæsumus Dómine, cleménter exaúdi: ut qui juste pro peccátis nostris afflígimur, pro tui nóminis glória misericórditer liberémur. Per Dóminum nostrum.

℣. Benedicámus Dómino, allelúja, allelúja. ℟. Deo grátias, allelúja, allelúja.

Et deinceps non dic. Allelúja, usque ad Sabbatum sanctum. Sed post Deus in adjutórium. ubi dicebatur Allelúja, dicitur Laus tibi Dómine Rex ætérnæ glóriæ.

Si in Dominicis a Septuages. usque ad Dominicam in Albis occurrat Festum Duplex quod transferri valeat, transfertur in primam diem non impeditam. De aliis vero Duplicibus et de Semidupl. fit tantum commem. in utrisque Vesperis et Laudibus ut dicitur in Rubricis de commemorationibus.

Dominica in Septuagesima.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Præoccupémus fáciem Dómini: * Et in psalmis jubilémus ei.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

In primo Versu Psalmi omittitur Præoccupémus fáciem ejus, etc. et ejus loco repetitur a choro Invitatorium.

Hymnus. Primo die. 3.

Ant., Psalmi et ℣℣. Noct. de Psalterio. 3.

In I. Nocturno.

Incipit liber Génesis.

Lectio i. Cap. 1.

In princípio creávit Deus cœlum, et terram. Terra autem erat inánis et vácua, et ténebræ erant super fáciem abýssi: et Spíritus Dei ferebátur super aquas. Dixítque Deus: Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit Deus lucem quod esset bona: et divísit lucem a ténebris. Appellavítque lucem Diem, et ténebras Noctem: factúmque est véspere et mane, dies unus. Dixit quoque Deus: Fiat firmaméntum in médio aquárum: et dívidat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmaméntum, divisítque aquas, quæ erant sub firmaménto, ab his, quæ erant super firmaméntum. Et factum est ita. Vocavít-

que Deus firmaméntum, Cœlum: et factum est véspere et mane, dies secúndus.

℟. In princípio creávit Deus cœlum et terram, et fecit in ea hóminem, * Ad imáginem et similitúdinem suam. ℣. Formávit ígitur Deus hóminem de limo terræ, et inspirávit in fáciem ejus spiráculum vitæ. Ad.

Lectio ii.

Dixit vero Deus: Congregéntur aquæ, quæ sub cœlo sunt, in locum unum: et appáreat árida. Et factum est ita. Et vocávit Deus áridam, Terram, congregationésque aquárum appellávit Mária. Et vidit Deus quod esset bonum. Et ait: Gérminet terra herbam viréntem et faciéntem semen, et lignum pomíferum fáciens fructum juxta genus suum, cujus semen in semetípso sit super terram. Et factum est ita. Et prótulit terra herbam viréntem, et faciéntem semen juxta genus suum, lignúmque fáciens fructum, et habens unumquódque seméntem secúndum spéciem suam. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est véspere et mane, dies tértius. Dixit autem Deus: Fiant luminária in firmaménto cœli, et dívidant diem ac noctem, et sint in signa et témpora, et dies et annos: ut lúceant in firmaménto cœli, et illúminent terram. Et factum est ita. Fecítque Deus duo luminária magna: luminárе majus, ut præésset diéi: et luminárе minus, ut præésset nocti: et stellas. Et pósuit eas in firmaménto cœli, ut lucérent super terram, et præéssent diéi ac nocti, et divíderent lucem ac ténebras. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est véspere et mane, dies quartus.

℟. In princípio creávit Deus cœlum et terram, et Spíritus Dei ferebátur super aquas: * Et vidit Deus cuncta quæ fécerat, et erant valde bona. ℣. Igitur perfécti sunt cœli et terra, et omnis ornátus eórum. Et.

Lectio iii.

Dixit étiam Deus: Prodúcant aquæ réptile ánimæ vivéntis, et volátile super terram sub firmaménto cœli. Creavítque Deus Cete grándia, et omnem ánimam vivéntem atque motábilem, quam prodúxerant aquæ in spécies suas, et omne volátile secúndum genus suum. Et vidit Deus quod esset bonum. Benedixítque eis, dicens: Créscite, et multiplicámini, et repléte

aquas maris: avésque multiplicéntur super terram. Et factum est véspere et mane, dies quintus. Dixit quoque Deus: Prodúcat terra ánimam vivéntem in génere suo, juménta, et reptília, et béstias terræ secúndum spécies suas. Factúmque est ita. Et fecit Deus béstias terræ juxta spécies suas, et juménta, et omne réptile terræ in génere suo. Et vidit Deus quod esset bonum, et ait: Faciámus hóminem ad imáginem et similitúdinem nostram: et præsit píscibus maris, et volatílibus cœli, et béstiis, universǽque terræ, omníque réptili, quod movétur in terra.

℟. Formávit Dóminus hóminem de limo terræ, * Et inspirávit in fáciem ejus spiráculum vitæ, et factus est homo in ánimam vivéntem. ℣. In princípio fecit Deus cœlum et terram, et plasmávit in ea hóminem. Et Glória Patri. Et.

In II. Nocturno.

Ex libro Enchirídii sancti Augustíni Epíscopi.

Cap. 25. 26. et 27. tomi 3.

Lectio iv.

Mortis supplícium Dóminus hómini comminátus fúerat, si peccáret: sic eum múnerans líbero arbítrio, ut tamen régeret império, terréret exítio: atque in paradísi felicitáte, tamquam in umbra vitæ, unde justítia custodíta in melióra conscénderet, collocávit. Hinc post peccátum exsul effféctus, stirpem quoque suam, quam peccándo in se tamquam in radíce vitiáverat, pœna mortis et damnatióne obstrínxit: ut quidquid prolis ex illo, et simul damnáta, per quam peccáverat, cónjuge, per carnálem concupiscéntiam, in qua inobediéntiæ pœna símilis retribúta est, nascerétur, tráheret originále peccátum, quo traherétur per erróres dolorésque divérsos ad illud extrémum cum desertóribus ángelis, vitiatóribus et possessóribus et consórtibus suis sine fine supplícium.

℟. Tulit Dóminus hóminem, et pósuit eum in paradíso voluptátis: * Ut operarétur et custodíret illum. ℣. Plantáverat autem Dóminus Deus paradísum voluptátis a princípio, in quo pósuit hóminem quem formáverat. Ut operarétur.

Lectio v.

Sic per unum hóminem peccátum intrávit in

mundum, et per peccátum mors: et ita in omnes hómines pertránsiit, in quo omnes peccavérunt. Mundum quippe appellávit eo loco Apóstolus univérsum genus humánum. Ita ergo res se habébant. Jacébat in malis, vel étiam volvebátur, et de malis in mala præcipitabátur totíus humáni géneris massa damnáta: et adjúncta parti eórum, qui peccáverant, angelórum, luébat ímpiæ desertiónis digníssimas pœnas.

℟. Dixit Dóminus Deus: Non est bonum hóminem esse solum: * Faciámus ei adjutórium símile sibi. ℣. Adæ vero non inveniebátur adjútor símilis sibi: dixit vero Deus. Faciámus.

Lectio vi.

Ad iram quippe Dei pértinet justam, quidquid cæca et indómita concupiscéntia fáciunt libénter mali, et quidquid maniféstis opertísque pœnis patiúntur invíti: non sane Creatóris desisténte bonitáte, et malis ángelis subministráre vitam, vivacémque poténtiam, (quæ subministrátio si auferátur, interíbunt) et hóminum, quamvis de propágine vitiáta damnatáque nascéntium, formáre sémina, et animáre, et ordináre membra per témporum ætátes, per locórum spátia vegetáre sensus, aliménta donáre. Mélius enim judicávit de malis bene fácere, quam mala nulla esse permíttere.

℟. Immísit Dóminus sopórem in Adam, et tulit unam de costis ejus: * Et ædificávit costam, quam túlerat Dóminus de Adam, in mulíerem, et addúxit eam ad Adam, ut vidéret quid vocáret eam: * Et vocávit nomen ejus Virágo, quia de viro sumpta est. ℣. Cumque obdormísset, tulit unam de costis ejus, et replévit carnem pro ea. Et ædificávit. Glória Patri. Et vocávit.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 20.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile est regnum cœlórum hómini patrifamílias, qui éxiit primo mane condúcere operários in víneam suam. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.

Homil. 19. in Evangelium post princ.

Regnum cœlórum hómini patrifamílias símile dícitur, qui

ad excoléndam víneam suam operários condúcit. Quis vero patrisfamílias similitúdinem réctius tenet, quam Cónditor noster, qui regit quos cóndidit, et eléctos suos sic in hoc mundo póssidet, quasi subjéctos dóminus in domo? Qui habet víneam, universálem scílicet Ecclésiam, quæ ab Abel justo usque ad últimum eléctum, qui in fine mundi nascitúrus est, quot sanctos prótulit, quasi tot pálmites misit.

℟. Plantáverat autem Dóminus Deus paradísum voluptátis a princípio: * In quo pósuit hóminem, quem formáverat. ℣. Produxítque Dóminus Deus de humo omne lignum pulchrum visu, et ad vescéndum suáve; lignum étiam vitæ in médio paradísi. In quo.

Lectio viii.

Hic ítaque paterfamílias ad excoléndam víneam suam, mane, hora tértia, sexta, nona, et undécima operários condúcit: quia a mundi hujus inítio usque in finem ad erudiéndam plebem fidélium, prædicatóres congregáre non desístit. Mane étenim mundi fuit ab Adam usque ad Noë: hora vero tértia a Noë usque ad Abraham: sexta quoque ab Abraham usque ad Móysen: nona autem a Móyse usque ad advéntum Dómini: undécima vero ab advéntu Dómini usque ad finem mundi. In qua prædicatóres sancti Apóstoli missi sunt, qui mercédem plenam et tarde veniéntes accepérunt.

℟. Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est sciens bonum et malum: * Vidéte, ne forte sumat de ligno vitæ, et vivat in ætérnum. ℣. Fecit quoque Dóminus Deus Adæ túnicam pellíceam, et índuit eum, et dixit. Vidéte.

Lectio ix.

Ad erudiéndam ergo Dóminus plebem suam, quasi ad excoléndam víneam suam, nullo témpore déstitit operários míttere: quia et prius per Patres, et póstmodum per legis Doctóres et Prophétas, ad extrémum vero per Apóstolos, dum plebis suæ mores excóluit, quasi per operários in víneæ cultúra laborávit: quamvis in quólibet módulo vel mensúra, quisquis cum fide recta bonæ prædicátor actiónis éxstitit, hujus víneæ operárius fuit. Operátor ergo mane, hora tértia, sexta, et nona, antíquus ille et Hebráicus pópulus designátur: qui in elé-

ctis suis ab ipso mundi exórdio, dum recta fide Deum stúduit cólere, quasi non déstitit in víneæ cultúra laboráre. Ad undécimam vero Gentíles vocántur, quibus et dícitur: Quid hic statis tota die otiósi?

℟. Ubi est Abel frater tuus? dixit Dóminus ad Cain. Néscio Dómine, numquid custos fratris mei sum ego? Et dixit ad eum: Quid fecísti? * Ecce vox sánguinis fratris tui Abel clamat ad me de terra. ℣. Maledíctus eris super terram, quæ apéruit os suum, et suscépit sánguinem fratris tui de manu tua. Ecce. Glória Patri. Ecce.

Nonum ℟. dicitur in Dominicis usque ad Pascha loco Hymni Te Deum laudámus. qui non dicitur hoc tempore, nisi in festis.

Ad Laudes.

Ant. 1. Miserére.

Psalmus 50.

Miserére mei Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea: * et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco: * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci: * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum: * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti: * incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gaúdium et lætítiam: * et exsultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis: * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me a fácie tua: * et Spíritum sanctum tuum ne aúferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui: * et spíritu principáli confírma me.

Docébo iníquos vias tuas: * et ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus Deus, Deus salútis meæ: * et exsultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries: * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique: * holocaústis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum, et humiliátum Deus non despícies.

Benígne fac Dómine in bona voluntáte tua Sion: * ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes, et holocaústa: * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Ant. 1. Miserére mei Deus, et a delícto meo munda me: quia tibi soli peccávi.

Ant. 2. Confitébor.

Psalmus 117.

Confitémini Dómino quóniam bonus: * quóniam in sǽculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israël quóniam bonus: * quóniam in sǽculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron: * quóniam in sǽculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum: * quóniam in sǽculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum: * et exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor: * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor: * et ego despíciam inimícos meos.

Bonum est confídere in Dómino, * quam confídere in hómine:

Bonum est speráre in Dómino, * quam speráre in princípibus.

Omnes Gentes circuiérunt me: * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdántes circumdedérunt me: * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes, et exarsérunt sicut ignis in spinis: * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Impúlsus evérsus sum ut cáderem: * et Dóminus suscépit me.

Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus: * et factus est mihi in salútem.

Vox exsultatiónis, et salútis * in tabernáculis justórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem: déxtera Dómini exaltávit me, * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam: * et narrábo ópera Dómini.

Castígans castigávit me Dóminus: * et morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas justítiæ, ingréssus in eas confitébor Dómino: * hæc porta Dñi, justi intrábunt in eam.

Confitébor tibi quóniam exaudísti me: * et factus es mihi in salútem.

Lápidem, quem reprobavérunt ædificántes: * hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud: * et est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies, quam fecit Dóminus: * exsultémus, et lætémur in ea.

O Dómine salvum me fac, o Dómine, bene prosperáre: * benedíctus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, et illúxit nobis.

Constitúite diem solémnem in condénsis, * usque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, et confitébor tibi: * Deus meus es tu, et exaltábo te.

Confitébor tibi quóniam exaudísti me: * et factus es mihi in salútem.

Confitémini Dómino quóniam bonus: * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Ant. 2. Confitébor tibi, quóniam exaudísti me.

Ant. 3. Deus Deus meus, * ad te de luce vígilo, quia factus es adjútor meus.

Ps. Deus Deus meus. 20.

Ant. 4. Benedíctus es * in firmaménto cœli, et laudábilis in sæcula, Deus noster.

Cant. Benedícite. 21.

Ant. 5. Laudáte * Dóminum de cœlis.

Ps. Laudáte Dóminum de cœlis. 22.

Psalmi supradicti semper dicuntur in Laudibus Dominicæ usque ad Pascha.

Capitulum. 1. Cor. 9. d.

Fratres: Nescítis quod ii qui in stádio currunt, omnes quidem currunt, sed unus áccipit bravíum? Sic cúrrite ut comprehendátis.

Hymn. Ætérne rerum. 23.

℣. Dómine refúgium factus es nobis. ℟. A generatióne et progénie.

Ad Bened. Ant. Símile est * regnum cœlórum hómini patrifamílias, qui éxiit primo mane condúcere operários in víneam suam, dicit Dóminus.

Oratio.

Preces pópuli tui, quæsumus Dñe, cleménter exaúdi: ut qui juste pro peccátis nostris afflígimur, pro tui nóminis glória misericórditer liberémur. Per Dñm.

Ad Primam.

Ant. Conventióne autem * facta cum operáriis ex denário diúrno, misit eos in víneam suam.

Ps. Deus in nómine tuo. cum reliquis ut in Psalt. 25. Ad Absolutionem Capituli, Lectio brevis. Dóminus autem. 32.

Ad Tertiam.

Ant. Ite et vos * in víneam meam, et quod justum fúerit, dabo vobis.

Capit. Fratres: Nescítis. ut supra. 425.

℟. br. Inclína cor meum Deus * In testimónia tua. Inclína. ℣. Avérte óculos meos, ne vídeant vanitátem: in via tua vivífica me. In testimónia tua. Glória Patri. Inclína.

℣. Ego dixi: Dómine miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Ad Sextam.

Ant. Quid hic statis * tota die otiósi? respondérunt, et dixérunt: Quia nemo nos condúxit.

Capitulum. 1. Cor. 9. d.

Omnis autem, qui in agóne conténdit, ab ómnibus se ábstinet: et illi quidem ut corruptíbilem corónam accípiant, nos autem incorrúptam.

℟. br. In ætérnum Dómine * Pérmanet verbum tuum. In ætérnum. ℣. In sæculum sæculi véritas tua. Pérmanet. Glória Patri. In ætérnum.

℣. Dóminus regit me, et nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.

Ad Nonam.

Ant. Voca operários, * et redde illis mercédem suam, dicit Dóminus.

Capitulum. 1. Cor. 10.

Bibébant autem de spirituáli, consequénte eos, petra: petra autem erat Christus: sed non in plúribus eórum beneplácitum est Deo.

℟. br. Clamávi in toto corde meo, * Exaúdi me Dómine. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requíram. Exaúdi me. Glória Patri. Clamávi.

℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

Ad Vesperas.

Ant. et Ps. de Domin. 141.

Capit. Fratres: Nescítis. ut supra. 425.

Hymnus. Lucis Creátor. 143.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. Dixit paterfamílias * operáriis suis: Quid hic statis tota die otiósi? At illi respondéntes

dixérunt: Quia nemo nos condúxit. Ite et vos in víneam meam: et quod justum fúerit, dabo vobis.

Feria Secunda.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 1. d.

Et creávit Deus hóminem ad imáginem suam: ad imáginem Dei creávit illum, másculum et féminam creávit eos. Benedixítque illis Deus, et ait: Créscite, et multiplicámini, et repléte terram, et subjícite eam, et dominámini píscibus maris, et volatílibus cœli, et univérsis animántibus, quæ movéntur super terram. Dixítque Deus: Ecce dedi vobis omnem herbam afferéntem semen super terram, et univérsa ligna quæ habent in semetípsis seméntem géneris sui, ut sint vobis in escam: et cunctis animántibus terræ, omníque vólucri cœli, et univérsis quæ movéntur in terra, et in quibus est ánima vivens, ut hábeant ad vescéndum. Et factum est ita. Vidítque Deus cuncta quæ fécerat: et erant valde bona. Et factum est véspere et mane, dies sextus.

℟. Dum deambuláret Dóminus in paradíso ad auram post merídiem, clamávit, et dixit: Adam ubi es? Audívi Dómine vocem tuam, * Et abscóndi me. ℣. Vocem tuam audívi in paradíso, et tímui, eo quod nudus essem. Et.

Lectio ii. Cap. 2.

Igitur perfécti sunt cœli et terra, et omnis ornátus eórum. Complevítque Deus die séptimo opus suum quod fécerat: et requiévit die séptimo ab univérso ópere quod patrárat. Et benedíxit diéi séptimo, et sanctificávit illum: quia in ipso cessáverat ab omni ópere suo quod creávit Deus ut fáceret. Istæ sunt generatiónes cœli et terræ, quando creáta sunt, in die quo fecit Dóminus Deus cœlum et terram: Et omne virgúltum agri ántequam orirétur in terra, omnémque herbam regiónis priúsquam germináret: non enim plúerat Dóminus Deus super terram, et homo non erat qui operarétur terram: Sed fons ascendébat e terra, írrigans univérsam superfíciem terræ.

℟. In sudóre vultus tui vescéris pane tuo, dixit Dóminus ad Adam: cum operátus fúeris terram, non dabit fructus suos: * Sed spinas et tríbulos germiná-

bit tibi. ℣. Quia audísti vocem uxóris tuæ, et comedísti de ligno, ex quo præcéperam tibi ne coméderes, maledícta terra in ópere tuo. Sed spinas.

Lectio iii.

Formávit ígitur Dóminus Deus hóminem de limo terræ, et inspirávit in fáciem ejus spiráculum vitæ, et factus est homo in ánimam vivéntem. Plantáverat autem Dóminus Deus paradísum voluptátis a princípio: in quo pósuit hóminem quem formáverat. Produxítque Dóminus Deus de humo omne lignum pulchrum visu, et ad vescéndum suáve: lignum étiam vitæ in médio paradísi, lignúmque sciéntiæ boni et mali. Et flúvius egrediebátur de loco voluptátis ad irrigándum paradísum, qui inde divíditur in quátuor cápita.

℟. Formávit Dóminus hóminem de limo terræ, * Et inspirávit in fáciem ejus spiráculum vitæ, et factus est homo in ánimam vivéntem. ℣. In princípio fecit Deus cœlum et terram, et plasmávit in ea hóminem. Et. Glória Patri. Et.

Ad Magnif. Ant. Hi novíssimi * una hora fecérunt, et pares illos nobis fecísti, qui portávimus pondus diéi, et æstus.

Feria Tertia.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 2. c.

Tulit ergo Dóminus Deus hóminem, et pósuit eum in paradíso voluptátis, ut operarétur, et custodíret illum: præcepítque ei dicens: Ex omni ligno paradísi cómede: de ligno autem sciéntiæ boni et mali ne cómedas. In quocúmque enim die coméderis ex eo, morte moriéris. Dixit quoque Dóminus Deus: Non est bonum esse hóminem solum: faciámus ei adjutórium símile sibi.

℟. Tulit Dóminus. 420.

Lectio ii.

Formátis ígitur, Dóminus Deus, de humo cunctis animántibus terræ, et univérsis volatílibus cœli, addúxit ea ad Adam, ut vidéret quid vocáret ea: omne enim quod vocávit Adam ánimæ vivéntis, ipsum est nomen ejus. Appellavítque Adam nomínibus suis cuncta animántia, et univérsa volatília cœli, et omnes béstias terræ: Adæ vero non inveniebátur adjútor símilis ejus.

℟. Dixit Dóminus. 421.

Lectio iii.

Imísit ergo Dóminus Deus sopórem in Adam: cumque obdormísset, tulit unam de costis ejus, et replévit carnem pro ea. Et ædificávit Dóminus Deus costam, quam túlerat de Adam, in mulíerem: et addúxit eam ad Adam. Dixítque Adam: Hoc nunc, os ex óssibus meis, et caro de carne mea: hæc vocábitur Virágo, quóniam de viro sumpta est. Quamóbrem relínquet homo patrem suum, et matrem, et adhærébit uxóri suæ: et erunt duo in carne una.

℟. Imísit Dóminus. 421.

Ad Magnif. Ant. Dixit autem paterfamílias: * Amíce, non fácio tibi injúriam: nonne ex denário convenísti mecum? tolle quod tuum est, et vade.

Feria Quarta.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 3.

Sed et serpens erat callídior cunctis animántibus terræ quæ fécerat Dóminus Deus. Qui dixit ad mulíerem: Cur præcépit vobis Deus ut non comederétis de omni ligno paradísi? Cui respóndit múlier: De fructu lignórum, quæ sunt in paradíso, véscimur: de fructu vero ligni, quod est in médio paradísi, præcépit nobis Deus ne comederémus: et ne tangerémus illud, ne forte moriámur. Dixit autem serpens ad mulíerem: Nequáquam morte moriémini. Scit enim Deus quod in quocúmque die comedéritis ex eo, aperiéntur óculi vestri: et éritis sicut dii, sciéntes bonum et malum. Vidit ígitur múlier quod bonum esset lignum ad vescéndum, et pulchrum óculis, aspectúque delectábile: et tulit de fructu illíus, et comédit: dedítque viro suo, qui comédit. Et apérti sunt óculi ambórum.

℟. Plantáverat. 422.

Lectio ii.

Cumque cognovíssent se esse nudos, consuérunt fólia ficus, et fecérunt sibi perizómata. Et cum audíssent vocem Dómini Dei deambulántis in paradíso ad auram post merídiem, abscóndit se Adam et uxor ejus a fácie Dómini Dei in médio ligni paradísi. Vocavítque Dóminus Deus Adam, et dixit ei: Ubi es? Qui ait: Vocem tuam audívi in paradíso: et tímui, eo quod nudus essem, et abscóndi me. Cui dixit: Quis enim

indicávit tibi quod nudus esses, nisi quod ex ligno, de quo præcéperam tibi ne coméderes, comedísti? Dixítque Adam: Múlier, quam dedísti mihi sóciam, dedit mihi de ligno, et comédi. Et dixit Dóminus Deus ad mulíerem: Quare hoc fecísti? Quæ respóndit: Serpens decépit me, et comédi.

℞. Ecce Adam. 422.

Lectio iii.

Et ait Dóminus Deus ad serpéntem: Quia fecísti hoc, maledíctus es inter ómnia animántia, et béstias terræ: super pectus tuum gradiéris, et terram cómedes cunctis diébus vitæ tuæ. Inimicítias ponam inter te et mulíerem, et semen tuum et semen illíus: ipsa cónteret caput tuum, et tu insidiáberis calcáneo ejus. Mulíeri quoque dixit: Multiplicábo ærúmnas tuas, et concéptus tuos: in dolóre páries fílios, et sub viri potestáte eris, et ipse dominábitur tui. Adæ vero dixit: Quia audísti vocem uxóris tuæ, et comedísti de ligno, ex quo præcéperam tibi ne coméderes, maledícta terra in ópere tuo: in labóribus cómedes ex ea cunctis diébus vitæ tuæ. Spinas et tríbulos germinábit tibi, et cómedes herbam terræ. In sudóre vultus tui vescéris pane, donec revertáris in terram de qua sumptus es: quia pulvis es, et in púlverem revertéris. Et vocávit Adam nomen uxóris suæ, Heva: eo quod mater esset cunctórum vivéntium.

℞. Ubi est Abel. 423.

Ad Magnif. Ant. Tolle quod tuum est, * et vade; quia ego bonus sum, dicit Dóminus.

Feria Quinta.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 4.

Adam vero cognóvit uxórem suam Hevam: quæ concépit et péperit Cain, dicens: Posédi hóminem per Deum. Rursúmque péperit fratrem ejus Abel. Fuit autem Abel pastor óvium, et Cain agrícola. Factum est autem post multos dies ut offérret Cain de frúctibus terræ múnera Dómino. Abel quoque óbtulit de primogénitis gregis sui, et de adípibus eórum: et respéxit Dóminus ad Abel, et ad múnera ejus. Ad Cain vero, et ad múnera illíus non respéxit: iratúsque est Cain veheménter, et cóncidit vultus ejus. Dixítque Dóminus ad eum: Quare irátus es? et

cur cóncidit fácies tua? Nonne si bene égeris, recípies: sin autem male, statim in fóribus peccátum áderit? sed sub te erit appetítus ejus et tu dominaberis illíus.

℟. In princípio . . . et fecit. 419.

Lectio ii.

Dixítque Cain ad Abel fratrem suum: Egrediámur foras. Cumque essent in agro, consurréxit Cain advérsus fratrem suum Abel, et interfécit eum. Et ait Dóminus ad Cain: Ubi est Abel frater tuus? Qui respóndit: Néscio. Num custos fratris mei sum ego? Dixítque ad eum: Quid fecísti? vox sánguinis fratris tui clamat ad me de terra. Nunc ígitur maledíctus eris super terram, quæ apéruit os suum, et suscépit sánguinem fratris tui de manu tua. Cum operátus fúeris eam, non dabit tibi fructus suos: vagus et prófugus eris super terram.

℟. In princípio . . et Spíritus. 419.

Lectio iii.

Dixítque Cain ad Dóminum: Major est iníquitas mea, quam ut véniam mérear. Ecce éjicis me hódie a fácie terræ, et a fácie tua abscóndar, et ero vagus et prófugus in terra: omnis ígitur qui invénerit me, occídet me. Dixítque ei Dóminus: Nequáquam ita fiet: sed omnis qui occíderit Cain, séptuplum puniétur. Posuítque Dóminus Cain signum, ut non interfíceret eum omnis qui invenísset eum. Egressúsque Cain a fácie Dómini, habitávit prófugus in terra ad orientálem plagam Eden.

℟. Formávit. 420.

Ad Magnif. Ant. Non licet mihi * quod volo fácere? an óculus tuus nequam est? quia ego bonus sum, dicit Dóminus.

Feria Sexta.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 4. c.

Cognóvit autem Cain uxórem suam, quæ concépit, et péperit Henoch: et ædificávit civitátem, vocavítque nomen ejus ex nómine fílii sui, Henoch. Porro Henoch génuit Irad, et Irad génuit Mavíaël, et Mavíaël génuit Mathúsaël, et Mathúsaël génuit Lamech. Qui accépit duas uxóres, nomen uni Ada, et nomen álteri Sella. Genuítque Ada Jabel, qui fuit pater habitántium in tentóriis,

atque pastórum. Et nomen fratris ejus Jubal: ipse fuit pater canéntium cíthara et órgano. Sella quoque génuit Tubálcain, qui fuit malleátor et faber in cuncta ópera æris et ferri. Soror vero Tubálcain, Noéma.

℟. Tulit Dóminus. 420.

Lectio ii.

Dixítque Lamech uxóribus suis Adæ et Sellæ: Audíte vocem meam uxóres Lamech, auscultáte sermónem meum: quóniam occídi virum in vulnus meum, et adolescéntulum in livórem meum. Séptuplum últio dábitur de Cain, de Lamech vero septuágies sépties. Cognóvit quoque adhuc Adam uxórem suam: et péperit fílium, vocavítque nomen ejus Seth, dicens: Pósuit mihi Deus semen áliud pro Abel, quem occídit Cain. Sed et Seth natus est fílius, quem vocávit Enos: iste cœpit invocáre nomen Dómini.

℟. Dixit Dóminus. 421.

Lectio iii. Cap. 5.

Hic est liber generatiónis Adam. In die, qua creávit Deus hóminem, ad similitúdinem Dei fecit illum. Másculum et féminam creávit eos, et benedíxit illis: et vocávit nomen eórum Adam, in die quo creáti sunt. Vixit autem Adam centum trigínta annis: et génuit ad imáginem et similitúdinem suam, vocavítque nomen ejus Seth. Et facti sunt dies Adam, postquam génuit Seth, octingénti anni: genuítque fílios et fílias. Et factum est omne tempus quod vixit Adam, anni nongénti trigínta, et mórtuus est. ℟. Immísit Dñs. 421.

Sabbato.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 5. b.

Vixit autem Maláleel sexagínta quinque annis, et génuit Jared. Et vixit Maláleel postquam génuit Jared, octingéntis trigínta annis: et génuit fílios et fílias. Et facti sunt omnes dies Maláleel octingénti nonagínta quinque anni, et mórtuus est. Vixítque Jared centum sexagínta duóbus annis, et génuit Henoch. Et vixit Jared, postquam génuit Henoch, octingéntis annis, et génuit fílios et fílias. Et facti sunt omnes dies Jared nongénti sexagínta duo anni, et mórtuus est. Porro Henoch vixit sexagínta quinque annis, et génuit Mathúsalam.

℟. Plantáverat. 422.

Lectio ii.

Et ambulávit Henoch cum Deo: et vixit, postquam génuit Mathúsalam, trecéntis annis, et génuit fílios et fílias. Et facti sunt omnes dies Henoch trecénti sexagínta quinque anni. Ambulavítque cum Deo, et non appáruit: quia tulit eum Deus. Vixit quoque Mathúsala centum octogínta septem annis, et génuit Lamech. Et vixit Mathúsala, postquam génuit Lamech, septingéntis octogínta duóbus annis, et génuit fílios et fílias. Et facti sunt omnes dies Mathúsala, nongénti sexagínta novem anni, et mórtuus est.

℟. Ecce Adam. 422.

Lectio iii.

Vixit autem Lamech centum octogínta duóbus annis, et génuit fílium: vocavítque nomen ejus Noë, dicens: Iste consolábitur nos ab opéribus et labóribus mánuum nostrárum in terra, cui maledíxit Dóminus. Vixítque Lamech, postquam génuit Noë, quingéntis nonagínta quinque annis, et génuit fílios et fílias. Et facti sunt omnes dies Lamech, septingénti septuagínta septem anni, et mórtuus est. ℟. Ubi est. 423.

Sabbato ante Sexagesimam.

Ad Vesperas.

Capitulum. 2. Cor. 11. d.

Fratres: Libénter suffértis insipiéntes, cum sitis ipsi sapiéntes: sustinétis enim si quis vos in servitútem rédigit, si quis dévorat, si quis áccipit, si quis extóllitur, si quis in fáciem vos cædit.

Hymnus. Jam sol. 164.

℣. Vespertína orátio ascéndat ad te Dómine. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

Ad Magnif. Ant. Dixit Dóminus * ad Noë: Finis univérsæ carnis venit coram me: fac tibi arcam de lignis lævigátis, ut salvétur univérsum semen in ea.

Oratio.

Deus, qui cónspicis, quia ex nulla nostra actióne confídimus: concéde propítius; ut contra advérsa ómnia Doctóris Géntium protectióne muniámur. Per Dóminum.

Dominica in Sexagesima.

Ad Matutinum.

Invitat. Præoccupémus fáciem Dómini: * Et in psalmis jubilémus ei.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

In primo Versu Psalmi omittitur Præoccupémus fáciem ejus, etc. et ejus loco repetitur a Choro Invitatorium.

Hymnus. Primo die. 3.

Ant., Psalmi et ℣℣. Noct., ut in Psalterio. 3.

In I. Nocturno.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 5. d. et 6.

Noë vero cum quingentórum esset annórum, génuit Sem, Cham, et Japheth. Cumque cœpíssent hómines multiplicári super terram, et fílias procreássent, vidéntes fílii Dei fílias hóminum quod essent pulchræ, accepérunt sibi uxóres ex ómnibus, quas elégerant. Dixítque Deus: Non permanébit spíritus meus in hómine in ætérnum, quia caro est: erúntque dies illíus centum vigínti annórum. Gigántes autem erant super terram in diébus illis. Postquam enim ingréssi sunt fílii Dei ad fílias hóminum, illæque genuérunt, isti sunt poténtes a sæculo viri famósi.

℟. Dixit Dóminus ad Noë: Finis univérsæ carnis venit coram me: repléta est terra iniquitáte eórum, * Et ego dispérdam eos cum terra. ℣. Fac tibi arcam de lignis lævigátis, mansiúnculas in ea fácies. Et ego.

Lectio ii.

Videns autem Deus quod multa malítia hóminum esset in terra, et cuncta cogitátio cordis inténta esset ad malum omni témpore, pœnítuit eum quod hóminem fecísset in terra. Et tactus dolóre cordis intrínsecus, Delébo, inquit, hóminem, quem creávi, a fácie terræ, ab hómine usque ad animántia, a réptili usque ad vólucres cœli. Pœ́nitet enim me fecísse eos. Noë vero invénit grátiam coram Dómino.

℟. Noë vir justus atque perféctus, cum Deo ambulávit: * Et fecit ómnia quæcúmque præcépit ei Deus. ℣. Fecit sibi arcam, ut salvarétur univérsum semen. Et fecit.

Lectio iii.

Hæ sunt generatiónes Noë: Noë vir justus atque perféctus fuit in generatiónibus suis, cum Deo ambulávit. Et génuit tres fílios, Sem, Cham, et Japheth. Corrúpta est autem terra coram Deo, et repléta est iniquitáte. Cumque vidísset Deus terram esse corrúptam, (omnis quippe caro corrúperat viam suam super terram) dixit ad Noë: Finis univérsæ carnis venit coram me: repléta est terra

iniquitáte a fácie eórum, et ego dispérdam eos cum terra. Fac tibi arcam de lignis lævigátis: mansiúnculas in arca fácies, et bitúmine línies intrínsecus et extrínsecus. Et sic fácies eam: Trecentórum cubitórum erit longitúdo arcæ, quinquagínta cubitórum latitúdo, et trigínta cubitórum altitúdo illíus.

℟. Quadragínta dies et noctes apérti sunt cœli, et ex omni carne habénte spíritum vitæ ingréssa sunt in arcam: * Et clausit a foris óstium Dóminus. ℣. In artículo diéi illíus ingréssus est Noë in arcam, et fílii ejus, et uxor illíus et uxóres filiórum ejus. Et clausit. Glória Patri. Et clausit.

In II. Nocturno.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi de Noë et arca.

Lectio iv. Cap. 4. circa med.

Habes, quia irátus Dóminus est: quóniam quamvis cogitáret, hoc est sciret, quia homo pósitus in terræ regióne, carnem portans, sine peccáto esse non possit, (terra enim velut quidam tentatiónum locus est, caróque corruptélæ illécebra) tamen cum habérent mentem ratiónis capácem, virtutémque ánimæ infúsam córpori sine consideratióne áliqua in lapsum ruérunt, ex quo revocáre se nollent. Neque enim Deus cógitat sicut hómines, ut áliqua ei nova succédat senténtia, neque iráscitur quasi mutábilis: sed ídeo hæc legúntur, ut exprimátur peccatórum nostrórum acérbitas, quæ divínam merúerit offénsam: tamquam eoúsque incréverit culpa, ut étiam Deus, qui naturáliter non movétur aut ira, aut ódio, aut passióne ullo, provocátus videátur ad iracúndiam.

℟. Ædificávit Noë altáre Dómino, ófferens super illud holocaústum: odoratúsque est Dóminus odórem suavitátis, et benedíxit ei, dicens: * Créscite, et multiplicámini, et repléte terram. ℣. Ecce ego státuam pactum meum vobíscum, et cum sémine vestro post vos. Créscite.

Lectio v.

Minitátus est prætérea, quod deléret hóminem. Ab hómine, inquit, usque ad pecus, et a reptílibus usque ad volatília delébo. Quid læserant irrationabília? Sed quia propter hóminem illa facta erant, eo útique deléto, propter quem facta sunt, cónsequens erat,

ut étiam illa deleréntur, quia non erat qui his uterétur. Sensu autem altióre illud manifestátur: quia homo mens est, quæ est ratiónis capax. Homo enim definítur ánimal vivum, mortále, rationábile. Principáli ígitur exstíncto, étiam sensus omnis exstínguitur: eo quod nihil réliqui ad salútem supérsit, cum salútis fundaméntum virtus defécerit.

℟. Ponam arcum meum in núbibus cœli, dixit Dóminus ad Noë: * Et recordábor fœderis mei, quod pépigi tecum. ℣. Cumque obdúxero núbibus cœlum, apparébit arcus meus in núbibus. Et recordábor.

Lectio vi.

Ad condemnatiónem autem ceterórum, et ad expressiónem pietátis divínæ, dícitur Noë apud Deum grátiam invenísse. Simul osténditur, quod hóminem justum non obúmbret aliórum offénsio, quando ipse ad totíus géneris reservátur seminárium. Qui non generatiónis nobilitáte, sed justítiæ et perfectiónis mérito laudátur. Probáti enim viri genus, virtútis prosápia est: quia sicut hóminum genus hómines, ita animárum genus virtútes sunt. Etenim famíliæ hóminum splendóre géneris nobilitántur, animárum autem clarificátur grátia splendóre virtútis.

℟. Per memetípsum jurávi, dicit Dóminus, non adjíciam ultra aquas dilúvii super terram: pacti mei recordábor. * Ut non perdam aquis dilúvii omnem carnem. ℣. Arcum meum ponam in núbibus, et erit signum fœderis inter me, et inter terram. Ut non. Glória Patri. Ut non.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 8.

In illo témpore: Cum turba plúrima convenírent, et de civitátibus properárent ad Jesum, dixit per similitúdinem: Exiit qui séminat, semináre semen suum. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 15. in Evangelia.

Léctio sancti Evangélii, quam modo, fratres caríssimi, audístis, expositióne non índiget, sed admonitióne. Quam enim per semetípsam Véritas expósuit, hanc discútere humána fragílitas non præsúmat. Sed est quod sollícite in hac ipsa expo-

sitióne Domínica pensáre debeámus: quia si nos vobis semen verbum, agrum mundum, vólucres dæmónia, spinas divítias significáre dicerémus; ad credéndum nobis mens fórsitan vestra dubitáret. Unde et idem Dóminus per semetípsum dignátus est expónere quod dicébat, ut sciátis rerum significatiónes quǽrere in iis étiam, quæ per semetípsum nóluit explanáre.

℟. Benedíxit Deus Noë, et fíliis ejus, et dixit ad eos: * Créscite, et multiplicámini, et repléte terram. ℣. Ecce ego státuam pactum meum vobíscum, et cum sémine vestro post vos. Créscite.

Lectio viii.

Exponéndo ergo quod dixit, figuráte se loqui innótuit: quátenus certos nos rédderet, cum vobis nostra fragílitas verbórum illíus figúras aperíret. Quis enim mihi umquam créderet, si spinas divítias interpretári voluíssem? máxime cum illæ pungant, istæ deléctent. Et tamen spinæ sunt, quia cogitatiónum suárum punctiónibus mentem lácerant: et cum usque ad peccátum pértrahunt, quasi inflícto vúlnere cruéntant. Quas bene hoc in loco, álio Evangelísta testánte, nequáquam Dóminus divítias, sed falláces divítias appéllat.

℟. Ecce ego státuam pactum meum vobíscum, et cum sémine vestro post vos: * Neque erit deínceps dilúvium díssipans terram. ℣. Arcum meum ponam in núbibus, et erit signum fœderis inter me, et inter terram. Neque.

Lectio ix.

Falláces enim sunt, quæ nobíscum diu permanére non possunt: falláces sunt, quæ mentis nostræ inópiam non expéllunt. Solæ autem divítiæ veræ sunt, quæ nos dívites virtútibus fáciunt. Si ergo, fratres caríssimi, esse dívites cúpitis, veras divítias amáte. Si culmen veri honóris quǽritis, ad cœléste regnum téndite. Si glóriam dignitátum dilígitis, in illa supérna Angelórum cúria adscríbi festináte. Verba Dómini, quæ aure percípitis, mente retinéte. Cibus enim mentis est sermo Dei: et quasi accéptus cibus stómacho languénte rejícitur, quando audítus sermo in ventre memóriæ non tenétur. Sed quisquis aliménta non rétinet, hujus profécto vita desperátur.

℟. Cum turba plúrima convenírent ad Jesum, et de civitátibus properárent ad eum, dixit per similitúdinem: * Exiit qui séminat, semináre semen suum. ℣. Et dum séminat, áliud cécidit in terram bonam, et ortum fecit fructum céntuplum. Exiit. Glória. Exiit.

Infra Hebdomadam Feria iv. et Sabbato, loco hujus ℟. dicitur primum ℟. Feriæ ii. sequ.

Ad Laudes.

Ant. 1. Secúndum magnam misericórdiam * tuam miserére mei Deus.

Ps. Miserére mei. 423.

2. Si mihi Dóminus * salvátor fúerit, non timébo, quid fáciat mihi homo.

Ps. Confitémini. 424.

3. In velaménto * clamávi valde dilúculo: Deus Deus meus, ad te de luce vígilo.

Ps. Deus Deus meus. 20.

4. Hymnum dicámus * Dómino Deo nostro.

Cant. Benedícite. 21.

5. In týmpano et choro, * in chordis et órgano laudáte Deum.

Ps. Laudáte Dóminum de cœlis. 22.

Capitulum. 2. Cor. 11. d.

Fratres: Libénter suffértis insipiéntes, cum sitis ipsi sapiéntes: sustinétis enim si quis vos in servitútem rédigit, si quis dévorat, si quis áccipit, si quis extóllitur, si quis in fáciem vos cædit.

Hymn. Ætérne rerum. 23.

℣. Dómine refúgium factus es nobis. ℟. A generatióne et progénie.

Ad Bened. Ant. Cum turba * plúrima convenírent ad Jesum, et de civitátibus properárent ad eum, dixit per similitúdinem: Exiit qui séminat, semináre semen suum.

Oratio.

Deus, qui cónspicis, quia ex nulla nostra actióne confídimus: concéde propítius: ut contra advérsa ómnia Doctóris Géntium protectióne muniámur. Per Dóminum nostrum.

Ad Primam.

Ant. Semen cécidit * in terram bonam, et áttulit fructum in patiéntia.

Ad Absolutionem Capituli, Lectio brevis. Dóminus autem dírigat. 32.

Ad Tertiam.

Ant. Qui verbum Dei * rétinent corde perfécto et óptimo, fructum ásferunt in patiéntia.

Capit. Fratres: Libénter.

℟. br. Inclína cor meum Deus * In testimónia tua.

Inclína. ℣. Avérte óculos meos, ne vídeant vanitátem: in via tua vivífica me. In. Glória Patri. Inclína.

℣. Ego dixi, Dómine miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Ad Sextam.

Ant. Semen cécidit * in terram bonam, et áttulit fructum, áliud centésimum, et áliud sexagésimum.

Capitulum. 2. Cor. 11. f.

Ter virgis cæsus sum, semel lapidátus sum, ter naufrágium feci, nocte et die in profúndo maris fui.

℟. br. In ætérnum Dómine * Pérmanet verbum tuum. In ætérnum. ℣. In sǽculum sǽculi véritas tua. Pérmanet. Glória Patri. In ætérnum.

℣. Dóminus regit me, et nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.

Ad Nonam.

Ant. Si vere, fratres, * dívites esse cúpitis, veras divítias amáte.

Capitulum. 2. Cor. 12. c.

Libénter ígitur gloriábor in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Christi.

℟. br. Clamávi in toto corde meo, * Exaúdi me Dómine. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requíram. Exaúdi. Glória. Clamávi.

℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

Ad Vesperas.

Ant. et Ps. de Dom. 141.
Capit. Fratres: Libénter. 438.
Hymn. Lucis Creátor. 143.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. Vobis datum est * nosse mystérium regni Dei, céteris autem in parábolis, dixit Jesus discípulis suis.

Oratio. Deus, qui. 438.

Feria Secunda.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 7.

Dixit Dóminus ad Noë: Ingrédere tu, et omnis domus tua in arcam: te enim vidi justum coram me in generatióne hac. Ex ómnibus animántibus mundis tolles septéna et septéna, másculum et féminam: de animántibus vero immúndis duo et duo, másculum et féminam. Sed et de volatílibus cœli septéna et septéna, másculum et féminam: ut salvétur semen super fáciem univérsæ terræ. Adhuc enim, et post dies septem ego pluam su-

per terram quadragínta diébus et quadragínta nóctibus: et delébo omnem substántiam, quam feci, de superfície terræ.

℟. In artículo diéi illíus ingréssus est Noë in arcam, et fílii ejus, * Uxor illíus, et uxóres filiórum ejus. ℣. Deléta sunt univérsa de terra, remánsit autem solus Noë, et qui cum eo erant in arca. Uxor.

Lectio ii.

Fecit ergo Noë ómnia, quæ mandáverat ei Dóminus. Cumque transíssent septem dies, aquæ dilúvii inundavérunt super terram. Anno sexcentésimo vitæ Noë, mense secúndo, septimodécimo die mensis, rupti sunt omnes fontes abýssi magnæ, et cataráctæ cœli apértæ sunt: et facta est plúvia super terram quadragínta diébus, et quadragínta nóctibus.

℟. Recordátus Dóminus Noë, addúxit spíritum super terram, et imminútæ sunt aquæ: * Et prohíbitæ sunt plúviæ de cœlis. ℣. Reversǽque sunt aquæ de terra eúntes et redeúntes, et cœpérunt mínui post centum quinquagínta dies. Et.

Lectio iii.

In artículo diéi illíus ingréssus est Noë, et Sem, et Cham, et Japheth fílii ejus: uxor illíus, et tres uxóres filiórum ejus cum eis in arcam: ipsi et omne ánimal secúndum genus suum, univérsaque juménta in génere suo, et omne quod movétur super terram in génere suo, cunctúmque volátile secúndum genus suum. Factúmque est dilúvium quadragínta diébus super terram: et multiplicátæ sunt aquæ, et elevavérunt arcam in sublíme a terra.

℟. Quadragínta dies et noctes apérti sunt cœli, et ex omni carne habénte spíritum vitæ ingréssa sunt in arcam: * Et clausit a foris óstium Dóminus. ℣. In artículo diéi illíus ingréssus est Noë in arcam, et fílii ejus, et uxor illíus, et uxóres filiórum ejus. Et clausit. Glória Patri. Et clausit.

Ad Magnif. Ant. Si culmen * veri honóris quǽritis, ad illam cœléstem pátriam quantócius properáte.

Feria Tertia.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 8.

Recordátus autem Deus Noë, cunctorúmque animántium, et ómnium jumentórum, quæ erant

cum eo in arca, addúxit spíritum super terram, et imminútæ sunt aquæ. Et clausi sunt fontes abýssi, et cataráctæ cœli: et prohíbitæ sunt plúviæ de cœlo. Reversǽque sunt aquæ de terra eúntes et redeúntes: et cœpérunt mínui post centum quinquagínta dies. Requievítque arca mense séptimo, vigésimo séptimo die mensis super montes Arméniæ.

℟. Ædificávit Noë. 435.

Lectio ii.

At vero aquæ ibant, et decrescébant usque ad décimum mensem: décimo enim mense, prima die mensis, apparuérunt cacúmina móntium. Cumque transíssent quadragínta dies, apériens Noë fenéstram arcæ, quam fécerat, dimísit corvum: qui egrediebátur, et non revertebátur, donec siccaréntur aquæ super terram. Emísit quoque colúmbam post eum, ut vidéret si jam cessássent aquæ super fáciem terræ. Quæ cum non invenísset ubi requiésceret pes ejus, revérsa est ad eum in arcam.

℟. Ponam arcum. 436.

Lectio iii.

Exspectátis autem ultra septem diébus áliis, rursum dimísit colúmbam ex arca. At illa venit ad eum ad vésperam, portans ramum olívæ viréntibus fóliis in ore suo. Intelléxit ergo Noë quod cessássent aquæ super terram. Exspectavítque nihilóminus septem álios dies: et emísit colúmbam, quæ non est revérsa ultra ad eum. Igitur sexcentésimo primo anno, primo mense, prima die mensis im̃inútæ sunt aquæ super terram.

℟. Per memetípsum. 436.

Ad Magnif. Ant. Semen est * verbum Dei, sator autem Christus: omnis qui ínvenit eum, manébit in ætérnum.

Feria Quarta.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 8. c.

Locútus est autem Deus ad Noë, dicens: Egrédere de arca, tu et uxor tua, fílii tui et uxóres filiórum tuórum tecum. Cuncta animántia, quæ sunt apud te, ex omni carne, tam in volatílibus quam in béstiis et univérsis reptílibus, quæ reptant super terram, educ tecum, et ingredímini super terram: créscite et multiplicámini super eam. Egréssus est ergo Noë, et fílii ejus: uxor illíus, et uxóres filiórum ejus cum eo.

Sed et ómnia animántia, juménta, et reptília quæ reptant super terram secúndum genus suum, egréssa sunt de arca.

℟. Benedíxit Deus. 437.

Lectio ii.

Ædificávit autem Noë altáre Dómino: et tollens de cunctis pecóribus et volúcribus mundis, óbtulit holocaústa super altáre. Odoratúsque est Dóminus odórem suavitátis, et ait: Nequáquam ultra maledícam terræ propter hómines: sensus enim et cogitátio humáni cordis in malum prona sunt ab adolescéntia sua: non ígitur ultra percútiam omnem ánimam vivéntem sicut feci. Cunctis diébus terræ, seméntis et messis, frigus et æstus, æstas et hiems, nox et dies non requiéscent.

℟. Ecce ego. 437.

Lectio iii. Cap. 9.

Benedixítque Deus Noë et fíliis ejus. Et dixit ad eos: Créscite, et multiplicámini, et repléte terram. Et terror vester ac tremor sit super cuncta animália terræ, et super omnes vólucres cœli, cum univérsis quæ movéntur super terram: omnes pisces maris mánui vestræ tráditi sunt. Et omne, quod movétur et vivit, erit vobis in cibum: quasi ólera viréntia trádidi vobis ómnia. Excépto, quod carnem cum sánguine non comedétis. Sánguinem enim animárum vestrárum requíram de manu cunctárum bestiárum: et de manu hóminis, de manu viri, et fratris ejus requíram ánimam hóminis. Quicúmque effúderit humánum sánguinem, fundétur sanguis illíus: ad imáginem quippe Dei factus est homo.

℟. In artículo. cum Glória Patri. Uxor. in fine. 440.

Ad Magnif. Ant. Quod autem cécidit * in terram bonam, hi sunt, qui in corde bono et óptimo fructum áfferunt in patiéntia.

Si prædictæ Ant. ad Magnif. non potuerunt dici in præcedentibus Feriis, et in sequenti Feria V. occurrat fieri Officium de Feria, dicatur ultima ex iis prætermissa; alioquin, expletis omnibus, sumantur de Psalterio: quod semper fit, quando propriæ non habentur.

Feria Quinta.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 9. b.

Dixítque Deus: Hoc signum fœderis quod do inter me et vos, et ad omnem ánimam vivéntem, quæ est vobíscum in generatiónes sempitérnas: Ar-

cum meum ponam in núbibus, et erit signum fœderis inter me, et inter terram. Cumque obdúxero núbibus cœlum, apparébit arcus meus in núbibus: et recordábor fœderis mei vobíscum, et cum omni ánima vivénte, quæ carnem végetat: et non erunt ultra aquæ dilúvii ad deléndum univérsam carnem.

℟. Dixit Dóminus. 434.

Lectio ii.

Cœpítque Noë vir agrícola exercére terram, et plantávit víneam. Bibénsque vinum inebriátus est, et nudátus in tabernáculo suo. Quod cum vidísset Cham pater Chánaan, veréndа scílicet patris sui esse nudáta, nuntiávit duóbus frátribus suis foras. At vero Sem et Japheth pállium imposuérunt húmeris suis, et incedéntes retrórsum, operuérunt verénda patris sui: faciésque eórum avérsæ erant, et patris virília non vidérunt.

℟. Noë vir justus. 434.

Lectio iii.

Evígilans autem Noë ex vino, cum didicísset quæ fécerat ei fílius suus minor, ait: Maledíctus Chánaan, servus servórum erit frátribus suis. Dixítque: Benedíctus Dóminus Deus Sem, sit Chánaan servus ejus. Dilátet Deus Japheth, et hábitet in tabernáculis Sem, sitque Chánaan servus ejus. Vixit autem Noë post dilúvium trecéntis quinquagínta annis. Et impléti sunt omnes dies ejus nongentórum quinquagínta añórum: et mórtuus est.

℟. Quadragínta dies. 435.

Feria Sexta.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 10.

Hæ sunt generatiónes filiórum Noë, Sem, Cham, et Japheth: natíque sunt eis fílii post dilúvium. Fílii Japheth: Gomer, et Magog, et Mádai, et Javan, et Thubal, et Mosoch, et Thiras. Porro fílii Gomer: Ascenez, et Riphath, et Thogórma. Fílii autem Javan: Elísa, et Tharsis, Cetthim, et Dódanim. Ab his divísæ sunt ínsulæ Géntium in regiónibus suis, unusquísque secúndum linguam suam et famílias suas in natiónibus suis. Fílii autem Cham: Chus, et Mésraïm, et Phuth, et Chánaan.

℟. Ædificávit Noë. 435.

Lectio ii. Cap. 11.

Erat autem terra lábii uníus, et sermónum eorúmdem. Cumque profici-

sceréntur de Oriénte, invenérunt campum in terra Sénnaar, et habitavérunt in eo. Dixítque alter ad próximum suum: Veníte, faciámus láteres, et coquámus eos igni. Habuerúntque láteres pro saxis, et bitúmen pro cæménto: et dixérunt: Veníte, faciámus nobis civitátem, et turrim, cujus culmen pertíngat ad cœlum: et celebrémus nomen nostrum ántequam dividámur in univérsas terras.

℟. Ponam arcum. 436.

Lectio iii.

Descéndit autem Dóminus ut vidéret civitátem et turrim, quam ædificábant fílii Adam, et dixit: Ecce, unus est pópulus, et unum lábium ómnibus: cœperúntque hoc fácere, nec desístent a cogitatiónibus suis, donec eas ópere cómpleant. Veníte ígitur, descendámus, et confundámus ibi linguam eórum, ut non aúdiat unusquísque vocem próximi sui. Atque ita divísit eos Dóminus ex illo loco in univérsas terras, et cessavérunt ædificáre civitátem.

℟. Per memetípsum. 436.

Sabbato.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 11. b.

Hæ sunt generatiónes Sem: Sem erat centum annórum, quando génuit Arpháxad, biénnio post dilúvium. Vixítque Sem, postquam génuit Arpháxad, quingéntis annis: et génuit fílios et fílias. Porro Arpháxad vixit trigínta quinque annis, et génuit Sale. Vixítque Arpháxad, postquam génuit Sale, trecéntis tribus annis: et génuit fílios et fílias. Sale quoque vixit trigínta annis, et génuit Heber. Vixítque Sale postquam génuit Heber, quadringéntis tribus annis: et génuit fílios et fílias.

℟. Benedíxit Deus. 437.

Lectio ii.

Vixit autem Heber trigínta quátuor annis, et génuit Phaleg. Et vixit Heber postquam génuit Phaleg, guadringéntis trigínta annis: et génuit fílios et fílias. Vixit quoque Phaleg trigínta annis, et génuit Reu. Vixítque Phaleg postquam génuit Reu, ducéntis novem annis, et génuit fílios et fílias. Vixit autem Reu trigínta duóbus annis, et génuit Sarug. Vixit quoque

Reu postquam génuit Sarug, ducéntis septem annis: et génuit fílios et fílias. Vixit vero Sarug trigínta annis, et génuit Nachor. Vixítque Sarug postquam génuit Nachor, ducéntis annis: et génuit fílios et fílias.

℟. Ecce ego. 437.

Lectio iii.

Vixit autem Nachor vigínti novem annis, et génuit Thare. Vixítque Nachor postquam génuit Thare, centum decem et novem annis: et génuit fílios et fílias. Vixítque Thare septuagínta annis, et génuit Abram, et Nachor, et Aran. Hæ sunt autem generatiónes Thare: Thare génuit Abram, Nachor, et Aran. Porro Aran génuit Lot. Mortuúsque est Aran ante Thare patrem suum, in terra nativitátis suæ in Ur Chaldæórum. Duxérunt autem Abram et Nachor uxóres: nomen uxóris Abram, Sárai: et nomen uxóris Nachor, Melcha fília Aran patris Melchæ, et patris Jeschæ. Erat autem Sárai stérilis, nec habébat líberos.

℟. In artículo, cum Glória Patri. Uxor. in fine. 440.

Sabbato
ante Quinquagesimam.

Ad Vesperas.

Capitulum. 1. Cor. 13.

Fratres: Si linguis hóminum loquar, et Angelórum, caritátem autem non hábeam, factus sum velut æs sonans, aut cýmbalum tínniens.

Hymnus. Jam sol. 164.

℣. Vespertína orátio ascéndat ad te Dómine.
℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

Ad Magnif. Ant. Pater fídei nostræ * Abraham summus, óbtulit holocaústum super altáre pro fílio.

Oratio.

Preces nostras, quǽsumus Dómine, cleménter exaúdi: atque a peccatórum vínculis absolútos, ab omni nos adversitáte custódi. Per Dóminum.

Dominica
in Quinquagesima.

Ad Matutinum.

Invitat. Præoccupémus fáciem Dómini: * Et in psalmis jubilémus ei.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

In primo Versu Psalmi omittitur Præoccupémus fáciem ejus, etc. et ejus loco repetitur a choro Invitatorium.

Hymnus. Primo die. 3.

Antiph., Psalmi et ℣℣. Noct. de Psalterio. 3.

In I. Nocturno.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 12.

Dixit autem Dóminus ad Abram: Egrédere de terra tua, et de cognatióne tua, et de domo patris tui, et veni in terram, quam monstrábo tibi. Faciámque te in gentem magnam, et benedícam tibi, et magnificábo nomen tuum, erísque benedíctus. Benedícam benedicéntibus tibi, et maledícam maledicéntibus tibi, atque in te benedicéntur univérsæ cognatiónes terræ. Egréssus est ítaque Abram sicut præcéperat ei Dóminus, et ivit cum eo Lot. Septuagínta quinque annórum erat Abram, cum egrederétur de Haran. Tulítque Sárai uxórem suam, et Lot fílium fratris sui, universámque substántiam quam possédérant, et ánimas quas fécerant in Haran: et egréssi sunt ut irent in terram Chánaan. Cumque veníssent in eam, pertransívit Abram terram usque ad locum Sichem, usque ad convállem illústrem: Chananǽus autem tunc erat in terra.

℟. Locútus est Dóminus ad Abram, dicens: Egrédere de terra tua, et de cognatióne tua, et veni in terram quam monstrávero tibi: * Et fáciam te in gentem magnam. ℣. Benedícens benedícam tibi, et magnificábo nomen tuum, erísque benedíctus. Et fáciam.

Lectio ii.

Appáruit autem Dóminus Abram, et dixit ei: Sémini tuo dabo terram hanc. Qui ædificávit ibi altáre Dómino, qui apparúerat ei. Et inde transgrédiens ad montem qui erat contra Oriéntem Bethel, teténdit ibi tabernáculum suum, ab Occidénte habens Bethel, et ab Oriénte Hai: ædificávit quoque ibi altáre Dómino, et invocávit nomen ejus. Perrexítque Abram vadens, et ultra progrédiens ad merídiem. Facta est autem fames in terra: descendítque Abram in Ægýptum, ut peregrinarétur ibi: prævalúerat enim fames in terra. Cumque prope esset ut ingrederétur Ægýptum, dixit Sárai uxóri suæ: Novi quod pulchra sis múlier, et quod cum víderint te Ægýptii, dictúri sunt: Uxor ipsíus est: et interfícient me, et te reservábunt. Dic ergo, óbsecro te, quod soror mea sis: ut bene sit mihi propter te, et vivat ánima mea ob grátiam tui.

℟. Dum staret Abraham ad ílicem Mambre, vidit tres viros ascendéntes per viam: * Tres vidit, et unum adorávit. ℣. Ecce Sara uxor tua páriet tibi fílium, et vocábis nomen ejus Isaac. Tres vidit.

Lectio iii.

Cum ítaque ingréssus esset Abram Ægýptum, vidérunt Ægýptii mulíerem quod esset pulchra nimis. Et nuntiavérunt príncipes Pharaóni, et laudavérunt eam apud illum: et subláta est múlier in domum Pharaónis. Abram vero bene usi sunt propter illam: fuerúntque ei oves et boves et ásini, et servi et fámulæ, et ásinæ et caméli. Flagellávit autem Dóminus Pharaónem plagis máximis, et domum ejus propter Sárai uxórem Abram. Vocavítque Phárao Abram, et dixit ei: Quidnam est hoc quod fecísti mihi? quare non indicásti quod uxor tua esset? Quam ob causam dixísti esse sorórem tuam, ut tóllerem eam mihi in uxórem? Nunc ígitur ecce conjux tua, áccipe eam, et vade.

℟. Tentávit Dóminus Abraham, et dixit ad eum: * Tolle fílium tuum, quem dílígis, Isaac, et offer illum ibi in holocaústum super unum móntium, quem díxero tibi. ℣. Vocátus quoque a Dómino, respóndit, Adsum: et ait ei Dóminus. Tolle. Glória Patri. Tolle.

In II. Nocturno.

Ex libro sáncti Ambrósii Epíscopi de Abraham Patriárcha.

Lectio iv. Lib. 1. cap. 2.

Magnus plane vir Abraham, et multárum virtútum clarus insígnibus, quem votis suis philosophía non pótuit æquáre. Dénique minus est quod illa finxit, quam quod iste gessit: majórque ambitióso eloquéntiæ mendácio simplex veritátis fides. Itaque cujúsmodi fúerit in eo viro devótio, considerémus. Ea enim virtus órdine prima est, quæ est fundaméntum ceterárum: meritóque hanc ab eo primam exégit Deus, dicens: Exi de terra tua, et de cognatióne tua, et de domo patris tui. Satis fúerat dixísse, de terra tua. Ibi enim erat exíre de cognatióne, exíre de patérna domo.

℟. Angelus Dómini vocávit Abraham, dicens: * Ne exténdas manum tuam super púerum, eo quod tímeas Dóminum. ℣. Cum-

que extendísset manum ut immoláret fílium, ecce Angelus Dñi de cœlo clamávit, dicens. Ne exténdas.

Lectio v.

Sed ídeo áddidit síngula, ut ejus afféctum probáret: ne forte aut imprudénter cœpísse viderétur, aut fraus áliqua mandátis cœléstibus pararétur. Sed sicut coacervánda fuérunt præcépta, ne quid latéret; ita étiam proponénda prǽmia, ne forte desperáret. Tentátur ut fortis, incitátur ut fidélis, provocátur ut justus: meritóque exívit, quemádmodum locútus est illi Dóminus. Et exívit cum eo Lot. Hoc autem, quod pro magno inter septem sapiéntum dicta celebrátur, Séquere Deum; perfécit Abraham, factóque sapiéntum dicta prævénit, et secútus Deum exívit de terra sua.

℞. Vocávit Angelus Dómini Abraham de cœlo, secúndo, dicens: Benedícam tibi, * Et multiplicábo te sicut stellas cœli. ℣. Possidébit semen tuum portas inimicórum tuórum, et benedicéntur in sémine tuo omnes tribus terræ. Et.

Lectio vi.

Sed quia ante terra ei fúerat ália, hoc est, régio Chaldæórum, de qua exívit Thare pater Abrahæ, et in Charran demigrávit: et quia secum edúxit nepótem suum, cui dictum fúerat, Exi de cognatióne tua: considerémus, ne forte hoc sit exíre de terra sua, de hujus terræ, hoc est, de córporis nostri quadam commoratióne égredi, de qua exívit Paulus, qui dixit: Nostra autem conversátio in cœlis est.

℞. Deus dómini mei Abraham dírige viam meam: * Ut cum salúte revértar in domum dómini mei. ℣. Obsecro Dómine, fac misericórdiam cum servo tuo. Ut. Glória Patri. Ut.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 18. f.

In illo témpore: Assúmpsit Jesus duódecim, et ait illis: Ecce ascéndimus Jerosólymam, et consummabúntur ómnia, quæ scripta sunt per Prophétas de Fílio hóminis. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 2. in Evangelia.

Redémptor noster, prævidens ex passióne sua discipulórum ánimos perturbándos, eis longe ante et ejús-

dem passiónis pœnam, et resurrectiónis suæ glóriam prædíxit: ut cum eum moriéntem, sicut prædíctum est, cérnerent: étiam resurrectúrum non dubitárent. Sed quia carnáles adhuc discípuli nullo modo valébant cápere verba mystérii, venítur ad miráculum. Ante eórum óculos cæcus lumen recépit: ut qui cœléstis mystérii verba non cáperent, eos ad fidem cœléstia facta solidárent.

℟. Veni hódie ad fontem aquæ, et orávi Dóminum, dicens: * Dómine Deus Abraham, tu prósperum fecísti desidérium meum. ℣. Igitur puélla, cui díxero, Da mihi aquam de hýdria tua, ut bibam: et illa díxerit, Bibe dómine, et camélis tuis potum tríbuam: ipsa est, quam præparávit Dñs fílio dómini mei. Dómine.

Lectio viii.

Sed mirácula Dómini et Salvatóris nostri sic accipiénda sunt, fratres caríssimi, ut et in veritáte credántur facta, et tamen per significatiónem nobis áliquid ínnuant. Opera quippe ejus et per poténtiam áliud osténdunt, et per mystérium áliud loquúntur. Ecce enim, quis juxta históriam cæcus iste fúerit, ignorámus: sed tamen quid per mystérium signíficet, nóvimus. Cæcum quippe est genus humánum, quod in parénte primo a paradísi gaúdiis expúlsum, claritátem supérnæ lucis ignórans, damnatiónis suæ ténebras pátitur. Sed tamen per Redemptóris sui præséntiam illuminátur: ut intérnæ lucis gaúdia jam per desidérium vídeat, atque in via vitæ boni óperis gressus ponat.

℟. Factus est sermo Dómini ad Abram, dicens: * Noli timére Abram: ego protéctor tuus sum, et merces tua magna nimis. ℣. Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de Ur Chaldæórum. Noli.

Lectio ix.

Notándum vero est, quod cum Jesus Jéricho appropinquáre dícitur, cæcus illuminátur. Jéricho quippe luna interpretátur: luna autem in sacro elóquio pro deféctu carnis pónitur: quia dum ménstruis moméntis decréscit, deféctum nostræ mortalitátis desígnat. Dum ígitur Cónditor noster appropínquat Jéricho, cæcus ad lumen redit: quia dum divínitas deféctum nostræ carnis suscépit, humánum genus lumen, quod amíse-

rat, recépit. Unde enim Deus humána pátitur, inde homo ad divína sublevátur. Qui vidélicet cæcus recte et juxta viam sedére, et mendícans esse descríbitur. Ipsa enim Véritas dicit: Ego sum via.

℟. Cæcus sedébat secus viam, transeúnte Dómino, et clamávit ad eum: et ait illi Dóminus: * Quid vis ut fáciam tibi? * Dómine, ut vídeam lumen. ℣. Stans autem Jesus, jussit illum duci ad se, et cum appropinquásset, interrogávit eum, dicens. Quid vis. Glória Patri. Dómine.

Infra Hebdomadam Feria IV. et Sabbato, loco hujus ℟. dicitur ℟. primum Feriæ II. sequ.

Ad Laudes.

Ant. 1. Secúndum multitúdinem * miseratiónum tuárum Dómine, dele iniquitátem meam.

Ps. Miserére mei. 423.

2. Deus meus es tu, * et confitébor tibi: Deus meus es tu, et exaltábo te.

Ps. Confitémini. 424.

3. Ad te de luce * vígilo Deus, ut vídeam virtútem tuam.

Ps. Deus Deus meus. 20.

4. Hymnum dícite, * et superexaltáte eum in sǽcula.

Cant. Benedícite. 21.

5. Omnes Angeli * ejus laudáte Dóminum de cœlis.

Ps. Laudáte Dóminum de cœlis. 22.

Capitulum. 1. Cor. 13.

Fratres: Si linguis hóminum loquar, et Angelórum, caritátem autem non hábeam, factus sum velut æs sonans, aut cýmbalum tínniens.

Hymn. Ætérne rerum. 23.

℣. Dómine refúgium factus es nobis. ℟. A generatióne et progénie.

Ad Bened. Ant. Ecce ascéndimus * Jerosólymam, et consummabúntur ómnia, quæ scripta sunt de Fílio hóminis: tradétur enim Géntibus, et illudétur, et conspuétur: et postquam flagelláverint, occídent eum, et tértia die resúrget.

Oratio.

Preces nostras, quǽsumus Dómine, cleménter exaúdi: atque a peccatórum vínculis absolútos, ab omni nos adversitáte custódi. Per Dóminum.

Ad Primam.

Ant. Iter faciénte * Jesu, dum appropinquáret Jéricho, cæcus clamábat ad eum, ut lumen recípere mererétur.

Ad Absolutionem Capituli, Lectio brevis. Dóminus autem dírigat. 32.

Ad Tertiam.

Ant. Transeúnte * Dómino clamábat cæcus ad eum: Miserére mei, Fili David.

Capitulum. 1. Cor. 13.

Fratres: Si linguis hóminum loquar, et Angelórum, caritátem autem non hábeam, factus sum velut æs sonans, aut cýmbalum tínniens.

℟. br. Inclína cor meum Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Avérte óculos meos, ne vídeant vanitátem: in via tua vivífica me. In testimónia tua. Glória Patri. Inclína.

℣. Ego dixi, Dómine miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Ad Sextam.

Ant. Et qui præíbant, * increpábant eum ut tacéret: ipse vero multo magis clamábat: Miserére mei, Fili David.

Capitulum. 1. Cor. 13. c.

Cáritas numquam éxcidit: sive prophetíæ evacuabúntur, sive linguæ cessábunt, sive sciéntia destruétur: Ex parte enim cognóscimus, et ex parte prophetámus.

℟. br. In ætérnum Dómine * Pérmanet verbum tuum. In ætérnum. ℣. In sǽculum sǽculi véritas tua. Pérmanet. Glória Patri. In ætérnum.

℣. Dóminus regit me, et nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.

Ad Nonam.

Ant. Cæcus magis * ac magis clamábat, ut eum Dóminus illumináret.

Capitulum. 1. Cor. 13. d.

Nunc autem manent, fides, spes, cáritas, tria hæc: major autem horum est cáritas.

℟. br. Clamávi in toto corde meo, * Exaúdi me Dómine. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requíram. Exaúdi. Glória. Clamávi.

℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

Ad Vesperas.

Ant. et Ps. de Domin. 141.
Capit. Fratres: Si linguis. 450.
Hymn. Lucis Creátor. 143.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. Stans autem Jesus * jussit cæcum addúci ad se, et ait illi: Quid vis ut fáciam tibi? Dómine, ut vídeam. Et Jesus ait illi: Réspice, fides tua te salvum fecit. Et conféstim vidit, et sequebátur illum, magníficans Deum.

Feria Secunda.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 13.

Ascéndit ergo Abram de Ægýpto, ipse et uxor ejus, et ómnia quæ habébat, et Lot cum eo ad Austrálem plagam. Erat autem dives valde in possessióne auri et argénti. Reversúsque est per iter, quo vénerat, a Merídie in Bethel usque ad locum ubi prius fíxerat tabernáculum inter Bethel et Haï: in loco altáris quod fécerat prius, et invocávit ibi nomen Dómini. Sed et Lot qui erat cum Abram, fuérunt greges óvium, et arménta, et tabernácula. Nec póterat eos cápere terra, ut habitárent simul: erat quippe substántia eórum multa, et nequíbant habitáre commúniter.

℟. Movens Abram tabernáculum suum, venit et habitávit juxta convállem Mambre: * Ædificavítque ibi altáre Dómino. ℣. Dixit autem Dñs ad eum: Leva óculos tuos, et vide: omnem terram quam cónspicis, tibi dabo, et sémini tuo in sempitérnum. Ædificavítque.

Lectio ii.

Unde et facta est rixa inter pastóres gregum Abram et Lot. Eo autem témpore Chananæus et Pherezæus habitábant in terra illa. Dixit ergo Abram ad Lot: Ne quæso sit júrgium inter me et te, et inter pastóres meos, et pastóres tuos: fratres enim sumus. Ecce univérsa terra coram te est: recéde a me, óbsecro: si ad sinístram íeris, ego déxteram tenébo: si tu déxteram elégeris, ego ad sinístram pergam. Elevátis ítaque Lot óculis, vidit omnem circa regiónem Jordánis, quæ univérsa irrigabátur ántequam subvérteret Dóminus Sódomam et Gomórrham, sicut paradísus Dómini, et sicut Ægýptus veniéntibus in Segor. Elegítque sibi Lot regiónem circa Jordánem, et recéssit ab Oriénte.

℟. Crédidit Abram Deo, et reputátum est ei ad justítiam: * Et ídeo amícus Dei factus est. ℣. Fuit autem justus coram Dómino, et ambulávit in viis ejus. Et ídeo.

Lectio iii.

Divisíque sunt altérutrum a fratre suo. Abram habitávit in terra Chánaan: Lot vero morátus est in óppidis, quæ erant circa Jordánem, et habitávit in Sódomis. Hómines autem Sodomítæ péssimi erant, et

peccatóres coram Dómino nimis. Dixítque Dóminus ad Abram, postquam divísus est ab eo Lot: Leva óculos tuos, et vide a loco, in quo nunc es, ad Aquilónem et Merídiem, ad Oriéntem et Occidéntem. Omnem terram, quam cónspicis, tibi dabo, et sémini tuo usque in sempitérnum. Faciámque semen tuum sicut púlverem terræ.

℟. Tentávit Dóminus Abraham, et dixit ad eum: * Tolle fílium tuum, quem díligis, Isaac, et offer illum ibi in holocaústum super unum móntium, quem díxero tibi. ℣. Vocátus quoque a Dómino, respóndit, Adsum: et ait ei Dóminus. Tolle. Glória Patri. Tolle.

Ad Magnif. Ant. Et qui præíbant, * increpábant eum ut tacéret: ipse vero multo magis clamábat: Miserére mei, Fili David.

Feria Tertia.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 14. b.

Et egréssi sunt rex Sodomórum, et rex Gomórrhæ, rexque Adamæ, et rex Séboïm, necnon et rex Balæ, quæ est Segor: et direxérunt áciem contra eos in valle Silvéstri: scílicet advérsus Chodorláhomor regem Elamitárum, et Thadal regem Géntium, et Amraphel regem Sénnaar, et Arioch regem Ponti: quátuor reges advérsus quinque. Vallis autem Silvéstris habébat púteos multos bitúminis. Itaque rex Sodomórum, et Gomórrhæ terga vertérunt, ceciderúntque ibi: et qui remánserant, fugérunt ad montem. Tulérunt autem omnem substántiam Sodomórum et Gomórrhæ, et univérsa quæ ad cibum pértinent, et abiérunt: necnon et Lot et substántiam ejus, fílium fratris Abram, qui habitábat in Sódomis.

℟. Angelus Dómini. 447.

Lectio ii.

Et ecce unus, qui eváserat, nuntiávit Abram Hebræo, qui habitábat in conválle Mambre Amorrhæi, fratris Escol, et fratris Aner: hi enim pepígerant fœdus cum Abram. Quod cum audísset Abram, captum vidélicet Lot fratrem suum, numerávit expedítos vernáculos suos trecéntos decem et octo: et persecútus est usque Dan. Et divísis sóciis, írruit super eos nocte: percussítque eos, et persecútus est eos usque Hoba, quæ est ad

lævam Damásci. Reduxítque omnem substántiam, et Lot fratrem suum cum substántia illíus, mulíeres quoque et pópulum.

℟. Vocávit Angelus. 448.

Lectio iii.

Egréssus est autem rex Sodomórum in occúrsum ejus, postquam revérsus est a cæde Chodorláhomor, et regum qui cum eo erant in valle Save, quæ est vallis regis. At vero Melchísedech rex Salem, próferens panem et vinum, erat enim sacérdos Dei altíssimi, benedíxit ei, et ait: Benedíctus Abram Deo excélso, qui creávit cœlum et terram: et benedíctus Deus excélsus, quo protegénte, hostes in mánibus tuis sunt. Et dedit ei décimas ex ómnibus.

℟. Deus dómini. 448.

Ad Magnif. Ant. Miserére mei, * Fili David. Quid vis ut fáciam tibi? Dómine, ut vídeam.

Feria IV. Cinerum.

Si hac die occurrat festum Duplex ex majoribus vel alicujus Doctoris Ecclesiæ, transfertur in sequentem diem Duplici vel Semiduplici non impeditam. De Duplicibus vero minoribus vel Semiduplicibus fit tantum commemoratio, ut dicitur in Rubrica de Translatione Festorum. Aliis diebus Quadragesimæ usque ad majorem Hebdomadam, si occurrat festum Duplex, vel Semidupl., fit de eo cum commemoratione et nona Lectione de Homilia Feriæ. De Simplicibus quoque fit tantum commemoratio, ut in Rubricis Generalibus.

In hac, et sequentibus Feriis usque ad Vesp. Sabbati, Hymni, Capitula, et alia omnia dicuntur ut in Psalt. per annum, exceptis Ant. ad Bened., et Magnif.: et post Laudes, Horas, Vesperas, et Completorium dicuntur Preces flexis genibus, ut ibid. in Psalt.

Hodie ante Matutinum in Choro dicuntur Psalmi Graduales, ut infra. [225]

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio i. Cap. 6. b.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Cum jejunátis, nolíte fíeri sicut hypócritæ, tristes. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 2. de Serm. Domini in monte, cap. 12. tom. 4.

Manifféstum est, his præcéptis omnem nostram intentiónem in interióra gaúdia dírigi: ne foris quæréntes mercédem, huic sæculo conformémur, et amittámus promissiónem tanto solidióris atque firmióris, quanto interióris beatitúdinis, qua nos elégit Deus confórmes fíeri imáginis Fílii sui. In hoc au-

tem capítulo máxime advertèndum est, non in solo rerum corporeárum nitóre atque pompa, sed étiam in ipsis sórdibus luctuósis esse posse jactántiam; et eo periculosiórem, quo sub nómine servitútis Dei décipit.

℟. Veni hódie ad fontem aquæ, et orávi Dóminum, dicens: * Dómine Deus Abraham, tu prósperum fecísti desidérium meum. ℣. Igitur puélla, cui díxero, Da mihi aquam de hýdria tua, ut bibam: et illa díxerit, Bibe dómine, et camélis tuis potum tríbuam: ipsa est, quam præparávit Dóminus fílio dómini mei. Dómine Deus.

Lectio ii.

Qui ergo im̃oderáto cultu córporis atque vestítu, vel ceterárum rerum nitóre præfúlget, fácile convíncitur rebus ipsis, pompárum sǽculi esse sectátor, nec quemquam fallit dolósa imágine sanctitátis. Qui autem in professióne Christianitátis, inusitáto squalóre ac sórdibus inténtos in se óculos hóminum facit, cum id voluntáte fáciat, non necessitáte patiátur: ex céteris ejus opéribus potest cónjici, utrum hoc contémptu supérflui cultus, an ambitióne áliqua fáciat: quia et sub ovína pelle cavéndos lupos Dóminus præcépit: Sed ex frúctibus, inquit, eórum cognoscétis eos.

℟. Factus est sermo Dómini ad Abram, dicens: * Noli timére Abram: ego protéctor tuus sum, et merces tua magna nimis. ℣. Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de Ur Chaldæórum. Noli.

Lectio iii.

Cum enim cœ́perint alíquibus tentatiónibus ea ipsa scílicet illis súbtrahi, vel negári, quæ isto velámine vel consecúti sunt, vel cónsequi cúpiunt: tunc necésse est ut appáreat, utrum lupus in ovína pelle sit, an ovis in sua. Non tamen proptérea ornátu supérfluo debet aspéctus hóminum mulcére Christiánus, quia illum parcum hábitum ac necessárium étiam simulatóres sæpius usúrpant, ut incaútos decípiant: quia et illæ oves non debent pelles suas depónere, si aliquándo eis lupi se cóntegant.

℟. Movens Abram tabernáculum suum, venit et habitávit juxta convállem Mambre: * Ædificavítque ibi altáre Dómino. ℣. Dixit autem Dóminus ad eum: Leva óculos tuos, et vide:

omnem terram quam cónspicis, tibi dabo, et sémini tuo in sempitérnum. Ædificavítque. Glória Patri. Ædificavítque.

Ad Laudes
et per Horas.

Omnia ut in Psalterio. 90.

Ad Bened. Ant. Cum jejunátis, * nolíte fíeri sicut hypócritæ, tristes.

Deinde dicuntur Preces flexis genibus. 67. Et similiter ad omnes Horas, ut in Psalt.

Oratio.

Præsta Dómine fidélibus tuis: ut jejuniórum veneránda solémnia, et cóngrua pietáte suscípiant, et secúra devotióne percúrrant. Per Dóminum.

Hodie, et duobus sequentibus diebus, dicuntur Vesp. hora consueta: Sabbato vero dicuntur ante comestionem.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. Thesaurizáte vobis * thesaúros in cœlo, ubi nec ærúgo, nec tínea demolítur.

Deinde dic. Preces. 147.

Oratio.

Inclinántes se, Dómine, majestáti tuæ, propitiátus inténde: ut qui divíno múnere sunt reffécti, cœléstibus semper nutriántur auxíliis. Per Dóminum.

Feria Quinta.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio i. Cap. 8.

In illo témpore: Cum introísset Jesus Capharnaum, accéssit ad eum centúrio, rogans eum, et dicens: Dómine, puer meus jacet in domo paralýticus, et male torquétur. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 2. de Consensu Evangel. cap. 20. tom. 4.

Videámus, utrum sibi de hoc servo centuriónis Matthæus Lucásque conséntiant. Matthæus enim dicit: Accéssit ad eum centúrio, rogans eum, et dicens: Puer meus jacet in domo paralýticus. Cui vidétur repugnáre quod ait Lucas: Et cum audísset de Jesu, misit ad eum senióres Judæórum, rogans eum ut veníret, et sanáret servum ejus. At illi cum veníssent ad Jesum, rogábant eum sollícite, dicéntes ei: Quia dignus est ut hoc illi præstes: díligit enim gentem nostram, et synagógam ipse ædificávit nobis. Jesus autem ibat cum illis: et cum jam non longe esset a domo, misit ad eum

centúrio amícos, dicens: Dómine, noli vexári: non enim dignus sum ut sub tectum meum intres.

℟. Dómine, puer meus jacet paralýticus in domo, et male torquétur: * Amen dico tibi, ego véniam, et curábo eum. ℣. Dómine, non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanábitur puer meus. Amen dico.

Lectio ii.

Si enim hoc ita gestum est, quómodo erit verum, quod Matthæus narrat, Accéssit ad eum quidam centúrio, cum ipse non accésserit, sed amícos míserit: nisi diligénter adverténtes intelligámus, Matthæum non omnímodo deseruísse usitátum morem loquéndi? Non solum enim dícere solémus, accessísse áliquem étiam ántequam pervéniat illuc, quo dícitur accessísse: unde étiam dícimus, Parum accéssit, vel multum accéssit eo, quo áppetit perveníre: verum étiam ipsam perventiónem, cujus adipiscéndi causa accéditur, dícimus plerúmque factam, etsi eum, ad quem pérvenit, non vídeat ille qui pérvenit, cum per amícum pérvenit ad áliquem, cujus ei favor est necessárius. Quod ita ténuit consuetúdo, ut jam étiam vulgo perventóres appelléntur, qui poténtium quorúmlibet tamquam inaccessíbiles ánimos, per conveniéntium personárum interpositiónem, ambitiónis arte pertíngunt.

℟. Dum staret. 447.

Lectio iii.

Non ergo absúrde Matthæus, étiam quod vulgo possit intélligi, per álios facto accéssu centuriónis ad Dóminum, compéndio dícere vóluit: Accéssit ad eum centúrio. Verúmtamen non negligénter intuénda est étiam sancti Evangelístæ altitúdo mýsticæ locutiónis, secúndum quam scriptum est in Psalmo: Accédite ad eum, et illumináimini. Proínde quia fidem centuriónis, qua vere accéditur ad Jesum, ipse ita laudávit, ut díceret: Non invéni tantam fidem in Israël: ipsum pótius accessísse ad Christum dícere vóluit prudens Evangelísta, quam illos, per quos verba sua míserat.

℟. Tentávit Dñus. 447.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exsultávimus, et delectáti sumus.

Ad Bened. Ant. Dómine, * puer meus jacet paralý-

ticus in domo, et male torquétur: Amen dico tibi, ego véniam, et curábo eum.

Deinde dic. Preces. 67.

Oratio.

Deus, qui culpa offénderis, pœniténtia placáris: preces pópuli tui supplicántis propítius réspice; et flagélla tuæ iracúndiæ, quæ pro peccátis nostris merémur, avérte. Per Dóminum.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. Dómine, * non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanábitur puer meus.

Deinde dic. Preces. 147.

Oratio.

Parce Dómine, parce pópulo tuo: ut dignis flagellatiónibus castigátus, in tua miseratióne respíret. Per Dóminum.

Feria Sexta.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio i. Cap. 5. g.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Audístis quia dictum est: Díliges próximum tuum, et ódio habébis inimícum tuum. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 1. Comm. in cap. 5. et 6. Matth.

Ego autem dico vobis: Dilígite inimícos vestros; benefácite his qui odérunt vos. Multi præcépta Dei, imbecillitáte sua, non Sanctórum víribus æstimántes, putant esse impossibília quæ præcépta sunt: et dicunt suffícere virtútibus, non odísse inimícos: céterum dilígere, plus præcipi, quam humána natúra patiátur. Sciéndum est ergo, Christum non impossibília præcípere, sed perfécta. Quæ fecit David in Saul, et in Absalom: Stéphanus quoque Martyr pro inimícis lapidántibus deprecátus est: et Paulus anáthema cupit esse pro persecutóribus suis. Hæc autem Jesus et dócuit et fecit, dicens: Pater ignósce illis: quod enim fáciunt, nésciunt.

℟. Angelus Dómini. 447.

Lectio ii.

Ut sitis fílii Patris vestri, qui in cœlis est. Si Dei præcépta custódiens, fílius quis effícitur Dei: ergo non est natúra fílius, sed arbítrio suo. Cum ergo facis eleemósynam, noli tuba cánere ante te, sicut hypócri-

tæ fáciunt in synagógis et in vicis, ut honorificéntur ab homínibus. Qui tuba canit, eleemósynam fáciens, hypócrita est. Qui jejúnans demolítur fáciem suam, ut ventris inanitátem monstret in vultu, et hic hypócrita est. Qui in synagógis et in ángulis plateárum orat, ut videátur ab homínibus, hypócrita est.

℟. Vocávit Angelus. 448.

Lectio iii.

Ex quibus ómnibus collígitur hypócritas esse, qui quódlibet fáciunt ut ab homínibus glorificéntur. Mihi vidétur et ille, qui dicit fratri suo: Dimítte ut tollam festúcam de óculo tuo: nam propter glóriam hoc fácere vidétur, ut ipse justus esse videátur. Unde dícitur ei a Dómino: Hypócrita, éjice primum trabem de óculo tuo. Non ítaque virtus, sed causa virtútis apud Deum mercédem habet. Et si a recta via paúlulum declináveris, non ínterest, utrum ad déxteram vadas, an ad sinístram, cum verum iter amíseris.

℟. Deus dómini. 448.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exsultávimus, et delectáti sumus.

Ad Bened. Ant. Cum facis * eleemósynam, nésciat sinístra tua quid fáciat déxtera tua.

Deinde dic. Preces. 67.

Oratio.

Inchoáta jejúnia, quǽsumus Dómine, benígno favóre proséquere: ut observántiam, quam corporáliter exhibémus, méntibus étiam sincéris exercére valeámus. Per Dóminum.

Hodie post Laudes dicuntur Psalmi Pœnitentiales. [226]

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnif. Ant. Tu autem cum oráveris, * intra in cubículum tuum: et clauso óstio, ora Patrem tuum.

Deinde dic. Preces. 147.

Oratio.

Tuére Dómine pópulum tuum, et ab ómnibus peccátis cleménter emúnda: quia nulla ei nocébit advérsitas, si nulla ei dominétur iníquitas. Per Dóminum.

Sabbato.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio i. Cap. 6. f.

In illo témpore: Cum sero esset, erat navis in médio mari, et Jesus solus in terra. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbýteri.

Lib. 2. cap. 28. in cap. 6. Marci, tom. 4.

Labor discipulórum in remigándo, et contrárius eis ventus, labóres sanctæ Ecclésiæ vários desígnat: quæ inter undas sæculi adversántis, et im̃undórum flatus spiríituum, ad quiétem pátriæ cœléstis, quasi ad fidam líttoris statiónem, perveníre conátur. Ubi bene dícitur, quia navis erat in médio mari, et ipse solus in terra: quia nonnúmquam Ecclésia tantis Gentílium pressúris non solum afflícta, sed et fœdáta est, ut, si fíeri posset, Redémptor ipsíus eam prorsus deseruísse ad tempus viderétur.

℟. Veni hódie. 455.

Lectio ii.

Unde est illa vox ejus inter undas procellásque tentatiónum irruéntium deprehénsæ, atque auxílium protectiónis illíus gemebúndo clamóre quæréntis: Ut quid Dómine recessísti longe, déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne? Quæ páriter vocem inimíci persequéntis expónit, in sequéntibus Psalmi subjíciens: Dixit enim in corde suo, Oblítus est Deus, avértit fáciem suam, ne vídeat usque in finem.

℟. Factus est. 455.

Lectio iii.

Verum ille non oblivíscitur oratiónem paúperum, neque avértit fáciem suam a sperántibus in se: quin pótius et certántes cum hóstibus, ut vincant, ádjuvat, et victóres in ætérnum corónat. Unde hic quoque apérte dícitur, quia vidit eos laborántes in remigándo. Videt quippe Dóminus laborántes in mari, quamvis ipse pósitus in terra: quia etsi ad horam differre videátur auxílium tribulátis impéndere, nihilóminus eos, ne in tribulatiónibus defíciant, suæ respéctu pietátis corróborat: et aliquándo étiam manifésto adjutório, victis adversitátibus, quasi calcátis sedatísque flúctuum volumínibus líberat.

℟. Movens Abram. 455.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exsultávimus, et delectáti sumus.

Ad Bened. Ant. Me étenim * de die in diem quærunt, et scire vias meas volunt.

Deinde dic. Preces. 67.

Oratio.

Adésto Dómine supplicatiónibus nostris, et con-

céde: ut hoc solémne jejúnium, quod animábus corporibúsque curándis salúbriter institútum est, devóto servítio celebrémus. Per Dóminum.

Sabbato Primo in Quadragesima.

Ad Vesperas.

Capitulum. 2. Cor. 6.

Fratres: Hortámur vos, ne in vácuum grátiam Dei recipiátis. Ait enim: Témpore accépto exaudívi te, et in die salútis adjúvi te.

Hymnus.

Audi benígne Cónditor
Nostras preces cum flétibus,
In hoc sacro jejúnio
Fusas quadragenário.

Scrutátor alme córdium,
Infírma tu scis vírium:
Ad te revérsis éxhibe
Remissiónis grátiam.

Multum quidem peccávimus,
Sed parce confiténtibus:
Ad nóminis laudem tui
Confer medélam lánguidis.

Concéde nostrum cónteri
Corpus per abstinéntiam;
Culpæ ut relínquant pábulum
Jejúna corda críminum.

Præsta beáta Trínitas,
Concéde simplex Unitas;
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera.
Amen.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

Ad Magnif. Ant. Tunc invocábis, * et Dóminus exaúdiet: clamábis, et dicet: Ecce adsum.

Oratio.

Deus, qui Ecclésiam tuam ánnua Quadragesimáli observatióne puríficas: præsta famíliæ tuæ; ut quod a te obtinére abstinéndo nítitur, hoc bonis opéribus exsequátur. Per Dóminum nostrum.

Ter in anno apparebit omne mascu-
linum tuum coram Dño. Exod.23,17.
PRUDENTIA
JUSTITIA
I II III
IV V VI VII VIII IX X
TEMPERANTIA
FORTITUDO
Custodite omne mandatum, quod
præcipio vobis hodie. Deut.27,1.

PROPRIUM SANCTORUM.

FESTA NOVEMBRIS.

Die 29. Novembris.

Commem. S. Saturnini Martyris.

Ad Vesperas.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Saturníni Mártyris tui concédis natalítio pérfrui: ejus nos tríbue méritis adjuvári. Per Dóminum.

De Festis occurrentibus in Adventu non fit Officium, nisi fuerit Duplex vel Semiduplex. Quod si Festum Duplex ex majoribus vel alicujus Doctoris Ecclesiæ venerit in Dominica, transfertur in primam diem non impeditam. Duplicia vero minora vel Semiduplicia comemorantur in utrisque Vesperis et Laudibus sine ix. Lectione. De Simplicibus item fit tantum comem., ut in Rubricis Generalibus.

¶ In Vigilia S. Andreæ Apost. nihil fit de ea, nisi in Missa.

Ad Laudes.

Commem. S. Saturnini.

Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Die 30. Novembris.

S. Andreæ Apostoli.

Duplex 2. classis.

In I. Vesperis.

Ant. de Laud. 469. Ps. ut in I. Vesp. de Comm. Apost. [2]

Capitulum. Rom. 10. b.

Fratres: Corde enim créditur ad justítiam, ore autem conféssio fit ad salútem. Dicit enim Scri-

ptúra: Omnis, qui credit in illum, non confundétur.

Hymn. Exsúltet orbis. 470.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Ad Magnif. Ant. Unus ex duóbus, qui secúti sunt Dóminum, erat Andréas, frater Simónis Petri, allelúja.

Oratio ut ad Laudes. 470.
Et fit commem. Feriæ occurr.

Ad Matutinum.

Invit. Regem Apostolórum Dñm * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Ætérna Christi múnera,
Apostolórum glóriam,
Palmas et hymnos débitos
Lætis canámus méntibus.

Ecclesiárum Príncipes,
Belli triumpháles duces,
Cœléstis aulæ mílites,
Et vera mundi lúmina.

Devóta sanctórum fides,
Invícta spes credéntium,
Perfécta Christi cáritas
Mundi tyránnum cónterit.

In his Patérna glória,
In his triúmphat Fílius,
In his volúntas Spíritus,
Cœlum replétur gaúdio.

Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Vidit Dóminus Petrum et Andréam, et vocávit eos.

Ps. trium Noct. ut in Communi Apost. [5]

Ant. Veníte post me, dicit Dóminus, fáciam vos fíeri piscatóres hóminum.

Ant. Relíctis rétibus suis, secúti sunt Dóminum Redemptórem.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio i. Cap. 10.

Finis legis, Christus, ad justítiam omni credénti. Móyses enim scripsit, quóniam justítiam, quæ ex lege est, qui fécerit homo, vivet in ea. Quæ autem ex fide est justítia, sic dicit: Ne díxeris in corde tuo: Quis ascéndet in cœlum? id est, Christum dedúcere. Aut quis descéndet in abýssum? hoc est, Christum a mórtuis revocáre. Sed quid dicit Scriptúra? Prope est verbum in ore tuo, et in corde tuo: hoc est verbum fídei, quod prædicámus. Quia si confiteáris in ore tuo Dóminum Jesum, et in corde tuo cre-

díderis quod Deus illum suscitávit a mórtuis, salvus eris.

℟. Cum perambuláret Dóminus juxta mare Galilǽæ, vidit Petrum et Andréam rétia mitténtes in mare, et vocávit eos, dicens: * Veníte post me, fáciam vos fíeri piscatóres hóminum. ℣. Erant enim piscatóres, et ait illis. Veníte.

Lectio ii.

Corde enim créditur ad justítiam: ore autem conféssio fit ad salútem. Dicit enim Scriptúra: Omnis, qui credit in illum, non confundétur. Non enim est distínctio Judǽi et Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum. Omnis enim, quicúmque invocáverit nomen Dómini, salvus erit. Quómodo ergo invocábunt, in quem non crediderunt? Aut quómodo credent ei, quem non audiérunt? Quómodo autem aúdient sine prædicánte? Quómodo vero prædicábunt nisi mittántur? sicut scriptum est: Quam speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona!

℟. Mox ut vocem Dómini prædicántis audívit beátus Andréas, relíctis rétibus, quorum usu actúque vivébat, * Ætérnæ vitæ secútus est præmia largiéntem. ℣. Hic est qui pro amóre Christi pepéndit in cruce, et pro lege ejus sustínuit passiónem. Ætérnæ.

Lectio iii.

Sed non omnes obédiunt Evangélio. Isaías enim dicit: Dómine quis crédidit audítui nostro? Ergo fides ex audítu, audítus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Sed dico: Numquid Israël non cognóvit? Primus Móyses dicit: Ego ad æmulatiónem vos addúcam in non gentem: in gentem insipiéntem, in iram vos mittam. Isaías autem audet, et dicit: Invéntus sum a non quæréntibus me: palam appárui iis, qui me non interrogábant. Ad Israël autem dicit: Tota die expándi manus meas ad pópulum non credéntem, et contradicéntem.

℟. Doctor bonus, et amícus Dei Andréas dúcitur ad crucem, quam a longe aspíciens dixit: Salve crux, * Súscipe discípulum ejus, qui pepéndit in te magíster meus Christus. ℣. Salve

crux, quæ in córpore Christi dedicáta es: et ex membris ejus tamquam margarítis ornáta. Súscipe. Glória Patri. Súscipe.

In II. Nocturno.

Ant. Dignum sibi Dóminus computávit Mártyrem, quem vocávit Apóstolum, dum esset in mari, allelúja.

Ant. Diléxit Andréam Dóminus in odórem suavitátis.

Ant. Bíduo vivens pendébat in cruce beátus Andréas pro Christi nómine, et docébat pópulum.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Lectio iv.

Andréas Apóstolus Bethsáidæ natus, qui est Galilǽæ vicus, frater Petri, discípulus Joánnis Baptístæ, cum eum de Christo dicéntem audísset: Ecce Agnus Dei; secútus Jesum, fratrem quoque suum ad eúmdem perdúxit: cum póstea una cum fratre piscarétur in mari Galilǽæ, ambo a prætereúnte Christo Dómino ante álios Apóstolos vocáti illis verbis: Veníte post me, fáciam vos fíeri piscatóres hóminum; nullam interponéntes moram, et relíctis rétibus secúti sunt eum. Post cujus passiónem et resurrectiónem, Andréas, cum in Scýthiam Európæ, quæ ei província ad Christi fidem disseminándam obtígerat, venísset, deínde Epírum ac Thráciam peragrásset; doctrína et miráculis innumerábiles hómines ad Christum convértit. Post Patras Achájæ proféctus, et in ea urbe plúrimis ad veritátem evangélicam perdúctis, Ægéam procónsulem, prædicatióni evangélicæ resisténtem, libérrime increpávit, quod, qui judex hóminum habéri vellet, Christum Deum ómnium júdicem a dæmónibus elúsus non agnósceret.

℟. Homo Dei ducebátur ut crucifígerent eum: pópulus autem clamábat voce magna, dicens: * Innocens ejus sanguis sine causa damnátur. ℣. Cumque dúcerent eum ut crucifigerétur, factus est concúrsus populórum clamántium, et dicéntium. Innocens.

Lectio v.

Tum Ægéas irátus, Désine, inquit, Christum jactáre, cui simília verba nihil profuérunt, quo minus a Judǽis crucifigerétur. Andréam vero de Christo nihilóminus líbere prædicán-

tem quod pro salúte humáni géneris se crucifigéndum obtulísset, ímpia oratióne interpéllat, ac demum hortátur, ut sibi cónsulens, diis velit immoláre. Cui Andréas: Ego omnipoténti Deo, qui unus et verus est, ímmolo quotídie, non taurórum carnes, nec hircórum sánguinem, sed immaculátum Agnum in altári: cujus carnem posteáquam omnis pópulus credéntium manducáverit, Agnus, qui sacrificátus est, ínteger persevérat et vivus. Quamóbrem ira accénsus Ægéas, jubet eam in cárcerem detrúdi: unde pópulus Andréam fácile liberásset, nisi ipse sedásset multitúdinem, veheméntius rogans, ne se ad optatíssimam martýrii corónam properántem impedírent.

℟. O bona crux, quæ decórem et pulchritúdinem de membris Dómini suscepísti; áccipe me ab homínibus, et redde me magístro meo: * Ut per te me recípiat, qui per te me redémit. ℣. Beátus Andréas expánsis mánibus ad cœlum orábat, dicens: Salva me bona crux. Ut per te.

Lectio vi.

Igitur paulo post in tribúnal prodúctum, cum Ægéas crucis extolléntem mystéria, sibíque suam impietátem exprobrántem diútius ferre non posset, in crucem tolli, et Christi mortem imitári jussit. Addúctus Andréas ad locum martýrii, cum crucem vidísset, longe exclamáre cœpit: O bona crux, quæ decórem ex membris Dómini suscepísti, diu desideráta, sollícite amáta, sine intermissióne quæsíta, et aliquándo cupiénti ánimo præparáta: áccipe me ab homínibus, et redde me magístro meo: ut per te me recípiat, qui per te me redémit. Itaque cruci affíxus est: in qua bíduum vivus pendens, et Christi fidem prædicáre numquam intermíttens, ad eum migrávit, cujus mortis similitúdinem concupíerat. Quæ ómnia presbýteri et diáconi Achájæ, qui ejus passiónem scripsérunt, se ita ut commemoráta sunt, audísse et vidísse testántur. Ejus ossa primum Constantíno imperatóre Constantinópolim, deínde Amálphim transláta sunt. Caput, Pio secúndo Pontífice, Romam allátum, in basílica sancti Petri collocátum est.

℟. Expándi manus meas tota die in cruce ad pópulum non credéntem,

sed contradicéntem mihi: * Qui ámbulant vias non bonas, sed post peccáta sua. ℣. Deus ultiónum Dóminus, Deus ultiónum líbere egit: exaltáre qui júdicas terram, redde retributiónem supérbis. Qui. Glória Patri. Qui.

In III. Nocturno.

Ant. Non me permíttas Dómine, fámulum tuum a te separári: tempus est ut commendétur terræ corpus meum, et me ad te veníre júbeas.

Ant. Andréas vero rogábat pópulum, ut non impedíret passiónem ipsíus.

Ant. Accipe me ab homínibus, et redde me magístro meo: ut per te me recípiat, qui per te me redémit, allelúja.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 4. c.

In illo témpore: Ambulans Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simónem, qui vocátur Petrus, et Andréam fratrem ejus, mitténtes rete in mare. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 5. in Evangelia.

Audístis, fratres caríssimi, quia ad uníus jussiónis vocem Petrus et Andréas relíctis rétibus secúti sunt Redemptórem. Nulla vero hunc fácere adhuc mirácula víderant; nihil ab eo de præmio ætérnæ retributiónis audíerant: et tamen ad unum Dómini præcéptum, hoc quod possidére videbántur, oblíti sunt. Quanta nos ejus mirácula vidémus, quot flagéllis afflígimur, quantis minárum asperitátibus deterrémur, et tamen vocántem sequi contémnimus?

℟. Orávit sanctus Andréas, dum respíceret in cœlum, et voce magna clamávit et dixit: Tu es Deus meus, quem vidi: ne me patiáris ab ímpio júdice depóni: * Quia virtútem sanctæ crucis agnóvi. ℣. Tu es magíster meus Christus, quem diléxi, quem cognóvi, quem conféssus sum: tantúmmodo in ista voce exaúdi me. Quia.

Lectio viii.

In cœlo jam sedet, qui de conversióne nos ádmonet: jam jugo fídei colla Géntium súbdidit, jam mun-

di glóriam stravit, jam ruínis ejus crebrescéntibus, distrícti sui judícii diem propinquántem denúntiat: et tamen supérba mens nostra adhuc non vult hoc sponte desérere, quod quotídie perdit invíta. Quid ergo, fratres caríssimi, quid in ejus judício dictúri sumus, qui ab amóre præséntis sǽculi nec præcéptis fléctimur, nec verbéribus emendámur?

℟. Videns crucem Andréas exclamávit, dicens: O crux admirábilis, o crux desiderábilis, o crux quæ per totum mundum rútilas: * Súscipe discípulum Christi, ac per te me recípiat, qui per te móriens me redémit. ℣. O bona crux, quæ decórem et pulchritúdinem de membris Dómini suscepísti. Súscipe. Glória Patri. Súscipe.

Lectio ix.

Sed fortásse áliquis tácitis sibi cogitatiónibus dicat: Ad vocem Domínicam utérque iste piscátor quid, aut quantum dimísit, qui pene nihil hábuit? Sed hac in re, fratres caríssimi, afféctum debémus pótius pensáre, quam censum. Multum relíquit, qui sibi nihil retínuit: multum relíquit, qui quantúmlibet parum, totum deséruit. Certe nos et hábita cum amóre possidémus, et ea, quæ mínime habémus, ex desidério quærimus. Multum ergo Petrus et Andréas dimísit, quando utérque étiam desidéria habéndi derelíquit.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Salve crux pretiósa, * súscipe discípulum ejus, qui pepéndit in te magíster meus Christus.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Beátus Andréas * orábat, dicens: Dómine Rex ætérnæ glóriæ, súscipe me pendéntem in patíbulo.

3. Andréas Christi fámulus, * dignus Dei Apóstolus, germánus Petri, et in passióne sócius.

4. Maximílla Christo amábilis * tulit corpus Apóstoli, óptimo loco cum aromátibus sepelívit.

5. Qui persequebántur justum, * demersísti eos Dómine in inférno, et in ligno crucis dux justi fuísti.

Capitulum. Rom. 10. b.

Fratres: Corde enim créditur ad justítiam, ore autem conféssio fit ad salútem. Dicit enim Scriptúra: Omnis, qui credit in illum, non confundétur.

Hymnus.

Exsúltet orbis gaúdiis:
Cœlum resúltet laúdibus:
Apostolórum glóriam
Tellus et astra cóncinunt.

Vos sæculórum júdices,
Et vera mundi lúmina:
Votis precámur córdium,
Audíte voces súpplicum.

Qui templa cœli claúditis,
Serásque verbo sólvitis,
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.

Præcépta quorum prótinus
Languor salúsque séntiunt:
Sanáte mentes lánguidas;
Augéte nos virtútibus.

Ut, cum redíbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gaúdii
Concédat esse cómpotes.

Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Bened. Ant. Concéde nobis hóminem justum, redde nobis hóminem sanctum: ne interfícias hóminem Deo carum, justum, mansuétum, et pium.

Oratio.

Majestátem tuam Dómine supplíciter exorámus: ut sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus éxstitit prædicátor et rector; ita apud te sit pro nobis perpétuus intercéssor. Per Dóminum.

Et fit commem. Feriæ.

Ad Tertiam.

Cap. Fratres: Corde. 469.

℟. br. In omnem terram * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exívit. Glória Patri. In omnem.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Ad Sextam.

Capitulum. Rom. 10. c.

Non enim est distínctio Judǽi et Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes, qui ínvocant illum. Omnis enim, quicúmque invocáverit nomen Dómini, salvus erit.

℟. br. Constítues eos príncipes * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui Dñe. Super. Glória. Constítues.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Ad Nonam.

Capitulum. Rom. 10. c.

Isaías enim dicit: Dómine quis crédidit audítui nostro? Ergo fides ex audítu, audítus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.

℟. br. Nimis honoráti sunt * Amíci tui Deus. Nimis. ℣. Nimis confortátus est principátus eórum. Amíci. Glória Patri. Nimis.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

In II. Vesperis.

Ant. et Capit. de Laud. 469. Psalmi ut in II. Vesp. de Comm. Apost. [17]

Hymnus. Exsúltet. 470.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Magnif. Ant. Cum pervenísset beátus Andréas ad locum, ubi crux paráta erat, exclamávit et dixit: O bona crux, diu desideráta, et jam concupiscénti ánimo præparáta: secúrus et gaudens vénio ad te, ita et tu exsúltans suscípias me discípulum ejus, qui pepéndit in te.

Et fit commem. Feriæ.

FESTA DECEMBRIS.

Die 2. Decembris.

S. Bibianæ Virginis et Martyris.

Semiduplex.

Omnia dicuntur de Communi Virg. [110] præter sequ.

Oratio.

Deus ómnium largítor bonórum, qui in fámula tua Bibiána cum virginitátis flore martýrii palmam conjunxísti: mentes nostras ejus intercessióne tibi caritáte conjúnge; ut amótis perículis præmia consequámur ætérna. Per Dóminum nostrum.

Et fit commem. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Bibiána virgo Romána, nóbili génere nata, christiána fide nobílior fuit. Ejus enim pater Flaviánus sub Juliáno Apóstata impiíssimo tyránno expræféctus, servilibúsque notis compúnctus, ad aquas Taurínas deportátus, martyr occúbuit. Mater Dafrósa, et fíliæ primum conclúsæ domi, ut inédia conficeréntur; mox relegáta mater extra Urbem cápite plexa est. Mórtuis autem piis pa-

réntibus, Bibiána cum soróre sua Demétria bonis ómnibus exspoliátur; Aproniánus Urbis prætor, pecúniis ínhians, soróres perséquitur; quas humána prorsus ope destitútas, Deo mirabíliter, qui dat escam esuriéntibus, enutriénte, cum vivacióres vegetiorésque conspexísset, veheménter est admirátus.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Suádet nihilóminus Aproniánus, ut venereántur deos Géntium, amíssas ídeo opes, imperatóris grátiam, præclaríssimas núptias consecutúræ. Si secus fécerint, minátur cárceres, virgas, secúres. At illæ neque blandítiis, neque minis a recta fide declinántes, parátæ pótius mori, quam fœdári móribus ethnicórum, prætóris impietátem constantíssime detestántur. Quare Demétria ob óculos Bibiánæ repénte córruens, óbiit in Dómino: Bibiána Rufínæ mulíeri vaférrimæ seducénda tráditur, quæ ab incunábulis edócta, christiánas leges, et illibátum serváre virginitátis florem, se ipsa fórtior féminæ superávit insídias, et prætóris astus delúsit.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Nihil autem proficiénte Rufína, quæ, præter dolósa verba, illam quotídie verbéribus affligébat, ut de sancto propósito dimovéret, spe sua frustrátus prætor, accénsus ira, quod in Bibiána perdidísset óperam, a lictóribus eam denudári, vinctísque mánibus colúmnæ alligári, eámque plumbátis cædi jubet, donec effláret ánimam. Cujus sacrum corpus objéctum cánibus bíduo jácuit in foro Tauri, illæsum tamen, et divínitus servátum; quod deínde Joánnes présbyter sepelívit noctu juxta sepúlchrum soróris, et matris ad palátium Liciniánum, ubi usque in præsens exstat ecclésia Deo, sanctæ Bibiánæ nómine, dicáta, quam Urbánus octávus instaurá-

vit, sanctárum Bibiánæ, Demétriæ, et Dafrósæ corpóribus in ea repértis, et sub ara máxima collocátis.

℟. Afferéntur. [121]

In III. Noct. Homil. in Evang. Símile est regnum. ut in Comm. non Virgin. [135] cum ℟℟. de Comm. Virg. [124]

In Laudibus fit comem. Feriæ in Adventu.

Vesperæ de sequ. cum comm. præc. et Feriæ.

Die 3. Decembris.

S. Francisci Xaverii Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. [88] præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui Indiárum Gentes beáti Francísci prædicatióne et miráculis Ecclésiæ tuæ aggregáre voluísti: concéde propítius; ut cujus gloriósa mérita venerámur, virtútum quoque imitémur exémpla. Per Dóminum nostrum.

Deinde comm. S. Bibianæ.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio. Deus ómnium. 471.

Postea de Feria.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Franciscus in Xavério diœcésis Pampelonénsis nobílibus paréntibus natus, Parísiis sancto Ignátio sese cómitem et discípulum junxit. Ipso magístro eo brevi devénit, ut in rerum divinárum contemplatióne defíxus, a terra aliquándo sublímis elevarétur: quod illi sacrificánti coram pópuli multitúdine aliquóties evénit. Has ánimi delícias magnis sui córporis cruciátibus merebátur. Nam interdícto sibi, non carnis solum et vini, sed panis quoque tritícei usu, vílibus cibis vesci sólitus, per bíduum subínde triduúmque omni prorsus aliménto abstínuit. Férreis in se flagéllis ita sæviit, ut sæpe copióso cruóre difflúeret; somnum brevíssimum humi jacens carpébat.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Vitæ austeritáte ac sanctitáte apostólico múneri jam matúrus, cum Joánnes tértius Lusitániæ rex áliquot nascéntis societátis viros a Paulo tértio pro Indiis postulásset; sancti Ignátii hortátu, ab eódem Pontífice ad tantum opus cum apostólici Núntii potestáte delígitur. Eo appúlsus, íllico variárum Géntium difficíllimis et váriis linguis divínitus instrúctus appáruit. Quin eum quandóque único idiómate ad divérsas Gentes concionántem, unaquǽque sua lingua loquéntem audívit. Províncias innúmeras pédibus semper, et sæpe nudis, peragrávit. Fidem Japóniæ et sex áliis regiónibus invéxit. Multa centéna hóminum míllia ad Christum in Indiis convértit: magnósque príncipes, regésque complúres sacro fonte expiávit. Et cum tam magna pro Deo ágeret, ea erat humilitáte, ut sancto Ignátio, tunc præpósito suo, flexis génibus scríberet.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Hunc dilatándi Evangélii ardórem multitúdine et excelléntia miraculórum Dóminus roborávit. Cæco visum réddidit. Tantum marínæ aquæ signo crucis convértit in dulcem, quantum quingéntis vectóribus, qui siti adigebántur ad mortem, diu suffécit: qua in várias quoque regiónes asportáta, ægri plúrimi súbito curáti sunt. Plures mórtuos revocávit ad vitam, inter quos prídie sepúltum érui jussum e túmulo suscitávit, duósque álios, dum efferréntur, apprehénsa eórum manu, paréntibus e féretro vivos restítuit. Prophetíæ spíritu passim afflátus, plúrima et loco et témpore remotíssima enuntiávit. Demum in Sanciáno Sinárum ínsula, die secúnda Decémbris, óbiit plenus méritis, laboribúsque conféctus. Demórtui cadáver viva calce per multos menses bis óbrutum, sed pénitus incorrúptum, odóre et sánguine manávit: et ubi Málacam delátum est, pestem sævíssimam conféstim exstínxit. Dénique ubíque terrárum novis maximísque fulgéntem miráculis, Gregórius décimus quintus Sanctis adscrípsit. ℟. Iste homo. [95]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vii. Cap. 16. c.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Eúntes in mundum univérsum prædicáte Evangélium omni creatúræ. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.

Homilia 29. in Evang. post init.

Potest omnis creatúræ nómine omnis nátio Géntium designári. Ante enim dictum fúerat: In viam Géntium ne abiéritis; nunc autem dícitur: Prædicáte omni creatúræ: ut scílicet prius a Judǽa Apostolórum repúlsa prædicátio tunc nobis in adjutórium fíeret, cum hanc illa ad damnatiónis suæ testimónium supérba repulísset. Sed cum discípulos ad prædicándum Véritas mittit, quid áliud in mundo facit, nisi grana séminis spargit? Et pauca grana mittit in sémine, ut multárum méssium fruges recípiat ex nostra fide.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viii.

Neque étenim in univérso mundo tanta fidélium messis exsúrgeret, si de manu Dómini super rationálem terram illa elécta grana prædicántium non veníssent. Séquitur: Qui credíderit, et baptizátus fúerit, salvus erit: qui vero non credíderit, condemnábitur. Fortásse unusquísque apud semetípsum dicat: Ego jam crédidi, salvus ero. Verum dicit, si fidem opéribus tenet. Vera étenim fides est, quæ in hoc, quod verbis dicit, móribus non contradícit. Hinc est enim quod de quibúsdam falsis fidélibus Paulus dicit: Qui confiténtur se nosse Deum, factis autem negant.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Signa autem eos, qui creditúri sunt, hæc sequéntur: In nómine meo dæmónia ejícient, linguis loquéntur novis, serpéntes tollent: et si mortíferum quid bíberint, non eis nocébit: super ægros manus impónent, et bene habébunt. Numquídnam, fratres mei, quia ista signa non fácitis, mínime créditis? Sed hæc necessária in exórdio Ecclésiæ fuérunt. Ut enim ad fidem crésceret multitúdo credéntium, miráculis fúerat nutriénda. Quia et nos, cum arbústa plantámus, támdiu eis aquam infúndimus, quoúsque ea in terra jam coaluísse videámus: et si semel radícem fíxerint, irrigátio cessábit. Hinc est enim quod Paulus dicit: Linguæ in signum sunt non fidélibus, sed infidélibus.

Te Deum laudámus. 18.

In Laud. fit comm. Feriæ.

Vesp. a Capitulo de sequ. commem. præc. et Feriæ ac S. Barbaræ Virg. et Mart.

Die 4. Decembris.

S. Petri Chrysologi Ep., Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. [64] præter sequ. (m. t. v.)

In utrisque Vesp. ad Magnif.

Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Petre Chrysóloge, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Deus, qui beátum Petrum Chrysólogum Doctórem egrégium, divínitus præmonstrátum, ad regéndam et instruéndam Ecclésiam tuam éligi voluísti: præsta, quæsumus; ut quem Doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum nostrum.

Et fit commemor. præced.

Ant. Hic vir despíciens mundum et terréna, triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio ut supra. 473.

Postea Feriæ Adv. et S. Barbaræ Virg. et Martyris.

Ant. Veni sponsa Christi: áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula

étiam in sexu frágili victóriam martýrii contulísti: concéde propítius; ut qui beátæ Bárbaræ Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dñm.

In I. Noct. Lect. Fidélis sermo. de eodem Comm. 1. loco. [67]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Petrus, qui ob áuream ejus eloquéntiam Chrysólogi cognómen adéptus est, Foro Cornélii in Æmília honéstis paréntibus natus, a prima ætáte ánimum ad religiónem adjíciens, Cornélio Românо, tunc ejúsdem urbis Corneliénsis epíscopo, óperam dedit: a quo étiam, sciéntia et vitæ sanctitáte cum brevi profecísset, diáconus creátus est. Póstmodum cóntigit, ut Ravennátes ob mortem archipræsulis sui álium (ut moris erat) ab eis eléctum Romam ad sanctum Xystum Papam tértium pro confirmatióne míserint una cum legátis suis, et cum prædícto Cornélio, qui eúmdem levítam secum perdúxit. Interim sanctus Petrus Apóstolus, et Martyr Apollináris Sumō Pontífici in somnis apparuérunt, mediúmque habéntes hunc júvenem, jussérunt, ut illum, et non álium, in archiepíscopum Ravénnæ creáret. Hinc Póntifex, mox ut vidit Petrum, cognóvit eum a Dómino Deo præeléctum: proptérea rejécto illo, quem ipsi offerébant, hunc solum, anno Christi quadringentésimo trigésimo tértio, illi metropolitánæ præfécit ecclésiæ. Quod cum legáti Ravennaténses ægre ferrent, audíta visióne, divínæ voluntáti libénter acquiescéntes, novum archiepíscopum máxima cum reveréntia suscepérunt.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Petrus ígitur, licet invítus, in archipræsulem consecrátus, Ravénnam dedúcitur: ubi a Valentiniáno imperatóre, et a Galla Placídia ejus matre, ac ab univérso pópulo máxima lætítia excéptus est. Et ille ab eis id unum pétere dixit, ut quando tantum óneris pro ipsórum salúte subíre non recusávit, studérent ipsi

mónitis suis obtemperáre, divinísque præcéptis non obsístere. Duórum sanctórum tunc ibi defunctórum córpora óptimis unguéntis condíta sepelívit, Barbatiáni vidélicet presbýteri, et Germáni Antissiodorénsis epíscopi; cujus étiam cucúllam et cilícium sibi vindicávit in hæreditátem. Projéctum, et Marcellínum in epíscopos ordinávit. In Classe fontem exstrúxit magnitúdinis vere admirábilis, et templa quædam magnífica ædificávit tum beáto Andréæ Apóstolo, tum áliis Sanctis. Ludos ab homínibus personátis cum váriis saltatiónibus Kaléndis Januárii fíeri sólitos concióne cohíbuit acérrima: ubi inter ália illud præcláre dixit: Qui jocári volúerit cum diábolo, non póterit gaudére cum Christo. Jussu sancti Leónis Papæ primi scripsit póstea ad Chalcedonénse concílium advérsus hæresim Eutychétis. Respóndit prætérea ad Eútychen ipsum et ália epístola, quæ eídem concílio in novis editiónibus præfíxa, et in annáles ecclesiásticos reláta fuit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Dum públice sermónes habéret ad pópulum, ádeo véhemens erat in dicéndo, ut præ nímio ardóre vox illi intérdum defécerit: sicut cóntigit in concióne mulíeris hæmorrhoíssæ. Unde Ravennátes comóti, tot lácrimis, clamóribus, et oratiónibus locum replevérunt, ut póstea ipse grátias ágeret Deo, quod in lucrum amóris vérterit damnum ejúsdem sermónis. Cum tandem annos círciter decem et octo eam ecclésiam sanctíssime rexísset, labórum suórum finem adésse divínitus prænóscens, in pátriam se cóntulit. Ubi sancti Cassiáni templum ingréssus, magnum diadéma aúreum, gemmis distínctum pretiosíssimis ófferens, super altáre majus pósuit, necnon aúreum cratérem, et paténam argénteam, quam tum rábidi canis morsus, tum febres sanáre sæpius expértum est, aqua inde demíssa. Ex tunc Ravennátes, qui eúmdem secúti fúerant, dimísit, ádmonens, ut in eli-

géndo óptimo pastóre invigilárent atténte. Mox Deum humíliter precátus, et sanctum Cassiánum patrónum, ut benígne ánimam ejus excíperet, tértio Nonas Decémbris plácide ex hac vita migrávit, añno Dómini círciter quadringentésimo quinquagésimo. Sacrum illíus corpus commúni totíus civitátis fletu ac pietáte, prope corpus ejúsdem sancti Cassiáni honorífice cónditum nostris étiam tempóribus religióse cólitur: cujus tamen bráchium, auro et gemmis ornátum, Ravénnam delátum, in Ursiána æde venerátur.

℟. Iste est qui. [71]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Vos estis sal terræ. de Communi Doct. 1. loco. [84]

In Laud. fit commem. Feriæ et S. Barbaræ.

Ant. Símile est regnum cœlórum hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio. Deus, qui inter. 476.

In Vesp. com̃. Feriæ et sequ.

Die 5. Decembris.

Sancti Sabbæ Abbatis Com̃emoratio.

In Vesp. Ant. Similábo eum viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Oratio.

Intercéssio nos, quǽsumus Dómine, beáti Sabbæ Abbátis comméndet: ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dñm.

In Laud. Ant. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam, intra in gaúdium Dómini tui.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Die 6. Decembris.

S. Nicolai Episc. et Conf.

Duplex.

Omnia de Com̃uni Conf. Pont. [64] præter sequ.

Oratio.

Deus, qui beátum Nicoláum Pontíficem innúmeris decorásti miráculis: tríbue, quǽsumus; ut ejus méritis et précibus a gehéñæ incéndiis liberémur. Per Dóminum.

Deinde fit commem. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Nicoláum, illústri loco Pátaræ in Lýcia natum, paréntes a Deo précibus impetrárunt. Cujus viri sánctitas, quanta futúra esset, jam ab incunábulis appáruit. Nam infans, cum réliquos dies lac nutrícis fréquens súgeret, quarta et sexta féria semel dumtáxat, idque vésperi sugébat: quam jejúnii consuetúdinem in réliqua vita semper ténuit. Adoléscens paréntibus orbátus, facultátes suas paupéribus distríbuit. Cujus illud insígne est christiánæ benignitátis exémplum; quod cum ejus civis egens tres fílias jam núbiles in matrimónio collocáre non posset, earúmque pudicítiam prostitúere cogitáret: re cógnita, Nicoláus noctu per fenéstram tantum pecúniæ in ejus domum injécit, quantum uníus vírginis doti satis esset: quod cum íterum et tértio fecísset, tres illæ vírgines honéstis viris in matrimónium datæ sunt.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Cum vero se totum Deo dedísset, in Palæstínam proféctus est, ut loca sancta víseret, et præsens venerarétur. Qua in peregrinatióne navem conscéndens seréno cœlo, et tranquíllo mari, horríbilem nautis tempestátem prædíxit: moxque ortam, cum essent omnes in summo perículo, orans mirabíliter sedávit. Unde cum domum revérsus singuláris sanctitátis ómnibus documénta præbéret; Dei admónitu Myram, quæ Lýciæ metrópolis erat, venit: quo témpore ejus urbis epíscopo mórtuo, provinciáles epíscopi de successóre deligéndo consultábant. Itaque in ea deliberatióne divínitus admóniti sunt, ut eum elígerent, qui postrídie mane primus in ecclésiam ingrederétur, Nicoláus nómine. Qua observatióne adhíbita, in ecclésiæ jánua deprehénsus est Nicoláus, et summo ómnium consénsu Myræ epíscopus creátur. In episcopátu castitátem, quam semper colúerat, gravitátem, oratiónis assiduitá-

tem, vigílias, abstinéntiam, liberalitátem, et hospitalitátem, in adhortándo mansuetúdinem, in reprehendéndo severitátem perpétuo adhíbuit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Víduis et órphanis pecúnia, consílio, ópera non défuit: oppréssos ádeo sublevávit, ut étiam tres tribúnos, per calúmniam a Constantíno Augústo condemnátos, qui se propter famam ejus miraculórum oratiónibus longíssime abénti commendárant, adhuc vivens, cum imperatóri, mináciter eum terrens, appáruísset, liberáverit. Cum vero contra edíctum Diocletiáni et Maximiáni christiánæ fídei veritátem Myræ prædicáret, ab imperatórum satellítibus comprehénsus, et longíssime abdúctus, in cárcerem conjéctus est: ubi fuit usque ad Constantínum imperatórem: cujus jussu ex custódia eréptus, Myram rédiit. Mox ad Nicænum concílium se cóntulit: ubi cum trecéntis illis decem et octo Pátribus Ariánam hæresim condemnávit. Inde revérsus ad episcopátum, non ita multo post, instánte morte, suspíciens in cœlum, cum Angelos sibi occurréntes intuerétur, illo Psalmo pronuntiáto, In te Dómine sperávi; usque ad eum locum, In manus tuas comméndo spíritum meum; in cœléstem pátriam migrávit. Ejus corpus Bárium in Apúlia translátum, ibídem sum̃a celebritáte ac veneratióne cólitur.

℟. Iste est qui. [71]

In III. Noct. Homilia in Evang. Homo péregre. de Comm. Conf. Pont. 1. loco. [73]

In Laud. fit comm. Feriæ.

Vesperæ a Capit. de sequ. cum comm. præced. et Feriæ.

Die 7. Decembris.

S. Ambrosii Episcopi, Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia dē Comm. Conf. Pont. [64] præter sequ. (m. t. v.)

Ad Magnif. Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Ambrósi, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Deus, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum Ambrósium minístrum tribuísti: præsta, quæsumus;

ut quem Doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

Deinde fit commem. S. Nicolai.

Ant. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio ut supra. 479.

Postea de Feria.

In I. Noct. Lect. Fidélis sermo. de eodem Comm. 1. loco. [67]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Ambrósius epíscopus Mediolanénsis, Ambrósii civis Románi fílius, patre Gálliæ præfécto natus est. In hujus infántis ore exámen apum consedísse dícitur: quæ res divínam viri eloquéntiam præmonstrábat. Romæ liberálibus disciplínis erudítus est. Post a Probo præfécto, Ligúriæ et Æmíliæ præpósitus: unde póstea ejúsdem Probi jussu cum potestáte Mediolánum venit: ubi, mórtuo Auxéntio Ariáno epíscopo, pópulus de successóre deligéndo dissidébat. Quare Ambrósius, pro offícii sui múnere ecclésiam ingréssus, ut commótam seditiónem sedáret, cum multa de quiéte et tranquillitáte reipúblicæ præcláre dixísset, de repénte púero Ambrósium epíscopum exclamánte, univérsi pópuli vox erúpit, Ambrósium epíscopum deposcéntis.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Recusánte illo, et eórum précibus resisténte, ardens pópuli stúdium ad Valentiniánum imperatórem delátum est: cui gratíssimum fuit, a se deléctos júdices ad sacerdótium postulári. Fuit id étiam Probo præfécto jucúndum, qui Ambrósio proficiscénti quasi divínans díxerat: Vade age, non ut judex, sed ut epíscopus. Itaque cum ad pópuli desidérium imperatóris volúntas accéderet, Ambrósius baptizátus (erat enim catechúmenus) sacrísque initiátus, ac servátis ómnibus ex institúto Ecclésiæ órdinum grádibus, octávo die, qui fuit séptimo Idus Decémbris, episcopále onus suscépit. Factus epí-

scopus, cathólicam fidem et disciplínam ecclesiásticam acérrime deféndit: multósque Ariános, et álios hæréticos ad fídei veritátem convértit, in quibus claríssimum Ecclésiæ lumen sanctum Augustínum Jesu Christo péperit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Gratiáno imperatóre occíso, ad Máximum ejus interfectórem legátus íterum proféctus est: eóque pœniténtiam ágere recusánte, se ab ejus communióne semóvit. Theodósium imperatórem, propter cædem Thessaloníсæ factam, ingréssu Ecclésiæ prohíbuit. Cui, cum ille David quoque regem adúlterum, et homicídam fuísse dixísset, respóndit Ambrósius: Qui secútus es errántem, séquere pœniténtem. Quare Theodósius sibi ab eo impósitam públicam pœniténtiam humíliter egit. Ergo sanctus epíscopus pro Ecclésia Dei máximis labóribus curísque perfúnctus, multis libris étiam egrégie conscríptis, ántequam in morbum incíderet, mortis suæ diem prædíxit. Ad quem ægrótum Honorátus Vercellénsis epíscopus, Dei voce ter admónitus, accúrrit, eíque sanctum Dómini corpus præbuit: quo ille sumpto, conformátis in crucis similitúdinem mánibus, orans, ánimam Deo réddidit prídie Nonas Aprílis, anno post Christum natum trecentésimo nonagésimo séptimo.

℟. Iste est qui. [71]

In III. Noct. Homil. in Evang. Vos estis sal terræ. de Comm. Doct. 1. loco. [84]

In Laud. fit commem. Feriæ.

De Vigilia Immacul. Concept. B. M. V. nihil fit nisi in Missa.

Vesperæ de sequ. commem. Feriæ tantum.

Apparuit Dominus in flamma
ignis de medio rubi. Exod. 3. 2.
HORTUS CONCLUSUS.
FONS SIGNATUS.
EUROPA
SIBIRIA
AFRICA
ASIA
TURRIS DAVID.
AARON
JUDA
CIVITAS DEI.
Regressus invenit germinasse
virgam Aaron. Numeri 17. 8.
1895
F M S

Die 8. Decembris.

IMMACULATÆ CONCEPTIONIS B. M. V.

Duplex 1. classis.

In I. Vesperis.

Ant. de Laud. 492. Ps. ut in festis B. M. V. per annum. [169]

Capitulum. Prov. 8. c.

Dóminus possédit me in inítio viárum suárum, ántequam quidquam fáceret a princípio. Ab ætérno ordináta sum, et ex antíquis ántequam terra fíeret. Nondum erant abýssi, et ego jam concépta eram.

Hymnus.

Ave maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper Virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Hevæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.

Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos
Mites fac et castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætémur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto,
Tribus honor unus. Amen.

℣. Immaculáta Concéptio est hódie sanctæ Maríæ Vírginis. ℟. Quæ serpéntis caput virgíneo pede contrívit.

Ad Magnif. Ant. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia fecit mihi magna, qui potens est, allelúja.

Oratio.

Deus, qui per Immaculátam Vírginis Conceptiónem dignum Fílio tuo habitáculum præparásti: quæsumus; ut qui ex morte ejúsdem Fílii tui prævísa, eam ab omni labe præservásti, nos quoque mundos ejus intercessióne ad te perveníre concédas. Per eúmdem Dñm nostrum.

Deinde fit commem. Feriæ tantum.

Ad Completorium, et alias Horas, in fine Hymn. dicitur:

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.

etiam in Festis et Dominica infra Oct. occurr.

Ad Matutinum.

Invit. Immaculátam Conceptiónem Vírginis Maríæ celebrémus: * Christum ejus Fílium adorémus Dóminum.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Præclára custos vírginum,
Intácta mater Núminis,
Cœléstis aulæ jánua,
Spes nostra, cœli gaúdium.

Inter rubéta lílium,
Colúmba formosíssima,
Virga e radíce gérminans
Nostro medélam vúlneri.

Turris dracóni impérvia,
Amíca stella naúfragis,
Tuére nos a fraúdibus,
Tuáque luce dírige.

Erróris umbras díscute,
Syrtes dolósas ámove,
Fluctus tot inter, déviis
Tutam reclúde sémitam.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Admirábile est * nomen tuum Dómine in univérsa terra, quia in Vírgine María dignum tibi habitáculum præparásti.

Ps. trium Noct. ut in Festis B. M. V. per annum. [172]

Ant. In sole pósuit * Deus tabernáculum suum.

Ant. In Conceptióne sua * accépit María benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo.

℣. Deus omnípotens præcínxit me virtúte. ℟. Et pósuit immaculátam viam meam.

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 3.

Serpens erat callídior cunctis animántibus terræ quæ fécerat Dóminus Deus. Qui dixit ad mulíerem: Cur præcépit vobis Deus ut non comederétis de omni ligno paradísi? Cui respóndit múlier: De fructu lignórum, quæ sunt in paradíso, véscimur: de fructu vero ligni, quod est in médio paradísi, præcépit nobis Deus ne comederémus: et ne tangerémus illud, ne forte moriámur. Dixit autem serpens ad mulíerem: Nequáquam morte moriémini. Scit enim Deus quod in quocúmque die comedéritis ex eo, aperiéntur óculi vestri: et éritis sicut dii, sciéntes bonum et malum.

℟. Per unum hóminem peccátum in hunc mundum intrávit, in quo omnes peccavérunt. * Ne tímeas Ma-

ría, invenísti grátiam apud Deum. ℣. Erípuit Dóminus ánimam tuam de morte, et contra inimícum factus est protéctor tuus. Ne tímeas.

Lectio ii.

Vidit ígitur múlier quod bonum esset lignum ad vescéndum, et pulchrum óculis, aspectúque delectábile: et tulit de fructu illíus, et comédit: dedítque viro suo, qui comédit. Et apérti sunt óculi ambórum: cumque cognovíssent se esse nudos, consuérunt fólia ficus, et fecérunt sibi perizómata. Et cum audíssent vocem Dómini Dei deambulántis in paradíso ad auram post merídiem, abscóndit se Adam et uxor ejus a fácie Dómini Dei in médio ligni paradísi.

℟. Transíte ad me omnes qui concupíscitis me: * Et narrábo vobis, quanta fecit Deus ánimæ meæ. ℣. Vivit Dóminus, quóniam adimplévit in me misericórdiam suam. Et narrábo.

Lectio iii.

Vocavítque Dóminus Deus Adam, et dixit ei: Ubi es? Qui ait: Vocem tuam audívi in paradíso: et tímui, eo quod nudus essem, et abscóndi me. Cui dixit: Quis enim indicávit tibi quod nudus esses, nisi quod ex ligno de quo præcéperam tibi ne coméderes, comedísti? Dixítque Adam: Múlier, quam dedísti mihi sóciam, dedit mihi de ligno, et comédi. Et dixit Dóminus Deus ad mulíerem: Quare hoc fecísti? Quæ respóndit: Serpens decépit me, et comédi. Et ait Dóminus Deus ad serpéntem: Quia fecísti hoc, maledíctus es inter ómnia animántia, et béstias terræ: super pectus tuum gradiéris, et terram cómedes cunctis diébus vitæ tuæ. Inimicítias ponam inter te et mulíerem, et semen tuum et semen illíus: ipsa cónteret caput tuum, et tu insidiáberis calcáneo ejus.

℟. Elécta mea cándida sicut nix in Líbano; sicut favus distíllans lábia ejus: * Mel et lac sub lingua illíus. ℣. Veni de Líbano, sponsa mea, veni, coronáberis coróna gratiárum. Mel. Glória Patri. Mel.

In II. Nocturno.

Ant. Diffúsa est * grátia in Conceptióne ejus, et speciósa appáruit inter fílias hóminum.

Ant. Adjúvit eam * Deus mane dilúculo; sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Ant. Gloriósa * dicta sunt de te, cívitas Dei: fundávit te Dóminus in móntibus sanctis.

℣. In hoc cognóvi, quóniam voluísti me. ℟. Quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Sermo sancti Hierónymi Presbýteri.

De Assumptione B. M. V.

Lectio iv.

Qualis et quanta esset beáta, et glorirósa semper Virgo María, ab Angelo divínitus declarátur, cum dícitur: Ave grátia plena, Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus. Tálibus namque decébat Vírginem oppignorári munéribus, ut esset grátia plena, quæ dedit cœlis glóriam, terris Dóminum, pacémque refúdit, fidem Géntibus, finem vítiis, vitæ órdinem, móribus disciplínam. Et bene plena, quia céteris per partes præstátur: Maríæ vero simul se tota infúdit plenitúdo grátiæ. Vere plena, quia etsi in sanctis Pátribus, et Prophétis grátia fuísse créditur, non tamen eátenus plena: in Maríam vero totíus grátiæ, quæ in Christo est, plenitúdo venit, quamquam áliter. Et ídeo inquit: Benedícta tu in muliéribus: id est plus benedícta, quam omnes mulíeres. Ac per hoc quidquid maledictiónis infúsum est per Hevam, totum ábstulit benedíctio Maríæ. De ipsa Sálomon in Cánticis, quasi in laudem ejus: Veni, inquit, colúmba mea, immaculáta mea. Jam enim hiems tránsiit, imber ábiit, et recéssit. Ac deínde inquit: Veni de Líbano, veni, coronáberis.

℟. Ego ex ore Altíssimi prodívi, primogénita ante omnem creatúram: ego feci in cœlis, ut orirétur lumen indefíciens. * Nondum erant abýssi, et ego jam concépta eram. ℣. Deus enim creávit me in justítia, et apprehéndit manum meam, et servávit me. Nondum.

Lectio v.

Non immérito ígitur veníre de Líbano jubétur, quia Líbanus candidátio intcrpretátur. Erat enim candidáta multis meritórum virtútibus, et dealbáta nive candídior, Spíritus sancti munéribus, simplicitátem colúmbæ in ómnibus repræséntans, quóniam, quidquid in ea gestum est, totum púritas et simplícitas, totum véritas et grátia fuit; totum misericórdia et justí-

tia, quæ de cœlo prospéxit: et ídeo immaculáta, quia in nullo corrúpta. Circúmdedit enim virum in útero, sicut Jeremías sanctus testátur, et non aliúnde accépit. Fáciet, inquit, Dóminus novum super terram, et múlier circúmdabit virum. Vere novum, et ómnium novitátum superéminens nóvitas virtútum, quando Deus (quem ferre non potest mundus, neque vidére áliquis, ut vívere possit) sic ingréssus est hospítium ventris, ut córporis claustrum nescíret: sicque gestátus, ut totus Deus in eo esset: et sic exívit inde, ut esset (sicut Ezéchiel fatétur) porta omníno clausa. Unde cánitur in eísdem Cánticis de ea: Hortus conclúsus, fons signátus, emissiónes tuæ paradísus. Vere hortus deliciárum, in quo cónsita sunt univérsa florum génera, et odoraménta virtútum: sicque conclúsus, ut nésciat violári, neque corrúmpi ullis insidiárum fraúdibus. Fons ítaque signátus sigíllo totíus Trinitátis.

℟. Nihil inquinátum in eam incúrrit: * Candor est lucis ætérnæ et spéculum sine mácula. ℣. Est enim hæc speciósior sole, et luci comparáta invenítur púrior. Candor est.

Lectio vi.

Ex Actis Pii Papæ IX.

Deíparæ autem Vírginis in sua Conceptióne de tetérrimo humáni géneris hoste victóriam, quam divína elóquia, veneránda tradítio, perpétuus Ecclésiæ sensus, singuláris episcopórum ac fidélium conspirátio, insígnia quoque summórum Pontíficum acta atque constitutiónes mirífice jam illustrábant, Pius nonus Póntifex Máximus totíus Ecclésiæ votis ánnuens státuit suprémo suo atque infallíbili oráculo solémniter proclamáre. Itaque sexto Idus Decémbris anni millésimi octingentésimi quinquagésimi quarti in basílica Vaticána ingénti sanctæ Románæ Ecclésiæ patrum Cardinálium, et Episcopórum ex díssitis étiam regiónibus astánte cœtu, universóque plaudénte orbe solémniter pronuntiávit ac definívit: Doctrínam quæ tenet beatíssimam Vírginem Maríam in primo instánti suæ Conceptiónis fuísse, singulári Dei privilégio, ab omni originális culpæ labe præservátam immúnem, esse a Deo revelátam, ac proínde

ab ómnibus fidélibus fírmiter constantérque credéndam.

℟. Signum magnum appáruit in cœlo: Múlier amícta sole, et luna sub pédibus ejus: * Et in cápite ejus coróna stellárum duódecim. ℣. Induit eam Dóminus vestiméntis salútis, induménto justítiæ, et quasi sponsam ornávit eam monílibus suis. Et. Glória. Et.

In III. Nocturno.

Ant. Sanctimónia et magnificéntia * in Conceptióne ejus; añuntiáte in ómnibus pópulis glóriam ejus.

Ant. Lætámini omnes * in Dómino: et confitémini memóriæ sanctitátis ejus.

Ant. Notum fecit * Dóminus opus suum: in conspéctu géntium revelávit glóriam Genitrícis suæ.

℣. Exaltábo te Dómine, quóniam suscepísti me. ℟. Nec delectásti inimícos meos super me.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. c.

In illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilǽæ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María. Et réliqua.

Homilía sancti Germáni Epíscopi.

In Præsentatione Deiparæ.

Ave María, grátia plena, Sanctis sánctior, et cœlis excélsior, et Chérubim gloriósior, et Séraphim honorabílior, et super omnem creatúram venerabílior. Ave colúmba, quæ nobis et fructum fers olívæ, et servatórem a spiritáli dilúvio, ac portum salútis annúntias, cujus pennæ deargentátæ, et posterióra dorsi in pallóre auri sanctíssimi et illuminántis Spíritus fulgóre irradiántur. Ave amœníssimus et rationális Dei paradísus, benevolentíssima et omnipoténti ejúsdem dextra hódie ad Oriéntem plantátus, et ipsi suáve olens lílium, et rosam immarcescíbilem gérminans in eórum medélam, qui pestíferam animǽque exitiálem amaritúdinem mortis ad Occidéntem ebíberant: paradísus, in quo ad veritátis agnitiónem lignum vivíficum effloréscit, e quo qui gustáverint, immortalitátem consequúntur. Ave sacrosáncte ædificátum, immaculátum, purissimúm-

que Dei summi Regis palátium, ejúsdem Dei Regis magnificéntia circumornátum, omnésque hospítio recípiens, ac mýsticis refíciens delíciis; in quo non manufáctus et vário decóre nitens situs est spirituális sponsi thálamus; in quo Verbum errántem humánam stirpem revocáre volens, carnem sibi desponsávit, ut eos, qui voluntáte própria extórres facti fúerant, Patri reconciliáret.

℟. Hortus conclúsus soror mea sponsa, hortus conclúsus, fons signátus: * Emissiónes tuæ paradísus, o María. ℣. Aperi mihi, soror mea, amíca mea, colúmba mea, immaculáta mea. Emissiónes.

Lectio viii.

Ave Dei mons præpínguis et umbrósus, in quo enutrítus agnus rationális peccáta atque infirmitátes nostras portávit: mons, e quo devolútus ille, nulla manu præcísus lapis, contrívit aras idolórum, et factus est in caput ánguli, mirábilis in óculis nostris. Ave sanctus Dei thronus, divínum donárium, domus glóriæ, perpúlchrum ornaméntum, cimélium eléctum, et totíus orbis propitiatórium, cœlúmque Dei glóriam enárrans. Ave urna ex puro auro confláta, et suavíssimam animárum nostrárum dulcédinem, Christum scílicet, qui manna est, cóntinens. O puríssima et omni laude et obséquio digníssima Virgo, Deo dicátum donárium omni creaturárum conditióni præcéllens, terra non secta, inarátus ager, vitis floridíssima, fons aquas effúndens, virgo génerans: et mater viri néscia, innocéntiæ thesaúrus abscónditus, et sanctimóniæ decus; acceptíssimis tuis ac matérna auctoritáte válidis précibus ad Dóminum ac Deum ómnium Conditórem Fílium tuum ex te sine patre génitum, ecclesiástici órdinis gubernácula fac dírigas, et ad portum tranquíllum perdúcas.

℟. Magníficat ánima mea Dóminum, * Quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. Quia. Glória. Quia.

Lectio ix.

Sacerdótes justítia, et probátæ, immaculátæ ac sincéræ fídei exsultatióne splendidíssime indúito. Orthodóxis princípibus, qui præ omni púrpuræ aut auri

splendóre, et præ margarítis ac lapídibus pretiósis, te nacti sunt diadéma et induméntum ac firmíssimum regni sui ornaméntum, in tranquíllo ac próspero statu sceptra dírige. Male fidas natiónes in te, ac Deum ex te génitum blasphemántes, eórum pédibus sternens subjícito: subjectúmque pópulum, ut secúndum Dei præcéptum in suávi obediéntiæ obséquio persevéret, confirmáto. Tuam hanc civitátem, quæ te tamquam turrim ac fundaméntum habet, victóriæ triúmphis coronáto, et fortitúdine circumcíngens custodíto Dei habitatiónem, templi decórem semper conserváto; laudatóres tuos ab omni discrímine et ánimi angóre éxime; captívis redemptiónem tribúito; peregrínis tecto, et quovis præsídio destitútis, solámen te éxhibe. Univérso mundo auxiliatrícem manum tuam pórrige, ut in lætítia et exsultatióne solemnitátes tuas simul cum ista, quam modo celebrámus, festivitáte splendidíssimo éxitu transigámus, in Christo Jesu universórum Rege ac vero Deo nostro, cui glória et fortitúdo una cum sancto vitǽque princípio Patre, et coætérno et consubstantiáli et conregnánte Spíritu, nunc et semper et in sǽcula sæculórum. Amen.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Tota pulchra * es María, et mácula originális non est in te.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Vestiméntum tuum * cándidum quasi nix, et fácies tua sicut sol.

3. Tu glória Jerúsalem, * tu lætítia Israël, tu honorificéntia pópuli nostri.

4. Benedícta es tu, * Virgo María, a Dómino Deo excélso præ ómnibus muliéribus super terram.

5. Trahe nos * Virgo immaculáta, post te currémus in odórem unguentórum tuórum.

Capitulum. Prov. 8. c.

Dóminus possédit me in inítio viárum suárum, ántequam quidquam fáceret a princípio. Ab ætérno ordináta sum, et ex antíquis, ántequam terra fíeret. Nondum erant abýssi, et ego jam concépta eram.

Hymnus.

O gloriósa vírginum,
Sublímis inter sídera,
Qui te creávit, párvulum
Lacténte nutris úbere.

Quod Heva tristis ábstulit,
Tu reddis almo gérmine:
Intrent ut astra flébiles,
Cœli reclúdis cárdines.

Tu regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida:
Vitam datam per Vírginem
Gentes redémptæ plaúdite.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amẽ.

℣. Immaculáta Concéptio est hódie sanctæ Maríæ Vírginis. ℟. Quæ serpéntis caput virgíneo pede contrívit.

Ad Bened. Ant. Ait Dóminus Deus * ad serpéntem: Inimicítias ponam inter te et mulíerem, et semen tuum et semen illíus: ipsa cónteret caput tuum, allel.

Oratio.

Deus, qui per Immaculátam Vírginis Conceptiónem dignum Fílio tuo habitáculum præparásti: quæsumus; ut, qui ex morte ejúsdem Fílii tui prævísa eam ab omni labe præservásti, nos quoque mundos ejus intercessióne ad te perveníre concédas. Per eúmdem Dóminum nostrum.

Deinde fit commem. Feriæ.

Ad Primam.

In ℟. br. dicitur ℣. Qui natus es de María Vírgine. etiam per totam Octavam.

Ad Tertiam.

Capit. Dóminus. 492.

℟. br. Deus omnípotens * Præcínxit me virtúte. Deus omnípotens. ℣. Et pósuit immaculátam viam meam. Præcínxit. Glória Patri. Deus omnípotens.

℣. In hoc cognóvi, quóniam voluísti me. ℟. Quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Ad Sextam.

Capitulum. Ezech. 44.

Porta hæc clausa erit, non aperiétur, et vir non intrábit per eam, quóniam Dóminus Deus Israël ingréssus est per eam: eríque clausa príncipi. Princeps ipse sedébit in ea.

℟. br. In hoc cognóvi, * Quóniam voluísti me. In hoc cognóvi. ℣. Quóniam non gaudébit inimícus meus super me. Quóniam voluísti. Glória Patri. In hoc.

℣. Exaltábo te Dómine, quóniam suscepísti me. ℟. Nec delectásti inimícos meos super me.

Ad Nonam.

Capitulum. Apoc. 12.

Signum magnum appáruit in cœlo: Múlier amícta sole, et luna sub pédibus ejus, et in cápite ejus coróna stellárum duódecim.

℟. br. Exaltábo te Dómine, * Quóniam suscepísti me. Exaltábo. ℣. Nec delectásti inimícos meos super me. Quóniam. Glória Patri. Exaltábo.

℣. Im̃aculáta Concéptio tua Dei Génitrix Virgo. ℟. Gaúdium annuntiávit univérso mundo.

In II. Vesperis.

Omnia ut in I. 485, præter

℣. Immaculáta Concéptio est hódie sanctæ Maríæ Vírginis. ℟. Quæ serpéntis caput virgíneo pede contrívit.

Ad Magnif. Ant. Hódie egréssa est * virga de radíce Jesse: hódie sine ulla peccáti labe concépta est María: hódie contrítum est ab ea caput serpéntis antíqui, allelúja.

Et fit commem. Feriæ.

Die 9. Decembris.

Secunda die infra Octavam Immacul. Concept. B. Mariæ V.

Omnia ut in festo. 485.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Ex Bulla dogmática Pii Papæ noni.

Lectio iv.

Ineffábilis Deus, cujus viæ misericórdia et véritas, cujus volúntas omnipoténtia, et cujus sapiéntia attíngit a fine usque ad finem fórtiter, et dispónit ómnia suáviter, cum ab omni æternitáte prævíderit luctuosíssimam totíus humáni géneris ruínam ex Adámi transgressióne derivándam, atque in mystério a sǽculis abscóndito primum suæ bonitátis opus decréverit per Verbi incarnatiónem sacraménto occultióre complére, ut contra miséricors suum propósitum homo diabólicæ iniquitátis versútia actus in culpam non períret, et quod in primo Adámo casúrum erat, in secúndo felícius erigerétur, ab inítio et ante sǽcula unigénito Fílio suo Matrem, ex qua caro factus in beáta témporum plenitúdine nascerétur, elégit atque ordinávit, tantóque præ creatúris univérsis est prosecútus amóre, ut in illa una sibi propensíssima voluntáte complacúerit.

℟. Ego ex ore. 488.

Lectio v.

Quaprópter illam longe ante omnes angélicos spíritus, cunctósque Sanctos cœléstium ómnium charísmatum cópia de thesaúro divinitátis deprómpta ita mirífice cumulávit,

ut ipsa ab omni prorsus peccáti labe semper líbera, ac tota pulchra et perfécta eam innocéntiæ et sanctitátis plenitúdinem præ se ferret, qua major sub Deo nullátenus intellígitur, et quam præter Deum nemo ássequi cogitándo potest. Et quidem decébat omníno, ut perfectíssimæ sanctitátis splendóribus semper ornáta fulgéret, ac vel ab ipsa originális culpæ labe plane imúnis amplíssimum de antíquo serpénte triúmphum reférret tam venerábilis mater, cui Deus Pater únicum Fílium suum, quem de corde suo æquálem sibi génitum, tamquam seípsum díligit, ita dare dispósuit, ut naturáliter esset unus idémque commúnis Dei Patris et Vírginis Fílius.

℟. Nihil inquinátum. 489.

Lectio vi.

Quam originálem augústæ Vírginis innocéntiam cum admirábili ejúsdem sanctitáte præcelsáque Dei Matris dignitáte omníno cohæréntem cathólica Ecclésia, quæ a sancto semper edócta Spíritu colúmna est ac firmaméntum veritátis, tamquam doctrínam póssidens divínitus accéptam, et cœléstis revelatiónis depósito comprehénsam multíplici continénter ratióne, splendidísque factis magis in dies explicáre, propónere ac fovére numquam déstitit. Hanc enim doctrínam ab antiquíssimis tempóribus vigéntem, ac fidélium ánimis pénitus ínsitam, et sacrórum Antístitum curis studiísque per cathólicum orbem mirífice propagátam, ipsa Ecclésia luculentíssime significávit, cum ejúsdem Vírginis Conceptiónem público fidélium cúltui ac veneratióni propónere non dubitávit. Quo illústri quidem facto ipsíus Vírginis Conceptiónem véluti singulárem, miram et a reliquórum hóminum primórdiis longíssime secrétam, et omníno sanctam coléndam exhíbuit, cum Ecclésia nónnisi de Sanctis dies festos concélebret.

℟. Signum magnum. 490.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. c.

In illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilǽæ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María. Et réliqua.

Homilía sancti Sophrónii Epíscopi.

Homilia in Deiparæ Annunt.

Quid missus beátus ille Angelus ad Vírginem integérrimam dicit? Aut quómodo faustíssimum hoc núntium ipsi defert? Ave grátia plena, Dóminus tecum. A gaúdio íncipit eam álloqui ille gaúdii núntius. Nóverat enim et plane sciébat, núntium illud suum univérsis homínibus atque ómnibus páriter creatúris gaúdium paráre, et quóslibet a quibuscúmque dolóres expéllere; nóverat, ex divína hujus mystérii cognitióne mundum lúmine collustrári; nóverat, erróris dísjici calíginem; nóverat, retúndi mortis acúleum; nóverat, vim corruptiónis infríngi; nóverat, inférno victóriam auférri; nóverat, salútem pérdito affulgére hómini, qui horum malórum jugo jámdiu premebátur, ex quo scílicet a paradísi delíciis expúlsus, et a beáto illo domicílio ejéctus fúerat. Proptérea legatiónis suæ exórdium a gaúdio ducit; proptérea sermónibus suis gaúdii voces præmíttit; proptérea faustis hisce núntiis gaúdium antecédit, útpote quæ ómnibus credéntibus gaúdio futúra erant.

℟. Hortus. 491.

Lectio viii.

Et sane par omníno erat, ut divína gaúdii denuntiátio a sermónibus verbísque gaúdium eliciéntibus súmeret inítium. Proptérea enim et Angelus gaúdium ante ómnia renúntiat, quia faustæ legatiónis suæ non ignórat éxitum, ac probe novit collóquium quod habebátur, in totíus mundi gaúdium maniféste esse cessúrum. Et profécto quodnam gaúdium, aut quænam reperíri potest jucúnditas, quam non longe excédat allóquium ad Vírginem illam beátam ac gaúdii paréntem hábitum? Gaude o supercœléstis gaúdii génitrix. Gaude o sublimíssimi gaúdii nutrix. Gaude o salutáris gaúdii sedes princeps. Gaude o immortális gaúdii auctrix. Gaude o ineffábilis gaúdii mýsticum diversórium. Gaude o indeficiéntis gaúdii fons beatíssime. Gaude o gaúdii ætérni deíferum cimélium. Gaude o vivificántis gaúdii arbor virentíssima. Gaude o innúpta Dei Mater. Gaude o Virgo post partum integérrima. Gaude o spe-

ctáculum præ mirabílibus ómnibus summe admirándum.

℟. Magníficat. 491.

Lectio ix.

Quisnam tuum éloqui splendórem póterit? Quisnam porténtum, quod ipsa es, enarráre verbis aúdeat? Quisnam magnificéntiam tuam effári se posse confídet? Tu hóminum exornásti natúram; tu Angelórum órdines superásti; tu fulgóres Archangelórum obtenebrásti; tu sublímes Thronórum sedes infra te ostendísti; tu altitúdinem Dominatiónum depressísti; tu Principátuum ducátibus præcucurrísti; tu enervásti fortitúdinem Potestátum; tu ipsis Virtútibus poténtior virtus prodiísti; tu Chérubim oculatíssimum visum terréstribus óculis vicísti; tu Séraphim sex alas habéntium volátus ánimæ pennis divínitus agitátis transvolásti; tu dénique omnem creatúram longe transgréssa es; quippe quæ præ omni creatúra enituísti puritáte; et ómnium creaturárum Conditórem in te excepísti; ipsúmque et sinu tuo gestásti, et genuísti; et sola ex ómnibus creatúris Dei Mater effécta es.

Te Deum laudámus. 18.

In Laud. commem. Feriæ.

In Vesperis comm. Feriæ et S. Melchiadis Papæ et Mart.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Infirmitátem nostram réspice, omnípotens Deus: et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Melchíadis Mártyris tui atque Pontíficis intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum nostrum.

Die 10. Decembris.

Tertia die infra Octavam

Immacul. Concept. B. Mariæ Virg.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptnra occurrente.

In II. Nocturno.

Ex Bulla dogmática Pii Papæ noni.

Lectio iv.

Ipsíssima verba, quibus divínæ Scriptúræ de increáta Sapiéntia loquúntur, ejúsque sempitérnas orígines repræséntant, consuévit (Ec-

clésia) tum in ecclesiásticis offíciis, tum in sacrosáncta liturgía adhibére et ad illíus Vírginis primórdia transférre, quæ uno eodémque decréto cum divínæ Sapiéntiæ incarnatióne fúerant præstitúta. Quamvis autem hæc ómnia penes fidéles ubíque prope recépta osténdant, quo stúdio ejúsmodi de Immaculáta Vírginis Conceptióne doctrínam ipsa quoque Romána Ecclésia ómnium ecclesiárum mater et magístra fúerit prosecúta, tamen illústria hujus Ecclésiæ facta digna plane sunt, quæ nominátim recenseántur, cum tanta sit ejúsdem Ecclésiæ dígnitas atque auctóritas, quanta illi omníno debétur, quæ est cathólicæ veritátis et unitátis centrum, in qua solum inviolabíliter fuit custodíta relígio, et ex qua tráducem fídei réliquæ omnes ecclésiæ mutuéntur opórtet.

℟. Ego ex ore. 488.

Lectio v.

Itaque éadem Romána Ecclésia nihil pótius hábuit, quam eloquentíssimis quibúsque modis Immaculátam Vírginis Conceptiónem, ejúsque cultum et doctrínam assérere, tuéri, promovére et vindicáre. Enim vero Prædecessóres Nostri vehementer gloriáti sunt, Apostólica sua auctoritáte festum Conceptiónis in Romána Ecclésia institúere, ac próprio Offício, propriáque Missa, quibus prærogatíva immunitátis ab hæreditária labe manifestíssime asserebátur, augére, honestáre et cultum jam institútum omni ope promovére, amplificáre, sive erogátis indulgéntiis, sive facultáte tribúta civitátibus, provínciis regnísque, ut Deíparam sub título Immaculátæ Conceptiónis patrónam sibi delígerent, sive comprobátis sodalitátibus, congregatiónibus, religiosísque famíliis ad Immaculátæ Conceptiónis honórem institútis, sive laúdibus eórum pietáti delátis, qui monastéria, xenodochía, altária, templa sub Immaculáti Concéptus título eréxerint, aut sacraménti religióne interpósita Immaculátam Deíparæ Conceptiónem strénue propugnáre spopónderint.

℟. Nihil inquinátum. 489.

Lectio vi.

Insuper summópere lætáti sunt decérnere Conceptiónis festum ab omni

ecclésia esse habéndum eódem censu ac número, quo festum Nativitátis, idémque Conceptiónis festum cum octáva ab univérsa Ecclésia celebrándum, et ab ómnibus inter ea, quæ præcépta sunt, sancte coléndum, ac pontifíciam capéllam in patriarch-ái Nostra Liberiána basílica die Vírginis Conceptiónis sacro quotánnis esse peragéndam. Atque exoptántes in fidélium ánimis quotídie magis fovére hanc de Immaculáta Deíparæ Conceptióne doctrínam, eorúmque pietátem excitáre ad ipsam Vírginem sine labe origináli concéptam coléndam et venerándam, gavísi sunt quam libentíssime facultátem tribúere, ut in Lauretánis Litaníis, et in ipsa Missæ Præfatióne Immaculátus ejúsdem Vírginis proclamarétur Concéptus, atque ádeo lex credéndi ipsa supplicándi lege statuerétur. ℟. Signum. 490.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. c.

In illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilǽæ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María. Et réliqua.

Homilía sancti Bernárdi Abbátis.

Ex Homil. 2. super Missus.

Lætáre, pater Adam, sed magis tu, o Heva mater, exsúlta, qui, sicut ómnium paréntes, ita ómnium fuístis peremptóres; et quod infelícius est, prius peremptóres, quam paréntes. Ambo, inquam, consolámini super fília, et tali fília, sed illa ámplius de qua malum ortum est prius, cujus oppróbrium in omnes pertransívit mulíeres. Instat namque tempus, quo jam tollátur oppróbrium, nec hábeat vir quid causétur advérsus féminam: qui útique, dum se imprudénter excusáre conarétur, crudéliter illam accusáre non cunctátus est, dicens: Múlier quam dedísti mihi, dedit mihi de ligno, et comédi. Proptérea curre Heva ad Maríam; curre mater ad fíliam; fília pro matre respóndeat: ipsa matris oppróbrium aúferat; ipsa patri pro matre satisfáciat: quia ecce si vir cécidit per féminam, jam non erígitur nisi per féminam. ℟. Hortus. 491.

Lectio viii.

Quid dicébas, o Adam? Múlier quam dedísti mihi, dedit mihi de ligno, et comédi. Verba malítiæ sunt hæc quibus magis aúgeas quam déleas culpam. Verúmtamen Sapiéntia vicit malítiam, cum occasiónem véniæ, quam a te Deus interrogándo elícere tentávit, sed non pótuit, in thesaúro indeficiéntis suæ pietátis invénit. Rédditur nempe fémina pro fémina, prudens pro fátua, húmilis pro supérba, quæ pro ligno mortis gustum tibi pórrigat vitæ, et pro venenóso cibo illo amaritúdinis, dulcédinem páriat fructus ætérni. Muta ergo iníquæ excusatiónis verbum in vocem gratiárum actiónis, et dic: Dómine, múlier, quam dedísti mihi, dedit mihi de ligno vitæ, et comédi; et dulce factum est super mel ori meo, quia in ipso vivificásti me. Ecce enim ad hoc missus est Angelus ad Vírginem. O admirándam et omni honóre digníssimam Vírginem; o féminam singuláriter venerándam, super omnes féminas admirábilem, paréntum reparatrícem, posterórum vivificatrícem.

℟. Magníficat. 491.

Lectio ix.

Quam tibi áliam prædixísse Deus videtur, quando ad serpéntem ait: Inimicítias ponam inter te et mulíerem? Et si adhuc dúbitas, quod de María díxerit, audi quod séquitur: Ipsa cónteret caput tuum: Cui hæc serváta victória est, nisi Maríæ? Ipsa procul dúbio caput contrívit venenátum, quæ omnímodam malígni suggestiónem tam de carnis illécebra, quam de mentis supérbia dedúxit ad níhilum. Quam vero áliam Sálomon requirébat, cum dicébat: Mulíerem fortem quis invéniet? Nóverat quippe vir sápiens hujus sexus infirmitátem, frágile corpus, lúbricam mentem. Quia tamen et Deum légerat promisísse, et ita vidébat congrúere, ut qui vícerat per féminam, vincerétur per ipsam, veheménter admírans ajébat: Mulíerem fortem quis invéniet? Quod est dícere: si ita de manu féminæ pendet et nostra ómnium salus, et innocéntiæ restitútio, et de hoste victória: fortis omníno necésse est ut provideátur, quæ ad tantum opus possit esse idónea.

Te Deum laudámus. 18.

In Laud. fit commem. Feriæ ac S. Melchiadis.

Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Infirmitátem. 497.

Vesp. de sequ. cum commem. Oct. et Feriæ.

Die 11. Decembris.

S. Damasi Papæ et Conf.

Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. [64] præter sequ.

Oratio.

Exaúdi Dómine preces nostras: et, interveniénte beáto Dámaso Confessóre tuo atque Pontífice, indulgéntiam nobis tríbue placátus et pacem. Per Dóminum nostrum.

Commem. Oct. 494. et Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Dámasus Hispánus, vir egrégius et erudítus in Scriptúris, indícto primo Constantinopolitáno concílio nefáriam Eunómii et Macedónii hæresim exstínxit. Idem Ariminénsem convéntum a Libério jam ante rejéctum, íterum condemnávit: in quo, ut scribit sanctus Hierónymus, Valéntis potíssimum et Ursácii fraúdibus damnátio Nicǽnæ fídei conclamáta fuit: et ingemíscens orbis terrárum, se Ariánum esse mirátus est.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Basílicas duas ædificávit, álteram sancti Lauréntii nómine ad theátrum Pompéji, quam máximis munéribus auxit, eíque domos et prǽdia attríbuit: álteram via Ardeatína ad Catacúmbas. Platóniam étiam, ubi córpora sanctórum Petri et Pauli aliquámdiu jacuérunt, dedicávit, et exornávit elegántibus vérsibus. Idémque prosa et versu scripsit de virginitáte, múltaque ália metro édidit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Pœnam taliónis constítuit iis, qui álterum falsi crí-

minis accusássent. Státuit, ut, quod plúribus jam locis erat in usu, Psalmi per omnes ecclésias die noctúque ab altérnis caneréntur; et in fine cujúsque Psalmi dicerétur: Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Ejus jussu sanctus Hierónymus novum testaméntum Græcæ fídei réddidit. Cum Ecclésiam rexísset annos decem et septem, menses duos, dies vigínti sex, et habuísset ordinatiónes quinque mense Decémbri, quibus creávit presbýteros trigínta unum, diáconos úndecim, epíscopos per divérsa loca sexagínta duos; virtúte, doctrína, ac prudéntia clarus, prope octogenárius, Theodósio senióre imperánte, obdormívit in Dómino: et via Ardeatína una cum matre et soróre sepúltus est in basílica, quam ipse ædificáverat. Illíus relíquiæ póstea translátæ sunt in ecclésiam sancti Lauréntii, ab ejus nómine in Dámaso vocátam.

℟. Iste est qui. [71]

In III. Nocturno Homilia in Evangelium. Vigiláte, quia nescítis. de eodem Communi 2. loco. [80]

In Laudibus cōmem. Oct. 493. Postea de Feria occurr.

In II. Vesperis.

Ant. Dum esset summus Póntifex, terréna non métuit, sed ad cœléstia regna gloriósus migrávit.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Cōmem. Oct. 494. et Feriæ.

Die 12. Decembris.

Quinta die infra Octavam

Immacul. Concept. B. Mariæ V.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Ex Bulla dogmática Pii Papæ noni.

Lectio iv.

Quóniam quæ ad cultum pértinent, íntimo plane vínculo cum ejúsdem objécto consérta sunt, neque rata et fixa manére possunt, si illud anceps sit et in ambíguo versétur, idcírco decessóres nostri Románi Pontífices omni cura Conceptiónis cultum amplificántes, illíus étiam objéctum ac doctrínam declaráre, et inculcáre impensíssime studuérunt. Etenim clare apertéque docuére, festum agi de Vírginis Conceptióne, at-

que uti falsam et ab Ecclésiæ mente aleníssimam proscripsérunt illórum opiniónem qui non Conceptiónem ipsam, sed sanctificatiónem ab Ecclésia coli arbitraréntur et affirmárent.

℟. Ego ex ore. 488.

Lectio v.

Neque mítius cum iis agéndum esse existimárunt, qui ad labefactándam de Immaculáta Vírginis Conceptióne doctrínam, excogitáto inter primum atque álterum Conceptiónis instans et moméntum discrímine, asserébant, celebrári quidem Conceptiónem, sed non pro primo instánti atque moménto. Ipsi namque prædecessóres nostri suárum pártium esse duxérunt, et beatíssimæ Vírginis Conceptiónis festum, et Conceptiónem pro primo instánti tamquam verum cultus objéctum omni stúdio tuéri ac propugnáre. Hinc decretória plane verba, quibus Alexánder séptimus decéssor noster sincéram Ecclésiæ mentem declarávit, ínquiens: Sane vetus est Christifidélium erga ejus beatíssimam Matrem Vírginem Maríam píetas sentiéntium, ejus ánimam in primo instánti creatiónis atque infusiónis in corpus fuísse speciáli Dei grátia et privilégio, intúitu meritórum Jesu Christi ejus Fílii humáni géneris Redemptóris, a mácula peccáti originális præservátam immúnem, atque in hoc sensu ejus Conceptiónis festivitátem solémni ritu coléntium et celebrántium.

℟. Nihil inquinátum. 489.

Lectio vi.

Atque illud in primis solémne quoque fuit iísdem decessóribus nostris, doctrínam de Immaculáta Dei Matris Conceptióne sartam tectámque omni cura, stúdio et contentióne tuéri. Etenim non solum nullátenus passi sunt, ipsam doctrínam quovis modo a quópiam notári atque tradúci, verum étiam longe ultérius progréssi, perspícuis declaratiónibus iteratísque vícibus edixérunt: Doctrínam qua Immaculátam Vírginis Conceptiónem profitémur, esse, suóque mérito habéri cum ecclesiástico cultu plane cónsonam, eámque véterem, ac prope universálem et ejúsmodi, quam Romána Ecclésia sibi fovéndam tuendámque suscéperit, atque omníno dignam, quæ in sacra ipsa liturgía, solemni-

oribúsque précibus usurparétur. Neque his conténti, ut ipsa de Immaculáto Vírginis Concéptu doctrína invioláta persísteret, opiniónem huic doctrínæ advérsam, sive públice, sive privátim, defféndi posse severíssime prohibuére, eámque multíplici véluti vúlnere conféctam esse voluérunt.

℞. Signum. 490.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. c.

In illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilǽæ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María. Et réliqua.

Homilía sancti Tharásii Epíscopi.

De Præsentatione Deiparæ.

Quibus te laúdibus cumulábimus, María? O puélla immaculáta; o virgo impollúta; o mulíerum ornaméntum, filiárum nitor! O mater Virgo sancta, tu benedícta inter mulíeres; tu celebráta propter innocéntiam; tu obsignáta virginitáte. Tu Adámi maledícti expiátio; tu débiti Hevæ solútio. Tu Abélis puríssima oblátio; primogenitórum deléctus; immaculátum sacrifícium. Tu Enos in Deum spes non pudóre suffúsa; tu Enoch ínita grátia, et in secúram vitam migrátio. Tu Noë arca, et secúndæ regeneratiónis apud Deum conciliátio. Tu regni et sacerdótii Melchísedech perillústris splendor; tu Abrahámi firma fidúcia et promissiónis futúræ posteritátis óbsequens fides. Tu Isaac novum sacrifícium et rationále holocaústum; tu Jacob in scalam ascénsus causa, et fœcunditátis in duódecim tribus permanéntis expréssio nobilíssima. Tu Judæ apparuísti secúndum stirpem fília; tu Joséphi pudicítia et véteris Ægýpti, nimírum synagógæ Judæórum evérsio, o Immaculáta! Tu Móysis ejusdémque legislatóris liber divínitus concinnátus, in quo scriptum est sacraméntum regeneratiónis, et divínis dígitis inscúlpta in tábulis lex est tamquam in monte Sina, ubi novus Israël ab intelligibílium Ægyptiórum servitúte vindicábitur, quem-

ádmodum antíquus pópulus in solitúdine manna et aqua de petra satiátus est, petra autem erat Christus e tuo grémio proditúrus tamquam sponsus de thálamo. Tu Aarónis virga floréscens; tu es Davídis fília fímbriis aúreis circumvestíta vário ornátu nitéscens.

℟. Hortus conclúsus. 491.

Lectio viii.

Tu es prophetárum spéculum, et rerum ab illis prænuntiatárum éxitus. Te eníxe Ezéchiel vatícinans appellávit portam clausam, per quam nemo hóminum umquam transíbit nisi Dóminus Deus solus, et portam clausam conservábit. Te Isaías ille in primis grandíloquus prænúntiat virgam Jesse, ex qua flos Christus oriétur, et frutícibus vitiórum exstirpátis radícitus, plantas divínæ cognitiónis in agro ínseret. Te Jeremías præmonstrávit ínquiens: Ecce dies vénient, dicit Dóminus, et fériam dómui Israël et dómui Judæ fœdus novum, quod constítui cum pátribus eórum, ita signíficans advéntum ortúmque fílii tui, et pópulum Géntium vocans ad Deum adorándum inde usque a fínibus terræ. Te étiam Dániel vir desideriórum proclamávit montem ingéntem, e quo Christus lapis anguláris abscindétur, et simulácrum multifórmis serpéntis ruína atque exítio dissipábit. Te honóro agnam immaculátam, te prædico grátia plenam, te cano Dei habitatiónem puram et immaculátam. Et sane ubi abundávit delíctum, superabundávit grátia. Per mulíerem mortem lucráti sumus, per mulíerem univérsa ipse rursus instaurábit. Per serpéntem cibum accépimus amári sapóris, per ipsum vero rursum vescémur cibo immortalitátis. Prima parens Heva Caínum in lucem édidit invídiæ et nequítiæ príncipem; unigénitus Fílius tuus erit primogénitus vitæ et resurrectiónis. O inaudítum prodígium! O admirándam novitátem! O sapiéntiam nullis verbis coæquándam!

℟. Magníficat. 491.

Lectio ix.

Nos autem pópulus Dei, gens sancta, congregátio acceptábilis, fílii colúmbæ, sóboles grátiæ in hac Vírginis celebritáte puris ánimis, impollútis lábiis, multísonis linguis hymnos suavídicos extollámus. Il-

lústre hoc festum, príncipem solemnitátem Angelis lætam et hóminum prædicatióne digníssimam, próuti par est, venerántes illud Ave Gabriélis cum reveréntia et gaúdio sancto conclamémus. Ave delícium Patris, per quam ad últimos terræ fines Dei cognítio manávit. Ave Fílii domicílium, de qua ille carne indútus prodívit. Ave sancti Spíritus habitáculum ineffábile. Ave sánctior Chérubim; ave gloriósior Séraphim; ave cœlo látior; ave sole splendídior; ave luna micántior; ave múltiplex astrórum nitor; ave levis nubes, quæ cœléstem plúviam inspérgis. Ave aura sancta, quæ spíritum malítiæ a terra dissipásti. Ave nóbile præcónium Prophetárum; ave Apostolórum audítus per totum orbem sonus; ave Mártyrum excéllens conféssio; ave Patriarchárum laudatíssima prædicátio; ave Sanctórum summum ornaméntum. Ave causa salútis ómnium mortálium; ave regína pacis conciliátrix; ave matrum splendor immaculátus. Ave mediátrix ómnium, qui sub cœlo sunt; ave totíus orbis reparátio; ave grátia plena, Dóminus tecum, qui ante te, et ex te, et nobíscum. Ipsi laus cum Patre et sanctíssimo et vivífico Spíritu, nunc et semper, et in infiníta sǽcula sæculórum. Amen.

Te Deum laudámus. 18.

In Laud. fit comm. Feriæ.

Vesperæ de sequ. cum comm. Oct. et Feriæ.

Die 13. Decembris.

S. Luciæ Virg. et Mart.

Duplex.

Omnia de Comuni Virg. [110] præter sequ.

In I. Vesperis.

Ant. et Cap. de Laud. 511. Ps. Hymn. et ℣. de Com. Virg. [110]

Ad Magnif. Ant. In tua patiéntia possedísti ánimam tuam, Lúcia sponsa Christi: odísti quæ in mundo sunt, et corúscas cum Angelis: sánguine próprio inimícum vicísti.

Oratio ut infra ad Laud. 511. Comm. Oct. 494. et Feriæ.

Ad Matutinum.

In I. Nocturno.

De Epístola prima B. Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 7. e.

De virgínibus præcéptum Dómini non hábeo: consílium autem do, tamquam mise-

ricórdiam consecútus a Dómino ut sim fidélis. Exístimo ergo hoc bonum esse propter instántem necessitátem, quóniam bonum est hómini sic esse. Alligátus es uxóri? noli quǽrere solutiónem. Solútus es ab uxóre? noli quǽrere uxórem. Si autem accéperis uxórem, non peccásti. Et si núpserit virgo, non peccávit. Tribulatiónem tamen carnis habébunt hujúsmodi. Ego autem vobis parco. Hoc ítaque dico, fratres: Tempus breve est, réliquum est, ut et qui habent uxóres, tamquam non habéntes sint: et qui flent, tamquam non flentes: et qui gaudent, tamquam non gaudéntes: et qui emunt, tamquam non possidéntes: et qui utúntur hoc mundo, tamquam non utántur: prætérit enim figúra hujus mundi.

℟. Lúcia virgo, quid a me petis, quod ipsa póteris præstáre contínuo matri tuæ? nam et fides tua illi subvénit, et ecce salváta est: * Quia jucúndum Deo in tua virginitáte habitáculum præparásti. ℣. Sicut per me cívitas Catanénsium sublimátur a Christo, ita per te Syracusána cívitas decorábitur. Quia.

Lectio ii.

Volo autem vos sine sollicitúdine esse. Qui sine uxóre est, sollícitus est quæ Dómini sunt, quómodo pláceat Deo. Qui autem cum uxóre est, sollícitus est quæ sunt mundi, quómodo pláceat uxóri, et divísus est. Et múlier innúpta, et virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore, et spíritu. Quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodo pláceat viro. Porro hoc ad utilitátem vestram dico: non ut láqueum vobis injíciam, sed ad id, quod honéstum est, et quod facultátem præbeat sine impediménto Dóminum obsecrándi.

℟. Rogávi Dóminum meum Jesum Christum, ut ignis iste non dominétur mei: * Et impetrávi a Dómino indúcias martýrii mei. ℣. Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi: ego autem orábam. Et impetrávi.

Lectio iii.

Si quis autem turpem se vidéri exístimat super vírgine sua, quod sit superadúlta, et ita opórtet fíeri: quod vult fáciat: non peccat, si nubat. Nam qui státuit in corde suo firmus, non habens necessitátem, potestátem autem habens

suæ voluntátis, et hoc judicávit in corde suo, serváre vírginem suam, bene facit. Igitur et qui matrimónio jungit vírginem suam, bene facit: et qui non jungit, mélius facit. Múlier alligáta est legi quanto témpore vir ejus vivit. Quod si dormíerit vir ejus, liberáta est: cui vult nubat, tantum in Dómino. Beátior autem erit, si sic permánserit, secúndum meum consílium: puto autem quod et ego Spíritum Dei hábeam.

℟. Grata facta est a Dómino in certámine, quia apud Deum et apud hómines glorificáta est: in conspéctu príncipis loquebátur sapiéntiam: * Et Dóminus ómnium diléxit eam. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur. Et Dóminus. Glória Patri. Et Dóminus.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Lúcia virgo Syracusána génere et christiána fide ab infántia nóbilis, una cum matre Eutýchia, quæ sánguinis fluxu laborábat, Cátanam ad venerándum corpus beátæ Agathæ venit: quæ ad ejus sepúlchrum cum supplíciter orásset, Agathæ intercessióne matri sanitátem impetrávit. Statim vero matrem exorávit, ut quam dotem sibi datúra esset, Christi paupéribus tríbui paterétur. Ut ígitur Syracúsas rédiit, omnem pecúniam, quam ex facultátibus vénditis redégerat, paupéribus distríbuit.

℟. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum: pro cujus amóre sánguinem tuum fudísti, * Et cum Angelis in paradísum introísti. ℣. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum, quia concupívit Rex spéciem tuam. Et cum Angelis.

Lectio v.

Quod ubi rescivísset is, cui eam paréntes contra vírginis voluntátem despónderant, apud Paschásium præféctum Lúciam, quod Christiána esset, accusávit. Quam ille cum nec précibus, nec minis ad cultum idolórum posset perdúcere: imo tanto magis incénsam vidéret ad celebrándas christiánæ fídei laudes, quanto magis ipse eam a senténtia avértere conabátur: Cessábunt, inquit, verba, cum ventum erit ad vérbera. Cui virgo: Dei

servis verba deésse non possunt, quibus a Christo Dómino dictum est: Cum stetéritis ante reges et præsides, nolíte cogitáre quómodo aut quid loquámini: dábitur enim vobis in illa hora quid loquámini: non enim vos estis qui loquímini, sed Spíritus sanctus, qui lóquitur in vobis.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Proptérea.

Lectio vi.

Quam cum Paschásius interrogásset, Estne in te Spíritus sanctus? respóndit: Caste et pie vivéntes templum sunt Spíritus sancti. At ille: Jubébo te ad lupánar duci, ut te Spíritus sanctus déserat. Cui virgo: Si invítam jússeris violári, cástitas mihi duplicábitur ad corónam. Quare Paschásius ira inflammátus, Lúciam eo trahi jussit, ubi ejus virgínitas violarétur: sed divínitus factum est, ut firma virgo ita consísteret, ut nulla vi de loco dimovéri posset. Quamóbrem præféctus circum ipsam, pice, resína, ac fervénti óleo perfúsam, ignem accéndi imperávit: sed cum ne flamma quidem eam læderet, multis torméntis excruciátæ guttur gládio transfígitur. Quo vúlnere accépto, Lúcia prædícens Ecclésiæ tranquillitátem, quæ futúra erat Diocletiáno et Maximiáno mórtuis, Idibus Decémbris spíritum Deo réddidit. Cujus corpus Syracúsis sepúltum, deínde Constantinópolim, postrémo Venétias translátum est.

℟. Spécie tua et pulchritúdine tua * Inténde, próspere procéde, et regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13. f.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile est regnum cœlórum thesaúro abscóndito in agro. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 11. in Evangelia.

Cœlórum regnum, fratres caríssimi, idcírco terrénis rebus símile dícitur, ut ex his quæ ánimus novit, surgat ad

incógnita quæ non novit: quátenus exémplo visibílium se ad invisibília rápiat, et per ea, quæ usu dídicit, quasi confricátus incaléscat: ut per hoc, quod scit notum dilígere, discat et incógnita amáre. Ecce enim cœlórum regnum thesaúro abscóndito in agro comparátur: quem qui ínvenit homo, abscóndit, et præ gaúdio illíus vadit, et vendit univérsa quæ habet, et emit agrum illum.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio viii.

Qua in re hoc quoque notándum est, quod invéntus thesaúrus abscónditur, ut servétur: quia stúdium cœléstis desidérii a malígnis spirítibus custodíre non súfficit, qui hoc ab humánis laúdibus non abscóndit. In præsénti étenim vita, quasi in via sumus, qua ad pátriam pérgimus. Malígni autem spíritus iter nostrum quasi quidam latrúnculi óbsident. Deprædári ergo desíderat, qui thesaúrum públice portat in via. Hoc autem dico, non ut próximi ópera nostra bona non vídeant, cum scriptum sit: Vídeant ópera vestra bona, et gloríficent Patrem vestrum, qui in cœlis est: sed ut per hoc, quod ágimus, laudes extérius non quærámus. Sic autem sit opus in público, quátenus inténtio máneat in occúlto: ut et de bono ópere próximis præbeámus exémplum, et tamen per intentiónem, qua Deo soli placére quǽrimus, semper optémus secrétum.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea. Glória. Proptérea.

Lectio ix.

Thesaúrus autem cœléste est desidérium: ager vero, in quo thesaúrus abscónditur, disciplína stúdii cœléstis. Quem profécto agrum, vénditis ómnibus, cómparat, qui voluptátibus carnis renúntians, cuncta sua terréna desidéria per disciplínæ cœléstis custódiam calcat: ut nihil jam, quod caro blandítur, líbeat; nihil, quod carnálem vitam trucídat, spíritus perhoréscat.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Oránte sancta Lúcia, * appáruit ei beáta Agatha, et consolabátur ancíllam Christi.

Ps. Dñs regnávit. 19.

2. Lúcia virgo, * quid a me petis, quod ipsa póteris præstáre contínuo matri tuæ?

3. Per te Lúcia virgo * cívitas Syracusána decorábitur a Dómino Jesu Christo.

4. Benedíco te * Pater Dómini mei Jesu Christi, quia per Fílium tuum ignis exstínctus est a látere meo.

5. Soror mea Lúcia, * virgo Deo devóta, quid a me petis, quod ipsa póteris præstáre contínuo matri tuæ?

Capitulum. 2. Cor. 10. d.

Fratres: Qui gloriátur, in Dómino gloriétur. Non enim qui seípsum comméndat, ille probátus est: sed quem Deus comméndat.

Hymn. Jesu coróna. [125]

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Bened. Ant. Colúmna es immóbilis, Lúcia sponsa Christi: quia omnis plebs te exspéctat, ut accípias corónam vitæ, allelúja.

Oratio.

Exaúdi nos Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ Lúciæ Vírginis et Mártyris tuæ festivitáte gaudémus; ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dóminum nostrum.

Comm. Oct. 493. et Feriæ.

Ad Tertiam.

Capit. Fratres: Qui gloriátur. ut supra.

℟. br. Spécie tua * Et pulchritúdine tua. Spécie tua. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam.

Capitulum. 2. Cor. 11.

Æmulor enim vos Dei æmulatióne. Despóndi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit eam. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória. Adjuvábit.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam.

Capitulum. Eccli. 51. b.

Dómine Deus meus, exaltásti super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecáta sum. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

In II. Vesperis.

Omnia ut in I. Vesp. 506. præter:

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnif. Ant. Tanto póndere eam fixit Spíritus sanctus, ut virgo Christi immóbilis permanéret.

Comm. Oct. 494. et Feriæ.

Die 14. Decembris.

Septima die infra Octavam Immacul. Concept. B. Mariæ V.

Si hodie faciendum sit de aliquo Duplici minori translato alicujus Doctoris Ecclesiæ, in ejus secundis Vesperis omnia dicuntur de die Octava, ut in primis Vesperis Festi, cum Comemoratione præced. et Feriæ, nisi hæc dies Octava occurrerit in Dominica, tunc enim Vesperæ fiunt de Duplici translato cum Comem. Dominicæ et diei Octavæ.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quat. Temp. Ego sapiéntia. ut in Festis B. M. V. [174] cum ℟℟. ut in festo.

Si hodie occurrat Feria IV. Quatuor Temp., Homilia in Evang. hujus Feriæ, cum sit idem, omittitur: de ea tamen Feria fit commem. in Laud.

In II. Nocturno.

Ex Bulla dogmática Pii Papæ noni.

Lectio iv.

Omnes norunt quanto stúdio hæc de Immaculáta Deíparæ Vírginis Conceptióne doctrína a spectatíssimis religiósis famíliis et celebrióribus theológicis académiis, ac præstantíssimis divinárum rerum sciéntia doctóribus fúerit trádita, asséerta ac propugnáta. Omnes páriter norunt quantópere sollíciti fúerint sacrórum Antístites vel in ipsis ecclesiásticis convéntibus palam publicéque profitéri, sanctíssimam Dei Genitrícem Vírginem Maríam ob prævísa Christi Dómini Redemptóris mérita numquam origináli subjacuísse peccáto, sed præservátam omníno fuísse ab oríginis

labe, et idcírco sublimióri modo redémptam. Quibus illud profécto gravíssimum et omníno máximum accédit, ipsam quoque Tridentínam sýnodum, cum dogmáticum de peccáto originéli éderet decrétum, quo juxta sacrárum Scripturárum sanctorúmque Patrum ac probatissimórum conciliórum testimónia státuit ac definívit: Omnes hómines nasci originéli culpa inféctos; tamen solémniter declarásse: Non esse suæ intentiónis, in decréto ipso tantáque definitiónis amplitúdine comprehéndere beátam et Immaculátam Vírginem Dei Genitrícem Maríam. Hac enim declaratióne Tridentíni Patres, ipsam beatíssimam Vírginem ab origináli labe solútam, pro rerum temporúmque adjúnctis, satis innuérunt, atque ádeo perspícue significárunt, nihil ex divínis litteris, nihil ex traditióne, Patrúmque auctoritáte rite afférri posse, quod tantæ Vírginis prærogatívæ quovis modo refragétur.

℟. Ego ex ore. 488.

Lectio v.

Et re quidem vera hanc de Im̃aculáta beatíssimæ Vírginis Conceptióne doctrínam quotídie magis gravíssimo Ecclésiæ sensu, magistério, stúdio, sciéntia ac sapiéntia tam spléndide explicátam, declarátam, confirmátam, et apud omnes cathólici orbis pópulos ac natiónes mirándum in modum propagátam, in ipsa Ecclésia semper exstitísse véluti a majóribus accéptam, ac revelátæ doctrínæ charactére insignítam, illústria venerándæ antiquitátis Ecclésiæ orientális et occidentális monuménta validíssime testántur. Equidem Patres Ecclesiǽque scriptóres, cœléstibus edócti elóquiis, nihil antíquius habuére, quam in libris ad explicándas Scriptúras, vindicánda dógmata, erudiendósque fidéles elucubrátis, summam Vírginis sanctitátem, dignitátem, atque ab omni peccáti labe integritátem, ejúsque præcláram de tetérrimo humáni géneris hoste victóriam, multis mirísque modis certátim prædicáre atque efférre.

℟. Nihil inquinátũ. 489.

Lectio vi.

Quaprópter enarrántes verba, quibus Deus præparáta renovándis mortálibus suæ pietátis remédia inter ipsa mundi primórdia prænúntians; et deceptóris

serpéntis retúdit audáciam et nostri géneris spem mirífice eréxit ínquiens: Inimicítias ponam inter te et mulíerem, et semen tuum et semen illíus, docuére: divíno hoc oráculo clare apertéque demonstrátum fuísse misericórdem humáni géneris Redemptórem, scílicet unigénitum Dei Fílium Christum Jesum, ac designátam beatíssimam ejus Matrem Vírginem Maríam, ac simul ipsíssimas utriúsque contra diábolum inimicítias insígniter expréssas. Quocírca sicut Christus Dei hominúmque mediátor, humána assúmpta natúra, delens quod advérsus nos erat chirógraphum decréti, illud cruci triumphátor affíxit, sic sanctíssima Virgo, arctíssimo et indissolúbili vínculo cum eo conjúncta, una cum illo et per illum, sempitérnas contra venenósum serpéntem inimicítias exércens ac de ipso pleníssime triúmphans, illíus caput imaculáto pede contrívit. ℟. Signum. 490.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. c.

In illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilǽæ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María. Et réliqua.

Homilía sancti Sophrónii Epíscopi.

Homilia in Deiparæ Annunt.

Vere benedícta tu in muliéribus, quóniam Hevæ maledictiónem in benedictiónem commutásti; quóniam Adam, qui prius jacébat exsecratióne percúlsus, ut per te benedicerétur effecísti. Vere benedícta tu in muliéribus, quóniam benedíctio Patris per te affúlsit homínibus, eósque a véteri maledícto liberávit. Vere benedícta tu in muliéribus, quia per te progenitóres tui salútem invéniunt; tu síquidem genitúra es Servatórem, qui divínam ipsis salútem comparábit. Vere benedícta tu in muliéribus, quóniam sine sémine eum protulísti fructum, qui benedictiónem terrárum orbi elargítur, ipsúmque a maledictióne spinas germinánte rédimit. Vere benedícta tu in muliéribus, quia múlier naturáli conditióne cum sis, Dei tamen Génitrix reípsa

fies. Etenim si, qui ex te nascitúrus est, secúndum veritátem Deus est incarnátus, ipsa jure meritóque díceris Deípara, quippe quæ Deum veríssime paris.

℟. Hortus. 491.

Lectio viii.

Ne tímeas María, invenísti enim apud Deum grátiam períre nésciam; invenísti apud Deum grátiam præ quálibet exímiam; invenísti apud Deum grátiam ómnibus votis expeténdam; invenísti apud Deum grátiam ómnium gratiárum splendidíssimam; invenísti apud Deum grátiam numquam elanguéntem; invenísti apud Deum grátiam quæ te salvam præstet; invenísti apud Deum grátiam, quæ nullo ímpetu quatiátur; invenísti apud Deum grátiam plane invíctam; invenísti apud Deum grátiam perénniter duratúram. Et álii quidem, iíque plures ante te exímia sanctitáte floruérunt. Sed némini, quemádmodum tibi, plena grátia impertíta est; nemo sicut tu, ad tantum magnificéntiæ est evéctus; nemo sicut tu, purificánte grátia præoccupátus est; nemo sicut tu, cœlésti lúmine refúlsit; nemo sicut tu, præ omni celsitúdine exaltátus est. ℟. Magníficat. 491.

Lectio ix.

Et mérito quidem; nemo enim sicut tu, ad Deum tam prope accéssit; nemo sicut tu, Dei donis ditátus est; nemo sicut tu, Dei grátiæ párticeps fuit. Omnia vincis, quæcúmque inter hómines emíneant; ómnia súperas múnera, quæ effúsa a Dei largitáte in quóslibet dimanáverint. Plus enim ómnibus inhabitántis Dei possessióne ditéscis. Nemo sic in se Deum compléctì pótuit; nemo pótuit sic frui Dei præséntia; nemo dignus est hábitus, qui sic per Deum illuminarétur; ac proptérea non modo Deum ómnium Conditórem ac Dóminum in te excepísti, sed eum habes ex te ineffabíliter incarnátum, atque in útero tuo gestátum, et post hæc génitum, et univérsos hómines a patérna condemnatióne rediméntem, ac salútem, quæ nullum finem habitúra sit, ipsis elargiéntem. Et proptérea tibi clamávi, atque íterum veheménter clamábo: Ave grátia plena, Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus.

Te Deum laudámus. 18.

In Laud. fit commem. Feriæ.

Ad Vesperas.

Duplex.

Omnia ut in I. Vesp. festi 485. cum commemoratione Feriæ.

Si dies Octava Immac. Conceptionis B. M. V. inciderit in Dom. III. Adv., fit Officium de Dom. hoc modo: Vesperæ in Sabbato præcedenti dicuntur de Feria ut in Psalt. 160. et a Capit. fit de Dom. 199. cum commem. diei Octav. ut in I. Vesp. festi sine Suffrag. et Prec. consuetis.

Sequenti die fit de Dominica prædicta, cum comm. Octavæ in Laud. et II. Vesp.

Die 15. Decembris.

Octava

Immacul. Concept. B. Mariæ V.

Duplex.

Omnia ut in Festo. 485. præter sequ.

In II. Nocturno.

Ex Bulla dogmática Pii Papæ noni.

Lectio iv.

Ab antíquis tempóribus sacrórum Antístites, ecclesiástici viri, reguláres órdines ac vel ipsi imperatóres et reges ab hac apostólica Sede eníxe efflagitárunt, ut Immaculáta sanctíssimæ Dei Genitrícis Concéptio véluti cathólicæ fídei dogma definirétur. Quæ postulatiónes hac nostra quoque ætáte iterátæ fuérunt, ac potíssimum felícis recordatiónis Gregório decimo-séxto prædecessóri nostro, ac nobis ipsis oblátæ sunt tum ab epíscopis, tum a clero sæculári, tum a religiósis famíliis, ac summis princípibus et fidélibus pópulis. Nos ítaque singulári ánimi nostri gaúdio hæc ómnia probe noscéntes, ac sério considerántes, vix dum licet immériti, arcáno divínæ providéntiæ consílio ad hanc sublímem Petri cáthedram evécti, totíus Ecclésiæ gubernácula tractánda suscépimus, nihil certe antíquius habúimus, quam pro summa nostra vel a téneris annis erga sanctíssimam Dei Genitrícem Vírginem Maríam veneratióne, pietáte et afféctu ea ómnia perágere, quæ adhuc in Ecclésiæ votis esse póterant, ut beatíssimæ Vírginis honor augerétur, ejúsque prærogatívæ uberióri luce nitérent.

℟. Ego ex ore Altíssimi prodívi, primogénita ante omnem creatúram: ego feci in cœlis ut orirétur lumen indefíciens. * Nondum erant abýssi, et ego jam concépta eram. ℣. Deus enim creávit me in justítia, et apprehéndit manum meam, et servávit me. Nondum.

Lectio v.

Itaque plúrimum in Dómino confísi advenísse témporum opportunitátem pro Immaculáta sanctíssimæ Dei Genitrícis Vírginis Maríæ Conceptióne definiénda, quam divína elóquia, veneránda tradítio, perpétuus Ecclésiæ sensus, singuláris catholicórum Antístitum ac fidélium conspirátio, et insígnia prædecessórum nostrórum acta, constitutiónes miríﬁce illústrant atque declárant; rebus ómnibus diligentíssime perpénsis et assíduis fervidísque ad Deum précibus effúsis, mínime cunctándum nobis esse censúimus, suprémo nostro judício Immaculátam ipsíus Vírginis Conceptiónem sancíre, definíre, atque ita pientíssimis cathólici orbis desidériis, nostræque in ipsam sanctíssimam Vírginem pietáti satisfácere, ac simul in ipsa unigénitum Fílium suum Dóminum nostrum Jesum Christum magis atque magis honorificáre, cum in Fílium redúndet quidquid honóris et laudis in Matrem impénditur.

℟. Nihil inquinátum in eam incúrrit: * Candor est lucis ætérnæ et spéculum sine mácula. ℣. Est enim hæc speciósior sole, et luci comparáta invenítur púrior. Candor est.

Lectio vi.

Quare postquam numquã intermísimus in humilitáte et jejúnio privátas nostras et públicas Ecclésiæ preces Deo Patri per Fílium ejus offérre, ut Spíritus sancti virtúte mentem nostram dirígere et confirmáre dignarétur, imploráto univérsæ cœléstis cúriæ præsídio, et advocáto cum gemítibus Paráclito Spíritu, eóque sic aspiránte: ad honórem sanctæ et indivíduæ Trinitátis, ad decus et ornaméntum Vírginis Deíparæ, ad exaltatiónem fídei cathólicæ et christiánæ religiónis augméntum, auctoritáte Dómini nostri Jesu Christi, beatórum Apostolórum Petri et Pauli, ac nostra declarámus, pronuntiámus et definímus: Doctrínam quæ tenet beatíssimam Vírginem Maríam in primo instánti suæ Conceptiónis fuísse singulári omnipoténtis Dei grátia et privilégio, intúitu meritórum Christi Jesu Salvatóris humáni géneris, ab omni originális culpæ labe præservátam immúnem, esse a Deo revelátam, atque idcírco ab ómnibus fidélibus fírmiter

constantérque credéndam. Quaprópter si qui secus ac a nobis definítum est, quod Deus avértat, præsúmpserint corde sentíre, ii nóverint ac porro sciant se próprio judício condemnátos, naufrágium circa fidem passos esse, et ab unitáte Ecclésiæ defecísse.

℟. Signum magnum. 490.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. c.

In illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilǽæ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María. Et réliqua.

Homilía sancti Epiphánii Epíscopi.

Orat. de laudibus S. Mariæ Deiparæ.

Quid dicam, aut quid próloquar de præclára et sancta Vírgine? Solo enim Deo excépto, cunctis supérior éxstitit: natúra formósior est ipsis Chérubim, et Séraphim, et omni exércitu angélico; cui prædicándæ cœléstis ac terréna lingua mínime súfficit, imo vero nec Angelórum. O beáta Virgo, colúmba pura et sponsa cœléstis María, cœlum, templum, et thronus divinitátis, quæ coruscántem in cœlo et in terra solem habes Christum! Nubes lúcida, quæ fulgur de cœlo lucidíssimum ad illuminándum mundum deduxísti Christum. Ave grátia plena, porta cœlórum, de qua in Cánticis prophéta in decúrsu oratiónis plane et apérte prolóquitur inclámans: Hortus conclúsus, soror mea sponsa, hortus conclúsus, fons signátus.

℟. Hortus conclúsus soror mea sponsa, hortus conclúsus, fons signátus: * Emissiónes tuæ paradísus, o María. ℣. Aperi mihi, soror mea, amíca mea, colúmba mea, immaculáta mea. Emissiónes tuæ.

Lectio viii.

Virgo est lílium immaculátum, quæ rosam immarcescíbilem génuit Christum. O sancta Deípara, ovis immaculáta quæ verbum ex te incarnátum Agnum Christum peperísti! O Virgo sanctíssima, quæ exércitus Angelórum in stupórem deduxísti! Stupéndum est miráculum in cœlis, múlier amícta sole, gestans lucem in ulnis: stu-

péndum miráculum in cœlis, thálamus Vírginis habens Fílium Dei: stupéndum miráculum in cœlis, DóminusAngelóruminfans Vírginis efféctus est. Angeli accusábant Hevam, nunc vero Maríam glória prosequúntur, quæ lapsam Hevam eréxit, et Adámum e paradíso dejéctum in cœlos misit. Ipsa enim est cœli et terræ mediátrix, quæ uniónem naturáliter perégit.

℟. Magníficat ánima mea Dóminum: * Quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. Quia. Glória Patri. Quia.

Sequ. Lectio legitur etiam in Feria IV. Quatuor Temporum.

Lectio ix.

Grátia sanctæ Vírginis est imménsa. Hinc Gábriel in primis salútat Vírginem, dicens: Ave grátia plena, quæ es spléndidum cœlum. Ave grátia plena, multis virtútibus exornáta Virgo. Ave grátia plena, quæ es urna aúrea cóntinens maña cœléste. Ave grátia plena, quæ sitiéntes perénnis fontis dulcédine sátias. Ave sanctíssima Mater Immaculáta, quæ genuísti Christum, qui est ante te. Ave púrpura régia, quæ cœli terræque Regem induísti. Ave liber incomprehénsus, quæ Verbum et Fílium Patris mundo legéndum exhibuísti.

Te Deum laudámus. 18.

In Laud. commem. Feriæ.

In II. Vesp. fit comm. sequ. et Feriæ.

Die 16. Decembris.

S. Eusebii Episc. et Mart.

Semiduplex.

Omnia de Comuni unius Mart. [27] præter sequ.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Eusébii Mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit commem. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quat. Temp. A Miléto. de eodem Communi 1. loco. [30]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Eusébius natióne Sardus, Románæ urbis lector, post Vercellénsis epíscopus, ad hanc regéndam ecclésiam mérito est créditus divíno eléctus judício: nam quem numquam ante constitúti electóres cognóverant, posthábitis cívibus, simul ut vidérunt et probavérunt, tantúmque intérfuit, ut probarétur, quantum ut viderétur. Primus in Occidéntis pártibus in eádem ecclésia eósdem mónachos instítuit esse, quos cléricos, ut esset in ipsis viris et contémptus rerum, et accurátio levitárum. Ariánis impietátibus ea tempestáte per Occidéntem longe latéque tradúctis, advérsus eas viríliter sic dimicávit, ut ejus invícta fides Libérium summum Pontíficem ad vitæ solátium erígeret. Quare hic sciens, in ipso fervére Spíritum Dei, cum ei significásset, ut penes imperatórem una cum suis legátis patrocínium fídei suscíperet, mox cum illis proféctus est ad Constántium, apud quem eníxius agens, quidquid legatióne petebátur, obtínuit, ut episcopórum nempe cœtus celebrarétur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. Et dedit illi.

Lectio v.

Colléctum est Medioláni anno sequénti concílium, ad quod a Constántio invitátum Eusébium concupitúmque, ac vocátum a Libérii legátis, tantum abest, ut malignántium synagóga Arianórum contra sanctum Athanásium furéntium in suas partes addúceret, ut pótius disérte statim ipse declárans, e præséntibus quosdam sibi compértos hærética labe pollútos, Nicænam imo fidem proposúerit iis subscribéndam, ántequam cétera tractaréntur. Quod Ariánis acérbe irátis negántibus, nedum in Athanásium recusávit ipse subscríbere, quin sancti Dionýsii Mártyris, qui decéptus ab ipsis subscrípserat, captivátam simplicitátem ingeniosíssime liberávit. Quamóbrem illi gráviter indignántes, post multas illátas injúrias, exsílio illum multárunt: sed sanctus vir, excússo púlvere, nec Cæsa-

ris minas véritus, nec enses obstríctos, exsílium véluti sui ministérii offícium accépit; missúsque Scythópolim, famem, sitim, vérbera, divérsaque supplícia perpéssus, pro fide strénue vitam contémpsit, mortem non métuit, corpus carnifícibus trádidit.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

Lectio vi.

Quanta in eum tunc Arianórum crudélitas fúerit, ac effrons inverecúndia, osténdunt graves lítteræ plenæ róboris, pietátis, ac religiónis, quas e Scythópoli scripsit ad Vercellénsem clerum, et pópulum, aliósque finítimos; e quibus étiam est explorátum, ipsórum nec minis, inhumanáque sævítia potuísse umquam eum deterréri, nec serpentína blanda subtilitáte ad eórum societátem perdúci. Hinc in Cappadóciam, postremóque ad superióres Ægýpti Thebáidas pro constántia sua deportátus, exsílii rigóres tulit ad mortem usque Constántii, post quam ad gregem suum revérti permíssus, non prius redíre vóluit, quam reparándis fídei jactúris ad Alexandrínam sýnodum sese conférret: postque médici præstántis instar, péragrans Oriéntis províncias, in fide infírmos ad íntegram valetúdinem restitúeret, eos instítuens in Ecclésiæ doctrína. Inde salubritáte pari digrésso in Illýricum, tandémque in Itáliam deláto, ad ejus réditum lúgubres vestes Itália mutávit: ubi postquam Psalmórum ómnium expurgátos a se commentários Orígenis édidit, Eusebiíque Cæsareénsis, quos vérterat de Græco in Latínum: demum tot egrégie factis illústris ad immarcescíbilem glóriæ corónam tantis ærúmnis proméritam sub Valentiniáno et Valénte, Vercéllis migrávit.

℟. Stola jucunditátis. [35]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Si quis vult. de eodem Comm. 2. loco. [42]

℟. viii. Dñe prævenísti. [38]

In Quat. Temp. Lectio ix. de Homilia Feriæ et commem. in Laudibus.

De Vigilia S. Thomæ Apostoli nihil fit nisi in Missa.

Die 21. Decembris.

Sancti Thomæ Apostoli.

Duplex 2. classis.

Omnia de Communi Apost. [2] præter sequ.

Ad Magnificat in utrisque Vesp. et ad Bened. in Laud.

Ant. Quia vidísti me, Thoma, credidísti: beáti qui non vidérunt, et credidérunt, allelúja.

Oratio.

Da nobis, quǽsumus Dómine, beáti Apóstoli tui Thomæ solemnitátibus gloriári: ut ejus semper et patrocíniis sublevémur; et fidem cóngrua devotióne sectémur. Per Dóminum.

Pro commem. Adventus.

Ant. O clavis David, et sceptrum domus Israël: qui áperis, et nemo claudit; claudis, et nemo áperit; veni, et educ vinctum de domo cárceris, sedéntem in ténebris, et umbra mortis.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum.
℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Oratio ut in Adventu.

Si autem transferatur in II. Feriam, Ant. O Oriens. 205.

In I. Nocturno Lect. Sic nos exístimet. [8]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Thomas Apóstolus qui et Dídymus, Galilǽus, post accéptum Spíritum sanctum in multas províncias proféctus est ad prædicándum Christi Evangélium: Parthis, Medis, Persis, Hyrcánis, et Bactris christiánæ fídei et vitæ præcépta trádidit. Postrémo ad Indos se cónferens, eos in christiána religióne erudívit. Qui ad extrémum, vitæ doctrinǽque sanctitáte, et miraculórum magnitúdine, cum céteris ómnibus sui admiratiónem, et Jesu Christi amórem commovísset; illíus gentis regem, idolórum cultórem, magis ad iram accéndit: cujus sen-

téntia condemnátus, telísque confóssus, Calamínæ apostolátus honórem martýrii coróna decorávit.

℟. Vidi conjúnctos viros, habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem et dicéntem. Isti sunt viri.

Sermo sancti Gregórii Papæ.

Hom. 30. in Evang., post med.

Lectio v.

Scriptum est: Spíritus Dómini ornávit cœlos. Ornaménta enim cœlórum sunt virtútes prædicántium. Quæ vidélicet ornaménta Paulus enúmerat, dicens: Alii datur per Spíritum sermo sapiéntiæ, álii sermo sciéntiæ secúndum eúmdem Spíritum, álteri fides in eódem Spíritu, álii grátia sanitátum in uno Spíritu, álii operátio virtútum, álii prophetía, álii discrétio spirítuum, álii génera linguárum, álii interpretátio sermónum. Hæc autem ómnia operátur unus atque idem Spíritus, dívidens síngulis prout vult.

℟. Beáti estis, cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me: * Gaudéte et exsultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudéte.

Lectio vi.

Quot ergo sunt bona prædicántium, tot sunt ornaménta cœlórum. Hinc rursus scriptum est: Verbo Dómini cœli firmáti sunt. Verbum enim Dómini Fílius est Patris. Sed eósdem cœlos, vidélicet sanctos Apóstolos, ut tota simul sancta Trínitas ostendátur operáta, repénte de sancti Spíritus divinitáte adjúngitur: Et spíritu oris ejus omnis virtus eórum. Cœlórum ergo virtus de Spíritu sumpta est: quia mundi hujus potestátibus contraíre non præsúmerent, nisi eos sancti Spíritus fortitúdo solidásset. Quales namque doctóres sanctæ Ecclésiæ ante advéntum hujus Spíritus fúerint, scimus: et post advéntum illíus, cujus fortitúdinis facti sint, conspícimus.

℟. Isti sunt. [12]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 20. f.

In illo témpore: Thomas unus ex duódecim, qui dícitur Dídymus, non erat cum eis, quando venit Jesus. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Ex Homil. 26. in Evang. post med.

Quid, fratres caríssimi, quid inter hæc animadvértitis? Numquid casu gestum créditis, ut eléctus ille discípulus tunc deésset, post autem véniens audíret, aúdiens dubitáret, dúbitans palpáret, palpans créderet? Non hoc casu, sed divína dispensatióne gestum est. Egit namque miro modo supérna cleméntia, ut discípulus ille dúbitans, dum in magístro suo vúlnera palpáret carnis, in nobis vúlnera sanáret infidelitátis. Plus enim nobis Thomæ infidélitas ad fidem, quam fides credéntium discipulórum prófuit: quia dum ille ad fidem palpándo redúcitur, nostra mens, omni dubitatióne postpósita, in fide solidátur.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: *Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio viii.

Sic quippe discípulum Dóminus post resurrectiónem suam dubitáre permísit, nec tamen in dubitatióne deséruit: sicut ante nativitátem suam habére Maríam sponsum vóluit, qui tamen ad ejus núptias non pervénit. Nam ita factus est discípulus dúbitans et palpans, testis veræ resurrectiónis, sicut sponsus matris fúerat custos integérrimæ virginitátis. Palpávit autem, et exclamávit: Dóminus meus, et Deus meus. Dicit ei Jesus: Quia vidísti me, credidísti. Cum Paulus Apóstolus dicat, Est autem fides sperandárum substántia rerum, arguméntum non apparéntium: profécto liquet, quia fides illárum rerum arguméntum est, quæ apparére non possunt. Quæ étenim appárent, jam fidem non habent, sed agnitiónem.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in caritáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt re-

gna: operáti sunt justítiam. Quorum. Glória. Quorum.

In Quatuor Temp. ix. Lectio de Homilia Feriæ.

Lectio ix.

Dum ergo vidit Thomas, dum palpávit, cur ei dícitur: Quia vidísti me, credidísti? Sed áliud vidit, áliud crédidit. A mortáli quippe hómine divínitas vidéri non pótuit. Hóminem ergo vidit, et Deum conféssus est, dicens: Dóminus meus, et Deus meus. Vidéndo ergo crédidit, qui considerándo verum hóminem, hunc Deum, quem vidére non póterat, exclamávit. Lætíficat valde quod séquitur: Beáti qui non vidérunt, et credidérunt. In qua nimírum senténtia nos speciáliter signáti sumus, qui eum, quem carne non vídimus, mente retinémus. Nos signáti sumus: sed si fidem nostram opéribus séquimur. Ille étenim vere credit, qui exércet operándo quod credit. Te Deum. 18.

Pro commem. Adventus.

Ant. Nolíte timére, quinta enim die véniet ad vos Dóminus noster.

℣. Vox clamántis in desérto, Paráte viam Dñi. ℟. Rectas fácite sémitas ejus.

Oratio ut in Adventu.

Si hoc Festum transferatur, tunc Ant. Nolíte dicitur ad Bened. in Domin. loco Ant. Ave María; et in Officio S. Thomæ pro comm. Adv. ponitur Ant. Feriæ II. Dicit Dóminus. 222.

FESTA JANUARII.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum.

Die 11. Januarii.

S. Hygini Papæ et Mart.

fit comm. infra Oct. Epiph.

Ad Vesp. Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Infirmitátem nostram réspice, omnípotens Deus: et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Hygíni Mártyris tui atque Pontíficis intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dñm.

Ad Laudes Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Dominica II. post Epiphaniam.
Sanctissimi Nominis Jesu.
Duplex 2. classis.

Occurrente Dom. Septuag. reponitur hoc Festum in diem 28. Jan., tamquam in sedem propriam (translato quocumque alio festo, si alicubi occurrat et transferri valeat, nisi sit altioris ritus aut æqualis, sed primarium) et tunc legitur nona Lectio de S. Agnete secundo, et fit de ea commem. in Laudibus tantum. De Festo Duplici minori vel de Semiduplici occurrente fit tantum commem. in utrisque Vesp. et Laudibus cum Lectione ix. historica, omissa Lectione ix. de S. Agnete. Sed advertendum est, quod in fine Versuum, Responsoriorum et Antiphonarum, omittendum erit Allelúja, similiter et in Responsoriis brevibus Horar.

In I. Vesperis.

Ant. 1. Omnis qui invocáverit nomen Dómini, salvus erit.

Ps. ut in I. Vesp. de Comuni Apost. [2] et loco ultimi Ps. Crédidi. [18]

2. Sanctum et terríbile nomen ejus, inítium sapiéntiæ timor Dómini.

3. Ego autem in Dómino gaudébo, et exsultábo in Deo Jesu meo.

4. A solis ortu usque ad occásum laudábile nomen Dómini.

5. Sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Capitulum. Philipp. 2.

Fratres: Christus humiliávit semetípsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen, quod est super omne nomen: ut in nómine Jesu omne genu flectátur.

Hymnus.

Jesu dulcis memória,
Dans vera cordis gaúdia:
Sed super mel, et ómnia,
Ejus dulcis præséntia.

Nil cánitur suávius,
Nil audítur jucúndius,
Nil cogitátur dúlcius,
Quam Jesus Dei Fílius.

Jesu spes pœniténtibus,
Quam pius es peténtibus!
Quam bonus te quæréntibus!
Sed quid inveniéntibus?

Nec lingua valet dícere,
Nec líttera exprímere:
Expértus potest crédere,
Quid sit Jesum dilígere.

Sis Jesu nostrum gaúdium,
Qui es futúrus præmium:
Sit nostra in te glória,
Per cuncta semper sǽcula.
Amen.

℣. Sit nomen Dómini benedíctum, allelúja. ℟. Ex hoc nunc, et usque in sǽculum, allelúja.

Ad Magnif. Ant. Fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus, allelúja.

Oratio.

Deus, qui unigénitum Fílium tuum constituísti humáni géneris Salvatórem, et Jesum vocári jussísti: concéde propítius; ut, cujus sanctum nomen venerámur in terris, ejus quoque aspéctu perfruámur in cœlis. Per eúmdem Dóminum.

Cōmem. Domin. II. post Epiph.

Ant. Suscépit Deus Israël púerum suum: sicut locútus est ad Abraham, et semen ejus: exaltáre húmiles usque in sǽculum.

℣. Vespertína orátio ascéndat ad te Dómine. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui cœléstia simul et terréna moderáris: supplicatiónes pópuli tui cleménter exaúdi; et pacem tuam nostris concéde tempóribus. Per Dóminum.

Ad Complet. et per Horas diei in fine Hymn. dicitur:

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.

Ad Matutinum.

Invit. Admirábile nomen Jesu, quod est super omne nomen, * Veníte adorémus.
Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Jesu Rex admirábilis,
Et triumphátor nóbilis,
Dulcédo ineffábilis,
Totus desiderábilis.

Quando cor nostrum vísitas,
Tunc lucet ei véritas,
Mundi viléscit vánitas,
Et intus fervet cáritas.

Jesu dulcédo córdium,
Fons vivus, lumen méntium,
Excédens omne gaúdium,
Et omne desidérium.

Jesum omnes agnóscite,
Amórem ejus póscite:

Jesum ardénter quærite,
Quæréndo inardéscite.

Te nostra Jesu vox sonet,
Nostri te mores éxprimant,
Te corda nostra díligant,
Et nunc, et in perpétuum.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ps. trium Nocturn. ut in Festis B. M. V. [172] Psalmus primus incipitur a secundo Versu: Quóniam eleváta est.

Ant. In nómine Jesu omne genu flectátur cœléstium, terréstrium, et infernórum.

Ant. Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus: mementóte, quóniam excélsum est nomen ejus.

℣. Propter nomen tuum Dómine propitiáberis peccáto meo. ℟. Multum est enim.

De Actibus Apostolórum.

Lectio i. Cap. 3.

Petrus autem et Joánnes ascendébant in templum ad horam oratiónis nonam. Et quidam vir, qui erat claudus ex útero matris suæ, bajulabátur: quem ponébant quotídie ad portam templi, quæ dícitur Speciósa, ut péteret eleemósynam ab introeúntibus in templum. Is cum vidísset Petrum, et Joañem incipiéntes introíre in templum, rogábat ut eleemósynam accíperet. Intuens autem in eum Petrus cum Joánne, dixit: Réspice in nos. At ille intendébat in eos, sperans se áliquid acceptúrum ab eis. Petrus autem dixit: Argéntum et aurum non est mihi: quod autem hábeo, hoc tibi do: In nómine Jesu Christi Nazaréni surge, et ámbula. Et apprehénsa manu ejus déxtera, allevávit eum, et prótinus consolidátæ sunt bases ejus, et plantæ. Et exsíliens stetit, et ambulábat: et intrávit cum illis in templum ámbulans, et exsíliens, et laudans Deum.

℟. Ecce concípies, et páries fílium, et vocábis nomen ejus Jesum: * Ipse enim salvum fáciet pópulum suum a peccátis eórum. ℣. Vocátum est nomen ejus Jesus, quod vocátum est ab Angelo, priúsquam in útero conciperétur. Ipse.

Lectio ii.

Et vidit omnis pópulus eum ambulántem, et laudántem Deum. Cognoscébant autem illum, quod

ipse erat, qui ad eleemósynam sedébat ad Speciósam portam templi: et impléti sunt stupóre et éxtasi in eo, quod contígerat illi. Cum tenéret autem Petrum et Joánnem, cucúrrit omnis pópulus ad eos ad pórticum, quæ appellátur Salomónis, stupéntes. Videns autem Petrus, respóndit ad pópulum: Viri Israëlítæ quid mirámini in hoc, aut nos quid intuémini, quasi nostra virtúte aut potestáte fecérimus hunc ambuláre? Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob, Deus patrum nostrórum glorificávit Fílium suum Jesum, quem vos quidem tradidístis, et negástis ante fáciem Piláti, judicánte illo dimítti. Vos autem sanctum, et justum negástis, et petístis virum homicídam donári vobis: auctórem vero vitæ interfecístis, quem Deus suscitávit a mórtuis, cujus nos testes sumus. Et in fide nóminis ejus hunc, quem vos vidístis et nostis, confirmávit nomen ejus: et fides, quæ per eum est, dedit íntegram sanitátem istam in conspéctu ómnium vestrum.

℟. Benedíctum est nomen tuum, Deus patrum nostrórum, qui cum irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis, * Et in témpore tribulatiónis peccáta dimíttis. ℣. Et benedíctum nomen majestátis tuæ in ætérnum, qui facis mirabília solus. Et.

Lectio iii. Cap. 4.

Factum est autem in crástinum, ut congregaréntur príncipes eórum, et senióres, et scribæ in Jerúsalem: et Annas princeps sacerdótum, et Cáiphas, et Joánnes, et Alexánder, et quotquot erant de génere sacerdotáli. Et statuéntes eos in médio, interrogábant: In qua virtúte, aut in quo nómine fecístis hoc vos? Tunc replétus Spíritu sancto Petrus, dixit ad eos: Príncipes pópuli, et senióres audíte: Si nos hódie dijudicámur in benefácto hóminis infírmi, in quo iste salvus factus est, notum sit ómnibus vobis, et omni plebi Israël: quia in nómine Dómini nostri Jesu Christi Nazaréni, quem vos crucifixístis, quem Deus suscitávit a mórtuis, in hoc iste adstat coram vobis sanus. Hic est lapis, qui reprobátus est a vobis ædificántibus, qui factus est in caput ánguli: et non est in álio áliquo salus. Nec enim áliud nomen

est sub cœlo datum homínibus, in quo opórteat nos salvos fíeri.

℟. Laudábo nomen tuum assídue, * Et collaudábo illud in confessióne. ℣. Lætábor et exsultábo in te: psallam nómini tuo, Altíssime. Et. Glória Patri. Et.

In II. Nocturno.

Ant. Mémores erunt nóminis tui Dómine in omni generatióne et generatiónem.

Ant. Magnificáte Dóminum mecum, et exaltémus nomen ejus in idípsum.

Ant. Omnes gentes, quascúmque fecísti, vénient, et adorábunt coram te Dómine, et glorificábunt nomen tuum.

℣. Propter glóriam nóminis tui Dómine líbera nos. ℟. Et propítius esto peccátis nostris propter nomen tuum.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 15. super Cantica, circa medium.

Lectio iv.

Non otióse Spíritus sanctus nomen sponsi óleo cómparat, cum ita dóceat sponsam ad sponsum clamáre: Oleum effúsum nomen tuum. Oleum enim lucet, pascit, et ungit. Fovet ignem, nutrit carnem, lenit dolórem: lux, cibus, medicína. Vide idem nunc et de sponsi nómine: Lucet prædicátum, pascit recogitátum, invocátum lenit, et ungit. Et percurrámus síngula. Unde putas in toto orbe tanta et tam súbita fídei lux, nisi de prædicáto nómine Jesu? Nonne in hujus nóminis luce Deus nos vocávit in admirábile lumen suum, quibus illuminátis, et in lúmine isto vidéntibus lumen, dicat mérito Paulus: Fuístis aliquándo ténebræ, nunc autem lux in Dómino?

℟. Sperent in te, qui novérunt nomen tuum: * Quóniam non dereliquísti quæréntes te Dómine. ℣. Exsúrge Dómine, ádjuva nos, et líbera nos propter nomen tuum. Quóniam.

Lectio v.

Hoc dénique nomen coram régibus, et Géntibus, et fíliis Israël portáre jussus est idem Apóstolus; et portábat nomen tamquam lumen, et illuminábat pátriam, et clamábat ubíque: Nox præcéssit, dies autem appropinquávit. Abjiciámus ergo ópera tene-

brárum, et induámur arma lucis, sicut in die honéste ambulémus. Et monstrábat ómnibus lucérnam super candelábrum, annúntians in omni loco Jesum, et hunc crucifíxum. Quómodo lux ista resplénduit ac perstrínxit cunctórum intuéntium óculos, quando de ore Petri, tamquam fulgur egrédiens, claudi unius corporáles plantas solidávit et bases, multósque spirituáliter cæcos illuminávit? Numquid non ignem sparsit, cum ait: In nómine Jesu Christi Nazaréni surge, et ámbula.

℟. Confiteámur nómini tuo magno, * Quóniam terríbile et sanctum est. ℣. Hi in cúrribus, et hi in equis, nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus. Quóniam terríbile.

Lectio vi.

Nec tantum lux est nomen Jesu, sed est et cibus. An non tóties confortáris, quóties recordáris? Quid æque mentem cogitántis impínguat? Quid ita exercitátos réparat sensus, virtútes róborat, végetat mores bonos atque honéstos, castas fovet affectiónes? Aridus est omnis ánimæ cibus, si non óleo isto infúnditur; insípidus est, si non hoc sale condítur. Si scribas, non sapit mihi, nisi légero ibi Jesum. Si dísputes, aut cónferas, non sapit mihi, nisi sonúerit ibi Jesus. Jesus mel in ore, in aure melos, in corde júbilus. Sed est et medicína. Tristátur áliquis nostrum? Véniat in cor ejus Jesus, et inde sáliat in os. Et ecce ad exórtum nóminis lumen, núbilum omne díffugit, redit serénum. Lábitur quis in crimen? currit ínsuper ad láqueum mortis desperándo? Nonne, si ínvocet nomen vitæ, conféstim respirábit ad vitam?

℟. Læténtur omnes, qui sperant in te Dómine, in ætérnum exsultábunt, et habitábis in eis, et gloriabúntur in te omnes, * Qui díligunt nomen tuum. ℣. Dómine in lúmine vultus tui ambulábunt, et in nómine tuo exsultábunt tota die. Qui díligunt. Glória Patri. Qui díligunt.

In III. Nocturno.

Ant. Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Ant. Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ: justítia plena est déxtera tua.

Ant. Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus: iter fácite ei, qui ascéndit super occásum, Dóminus nomen illi.

℣. Afférte Dómino glóriam et honórem. ℟. Afférte Dño glóriam nómini ejus.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 2. c.

In illo témpore: Postquam consummáti sunt dies octo, ut circumciderétur puer, vocátum est nomen ejus Jesus. Et réliqua.

Homilía sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 1. de Circumcisione.

Magnum et mirábile sacraméntum! Circumcíditur puer, et vocátur Jesus. Quid sibi vult ista connéxio? Circumcísio nempe magis salvándi, quam Salvatóris esse vidétur: et Salvatórem circumcídere pótius decet, quam circumcídi. Sed agnósce mediatórem Dei et hóminum, qui ab ipso nativitátis suæ exórdio divínis humána sóciat, ima summis. Náscitur ex mulíere, sed cui fœcunditátis fructus sic accédat, ut non décidat flos virginitátis. Pannis invólvitur: sed panni ipsi angélicis laúdibus honorántur. Abscónditur in præsépio: sed pródita radiánte stella de cœlo. Sic et circumcísio veritátem suscéptæ probat humanitátis: et nomen, quod est super omne nomen, glóriam índicat majestátis. Circumcíditur tamquam verus Abrahæ fílius: Jesus vocátur tamquam verus Fílius Dei.

℟. Tribulatiónem et dolórem invéni: * Et nomen Dómini invocávi. ℣. Turris fortíssima nomen Dómini, in ipso sperávi, et adjútus sum. Et nomen.

Bened. Divínum auxílium.

Lectio viii.

Neque enim ad instar priórum meus iste Jesus nomen vácuum aut ináne portat. Non est in eo magni nóminis umbra, sed véritas. Cœ́litus síquidem índitum nomen Evangelísta testátur, quod vocátum est ab Angelo, priúsquam in útero conciperétur. Et atténde verbi profunditátem: Postquam natus est Jesus. Jesus vocátur ab homínibus, qui vocátus est ab Angelo, priúsquam in útero conciperétur. Idem quippe et Angeli Salvátor, et hóminis: sed hóminis ab incarnatióne, Angeli ab inítio creatúræ. Vocátum est, ait,

nomen ejus Jesus, quod vocátum est ab Angelo. In ore ergo duórum vel trium téstium stat omne verbum: et ipsum, quod in Prophéta abbreviátum, maniféstius in Evangélio légitur caro factum.

℟. Exspectábo nomen tuum Dómine, * Quóniam bonum est in conspéctu sanctórum tuórum. ℣. Ut confiteámur nómini sancto tuo, et gloriémur in laude tua. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

Lectio ix. de Hom. Domin. II. post Epiph. 375. Si transferatur, ix. Lectio erit sequ.

Lectio ix.

Mérito sane, dum circumcíditur puer, qui natus est nobis, Salvátor vocátur: quod vidélicet ex hoc jam cœperit operári salútem nostram, immaculátum illum pro nobis sánguinem fundens. Neque enim jam quærere est Christiánis, cur volúerit Dóminus Christus circumcídi. Propter hoc síquidem circumcísus est, propter quod natus, propter quod passus. Nihil horum propter se, sed ómnia propter eléctos. Nec in peccáto génitus, nec a peccáto circumcísus, nec mórtuus est pro peccáto suo: magis autem propter delícta nostra. Quod vocátum est, inquit, ab Angelo, priúsquam in útero conciperétur. Vocátum plane, non impósitum. Nempe hoc ei nomen est ab ætérno. A natúra própria habet, ut sit Salvátor: innátum est ei nomen hoc, non índitum ab humána, vel angélica creatúra.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Oleum effúsum * nomen tuum, ídeo adolescéntulæ dilexérunt te.

Ps. Dñs regnávit. 19.

2. Scitóte, * quia Dóminus ipse est Deus, cujus nomen in ætérnum.

3. Sitívit * ánima mea ad nomen sanctum tuum Dómine.

4. Benedíctum nomen * glóriæ tuæ sanctum, et laudábile, et superexaltátum in sæcula.

5. Júvenes et vírgines, * senes cum junióribus laudáte nomen Dómini: quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Capitulum. Philipp. 2.

Fratres: Christus humiliávit semetípsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem

crucis. Propter quod et Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen, quod est super omne nomen: ut in nómine Jesu omne genu flectátur.

Hymnus.

Jesu decus angélicum,
In aure dulce cánticum,
In ore mel miríficum,
In corde nectar cœ́licum.

Qui te gustant, esúriunt;
Qui bibunt, adhuc sítiunt;
Desideráre nésciunt,
Nisi Jesum, quem díligunt.

O Jesu mi dulcíssime,
Spes suspirántis ánimæ!
Te quærunt piæ lácrimæ,
Te clamor mentis íntimæ.

Mane nobíscum Dómine,
Et nos illústra lúmine:
Pulsa mentis calígine,
Mundum reple dulcédine.

Jesu flos Matris Vírginis,
Amor nostræ dulcédinis,
Tibi laus, honor nóminis,
Regnum beatitúdinis.
Amen.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Ad Bened. Ant. Dedit se, ut liberáret pópulum, et acquíreret sibi nomen ætérnum, allelúja.

Oratio.

Deus, qui unigénitum Fílium tuum constituísti humáni géneris Salvatórem, et Jesum vocári jussísti: concéde propítius; ut cujus sanctum nomen venerámur in terris, ejus quoque aspéctu perfruámur in cœlis. Per eúmdem Dñm.

Et fit commem. Domin. II. post Epiphan.

Ant. Núptiæ factæ sunt in Cana Galilǽæ, et erat ibi Jesus cum María matre sua.

℣. Dóminus regnávit, decórem índuit. ℟. Induit Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se virtúte.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui cœléstia simul et terréna moderáris: supplicatiónes pópuli tui cleménter exaúdi; et pacem tuam nostris concéde tempóribus. Per Dóminum.

Ad Primam.

In ℟. br. ℣. Qui natus es de María Vírgine.

Ad Tertiam.

Capitulum. Philipp. 2.

Fratres: Christus humiliávit semetípsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen, quod est super omne nomen: ut in nómine Jesu omne genu flectátur.

Post Septuages. ℟℟. br. dividuntur ad ✠, omissis Allelúja.

℟. br. Sit nomen Dómini ℣ benedíctum, * Allelúja, allelúja. Sit nomen. ℣. Ex hoc nunc et usque in sæculum. Allelúja, allel. Glória Patri. Sit nomen.

℣. Afférte Dómino glóriam et honórem, allelúja. ℟. Afférte Dómino glóriam nómini ejus, allelúja.

Ad Sextam.

Capitulum. Philipp. 2. b.

In nómine Jesu omne genu flectátur cœléstium, terréstrium, et infernórum: et omnis lingua confiteátur, quia Dóminus Jesus Christus in glória est Dei Patris.

℟. br. Afférte Dómino glóriam ℣ et honórem, * Allelúja, allelúja. Afférte. ℣. Afférte Dómino glóriam nómini ejus. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Afférte.

℣. Magnificáte Dóminum mecum, allelúja. ℟. Et exaltémus nomen ejus in idípsum, allelúja.

Ad Nonam.

Capitulum. Coloss. 3. c.

Omne quodcúmque fácitis in verbo, aut in ópere: ómnia in nómine Dómini Jesu Christi fácite, grátias agéntes Deo et Patri per ipsum.

℟. br. Magnificáte Dóminum ℣ mecum. * Allelúja, allelúja. Magnificáte. ℣. Et exaltémus nomen ejus in idípsum. Allelúja, allelúja. Glória Patri. Magnificáte.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, allelúja. ℟. Qui fecit cœlum et terram, allelúja.

In II. Vesperis.

Omnia ut in I. 526, præter

Ad Magnif. Ant. Vocábis nomen ejus Jesum: ipse enim salvum fáciet pópulum suum a peccátis eórum, allelúja.

Comm. Domin. II. post Epiph.

Ant. Deficiénte vino jussit Jesus impléri hýdrias aqua, quæ in vinum convérsa est, allelúja.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Oratio ut supra. 534.

Die 14. Januarii.

S. Hilarii Episc. Conf. et Eccl. Doctoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. [64] præter sequ. (m. t. v.)

In utrisque Vesp. ad Magnif. Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Hilári, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Oratio.

Deus, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum Hilárium minístrum tribuísti: præsta, quæsumus; ut, quem Doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

Et fit com̃. S. Felicis Presb. M.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Concéde, quæsumus omnípotens Deus: ut ad meliórem vitam sanctórum tuórum exémpla nos próvocent; quátenus quorum solémnia ágimus, étiam actus imitémur. Per Dóminum nostrum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Hilárius in Aquitánia nóbili génere natus, doctrína et eloquéntia excélluit. Qui primum in matrimónio quasi mónachi vitam egit: deínde propter singuláres virtútes Pictavórum epíscopus creátur: quod munus episcopále sic gessit, ut a fidélibus summam laudem consequerétur. Quo témpore, cum terróribus, bonórum spoliatióne, exsílio, et omni crudelitáte Constántius imperátor Cathólicos vexáret, nisi ad Ariánas partes transírent: Hilárius tamquam firmíssimum murum se Ariánis oppónens, illórum furórem in se concitávit. Itaque multis petítus insídiis, tandem dolo Saturníni Arelaténsis epíscopi, de sýnodo Biterrénsi in Phrýgiam relegátus est: ubi et mórtuum suscitávit, et libros duódecim scripsit de Trinitáte contra Ariános.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Quadriénnio post coácto concílio ad Seleucíam Isaúriæ urbem, Hilárius adésse compúlsus est: ac deínde Constantinópolim proféctus, ubi extrémum fídei perículum animadvér-

tit, tribus libéllis públice datis, audiéntiam imperatóris popóscit, ut de fide cum adversáriis coram disputáret. Verum cum Ursácius et Valens Ariáni epíscopi, quos Hilárius scriptis confutárat, præséntis eruditiónem pertiméscerent, Constántio persuasérunt, ut spécie honóris eum in suum episcopátum restitúeret. Tunc Hilárium e prælio hæreticórum reverténtem, ut inquit sanctus Hierónymus, Galliárum ecclésia compléxa est: quem ad episcopátum secútus est Martínus, qui póstea Turonénsi præfuit ecclésiæ: tantúmque illo doctóre profécit, quantum ejus póstea sánctitas declarávit.

℞. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus enim.

Lectio vi.

Magna deínceps tranquillitáte Pictavórum ecclésiam administrávit: Galliámque univérsam addúxit, ut Arianórum impietátem condemnáret. Multos libros scripsit mira eruditióne: quos omnes sanctus Hierónymus ad Lætam, sine ulla erróris suspicióne legi posse testátur illis verbis: Hilárii libros inofſénso decúrrat pede. Migrávit in cœlum Idibus Januárii, Valentiniáno et Valénte imperatóribus, anno post Christum natum trecentésimo sexagésimo nono. Eum a multis Pátribus et concíliis insígnem Ecclésiæ Doctórem nuncupátum, atque uti talem in áliquot diœcésibus cultum, tandem instánte sýnodo Burdigalénsi Pius nonus Póntifex Máximus, ex sacrórum Rítuum Congregatiónis consúlto, universális Ecclésiæ Doctórem declarávit et confirmávit, ac ipsíus festo die Missam et Offícium de Doctóribus ab ómnibus recitári jussit.

℞. Iste est qui. [71]

In III. Noct. Homil. in Evang. Vos estis sal. de Comm. Doct. 2. loco. [85] Ex tribus Lect. fiant duæ. Lectio viii. incipit: Mérito ígitur. ℞. viii. In médio. [86]

Pro S. Felice Presb. et Mart.

Lectio ix.

Felix Nolánus présbyter, cum in idóla veheméntius inveherétur, ab infidélibus várie vexátus, in cárcerem conjícitur. Unde ab Angelo nocte edúctus, quærere jussus est Maximiánum Nolæ epíscopum:

qui cum sénio conféctus desperáret se ferre posse supplícia persequéntium, se abdíderat in silvam. Quo cum Felix Deo duce pervenísset, sanctum epíscopum humi jacéntem pene mórtuum videt: quem recreátum, ac sublátum in húmeros, apud fidélem víduam reficiéndum curávit. Sed cum is íterum idolórum cultóres impietátis argúeret, facto in ipsum ímpetu, fúgiens in angústo duóum paríetum intervállo se occultávit. Qui áditus cum repénte araneárum telis pertéxtus visus esset, némini recéntis látebræ suspiciónem relíquit. Inde ígitur evádens Felix, in ǽdibus piæ mulíeris tres menses látuit. Cum vero Dei Ecclésia requiéscere cœpísset, Nolam rédiens, multísque ibi vitæ exémplis, et doctrínæ præcéptis, miraculísque ad Christi fidem convérsis, constánter étiam recusáto ejus urbis episcopátu, obdormívit in Dño, sepultúsque est prope Nolam in loco, quem in Pincis appellábant.

Te Deum laudámus. 18.

In Laud. fit comm. S. Felicis.

Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio ut supra. 536.

Vesp. a Capit. de sequ. comm. præc. ac S. Mauri Abb.

Die 15. Januarii.

S. Pauli primi Eremitæ et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. [88] præter sequ. (m. t. v.)

Oratio.

Deus, qui nos beáti Pauli Confessóris tui ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitémur. Per Dóminum nostrum.

Pro S. Hilario Antiph. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Hilári, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Oratio. Deus qui. 536.

Deinde S. Mauri Abbatis.

Ant. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam, intra in gaúdium Dómini tui.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio.

Intercéssio nos, quæsumus Dómine, beáti Mauri Abbátis comméndet: ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dñm.

Si Festum S. Pauli alia die alicubi celebretur, aut si de S. Mauro fit tantum Comemoratio in Laudibus, non variantur Ant. et ℣℣., sed dicuntur ut in Comm.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Paulus, Eremitárum auctor et magíster, apud inferiórem Thebáidem natus, cum quíndecim esset annórum, orbátus paréntibus est. Qui póstea declinándæ causa persecutiónis Décii et Valeriáni, et Deo libérius inserviéndi, in erémi spelúncam se cóntulit: ubi, palma ei victum et vestítum præbénte, vixit ad centésimum et décimum tértium annum, quo témpore ab António nonagenário Dei admónitu invísitur. Quibus inter se, cum ántea non nossent, próprio nómine consalutántibus, et multa de regno Dei colloquéntibus, corvus, qui ántea semper Paulo dimidiátum panem attúlerat, íntegrum détulit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Post corvi discéssum, Eja, inquit Paulus, Dóminus nobis prándium misit, vere pius, vere miséricors. Sexagínta jam anni sunt, cum accípio quotídie dimídii panis fragméntum, nunc ad advéntum tuum milítibus suis Christus duplicávit annónam. Quare cum gratiárum actióne ad fontem capiéntes cibum, ubi tantísper recreáti sunt, íterum grátiis de more Deo actis, noctem in divínis laúdibus consumpsérunt. Dilúculo Paulus de morte, quæ sibi instáret, ádmonens Antónium, hortátur, ut pállium, quod ab Athanásio accéperat, ad involvéndum suum corpus afférret. Quo ex itínere rédiens ille, vidit inter Angelórum choros, inter Prophetárum et Apostolórum cœtus Pauli ánimam in cœlum ascéndere.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam gló-

riæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Cumque ad ejus cellam pervenísset, invénit génibus complicátis, erécta cervíce, extensísque in altum mánibus corpus exánime: quod pállio obvólvens, hymnósque et psalmos ex christiána traditióne decántans, cum sárculum, quo terram fóderet, non habéret, duo leónes ex interióre erémo rápido cursu ad beáti senis corpus ferúntur: ut fácile intelligerétur, eos, quo modo póterant, plorátum édere: qui certátim terram pédibus effodiéntes, fóveam, quæ hóminem cómmode cáperet, effecérunt. Qui cum abiíssent, Antónius sanctum corpus in eum locum íntulit: et injécta humo, túmulum ex christiáno more compósuit: túnicam vero Pauli, quam in sportæ modum ex palmæ fóliis ille sibi contexúerat, secum aúferens, eo vestítu diébus solémnibus Paschæ et Pentecóstes, quoad vixit, usus est.

℟. Iste homo. [95]

In III. Noct. Homil. in Evang. Confíteor tibi. de Com̃. Abbat. 2. loco. [106]

Pro S. Mauro Abbate.

Lectio ix.

Maurus nóbilis Románus, puer a patre Eutýchio Deo sub sancti Benedícti disciplína oblátus, brevi tantum divína grátia profécit, ut ipsi magístro admiratióni esset: qui illum sæpe véluti reguláris observántiæ, et virtútum ómnium spécimen, céteris discípulis ad imitándum proponébat. Cujus adhuc adolescéntis illud admirábilis obediéntiæ exémplum a sancto Gregório Papa commemorátur. Nam cum Plácidus mónachus in lacum prolápsus, aquárum ímpetu raperétur, sancti Patris jussu accúrrens Maurus, et super aquas incédens, sócium capíllis apprehénsum, ad terram attráxit. Missus in Gálliam ab eódem sancto Benedícto, célebri monastério exstrúcto, cui annos quadragínta præfuit, monásticam disciplínam mirífice propagávit. Dénique sanctitáte et miráculis clarus, septuagenário major migrávit in cœlum, año salútis quingentésimo sexagésimo quinto.

Te Deum laudámus. 18.

In Laud. comm. S. Mauri.

Ant. Similábo eum viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Oratio. Intercéssio. 539.

In II. Vesp. comm. sequ.

Die 16. Januarii.

S. Marcelli I. Pp. et Mart.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Mart. [27] præter sequ.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Preces pópuli tui, quæsumus Dómine, cleménter exaúdi: ut beáti Marcélli Mártyris tui atque Pontíficis méritis adjuvémur, cujus passióne lætámur. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Marcéllus Románus, a Constántio et Galério usque ad Maxéntium pontificátum gessit. Cujus hortátu Lucína matróna Romána, bonórum suórum Dei Ecclésiam fecit hærédem. Aucto in Urbe fidélium número, ad eórum utilitátem, ad baptísmum pœnitentiámque dandam eis, qui christiánam religiónem suscíperent, et ad Mártyrum sepultúram, novos Títulos instítuit, et quasi álteras diœcéses distríbuit. Quibus rebus ira incénsus Maxéntius, Marcéllo grávia supplícia minátur, nisi, depósito pontificátu, idólis im̃oláret.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. Et.

Lectio v.

Qui cum insánas hóminis voces neglígeret, misit eum in catábulum, ut bestiárum, quæ públice alebántur, curam sustinéret. Ubi Marcéllus assíduis jejúniis et précibus novem menses vitam duxit, paróchias, quas præsens non póterat, vísitans per epístolas. Inde eréptus a cléricis, hospítio recípitur a beáta Lucína, in

cujus ǽdibus ecclésiam dedicávit, quæ hódie título sancti Marcélli nominátur: in qua et Christiáni orábant, et ipse beátus Marcéllus prædicábat.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

Lectio vi.

Quibus cógnitis, Maxéntius in eam ecclésiam catábuli béstias transférri, et a Marcéllo custodíri jubet: ubi loci fœditáte, multísque ærúmnis afflíctus obdormívit in Dómino. Cujus corpus in cœmetério Priscíllæ via Salária a beáta Lucína sepúltum est décimo séptimo Kaléndas Februárii. Sedit annos quinque, mensem unum, dies vigínti quinque. Scripsit epístolam ad epíscopos Antiochénæ provínciæ de primátu Románæ Ecclésiæ, quam caput ecclesiárum appellándam demónstrat. Ubi étiam illud scriptum est, nullum concílium jure celebrári, nisi ex auctoritáte Románi Pontíficis. Ordinávit mense Decémbri Romæ presbýteros vigínti quinque, diáconos duos, epíscopos per divérsa loca vigínti unum.

℟. Stola jucunditátis. [35]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Si quis vult. de eodem Comm. 2. loco. [42]

℟. viii. Dñe prævenísti. [38]

Vesp. de sequ. com̃. præced.

Die 17. Januarii.

S. Antonii Abbatis.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. [88] præter sequ.

Oratio.

Intercéssio nos, quǽsumus Dómine, beáti Antónii Abbátis comméndet: ut, quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dñm.

Deinde commem. præced.

Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Preces. 541.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Antónius Ægýptius, nobílibus et christiánis paréntibus

natus, quibus adoléscens orbátus est, cum ingréssus ecclésiam ex Evangélio audivísset: Si vis perféctus esse, vade, et vende ómnia quæ habes, et da paupéribus: tamquam ea sibi dicta essent, sic Christo Dómino obtemperándum existimávit. Itaque, véndita re familiári, pecúniam omnem paupéribus distríbuit. Quibus solútus impediméntis, cœléstis vitæ genus in terris cólere instítuit. Sed cum in periculósum illud certámen descénderet, ad fídei præsídium, quo erat armátus, adhibéndum sibi putávit subsídium reliquárum virtútum: quarum tanto stúdio incénsus fuit, ut quemcúmque vidéret áliqua virtútis laude excelléntem, illum imitári studéret.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Nihil ígitur eo continéntius, nihil vigilántius erat. Patiéntia, mansuetúdine, misericórdia, humilitáte, labóre, ac stúdio divinárum Scripturárum superábat omnes. Ab hæreticórum et schismaticórum hóminum, máxime Arianórum, congréssu et collóquio sic abhorrébat, ut ne prope quidem ad eos accedéndum díceret. Humi jacébat, cum eum necessárius somnus occupásset. Jejúnium autem ádeo cóluit, ut salem tantúmmodo ad panem adhibéret, sitim aqua exstíngueret: neque se ante solis occásum cibo aut potu recreábat, sæpe étiam bíduum cibo abstinébat: sæpíssime in oratióne pernoctábat. Cum talis tantúsque Dei miles evasísset Antónius, sanctíssimum júvenem hostis humáni géneris váriis tentatiónibus aggréditur, quas ille jejúnio et oratióne vincébat. Nec vero frequens de sátana triúmphus secúrum reddébat Antónium, qui diáboli innumerábiles artes nocéndi nóverat.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dñs lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Itaque cóntulit se in vastíssimam Ægýpti solitúdinem: ubi quotídie ad christiánam perfectiónem pro-

fíciens, dæmones (quorum tanto erant acrióres ímpetus, quanto Antónius ad resisténdum fórtior evadébat) ita contémpsit, ut illis exprobráret imbecillitátem: ac sæpe discípulos suos éxcitans ad pugnándum contra diábolum, docénsque quibus armis vincerétur: Mihi crédite, dicébat, fratres, pertiméscit sátanas piórum vigílias, oratiónes, jejúnia, voluntáriam paupertátem, misericórdiam, et humilitátem, máxime vero ardéntem amórem in Christum Dóminum, cujus único sanctíssimæ crucis signo debilitátus aúfugit. Sic autem dæmónibus erat formidolósus, ut multi per Ægýptum ab illis agitáti, invocáto nómine Antónii liberaréntur: tántaque erat ejus fama sanctitátis, ut per lítteras se ejus oratiónibus Constantínus Magnus et fílii comendárent. Qui aliquándo quintum et centésimum annum agens, cum innumerábiles sui institúti imitatóres habéret, convocátis mónachis, et ad perféctam christiánæ vitæ régulam instrúctis, sanctitáte et miráculis clarus migrávit in cœlum, décimo sexto Kaléndas Februárii.

℟. Iste homo. [95]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi. de eodem Communi 1. loco. [97]

Vesp. de sequ. cum commem. ut infra.

Die 18. Januarii.

Cathedræ S. Petri
qua Romæ primum sedit.

Duplex majus.

In I. Vesperis.

Ant., Ps., Capit. et alia hic non propria de Comm. Conf. Pont. [64]

Hymnus.

Quodcúmque in orbe néxibus revínxeris,
Erit revínctum Petre in arce síderum:
Et quod resólvit hic potéstas trádita,
Erit solútum cœli in alto vértice:
In fine mundi judicábis sæculum.

Patri perénne sit per ævum glória,
Tibíque laudes concinámus ínclytas,
Ætérne Nate, sit supérne Spíritus
Honor tibi, decúsque: sancta júgiter
Laudétur omne Trínitas per sæculum. Amen.

℣. Tu es Petrus. ℟. Et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam.

Ad Magnif. Ant: Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum, tibi tráditæ sunt claves regni cœlórum.

Oratio.

Deus, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cœléstis, ligándi atque solvéndi pontifícium tradidísti: concéde; ut intercessiónis ejus auxílio, a peccatórum nostrórum néxibus liberémur: Qui vivis et regnas.

Deinde fit comm. S. Pauli, ut infra ad Laud. 550, ante quascumque alias comm. etiam Festi Duplicis aut Dominicæ. Quod et servatur in comm. S. Petri, quæ fit in Festis S. Pauli.

Postea S. Antonii.

Ant. Hic vir despíciens mundum, et terréna triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio. Intercéssio. 542.

Postremo S. Priscæ Vg. Mart.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Oratio.

Da, quǽsumus omnípotens Deus: ut qui beátæ Priscæ Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, et ánnua solemnitáte lætémur, et tantæ fídei proficiámus exémplo. Per Dóminum.

Ad Matutinum.

Invit. Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum: * Tibi trádidit Deus claves regni cœlórum.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymn. Quodcúmque. 544.

In I. Nocturno.

Incipit Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

Lectio i. Cap. 1.

Petrus Apóstolus Jesu Christi, eléctis ádvenis dispersiónis Ponti, Galátiæ, Cappadóciæ, Asiæ, et Bithýniæ secúndum præsciéntiam Dei Patris, in sanctificatiónem Spíritus, in obediéntiam, et aspersiónem sánguinis Jesu Christi: Grátia vobis, et pax multiplicétur. Benedíctus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui secúndum misericórdiam suam magnam regenerávit nos in spem vivam, per resurrectiónem Jesu Christi ex mórtuis, in hæreditátem incorruptíbilem, et incontaminátam, et immarcescíbilem, conservátam in cœlis

in vobis, qui in virtúte Dei custodímini per fidem in salútem, parátam revelári in témpore novíssimo.

℟. Simon Petre ántequam de navi vocárem te, novi te, et super plebem meam príncipem te constítui, * Et claves regni cœlórum trádidi tibi. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis: et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis. Et claves.

Lectio ii.

In quo exsultábitis, módicum nunc si opórtet contristári in váriis tentatiónibus: ut probátio vestræ fídei multo pretiósior auro (quod per ignem probátur) inveniátur in laudem, et glóriam, et honórem in revelatióne Jesu Christi: quem cum non vidéritis dilígitis: in quem nunc quoque non vidéntes créditis: credéntes autem exsultábitis lætítia inenarrábili, et glorificáta: reportántes finem fídei vestræ salútem animárum.

℟. Si díligis me, Simon Petre, pasce oves meas. Dómine tu nosti quia amo te, * Et ánimam meam pono pro te. ℣. Si oportúerit me mori tecum, non te negábo. Et ánimam meam.

Lectio iii.

De qua salúte exquisiérunt, atque scrutáti sunt prophétæ, qui de futúra in vobis grátia prophetavérunt: scrutántes in quod, vel quale tempus significáret in eis Spíritus Christi: prænúntians eas quæ in Christo sunt passiónes, et posterióres glórias: quibus revelátum est quia non sibimetípsis, vobis autem ministrábant ea, quæ nunc nuntiáta sunt vobis per eos, qui evangelizavérunt vobis, Spíritu sancto misso de cœlo, in quem desíderant Angeli prospícere.

℟. Tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam, et portæ ínferi non prævalébunt advérsus eam: * Et tibi dabo claves regni cœlórum. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erat ligátum et in cœlis: et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis. Et tibi. Glória Patri. Et tibi.

In II. Nocturno.

Sermo S. Leónis Papæ.

Serm. 1. de Ss. Apost. Petro et Paulo, ante medium.

Lectio iv.

Cum duódecim Apóstoli, accépta per Spíritum sanctum ó-

mnium locutióne linguárum, imbuéndum Evangélio mundum distribútis sibi terrárum pártibus suscepíssent, beatíssimus Petrus princeps apostólici órdinis ad arcem Románi destinátur impérii, ut lux veritátis, quæ in ómnium géntium revelabátur salútem, efficácius se ab ipso cápite per totum mundi corpus effúnderet. Cujus autem natiónis hómines in hac tunc urbe non essent? aut quæ usquam Gentes ignorárent, quod Roma didicísset?

℟. Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum: tibi trádidit Deus ómnia regna mundi: * Et ídeo tibi tráditæ sunt claves regni cœlórum. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis: et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis. Et ídeo.

Lectio v.

Hic conculcándæ philosophíæ opiniónes, hic dissolvéndæ erant terrénæ sapiéntiæ vanitátes, hic confutándi dæmonum cultus, hic ómnium sacrilegiórum impíetas destruénda, ubi diligentíssima superstitióne habebátur colléctum, quidquid usquam fúerat vanis erróribus institútum. Ad hanc ergo urbem tu beatíssime Petre Apóstole veníre non métuis; et consórte glóriæ tuæ Paulo Apóstolo, aliárum adhuc ecclesiárum ordinatiónibus occupáto, silvam istam freméntium bestiárum, et turbulentíssimæ profunditátis océanum constántior, quam cum supra mare graderéris, ingréderis.

℟. Ego pro te rogávi Petre, ut non defíciat fides tua: * Et tu aliquándo convérsus confírma fratres tuos. ℣. Caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus, qui est in cœlis. Et tu.

Lectio vi.

Jam pópulos, qui ex circumcisióne credíderant, erudíeras: jam Antiochénam ecclésiam, ubi primum christiáni nóminis dígnitas est orta, fundáveras: jam Pontum, Galátiam, Cappadóciam, Asiam, atque Bithýniam légibus evangélicæ prædicatiónis impléveras: nec aut dúbius de provéctu óperis, aut de spátio tuæ ignárus ætátis, trophæum crucis Christi Románis árcibus inferébas, quo te divínis præordinatiónibus anteíbant, et honor potestátis, et glória passiónis.

℟. Petre amas me? tu scis Dómine, quia amo te.

* Pasce oves meas. ℣. Simon Joánnis díligis me plus his? tu scis Dómine, quia amo te. Pasce. Glória Patri. Pasce.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 16. b.

In illo témpore: Venit Jesus in partes Cæsaréæ Philíppi: et interrogábat discípulos suos, dicens: Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? Et réliqua.

Homilía S. Hilárii Epíscopi.

Coment. in Matth. can. 16. post init.

Dóminus a discípulis requírit, quem se hómines esse dícerent: et adjécit, hóminis fílium. Hæc enim confessiónis tenénda rátio est, ut sicut Dei Fílium, ita et fílium hóminis meminérimus: quia álterum sine áltero nihil spei tríbuit ad salútem. Editis ítaque, quæ divérsæ de eo erant, hóminum opiniónibus, quid de se ipsi séntiant, quærit. Petrus respóndit: Tu es Christus Fílius Dei vivi. Sed Petrus conditiónes propositiónis expénderat. Dóminus enim díxerat: Quem me hómines esse dicunt, fílium hóminis? Et certe fílium hóminis, contemplátio córporis præferébat. Sed addéndo, Quem me esse dicunt; significávit præter id, quod in se videbátur, esse áliud sentiéndum: erat enim hóminis fílius. Quod ígitur de se opinándi judícium desiderábat? Non illud arbitrámur, quod de se ipse conféssus est: sed occúltum erat, de quo quærebátur, in quod se credéntium fides debébat exténdere.

℟. Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? dixit Jesus discípulis suis. Respóndens Petrus dixit: Tu es Christus Fílius Dei vivi. * Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam. ℣. Beátus es Simon Bar-Jona, quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus, qui est in cœlis. Et ego dico.

Lectio viii.

Et dignum plane conféssio Petri præmium consecúta est: quia Dei Fílium in hómine vidísset. Beátus hic est, qui ultra humánum óculos intendísse, et vidísse laudátus est: non id quod ex carne et sánguine erat cóntuens, sed Dei Fílium

cœléstis Patris revelatióne conspíciens: dignúsque judicátus, qui quod in Christo Dei esset, primus agnósceret. ℣ O in nuncupatióne novi nóminis felix Ecclésiæ fundaméntum: dígnaque ædificatióne illíus petra, quæ inférnas leges, et tártari portas, et ómnia mortis claustra dissólveret! O beátus cœli jánitor, cujus arbítrio claves ætérni áditus tradúntur, cujus terréstre judícium præjudicáta auctóritas sit in cœlo! ut quæ in terris aut ligáta sint aut solúta, statúti ejúsdem conditiónem obtíneant et in cœlo.

℟. Elégit te Dóminus sacerdótem sibi, ad sacrificándum ei * Hóstiam laudis. ℣. Immola Deo sacrifícium laudis, et redde Altíssimo vota tua. Hóstiam. Glória Patri. Hóstiam.

Si Festum Cathedræ transferri contigerit, et in illa die non occurrat Festum simplex, habens Lect. propriam, tunc ex viii. Lect. fiant duæ, quarum prior desinit ad signum ℣.

Pro S. Prisca Virg. et Mart.

Lectio ix.

Prisca, nóbilis virgo Romána, trédecim annos nata, Claúdio imperatóre, christiánæ fídei accusáta, ejúsdem jussu ducta ad Apóllinis templum, ut idólis immoláret, cum rem detestarétur, cólaphis cæsa, in cárcerem tráditur: atque inde emíssa, cum in fídei constántia perseveráret, affécta verbéribus, ferventíque ádipe delibúta, rursus in cárcerem inclúditur. Post tríduum in amphitheátrum prodúcta, leóni objícitur: qui suæ feritátis oblítus, humíliter se ad ejus pedes abjécit. Quæ póstea in ergástulo tríduum inédia afflícta, in equúleo suspénditur, et úngulis férreis excarnificáta in rogum injícitur, unde étiam mirabíliter evásit incólumis. Dénique extra Urbem cápite abscísso, virginitátis palmam martýrii coróna cumulávit. Cujus corpus via Ostiénsi, décimo ab Urbe milliário, a Christiánis décimo quinto Kaléndas Februárii sepelítur.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes.

Hymnus.

Beáte pastor Petre clemens áccipe
Voces precántum, criminúmque víncula
Verbo resólve, cui potéstas trádita
Aperíre terris cœlum, apértum claúdere.

Sit Trinitáti sempitérna glória,
Honor, potéstas, atque jubilátio,
In unitáte, quæ gubérnat ómnia,
Per univérsa æternitátis sǽcula. Amen.

℣. Exáltent eum in ecclésia plebis. ℟. Et in cáthedra seniórum laudent eum.

Ad Bened. Ant. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis: et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis: dicit Dóminus Simóni Petro.

Oratio.

Deus, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cœléstis, ligándi atque solvéndi pontifícium tradidísti: concéde; ut intercessiónis ejus auxílio, a peccatórum nostrórum néxibus liberémur: Qui vivis et regnas.

Deinde fit coṁem. S. Pauli.

Ant. Sancte Paule Apóstole, prædicátor veritátis, et Doctor Géntium, intercéde pro nobis ad Deum, qui te elégit.

℣. Tu es vas electiónis sancte Paule Apóstole. ℟. Prædicátor veritátis in univérso mundo.

Oratio.

Deus, qui multitúdinem Géntium beáti Pauli Apóstoli prædicatióne docuísti: da nobis quǽsumus; ut cujus coṁemoratiónem cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus.

Postea S. Priscæ Virg. et Mart.

Ant. Símile est regnum cœlórum hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas; invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio. Da quǽsumus. 545.

In II. Vesperis.

Hymnus ut in I. Vesp. 544.

℣. Elégit te Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Ad Magnif. Ant. Dum esset suṁus Póntifex, terréna non métuit, sed ad cœléstia regna gloriósus migrávit.

Postea fit commem. S. Pauli, ut supra in Laudibus.

Deinde S. Canuti Regis et Mart. necnon Ss. Marii et Soc. Mart.

Die 19. Januarii.

S. Canuti Regis et Mart.

Semidupl. ad libitum.

Si venerit in Dominica, vel in die infra aliquam Octavam, omittitur.

Omnia de Comm. unius Mart. [27] præter sequ.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Deus, qui ad illustrándam Ecclésiam tuam, beátum Canútum regem martýrii palma et gloriósis miráculis decoráre dignátus es: concéde propítius; ut, sicut ipse Domínicæ passiónis imitátor fuit, ita nos per ejus vestígia gradiéntes, ad gaúdia sempitérna perveníre mereámur. Per eúmdem Dóminum.

Pro comem. Ss. Marii, Marthæ, Audifacis et Abachum Mart.

Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Lætámini in Dño, et exsultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Oratio.

Exaúdi Dómine pópulum tuum cum sanctórum tuórum patrocínio supplicántem: ut et temporális vitæ nos tríbuas pace gaudére; et ætérnæ reperíre subsídium. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Canútus quartus, Suenónis Esthrítii Danórum regis fílius, fide, pietáte et morum honestáte conspícuus, exímiæ sanctitátis a téneris annis spécimen dedit. Patérnum sceptrum summa ómnium acclamatióne adéptus, religióni promovéndæ sédulo incúmbere, ecclésias redítibus augére, et pretiósa supelléctili ornáre cœpit. Tum zelo propagándæ fídei succénsus, bárbara regna justo certámine aggréssus, devíctas subditásque natiónes christiánæ legi subjugávit. Victóriis autem plúrimis gloriósus, et divítiis auctus, regále diadéma ad Christi crucifíxi pedes abjécit, se et regnum illi subjíciens, qui Rex regum est, et Dóminus dominántium. Corpus suum jejúniis, cilíciis et flagéllis castigávit. In oratióne et contemplatióne assíduus, erga paúperes profúsus, erga omnes benéficus semper fuit: nec umquam a justítiæ

divinæque legis sémita defléxit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam: et in vínculis non derelíquit eum. Et dedit illi.

Lectio v.

His aliísque virtútibus imbútus, ad suprémum perfectiónis ápicem sanctus rex properábat. Accidit autem ut Angliæ regnum a Wilhélmo Normannórum duce, formidábili exércitu invaderétur. Anglis vero, Danórum opem implorántibus, cum succúrrere rex decrevísset, belli expeditiónem Oláo fratri commísit. Qui regnándi cupiditáte illéctus, arma vertit in regis perníciem, milítibus et pópulo contra illum concitátis. Nec defuérunt rebellióni foménta. Cum enim rex, éditis légibus, décimas ecclésiis solvi, Dei et Ecclésiæ præcépta servári, transgressóres puníri sanxísset, pleríque pervérsi ac sceleráti hómines exacerbáti, primum quidem tumultuári, tum plebem commovére, ac tandem sanctíssimo regi necem molíri cœpérunt.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

Lectio vi.

Sciens ígitur rex, futurórum præscius, mortem sibi propter justítiam imminére; ea prænuntiáta, ad ecclésiam sancti Albáni Mártyris Othóniæ, tamquam ad locum certáminis, proféctus est: et sacraméntis munítus, agónem suum Dómino com̃endábat. Mox ibi advéniens conjuratórum multitúdo, ecclésiæ ignem admovére, fores confríngere et in eam irrúmpere tentárunt. Quod cum perfícere non possent, ad fenéstras accedéntes, saxa et sagíttas in sanctum regem, flexis génibus pro inimícis orántem, magno ímpetu juculári non cessárunt: donec lápidum et telórum íctibus, ac tandem láncea confóssus, glorióso martýrio, ante altáre exténsis bráchiis procúmbens, coronátus est, sedénte in apostólico throno Gregório séptimo. Multis póstea miráculis Mártyrem suum illustrávit Deus. Nam

gravi penúria et divérsis calamitátibus oppréssa Dánia, patráti sacrilégii pœnas luit. Plures étiam váriis languóribus afflícti, ad ejus túmulum remédium et incolumitátem consecúti sunt. Cumque regína sacrum ejus corpus noctu clam surrípere, et álio transférre conarétur, emísso cœlitus ingénti splendóre pertérrita, a propósito cessávit.

℟. Stola jucunditátis. [35]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Si quis vult. de eodem Communi 2. loco. [42]

Pro Ss. Mario et Sociis Mart.

Lectio ix.

Márius Persa, nóbili loco natus, cum Martha cónjuge pari nobilitáte, et duóbus fíliis Audíface et Abachum, Romam venit Claúdio imperatóre, ut Mártyrum sepúlchra venerarétur. Ibi Christiános in víncula conjéctos fovébant, et ópera ac facultátibus suis sustentábant, et sanctórum córpora sepeliébant. Quamóbrem comprehénsi omnes, cum nec impiórum minis, nec terróre commoveréntur, ut diis sacrificárent; primum fústibus debilitáti, deínde fúnibus attrácti, tum admótis candéntibus láminis combústi, et úngulis férreis excarnificáti sunt. Postrémo præcísis mánibus, et ad collum alligátis, ducti per médiam urbem, via Cornélia ad tértium décimum ab Urbe milliárium, in eum locum, qui Nymphe dicebátur, necántur: ac primum Martha, quæ virum ac fílios ad supplícia pro Jesu Christi fide constánter perferénda, veheménter fúerat cohortáta: mox céteris in eádem arenária cervíces abscindúntur, eorúmque córpora conjiciúntur in ignem. Quæ semiústa, Felícitas matróna Romána nóbilis, colligénda, et in suo prædio sepeliénda curávit.

Te Deum laudámus. 18.

In Laudibus pro commem. Ss. Marii et Soc. Mart.

Ant. Vestri capílli cápitis omnes numeráti sunt: nolíte timére: multis passéribus melióres estis vos.

℣. Exsultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Oratio. Exaúdi. 551.

Vesp. de sequ. cum commem. præced.

Die 20. Januarii.

Ss. Fabiani Papæ et Sebastiani Mart.

Duplex.

Omnia de Communi plurim. Mart. [45] præter sequ.

Oratio.

Infirmitátem nostram réspice, omnípotens Deus: et quia pondus própriæ actiónis gravat, beatórum Mártyrum tuórum Fabiáni et Sebastiáni intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum nostrum.

Et fit commem. præc.

Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Deus, qui. 551.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Fabiánus Románus a Maximíno usque ad Décium regens Ecclésiam, septem diáconis regiónes divísit, qui paúperum curam habérent. Tótidem subdiáconos creávit, qui res gestas Mártyrum a septem notáriis scriptas collígerent. Idem státuit, ut quotánnis féria quinta in Cœna Dómini, vétere combústo, chrisma renovarétur. Dénique décimo tértio Kaléndas Februárii in persecutióne Décii martýrio coronátus, in cœmetério Callísti via Appia sepelítur, cum sedísset annos quíndecim, dies quátuor. Hic fecit ordinatiónes quinque mense Decémbri, quibus creávit presbýteros vigínti duos, diáconos septem, epíscopos per divérsa loca úndecim.

℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illǽsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida, et in Mari rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra.

Lectio v.

Sebastiánus ex patre Narbonénsi, matre Mediolanénsi natus, ob géneris nobilitátem et virtútem Diocletiáno carus fuit; dux primæ cohórtis, Christiános, quorum fidem clam colébat, ópera et facultátibus adjuvábat; et qui ex eis tormentórum vim reformidáre videbántur, cohortatióne sic confirmábat, ut pro Jesu Christo multi se ultro tortóribus offérrent. In illis fuére Marcus et Marcelliánus fratres, qui Romæ in custódia erant apud Nicóstratum: cujus

uxor Zoë vocem, quam amíserat, Sebastiáni oratióne recuperávit. Quibus Diocletiáno delátis, Sebastiánum accérsit, et veheméntius objurgátum ómnibus artifíciis a Christi fide conátur avértere. Sed cum nihil nec pollicéndo, nec terréndo profíceret, ad palum alligátum sagíttis confígi jubet.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut hærédes fíerent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut hærédes.

Lectio vi.

Quem ómnium opinióne mórtuum noctu sancta múlier Iréne sepeliéndi grátia jussit auférri: sed vivum repértum domi suæ curávit. Itaque paulo post confirmáta valetúdine, Diocletiáno óbviam factus, ejus impietátem libérius accusávit. Cujus aspéctu cum ille primum obstupuísset, quod mórtuum créderet; rei novitáte, et acri Sebastiáni reprehensióne excandéscens, eum támdiu virgis cædi imperávit, donec ánimam Deo rédderet. Ejus corpus in cloácam dejéctum Lucína a Sebastiáno in somnis admónita, ubi esset, et quo loco humári vellet, ad Catacúmbas sepelívit, ubi sancti Sebastiáni nómine célebris ecclésia est ædificáta.

℟. Tamquam aurum. [52]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Descéndens Jesus. de eodem Comm. 2. loco. [60]

Vesp. a Capit. de sequ. cum commem. præc.

Die 21. Januarii.

S. Agnetis Virg. et Mart.

Duplex.

Quando I. Vesp. dicendæ sunt integræ, Ant. erunt de Laud. Psalmi ut in I. Vesp. Apost. [2] Capitulum et Hymnus ut ad Laudes. 564.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Ad Magnif. Ant. Beáta Agnes in médio flam̃árum expánsis mánibus orábat: Te déprecor omnípotens, adoránde, colénde, Pater metuénde, quia per sanctum Fílium tuum evási minas sacrílegi tyránni, et carnis spurcítias im̃aculáto calle transívi: et ecce vénio ad te, quem amávi, quem quæsívi, quem semper optávi.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui infírma mun-

di éligis, ut fórtia quæque confúndas: concéde propítius; ut, qui beátæ Agnétis Vírginis et Mártyris tuæ solémnia cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus. Per Dóminum.

Deinde fit commem. præc.

Ant. Gaudent in cœlis ánimæ sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti: et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ídeo cum Christo exsúltant sine fine.

℣. Exsultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Oratio. Infirmitátem. 554.

Ad Matutinum.

Invit. Regem Vírginum Dñm * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus.

Hymnus.

Vírginis Proles, Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo;
Vírginis partos cánimus decóra
Morte triúmphos.

Hæc enim palmæ dúplicis beáta
Sorte, dum gestit frágilem domáre
Córporis sexum, dómuit cruéntum
Cæde tyránnum.

Unde nec mortem, nec amíca mortis
Mille pœnárum génera expavéscens,
Sánguine effúso méruit serénum
Scándere cœlum.

Hujus orátu Deus alme nobis
Débitas pœnas scélerum remítte;
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.

Sit decus Patri, genitǽque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Discéde a me pábulum mortis, quia jam ab álio amatóre prævénta sum.

Psalmi de Communi unius Martyris. [28]

Ant. Déxteram meam et collum meum cinxit lapídibus pretiósis, trádidit aúribus meis inæstimábiles margarítas.

Ant. Pósuit signum in fáciem meam, ut nullum præter eum amatórem admíttam.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. Cap. 51.

Confitébor tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum Salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne, a láqueo linguæ iníquæ, et a lábiis operántium mendácium, et in conspéctu astántium factus es mihi adjútor. Et liberásti me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de portis tribulatiónum, quæ circumdedérunt me: a pressúra flammæ, quæ circúmdedit me, et in médio ignis non sum æstuáta: de altitúdine ventris ínferi, et a lingua coinquináta, et a verbo mendácii, a rege iníquo, et a lingua injústa.

℟. Diem festum sacratíssimæ Vírginis celebrémus, quáliter passa sit beáta Agnes ad memóriam revocémus: tertiodécimo ætátis suæ anno mortem pérdidit, et vitam invénit: * Quia solum vitæ diléxit auctórem. ℣. Infántia quidem computabátur in annis, sed erat senéctus mentis imménsa. Quia solum.

Lectio ii.

Laudábit usque ad mortem ánima mea Dóminum, et vita mea appropínquans erat in inférno deórsum. Circumdedérunt me úndique, et non erat qui adjuváret. Respíciens eram ad adjutórium hóminum, et non erat. Memoráta sum misericórdiæ tuæ Dómine, et operatiónis tuæ, quæ a sæculo sunt: quóniam éruis sustinéntes te Dómine, et líberas eos de mánibus géntium.

℟. Déxteram meam et collum meum cinxit lapídibus pretiósis, trádidit aúribus meis inæstimábiles margarítas: * Et circúmdedit me vernántibus atque coruscántibus gemmis. ℣. Pósuit signum in fáciem meam, ut nullum præter eum amatórem admíttam. Et circúmdedit me.

Lectio iii.

Exaltásti super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecáta sum. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório. Laudábo nomen

tuum assídue, et collaudábo illud in confessióne, et exaudíta est orátio mea. Et liberásti me de perditióne, et eripuísti me de témpore iníquo. Proptérea confitébor, et laudem dicam tibi, et benedícam nómini Dómini.

℟. Amo Christum, in cujus thálamum introíbo, cujus mater virgo est, cujus pater féminam nescit, cujus mihi órgana modulátis vócibus cantant: * Quem cum amávero, casta sum; cum tetígero, munda sum; cum accépero, virgo sum. ℣. Annulo fídei suæ subarrhávit me, et imménsis monílibus ornávit me. Quem cum. Glória Patri. Quem cum.

In II. Nocturno.

Ant. Induit me Dóminus cýclade auro texta, et imménsis monílibus ornávit me.

Psalmi de Communi unius Martyris. [31]

Ant. Mel et lac ex ejus ore suscépi, et sanguis ejus ornávit genas meas.

Ant. Ipsi soli servo fidem, ipsi me tota devotióne commítto.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ex libro S. Ambrósii Epíscopi de Virgínibus.

Lib. 1. post Init.

Lectio iv.

Hódie natális est Vírginis, integritátem sequámur. Natális est Mártyris, hóstias immolémus. Natális est sanctæ Agnétis, miréntur viri, non despérent párvuli, stúpeant nuptæ, imiténtur innúptæ. Sed quid dignum ea loqui póssumus, cujus ne nomen quidem vácuum laudis est? Devótio supra ætátem, virtus supra natúram: ut mihi videátur non hóminis habuísse nomen, sed oráculum Mártyris, quod indicávit quid esset futúra. Nomen Vírginis, títulus est pudóris. Appellábo Mártyrem: prædicávi satis. Prolíxa laudátio est, quæ non quæritur, sed tenétur. Nemo est laudabílior, quam qui ab ómnibus laudári potest. Quot hómines, tot præcónes, qui Mártyrem prædicant, dum loquúntur.

℟. Induit me Dóminus vestiménto salútis, et induménto lætítiæ circúmdedit me: * Et tamquam sponsam decorávit me coróna. ℣. Trádidit áuribus meis inæstimábiles margarítas, circúmdedit me vernánti-

bus atque coruscántibus gemmis. Et tamquam.

Lectio v.

Hæc trédecim annórum martýrium fecísse tráditur. Quo detestabílior crudélitas, quæ nec minúsculæ pepércit ætáti: imo magna vis fídei, quæ étiam ab illa testimónium invénit ætáte. Fuítne in illo corpúsculo vúlneri locus? Et quæ non hábuit quo ferrum recíperet, hábuit quo ferrum vínceret. Hæc inter cruéntas carníficum impávida manus, hæc stridéntium grávibus immóbilis tráctibus catenárum, nunc furéntis mucróni mílitis totum offérre corpus, mori adhuc néscia, sed paráta, vel si ad aras invíta raperétur, téndere Christo inter ignes manus, atque in ipsis sacrílegis focis trophǽum Dómini signáre victóris: nunc ferrátis colla manúsque ambas insérere néxibus. Sed nullus tam tenúia membra póterat nexus inclúdere. Novum martýrii genus. Nondum idónea pœnæ, et jam matúra victóriæ: certáre diffícilis, fácilis coronári: magistérium virtútis implévit, quæ præjudícium vehébat ætátis.

℟. Mel et lac ex ejus ore suscépi, * Et sanguis ejus ornávit genas meas. ℣. Osténdit mihi thesaúros incomparábiles, quos mihi se datúrum repromísit. Et.

Lectio vi.

Non sic ad thálamum nupta properáret, ut ad supplícii locum, læta succéssu, gradu festína virgo procéssit. Flere omnes, ipsa sine fletu. Mirári pleríque, quod tam fácile vitæ suæ pródiga, quam nondum haúserat, jam quasi perfúncta donáret. Stupére univérsi, quod jam divinitátis testis exsísteret, quæ adhuc árbitra sui per ætátem esse non posset. Quanto terróre egit cárnifex ut timerétur, quantis blandítiis ut suadéret, quantórum vota, ut sibi ad núptias proveníret? At illa: Et hæc sponsi injúria est, inquit, exspectáre placitúram. Qui me sibi prior elégit, accípiet: quid percússor moráris? Péreat corpus, quod amári potest óculis, quibus nolo. Stetit, orávit, cervícem infléxit. Cérneres trepidáre carníficem, quasi ipse addíctus fuísset, trémere percussóris déxteram, pallére ora aliéno timéntis perículo, cum puélla non timéret suo. Habétis ígitur in una hóstia duplex

martýrium, pudóris et religiónis. Et virgo permánsit, et martýrium obtínuit.

℟. Jam corpus ejus córpori meo sociátum est, et sanguis ejus ornávit genas meas: * Cujus mater virgo est, cujus pater féminam nescit. ℣. Ipsi sum desponsáta, cui Angeli sérviunt, cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur. Cujus. Glória Patri. Cujus.

In III. Nocturno.

Ant. Cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur, ipsi soli servo fidem.

Psalmus 14.

Dómine quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur, ipsi soli servo fidem.

Ant. Christus circúmdedit me vernántibus atque coruscántibus gemmis pretiósis.

Psalmus 44.

Eructávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ filiis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime,

Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum Regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto: * circúmdata varietáte.

Audi fília, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur: omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fímbriis aúreis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exsultatióne: * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum: * et in sæculum sæculi.

Ant. Christus circúmdedit me vernántibus atque coruscántibus gemmis pretiósis.

Ant. Ipsi sum desponsáta, cui Angeli sérviunt, cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * aúferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confrínget arma: * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Ipsi sum desponsáta, cui Angeli sérviunt, cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 25.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus: quæ accipiéntes lámpades suas, exiérunt óbviam sponso et sponsæ. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Hom. 12. in Evang.

Sæpe vos, fratres caríssimi, admóneo prava ópera fúgere, mundi hujus inquinaménta devitáre: sed hodiérna sancti Evangélii lectióne compéllor dícere, ut et bona quæ ágitis, cum magna cautéla teneátis: ne per hoc quod a vobis rectum géritur, favor aut grátia humána requirátur: ne appetítus laudis subrépat, et quod foris osténditur, intus a mercéde vacuétur. Ecce enim Redemptóris voce decem vírgines, et omnes dicúntur vírgines, et tamen intra beatitúdinis jánuam non omnes sunt recéptæ: quia eárum quædam, dum de virginitáte sua glóriam foris éxpetunt, in vasis suis óleum habére noluérunt.

℟. Ipsi sum desponsáta, cui Angeli sérviunt, cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur: * Ipsi soli servo fidem, ipsi me tota devotióne comítto. ℣. Déxteram meam et collum meum cinxit lapídibus pretiósis: trádidit aúribus meis inæstimábiles margarítas. Ipsi soli.

Lectio viii.

Sed prius quæréndum nobis est, quid sit regnum cœlórum, aut cur decem virgínibus comparétur, quæ étiam vírgines prudéntes et fátuæ dicántur. Dum enim cœlórum regnum constat, quia reprobórum nullus ingréditur, étiam fátuis virgínibus cur símile esse perhibétur? Sed sciéndum no-

bis est, quod sæpe in sacro elóquio regnum cœlórum præséntis témporis Ecclésia dícitur. De quo álio in loco Dóminus dicit: Mittet Fílius hóminis Angelos suos, et cólligent de regno ejus ómnia scándala. Neque enim in illo regno beatitúdinis, in quo pax summa est, inveníri scándala póterunt, quæ colligántur.
℟. Omnípotens, adoránde, colénde, treménde, benedíco te: * Quia per Fílium tuum unigénitum evási minas hóminum impiórum, et spurcítias diáboli impollúto calle transívi. ℣. Te confíteor lábiis, te corde, te totis viscéribus concupísco. Quia. Glória Patri. Quia.

Lectio ix.

In quinque autem córporis sénsibus unusquísque subsístit. Geminátus autem quinárius denárium pérficit. Et quia ex utróque sexu fidélium multitúdo collígitur, sancta Ecclésia decem virgínibus símilis esse denuntiátur. In qua quia mali cum bonis, et réprobi cum eléctis admíxti sunt, recte símilis virgínibus prudéntibus et fátuis esse perhibétur. Sunt namque pleríque continéntes, qui ab appetítu se exterióri custódiunt, et spe ad interióra rapiúntur, carnem mácerant, et toto desidério ad supérnam pátriam anhélant, ætérna præmia éxpetunt, pro labóribus suis recípere laudes humánas nolunt. Hi nimírum glóriam suam non in ore hóminum ponunt, sed intra consciéntiam cóntegunt. Et sunt pleríque, qui corpus per abstinéntiam afflígunt, sed de ipsa sua abstinéntia humános favóres éxpetunt.
Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Ingréssa Agnes * turpitúdinis locum, Angelum Dómini præparátum invénit.
Ps. Dóminus regnávit. 19.
2. Mecum enim hábeo * custódem córporis mei, Angelum Dómini.
3. Annulo suo * subarrhávit me Dóminus meus Jesus Christus, et tamquam sponsam decorávit me coróna.
4. Benedíco te * Pater Dómini mei Jesu Christi, quia per Fílium tuum ignis exstínctus est a látere meo.
5. Congaudéte mecum, * et congratulámini, quia cum his ómnibus lúcidas sedes accépi.

Capitulum. Eccli. 51.

Confitébor tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum Salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi et liberásti corpus meum a perditióne.

Hymnus.

Jesu, coróna Vírginum,
Quem mater illa cóncipit,
Quæ sola Virgo párturit:
Hæc vota clemens áccipe.

Qui pergis inter lília,
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decórus glória,
Sponsísque reddens prǽmia.

Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque laúdibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.

Te deprecámur súpplices;
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sǽcula.
Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Bened. Ant. Ecce quod concupívi, jam vídeo: quod sperávi, jam téneo: ipsi sum juncta in cœlis, quem in terris pósita, tota devotióne diléxi.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui infírma mundi éligis, ut fórtia quæque confúndas: concéde propítius; ut, qui beátæ Agnétis Vírginis et Mártyris tuæ solémnia cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus. Per Dóminum.

Ad Tertiam.

Capitulum. Eccli. 51.

Confitébor tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum Salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi et liberásti corpus meum a perditióne.

℟. br. Spécie tua * Et pulchritúdine tua. Spécie tua. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam.

Capitulum. Eccli. 51.

Liberásti me secúndum multitúdinem miseri-

córdiæ nóminis tui a rugiéntibus, præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de multis tribulatiónibus quæ circumdedérunt me.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit eam. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam.

Capitulum. Eccli. 51.

Laudábit usque ad mortem ánima mea Dóminum, quóniam éruis sustinéntes te, et líberas eos de manu angústiæ, Dómine Deus noster.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

In II. Vesperis.

Ant. et Capit. de Laud. 563. Psalmi de Dominica 141. et loco ultimi, Ps. Lauda Jerúsalem. 163.

Hymnus. Jesu coróna Vírginum. 564.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnif. Ant. Stans beáta Agnes in médio flammæ, expánsis mánibus orábat ad Dóminum: Omnípotens, adoránde, colénde, treménde, benedíco te, et glorífico nomen tuum in ætérnum.

Deinde fit commem. sequ.

Die 22. Januarii.

Ss. Vincentii et Anastasii Martyrum.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurimorum Mart. [45] præter sequ.

Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Lætámini in Dómino, et exsultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Oratio.

Adésto Dómine supplicatiónibus nostris: ut, qui ex iniquitáte nostra reos nos esse cognóscimus, beatórum Mártyrum tuórum Vincéntii et Anastásii intercessióne liberémur. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Vincéntius Oscæ in Hispánia citerióre natus, a prima ætáte stúdiis déditus, sacras lítteras a Valério Cæsaraugustáno epíscopo dídicit: cujus étiam partes suscépit prædicándi Evangélium, quod epíscopus, propter linguæ impediméntum, prædicatiónis offício fungi non póterat. Ea re ad Daciánum, provínciæ a Diocletiáno et Maximiáno præpósitum, deláta, Vincéntius Cæsaraugústæ comprehénditur, et vinctus ad Daciánum Valéntiam addúcitur. Ubi verbéribus et equúleo tortus, multis præséntibus, cum nulla aut tormentórum vi, aut acerbitáte, vel lenitáte verbórum a propósito deterréri posset; in cratícula impósitus, prunis ardéntibus suppósitis, ac férreis únguibus excarnificátus, candentibúsque láminis exústus, íterum dúcitur in cárcerem stratum testáceis fragméntis, ut ejus nudum corpus, somno oppréssum, a subjéctis étiam testárum acúleis torquerétur.

℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illǽsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida: et in Mari rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra.

Lectio v.

Verum, illo in tenebricósa inclúso custódia, claríssimus splendor obórtus totum cárcerem illustrávit; quæ lux cum summa admiratióne omnes, qui áderant, affecísset; res a custóde cárceris ad Daciánum defértur. Qui edúctum in molli cúlcitra cóllocat: et quem cruciátibus in suam senténtiam tráhere non póterat, delíciis perdúcere conátur. Sed invíctus Vincéntii ánimus Jesu Christi fide speque munítus vicit ómnia: et ignis, ferri, tortórum immanitáte superáta, victor ad cœléstem martýrii corónam advolávit, undécimo Kaléndas Februárii. Cujus corpus, cum projéctum esset inhumátum, corvus et a volúcribus et a lupo únguibus, rostro, alis mirabíliter defféndit. Qua re cógnita, Daciánus illud in altum mare demérgi jubet:

sed inde étiam divínitus ejéctum ad littus, Christiáni sepéliunt.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine, * Ut hærédes fíerent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut hærédes.

Lectio vi.

Anastásius Persa, mónachus, Heraclío imperatóre, cum sanctam Jerosolymórum terram visitásset, ad Cæsaréam Palæstínæ pro Christi religióne víncula et vérbera constánter perpéssus est. Mox a Persis ob eámdem causam váriis cruciátibus afféctus, a rege Chósroa una cum septuagínta áliis Christiánis secúri percútitur. Cujus relíquiæ primum Jerosólymam ad monastérium, in quo monásticam vitam proféssus erat, deínde Romam delátæ, collocátæ sunt in monastério ad Aquas Sálvias.

℟. Tamquam. [52]

In III. Nocturno Homilia in Evangel. Cum audiéritis. de eodem Comm. 1. loco. [55]

Vesperæ a Capit. de sequ. comm. præced. et S. Emerentianæ Virg. et Mart.

Die 23. Januarii.

S. Raymundi de Peñafort Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. [88] præter sequ. (m. t. v.)

Oratio.

Deus, qui beátum Raymúndum pœniténtiæ sacraménti insígnem minístrum elegísti, et per maris undas mirabíliter traduxísti: concéde; ut ejus intercessióne dignos pœniténtiæ fructus fácere, et ad ætérnæ salútis portum perveníre valeámus. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit comm. præced.

Ant. Gaudent in cœlis ánimæ sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti: et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ídeo cum Christo exsúltant sine fine.

℣. Exsultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Oratio ut supra. 565.

Postea S. Emerentianæ Virg. et Mart.

Ant. Veni sponsa Christi: áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Oratio.

Indulgéntiam nobis, quǽsumus Dómine, beáta Emerentiána Virgo et Martyr implóret: quæ tibi grata semper éxstitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dñm.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Beátus Raymúndus Barcinonénsis, ex nóbili família de Péñafort, christiánæ religiónis rudiméntis imbútus, adhuc párvulus exímia ánimi et córporis índole màgnum áliquid porténdere visus est. Nam adoléscens humanióres lítteras in pátria proféssus, Bonóniam se cóntulit, ubi pietátis offíciis, ac pontifício civilíque juri sédulo incúmbens, et doctóris laúrea insignítus, ibídem sacros cánones magna cum hóminum admiratióne est interpretátus. Ejus virtútum fama percrebrescénte, Berengárius Barcinonénsis epíscopus, cum Roma suam ad ecclésiam redíret, eum conveniéndi causa Bonóniam iter instítuit, et tandem sum̃is précibus, ut secum in pátriam reverterétur, obtínuit. Mox ejúsdem ecclésiæ canonicátu et præpositúra ornátus, univérso clero et pópulo, integritáte, modéstia, doctrína, et morum suavitáte præfúlsit, ac Deíparæ Vírginis, quam singulári pietátis afféctu venerabátur, honórem et cultum semper pro víribus auxit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Annum círciter quintum supra quadragésimum agens, in órdine fratrum Prædicatórum solémni emíssa professióne, ut novus miles, in omni virtútum génere, sed præcípue in caritáte erga egénos, et máxime captívos ab infidélibus deténtos, se exércuit. Unde cum ejus hortátu sanctus Petrus Noláscus (cujus ipse confessiónes audiébat) suas opes piíssimo huic óperi conférret, tum eídem, tum beáto Raymúndo, et Jacóbo primo Aragóniæ regi appárens beatíssima Vírgo, gratíssimum sibi, et unigénito Fílio suo fore dixit, si in suum ho-

nórem institueretúr ordo religiosórum, quibus captívos ex infidélium tyránnide liberándi cura incúmberet. Quare collátis inter se consíliis, órdinem beátæ Maríæ de Mercéde Redemptiónis Captivórum fundavérunt: cui beátus Raymúndus certas vivéndi leges præscrípsit ad ejúsdem órdinis vocatiónem accommodatíssimas: quarum approbatiónem áliquot post annos a Gregório nono impetrávit, et dictum sanctum Petrum primum Generálem órdinis magístrum suis ipse mánibus hábitu eódem indútum creávit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Ab eódem Gregório Romam accersítus, et capelláni, ac pœnitentiárii, et confessárii sui múnere decorátus, ejúsdem jussu Romanórum Pontíficum decréta, in divérsis concíliis et epístolis sparsa, in unum Decretálium volúmen redégit. Archiepiscopátum Tarraconénsem ab ipso Pontífice sibi oblátum constantíssime recusávit, et totíus órdinis Prædicatórum generále magistérium, quod per biénnium sanctíssime administráverat, sponte dimísit. Jacóbo Aragóniæ regi sacræ Inquisitiónis offícii suis in regnis instituéndi auctor fuit. Multa patrávit mirácula, inter quæ illud claríssimum, quod ex ínsula Baleári Majóri Barcinónem reversúrus, strato super aquas pállio, centum sexagínta milliária sex horis confécerit, et suum cœnóbium jánuis clausis fúerit ingréssus. Tandem prope centenárius, virtútibus et méritis cumulátus, obdormívit in Dómino, anno salútis millésimo ducentésimo septuagésimo quinto. Quem Clemens octávus in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Iste homo. [95]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi. de eodem Communi 1. loco. [97]

Pro S. Emerentiana.

Lectio ix.

Emerentiána virgo Romána, collactánea beátæ Agnétis, adhuc catechúmena, fide et caritáte flagrans, furéntes in Christiános idolórum cultóres cum veheméntius accusá-

ret, a concitáta multitúdine lapídibus óbruta est. Quæ in cruciátibus orans ad sepúlchrum sanctæ Agnétis, próprio sánguine, quem pro Christo constánter effúdit, baptizáta, ánimam Deo réddidit.

Te Deum laudámus. 18.

In Laud. fit commem. S. Emerentianæ.

Ant. Símile est regnum cœlórum hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio ut supra. 568.

Vesp. de sequ. comm. præc.

Die 24. Januarii.

S. Timothei Ep. et Mart.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. [27], præter sequ.

Oratio.

Infirmitátem nostram réspice, omnípotens Deus: et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Timóthei Mártyris tui atque Pontíficis intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dñm.

Deinde fit commem. S. Raymundi.

Ant. Hic vir despíciens mundum, et terréna triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio ut supra. 567.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Timótheus, Lystris in Lycaónia natus ex patre Gentíli, et matre Judǽa, christiánam colébat religiónem, cum in ea loca venit Paulus Apóstolus. Qui fama commótus, quæ de Timóthei sanctitáte percrebúerat, ipsum adhíbuit sócium suæ peregrinatiónis: sed propter Judǽos, qui se ad Christum convérterant, sciéntes Timóthei patrem esse Gentílem, eum circumcídit. Cum ígitur ambo Ephesum veníssent, ibi ordinátus est epíscopus ab Apóstolo, ut eam ecclésiam gubernáret.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. Et.

Lectio v.

Ad quem Apóstolus duas epístolas scripsit, álteram Laodicéa, álteram Roma: quibus in pastorális offícii cura confirmátus, cum sacrifícium, quod uni Deo debétur, fíeri dæmonum simulácris, ferre non posset; pópulum Ephesínum, Diánæ in ejus celebritáte immolántem, ab illa impietáte removére conátus, lapídibus óbrutus est: ac pene mórtuus, a Christiánis eréptus, et in montem óppido vicínum delátus, nono Kaléndas Februárii obdormívit in Dómino.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 44. de Sanctis.

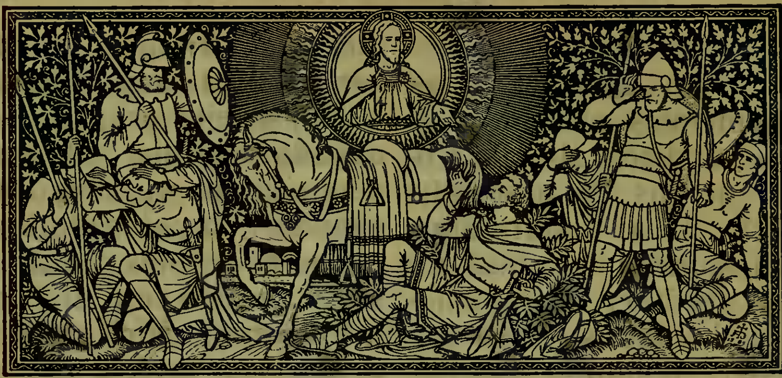
Lectio vi.

Triumphális beáti Mártyris Timóthei dies hódie nobis anniversária celebritáte recúrrit: cujus glorificatióni sicut congaúdet Ecclésia, sic ejus propónit sequénda vestígia. Si enim compátimur, et conglorificábimur. In cujus glorióso agóne duo nobis præcípue considerânda sunt: induráta vidélicet tortóris sævítia, et Mártyris invícta patiéntia. Sævítia tortóris, ut eam detestémur: patiéntia Mártyris, ut eam imitémur. Audi Psalmístam advérsus malítiam increpántem: Noli æmulári in malignántibus: quóniam tamquam fœnum velóciter aréscent. Quod autem advérsus malignántes patiéntia exhibénda sit, audi Apóstolum suadéntem: Patiéntia vobis necessária est, ut reportétis promissiónes.

℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus: * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et. Glória Patri. Et.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Si quis venit. de eodem Communi 1. loco. [36]

Vesperæ de sequ. cum commem. ut infra.

Die 25. Januarii.

In Conversione Sancti Pauli Apostoli.

Duplex majus.

In I. Vesperis.

Ant. et Cap. de Laudibus. 576. Psalmi ut in I. Vesp. de Comm. Apost. [2]

Hymnus.

Egrégie Doctor Paule mores ínstrue,
Et nostra tecum péctora in cœlum trahe:
Veláta dum merídiem cernat fides,
Et solis instar sola regnet cáritas.

Sit Trinitáti sempitérna glória,
Honor, potéstas, atque jubilátio,
In unitáte, quæ gubérnat ómnia,
Per univérsa æternitátis sǽcula. Amen.

℣. Tu es vas electiónis sancte Paule Apóstole. ℟. Prædicátor veritátis in univérso mundo.

Ad Magnif. Ant. Vade Ananía, et quære Saulum: ecce enim orat: quia vas electiónis est mihi, ut portet nomen meum coram Géntibus, et régibus, et fíliis Israël.

Oratio ut in Laud. 577.

Et fit commem. S. Petri. ibid. Deinde fit comm. S. Timothei.

Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Infirmitátem. 570.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Laudémus Deum nostrum, * In conversióne Doctóris Géntium.

Ps. Veníte, exsultémus.

Hymnus. Egrégie Doctor Paule. ut supra.

In I. Nocturno.

Ant. Qui operátus est Petro in apostolátum, operátus est et mihi inter Gentes: et cognovérunt grátiam, quæ data est mihi a Christo Dómino.

Psalmi trium Nocturn. ut in Communi Apostolorum. [5]

Ant. Scio cui crédidi, et certus sum, quia potens est depósitum meum serváre in illum diem justus judex.

Ant. Mihi vívere Christus est, et mori lucrum: gloriári me opórtet in cruce Dómini nostri Jesu Christi.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

De Actibus Apostolórum.

Lectio i. Cap. 9.

Saulus adhuc spirans minárum, et cædis in discípulos Dómini, accéssit ad príncipem sacerdótum, et pétiit ab eo epístolas in Damáscum ad synagógas: ut si quos invenísset hujus viæ viros, ac mulíeres, vinctos perdúceret in Jerúsalem. Et cum iter fáceret, cóntigit ut appropinquáret Damásco: et súbito circumfúlsit eum lux de cœlo. Et cadens in terram audívit vocem dicéntem sibi: Saule, Saule, quid me perséqueris? Qui dixit: Quis es Dómine? Et ille: Ego sum Jesus, quem tu perséqueris. Durum est tibi contra stímulum calcitráre.

℟. Qui operátus est Petro in apostolátum, operátus est et mihi inter Gentes: * Et cognovérunt grátiam Dei, quæ data est mihi. ℣. Grátia Dei in me vácua non fuit, sed grátia ejus semper in me manet. Et cognovérunt.

Lectio ii.

Et tremens, ac stupens dixit: Dómine, quid me vis fácere? Et Dóminus ad eum: Surge, et ingrédere civitátem, et ibi dicétur tibi quid te opórteat fácere. Viri autem illi, qui comitabántur cum eo, stabant stupefácti, audiéntes quidem vocem, néminem autem vidéntes. Surréxit autem Saulus de terra, apertísque óculis nihil vidébat. Ad manus autem illum trahéntes, introduxérunt Damáscum. Et erat ibi tribus diébus non videns, et non manducávit, neque bibit.

℟. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi: * Ideóque repósita est mihi coróna justítiæ. ℣. Scio cui crédidi,

et certus sum quia potens est depósitum meum serváre in illum diem. Ideóque.

Lectio iii.

Erat autem quidam discípulus Damásci, nómine Ananías: et dixit ad illum in visu Dóminus: Ananía. At ille ait: Ecce ego, Dómine. Et Dóminus ad eum: Surge, et vade in vicum, qui vocátur Rectus: et quære in domo Judæ Saulum nómine Tarsénsem: ecce enim orat. (Et vidit virum Ananíam nómine, introëúntem, et imponéntem sibi manus ut visum recípiat.) Respóndit autem Ananías: Dómine, audívi a multis de viro hoc, quanta mala fécerit sanctis tuis in Jerúsalem: et hic habet potestátem a princípibus sacerdótum alligándi omnes, qui ínvocant nomen tuum. Dixit autem ad eum Dóminus: Vade, quóniam vas electiónis est mihi iste, ut portet nomen meum coram Géntibus, et régibus, et fíliis Israël. Ego enim osténdam illi quanta opórteat eum pro nómine meo pati.

℟. Repósita est mihi coróna justítiæ: * Quam reddet mihi Dóminus in illum diem justus judex. ℣. Scio cui crédidi, et certus sum quia potens est depósitum meum serváre in illum diem. Quam. Glória. Quam.

In II. Nocturno.

Ant. Tu es vas electiónis sancte Paule Apóstole, prædicátor veritátis in univérso mundo.

Ant. Magnus sanctus Paulus vas electiónis, vere digne est glorificándus, qui et méruit thronum duodécimum possidére.

Ant. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Sermone 14. de Sanctis.

Lectio iv.

Hódie de Actibus Apostolórum léctio hæc pronuntiáta est: ubi Paulus Apóstolus ex persecutóre Christianórum, annuntiátor factus est Christi. Prostrávit enim Christus persecutórem, ut fáceret Ecclésiæ doctórem: percútiens eum, et sanans: occídens, et vivíficans: occísus agnus a lupis, et fáciens agnos de lupis. Ita enim in præclára prophetía, cum Jacob Patriárcha benedíceret fíliis suis (præ-

séntes tangens, futúra prospíciens) prædíctum erat, quod in Paulo cóntigit. Erat autem Paulus, sicut ipse testátur, de tribu Bénjamin. Cum autem Jacob benedícens fílios suos, venísset ad benedicéndum Bénjamin, ait de illo: Bénjamin lupus rapax.

℟. Tu es vas electiónis sancte Paule Apóstole, prædicátor veritátis in univérso mundo: * Per quem omnes Gentes cognovérunt grátiam Dei. ℣. Intercéde pro nobis ad Deum, qui te elégit. Per quem.

Lectio v.

Quid ergo? lupus rapax semper? Absit; sed qui mane rapit prædam, ad vésperam dívidit escas. Hoc in Apóstolo Paulo implétum est, quia et de illo dictum erat. Jam, si placet, audiámus illum mane rapiéntem, ad vésperam escas dividéntem. Mane, et véspere pósita sunt pro eo, ac si dicerétur, prius, et póstea. Sic ergo accipiámus: Prius rápiet, póstea dívidet escas. Atténdite raptórem. Saulus, inquit, accéptis epístolis a princípibus sacerdótum, ibat, ut ubicúmque inveníret Christiános, ad sacerdótes attráheret et addúceret, útique puniéndos.

℟. Grátia Dei sum id quod sum: * Et grátia ejus in me vácua non fuit, sed semper in me manet. ℣. Qui operátus est Petro in apostolátum, operátus est et mihi inter Gentes. Et grátia.

Lectio vi.

Ibat spirans, et anhélans cædes; hoc est, mane rápiens. Nam et quando lapidátus est Stéphanus primus Martyr pro nómine Christi, evidéntius áderat et Saulus, et sic áderat lapidántibus, ut non ei sufficeret, si tantum suis mánibus lapidáret. Ut enim esset in ómnium lapidántium mánibus, ipse ómnium vestiménta servábat: magis sæviens omnes adjuvándo, quam suis mánibus lapidándo. Audívimus, mane rápiet: videámus ad vésperam quáliter dívidat escas. Voce Christi prostrátus de cœlo, et accípiens désuper interdíctum jam sæviéndi, cécidit in fáciem suam, prius prosternéndus, póstea erigéndus; prius percutiéndus, póstea sanándus.

℟. Saulus, qui et Paulus, magnus prædicátor, * A Deo confortátus convalescébat, et confundébat Judǽos. ℣. Osténdens quia hic est Christus Fílius Dei. A Deo. Glória. A Deo.

In III. Nocturno.

Ant. Saulus, qui et Paulus, magnus prædicátor, a Deo confortátus convalescébat, et confundébat Judǽos.

Ant. Ne magnitúdo revelatiónum extóllat me, datus est mihi stímulus carnis meæ, ángelus sátanæ, qui me colaphízet: propter quod ter Dóminum rogávi, ut auferrétur a me, et dixit mihi Dóminus: Súfficit tibi Paule grátia mea.

Ant. Repósita est mihi coróna justítiæ, quam reddet mihi Dóminus in illa die justus judex.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

In III. Nocturno Homilia in Evangel. Ecce nos relíquimus. de Comm. Apost. 2. loco. [22] cum ℟℟. sequ.

℟. vii. Sancte Paule Apóstole prædicátor veritátis, et Doctor Géntium, * Intercéde pro nobis ad Deum, qui te elégit, ut digni efficiámur grátia Dei. ℣. Tu es vas electiónis sancte Paule Apóstole prædicátor veritátis. Intercéde.

℟. viii. Damásci, præpósitus Gentis Arétæ regis vóluit me comprehéndere: * Et a frátribus per murum demíssus sum in sporta, * Et sic evási manus ejus in nómine Dómini. ℣. Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi scit quia non méntior. Et a frátribus. Glória Patri. Et sic.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Ego plantávi, * Apóllo rigávit, Deus autem increméntum dedit, allel.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Libénter gloriábor * in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Christi.

3. Grátia Dei * in me vácua non fuit, sed grátia ejus semper in me manet.

4. Damásci, præpósitus * Gentis Arétæ regis vóluit me comprehéndere: a frátribus per murum demíssus sum in sporta, et sic evási manus ejus in nómine Dñi.

5. Ter virgis cæsus sum, * semel lapidátus sum, ter naufrágium pértuli pro Christi nómine.

Capitulum. Act. 9.

Saulus adhuc spirans minárum, et cædis in discípulos Dómini, accéssit ad príncipem sacerdótum, et pétiit ab eo epístolas in Damáscum ad synagógas: ut si quos invenísset hujus viæ viros, ac mulíeres, vinctos perdúceret in Jerúsalem.

Hymnus.

Exsúltet orbis gaúdiis:
Cœlum resúltet laúdibus:
Apostolórum glóriam
Tellus et astra cóncinunt.

Vos sæculórum júdices,
Et vera mundi lúmina,
Votis precámur córdium:
Audíte voces súpplicum.

Qui templa cœli claúditis,
Serásque verbo sólvitis,
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.

Præcépta quorum prótinus
Languor salúsque séntiunt;
Sanáte mentes lánguidas:
Augéte nos virtútibus:

Ut, cum redíbit árbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gaúdii
Concédat esse cómpotes.

Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

℣. Tu es vas electiónis sancte Paule Apóstole. ℟. Prædicátor veritátis in univérso mundo.

Ad Bened. Ant. Vos qui secúti estis me, sedébitis super sedes, judicántes duódecim tribus Israël, dicit Dñs.

Oratio.

Deus, qui univérsum mundum beáti Pauli Apóstoli prædicatióne docuísti: da nobis, quæsumus; ut qui ejus hódie Conversiónem cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum nostrum.

Et fit commem. S. Petri.

Ant. Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum, tibi tráditæ sunt claves regni cœlórum.

℣. Tu es Petrus. ℟. Et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam.

Oratio.

Deus, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cœléstis, ligándi atque solvéndi pontifícium tradidísti: concéde; ut intercessiónis ejus auxílio, a peccatórum nostrórum néxibus liberémur: Qui vivis.

Ad Tertiam.

Capit. Saulus adhuc. 576.

℟. br. In omnem terram * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exívit. Glória Patri. In omnem.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Ad Sextam.

Capitulum. Act. 9. b.

Surréxit autem Saulus de terra, apertísque óculis nihil vidébat. Ad manus

autem illum trahéntes, introduxérunt Damáscum. Et erat ibi tribus diébus non videns, et non manducávit, neque bibit.

℟. br. Constítues eos príncipes * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui Dómine. Super. Glória Patri. Constítues.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Ad Nonam.

Capitulum. Act. 9. d.

Saulus autem multo magis convalescébat, et confundébat Judǽos, qui habitábant Damásci, affírmans quóniam hic est Christus.

℟. br. Nimis honoráti sunt * Amíci tui Deus. Nimis. ℣. Nimis confortátus est principátus eórum. Amíci. Glória Patri. Nimis.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

In II. Vesperis.

Ant. et Capit. de Laud. 576. Ps. ut in II. Vesp. de Comm. Apost. [17]

Hymnus et ℣. ut in primis Vesperis. 572.

Ad Magnif. Ant. Sancte Paule Apóstole, prædicátor veritátis, et Doctor Géntium, intercéde pro nobis ad Deum, qui te elégit.

Deinde fit com̃. S. Petri ut in Laud. et S. Polycarpi ut infra.

Die 26. Januarii.

S. Polycarpi Ep. et Mart.

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart. [27] præter sequ.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Polycárpi Mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Ex libro sancti Hierónymi Presbýteri de Scriptóribus ecclesiásticis.

Lectio iv.

Polycárpus, Joánnis Apóstoli discípulus, et ab eo Smyrnæ

epíscopus ordinátus, totíus Asiæ princeps fuit, quippe qui nonnúllos Apostolórum, et eórum, qui víderant Dóminum, magístros habúerit, et víderit. Hic propter quasdam super die Paschæ quæstiónes, sub imperatóre Antoníno Pio, Ecclésiam in Urbe regénte Anicéto, Romam venit: ubi plúrimos credéntium, Marciónis et Valentíni persuasióne decéptos, redúxit ad fidem. Cumque ei fortúito óbviam fuísset Márcion, et díceret: Cognóscis nos? respóndit: Cognósco primogénitum diáboli. Póstea vero, regnánte Marco Antoníno et Lúcio Aurélio Cómmodo, quarta post Nerónem persecutióne, Smyrnæ sedénte procónsule, et univérso pópulo in amphitheátro advérsus eum personánte, igni tráditus est. Scripsit ad Philippénses valde útilem epístolam, quæ usque hódie in Asiæ convéntu légitur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. Et dedit illi.

De Expositióne S. Ambrósii Epíscopi in Psalmum centésimum décimum octávum.

Lectio v. Serm. 21.

Príncipes persecúti sunt me gratis: et a verbis tuis trepidávit cor meum. Bene hoc Martyr dicit, quod injúste persecutiónum torménta sustíneat: qui nihil rapúerit, nullum violéntus opprésserit, nullíus sánguinem fúderit, nullíus torum putáverit esse violándum: qui nihil légibus débeat, et gravióra latrónum sustinére cogátur supplícia: qui loquátur juste, et non audiátur: qui loquátur plena salútis, et impugnétur: ut possit dícere: Cum loquébar illis, impugnábant me gratis. Gratis ígitur persecutiónem pátitur, qui impugnátur sine crímine: impugnátur ut nóxius, cum sit in tali confessióne laudábilis: impugnátur quasi venéficus, qui in nómine Dómini gloriátur, cum píetas virtútum ómnium fundaméntum sit.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: po-

suísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

Lectio vi.

Vere frustra impugnátur, qui apud ímpios et infídos impietátis arcéssitur, cum fídei sit magíster. Verum qui gratis impugnátur, fortis debet esse et constans. Quómodo ergo subtéxuit: Et a verbis tuis trepidávit cor meum? Trepidáre infirmitátis est, timóris atque formídinis. Sed est étiam infírmitas ad salútem, est étiam timor sanctórum. Timéte Dóminum omnes sancti ejus: et, Beátus vir, qui timet Dóminum. Qua ratióne beátus? Quia in mandátis ejus cupit nimis.

℟. Stola jucunditátis. [35]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Nihil est opértum. de eodem Comuni 3. loco. [43]

Vesperæ a Capitulo de sequ., comm. præc.

Die 27. Januarii.

S. Joañis Chrysostomi

Ep. Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. [64] præter sequ. (m. t. v.)

In utrisque Vesp. ad Magnif. Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Joánnes Chrysóstome, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Ecclésiam tuam, quǽsumus Dómine, grátia cœléstis amplíficet: quam beáti Joánnis Chrysóstomi Confessóris tui atque Pontíficis illustráre voluísti gloriósis méritis, et doctrínis. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit comm. præced.

Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio ut supra. 578.

In I. Noct. Lect. de Script. occ.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Joánnes Antiochénus, propter aúreum eloquéntiæ flumen cognoménto Chrysóstomus, a forénsibus et sæculáribus stúdiis ad divínas lítteras summa cum ingénii et indústriæ laude se cóntulit. Itaque sacris initiátus, ac présbyter Antiochénæ ecclésiæ factus, mórtuo Nectário, Arcádii imperatóris ópera, invítus Constantinopolitánæ ecclésiæ præfícitur. Quo suscépto pastoráli múnere, depravátos mores, et nobiliórum hóminum vivéndi licéntiam veheméntius ob-

jurgáre cœpit. Qua ex libertáte magnam multórum súbiit invídiam. Apud Eudóxiam étiam, quod eam propter Callítropæ víduæ pecúniam, et altérius víduæ agrum reprehendísset, gráviter offéndit.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Quare áliquot episcopórum acto Chalcédone convéntu, quo ipse vocátus ire nóluit, quod nec legítimum concílium, nec públicum esse díceret; niténte in primis ipsa contra Chrysóstomum Eudóxia, ejícitur in exsílium: sed paulo post propter ejus desidérium seditióne pópuli facta, admirábili civitátis plausu ab exsílio revocátur. Verum cum pérditos mores increpáre non desísteret, et ad argénteam Eudóxiæ státuam in foro sanctæ Sophíæ ludos fíeri prohibéret: conspiratióne inimicórum episcopórum íterum exsuláre cógitur, víduis et egéntibus ómnibus commúnis paréntis ejectiónem lugéntibus. In exsílio Chrysóstomus incredíbile est et quanta mala perpéssus sit, et quam multos ad Jesu Christi fidem convérterit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Verum dum concílio Romæ hábito, decréto Innocéntii primi Pontíficis restitúitur, a milítibus, qui eum custodiébant, miris in itínere malis et calamitátibus affícitur. Cumque per Arméniam ducerétur, sanctus Basilíscus Martyr, in cujus templo ántea oráverat, noctu sic eum affátus est: Joánnes frater, crástinus dies nos loco conjúnget. Quare postrídie sumpto Eucharístiæ sacraménto seque crucis signo múniens, ánimam Deo réddidit, décimo octávo Kaléndas Octóbris. Quo mórtuo, horríbilis grando Constantinópoli cécidit, et quatríduo Augústa cessit e vita. Ejus corpus insígni pompa et hóminum multitúdine celebrátum, Theodósius Arcádii fílius Constantinópolim portándum, et honorífice sepeliéndum curávit sexto

Kaléndas Februárii: cujus étiam relíquias venerátus, paréntum suórum véniam pétiit: quod deínde Romam translátum in basílica Vaticána cónditum est. Multitúdinem, pietátem, ac splendórem conciónum, ceterorúmque ejus scriptórum, interpretándi étiam ratiónem, et inhæréntem senténtiæ sacrórum librórum explanatiónem, omnes admirántur: dignúmque exístimant, cui Paulus Apóstolus, quem ille mirífice cóluit, scribénti et prædicánti multa dictásse videátur. ℟. Iste est qui. [71]

In III. Nocturno Homilia in Evangel. Vos estis sal terræ. de Comm. Doct. 3 loco. [86]
In II. Vesp. fit comm. sequ.

Die 28. Januarii.

S. Agnetis Virg. et Mart. secundo.

Ad Magnif. Ant. Stans a dextris ejus * Agnus nive candídior, Christus sibi sponsam et Mártyrem consecrávit.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Oratio.

Deus, qui nos ánnua beátæ Agnétis Vírginis et Mártyris tuæ solemnitáte lætíficas: da, quǽsumus; ut, quam venerámur offício, étiam piæ conversatiónis sequámur exémplo. Per Dóminum nostrum.

Ad Matutinum Invitator. et Hymnus de Comm. Virg. [113]
Nocturnum Feriæ occurrentis, ℣. et duo ℟℟. ex Nocturnis festi, eo ordine quo sumuntur ℟℟. ex Communibus Sanctorum in aliis festis simplicibus, ut dic. in Rubr. de Resp.

Lectio iii.

Beáta Agnes, paréntibus ad ejus sepúlchrum assídue vigilántibus, quadam nocte choro vírginum comitáta cum apparuísset, sic ad eos locúta dícitur: Ne me paréntes mórtuam lugeátis: nam una cum his virgínibus vivo apud illum in cœlis, quem in terris tota mente diléxi. Cum áliquot post annos Constántia, Constantíni imperatóris fília, insanábili últceri medicínam quærens, nondum Christiána ad idem sepúlchrum accessísset; obdormíscens sibi audíre visa est vocem hanc Agnétis: Constánter age Constántia: crede in Jesum Christum Fílium Dei, qui te sanam fáciet. Quæ sanáta, paulo post una cum multis ex família imperatóris baptísmum suscípiens, ibi ecclésiam nómine beátæ Agnétis ædificávit. Te Deum. 18.

Ad Laudes et Horas, Ant. et reliqua ut in die festo. 563.

Ad Bened. Ant. Ecce quod concupívi, * jam vídeo: quod sperávi, jam téneo: ipsi sum juncta in cœlis, quem in terris pósita, tota devotióne diléxi.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio ut supra. 582.

Post Nonam nihil fit de ea.

Vesperæ de sequ.

Die 29. Januarii.

S. Francisci Salesii Ep. Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. [64] præter sequ. (m. t. v.)

In utrisque Vesperis ad Magnif.

Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Francísce, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Deus, qui ad animárum salútem beátum Franciscum Confessórem tuum atque Pontíficem ómnibus ómnia factum esse voluísti: concéde propítius; ut caritátis tuæ dulcédine perfúsi, ejus dirigéntibus mónitis, ac suffragántibus méritis, ætérna gaúdia consequámur. Per Dóminum.

In I. Noct. Lect. Sapiéntiam. ut in Comm. Doct. [81]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Franciscus in óppido Salésio, unde famíliæ cognómen, piis et nobílibus paréntibus natus, a téneris annis futúræ sanctitátis indícia præbuit, morum innocéntia et gravitáte. Adoléscens liberálibus disciplínis erudítus, mox philosophíæ ac theologíæ Parísiis óperam dedit: et ne quid sibi deésset ad ánimi cultúram, juris utriúsque laúream summa cum laude Patávii obtínuit. In sacra æde Lauretána perpétuæ virginitátis votum, quo pridem Parísiis se obstrínxerat, innovávit: a cujus virtútis propósito nullis umquam dæmonum fraúdibus, nullis sénsuum illécebris pótuit dimovéri.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Recusáta in Sabaúdiæ senátu amplíssima dignitáte, clericáli milítiæ nomen dedit: tum sacerdótio initiátus, et Genevénsis ecclésiæ præpositúram adéptus,

ejus múneris partes ádeo perfécte explévit, ut eum Granérius epíscopus vindicándis ab hæresi Calviniána Chaballicénsibus, aliísque Genévæ finítimis pópulis, divíni verbi præcónem destinárit. Quam expeditiónem álacri ánimo suscípiens, aspérrima quæque perpéssus est, sæpe ab hæréticis conquisítus ad necem, variísque calúmniis et insídiis vexátus. Sed inter tot discrímina et agónes, insuperábilis ejus constántia semper enítuit; Deíque ope protéctus, septuagínta duo míllia hæreticórum ad cathólicam fidem reduxísse dícitur, inter quos multi nobilitáte et doctrína insígnes numerántur.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Mórtuo Granério, qui eum sibi coadjutórem decérni curáverat, epíscopus consecrátus, sanctitátis suæ rádios circumquáque diffúdit, zelo ecclesiásticæ disciplínæ, pacis stúdio, misericórdia in paúperes, omníque virtúte conspícuus. Ad divíni cultus augméntum novum órdinem sanctimoniálium instítuit, a Visitatióne beátæ Vírginis nuncupátum, sub régula sancti Augustíni; cui áddidit constitutiónes sapiéntia, discretióne, et suavitáte mirábiles. Suis étiam scriptis cœlésti doctrína refértis Ecclésiam illustrávit, quibus iter ad christiánam perfectiónem tutum et planum demónstrat. Annum dénique agens quinquagésimum quintum, dum e Gállia Annésium regréditur, post Sacrum in die sancti Joánnis Evangelístæ Lugdúni celebrátum, gravi morbo corréptus, sequénti die migrávit in cœlum, anno Dómini millésimo sexcentésimo vigésimo secúndo. Ejus corpus Annésium delátum, in ecclésia moniálium dicti órdinis honorífice cónditum fuit, cœpítque statim miráculis claréscere. Quibus rite probátis, ab Alexándro séptimo Pontífice Máximo in Sanctórum númerum relátus est, assignáta ejus festivitáti die vigésima nona Januárii, et a Summo Pontífice Pio nono, ex Sacrórum Rítuum Congregatiónis consúlto, universális Ecclésiæ Doctor fuit declarátus.

℟. Iste est. [71]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Vos estis sal terræ. de Comm. Doct. 1. loco. [84]
In II. Vesp. fit comem. sequ.

Die 30. Januarii.

S. Martinæ Virg. et Mart.

Semiduplex.

Omnia de Comm. Virg. [110] præter sequ.

Ant. Veni sponsa Christi: áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martýrii contulísti: concéde propítius; ut, qui beátæ Martínæ Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dñm.

In I. vel II. Vesp. quando dicendæ sunt, dicitur Hymn. Martínæ célebri, usque ad Quærit præmia; et in fine A nobis ábigas. Ad Matutinum autem incipitur a Non illam, usque in finem.

Ad Matutinum.

Hymnus.

Martínæ célebri plaúdite nómini
Cives Romúlei, plaúdite glóriæ:
Insígnem méritis dícite Vírginem,
Christi dícite Mártyrem.

Hæc dum conspícuis orta paréntibus
Inter delícias, inter amábiles
Luxus illécebras dítibus áffluit
Faustæ munéribus domus.

Vitæ despíciens cómmoda, dédicat
Se rerum Dómino, et munífica manu
Christi paupéribus distríbuens opes,
Quærit præmia cœlitum.

Non illam crúcians úngula, non feræ,
Non virgæ horríbili vúlnere cómmovent;
Hinc lapsi e Súperum sédibus Angeli
Cœlésti dape récreant.

Quin et depósita sævítie leo
Se rictu plácido prójicit ad pedes:
Te Martína tamen dans gládius neci
Cœli cœtibus ínserit.

Te, thuris rédolens ara vapóribus,
Quæ fumat, précibus júgiter ínvocat,
Et falsum périmens auspícium, tui
Delet nóminis ómine.

A nobis ábigas lúbrica gaúdia
Tu, qui Martýribus dexter ades, Deus

Une et Trine: tuis da fámulis jubar,
Quo clemens ánimos beas.
Amen.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Martína virgo Romána, patri consulári, illústri génere nata, téneris adhuc annis orbáta paréntibus, christiánæ pietátis ardóre succénsa, divítias, quibus affluébat, mira in paúperes liberalitáte distríbuit. Sub Alexándro príncipe, cum deos inánes cólere juberétur, immáne fácinus summa libertáte detestátur. Quaprópter íterum atque íterum affécta verbéribus, uncis, úngulis férreis, testárum fragméntis laceráta, acutíssimis gládiis membrátim concísa, ádipe fervénti perúncta, demum in amphitheátro damnátur ad béstias: a quibus illæsa divínitus evádens, in ardéntem rogum injécta, incólumis pari benefício servátur.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Ex ejus tortóribus nonnúlli, miráculi novitáte corrépti, Dei aspiránte grátia, Christi fidem ampléxi, post cruciátus gloriósam martýrii palmam cápitis abscissióne promeruére. Ad ejúsdem preces nunc terræmótibus exórtis, nunc ígnibus e cœlo tonánte delápsis, deórum templa prostráta sunt, et simulácra consúmpta. Intérdum ex vulnéribus lac cum sánguine erúpit, splendórque nitidíssimus, ac suavíssimus odor e córpore emanávit: intérdum sublímis régia in sede divínis laúdibus una cum cœlítibus interésse visa est.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Hisce prodígiis, ejúsque in primis constántia, ácriter permótus judex, caput vírgini amputári præcépit: qua perémpta, auditáque de cœlo voce, qua ad Súperos evocabátur, urbs tota contrémuit, ac multi idolórum cultóres ad Chri-

sti fidem convérsi sunt. Sacrum Martínæ corpus, sedénte sancto Urbáno primo, martýrio affé́ctum Urbáno octávo Pontífice Máximo, in pervetústa ejúsdem ecclésia, ad Mamertínum cárcerem, in Capitolíni clivi radícibus, cum sanctórum Mártyrum Concórdii, Epiphánii et Sociórum corpóribus repértum, eódem loco in meliórem formam redácto, atque decéntius ornáto, magno pópuli concúrsu, totíus Urbis lætítia, solémni ritu ac pompa repósitum est.

℟. Afferéntur Regi. [121]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus. de eodem Comm. 1. loco. [123]

Ad Laudes.

Hymnus.

Tu natále solum prótege, tu bonæ
Da pacis réquiem Christíadum plagis;
Armórum strépitus, et fera prælia
In fines age Thrácios.

Et regum sócians ágmina sub crucis
Vexíllo, Sólymas néxibus éxime,
Vindéxque innócui sánguinis hósticum
Robur fúnditus érue.

Tu nostrum cólumen, tu decus ínclytum,
Nostrárum obséquium réspice méntium;
Romæ vota libens éxcipe, quæ pio
Te ritu canit, et colit.

A nobis ábigas lúbrica gaúdia
Tu, qui Martýribus dexter ades, Deus
Une et Trine: tuis da fámulis jubar,
Quo clemens ánimos beas. Amen.

Vesp. de sequ. cum com̃. præc.

Die 31. Januarii.

S. Petri Nolasci Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. [88] præter sequ. (m. t. v.)

Oratio.

Deus, qui in tuæ caritátis exémplum, ad fidélium redemptiónem sanctum Petrum Ecclésiam tuam nova prole fœcundáre divínitus docuísti: ipsíus nobis intercessióne concéde; a peccáti servitúte solútis, in cœlésti pátria perpétua libertáte gaudére: Qui vivis.

Deinde fit commem. præced.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dñs præparávit in ætérnum.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio ut supra. 585.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Petrus Noláscus, Recaúdi prope Carcasónam in Gállia nóbili génere natus, singulári erga próximum caritáte excélluit. Cujus virtútis præságium fuit; quod, cum adhuc in cunábulis vagíret infans, exámen apum ad eum convolávit, et favum mellis in ejus déxtera constrúxit. Adoléscens paréntibus orbátus, Albigénsium hæresim, quæ tunc in Gállia grassabátur, éxsecrans, divéndito património, in Hispániam secéssit; et apud beátam Vírginem montis Serráti votum, quo pridem se obstrínxerat, exsólvit. Tum Barcinónam pergens, cum Christi fidélibus ab hóstium servitúte rediméndis omnem pecúniam consumpsísset, seípsum pro iis liberándis venum ire, aut in illórum víncula súffici cúpere dictitábat.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Quam gratum Deo fúerit hoc sancti viri desidérium, súbsequens declarávit evéntus: nam noctu oránti, et de Christianórum in captivitáte degéntium subsídio multa ánimo volvénti beáta Virgo appárens, Fílio suo sibíque acceptíssimum fore suggéssit, si ad sui honórem religiosórum ordo instituerétur, quibus præcípue esset cura captívos ab infidélium tyránnide liberáre. Huic cœlésti mónito íllico obtémperans, una cum sancto Raymúndo de Péñafort, et Jacóbo primo, rege Aragóniæ, de eádem re a Dei Genitríce ipsa nocte præmónitis, religiónem beátæ Maríæ de Mercéde Redemptiónis Captivórum instítuit: sodálibus suis quarto voto obstríctis, manéndi in pignus sub paganórum potestáte, si pro Christianórum liberatióne opus fúerit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Edito virginitátis voto, illibátam perpétuo casti-

tátem servávit. Patiéntia, humilitáte, abstinéntia, ceterísque virtútibus mirabíliter enítuit. Prophetíæ dono illústris, futúra prædíxit: inter quæ máxime celebrátur, quod Jacóbus rex Valéntiam a Mauris occupátam expugnáverit, accépta prius ab eo obtinéndæ victóriæ securitáte. Angeli Custódis, ac Deíparæ Vírginis, frequénti apparitióne recreabátur. Sénio tandem conféctus, de mminénti morte cértior factus, in morbum íncidit, sanctísque reféctus sacraméntis, fratres suos ad caritátem erga captívos cohortátus, et Psalmum, Confitébor tibi Dómine in toto corde meo, devotíssime récitans, ad illa verba, Redemptiónem misit Dóminus pópulo suo, spíritum Deo réddidit média nocte Vigíliæ Nativitátis Dómini, anno millésimo ducentésimo quinquagésimo sexto. Cujus festivitátem Alexánder séptimus die trigésima prima Januárii celebrári præcépit.

℟. Iste homo. [95]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Nolíte timére. de eodem Communi 2. loco. [104]

Vesperæ a Capit. de sequenti commem. præc.

FESTA FEBRUARII.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum.

Die 1. Februarii.

S. Ignatii Episc. et Mart.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. [27] præter sequ.

Oratio.

Infirmitátem nostram réspice, omnípotens Deus: et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Ignátii Mártyris tui atque Pontíficis intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dñm.

Deinde fit commem. præced.

Ant. Hic vir despíciens mundum, et terréna triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio ut supra. 587.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Ex libro sancti Hierónymi Presbýteri de Scriptóribus ecclesiásticis.

Lectio iv.

Ignátius Antiochénæ ecclésiæ tértius post Petrum Apóstolum epíscopus, commovénte persecutiónem Trajáno, damnátus ad béstias, Romam vinctus míttitur. Cumque návigans Smyrnam venís-

set, ubi Polycárpus audítor Joánnis, epíscopus erat, scripsit unam epístolam ad Ephésios, álteram ad Magnesiános, tértiam ad Trallénses, quartam ad Romános: et inde egrédiens scripsit ad Philadélphios, et ad Smyrnæos, et própriam ad Polycárpum, comméndans illi Antiochénsem ecclésiam: in qua et de Evangélio, quod nuper a me translátum est, super persóna Christi ponit testimónium. ℟. Honéstum. [33]

Lectio v.

Dignum autem vidétur, quia tanti viri fécimus mentiónem, et de epístola ejus, quam ad Romános scribit, pauca pónere. De Sýria usque ad Romam pugno ad béstias in mari et in terra, nocte diéque ligátus cum decem leopárdis, hoc est milítibus, qui me custódiunt; quibus et cum beneféceris, pejóres fiunt. Iníquitas autem eórum mea doctrína est: sed non idcírco justificátus sum. Utinam fruar béstiis, quæ mihi sunt præparátæ: quas et oro mihi velóces esse ad intéritum, et ad supplícia, et állici ad comedéndum me, ne, sicut et aliórum Mártyrum, non aúdeant corpus attíngere. Quod si veníre nolúerint, ego vim fáciam, ego me urgébo, ut dévorer. Ignóscite mihi filíoli: quid mihi prosit, ego scio. ℟. Desidérium. [34]

Lectio vi.

Nunc incípio Christi esse discípulus, nihil de his, quæ vidéntur, desíderans, ut Jesum Christum invéniam. Ignis, crux, béstiæ, confráctio óssium, membrórum divísio, et totíus córporis contrítio, et tota torménta diáboli in me véniant: tantum ut Christo fruar. Cumque jam damnátus esset ad béstias, et ardóre patiéndi rugiéntes audíret leónes, ait: Fruméntum Christi sum, déntibus bestiárum molar, ut panis mundus invéniar. Passus est anno undécimo Trajáni. Relíquiæ córporis ejus Antiochíæ jacent extra portam Daphníticam, in cœmetério. ℟. Stola jucunditátis. [35]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 12. d.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum fruménti cadens in terram, mórtuum fúerit, ipsum solum manet. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 51. in Joañ., sub med.

Ipse Dóminus Jesus erat granum mortificándum et multiplicándum: mortificándum infidelitáte Judæórum, multiplicándum fide populórum. Jam vero exhórtans ad passiónis suæ sectánda vestígia, Qui amat, inquit, ánimam suam, perdet eam. Quod duóbus modis intélligi potest. Qui amat, perdet: id est, si amas, perdes. Si cupis vitam tenére in Christo, noli mortem timére pro Christo. Item álio modo: Qui amat ánimam suam, perdet eam: noli amáre, ne perdas: noli amáre in hac vita, ne perdas in ætérna vita. ℟. Coróna. [37]

Lectio viii.

Hoc autem, quod postérius dixi, magis habére vidétur evangélicus sensus. Séquitur enim: Et qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam. Ergo, quod supra dictum est, qui amat, subintellígitur in hoc mundo, ipse útique perdet: qui autem odit, útique in hoc mundo, in vitam ætérnam ipse custódit eam. Magna et mira senténtia, quemádmodum sit hóminis in ánimam suam amor ut péreat, ódium ne péreat. Si male amáveris, tunc odísti: si bene óderis, tunc amásti. Felíces, qui odérunt custodiéndo, ne perdant amándo. ℟. Hic est vere. [37]

Lectio ix.

Sed vide ne tibi subrépat, ut teípsum velis interímere, sic intelligéndo, quod debes odísse in hoc mundo ánimam tuam. Hinc enim quidam malígni atque pervérsi hómines, et in seípsis crudelióres et sceleratióres homicídæ flammis se donant, aquis se præfócant, præcipítio se collídunt, et péreunt. Hoc Christus non dócuit: imo étiam diábolo præcipítium suggerénti respóndit, Redi retro sátanas: scriptum est, Non tentábis Dóminum Deum tuum. Petro autem dixit, signíficans qua morte clarificatúrus erat Deum: Cum esses június, cingébas te, et ambulábas quo volébas: cum autem senúeris, alter te cinget, et feret quo tu non vis. Ubi satis expréssit, non a seípso, sed ab álio debére occídi, qui vestígia séquitur Christi.

Te Deum laudámus. 18.

Vesp. de sequ., comm. præc.

Idcirco et ego commodavi eum
Domino cunctis diebus.. I. Reg. 1, 28.
Nunc dimittis,
servum tuum Dñe,
secundum verbum tuum
in pace.
Jam lætus moriar, quia vidi faciem
tuam, et superstitem te.. Gen. 46, 30.

Die 2. Februarii.

IN PURIFICATIONE B. MARIÆ VIRG.

Duplex 2. classis.

Si hoc Festum inciderit in aliquam Dominicam privilegiatam, transfertur in Fer. II. tamquam in sedem propriam, translato quocumque Festo Duplici ex majoribus, aut alicujus Doctoris Ecclesiæ, etiam æqualis, non tamen altioris ritus. De alio autem Festo Duplici minori vel de Semidupl. occurr. fit comm. in utrisque Vesp. et Laudibus cum ix. Lectione historica.

In I. Vesperis.

Antiph. 1.

O admirábile commércium: Creátor géneris humáni, animátum corpus sumens, de Vírgine nasci dignátus est: et procédens homo sine sémine, largítus est nobis suam Deitátem.

Ps. et alia hic non propria ut in festis B. M. V. [169]

2. Quando natus es ineffabíliter ex Vírgine, tunc implétæ sunt Scriptúræ: sicut plúvia in vellus descendísti, ut salvum fáceres genus humánum: te laudámus Deus noster.

3. Rubum, quem víderat Móyses incombústum, conservátam agnóvimus tuam laudábilem virginitátem: Dei Génitrix intercéde pro nobis.

4. Germinávit radix Jesse, orta est stella ex Jacob, Virgo péperit Salvatórem: te laudámus Deus noster.

5. Ecce María génuit nobis Salvatórem, quem Joánnes videns exclamávit, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi, allelúja.

Capitulum. Malach. 3.

Ecce ego mitto Angelum meum, et præparábit viam ante fáciem meam. Et statim véniet ad templum sanctum suum Dominátor, quem vos quæritis, et Angelus testaménti, quem vos vultis.

Hymnus.

Ave maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper Virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Hevæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem,
Sumat per te preces,

Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.
Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos
Mites fac et castos.
Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætémur.
Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto,
Tribus honor unus. Amen.

℣. Respónsum accépit Símeon a Spíritu sancto. ℟. Non visúrum se mortem, nisi vidéret Christum Dómini.

Ad Magnif. Ant. Senex púerum portábat, puer autem senem regébat: quem virgo péperit, et post partum virgo permánsit: ipsum quem génuit, adorávit.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, majestátem tuam súpplices exorámus: ut, sicut unigénitus Fílius tuus hodiérna die cum nostræ carnis substántia in templo est præsentátus; ita nos fácias purificátis tibi méntibus præsentári. Per eúmdem Dóminum.

Et fit commem. præced.

Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Infirmitátem. 589.

Ad Complet. et per Horas in fine Hymn. dicitur:

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.

Ad Matutinum.

Invit. Ecce venit ad templum sanctum suum Dominátor Dóminus: * Gaude et lætáre Sion, occúrrens Deo tuo.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymn., Ant., Ps. et ℣℣. Noct. dic. ut in fest. B. M. V. [172]

In I. Nocturno.

De libro Exodi.

Lectio i. Cap. 13.

Locútus est Dóminus ad Móysen, dicens: Sanctífica mihi omne primogénitum quod áperit vulvam in fíliis Israël, tam de homínibus quam de juméntis: mea sunt enim ómnia. Et ait Móyses ad pópulum: Cum introdúxerit te Dóminus in terram Chananæi, sicut jurávit tibi et pátribus tuis, et déderit tibi eam: separábis omne quod áperit vulvam Dómino, et quod primitívum est in pecóribus tuis: quidquid habúeris masculíni sexus, consecrá-

bis Dómino. Primogénitum ásini mutábis ove: quod si non redémeris, interfícies. Omne autem primogénitum hóminis de fíliis tuis, prétio rédimes.

℟. Adórna thálamum tuum Sion, et súscipe Regem Christum: * Quem virgo concépit, virgo péperit, virgo post partum, quem génuit, adorávit. ℣. Accípiens Símeon púerum in mánibus, grátias agens benedíxit Dóminum. Quem.

De libro Levítici.

Lectio ii. Cap. 12.

Locútus est Dóminus ad Móysen, dicens: Lóquere fíliis Israël, et dices ad eos: Múlier, si suscépto sémine pepérerit másculum, immúnda erit septem diébus juxta dies separatiónis ménstruæ. Et die octávo circumcidétur infántulus: ipsa vero trigínta tribus diébus manébit in sánguine purificatiónis suæ. Omne sanctum non tanget, nec ingrediétur in Sanctuárium, donec impleántur dies purificatiónis suæ. Sin autem féminam pepérerit, immúnda erit duábus hebdomádibus juxta ritum fluxus ménstrui, et sexagínta sex diébus manébit in sánguine purificatiónis suæ.

℟. Postquam impléti sunt dies purgatiónis Maríæ, secúndum legem Móysi, tulérunt Jesum in Jerúsalem, ut sísterent eum Dómino: * Sicut scriptum est in lege Dómini: Quia omne masculínum adapériens vulvam, sanctum Dómino vocábitur. ℣. Obtulérunt pro eo Dómino par túrturum, aut duos pullos columbárum. Sicut.

Lectio iii.

Cumque expléti fúerint dies purificatiónis suæ, pro fílio, sive pro fília, déferet agnum annículum in holocaústum, et pullum colúmbæ sive túrturem pro peccáto, ad óstium tabernáculi testimónii, et tradet sacerdóti, qui ófferet illa coram Dómino, et orábit pro ea, et sic mundábitur a proflúvio sánguinis sui. Ista est lex pariéntis másculum aut féminam. Quod si non invénerit manus ejus, nec potúerit offérre agnum, sumet duos túrtures vel duos pullos columbárum, unum in holocaústum, et álterum pro peccáto: orabítque pro ea sacérdos, et sic mundábitur.

℟. Obtulérunt pro eo Dómino par túrturum, aut duos pullos columbárum, * Sicut scriptum est in lege

Dómini. ℣. Postquam autem impléti sunt dies purgatiónis Maríæ, secúndum legem Móysi, tulérunt illum in Jerúsalem, ut sísterent eum Dómino. Sicut. Glória Patri. Sicut.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Sermone 13. de Tempore, post initium.

Lectio iv.

Sic olim prædíctum est: Mater Sion dicit: Homo, et homo factus est in ea: et ipse fundávit eam Altíssimus. O omnipoténtia nascéntis! o magnificéntia de cœlo ad terram descendéntis! Adhuc in útero portabátur, et ex útero matris a Joánne Baptísta salutabátur. In templo præsentabátur, et a Simeóne sene famóso, annóso, probáto, coronáto agnoscebátur. Tunc cognóvit, tunc adorávit, tunc dixit: Nunc Dómine, dimíttis servum tuum in pace: quia vidérunt óculi mei salutáre tuum.

℟. Símeon justus et timorátus exspectábat redemptiónem Israël: * Et Spíritus sanctus erat in eo. ℣. Respónsum accépit Símeon a Spíritu sancto, non visúrum se mortem, nisi vidéret Christum Dómini. Et.

Lectio v.

Differebátur exíre de sǽculo, ut vidéret natum, per quem cónditum est sǽculum. Agnóvit infántem senex, factus est in púero puer. Innovátus in ætáte, qui plenus erat pietáte. Símeon senex ferébat Christum infántem, Christus regébat Simeónis senectútem. Dictum ei fúerat a Dómino, quod non gustáret mortem, nisi vidéret Christum Dómini natum. Natus est Christus, et implétum est desidérium senis in mundi ipsíus senectúte. Ipse ad senem hóminem venit, qui mundum inveterátum invénit.

℟. Respónsum accépit Símeon a Spíritu sancto, non visúrum se mortem, nisi vidéret Christum Dómini: * Et benedíxit Deum, et dixit: Nunc dimíttis servum tuum in pace, quia vidérunt óculi mei salutáre tuum Dómine. ℣. Cum indúcerent púerum Jesum paréntes ejus, ut fácerent secúndum consuetúdinem legis pro eo: ipse accépit eum in ulnas suas. Et.

Lectio vi.

In isto quidem sǽculo diu esse nolébat, et Christum

in hoc sæculo vidére cupiébat, cantans cum Prophéta, et dicens: Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam, et salutáre tuum da nobis. Dénique, ut novéritis ita esse istíus lætítiam, conclúsit, dicens: Nunc dimíttis servum tuum in pace: quia vidérunt óculi mei salutáre tuum. Prophétæ cecinérunt Conditórem cœli et terræ in terra cum homínibus futúrum: Angelus nuntiávit Creatórem carnis et spíritus in carne ventúrum: salutávit Joánnes ex útero in útero Salvatórem: Símeon senex Deum agnóvit infántem.

℟. Cum indúcerent púerum Jesum paréntes ejus in templum, ut fácerent secúndum consuetúdinem legis pro eo, accépit eum Símeon in ulnas suas, et benedíxit Deum, dicens: * Nunc dimíttis Dómine servum tuum in pace. ℣. Suscípiens Símeon púerum in mánibus, exclamávit, dicens. Nunc. Glória. Nunc.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 2. c.

In illo témpore: Postquam impléti sunt dies purgatiónis Maríæ secúndum legem Móysi, tulérunt Jesum in Jerúsalem, ut sísterent eum Dómino, sicut scriptum est in lege Dómini. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 2. Comm. in Lucæ cap. 2. post initium.

Et ecce homo erat in Jerúsalem, cui nomen Símeon, et homo iste justus et timorátus, exspéctans consolatiónem Israël. Non solum ab Angelis, et prophétis, et a pastóribus, sed étiam a senióribus et justis generátio Dómini accépit testimónium. Omnis ætas, et utérque sexus, eventorúmque mirácula fidem ástruunt. Virgo génerat, stérilis parit, mutus lóquitur, Elísabeth prophétat, Magus adórat, útero clausus exsúltat, vídua confitétur, justus exspéctat.

℟. Suscípiens Jesum in ulnas suas Símeon, exclamávit, et dixit: * Tu es vere lumen ad illuminatiónem Géntium, et glóriam plebis tuæ Israël. ℣. Cum indúcerent púerum Jesum paréntes ejus, et ipse accépit eum in ulnas suas, et benedíxit Deum, et dixit. Tu.

Bened. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum.

Lectio viii.

Et bene justus, qui non suam, sed pópuli grátiam requirébat, cúpiens ipse corpóreæ vínculis fragilitátis exsólvi, sed exspéctans vidére promíssum: sciébat enim quia beáti óculi qui eum vidérent. Et ipse accépit eum in ulnas suas, et benedíxit Deum, et dixit: Nunc dimítte servum tuum Dómine secúndum verbum tuum in pace. Vide justum, velut corpóreæ cárcere molis inclúsum, velle dissólvi, ut incípiat esse cum Christo. Dissólvi enim, et cum Christo esse, multo mélius est.

℟. Senex púerum portábat, puer autem senem regébat: * Quem virgo concépit, virgo péperit, virgo post partum, quem génuit, adorávit. ℣. Accípiens Símeon púerum in mánibus, grátias agens benedíxit Dóminum. Quem. Glória Patri. Quem.

Lectio ix.

Sed qui vult dimítti, véniat in templum, véniat in Jerúsalem, exspéctet Christum Dómini, accípiat in mánibus Verbum Dei, compleátur opéribus velut quibúsdam suæ fídei bráchiis: tunc dimittétur, ut non vídeat mortem, qui víderit vitam. Vides úberem in omnes grátiam, Dómini generatióne diffúsam, et prophetíam incrédulis negátam esse, non justis. Ecce et Símeon prophétat, in ruínam et resurrectiónem plurimórum venísse Dóminum Jesum Christum: ut justórum iniquorúmque mérita discérnat, et pro nostrórum qualitáte factórum, judex verus et justus aut supplícia decérnat, aut prǽmia.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Símeon justus * et timorátus exspectábat redemptiónem Israël, et Spíritus sanctus erat in eo.

Ps. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. Respónsum accépit Símeon * a Spíritu sancto, non visúrum se mortem, nisi vidéret Dóminum.

3. Accípiens Símeon * púerum in mánibus, grátias agens benedíxit Dóminum.

4. Lumen ad revelatiónem Géntium, * et glóriam plebis tuæ Israël.

5. Obtulérunt * pro eo Dómino par túrturum aut duos pullos columbárum.

Capitulum. Malach. 3.

Ecce ego mitto Angelum meum, et præparábit

viam ante fáciem meam. Et statim véniet ad templum sanctum suum Dominátor, quem vos quǽritis, et Angelus testaménti, quem vos vultis.

Hymnus.

O gloriósa vírginum,
Sublímis inter sídera,
Qui te creávit, párvulum
Lacténte nutris úbere.

Quod Heva tristis ábstulit,
Tu reddis almo gérmine:
Intrent ut astra flébiles,
Cœli reclúdis cárdines.

Tu Regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida:
Vitam datam per Vírginem
Gentes redémptæ plaúdite.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sǽcula.
Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Bened. Ant. Cum indúcerent púerum Jesum paréntes ejus, accépit eum Símeon in ulnas suas, et benedíxit Deum, dicens: Nunc dimíttis servum tuum in pace.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, majestátem tuam súpplices exorámus: ut, sicut unigénitus Fílius tuus hodiérna die cum nostræ carnis substántia in templo est præsentátus; ita nos fácias purificátis tibi méntibus præsentári. Per eúmdem Dóminum nostrum.

Ad Primam.

In ℟. br. dicitur ℣. Qui natus es de María Vírgine.

Ad Tertiam.

Capitulum. Ecce ego. ut supra. 598.

℟. br. Spécie tua * Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam.

Capitulum. Malach. 3.

Ecce véniet, dicit Dóminus exercítuum: et quis póterit cogitáre diem advéntus ejus, et quis stabit ad vidéndum eum? Ipse enim quasi ignis conflans, et quasi herba fullónum.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In taber-

náculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam.

Capitulum. Malach. 3.

Et placébit Dómino sacrifícium Juda et Jerúsalem sicut dies sǽculi, et sicut anni antíqui, dicit Dóminus omnípotens.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

In II. Vesperis.

Ant. et Capit. de Laud.; Ps. et Hymn. ut in Festis B. M. V. [169]

℣. Respónsum accépit Símeon a Spíritu sancto. ℟. Non visúrum se mortem, nisi vidéret Christum Dómini.

Ad Magnif. Ant. Hódie beáta Virgo María púerum Jesum præsentávit in templo, et Símeon replétus Spíritu sancto accépit eum in ulnas suas, et benedíxit Deum in ætérnum.

Deinde fit commem. sequ.

Die 3. Februarii.

S. Blasii Episc. et Mart.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Blásii Mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum nostrum.

Lectio iii.

Blásius, Sebáste in Arménia cum virtútum laude floréret, ejúsdem civitátis epíscopus elígitur. Qui quo témpore Diocletiánus insatiábilem crudelitátem in Christiános exercébat, se in spelúncam ábdidit montis Argǽi: ubi támdiu látuit, dum ab Agricolái præsidis milítibus venántibus deprehénsus, et ad præsidem ductus, ejus jussu conjéctus est in víncula. Quo in loco multos ægrótos sanávit, qui ad Blásium, ejus fama sanctitátis addúcti, deferebántur. In illis puer fuit, qui desperáta a médicis salúte, transvérsa spina faúcibus inhæ-

rénte, ánimam agébat. Prodúctus autem ad præsidem Blásius semel et íterum, cum nec blandítiis, nec minis addúci posset, ut diis sacrificáret, primum virgis cæsus, deínde in equúleo férreis pectínibus dilaniátus est: postrémo dempto cápite, illústre fídei testimónium Christo Dómino dedit, tértio Nonas Februárii.

Te Deum laudámus.

Die 4. Februarii.

S. Andreæ Corsini

Episc. et Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. [64], præter sequ. (m. t. v.)

Oratio.

Deus, qui in Ecclésia tua nova semper instaúras exémpla virtútum: da pópulo tuo beáti Andréæ Confessóris tui atque Pontíficis ita sequi vestígia; ut assequátur et prǽmia. Per Dóminum nostrum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

Si vero hoc Festum celebretur in Quadrag., Lect. I. Noct. sumuntur ex Comm. Conf. Pont., Fidélis sermo [67], et ix. Lect. legitur de Homil. Feriæ, cum commem. de ea in Vesp. et Laud. Quod servatur in aliis Festis Tempore Quadrag.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Andréam, Floréntiæ ex nóbili Corsinórum família natum, paréntes précibus a Deo impetrárunt, et beátæ Vírgini spopondérunt. Qualis autem futúrus esset, divíno præságio, ántequam nascerétur, osténsum est: nam mater grávida sibi visa est per quiétem lupum edidísse, qui ad Carmelitárum ædem pergens, in ipso templi vestíbulo statim in agnum convérsus est. Adoléscens pie et ingénue educátus, cum sensim ad vítia declináret, sæpe a matre increpátus fuit. Ubi autem cognóvit, se paréntum voto Deíparæ Vírgini dicátum fuísse, Dei amóre succénsus, deque visu matris admónitus, Carmelitárum institútum ampléxus est, in quo váriis tentatiónibus a dæmone vexátus, numquam tamen pótuit a religiónis propósito dimovéri. Mox Lutétiam missus, eménso studiórum currículo, et laúrea donátus, in pátriam revocátur, suíque órdinis regímini in Etrúria præfícitur.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim

mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Intérea Fesulána ecclésia suo viduáta pastóre, eum sibi epíscopum elégit: quo múnere se indígnum æstimans, diu látuit ignótus, donec púeri voce mirabíliter loquéntis próditus, et extra urbem invéntus, ne divínæ contradíceret voluntáti, episcopátum suscépit. Ea dignitáte auctus, humilitáti, quam semper colúerat, impénsius incúbuit: et pastoráli sollicitúdini misericórdiam in paúperes, liberalitátem, oratiónis assiduitátem, vigílias, aliásque virtútes adjúnxit, et spíritu étiam prophético clarus fuit; ádeo ut ejus sánctitas ab ómnibus celebrarétur.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

His permótus Urbánus quintus, ad sedándas Bonóniæ turbas, Andréam legátum misit: quo in múnere multa perpéssus, cívium ódia, quæ ad interneciónem exárserant, summa prudéntia restínxit: tum restitúta tranquillitáte, ad própria revérsus est. Nec multo post assíduis labóribus, et voluntária carnis maceratióne conféctus, óbitus die a beáta Vírgine sibi prædícto, ad cœléstia regna migrávit, anno Dómini millésimo tercentésimo septuagésimo tértio, ætátis suæ septuagésimo primo. Quem Urbánus octávus multis magnísque miráculis clarum Sanctórum número adscrípsit. Ejus corpus Floréntiæ in ecclésia sui órdinis quiéscit, et máxima cívium veneratióne cólitur, quibus non semel in præsénti discrímine præsídio fuit. ℟. Iste est. [71]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Homo péregre. de eodem Communi 1. loco. [73]

Vesperæ a Capit. de sequ. cum commem. præced.

Die 5. Februarii.

S. Agathæ Virg. et Mart.

Duplex.

In I. Vesp. quando dicuntur integræ, Ant. erunt Quis es tu. cum reliquis de Laudib. Ps. Dixit Dóminus. cum reliquis ut in I. Vesp. de Comm. Apost. [2]

Capitulum. Eccli. 51.

Confitébor tibi Dómine Rex, et collaudábo te

Deum Salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

Hymn. Jesu coróna. [112]

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Ad Magnif. Ant. Stans beáta Agatha in médio cárceris, expánsis mánibus orábat ad Dóminum: Dómine Jesu Christe, magíster bone, grátias tibi ago, qui me fecísti víncere torménta carníficum: jube me Dómine ad tuam immarcescíbilem glóriam felíciter perveníre.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martýrii contulísti: concéde propítius; ut qui beátæ Agathæ Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dñm.

Et fit commem. præced.

Ant. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Justum dedúxit Dñs per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio ut supra. 601.

Ad Matutinum.

Invit. Regem Vírginum Dñm, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Vírginis Proles, Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo;
Vírginis partos cánimus decóra
Morte triúmphos.

Hæc enim palmæ dúplicis beáta
Sorte, dum gestit frágilem domáre
Córporis sexum, dómuit cruéntum
Cæde tyránnum.

Unde nec mortem, nec amíca mortis
Mille pœnárum génera expavéscens,
Sánguine effúso méruit serénum
Scándere cœlum.

Hujus orátu Deus alme nobis
Débitas pœnas scélerum remítte;
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.

Sit decus Patri, genitǽque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus

Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Ingénua sum, et ex spectábili génere, ut omnis parentéla mea testátur.

Ps. de Comm. unius Mart. [28]

Ant. Summa ingenúitas ista est, in qua sérvitus Christi comprobátur.

Ant. Ancílla Christi sum, ídeo me osténdo servílem habére persónam.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. Cap. 51.

Confitébor tibi, Dómine Rex, et collaudábo te Deum Salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne, a láqueo linguæ iníquæ, et a lábiis operántium mendácium, et in conspéctu astántium factus es mihi adjútor. Et liberásti me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de portis tribulatiónum, quæ circumdedérunt me: a pressúra flammæ, quæ circúmdedit me, et in médio ignis non sum æstuáta: de altitúdine ventris ínferi, et a lingua coinquináta, et a verbo mendácii, a rege iníquo, et a lingua injústa.

℟. Dum torquerétur beáta Agatha in mamílla gráviter, dixit ad júdicem: * Impie, crudélis, et dire tyránne, non es confúsus amputáre in fémina, quod ipse in matre suxísti? ℣. Ego enim hábeo mamíllas íntegras intus in ánima mea, quas ab infántia Dómino consecrávi. Impie.

Lectio ii.

Laudábit usque ad mortem ánima mea Dóminum, et vita mea appropínquans erat in inférno deórsum. Circumdedérunt me úndique, et non erat qui adjuváret. Respíciens eram ad adjutórium hóminum, et non erat. Memoráta sum misericórdiæ tuæ Dómine, et operatiónis tuæ, quæ a sæculo sunt: quóniam éruis sustinéntes te Dómine, et líberas eos de mánibus géntium.

℟. Agatha lætíssime et gloriánter ibat ad cárcerem, * Quasi ad épulas invitáta: et agónem suum Dómino précibus commendábat. ℣. Nobilíssimis orta

natálibus, ab ignóbili gaudens trahebátur ad cárcerem. Quasi.

Lectio iii.

Exaltásti super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecáta sum. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório. Laudábo nomen tuum assídue, et collaudábo illud in confessióne, et exaudíta est orátio mea. Et liberásti me de perditióne, et eripuísti me de témpore iníquo. Proptérea confitébor, et laudem dicam tibi, et benedícam nómini Dñi.

℟. Quis es tu, qui venísti ad me curáre vúlnera mea? ego sum Apóstolus Christi: nihil in me dúbites fília: ipse me misit ad te, * Quem dilexísti mente, et puro corde. ℣. Nam et ego Apóstolus ejus sum, et in nómine ejus scias te esse curándam. Quem. Glória Patri. Quem.

In II. Nocturno.

Ant. Agatha sancta dixit: Si feras mihi promíttis, audíto Christi nómine mansuéscunt.

Psalmi de Communi unius Martyris. [31]

Ant. Si ignem adhíbeas, rorem mihi salvíficum de cœlo Angeli ministrábunt.

Ant. Agatha lætíssime et gloriánter ibat ad cárcerem, quasi ad épulas invitáta: et agónem suum Dómino précibus commendábat.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Lectio iv.

Agatha virgo, in Sicília nobílibus paréntibus nata, quam Panormitáni et Catanénses civem suam esse dicunt, in persecutióne Décii imperatóris Cátanæ gloriósi martýrii corónam consecúta est. Nam cum pari pulchritúdinis et castitátis laude commendarétur, Quintiánus Sicíliæ prætor ejus amóre captus est. Sed cum, tentáta modis ómnibus ejus pudicítia, Agatham in suam senténtiam perdúcere non posset, christiánæ superstitiónis nómine comprehénsam, Aphrodísiæ cuídam mulíeri depravándam tradit. Quæ Aphrodísiæ consuetúdine cum de constántia coléndæ christiánæ fídei, et servándæ virginitátis removéri non posset: núntiat illa Quintiáno, se in Agatha óperam pérdere. Quare ille ad se vírginem

addúci jubet: et, Nonne, inquit, te pudet nóbili génere natam, húmilem et servílem Christianórum vitam ágere? Cui Agatha: Multo præstántior est christiána humílitas et sérvitus, regum ópibus ac supérbia.

℟. Ego autem adjúta a Dómino, perseverábo in confessióne ejus, qui me salvam fecit, * Et consolátus est me. ℣. Grátias tibi ago, Dómine Jesu Christe, qui misísti ad me Apóstolum tuum curáre vúlnera mea. Et consolátus.

Lectio v.

Quamóbrem irátus prætor hanc ei optiónem dat, velítne pótius venerári deos, an vim tormentórum subíre. At illa constans in fide, primum cólaphis cæsa míttitur in cárcerem: unde postrídie edúcta, cum in senténtia permanéret, admótis candéntibus láminis in equúleo torquétur: tum ei mamílla abscínditur. Quo in vúlnere Quintiánum appéllans virgo, Crudélis, inquit, tyránne, non te pudet amputáre in fémina, quod ipse in matre suxísti? Mox conjécta in víncula, sequénti nocte a sene quodam, qui se Christi Apóstolum esse dicébat, sanáta est. Rursum evocáta a prætóre, et in Christi confessióne persevérans, in acútis téstulis, et candéntibus carbónibus ei subjéctis volutátur.

℟. Ipse me curávit, qui per Apóstolum Petrum in custódia me confortávit, pro eo quod jussa sum suspéndi in equúleo. * Propter fidem castitátis ádjuva me Dómine Deus meus, in tortúra mamillárum meárum. ℣. Ipse me dignátus est ab omni plaga curáre, et mamíllam meam meo péctori restitúere. Propter fidem castitátis.

Lectio vi.

Quo témpore ingénti terræmótu urbs tota contrémuit, ac duo paríetes corruéntes, Silvínum et Falcónium íntimos prætóris familiáres oppressérunt. Quare veheménter commóta civitáte, véritus pópuli tumúltum Quintiánus, Agatham semimórtuam clam redúci ímperat in cárcerem. Quæ sic Deum precáta: Dómine, qui me custodísti ab infántia, qui abstulísti a me amórem sǽculi, qui me carníficum torméntis superiórem præstitísti, áccipe ánimam meam. Ea in oratióne migrávit in cœlum, Nonis Februárii: cujus corpus a Christiánis sepelítur.

℟. Vidísti Dómine, et spectásti agónem meum, quómodo pugnávi in stádio: sed quia nólui obedíre mandátis príncipum, * Jussa sum in mamílla torquéri. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Jussa sum. Glória Patri. Jussa sum.

In III. Nocturno.

Ant. Nisi diligénter perféceris corpus meum a carnifícibus attrectári, non potest ánima mea in paradísum Dómini cum palma intráre martýrii.

Psalmus 10.

In Dómino confído: quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cœlo sedes ejus:

Oculi ejus in paúperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.

Ant. Nisi diligénter perféceris corpus meum a carnifícibus attrectári, non potest ánima mea in paradísum Dómini cum palma intráre martýrii.

Ant. Vidísti Dómine agónem meum, quómodo pugnávi in stádio: sed quia nólui obedíre mandátis príncipum, jussa sum in mamílla torquéri.

Psalmus 14.

Dómine quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, et

non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit:

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Vidísti Dómine agónem meum, quómodo pugnávi in stádio: sed quia nólui obedíre mandátis príncipum, jussa sum in mamílla torquéri.

Ant. Propter fidem castitátis jussa sum suspéndi in equúleo: ádjuva me Dómine Deus meus in tortúra mamillárum meárum.

Psalmus 15.

Consérva me Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus, * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ, et cálicis mei: * tu es, qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum: * ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspéctu meo semper: * quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, et exsultávit lingua mea: * ínsuper et caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno: * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Ant. Propter fidem castitátis jussa sum suspéndi in equúleo: ádjuva me Dómine Deus meus in tortúra mamillárum meárum.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo témpore: Accessérunt ad Jesum pharisæi tentántes eum, et dicéntes: Si licet hómini dimíttere uxórem suam quacúmque ex causa? Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 63. in Matth., sub med.

Dóminus noster, quia ad virginitátem hortári grave esse videbátur, a necessitáte legis de non solvéndo matrimónio, eos ad cupiditátem illíus tráhere studet. Deínde ut eam esse possíbilem osténdat, sic inquit: Sunt eunúchi qui ex ventre matris ita nati sunt, et sunt qui ab homínibus eunúchi facti sunt, et sunt qui seípsos castravérunt propter regnum cœlórum. Quibus verbis laténter eos ad eligéndam virginitátem indúcit, dum eam virtútem esse possíbilem ástruit.

℟. Beáta Agatha ingréssa cárcerem, expándit manus suas ad Deum, et dixit: Dómine qui me fecísti víncere torménta carníficum, * Jube me ad tuam misericórdiam perveníre. ℣. Dómine qui me creásti, et tulísti a me amórem sǽculi, qui corpus meum a pollutióne separásti. Jube me.

Lectio viii.

Id autem hoc fere modo confírmat. Cógita tecum, si aut a natúra talis esses, aut ab homínibus eam injúriam passus, quid fáceres, cum et ejúsmodi voluptáte caréres, et nullam caréndo mercédem consequeréris? Grátias ígitur nunc Deo agas, quod cum mercéde atque corónis idem sústines, quod illi sine corónis ac prǽmio tólerant: imo vero non idem, sed multo lévius; tum quia spe erígeris, et consciéntia recte facti; tum quia non ita ingéntibus concupiscéntiæ flúctibus jactáris.

℟. Medicínam carnálem córpori meo numquam exhíbui, sed hábeo Dóminum Jesum Christum, * Qui solo sermóne restaúrat univérsa. ℣. Qui me dignátus est ab omni plaga curáre, et mamíllam meam meo péctori restitúere, ipsum ínvoco Deum vivum. Qui solo. Glória Patri. Qui solo.

Lectio ix.

Cum ergo de illis eunúchis díxerit, qui nisi étiam ipsi mente se contíneant, frustra et inutíliter tales sunt; ac de illis, qui ut regnum cœlórum consequántur, se cóntinent, subjúnxit rursus, dicens: Qui potest cápere, cápiat: ut alacrióres effíciat eo ipso, quod grave esse opus osténdit, et ineffábili benignitáte sua nóluit eam rem intra necessitátem legis conclúdere: idque dicéndo, adhuc magis

possíbilem esse demónstrat, ut voluntátis stúdium plus augeátur.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Quis es tu, * qui venísti ad me curáre vúlnera mea? Ego sum Apóstolus Christi: nihil in me dúbites fília.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Medicínam carnálem * córpori meo numquam exhíbui, sed hábeo Dóminum Jesum Christum, qui solo sermóne restaúrat univérsa.

3. Grátias tibi ago * Dómine Jesu Christe, quia memor es mei, et misísti ad me Apóstolum tuum curáre vúlnera mea.

4. Benedíco te * Pater Dómini mei Jesu Christi: quia per Apóstolum tuum mamíllam meam meo péctori restituísti.

5. Qui me dignátus est * ab omni plaga curáre, et mamíllam meam meo péctori restitúere, ipsum ínvoco Deum vivum.

Capitulum. Eccli. 51.

Confitébor tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum Salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

Hymn. Jesu coróna. [125]

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℞. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Bened. Ant. Paganórum multitúdo fúgiens ad sepúlchrum vírginis, tulérunt velum ejus contra ignem: ut comprobáret Dóminus, quod a perículis incéndii méritis beátæ Agathæ Mártyris suæ eos liberáret.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martýrii contulísti: concéde propítius; ut qui beátæ Agathæ Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dñm.

Ad Tertiam.

Cap. Confitébor. ut supra.

℞. br. Spécie tua * Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℞. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam.

Capitulum. Eccli. 51.

Liberásti me secúndum multitúdinem miseri-

córdiæ nóminis tui a rugiéntibus, præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de multis tribulatiónibus quæ circumdedérunt me.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam.

Capitulum. Eccli. 51.

Laudábit usque ad mortem ánima mea Dóminum, quóniam éruis sustinéntes te, et líberas eos de manu angústiæ, Dómine Deus noster.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

In II. Vesperis.

Ant., Capit., Hymn. et ℣. de Laud.; Ps. ut in I. Vesp. de Communi Apost. [2] et loco ultimi Ps. Lauda Jerúsalem. [112]

A Capit. fit de sequ. cum commem. præced. et S. Dorotheæ Virg. et Mart.

Die 6. Februarii.

S. Titi Episc. et Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. [64] præter sequ. (m. t. v.)

Oratio.

Deus, qui beátum Titum Confessórem tuum atque Pontíficem apostólicis virtútibus decorásti: ejus méritis et intercessióne concéde; ut juste et pie vivéntes in hoc sæculo, ad cœléstem pátriam perveníre mereámur. Per Dóminum.

Pro comm. S. Agathæ Virg. M.

Ant. Stans beáta Agatha in médio cárceris, expánsis mánibus orábat ad Dóminum: Dómine Jesu Christe, magíster bone, grátias tibi ago, qui me fecísti víncere torménta carníficum: jube me Dómine ad tuam immarcescíbilem glóriam felíciter perveníre.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio. Deus, qui inter cétera. 610.

Postea S. Dorotheæ Virginis et Martyris.

Ant. Veni sponsa Christi: áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Oratio.

Indulgéntiam nobis, quǽsumus Dómine, beáta Doróthea Virgo et Martyr implóret: quæ tibi grata semper éxstitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrag. Fidélis sermo. de eodem Communi 1. loco. [67]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Titum Creténsium epíscopum vix Pauli Apóstoli verbo christiánæ fídei sacraméntis, mysteriísque excúltum, ea sanctitátis luce Ecclésiæ tunc vagiénti effulsísse compértum est, ut inter ejúsdem Doctóris Géntium discípulos merúerit cooptári. Ascítus in partem óneris prædicatiónis, ádeo evangelizándi ardóre, et fidelitáte Paulo éxstitit carus, ut ipse, cum venísset Tróadem propter Evangélium Christi, testátus sit, non habuísse réquiem spirítui suo, eo quod Titum fratrem suum ibi non invénerit. Et paulo post Macedóniam petens, rursus suam in eum caritátem ita éxprimit: Sed qui consolátur húmiles, consolátus est nos Deus in advéntu Titi.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Quamóbrem Corínthum ab Apóstolo missus, ea sapiéntia, et lenitáte legatiónis hujus múnere functus est, quæ præsértim de fidélium pietáte eleemósynas colligéndas ad sublevándam Ecclésiæ Hebræórum inópiam spectábat, ut Corínthios non solum in Christi fide continúerit, sed étiam desidérium, fletum, æmulatiónem inter eos pro Paulo, qui illos primus instítuit, excitáverit. Ad effundéndum ínterim inter Gentes linguis locísque distínctas divíni verbi semen, plúribus terra maríque itinéribus reléctis, magnáque ánimi firmitáte pro crucis trophǽo curis laboribúsque exantlátis, una cum duce Paulo Cretæ ínsulam áppulit. Cum porro huic ecclésiæ epíscopus ab ipso Apóstolo deléctus esset, dubitándum non est, quin in eo múnere ita versátus sit, ut, juxta ipsíus Pauli præceptóris mónita, seípsum præbúerit exémplum bonó-

rum óperum in doctrína, in integritáte, et gravitáte.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Itaque tamquam lucérna inter eos, qui in idololatríæ et mendaciórum ténebris, véluti in umbra mortis sedébant, religiónis jubar diffúdit. Tráditur eum inter Dálmatas, ut crucis vexíllum explicáret, strénue consudásse. Tandem meritórum et diérum plenus, quarto supra nonagésimum anno, prídie Nonas Januárii, pretiósa justórum morte obdormívit in Dómino, et sepúltus est in ecclésia, ubi ab Apóstolo minístor fúerat constitútus. Hujus nomen a sancto Joánne Chrysóstomo, et a sancto Hierónymo præcípue commendátum, Martyrológio Románo eádem die inscríptum légitur; verum pro ejus die festo cum Offício et Missa in cathólico orbe recoléndo ab utróque clero, primam insequéntem diem líberam Summus Póntifex Pius nonus assignávit.

℟. Iste est qui. [71]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Designávit Dóminus. ut in Comm. Evang. [25] cum ℟℟. de Comm. Conf. Pont. [74]

Pro S. Dorothea.

Lectio ix.

Doróthea virgo, ex Cæsaréa Cappadóciæ, propter Christi confessiónem ab Aprício præside comprehénsa, Chrystæ et Callístæ soróribus, quæ a fide defécerant, trádita est, ut eam a propósito removérent. Sed contra factum est: nam eas Doróthea ad cultum christiánæ religiónis redúxit, propter quam étiam martýrium suscepérunt. Quare virgo equúleo diu torta, et palmis cæsa, ad extrémum cápitis damnáta, duplicátam virginitátis et martýrii palmam accépit. Te Deum. 18.

Si hoc Festum alicubi alia die celebretur (extra Quadragesimam), et in illa non occurrat Festum Simplex habens Lectionem propriam, tunc ix. Lectio erit Hinc namque. ut in Comm. Evangelist. [26]

In Laudibus fit comm. S. Dorotheæ Virg. Mart.

Ant. Símile est regnum cœlórum hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea

benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio. Indulgéntiam. 612.

Vesperæ a Capit. de sequ. commem. præced.

Die 7. Februarii.

S. Romualdi Abbatis.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. [88] præter sequ. (m. t. v.)

Oratio.

Intercéssio nos, quæsumus Dómine, beáti Romuáldi Abbátis comméndet: ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

Pro commem. præced.

Ant. Amávit eum Dñs, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio ut supra. 611.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrag. Beátus vir. de eodem Comm. 2. loco. [101]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Romuáldus Ravénnæ Sérgio patre, nóbili génere natus, adoléscens in propínquum monastérium Classénse pœniténtiæ causa secéssit: ubi religiósi hóminis sermóne ad pietátis stúdium veheméntius incénsus, viso étiam semel et íterum per noctem in ecclésia beáto Apollinári, quod Dei servus illi futúrum promíserat, mónachus effícitur. Mox ad Marínum, vitæ sanctitáte ac severióre disciplína in fínibus Venetórum eo témpore célebrem, se cóntulit, ut ad arctam et sublímem perfectiónis viam eo magístro ac duce uterétur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Multis sátanæ insídiis, et hóminum invídia oppugnátus, tanto humílior se assídue jejúniis et oratiónibus exercébat, et rerum cœléstium meditatióne, vim lacrimárum profúndens, fruebátur: vultu tamen ádeo læto semper erat, ut intuéntes exhilaráret. Magno apud príncipes et reges in honóre fuit: multíque ejus consílio, mundi illécebris abjéctis, solitúdinem petiérunt. Martýrii quoque cupiditáte flagrávit, cujus causa dum in Pannóniam profícíscitur, morbo, quo affli-

ctabátur cum progrederétur, levabátur cum recéderet, revérti cógitur.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

In vita et post mortem miráculis clarus, spíritu étiam prophetíæ non cáruit. Scalam a terra cœlum pertingéntem, in similitúdinem Jacob Patriárchæ, per quam hómines in veste cándida ascendébant et descendébant, per visum conspéxit: eóque Camaldulénses mónachos, quorum institúti auctor fuit, designári mirabíliter agnóvit. Dénique cum annos centum et vigínti ágeret, et centum ipsos in summa vitæ asperitáte Deo servísset, ad eum migrávit, anno salútis millésimo vigésimo séptimo. Ejus corpus quinquénnio postquam sepúltum fúerat, íntegrum repértum, Fabriáni in ecclésia sui órdinis honorífice cónditum est.

℟. Iste homo. [95]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Ecce nos relíquimus. de Communi Abb. 1. loco. [105]

Vesp. a Capit. de sequ. cum commem. præced.

Die 8. Februarii.

S. Joannis de Matha Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comuni Conf. non Pont. [88] præter sequ. (m. t. v.)

Oratio.

Deus, qui per sanctum Joánnem órdinem sanctíssimæ Trinitátis ad rediméndum de potestáte Saracenórum captívos cœlitus institúere dignátus es: præsta, quæsumus; ut, ejus suffragántibus méritis, a captivitáte córporis et ánimæ, te adjuvánte, liberémur. Per Dñm nostrum.

Deinde fit commem præced.

Ant. Hic vir despíciens mundum, et terréna triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio. Intercéssio nos. 614.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrag. Beátus vir. de eodem Comm. 2. loco. [101]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Joánnes de Matha, órdinis sanctíssimæ Trinitátis Redemptiónis Captivórum institútor, Falcóne in Província

natus est paréntibus pietáte et nobilitáte conspícuis. Studiórum causa Aquas Séxtias, mox Parísios proféctus, confectóque theologíæ currículo, magistérii laúream adéptus, doctrínæ et virtútum splendóre enítuit. Quibus motus Parisiénsis Antístes, ad sacrum presbyterátus órdinem præ humilitáte reluctántem promóvit, eo consílio, ut in ea civitáte cómmorans, sapiéntia et móribus studiósæ juventúti præluceret. Cum autem in sacéllo ejúsdem epíscopi, ipso cum áliis astánte, primum Deo Sacrum offérret, cœlésti favóre méruit recreári. Nam Angelus cándida et fulgénti veste indútus, cui in péctore crux rúbei et cærúlei colóris assúta erat, bráchiis cancellátis, et super duos captívos ad látera pósitos, Christiánum unum, álterum Maurum, exténsis, appáruit. Qua visióne in éxtasim raptus, intelléxit prótinus vir Dei, se ad rediméndos ab infidélibus captívos destinári.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Quo vero matúrius in re tanti moménti procéderet, in solitúdinem secéssit, ibíque divíno nutu factum est, ut Felícem Valésium in ipso erémo jam multis annis degéntem repérerit: cum quo ínita societáte, se per triénnium in oratióne, et contemplatióne, omniúmque virtútum stúdio exércuit. Cóntigit autem, ut dum secum de rebus divínis prope fontem colloqueréntur, cervus ad eos accésserit, crucem inter córnua gerens, rúbei et cærúlei colóris. Cumque Felix ob rei novitátem mirarétur, narrávit ei Joánnes visiónem in prima Missa hábitam: et exínde fervéntius oratióni incumbéntes, ter in somnis admóniti, Romam proficísci decrevérunt, ut a Summo Pontífice novi órdinis pro rediméndis captívis institutiónem impetrárent. Eléctus fúerat eo témpore Innocéntius tértius: qui illis benígne accéptis dum secum de re propósita delíberat, in festo sanctæ Agnétis secúndo, Lateráni intra Missárum

solémnia ad sacræ Hóstiæ elevatiónem, Angelus ei cándida veste, cruce bicolóri, spécie rediméntis captívos appáruit. Quo viso Póntifex institútum approbávit, et novum órdinem sanctíssimæ Trinitátis Redemptiónis Captivórum vocári jussit, ejúsque professóribus albas vestes cum cruce rúbei et cærúlei colóris præbuit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Sic stabilíto órdine, sancti fundatóres in Gálliam rediérunt, primóque cœnóbio Cervi frígidi in diœcési Meldénsi constrúcto, ad ejus régimen Felix remánsit, et Joánnes Romam cum áliquot sóciis revérsus est, ubi Innocéntius domum, ecclésiam, et hospitále sancti Thomæ de Formis in monte Cœ́lio eis donávit cum multis redítibus et possessiónibus. Datis quoque lítteris ad Miramolínum regem Maróchii, opus redemptiónis felíci auspício inchoátum fuit. Tum ad Hispánias, sub jugo Saracenórum magna ex parte oppréssas, Joánnes proféctus est, regúmque, príncipum, atque alíórum fidélium ánimos ad captivórum et paúperum commiseratiónem commóvit. Monastéria ædificávit, hospitália eréxit, magnóque lucro animárum plures captívos redémit. Romam tandem revérsus, sanctísque opéribus incúmbens, assíduis labóribus attrítus, et morbo conféctus, ardentíssimo Dei et próximi amóre exǽstuans, ad extrémum devénit. Quare frátribus convocátis, eísque ad opus redemptiónis cœ́litus præmonstrátum efficáciter cohortátis, obdormívit in Dómino sextodécimo Kaléndas Januárii, anno salútis millésimo ducentésimo décimo tértio; ejúsque corpus in ipsa ecclésia sancti Thomæ de Formis condígno honóre tumulátum fuit.

℟. Iste homo. [95]

In III. Nocturno Homilia in Evangelium. Sint lumbi vestri præcíncti. de eodem Communi 1. loco. [97]

Vesp. a Capit. de sequ. cum comm. præced. et S. Apolloniæ Virg. et Mart.

Die 9. Februarii.

S. Cyrilli Episc. Alexandrini, Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia de Comuni Conf. Pont. [64], præter sequ. (m. t. v.)

In utrisque Vesp. ad Magnif.

Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Cyrílle, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Deus, qui beátum Cyríllum Confessórem tuum atque Pontíficem divínæ maternitátis beatíssimæ Vírginis Maríæ assertórem invíctum effecísti: concéde, ipso intercedénte; ut qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, matérna ejúsdem protectióne salvémur. Per eúmdem Dóminum.

Deinde fit comem. S. Joannis de Matha.

Ant. Hic vir despíciens mundum, et terréna triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio.

Deus, qui per sanctum Joánnem órdinem sanctíssimæ Trinitátis ad rediméndum de potestáte Saracenórum captívos cœlitus institúere dignátus es: præsta, quǽsumus; ut, ejus suffragántibus méritis, a captivitáte córporis et ánimæ, te adjuvánte, liberémur.

Postea S. Apolloniæ Virginis et Martyris.

Ant. Veni sponsa Christi: áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martýrii contulísti: concéde propítius; ut qui beátæ Apollóniæ Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum nostrum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrages. Sapiéntiam. de Communi Doctorum. [81]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Cyríllus Alexandrínus, cujus præcónia non uníus tantum vel altérius sunt comprobáta testimónio, sed étiam œcumenicórum Conciliórum Ephesíni et Chalcedonénsis actis celebráta, claris

ortus paréntibus, ac Theóphili epíscopi Alexandríni nepos, adhuc adoléscens præcelléntis ingénii clara specímina dedit. Lítteris ac sciéntiis egrégie imbútus, ad Joánnem epíscopum Hierosolymitánum se cóntulit, ut in christiána fide perficerétur. Alexandríam deínde cum rediísset, Theóphilo vita functo, ad illíus sedem evéctus est: quo in múnere ita óptimi pastóris formam ab Apóstolo definítam constánter præ se tulit, ut sanctíssimi præsulis glóriam mérito sit adéptus.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Salútis animárum zelo incénsus curas omnes inténdit, ut sibi commíssum gregem in fídei et morum integritáte serváret, atque a venenátis infidélium et hæreticórum páscuis defénderet. Hinc tum Nováti ásseclas e civitáte expélli, tum Judǽos qui furóre acti in cædem Christianórum conspiráverant, juxta leges puníri satégit. Singuláre vero Cyrílli pro cathólicæ fídei incolumitáte enítuit stúdium contra Nestórium Constantinopolitánum epíscopum, asseréntem Jesum Christum ex María Vírgine hóminem tantum et non Deum natum, eíque divinitátem pro méritis esse collátam; cujus emendatiónem cum frustra tentásset, eum sancto Cœlestíno Pontífici Máximo denuntiávit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Cœlestíni delegáta auctoritáte, Concílio Ephesíno præfuit, in quo hæresis Nestoriána pénitus proscrípta est, damnátus Nestórius et a sua sede dejéctus, ac dogma cathólicum de una in Christo, eáque divína persóna, et divína gloriósæ Vírginis Maríæ maternitáte assértum; plaudénte pópulo univérso, qui incredíbili gaúdio géstiens, collucéntibus fácibus domum dedúxit epíscopos. Sed hac de causa Cyríllus calúmniis, injúriis et persecutiónibus plúrimis a Ne-

stório ejúsque fautóribus impetítus fuit; quas ipse patientíssime tulit, ita ut de sola fide sollícitus, quidquid advérsus eum effutiébant ac moliebántur hærétici, pro níhilo habéret. Tandem pro Ecclésia Dei máximis perfúnctus labóribus, plurimísque scriptis éditis tum ad éthnicos et hæréticos confutándos, tum ad sacras scriptúras et cathólica explanánda dógmata, sancto fine quiévit anno quadringentésimo quadragésimo quarto, episcopátus trigésimo secúndo. Leo décimus tértius Póntifex Máximus Offícium et Missam præclaríssimi hujus fídei cathólicæ propugnatóris et Orientális ecclésiæ lúminis, ad Ecclésiam univérsam exténdit.

℟. Iste est. [71]

In III. Nocturno Lectiones de Homilia in Evang. Vos estis sal terræ. de Communi Doctorum 1. loco. [84]

Pro S. Apollonia.

Lectio ix.

Apollónia virgo Alexandrína, sub Décio imperatóre, cum ingravescénte jam ætáte ad idóla sisterétur, ut eis veneratiónem adhibéret: illis contémptis, Jesum Christum verum Deum coléndum esse prædicábat. Quamóbrem omnes ei contúsi sunt, et evúlsi dentes; ac, nisi Christum detestáta deos cóleret, accénso rogo combustúros vivam mináti sunt ímpii carnífices. Quibus illa, se quamvis mortem pro Jesu Christi fide subitúram, respóndit. Itaque comprehénsa ut comburerétur, cum paulísper, quasi delíberans quid agéndum esset, stetísset, ex illórum mánibus elápsa, álacris in ignem sibi parátum, majóri Spíritus sancti flamma intus accénsa, se injécit. Unde brevi consúmpto córpore, puríssimus spíritus in cœlum ad sempitérnam martýrii corónam evolávit.

Te Deum laudámus. 18.

In Laud. fit commem. S. Apolloniæ.

Ant. Símile est regnum cœlórum hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio. Deus, qui inter. 618.

Vesp. a Capit. de sequ., commemor. præced.

Die 10. Februarii.

S. Scholasticæ Virg.

Duplex.

Omnia de Comuni Virg. [110], præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui ánimam beátæ Vírginis tuæ Scholásticæ ad ostendéndam innocéntiæ viam in colúmbæ spécie cœlum penetráre fecísti: da nobis ejus méritis et précibus ita innocénter vívere; ut ad ætérna mereámur gaúdia perveníre. Per Dóminum nostrum.

Deinde fit commem. præced.

Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Cyrílle, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas.
℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio.

Deus, qui beátum Cyríllum Confessórem tuum atque Pontíficem divínæ maternitátis beatíssimæ Vírginis Maríæ assertórem invíctum effecísti: concéde, ipso intercedénte; ut qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, matérna ejúsdem protectióne salvémur. Per eúmdem Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrages. Lectiones. De virgínibus. de eodem Communi 1. loco. [116]

In II. Nocturno.

Ex libro secúndo Dialogórum S. Gregórii Papæ.

Lectio iv. Cap. 33.

Scholástica venerábilis patris Benedícti soror, omnipoténti Dómino ab ipso infántiæ témpore dedicáta, ad eum semel per annum veníre consuéverat, ad quam vir Dei non longe extra jánuam in possessióne monastérii descendébat. Quadam vero die venit ex more, atque ad eam cum discípulis venerábilis ejus descéndit frater, qui totum diem in Dei laúdibus, sacrísque collóquiis ducéntes, incumbéntibus jam noctis ténebris, simul accepérunt cibum. Cumque adhuc ad mensam sedérent, et inter sacra collóquia tárdior se hora protráherat, éadem sanctimoniális fémina soror ejus eum rogávit, dicens: Quæso te, ut ista nocte me non déseras, ut usque mane de cœléstis vitæ gaúdiis loquámur. Cui ille respóndit: Quid est quod lóqueris, soror? manére extra cellam nullátenus possum. Tanta vero

erat cœli sérénitas, ut nulla in áëre nubes apparéret. Sanctimoniális autem fémina, cum verba fratris negántis audivísset, insértas dígitis manus super mensam pósuit, et caput in mánibus omnipoténtem Dóminum rogatúra declinávit. Cumque leváret de mensa caput, tanta coruscatiónis, et tonítrui virtus, tántaque inundátio plúviæ erúpit, ut neque venerábilis Benedíctus, neque fratres, qui cum eo áderant, extra loci limen, quo conséderant, pedem movére potúerint.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et dedúcet.

Lectio v.

Sanctimoniális quippe fémina caput in mánibus declínans, lacrimárum flúvium in mensam fúderat, per quas serenitátem áëris ad plúviam traxit. Nec paulo tárdius post oratiónem inundátio illa secúta est: sed tanta fuit conveniéntia oratiónis, et inundatiónis, ut de mensa caput jam cum tonítruo leváret: quátenus unum, idémque esset moméntum, et leváre caput, et plúviam depónere. Tunc vir Dei inter corúscos, et tonítruos, atque ingéntis plúviæ inundatiónem, videns se ad monastérium non posse remeáre, cœpit cónqueri contristátus, dicens: Parcat tibi omnípotens Deus, soror: quid est quod fecísti? Cui illa respóndit: Ecce rogávi te, et audíre me noluísti: rogávi Deum meum, et audívit me: modo ergo, si potes, egrédere, et me dimíssa ad monastérium recéde. Ipse autem exíre extra tectum non valens, qui remanére sponte nóluit in loco, mansit invítus. Sicque factum est, ut totam noctem pervígilem dúcerent, atque per sacra spirituális vitæ collóquia, sese vicária relatióne satiárent.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Cumque die áltero éadem venerábilis fémina ad cellam própriam recessísset, vir Dei ad monastérium rédiit. Cum ecce post tríduum in cella consístens, elevátis in áëra óculis, vidit

ejúsdem soróris suæ ánimam de córpore egréssam in colúmbæ spécie cœli secréta penetráre. Qui, tantæ ejus glóriæ congaúdens, omnipoténti Deo in hymnis et laúdibus grátias réddidit, ejúsque óbitum frátribus denuntiávit. Quos étiam prótinus misit, ut ejus corpus ad monastérium deférrent, atque in sepúlchro, quod sibi ipsi paráverat, pónerent. Quo facto cóntigit, ut quorum mens una semper in Deo fúerat, eórum quoque córpora nec sepultúra separáret.

℟. Afferéntur Regi. [121]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Símile erit regnum cœlórum. de eodem Communi 1. loco. [123]

Vesp. a Capit. de sequ., comm. præced.

Die 11. Februarii.

Ss. VII Fundatorum

Ord. Serv. B. M. V. Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. [88], præter sequ.

In I. Vesperis.

Capitulum. 1. Petr. 4.

Caríssimi: Communicántes Christi passiónibus gaudéte, ut et in revelatióne glóriæ ejus gaudeátis exsultántes.

Hymnus.

Bella dum late fúrerent, et urbes
Cæde fratérna gémerent cruéntæ,
Adfuit Virgo, nova semper edens
Múnera matris.

En vocat Septem Fámulos, fidéles
Ut sibi in luctu, récolant dolóres,
Quos tulit Jesus, tulit ipsa consors
Sub cruce Nati.

Illico parent Dóminæ vocánti:
Spléndidis tectis opibúsque spretis,
Urbe secédunt procul in Senári
Abdita montis.

Córpora hic pœnis crúciant acérbis,
Sóntium labes hóminum piántes:
Hic prece avértunt lacrimísque fusis
Núminis iram.

Pérdolens Mater fovet, atque amíctum
Ipsa lugúbrem monet induéndum:
Agminis sancti pia cœpta surgunt
Mira patéscunt.

Palmes in bruma víridans honóres
Núntiat patrum: próprios Maríæ

Ore lacténti vócitant puélli
Nómine Servos.

Sit decus Patri, genitǽque Proli,
Et tibi, compar utriúsque Virtus
Spíritus semper, Deus unus, omni
Témporis ævo. Amen.

℣. Hi viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt. ℟. Semen eórum, et glória eórum non derelinquétur.

Ad Magnif. Ant. Non recédet laus tua, Virgo María, de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in ætérnum, pro quibus non pepercísti ánimæ tuæ.

Oratio.

Dómine Jesu Christe, qui ad recoléndam memóriam dolórum sanctíssimæ Genitrícis tuæ, per septem beátos Patres nova Servórum ejus família Ecclésiam tuam fœcundásti: concéde propítius; ita nos eórum consociári flétibus, ut perfruámur et gaúdiis: Qui vivis et regnas.

Deinde fit commem. præced.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio. Deus, qui ánimam. 621.

In Quadrag. comem. Feriæ.

Ad Matutinum.

Invitat. Regem Confessórum Dóminum * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus.

Hymnus.

Sic patres vitam péragunt in umbra,
Lília ut septem nívei decóris,
Vírgini excélsæ bene grata, Petro
Visa nitére.

Jamque divína rapiénte flamma,
Cúrsitant urbes, loca quæque obérrant,
Si queant cunctis ánimis dolóres
Fígere Matris.

Hinc valent iras domuísse cæcas,
Néscia et pacis fera corda jungunt,
Erigunt mœstos, révocant nocéntes
Dicta piórum.

At suos Virgo comitáta servos
Evehit tandem súperas ad oras:
Gémmeis sertis décorat per ævum
Omne beátos.

Eja nunc cœtus gémitum precántis
Aúdiant, duros vídeant labóres:
Semper et nostris fáveant benígno
Lúmine votis.

Sit decus Patri, genitǽque Proli,
Et tibi, compar utriúsque Virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amen.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadragesima Laudémus viros gloriósos. de Com̃. Conf. Pont. 2. loco. [78] cum ℟℟. de Comm. Conf. non Pont. [91]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Sǽculo tértio décimo, quum Frideríci secúndi diro schísmate, cruentísque factiónibus cultióres Itáliæ pópuli scinderéntur, próvidens Dei misericórdia præter álios sanctitáte illústres, septem e Florentína nobilitáte viros suscitávit, qui in caritáte conjúncti, præclárum fratérnæ dilectiónis præbérent exémplum. Hi, nimírum Bonfílius Monáldius, Bonajúncta Manéttus, Manéttus Antellénsis, Amidéus de Amidéis, Ugúccio Ugucciónum, Sostenéus de Sostenéis et Aléxius Falconérius, quum anno trigésimo tértio ejus sǽculi, die sacra Vírgini cœlo recéptæ, in quodam piórum hóminum convéntu, Laudántium nuncupáto, fervéntius orárent; ab eádem Deípara síngulis apparénte sunt admóniti, ut sánctius perfectiúsque vitæ genus amplecteréntur. Re ítaque prius cum Florentíno prǽsule colláta, hi septem viri, géneris nobilitáte divitiísque posthábitis, sub vilíssimis detritísque véstibus cilício indúti, octáva die Septémbris in rurálem quamdam ædículam secessére, ut ea die primórdia vitæ sanctióris auspicaréntur, qua ipsa Dei Génitrix mortálibus orta sanctíssimam vitam incéperat.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Hoc vitæ institútum quam sibi foret accéptum Deus miráculo osténdit. Nam quum paulo deínceps hi septem viri per Florentínam urbem ostiátim eleemósy-

nam emendicárent, áccidit, ut repénte infántium voce, quos inter fuit sanctus Philíppus Benítius quintum ætátis mensem vix ingréssus, Beátæ Maríæ Servi acclamaréntur: quo deínde nómine semper appelláti sunt. Quare, vitándi pópuli occúrsus ac solitúdinis amóre ducti, in Senárii montis recéssu omnes convenére, ibíque cœléste quoddam vitæ genus aggréssi sunt. Victitábant enim in spelúncis, sola aqua herbísque conténti: vigíliis aliísque asperitátibus corpus atterébant: Christi passiónem ac mœstíssimæ ejúsdem Genitrícis dolóres assídue meditántes. Quod quum olim sacra Parascéves die impénsius exsequeréntur, ipsa Beáta Virgo illis iteráto appárens, lúgubrem vestem, quam indúerent, osténdit, sibíque acceptíssimum fore significávit, ut novum in Ecclésia regulárem órdinem excitárent, qui jugem recóleret ac promovéret memóriam dolórum, quos ipsa pértulit sub cruce Dómini. Hæc sanctus Petrus, ínclytus órdinis Prædicatórum Martyr, ex familiári cum sanctis illis viris consuetúdine ac peculiári étiam Deíparæ visióne quum didicísset; iis auctor fuit, ut órdinem regulárem sub appellatióne Servórum beátæ Vírginis institúerent: qui póstea ab Innocéntio quarto Pontífice Máximo approbátus fuit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Porro sancti illi viri, quum plures sibi sócios adjunxíssent, Itáliæ civitátes atque óppida, præsértim Etrúriæ, excúrrere cœpérunt, prædicántes ubíque Christum crucifíxum, civíles discórdias compescéntes, et innúmeros fere dévios ad virtútis sémitam revocántes. Neque Itáliam modo, sed et Gálliam, Germániam ac Polóniam suis evangélicis labóribus excoluérunt. Dénique quum bonum Christi odórem longe latéque diffudíssent, portentórum quoque glória illústres, migrárunt ad Dóminum. Sed quos unus veræ fraternitátis ac religiónis amor in vita sociáverat, unum páriter demórtuos contéxit sepúlchrum,

únaque pópuli venerátio prosecúta est. Quaprópter Clemens undécimus et Benedíctus décimus tértius Pontífices Máximi delátum iísdem a plúribus sæculis individúuum cultum confirmárunt: ac Leo décimus tértius, approbátis ántea miráculis, post indúltam veneratiónem ad collectívam eorúmdem invocatiónem a Deo patrátis, eósdem anno quinquagésimo sacerdótii sui Sanctórum honóribus cumulávit, eorúmque memóriam Offício ac Missa in univérsa Ecclésia quotánnis recoléndam instítuit.

℟. Iste homo. [95]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Ecce nos relíquimus. de Comm. Abbat. 1. loco. [105]

In Quadrag. Lectio ix. de Homilia Feriæ occurr.

Ad Laudes.

Capitulum. 1. Petr. 4.

Caríssimi: Communicántes Christi passiónibus gaudéte, ut et in revelatióne glóriæ ejus gaudeátis exsultántes.

Hymnus.

Matris sub almæ númine
Septéna proles náscitur:
Ipsa vocánte, ad árduum
Tendit Senári vérticem.

Quos terra fructus próferet
Dum sacra proles gérminat,
Uvis repénte túrgidis
Onústa vitis præmonet.

Virtúte claros nóbili
Mors sancta cœlo cónsecrat:
Tenent olýmpi límina
Servi fidéles Vírginis.

Cohors beáta, Núminis
Regno potíta, réspice
Quos hinc recédens fraúdibus
Cinctos relínquis hóstium.

Ergo, per almæ vúlnera
Matris rogámus súpplices,
Mentis tenébras dísjice,
Cordis procéllas cómprime.

Tu nos, beáta Trínitas,
Perfúnde sancto róbore,
Possímus ut felíciter
Exémpla patrum súbsequi.
Amen.

℣. Sit memória illórum in benedictióne. ℟. Et ossa eórum púllulent de loco suo.

Ad Bened. Ant. Ecce quam bonum, et quam jucúndum habitáre fratres in unum.

Oratio.

Dómine Jesu Christe, qui ad recoléndam memóriam dolórum sanctíssimæ Genitrícis tuæ, per septem beátos Patres nova Servórum ejus família Ecclésiam tuam fœcundásti: concéde

propítius; ita nos eórum consociári flétibus, ut perfruámur et gaúdiis: Qui vivis et regnas.

Et fit com̃. Feriæ in Quadrag.

Ad Tertiam.

Capit. Caríssimi. 627.

In II. Vesperis.

Omnia ut in primis, præter

Ad Magnificat Ant. Nomen eórum pérmanet in ætérnum, pérmanens ad fílios eórum, sanctórum virórum glória.

Die 14. Februarii.

S. Valentini Presbyteri et Martyris.

Ad Vesp. Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui beáti Valentíni Mártyris tui natalítia cólimus, a cunctis malis imminéntibus, ejus intercessióne liberémur. Per Dóminum.

Lectio iii. Triumphális beáti. de Communi. [33]

In Laudibus. Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Die 15. Februarii.

Ss. Faustini et Jovitæ Martyrum.

Ad Vesp. Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Lætámini in Dño, et exsultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Oratio.

Deus, qui nos ánnua sanctórum Mártyrum tuórum Faustíni et Jovítæ solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dñm.

℟. ii. Hæc est vera. [56]

Lectio iii.

Faustínus et Jovíta fratres, nóbiles Brixiáni, in multis Itáliæ úrbibus, quo vincti sæviénte Trajáni persecutióne ducebántur, acerbíssima supplícia perpéssi, fortes in christiánæ fídei confessióne perstitérunt. Nam Bríxiæ diu vínculis constrícti, feris étiam objécti, in ignémque con-

jécti, et a béstiis et a flam̃a íntegri et incólumes serváti sunt; inde vero eísdem caténis colligáti Mediolánum venérunt: ubi eórum fides tentáta exquisitíssimis torméntis, tamquam igne aurum, in cruciátibus magis enítuit. Póstea Romam missi, ab Evarísto Pontífice confirmáti, ibi quoque crudelíssime torquéntur. Dénique perdúcti Neápolim, in ea étiam urbe várie cruciáti, vinctis mánibus pedibúsque in mare demergúntur: unde per Angelos mirabíliter erépti sunt. Quare multos et constántia in torméntis, et miraculórum virtúte ad Christi fidem convertérunt. Postrémo redúcti Bríxiam inítio suscépti ab Adriáno impérii, secúri percússi, illústrem martýrii corónam accepérunt. Te Deum. 18.

In Laud. Ant. Vestri capílli cápitis omnes numeráti sunt: nolíte timére: multis passéribus melióres estis vos.

℣. Exsultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Die 18. Februarii.

S. Simeonis Ep. et Mart.

Ad Vesp. Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Infirmitátem nostram réspice, omnípotens Deus: et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Simeónis Mártyris tui atque Pontíficis intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dñm.

Lectio iii.

Símeon, fílius Cléophæ, post Jacóbum próximus Jerosólymis ordinátus epíscopus, Trajáno imperatóre apud Atticum consulárem est accusátus, quod Christiánus esset, et Christi propínquus. Comprehendebántur enim omnes eo témpore, quicúmque ex génere David orti essent. Quare multis cruciátus torméntis, eódem passiónis génere, quod Salvátor noster subíerat, affícitur, mirántibus ómnibus, quod homo ætáte conféctus (erat enim centum et vigínti annórum) acerbíssimos crucis dolóres fórtiter constantérque paterétur.

Te Deum laudámus. 18.

In Laud. Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnum custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Die 22. Februarii.

In Cathedra S. Petri Antiochiæ.

Duplex majus.

Omnia ut in Cathedra Romana die 18. Jan. 544, præter sequ.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 15. de Sanctis.

Lectio iv.

Institútio solemnitátis hodiérnæ a senióribus nostris Cáthedræ nomen accépit, ídeo quod primus Apostolórum Petrus hódie episcopátus cáthedram suscepísse referátur. Recte ergo Ecclésiæ natálem sedis illíus colunt quam Apóstolus pro ecclesiárum salúte suscépit, dicénte Dómino: Tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam.

℟. Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum: tibi trádidit Deus ómnia regna mundi: * Et ídeo tibi tráditæ sunt claves regni cœlórum. ℣. Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis; et quodcúmque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis. Et ídeo.

Lectio v.

Petrum ítaque fundaméntum Ecclésiæ Dóminus nominávit: et ídeo digne fundaméntum hoc Ecclésia colit, supra quod ecclesiástici ædifícii altitúdo consúrgit. Unde conveniénter Psalmus, qui lectus est, dicit: Exáltent eum in ecclésia plebis, et in cáthedra seniórum laudent eum. Benedíctus Deus, qui beátum Petrum Apóstolum in Ecclésia exaltári præcépit: quia dignum est ut fundaméntum hoc in Ecclésia honorétur, per quod ad cœlum conscénditur.

℟. Ego pro te rogávi Petre, ut non defíciat fides tua: * Et tu aliquándo convérsus confírma fratres tuos. ℣. Caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus, qui est in cœlis. Et.

Lectio vi.

Quod natális ergo Cáthedræ hódie cólitur, sacerdotále honorátur offícium. Sibi hoc Ecclésiæ ínvicem præstant, quia tanto necésse plus habet Ecclésia dignitátis, quanto sacerdotále offícium plus

honóris. Cum solemnitátem hanc Ecclésiis mérito religiósa observátio introdúxerit, miror, cur apud quosdam infidéles hódie tam perniciósus error incréverit, ut super túmulos defunctórum cibos et vina cónferant, quasi egréssæ de corpóribus ánimæ carnáles cibos requírant.

℟. Petre amas me? Tu scis Dómine, quia amo te. * Pasce oves meas. ℣. Simon Joánnis díligis me plus his? Tu scis Dómine, quia amo te. Pasce oves. Glória Patri. Pasce oves.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 16. b.

In illo témpore: Venit Jesus in partes Cæsaréæ Philíppi, et interrogábat discípulos suos, dicens: Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? Et réliqua.

Homilía S. Leónis Papæ.

Serm. 3. in annivers. assumpt. suæ, post init.

Apóstolos Dóminus, quid de se hómines opinéntur, intérrogat: et támdiu sermo respondéntium commúnis est, quámdiu humánæ intelligéntiæ ambigúitas explicátur. At ubi quid hábeat sensus discipulórum exígitur, primus est in Dómini confessióne, qui primus est in Apostólica dignitáte. Qui cum dixísset: Tu es Christus Fílius Dei vivi: respóndit ei Jesus: Beátus es Simon Bar-Jona, quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus, qui in cœlis est. Id est, ídeo beátus es, quia Pater meus te dócuit: nec terréna opínio te feféllit, sed inspirátio cœléstis instrúxit: et non caro et sanguis, sed ille me tibi, cujus sum unigénitus Fílius, indicávit.

℟. Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? dixit Jesus discípulis suis. Respóndens Petrus dixit: Tu es Christus Fílius Dei vivi. * Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam. ℣. Beátus es Simon Bar-Jona, quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus qui est in cœlis. Et ego.

Lectio viii.

Et ego, inquit, dico tibi: hoc est, sicut Pater meus tibi manifestávit divinitátem meam, ita et ego tibi notam fácio excelléntiam tuam, quia tu es Petrus: id est, cum ego sim

inviolábilis petra, ego lapis anguláris, qui fácio útraque unum, ego fundaméntum præter quod nemo potest áliud pónere: tamen tu quoque petra es, quia mea virtúte solidáris, ut quæ mihi potestáte sunt própria, sint tibi mecum participatióne commúnia. Et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam, et portæ ínferi non prævalébunt advérsus eam. Super hanc, inquit, fortitúdinem ætérnum éxstruam templum: et Ecclésiæ meæ cœlo inseréndà sublímitas, in hujus fídei firmitáte consúrget.

℟. Elégit te Dóminus sacerdótem sibi, ad sacrificándum ei * Hóstiam laudis. ℣. Immola Deo sacrifícium laudis, et redde Altíssimo vota tua. Hóstiam. Glória Patri. Hóstiam.

Si hoc festum ante Quadrag. venerit in Sabbato, vel transferatur in Feriam II. et annus non fuerit bissextilis, legitur ix. Lectio de Homilia Vigiliæ S. Mathiæ, et de ea fit comem. ad Laudes post com̃. S. Pauli. In Quadrages. autem ix. Lectio erit de Homilia Feriæ occurr. cum commem. de ea: et nihil fit de Vigilia, nisi in Missa.

Lectio ix.

Hanc confessiónem portæ ínferi non tenébunt, mortis víncula non ligábunt: vox enim ista vox vitæ est. Et sicut confessóres suos in cœléstia próvehit, ita negatóres ad inférna demérgit. Propter quod dicit beatíssimo Petro: Tibi dabo claves regni cœlórum: Et quæcúmque ligáveris super terram, erunt ligáta et in cœlis: et quæcúmque sólveris super terram, erunt solúta et in cœlis. Transívit quidem étiam in álios Apóstolos vis potestátis istíus, et ad omnes Ecclésiæ príncipes decréti hujus constitútio commeávit: sed non frustra uni comendátur, quod ómnibus intimátur. Petro enim ídeo hoc singuláriter créditur, quia cunctis Ecclésiæ rectóribus Petri forma præpónitur. Manet ergo Petri privilégium, ubicúmque ex ipsíus fertur æquitáte judícium. Nec nímia est vel sevéritas vel remíssio, ubi nihil erit ligátum, nihil solútum, nisi quod beátus Petrus aut sólverit, aut ligáverit. Te Deum. 18.

In II. Vesperis fit commem. S. Pauli et sequ.

Die 23. Februarii.

S. Petri Damiani Episc. Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. [64], præter sequ.

In utrisque Vesp. ad Magnif.

Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Petre, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Oratio.

Concéde nos, quǽsumus omnípotens Deus: beáti Petri Confessóris tui atque Pontíficis mónita et exémpla sectári; ut per terréstrium rerum contémptum ætérna gaúdia consequámur. Per Dóminum.

In Quadrag. commem. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurr. In Quadrag. Fidélis sermo. de eodem Communi 1. loco. [67]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Petrus, Ravénnæ honéstis paréntibus natus, adhuc lactens a matre numerósæ prolis pertæsa, abjícitur; sed domésticæ mulíeris ópera semivívus excéptus ac recreátus, genitríci ad humanitátis sensum revocátæ rédditur. Utróque orbátus parénte, tamquam vile mancípium sub áspera fratris tutéla duram servitútem exércuit. Religiónis in Deum, ac pietátis erga patrem egrégium tunc spécimen dedit; invéntum síquidem forte nummum, non própriæ inédiæ sublevándæ, sed sacerdóti, qui divínum sacrifícium ad illíus expiatiónem offérret, erogávit. A Damiáno fratre, a quo, uti fertur, cognoméntum accépit, benígne recéptus, ejus cura lítteris erudítur, in quibus brevi tantum profécit, ut magístris admiratióni esset. Cum autem liberálibus sciéntiis floréret et nómine, eas cum laude dócuit. Interim ut corpus ratióni súbderet, sub móllibus véstibus cilícium adhíbuit; jejúniis, vigíliis, et oratiónibus solérter insístens. Calénte juvénta dum carnis stímulis ácriter urgerétur, insultántium libídinum faces rigéntibus flúvii mersus aquis noctu exstinguébat; tum venerabília quæque loca obíre, totúmque Psaltérium recitáre consuéverat. Ope assídua paúperes levábat, quibus frequénter pastis convívio, própriis ipse mánibus ministrábat.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in

eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Perficiéndæ magis vitæ causa, in Avellanénsi Eugubínæ diœcésis cœnóbio, órdini monachórum sanctæ crucis Fontis Avellánæ a beáto Ludúlpho, sancti Romuáldi discípulo, fundáto, nomen dedit. Non ita multo post in monastérium Pomposiánum, mox in cœnóbium sancti Vincéntii Petræ Pertúsæ ab abbáte suo missus, utrúmque ascetérium verbo sacro, præcláris institutiónibus, et móribus excóluit. Ad suos revocátus, post præsidis óbitum, Avellanitárum famíliæ præfícitur, quam, novis váriis in locis exstrúctis domicíliis, et sanctíssimis institútis, ita auxit, ut alter ejus órdinis parens, ac præcípuum ornaméntum jure sit hábitus. Salutárem Petri sollicitúdinem ália quoque divérsi institúti cœnóbia, canonicórum convéntus, et pópuli sunt expérti. Urbináti diœcési non uno nómine prófuit: Theuzóni epíscopo in causa gravíssima assédit, ipsúmque in recte administrándo episcopátu consílio et ópera juvit. Divinórum contemplatióne, córporis maceratiónibus, ceterísque spectátæ sanctimóniæ exémplis excélluit. His motus Stéphanus nonus Póntifex Máximus eum licet invítum et reluctántem sanctæ Románæ Ecclésiæ Cardinálem creávit, et Ostiénsem epíscopum. Quas Petrus dignitátes splendidíssimis virtútibus, et consentáneis episcopáli ministério opéribus gessit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Difficíllimo témpore Románæ Ecclésiæ, summísque Pontifícibus doctrína, legatiónibus, aliísque suscéptis labóribus mirífice ádfuit. Advérsus Nicolaitárum et simoníacam hæreses ad mortem usque strénue decertávit. Hujúsmodi depúlsis malis, Mediolanénsem Ecclésiæ Románæ conciliávit. Benedícto, et Cadalóo falsis pontifícibus fórtiter réstitit: Henrícum quartum Germániæ regem ab iníquo uxóris divórtio detérruit: Ravennátes ad débita Románo Pontífici obséquia revocátos sacris re-

stítuit. Canónicos Velitérnos ad sanctióris vitæ leges compósuit. In província præsértim Urbináte vix ulla fuit episcopális ecclésia, de qua Petrus non sit bene méritus; Eugubínam, quam aliquándo créditam hábuit, multis levávit incómmodis: álias álibi, quando opórtuit, perínde curávit, ac suæ essent tutélæ commíssæ. Cardinalátu, et episcopáli dignitáte depósitis, nihil de prístina juvándi próximos sedulitáte remísit. Jejúnium sextæ Fériæ in honórem sanctæ crucis Jesu Christi: horárias beátæ Dei Genitrícis preces, ejúsque die Sábbato cultum propagávit. Inferéndæ quoque sibi verberatiónis morem ad patratórum scélerum expiatiónem provéxit. Demum sanctitáte, doctrína, miráculis, et præcláre actis illústris, dum e Ravennáte legatióne redíret, Faváentiæ octávo Kaléndas Mártii migrávit ad Christum. Ejus corpus ibídem apud Cisterciénses multis miráculis clarum, frequénti populórum veneratióne cólitur. Ipsum Faventíni non semel in præsénti discrímine propítium expérti patrónum apud Deum delegérunt: Leo vero duodécimus Póntifex Máximus Offícium Missámque in ejus honórem tamquam Confessóris Pontíficis, quæ alíquibus in diœcésibus, atque in órdine Camalduléensium jam celebrabántur, ex sacrórum Rítuum Congregatiónis consúlto, áddita Doctóris qualitáte, ad univérsam exténdit Ecclésiam.

℟. Iste est qui. [71]

In III. Nocturno Homilia in Evangel. Vos estis sal terræ. de Comm. Doct. 1. loco. [84]

Si non venerit in Quadrag. vel non sit annus bissextilis, nona Lectio erit de Vigilia S. Mathiæ ut in Comm. Apost. [2] de qua fiet commemor. in Laudibus.

Oratio.

Da, quǽsumus omnípotens Deus: ut beáti Mathíæ Apóstoli tui, quam prævenímus, veneránda solémnitas, et devotiónem nobis aúgeat, et salútem. Per Dóminum.

De Vigilia S. Mathiæ in anno bissextili fit die xxiv. Extra Quadrag. tres Lect. de Homilia in Evang. Hoc est præcéptum. ut in Vigil. Apost. [1]

In Quadrag. autem de Homil. Feriæ, et nihil fit de Vigilia, nisi in Missa.

Vesp., si non est bissextilis, de sequ. cum comem. præced. et Feriæ in Quadrag.

Die 24. Februarii vel 25. anno bissextili.

Sancti Mathiæ Apostoli.

Duplex 2. classis.

Omnia de Comm. Apost. [2], præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui beátum Mathíam Apostolórum tuórum collégio sociásti: tríbue, quǽsumus; ut ejus interventióne, tuæ circa nos pietátis semper víscera sentiámus. Per Dóminum nostrum.

Et fit commem. S. Petri Damiani, quoties non est bissextilis.

Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Petre, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio.

Concéde nos, quǽsumus omnípotens Deus: beáti Petri Confessóris tui atque Pontíficis mónita et exémpla sectári; ut per terréstrium rerum contémptum ætérna gaúdia consequámur. Per Dóminum.

In Quadrag. commem. Feriæ.

In I. Nocturno.

De Actibus Apostolórum.

Lectio i. Cap. 1. c.

In diébus illis exsúrgens Petrus in médio fratrum, dixit (erat autem turba hóminum simul, fere centum vigínti): Viri fratres, opórtet impléri Scriptúram, quam prædíxit Spíritus sanctus per os David de Juda, qui fuit dux eórum, qui comprehendérunt Jesum: qui connumerátus erat in nobis, et sortítus est sortem ministérii hujus. Et hic quidem possédit agrum de mercéde iniquitátis, et suspénsus crépuit

médius: et diffúsa sunt ómnia víscera ejus.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum, dicit Dóminus: * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, et símplices sicut colúmbæ. ℣. Dum lucem habétis, crédite in lucem, ut fílii lucis sitis. Estóte.

Lectio ii.

Et notum factum est ómnibus habitántibus Jerúsalem, ita ut appellarétur ager ille, lingua eórum, Hacéldama, hoc est, ager sánguinis. Scriptum est enim in libro Psalmórum: Fiat commorátio eórum desérta, et non sit qui inhábitet in ea: et episcopátum ejus accípiat alter. Opórtet ergo ex his viris, qui nobíscum sunt congregáti in omni témpore, quo intrávit et exívit inter nos Dóminus Jesus, incípiens a baptísmate Joánnis, usque in diem, qua assúmptus est a nobis, testem resurrectiónis ejus nobíscum fíeri unum ex istis.

℟. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, et díscite a me, quia mitis sum et húmilis corde: * Jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Et inveniétis réquiem animábus vestris. Jugum.

Lectio iii.

Et statuérunt duos, Joseph, qui vocabátur Bársabas, qui cognominátus est Justus, et Mathíam. Et orántes dixérunt: Tu Dómine, qui corda nosti ómnium, osténde, quem elégeris ex his duóbus unum accípere locum ministérii hujus, et apostolátus, de quo prævaricátus est Judas, ut abíret in locum suum. Et dedérunt sortes eis, et cécidit sors super Mathíam, et annumerátus est cum úndecim Apóstolis.

℟. Dum stetéritis. [9]

In II. Nocturno.

De Expositióne S. Augustíni Epíscopi super Psalmum octogésimum sextum.

Lectio iv. Ante medium.

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: díligit Dóminus portas Sion. Quare sunt fundaménta Apóstoli, et Prophétæ? Quia eórum auctóritas portat infirmitátem nostram. Quare sunt portæ? Quia per ipsos intrámus ad regnum Dei. Prædicant enim nobis: et cum per ipsos intrámus, per Christum intrámus. Ipse est enim jánua. Et cum dicúntur duódecim portæ Jerúsalem, et una porta Christus, et duóde-

cim portæ Christus, quia in duódecim portis Christus: et ídeo duodenárius númerus Apostolórum. Sacraméntum magnum hujus duodenárii significátio est númeri. Sedébitis, inquit, super duódecim sedes, judicántes duódecim tribus Israël.

℟. Vidi conjúnctos viros, habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens: *Isti sunt viri sancti facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem, et dicéntem. Isti.

Lectio v.

Si duódecim sellæ ibi sunt, non est ubi sédeat tertiusdécimus Paulus Apóstolus, et non erit quómodo júdicet: et ipse se judicatúrum dixit, non hómines tantum, sed et ángelos. Quos ángelos, nisi apóstatas ángelos? Nescítis, inquit, quia ángelos judicábimus? Respondéret ergo turba: Quid te jactas judicatúrum? Ubi sedébis? Duódecim sedes dixit Dóminus duódecim Apóstolis: unus cécidit Judas, in locum ipsíus sanctus Mathías ordinátus est; implétus est duodenárius númerus sédium. Primo locum ínveni, ubi sédeas, et sic te mináre judicatúrum. Duódecim ergo sedes quid sibi velint, videámus. Sacraméntum est cujúsdam universitátis, quia per totum orbem terrárum futúra erat Ecclésia: unde vocátur hoc ædifícium ad Christi compágem.

℟. Beáti estis, cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me: * Gaudéte et exsultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudéte.

Lectio vi.

Et ídeo quia úndique venítur ad judicándum, duódecim sedes sunt: sicut quia úndique intrátur in illam civitátem, duódecim portæ sunt. Non solum ergo illi duódecim et Apóstolus Paulus, sed quotquot judicatúri sunt, propter significatiónem universitátis ad sedes duódecim pértinent: quemádmodum quotquot intrábunt, ad duódecim portas pértinent. Partes enim mundi quátuor sunt, Oriens, Occidens,

Aquilo et Merídies. Istæ quátuor partes assídue nominántur in Scriptúris. Ab istis quátuor ventis, sicut dicit Dóminus in Evangélio, a quátuor ventis se collectúrum eléctos suos: ab ómnibus ergo istis quátuor ventis vocátur Ecclésia. Quómodo vocátur? Undique in Trinitáte vocátur. Non vocátur nisi per baptísmum in nómine Patris, et Fílii, et Spíritus sancti. Quátuor ergo ter ducta duódecim inveniúntur.

℟. Isti sunt. [12]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11. d.

In illo témpore: Respóndens Jesus dixit: Confíteor tibi Pater, Dómine cœli et terræ, quia abscondísti hæc a sapiéntibus, et prudéntibus, et revelásti ea párvulis. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 10. de Verbis Domini.

Veníte ad me omnes qui laborátis. Quare enim omnes laborámus, nisi quia sumus hómines mortáles, frágiles, infírmi, lútea vasa portántes, quæ fáciunt ínvicem angústias? Sed si angustiántur vasa carnis, dilatténtur spátia caritátis. Quid ergo dicit, Veníte ad me omnes qui laborátis, nisi ut non laborétis? Dénique promíssio ejus in promptu est, quóniam laborántes vocávit. Quærent forte, qua mercéde vocáti sunt. Et ego vos, inquit, refíciam. Tóllite jugum meum super vos, et díscite a me, non mundum fabricáre, non cuncta visibília et invisibília creáre, non in ipso mundo mirabília fácere, et mórtuos suscitáre: sed, Quóniam mitis sum, et húmilis corde.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio viii.

Magnus esse vis? a mínimo íncipe. Cógitas magnam fábricam constrúere celsitúdinis? de fundaménto prius cógita humilitátis. Et quantam quisque vult, et dispónit superimpónere molem ædifícii, quanto erit majus ædifícium, tanto áltius fodit fundaméntum. Et fábrica quidem cum constrúitur, in supérna

consúrgit; qui autem fodit fundaméntum, ad ima deprímitur. Ergo et fábrica ante celsitúdinem humiliátur, et fastígium post humiliatiónem erígitur.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in caritáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum.

In Quadrag. ix. Lect. et comm. Fer. in Laud. et II. Vesp.; alias

Lectio ix.

Quod est fastígium construéndæ fábricæ, quam molímur? quo perventúrum est cacúmen ædifícii? Cito dico, usque ad conspéctum Dei. Vidétis quam excélsum est, quanta res est conspícere Deum. Qui desíderat, et quod dico, et quod audit intélligit. Promíttitur nobis conspéctus Dei, veri Dei, summi Dei. Hoc enim bonum est, vidéntem vidére. Nam qui colunt falsos deos, fácile illos vident: sed eos vident, qui óculos habent, et non vident. Nobis autem promíttitur vísio Dei vivéntis, et vidéntis.

Te Deum laudámus. 18.

FESTA MARTII.

Ante Quadrag. prima die non impedita dic. Offic. Defunct.

Die 4. Martii.
S. Casimiri Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. [88], præter sequ.

Oratio.

Deus, qui inter regáles delícias, et mundi illécebras, sanctum Casimírum virtúte constántiæ roborásti: quæsumus; ut ejus intercessióne fidéles tui terréna despíciant, et ad cœléstia semper aspírent. Per Dóminum nostrum.

In Quadrag. fit comem. Feriæ.

Postea S. Lucii I. Pap. et Mart.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Lúcii Mártyris tui atque Pontíficis áñua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dñm.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurr. In Quadrag. Lect. Justus si morte. de eodem Communi 1. loco. [91]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Casimírus, patre Casimíro, matre Elisabétha Austríaca, Polóniæ régibus ortus, a puerítia sub óptimis magístris, pietáte et bonis ártibus instrúctus, juveníles artus áspero domábat cilício, et assíduis extenuábat jejúniis. Régii spreta lecti mollítie, dura cubábat humo, et clam intempésta nocte, præ fóribus templórum pronus in terra divínam exorábat cleméntiam. In Christi contemplánda passióne assíduus, Missárum solémniis ádeo erécta in Deum mente solébat adésse, ut extra se rapi viderétur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Cathólicam promovére fidem summópere stúduit, et Ruthenórum schisma abolére: quaprópter Casimírum patrem indúxit, ut legem ferret, ne schismátici nova templa construérent, nec vétera collabéntia restaurárent. Erga paúperes et calamitátibus oppréssos benéficus et miséricors, patris et defensóris egenórum nomen obtínuit. Virginitátem, quam ab incunábulis servávit illæsam, sub extrémo vitæ término fórtiter asséruit, dum gravi pressus infirmitáte, mori pótius quam castitátis jactúram ex medicórum consílio subíre, constánter decrévit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Consummátus in brevi, virtútibus et méritis plenus, prænuntiáto mortis die, inter sacerdótum et religiosórum choros spíritum Deo réddidit, anno ætátis vigésimo quinto. Corpus Vilnam delátum multis claret miráculis. Etenim prætérquam quod puélla defúncta vitam, cæci visum, claudi gressum, et várii infírmi sanitátem ad ejus se-

púlchrum recuperárunt; Lithuánis exíguo número ad potentíssimi hostis insperátam irruptiónem trepidántibus in äëre appárens, insígnem tríbuit victóriam. Quibus permótus Leo décimus eúmdem Sanctórum catálogo adscrípsit.

℟. Iste homo. [95]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi vestri. de eodem Communi 1. loco. [97]

In Quadrag. ix. Lectio et commemoratio Feriæ.

Postea de S. Lucio.

Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Lúcii Mártyris tui atque Pontíficis áñua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dñm.

Die 7. Martii.

S. Thomæ de Aquino
Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. [88], præter sequ.

In utrisque Vesp. ad Magnif.

Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Thoma, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Deus, qui Ecclésiam tuam beáti Thomæ Confessóris tui mira eruditióne claríficas, et sancta operatióne fœcúndas: da nobis, quǽsumus; et quæ dócuit, intelléctu conspícere, et quæ egit, imitatióne complére. Per Dóminum.

In Quadrag. coñem. Feriæ.

Postea Ss. Mart. Perpetuæ et Felicitatis.

In Vesp. et Laud. Ant. Istárum est enim regnum cœlórum, quæ contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad prǽmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Glória et honóre coronásti eas Dómine. ℟. Et constituísti eas super ópera mánuum tuárum.

Oratio.

Da nobis, quǽsumus Dómine Deus noster: sanctárum Mártyrum tuárum Perpétuæ et Felicitátis palmas incessábili devotióne venerári; ut, quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum nostrum.

In I. Noct. Lect. Sapiéntiam. de Communi Doct. [81]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Præclárum christiáni orbis decus et Ecclésiæ lumen, beatíssimus vir Thomas, Landúlpho cómite Aquináte et Theodóra Neapolitána, nobílibus paréntibus natus, futúræ in Deíparam devotiónis afféctum adhuc infántulus osténdit. Nam chártulam ab eo invéntam, in qua salutátio Angélica scripta erat, frustra adniténte nutríce, compréssa manu válide retínuit, et a matre per vim abréptam, plorátu et gestu repétiit, ac mox rédditam deglutívit. Quintum annum agens, mónachis sancti Benedícti Cassinátibus custodiéndus tráditur. Inde Neápolim studiórum causa missus, jam adoléscens fratrum Prædicatórum órdinem suscépit. Sed matre ac frátribus id indígne feréntibus, Lutétiam Parisiórum míttitur. Quem fratres in itínere per vim raptum, in arcem castri sancti Joánnis perdúcunt: ubi várie exagitátus, ut sanctum propósitum mutáret, mulíerem étiam, quæ ad labefactándam ejus constántiam introdúcta fúerat, titióne fugávit. Mox beátus júvenis, flexis génibus ante signum crucis orans, ibíque somno corréptus, per quiétem sentíre visus est sibi ab Angelis constríngi lumbos: quo ex témpore omni póstea libídinis sensu cáruit. Soróribus, quæ, ut eum a pio consílio removérent, in castrum vénerant, persuásit, ut, contémptis curis sæculáribus, ad exercitatiónem cœléstis vitæ se conférrent.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Emíssus e castro per fenéstram, Neápolim redúcitur: unde Romam, póstea Parísium a fratre Joánne Theutónico, órdinis Prædicatórum generáli Magístro, ductus, Albérto Magno doctóre, philosophíæ ac theologíæ óperam dedit. Vigínti quinque annos natus, magíster est appellátus, publicéque philósophos ac theólogos summa cum laude est interpretátus. Numquam se lectióni aut scriptióni dedit, nisi post oratiónem. In difficultátibus locórum sa-

cræ Scriptúræ, ad oratiónem jejúnium adhibébat. Quin étiam sodáli suo fratri Regináldo dícere solébat, quidquid sciret non tam stúdio aut labóre suo peperísse, quam divínitus tráditum accepísse. Neápoli cum ad imáginem Crucifíxi veheméntius oráret, hanc vocem audívit: Bene scripsísti de me Thoma: quam ergo mercédem accípies? Cui ille: Non áliam Dómine, nisi teípsum. Collatiónes Patrum assídue pervolutábat; et nullum fuit scriptórum genus in quo non esset diligentíssime versátus. Scripta ejus et multitúdine, et varietáte, et facilitáte explicándi res diffíciles ádeo excéllunt, ut ubérrima atque incorrúpta illíus doctrína, cum revelátis veritátibus mire conséntiens, aptíssima sit ad ómnium témporum erróres pervincéndos.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

A Summo Pontífice Urbáno quarto Romam vocátus, ejus jussu ecclesiásticum lucubrávit offícium in Córporis Christi solemnitáte celebrándum; oblátos vero honóres et Neapolitánum archiepiscopátum, étiam deferénte Cleménte quarto, recusávit. A prædicatióne divíni verbi non desistébat; quod cum fáceret per octávam Paschæ in basílica sancti Petri, mulíerem, quæ ejus fímbriam tetígerat, a fluxu sánguinis liberávit. Missus a beáto Gregório décimo ad concílium Lugdunénse, in monastério Fossæ Novæ in morbum íncidit, ubi ægrótus Cántica canticórum explanávit. Ibídem óbiit quinquagenárius, anno salútis millésimo ducentésimo septuagésimo quarto, Nonis Mártii. Miráculis étiam mórtuus cláruit; quibus probátis, a Joánne vigésimo secúndo in Sanctórum númerum relátus est, anno millésimo tercentésimo vigésimo tértio; transláto póstea ejus córpore Tolósam, ex mandáto beáti Urbáni quinti. Cum sanctis angélicis spirítibus non minus innocéntia quam ingénio comparátus, Doctóris Angélici nomen jure est adéptus, eídem auctoritáte sancti Pii quinti confirmátum. Leo autem décimus

tértius, libentíssime excípiens postulatiónes et vota ómnium pene sacrórum antístitum orbis cathólici, ad tot præcípue philosophicórum systématum a veritáte aberrántium luem propulsándam, ad increménta sciéntiárum, et commúnem humáni géneris utilitátem, eum, ex Sacrórum Rítuum Congregatiónis consúlto, per Apostólicas lítteras cœléstem patrónum scholárum ómnium catholicárum declarávit et instítuit.

℟. Iste homo. [95]

In III. Noct. Homil. in Evang. Vos estis sal terræ. de Comm. Doct. 1. loco. [84]

Lectio ix. de Homilia et com̃. Feriæ occurr. in Laudibus.

Postea Ss. Mart. ut supra. 642.

Vesp. a Capit. de sequenti, commem. præced. et Feriæ.

Die 8. Martii.

S. Joannis de Deo Confessoris

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. [88], præter sequ.

Oratio.

Deus, qui beátum Joánnem, tuo amóre succénsum, inter flammas innóxium incédere fecísti et per eum Ecclésiam tuam nova prole fœcundásti: præsta, ipsíus suffragántibus méritis; ut igne caritátis tuæ vítia nostra curéntur, et remédia nobis ætérna provéniant. Per Dóminum.

Deinde fit commem. præced.

Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Thoma, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio ut supra 642.

In Quadrag. com̃em. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurr. In Quadrages. Beátus vir. de eodem Communi 2. loco. [101]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Joánnes de Deo ex cathólicis piísque paréntibus in óppido Montis Majóris, junióris regni Lusitániæ natus, quam sublímiter in sortem Dómini fúerit eléctus, insuétus splendor super ejus domo refúlgens, sonitúsque æris campáni sua sponte emíssus, ab ipso ejus natívitátis témpore, non obscúre prænuntiárunt. A laxióri vivéndi ratióne, divína operánte virtúte, revocátus, magnæ sanctitátis exhibére spécimen cœpit, et ob audítam prædicatiónem verbi Dei sic ad melióra se excitátum sensit, ut jam ab

ipso sanctióris vitæ rudiménto consummátum áliquid perfectúmque visus sit attigísse. Bonis ómnibus in paúperes carcéribus inclúsos erogátis, admirábilis pœniténtiæ, suíque ipsíus contémptus cuncto pópulo spectáculum factus, a plerísque, ceu demens, gráviter afflíctus, in cárcerem améntibus destinátum conjícitur. At Joánnes cœlésti caritáte magis incénsus, gémino atque amplo valetudinário ex piórum eleemósynis in civitáte Granaténsi exstrúcto, jactóque novi órdinis fundaménto, Ecclésiam nova prole fœcundávit fratrum Hospitalitátis, infírmis præcláro animárum corporúmque proféctu inserviéntium, et longe latéque per orbem diffusórum.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dñs per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Paupéribus ægrótis, quos própriis quandóque húmeris domum deferébat, nulla re ad ánimæ corporísque salútem profícua déerat. Effúsa quoque extra nosocomíum caritáte indigéntibus muliéribus víduis, et præcípue virgínibus periclitántibus clam aliménta subministrábat, curámque indeféssam adhibébat, ut carnis concupiscéntiam a próximis hujúsmodi vítio inquinátis extermináriaret. Cum autem máximum in régio Granaténsi valetudinário excitátum fuísset incéndium, Joánnes impávidus prosíliit in ignem, huc illuc discúrrens, quoúsque tum infírmos húmeris exportátos, tum léctulos e fenéstris projéctos ab igne vindicávit, ac per dimídiam horam inter flammas, jam in imménsum succrescéntes, versátus, exínde divínitus incólumis, univérsis cívibus admirántibus, exívit, in schola caritátis édocens, segniórem in eum fuísse ignem, qui foris ússerat, quam qui intus accénderat.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Multíplici asperitátum génere, demissíssima ob-

ediéntia, extréma paupertáte, orándi stúdio, rerum divinárum contemplatióne, ac in beátam Vírginem pietáte mirífice excélluit, et lacrimárum dono enítuit. Dénique gravi morbo corréptus, ómnibus Ecclésiæ sacraméntis rite sanctéque reféctus, víribus licet destitútus, própriis indútus véstibus, e léctulo surgens, ac provolútus in génua, manu et corde Christum Dóminum e cruce pendéntem perstríngens, octávo Idus Mártii anno millésimo quingentésimo quinquagésimo óbiit in ósculo Dómini: quem étiam mórtuus ténuit, nec dimísit, et in eádem córporis constitutióne sex círciter horas, quoúsque inde dimótus fuísset, tota civitáte inspectánte, mirabíliter permánsit, odórem mire fragrántem diffúndens. Quem ante et post óbitum plúrimis miráculis clarum, Alexánder octávus Póntifex Máximus in Sanctórum númerum rétulit, et Leo décimus tértius, ex sacrórum cathólici orbis Antístitum voto ac Rítuum Congregatiónis consúlto, cœléstem ómnium hospitálium et infirmórum ubíque degéntium Patrónum declarávit, ipsiúsque nomen in agonizántium Litaníis invocári præcépit.

℟. Iste homo. [95]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 22. d.

In illo témpore: Accessérunt ad Jesum pharisǽi: et interrogávit eum unus ex eis legis doctor, tentans eum: Magíster, quod est mandátum magnum in lege? Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 72. in Matth.

Sadducǽis confúsis, pharisǽi rursus aggrediúntur: cumque quiéscere oportéret, decertáre voluérunt: et legis perítiam profiténtem præmíttunt, non díscere, sed tentáre cupiéntes; ac ita intérrogant: Quodnam primum mandátum in lege sit. Nam cum primum illud sit, Díliges Dóminum Deum tuum: putántes causas sibi allatúrum ad mandátum hoc corrigéndum, áliquid addéndo, quóniam Deum se faciébat, hoc modo intérrogant. Quid ígitur Christus? Ut osténdat idcírco ad hæc eos devenísse, quia nulla in eis esset cáritas, sed invídiæ livóre tabéscerent:

Díliges, inquit, Dóminum Deum tuum: hoc primum et magnum mandátum est. Secúndum autem símile huic: Díliges próximum tuum sicut teípsum.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dñm: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viii.

Quamóbrem símile est huic? quóniam hoc illud indúcit, et ab illo rursus munítur. Quicúmque enim male agit, ódio habet lucem, et non venit ad lucem. Et rursus: Dixit insípiens in corde suo: Non est Deus. Deínde séquitur: Corrúpti sunt, et abominábiles facti sunt in stúdiis suis. Et íterum: Radix ómnium malórum avarítia est: quam quidam appeténtes, erravérunt a fide. Et, Qui díligit me, mandáta mea servábit: quorum caput et radix est: Díliges Dóminum Deum tuum, et próximum tuum sicut teípsum.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

In Quadrag. Lect. ix. de Homil. Feriæ occurr. et Commem. in Laud.

Si hoc Festum occurrat ante Feriam IV. Cinerum, vel alicubi celebretur post Pascha, neque occurrat cum eo Festum Simplex habens Lectionem propriam, nona Lectio erit:

Lectio ix.

Si ergo dilígere Deum, dilígere próximum est (nam si díligis me, o Petre, inquit, pasce oves meas): si étiam diléctio próximi facit ut mandáta custódias: mérito ait in his totam legem et prophétas pendére. Et quemádmodum in superióribus, cum de resurrectióne interrogarétur, plus dócuit quam tentántes petébant: sic in hoc loco de primo interrogátus mandáto, secúndum étiam non valde quam primum inférius, sponte áttulit: secúndum enim est primo símile. Ita occúlte insinuávit, ódio illos ad quæréndum incitári. Cáritas enim, inquit, non æmulátur. Te Deum. 18.

Vesp. a Capit. de sequ. cum Commem. præced. et Feriæ.

Die 9. Martii.
S. Franciscæ Viduæ Romanæ.
Duplex.

Omnia de Communi nec Virg. nec Mart. [131], præter sequ.

Oratio.

Deus, qui beátam Francíscam fámulam tuam, inter cétera grátiæ tuæ dona, familiári Angeli consuetúdine decorásti: concéde, quǽsumus; ut intercessiónis ejus auxílio Angelórum consórtium cónsequi mereámur. Per Dóminum.

Et fit commem. præced.

Ant. Hic vir despíciens mundum, et terréna triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio. Deus, qui beátum. 645.

Postea Feriæ occurrentis.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurr. In Quadrages. Mulíerem fortem. de eod. Communi. [132]

In II. Nocturno.
Lectio iv.

Francísca nóbilis matróna Romána, ab ineúnte ætáte illústria dedit virtútum exémpla: étenim pueríles ludos et illécebras mundi réspuens, solitúdine et oratióne magnópere delectabátur. Undecim annos nata, virginitátem suam Deo consecráre, et monastérium íngredi propósuit: paréntum tamen voluntáti humíliter obtémperans, Lauréntio de Pontiánis, júveni æque díviti ac nóbili nupsit. In matrimónio arctióris vitæ propósitum, quantum lícuit, semper retínuit: a spectáculis, convíviis, aliísque hujúsmodi oblectaméntis abhórrens, lánea ac vulgári veste utens, et quidquid a domésticis curis supérerat témporis, oratióni aut proximórum utilitáti tríbuens: in id vero máxima sollicitúdine incúmbens, ut matrónas Románas a pompis sǽculi et ornátus vanitáte revocáret. Quaprópter domum Oblatárum, sub régula sancti Benedícti, congregatiónis Montis Olivéti, adhuc viro alligáta, in Urbe instítuit. Viri exsílium, bonórum jactúram, ac univérsæ domus mœrórem non modo constantíssime tolerávit: sed grátias agens cum beáto Job, illud frequénter usurpábat: Dóminus dedit, Dóminus ábstulit: sit nomen Dómini benedíctum.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam, * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spé-

cie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Viro defúncto, ad prædíctam Oblatárum domum cónvolans, nudis pédibus, fune ad collum alligáto, humi prostráta, multis cum lácrimis eárum número adscríbi supplíciter postulávit. Voti compos facta, licet esset ómnium mater, non álio tamen quam ancíllæ, vilissimǽque féminæ, et immundítiæ vásculi título gloriabátur. Quam vilem sui existimatiónem et verbo declarávit et exémplo: sæpe enim e suburbána vínea revértens, et lignórum fascem próprio cápiti impósitum déferens, vel eísdem onústum agens per Urbem aséllum, paupéribus subveniébat, in quos étiam largas eleemósynas erogábat: ægrotantésque in xenodochíis vísitans, non corporáli tantum cibo, sed salutáribus mónitis recreábat. Corpus suum vigíliis, jejúniis, cilício, férreo cíngulo, crebrísque flagéllis in servitútem redígere júgiter satagébat. Cibum illi semel in die herbæ et legúmina, aqua potum præbuit. Hos tamen córporis cruciátus aliquándo confessárii mandáto, a cujus ore nutúque pendébat, módice temperávit.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Divína mystéria, præsértim vero Christi Dómini passiónem, tanto mentis ardóre, tantáque lacrimárum vi contemplabátur, ut præ dolóris magnitúdine pene cónfici viderétur. Sæpe étiam cum oráret, máxime sumpto sanctíssimæ Eucharístiæ sacraménto, spíritu in Deum eleváta, ac cœléstium contemplatióne rapta, immóbilis permanébat. Quaprópter humáni géneris hostis váriis eam contuméliis ac verbéribus a propósito dimovére conabátur: quem tamen illa impertérrita semper elúsit; Angeli præsértim præsídio, cujus familiári consuetúdine gloriósum de eo triúmphum reportávit. Grátia curatiónum et prophetíæ dono enítuit, quo et futúra prædíxit, et córdium secréta penetrávit. Non semel aquæ, vel per rivum decurréntes, vel e cœlo labéntes,

intáctam prorsus, dum Deo vacáret, reliquérunt. Módica panis fragménta, quæ vix tribus soróribus reficiéndis fuíssent satis, sic ejus précibus Dóminus multiplicávit, ut quíndecim inde exsaturátis, tantum superfúerit, ut canístrum impléverit: et aliquándo earúmdem sorórum, extra Urbem mense Januário ligna parántium, sitim recéntis uvæ racémis ex vite in árbore pendéntibus mirabíliter obténtis, abúnde expléverit. Dénique méritis et miráculis clara, migrávit ad Dóminum, anno ætátis suæ quinquagésimo sexto. Quam Paulus quintus Póntifex Máximus in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: * Múlier timens Deum, ipsa laudábitur. ℣. Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus. Múlier. Glória Patri. Múlier.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Símile est regnum cœlórum. de eodem Comm. [135]

In Quadrag. Lectio ix. de Homilia et commem. Feriæ in Laudibus.

In II. Vesp. commem. sequ., postea Feriæ.

Die 10. Martii.

Ss. Quadraginta Mart.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurim. Mart. [45], præter sequ.

Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Lætámini in Dño, et exsultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut qui gloriósos Mártyres fortes in sua confessióne cognóvimus; pios apud te in nostra intercessióne sentiámus. Per Dóminum.

Et fit commem. Feriæ occurr.

In I. Noct. Lect. Fratres: Debitóres. de eodem Comm. [48]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Licínio imperatóre, et Agricoláo præside, ad Sebásten Arméniæ urbem, quadragínta mílitum fides in Jesum Christum, et fortitúdo in cruciátibus perferéndis enítuit. Qui sæpius in horríbilem cárcerem detrúsi, vinculísque constrícti, cum ora ipsórum lapídibus contúsa fuíssent, híemis tém-

pore frigidíssimo, nudi sub apérto äëre supra stagnum rigens pernoctáre jussi sunt, ut frígore congeláti necaréntur. Una autem erat ómnium orátio: Quadragínta in stádium ingréssi sumus, quadragínta item Dómine coróna donémur, ne una quidem huic número desit. Est in honóre hic númerus, quem tu quadragínta diérum jejúnio decorásti, per quem divína lex ingréssa est in orbem terrárum. Elías quadragínta diérum jejúnio Deum quærens, ejus visiónem consecútus est. Et hæc quidem illórum erat orátio.

℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida, et in Mari rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra.

Lectio v.

Céteris autem custódibus somno déditis, solus vigilábat jánitor, qui et illos orántes, et luce circumfúsos, et quosdam e cœlo descendéntes Angelos tamquam a Rege missos, qui corónas trigínta novem milítibus distribúerent, íntuens, ita secum loquebátur: Quadragínta hi sunt: quadragésimi coróna ubi est? Quæ dum cogitáret, unus ex illo número, cui ánimus ad frigus feréndum defécerat, in próximum tepefáctum bálneum desíliens, sanctos illos summo dolóre affécit. Verum Deus illórum preces írritas esse non est passus: nam rei evéntum admirátus jánitor, mox custódibus e somno excitátis, detractísque sibi véstibus, ac se christiánum esse clara voce proféssus, Martýribus se adjúnxit. Cum vero præsidis satéllites janitórem quoque Christiánum esse cognovíssent, bacíllis comminúta ómnium eórum crura fregérunt.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut hærédes fíerent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut hærédes.

Lectio vi.

In eo supplício mórtui sunt omnes, præter Melithónem natu mínimum. Quem cum præsens mater ejus, fractis crúribus, adhuc vivéntem vidísset, sic cohortáta est: Fili, paulísper sústine; ecce Christus ad jánuam stat ádjuvans te. Cum

vero reliquórum córpora plaustris impóni cérneret, ut in rogum inferréntur, ac fílium suum relínqui, quod speráret ímpia turba púerum, si vixísset, ad idolórum cultum revocári posse; ipso in húmeros subláto, sancta mater vehícula Mártyrum corpóribus onústa strénue prosequebátur: in cujus ampléxu Mélithon spíritum Deo réddidit, ejúsque corpus in eúmdem illum ceterórum Mártyrum rogum pia mater injécit: ut qui fide et virtúte conjunctíssimi fúerant, fúneris étiam societáte copuláti, una in cœlum perveniírent. Combústis illis, eórum relíquiæ projéctæ in profluéntem, cum mirabíliter in unum confluxíssent locum, salvæ et íntegræ repértæ, honorífico sepúlchro cónditæ sunt.

℟. Tamquam aurum. [52]

In III. Nocturno Homilia in Evangel. Descéndens Jesus. de eodem Comm. 2. loco. [60]

Lectio ix. de Homilia et commemor. Feriæ in Laud.

Die 12. Martii.

S. Gregorii I. Papæ Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. [64], præter sequ.

In utrisque Vesp. ad Magnif. Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Gregóri, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Deus, qui ánimæ fámuli tui Gregórii ætérnæ beatitúdinis præmia contulísti: concéde propítius; ut qui peccatórum nostrórum póndere prémimur, ejus apud te précibus sublevémur. Per Dóminum.

Et fit commem. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones Sapiéntiam ómnium. de Comũni Doctorum. [81]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Gregórius Magnus, Románus, Gordiáni senatóris fílius, adoléscens philosophíæ óperam dedit; et prætório offício functus, patre mórtuo, sex monastéria in Sicília ædificávit, Romæ séptimum sancti Andréæ nómine in suis ædibus, prope basílicam sanctórum Joánnis et Pauli ad clivum Scauri, ubi Hilarióne ac Maximiáno magístris, mónachi vitam proféssus, póstea abbas fuit. Mox diáconus cardinális creátus, Constantinópolim a Pelágio

Pontífice ad Tibérium Constantínum imperatórem legátus míttitur: apud quem memorábile étiam illud effécit, quod Eutýchium patriárcham, qui scrípserat contra veram ac tractábilem córporum resurrectiónem, ita convícit, ut ejus librum imperátor in ignem injíceret. Quare Eutýchius paulo post cum in morbum incidísset, instánte morte, pellem manus suæ tenébat, multis præséntibus, dicens: Confíteor quia omnes in hac carne resurgémus.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Romam rédiens, Pelágio pestiléntia subláto, summo ómnium consénsu Póntifex elígitur: quem honórem ne accíperet, quámdiu pótuit, recusávit. Nam aliéno vestítu in spelúnca delítuit: ubi depreh énsus indício ígneæ colúmnæ, ad sanctum Petrum consecrátur. In pontificátu multa successóribus doctrínæ ac sanctitátis exémpla relíquit. Peregrínos quotídie ad mensam adhibébat: in quibus et Angelum, et Dóminum Angelórum peregríni fácie accépit. Paúperes et urbános et extérnos, quorum númerum descríptum habébat, benígne sustentábat. Cathólicam fidem multis locis labefactátam restítuit. Nam Donatístas in Africa, Ariános in Hispánia représsit: Agnoítas Alexandría ejécit. Pállium Syágrio Augustodunénsi epíscopo dare nóluit, nisi neóphytos hæréticos expélleret ex Gállia. Gothos hǽresim ariánam relínquere coégit. Missis in Británniam doctis et sanctis viris Augustíno et áliis mónachis, ínsulam ad Jesu Christi fidem convértit, vere a Beda presbýtero Angliæ vocátus Apóstolus. Joáñis patriárchæ Constantinopolitáni audáciam fregit, qui sibi universális Ecclésiæ epíscopi nomen arrogábat. Maurítium imperatórem, eos qui mílites fuíssent, mónachos fíeri prohibéntem, a senténtia detérruit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Ecclésiam ornávit sanctíssimis institútis et légibus. Apud sanctum Petrum coácta sýnodo, multa constítuit: in iis, Ut in Missa Kýrie eléison nóvies repeterétur: ut extra id tempus, quod continétur Septuagésima et Pascha, Allelúja dicerétur: ut adderétur in Cánone, Diésque nostros in tua pace dispónas. Litanías, Statiónes, et ecclesiásticum offícium auxit. Quátuor concíliis, Nicæno, Constantinopolitáno, Ephesíno, Chalcedonénsi, tamquam quátuor Evangéliis honórem habéri vóluit. Epíscopis Sicíliæ, qui ex antíqua ecclesiárum consuetúdine Romam síngulis triénniis conveniébant, quinto quoque anno semel veníre indúlsit. Multos libros confécit: quos cum dictáret, testátus est Petrus diáconus, se Spíritum sanctum colúmbæ spécie in ejus cápite sæpe vidísse. Admirabília sunt quæ dixit, fecit, scripsit, decrévit, præsértim infírma semper et ægra valetúdine. Qui dénique multis éditis miráculis, pontificátus anno décimo tértio, mense sexto, die décimo quarto Idus Mártii, qui dies festus a Græcis étiam propter insígnem hujus Pontíficis sapiéntiam ac sanctitátem præcípuo honóre celebrátur, ad cœléstem beatitúdinem evocátus est. Cujus corpus sepúltum est in basílica sancti Petri, prope Secretárium.

℟. Iste est qui. [71]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5. b.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.

Ex Homilia 17. in Lucæ 10. ante medium.

Considerándum nobis est, ut qui una eadémque exhortatiónis voce non súfficit simul cunctos admonére, stúdeat síngulos, in quantum valet, instrúere, privátis locutiónibus ædificáre. Debémus namque pensáre contínuo, quod sanctis Apóstolis dícitur, et per Apóstolos nobis: Vos estis sal terræ. Si ergo sal sumus, condíre mentes fidélium debémus. Vos ígitur qui

pastóres estis, pensáte quia Dei animália páscitis: de quibus profécto animálibus Deo per Psalmístam dícitur: Animália tua habitábunt in ea. Et sæpe vidémus quod petra salis brutis animálibus antepónitur, ut ex eádem salis petra lámbere débeant, et melioréri. Quasi ergo inter bruta animália petra salis, debet esse sacérdos in pópulis. Curáre namque sacerdótem necésse est, quæ síngulis dicat, unumquémque quáliter admóneat: ut quisquis sacerdóti júngitur, quasi ex salis tactu ætérnæ vitæ sapóre condiátur.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio viii.

Sal étenim terræ non sumus, si corda audiéntium non condímus: quod profécto condiméntum ille veráciter próximo impéndit, qui prædicatiónis verbum non súbtrahit. Sed tunc vere áliis recta prædicámus, si dicta rebus et exémplis osténdimus. Nullum puto, fratres caríssimi, ab áliis majus præjudícium, quam a sacerdótibus tólerat Deus: quando eos, quos ad aliórum correctiónem pósuit, dare de se exémpla pravitátis cernit: quando ipsi peccámus, qui compéscere peccáta debúimus: nulla animárum lucra quærimus, ad nostra quotídie stúdia vacámus, terréna concupíscimus, humánam glóriam inténta mente captámus. Et quia eo ipso quo céteris præláti sumus, ad agénda quælibet majórem licéntiam habémus, suscéptæ benedictiónis ministérium vértimus ad ambitiónis arguméntum: Dei causam relínquimus, ad terréna negótia vacámus: locum sanctitátis accípimus, et terrénis áctibus implicámur.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exsultatiónem thesaurizávit super eum. Et. Glória. Et.

Lectio ix. de Homil. et comm. Feriæ in Laud.

COMMUNE SANCTORUM.

In Vigiliis Apostolorum.

Officium fit de Feria exceptis Lect. et Orat., quæ in propriis locis notantur.

Ubi vero non sunt propriæ Lect., legitur Evangelium cum Homilia sequenti.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio i. Cap. 15. b.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Hoc est præcéptum meum, ut diligátis ínvicem, sicut diléxi vos. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homil. 27. in Evangelia.

Cum cuncta sacra elóquia Domínicis plena sint præcéptis, quid est quod de dilectióne, quasi de singulári mandáto, Dóminus dicit: Hoc est præcéptum meum, ut diligátis ínvicem: nisi quia omne mandátum de sola dilectióne est: et ómnia unum præcéptum sunt? quia quidquid præcípitur, in sola caritáte solidátur. Ut enim multi árboris rami ex una radíce pródeunt: sic multæ virtútes ex una caritáte generántur. Nec habet áliquid viriditátis ramus boni óperis, si non manet in radíce caritátis.

℟℟. de Feria pro tempore.

Lectio ii.

Præcépta ergo Domínica et multa sunt, et unum: multa per diversitátem óperis, unum in radíce dilectiónis. Quáliter autem ista diléctio tenénda sit, ipse insínuat, qui in plerísque Scriptúræ suæ senténtiis, et amícos jubet dílígi in se, et inimícos propter se. Ille enim veráciter caritátem

habet, qui et amícum díligit in Deo, et inimícum díligit propter Deum. Nam sunt nonnúlli, qui díligunt próximos, sed per afféctum cognatiónis et carnis: quibus tamen in hac dilectióne sacra elóquia non contradícunt: sed áliud est quod sponte impénditur natúræ, áliud quod præcéptis Domínicis ex caritáte debétur obediéntiæ.

Lectio iii.

Hi nimírum et próximum díligunt, et tamen illa sublímia dilectiónis præmia non assequúntur: quia amórem suum non spiritáliter, sed carnáliter impéndunt. Proínde cum Dóminus díceret: Hoc est præcéptum meum, ut diligátis ínvicem: prótinus áddidit: Sicut diléxi vos; ac si apérte dicat: Ad hoc amáte, ad quod amávi vos. Qua in re, fratres caríssimi, solérter intuéndum est, quod antíquus hostis, dum mentem nostram ad rerum temporálium dilectiónem trahit, infirmiórem contra nos próximum éxcitat, qui ea ipsa, quæ dilígimus, auférre moliátur.

COMMUNE APOSTOLORUM ET EVANGELISTARUM.

In I. Vesperis.

Ant. Hoc est præcéptum meum, * ut diligátis ínvicem, sicut diléxi vos.

Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis:

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet: * proptérea exaltábit caput.

Ant. Hoc est præcéptum meum, ut diligátis ínvicem, sicut diléxi vos.

Ant. Majórem caritátem * nemo habet, ut ánimam suam ponat quis pro amícis suis.

Psalmus 110.

Confitébor tibi Dómine in toto corde meo: * in consílio justórum, et congregatióne.

Magna ópera Dómini: * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio et magnificéntia opus ejus: * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum, miséricors et miserátor Dñus: * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sæculum testaménti sui: * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo:

Ut det illis hæreditátem Géntium: * ópera mánuum ejus véritas, et judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus: confirmáta in sæculum sæculi, * facta in veritáte et æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo: * mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Sanctum, et terríbile nomen ejus: * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in sæculum sæculi.

Ant. Majórem caritátem nemo habet, ut ánimam suam ponat quis pro amícis suis.

Ant. Vos amíci mei estis, * si fecéritis quæ præcípio vobis, dicit Dóminus.

Psalmus 111.

Beátus vir, qui timet Dóminum: * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus: * generátio rectórum benedicétur.

Glória, et divítiæ in domo ejus: * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Exórtum est in ténebris lumen rectis: * miséricors, et miserátor, et justus.

Jucúndus homo qui miserétur et cómmodat, dispónet sermónes suos in judício: * quia in ætérnum non commovébitur.

In memória ætérna erit justus: * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus: * non commovébitur donec despíciat inimícos suos.

Dispérsit, dedit paupéribus: justítia ejus manet in sæculum sæculi, * cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, et irascétur, déntibus suis fre-

met et tabéscet: * desidérium peccatórum períbit.

Ant. Vos amíci mei estis, si fecéritis quæ præcípio vobis, dicit Dóminus.

Ant. Beáti pacífici, * beáti mundo corde: quóniam ipsi Deum vidébunt.

Psalmus 112.

Laudáte púeri Dóminum: * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes Gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens paúperem:

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Ant. Beáti pacífici, beáti mundo corde: quóniam ipsi Deum vidébunt.

Ant. In patiéntia vestra * possidébitis ánimas vestras.

Psalmus 116.

Laudáte Dóminum omnes Gentes: * laudáte eum omnes pópuli:

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: * et véritas Dómini manet in ætérnum.

Ant. In patiéntia vestra possidébitis ánimas vestras.

Capitulum. Ephes. 2. d.

Fratres: Jam non estis hóspites, et ádvenæ: sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei: superædificáti super fundaméntum Apostolórum, et Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu.

℟. Deo grátias.

Hymnus.

Exsúltet orbis gaúdiis:
Cœlum resúltet laúdibus:
Apostolórum glóriam
Tellus et astra cóncinunt.

Vos sæculórum júdices,
Et vera mundi lúmina:
Votis precámur córdium,
Audíte voces súpplicum.

Qui templa cœli claúditis,
Serásque verbo sólvitis,
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.

Præcépta quorum prótinus
Languor salúsque séntiunt:
Sanáte mentes lánguidas;
Augéte nos virtútibus.

Ut, cum redíbit árbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gaúdii
Concédat esse cómpotes.

Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Ad Magnif. Ant. Tradent enim vos * in concíliis, et in synagógis suis flagellábunt vos, et ante reges et præsides ducémini propter me in testimónium illis, et Géntibus.

Oratio propria.

Ad Matutinum.

Invit. Regem Apostolórum Dóminum, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Ætérna Christi múnera,
Apostolórum glóriam,
Palmas et hymnos débitos
Lætis canámus méntibus.

Ecclesiárum Príncipes,
Belli triumpháles duces,
Cœléstis aulæ mílites,
Et vera mundi lúmina.

Devóta sanctórum fides,
Invícta spes credéntium,
Perfécta Christi cáritas
Mundi tyránnum cónterit.

In his Patérna glória,
In his triúmphat Fílius,
In his volúntas Spíritus,
Cœlum replétur gaúdio.

Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. In omnem terram * exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.

Psalmus 18.

Cœli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exsultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta convértens ánimas: * testimónium Dñi fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum; illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.

Ant. Clamavérunt justi, * et Dóminus exaudívit eos.

Psalmus 33.

Benedícam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * aúdiant mansuéti, et læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum: * et exaltémus nomen ejus in idípsum.

Exquisívi Dóminum, et exaudívit me: * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, et illuminámini: * et fácies vestræ non confundéntur.

Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum: * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum: * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.

Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt et esuriérunt: * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Veníte fílii, audíte me: * timórem Dñi docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam: * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.
Divérte a malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et perséquere eam.
Oculi Dómini super justos: * et aures ejus in preces eórum.
Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eórum.
Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos: * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.
Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde: * et húmiles spíritu salvábit.
Multæ tribulatiónes justórum: * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.
Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.
Mors peccatórum péssima: * et qui odérunt justum, delínquent.
Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * et non delínquent omnes qui sperant in eo.
Ant. Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos.
Ant. Constítues * eos príncipes super omnem terram: mémores erunt nóminis tui Dómine.

Psalmus 44.

Eructávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.
Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.
Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.
Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.
Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.
Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.
Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum Regis.
Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directiónis virga regni tui.
Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.
Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.
Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto: * circúmdata varietáte.

Audi fília, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur: omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fímbriis aúreis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exsultatióne: * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui: * in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum: * et in sǽculum sǽculi.

Ant. Constítues eos príncipes super omnem terram: mémores erunt nóminis tui Dómine.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Pater noster.

Absolutio. Exaúdi Dómine. ℣. Jube domne.

Bened. Benedictióne perpétua.

Lect. de Script. positæ in Comm. Sanctorum leguntur, quando annotantur in Proprio Sanct. per Annum, et quando contingit fieri Offic. de aliquo Sancto illis diebus, in quibus in Offic. Feriæ non ponuntur Lect. de Script., sed tantum de Homilia, et quando aliquod Festum solemniter celebratur in propria ecclesia.

De Epístola prima B. Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 4.

Sic nos exístimet homo ut minístros Christi: et dispensatóres mysteriórum Dei. Hic jam quǽritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur. Mihi autem pro mínimo est ut a vobis júdicer, aut ab humáno die: sed neque meípsum júdico. Nihil enim mihi cónscius sum: sed non in hoc justificátus sum: qui autem júdicat me, Dóminus est. Itaque nolíte ante tempus judicáre, quoadúsque véniat Dóminus: qui et illuminábit abscóndita tenebrárum, et manifestábit consília córdium; et tunc laus erit unicuíque a Deo.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lu-

pórum, dicit Dóminus: * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, et símplices sicut colúmbæ. ℣. Dum lucem habétis, crédite in lucem, ut fílii lucis sitis. Estóte ergo.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii.

Hæc autem, fratres, transfigurávi in me et Apóllo, propter vos: ut in nobis discátis, ne supra quam scriptum est, unus advérsus álterum inflétur pro álio. Quis enim te discérnit? Quid autem habes, quod non accepísti? Si autem accepísti, quid gloriáris quasi non accéperis? Jam saturáti estis, jam dívites facti estis: sine nobis regnátis: et útinam regnétis, ut et nos vobíscum regnémus. Puto enim quod Deus nos Apóstolos novíssimos osténdit, tamquam morti destinátos: quia spectáculum facti sumus mundo, et Angelis, et homínibus.

℟. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, et díscite a me, quia mitis sum et húmilis corde: * Jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Et inveniétis réquiem animábus vestris. Jugum.

Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

Nos stulti propter Christum, vos autem prudéntes in Christo: nos infírmi, vos autem fortes: vos nóbiles, nos autem ignóbiles. Usque in hanc horam et esurímus, et sitímus, et nudi sumus, et cólaphis cǽdimur, et instábiles sumus, et laborámus operántes mánibus nostris: maledícimur, et benedícimus: persecutiónem pátimur, et sustinémus: blasphemámur, et obsecrámus: tamquam purgaménta hujus mundi facti sumus, ómnium peripséma usque adhuc. Non ut confúndam vos, hæc scribo, sed ut fílios meos caríssimos móneo. Nam si decem míllia pædagogórum habeátis in Christo: sed non multos patres. Nam in Christo Jesu per Evangélium ego vos génui.

℟. Dum stetéritis ante reges et præsides, nolíte cogitáre quómodo aut quid loquámini: * Dábitur enim vobis in illa hora, quid loquámini. ℣. Non enim vos estis qui loquímini: sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. Dábitur. Glória Patri. Dábitur.

In II. Nocturno.

Ant. Príncipes populórum * congregáti sunt cum Deo Abraham.

Psalmus 46.

Omnes Gentes plaúdite mánibus: * jubiláte Deo in voce exsultatiónis.

Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis: * et Gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hæreditátem suam: * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo: * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite: * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam Rex omnis terræ Deus: * psállite sapiénter.

Regnábit Deus super Gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham: * quóniam dii fortes terræ, veheménter eleváti sunt.

Ant. Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham.

Ant. Dedísti hæreditátem * timéntibus nomen tuum Dómine.

Psalmus 60.

Exaúdi Deus deprecatiónem meam: * inténde oratióni meæ.

A fínibus terræ ad te clamávi: * dum anxiarétur cor meum, in petra exaltásti me.

Deduxísti me, quia factus es spes mea: * turris fortitúdinis a fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sǽcula: * prótegar in velaménto alárum tuárum.

Quóniam tu Deus meus exaudísti oratiónem meam: * dedísti hæreditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies: * annos ejus usque in diem generatiónis et generatiónis.

Pérmanet in ætérnum in conspéctu Dei: * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret?

Sic psalmum dicam nómini tuo in sǽculum sǽculi: * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Dedísti hæreditátem timéntibus nomen tuum Dómine.

Ant. Annuntiavérunt * ópera Dei, et facta ejus intellexérunt.

Psalmus 63.

Exaúdi Deus oratiónem meam cum déprecor: * a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me a convéntu malignántium: * a multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas: * intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Súbito sagittábunt eum, et non timébunt: * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos: * dixérunt: Quis vidébit eos?

Scrutáti sunt iniquitátes: * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum: * et exaltábitur Deus.

Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum: * et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos: * et tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei: * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dño, et sperábit in eo, * et laudabúntur omnes recti corde.

Ant. Añuntiavérunt ópera Dei: et facta ejus intellexérunt.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Pater noster.

Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo S. Gregórii Papæ.

Homilia 30. in Evangelia, post medium.

Lectio iv.

Scriptum est: Spíritus Dómini ornávit cœlos. Ornaménta enim cœlórum sunt virtútes prædicántium. Quæ vidélicet ornaménta Paulus enúmerat, dicens: Alii datur per Spíritum sermo sapiéntiæ, álii sermo sciéntiæ secúndum eúmdem Spíritum, álteri fides in eódem Spíritu, álii grátia sanitátum in uno Spíritu, álii operátio virtútum, álii prophetía, álii discrétio spiríttuum, álii génera linguárum, álii interpretátio sermónum. Hæc autem ómnia operátur unus atque idem Spíritus, dívidens síngulis prout vult.

℟. Vidi conjúnctos viros, habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem et dicéntem. Isti.

Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Quot ergo sunt bona prædicántium, tot sunt ornaménta cœlórum. Hinc rursus scriptum est: Verbo Dómini cœli firmáti sunt. Verbum enim Dómini Fílius est Patris. Sed eósdem cœlos, vidélicet sanctos Apóstolos, ut tota simul sancta Trínitas ostendátur operáta, repénte de sancti Spíritus divinitáte adjúngitur: Et spíritu oris ejus omnis virtus eórum. Cœlórum ergo virtus de Spíritu sumpta est: quia mundi hujus potestátibus contraíre non præsúmerent, nisi eos sancti Spíritus fortitúdo solidásset. Quales namque doctóres sanctæ Ecclésiæ ante advéntum hujus Spíritus fúerint, scimus: et post advéntum illíus, cujus fortitúdinis facti sint, conspícimus.

℟. Beáti estis, cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me: * Gaudéte et exsultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudéte et exsultáte.

Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Certe iste ipse pastor Ecclésiæ, ad cujus sacratíssimum corpus sedémus, quantæ debilitátis, quantǽque formídinis ante advéntum Spíritus fúerit, ancílla ostiária requisíta dicat. Una enim mulíeris voce percússus, dum mori tímuit, vitam negávit. Et pensándum, quia eum comprehénsum Petrus negávit in terra, quem suspénsum latro conféssus est in cruce. Sed vir iste tantæ formídinis, qualis post advéntum Spíritus exsístat, audiámus. Fit convéntus magistrátus atque seniórum, cæsis denuntiátur Apóstolis, ne in nómine Jesu loqui débeant: Petrus magna auctoritáte respóndet: Obedíre opórtet Deo magis quam homínibus.

℟. Isti sunt triumphatóres et amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt prǽmia ætérna: * Modo coronántur, et accípiunt palmam. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo coronántur. Glória Patri. Modo coronántur.

In III. Nocturno.

Ant. Exaltabúntur * córnua justi, allelúja.

Psalmus 74.

Confitébimur tibi Deus: * confitébimur, et invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua: * cum accépero tempus, ego justítias judicábo.

Liquefácta est terra, et omnes qui hábitant in ea: * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iníquis: Nolíte iníque ágere: * et delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu:

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum: * nolíte loqui advérsus Deum iniquitátem.

Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, neque a desértis móntibus: * quóniam Deus judex est.

Hunc humíliat, et hunc exáltat: * quia calix in mánu Dómini vini meri plenus misto.

Et inclinávit ex hoc in hoc: verúmtamen fæx ejus non est exinaníta: * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in sæculum: * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confríngam: et exaltabúntur córnua justi.

Ant. Exaltabúntur córnua justi, allelúja.

Ant. Lux orta est * justo, allelúja, rectis corde lætítia, allelúja.

Psalmus 96.

Dóminus regnávit, exsúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus: * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes, sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.

Et exsultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine:

Quóniam tu Dóminus Altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit

Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Lux orta est justo, allelúja, rectis corde lætítia, allelúja.

Ant. Custodiébant * testimónia ejus, et præcépta ejus, allelúja.

Psalmus 98.

Dóminus regnávit, irascántur pópuli: * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus: * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno: quóniam terríbile, et sanctum est: * et honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes: * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus: * quóniam sanctum est.

Móyses et Aaron in sacerdótibus ejus: * et Sámuël inter eos, qui ínvocant nomen ejus:

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * et præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, et ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dñs Deus noster.

Ant. Custodiébant testimónia ejus, et præcépta ejus, allelúja.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Pater noster.

Absolutio. A vínculis.

℣. Jube domne.

Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19. d.

In illo témpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 3. in Matth. cap. 19.

Grandis fidúcia! Petrus piscátor erat, dives non fúerat, ci-

bos manu et arte quærébat: et tamen lóquitur confidénter: Relíquimus ómnia. Et quia non súfficit tantum relínquere, jungit quod perféctum est: Et secúti sumus te. Fécimus quod jussísti: quid ígitur nobis dabis prǽmii? Jesus autem dixit illis: Amen dico vobis, quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israël. Non dixit: Qui reliquístis ómnia; hoc enim et Crates fecit philósophus, et multi álii divítias contempsérunt: sed, Qui secúti estis me: quod próprie Apostolórum est atque credéntium.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Bened. Cujus, vel Quorum festum cólimus.

Lectio viii.

In regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ (quando et mórtui de corruptióne resúrgent incorrúpti), sedébitis et vos in sóliis judicántium, condemnántes duódecim tribus Israël: quia vobis credéntibus, illi crédere noluérunt. Et omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut fílios, aut agros propter nomen meum, céntuplum accípiet, et vitam ætérnam possidébit. Locus iste cum illa senténtia cóngruit, in qua Salvátor lóquitur: Non veni pacem míttere, sed gládium. Veni enim separáre hóminem a patre suo, et matrem a fília, et nurum a socru: et inimíci hóminis doméstici ejus. Qui ergo propter fidem Christi, et prædicatiónem Evangélii, omnes afféctus contémpserint, atque divítias et sǽculi voluptátes: isti céntuplum recípient, et vitam ætérnam possidébunt.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in caritáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna: operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum.

Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Ex occasióne hujus senténtiæ quidam introdúcunt mille años post resurrectiónem, dicéntes, tunc nobis céntuplum ómnium rerum quas dimísimus, et vitam ætérnam esse reddéndam: non intelligéntes, quod, si in céteris digna sit repromíssio, in uxóribus appáreat turpitúdo: ut qui unam pro Dómino dimíserit, centum recípiat in futúro. Sensus ergo iste est: Qui carnália pro Salvatóre dimíserit, spirituália recípiet: quæ comparatióne et mérito sui ita erunt, quasi si parvo número centenárius númerus comparétur.

Deinde dicitur Hymnus:

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Hoc est præcéptum meum, * ut diligátis ínvicem, sicut diléxi vos.

Psalm. Dóminus regnávit. cum reliq. 19.

2. Majórem caritátem * nemo habet, ut ánimam suam ponat quis pro amícis suis.

3. Vos amíci mei estis, * si fecéritis quæ præcípio vobis, dicit Dóminus.

4. Beáti pacífici, * beáti mundo corde: quóniam ipsi Deum vidébunt.

5. In patiéntia vestra * possidébitis ánimas vestras.

Capitulum. Ephes. 2. d.

Fratres: Jam non estis hóspites, et ádvenæ: sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei: superædificáti super fundaméntum Apostolórum et Prophetárum, ipso summo anguléri lápide Christo Jesu.

℟. Deo grátias.

Hymnus.

Exsúltet orbis gaúdiis:
Cœlum resúltet laúdibus:
Apostolórum glóriam
Tellus et astra cóncinunt.

Vos sæculórum júdices,
Et vera mundi lúmina,
Votis precámur córdium:
Audíte voces súpplicum.

Qui templa cœli claúditis,
Serásque verbo sólvitis,
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.

Præcépta quorum prótinus
Languor salúsque séntiunt;
Sanáte mentes lánguidas:
Augéte nos virtútibus:

Ut, cum redíbit árbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gaúdii
Concédat esse cómpotes.

Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Bened. Ant. Vos qui reliquístis * ómnia, et secúti estis me, céntuplum accipiétis, et vitam ætérnam possidébitis.

Ad Tertiam.

Ant. Majórem caritátem.

Capit. Fratres: Jam non estis. ut supra. [16]

℟. br. In omnem terram * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exívit. Glória Patri. In omnem.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Ad Sextam.

Ant. Vos amíci mei estis.

Capitulum. Act. 5. d.

Per manus autem Apostolórum fiébant signa et prodígia multa in plebe.

℟. br. Constítues eos príncipes * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui Dómine. Super. Glória Patri. Constítues.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Ad Nonam.

Ant. In patiéntia vestra.

Capitulum. Act. 5. g.

Ibant Apóstoli gaudéntes a conspéctu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati.

℟. br. Nimis honoráti sunt * Amíci tui Deus. Nimis. ℣. Nimis confortátus est principátus eórum. Amíci. Glória Patri. Nimis.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

In II. Vesperis.

Ant. Jurávit Dóminus, * et non pœnitébit eum: Tu es sacérdos in ætérnum.

Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis:

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet: * proptérea exaltábit caput.

Ant. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: Tu es sacérdos in ætérnum.

Ant. Cóllocet eum * Dóminus cum princípibus pópuli sui.

Psalmus 112.

Laudáte púeri Dñum: * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes Gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens paúperem:

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Ant. Cóllocet eum Dóminus cum princípibus pópuli sui.

Ant. Dirupísti Dómine * víncula mea: tibi sacrificábo hóstiam laudis.

Psalmus 115.

Crédidi, propter quod locútus sum: * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam: * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus:

O Dómine quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et fílius ancíllæ tuæ.

Dirupísti víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus: * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.

Ant. Dirupísti Dómine víncula mea: tibi sacrificábo hóstiam laudis.

Ant. Eúntes ibant * et flebant, mitténtes sémina sua.

Psalmus 125.

In converténdo Dóminus captivitátem Sion: * facti sumus sicut consoláti:

Tunc replétum est gaúdio os nostrum: * et lingua nostra exsultatióne.

Tunc dicent inter Gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobíscum: * facti sumus lætántes.

Convérte Dómine captivitátem nostram, * sicut torrens in Austro.

Qui séminant in lácrimis, * in exsultatióne metent.

Eúntes ibant et flebant, * mitténtes sémina sua.

Veniéntes autem vénient cum exsultatióne, * portántes manípulos suos.

Ant. Eúntes ibant et flebant, mitténtes sémina sua.

Ant. Confortátus est * principátus eórum, et honoráti sunt amíci tui Deus.

Psalmus 138.

Dómine probásti me, et cognovísti me: * tu cognovísti sessiónem meam, et resurrectiónem meam.

Intellexísti cogitatiónes meas de longe: * sémitam meam, et funículum meum investigásti.

Et omnes vias meas prævidísti: * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce Dómine tu cognovísti ómnia novíssima, et antíqua: * tu formásti me, et posuísti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me: * confortáta est, et non pótero ad eam.

Quo ibo a spíritu tuo? * et quo a fácie tua fúgiam?

Si ascéndero in cœlum, tu illic es: * si descéndero in inférnum, ades.

Si súmpsero pennas meas dilúculo, * et habitávero in extrémis maris:

Etenim illuc manus tua dedúcet me: * et tenébit me déxtera tua.

Et dixi: Fórsitan ténebræ conculcábunt me: * et nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obscurabúntur a te, et nox sicut dies illuminábitur: * sicut ténebræ ejus, ita et lumen ejus.

Quia tu possedísti renes meos: * suscepísti me de útero matris meæ.

Confitébor tibi quia terribíliter magnificátus es: * mirabília ópera tua, et ánima mea cognóscit nimis.

Non est occultátum os meum a te, quod fecísti in occúlto: * et substántia mea in inferióribus terræ.

Imperféctum meum vidérunt óculi tui, et in libro tuo omnes scribéntur: * dies formabúntur, et nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui Deus: * nimis confortátus est principátus eórum.

Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabúntur: * exsurréxi, et adhuc sum tecum.

Si occíderis Deus peccatóres: * viri sánguinum declináte a me:

Quia dícitis in cogitatióne: * accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonne qui odérunt te Dómine, óderam? * et super inimícos tuos tabescébam?

Perfécto ódio óderam illos: * et inimíci facti sunt mihi.

Proba me Deus et scito cor meum: * intérroga me, et cognósce sémitas meas.

Et vide, si via iniquitátis in me est: * et deduc me in via ætérna.

Ant. Confortátus est principátus eórum, et honoráti sunt amíci tui Deus.

Capit. Fratres: Jam non. Hymn. Exsúltet. ℣. Añuntiavérunt. ut in Laud. [16]

Ad Magnif. Ant. Estóte fortes * in bello, et pugnáte cum antíquo serpénte: et accipiétis regnum ætérnum, allelúja.

II. Aliæ Lectiones
pro Apostolis.

In II. Nocturno.

De Expositióne S. Augustíni Epíscopi super Psalmum octogésimum sextum.

Lectio iv. Ante medium.

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: díligit Dóminus portas Sion. Quare sunt fundaménta Apóstoli, et Prophétæ? Quia eórum auctóritas portat infirmitátem nostram. Quare sunt portæ? Quia per ipsos intrámus ad regnum Dei. Prædicant enim nobis: et cum per ipsos intrámus, per Christum intrámus. Ipse est enim jánua. Et cum dicúntur duódecim portæ Jerúsalem, et una porta Christus, et duódecim portæ Christus, quia in duódecim portis Christus: et ídeo duodenárius númerus Apostolórum. Sacraméntum magnum hujus duodenárii significátio est númeri. Sedébitis, inquit, super duódecim sedes, judicántes duódecim tribus Israël.

℟. Vidi conjúnctos viros, habéntes spléndidas vestes,

et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens: *Isti sunt viri sancti facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem, et dicéntem. Isti.

Lectio v.

Si duódecim sellæ ibi sunt, non est ubi sédeat tertiusdécimus Paulus Apóstolus, et non erit quómodo júdicet: et ipse se judicatúrum dixit, non hómines tantum, sed et ángelos. Quos ángelos, nisi apóstatas ángelos? Nescítis, inquit, quia ángelos judicábimus? Respondéret ergo turba: Quid te jactas judicatúrum? Ubi sedébis? Duódecim sedes dixit Dóminus duódecim Apóstolis: unus cécidit Judas, in locum ipsíus sanctus Mathías ordinátus est: implétus est duodenárius númerus sédium. Primo locum ínveni, ubi sédeas, et sic te mináre judicatúrum. Duódecim ergo sedes quid sibi velint, videámus. Sacraméntum est cujúsdam universitátis, quia per totum orbem terrárum futúra erat Ecclésia: unde vocátur hoc ædifícium ad Christi compágem.

℟. Beáti estis, cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me: * Gaudéte et exsultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudéte.

Lectio vi.

Et ídeo quia úndique venítur ad judicándum, duódecim sedes sunt: sicut quia úndique intrátur in illam civitátem, duódecim portæ sunt. Non solum ergo illi duódecim et Apóstolus Paulus, sed quotquot judicatúri sunt, propter significatiónem universitátis ad sedes duódecim pértinent: quemádmodum quotquot intrábunt, ad duódecim portas pértinent. Partes enim mundi quátuor sunt, Oriens, Occidens, Aquilo et Merídies. Istæ quátuor partes assídue nominántur in Scriptúris. Ab istis quátuor ventis, sicut dicit Dóminus in Evangélio, a quátuor ventis se collectúrum eléctos suos: ab ómnibus ergo istis quátuor ventis vocátur Ecclésia. Quómodo vocátur? Undique in Trinitáte vocátur. Non vocátur nisi per ba-

ptísmum in nómine Patris, et Fílii, et Spíritus sancti. Quátuor ergo ter ducta duódecim inveniúntur.

℟. Isti sunt. [12]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19. d.

In illo témpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbýteri.

Homilia in Natali S. Benedicti.

Perféctus ille est, qui ábiens vendit ómnia quæ habet, et dat paupéribus, ac véniens, séquitur Christum: habébit enim thesaúrum non deficiéntem in cœlis. Unde bene interrogánte Petro, dixit tálibus Jesus: Amen dico vobis, quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israël. In hac quippe vita pro ejus nómine laborántes, in ália prǽmium speráre dócuit: id est, in regeneratióne; cum vidélicet in vitam immortálem fuérimus resurgéndo regeneráti, qui in vitam cadúcam mortáliter erámus géniti.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio viii.

Et justa prorsus retribútio, ut qui hic pro Christo humánæ glóriam celsitúdinis neglexérunt, illic a Christo júdices glorificáti singuláriter cum eo assídeant, qui a sequéndis ejus vestígiis nulla ratióne póterant avélli. Nemo autem putet, duódecim tantum Apóstolos, quia pro Juda prævaricánte Mathías eléctus est, tunc esse judicatúros: sicut nec duódecim solæ sunt tribus Israël judicándæ: alióquin tribus Levi, quæ tertiadécima est, injudicáta recédet.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in caritáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum.

Lectio ix.

Et Paulus, qui tertiusdécimus est Apóstolus, judicándi sorte privábitur, cum ipse dicat: Nescítis quóniam ángelos judicábimus, quanto magis sæculária? Sciéndum namque est, omnes, qui ad exémplum Apostolórum sua reliquérunt ómnia, et secúti sunt Christum, júdices cum eo ventúros, sicut étiam omne mortálium genus esse judicándum. Quia enim duodenário sæpe número solet in Scriptúris univérsitas designári, per duódecim sedes Apostolórum, ómnium numerósitas judicántium, et per duódecim tribus Israël, univérsitas eórum, qui judicándi sunt, osténditur.

Te Deum laudámus. 18.

Pro Evangelistis

Lectiones.

In I. Nocturno.

Incipit liber Ezechiélis Prophétæ.

Lectio i. Cap. 1.

Et factum est in trigésimo año, in quarto, in quinta mensis, cum essem in médio captivórum juxta flúvium Chobar, apérti sunt cœli, et vidi visiónes Dei. In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigratiónis regis Jóachim, factum est verbum Dómini ad Ezechiélem, fílium Buzi sacerdótem in terra Chaldæórum, secus flumen Chobar: et facta est super eum ibi manus Dómini. Et vidi, et ecce ventus túrbinis veniébat ab Aquilóne: et nubes magna, et ignis invólvens, et splendor in circúitu ejus: et de médio ejus quasi spécies eléctri, id est, de médio ignis.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum, dicit Dóminus: * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, et símplices sicut colúmbæ. ℣. Dum lucem habétis, crédite in lucem, ut fílii lucis sitis. Estóte.

Lectio ii.

Et in médio ejus similitúdo quátuor animálium: et hic aspéctus eórum, similitúdo hóminis in eis. Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Pedes eórum pedes recti, et planta pedis eórum quasi planta pedis vítuli, et scintíllæ quasi aspéctus æris candéntis. Et manus hóminis sub pennis eórum in quátuor pártibus: et fácies, et pennas per quátuor partes habébant, junctæque erant pennæ eórum altérius ad álterum. Non revertebántur

cum incéderent: sed unumquódque ante fáciem suam gradiebátur.

℞. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, et díscite a me, quia mitis sum et húmilis corde: * Jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Et inveniétis réquiem animábus vestris. Jugum.

Lectio iii.

Similitúdo autem vultus eórum: fácies hóminis, et fácies leónis a dextris ipsórum quátuor: fácies autem bovis, a sinístris ipsórum quátuor, et fácies áquilæ désuper ipsórum quátuor. Fácies eórum, et pennæ eórum exténtæ désuper: duæ pennæ singulórum jungebántur, et duæ tegébant córpora eórum: et unumquódque eórum coram fácie sua ambulábat: ubi erat ímpetus spíritus, illuc gradiebántur, nec revertebántur cum ambulárent.

℞. Dum stetéritis. [9]

In II. Nocturno.

De Expositióne sancti Gregórii Papæ super Ezechiélem Prophétam.

Homil. 3. Lib. 1.

Lectio iv.

Sancta quátuor animália, quæ prophetíæ spíritu futúra prævidéntur, subtíli naratióne describúntur, cum dícitur: Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Quid per fáciem, nisi notítia; et quid per pennas, nisi volátus exprímitur? Per fáciem quippe unusquísque cognóscitur: per pennas vero in altum ávium córpora sublevántur. Fácies ítaque ad fidem pértinet, penna ad contemplatiónem. Per fidem namque ab omnipoténti Deo cognóscimur, sicut ipse de suis óvibus dicit: Ego sum pastor bonus, et cognósco oves meas, et cognóscunt me meæ. Qui rursus ait: Ego scio quos elégerim. Per contemplatiónem vero, qua super nosmetípsos tóllimur, quasi in áëra levámur.

℞. Vidi conjúnctos viros, habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens: *Isti sunt viri sancti facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem et dicéntem. Isti.

Lectio v.

Quátuor ergo fácies uni sunt: quia si requíras quid Matthæus de incarnatióne Dómini séntiat: hoc nimírum sentit, quod Marcus, Lucas, et Joánnes. Si quæras quid Joánnes sén-

tiat; hoc procul dúbio, quod Lucas, Marcus et Matthǽus. Si quæras quid Marcus; hoc quod Matthǽus, Joánnes et Lucas. Si quæras quid Lucas; hoc quod Joánnes, Matthǽus, et Marcus sentit. Quátuor ergo fácies uni sunt: quia notítia fídei, qua cognoscúntur a Deo, ipsa est in uno, quæ est simul in quátuor. Quidquid enim in uno invéneris, hoc in ómnibus simul quátuor cognósces.

℟. Beáti estis, cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me: * Gaudéte et exsultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum, propter Fílium hóminis. Gaudéte.

Lectio vi.

Et quátuor pennæ uni: quia Dei omnipoténtis Fílium Dóminum nostrum Jesum Christum simul omnes concórditer prædicant: et ad divinitátem ejus mentis óculos levántes, penna contemplatiónis volant. Evangelistárum ergo fácies ad humanitátem Dómini pértinet, penna ad divinitátem: quia in eum, quem corpóreum aspíciunt, quasi fácies inténdunt: sed dum hunc esse incircumscríptum atque incorpóreum ex divinitáte annúntiant, per contemplatiónis pennam quasi in äëra levántur. Quia ítaque una est fides incarnatiónis ejus in ómnibus, et par contemplátio divinitátis ejus in síngulis, recte nunc dícitur: Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni.

℟. Isti sunt. [12]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

In illo témpore: Designávit Dóminus et álios septuagínta duos: et misit illos binos ante fáciem suam, in omnem civitátem et locum, quo erat ipse ventúrus. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.

Homilia 17. in Evang.

Dóminus et Salvátor noster, fratres caríssimi, aliquándo nos sermónibus, aliquándo vero opéribus ádmonet. Ipsa étenim facta ejus præcépta sunt: quia dum áliquid tácitus facit, quid ágere de-

beámus innotéscit. Ecce enim binos in prædicatiónem discípulos mittit: quia duo sunt præcépta caritátis, Dei vidélicet amor, et próximi: et minus quam inter duos cáritas habéri non potest. Nemo enim próprie ad semetípsum habére caritátem dícitur: sed diléctio in álterum tendit, ut cáritas esse possit.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio viii.

Ecce enim binos ad prædicándum discípulos Dóminus mittit: quátenus hoc nobis tácitus ínnuat, quia qui caritátem erga álterum non habet, prædicatiónis offícium suscípere nullátenus debet. Bene autem dícitur, quia misit eos ante fáciem suam in omnem civitátem et locum, quo erat ipse ventúrus. Prædicatóres enim suos Dóminus séquitur: quia prædicátio prævenit, et tunc ad mentis nostræ habitáculum Dóminus venit, quando verba exhortatiónis præcúrrunt: atque per hoc véritas in mente suscípitur.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in caritáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna: operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum.

Lectio ix.

Hinc namque eísdem prædicatóribus Isaías dicit: Paráte viam Dómini, rectas fácite sémitas Dei nostri. Hinc fíliis Psalmísta ait: Iter fácite ei, qui ascéndit super occásum. Super occásum namque Dóminus ascéndit: quia unde in passióne occúbuit, inde majórem suam glóriam resurgéndo manifestávit. Super occásum vidélicet ascéndit; quia mortem quam pértulit, resurgéndo calcávit. Ei ergo qui ascéndit super occásum, iter fácimus, cum nos ejus glóriam vestris méntibus prædicámus, ut eas et ipse post véniens, per amóris sui præséntiam illústret. Te Deum. 18.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

In I. Vesperis.

Ant. de Laudibus; Ps. ut in I. Vesperis de Comm. Apost. [2]

Capitulum. Jac. 1. b.

Beátus vir, qui suffert tentatiónem: quóniam cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus.

Deus tuórum mílitum
Sors, et coróna, præmiũ,
Laudes canéntes Mártyris
Absólve nexu críminis.

Hic nempe mundi gaúdia,
Et blanda fraudum pábula
Imbúta felle députans,
Pervénit ad cœléstia.

Pœnas cucúrrit fórtiter,
Et sústulit viríliter,
Fundénsque pro te sánguinem,
Ætérna dona póssidet.

Ob hoc precátu súpplici
Te póscimus, piíssime;
In hoc triúmpho Mártyris
Dimítte noxam sérvulis.

Laus et perénnis glória
Patri sit, atque Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sempitérna sǽcula.
Amen.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Ad Magnif. Ant. Iste sanctus * pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

Pro Martyre et Pontifice.

Oratio.

Infirmitátem nostram réspice, omnípotens Deus: et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti N. Mártyris tui atque Pontíficis intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos beáti N. Mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

Pro Martyre tantum.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut qui beáti N. Mártyris tui natalítia cólimus, intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut, intercedénte beáto N. Mártyre tuo, et a cunctis adversitátibus liberémur in córpore, et a pravis cogitatiónibus mundémur in mente. Per Dóminum.

Ad Matutinum.

Invit. Regem Mártyrum, Dóminum, * Veníte, adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymn. Deus tuórum mílitum. ut supra. [27]

In I. Nocturno.

Ant. In lege Dómini * fuit volúntas ejus die ac nocte.

Psalmus 1.

Beátus vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Ant. In lege Dómini fuit volúntas ejus die ac nocte.

Ant. Prædicans * præcéptum Dómini constitútus est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * advérsus Dñm, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dño in timóre: * et exsultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dñs, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Prædicans præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Ant. Voce mea * ad Dóminum clamávi: et exaudívit me de monte sancto suo.

Psalmus 3.

Dómine quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum: * et exsurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exsúrge Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Voce mea ad Dóminum clamávi: et exaudívit me de monte sancto suo.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Pater noster.

Absolutio. Exaúdi Dñe.

℣. Jube domne. Bened. Benedictióne perpétua.

Lect. sequ. I. Noct. leguntur in Festo Mart. et Pont.

In Festo autem Martyr. non Pont. leguntur quæ inferius positæ sunt in Communi plurim. Mart. [48]

De Actibus Apostolórum.

Lectio i. Cap. 20. d.

A Miléto Paulus mittens Ephesum, vocávit majóres natu Ecclésiæ. Qui cum veníssent ad eum, et simul essent, dixit eis: Vos scitis a prima die, qua ingréssus sum in Asiam, quáliter vobíscum per omne tempus fúerim, sérviens Dómino cum omni humilitáte, et lácrimis, et tentatiónibus, quæ mihi accidérunt ex insídiis Judæórum: quómodo nihil subtráxerim utílium, quo minus annuntiárem vobis, et docérem vos públice, et per domos, testíficans Judǽis, atque Gentílibus in Deum pœniténtiam, et fidem in Dóminum nostrum Jesum Christum. Et nunc ecce alligátus ego spíritu, vado in Jerúsalem: quæ in ea ventúra sint mihi, ignórans: nisi quod Spíritus sanctus per omnes civitátes mihi protestátur, dicens: quóniam víncula et tribulatiónes Jerosólymis me manent. Sed nihil horum véreor: nec fácio ánimam meam pretiosiórem quam me, dúmmodo consúmmem cursum meum, et ministérium verbi, quod accépi a Dómino Jesu, testificári Evangélium grátiæ Dei.

℞. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: * Fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Fundátus.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii.

Et nunc ecce ego scio quia ámplius non vidébitis fáciem meam vos omnes, per quos transívi prædicans regnum Dei. Quaprópter contéstor vos hodiérna die, quia mundus sum a sánguine ómnium. Non enim subterfúgi quóminus annuntiárem omne consílium Dei vobis. Atténdite vobis, et univérso gregi, in quo vos Spíritus sanctus pósuit epíscopos régere Ecclésiam Dei, quam acquisívit sánguine suo. Ego scio quóniam intrábunt post discessiónem meam lupi rapáces in vos, non parcéntes gregi. Et ex vobis ipsis exsúrgent viri loquéntes pervér-

sa, ut abdúcant discípulos post se. Propter quod vigiláte memória retinéntes: quóniam per triénnium nocte et die non cessávi, cum lácrimis monens unumquémque vestrum.

℟. Justus germinábit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et.

Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

Et nunc commendo vos Deo, et verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre, et dare hæreditátem in sanctificátis ómnibus. Argéntum et aurum, aut vestem nullíus concupívi, sicut ipsi scitis: quóniam ad ea, quæ mihi opus erant, et his qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes, opórtet suscípere infírmos, ac meminísse verbi Dómini Jesu, quóniam ipse dixit: Beátius est magis dare, quam accípere. Et cum hæc dixísset, pósitis génibus suis orávit cum ómnibus illis. Magnus autem fletus factus est ómnium: et procumbéntes super collum Pauli, osculabántur eum, doléntes máxime in verbo, quod díxerat, quóniam ámplius fáciem ejus non essent visúri. Et deducébant eum ad navem.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum: * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. Glória Patri. Et.

In II. Nocturno.

Ant. Fílii hóminum * scitóte quia Dóminus sanctum suum mirificávit.

Psalmus 4.

Cum invocárem exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exaúdi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quǽritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exaúdiet me cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómi-

no. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?
Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.
A fructu fruménti, vini, et ólei sui * multiplicáti sunt.
In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam;
Quóniam tu Dómine singuláriter in spe * constituísti me.
Ant. Fílii hóminum scitóte quia Dóminus sanctum suum mirificávit.
Ant. Scuto bonæ voluntátis * tuæ coronásti eum Dómine.

Psalmus 5.

Verba mea aúribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.
Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus et Deus meus.
Quóniam ad te orábo: * Dómine mane exaúdies vocem meam.
Mane astábo tibi et vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.
Neque habitábit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.
Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.
Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.
Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.
Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.
Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.
Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant, * júdica illos Deus.
Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.
Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exsultábunt: et habitábis in eis.
Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.
Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.
Ant. Scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum Dómine.
Ant. In univérsa terra * glória et honóre coronásti eum.

Psalmus 8.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. In univérsa terra glória et honóre coronásti eum.

℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Pater noster.

Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 44. de Sanctis.

Lectio iv.

Triumphális beáti Mártyris N. dies hódie nobis anniversária celebritáte recúrrit: cujus glorificatióni sicut congaúdet Ecclésia, sic ejus propónit sequénda vestígia. Si enim compátimur, et conglorificábimur. In cujus glorióso agóne duo nobis præcípue consideránda sunt: induráta vidélicet tortóris sævítia, et Mártyris invícta patiéntia. Sævítia tortóris, ut eam detestémur: patiéntia Mártyris, ut eam imitémur. Audi Psalmístam advérsus malítiam increpántem: Noli æmulári in malignántibus: quóniam tamquam fœnum velóciter aréscent. Quod autem advérsus malignántes patiéntia exhibénda sit, audi Apóstolum suadéntem: Patiéntia vobis necessária est, ut reportétis promissiónes.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum

ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. Et.

Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Coronáta ítaque est beáti Mártyris patiéntia: mancipáta est ætérnis cruciátibus tortóris incorrécta malítia. Hoc atténdens in agóne suo gloriósus Christi athléta, non exhórruit cárcerem. Ad imitatiónem cápitis sui tolerávit probra, sustínuit irrisiónes, flagélla non tímuit: et quot ante mortem pro Christo pértulit supplícia, tot ei de se óbtulit sacrifícia. Quod enim propinánte Apóstolo bíberat, alte retinébat: Quia non sunt condígnæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Et quia momentáneum hoc et leve nostræ tribulatiónis, ætérnum glóriæ pondus operátur in cœlis. Hujus promissiónis amóre a terrénis suspénsus, et prægustáta supérnæ suavitátis dulcédine ineffabíliter afféctus, dicébat cum Psalmísta: Quid mihi est in cœlo, et a te quid vólui super terram? Defécit caro mea et cor meum: Deus cordis mei, et pars mea Deus in ætérnum.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Contemplabátur enim quantum in ænígmate infírmitas humána óculum mentis in æternitáte fígere potest, quanta sint supérnæ civitátis gaúdia: et ea enarráre non suffíciens, admirándo clamábat: Quid mihi est in cœlo? Quasi díceret: Excédit vires meas, excédit facultátem eloquéntiæ meæ, transcéndit capacitátem intelligéntiæ meæ illud decus, illa glória, illa celsitúdo, qua nobis, a conturbatióne hóminum remótis, in abscóndito faciéi suæ Jesus Christus Dóminus noster reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ. Hujus perféctæ libertátis contemplatióne nullum vitábat perículum, nullum horrébat supplícium: et si míllies posset mori, non putábat se hanc digne posse áliqua ratióne promeréri.

℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus: * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et. Glória Patri. Et.

In III. Nocturno.

Ant. Justus Dóminus, * et justítiam diléxit: æquitátem vidit vultus ejus.

Psalmus 10.

In Dómino confído: quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cœlo sedes ejus:

Oculi ejus in paúperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.

Ant. Justus Dóminus, et justítiam diléxit: æquitátem vidit vultus ejus.

Ant. Habitábit * in tabernáculo tuo: requiéscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Dómine quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit:

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Habitábit in tabernáculo tuo: requiéscet in monte sancto tuo.

Ant. Posuísti Dómine * super caput ejus corónam de lápide pretióso.

Psalmus 20.

Dómine in virtúte tua lætábitur Rex: * et super salutáre tuum exsultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te: * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sǽculum, et in sǽculum sǽculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sǽculum sǽculi: * lætificábis eum in gaúdio cum vultu tuo.

Quóniam Rex sperat in Dómino: * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes: * et semen eórum a fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre Dómine in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Ant. Posuísti Dómine super caput ejus corónam de lápide pretióso.

℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Pater noster.

Absolutio. A vínculis.

℣. Jube domne.

Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 14. f.

In illo témpore: Dixit Jesus turbis: Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxórem, et fílios, et fratres, et soróres, adhuc autem et ánimam suam, non potest meus esse discípulus. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.
Hom. 37. in Evangelia.

Si considerémus, fratres caríssimi, quæ et quanta sunt, quæ nobis promittúntur in cœlis, viléscunt ánimo ómnia quæ habéntur in terris. Terréna namque substántia supérnæ felicitáti comparáta, pondus est, non subsídium. Temporális vita ætérnæ vitæ comparáta, mors est pótius dicénda quam vita. Ipse enim quotidiánus deféctus corruptiónis quid est áliud, quam quædam prolíxitas mortis? Quæ autem lingua dícere, vel quis intelléctus cápere súfficit, illa supérnæ civitátis quanta sint gaúdia; Angelórum choris interésse, cum beatíssimis spirítibus glóriæ Conditóris assístere, præséntem Dei vultum cérnere, incircumscríptum lumen vidére, nullo mortis metu áffici, incorruptiónis perpétuæ múnere lætári?

℟. Coróna aúrea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viii.

Sed ad hæc audíta inardéscit ánimus, jamque illic cupit assístere, ubi se sperat sine fine gaudére. Sed ad magna præmia perveníri non potest, nisi per magnos labóres. Unde et Paulus egrégius prædicátor dicit: Non coronábitur, nisi qui legítime certáverit. Deléctat ergo mentem magnitúdo præmiórum, sed non detérreat certámen labórum. Unde ad se veniéntibus Véritas dicit: Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxórem, et fílios, et fratres, et soróres, adhuc autem et ánimam suam, non potest meus esse discípulus.

℟. Hic est vere Martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

Sequens ℟. dicitur ultimo loco in festis sex Ss. Mart. Pont. Eusebii, Marcelli, Joannis, Silverii, Martini, et Pontiani.

℟. Dómine prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * Posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. ℣. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum sæculi. Posuísti. Glória Patri. Posuísti.

Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Sed percontári libet, quómodo paréntes, et carnáliter propínquos præcípimur odísse, qui jubémur et inimícos dilígere? Et certe Véritas de uxóre dicit: Quod Deus conjúnxit, homo non séparet. Et Paulus ait: Viri, dilígite uxóres vestras, sicut et Christus Ecclésiam. Ecce, discípulus uxórem diligéndam prædicat, cum magíster dicat: Qui uxórem non odit, non potest meus esse discípulus. Numquid áliud judex núntiat, áliud præco clamat? An simul et odísse póssumus, et dilígere? Sed si vim præcépti perpéndimus, utrúmque ágere per discretiónem valémus: ut uxórem, et eos, qui nobis carnis cognatióne conjúncti sunt, et quos próximos nóvimus, diligámus; et quos adversários in via Dei pátimur, odiéndo et fugiéndo nesciámus. Te Deum. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Qui me conféssus fúerit * coram homínibus, confitébor et ego eum coram Patre meo.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Qui séquitur me, * non ámbulat in ténebris, sed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus.

3. Qui mihi minístrat, * me sequátur: et ubi ego sum, illic sit et miníster meus.

4. Si quis mihi ministráverit, * honorificábit eum Pater meus, qui est in cœlis, dicit Dóminus.

5. Volo Pater, * ut ubi ego sum, illic sit et miníster meus.

Capitulum. Jac. 1. b.

Beátus vir, qui suffert tentatiónem: quóniam cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus.

Invícte Martyr, únicum
Patris secútus Fílium,
Victis triúmphas hóstibus,
Victor fruens cœléstibus:

Tui precátus múnere
Nostrum reátum dílue,
Arcens mali contágium,
Vitæ repéllens tædium.

Solúta sunt jam víncula
Tui sacráti córporis:

Nos solve vinclis sæculi
Dono supérni Núminis.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Bened. Ant. Qui odit * ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

Pro Martyre et Pontifice.

Oratio.

Infirmitátem nostram réspice, omnípotens Deus: et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti N. Mártyris tui atque Pontíficis intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos beáti N. Mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

Pro Martyre tantum.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut qui beáti N. Mártyris tui natalítia cólimus, intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dñm.

Alia Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut intercedénte beáto N. Mártyre tuo, et a cunctis adversitátibus liberémur in córpore, et a pravis cogitatiónibus mundémur in mente. Per Dóminum.

Ad Tertiam.

Ant. Qui séquitur me.

Capit. Beátus vir. [38]

℟. br. Glória et honóre * Coronásti eum Dómine. Glória et. ℣. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Coronásti. Glória Patri. Glória et.

℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Ad Sextam.

Ant. Qui mihi minístrat.

Capitulum. Eccli. 15.

Cibávit illum pane vitæ et intelléctus, et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum Dóminus Deus noster.

℟. br. Posuísti Dómine * Super caput ejus. Posuísti. ℣. Corónam de lápide pretióso. Super. Glória Patri. Posuísti.

℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam

et magnum decórem impónes super eum.

Ad Nonam.

Ant. Volo Pater.

Capitulum. Eccli. 39.

Justus cor suum trádidit ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur.

℟. br. Magna est glória ejus * In salutári tuo. Magna. ℣. Glóriam et magnum decórem impónes super eum. In. Glória Patri. Magna.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

In II. Vesperis.

Ant. et Capit. de Laud. [38] Ps. ut in I. Vesp. de Comm Apost. [2] et loco ultimi

Psalmus 115.

Crédidi, propter quod locútus sum: * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam: * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus:

O Dómine quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et fílius ancíllæ tuæ.

Dirupísti víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus: * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.

Hymn. ut in I. Vesp. [27]

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Magnif. Ant. Qui vult veníre post me, * ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

Aliæ Lectiones
pro uno Martyre.

In II. Nocturno.

De Expositióne S. Ambrósii Epíscopi in Psalmum centésimum décimum octávum.

Sermone 21.

Lectio iv.

Príncipes persecúti sunt me gratis: et a verbis tuis trepidávit cor meum. Bene hoc Martyr dicit, quod injúste persecutiónum torménta sustíneat: qui nihil rapúerit, nullum violéntus oppresse-

rit, nullíus sánguinem fúderit, nullíus torum putáverit esse violándum: qui nihil légibus débeat, et gravióra latrónum sustinére cogátur supplícia: qui loquátur juste, et non audiátur: qui loquátur plena salútis, et impugnétur: ut possit dícere, Cum loquébar illis, impugnábant me gratis. Gratis ígitur persecutiónem pátitur, qui impugnátur sine crímine: impugnátur ut nóxius, cum sit in tali confessióne laudábilis: impugnátur quasi venéficus, qui in nómine Dómini gloriátur, cum píetas virtútum ómnium fundaméntum sit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. Et.

Lectio v.

Vere frustra impugnátur, qui apud ímpios et infídos impietátis arcéssitur, cum fídei sit magíster. Verum qui gratis impugnátur, fortis debet esse et constans. Quómodo ergo subtéxuit: Et a verbis tuis trepidávit cor meum? Trepidáre infirmitátis est, timóris atque formídinis. Sed est étiam infírmitas ad salútem, est étiam timor sanctórum. Timéte Dóminum, omnes sancti ejus: et, Beátus vir, qui timet Dóminum. Qua ratióne beátus? Quia in mandátis ejus cupit nimis.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam præveinísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

Lectio vi.

Pone ergo Mártyrem inter perícula constitútum, cum inde immánitas bestiárum ad incutiéndum terrórem ínfremat, aliúnde stridor candéntium laminárum, et flamma fornácis ardéntis exæstuet, ex parte ália pérsonent tractus grávium catenárum, hinc cárnifex cruéntus assístat: pone, inquam, circumspectántem ómnia plena supplíciis, deínde cogitántem mandáta divína, illum ignem perpétuum, illud sine fine incéndium perfidórum, illam pœnæ recrudescéntis ærúmnam: trepidáre corde, ne, dum præséntibus cedat, perpétuis se dedat exítiis: perturbári ánimo, dum fu-

túri judícii rhomphǽam illam terríbilem quadam conspéctus spécie contuétur. Nonne ad hanc trepidatiónem fidúciæ viri constántis, æquális in eúmdem concúrrit effectum confidéntia cupiéntis ætérna, et divína trepidántis?

℟. Stola jucunditátis. [35]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 16. d.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Si quis vult post me veníre, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 32. in Evang.

Quia Dóminus ac Redémptor noster novus homo venit in mundum, nova præcépta dedit mundo. Vitæ étenim nostræ véteri in vítiis enutrítæ contrarietátem oppósuit novitátis suæ. Quid enim vetus, quid carnális homo nóverat, nisi sua retinére, aliéna rápere, si posset; concupíscere, si non posset? Sed cœléstis médicus síngulis quibúsque vítiis obviántia ádhibet medicaménta. Nam sicut arte medicínæ cálida frígidis, frígida cálidis curántur: ita Dóminus noster contrária oppósuit medicaménta peccátis, ut lúbricis continéntiam, tenácibus largitátem, iracúndis mansuetúdinem, elátis præcíperet humilitátem.

℟. Coróna aúrea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Lectio viii.

Certe cum se sequéntibus nova mandáta propóneret, dixit: Nisi quis renuntiáverit ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus. Ac si apérte dicat: Qui per vitam véterem aliéna concupíscitis, per novæ conversatiónis stúdium et vestra largímini. Quid vero in hac lectióne dicat, audiámus: Qui vult post me veníre, ábneget semetípsum. Ibi dícitur, ut abnegémus nostra: hic dícitur, ut abnegémus nos. Et fortásse laboriósum non est hómini relínquere sua; sed valde laboriósum est relínquere semetípsum. Minus

quippe est abnegáre quod habet: valde autem multum est abnegáre quod est.

℟. Hic est vere Martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

Lectio ix.

Ad se autem nobis veniéntibus Dóminus præcépit, ut renuntiémus nostris: quia quicúmque ad fídei agónem venímus, luctámen contra malígnos spíritus súmimus. Nihil autem malígni spíritus in hoc mundo próprium póssident: nudi ergo cum nudis luctári debémus. Nam si vestítus quisque cum nudo luctátur, cítius ad terram dejícitur, quia habet unde teneátur. Quid enim sunt terréna ómnia, nisi quædam córporis induménta? Qui ergo contra diábolum ad certámen próperat, vestiménta abjíciat, ne succúmbat.

Te Deum laudámus. 18.

III. Alia Homilia.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 10. c.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nihil est opértum, quod non revelábitur; et occúltum, quod non sciétur. Et réliqua.

Homilía sancti Hilárii Epíscopi.

Comment. in Matthæum, can. 10. post medium.

Dóminus diem judícii osténdit, quæ abstrúsam voluntátis nostræ consciéntiam prodet: et ea quæ nunc occúlta existimántur, luce cognitiónis públicæ déteget. Igitur non minas, non consília, non potestátes insectántium monet esse metuéndas: quia dies judícii nulla hæc fuísse, atque inánia revelábit. Et quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine: et quod in aure audítis, prædicáte super tecta. Non légimus Dóminum sólitum fuísse nóctibus sermocinári, et doctrínam in ténebris tradidísse: sed quia omnis sermo ejus carnálibus ténebræ sunt, et verbum ejus infidélibus nox est.

℟. Coróna aúrea super caput ejus: * Expréssa si-

gno sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Lectio viii.

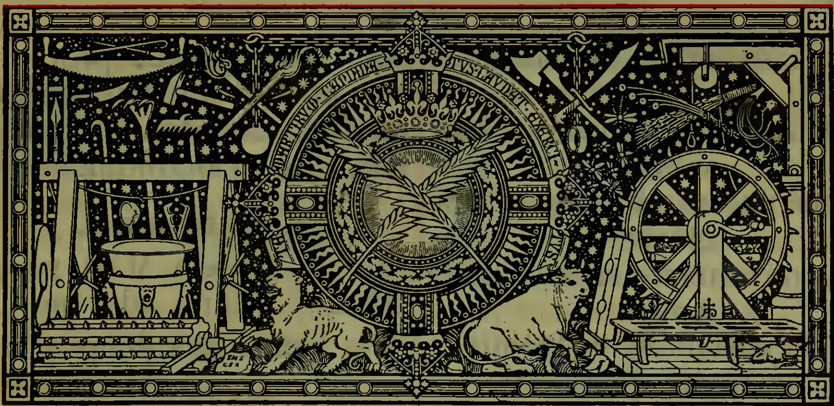
Itaque id quod a se dictum est, cum libertáte fídei et confessiónis vult esse loquéndum. Idcírco quæ in ténebris dicta sunt prædicári jussit in lúmine: ut quæ secréto aúrium commíssa sunt, super tecta, id est, excélso loquéntium præcónio audiántur. Constánter enim Dei ingerénda cognítio est, et profúndum doctrínæ evangélicæ secrétum in lúmine prædicatiónis apostólicæ revelándum: non timéntes eos, quibus cum sit licéntia in córpora, tamen in ánimam jus nullum est: sed timéntes pótius Deum, cui perdéndæ in gehénna et ánimæ et córporis sit potéstas.

℟. Hic est vere Martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

Lectio ix.

Nolíte timére eos qui occídunt corpus. Nullus ígitur córporum nostrórum casus est pertimescéndus, neque ullus interiméndæ carnis admitténdus est dolor: quando pro natúræ suæ atque oríginis conditióne resolúta, in substántiam spirituális ánimæ refundátur. Et quia doctrínis tálibus confirmátos opórtet líberam confiténdi Dei habére constántiam, étiam conditiónem, qua tenerémur, adjécit: negatúrum se eum Patri in cœlis, qui se homínibus in terra negásset: eum porro qui conféssus coram homínibus se fuísset, a se in cœlis confiténdum: qualésque nos nóminis sui testes homínibus fuissémus, tali nos apud Deum Patrem testimónio ejus usúros.

Te Deum laudámus. 18.

COMMUNE PLURIMORUM MARTYRUM.

In I. Vesperis.

Antiphonæ de Laudibus. [57]
Psalmi ut in I. Vesperis de Communi Apost. [2]

Capitulum. Sap. 3.

Justórum ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos torméntum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Hymnus.

Sanctórum méritis íncly-
ta gaúdia
Pangámus sócii, géstaque
fórtia:
Gliscens fert ánimus pró-
mere cántibus
Victórum genus óptimum.

Hi sunt, quos fátue mun-
dus abhórruit;
Hunc fructu vácuum, flóri-
bus áridum
Contempsére tui nóminis
ásseclæ
Jesu Rex bone cœ́litum.

Hi pro te fúrias, atque mi-
nas truces
Calcárunt hóminum, sæva-
que vérbera:
His cessit lácerans fórtiter
úngula,
Nec carpsit penetrália.

Cædúntur gládiis more
bidéntium:
Non murmur résonat, non
querimónia;
Sed corde impávido mens
bene cónscia
Consérvat patiéntiam.

Quæ vox, quæ póterit lin-
gua retéxere,
Quæ tu Martýribus múnera
præparas?
Rubri nam flúido sánguine
fúlgidis
Cingunt témpora laúreis.

Te summa o Déitas, únaque póscimus;
Ut culpas ábigas, nóxia súbtrahas,
Des pacem fámulis, ut tibi glóriam
Annórum in sériem canant.
Amen.

℣. Lætámini in Dómino, et exsultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Ad Magnif. Ant. Istórum est enim * regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

Pro pluribus Mart. Pont.

Oratio.

Beatórum Mártyrum, paritérque Pontíficum N. et N. nos, quæsumus Dómine, festa tueántur: et eórum comméndet orátio veneránda. Per Dóminum.

Si non fuerint Pontifices.

Oratio.

Deus, qui nos concédis sanctórum Mártyrum tuórum N. et N. natalítia cólere: da nobis in ætérna beatitúdine de eórum societáte gaudére. Per Dñm.

Alia Oratio.

Deus, qui nos ánnua sanctórum Mártyrum tuórum N. et N. solemnitáte lætíficas: concéde propitius; ut quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

Ad Matutinum.

Invit. Regem Mártyrum Dñm, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Christo profúsum sánguinem,
Et Mártyrum victórias,
Dignámque cœlo laúream
Lætis sequámur vócibus.

Terróre victo sæculi,
Pœnísque spretis córporis,
Mortis sacræ compéndio
Vitam beátam póssident.

Tradúntur igni Mártyres,
Et bestiárum déntibus:
Armáta sævit úngulis
Tortóris insáni manus.

Nudáta pendent víscera,
Sanguis sacrátus fúnditur:
Sed pérmanent immóbiles
Vitæ perénnis grátia.

Te nunc Redémptor quǽsumus,
Ut Mártyrum consórtio
Jungas precántes sérvulos
In sempitérna sǽcula.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Secus decúrsus aquárum * plantávit víneam justórum, et in lege Dómini fuit volúntas eórum.

Psalmus 1.

Beátus vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Ant. Secus decúrsus aquárum plantávit víneam justórum, et in lege Dómini fuit volúntas eórum.

Ant. Tamquam aurum * in fornáce probávit eléctos Dñs: et quasi holocaústa accépit eos in ætérnum.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre: * et exsultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus: et quasi holocaústa accépit eos in ætérnum.

Ant. Si coram homínibus * torménta passi sunt, spes electórum est immortális in ætérnum.

Psalmus 3.

Dómine quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum: * et exsurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exsúrge Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Si coram homínibus torménta passi sunt, spes electórum est immortális in ætérnum.

℣. Lætámini in Dño, et exsultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Pater noster.

Absolutio. Exaúdi Dñe.

℣. Jube domne. Bened. Benedictióne perpétua.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio i. Cap. 8. c.

Fratres: Debitóres sumus non carni, ut secúndum carnem vivámus. Si enim secúndum carnem vixéritis, moriémini: si autem spíritu facta carnis mortificavéritis, vivétis. Quicúmque enim spíritu Dei agúntur, ii sunt fílii Dei. Non enim accepístis spíritum servitútis íterum in timóre, sed accepístis spíritum adoptiónis filiórum, in quo clamámus: Abba (Pater). Ipse enim Spíritus testimónium reddit spirítui nostro, quod sumus fílii Dei. Si autem fílii, et hærédes: hærédes quidem Dei, cohærédes autem Christi: si tamen compátimur, ut et conglorificémur. Exístimo enim quod non sunt condígnæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Nam exspectátio creatúræ revelatiónem filiórum Dei exspéctat.

℟. Abstérget Deus omnem lácrimam ab óculis sanctórum: et jam non erit ámplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor: * Quóniam prióra transiérunt. ℣. Non esúrient, neque sítient ámplius, neque cadet super illos sol, neque ullus æstus. Quóniam.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii.

Scimus autem quóniam diligéntibus Deum ómnia cooperántur in bonum, iis, qui secúndum propósitum vocáti sunt sancti. Nam quos præscívit, et prædestinávit confórmes fíeri imáginis Fílii sui, ut sit ipse primogénitus in multis frátribus. Quos autem prædestinávit, hos et vocávit: et quos vocávit, hos et justificávit: quos autem justificávit, illos et glorificávit. Quid ergo dicémus ad hæc? Si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui étiam próprio Fílio suo non pepércit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum: quómodo non étiam cum illo ómnia nobis donávit? Quis accusábit advérsus eléctos Dei? Deus qui justíficat, quis est qui condémnet? Christus Jesus, qui mórtuus est, imo qui et resurréxit, qui est ad déxteram Dei, qui étiam interpéllat pro nobis.

℟. Viri sancti gloriósum sánguinem fudérunt pro Dómino, amavérunt Christum in vita sua, imitáti sunt eum in morte sua: * Et ídeo corónas triumpháles meruérunt. ℣. Unus spíritus, et una fides erat in eis. Et.

Benedictio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

Quis ergo nos separábit a caritáte Christi? tribulátio, an angústia, an fames, an núditas, an perículum, an persecútio, an gládius? (sicut scriptum est: Quia propter te mortificámur tota die: æstimáti sumus sicut oves occisiónis.) Sed in his ómnibus superámus propter eum, qui diléxit nos. Certus sum enim quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque Principátus, neque Virtútes, neque instántia, neque futúra, neque fortitúdo, neque altitúdo, neque profúndum, neque creatúra ália póterit nos separáre a caritáte Dei, quæ est in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia: * Et meruérunt habére corónas perpétuas.

℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Et. Glória. Et.

In II. Nocturno.

Ant. Dabo sanctis meis * locum nominátum in regno Patris mei, dicit Dóminus.

Psalmus 14.

Dómine quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit:

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Dabo sanctis meis locum nominátum in regno Patris mei, dicit Dóminus.

Ant. Sanctis, qui in terra sunt ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas inter illos.

Psalmus 15.

Consérva me Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ, et cálicis mei: * tu es, qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum: * ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspéctu meo semper: * quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, et exsultávit lingua mea: * ínsuper et caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno: * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias vi-

tæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Ant. Sanctis, qui in terra sunt ejus, mirificávit omnes voluntátes meas inter illos.

Ant. Sancti qui sperant in Dómino, * habébunt fortitúdinem, assúment pennas ut áquilæ, volábunt, et non defícient.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Iñocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Sancti qui sperant in Dómino, habébunt fortitúdinem, assúment pennas ut áquilæ, volábunt, et non defícient.

℣. Exsúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Pater noster.

Absolutio. Ipsíus píetas.

℣. Jube domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 47. de Sanctis.

Lectio iv.

Quotiescúmque, fratres caríssimi, sanctórum Mártyrum solémnia celebrámus, ita, ipsis intercedéntibus, exspectémus a Dómino cónsequi temporália benefícia, ut ipsos Mártyres imitándo accípere mereámur ætérna. Ab ipsis enim sanctórum Mártyrum in veritáte festivitátum gaúdia celebrántur, qui ipsórum Mártyrum exémpla sequúntur. Solemnitátes enim Mártyrum exhortatiónes sunt martyriórum:

ut imitári non pígeat, quod celebráre deléctat.

℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illǽsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida, et in Mari rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra.

Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Sed nos vólumus gaudére cum sanctis: et tribulatiónem mundi nólumus sustinére cum ipsis. Qui enim sanctos Mártyres, in quantum potúerit, imitári nolúerit; ad eórum beatitúdinem non póterit perveníre. Sed et Paulus Apóstolus prædicat, dicens: Si fuérimus sócii passiónum, érimus et consolatiónum. Et Dóminus in Evangélio: Si mundus vos odit, scitóte quia me priórem vobis ódio hábuit. Recúsat esse in córpore, qui ódium non vult sustinére cum cápite.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut hærédes fíerent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut.

Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Sed dicit áliquis: Et quis est qui possit beatórum Mártyrum vestígia sequi? Huic ego respóndeo, quia non solum Mártyres, sed étiam ipsum Dóminum cum ipsíus adjutório, si vólumus, póssumus imitári. Audi non me, sed ipsum Dóminum géneri humáno clamántem: Díscite a me, quia mitis sum et húmilis corde. Audi et Petrum Apóstolum admonéntem: Christus passus est pro nobis, relínquens nobis exémplum, ut sequámur vestígia ejus.

℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocaústi hóstiam accépit illos: et in témpore erit respéctus illórum: * Quóniam donum et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem: et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In III. Nocturno.

Ant. Justi autem * in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum.

Psalmus 32.

Exsultáte justi in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara: * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum: * bene psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam et judícium: * misericórdia Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt: * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris: * ponens in thesaúris abýssos.

Tímeat Dóminum omnis terra: * ab eo autem commoveántur omnes inhabitántes orbem.

Quóniam ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandávit, et creáta sunt.

Dóminus díssipat consília Géntium: * réprobat autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in ætérnum manet: * cogitatiónes cordis ejus in generatióne et generatiónem.

Beáta gens, cujus est Dóminus, Deus ejus: * pópulus, quem elégit in hæreditátem sibi.

De cœlo respéxit Dñs: * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo suo * respéxit super omnes, qui hábitant terram.

Qui finxit sigillátim corda eórum: * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem: * et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem: * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuéntes eum: * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus.

Ut éruat a morte ánimas eórum: * et alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum: * quóniam adjútor et protéctor noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum: * et in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua Dómine super nos: * quemádmodum sperávimus in te.

Ant. Justi autem in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum.

Ant. Tradidérunt * córpora sua in mortem, ne servírent idólis: ídeo coronáti póssident palmam.

Psalmus 33.

Benedícam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * aúdiant mansuéti et læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum: * et exaltémus nomen ejus in idípsum.

Exquisívi Dóminum, et exaudívit me: * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, et illuminámini: * et fácies vestræ non confundéntur.

Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum: * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum: * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.

Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt et esuriérunt: * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Veníte fílii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam: * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte a malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et perséquere eam.

Oculi Dómini super justos: * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos: * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde: * et húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum: * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima: * et qui odérunt justum delínquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * et non delínquent omnes qui sperant in eo.

Ant. Tradidérunt córpora sua in mortem, ne servírent idólis: ídeo coronáti póssident palmam.

Ant. Ecce merces * sanctórum copiósa est apud Deum: ipsi vero mórtui sunt pro Christo, et vivent in ætérnum.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * aúferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confrínget arma: * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Ecce merces sanctórum copiósa est apud Deum: ipsi vero mórtui sunt pro Christo, et vivent in ætérnum.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Pater noster.

Absolutio. A vínculis.

℣. Jube domne.

Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 21. c.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Cum audiéritis prælia, et seditiónes, nolíte terréri: opórtet primum hæc fíeri, sed nondum statim finis. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homil. 35. in Evang.

Dóminus ac Redémptor noster peritúri mundi præcurréntia mala denúntiat, ut eo minus pertúrbent veniéntia, quo fúerint præscíta. Minus enim jácula fériunt, quæ prævidéntur: et nos tolerabílius mundi mala suscípimus, si contra hæc per præsciéntiæ clýpeum munímur. Ecce enim dicit:

Cum audiéritis prælia et seditiónes, nolíte terréri: opórtet enim primum hæc fíeri, sed nondum statim finis. Pensánda sunt verba Redemptóris nostri, per quæ nos áliud intérius, áliud extérius passúros esse denúntiat. Bella quippe ad hostes pértinent, seditiónes ad cives. Ut ergo nos índicet intérius exteriúsque turbári, áliud nos fatétur ab hóstibus, áliud a frátribus pérpeti.

℟. Propter testaméntum Dómini, et leges patérnas, sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis: * Quia unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Quia unus.

Bened. Quorum festum cólimus.

Lectio viii.

Sed his malis præveniéntibus, quia non statim finis sequátur, adjúngit: Surget gens contra gentem, et regnum advérsus regnum: et terræmótus magni erunt per loca, et pestiléntiæ, et fames, terroresque de cœlo: et signa magna erunt. Ultima tribulátio multis tribulatiónibus prævenítur: et per crebra mala, quæ prævéniunt, indicántur mala perpétua, quæ subsequéntur. Et ídeo post bella et seditiónes non statim finis: quia multa debent mala præcúrrere, ut malum váleant sine fine nuntiáre.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis: * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória. Mercédem.

Sequens ℟. dicitur post viii. vel ii. Lect. in festo plurimorum Martyrum fratrum.

℟. Hæc est vera fratérnitas, quæ numquam pótuit violári certámine; qui effúso sánguine secúti sunt Dóminum: * Contemnéntes aulam régiam, pervenérunt ad regna cœléstia. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum. Contemnéntes. Glória Patri. Contemnéntes.

Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Sed cum tot signa perturbatiónis dicta sint, opórtet, ut eórum consideratiónem bréviter per síngula perstringámus: quia necésse est, ut ália e cœlo, ália e terra, ália ab eleméntis, ália ab homínibus patiámur. Ait enim: Surget gens contra gentem, ecce perturbátio

hóminum: erunt terræmótus magni per loca, ecce respéctus iræ désuper: erunt pestiléntiæ, ecce inæquálitas córporum: erit fames, ecce sterílitas terræ: terrorésque de cœlo et tempestátes, ecce inæquálitas äëris. Quia ergo ómnia consummánda sunt, ante consummatiónem ómnia perturbántur: et qui in cunctis delíquimus, in cunctis ferímur: ut impleátur quod dícitur, Et pugnábit pro eo orbis terrárum contra insensátos. Te Deum. 18.

Ad Laudes

et per Horas.

Ant. 1. Omnes sancti, * quanta passi sunt torménta, ut secúri pervenírent ad palmam martýrii.

Ps. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. Cum palma * ad regna pervenérunt sancti, corónas decóris meruérunt de manu Dei.

3. Córpora sanctórum * in pace sepúlta sunt: et vivent nómina eórum in ætérnum.

4. Mártyres Dómini * Dóminum benedícite in ætérnum.

5. Mártyrum chorus * laudáte Dóminum de cœlis, allelúja.

Capitulum. Sap. 3. c.

Justórum ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos torméntum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Hymnus.

Rex glorióse Mártyrum,
Coróna confiténtium,
Qui respuéntes térrea
Perdúcis ad cœléstia.

Aurem benígnam prótinus
Inténde nostris vócibus:
Trophæa sacra pángimus:
Ignósce quod delíquimus.

Tu vincis inter Mártyres,
Parcísque Confessóribus:
Tu vince nostra crímina,
Largítor indulgéntiæ.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Exsultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Bened. Ant. Vestri capílli cápitis * omnes numeráti sunt: nolíte timére: multis passéribus melióres estis vos.

Pro pluribus Mart. Pont.

Oratio.

Beatórum Mártyrum, paritérque Pontíficum N. et N. nos, quæsumus Dó-

mine, festa tueántur: et eórum comméndet orátio veneránda. Per Dóminum.

Si non fuerint Pontifices.

Oratio.

Deus, qui nos concédis sanctórum Mártyrum tuórum N. et N. natalítia cólere: da nobis in ætérna beatitúdine de eórum societáte gaudére. Per Dñm.

Alia Oratio.

Deus, qui nos ánnua sanctórum Mártyrum tuórum N. et N. solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

Ad Tertiam.

Ant. Cum palma.

Capit. Justórum. [57]

℟. br. Lætámini in Dómino, * Et exsultáte justi. Lætámini. ℣. Et gloriámini omnes recti corde. Et. Glória Patri. Lætámini.

℣. Exsúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Ad Sextam.

Ant. Córpora sanctórum.

Capitulum. Sap. 10. d.

Réddidit Deus mercédem labórum sanctórum suórum, et dedúxit illos in via mirábili: et fuit illis in velaménto diéi, et in luce stellárum nocte.

℟. br. Exsúltent justi * In conspéctu Dei. Exsúltent. ℣. Et delecténtur in lætítia. In. Glória Patri. Exsúltent.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Ad Nonam.

Ant. Mártyrum chorus.

Capitulum. Sap. 3. b.

Fulgébunt justi, et tamquam scintíllæ in arundinéto discúrrent. Judicábunt natiónes, et dominabúntur pópulis: et regnábit Dóminus illórum in perpétuum.

℟. br. Justi autem * In perpétuum vivent. Justi. ℣. Et apud Dóminum est merces eórum. In perpétuum. Glória Patri. Justi.

℣. Exsultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

In II. Vesperis.

Ant. 1. Isti sunt sancti, * qui pro testaménto Dei sua córpora tradidérunt, et in sánguine Agni lavérunt stolas suas.

Ps. ut in I. Vesp. de Comm. Apost. [2] et loco ult. Ps. Crédidi.

2. Sancti per fidem * vicérunt regna, operáti sunt justítiam, adépti sunt repromissiónes.

3. Sanctórum velut áquilæ * juvéntus renovábitur: florébunt sicut lílium in civitáte Dómini.

4. Abstérget Deus * omnem lácrimam ab óculis sanctórum: et jam non erit ámplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor: quóniam prióra transiérunt.

5. In cœléstibus regnis * sanctórum habitátio est, et in ætérnum réquies eórum.

Psalmus 115.

Crédidi, propter quod locútus sum: * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam: * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus:

O Dómine quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et fílius ancíllæ tuæ.

Dirupísti víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus: * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.

Cap. et Hymn. ut in I. Vesp. [45]

℣. Exsultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Magnif. Ant. Gaudent in cœlis * ánimæ sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti: et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ídeo cum Christo exsúltant sine fine.

II. Aliæ Lectiones
pro pluribus Martyribus.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Serm. 1. de Martyr. Tom. 3.

Lectio iv.

Nemo est qui nésciat, Mártyrum glórias ad hoc divíno consílio a Dei pópulis frequentári, ut et illis débitus honor dicétur, et nobis virtútis exémpla, favénte Christo, monstréntur: ut dum hæc ita celebrári perspícimus, cognoscámus quanta eos glória máneat in cœlis, quorum natalítia táliter celebrántur in terris: quo possímus étiam ipsi tálibus provocári exémplis, virtúte pari, de-

votióne consímili ac fide: ut Christo præstánte, dimicáre et víncere hostem possímus: ut parta victória, cum iísdem sanctis in regnis cœléstibus triumphémus.

℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida, et in Mari rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra.

Lectio v.

Quis est enim, qui eórum volens mérito copulári; nisi prius constántiam eórum téneat, sectétur fidem, imitétur virtútem passiónis; eórum glóriam páribus vitæ lineaméntis aut invéniat, aut exquírat? Qui etsi martýrio par esse non possit: tamen múneris tanti dignitáte se quisque bonis áctibus dignum præbeat. Adest enim clementíssimus Deus, qui desiderántibus suis aut martýrium præbeat, aut sine martýrio cum sanctis prǽmia divína retríbuat.

℟. Vérbera carnífícum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut hærédes fíerent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut.

Lectio vi.

Ut enim infirmátur peccátor advérsis, ita justus tentatiónibus roborátur. Sic dimicárunt advérsus peccátum sancti: sic et laborándo fortióres et moriéndo victóres effécti sunt. Nullus athlétes sine certámine fórtior dici, nullus sine victória póterit coronári. Nemo miles sine prælio hostem subjécit: nemo sine bello imperatórem proméruit. Habes, christiáne, competéntia arma, quibus hostem expúgnes: habes fortíssima tela, quibus inimícum debélles.

℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocaústi hóstiam accépit illos: et in témpore erit respéctus illórum: * Quóniam donum et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem: et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 6. c.

In illo témpore: Descéndens Jesus de monte,

stetit in loco campéstri, et turba discipulórum ejus, et multitúdo copiósa plebis ab omni Judǽa, et Jerúsalem, et marítima, et Tyri, et Sidónis. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 5. in Luc. Cap. 6., post init.

Advérte ómnia diligénter, quómodo et cum Apóstolis ascéndat et descéndat ad turbas. Quómodo enim turba nisi in húmili Christum vidéret? Non séquitur ad excélsa, non ascéndit ad sublímia. Dénique ubi descéndit, invénit infírmos: in excélsis enim infírmi esse non possunt. Hinc étiam Matthǽus docet in inferióribus débiles esse sanátos. Prius enim unusquísque sanándus est, ut paulátim virtútibus procedéntibus ascéndere possit ad montem. Et ídeo quemque in inferióribus sanat, hoc est, a libídine révocat, injúriam cæcitátis avértit. Ad vúlnera nostra descéndit: ut usu quodam et cópia suæ natúræ, compartícipes nos fáciat esse regni cœléstis.

℟. Propter testaméntum Dómini, et leges patérnas, sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis: * Quia unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum. Quia.

Lectio viii.

Beáti paúperes, quia vestrum est regnum Dei. Quátuor tantum beatitúdines sanctus Lucas domínicas pósuit, octo vero sanctus Matthǽus: sed in illis octo istæ quátuor sunt, et in quátuor istis illæ octo. Hic enim quátuor velut virtútes ampléxus est cardináles: ille in illis octo mýsticum númerum reserávit. Pro octáva enim multi inscribúntur Psalmi: et mandátum áccipis octo illis partem dare, fortásse benedictiónibus. Sicut enim spei nostræ octáva perféctio est, ita octáva summa virtútum est.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis: * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória. Mercédem.

Lectio ix.

Sed prius quæ sunt amplióra videámus. Beáti, inquit, paúperes, quóniam vestrum est regnum

Dei. Primam benedictiónem hanc utérque Evangelísta pósuit. Ordine enim prima est, et parens quædam generatióque virtútum: quia qui contémpserit sæculária, ipse merébitur sempitérna: nec potest quisquam méritum regni cœléstis adipísci, qui mundi cupiditáte pressus, emergéndi non habet facultátem.

Te Deum laudámus. 18.

III. Alia Homilia.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Atténdite a ferménto pharisæórum, quod est hypócrisis. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbýteri.

Lib. 4. in Lucam, cap. 52.

De hoc ferménto Apóstolus præcipit: Itaque epulémur, non in ferménto véteri, neque in ferménto malítiæ et nequítiæ, sed in ázymis sinceritátis et veritátis. Nam sicut módicum ferméntum totam farínæ, cui injícitur, massam corrúmpit, universámque mox conspersiónem suo sapóre commáculat: sic nimírum simulátio, cujus semel ánimum imbúerit, tota virtútum sinceritáte et veritáte fraudábit. Est ergo sensus: Atténdite ne æmulémini simulatóres, quia véniet profécto tempus, in quo et vestra virtus ómnibus, et eórum revelétur hypócrisis.

℟. Propter testaméntum Dómini, et leges patérnas, sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis: * Quia unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum. Quia unus.

Lectio viii.

Verum quod séquitur: Quóniam quæ in ténebris dixístis, in lúmine dicéntur: non solum in futúro, quando cuncta córdium abscóndita proferéntur ad lucem, sed et in præsénti témpore potest congruénter áccipi: quóniam quæ inter ténebras quondam pressurárum, carcerúmque umbras, vel locúti, vel passi sunt Apóstoli, nunc clarificáta per orbem Ecclésia, lectis eórum áctibus, públice prædicántur. Ne terreámini ab his qui occídunt corpus. Si persecutóres sanctórum, occísis corpóribus,

non habent ámplius quid contra illos agant; ergo supervácua furunt insánia, qui mórtua Mártyrum membra feris avibúsque discerpénda projíciunt, cum nequáquam omnipoténtiæ Dei, quin ea resuscitándo vivíficet, obsístere possint.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis: * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem labóris. Glória Patri. Mercédem labóris.

Lectio ix.

Duo autem sunt génera persecutórum: unum palam sæviéntium, álterum ficte fraudulentérque blandiéntium. Contra utrúmque nos muníre atque institúere volens Salvátor, et supra ab hypócrisi pharisæórum atténdere, et hic a carnníficum cæde præcipit non timére: quia vidélicet post mortem nec horum crudélitas, nec illórum váleat simulátio duráre. Nonne quinque pásseres véneunt dipóndio? Si minutíssima, inquit, animália, et quæ quólibet per äëra ferúntur volatília, Deus oblivísci non potest; vos qui ad imáginem facti estis Creatóris, non debétis terréri ab his, qui occídunt corpus: quia qui irrationabília animália gubérnat, rationabília curáre non désinit.

Te Deum laudámus. 18.

COMMUNE CONFESSORIS PONTIFICIS.

In I. Vesperis.

Ant. de Laud. [75], Psalm. ut in I. Vesp. de Comm. Apost. [2].

Capitulum. Eccli. 44. c.

Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus: et in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio.

Hymnus.

Iste Conféssor Dómini coléntes
Quem pie laudant pópuli per orbem:
Hac die lætus méruit beátas
Scándere sedes.

Si non est dies obitus, quod indicant in Propr. litteræ m. t. v. dic.:
Hac die lætus méruit suprémos
Laudis honóres.

Qui pius, prudens, húmilis, pudícus,
Sóbriam duxit sine labe vitam,
Donec humános animávit auræ
Spíritus artus.

Cujus ob præstans méritum frequénter,
Ægra quæ passim jacuére membra,
Víribus morbi dómitis, salúti
Restituúntur.

Noster hinc illi chorus obsequéntem
Cóncinit laudem, celebrésque palmas;
Ut piis ejus précibus juvémur
Omne per ævum.

Sit salus illi, decus, atque virtus,
Qui super cœli sólio corúscans,
Totíus mundi sériem gubérnat
Trinus, et unus. Amen.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Ad Magnif. Ant. Sacérdos et Póntifex, * et virtútum ópifex, pastor bone in pópulo, ora pro nobis Dñm.

Oratio.

Da, quǽsumus omnípotens Deus: ut beáti N. Confessóris tui atque Pontíficis veneránda solémnitas, et devotiónem nobis aúgeat et salútem. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Exaúdi, quǽsumus Dómine, preces nostras, quas in beáti N. Confessóris tui atque Pontíficis solemnitáte deférimus: et qui tibi digne méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dóminum nostrum.

Pro Doctoribus in utrisque Vesp.

Ad Magnif. Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte N., divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Deus, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum N. minístrum tribuísti: præsta, quǽsumus; ut, quem Doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

Ad Matutinum.

Invit. Regem Confessórum Dóminum, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus. Iste Conféssor. ut supra. [64]

In I. Nocturno.

Ant. Beátus vir, * qui in lege Dómini meditátur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Psalmus 1.

Beátus vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus

viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Ant. Beátus vir, qui in lege Dómini meditátur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Ant. Beátus iste sanctus, * qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * advérsus Dñm, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dño in timóre: * et exsultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dñs, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Beátus iste sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Ant. Tu es glória mea, * tu es suscéptor meus Dómine: tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo.

Psalmus 3.

Dómine quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum: * et exsurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exsúrge Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Tu es glória mea, tu es suscéptor meus Dómine: tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Pater noster.

Absolutio. Exaúdi Dómine. ℣. Jube domne.

Bened. Benedictióne perpétua.

De Epístola prima B. Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio i. Cap. 3.

Fidélis sermo: Si quis episcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Opórtet ergo epíscopum irreprehensíbilem esse, unius uxóris virum, sóbrium, prudéntem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem, non vinoléntum, non percussórem, sed modéstum: non litigiósum, non cúpidum, sed suæ dómui bene præpósitum, fílios habéntem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præésse nescit, quómodo Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum: ne in supérbiam elátus, in judícium íncidat diáboli. Opórtet autem illum et testimónium habére bonum ab iis qui foris sunt, ut non in oppróbrium íncidat, et in láqueum diáboli.

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gaúdium Dómini tui. ℣. Dómine quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

De Epístola ad Titum.

Lectio ii. Cap. 1. b.

Opórtet enim epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem: non supérbum, non iracúndum, non vinoléntum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum: sed hospitálem, benígnum, sóbrium, justum, sanctum, continéntem, amplecténtem eum, qui secúndum doctrínam est, fidélem

sermónem: ut potens sit exhortári in doctrína sana, et eos, qui contradícunt, argúere. Sunt enim multi étiam inobediéntes, vanílo-qui, et seductóres: máxime qui de circumcisióne sunt: quos opórtet redárgui: qui univérsas domos subvér-tunt, docéntes quæ non opórtet, turpis lucri grátia.

℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo: * Ideo jurejurándo fecit illum Dóminus crésce-re in plebem suam. ℣. Be-nedictiónem ómnium gén-tium dedit illi, et testamén-tum suum confirmávit su-per caput ejus. Ideo.

Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii. Cap. 2.

Tu autem lóquere quæ decent sanam doctrí-nam: Senes ut sóbrii sint, pudíci, prudéntes, sani in fide, in dilectióne, in pa-tiéntia: Anus simíliter in hábitu sancto, non crimi-natríces, non multo vino serviéntes, bene docéntes: ut prudéntiam dóceant ado-lescéntulas, ut viros suos ament, fílios suos díligant, prudéntes, castas, sóbrias, domus curam habéntes, be-nígnas, súbditas viris suis, ut non blasphemétur ver-bum Dei. Júvenes simíliter hortáre ut sóbrii sint. In ómnibus teípsum præbe exémplum bonórum ópe-rum, in doctrína, in inte-gritáte, in gravitáte, ver-bum sanum, irreprehensí-bile: ut is, qui ex advérso est, vereátur, nihil habens malum dícere de nobis.

℟. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchí-sedech. ℣. Dixit Dñs Dó-mino meo, Sede a dextris meis. Tu. Glória Patri. Tu.

In II. Nocturno.

Ant. Invocántem * exaudí-vit Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.

Psalmus 4.

Cum invocárem ex-audívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exaúdi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid di-lígitis vanitátem, et quǽri-tis mendácium?

Et scitóte quóniam miri-ficávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exaúdiet me cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte pec-cáre: * quæ dícitis in cór-

dibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam;

Quóniam tu Dómine singuláriter in spe * constituísti me.

Ant. Invocántem exaudívit Dñus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.

Ant. Læténtur omnes, * qui sperant in te Dómine: quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Psalmus 5.

Verba mea aúribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine mane exaúdies vocem meam.

Mane astábo tibi et vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant, * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exsultábunt: et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Ant. Lætténtur omnes, qui sperant in te Dómine: quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Ant. Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Psalmus 8.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Pater noster.

Absolutio. Ipsíus píetas.

℣. Jube domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo S. Máximi Epíscopi.

Homilia 59, quæ est 2. de S. Eusebio Vercellensi.

Lectio iv.

Ad sancti ac beatíssimi Patris nostri N., cujus hódie festa celebrámus, laudes addidísse áliquid, decerpsísse est: síquidem virtútum ejus grátia non sermónibus exponénda est, sed opéribus comprobánda. Cum enim dicat Scriptúra: Glória pa-

tris est fílius sápiens: quantæ hujus sunt glóriæ, qui tantórum filiórum sapiéntia, et devotióne lætátur? In Christo enim Jesu per Evangélium ipse nos génuit.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Quidquid ígitur in hac sancta plebe potest esse virtútis et grátiæ, de hoc quasi quodam fonte lucidíssimo, ómnium rivulórum púritas emanávit. Etenim quia castitátis pollébat vigóre, quia abstinéntiæ gloriabátur angústiis, quia blandiméntis erat præditus lenitátis, ómnium cívium in Deum provocávit afféctum: quia Pontíficis administratióne fulgébat, plures e discípulis relíquit sui sacerdótii successóres.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Bene et cóngrue in hac die, quam nobis beáti Patris nostri N. ad paradísum tránsitus exsultábilem reddit, præséntis Psalmi versículum decantávimus: In memória ætérna erit justus. Digne enim in memóriam vértitur hóminum, qui ad gaúdium tránsiit Angelórum. Dicit sermo divínus: Ne laudes hóminem in vita sua: tamquam si díceret: Lauda post vitam, magnífica post consummatiónem. Dúplici enim ex causa utílius est hóminum magis memóriæ laudem dare, quam vitæ; ut illo potíssimum témpore mérita sanctitátis extóllas, quando nec laudántem adulátio movet, nec laudátum tentet elátio.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse. Glória. Ipse.

In III. Nocturno.

Ant. Dómine, * iste sanctus habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Dómine quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit:

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Dómine, iste sanctus habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Ant. Vitam pétiit * a te, et tribuísti ei Dómine: glóriam et magnum decórem imposuísti super eum: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Psalmus 20.

Dómine in virtúte tua lætábitur Rex: * et super salutáre tuum exsultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te: * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi: * lætificábis eum in gaúdio cum vultu tuo.

Quóniam Rex sperat in Dómino: * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes: * et semen eórum a févorlíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt

in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre Dómine in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Ant. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei Dómine: glóriam et magnum decórem imposuísti super eum: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Ant. Hic accípiet * benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo, quia hæc est generátio quæréntium Dóminum.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum; et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Iñocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Hic accípiet benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo: quia hæc est generátio quæréntium Dóminum.

℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech.

Pater noster.

Absolutio. A vínculis.

℣. Jube domne.

Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 25. b.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Homo péregre proficíscens, vocávit servos suos, et trádidit illis bona sua. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homilia 9. in Evang.

Léctio sancti Evangélii, fratres caríssimi, sollícite consideráre nos ádmonet, ne nos, qui plus céteris in hoc mundo accepísse áliquid cérnimur, ab auctóre mundi grávius inde judicémur. Cum enim augéntur dona, rationes étiam crescunt donórum. Tanto ergo esse humílior, atque ad serviéndum Deo prómptior quisque debet ex múnere, quanto se obligatiórem esse cónspicit in reddénda ratióne. Ecce homo qui péregre proficíscitur, servos suos vocat, eísque ad negótium taléenta partítur. Post multum vero témporis positúrus ratiónem revértitur. Bene operántes pro apportáto lucro remúnerat, servum vero a bono ópere torpéntem damnat.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viii.

Quis ítaque iste homo est, qui péregre proficíscitur, nisi Redémptor noster, qui in ea carne quam assúmpserat, ábiit in cœlum? Carnis enim locus próprius terra est; quæ quasi ad peregrína dúcitur, dum per Redemptórem nostrum in cœlo collocátur. Sed homo iste péregre proficíscens, servis suis bona sua trádidit, quia fidélibus suis spirituália dona concéssit. Et uni quidem quinque talénta, álii duo, álii vero commísit unum. Quinque étenim sunt córporis sensus, vidélicet: visus, audítus, gustus, odorátus, et tactus. Quinque ergo taléntis, donum quinque sénsuum, id est, exteriórum sciéntia exprímitur. Duóbus vero, intelléctus et operátio designátur. Uníus autem talénti nómine, intelléctus tantúmmodo designátur.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos símiles.

Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Sed is, qui quinque talénta accéperat, ália quinque

lucrátus est: quia sunt nonnúlli, qui etsi intérna ac mýstica penetráre nésciunt, pro intentióne tamen supérnæ pátriæ docent recta quos possunt, de ipsis exterióribus, quæ accepérunt, duplum taléntum portant; dumque se a carnis petulántia, et a terrenárum rerum ámbitu, atque a visibílium voluptáte custódiunt, ab his étiam álios admonéndo compéscunt. Et sunt nonnúlli, qui quasi duóbus taléntis ditáti, intelléctum atque operatiónem percípiunt, subtília de intérnis intélligunt, mira in exterióribus operántur. Cumque et intelligéndo et operándo áliis prædicant, quasi duplicátum de negótio lucrum repórtant.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes

et per Horas.

Ant. 1. Ecce sacérdos magnus, * qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus.

Psalm. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. Non est invéntus * símilis illi, qui conserváret legem Excélsi.

3. Ideo jurejurándo * fecit illum Dóminus créscere in plebem suam.

4. Sacerdótes Dei * benedícite Dóminum: servi Dómini hymnum dícite Deo, allelúja.

5. Serve bone * et fidélis, intra in gaúdium Dñi tui.

Capitulum. Eccli. 44. c.

Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus: et in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio.

Hymnus.

Jesu Redémptor ómnium,
Perpes coróna Præsulum,
In hac die cleméntius
Indúlgeas precántibus.

Tui sacri qua nóminis
Conféssor almus cláruit:
Hujus celébrat ánnua
Devóta plebs solémnia,

Qui rite mundi gaúdia
Hujus cadúca réspuens,
Æternitátis præmio
Potítur inter Angelos.

Hujus benígnus ánnue
Nobis sequi vestígia:
Hujus precátu sérvulis
Dimítte noxam críminis.

Sit Christe Rex piíssime
Tibi, Patríque glória,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc et per omne sæculum. Amen.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Bened. Ant. Euge serve bone * et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam, dicit Dóminus.

Oratio.

Da, quǽsumus omnípotens Deus: ut beáti N. Confessóris tui atque Pontíficis veneránda solémnitas, et devotiónem nobis aúgeat, et salútem. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Exaúdi, quǽsumus Dómine, preces nostras, quas in beáti N. Confessóris tui atque Pontíficis solemnitáte deférimus: et qui tibi digne méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dóminum.

Pro Doctore.
Oratio.

Deus, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum N. minístrum tribuísti: præsta quǽsumus; ut, quem Doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

Ad Tertiam.

Ant. Non est invéntus.

Capit. Ecce sacérdos. [75]

℟. br. Amávit eum Dóminus, *Et ornávit eum. Amávit. ℣. Stolam glóriæ índuit eum. Et. Glória. Amávit.

℣. Elégit eum Dñs sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Ad Sextam.

Ant. Ideo jurejurándo.

Capitulum. Eccli. 44. c.

Non est invéntus símilis illi, qui conserváret legem Excélsi: ídeo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam.

℟. br. Elégit eum Dóminus * Sacerdótem sibi. Elégit. ℣. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis. Sacerdótem. Glória Patri. Elégit.

℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech.

Ad Nonam.

Ant. Serve bone.

Capitulum. Eccli. 45. c.

Fungi sacerdótio, et habére laudem in nómine ipsíus, et offérre illi incénsum dignum in odórem suavitátis.

℟. br. Tu es sacérdos * In ætérnum. Tu. ℣. Secúndum órdinem Melchísedech. In. Glória Patri. Tu.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

In II. Vesperis.

Ant. de Laud., Ps. ut in I. Vesp. de Comm. Apost. [2] et loco ult.

Psalmus 131.

Meménto Dómine David, * et omnis mansuetúdinis ejus:
Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:
Si introíero in tabernáculum domus meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:
Si dédero somnum óculis meis, * et pálpebris meis dormitatiónem:
Et réquiem tempóribus meis: donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.
Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis silvæ.
Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.
Surge Dómine in réquiem tuam, * tu et arca sanctificatiónis tuæ.
Sacerdótes tui induántur justítiam: * et sancti tui exsúltent.
Propter David servum tuum, * non avértas fáciem Christi tui.
Jurávit Dóminus David veritátem, et non frustrábitur eam: * de fructu ventris tui ponam super sedem tuam.
Si custodíerint fílii tui testaméntum meum, * et testimónia mea hæc, quæ docébo eos:
Et fílii eórum usque in sæculum, * sedébunt super sedem tuam.
Quóniam elégit Dóminus Sion: * elégit eam in habitatiónem sibi.
Hæc réquies mea in sæculum sæculi: * hic habitábo quóniam elégi eam.
Víduam ejus benedícens benedícam: * paúperes ejus saturábo pánibus.
Sacerdótes ejus índuam salutári: * et sancti ejus exsultatióne exsultábunt.
Illuc prodúcam cornu David, * parávi lucérnam Christo meo.
Inimícos ejus índuam confusióne: * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Cap. et Hymn. ut in I. Vesp. [64]

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Magnif. Ant. Amávit eum Dóminus, * et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, et ad portas paradísi coronávit eum.

Sequens Ant. dicitur ad Magnificat in II. Vesperis pro solis summis Pontificibus:

Ant. Dum esset summus Póntifex, * terréna non métuit, sed ad cœléstia regna gloriósus migrávit.

Si occurrat celebrari festum plur. Pont. et Conf., Officium fit ut supra: sed in Oratione et Sermone, quæ ponuntur in singulari, dicantur in plurali; et in I. Nocturno legantur sequentes Lectiones de Scriptura.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. Cap. 44.

Laudémus viros gloriósos, et paréntes nostros in generatióne sua. Multam glóriam fecit Dñs magnificéntia sua a sæculo. Dominántes in potestátibus suis, hómines magni virtúte, et prudéntia sua prædíti, nuntiántes in Prophétis dignitátem Prophetárum, et imperántes in præsénti pópulo, et virtúte prudéntiæ pópulis sanctíssima verba. In perítia sua requiréntes modos músicos, et narrántes cármina scripturárum.

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gaúdium Dómini tui. ℣. Dómine quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

Lectio ii.

Hómines dívites in virtúte, pulchritúdinis stúdium habéntes: pacificántes in dómibus suis. Omnes isti in generatiónibus gentis suæ glóriam adépti sunt, et in diébus suis habéntur in laúdibus. Qui de illis nati sunt, reliquérunt nomen narrándi laudes eórum: et sunt quorum non est memória: periérunt quasi qui non fúerint: et nati sunt, quasi non nati, et fílii ipsórum cum ipsis.

℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo: *Ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Ideo.

Lectio iii.

Sed illi viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt: cum sémine eórum pérmanent bona, hæréditas sancta nepótes eórum et in testaméntis stetit semen eórum: et fílii eórum propter illos usque in ætérnum manent: semen eórum et glória eórum non derelinquétur. Córpora ipsórum in pace sepúlta sunt, et nomen eórum vivit in generatiónem et generatiónem. Sapiéntiam ipsórum narrent pópuli, et laudem eórum núntiet Ecclésia.

℟. Jurávit Dóminus. [68]

II. Aliæ Lectiones pro Pontificibus et Confessoribus.

In II. Nocturno.

Sermo S. Máximi Epíscopi.

Ex Homil. 59., de S. Eusebio 2.

Lectio iv.

Beáti Patris N. mérita jam in tuto pósita secúri magnificémus: qui gubernáculum fídei viríliter tenens, ánchoram spei tranquílla jam in statióne compósuit, et plenam cœléstibus divítiis et ætérnis mércibus navem optáto in líttore collocávit: qui contra omnes adversários scutum timóris Dei támdiu infatigabíliter ténuit, donec ad victóriam perveníret. Quid enim fuit totus vitæ illíus cursus, nisi uníus cum vígili hoste conflíctus?

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Quantis hic cæcis a via veritátis errántibus, et de summa jam in profúndum rupe pendéntibus amíssum réddidit visum, et illum, quo Christus viderétur, reparávit intúitum? Quantórum aúribus surdis, et infidelitátis obturatióne damnátis, ad percipiéndam vocem cœléstium mandatórum, pretiósum infúdit audítum, ut vocánti Deo ad misericórdiam respondérent per obediéntiam? Quantos intrínsecus vulnerátos, angélici oris arte et oratiónum, ab infirmitáte curávit?

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Quantos per longam incúriam peccáti labe resolútos, et quadam lepræ contagióne perfúsos, castigatiónibus et exhortatiónibus expiándo, Deo in se operánte, mundávit? Quantórum ánimas vivéntes in córpore jam defúnctas, et delictórum mole óbrutas ac sepúltas, ad emendatiónem tamquam ad lucem vocándo, Deo resuscitávit: ut Dómini sui admirándus imitátor, jam mórtuas Deo, e contrário mortíficet vitáli morte peccáto?

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse in-

tercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse. Glória. Ipse.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 24. d.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vigiláte, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homilía S. Hilárii Epíscopi.
Coment. in Matth. can. 26. in fine.

Ut ignorántiam illam diéi ómnibus táciti, non sine útilis siléntii ratióne esse scirémus, vigiláre nos Dóminus propter advéntum furis admónuit, et oratiónum assiduitáte deténtos, ómnibus præceptórum suórum opéribus inhærére. Furem enim esse osténdit zábulum, ad detrahénda ex nobis spólia pervígilem, et córporum nostrórum dómibus insidiántem: ut ea incuriósis nobis, et somno déditis, consiliórum suórum atque illecebrárum jáculis perfódiat. Parátos ígitur esse nos cónvenit, quia diéi ignorátio inténtam sollicitúdinem suspénsæ exspectatiónis exágitet.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum,* Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dñs loricam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio viii. Can. 27.

Quisnam est fidélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam? Quamquam in commúne nos ad indeféssam vigilántiæ curam adhortétur: speciálem tamen pópuli princípibus, id est, epíscopis, in exspectatióne adventúque suo sollicitúdinem mandat. Hunc enim servum fidélem atque prudéntem, præpósitum famíliæ signíficat, cómmoda atque utilitátes commíssi sibi pópuli curántem. Qui si dicto aúdiens, et præcéptis obédiens erit, id est, si doctrínæ opportunitáte et veritáte infírma confírmet, disrúpta consólidet, depraváta convértat, et verbum vitæ in æternitátis cibum aléndæ famíliæ dispéndat, atque hæc agens, hisque ímmorans deprehendátur, glóriam a Dómino tamquam dispensátor fidélis, et víllicus útilis consequétur, et super ómnia bona constituétur; id est, in Dei glória collocábitur, quia nihil sit ultra, quod mélius sit.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Quod si cóntuens longam Dei patiéntiam, quæ in proféctum humánæ salútis exténditur, advérsum consérvos insoléscet, et sæculi malis vitiísque se tradet, præséntium tantum curam in cultu ventris exércens: desperáta die Dóminus advéniet, eúmque a bonis quæ spopónderat, dívidet, portionémque ejus cum hypócritis in pœnæ æternitáte constítuet: quia advéntum desperáverit, quia mandátis non obtemperáverit, quia præséntibus studúerit, quia vita Géntium víxerit, quia desperatióne judícii commíssam sibi famíliam fame, siti, cæde vexáverit.

Te Deum laudámus. 18.

Pro Doctoribus.

Ad Magnif., in utrisque Vesp. Ant. O Doctor óptime, * Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte N. divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Deus, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum N. minístrum tribuísti: præsta, quæsumus; ut quem Doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dñm.

Lect. sequ. leguntur in Festis Doctorum. Offic. autem in illis fit de Conf. Pont. vel non Pont., pro qualitate Festi.

In I. Nocturno.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. Cap. 39.

Sapiéntiam ómnium antiquórum exquíret sápiens, et in prophétis vacábit. Narratiónem virórum nominatórum conservábit, et in versútias parabolárum simul introíbit. Occúlta proverbiórum exquíret, et in abscónditis parabolárum conversábitur. In médio magnatórum ministrábit, et in conspéctu præsidis apparébit. In terram alienigenárum géntium pertránsiet: bona enim et mala in homínibus tentábit.

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine

quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

Lectio ii.

Cor suum tradet ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur. Apériet os suum in oratióne, et pro delíctis suis deprecábitur. Si enim Dóminus magnus volúerit, spíritu intelligéntiæ replébit illum: et ipse tamquam imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ, et in oratióne confitébitur Dómino: et ipse díriget consílium ejus, et disciplínam, et in abscónditis suis consiliábitur.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo: * Ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Ideo.

Pro Doctore non Pontifice.

℟. Justus germinábit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum ante Dñm. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et.

Lectio iii.

Ipse palam fáciet disciplínam doctrínæ suæ, et in lege testaménti Dómini gloriábitur. Collaudábunt multi sapiéntiam ejus, et usque in sæculum non delébitur. Non recédet memória ejus, et nomen ejus requirétur a generatióne in generatiónem. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, et laudem ejus enuntiábit Ecclésia.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Jurávit Dóminus. [68]

Pro Doctore non Pontifice.

℟. Iste cognóvit. [92]

In II. Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv. Lib. 9. cap. 6.

Qui post Oríonas Hýadum nómine, nisi Doctóres sanctæ Ecclésiæ designántur? Qui subdúctis Martýribus, eo jam témpore ad mundi notítiam venérunt, quo fides clárius elúcet, et représsa infidelitátis híeme, áltius per corda fidélium sol veritátis calet. Qui remóta tempestáte persecutiónis, explétis longis nóctibus infidelitátis, tunc sanctæ Ecclésiæ orti sunt, cum ei jam per credulitátis vernum lucídior annus aperítur.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim

mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Pro Doctore non Pontifice.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Nec immérito Doctóres sancti Hýadum nuncupatióne signántur. Græco quippe elóquio hýetos plúvia vocátur: et Hýades nomen a plúviis accepérunt, quia ortæ procul dúbio imbres ferunt. Bene ergo Hýadum appellatióne expréssi sunt, qui ad statum universális Ecclésiæ, quasi in cœli fáciem dedúcti, super aréntem terram humáni péctoris sanctæ prædicatiónis imbres fudérunt. Si enim prædicatiónis sermo plúvia non esset, Móyses mínime dixísset: Exspectétur sicut plúvia elóquium meum: et nequáquam per Isaíam Véritas díceret: Mandábo núbibus meis, ne pluant super eam imbrem: atque hoc, quod paulo ante protúlimus: Quamóbrem prohíbitæ sunt stellæ pluviárum.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Pro Doctore non Pontifice.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Dum ergo Hýades cum plúviis véniunt, ad cœli spátia altióra sol dúcitur: quia apparénte Doctórum sciéntia, dum mens nostra imbre prædicatiónis infúnditur, fídei calor augétur. Et perfúsa terra ad fructum próficit, cum lumen ætheris ignéscit: quia ubérius frugem boni óperis réddimus, dum per sacræ eruditiónis flammam in corde clárius ardémus. Dumque per eos diébus síngulis magis magísque sciéntia cœléstis osténditur, quasi intérni nobis lúminis vernum tempus aperítur; ut novus sol nostris méntibus rútilet, et eórum verbis nobis cógnitus, seípso quotídie clárior micet. Urgénte étenim mundi

fine, supérna sciéntia próficit, et lárgius cum témpore excréscit.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Iste est. [71]

Pro Doctore non Pontifice.

℟. Iste homo. [95]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5. b.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 1. de Serm. Domini in monte. Cap. 6. Tom. 4.

Osténdit Dóminus, fátuos esse judicándos, qui temporálium bonórum vel cópiam sectántes, vel inópiam metuéntes, amíttunt ætérna, quæ nec dari possunt ab homínibus, nec auférri. Itaque si sal infatuátum fúerit, in quo saliétur? Id est, si vos, per quos condiéndi sunt quodámmodo pópuli, metu persecutiónum temporálium amiséritis regna cœlórum; qui erunt hómines, per quos a vobis error auferátur, cum vos elégerit Deus, per quos errórem aúferat ceterórum?

Pro Doctore Pontifice.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Pro Doctore non Pontifice.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viii.

Ergo ad níhilum valet sal infatuátum, nisi ut mittátur foras, et calcétur ab homínibus. Non ítaque calcátur ab homínibus, qui pátitur persecutiónem: sed qui persecutiónem timéndo infatuátur. Calcári enim non potest nisi inférior: sed inférior non est, qui quamvis córpore multa in terra sustíneat, corde tamen fixus in cœlo est.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exsultatiónem thesaurizá-

vit super eum. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Vos estis lumen mundi. Quómodo dixit supérius sal terræ, sic nunc dicit lumen mundi. Nam neque supérius ista terra accipiénda est, quam pédibus corpóreis calcámus: sed hómines, qui in terra hábitant, vel étiam peccatóres, quorum condiéndis et exstinguéndis putóribus apostólicum salem Dóminus misit. Et hic mundum non cœlum et terram, sed hómines, qui sunt in mundo, vel díligunt mundum, opórtet intélligi, quibus illuminándis Apóstoli missi sunt. Non potest cívitas abscóndi super montem pósita: id est, fundáta super insígnem magnámque justítiam, quam signíficat étiam ipse mons, in quo dísputat Dóminus.

Te Deum laudámus. 18.

II. Alia Homilia.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5. b.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilía sancti Hilárii Epíscopi.

Comm. in Matthæum, can. 4.

Vos estis sal terræ: quod si sal infatuátum fúerit, ad níhilum valet id quod saliétur. Sal, ut árbitror, terræ nullum est. Quómodo ergo Apóstolos sal terræ nuncupávit? Sed propríetas est quærénda dictórum, quam et Apostolórum offícium, et ipsíus salis natúra monstrábit. Sal est in se uno cóntinens aquæ et ignis eleméntum, et hoc ex duóbus est unum.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Pro Doctore non Pontifice.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse intercédat.

Lectio viii.

Hic ígitur in omnem usum humáni géneris efféctus, incorruptiónem corpóribus, quibus fúerit aspérsus, impértit, et ad omnem sensum condíti sapóris aptíssimus est. Apóstoli autem sunt rerum cœléstium prædicatóres, et æternitátis velut satóres, im̃ortalitátem ómnibus corpóribus, quibus eórum sermo aspérsus fúerit, conferéntes. ‡ Mérito ígitur sal terræ nuncupáti sunt, per doctrínæ virtútem saliéndi modo æternitáti córpora reservántes.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exsultatiónem thesaurizávit super eum. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Sed natúra salis semper éadem est, nec immutári umquam potest. Verum quia conversióni homo súbjacet, et solus beátus, qui usque ad finem in ómnibus Dei opéribus permánserit: ídeo eos sal terræ nuncupátos monet in tráditæ sibi potestátis virtúte persístere, ne infatuáti nihil sáliant, et ipsi, sensu accépti sapóris amísso, vivificáre corrúpta non possint, et projécti de Ecclésiæ promptuáriis, cum his quos salíerint, pédibus incedéntium proterántur. Te Deum.

III. Alia Homilia.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5. b.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 15. in Matthæum, sub medium.

Atténdite quid díxerit, Vos estis sal terræ: per quod osténdit quam necessário ista præcípiat. Non enim de vestra, inquit, tantúmmodo vita, sed de univérso orbe vobis rátio reddénda est. Non ad duas quippe urbes, aut decem, aut vigínti, neque ad unam gentem vos mitto, sicut mittébam prophétas: sed ad omnem terram prorsus ac mare, totúmque mundum, et hunc váriis crimínibus oppréssum.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Amávit eum Dóminus et ornávit eum: stolam gló-

riæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Pro Doctore non Pontifice.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse intercédat.

Lectio viii.

Dicéndo enim, Vos estis sal terræ, osténdit univérsam hóminum infatuátam esse natúram, et peccatórum vi corrúptam: et idcírco illas ab eis virtútes requírit, quæ máxime ad multórum salútem procurándam necessáriæ sunt atque útiles. Nam qui mansuétus est ac modéstus, et miséricors et justus, non intra se tantúmmodo hæc recte facta conclúdit, verum in aliórum quoque utilitátem præcláros hos fáciet efflúere fontes. Igitur qui corde mundo est atque pacíficus, et persecutiónem pro veritáte pátitur, nihilóminus in commúne cómmodum vitam instítuit.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exsultatiónem thesaurizávit super eum. Et implévit. Glória Patri. Et implévit.

Lectio ix.

Ne ígitur putétis, inquit, ad lévia vos ducéndos esse certámina, neque exiguárum rerum vobis ineúndam esse ratiónem, Vos estis sal terræ. Quid ígitur? Ipsíne putrefácta medicáti sunt? Nequáquam: neque enim fíeri potest, ut ea quæ jam corrúpta sunt, salis perfricatióne reparéntur. Non ergo hoc fecérunt, sed ante renováta, sibíque trádita, atque ab illa jam putrédine liberáta, aspergébant sale, et in ea novitáte conservábant, quam a Dómino suscéperant. Liberáre quippe a putrédine peccatórum, Christi virtútis est: ut autem ad illa íterum non revertántur, Apostolórum curæ est ac labóris.

Te Deum laudámus. 18.

COMMUNE CONFESSORIS NON PONTIFICIS.

In I. Vesperis.

Ant. de Laud. [98] Ps. ut in I. Vesp. de Comm. Apost. [2]

Capitulum. Eccli. 31.

Beátus vir, qui invéntus est sine mácula: et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesaúris. Quis est hic, et laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua.

Hymnus.

Iste Conféssor Dómini, coléntes
Quem pie laudant pópuli per orbem,
Hac die lætus méruit beátas
Scándere sedes.

Si non est dies obitus, quod indicant in Propr. litteræ m. t. v. dic.:

Hac die lætus méruit suprémos
Laudis honóres.

Qui pius, prudens, húmilis, pudícus,
Sóbriam duxit sine labe vitam,
Donec humános animávit auræ
Spíritus artus.

Cujus ob præstans méritum frequénter,
Ægra quæ passim jacuére, membra
Víribus morbi dómitis, salúti
Restituúntur.

Noster hinc illi chorus obsequéntem
Cóncinit laudem, celebrésque palmas;
Ut piis ejus précibus juvémur
Omne per ævum.

Sit salus illi, decus, atque virtus,
Qui super cœli sólio corúscans,

Totíus mundi sériem gubérnat
Trinus, et unus. Amen.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Ad Magnif. Ant. Similábo eum * viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram.

Oratio.

Deus, qui nos beáti N. Confessóris tui ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitémur. Per Dñm.

Alia Oratio.

Adésto Dómine supplicatiónibus nostris, quas in beáti N. Confessóris tui solemnitáte deférimus: ut qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, ejus, qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per Dóminum.

Si fuerit Abbas.

Oratio.

Intercéssio nos, quæsumus Dómine, beáti N. Abbátis comméndet: ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

Ad Matutinum.

Invit. Regem Confessórum Dóminum, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus. Iste Conféssor. ut supra. [88]

In I. Nocturno.

Ant. Beátus vir, * qui in lege Dómini meditátur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Psalmus 1.

Beátus vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Ant. Beátus vir, qui in lege Dómini meditátur: volún-

tas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Ant. Beátus iste sanctus, * qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * advérsus Dñm, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre: * et exsultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dñs, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Beátus iste sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Ant. Tu es glória mea, * tu es suscéptor meus Dómine: tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo.

Psalmus 3.

Dómine quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum: * et exsurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exsúrge Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Tu es glória mea, tu es suscéptor meus Dómine: tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Pater noster.

Absolutio. Exaúdi Dñe.

℣. Jube domne. Bened. Benedictióne perpétua.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio i. Cap. 4. b. et 5.

Justus si morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senéctus enim venerábilis est non diutúrna, neque annórum número computáta: cani autem sunt sensus hóminis, et ætas senectútis vita im̃aculáta. Placens Deo factus est diléctus, et vivens inter peccatóres translátus est. Raptus est ne malítia mutáret intelléctum ejus, aut ne fíctio decíperet ánimam illíus. Fascinátio enim nugacitátis obscúrat bona, et inconstántia concupiscéntiæ transvértit sensum sine malítia. Consummátus in brevi explévit témpora multa: plácita enim erat Deo ánima illíus: propter hoc properávit edúcere illum de médio iniquitátum.

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gaúdium Dómini tui. ℣. Dómine quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii.

Pópuli autem vidéntes, et non intelligéntes, nec ponéntes in præcórdiis tália: quóniam grátia Dei et misericórdia est in sanctos ejus, et respéctus in eléctos illíus. Condémnat autem justus mórtuus vivos ímpios, et juvéntus celérius consummáta longam vitam injústi. Vidébunt enim finem sapiéntis, et non intélligent quid cogitáverit de illo Deus, et quare muníerit illum Dóminus. Vidébunt et contémnent eum: illos autem Dóminus irridébit. Et erunt post hæc decidéntes sine honóre, et in contu-

mélia inter mórtuos in perpétuum: quóniam disrúmpet illos inflátos sine voce, et commovébit illos a fundaméntis, et usque ad suprémum desolabúntur.

℟. Justus germinábit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum ante Dñum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et.

Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

Et erunt geméntes, et memória illórum períbit. Vénient in cogitatióne peccatórum suórum tímidi, et tradúcent illos ex advérso iniquitátes ipsórum. Tunc stabunt justi in magna constántia advérsus eos qui se angustiavérunt, et qui abstulérunt labóres eórum. Vidéntes turbabúntur timóre horríbili, et mirabúntur in subitatióne insperátæ salútis, dicéntes intra se, pœniténtiam agéntes, et præ angústia spíritus geméntes: Hi sunt quos habúimus aliquándo in derísum et in similitúdinem impropérii. Nos insensáti vitam illórum æstimabámus insániam, et finem illórum sine honóre: ecce quómodo computáti sunt inter fílios Dei, et inter sanctos sors illórum est.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum: * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. Glória Patri. Et.

In II. Nocturno.

Ant. Invocántem exaudívit * Dñs sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.

Psalmus 4.

Cum invocárem exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exaúdi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exaúdiet me cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dñe: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui * multiplicáti sunt.
In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam;
Quóniam tu Dómine singuláriter in spe * constituísti me.

Ant. Invocántem exaudívit Dñs sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.

Ant. Lætÿntur omnes, * qui sperant in te Dómine: quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Psalmus 5.

Verba mea aúribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.
Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus et Deus meus.
Quóniam ad te orábo: * Dómine mane exaúdies vocem meam.
Mane astábo tibi et vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.
Neque habitábit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.
Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.
Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.
Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.
Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.
Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.
Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant, * júdica illos Deus.
Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.
Et lætÿntur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exsultábunt: et habitábis in eis.
Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.
Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Ant. Lætÿntur omnes, qui sperant in te Dómine: quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Ant. Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa

terra! quia glória et honóre coronásti sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Psalmus 8.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Pater noster.

Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

In Orat. de S. Philogonio, tom. 3.

Lectio iv.

Beáti N. dies, cujus festivitátem celebrámus, ad ipsíus recte factórum enarratiónem linguam nostram evocávit, síquidem hódie beátus iste ad tranquíllam, omnísque perturbatiónis expértem vitam tránsiit: eóque navígium áppulit, ubi deínceps non póterit metúere naufrágium, nec ullam ánimi perturbatiónem, aut dolórem. Et quid mirum est, si locus ille purus est ab omni moléstia ánimi, cum Paulus homínibus adhuc in hac vita degéntibus loquens dicat: Semper gaudéte, sine intermissióne oráte?

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Quod si hic, ubi morbi, ubi insectatiónes, ubi præmatúræ mortes, ubi calúmniæ, ubi invídiæ, ubi perturbatiónes, ubi iræ, ubi cupiditátes, ubi innumerábiles insídiæ, ubi quotidiánæ sollicitúdines, ubi perpétua sibíque succedéntia mala sunt, innúmeros ex omni parte dolóres afferéntia, Paulus dixit fíeri posse, ut semper gaudeámus, si quis paúlulum ex rerum mundanárum flúctibus eréxerit caput, vitámque suam recte composúerit: multo magis, postquam hinc demigravérimus, fácile cómpotes érimus ejus boni, cum hæc ómnia subláta fúerint, advérsa valetúdo, morbi, peccándi matéria, ubi non est meum ac tuum, frígidum illud verbum, et quidquid est malórum in vitam nostram ínvehens, innumeráque gignens bella.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Quamóbrem maximópere grátulor hujus sancti felicitáti, quod quamquam translátus est, atque hanc, quæ apud nos est, civitátem relíquit, tamen in álteram adscríptus est civitátem, nempe Dei: et digréssus ab hac Ecclésia, ad illam pervénit, quæ est primogenitórum descriptórum in cœlis: ac relíctis hisce festis, tránsiit ad celebritátem Angelórum. Etenim quod et cívitas sursum sit, et Ecclésia, et celébritas, audi Paulum dicéntem: Accessístis ad civitátem Dei vivéntis, Jerúsalem cœléstem, et Ecclésiam primitivórum, qui conscrípti sunt in cœlis, et ad multórum míllium Angelórum frequéntiam.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In III. Nocturno.

Ant. Dómine, * iste sanctus habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Dómine quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit:

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Dómine, iste sanctus habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Ant. Vitam pétiit * a te, et tribuísti ei Dómine: glóriam et magnum decórem imposuísti super eum: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Psalmus 20.

Dómine in virtúte tua lætábitur Rex: * et super salutáre tuum exsultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te: * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi: * lætificábis eum in gaúdio cum vultu tuo.

Quóniam Rex sperat in Dómino: * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui:

* Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.
Fructum eórum de terra perdes: * et semen eórum a fíliis hóminum.
Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.
Quóniam pones eos dorsum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.
Exaltáre Dómine in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.
Ant. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei Dómine: glóriam et magnum decórem imposuísti super eum: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.
Ant. Hic accípiet * benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo: quia hæc est generátio quæréntium Dñm.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum; et univérsi qui hábitant in eo.
Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?
Iñocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.
Ant. Hic accípiet benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo: quia hæc est generátio quæréntium Dóminum.
℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.
Pater noster.
Absolutio. A vínculis.
℣. Jube domne.
Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12. e.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Sint

lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.
Homilia 13. in Evang.

Sancti Evangélii, fratres caríssimi, apérta vobis est léctio recitáta. Sed ne alíquibus ipsa ejus planíties alta fortásse videátur, eam sub brevitáte transcúrrimus, quátenus ejus exposítio ita nesciéntibus fiat cógnita, ut tamen sciéntibus non sit onerósa. Dóminus dicit: Sint lumbi vestri præcíncti. Lumbos enim præcíngimus, cum carnis luxúriam per continéntiam coarctámus. Sed quia minus est, mala non ágere, nisi étiam quisque stúdeat, et bonis opéribus insudáre, prótinus ádditur: Et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Lucérnas quippe ardéntes in mánibus tenémus, cum per bona ópera próximis nostris lucis exémpla monstrámus. De quibus profécto opéribus Dóminus dicit: Lúceat lux vestra coram homínibus, ut vídeant ópera vestra bona, et glorífìcent Patrem vestrum qui in cœlis est.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in iñocéntia sua. Ipse.

Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viii.

Duo autem sunt, quæ jubéntur, et lumbos restríngere, et lucérnas tenére: ut et mundítia sit castitátis in córpore, et lumen veritátis in operatióne. Redemptóri étenim nostro unum sine áltero placére nequáquam potest: si aut is qui bona agit, adhuc luxúriæ inquinaménta non déserit: aut is qui castitáte præéminet, necdum se per bona ópera exércet. Nec cástitas ergo magna est sine bono ópere, nec opus bonum est áliquod sine castitáte. Sed et si utrúmque ágitur, restat, ut quisquis ille est, spe ad supérnam pátriam tendat, et nequáquam se a vítiis pro mundi hujus honestáte contíneat.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo,

quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos.

Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Et vos símiles homínibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis: ut cum vénerit et pulsáverit, conféstim apériant ei. Venit quippe Dóminus, cum ad judícium próperat: pulsat vero, cum jam per ægritúdinis moléstias esse mortem vicínam desígnat. Cui conféstim aperímus, si hunc cum amóre suscípimus. Aperíre enim júdici pulsánti non vult, qui exíre de córpore trépidat: et vidére eum, quem contempsísse se méminit, júdicem formídat. Qui autem de sua spe et operatióne secúrus est, pulsánti conféstim áperit, quia lætus júdicem sústinet. Et cum tempus propínquæ mortis advénerit, de glória retributiónis hilaréscit.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Dómine quinque talénta * tradidísti mihi: ecce ália quinque superlucrátus sum.

Ps. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. Euge serve bone, * in módico fidélis, intra in gaúdium Dómini tui.

3. Fidélis servus * et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam.

4. Beátus ille servus, * quem cum vénerit Dóminus ejus, et pulsáverit jánuam, invénerit vigilántem.

5. Serve bone * et fidélis, intra in gaúdium Dómini tui.

Capitulum. Eccli. 31.

Beátus vir, qui invéntus est sine mácula: et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesaúris. Quis est hic, et laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua.

Hymnus.

Jesu coróna célsior,
Et véritas sublímior,
Qui confiténti sérvulo
Reddis perénne præmium:

Da supplicánti cœtui,
Hujus rogátu, nóxii
Remissiónem críminis,
Rumpéndo nexum vínculi.

Anni revérso témpore,
Dies refúlsit lúmine,
Quo Sanctus hic de córpore
Migrávit inter sídera.

Hic vana terræ gaúdia,
Et luculénta prædia,
Pollúta sorde députans,
Ovans tenet cœléstia.

Te Christe Rex piíssime,
Hic confiténdo júgiter,
Calcávit artes dæmonum,
Sævúmque avérni príncipem.

Virtúte clarus, et fide,
Confessióne sédulus,
Jejúna membra déferens,
Dapes supérnas óbtinet.

Proínde te piíssime
Precámur omnes súpplices:
Nobis ut hujus grátia
Pœnas remíttas débitas.

Patri perénnis glória,
Natóque Patris único,
Sanctóque sit Paráclito,
Per omne semper sæculum.
Amen.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Bened. Ant. Euge serve bone * et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam, intra in gaúdium Dómini tui.

Oratio.

Deus, qui nos beáti N. Confessóris tui ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitémur. Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

Adésto Dómine supplicatiónibus nostris, quas in beáti N. Confessóris tui solemnitáte deférimus: ut qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, ejus, qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum.

Si fuerit Abbas.

Oratio.

Intercéssio nos, quæsumus Dómine, beáti N. Abbátis comméndet: ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum.

Ad Tertiam.

Ant. Euge serve bone.

Capit. Beátus vir. [99]

℟. br. Amávit eum Dñs, * Et ornávit eum. Amávit. ℣. Stolam glóriæ índuit eum. Et. Glória Patri. Amávit.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Ad Sextam.

Ant. Fidélis servus.

Capitulum. Eccli. 39.

Justus cor suum trádidit ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur.

℟. br. Os justi * Meditábitur sapiéntiam. Os. ℣. Et

lingua ejus loquétur judícium. Meditábitur. Glória Patri. Os.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.

Ad Nonam.

Ant. Serve bone.

Capitulum. Sap. 10. b.

Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei, et dedit illi sciéntiam sanctórum: honestávit illum in labóribus, et complévit labóres illíus.

℟. br. Lex Dei ejus * In corde ipsíus. Lex. ℣. Et non supplantabúntur gressus ejus. In. Glória. Lex.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

In II. Vesperis.

Ant. de Laud. [99], Psalmi, Capit. et Hymnus ut in I. Vesp.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Magnif. Ant. Hic vir despíciens mundum * et terréna, triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.

Si occurrat celebrari Festum plurium Confessorum non Pontificum, Officium fit ut supra: sed in Oratione et Sermone, quæ habentur in singulari, dicantur in plurali.

II. Aliæ Lectiones pro Confess. non Pontifice.

In I. Nocturno.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. Cap. 31.

Beátus vir qui invéntus est sine mácula: et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesaúris. Quis est hic, et laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua. Qui probátus est in illo, et perféctus est, erit illi glória ætérna: qui pótuit tránsgredi, et non est transgréssus: fácere mala, et non fecit: ídeo stabilíta sunt bona illíus in Dómino, et eleemósynas illíus enarrábit omnis ecclésia sanctórum.

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gaúdium Dómini tui. ℣. Dómine quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra in gaúdium.

Lectio ii.

Cap. 32. c. et 33.

Qui timet Dóminum, excípiet doctrínam ejus: et qui vigiláverint ad illum, invénient benedictiónem. Qui quærit legem, replébi-

tur ab ea: et qui insidióse agit, scandalizábitur in ea. Qui timent Dóminum, invénient judícium justum, et justítias quasi lumen accéndent. Qui credit Deo, atténdit mandátis, et qui confídit in illo, non minorábitur. Timénti Dóminum non occúrrent mala, sed in tentatióne Deus illum conservábit, et liberábit a malis. Sápiens non odit mandáta et justítias, et non illidétur quasi in procélla navis. Homo sensátus credit legi Dei, et lex illi fidélis.

℟. Justus germinábit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit in ætérnum.

Lectio iii. Cap. 34 b.

Spíritus timéntium Deum quǽritur, et in respéctu illíus benedicétur. Spes enim illórum in salvántem illos, et óculi Dei in diligéntes se. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, et non pavébit: quóniam ipse est spes ejus. Timéntis Dóminum beáta est ánima ejus. Ad quem réspicit, et quis est fortitúdo ejus? Oculi Dómini super timéntes eum, protéctor poténtiæ, firmaméntum virtútis, tégimen ardóris, et umbráculum meridiáni, deprecátio offensiónis, et adjutórium casus, exáltans ánimam, et illúminans óculos, dans sanitátem, et vitam, et benedictiónem.

℟. Iste cognóvit. [92].

In II. Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lib. 10. Cap. 16. in c. 12. Job.

Lectio iv.

Deridétur justi simplícitas. Hujus mundi sapiéntia est, cor machinatiónibus tégere, sensum verbis veláre; quæ falsa sunt, vera osténdere; quæ vera sunt, falsa demonstráre. Hæc nimírum prudéntia usu a juvénibus scitur, hæc a púeris prétio díscitur: hanc qui sciunt, céteros despiciéndo supérbiunt: hanc qui nésciunt, subjécti et tímidi in áliis mirántur: quia ab eis hæc éadem duplicitátis iníquitas nómine, palliáta dilígitur, dum mentis pervérsitas urbánitas vocátur. Hæc sibi obsequéntibus præcipit honórum cúlmina quǽrere, adépta temporális glóriæ vanitáte gaudére, irrogáta ab áliis mala multiplícius réddere: cum vires

súppetunt, nullis resisténtibus cédere: cum virtútis possibílitas deest, quidquid explére per malítiam non valent, hoc in pacífica bonitáte simuláre.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dñus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

At contra, sapiéntia justórum est: nil per ostensiónem fíngere, sensum verbis aperíre, vera ut sunt dilígere, falsa devitáre; bona gratis exhibére, mala libéntius toleráre, quam fácere; nullam injúriæ ultiónem quærere, pro veritáte contuméliam lucrum putáre. Sed hæc justórum simplícitas deridétur: quia ab hujus mundi sapiéntibus puritátis virtus fatúitas créditur. Omne enim quod innocénter ágitur, ab eis proculdúbio stultum putátur: et quidquid in ópere véritas ápprobat, carnáli sapiéntiæ fátuum sonat. Quid namque stúltius vidétur mundo, quam mentem verbis osténdere, nil cállida machinatióne simuláre, nullas injúriis contumélias réddere, pro maledicéntibus oráre, paupertátem quærere, posséssa relínquere, rapiénti non resístere, percutiénti álteram maxíllam præbére?

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Cap. 17. post initium.

Lampas contémpta apud cogitatiónes dívitum. Sæpe contíngit, ut eléctus quisque, qui ad ætérnam felicitátem dúcitur, contínua hic adversitáte deprimátur: non hunc rerum abundántia fúlciat, non dignitátum glória honorábilem osténdat, nulla ei obsequéntium frequéntia súppetat, nulla hunc humánis óculis véstium pompa compónat: a cunctis vero despicábilis cérnitur, et hujus mundi grátia indígnus æstimátur: sed tamen ante occúlti júdicis óculos virtútibus émicat, vitæ méritis corúscat: honorári métuit, déspici non réfugit: corpus continéntia áfficit, sola in ánimo dilectióne pinguéscit: mentem semper ad patiéntiam præparat, et eré-

ctus pro justítia, de percéptis contuméliis exsúltat: afflíctis ex corde compátitur, de bonórum prosperitátibus quasi de própriis lætátur, sacri verbi pábula in mente sollícitus rúminat, et inquisítus quódlibet éloqui duplíciter ignórat.

℟. Iste homo. [95]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12. d.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nolíte timére pusíllus grex, quia complácuit Patri vestro dare vobis regnum. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbýteri.

Lib. 4. cap. 54. in Luc. 12.

Pusíllum gregem electórum, vel ob comparatiónem majóris número reprobórum, vel pótius ob humilitátis devotiónem nóminat: quia vidélicet Ecclésiam suam quantálibet numerositáte jam dilatátam, tamen usque ad finem mundi humilitáte vult créscere, et ad promíssum regnum humilitáte perveníre. Ideóque ejus labóres blande consolátus, quam regnum Dei tantum quærere præcipit, eídem regnum a Patre dandum complácita benignitáte promíttit.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viii.

Véndite quæ possidétis, et date eleemósynam. Nolíte, inquit, timére, ne propter regnum Dei militántibus, hujus vitæ necessária desint: quin étiam posséssa propter eleemósynam véndite. Quod tunc digne fit, quando quis semel pro Dómino suis ómnibus spretis, nihilóminus post hæc labóre mánuum, unde et victum transígere, et eleemósynam dare queat, operátur. Unde gloriátur Apóstolus, dicens: Argéntum, aut aurum, aut vestem nullíus concupívi: ipsi scitis, quóniam ad ea quæ mihi opus erant, et his qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes opórtet suscípere infírmos.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos.

Lectio ix.

Fácite vobis sácculos qui non veteráscunt: eleemósynas vidélicet operándo, quarum merces in ætérnum máneat. Ubi non hoc præcéptum esse putándum est, ut nil pecúniæ reservétur a sanctis, vel suis scílicet, vel paúperum úsibus suggeréndæ: cum et ipse Dóminus, cui ministrábant Angeli, tamen ad informándam Ecclésiam suam lóculos habuísse legátur, et a fidélibus obláta consérvans, et suórum necessitátibus aliísque indigéntibus tríbuens; sed ne Deo propter ista serviátur, et ob inópiæ timórem justítia deserátur.

Te Deum laudámus. 18.

Pro Abbatibus.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19. d.

In illo témpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 3. in Matth. cap. 19.

Grandis fidúcia: Petrus piscátor erat, dives non fúerat, cibos manu et arte quærébat: et tamen lóquitur confidénter, Relíquimus ómnia. Et quia non súfficit tantum relínquere, jungit quod perféctum est: Et secúti sumus te. Fécimus quod jussísti: quid ígitur nobis dabis præmii? Jesus autem dixit illis: Amen dico vobis: quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israël. Non dixit, Qui reliquístis ómnia: hoc enim et Crates fecit philósophus, et multi álii divítias contempsérunt: sed, Qui secúti estis me: quod próprie Apostolórum est atque credéntium.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce

homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse intercédat.

Lectio viii.

In regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ (quando et mórtui de corruptióne resúrgent incorrúpti), sedébitis et vos in sóliis judicántium, condemnántes duódecim tribus Israël: quia vobis credéntibus, illi crédere noluérunt. Et omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut fílios aut agros propter nomen meum: céntuplum accípiet, et vitam ætérnam possidébit. Locus iste cum illa senténtia cóngruit, in qua Salvátor lóquitur: Non veni pacem míttere, sed gládium. Veni enim separáre hóminem a patre suo, et matrem a fília, et nurum a socru: et inimíci hóminis doméstici ejus. Qui ergo propter fidem Christi, et prædicatiónem Evangélii, omnes affectus contémpserint, atque divítias et sǽculi voluptátes: isti céntuplum recípient, et vitam ætérnam possidébunt.

℞. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos.

Lectio ix.

Ex occasióne hujus senténtiæ quidam introdúcunt mille annos post resurrectiónem, dicéntes, tunc nobis céntuplum ómnium rerum quas dimísimus, et vitam ætérnam esse reddéndam: non intelligéntes, quod, si in céteris digna sit repromíssio, in uxóribus appáreat turpitúdo: ut qui unam pro Dómino dimíserit, centum recípiat in futúro. Sensus ergo iste est: Qui carnália pro Salvatóre dimíserit, spirituália recípiet: quæ comparatióne et mérito sui ita erunt, quasi si parvo número centenárius númerus comparétur. Te Deum. 18.

II. Alia Homilia.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 11. d.

In illo témpore: Respóndens Jesus dixit: Confíteor tibi, Pater, Dómine

cœli et terræ, quia abscondísti hæc a sapiéntibus, et prudéntibus, et revelásti ea párvulis. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Sermone 10. de Verbis Domini.

Veníte ad me omnes qui laborátis. Quare enim omnes laborámus, nisi quia sumus hómines mortáles, frágiles, infírmi, lútea vasa portántes, quæ fáciunt ínvicem angústias? Sed si angustiántur vasa carnis, dilaténtur spátia caritátis. Quid ergo dicit, Veníte ad me omnes qui laborátis, nisi ut non laborétis? Dénique promíssio ejus in promptu est, quóniam laborántes vocávit. Quærent forte, qua mercéde vocáti sunt. Et ego vos, inquit, refíciam. Tóllite jugum meum super vos, et díscite a me, non mundum fabricáre, non cuncta visibília et invisibília creáre, non in ipso mundo mirabília fácere, et mórtuos suscitáre; sed, Quóniam mitis sum, et húmilis corde.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse intercédat.

Lectio viii.

Magnus esse vis? a mínimo íncipe. Cógitas magnam fábricam constrúere celsitúdinis? de fundaménto prius cógita humilitátis. Et quantam quisque vult, et dispónit superimpónere molem ædifícii, quanto erit majus ædifícium, tanto áltius fodit fundaméntum. Et fábrica quidem cum constrúitur, in supérna consúrgit: qui autem fodit fundaméntum, ad ima deprímitur. Ergo et fábrica ante celsitúdinem humiliátur, et fastígium post humiliatiónem erígitur.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos.

Lectio ix.

Quod est fastígium construéndæ fábricæ, quam molímur? quo perventúrum

est cacúmen ædifícii? Cito dico, usque ad conspéctum Dei. Vidétis quam excélsum est, quanta res est conspícere Deum. Qui desíderat, et quod dico, et quod audit intélligit. Promíttitur nobis conspéctus Dei, veri Dei, summi Dei. Hoc enim bonum est, vidéntem vidére. Nam qui colunt falsos deos, fácile illos vident: sed eos vident, qui óculos habent, et non vident. Nobis autem promíttitur vísio Dei vivéntis, et vidéntis.

Te Deum laudámus. 18.

III. Alia Homilia.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19. d.

In illo témpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbýteri.

In Natali S. Benedicti.

Duo sunt órdines electórum in judício futúri: unus judicántium cum Dómino, de quibus hoc loco mémorat, qui reliquérunt ómnia, et secúti sunt illum: álius judicandórum a Dómino, qui non quidem ómnia sua páriter reliquérunt, sed de his tamen quæ habébant, quotidiánas dare eleemósynas Christi paupéribus curábant: unde et auditúri sunt in judício: Veníte benedícti Patris mei, possidéte præparátum vobis regnum a constitutióne mundi. Esurívi enim, et dedístis mihi manducáre: sitívi, et dedístis mihi bíbere.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse intercédat.

Lectio viii.

Sed et reprobórum duos ibi futúros órdines Dómino narránte comperímus: unum eórum, qui fídei christiánæ mystériis initiáti, ópera fídei exercére contémnunt, quibus in judício testátur: Discédite a me maledícti in ignem ætérnum, qui præparátus est diábolo, et ángelis ejus: esurívi enim, et non dedístis mihi manducáre. Alte-

rum eórum, qui fidem et mystéria Christi vel numquam suscepére, vel suscéptam per apostásiam deseruére: de quibus dicit: Qui autem non credit, jam judicátus est: quia non credit in nómine unigéniti Fílii Dei.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos.

Lectio ix.

Verum his cum timóre et pavóre débito paulísper com̃emorátis, ad lætíssima pótius Dómini et Salvatóris nostri promíssa convertámus audítum. Videámus quæ tantæ grátia pietátis: non ætérnæ tantúmmodo vitæ prǽmia suis sequácibus, sed et præséntis múnera pollicétur exímia. Et omnis, inquit, qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut fílios, aut agros, propter nomen meum, céntuplum accípiet, et vitam ætérnam possidébit. Qui enim terrénis affédtibus sive possessiónibus pro Christi discipulátu renuntiáverit, quo plus in ejus amórem profécerit, eo plures invéniet, qui se intérno suscípere afféctu, et suis gaúdeant sustentáre substántiis.

Te Deum laudámus. 18.

COMMUNE VIRGINUM.

In I. Vesperis.

Ant. Hæc est Virgo sápiens, * et una de número prudéntum.

Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis:

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet: * proptérea exaltábit caput.

Ant. Hæc est Virgo sápiens, et una de número prudéntum.

Ant. Hæc est Virgo sápiens, * quam Dóminus vigilántem invénit.

Psalmus 112.

Laudáte púeri Dñum: * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sǽculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes

Gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.
Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?
Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens paúperem:
Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.
Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Ant. Hæc est Virgo sápiens * quam Dóminus vigilántem invénit.

Ant. Hæc est quæ nescívit * torum in delícto: habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.

Psalmus 121.

Lætátus sum in his, quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.
Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.
Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas: * cujus participátio ejus in idípsum.
Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini: * testimónium Israël ad confiténdum nómini Dómini.
Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.
Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * et abundántia diligéntibus te:
Fiat pax in virtúte tua: * et abundántia in túrribus tuis.
Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te:
Propter domum Dñi Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. Hæc est quæ nescívit torum in delícto: habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.

Ant. Veni elécta mea, * et ponam in te thronum meum, allelúja.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.
Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.
Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.
Cum déderit diléctis suis somnum: * ecce hæréditas Dómini fílii: merces fructus ventris.
Sicut sagíttæ in manu poténtis: * ita fílii excussórum.
Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum, allelúja.

Ant. Ista est speciósa * inter fílias Jerúsalem.

Psalmus 147.

Lauda Jerúsalem Dóminum: * lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum: * benedíxit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem: * et ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ: * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam: * nébulam sicut cínerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emíttet verbum suum, et liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob: * justítias, et judícia sua Israël.

Non fecit táliter omni natióni: * et judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Ista est speciósa inter fílias Jerúsalem.

Capitulum. 2. Cor. 10. d.

Fratres: Qui gloriátur, in Dómino gloriétur. Non enim qui seípsum comméndat, ille probátus est: sed quem Deus comméndat.

Hymnus.

Jesu, coróna Vírginum,
Quem mater illa cóncipit,
Quæ sola Virgo párturit:
Hæc vota clemens áccipe.

Qui pergis inter lília,
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decórus glória,
Sponsísque reddens prǽmia.

Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque laúdibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.

Te deprecámur súpplices;
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sǽcula.
Amen.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Ad Magnificat. Ant. Veni sponsa Christi: * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula

étiam in sexu frágili victóriam martýrii contulísti: concéde propítius; ut qui beátæ N. Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Indulgéntiam nobis, quǽsumus Dómine, beáta N. Virgo et Martyr implóret: quæ tibi grata semper éxstitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum.

Pro Virgine non Martyre.

Oratio.

Exaúdi nos Deus salutáris noster: ut sicut de beátæ N. Vírginis tuæ festivitáte gaudémus; ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dóminum.

Si fuerint plures, in utrisque Vesp. ad Magnificat et in Laud. ad Benedictus:

Ant. Prudéntes Vírgines * aptáte vestras lámpades: ecce sponsus venit, exíte óbviam ei.

℣. Adducéntur Regi Vírgines post eam. ℟. Próximæ ejus afferéntur tibi.

Oratio.

Da nobis, quǽsumus Dómine Deus noster, sanctárum Vírginum et Mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári: ut quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

Ad Matutinum.

Invit. Regem Vírginum Dóminum, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Vírginis Proles, Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo;
Vírginis partos cánimus decóra
Morte triúmphos.

Hæc enim palmæ dúplicis beáta
Sorte, dum gestit frágilem domáre
Córporis sexum, dómuit cruéntum
Cæde tyránnum.

Unde nec mortem, nec amíca mortis
Mille pœnárum génera expavéscens,
Sánguine effúso méruit serénum
Scándere cœlum.

Hujus orátu Deus alme nobis
Débitas pœnas scélerum remítte;
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.

Sit decus Patri, genitǽque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo.
Amen.

Si Sancta fuerit Virgo tantum, et non Martyr, dicitur Hymnus sequens:

Vírginis Proles, Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo;
Vírginis festum cánimus beátæ,
Accipe votum.

Hujus orátu Deus alme nobis
Débitas pœnas scélerum remítte;
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.

Sit decus Patri, genitǽque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. O quam pulchra * est casta generátio cum claritáte!

Psalmus 8.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. O quam pulchra est casta generátio cum claritáte!

Ant. Ante torum * hujus

Vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

Pro non Virgine.

Ant. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.

Psalmus 18.

Cœli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exsultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta convértens ánimas: * testimónium Dñi fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum; illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. Ante torum hujus Vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

Pro non Virgine.

Ant. Læva ejus sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.

Ant. Revértere, * revértere Sunamítis: revértere, revértere, ut intueámur te.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária

fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?
Iñocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Revértere, revértere Sunamítis: revértere, revértere, ut intueámur te.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Pater noster.

Absolutio. Exaúdi Dómine. ℣. Jube domne.

Bened. Benedictióne perpétua.

De Epístola prima B. Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 7. e.

De virgínibus præcéptum Dómini non hábeo: consílium autem do, tamquam misericórdiam consecútus a Dómino ut sim fidélis. Exístimo ergo hoc bonum esse propter instántem necessitátem, quóniam bonum est hómini sic esse. Alligátus es uxóri? noli quærere solutiónem. Solútus es ab uxóre? noli quærere uxórem. Si autem accéperis uxórem, non peccásti. Et si núpserit virgo, non peccávit. Tribulatiónem tamen carnis habébunt hujúsmodi. Ego autem vobis parco. Hoc ítaque dico, fratres: Tempus breve est: réliquum est, ut et qui habent uxóres, tamquam non habéntes sint: et qui flent, tamquam non flentes: et qui gaudent, tamquam non gaudéntes: et qui emunt, tamquam non possidéntes: et qui utúntur hoc mundo, tamquam non utántur: prætérit enim figúra hujus mundi.

Pro Martyre.

℟. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum: pro cujus amóre

sánguinem tuum fudísti, * Et cum Angelis in paradísum introísti. ℣. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum, quia concupívit Rex spéciem tuam. Et cum.

Si non fuerit Martyr, dic. sequ.

℟. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum: * Quia concupívit Rex spéciem tuam. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Quia.

Bened. Unigénitus Dei.

Lectio ii.

Volo autem vos sine sollicitúdine esse. Qui sine uxóre est, sollícitus est quæ Dómini sunt, quómodo pláceat Deo. Qui autem cum uxóre est, sollícitus est quæ sunt mundi, quómodo pláceat uxóri, et divísus est. Et múlier innúpta, et virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore, et spíritu. Quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodo pláceat viro. Porro hoc ad utilitátem vestram dico: non ut láqueum vobis injíciam, sed ad id, quod honéstum est, et quod facultátem præbeat sine impediménto Dóminum obsecrándi.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Proptérea.

Bened. Spíritus S. grátia.

Lectio iii.

Si quis autem turpem se vidéri exístimat super vírgine sua, quod sit superadúlta, et ita opórtet fíeri: quod vult fáciat: non peccat, si nubat. Nam qui státuit in corde suo firmus, non habens necessitátem, potestátem autem habens suæ voluntátis, et hoc judicávit in corde suo, serváre vírginem suam, bene facit. Igitur et qui matrimónio jungit vírginem suam, bene facit: et qui non jungit, mélius facit. Múlier alligáta est legi quanto témpore vir ejus vivit. Quod si dormíerit vir ejus, liberáta est: cui vult nubat, tantum in Dómino. Beátior autem erit, si sic permánserit, secúndum meum consílium: puto autem quod et ego Spíritum Dei hábeam.

℟. Spécie tua et pulchritúdine tua * Inténde, próspere procéde, et regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória. Inténde.

In II. Nocturno.

Ant. Spécie tua * et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Psalmus 44.

Eructávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea, cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.

Spécie tua, et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum Regis.

Sedes tua, Deus, in sǽculum sǽculi: * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur, omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intus, * in fímbriis aúreis circumamícta varietátibus.

Adducéntur regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exsultatióne: * adducéntur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * et in sǽculum sǽculi.

Ant. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Ant. Adjuvábit eam * Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * aúferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confrínget arma: * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Adjuvábit eam Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ant. Aquæ multæ * non potuérunt exstínguere caritátem.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exsultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis: * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus mise-

ricórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ: * justítia plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exsúltent fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam: * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus: * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.

Ant. Aquæ multæ non potuérunt exstínguere caritátem.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Pater noster.

Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube domne.

Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 1. de Virg., circa init.

Lectio iv.

Quóniam hódie natális est Vírginis, invítat nunc integritátis amor, ut áliquid de virginitáte dicámus: ne véluti tránsitu quodam præstrícta videátur, quæ principális est virtus. Non enim ídeo laudábilis virgínitas, quia in Martýribus reperítur: sed quia ipsa Mártyres fáciat. Quis autem humáno eam possit ingénio comprehéndere, quam nec natúra suis inclúsit légibus? Aut quis naturáli voce complécti, quod supra usum natúræ sit? E cœlo accersívit, quod imitarétur in terris. Nec immérito vivéndi sibi usum quæsívit e cœlo, quæ sponsum sibi invénit in cœlo.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Hæc nubes, áëra, Angelos, síderaque transgrédiens, Verbum Dei in ipso sinu Patris invénit, et toto hausit péctore. Nam quis tantum, cum invénerit, relínquat boni? Unguéntum enim exinanítum est nomen tuum: proptérea adolescéntulæ dilexérunt te, et attraxérunt te. Postrémo, non

meum est illud, quóniam quæ non nubunt, neque nubéntur, erunt sicut Angeli Dei in cœlo. Nemo ergo mirétur, si Angelis comparéntur, quæ Angelórum Dómino copulántur.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Quis ígitur neget hanc vitam fluxísse de cœlo, quam non fácile invenímus in terris, nisi postquam Deus in hæc terréni córporis membra descéndit? Tunc in útero Virgo concépit, et Verbum caro factum est, ut caro fíeret Deus. Dicet áliquis: Sed étiam Elías nullíus corpórei cóitus fuísse permíxtus cupiditátibus invenítur. Ideo ergo curru raptus ad cœlum: ídeo cum Dómino appáret in glória, ídeo Domínici ventúrus est præcúrsor advéntus.

℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus * Afferéntur tibi in lætítia et exsultatióne. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

In III. Nocturno.

Ant. Nigra sum, * sed formósa, fíliæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Psalmus 95.

Cantáte Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio, et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus

universa terra: * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exsúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exsultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Nigra sum, sed formósa, fíliæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Ant. Trahe me post te, * in odórem currémus unguentórum tuórum: óleum effúsum nomen tuum.

Psalmus 96.

Dóminus regnávit, exsúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus: * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes, sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.

Et exsultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine:

Quóniam tu Dóminus Altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Trahe me post te, in odórem currémus unguentórum tuórum: óleum effúsum nomen tuum.

Ant. Veni sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

Psalmus 97.

Cantáte Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus: * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israël.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, et exsultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu regis Dómini: * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exsultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Pater noster.

Absolutio. A vínculis.

℣. Jube domne.

Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 25.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades suas exiérunt óbviam sponso et sponsæ. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Hom. 12. in Evang.

Sæpe vos, fratres caríssimi, admóneo prava ópera fúgere, mundi hujus inquinaménta devitáre: sed hodiérna sancti Evangélii lectióne compéllor dícere, ut et bona quæ ágitis, cum magna cautéla teneátis: ne per hoc quod a vobis rectum géritur, favor aut grátia humána requirátur: ne appetítus laudis subrépat, et quod foris osténditur, intus a mercéde vacuétur. Ecce enim Redemptóris voce decem vírgines, et omnes dicúntur vírgines, et tamen intra beatitúdinis jánuam non omnes sunt recéptæ: quia

eárum quædam, dum de virginitáte sua glóriam foris éxpetunt, in vasis suis óleum habére noluérunt.

℟. Hæc est Virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit, quæ accéptis lampádibus sumpsit secum óleum: * Et veniénte Dómino, introívit cum eo ad núptias. ℣. Média nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. Et veniénte.

Bened. Cujus, vel Quarum festum cólimus.

Lectio viii.

Sed prius quæréndum nobis est, quid sit regnum cœlórum, aut cur decem virgínibus comparétur, quæ étiam vírgines prudéntes et fátuæ dicántur. Dum enim cœlórum regnum constat, quia reprobórum nullus ingréditur, étiam fátuis virgínibus cur símile esse perhibétur? Sed sciéndum nobis est, quod sæpe in sacro elóquio regnum cœlórum præséntis témporis Ecclésia dícitur. De quo álio in loco Dóminus dicit: Mittet Fílius hóminis Angelos suos, et cólligent de regno ejus ómnia scándala. Neque enim in illo regno beatitúdinis, in quo pax summa est, inveníri scándala póterunt, quæ colligántur.

℟. Média nocte clamor factus est: * Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Prudéntes Vírgines, aptáte vestras lámpades. Ecce. Glória Patri. Ecce.

Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

In quinque autem córporis sénsibus unusquísque subsístit. Geminátus autem quinárius denárium pérficit. Et quia ex utróque sexu fidélium multitúdo collígitur, sancta Ecclésia decem virgínibus símilis esse denuntiátur. In qua quia mali cum bonis, et réprobi cum eléctis admíxti sunt, recte símilis virgínibus prudéntibus et fátuis esse perhibétur. Sunt namque pleríque continéntes, qui ab appetítu se exterióri custódiunt, et spe ad interióra rapiúntur, carnem mácerant, et toto desidério ad supérnam pátriam anhélant, ætérna præmia éxpetunt, pro labóribus suis recípere laudes humánas nolunt. Hi nimírum glóriam suam non in ore hóminum ponunt, sed intra consciéntiam cóntegunt. Et sunt pleríque, qui corpus per abstinéntiam afflígunt, sed de ipsa sua abstinéntia humános favóres éxpetunt.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Hæc est Virgo sápiens, * et una de número prudéntum.

Ps. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. Hæc est Virgo sápiens, * quam Dóminus vigilántem invénit.

3. Hæc est quæ nescívit * torum in delícto: habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.

4. Veni elécta mea, * et ponam in te thronum meum, allelúja.

5. Ista est speciósa * inter fílias Jerúsalem.

Capitulum. 2. Cor. 10. d.

Fratres: Qui gloriátur, in Dómino gloriétur. Non enim qui seípsum comméndat, ille probátus est: sed quem Deus comméndat.

Hymnus.

Jesu coróna Vírginum,
Quem mater illa cóncipit,
Quæ sola Virgo párturit:
Hæc vota clemens áccipe.

Qui pergis inter lília,
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decórus glória,
Sponsísque reddens præmia.

Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque laúdibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.

Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Bened. Ant. Símile est regnum cœlórum * hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martýrii contulísti; concéde propítius; ut qui beátæ N. Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Indulgéntiam nobis, quǽsumus Dómine, beáta N. Virgo et Martyr implóret: quæ tibi grata semper éxstitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum.

Pro Virgine non Martyre.

Oratio.

Exaúdi nos, Deus salutáris noster: ut sicut de beátæ N. Vírginis tuæ festivitáte gaudémus; ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dóminum.

Si fuerint plures, ad Benedictus dicitur

Ant. Prudéntes Vírgines * aptáte vestras lámpades: ecce sponsus venit, exíte óbviam ei.

℣. Adducéntur Regi Vírgines post eam. ℟. Próximæ ejus afferéntur tibi.

Oratio.

Da nobis, quǽsumus Dómine Deus noster, sanctárum Vírginum et Mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári: ut quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

Ad Tertiam.

Ant. Hæc est Virgo.

Capit. Fratres: Qui gloriátur. ut supra. [125]

℟. br. Spécie tua * Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam.

Ant. Hæc est quæ nescívit.

Capitulum. 2. Cor. 11.

Æmulor enim vos Dei æmulatióne. Despóndi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam.

Ant. Ista est speciósa.

Capitulum. Eccli. 51. b.

Dómine Deus meus, exaltásti super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecáta sum. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório.

Si fuerit Virgo et non Martyr, dic. sequ.

Capitulum. Sap. 4.

O quam pulchra est casta generátio cum claritáte! immortális est enim memória illíus: quóniam apud Deum nota est, et apud hómines.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

In II. Vesperis.

Ant., Ps., Capit. et Hymn. ut in I. Vesp. [110]

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnif. Ant. Veni sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

II. Aliæ Lectiones pro Virginibus.

Pro Virgine et Martyre, ac pro Martyre tantum, Lect. I. Noct. leguntur etiam ut infra.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. Cap. 51.

Confitébor tibi, Dómine Rex, et collaudábo te Deum Salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne, a láqueo linguæ iníquæ, et a lábiis operántium mendácium, et in conspéctu astántium factus es mihi adjútor. Et liberásti me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de portis tribulatiónum, quæ circumdedérunt me: a pressúra flammæ, quæ circúmdedit me, et in médio ignis non sum æstuáta: de altitúdine ventris ínferi, et a lingua coinquináta, et a verbo mendácii, a rege iníquo, et a lingua injústa.

℟. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum: pro cujus amóre sánguinem tuum fudísti, * Et cum Angelis in paradísum introísti. ℣. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum, quia concupívit Rex spéciem tuam. Et cum.

Lectio ii.

Laudábit usque ad mortem ánima mea Dóminum, et vita mea appropínquans erat in inférno deórsum. Circumdedérunt me úndique, et non erat qui adjuváret. Respíciens eram ad adjutórium hóminum, et non erat. Memoráta sum misericórdiæ tuæ Dómine, et operatiónis tuæ, quæ a sæculo sunt: quóniam éruis sustinéntes

te Dómine, et líberas eos de mánibus géntium.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Proptérea.

Lectio iii.

Exaltásti super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecáta sum. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório. Laudábo nomen tuum assídue, et collaudábo illud in confessióne, et exaudíta est orátio mea. Et liberásti me de perditióne, et eripuísti me de témpore iníquo. Proptérea confitébor, et laudem dicam tibi, et benedícam nómini Dñi.

℟. Spécie tua. [117]

In II. Nocturno.

Ex libro S. Cypriáni, Epíscopi et Mártyris, de disciplína et hábitu Vírginum.

Lectio iv. Cap. 2.

Nunc nobis ad vírgines sermo est, quarum quo sublímior glória est, major et cura est. Flos est ille ecclesiástici gérminis, decus atque ornaméntum grátiæ spiritális, læta índoles, laudis et honóris opus íntegrum atque incorrúptum, Dei imágo respóndens ad sanctimóniam Dómini, illústrior pórtio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis lárgiter floret Ecclésiæ matris gloriósa fœcúnditas: quantóque plus copiósa virgínitas número suo addit, tanto plus gaúdium matris augéscit. Ad has lóquimur, has adhortámur affectióne pótius quam potestáte: non quod extrémi, et mínimi, et humilitátis nostræ ádmodum cónscii áliquid ad censúram licéntiæ vindicémus; sed quod ad sollicitúdinem magis cauti, plus de diáboli infestatióne timeámus.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Neque inánis hæc caútio est, et vana formído, quæ ad salútis viam cónsulit, quæ domínica et vitália præcépta custódit, ut quæ se Christo dicáverint, et a carnáli concupiscéntia recedéntes, tam carne,

quam mente se Deo vóverint, consúmment opus suum magno præmio destinátum: nec ornári jam, aut placére cuíquam, nisi Dómino suo, stúdeant, a quo et mercédem virginitátis exspéctant, dicénte ipso: Non omnes cápiunt verbum, sed illi quibus datum est. Sunt enim spadónes, qui ex útero matris sic nati sunt: et sunt spadónes, qui coácti sunt ab homínibus: et sunt spadónes, qui seípsos castravérunt propter regnum cœlórum.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Dénuo quoque per hanc Angeli vocem continéntiæ munus osténditur, virgínitas prædicátur. Hi sunt, qui cum muliéribus se non coinquinavérunt: vírgines enim permansérunt: hi sunt qui sequúntur Agnum quocúmque íerit. Neque enim tantum másculis continéntiæ grátiam Dóminus repromíttit, et féminas prǽterit: sed quóniam fémina viri pórtio est, et ex eo sumpta atque formáta est, in Scriptúris fere ómnibus ad protoplástum Deus lóquitur, quia sunt duo in carne una, et in másculo simul significátur et fémina. Quod si Christum continéntia séquitur, et regno Dei virgínitas destinátur: quid est illis cum terréno cultu, et cum ornaméntis, quibus dum homínibus placére géstiunt, Deum offéndunt?

℟. Afferéntur Regi. [121]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo témpore: Accessérunt ad Jesum pharisǽi tentántes eum, et dicéntes: Si licet hómini dimíttere uxórem suam quacúmque ex causa? Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 63. in Matth., sub med.

Dóminus noster, quia ad virginitátem hortári grave esse videbátur, a necessitáte legis de non solvéndo matrimónio, eos ad cupiditátem illíus tráhere studet. Deínde ut eam esse possíbilem osténdat, sic inquit: Sunt eunúchi qui ex ventre ma-

tris ita nati sunt, et sunt qui ab homínibus eunúchi facti sunt, et sunt qui seípsos castravérunt propter regnum cœlórum. Quibus verbis laténter eos ad eligéndam virginitátem indúcit, dum eam virtútem esse possíbilem ástruit.

℟. Hæc est Virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit, quæ, accéptis lampádibus sumpsit secum óleum: * Et veniénte Dómino, introívit cum eo ad núptias. ℣. Média nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. Et.

Lectio viii.

Id autem hoc fere modo confírmat. Cógita tecum, si aut a natúra talis esses, aut ab homínibus eam injúriam passus, quid fáceres, cum et ejúsmodi voluptáte caréres, et nullam caréndo mercédem consequeréris? Grátias ígitur nunc Deo agas, quod cum mercéde atque corónis idem sústines, quod illi sine corónis ac præmio tólerant: imo vero non idem, sed multo lévius; tum quia spe erígeris, et consciéntia recte facti; tum quia non ita ingéntibus concupiscéntiæ flúctibus jactáris.

℟. Média nocte clamor factus est: * Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Prudéntes Vírgines, aptáte vestras lámpades. Ecce. Glória Patri. Ecce.

Lectio ix.

Cum ergo de illis eunúchis díxerit, qui nisi étiam ipsi mente se contíneant, frustra et inutíliter tales sunt; ac de illis, qui ut regnum cœlórum consequántur, se cóntinent, subjúnxit rursus, dicens: Qui potest cápere, cápiat: ut alacrióres effíciat eo ipso, quod grave esse opus osténdit, et ineffábili benignitáte sua nóluit eam rem intra necessitátem legis conclúdere: idque dicéndo, adhuc magis possíbilem esse demónstrat, ut voluntátis stúdium plus augeátur.

Te Deum laudámus. 18.

COMMUNE S. MARTYRIS TANTUM
ET NEC VIRGINIS NEC MARTYRIS.

In I. Vesperis.

Ant. de Laud. [136] Ps. ut in I. Vesp. de Comm. Virg. [110]

Pro Martyre tantum.

Capitulum. Eccli. 51.

Confitébor tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum Salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

Pro nec Virgine nec Mart.

Capitulum. Prov. 31. b.

Mulíerem fortem quis invéniet? procul, et de últimis fínibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit.

Hymnus.

Fortem viríli péctore
Laudémus omnes féminam,
Quæ sanctitátis glória
Ubíque fulget ínclyta.

Hæc sancto amóre saúcia,
Dum mundi amórem nóxiũ
Horréscit, ad cœléstia
Iter perégit árduum.

Carnem domans jejúniis,
Dulcíque mentem pábulo
Oratiónis nútriens,
Cœli potítur gaúdiis.

Rex Christe virtus fórtiũ,
Qui magna solus éfficis,
Hujus precátu, quǽsumus,
Audi benígnus súpplices.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc et per omne sæculum. Amen.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Ad Magnif. Ant. Símile est regnum cœlórum * hómini negotiatóri quærénti

bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

Pro una Martyre tantum.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martýrii contulísti: concéde propítius; ut qui beátæ N. Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Pro plurib. Martyr. tantum.

Oratio.

Da nobis, quǽsumus Dómine Deus noster, sanctárum Mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári: ut quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

Pro nec Virgine nec Mart.

Oratio.

Exaúdi nos Deus salutáris noster: ut sicut de beátæ N. festivitáte gaudémus; ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dñm.

Ad Matutinum.

Invitat. Laudémus Deum nostrum, * In confessióne beátæ N.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Hujus orátu Deus alme nobis
Débitas pœnas scélerum remítte:
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.

Sit decus Patri, genitǽque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo.
Amen.

Ant., Ps. et ℣℣. Noct. dicuntur ut in Comm. Virg. [114], excepta secunda Ant. I. Noct., cujus loco dicitur Ant. Læva ejus, ut ibi notatur.

In I. Nocturno.

Lectiones I. Noct. pro Martyre tantum leguntur ut supra. Confitébor. [127]

Pro nec Virgine nec Mart., ut sequuntur.

De Parábolis Salomónis.

Lectio i. Cap. 31. b.

Mulíerem fortem quis invéniet? procul, et de últimis fínibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit. Reddet ei bonum, et non malum, ómnibus diébus vitæ suæ. Quæsívit lanam et linum, et operáta est consílio má-

nuum suárum. Facta est quasi navis institóris, de longe portans panem suum. Et de nocte surréxit, dedítque prædam doméstícis suis, et cibária ancíllis suis. Considerávit agrum, et emit eum: de fructu mánuum suárum plantávit víneam. Accínxit fortitúdine lumbos suos, et roborávit bráchium suum.

℟. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum: * Quia concupívit Rex spéciem tuam. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Quia.

Bened. Unigénitus Dei.

Lectio ii.

Gustávit, et vidit quia bona est negotiátio ejus: non exstinguétur in nocte lucérna ejus. Manum suam misit ad fórtia, et dígiti ejus apprehendérunt fusum. Manum suam apéruit ínopi, et palmas suas exténdit ad paúperem. Non timébit dómui suæ a frigóribus nivis: omnes enim doméstici ejus vestíti sunt duplícibus. Stragulátam vestem fecit sibi: byssus et púrpura induméntum ejus. Nóbilis in portis vir ejus, quando séderit cum senatóribus terræ. Síndonem fecit, et véndidit, et cíngulum trádidit Chananæo.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Proptérea.

Benedictio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

Fortitúdo et decor induméntum ejus, et ridébit in die novíssimo. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus. Considerávit sémitas domus suæ, et panem otiósa non comédit. Surrexérunt fílii ejus, et beatíssimam prædicavérunt: vir ejus, et laudávit eam. Multæ fíliæ congregavérunt divítias: tu supergréssa es univérsas. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: múlier timens Dóminum, ipsa laudábitur. Date ei de fructu mánuum suárum: et laudent eam in portis ópera ejus.

℟. Spécie tua et pulchritúdine tua * Inténde, próspere procéde, et regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In II. Nocturno.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi de Víduis.

Prope finem.

Lectio iv.

Agrum hunc Ecclésiæ fértilem cerno, nunc integritátis flore vernántem, nunc viduitátis gravitáte polléntem, nunc étiam conjúgii frúctibus redundántẽ. Nam etsi divérsi, unius tamen agri fructus sunt: nec tanta hortórum lília, quantæ arístæ ségetum, méssium spicæ: compluriúmque spátia campórum recipiéndis aptántur semínibus, quam rédditis nováles frúctibus feriántur. Bona ergo vidúitas, quæ tóties apostólico judício prædicátur. Hæc enim magístra fídei, magístra est castitátis.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et dedúcet.

Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Unde et illi qui deórum suórum adultéria et probra venerántur, cœlibátus et viduitátis statuére pœnas, ut æmuli críminum mulctárent stúdia virtútum, spécie quidem, qua fœcunditátem quærerent, sed stúdio, quo propósitum castitátis abolérent. Nam conféctis et miles stipéndiis arma depónit, et relícto offício quod gerébat, ad própria veteránus rura dimíttitur, ut et ipse exércitæ labóribus vitæ réquiem consequátur; et álios spes futúræ quiétis subeúndis fáciat opéribus promptióres. Agrícola quoque matúrior torquéndam áliis stivam commíttit, et juveníli gravátus ópere providéntiam curæ senílis explórat: vitem facílius tondére, quam prémere, ut juvenescéntem luxúriam réprimat, et adolescéntem lascíviam falce succídat: parcórum quamdam pártuum castitátem docens étiam in vítibus expeténdam.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Símilis huic vídua velut eméritis veterána stipéndiis castitátis, et si conjúgii arma depónat, domus tamen totíus pacem gubér-

nat: et si vehéndis onéribus otiósa, maritándis tamen junióribus próvida, ubi cultus utílior, ubi fructus ubérior sit, quarum cópulam aptiórem, seníli gravitáte dispónit. Itaque si maturióribus quam junióribus commíttitur ager, cur putes utiliórem nuptam esse quam víduam? Quod si persecutóres fídei persecutóres fuérunt étiam viduitátis; útique fidem sequéntibus vidúitas non pro supplício fugiénda est, sed tenénda pro prǽmio.

℟. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: * Múlier timens Deum, ipsa laudábitur. ℣. Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus. Múlier. Glória. Múlier.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 13. f.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile est regnum cœlórum thesaúro abscóndito in agro. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Homil. 11. in Evang.

Cœlórum regnum, fratres caríssimi, idcírco terrénis rebus símile dícitur, ut ex his quæ ánimus novit, surgat ad incógnita quæ non novit: quátenus exémplo visibílium se ad invisibília rápiat, et per ea, quæ usu dídicit, quasi confricátus incaléscat: ut per hoc, quod scit notum dilígere, discat et incógnita amáre. Ecce enim cœlórum regnum thesaúro abscóndito in agro comparátur: quem qui ínvenit homo, abscóndit, et præ gaúdio illíus vadit, et vendit univérsa quæ habet, et emit agrum illum.

℟. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus: considerávit sémitas domus suæ, * Et panem otiósa non comédit. ℣. Gustávit et vidit quia bona est negotiátio ejus: non exstinguétur in nocte lucérna ejus. Et panem.

Bened. Cujus Festum cólimus.

Lectio viii.

Qua in re hoc quoque notándum est, quod invéntus thesaúrus abscónditur, ut servétur: quia stúdium cœléstis desidérii a malígnis spirítibus custodíre non súfficit, qui hoc ab humánis laúdibus non abscóndit. In præsénti étenim vita, quasi in via sumus, qua ad pátriam pér-

gimus. Malígni autem spíritus iter nostrum quasi quidam latrúnculi óbsident. Deprædári ergo desíderat, qui thesaúrum públice portat in via. Hoc autem dico, non ut próximi ópera nostra bona non vídeant,cum scriptum sit: Vídeant ópera vestra bona, et gloríficent Patrem vestrum, qui in cœlis est: sed ut per hoc, quod ágimus, laudes extérius non quærámus. Sic autem sit opus in público, quátenus inténtio máneat in occúlto: ut et de bono ópere próximis præbeámus exémplum, et tamen per intentiónem, qua Deo soli placére quærimus, semper optémus secrétum.

℟. Regnum mundi, et omnem ornátum sæculi contémpsi, propter amórem Dómini mei Jesu Christi: * Quem vidi, quem amávi, in quem crédidi, quem diléxi. ℣. Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea regi. Quem. Glória Patri. Quem.

Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Thesaúrus autem cœléste est desidérium: ager vero, in quo thesaúrus abscónditur, disciplína stúdii cœléstis. Quem profécto agrum, vénditis ómnibus, cómparat, qui voluptátibus carnis renúntians, cuncta sua terréna desidéria per disciplínæ cœléstis custódiam calcat: ut nihil jam, quod caro blandítur, líbeat; nihil quod carnálem vitam trucídat, spíritus perhorréscat.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis.

Psalm. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. In odórem * unguentórum tuórum cúrrimus; adolescéntulæ dilexérunt te nimis.

3. Jam hiems tránsiit, * imber ábiit, et recéssit: surge amíca mea, et veni.

4. Veni elécta mea, * et ponam in te thronum meum, allelúja.

5. Ista est speciósa * inter fílias Jerúsalem.

Pro Martyre tantum.

Capitulum. Eccli. 51.

Confitébor tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum Salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et li-

berásti corpus meum a perditióne.

Pro nec Virgine nec Mart.

Capitulum. Prov. 31. b.

Mulíerem fortem quis invéniet? procul, et de últimis fínibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit.

Hymnus.

Fortem viríli péctore
Laudémus omnes féminam,
Quæ sanctitátis glória
Ubíque fulget ínclyta.

Hæc sancto amóre saúcia,
Dum mundi amórem nóxium
Horréscit, ad cœléstia
Iter perégit árduum.

Carnem domans jejúniis,
Dulcíque mentem pábulo
Oratiónis nútriens,
Cœli potítur gaúdiis.

Rex Christe virtus fórtium,
Qui magna solus éfficis,
Hujus precátu, quǽsumus,
Audi benígnus súpplices.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Bened. Ant. Date ei * de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus.

Pro una Martyre tantum.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martýrii contulísti: concéde propítius; ut qui beátæ N. Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Pro plur. Martyrib. tantum.

Oratio.

Da nobis, quǽsumus Dómine Deus noster, sanctárum Mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne veneréri: ut quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

Pro nec Virgine nec Mart.

Oratio.

Exaúdi nos Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ N. festivitáte gaudémus; ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dñm.

Ad Tertiam.

Ant. In odórem.

Pro Martyre tantum.

Capit. Confitébor. [136]

Pro nec Virgine nec Mart.

Capit. Mulíerem fortem. ut supra.

℟. br. Spécie tua * Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam.

Ant. Jam hiems tránsiit.

Pro Martyre tantum.

Capitulum. Eccli. 51.

Liberásti me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus, præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de multis tribulatiónibus quæ circumdedérunt me.

Pro nec Virgine nec Mart.

Capitulum. Prov. 31. c.

Manum suam apéruit ínopi, et palmas suas exténdit ad paúperem. Non timébit dómui suæ a frigóribus nivis.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam.

Ant. Ista est speciósa.

Pro Martyre tantum.

Capitulum. Eccli. 51.

Laudábit usque ad mortem ánima mea Dóminum, quóniam éruis sustinéntes te, et líberas eos de manu angústiæ, Dómine Deus noster.

Pro nec Virgine nec Mart.

Capitulum. Prov. 31. d.

Multæ fíliæ congregavérunt divítias: tu supergréssa es univérsas. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: múlier timens Dóminum, ipsa laudábitur.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

In II. Vesperis.

Ant., Capit. et Hymn. de Laud. [136]; Psalmi ut in I. Vesp. de Comm. Virg. [110]

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnif. Ant. Manum suam * apéruit ínopi, et palmas suas exténdit ad paúperem, et panem otiósa non comédit.

Si fuerint plures non Virgin., idem fit Offic. ut supra. [131]

II. Lectiones
pro Martyre tantum.
In II. Nocturno.
Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Serm. 67. de diversis novi Testamenti locis.

Lectio iv.
Ego máxime commemoratiónes díligo Mártyrum, díligo, et ampléctor; atque omnes quidem, sed tum præcípue, cum mulíerum certámina proponúntur. Quanto enim infírmius est vas, tanto major est grátia, tanto illústrius est trophǽum, tanto insígnior est victória, non ob imbecillitátem sexus athletárum, sed quod per ea, quibus víceral inimícus, nunc étiam vincátur.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.
Per mulíerem vicit, per mulíerem superátus est. Hoc illíus ántea telum erat: hoc illíus nunc cædis factum est instruméntum, hoc vas appáruit insuperábile. Peccávit illa prior, et mórtua est: ista mórtua est, ne peccáret. Illa tum fútilis promíssi spe infláta, Dei leges violávit: hæc vitam præséntem contémpsit, ne fidem in suum benefactórem ejuráret. Quam ígitur deínceps speráre póterunt excusatiónem viri, si molles sint, et ignávi: quam vero véniam, cum fórtiter ac viríliter se gerant mulíeres, cum ádeo se generóse ad certámina pietátis accíngant?

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.
Fuit illi corpus imbecíllum, et obnóxius sexus injúriæ; verúmtamen ómnium horum imbecillitátem advéniens grátia occultávit. Nihil enim est, nihil plane poténtius est eo, qui magno cum stúdio Dei timórem hábeat in mente defíxum; sed quamvis ignes, quamvis ferrum, quamvis béstias, quamvis áliud quidvis minéntur hostes, ómnia nullo negótio contémnit; quod útique Beáta ista étiam fecit.

℟. Fallax grátia. [135]

COMMUNE DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

In I. Vesperis.

Ant. de Laud. [152] Ps. ut in I. Vesp. de Comm. Apost. [2] et loco ultimi

Psalmus 147.

Lauda Jerúsalem Dóminum: * lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum: * benedíxit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem: * et ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ: * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam: * nébulam sicut cínerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emíttet verbum suum, et liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob: * justítias, et judícia sua Israël.

Non fecit táliter omni natióni: * et judícia sua non manifestávit eis.

Capitulum. Apoc. 21.

Vidi civitátem sanctam Jerúsalem novam descendéntem de cœlo a Deo, parátam, sicut sponsam ornátam viro suo.

Hymnus.

Cœléstis urbs Jerúsalem,
Beáta pacis vísio,
Quæ celsa de vivéntibus
Saxis ad astra tólleris,
Sponsǽque ritu cíngeris
Mille Angelórum míllibus.

O sorte nupta próspera,
Dotáta Patris glória,

Respérsa sponsi grátia,
Regína formosíssima,
Christo jugáta Príncipi,
Cœli corúsca cívitas.

Hic margarítis émicant,
Paténtque cunctis óstia:
Virtúte namque prævia
Mortális illuc dúcitur,
Amóre Christi pércitus
Torménta quisquis sústinet.

Scalpri salúbris íctibus,
Et tunsióne plúrima,
Fabri políta málleo
Hanc saxa molem cónstru-
unt,
Aptísque juncta néxibus
Locántur in fastígio.

Decus Parénti débitum
Sit usquequáque Altíssimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sǽcula.
Amen.

℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Magnif. Ant. Sanctificávit Dóminus * tabernáculum suum: quia hæc est domus Dei, in qua invocábitur nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dóminus.

In ipso die Dedicationis Ecclesiæ, et per Octavam, et quando varianda est Oratio ob concursum Dedicationis alterius Ecclesiæ.

Oratio.

Deus, qui invisibíliter ómnia cóntines, et tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibíliter osténdis: templum hoc poténtia tuæ inhabitatiónis illústra, et concéde; ut omnes, qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacúmque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ benefícia consequántur. Per Dóminum.

In Anniversario Dedicationis Ecclesiæ et per Octavam.

Oratio.

Deus, qui nobis per síngulos años hujus sancti templi tui consecratiónis réparas diem, et sacris semper mystériis repræséntas incólumes: exaúdi preces pópuli tui, et præsta; ut quisquis hoc templum benefícia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur. Per Dóminum.

Ad Matutinum.

Invit. Domum Dei decet sanctitúdo: * Sponsum ejus Christum adorémus in ea.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus. Cœléstis Urbs. ut supra. [140]

In I. Nocturno.

Ant. Tóllite * portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Iñocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prǽlio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Tóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles.

Ant. Erit mihi * Dóminus in Deum, et lapis iste vocábitur domus Dei.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Propterea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * aúferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confrínget arma: * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor

in Géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Erit mihi Dóminus in Deum, et lapis iste vocábitur domus Dei.

Ant. Ædificávit * Móyses altáre Dómino Deo.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exsultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis: * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ: * justítia plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exsúltent fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam: * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus: * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.

Ant. Ædificávit Móyses altáre Dómino Deo.

℣. Domum tuam Dómine decet sanctitúdo. ℟. In longitúdinem diérum.

Pater noster.

Absolutio. Exaúdi Dñe. ℣. Jube domne. Bened. Benedictióne perpétua.

De libro secúndo Paralipómenon.

Lectio i. Cap. 7.

Cum complésset Sálomon fundens preces, ignis descéndit de cœlo, et devorávit holocaústa et víctimas: et majéstas Dómini implévit domum. Nec póterant sacerdótes íngredi templum Dómini, eo quod implésset

majéstas Dómini templum Dómini. Sed et omnes fílii Israël vidébant descendéntem ignem, et glóriam Dómini super domum: et corruéntes proni in terram super paviméntum stratum lápide, adoravérunt et laudavérunt Dóminum: Quóniam bonus, quóniam in sǽculum misericórdia ejus. Rex autem, et omnis pópulus immolábant víctimas coram Dómino. Mactávit ígitur rex Sálomon hóstias, boum vigínti duo míllia, aríetum centum vigínti míllia: et dedicávit domum Dei rex, et univérsus pópulus.

℟. In dedicatióne templi decantábat pópulus laudem: * Et in ore eórum dulcis resonábat sonus. ℣. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et vénient ad eam omnes Gentes. Et.

Bened. Unigénitus Dei.

Lectio ii.

Sacerdótes autem stabant in offíciis suis: et Levítæ in órganis cárminum Dómini, quæ fecit David rex ad laudándum Dóminum: Quóniam in ætérnum misericórdia ejus, hymnos David canéntes per manus suas: porro sacerdótes canébant tubis ante eos, cunctúsque Israël stabat. Sanctificávit quoque Sálomon médium átrii ante templum Dómini: obtúlerat enim ibi holocaústa, et ádipes pacificórum: quia altáre æneum, quod fécerat, non póterat sustinére holocaústa et sacrifícia et ádipes. Fecit ergo Sálomon solemnitátem in témpore illo septem diébus, et omnis Israël cum eo, ecclésia magna valde, ab intróitu Emath usque ad Torréntem Ægýpti. Fecítque die octávo colléctam, eo quod dedicásset altáre septem diébus, et solemnitátem celebrásset diébus septem.

℟. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et exaltáta est super omnes colles: * Et vénient ad eam omnes Gentes, et dicent: Glória tibi Dómine. ℣. Veniéntes autem vénient cum exsultatióne, portántes manípulos suos. Et.

Bened. Spíritus S. grátia.

Lectio iii.

Complevítque Sálomon domum Dómini, et domum regis, et ómnia quæ disposúerat in corde suo, ut fáceret in domo Dómini, et in domo sua, et prosperátus est. Appáruit autem ei Dóminus nocte, et ait: Audívi oratiónem tuam, et elégi locum istum mihi in

domum sacrifícii. Si claúsero cœlum, et plúvia non flúxerit, et mandávero et præcépero locústæ, ut dévoret terram, et mísero pestiléntiam in pópulum meum: convérsus autem pópulus meus, super quos invocátum est nomen meum, deprecátus me fúerit, et exquisíerit fáciem meam, et égerit pœniténtiam a viis suis péssimis: et ego exaúdiam de cœlo, et propítius ero peccátis eórum, et sanábo terram eórum. Oculi quoque mei erunt apérti, et aures meæ eréctæ ad oratiónem ejus qui in loco isto oráverit. Elégi enim, et sanctificávi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempitérnum, et permáneant óculi mei et cor meum ibi cunctis diébus.

℟. Bénedic Dómine domum istam, quam ædificávi nómini tuo: veniéntium in loco isto * Exaúdi preces in excélso sólio glóriæ tuæ. ℣. Dómine, si convérsus fúerit pópulus tuus, et oráverit ad sanctuárium tuum. Exaúdi. Glória Patri. Exaúdi.

In II. Nocturno.

Ant. Non est hic áliud, * nisi domus Dei, et porta cœli.

Psalmus 83.

Quam dilécta tabernácula tua Dómine virtútum: * concupíscit, et déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum, et caro mea * exsultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua Dómine virtútum: * Rex meus, et Deus meus.

Beáti, qui hábitant in domo tua Dñe: * in sǽcula sæculórum laudábunt te.

Beátus vir, cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrimárum in loco, quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum exaúdi oratiónem meam, * aúribus pércipe Deus Jacob.

Protéctor noster áspice Deus: * et réspice in fáciem Christi tui:

Quia mélior est dies una in átriis tuis, * super míllia.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei: * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam, et veritátem díligit Deus: * grátiam et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos, qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo, qui sperat in te.

Ant. Non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

Ant. Vidit Jacob scalam, * súmmitas ejus cœlos tangébat, et descendéntes Angelos, et dixit: Vere locus iste sanctus est.

Psalmus 86.

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum: * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Vidit Jacob scalam, súmmitas ejus cœlos tangébat, et descendéntes Angelos, et dixit: Vere locus iste sanctus est.

Ant. Eréxit Jacob * lápidem in títulum, fundens óleum désuper.

Psalmus 87.

Dómine Deus salútis meæ: * in die clamávi, et nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam:

Quia repléta est malis ánima mea: * et vita mea inférno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámplius: * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri: * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus: * et omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longe fecísti notos meos a me: * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te Dómine

tota die: * expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília: * aut médici suscitábunt, et confitebúntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua: * et justítia tua in terra obliviónis?

Et ego ad te Dómine clamávi: * et mane orátio mea prævéniet te.

Ut quid Dómine repéllis oratiónem meam: * avértis fáciem tuam a me?

Pauper sum ego, et in labóribus a juventúte mea: * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ: * et terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua tota die: * circumdedérunt me simul.

Elongásti a me amícum et próximum: * et notos meos a miséria.

Ant. Eréxit Jacob lápidem in títulum, fundens óleum désuper.

℣. Domus mea. ℟. Domus oratiónis vocábitur.

Pater noster.

Absolutio. Ipsíus píetas. ℣. Jube domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 252. de Tempore.

Lectio iv.

Quotiescúmque, fratres caríssimi, altáris vel templi festivitátem cólimus, si fidéliter ac diligénter atténdimus, et sancte ac juste vívimus, quidquid in templis manufáctis ágitur, totum in nobis spirităli ædificatióne complétur. Non enim mentítus est ille, qui dixit: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos; et íterum: Nescítis, quia córpora vestra templum sunt Spíritus sancti, qui in vobis est? Et ídeo, fratres caríssimi, quia nullis præcedéntibus méritis per grátiam Dei merúimus fíeri templum Dei, quantum póssumus cum ipsíus adjutório laborémus, ne Dóminus noster in templo suo, hoc est, in nobis ipsis invéniat quod óculos suæ majestátis offéndat.

℟. Orántibus in loco isto, * Dimítte peccáta pópuli tui Deus, et osténde eis viam bonam, per quam ámbulent, et da glóriam in

loco isto. ℣. Qui regis Israël inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chérubim. Dimítte.

Benedictio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Sed habitáculum cordis nostri evacuétur vítiis, et virtútibus repleátur: claudátur diábolo, et aperiátur Christo: et ita laborémus, ut nobis bonórum óperum clávibus jánuam regni cœléstis aperíre possímus. Sicut enim malis opéribus, quasi quibúsdam seris ac véctibus, vitæ nobis jánua claúditur: ita absque dúbio bonis opéribus aperítur. Et ídeo, fratres caríssimi, unusquísque consíderet consciéntiam suam, et quando se áliquo crímine vulnerátum esse cognóverit, prius oratiónibus, jejúniis, vel eleemósynis stúdeat mundáre consciéntiam suam; et sic Eucharístiam præsúmat accípere.

℟. O quam metuéndus est locus iste: * Vere non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram. Vere.

Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Si enim agnóscens reátum suum, ipse se a divíno altári subtráxerit, cito ad indulgéntiam divínæ misericórdiæ pervéniet. Quia sicut, qui se exáltat, humiliábitur; ita e contrário, qui se humíliat, exaltábitur. Qui enim, sicut dixi, agnóscens reátum suum, ipse se humíliter ab altári Ecclésiæ pro emendatióne vitæ removére volúerit, ab ætérno illo et cœlésti convívio excommunicári pénitus non timébit.

℟. Mane surgens Jacob erigébat lápidem in títulum, fundens óleum désuper, votum vovit Dómino: * Vere locus iste sanctus est, et ego nesciébam. ℣. Cumque evigilásset Jacob de somno, ait. Vere. Glória Patri. Vere.

In III. Nocturno.

Ant. Qui hábitat * in adjutório Altíssimi, in protectióne Dei cœli commorábitur.

Quando hæc Ant. dicitur integra, et illi non additur in fine Allelúja, tunc incipitur Psalmus idem a secundo Versu: Dicet Dómino.

Psalmus 90.

Qui hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino: Suscéptor meus es tu, et refúgium meum: * Deus meus sperábo in eum.
Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * * et a verbo áspero.
Scápulis suis obumbrábit tibi: * et sub pennis ejus sperábis.
Scuto circúmdabit te véritas ejus: * non timébis a timóre noctúrno,
A sagítta volánte in die, a negótio perambulánte in ténebris: * ab incúrsu, et dæmónio meridiáno.
Cadent a látere tuo mille, et decem míllia a dextris tuis: * ad te autem non appropinquábit.
Verúmtamen óculis tuis considerábis: * et retributiónem peccatórum vidébis.
Quóniam tu es Dómine spes mea: * Altíssimum posuísti refúgium tuum.
Non accédet ad te malum: * et flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo.
Quóniam Angelis suis mandávit de te: * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.
In mánibus portábunt te: * ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.
Super áspidem et basilíscum ambulábis: * et conculcábis leónem et dracónem.
Quóniam in me sperávit, liberábo eum: * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.
Clamábit ad me, et ego exaúdiam eum: * cum ipso sum in tribulatióne: erípiam eum, et glorificábo eum.
Longitúdine diérum replébo eum: * et osténdam illi salutáre meum.
Ant. Qui hábitat in adjutório Altíssimi, in protectióne Dei cœli commorábitur.
Ant. Templum Dómini * sanctum est, Dei structúra est, Dei ædificátio est.

Psalmus 95.

Cantáte Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.
Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.
Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.
Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.
Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.
Conféssio, et pulchritúdo

in conspéctu ejus: * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exsúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exsultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Templum Dómini sanctum est, Dei structúra est, Dei ædificátio est.

Ant. Benedícta * glória Dómini, de loco sancto suo, allelúja.

Psalmus 98.

Dóminus regnávit, irascántur pópuli: * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus: * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno: quóniam terríbile, et sanctum est: * et honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes: * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus: * quóniam sanctum est.

Móyses et Aaron in sacerdótibus ejus: * et Sámuël inter eos, qui ínvocant nomen ejus:

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * et præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, et ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dñm Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Benedícta glória Dómini, de loco sancto suo, allelúja.

℣. Hæc est domus Dómini

fírmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Pater noster.

Absolutio. A vínculis.

℣. Jube domne.

Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachǽus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 8. in Luc., prope finem.

Zachǽus statúra pusíllus, hoc est, nulla nobilitátis ingénitæ dignitáte sublímis, exíguus méritis sicut pópulus natiónum, audíto Dómini Salvatóris advéntu, quem sui non recéperant, vidére cupiébat. Sed nemo fácile Jesum videt: nemo potest Jesum vidére constitútus in terra. Et quia non prophétas, non legem habébat, tamquam formæ grátiam naturális, ascéndit in sycómorum, vanitátem scílicet Judæórum vestígio suo próterens, erráta quoque córrigens superióris ætátis: et ídeo Jesum in interióris domus recépit hospítio.

℟. Domus mea, domus oratiónis vocábitur, dicit Dóminus: in ea omnis qui petit, áccipit: et qui quærit, ínvenit: * Et pulsánti aperiétur. ℣. Pétite, et accipiétis: quærite, et inveniétis. Et pulsánti.

Bened. Divínum auxílium.

Lectio viii.

Et bene ascéndit in árborem, ut arbor bona bonos fructus fáceret: ac naturáli excísus oleástro, et contra natúram insértus in bonam olívam, fructum posset legis afférre. Radix enim sancta, etsi rami inútiles: quorum infructuósam glóriam plebs Géntium fide resurrectiónis, quasi quadam córporis elevatióne transcéndit. Zachǽus ergo in sycómoro, cæcus in via: quorum álterum Dóminus miseratúrus exspéctat, álterum mansiónis suæ claritáte nobílitat: álterum sanatúrus intérrogat, apud álterum se non invitátus invítat. Sciébat enim úberem hospítii sui esse mercédem. Sed tamen, etsi nondum vocem invitántis audíerat, jam víderat afféctum.

℟. Lápides pretiósi omnes muri tui. * Et turres Jerú-

salem gem̃is ædificabúntur. ℣. Portæ Jerúsalem ex sapphíro et smarágdo ædificabúntur, et ex lápide pretióso omnis circúitus muri ejus. Et turres. Glória Patri. Et turres.

Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Verum ne cæcum illum tamquam fastidiósi paúperum cito reliquísse videámur, et transísse ad dívitem, exspectémus eum, quia exspectávit et Dóminus: interrogémus eum, quia interrogávit et Christus. Nos interrogémus, quia nescímus: ille quia nóverat. Nos interrogémus, ut sciámus unde iste curátus sit: ille interrogávit, ut in uno plures discerémus, unde Dóminum vidére mereámur. Interrogávit enim, ut crederémus, néminem nisi confiténtem posse salvári.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes et per Horas.

Ant. 1. Domum tuam Dómine * decet sanctitúdo in longitúdinem diérum.

Ps. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. Domus mea * domus oratiónis vocábitur.

3. Hæc est domus Dómini * fírmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram.

4. Bene fundáta est * domus Dómini supra firmam petram.

5. Lápides pretiósi * omnes muri tui, et turres Jerúsalem gemmis ædificabúntur.

Capitulum. Apoc. 21.

Vidi civitátem sanctam Jerúsalem novam descendéntem de cœlo a Deo, parátam sicut sponsam ornátam viro suo.

Hymnus.

Alto ex Olýmpi vértice
Summi Paréntis Fílius,
Ceu monte deséctus lapis
Terras in imas décidens,
Domus supérnæ, et ínfimæ,
Utrúmque junxit ángulum.

Sed illa sedes cœ́litum
Semper resúltat laúdibus,
Deúmque Trinum et Unicũ
Jugi canóre prædicat:
Illi canéntes júngimur
Almæ Siónis æmuli.

Hæc templa, Rex cœléstium,
Imple benígno lúmine:
Huc o rogátus ádveni,
Plebísque vota súscipe,
Et nostra corda júgiter
Perfúnde cœli grátia.

Hic ímpetrent fidélium
Voces precésque súpplicum
Domus beátæ múnera,
Partísque donis gaúdeant:

Donec solúti córpore
Sedes beátas ímpleant.

Decus Parénti débitum
Sit usquequáque Altíssimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sǽcula.
Amen.

℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Bened. Ant. Zachǽe * festínans descénde, quia hódie in domo tua opórtet me manére: at ille festínans descéndit, et suscépit illum gaudens in domum suam. Hódie huic dómui salus a Deo facta est, allelúja.

In ipso die Dedicationis Ecclesiæ, et per Octavam, et quando varianda est Oratio ob concursum Dedicationis alterius Ecclesiæ.

Oratio.

Deus, qui invisibíliter ómnia cóntines, et tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibíliter osténdis: templum hoc poténtia tuæ inhabitatiónis illústra, et concéde; ut omnes, qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacúmque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ benefícia consequántur. Per Dóminum nostrum.

In Anniversario Dedicationis Ecclesiæ, et per Octavam.

Oratio.

Deus, qui nobis per síngulos annos hujus sancti templi tui consecratiónis réparas diem, et sacris semper mystériis repræséntas incólumes: exaúdi preces pópuli tui, et præsta; ut quisquis hoc templum benefícia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur. Per Dóminum.

Ad Tertiam.

Ant. Domus mea.

Capit. Vidi civitátem. ut supra. [152]

℟. br. Domum tuam Dómine * Decet sanctitúdo. Domum. ℣. In longitúdinem diérum. Decet. Glória Patri. Domum.

℣. Locus iste sanctus est, in quo orat sacérdos. ℟. Pro delíctis et peccátis pópuli.

Ad Sextam.

Ant. Hæc est domus Dómini.

Capitulum. Apoc. 21.

Et audívi vocem magnam de throno dicéntem: Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, et habitábit cum eis. Et ipsi pópulus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eórum Deus.

℟. br. Locus iste sanctus est, * In quo orat sacérdos. Locus. ℣. Pro delíctis et peccátis pópuli. In. Glória Patri. Locus.

℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Nonam.

Ant. Lápides pretiósi.

Capitulum. Apoc. 21. b.

Et abstérget Deus omnem lácrimam ab óculis eórum: et mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quia prima abiérunt. Et dixit qui sedébat in throno: Ecce nova fácio ómnia.

℟. br. Hæc est domus Dómini * Fírmiter ædificáta. Hæc. ℣. Bene fundáta est supra firmam petram. Fírmiter. Glória Patri. Hæc.

℣. Bene fundáta est domus Dómini. ℟. Supra firmam petram.

In II. Vesperis.

Ant., Psalmi, Capit. et Hymnus ut in I. Vesperis. [140]

℣. Domum tuam Dómine decet sanctitúdo. ℟. In longitúdinem diérum.

Ad Magnif. Ant. O quam metuéndus est * locus iste: vere non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

Secunda Die
infra Octavam.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Ex Tractátu S. Augustíni Epíscopi super Psalmos.

In Psalm. 121.

Lectio iv.

Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas. Fratres, quando dicébat ista David, perfécta erat illa cívitas, non ædificabátur. Néscio quam ergo civitátem dicit, quæ modo ædificátur, ad quam currunt in fide lápides vivi; de quibus dicit Petrus: Et vos tamquam lápides vivi coædificámini in domum spiritálem, id est, templum Dei sanctum. Quid est, Lápides vivi coædificámini? Vivis, si credis: si autem credis, efficiéris templum Dei; quia dicit Apóstolus Paulus: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos.

℟. Orántibus in loco. [147]

Lectio v.

Ipsa ergo modo cívitas ædificátur. Præcidúntur de móntibus lápides per

manus prædicántium veritátem, conquadrántur, ut intrent in structúram sempitérnam. Adhuc multi lápides in mánibus artíficis sunt: non cadant de mánibus artíficis, ut possint perfécti coædificári in structúram templi. Est ergo ista Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas: fundaméntum ipsíus Christus est. Dicit Apóstolus Paulus: Fundaméntum áliud nemo potest pónere præter id, quod pósitum est, quod est Christus Jesus.

℟. O quam. [148]

Lectio vi.

Fundaméntum quando pónitur in terra, désuper ædificántur paríetes, et pondus paríetum ad ima tendit, quia in imo pósitum est fundaméntum. Si autem fundaméntum nostrum in cœlo est, ad cœlum ædificémur. Córpora ædificavérunt istam structúram, quam vidétis amplam surrexísse hujus basílicæ: et quia córpora ædificavérunt, fundaméntum in imo posuérunt. Quia vero spirítáliter ædificámur, fundaméntum nostrum in summo pósitum est. Illuc ergo currámus, ibi ædificémur, quia de ipsa Jerúsalem dictum est: Stantes erant pedes nostri in átriis tuis Jerúsalem.

℟. Mane surgens. [148]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homilía S. Ambrósii Epíscopi.

Ex Lib. 8. in Luc., in fine.

Et conféstim, inquit, vidit, et sequebátur illum, magníficans Dóminum. Aliter enim non vidéret, nisi sequerétur Christum, nisi Dóminum prædicáret, nisi sǽculum præteríret. Cum divítibus quoque in grátiam revertámur. Nólumus enim offéndere dívites, qui vólumus, si fíeri potest, sanáre omnes: ne in caméli comparatióne præstrícti, et in Zachǽo cítius quam opórtuit, derelícti, justæ hábeant commotiónis offénsam.

℟. Domus mea. [151]

Lectio viii.

Discant dívites non in facultátibus crimen hærére, sed in iis, qui uti

nésciant facultátibus. Nam divítiæ ut impediménta ímprobis, ita bonis sunt adjuménta virtútis. Dives certe Zachæus, et eléctus a Christo: sed dimídium bonórum suórum paupéribus largiéndo, reddéndo étiam in quádruplum, quæ fraude sustúlerat, (álterum enim non sat est, nec habet grátiam liberálitas, si injúria persevérat, quia non spólia, sed dona quærúntur) uberiórem mercédem quam conferébat, accépit.

℟. Lápides pretiósi. [151]

Lectio ix.

Et bene princeps indúcitur publicanórum. Quis jam de se despéret, quando et iste, cui census ex fraude, ad salútem pervénit? Et ipse, inquit, dives. Ut scias non omnes dívites, avários. Quia statúra pusíllus erat. Quid sibi vult, quod nullíus altérius statúram Scriptúra, nisi hujus expréssit? Vide ne forte malítia pusíllus, aut adhuc pusíllus fide. Nondum enim réddere promíserat: nondum víderat Christum: mérito adhuc pusíllus. Joáñes autem magnus, quia et Christum vidit, et Spíritum sicut colúmbam super Christum manéntem, sicut ipse ait: Vidi Spíritum descendéntem sicut colúmbam, et manéntem super eum.

Te Deum laudámus. 18.

Tertia Die infra Octavam.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 256. de Tempore.

Lectio iv.

Celébritas hujus congregatiónis, dedicátio est domus oratiónis. Domus ergo nostrárum oratiónum ista, domus autem Dei nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc sæculo ædificámur, ut in fine sæculi dedicémur. Ædifícium, imo ædificátio habet labórem; dedicátio exsultatiónem. Quod hic fiébat, quando ista surgébant, hoc fit modo, cum congregántur credéntes in Christum. Credéndo enim, quasi de silvis et móntibus ligna et lápides præcidúntur: cum vero catechizántur, baptizántur, formántur, tamquam inter manus fabrórum et opíficum dolántur, collineántur, complanántur. Verúmtamen domum Dómini non fáciunt,

nisi quando caritáte compaginántur.

℟. Orántibus in loco. [147]

Lectio v.

Ligna ista et lápides si non sibi certo órdine cohærérent, si non se pacífice innécterent, si non se ínvicem, cohæréndo sibi, quodámmodo amárent, nemo huc intráret. Dénique quando vides in áliqua fábrica lápides et ligna bene sibi cohærére, secúrus intras, ruínam non times. Volens ergo Dóminus Christus intráre, et in nobis habitáre, tamquam ædificándo dicébat: Mandátum novum do vobis: Ut vos ínvicem diligátis. Mandátum, inquit, novum do vobis. Véteres enim erátis, domum mihi nondum faciebátis, in vestra ruína jacebátis. Ergo ut eruámini a vestræ ruínæ vetustáte, vos ínvicem amáte.

℟. O quam. [148]

Lectio vi.

Consíderet ergo cáritas vestra, ædificári adhuc istam domum toto, sicut prædíctum est et promíssum, orbe terrárum. Cum enim ædificátur domus post captivitátem, sicut habet álius Psalmus, dícitur: Cantáte Dómino cánticum novum: cantáte Dómino omnis terra. Quod ibi dixit, Cánticum novum; hoc Dóminus dixit, Mandátum novum. Quid enim habet cánticum novum, nisi amórem novum? Cantáre amántis est. Vox hujus cantóris, fervor est sancti amóris. Amémus, gratis amémus: Dóminum enim amámus, quo nihil mélius invenímus: ipsum amémus propter ipsum, et nos in ipso, tamen propter ipsum.

℟. Mane surgens. [148]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homilía S. Ambrósii Epíscopi.

Ex lib. 8. in Lucam, prope finem.

Quæ autem turba, nisi imperítæ confúsio multitúdinis, quæ vérticem nequit vidére sapiéntiæ? Ergo Zachæus quámdiu in turba est, non videt Christum: supra turbam ascéndit, et vidit: hoc

est, plebis jam transgréssus inscítiam, méruit quem desiderábat, aspícere. Pulchre autem áddidit: Quia illa parte erat transitúrus Dóminus: vel ubi sycómorus, vel ubi creditúrus: ut et mystérium serváret, et grátiam semináret. Sic enim vénerat, ut per Judæos transíret ad Gentes.

℟. Domus mea. [151]

Lectio viii.

Vidit ítaque Zachæum sursum. Jam enim sublimitáte fídei inter fructus novórum óperum, velut fœcúndæ altitúdine árboris eminébat. Et quóniam de typo ad morália defléximus, inter tot credéntium voluptátes Domínica die relaxáre ánimum, festivitátem admiscére deléctat. Zachæus in sycómoro, novum vidélicet novi témporis pomum, ut in hoc quoque complerétur illud: Arbor fici prodúxit grossos suos.

℟. Lápides pretiósi. [151]

Lectio ix.

Ad hoc enim Christus advénit, ut ex lignis non poma, sed hómines nasceréntur. Légimus álibi: Cum esses sub árbore fici, vidi te. Ergo Nathánaël sub árbore, hoc est, supra radícem, quia justus. Radix enim sancta. Sub árbore tamen Nathánaël, quia sub lege: Zachæus supra árborem, quia supra legem. Ille Dómini occúltus defénsor, hic públicus prædicátor. Ille adhuc Christum ex lege quærébat: iste jam supra legem relinquébat sua, et Dóminum sequebátur.

Te Deum laudámus. 18.

Quarta Die
infra Octavam.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Epíscopi.

Ex Serm. 256. de Tempore.

Lectio iv.

Atténdite in psalmo dedicatiónis, quem modo cantávimus, ex ruína ædificiórum. Conscidísti saccum meum: hoc pértinet ad ruínam. Quid ergo ad ædifícium? Et accinxísti me lætítia. Vox dedicatiónis: Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar. Quis est, qui lóquitur? In verbis ejus agnóscite. Si expóno, obscúrum est. Ergo verba ejus dicam, contínuo agnoscétis loquén-

tem, ut amétis alloquéntem. Quis est, qui dícere pótuit: Eruísti Dómine ab ínferis ánimam meam?

℟. Orántibus in loco. [147]

Lectio v.

Cujus ánima jam ab ínferis éruta est, nisi de qua dictum est álio loco: Non derelínques ánimam meam in inférno? Propónitur dedicátio, et cantátur liberátio, cánticum dedicatiónis domus, et dícitur: Exaltábo te Dómine, quóniam suscepísti me: et non jucundásti inimícos meos super me. Atténdite Judǽos inimícos, qui se putábant occidísse Christum, vicísse tamquam inimícum, perdidísse quasi hóminem céteris símilem atque mortálem.

℟. O quam. [148]

Lectio vi.

Resurréxit tértia die, et ejus vox est: Exaltábo te Dómine, quóniam suscepísti me. Atténdite Apóstolum dicéntem: Propter quod eum exaltávit. Et non jucundásti inimícos meos super me. Ipse quidem in Christi morte jucundabántur, sed in ejus resurrectióne, ascensióne, prædicatióne áliqui compungebántur. In ejus ergo prædicatióne, et per Apostolórum constántiæ diffamatiónem áliqui compungebántur, et convertebántur: áliqui obdurabántur, et confundebántur, nulli tamen jucundabántur.

℟. Mane surgens. [148]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachǽus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homilía S. Gregórii Papæ.

Lib 27. Moralium, cap. 27., post medium.

Si veráciter sapiéntes esse, atque ipsam sapiéntiam contemplári appétimus, stultos nos humíliter cognoscámus. Relinquámus nóxiam sapiéntiam, discámus laudábilem fatuitátem. Hinc quippe scriptum est: Stulta mundi elégit Deus, ut confúndat sapiéntes. Hinc rursum dícitur: Si quis vidétur inter vos sápiens esse in hoc sǽculo, stultus fiat, ut sit sápiens. Hinc evangélicæ históriæ verba testántur: quia Zachǽus cum vidére

præ turba nihil posset, sycómori árborem ascéndit, ut transeúntem Dóminum cérneret. Sycómorus quippe ficus fátua dícitur.

℟. Domus mea. [151]

Lectio viii.

Pusíllus ítaque Zachæus sycómorum súbiit, et Dóminum vidit: quia qui mundi stultítiam humíliter éligunt, ipsi Dei sapiéntiam subtíliter contemplántur. Pusillitátem namque nostram ad vidéndum Dóminum turba præpedit: quia infirmitátem humánæ mentis, ne lucem veritátis inténdat, curárum sæculárium tumúltus premit. Sed prudénter sycómorum ascéndimus, si próvide eam quæ divínitus præcípitur, stultítiam mente tenémus. Quid enim in hoc mundo stúltius quam amíssa non quærere, posséssa rapiéntibus relaxáre, nullam pro accéptis injúriis injúriam réddere, imo adjúnctis áliis patiéntiam præbére?

℟. Lápides pretiósi. [151]

Lectio ix.

Quasi enim sycómorum nos ascéndere Dóminus præcipit, cum dicit: Qui aufert quæ tua sunt, ne répetas. Et rursum: Si quis te percússerit in déxteram maxíllam, præbe illi et álteram. Per sycómorum Dóminus tránsiens cérnitur: quia per hanc sapiéntem stultítiam, etsi necdum, ut est, sólide, jam tamen per contemplatiónis lumen Dei sapiéntia quasi in tránsitu vidétur, quam vidére néqueunt qui sibi sapiéntes esse vidéntur: quia ad conspiciéndum Dóminum, in eláta cogitatiónum suárum turba deprehénsi, adhuc sycómori árborem non invenérunt.

Te Deum laudámus. 18.

Quinta Die
infra Octavam.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Epíscopi.

Ex Serm. 256. de Tempore.

Lectio iv.

Modo, quando impléntur ecclésiæ, putámus jucundári Judǽos? Ecclésiæ ædificántur, dedicántur, impléntur: quómodo illi jucundántur? Non solum non jucundántur, sed étiam confundúntur, et implétur vox exsultántis: Exaltábo te

Dómine, quóniam suscepísti me: et non jucundásti inimícos meos super me. Non jucundásti super me: si mihi credant, jucundábis in me. Ne multa dicámus, ad illa, quæ cantávimus, aliquándo veniámus. Quómodo dicit Christus: Conscidísti saccum meum, et accinxísti me lætítia? Saccus ejus erat similitúdo carnis peccáti.

℟. Orántibus in loco. [147]

Lectio v.

Non tibi viléscat, quod ait, Saccum meum: ibi erat inclúsum prétium tuum. Conscidísti saccum meum. Evásimus ad saccum istum. Conscidísti saccum meum. In passióne conscíssus est. Quómodo ergo Deo Patri dícitur: Conscidísti saccum meum? Quómodo Patri dicátur, vis audíre: Conscidísti saccum meum? Quia próprio Fílio non pepércit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum. Fecit enim per Judǽos nesciéntes, unde redimeréntur sciéntes, et confunderéntur negántes. Nésciunt enim quid boni nobis operáti sunt malo suo. Suspénsus est saccus, et quasi lætátus est ímpius. Conscídit saccum láncea persecútor, et fudit prétium nostrum Redémptor.

℟. O quam. [148]

Lectio vi.

Cantet Christus Redémptor, gemat Judas vénditor, erubéscat Judǽus emptor. Ecce Judas véndidit, Judǽus emit, malum negótium egérunt, ambo damnáti sunt, seípsos perdidérunt vénditor et emptor. Dicat ergo caput nostrum, dicat pro córpore occíso, pro córpore dedicáto. Dicat, audiámus: Conscidísti saccum meum, et accinxísti me lætítia: id est, conscidísti mortalitátem meam, et accinxísti me im̃ortalitáte et incorruptióne. Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar. Quid est, Non compúngar? Jam contra me non ferat lánceam persecútor, Ut non compúngar. Christus enim surgens a mórtuis, jam non móritur, et mors illi ultra non dominábitur.

℟. Mane surgens. [148]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine

Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbýteri.

Lib. 5. Cap. 77. in Luc. 19.

Quæ impossibília sunt apud hómines, possibília sunt apud Deum. Ecce enim camélus, depósita gibbi sárcina, per forámen acus transit, hoc est, dives et publicánus, relícto ónere divitiárum, contémpto censu fraudum, angústam portam, arctámque viam, quæ ad vitam ducit, ascéndit. Qui mira devotióne fídei ad vidéndum Salvatórem, quod natúra minus habúerat, ascénsu supplet árboris: atque ídeo juste, quamvis ipse rogáre non aúdeat, benedictiónem Domínicæ susceptiónis, quam desiderábat, accépit.

℟. Domus mea. [151]

Lectio viii.

Mýstice autem Zachæus, qui interpretátur justificátus, credéntem ex Géntibus pópulum signíficat. Qui quanto curis sæculáribus occupátior, tanto flagítiis depriméntibus erat factus humílior. Sed ablúsus est, sed sanctificátus, sed justificátus in nómine Dómini nostri Jesu Christi, et in spíritu Dei nostri. Qui intrántem Jéricho Salvatórem vidére quærébat, sed præ turba non póterat: quia grátiæ fídei, quam mundo Salvátor áttulit, participáre cupiébat: sed inólita vitiórum consuetúdo, ne ad votum perveníret, obstíterat.

℟. Lápides pretiósi. [151]

Lectio ix.

Eadem namque turba nóxiæ consuetúdinis, quæ supra cæcum clamántem, ne lumen péteret, increpábat; étiam suspiciéntem publicánum, ne Jesum vídeat, tardat. Sed sicut cæcus turbárum voces magis ac magis clamándo devícit: ita pusíllus necésse est turbæ nocéntis obstáculum altióra peténdo transcéndat, terréna relínquat, árborem crucis ascéndat. Sycómorus namque (quæ est arbor fóliis moro símilis, sed altitúdine præstans, unde et a Latínis celsa nuncupátur), ficus fátua dícitur. Et éadem domínica crux, quæ credéntes alit ut ficus, ab incrédulis irridétur ut fátua.

Te Deum laudámus. 18.

Sexta Die
infra Octavam.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Epíscopi.

Ex Serm. 256. de Tempore.

Lectio iv.

Ergo, dum novam constructiónem sanctæ hujus ecclésiæ libénter atténdimus, quam divíno nómini hódie dedicámus, invenímus a nobis debéri et Deo nostro máximam laudem, et sanctitáti vestræ cóngruum de divínæ domus ædificatióne sermónem. Tunc autem sermo noster cóngruus erit, si in se áliquid ædificatiónis hábeat, quod utilitáti animárum vestrárum, Deo vos intérius ædificánte, profíciat. Quod hic factum corporáliter vidémus in pariétibus, spirituáliter fiat in méntibus: et quod hic perféctum cérnimus in lapídibus et lignis, hoc ædificánte grátia Dei, perficiátur in corpóribus vestris.

℟. Orántibus in loco. [147]

Lectio v.

Principáliter ergo grátias agámus Dómino Deo nostro, a quo est omne datum óptimum, et omne donum perféctum; et ejus bonitátem tota cordis alacritáte laudémus, quóniam ad construéndam istam domum oratiónis, fidélium suórum visitávit ánimum, excitávit afféctum, surrogávit auxílium, inspirávit necdum voléntibus ut vellent, adjúvit bonæ voluntátis conátus ut fácerent: ac per hoc Deus, qui operátur in suis et velle et perfícere pro bona voluntáte, hæc ómnia ipse cœpit, ipse perfécit. ℟. O quam. [148]

Lectio vi.

Et quia ópera bona in conspéctu suo numquam esse permíttit inánia, fidélibus suis, quibus operántibus præbuit virtútis suæ favórem, tríbuet condígnam pro tanta operatióne mercédem. Adhuc ámplius agéndæ sunt grátiæ Deo nostro. Hanc enim ecclésiam, quam fecit nómini suo cónstrui, fecit étiam sanctórum Mártyrum relíquiis ámplius honorári.

℟. Mane surgens. [148]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jé-

richo. Et ecce vir nómine Zachǽus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homilía Venerábilis Bedæ Presbýteri.

Lib. 5. Cap. 77. in Luc. 19.

Et cum venísset ad locum, suspíciens Jesus vidit illum. Perámbulans Jéricho Salvátor, venit ad locum, ubi præcúrrens Zachǽus sycómorum conscénderat: quia missis per mundum sui verbi præcónibus, in quibus ipse nimírum et loquebátur et ibat, venit ad pópulum natiónum, qui passiónis ejus fide jam sublímis exsístens, étiam divinitátis ejus ardébat ágnita fácie beári. Suspíciens vidit illum, quia per grátiam fídei a terrénis cupiditátibus elevátum, turbísque infidélibus præeminéntem elégit. Vidére enim Dei, elígere vel amáre est. Unde est illud: Oculi Dómini super justos. Nam et nos quæ amámus, vidére; ab his, quæ exsecrámur, intúitum festinámus avértere.

℟. Domus mea. [151]

Lectio viii.

Vidit ergo Jesus vidéntem se, quia elégit eligéntem se, et amávit amántem. Hunc sane órdinem proficiéndi, hoc est, per fidem domínicæ Incarnatiónis ad cognitiónem divinitátis perveniéndi, quasi per sycómorum Jesu fáciem speculándi Doctor egrégius osténdit, cum ait: Non enim judicávi scire me áliquid inter vos, nisi Christum Jesum, et hunc crucifíxum. Itémque áliis éxprobrans: Facti estis, inquit, quibus lacte opus sit, non sólido cibo. Lac infírma temporáriæ dispensatiónis, sólidum cibum árdua perpétuæ majestátis appéllans.

℟. Lápides pretiósi. [151]

Lectio ix.

Et dixit ad eum: Zachǽe, festínans descénde, quia hódie in domo tua opórtet me manére. Et festínans descéndit, et excépit illum gaudens. Manébat aliquándo Dóminus in domo príncipis pharisæórum, hoc est, in Judæórum synagóga docébat: sed quia non baptizátum ante prándium, sábbato curántem, publicános et peccatóres recipiéntem, contra avarítiam disputántem, et cétera digna Deo geréntem, lingua venenáta carpébant: pertæsus eórum facínora,

discéssit et aufúgit, dicens. Relinquétur vobis domus vestra desérta. Hódie autem in domo pusílli Zachǽi opórtet illum manére: hoc est, novæ lucis grátia coruscánte, in húmili credéntium natiónum corde quiéscere.

Te Deum laudámus. 18.

Septima Die
infra Octavam.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Ex Hom. 33. in c. 9. Matth.

Lectio iv.

Commúnis ómnium domus est Ecclésia, in quam, vobis prius ingréssis, nos intrámus, discipulórum formam retinéntes: ideóque commúniter ómnibus statim atque ingréssi fuérimus, ut illis datam legem sequámur, pacem offérimus. Nemo ígitur socórdia tórpeat: nemo sæculáribus rebus suspénsum ánimum hábeat, cum jam ad prædicándum sacerdótes intráverint. Non enim parva huic rei ímminet pœna. Equidem míllies pótius malim in domum alicújus vestrum ingréssus destítui, quam hic prædicans non audíri. Hoc mihi moléstius esset, quam illud, quandóquidem magis própria hæc est, quam illa.

℟. Orántibus in loco. [147]

Lectio v.

Nam hic magnæ illæ nostræ opes pósitæ sunt, hic spes nostra omnis. Quid enim hoc loco non magnum est et admirándum? Nam hæc mensa longe pretiósior est atque jucúndior: et lucérna hæc, quam illa, ut norunt qui cum fide óleo perúncti, a morbis liberáti sunt. Arca étiam hæc multo mélior, magísque necessária. Non enim vestes, sed misericórdiam inclúsam cóntinet: quamvis pauci sint, qui eam possídeant. Hic et léctulus est valde illo præstántior: divinárum enim Scripturárum réquies quovis lecto suávior est.

℟. O quam. [148]

Lectio vi.

Et quidem si concórdia perfécte servarétur a nobis, nullam áliam domum præter hanc haberémus. Hoc autem quod dixi, non esse durum, testántur illa tria míllia, et quinque míllia hóminum, quibus et domus

una, et mensa una, et ánima una erat. Multitúdinis enim credéntium, inquit, unum erat cor, et ánima una. Sed quia longe ab illórum virtúte ábsumus, et per domos disjúncti sumus, saltem quando huc convenímus, id omni stúdio faciámus. Nam etsi in áliis rebus paúperes, et ínopes sumus, hoc loco saltem, cum huc ad vos intrámus, cum caritáte nos suscípite: cumque, Pax vobis, dico: Et cum spíritu tuo, non voce solum, sed ánimo quoque respondéte.

℟. Mane surgens. [148]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homilía Venerábilis Bedæ Presbýteri.

Paulo post prædicta.

Et cum vidérent omnes, murmurábant, dicéntes, quod ad hóminem peccatórem divertísset. Maniféstum est, Judæos semper Géntium odísse salútem. Scriptum est enim: Sequénti vero sábbato pene univérsa cívitas convénit audíre verbum Dei. Vidéntes autem turbas Judǽi repléti sunt zelo, et contradicébant iis, quæ a Paulo dicebántur. Et álibi, fidéles étiam fratres advérsus Apostolórum príncipem disceptábant, dicéntes: Quare introísti ad viros præpútium habéntes, et manducásti cum illis?

℟. Domus mea. [151]

Lectio viii.

Stans autem Zachæus, dixit ad Dóminum: Ecce dimídium bonórum meórum Dómine do paupéribus: et si quid áliquem defraudávi, reddo quádruplum. Aliis calumniántibus hóminem peccatórem, ipse Zachæus stans, id est, in ea quam cœperat fídei veritáte persístens, non solum se ex peccatóre convérsum, sed étiam inter perféctos probat esse conversátum. Dicénte enim Dómino: Si vis perféctus esse, vade, vende ómnia quæ habes, et da paupéribus: quisquis ante conversiónem iñocénter vixit, ómnia convérsus potest dare paupéribus.

℟. Lápides pretiósi. [151]

Lectio ix.

At qui áliqua fraude sústulit, primo hæc juxta legem réddere, deínde quod sibi remánserit, debet dare paupéribus. Ac sic et ipse, quia sibi nil rétinet, ómnia sua dispérgit, dat paupéribus, justítia ejus manet in sæculum sæculi. Et hæc est sápiens illa stultítia quam de sycómoro publicánus quasi fructum vitæ légerat: rapta vidélicet réddere, própria relínquere, visibília contémnere, pro invisibílibus étiam mori desideráre, seípsum abnegáre, et ejus, qui necdum videátur, Dómini vestígia sequi concupíscere.

Te Deum laudámus. 18.

In Octava DedicationisEcclesiæ.

Duplex.

Omnia ut in die, præter Lect. II. Nocturni.

Ex Epístola prima sancti Felícis Papæ quarti.

De Consecr. dist. 1. cap. 2.

Lectio iv.

Tabernáculum Móysen, Dómino præcipiénte, fecísse et sacrásse, cum mensa et altári ejus, et céteris vasis et utensílibus ad divínum cultum expléndum, légimus: et non solum divínis précibus ea sacrásse, sed étiam sancti ólei unctióne, Dómino jubénte, perlinísse nóvimus. Quáliter autem hæc facta sint, et quómodo ipsa sacra non álii, quam sacerdótes sacra unctióne delibúti, Dominóque cum véstibus sanctis sacráti, et Levítæ tractábant, ferébant, erigébant et deponébant: in ipsis institutiónibus, quæ jubénte Dómino conscríptæ sunt per Móysen, in lege Dómini reperítur.

℟. Orántibus in loco isto, * Dimítte peccáta pópuli tui Deus, et osténde eis viam bonam, per quam ámbulent, et da glóriam in loco isto. ℣. Qui regis Israël inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chérubim. Dimítte.

Lectio v.

Quáliter ergo David, regum piíssimus, amplificáverit cultum Dei, et templum Dómino ædificáre volúerit, sed propter multum sánguinem quem effúderat, prohíbitus est, et ipse collégerat expénsas: Sálomon quoque, fílius ejus idípsum, quod ipse fácere optáverat, jubénte et auxiliánte Deo perfécit,

et templum cum altári, et réliqua ad divínum cultum peragéndum consecrávit: in libro Regum légitur. Fecit ergo Sálomon in témpore illo festivitátem célebrem, et omnis Israël cum eo, multitúdo magna ab intróitu Emath usque ad rivum Ægýpti, coram Dómino Deo nostro septem diébus, et septem diébus, id est, quatuórdecim diébus, et in die octáva dimísit pópulos.

℟. O quam metuéndus est locus iste: * Vere non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram. Vere.

Lectio vi.

De Consecr. dist. 1. c. 17.

Solemnitátes dedicatiónum ecclesiárum et sacerdótum, per síngulos annos solémniter sunt celebrándæ, ipso Dómino exémplum dante, qui ad festum dedicatiónis templi, ómnibus id faciéndi dans formam, cum réliquis pópulis eámdem festivitátem celebratúrus venit, sicut scriptum est: Facta sunt encǽnia in Jerosólymis, et hiems erat, et ambulábat Jesus in templo in pórticu Salomónis. Quod autem octo diébus encǽnia sint celebránda, in libro Regum, perácta dedicatióne templi, reperiétis.

℟. Mane surgens Jacob erigébat lápidem in títulum, fundens óleum désuper, votum vovit Dómino: * Vere locus iste sanctus est, et ego nesciébam. ℣. Cumque evigilásset Jacob de somno, ait. Vere. Glória Patri. Vere.

IN FESTIS B. MARIÆ V. PER ANNUM.

In I. Vesperis.

Ant. Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis.

Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis:

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet: * proptérea exaltábit caput.

Ant. Dum esset Rex in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis.

Ant. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.

Psalmus 112.

Laudáte púeri Dóminum: * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes Gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat,

* et humília réspicit in cœlo et in terra?
Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens paúperem:
Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.
Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.
Ant. Læva ejus sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.
Ant. Nigra sum, * sed formósa, fíliæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Psalmus 121.

Lætátus sum in his, quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.
Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.
Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas: * cujus participátio ejus in idípsum.
Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini: * testimónium Israël ad confiténdum nómini Dómini.
Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.
Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * et abundántia diligéntibus te:
Fiat pax in virtúte tua: * et abundántia in túrribus tuis.
Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te:
Propter domum Dñi Dei nostri, * quæsívi bona tibi.
Ant. Nigra sum, sed formósa, fíliæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.
Ant. Jam hiems tránsiit: * imber ábiit, et recéssit: surge amíca mea, et veni.

Psalmus 126.

Nisi Dñs ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.
Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.
Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.
Cum déderit diléctis suis somnum: * ecce hæréditas Dómini fílii: merces, fructus ventris.
Sicut sagíttæ in manu poténtis: * ita fílii excussórum.
Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.
Ant. Jam hiems tránsiit: imber ábiit, et recéssit: surge amíca mea, et veni.
Ant. Speciósa * facta es et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix.

Psalmus 147.

Lauda Jerúsalem Dóminum: * lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum: * benedíxit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem: * et ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ: * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam: * nébulam sicut cínerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emíttet verbum suum, et liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob: * justítias, et judícia sua Israël.

Non fecit táliter omni natióni: * et judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Speciósa facta es et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix.

Capitulum. Eccli. 24. b.

Ab inítio et ante sǽcula creáta sum, et usque ad futúrum sǽculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus.

Ave maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper Virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Hevæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.

Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos
Mites fac et castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætémur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto,
Tribus honor unus. Amen.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Ad Magnif. Ant. Sancta María * succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu:

séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam festivitátem.

Oratio.

Concéde nos fámulos tuos, quǽsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére: et gloriósa beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum.

Ad Completorium et Horas in fine Hymnorum dicitur:

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu
In sempitérna sǽcula.
Amen.

Ad Matutinum.

Invit. Sancta María Dei Génitrix Virgo, * Intercéde pro nobis.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Quem terra, pontus, sídera
Colunt, adórant, prǽdicant,
Trinam regéntem máchinam,
Claustrum Maríæ bájulat.

Cui luna, sol, et ómnia
Desérviunt per témpora,
Perfúsa cœli grátia,
Gestant puéllæ víscera.

Beáta Mater múnere,
Cujus supérnus ártifex
Mundum pugíllo cóntinens,
Ventris sub arca clausus est.

Beáta cœli núntio,
Fœcúnda sancto Spíritu,
Desiderátus géntibus,
Cujus per alvum fusus est.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu
In sempitérna sǽcula.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Benedícta tu * in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui.

Psalmus 8.

Dómine, Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et ho-

nóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas, ínsuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine, Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui.

Ant. Sicut myrrha * elécta odórem dedísti suavitátis sancta Dei Génitrix.

Psalmus 18.

Cœli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exsultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta convértens ánimas: * testimónium Dñi fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum; illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sǽculum sǽculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. Sicut myrrha elécta, odórem dedísti suavitátis, sancta Dei Génitrix.

Ant. Ante torum * hujus

Vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Iñocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Ante torum hujus Vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Pater noster.

Absolutio. Exaúdi Dñe.

℣. Jube domne.

Benedictio. Benedictióne.

De Parábolis Salomónis.

Lectio i. Cap. 8. b. et 9.

Ego sapiéntia hábito in consílio, et erudítis intérsum cogitatiónibus. Timor Dómini odit malum: arrogántiam, et supérbiam, et viam pravam, et os bilíngue detéstor. Meum est consílium et æquitas, mea est prudéntia, mea est fortitúdo. Per me reges regnant, et legum conditóres justa decérnunt: per me príncipes ímperant, et poténtes decérnunt justítiam. Ego diligéntes me díligo: et qui mane vígilant ad me, invénient me.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te laúdibus éfferam néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia.

Bened. Unigénitus Dei.

Lectio ii.

Mecum sunt divítiæ, et glória, opes supérbæ et justítia. Mélior est enim

fructus meus auro, et lápide pretióso, et genímina mea argénto elécto. In viis justítiæ ámbulo, in médio semitárum judícii, ut ditem diligéntes me, et thesaúros eórum répleam. Dóminus possédit me in inítio viárum suárum, ántequam quidquam fáceret a princípio. Ab ætérno ordináta sum, et ex antíquis ántequam terra fíeret. Nondum erant abýssi, et ego jam concépta eram: necdum fontes aquárum erúperant: necdum montes gravi mole constíterant: ante colles ego parturiébar.

℟. Congratulámini mihi omnes, qui dilígitis Dóminum, quia cum essem párvula, plácui Altíssimo: * Et de meis viscéribus génui Deum et hóminem. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus. Et.

Bened. Spíritus S. grátia.

Lectio iii.

Beátus homo qui audit me, et qui vígilat ad fores meas quotídie, et obsérvat ad postes óstii mei. Qui me invénerit, invéniet vitam, et haúriet salútem a Dómino: qui autem in me peccáverit, lædet ánimam suam. Omnes, qui me odérunt, díligunt mortem. Sapiéntia ædificávit sibi domum, excídit colúmnas septem. Immolávit víctimas suas, míscuit vinum, et propósuit mensam suam. Misit ancíllas suas ut vocárent ad arcem, et ad mœnia civitátis: Si quis est párvulus, véniat ad me. Et insipiéntibus locúta est: Veníte, comédite panem meum, et bíbite vinum quod míscui vobis.

℟. Beáta es Virgo María, quæ Dóminum portásti, Creatórem mundi: * Genuísti qui te fecit, et in ætérnum pérmanes Virgo. ℣. Ave María, grátia plena, Dóminus tecum. Genuísti. Glória Patri. Genuísti.

In II. Nocturno.

Ant. Spécie tua * et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Psalmus 44.

Eructávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.

Spécie tua, et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum Regis.

Sedes tua, Deus, in sǽculum sǽculi: * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur: omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fímbriis aúreis circumamícta varietátibus.

Adducéntur regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exsultatióne: * adducéntur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * et in sǽculum sǽculi.

Ant. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Ant. Adjuvábit eam * Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sancti-

ficávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * aúferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confrínget arma: * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Adjuvábit eam Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ant. Sicut lætántium * ómnium nostrum habitátio est in te, sancta Dei Génitrix.

Psalmus 86.

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum: * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Sicut lætántium ómnium nostrũ habitátio est in te, sancta Dei Génitrix.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non cōmovébitur.

Pater noster.

Absolutio. Ipsíus píetas.

℣. Jube domne benedícere.

Benedictio. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Apud Metaphrasten.

Lectio iv.

Dei Fílius non dívitem, aut locuplétem áliquam féminam sibi matrem elégit, sed beátam Vírginem illam, cujus ánima virtútibus ornáta erat. Cum enim beáta María supra omnem humánam natúram castitátem servá-

ret, proptérea Christum Dóminum in ventre concépit. Ad hanc ígitur sanctíssimam Vírginem et Dei Matrem accurréntes, ejus patrocínii utilitátem assequámur. Itaque quæcúmque estis vírgines, ad Matrem Dómini confúgite. Illa enim pulchérrimam, pretiosíssimam, et incorruptíbilem possessiónem patrocínio suo vobis conservábit.

℟. Sicut cedrus exaltáta sum in Líbano, et sicut cypréssus in monte Sion: quasi myrrha elécta, * Dedi suavitátem odóris. ℣. Et sicut cinnamómum et bálsamum aromatizans. Dedi.

Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Magnum revéra miráculum, fratres dilectíssimi, fuit beáta semper Virgo María. Quid namque illa majus aut illústrius ullo umquam témpore invéntum est, seu aliquándo inveníri póterit? Hæc sola cœlum ac terram amplitúdine superávit. Quidnam illa sánctius? Non Prophétæ, non Apóstoli, non Mártyres, non Patriárchæ, non Angeli, non Throni, non Dominatiónes, non Séraphim, non Chérubim: non dénique áliud quídpiam inter creátas res visíbiles aut invisíbiles, majus aut excelléntius inveníri potest. Eadem ancílla Dei est et mater: éadem Virgo et Génitrix.

℟. Quæ est ista quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et regínæ laudavérunt eam. ℣. Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum et lília convállium. Vidérunt.

Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Hæc ejus mater est, qui a Patre ante omne princípium génitus fuit, quem Angeli et hómines agnóscunt Dóminum rerum ómnium. Visne cognóscere quanto Virgo hæc præstántior sit cœléstibus Poténtiis? Illæ cum timóre et tremóre assístunt, fáciem velántes suam: hæc humánum genus illi offert, quem génuit. Per hanc et peccatórum véniam conséquimur. Ave ígitur mater, cœlum, puélla, virgo, thronus, Ecclésiæ nostræ decus, glória et firmaméntum, assídue pro nobis precáre Jesum Fílium tuum, et Dóminum nostrum: ut per te misericórdiam inveníre in die judícii, et quæ repósita sunt iis, qui díligunt Deum, bo-

na cónsequi possímus, grátia et benignitáte Dómini nostri Jesu Christi: cum quo Patri simul et sancto Spirítui glória, et honor, et impérium, nunc et semper in sǽcula sæculórum. Amen.

℟. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit: * Et vidéntes eam fíliæ Sion, beatíssimam prædicavérunt, dicéntes: * Unguéntum effúsum nomen tuum. ℣. Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto, circúmdata varietáte. Et vidéntes. Glória Patri. Unguéntum.

In III. Nocturno.

Ant. Gaude María Virgo, * cunctas hǽreses sola interemísti in univérso mundo.

Psalmus 95.

Cantáte Dño cánticum novum: * cantáte Dño omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dñus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio, et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus quia Dñs regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exsúltet terra: commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exsultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Gaude María Virgo, cunctas hǽreses sola interemísti in univérso mundo.

Ant. Dignáre me * laudáre te, Virgo sacráta: da mihi virtútem contra hostes tuos.

Psalmus 96.

Dóminus regnávit, exsúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus: * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes, sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.

Et exsultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine:

Quóniam tu Dóminus Altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta: da mihi virtútem contra hostes tuos.

Ant. Post partum * Virgo invioláta permansísti, Dei Génitrix intercéde pro nobis.

℣ In Adventu. Ant. Angelus Dómini * nuntiávit Maríæ, et concépit de Spíritu sancto.

Psalmus 97.

Cantáte Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus: * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israël.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, et exsultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu regis Dñi: * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exsultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Ant. Post partum Virgo invioláta permansísti, Dei Génitrix intercéde pro nobis.

℣ In Adventu. Ant. Angelus Dómini nuntiávit Maríæ, et concépit de Spíritu sancto.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Pater noster.

Absolutio. A vínculis.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 11. d.

In illo témpore: Loquénte Jesu ad turbas, extóllens vocem quædam múlier de turba dixit illi: Beátus venter, qui te portávit. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbýteri.

Lib. 4. cap. 49. in Luc. 11.

Magnæ devotiónis et fídei hæc múlier osténditur, quæ scribis et pharisǽis Dóminum tentántibus simul et blasphemántibus, tanta ejus incarnatiónem præ ómnibus sinceritáte cognóscit, tanta fidúcia confitétur, ut et præséntium prócerum calúmniam, et futurórum confúndat hæreticórum perfídiam. Nam sicut tunc Judǽi, sancti Spíritus ópera blasphemándo, verum consubstantialémque Patri Dei Fílium negábant: sic hærétici póstea negándo Maríam semper Vírginem, sancti Spíritus operánte virtúte, nascitúro cum humánis membris Unigénito Dei, carnis suæ matériam ministrásse, verum consubstantialémque matri Fílium hóminis fatéri non debére dixérunt.

℟. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam festivitátem. Quia.

Bened. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum.

Lectio viii.

Sed si caro Verbi Dei secúndum carnem nascéntis a carne Vírginis matris pronuntiátur extránea, sine

causa venter qui eam portásset, úbera quæ lactássent, beatificántur. Dicit autem Apóstolus: Quia misit Deus Fílium suum factum ex mulíere, factum sub lege. Neque audiéndi sunt, qui legéndum putant: Natum ex mulíere, factum sub lege, sed, Factum ex mulíere: quia concéptus ex útero virgináli, carnem non de níhilo, non aliúnde, sed matérna traxit ex carne: alióquin nec vere Fílius hóminis dicerétur, qui oríginem non habéret ex hómine. Et nos ígitur his contra Eutýchen dictis, extollámus vocem cum Ecclésia cathólica, cujus hæc múlier typum gessit, extollámus et mentem de médio turbárum, dicamúsque Salvatóri: Beátus venter qui te portávit, et úbera quæ suxísti. Vere enim beáta parens, quæ, sicut quidam ait, Eníxa est puérpera Regem, qui cœlum terrámque tenet per sǽcula.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia. Glória Patri. Quia.

Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Quinímo beáti qui aúdiunt verbum Dei, et custódiunt. Pulchre Salvátor attestatióni mulíeris áñuit, non eam tantúmmodo quæ Verbum Dei corporáliter generáre merúerat, sed et omnes qui idem Verbum spirituáliter audítu fídei concípere, et boni óperis custódia vel in suo, vel in proximórum corde párere, et quasi álere studúerint, asseverans esse beátos: quia et éadem Dei Génitrix, et inde quidem beáta, quia Verbi incarnándi minístra facta est temporális; sed inde multo beátior, quia ejúsdem semper amándi custos manébat ætérna.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.

3. Nigra sum, * sed formósa, fíliæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

4. Jam hiems tránsiit, * imber ábiit, et recéssit: surge amíca mea, et veni.

5. Speciósa * facta es et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix.

Capitulum. Eccli. 24. b.

Ab inítio, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus.

O gloriósa vírginum,
Sublímis inter sídera,
Qui te creávit, párvulum
Lacténte nutris úbere.

Quod Heva tristis ábstulit,
Tu reddis almo gérmine:
Intrent ut astra flébiles,
Cœli reclúdis cárdines.

Tu regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida:
Vitam datam per Vírginem
Gentes redémptæ plaúdite.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu
In sempitérna sæcula. Amẽ.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Bened. Ant. Beáta es María, * quæ credidísti: perficiéntur in te, quæ dicta sunt tibi a Dómino, allelúja.

Oratio.

Concéde nos fámulos tuos, quǽsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére: et gloriósa beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum.

Ad Primam.

In ℟. br. ℣. Qui natus es de María Vírgine. etiam in festis infra Octav. B. M. V.

Ad Tertiam.

Ant. Læva ejus.

Capit. Ab inítio. ut supra.

℟. br. Spécie tua * Et pulchritúdine tua. Spécie. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non cōmovébitur.

Ad Sextam.

Ant. Nigra sum.

Capitulum. Eccli. 24. b.

Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hæréditas illíus, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam.

Ant. Speciósa.

Capitulum. Eccli. 24. b.

In platéis sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

In II. Vesperis.

Omnia dicuntur ut in I. Vesp. [169] præter:

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Ad Magnif. Ant. Beátam me dicent * omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus.

OFFICIUM B. MARIÆ IN SABBATO.

Omnibus Sabbatis per annum, præterquam in Adventu, Quadragesima, Quatuor Temporibus et Vigiliis, et nisi Officium fieri debeat de Feria, propter Officium alicujus Dominicæ infra Hebdomadam ponendum, ut dicitur in Rubrica de Dominicis; ac nisi festum novem Lectionum occurrat, fit Officium de sancta Maria, modo infrascripto.

In Vesperis Feriæ sextæ dicuntur Psalmi feriales in Psalterio positi, nisi fuerit festum novem Lectionum: quia tunc de sancta Maria fit tantum Commemoratio in dictis Vesperis cum Ant., ℣. et Oratione, ut infra: quæ Commem. omittitur, quando Feria sexta occurrit festum Purificationis, vel aliud ejusdem B. Mariæ Officium.

Capitulum et Hymnus ut in festis B. M. V. [171]

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnif. Ant. Beáta Mater, * et intácta Virgo, gloriósa Regína mundi, intercéde pro nobis ad Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio. Concéde nos. [183]

☩ Post Nativitatem usque ad Purificationem.

Ad Magnif. Ant. Magnum hæreditátis mystérium: * templum Dei factus est úterus nesciéntis virum: non est pollútus ex ea carnem assúmens: omnes gentes vénient dicéntes: Glória tibi Dómine.

Oratio.

Deus, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri

præmia præstitísti: tríbue, quǽsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat.

Post Orat. fiunt Comem. consuetæ de S. Joseph, de Apostolis et de Pace. 165.

Si autem occurrat Festum Simplex, de eo fit Commemor. ante ipsa Suffragia.

Completorium ut in Psalterio. Et in fine Hymni Te lucis ante términum, dicitur

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.

etiamsi in Vesp. facta sit tantum Com. de B. Maria, nisi Hymni illius Festi, quod Feria VI. celebratum est, aliter concludendi sint, ut in Transfiguratione Domini.

Ad Matutinum.

Invit. Ave María, grátia plena, * Dóminus tecum.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymn. Quem terra. [172]

Nocturnum Sabbati, ut in Psalt. 122, et in fine

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Pater noster.

Absolutio.

Précibus et méritis beátæ Maríæ semper Vírginis, et ómnium Sanctórum, perdúcat nos Dóminus ad regna cœlórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Pro i. Lect. Bened. Nos cum prole pia benedícat Virgo María. ℟. Amen.

Primæ duæ Lect. de Script. libri currentis: tertia, una ex inferius positis per ordinem.

℟. i. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te laúdibus éfferam, néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia.

Pro ii. Lect. Bened. Ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

℟. ii. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam comemoratiónem. Quia ex te. Glória Patri. Christus.

Pro iii. Lect. Bened. Per Vírginem matrem concédat nobis Dóminus salútem et pacem. ℟. Amen.

Post iii. Lect. dicitur Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Omnia ut in Festis B. M. V. [182], præter sequentia.

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Bened. Ant. Beáta Dei Génitrix María, * Virgo perpétua, templum Dómini, sacrárium Spíritus sancti: sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo: ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu.

Oratio. Concéde. [183]

¶ Sed post Nativitatem usque ad Purificationem. Ant. ad Laudes et per Horas, Ant. ad Benedictus nec non Oratio dicuntur ut in Officio parvo B. M. V. post Nativitatem, infra. [198]

Deinde fiunt Commemorationes ut supra.

Ad Vesperas.

Ant. et Psalmi feriales: Capit. et reliqua omnia, si non occurrat Festum Duplex, de Dom.

In fine Commem. consuetæ, ut in Psalt. 165.

Lectiones sequ. dicuntur singulis mensibus in Officio B. M. V. in Sabbato, ordine subscripto.

Mense Januario.

Ex Epístola S. Ambrósii Epíscopi ad Sirícium Papam.

Epist. 81, al. 7, post initium.

Lectio iii.

De via perversitátis prodúntur dícere: Virgo concépit, sed non virgo generávit. Pótuit ergo virgo concípere, non pótuit virgo generáre, cum semper concéptus præcédat, partus sequátur? Sed si doctrínis non créditur sacerdótum, credátur oráculis Christi, credátur mónitis Angelórum dicéntium: Quia non est impossíbile Deo omne verbum. Credátur sýmbolo Apostolórum, quod Ecclésia Romána intemerátum semper custódit et servat. Audívit María vocem Angeli, et quæ ante díxerat: Quómodo fiet istud? non de fide generatiónis intérrogans, respóndit póstea: Ecce ancílla Dómini, contíngat mihi secúndum verbum tuum.

Te Deum laudámus. 18.

Mense Februario.

Ex libro sancti Hierónymi Presbýteri advérsus Joviniánum.

Ex Apol. ad Pammach. pro lib. advers. Jovin., in fine.

Lectio iii.

Christus virgo, mater vírginis nostri virgo perpétua, mater et virgo. Jesus enim clausis ingréssus est óstiis: et in sepúlchro ejus, quod novum et in petra duríssima fúerat excísum, nec ántea quis, nec

póstea pósitus est. Hortus conclúsus, fons signátus: de quo fonte ille flúvius manat, juxta Joël, qui írrigat torréntem vel fúnium, vel spinárum: fúnium, peccatórum, quibus ante alligabámur: spinárum, quæ suffócant seméntem patrisfamílias. Hæc est porta Orientális, ut ait Ezéchiel, semper clausa et lúcida, opériens in se, vel ex se próferens Sancta sanctórum: per quam sol justítiæ, et Póntifex noster secúndum órdinem Melchísedech ingréditur, et egréditur.

Te Deum laudámus. 18.

Mense Martio.

Ante Quadragesimam.

Ex libro sancti Irenǽi Epíscopi et Mártyris advérsus hǽreses.

Lectio iii. Lib. 5. c. 19.

In sua própria veniénte Dómino, et sua própria eum bajulánte conditióne, quæ bajulátur ab ipso, et recapitulatiónem ejus quæ in ligno fuit inobediéntiæ, per eam quæ in ligno est, obediéntiam faciénte, et seductióne illa solúta, qua sedúcta est male illa, quæ jam viro destináta erat virgo Heva; per veritátem evangelizáta est bene ab Angelo jam sub viro Virgo María. Quemádmodum enim illa per angélicum sermónem sedúcta est, ut effúgeret Deum, prævaricáta verbum ejus: ita et hæc per angélicum sermónem evangelizáta est, ut portáret Deum, obédiens ejus verbo. Et sicut illa sedúcta est, ut effúgeret Deum; sic hæc suása est obedíre Deo, ut vírginis Hevæ Virgo María fíeret advocáta. Et quemádmodum astríctum est morte genus humánum per vírginem, solvátur per vírginem: æqua lance dispósita virginális inobediéntia, per virginálem obediéntiam.

Te Deum laudámus. 18.

OFFICIUM PARVUM B. MARIÆ VIRG.

Non dicitur, quando fit Officium novem Lectionum, nec in Vigilia Nativitatis Domini, nec in Sabbatis, quando fit Officium de S. Maria. Quibus diebus omittitur a primis Vesperis, et in Vigilia Nativitatis a Matutino. Cum dicitur in Choro, in Matutinis et in Vesperis præponitur Officio diei; in aliis Horis postponitur. Prima dicitur post Benedicámus Dómino, antequam legatur Martyrologium. Extra Chorum potest dici pro temporis opportunitate.

Officium B. Mariæ V. extra Adventum.

Ad Vesperas.

Ave María. secreto, quæ dic. semper in principio omnium Horarum B. M. V. quando non conjunguntur cum Officio diei.

℣. Deus in adjutórium. 19.

In cujus fine Allelúja, vel Laus tibi Dómine pro Temporis varietate.

Ant., Ps., Capit. et Hymn. ut in Festis B. M. V. [169]

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnif. Ant. Beáta Mater, * et intácta Virgo, gloriósa Regína mundi, intercéde pro nobis ad Dóminum.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio. Concéde. [183]

Sequens Comem. pro Sanctis fit tantum ad Vesp. et Laudes in Officio S. Mariæ præterquam in Adventu, cujus loco tunc alia dicitur, ut infra.

Ant. Sancti Dei omnes intercédere dignémini pro nostra omniúmque salúte.

℣. Lætámini in Dómino, et exsultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Oratio.

Prótege Dómine pópulum tuum, et Apostolórum tuórum Petri et Pauli, et

aliórum Apostolórum patrocínio confidéntem, perpétua defensióne consérva.

Omnes Sancti tui, quæsumus Dómine, nos ubíque ádjuvent: ut dum eórum mérita recólimus, patrocínia sentiámus: et pacem tuam nostris concéde tempóribus, et ab Ecclésia tua cunctam repélle nequítiam: iter, actus, et voluntátes nostras, et ómnium famulórum tuórum, in salútis tuæ prosperitáte dispóne: benefactóribus nostris sempitérna bona retríbue, et ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam concéde. Per Dóminum.

Ad Completorium.

Ave María. ut supra.

℣. Convérte nos Deus salutáris noster. ℟. Et avérte iram tuam a nobis.

℣. Deus in adjutórium.

Ps. 128. Sæpe expugnavérunt. Ps. 129. De profúndis. et Ps. 130. Dómine non est exaltátum. ut in Vesperis Fer. IV. 151.

Hymnus.

Meménto, rerum Cónditor,
Nostri quod olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo formam súmpseris.

María Mater grátiæ,
Dulcis Parens cleméntiæ,
Tu nos ab hoste prótege,
Et mortis hora súscipe.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

Capitulum. Eccli. 24. c.

Ego mater pulchræ dilectiónis, et timóris, et agnitiónis, et sanctæ spei.
℟. Deo grátias.

℣. Ora pro nobis sancta Dei Génitrix. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Nunc dimittis. Ant. Sub tuum præsídium * confúgimus, sancta Dei Génitrix: nostras deprecatiónes ne despícias in necessitátibus, sed a perículis cunctis líbera nos semper, Virgo gloriósa et benedícta.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Beátæ et gloriósæ semper Vírginis Maríæ, quæsumus Dómine, intercéssio gloriósa nos prótegat, et ad vitam perdúcat ætérnam. Per Dóminum.

Ad Matutinum.

Ave María. ut supra.

℣. Dómine lábia mea apéries. ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam.

℣. Deus in adjutórium.

Invit. Ave María, grátia plena: * Dóminus tecum.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymn. Quem terra. [172]

In Nocturno.

Ant. et Psalmi dicuntur ut in Festis B. M. V., scilicet:

Feria II. et V. De I. Noct. [172]

Feria III. et VI. De II. Noct. [175]

Feria IV. et Sabbato. De III. Noct. [179]

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio.

Précibus et méritis beátæ Maríæ semper Vírginis et ómnium Sanctórum, perdúcat nos Dóminus ad regna cœlórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Nos cum prole pia benedícat Virgo María.

℟. Amen.

Lectio i. Eccli. 24.

In ómnibus réquiem quæsívi, et in hæreditáte Dómini morábor. Tunc præcépit, et dixit mihi Creátor ómnium: et qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo, et dixit mihi: In Jacob inhábita, et in Israël hæreditáre, et in eléctis meis mitte radíces. Tu autem Dómine miserére nobis.

℟. Deo grátias.

℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te laúdibus éfferam néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

Lectio ii.

Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hæréditas illíus, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea. Tu autem.

℟. Beáta es Virgo María, quæ Dóminum portásti, Creatórem mundi: * Genuísti qui te fecit, et in ætérnum pérmanes Virgo. ℣. Ave María, grátia plena, Dóminus tecum. Genuísti.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Per Vírginem Matrem concédat nobis Dóminus salútem et pacem.
℟. Amen.

Lectio iii.

Quasi cedrus exaltáta sum in Líbano, et quasi cypréssus in monte Sion: quasi palma exaltáta sum in Cades, et quasi plantátio rosæ in Jéricho. Quasi olíva speciósa in campis, et quasi plátanus exaltáta sum juxta aquam in platéis. Sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta, dedi suavitátem odóris. Tu autem Dómine.

℟. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam comemoratiónem. Quia. Glória. Christus.

Ad Laudes

et per Horas.

℣. Deus in adjutórium.

Ant. 1. Assúmpta est * María in cœlum: gaudent Angeli, laudántes benedícunt Dóminum.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. María Virgo * assúmpta est ad æthéreum thálamum, in quo Rex regum stelláto sedet sólio.

3. In odórem * unguentórum tuórum cúrrimus: adolescéntulæ dilexérunt te nimis.

4. Benedícta fília * tu a Dómino: quia per te fructum vitæ comunicávimus.

5. Pulchra es, * et decóra, fília Jerúsalem: terríbilis ut castrórum ácies ordináta.

Capitulum. Cant. 6. c.

Vidérunt eam fíliæ Sion, et beatíssimam prædicavérunt, et regínæ laudavérunt eam.
℟. Deo grátias.

Hymn. O gloriósa. [183]

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Bened. Ant. Beáta Dei Génitrix María, * Virgo perpétua, templum Dómini, sacrárium Spíritus sancti: sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo: ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Deus, qui de beátæ Maríæ Vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; ut qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem Christũ Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Ant. Sancti Dei omnes intercédere dignémini pro nostra omniúmque salúte.

℣. Lætámini in Dómino, et exsultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Oratio.

Prótege Dómine pópulum tuum, et Apostolórum tuórum Petri et Pauli, et aliórum Apostolórum patrocínio confidéntem, perpétua defensióne consérva.

Omnes Sancti tui, quǽsumus Dómine, nos ubíque ádjuvent: ut dum eórum mérita recólimus, patrocínia sentiámus: et pacem tuam nostris concéde tempóribus, et ab Ecclésia tua cunctam repélle nequítiam: iter, actus, et voluntátes nostras, et ómnium famulórum tuórum, in salútis tuæ prosperitáte dispóne: benefactóribus nostris sempitérna bona tríbue, et ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam concéde. Per Dóminum.

Ad Primam.

Ave María.

℣. Deus in adjutórium.

Hymnus.

Meménto, rerum Cónditor,
Nostri quod olim córporis
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo formam súmpseris.

María Mater grátiæ,
Dulcis Parens cleméntiæ,
Tu nos ab hoste prótege,
Et mortis hora súscipe.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sǽcula.
Amen.

Ant. Assúmpta est.

Ps. 53. Deus in nómine tuo. 25. Ps. 84. Benedixísti. 112. Ps. 116. Laudáte Dóminum omnes Gentes. 145.

Ant. Assúmpta est María in cœlum: gaudent Angeli: laudántes benedícunt Dóminum.

Capitulum. Cant. 6. c.

Quæ est ista, quæ progréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol, terríbilis ut castrórum ácies ordináta?

℟. Deo grátias.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.
Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.
℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Deus, qui virginálem aulam beátæ Maríæ in qua habitáres, elígere dignátus es: da, quæsumus; ut sua nos defensióne munítos, jucúndos fácias suæ interésse commemoratióni: Qui vivis et regnas.

Ad Tertiam.

Ave María.
℣. Deus in adjutórium.
Hymnus. Meménto. [192]
Ant. María Virgo.
Ps. 119. Ad Dóminum, cum tribulárer. 145. Ps. 120. Levávi óculos meos. 146. Ps. 121. Lætátus sum. 148.
Ant. María Virgo assúmpta est ad æthéreum thálamum, in quo Rex regum stelláto sedet sólio.

Capitulum. Eccli. 24. b.

Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea.
℟. Deo grátias.
℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.
℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Deus, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti: tríbue, quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit.

Ad Sextam.

Ave María.
℣. Deus in adjutórium.
Hymnus. Meménto. [192]
Ant. In odórem.
Ps. 122. Ad te levávi. 148. Ps. 123. Nisi quia Dóminus. 148. Ps. 124. Qui confídunt in Dómino. 149.
Ant. In odórem unguentórum tuórum cúrrimus: adolescéntulæ dilexérunt te nimis.

Capitulum. Eccli. 24. b.

Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hæréditas illíus, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea.
℟. Deo grátias.
℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.
℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Concéde misericors Deus, fragilitáti nostræ præsídium: ut qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio, a nostris iniquitátibus resurgámus. Per eúmdem Dóminum.

Ad Nonam.

Ave María.
℣. Deus in adjutórium.
Hymnus. Meménto. [192]
Ant. Pulchra es.
Ps. 125. In converténdo. 149. Ps. 126. Nisi Dóminus. 150. Ps. 127. Beáti omnes. ibid.
Ant. Pulchra es, et decóra, fília Jerúsalem: terríbilis ut castrórum ácies ordináta.

Capitulum. Eccli. 24. b.

In platéis sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris.
℟. Deo grátias.
℣. Post partum Virgo invioláta permansísti. ℟. Dei Génitrix intercéde pro nobis.
Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.
℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Famulórum tuórum, quǽsumus Dómine, delíctis ignósce: ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur: Qui tecum vivit.

Officium B. Mariæ Virginis in Adventu.

Ad Vesperas.

Ant. et Cap. de Laud. [197]; Ps. et Hymn. ut in Festis B. M. V. [169]
℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.
Ad Magnif. Ant. Spíritus sanctus * in te descéndet María: ne tímeas, habébis in útero Fílium Dei, allelúja.
Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.
℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Deus, qui de beátæ Maríæ Vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; ut qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvé-

mur. Per eúmdem Christũ Dóminum nostrum.
℞. Amen.

Hæc Oratio dicitur ad omnes Horas, sed cum conclusione integra, scilicet: Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat etc.

Pro Sanctis ad Vesperas et Laudes tantum:

Ant. Ecce Dóminus véniet, et omnes Sancti ejus cum eo: et erit in die illa lux magna, allelúja.

℣. Ecce apparébit Dóminus super nubem cándidam.
℞. Et cum eo Sanctórum míllia.

Oratio.

Consciéntias nostras, quǽsumus Dómine, visitándo purífica: ut véniens Jesus Christus Fílius tuus Dóminus noster cum ómnibus Sanctis, parátam sibi in nobis invéniat mansiónem: Qui tecum vivit.

Ad Completorium.

Psalmi et Hymnus ut supra extra Adventum. [189]

Capitulum. Is. 7. c.

Ecce virgo concípiet et páriet fílium, et vocábitur nomen ejus Em̃ánuel. Butýrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

℣. Angelus Dómini nuntiávit Maríæ. ℞. Et concépit de Spíritu sancto.

Ad Nunc dimittis, Ant. Spíritus sanctus * in te descéndet María: ne tímeas, habébis in útero Fílium Dei, allelúja.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.
℣. Dóminus vobíscum.
℞. Et cum spíritu tuo.

Oratio. Deus, qui de beátæ Maríæ. ut supra. [194]

Ad Matutinum.

Invit., Hymn., Ant., Ps. et ℣., usque ad Lectiones, dicuntur sicut extra Adventum, præter tertiam Antiphonam III. Noct., Post partum, cujus loco dicitur Ant. Angelus Dómini. [181]

Absolutio.

Précibus et méritis beátæ Maríæ semper Vírginis, et ómnium Sanctórum, perdúcat nos Dóminus ad regna cœlórum. ℞. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Nos cum prole pia benedícat Virgo María.
℞. Amen.

Lectio i. Luc. 1. c.

Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilǽæ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María. Et ingréssus Angelus ad eam dixit: Ave grátia plena: Dóminus te-

cum: benedícta tu in muliéribus. Tu autem Dñe.

℟. Missus est Gábriel Angelus ad Maríam Vírginem desponsátam Joseph, núntians ei verbum; et expavéscit Virgo de lúmine. Ne tímeas, María, invenísti grátiam apud Dóminum: * Ecce concípies et páries, et vocábitur Altíssimi Fílius. ℣. Dabit ei Dóminus Deus sedem David patris ejus, et regnábit in domo Jacob in ætérnum. Ecce.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

Lectio ii.

Quæ cum audísset, turbáta est in sermóne ejus, et cogitábat qualis esset ista salutátio. Et ait Angelus ei: Ne tímeas María: invenísti enim grátiam apud Deum: ecce concípies in útero, et páries fílium, et vocábis nomen ejus Jesum. Hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur: et dabit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus: et regnábit in domo Jacob in ætérnum, et regni ejus non erit finis. Tu autem.

℟. Ave María, grátia plena, Dóminus tecum: * Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi: quod enim ex te nascétur Sanctum, vocábitur Fílius Dei. ℣. Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respóndens Angelus, dixit ei. Spíritus.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Per Vírginem matrem concédat nobis Dóminus salútem et pacem. ℟. Amen.

Lectio iii.

Dixit autem María ad Angelum: Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respóndens Angelus dixit ei: Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi. Ideóque et quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. Et ecce Elísabeth cognáta tua, et ipsa concépit fílium in senectúte sua: et hic mensis sextus est illi, quæ vocátur stérilis: quia non erit impossíbile apud Deum omne verbum. Dixit autem María: Ecce ancílla Dómini, fiat mihi secúndum verbum tuum. Tu autem.

℟. Súscipe verbum Virgo María, quod tibi a Dómino per Angelum transmíssum

est: concípies et páries Deum páriter et hóminem: * Ut benedícta dicáris inter omnes mulíeres. ℣. Páries quidem fílium, et virginitátis non patiéris detriméntum: efficiéris grávida, et eris mater semper intácta. Ut. Glória Patri. Ut.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Missus est * Gábriel Angelus ad Maríam Vírginem desponsátam Joseph.

Psalm. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. Ave María, * grátia plena, Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus, allelúja.

3. Ne tímeas María: * invenísti grátiam apud Dóminum: ecce concípies et páries fílium, allelúja.

4. Dabit ei Dóminus * sedem David patris ejus, et regnábit in ætérnum.

5. Ecce ancílla Dómini, * fiat mihi secúndum verbum tuum.

Capitulum. Is. 11.

Egrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascéndet. Et requiéscet super eum Spíritus Dómini.

℟. Deo grátias.

Hymnus. O gloriósa Vírginum. [183]

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Bened. Ant. Spíritus sanctus, cum Orat. et reliquis ut supra ad Vesp. [194]

Ad Horas, Hymni et Psalmi dicuntur sicut extra Advent. [192]

Ad Primam.

Ant. Missus est.

Capitulum. Is. 7. c.

Ecce virgo concípiet et páriet fílium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butýrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Deus, qui de beátæ Maríæ Vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; ut qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem Christũ Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Ad Tertiam.

Ant. Ave María.

Capit. Egrediétur virga. ut supra. [197]

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Kýrie eléison. et Oratio ut supra. [197]

Ad Sextam.

Ant. Ne tímeas María.

Capitulum. Luc. 1. d.

Dabit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus, et regnábit in domo Jacob in ætérnum, et regni ejus non erit finis.

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Kýrie eléison. et Oratio ut supra. [197]

Ad Nonam.

Ant. Ecce ancílla Dómini.

Capitulum. Is. 7. c.

Ecce virgo concípiet, et páriet fílium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butýrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

℣. Angelus Dómini nuntiávit Maríæ. ℟. Et concépit de Spíritu sancto.

Kýrie eléison. et Oratio ut supra. [197]

Post Nativitatem

usque ad Purificat. inclusive.

Officium B. Mariæ dicitur ut extra Adventum, exceptis his quæ sequuntur.

Ad Vesperas.

Ant. de Laudibus, ut infra.
Ps. ut in Festis B. M. V. [169]

Ad Magnificat et ad Nunc dimittis. Ant. Magnum hæreditátis mystérium: * templum Dei factus est úterus nesciéntis virum: non est pollútus ex ea carnem assúmens: omnes gentes vénient, dicéntes: Glória tibi Dómine.

Ad Laudes

et per Horas.

Ant. 1. O admirábile commércium! * Creátor géneris humáni, animátum corpus sumens, de Vírgine nasci dignátus est: et procédens homo sine sémine, largítus est nobis suam Deitátem.

Psalm. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. Quando natus es * ineffabíliter ex Vírgine, tunc implétæ sunt Scriptúræ: sicut plúvia in vellus descendísti, ut salvum fáceres genus humánum: te laudámus Deus noster.

3. Rubum quem víderat * Móyses incombústum, conservátam agnóvimus tuam laudábilem virgini-

tátem: Dei Génitrix intercéde pro nobis.

4. Germinávit radix Jesse, * orta est stella ex Jacob: Virgo péperit Salvatórem: te laudámus, Deus noster.

5. Ecce María génuit * nobis Salvatórem, quem Joánnes videns exclamávit, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi, allelúja.

Ad Bened. Ant. Mirábile mystérium * declarátur hódie: innovántur natúræ, Deus homo factus est: id quod fuit permánsit, et quod non erat assúmpsit: non commixtiónem passus, neque divisiónem.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Deus, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri prǽmia præstitísti: tríbue, quǽsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. ℟. Amen.

Et dicitur ad omnes Horas, et in eis additur: Qui tecum vivit, etc.

Deinde pro Sanctis.

Ant. Sancti Dei omnes intercédere dignémini pro nostra omniúmque salúte.

℣. Lætámini in Dómino, et exsultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Oratio.

Prótege Dómine pópulum tuum, et Apostolórum tuórum Petri et Pauli, et aliórum Apostolórum patrocínio confidéntem, perpétua defensióne consérva.

Omnes Sancti tui, quǽsumus Dómine, nos ubíque ádjuvent: ut dum eórum mérita recólimus, patrocínia sentiámus: et pacem tuam nostris concéde tempóribus, et ab Ecclésia tua cunctam repélle nequítiam: iter, actus, et voluntátes nostras, et ómnium famulórum tuórum, in salútis tuæ prosperitáte dispóne: benefactóribus nostris sempitérna bona retríbue, et ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam concéde. Per Dóminum.

Reliquum Officium in aliis Horis, ut supra extra Adventum. [192]

OFFICIUM DEFUNCTORUM.

Dicitur extra tempus Paschale prima cujusque mensis die, non impedita Festo ix Lect., alioquin alia sequenti die similiter non impedita. In Adventu autem et Quadrag., Feria II. cujuslibet Hebdom. similiter non impedita, præterquam in majori Hebdom. In Choro dicitur post Officium diei, id est, Vesperæ post Vesperas, et Matutinum post Laudes diei, nisi alia sit consuetudo ecclesiarum: extra Chorum vero pro opportunitate temporis.

Ad Vesperas.

Absolute incipitur ab

Ant. Placébo Dómino * in regióne vivórum.

Psalmus 114.

Diléxi, quóniam exaúdiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi: * et in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis: * et perícula inférni invenérunt me.

Tribulatiónem et dolórem invéni: * et nomen Dómini invocávi.

O Dómine líbera ánimam meam: * miséricors Dóminus, et justus, et Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus: * humiliátus sum, et liberávit me.

Convértere ánima mea in réquiem tuam: * quia Dóminus benefécit tibi.

Quia erípuit ánimam meam de morte: * óculos meos a lácrimis, pedes meos a lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

In fine omnium Psalmorum dicitur:

Réquiem ætérnam * dona eis Dómine.

Et lux perpétua * lúceat eis.

Ant. Placébo Dómino in regióne vivórum.

Ant. Hei mihi Dómine, * quia incolátus meus prolongátus est.

Psalmus 119.

Ad Dóminum cum tribulárer clamávi: * et exaudívit me.

Dómine líbera ánimam meam a lábiis iníquis, * et a lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagíttæ poténtis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est: habitávi cum habitántibus Cedar: * multum íncola fuit ánima mea.

Cum his, qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Réquiem ætérnam * dona eis Dómine.

Et lux perpétua * lúceat eis.

Ant. Hei mihi Dómine, quia incolátus meus prolongátus est.

Ant. Dóminus custódit te * ab omni malo: custódiat ánimam tuam Dóminus.

Psalmus 120.

Levávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum a Dño, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum: * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui custódit Israël.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua, * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te: * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat intróitum tuum, et éxitum tuum: * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Réquiem ætérnam * dona eis Dómine.

Et lux perpétua * lúceat eis.

Ant. Dóminus custódit te ab omni malo: custódiat ánimam tuam Dóminus.

Ant. Si iniquitátes * observáveris Dómine: Dómine quis sustinébit?

Psalmus 129.

De profúndis clamávi ad te Dómine: * Dómine exaúdi vocem meam:

Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris Dómine: * Dómine quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est: * et propter legem tuam sustínui te Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem: * speret Israël in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia: * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israël, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Réquiem ætérnam * dona eis Dómine.

Et lux perpétua * lúceat eis.

Ant. Si iniquitátes observáveris Dómine: Dómine quis sustinébit?

Ant. Opera * mánuum tuárum Dómine ne despícias.

Psalmus 137.

Confitébor tibi Dómine in toto corde meo: * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Super misericórdia tua, et veritáte tua: * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacúmque die invocávero te, exaúdi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi Dómine omnes reges terræ: * quia audiérunt ómnia verba oris tui:

Et cantent in viis Dómini: * quóniam magna est glória Dómini.

Quóniam excélsus Dóminus, et humília réspicit: * et alta a longe cognóscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * et super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: * Dómine misericórdia tua in sæculum: ópera mánuum tuárum ne despícias.

Réquiem ætérnam * dona eis Dómine.

Et lux perpétua * lúceat eis.

Ant. Opera mánuum tuárum Dómine ne despícias.

℣. Audívi vocem de cœlo dicéntem mihi. ℟. Beáti mórtui qui in Dómino moriúntur.

Ad Magnif. Ant. Omne * quod dat mihi Pater, ad me véniet: et eum qui venit ad me, non ejíciam foras.

Canticum B. Mariæ Virg.

Lucæ 1. c.

Magníficat * ánima mea Dóminum:

Et exsultávit spíritus meus * in Deo salutári meo.

Quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens est: * et sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus a progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo: * dispérsit supérbos mente cordis sui.

Depósuit poténtes de sede, * et exaltávit húmiles.

Esuriéntes implévit bonis: * et dívites dimísit inánes.

Suscépit Israël púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ.

Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, et sémini ejus in sǽcula.

Réquiem ætérnam * dona eis Dómine.

Et lux perpétua * lúceat eis.

Ant. Omne quod dat mihi Pater, ad me véniet: et eum qui venit ad me, non ejíciam foras.

Preces infrascriptæ dicuntur flexis genibus; similiter et ad Laudes.

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Sequens Ps. Lauda ánima mea, in Vesp., similiter et Ps. De profúndis, in fine Laudum, non dicuntur in die Commem. omnium Fidelium Defunctorum, neque in die obitus seu depositionis Defuncti. Alias semper dicuntur.

Psalmus 145.

Lauda ánima mea Dóminum, laudábo Dóminum in vita mea: * psallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus: * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus, cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus: * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia, quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in sǽculum, facit judícium injúriam patiéntibus; * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos: * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas, pupíllum et víduam suscípiet: * et vias peccatórum dispérdet.

Regnábit Dóminus in sǽcula Deus tuus Sion, *

in generatiónem et generatiónem.

In fine Psalmi: Réquiem ætérnam * dona eis Dñe.

Et lux perpétua * lúceat eis.

Deinde ℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimas eórum.

℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Deus, qui inter apostólicos sacerdótes, fámulos tuos pontificáli seu sacerdotáli fecísti dignitáte vigére: præsta, quǽsumus; ut eórum quoque perpétuo aggregéntur consórtio.

Deus, véniæ largítor et humánæ salútis amátor: quǽsumus cleméntiam tuam; ut nostræ congregatiónis fratres, propínquos et benefactóres, qui ex hoc sǽculo transiérunt, beáta María semper Vírgine intercedénte cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium perveníre concédas.

Fidélium Deus ómnium cónditor et redémptor, animábus famulórum famularúmque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum: ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur: Qui vivis et regnas in sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

In die vero Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, quando dicitur hæc ultima tantum Oratio, dicitur: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

In die depositionis Defuncti. Oratio.

Absólve, quǽsumus Dómine, ánimam fámuli tui N., ut defúnctus sǽculo tibi vivat: et quæ per fragilitátem carnis humána conversatióne commísit, tu vénia misericordíssimæ pietátis abstérge. Per Dñm.

Si fuerit femina, dicatur ánimam fámulæ tuæ N., ut defúncta.

In Anniversario die.

Oratio.

Deus indulgentiárum Dómine: da animábus famulórum famularúmque tuárum, quorum anniversárium depositiónis diem commemorámus, refrigérii sedem, quiétis beatitúdi-

nem, et lúminis claritátem. Per Dóminum.

Si pro uno tantum fit Anniversarium, dicatur in singulari numero.

Pro uno Episcopo defuncto.

Oratio.

Deus, qui inter apostólicos sacerdótes fámulum tuum N. pontificáli fecísti dignitáte vigére: præsta, quǽsumus; ut eórum quoque perpétuo aggregétur consórtio. Per Dñm.

Si fuerit Sacerdos, dicatur sacerdotáli fecísti, etc.

Pro fratribus vero et familiaribus, vel benefactoribus, dicitur Oratio. Deus, véniæ largítor. ut supra.

Pro patre et matre.

Oratio.

Deus, qui nos patrem et matrem honoráre præcepísti: miserére cleménter animábus patris et matris meæ, eorúmque peccáta dimítte; meque eos in ætérnæ claritátis gaúdio fac vidére. Per Dóminum.

Si fit pro pluribus dicatur animábus paréntum nostrórum, et ubi dicitur meque, dicatur nosque.

Si pro patre tantum, dicatur ánimæ patris mei, vel nostri.

Si pro matre tantum, dicatur ánimæ matris meæ, vel nostræ.

Pro uno Defuncto.

Oratio.

Inclína Dómine aurem tuam ad preces nostras, quibus misericórdiam tuam súpplices deprecámur: ut ánimam fámuli tui, quam de hoc sǽculo migráre jussísti, in pacis ac lucis regióne constítuas, et sanctórum tuórum júbeas esse consórtem. Per Dñm.

Pro una Defuncta.

Oratio.

Quǽsumus Dómine pro tua pietáte miserére ánimæ fámulæ tuæ: et a contágiis mortalitátis exútam, in ætérnæ salvatiónis partem restítue. Per Dñm.

℣. Réquiem ætérnam dona eis Dómine. ℟. Et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

Ad Matutinum.

Invit. Regem, cui ómnia vivunt, * Veníte adorémus.

Psalmus 94.

Veníte, exsultémus Dómino, jubilémus Deo salutári nostro: præoccupémus fáciem ejus in confessióne, et in psalmis jubilémus ei.

Regem, cui ómnia vivunt, veníte adorémus.

Quóniam Deus magnus Dóminus, et Rex magnus super omnes deos: quóniam non repéllet Dóminus

plebem suam, quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et altitúdines móntium ipse cónspicit.
Veníte adorémus.

Quóniam ipsíus est mare, et ipse fecit illud, et áridam fundavérunt manus ejus: veníte, adorémus, et procidámus ante Deum: plorémus coram Dómino, qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster: nos autem pópulus ejus, et oves páscuæ ejus.
Regem, cui ómnia vivunt, veníte adorémus.

Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, sicut in exacerbatióne secúndum diem tentatiónis in desérto: ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt et vidérunt ópera mea.
Veníte adorémus.

Quadragínta annis próximus fui generatióni huic, et dixi: Semper hi errant corde: ipsi vero non cognovérunt vias meas, quibus jurávi in ira mea, si introíbunt in réquiem meam.
Regem, cui ómnia vivunt, veníte adorémus.

Réquiem ætérnam dona eis Dómine: et lux perpétua lúceat eis.
Veníte adorémus.

Regem, cui ómnia vivunt, veníte adorémus.

Hoc Invitatorium dic. tantum in die Comemorationis omnium Fidelium Defunctorum, et in die depositionis Defuncti: quibus diebus dicuntur tres infrascripti Nocturni, et Ant. duplicantur. Aliis temporibus dicitur tantum unum Nocturnum cum Laudibus, hoc ordine: Feria II. et V., I. Nocturnum; Feria III. et VI., II. Nocturnum; Feria IV. et Sabbato, III. Nocturnum.

In I. Nocturno.

Pro Feria II. et V.

Ant. Dírige * Dómine Deus meus in conspéctu tuo viam meam.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine mane exaúdies vocem meam.

Mane astábo tibi et vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et do-

lósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant, * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exsultábunt: et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Réquiem ætérnam.

Ant. Dírige Dómine Deus meus in conspéctu tuo viam meam.

Ant. Convértere * Dómine, et éripe ánimam meam: quóniam non est in morte, qui memor sit tui.

Psalmus 6.

Dómine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei Dómine quóniam infírmus sum: * sana me Dómine quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde: * sed tu Dómine úsquequo?

Convértere Dómine, et éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte qui memor sit tui: * in inférno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum: * lácrimis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est a furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite a me omnes, qui operámini iniquitátem: * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletus mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam, * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubéscant, et conturbéntur veheménter omnes inimíci mei: * convertántur et erubéscant valde velóciter.

Réquiem ætérnam.

Ant. Convértere Dómine, et éripe ánimam meam: quóniam non est in morte, qui memor sit tui.

Ant. Nequándo rápiat * ut leo ánimam meam, dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Psalmus 7.

Dómine Deus meus in te sperávi: * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, et líbera me.

Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud, * si est iníquitas in mánibus meis:

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam mérito ab inimícis meis inánis.

Persequátur inimícus ánimam meam, et comprehéndat, et concúlcet in terra vitam meam, * et glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exsúrge Dómine in ira tua: * et exaltáre in fínibus inimicórum meórum.

Et exsúrge Dómine Deus meus in præcépto quod mandásti: * et synagóga populórum circúmdabit te.

Et propter hanc in altum regrédere: * Dóminus júdicat pópulos.

Júdica me Dómine secúndum justítiam meam, * et secúndum innocéntiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum, et díriges justum, * scrutans corda et renes Deus.

Justum adjutórium meum a Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Deus judex justus, fortis, et pátiens: * numquid iráscitur per síngulos dies?

Nisi convérsi fuéritis, gládium suum vibrábit: * arcum suum teténdit, et parávit illum.

Et in eo parávit vasa mortis, * sagíttas suas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injustítiam: * concépit dolórem, et péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, et effódit eum: * et íncidit in fóveam, quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus: * et in vérticem ipsíus iníquitas ejus descéndet.

Confitébor Dómino secúndum justítiam ejus: * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Réquiem ætérnam.

Ant. Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimas eórum.

Pater noster. tot. secreto.

Lectiones leguntur sine Absolutione, Benedictionibus et Titulo.

Lectio i. Job 7. d.

Parce mihi Dómine; nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum? aut quid appónis erga eum cor tuum? Vísitas eum dilúculo, et súbito probas illum. Usquequo non parcis mihi, nec dimíttis me, ut glútiam salívam meam? Peccávi, quid fáciam tibi o custos hóminum? quare posuísti me contrárium tibi, et factus sum mihimetípsi gravis? Cur non tollis peccátum meum, et quare non aufers iniquitátem meam? ecce nunc in púlvere dórmiam: et si mane me quæsíeris, non subsístam.

Lectiones terminantur sine Tu autem. vel alia conclusione.

℟. Credo quod Redémptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum: * Et in carne mea vidébo Deum Salvatórem meum. ℣. Quem visúrus sum ego ipse, et non álius: et óculi mei conspectúri sunt. Et.

Lectio ii. Job 10.

Tædet ánimam meam vitæ meæ, dimíttam advérsum me elóquium, meum loquar in amaritúdine ánimæ meæ. Dicam Deo: Noli me condemnáre: índica mihi cur me ita júdices. Numquid bonum tibi vidétur, si calumniéris me, et ópprimas me opus mánuum tuárum, et consílium impiórum ádjuves? Numquid óculi cárnei tibi sunt: aut sicut videt homo, et tu vidébis? Numquid sicut dies hóminis dies tui, et anni tui sicut humána sunt témpora, ut quæras iniquitátem meam, et peccátum meum scrutéris? Et scias quia nihil ímpium fécerim, cum sit nemo qui de manu tua possit erúere.

℟. Qui Lázarum resuscitásti a monuménto fœtidum: * Tu eis Dómine dona réquiem, et locum indulgéntiæ. ℣. Qui ventúrus es judicáre vivos et mórtuos, et sæculum per ignem. Tu eis.

Lectio iii. Job 10. b.

Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me totum in circúitu: et sic repénte præcípitas me? Meménto quæso quod sicut lutum féceris me, et in púlverem redúces me. Nonne sicut lac mulsísti me, et sicut cáseum me coagulásti? Pelle et cárnibus ve-

stísti me: óssibus et nervis compegísti me: Vitam et misericórdiam tribuísti mihi, et visitátio tua custodívit spíritum meum.

℟. Dómine, quando véneris judicáre terram, ubi me abscóndam a vultu iræ tuæ? * Quia peccávi nimis in vita mea. ℣. Commíssa mea pavésco, et ante te erubésco: dum véneris judicáre, noli me condemnáre. Quia. ℣. Réquiem ætérnam dona eis Dómine: et lux perpétua lúceat eis. Quia.

Postea ad Laudes, ut infra [218] quando dicitur unum tantum Nocturnum.

In II. Nocturno.

Pro Feria III. et VI.

Ant. In loco páscuæ * ibi me collocávit.

Psalmus 22.

Dóminus regit me, et nihil mihi déerit: * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convértit.

Dedúxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam, et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala: * quóniam tu mecum es.

Virga tua, et báculus tuus: * ipsa me consoláta sunt.

Parásti in conspéctu meo mensam, * advérsus eos, qui tríbulant me.

Impinguásti in óleo caput meum: * et calix meus inébrians quam præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ:

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Réquiem ætérnam.

Ant. In loco páscuæ ibi me collocávit.

Ant. Delícta * juventútis meæ, et ignorántias meas ne memíneris Dómine.

Psalmus 24.

Ad te Dómine levávi ánimam meam: * Deus meus in te confído, non erubéscam.

Neque irrídeant me inimíci mei: * étenim univérsi, qui sústinent te, non confundéntur.

Confundántur omnes iníqua agéntes * supervácue.

Vias tuas Dómine demónstra mihi: * et sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, et doce me: * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui tota die.

Reminíscere miseratiónum tuárum Dómine, * et

misericordiárum tuárum, quæ a sæculo sunt.

Delícta juventútis meæ, * et ignorántias meas ne memíneris.

Secúndum misericórdiam tuam meménto mei tu: * propter bonitátem tuam Dñe.

Dulcis et rectus Dóminus: * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício: * docébit mites vias suas.

Univérsæ viæ Dómini, misericórdia et véritas, * requiréntibus testaméntum ejus et testimónia ejus.

Propter nomen tuum Dómine propitiáberis peccáto meo: * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via, quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur: * et semen ejus hæreditábit terram.

Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum: * et testaméntum ipsíus ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum: * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, et miserére mei: * quia únicus et pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt: * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, et labórem meum: * et dimítte univérsa delícta mea.

Réspice inimícos meos quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, et érue me: * non erubéscam, quóniam sperávi in te.

Innocéntes et recti adhæsérunt mihi: * quia sustínui te.

Líbera Deus Israël, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

Réquiem ætérnam.

Ant. Delícta juventútis meæ, et ignorántias meas ne memíneris Dómine.

Ant. Credo vidére * bona Dómini in terra vivéntium.

Psalmus 26.

Dóminus illuminátio mea et salus mea, * quem timébo?

Dóminus protéctor vitæ meæ, * a quo trepidábo?

Dum apprópiant super me nocéntes, * ut edant carnes meas:

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt, et cecidérunt.

Si consístant advérsum me castra, * non timébit cor meum.

Si exsúrgat advérsum me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii a Dómino,

hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ:

Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitem templum ejus.

Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo: * in die malórum protéxit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me: * et nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi, et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, et psalmum dicam Dómino.

Exaúdi Dómine vocem meam, qua clamávi ad te: * miserére mei, et exaúdi me.

Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam Dñe requíram.

Ne avértas fáciem tuam a me: * ne declínes in ira a servo tuo.

Adjútor meus esto: * ne derelínquas me, neque despícias me Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus, et mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assúmpsit me.

Legem pone mihi Dómine in via tua: * et dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me: * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Exspécta Dóminum, viríliter age: * et confortétur cor tuum, et sústine Dñm.

Réquiem ætérnam.

Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium.

℣. Cóllocet eos Dóminus cum princípibus. ℟. Cum princípibus pópuli sui.

Pater noster. tot. secreto.

Lectio iv. Job 13. d.

Respónde mihi: Quantas hábeo iniquitátes et peccáta, scélera mea et delícta osténde mihi. Cur fáciem tuam abscóndis, et arbitráris me inimícum tuum? Contra fólium, quod vento rápitur, osténdis poténtiam tuam, et stípulam siccam perséqueris: scribis enim contra me amaritúdines, et consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuísti in nervo pedem meum, et observásti omnes sémitas meas, et vestígia pedum meórum considerásti: qui quasi putrédo consuméndus sum, et quasi vestiméntum, quod coméditur a tínea.

℟. Meménto mei Deus, quia ventus est vita mea, * Nec aspíciat me visus hóminis. ℣. De profúndis clamávi ad te Dómine: Dómine exaúdi vocem meam. Nec.

Lectio v. Job 14.

Homo natus de mulíere, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur et contéritur, et fugit velut umbra, et numquam in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos, et addúcere eum tecum in judícium? Quis potest fácere mundum de immúndo concéptum sémine? Nonne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, númerus ménsium ejus apud te est: constituísti términos ejus, qui præteríri non póterunt. Recéde paúlulum ab eo, ut quiéscat, donec optáta véniat, sicut mercenárii dies ejus.

℟. Hei mihi Dómine, quia peccávi nimis in vita mea: Quid fáciam, miser? ubi fúgiam, nisi ad te Deus meus? * Miserére mei, dum véneris in novíssimo die. ℣. Anima mea turbáta est valde, sed tu Dómine succúrre ei. Miserére.

Lectio vi. Job 14. c.

Quis mihi hoc tríbuat, ut in inférno prótegas me, et abscóndas me, donec pertránseat furor tuus, et constítuas mihi tempus in quo recordéris mei? Putásne mórtuus homo rursum vivat? Cunctis diébus quibus nunc mílito, exspécto donec véniat immutátio mea. Vocábis me, et ego respondébo tibi: óperi mánuum tuárum pórriges déxteram. Tu quidem gressus meos dinumerásti, sed parce peccátis meis.

℟. Ne recordéris peccáta mea Dómine, * Dum véneris judicáre sæculum per ignem. ℣. Dírige Dómine Deus meus in conspéctu tuo viam meam. Dum. ℣. Réquiem ætérnam. Dum.

Postea ad Laudes, ut infra [218] quando dicitur unum tantum Nocturnum.

In III. Nocturno.

Pro Feria IV. et Sabbato.

Ant. Compláceat * tibi Dómine, ut erípias me: Dómine ad adjuvándum me réspice.

Psalmus 39.

Exspéctans exspectávi Dóminum, * et inténdit mihi.

Et exaudívit preces meas: * et edúxit me de lacu misériæ, et de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos: * et diréxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, et timébunt: * et sperábunt in Dómino.

Beátus vir, cujus est nomen Dómini spes ejus: * et non respéxit in vanitátes et insánias falsas.

Multa fecísti tu Dómine Deus meus mirabília tua: * et cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Añuntiávi et locútus sum: * multiplicáti sunt super númerum.

Sacrifícium et oblatiónem noluísti: * aures autem perfecísti mihi.

Holocaústum et pro peccáto non postulásti: * tunc dixi: Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus vólui, et legem tuam in médio cordis mei.

Añuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna, * ecce lábia mea non prohibébo: Dómine tu scisti.

Justítiam tuam non abscóndi in corde meo: * veritátem tuam et salutáre tuum dixi.

Non abscóndi misericórdiam tuam et veritátem tuam * a concílio multo.

Tu autem Dómine ne longe fácias miseratiónes tuas a me: * misericórdia tua et véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est númerus: * comprehendérunt me iniquitátes meæ, et non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super capíllos cápitis mei: * et cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi Dómine ut éruas me: * Dómine, ad adjuvándum me réspice.

Confundántur et revereántur simul, qui quærunt ánimam meam, * ut aúferant eam.

Convertántur retrórsum, et revereántur * qui volunt mihi mala.

Ferant conféstim confusiónem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exsúltent et læténtur super te omnes quæréntes te: * et dicant semper: Magnificétur Dóminus: qui díligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum et pauper: * Dóminus sollícitus est mei.

Adjútor meus, et protéctor meus tu es: * Deus meus, ne tardáveris.

Réquiem ætérnam.

Ant. Compláceat tibi Dómine, ut erípias me: Dómine ad adjuvándum me réspice.

Ant. Sana Dómine * ánimam meam, quia peccávi tibi.

Psalmus 40.

Beátus qui intélligit super egénum, et paúperem: * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra: * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: * univérsum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine miserére mei: * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, et períbit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur, * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foras, * et loquebátur in idípsum.

Advérsum me susurrábant omnes inimíci mei: * advérsum me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt advérsum me: * Numquid qui dormit non adjíciet ut resúrgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi: * qui edébat panes meos, magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem Dómine miserére mei, et resúscita me: * et retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluísti me: * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepísti: * et confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum.

Benedíctus Dóminus Deus Israël a sǽculo, et usque in sǽculum: * fiat, fiat.

Réquiem ætérnam.

Ant. Sana Dómine ánimam meam, quia peccávi tibi.

Ant. Sitívit * ánima mea ad Deum vivum: quando véniam, et apparébo ante fáciem Dómini?

Psalmus 41.

Quemádmodum desíderat cervus ad fontes aquárum: * ita desíderat ánima mea ad te Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem vivum: * quando véniam, et apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrimæ meæ panes die ac nocte: *

dum dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam: * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei:

In voce exsultatiónis, et confessiónis: * sonus epulántis.

Quare tristis es ánima mea? * et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ad meípsum ánima mea conturbáta est: * proptérea memor ero tui de terra Jordánis, et Hermóniim a monte módico.

Abýssus abýssum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excélsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam: * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo: Suscéptor meus es.

Quare oblítus es mei? * et quare contristátus incédo, dum afflígit me inimícus?

Dum confringúntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei.

Dum dicunt mihi per síngulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare tristis es ánima mea, et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Réquiem ætérnam.

Ant. Sitívit ánima mea ad Deum vivum: quando véniam, et apparébo ante fáciem Dómini?

℣. Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi. ℟. Et ánimas paúperum tuórum ne obliviscáris in finem.

Pater noster. *tot. secreto.*

Lectio vii. Job 17.

Spíritus meus attenuábitur, dies mei breviabúntur, et solum mihi súperest sepúlchrum. Non peccávi, et in amaritudínibus morátur óculus meus. Líbera me Dómine, et pone me juxta te, et cujúsvis manus pugnet contra me. Dies mei transiérunt, cogitatiónes meæ dissipátæ sunt, torquéntes cor meum. Noctem vertérunt in diem, et rursum post ténebras spero lucem. Si sustinúero, inférnus domus mea est, et in ténebris stravi léctulum meum. Putrédini dixi: Pater meus es,

mater mea, et soror mea, vérmibus. Ubi est ergo nunc præstolátio mea, et patiéntiam meam quis considerat?

℟. Peccántem me quotídie, et non me pœniténtem, timor mortis contúrbat me: * Quia in inférno nulla est redémptio, miserére mei Deus, et salva me. ℣. Deus in nómine tuo salvum me fac, et in virtúte tua líbera me. Quia.

Lectio viii. Job 19. c.

Pelli meæ, consúmptis cárnibus, adhæsit os meum, et derelícta sunt tantúmmodo lábia circa dentes meos. Miserémini mei, miserémini mei, saltem vos amíci mei, quia manus Dómini tétigit me. Quare persequímini me sicut Deus, et cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribántur sermónes mei? quis mihi det ut exaréntur in libro stylo férreo, et plumbi lámina, vel celte sculpántur in sílice? Scio enim quod Redémptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum: et rursum circúmdabor pelle mea, et in carne mea vidébo Deum meum. Quem visúrus sum ego ipse, et óculi mei conspectúri sunt, et non álius: repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Dómine secúndum actum meum noli me judicáre: nihil dignum in conspéctu tuo egi: ídeo déprecor majestátem tuam, * Ut tu Deus déleas iniquitátem meam. ℣. Amplius lava me Dómine ab injustítia mea, et a delícto meo munda me. Ut.

Lectio ix. Job 10. d.

Quare de vulva eduxísti me? qui útinam consúmptus essem ne óculus me vidéret. Fuíssem quasi non essem, de útero translátus ad túmulum. Numquid non paúcitas diérum meórum finiétur brevi? dimítte ergo me, ut plangam paúlulum dolórem meum: ántequam vadam, et non revértar, ad terram tenebrósam et opértam mortis calígine: terram misériæ et tenebrárum, ubi umbra mortis, et nullus ordo, sed sempitérnus horror inhábitat.

℟. Líbera me Dómine de viis inférni, qui portas æreas confregísti: et visitásti inférnum, et dedísti eis lumen, ut vidérent te: * Qui erant in pœnis tenebrárum. ℣. Clamántes et dicéntes: Advenísti Redémptor no-

ster. Qui. ℣. Réquiem ætérnam. Qui.

Sequens ℟. dicitur solummodo in die Comem. omnium Defunctorum, et quandocumque pro Defunctis dicuntur ix Lectiones.

℟. Líbera me Dómine de morte ætérna in die illa treménda: * Quando cœli movéndi sunt et terra: * Dum véneris judicáre sǽculum per ignem. ℣. Tremens factus sum ego, et tímeo, dum discússio vénerit, atque ventúra ira. Quando. ℣. Dies illa, dies iræ, calamitátis et misériæ, dies magna et amára valde. Dum. ℣. Réquiem ætérnam. Líbera me. usque ad primum ℣.

Ad Laudes.

Absolute incipitur.

Ant. Exsultábunt * Dómino ossa humiliáta.

Psalmus 50.

Miserére mei Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea: * et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco: * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci: * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum: * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti: * incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gaúdium et lætítiam: * et exsultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis: * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me a fácie tua: * et Spíritum sanctum tuum ne aúferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui: * et spíritu principáli confírma me.

Docébo iníquos vias tuas: * et ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus Deus, Deus salútis meæ: * et exsultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries: * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium, dedissem útique: * holocaústis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum, et humiliátum Deus non despícies.

Benígne fac Dómine in bona voluntáte tua Sion: * ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes, et holocaústa: * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Réquiem ætérnam.

Ant. Exsultábunt Dómino ossa humiliáta.

Ant. Exaúdi Dómine * oratiónem meam: ad te omnis caro véniet.

Psalmus 64.

Te decet hymnus Deus in Sion: * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaúdi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos: * et impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus, quem elegísti, et assumpsísti: * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domus tuæ: * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaúdi nos Deus salutáris noster, * spes ómnium fínium terræ, et in mari longe.

Præparans montes in virtúte tua, accínctus poténtia: * qui contúrbas profúndum maris sonum flúctuum ejus.

Turbabúntur Gentes, et timébunt qui hábitant términos a signis tuis: * éxitus matutíni, et véspere delectábis.

Visitásti terram, et inebriásti eam: * multiplicásti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis, parásti cibum illórum: * quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus: * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ: * et campi tui replebúntur ubertáte.

Pinguéscent speciósa desérti: * et exsultatióne colles accingéntur.

Indúti sunt aríetes óvium, et valles abundábunt fruménto: * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Réquiem ætérnam.

Ant. Exaúdi Dómine oratiónem meam: ad te omnis caro véniet.

Ant. Me suscépit * déxtera tua Dómine.

Psalmus 62.

Deus Deus meus * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, * quam multiplíciter tibi caro mea.

In terra desérta, et ínvia, et inaquósa: * sic in sancto appárui tibi, ut vidérem virtútem tuam, et glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas: * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea: * et in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea: * et lábiis exsultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditábor in te: * quia fuísti adjútor meus.

Et in velaménto alárum tuárum exsultábo, adhæsit ánima mea post te: * me suscépit déxtera tua.

Ipsi vero in vanum quæsiérunt ánimam meam, introíbunt in inferióra terræ: * tradéntur in manus gládii, partes vúlpium erunt.

Rex vero lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo: * quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Hic non dicitur Réquiem.

Psalmus 66.

Deus misereátur nostri, et benedícat nobis: * illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostri.

Ut cognoscámus in terra viam tuam: * in ómnibus Géntibus salutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli Deus: * confiteántur tibi pópuli omnes.

Læténtur et exsúltent Gentes: * quóniam júdicas pópulos in æquitáte, et Gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli Deus, confiteántur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus: * et métuant eum omnes fines terræ.

Réquiem ætérnam.

Ant. Me suscépit déxtera tua Dómine.

Ant. A porta ínferi * érue Dómine ánimam meam.

Canticum Ezechiæ.

Isaiæ 38. b.

Ego dixi: In dimídio diérum meórum * vadam ad portas ínferi.

Quæsívi resíduum annórum meórum. * Dixi: Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium.

Non aspíciam hóminem ultra, * et habitatórem quiétis.

Generátio mea ábláta est, et convolúta est a me, * quasi tabernáculum pastórum.

Præcísa est velut a texénte, vita mea: dum adhuc ordírer, succídit me: * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sperábam usque ad mane, * quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea:

De mane usque ad vésperam fínies me: * sicut pullus hirúndinis sic clamábo, meditábor ut colúmba:

Attenuáti sunt óculi mei, * suspiciéntes in excélsum:

Dómine vim pátior, respónde pro me. * Quid dicam, aut quid respondébit mihi, cum ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine si sic vívitur, et in tálibus vita spíritus mei, corrípies me, et vivificábis me. * Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima:

Tu autem eruísti ánimam meam ut non períret: * projecísti post tergum tuum ómnia peccáta mea.

Quia non inférnus confitébitur tibi, neque mors laudábit te: * non exspectábunt qui descéndunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens vivens ipse confitébitur tibi, sicut et ego hódie: * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine salvum me fac, * et psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Réquiem ætérnam.

Ant. A porta ínferi érue Dómine ánimam meam.

Ant. Omnis spíritus * laudet Dóminum.

Psalmus 148.

Laudáte Dóminum de cœlis: * laudáte eum in excélsis.

Laudáte eum omnes Angeli ejus: * laudáte eum omnes virtútes ejus.

Laudáte eum sol et luna: * laudáte eum omnes stellæ, et lumen.

Laudáte eum cœli cœlórum: * et aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandávit, et creáta sunt.

Státuit ea in ætérnum, et in sæculum sæculi: * præcéptum pósuit, et non præteríbit.

Laudáte Dóminum de terra, * dracónes, et omnes abýssi.

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum: * quæ fáciunt verbum ejus:

Montes, et omnes colles:

* ligna fructífera, et omnes cedri.
Béstiæ, et univérsa pécora: * serpéntes, et vólucres pennátæ:
Reges terræ, et omnes pópuli: * príncipes, et omnes júdices terræ.
Júvenes, et vírgines, senes cum junióribus laudent nomen Dómini: * quia exaltátum est nomen ejus solíus.
Conféssio ejus super cœlum, et terram: * et exaltávit cornu pópuli sui.
Hymnus ómnibus sanctis ejus: * fíliis Israël, pópulo appropinquánti sibi.
Hic non dicitur Réquiem.

Psalmus 149.

Cantáte Dómino cánticum novum: * laus ejus in ecclésia sanctórum.
Lætétur Israël in eo, qui fecit eum: * et fílii Sion exsúltent in rege suo.
Laudent nomen ejus in choro: * in týmpano, et psaltério psallant ei:
Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo: * et exaltábit mansuétos in salútem.
Exsultábunt sancti in glória: * lætabúntur in cubílibus suis.
Exaltatiónes Dei in gútture eórum: * et gládii ancípites in mánibus eórum:
Ad faciéndam vindíctam in natiónibus: * increpatiónes in pópulis.
Ad alligándos reges eórum in compédibus: * et nóbiles eórum in mánicis férreis.
Ut fáciant in eis judícium conscríptum: * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.
Hic non dicitur Réquiem.

Psalmus 150.

Laudáte Dóminum in sanctis ejus: * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.
Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secúndum multitúdinem magnitúdinis ejus.
Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psaltério, et cíthara.
Laudáte eum in týmpano, et choro: * laudáte eum in chordis, et órgano.
Laudáte eum in cýmbalis benesonántibus: laudáte eum in cýmbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum.
Réquiem ætérnam.
Ant. Omnis spíritus laudet Dóminum.
℣. Audívi vocem de cœlo dicéntem mihi. ℟. Beáti mórtui qui in Dómino moriúntur.
Ad Bened. Ant. Ego sum * resurréctio et vita: qui credit in me, étiam si mórtuus

fúerit, vivet: et omnis qui vivit et credit in me, non moriétur in ætérnum.

Deinde dicitur flexis genibus

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Psalmus 129.

De profúndis clamávi ad te Dómine: * Dómine exaúdi vocem meam:

Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris Dómine: * Dómine quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est: * et propter legem tuam sustínui te Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem: * speret Israël in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia: * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israël, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Réquiem ætérnam.

Deinde ℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimas eórum.

℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Deus, qui inter apostólicos sacerdótes, fámulos tuos pontificáli seu sacerdotáli fecísti dignitáte vigére: præsta, quǽsumus; ut eórum quoque perpétuo aggregéntur consórtio.

Deus, véniæ largítor et humánæ salútis amátor: quǽsumus cleméntiam tuam; ut nostræ congregatiónis fratres, propínquos et benefactóres, qui ex hoc sǽculo transiérunt, beáta María semper Vírgine intercedénte cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium perveníre concédas.

Fidélium Deus ómnium cónditor et redémptor: animábus famulórum famularúmque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur: Qui vivis et regnas in sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

In die vero Comem. omnium Fidel. Defunct., quando dic. hæc ult. tant. Oratio, dic.: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte

Spíritus sancti Deus, per ómnia sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

In die depositionis Defuncti. Oratio.

Absólve, quǽsumus Dómine, ánimam fámuli tui N., ut defúnctus sǽculo tibi vivat: et quæ per fragilitátem carnis humána conversatióne commísit, tu vénia misericordíssimæ pietátis abstérge. Per Dñm.

Si fuerit femina, dic. ánimam fámulæ tuæ N., ut defúncta.

In Añiversario die. Oratio.

Deus indulgentiárum Dómine: da animábus famulórum famularúmque tuárum, quorum anniversárium depositiónis diem commemorámus, refrigérii sedem, quiétis beatitúdinem, et lúminis claritátem. Per Dóminum.

Si pro uno tantum fit Anniversarium, dic. in singulari numero.

Pro uno Episcopo defuncto. Oratio.

Deus, qui inter apostólicos sacerdótes fámulum tuum N. pontificáli fecísti dignitáte vigére: præsta, quǽsumus; ut eórum quoque perpétuo aggregétur consórtio. Per Dñm.

Si fuerit Sacerdos, dicatur sacerdotáli fecísti, etc.

Pro fratribus vero et familiaribus, vel benefactoribus, dic. Orat. Deus, véniæ largítor. ut supra.

Pro patre et matre. Oratio.

Deus, qui nos patrem et matrem honoráre præcepísti: miserére cleménter animábus patris et matris meæ, eorúmque peccáta dimítte; meque eos in ætérnæ claritátis gaúdio fac vidére. Per Dóminum.

Si fit pro pluribus dic. animábus paréntum nostrórum, et ubi dicitur meque, dicatur nosque.

Si pro patre tantum, dicatur ánimæ patris mei, vel nostri.

Si pro matre tantum, dicatur ánimæ matris meæ, vel nostræ.

Pro uno Defuncto. Oratio.

Inclína Dómine aurem tuam ad preces nostras, quibus misericórdiam tuam súpplices deprecámur: ut ánimam fámuli tui, quam de hoc sǽculo migráre jussísti, in pacis ac lucis regióne constítuas; et Sanctórum tuórum júbeas esse consórtem. Per Dñm.

Pro una Defuncta. Oratio.

Quǽsumus Dómine, pro tua pietáte miserére ánimæ fámulæ tuæ: et a contágiis mortalitátis exútam, in ætérnæ salvatiónis partem restítue. Per Dñm.

℣. Réquiem ætérnam dona eis Dómine. ℟. Et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

PSALMI GRADUALES.

Dicuntur in Quadragesima, Feria IV. cujuslibet Hebdomadæ, non impedita aliquo Festo ix Lectionum: in Choro ante Matutinum diei; extra Chorum pro opportunitate temporis.

Primi quinque Psalmi dicuntur sine Glória Patri; sed in fine ultimi dicitur Réquiem ætérnam.

Incipiuntur absolute sine Ant.

Psalmi Ad Dóminum, cum tribulárer. 145. Levávi. 146. Lætátus sum. 148. Ad te levávi. et Nisi quia. ibid.

Réquiem ætérnam * dona eis Dómine.

Et lux perpétua * lúceat eis.

Deinde dicitur flexis genibus:

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimas eórum.

℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Absólve, quæsumus Dómine, ánimas famulórum famularúmque tuárum, et ómnium fidélium defunctórum, ab omni vínculo delictórum: ut in resurrectiónis glória inter sanctos et eléctos tuos resuscitáti respírent. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Post Orationem statim dicuntur alii Psalmi Graduales qui sequuntur; et in fine cujuslibet Psalmi dicitur Glória Patri.

Psalmi Qui confídunt. 149. In converténdo. ibid. Nisi Dóminus. 150. Beáti omnes. ibid. Sæpe expugnavérunt. 151.

Postea dicitur flexis genibus

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Meménto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab inítio.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Deus, cui próprium est miseréri semper et párcere: súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, et omnes fámulos tuos, quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis cleménter absólvat. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Post Orationem statim dicuntur alii Psalmi Graduales qui sequuntur; et in fine cujuslibet Psalmi dicitur Glória Patri.

Psalmi De profúndis. 151. Dómine non est exaltátum. ibid. Meménto. 152. Ecce quam bonum. 153. et Ecce nunc benedícite. 168.

Deinde dicitur flexis genibus

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperántes in te.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Prætende Dómine fámulis et famulábus tuis déxteram cœléstis auxílii: ut te toto corde perquírant, et quæ digne póstulant, cónsequi mereántur. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

SEPTEM PSALMI PŒNITENTIALES

CUM LITANIIS.

Dicuntur flexis genibus in omnibus VI. Feriis Quadrag., quando Officium fit de Feria.

Litaniæ autem, omissis septem Psalm., dicuntur in Litaniis majoribus in Festo sancti Marci, et in tribus diebus Rogationum.

Dicuntur autem in Quadrag. in Choro post Matutinum et Laudes diei, dicto Benedicámus Dómino; extra Chorum pro opportunitate temporis.

Ant. Ne reminiscáris.

Ps. 6. Dómine, ne in furóre. 5. Ps. 31. Beáti quorum. 56. Ps. 37. Dómine ne in furóre tuo. 63. Ps. 50. Miserére mei Deus. 64. Ps. 101. Dómine exaúdi. 125. Ps. 129. De profúndis. 151. Ps. 142. Dómine exaúdi oratiónem meam. 119.

Ant. Ne reminiscáris Dómine delícta nostra, vel paréntum nostrórum: neque vindíctam sumas de peccátis nostris.

Litaniæ.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Christe audi nos.

Christe exaúdi nos.

Pater de cœlis Deus, miserére nobis.

Fili Redémptor mundi Deus, miserére nobis.

Spíritus sancte Deus, miserére nobis.
Sancta Trínitas unus Deus, miserére nobis.
Sancta María, ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora.
Sancte Míchaël, ora.
Sancte Gábriel, ora.
Sancte Ráphaël, ora.
Omnes sancti Angeli et Archángeli, oráte pro nobis.
Omnes sancti beatórum Spiríituum órdines, oráte.
Sancte Joánes Baptísta, ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriárchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Joánnes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Philíppe, ora.
Sancte Bartholomǽe, ora.
Sancte Matthǽe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thaddǽe, ora.
Sancte Mathía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelístæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte pro nobis.
Omnes sancti Innocéntes, oráte.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Lauréntі, ora.
Sancte Vincénti, ora.
Sancti Fabiáne et Sebastiáne, oráte pro nobis.
Sancti Joánnes et Paule, oráte.
Sancti Cosma et Damiáne, oráte.
Sancti Gervási et Protási, oráte.
Omnes sancti Mártyres, oráte.
Sancte Silvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Nicoláe, ora.
Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte.
Omnes sancti Doctóres, oráte.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Bernárde, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francísce, ora.
Omnes sancti Sacerdótes et Levítæ, oráte.
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ, oráte.
Sancta María Magdaléna, ora.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora.

Sancta Cæcília, ora pro nobis.
Sancta Catharína, ora.
Sancta Anastásia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ, oráte.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercédite pro nobis.
Propítius esto, parce nobis Dómine,
Propítius esto, exaúdi nos Dómine.
Ab omni malo, líbera nos Dómine.
Ab omni peccáto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
A subitánea et improvísa morte, líbera.
Ab insídiis diáboli, líbera.
Ab ira, et ódio, et omni mala voluntáte, líbera.
A spíritu fornicatiónis, líb.
A fúlgure et tempestáte, líb.
A flagéllo terræmótus, líb.
A peste, fame et bello, líb.
A morte perpétua, líbera.
Per mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Per advéntum tuum, líb.
Per nativitátem tuam, líb.
Per baptísmum et sanctum jejúnium tuum, líbera.
Per crucem et passiónem tuam, líbera.
Per mortem et sepultúram tuam, líbera.
Per sanctam resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem ascensiónem tuam, líbera.
Per advéntum Spíritus sancti Parácliti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, te rogámus audi nos.
Ut nobis parcas, te rogámus audi nos.
Ut nobis indúlgeas, te rogámus audi nos.
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, te rogámus audi nos.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere et conserváre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut domnum Apostólicum et omnes ecclesiásticos órdines in sancta religióne conserváre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliáre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut régibus et princípibus christiánis pacem et veram concórdiam donáre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut cuncto pópulo christiáno pacem et unitátem largíri dignéris, te rogámus audi nos.
Ut nosmetípsos in tuo sancto servítio confortáre et conserváre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut mentes nostras ad cœléstia desidéria érigas, te rogámus audi nos.

Ut ómnibus benefactóribus nostris sempitérna bona retríbuas, te rogámus audi nos.
Ut ánimas nostras, fratrum, propinquórum et benefactórum nostrórum ab ætérna damnatióne erípias, te rogámus audi nos.
Ut fructus terræ dare et conserváre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam donáre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut nos exaudíre dignéris, te rogámus audi nos.
Fili Dei, te rogámus audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, parce nobis Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, exaúdi nos Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, miserére nobis.
Christe audi nos.
Christe exaúdi nos.
Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Psalmus 69.

Deus in adjutórium meum inténde: * Dómine ad adjuvándum me festína.

Confundántur et revereántur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertántur retrórsum, et erubéscant, * qui volunt mihi mala.

Avertántur statim erubescéntes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exsúltent et læténtur in te omnes qui quærunt te, * et dicant semper: Magnificétur Dóminus: qui díligunt salutáre tuum.

Ego vero egénus, et pauper sum: * Deus ádjuva me.

Adjútor meus, et liberátor meus es tu: * Dómine ne moréris.

Glória Patri. Sicut erat.

℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperántes in te.

℣. Esto nobis Dómine turris fortitúdinis. ℟. A fácie inimíci.

℣. Nihil profíciat inimícus in nobis. ℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis.

℣. Dómine non secúndum peccáta nostra fácias nobis. ℟. Neque secúndum iniquitátes nostras retríbuas nobis.

℣. Orémus pro Pontífice nostro N. ℟. Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum

in terra, et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

℣. Orémus pro benefactóribus nostris. ℟. Retribúere dignáre Dómine ómnibus nobis bona faciéntibus propter nomen tuum vitam ætérnam. Amen.

℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis Dómine: et lux perpétua lúceat eis.
℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.
℣. Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te.
℣. Mitte eis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére eos.
℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.
℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Deus, cui próprium est miseréri semper et párcere: súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, et omnes fámulos tuos, quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis cleménter absólvat.

Exaúdi, quǽsumus Dómine, súpplicum preces, et confiténtium tibi parce peccátis: ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benígnus et pacem.

Ineffábilem nobis Dómine misericórdiam tuam cleménter osténde: ut simul nos et a peccátis ómnibus éxuas, et a pœnis, quas pro his merémur, erípias.

Deus, qui culpa offénderis, pœniténtia placáris: preces pópuli tui supplicántis propítius réspice; et flagélla tuæ iracúndiæ, quæ pro peccátis nostris merémur, avérte.

Omnípotens sempitérne Deus, miserére fámulo tuo Pontífici nostro N., et dírige eum secúndum tuam cleméntiam in viam salútis ætérnæ: ut, te donánte, tibi plácita cúpiat, et tota virtúte perfíciat.

Deus, a quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium subláta formídine, témpora sint tua protectióne tranquílla.

Ure igne sancti Spíritus renes nostros et cor nostrum Dómine: ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

Fidélium, Deus, ómnium Cónditor et Redémptor,

animábus famulórum famularúmque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum: ut indulgéntiam, quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur.

Actiónes nostras, quæsumus Dómine, aspirándo præveni, et adjuvándo proséquere: ut cuncta nostra orátio et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

Omnípotens sempitérne Deus, qui vivórum domináris simul et mortuórum, omniúmque miseréris quos tuos fide et ópere futúros esse prænóscis: te súpplices exorámus; ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne rétinet, vel futúrum jam exútos córpore suscépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntia ómnium delictórum suórum véniam consequántur. Per Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.
℣. Exaúdiat nos omnípotens et miséricors Dóminus.
℟. Amen.
℣. Et fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

ORDO COMMENDATIONIS ANIMÆ.

Primum dicuntur Litaniæ breves in hunc modum.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.
Sancta María, ora pro eo.
Omnes sancti Angeli et Archángeli, oráte pro eo.
Sancte Abel, ora.
Omnis chorus Justórum, ora.
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joánnes Baptísta, ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriárchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Joánnes, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelístæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocéntes, oráte.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Laurénti, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte.
Sancte Silvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Augustíne, ora.

Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Francísce, ora.
Sancte Camílle, ora.
Sancte Joánnes de Deo, ora.
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ, oráte.
Sancta María Magdaléna, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ, oráte.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercédite pro eo.
Propítius esto, parce ei Dñe.
Propítius esto, líbera eum Dómine.
Propítius esto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
A perículo mortis, líbera.
A mala morte, líbera.
A pœnis inférni, líbera.
Ab omni malo, líbera.
A potestáte diáboli, líbera.
Per nativitátem tuam, líb.
Per crucem et passiónem tuam, líbera eum Dñe.
Per mortem et sepultúram tuam, líbera.
Per gloriósam resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem ascensiónem tuam, líbera.
Per grátiam Spíritus sancti Parácliti, líbera eum Dñe.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, te rogámus audi nos.
Ut ei parcas, te rogámus.
Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Deinde, cum in agone sui exitus anima anxiatur, dicuntur sequentes Orationes.

Oratio.

Proficíscere ánima christiána de hoc mundo, in nómine Dei Patris omnipoténtis, qui te creávit: in nómine Jesu Christi Fílii Dei vivi, qui pro te passus est: in nómine Spíritus sancti, qui in te effúsus est: in nómine Angelórum et Archangelórum: in nómine Thronórum et Dominatiónum: in nómine Principátuum et Potestátum: in nómine Chérubim et Séraphim: in nómine Patriarchárum et Prophetárum: in nómine sanctórum Apostolórum et Evangelistárum: in nómine sanctórum Mártyrum et Confessórum: in nómine sanctórum Monachórum et Eremitárum: in nómine sanctárum Vírginum, et ómnium Sanctórum et Sanctárum Dei: hódie sit in pace locus tuus, et habitátio tua in sancta Sion. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Oratio.

Deus miséricors, Deus clemens, Deus, qui secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum peccáta

pœniténtium deles, et præteritórum críminum culpas vénia remissiónis evácuas: réspice propítius super hunc fámulum tuum N., et remissiónem ómnium peccatórum suórum tota cordis confessióne poscéntem deprecátus exaúdi. Rénova in eo, piíssime Pater, quidquid terréna fragilitáte corrúptum, vel quidquid diabólica fraude violátum est: et unitáti córporis Ecclésiæ membrum redemptiónis annécte. Miserére Dómine gemítuum, miserére lacrimárum ejus: et non habéntem fidúciam, nisi in tua misericórdia, ad tuæ sacraméntum reconciliatiónis admítte. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Comméndo te omnipoténti Deo, caríssime frater, et ei, cujus es creatúra, commítto: ut, cum humanitátis débitum morte interveniénte persólveris, ad auctórem tuum, qui te de limo terræ formáverat, revertáris. Egrediénti ítaque ánimæ tuæ de córpore spléndidus Angelórum cœtus occúrrat: judex Apostolórum tibi senátus advéniat: candidatórum tibi Mártyrum triumphátor exércitus óbviet: liliáta rutilántium te Confessórum turma circúmdet: jubilántium te Vírginum chorus excípiat: et beátæ quiétis in sinu Patriarchárum te compléxus astríngat: mitis atque festívus Christi Jesu tibi aspéctus appáreat, qui te inter assisténtes sibi júgiter interésse decérnat. Ignóres omne quod horret in ténebris, quod stridet in flammis, quod crúciat in torméntis. Cedat tibi tetérrimus sátanas cum satellítibus suis: in advéntu tuo te comitántibus Angelis contremíscat, atque in ætérnæ noctis chaos immáne diffúgiat. Exsúrgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus: et fúgiant, qui odérunt eum, a fácie ejus. Sicut déficit fumus, defíciant: sicut fluit cera a fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei: et justi epuléntur, et exsúltent in conspéctu Dei. Confundántur ígitur et erubéscant omnes tartáreæ legiónes, et minístri sátanæ iter tuum impedíre non aúdeant. Líberet te a cruciátu Christus, qui pro te crucifíxus est. Líberet te ab ætérna morte Christus, qui pro te mori dignátus est. Constítuat te Christus Fílius Dei vivi intra paradísi sui semper amœna viréntia, et inter oves suas te verus ille Pa-

stor agnóscat. Ille ab ómnibus peccátis tuis te absólvat, atque ad déxteram suam in electórum suórum te sorte constítuat. Redemptórem tuum fácie ad fáciem vídeas, et præsens semper assístens, manifestíssimam beátis óculis aspícias veritátem. Constitútus ígitur inter ágmina Beatórum, contemplatiónis divínæ dulcédine potiáris in sæcula sæculórum.
℟. Amen.

Oratio.

Súscipe Dómine servum tuum in locum sperándæ sibi salvatiónis a misericórdia tua. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui ex ómnibus perículis inférni, et de láqueis pœnárum, et ex ómnibus tribulatiónibus. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Henoch et Elíam de commúni morte mundi. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Noë de dilúvio. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Abraham de Ur Chaldæórum. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Job de passiónibus suis.
℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Isaac de hóstia et de manu patris sui Abrahæ.
℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Lot de Sódomis, et de flamma ignis. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Móysen de manu Pharaónis regis Ægyptiórum.
℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Daniélem de lacu leónum.
℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti tres púeros de camíno ignis ardéntis, et de manu regis iníqui. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Susánnam de falso crímine.
℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti David de manu regis Saul, et de manu Golíæ.
℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Petrum et Paulum de carcéribus. ℟. Amen.

Et sicut beatíssimam Theclam Vírginem et Mártyrem tuam de tribus atrocíssimis torméntis liberá-

sti, sic liberáre dignéris ánimam hujus servi tui, et tecum fácias in bonis congaudére cœléstibus.
℟. Amen.

Oratio.

Commendámus tibi Dómine ánimam fámuli tui N., precamúrque te Dómine Jesu Christe Salvátor mundi: ut propter quam ad terram misericórditer descendísti, Patriarchárum tuórum sínibus insinuáre non rénuas. Agnósce Dómine creatúram tuam, non a diis aliénis creátam, sed a te solo Deo vivo et vero: quia non est álius Deus præter te, et non est secúndum ópera tua. Lætífica Dómine ánimam ejus in conspéctu tuo, et ne memíneris iniquitátum ejus antiquárum, et ebrietátum, quas suscitávit furor sive fervor mali desidérii. Licet enim peccáverit, tamen Patrem, et Fílium, et Spíritum sanctum non negávit, sed crédidit, et zelum Dei in se hábuit, et Deum, qui fecit ómnia, fidéliter adorávit.

Oratio.

Delícta juventútis, et ignorántias ejus, quǽsumus, ne memíneris Dómine; sed secúndum magnam misericórdiam tuam memor esto illíus in glória claritátis tuæ. Aperiántur ei cœli, collæténtur illi Angeli. In regnum tuum Dómine servum tuum súscipe. Suscípiat eum sanctus Míchaël Archángelus Dei, qui milítiæ cœléstis méruit principátum. Véniant illi óbviam sancti Angeli Dei, et perdúcant eum in civitátem cœléstem Jerúsalem. Suscípiat eum beátus Petrus Apóstolus, cui a Deo claves regni cœléstis tráditæ sunt. Adjuvet eum sanctus Paulus Apóstolus, qui dignus fuit esse vas electiónis. Intercédat pro eo sanctus Joánnes, eléctus Dei Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia. Orent pro eo omnes sancti Apóstoli, quibus a Dño data est potéstas ligándi atque solvéndi. Intercédant pro eo omnes Sancti et Elécti Dei, qui pro Christi nómine torménta in hoc sǽculo sustinuérunt: ut vínculis carnis exútus, perveníre mereátur ad glóriam regni cœléstis, præstánte Dño nostro Jesu Christo: Qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat in sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

Si anxiatur adhuc anima, dicuntur hi Psalmi, videlicet Confitémini. 25. et totus Ps. Beáti immaculáti. per Horas distributus. 26.

Egressa autem anima, dic. hoc

℟. Subveníte Sancti Dei, occúrrite Angeli Dómini: * Suscipiéntes ánimam ejus: * Offeréntes eam in conspéctu Altíssimi. ℣. Suscípiat te Christus, qui vocávit te, et in sinum Abrahæ Angeli dedúcant te. ℟. Suscipiéntes ánimam ejus, * Offeréntes eam in conspéctu Altíssimi. ℣. Réquiem ætérnam dona ei Dómine, et lux perpétua lúceat ei. * Offeréntes.

Deinde Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Postea Pater noster. secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Réquiem ætérnam dona ei Dómine. ℟. Et lux perpétua lúceat ei.

℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimam ejus.

℣. Requiéscat in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Tibi Dómine commendámus ánimam fámuli tui N., ut defúnctus sæculo tibi vivat: et quæ per fragilitátem humánæ conversatiónis peccáta comísit, tu vénia misericordíssimæ pietátis abstérge. Per Christum Dñm nostrum. ℟. Amen.

FORMULA
AD IMPERTIENDAM INDULGENTIAM PLENARIAM
IN ARTICULO MORTIS
AB HIS, QUI FACULTATEM HABENT A SEDE APOSTOLICA DELEGATAM.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Ant. Ne reminiscáris Dómine delícta fámuli tui (vel ancíllæ tuæ), neque vindíctam sumas de peccátis ejus. Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum (vel ancíllam tuam). ℟. Deus meus sperántem in te.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Clementíssime Deus, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui néminem vis períre in te credéntem atque sperántem: secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum réspice propítius fámulum tuum N. quem (vel fámulam tuam N. quam) tibi vera fides et spes christiána comméndant. Vísita eum (vel eam) in salutári tuo, et per Unigéniti tui passiónem et mortem, ómnium ei delictórum suórum remissiónem et véniam cleménter indúlge, ut ejus ánima in hora éxitus sui te júdicem propitiátum invéniat, et in sánguine ejúsdem Fílii tui ab omni mácula ablúta, transíre ad vitam mereátur perpétuam. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Tunc dicto ab uno e Clericis astantibus Confíteor, Sacerdos dicat Misereátur, ac deinde:

Dóminus noster Jesus Christus, Fílius Dei vivi, qui beáto Petro Apóstolo suo dedit potestátem ligándi atque solvéndi, per suam piíssimam misericórdiam recípiat confessiónem tuam, et restítuat tibi stolam primam, quam in baptísmate recepísti: et ego, facultáte mihi ab apostólica sede tribúta, indulgéntiam plenáriam et remissiónem ómnium peccatórum tibi concédo. In nómine Patris ✠, et Fílii, et Spíritus sancti. Amen.

Per sacrosáncta humánæ reparatiónis mystéria, remíttat tibi omnípotens Deus omnes præséntis et futúræ vitæ pœnas, paradísi portas apériat, et ad gaúdia sempitérna perdúcat. Amen.

Benedícat te omnípotens Deus Pater ✠, et Fílius, et Spíritus sanctus. Amen.

Si vero Infirmus sit adeo morti proximus, ut neque confessionis generalis faciendæ, neque præmissarum precum recitandarum suppetat tempus, statim sacerdos benedictionem ei impertiatur, dicendo: Dóminus noster, etc.

Et si mors proxime urgeat, dicat:

Indulgéntiam plenáriam et remissiónem ómnium peccatórum tibi concédo, in nómine Patris ✠, et Fílii, et Spíritus sancti. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ.

Ante Prandium.

Sacerdos benedicturus mensam incipit Benedícite. et alii repetunt Benedícite.

Deinde dicit: ℣. Oculi ómnium, et alii prosequuntur: In te sperant, Dómine, et tu das escam illórum in témpore opportúno. Aperis tu manum tuam, et imples omne ánimal benedictióne.

Glória Patri. Sicut erat.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Postea Sacerdos dicit:

Orémus.

Bénedic Dómine nos, et hæc tua dona, quæ de tua largitáte sumus sumptúri. Per Christum Dñum nostrum. ℟. Amen.

Deinde Lector Jube domne benedícere.

Bened. Mensæ cœléstis partícipes fáciat nos Rex ætérnæ glóriæ.

℟. Amen.

Post Prandium

aguntur gratiæ hoc modo:

Dicto a Lectore Tu autem Dómine miserére nobis. ℟. Deo grátias, omnes surgunt.

Sacerdos incipit: ℣. Confiteántur tibi Dómine ómnia ópera tua. ℟. Et sancti tui benedícant tibi.

Glória Patri. Sicut erat.

Postea Sacerdos absolute dicat:

Agimus tibi grátias, omnípotens Deus, pro univérsis benefíciis tuis: Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum.

℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Psalmus Miserére mei Deus. 64.

Vel Psalmus 116.

Laudáte Dóminum omnes Gentes: * laudáte eum omnes pópuli:

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: * et véritas Dómini manet in ætérnum.

Glória Patri. Sicut erat.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Sacerdos dic. Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Dispérsit, dedit paupéribus. ℟. Justítia ejus manet in sæculum sæculi.

℣. Benedícam Dóminum in omni témpore. ℟. Semper laus ejus in ore meo.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea. ℟. Aúdiant mansuéti, et læténtur.

℣. Magnificáte Dóminum mecum. ℟. Et exaltémus nomen ejus in idípsum.

℣. Sit nomen Dómini benedíctum. ℟. Ex hoc nunc et usque in sæculum.

Deinde sine Orémus.

Retribúere dignáre Dómine ómnibus nobis bona faciéntibus propter nomen tuum vitam ætérnam. ℟. Amen.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

℣. Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace.
℟. Amen.

Pater noster. secreto.

Quo finito, dicit Sacerdos:

℣. Deus det nobis suam pacem. ℟. Amen.

Ante Cœnam.

Sacerdos benedicturus mensam incipit Benedícite. et alii repetunt Benedícite.

Deinde Sacerdos incipit ℣., et alii prosequuntur:

Edent paúperes, et saturabúntur, et laudábunt Dóminum, qui requírunt eum: vivent corda eórum in sæculum sæculi.

Glória Patri. Sicut erat.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Orémus. Bénedic Dñe. ut supra in prandio.

℣. Jube domne benedícere.

Bened. Ad cœnam vitæ ætérnæ perdúcat nos Rex ætérnæ glóriæ.
℟. Amen.

In fine Cœnæ

dicitur ℣. Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus.
℟. Escam dedit timéntibus se.

Glória Patri. Sicut erat.

Sacerdos dicat:

Benedíctus Deus in donis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis: Qui vivit et regnat in sæcula sæculórum.
℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Ps. Laudáte Dóminum omnes Gentes, et reliqua, ut supra. [238]

Quando semel comeditur, omnia dicuntur ut in cœna.

Prædictus modus benedicendi mensam, et agendi gratias, servatur omni tempore hujus Partis Hiemalis, præterquam diebus infrascriptis, quibus ℣℣. et Ps. tantum variantur.

In Nativitate Domini

usque ad Cœnam Vigiliæ Epiphaniæ exclusive dicitur:

℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

Glória Patri.

In fine dicitur:

℣. Notum fecit Dóminus, allelúja. ℟. Salutáre suum, allelúja.

Alia ut supra.

Ps. Cantáte Dómino. 122, vel Laudáte Dóminum omnes Gentes. [238]

Qui Psalmus semper ad beneplacitum dici potest etiam in aliis Solemnitatibus.

In Epiphania

et per totam Octavam:

℣. Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, allelúja. ℟. Reges Arabum et Saba dona addúcent, allelúja.

Glória Patri.

In fine dicitur:

℣. Omnes de Saba vénient, allelúja. ℟. Aurum et thus deferéntes, allelúja.

Glória Patri.

Ps. Deus judícium tuum regi da. 96.

ITINERARIUM.

Clericus in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat quæ sequuntur in singulari: si cum sociis, in plurali.

Ant. In viam pacis.

Canticum Zachariæ.

Lucæ 1. g.

Benedíctus Dóminus Deus Israël, * quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ.

Et eréxit cornu salútis nobis: * in domo David púeri sui.

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui a sæculo sunt, prophetárum ejus:

Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium, qui odérunt nos:

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris: * et memorári testaménti sui sancti.

Jusjurándum quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis:

Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi.

In sanctitáte, et justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.

Et tu puer, Prophéta Altíssimi vocáberis: * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus:

Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus: * in re-

missiónem peccatórum eórum:

Per víscera misericórdiæ Dei nostri: * in quibus visitávit nos, óriens ex alto:

Illumináre his, qui in ténebris, et in umbra mortis sedent: * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri.

Ant. In viam pacis et prosperitátis dírigat nos omnípotens et miséricors Dóminus: et Angelus Ráphaël comitétur nobíscum in via, ut cum pace, salúte, et gaúdio revertámur ad própria.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Pater noster. secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperántes in te.

℣. Mitte nobis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére nos.

℣. Esto nobis Dómine turris fortitúdinis. ℟. A fácie inimíci.

℣. Nihil profíciat inimícus in nobis. ℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis.

℣. Benedíctus Dóminus die quotídie. ℟. Prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrórum.

℣. Vias tuas Dómine demónstra nobis. ℟. Et sémitas tuas édoce nos.

℣. Utinam dirigántur viæ nostræ. ℟. Ad custodiéndas justificatiónes tuas.

℣. Erunt prava in dirécta. ℟. Et áspera in vias planas.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Deus, qui fílios Israël per maris médium sicco vestígio ire fecísti, quique tribus Magis iter ad te stella duce pandísti: tríbue nobis quæsumus iter prósperum tempúsque tranquíllum; ut, Angelo tuo sancto cómite, ad eum quo pérgimus locum, ac demum ad ætérnæ salútis portum perveníre felíciter valeámus.

Deus, qui Abraham púerum tuum de Ur Chaldæórum edúctum per omnes suæ peregrinatiónis vias illæsum custodísti,

quæsumus, ut nos fámulos tuos custodíre dignéris: esto nobis Dómine in procínctu suffrágium, in via solátium, in æstu umbráculum, in plúvia et frígore teguméntum, in lassitúdine vehículum, in adversitáte præsídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus; ut, te duce, quo téndimus, próspere perveniámus, et demum incólumes ad própria redeámus.

Adésto, quæsumus Dómine, supplicatiónibus nostris: et viam famulórum tuórum in salútis tuæ prosperitáte dispóne; ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietátes tuo semper protegámur auxílio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut família tua per viam salútis incédat; et beáti Joánnis Præcursóris hortaménta sectándo, ad eum quem prædíxit, secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sǽcula sæculórum.
℟. Amen.
℣. Procedámus in pace.
℟. In nómine Dómini. Amen.

OFFICIA VOTIVA
PER ANNUM.

Officia hæc Votiva per añum ritu Semiduplici pro singulis hebdomadæ Feriis, a Summo Pontifice Leone XIII. per Decretum Urbis et Orbis Sacrorum Rituum Congregationis die 5. Julii 1883 generali Indulto concessa, persolvi possunt, juxta idem Indultum, loco Officiorum Ferialium occurrentium, quocumque anni tempore; exceptis Feria IV. Cinerum, Feriis totius temporis Passionis, ac Sacri Adventus a die 17. ad 24. Decembris inclusive. Habent juxta Rubricas, prout alia Festa Semiduplicia novem Lectionum, tum Commemorationes Feriæ et Festi Simplicis occurrentis, tum nonam Lectionem de Homilia super Evangelium ejusdem Feriæ, aut de Sancto. Adduntur Commemorationes communes, seu Suffragia Sanctorum, ut in Psalterio, si facienda sint, omissa Commemoratione ejus, de quo fit officium Votivum. Si die præcedenti aut sequenti occurrat officium aliud quodcumque novem Lectionum, Vesperæ Officii Votivi currentis ordinandæ erunt juxta Rubricam de *Concurrentia Officii.*

Pro Feria II.

Officium votivum

de Sanctis Angelis.

Semiduplex.

In I. Vesperis.

Ant. et Capit. de Laud. [253]
Psalmi ut in I. Vesperis de Communi Apost. [2]

Hymnus.

Te splendor, et virtus Patris,
Te vita, Jesu, córdium,
Ab ore qui pendent tuo,
Laudámus inter Angelos.

Tibi mille densa míllium
Ducum coróna mílitat:
Sed éxplicat victor crucem
Míchaël salútis sígnifer.

Dracónis hic dirum caput
In ima pellit tártara,
Ducémque cum rebéllibus
Cœlésti ab arce fúlminat.

Contra ducem supérbiæ
Sequámur hunc nos príncipem,
Ut detur ex Agni throno
Nobis coróna glóriæ.

Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Magnif. Ant. Omnes sunt * administratórii spíritus in ministérium missi propter eos, qui hæreditátem cápiunt salútis.

Oratio ut infra ad Laud. [254]

Ad Matutinum.

Invit. Regem Angelórum Dóminum, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymn. Te splendor. ut supra. [243]

In I. Nocturno.

Ant. Multa magnália.

Psalmus 8.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. Multa magnália de Michaéle Archángelo, qui fortis in prælio fecit victóriam.

Ant. Gábriel Archángelus.

Psalmus 10.

In Dómino confído: quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dñs in templo sancto suo, * Dñs in cœlo sedes ejus:

Oculi ejus in paúperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.

Ant. Gábriel Archángelus locútus est Maríæ dicens: Ecce concípies in útero et páries Fílium et vocábis nomen ejus Jesum.

Ant. Benedícite Deum cœli.

Psalmus 14.

Dómine quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit:

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Benedícite Deum cœli, dixit Angelus Ráphaël, et coram ómnibus vivéntibus confitémini ei, quia fecit vobíscum misericórdiam suam.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi. ℟. Habens thuríbulum aúreum in manu sua.

Lectiones de Script. occurr.

℟. i. Venit Míchaël Archángelus cum multitúdine Angelórum, cui trádidit Deus ánimas sanctórum, * Ut perdúcat eas in paradísum exsultatiónis. ℣. Emítte Dómine Spíritum sanctum tuum de cœlis, spíritum sapiéntiæ et intelléctus. Ut.

℟. ii. Respóndit Angelus Dómini, et dixit: Dómine exercítuum, * Usquequo tu non miseréberis Jerúsalem et úrbium Juda, quibus irátus es? ℣. Iste enim septuagésimus añus est. Usquequo.

℟. iii. In conspéctu Géntium nolíte timére: vos enim in córdibus vestris adoráte et timéte Dóminum: * Angelus enim ejus vobíscum est. ℣. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum aúreum in manu sua. Angelus. Glória Patri. Angelus.

In II. Nocturno.

Ant. Ascéndit fumus.

Psalmus 18.

Cœli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exsultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad sum̃um ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta convértens ánimas: * testimónium Dñi fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum; illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini de manu Angeli.

Ant. Immíttet Angelus Dómini.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Iñocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum, et erípiet eos.

Ant. Laudémus Dñm.

Psalmus 33.

Benedícam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * aúdiant mansuéti, et læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum: * et exaltémus nomen ejus in idípsum.

Exquisívi Dóminum, et exaudívit me: * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, et illuminámini: * et fácies vestræ non confundéntur.

Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum: * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum: * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.

Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt et esuriérunt: * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Veníte fílii, audíte me: * timórem Dñi docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam: * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte a malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et perséquere eam.

Oculi Dómini super justos: * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dñi super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos: * et

ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde: * et húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum: * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima: * et qui odérunt justum, delínquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * et non delínquent omnes qui sperant in eo.

Ant. Laudémus Dóminum, quem laudant Angeli, quem Chérubim et Séraphim, Sanctus, Sanctus, Sanctus proclámant.

℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini. ℟. De manu Angeli.

Sermo S. Gregórii Papæ.

Ex Homilia 34. in Evang.

Lectio iv.

Quia Angelórum nomina interpretándo perstrínximus, súperest, ut ipsa officiórum vocábula bréviter exsequámur. Virtútes étenim vocántur illi nimírum spíritus, per quos signa et mirácula frequéntius fiunt. Potestátes étiam vocántur hi, qui hoc poténtius céteris in suo órdine percepérunt, ut eórum ditióni virtútes advérsæ subjéctæ sint, quorum potestáte refrænántur, nec corda hóminum tantum tentáre præváleant, quantum volunt.

℟. Omnes Angeli stabant in circúitu throni, et seniórum, et quátuor animálium: * Et cecidérunt in conspéctu throni in fácies suas, et adoravérunt Deum. ℣. Adoráte Dóminum omnes Angeli ejus. Et cecidérunt.

Lectio v.

Principátus étiam vocántur, qui ipsis quoque bonis Angelórum spirítibus præsunt, qui subjéctis áliis dum quæque sunt agénda dispónunt, eis ad expléndа divína ministéria principántur. Dominatiónes autem vocántur, qui étiam potestátes principátuum dissimilitúdine alta transcéndunt. Nam principári est inter réliquos priórem exsístere: dominári vero est étiam subjéctos quosque possidére. Throni quoque illa ágmina sunt vocáta, quibus ad exercénda judícia semper Deus omnípotens præsidet. Unde et per Psalmístam dícitur:

Sedes super thronum, qui júdicas æquitátem.

℟. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum aúreum in manu sua, et data sunt ei incénsa multa: * Et ascéndit fumus arómatum de manu Angeli in conspéctu Dómini. ℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi: adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo Dómine. Et ascéndit.

Lectio vi.

Chérubim quoque plenitúdo sciéntiæ dícitur: et sublimióra illa ágmina idcírco Chérubim vocáta sunt, quia tanto perfectióri sciéntia plena sunt, quanto claritátem Dei vicínius contemplántur. Séraphim étiam vocántur illa spiríTuum sanctórum ágmina, quæ ex singulári propinquitáte Conditóris sui incomparábili ardent amóre. Séraphim namque ardéntes vel incendéntes vocántur; quorum proféCto flamma amor est: quia quo subtílius claritátem divinitátis ejus aspíciunt, eo valídius in ejus amóre flamméscunt.

℟. In conspéctu Angelórum psallam tibi, et adorábo ad templum sanctum tuum: * Et confitébor nómini tuo Dómine. ℣. Super misericórdia tua et veritáte tua: quóniam magnificásti super nos nomen sanctum tuum. Et. Glória Patri. Et.

In III. Nocturno.

Ant. Misit Dóminus.

Psalmus 95.

Cantáte Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio, et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus

univérsa terra: * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætántur cœli, et exsúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exsultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Misit Dóminus Angelum suum, qui percússit omnem virum robústum, et bellatórem, et príncipem exércitus regis Assyriórum.

Ant. Adoráte Dóminum.

Psalmus 96.

Dóminus regnávit, exsúltet terra: * lætántur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus: * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes, sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.

Et exsultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine:

Quóniam tu Dóminus Altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Adoráte Dóminum omnes Angeli ejus: audívit, et lætáta est Sion.

Ant. Benedícite Dómino.

Psalmus 102.

Bénedic ánima mea Dómino: * et ómnia, quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic ánima mea Dó-

mino: * et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis: * qui sanat omnes infirmitátes tuas.

Qui rédimit de intéritu vitam tuam: * qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus.

Qui replet in bonis desidérium tuum: * renovábitur ut áquilæ juvéntus tua:

Fáciens misericórdias Dóminus: * et judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias suas Móysi, * fíliis Israël voluntátes suas.

Miserátor, et miséricors Dóminus: * longánimis, et multum miséricors.

Non in perpétuum irascétur: * neque in ætérnum comminábitur.

Non secúndum peccáta nostra fecit nobis: * neque secúndum iniquitátes nostras retríbuit nobis.

Quóniam secúndum altitúdinem cœli a terra: * corroborávit misericórdiam suam super timéntes se.

Quantum distat ortus ab occidénte: * longe fecit a nobis iniquitátes nostras.

Quómodo miserétur pater filiórum, misértus est Dóminus timéntibus se: * quóniam ipse cognóvit figméntum nostrum.

Recordátus est quóniam pulvis sumus: * homo, sicut fœnum dies ejus, tamquam flos agri sic efflorébit.

Quóniam spíritus pertransíbit in illo, et non subsístet: * et non cognóscet ámplius locum suum.

Misericórdia autem Dómini ab ætérno, * et usque in ætérnum super timéntes eum.

Et justítia illíus in fílios filiórum, * his qui servant testaméntum ejus:

Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciéndum ea.

Dóminus in cœlo parávit sedem suam: * et regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino omnes Angeli ejus: * poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino omnes virtútes ejus: * minístri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino ómnia ópera ejus: * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic ánima mea Dómino.

Ant. Benedícite Dómino omnes Angeli ejus, poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.

℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 1. g.

In illo témpore: Vidit Jesus Nathánaël veniéntem ad se, et dicit de eo: Ecce vere Israëlíta, in quo dolus non est. Et réliqua.

Homilía sancti Bernárdi Abbátis.

In Ps. Qui hábitat. Sermo 11.

Quæ vero sunt sanctórum Angelórum viæ? Profécto illæ, quas Unigénitus enarrávit dicens: Vidébitis Angelos ascendéntes et descendéntes super Fílium hóminis. Ascénsio ígitur et descénsio viæ illórum; ascénsio propter se, descénsio vel pótius condescénsio propter nos. Sic beáti illi spíritus ascéndunt per contemplatiónem Dei, descéndunt per compassiónem tui, ut custódiant te in ómnibus viis tuis. Ascéndunt ad vultum ejus, descéndunt ad nutum ejus: Quóniam Angelis suis mandávit de te. Nec tamen vel descendéndo visióne glóriæ fraudántur, quia semper vident fáciem Patris.

℟. Angelus Dómini descéndit cum Azaría et sóciis ejus in fornácem, et excússit flammam ignis de fornáce: * Et non tétigit eos omníno ignis, neque contristávit. ℣. Benedíctus Deus eórum, qui misit Angelum suum, et éruit servos suos, qui credidérunt in eum. Et non.

Lectio viii.

Cum ascéndunt ad contemplatiónem, inquírunt veritátem, de qua et desiderándo satiántur, et satiándo desíderant. Cum vero descéndunt, fáciunt nobíscum misericórdiam, ut custódiant nos in ómnibus viis nostris. Administratórii enim spíritus sunt, missi in ministérium propter nos. Plane minístri nostri, non dómini nostri. Et in hoc Unigéniti formam imitántur, qui non venit ministrári, sed ministráre, qui stetit inter discípulos tamquam qui minístrat. Fructus angelicárum viárum, quod ad ipsos spectat, sua ipsórum beatitúdo, et obediéntia est caritátis: quod autem ad nos pértinet, inde quidem obténtus divínæ grátiæ, hinc vero custódia viæ nostræ: síquidem

Angelis suis mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus indigéntiis tuis.

℟. Tu Dómine, qui misísti Angelum tuum sub Ezechía rege Juda, et interfecísti de castris Sennácherib centum octogínta quinque míllia: * Et nunc Dominátor cœlórum mitte Angelum tuum bonum ante nos, in timóre et tremóre magnitúdinis bráchii tui. ℣. Ut métuant qui cum blasphémia véniunt advérsus sanctum pópulum tuum. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix. de festo Simplici, si occurrat; alias

Lectio ix.

Interim ergo mandávit Angelis suis Deus, non quidem ut amóveant te a viis tuis, sed in eis ipsis te custódiant, et quasi per vias suas, vias tuas dírigant in vias ipsíus. Quonam modo, inquis? Nempe ut quod Angelus ex sola caritáte púrius agit, ut própria saltem necessitáte compúlsus et admónitus, descéndas, et condescéndas; exhibére scílicet próximo misericórdiam; et rursum cum eódem Angelo levans desidéria tua, tota ánimi cupiditáte ascéndere stúdeas ad sum̃am et perpétuam Veritátem. Hinc enim monémur leváre corda nostra cum mánibus; hinc audímus quotídie: Sursum corda. Hinc quoque negligéntes argúimur, et dícitur nobis: Fílii hóminum, úsquequo gravi corde? ut quid dilígitis vanitátem et quǽritis mendácium? Exonerátum enim cor et leve levátur magis, ut quærat et díligat veritátem.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes

et per Horas.

Ant. 1. Angeli Dómini * Dóminum benedícite in ætérnum.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Angelis suis * Deus mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

3. Angeli eórum * semper vident fáciem Patris mei, qui est in cœlis.

4. Laudáte Deum * omnes Angeli ejus, laudáte eum omnes virtútes ejus.

5. Angeli, Archángeli, * Throni et Dominatiónes, Principátus et Potestátes, Virtútes cœlórum, laudáte Dóminum de cœlis, allelúja.

Capitulum. Exod. 23. d.

Ecce ego mittam Angelum meum, qui præcédat te, et custódiat in via, et introdúcat in locum quem

parávi. Obsérva eum, et audi vocem ejus.

Hymnus.

Christe, sanctórum decus Angelórum,
Gentis humánæ sator et redémptor,
Cœ́litum nobis tríbuas beátas
Scándere sedes.

Angelus pacis Míchaël in ædes
Cœ́litus nostras véniat, serénæ
Auctor ut pacis lacrimósa in orcum
Bella reléget.

Angelus fortis Gábriel, ut hostes
Pellat antíquos, et amíca cœlo,
Quæ triumphátor státuit per orbem,
Templa revísat.

Angelus nostræ médicus salútis,
Adsit e cœlo Ráphaël, ut omnes
Sanet ægrótos, dubiósque vitæ
Dírigat actus.

Virgo dux pacis, Genitríxque lucis,
Et sacer nobis chorus Angelórum
Semper assístat, simul et micántis
Régia cœli.

Præstet hoc nobis Déitas beáta
Patris, ac Nati, paritérque sancti
Spíritus, cujus résonat per omnem
Glória mundum.
Amen.

℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Bened. Ant. Angelus, qui loquebátur * in me, suscitávit me, quasi virum qui suscitátur a somno suo.

Oratio.

Deus, qui miro órdine Angelórum ministéria, hominúmque dispénsas: concéde propítius; ut a quibus tibi ministrántibus in cœlo semper assístitur, ab his in terra vita nostra muniátur. Per Dóminum.

Ad Tertiam.

Capit. Ecce ego mittam. ut supra. [253]

℟. br. Stetit Angelus * Juxta aram templi. Stetit. ℣. Habens thuríbulum áureum in manu sua. Juxta. Glória Patri. Stetit.

℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini. ℟. De manu Angeli.

Ad Sextam.

Capitulum. Apoc. 5. c.

Audívi vocem Angelórum multórum in circúitu throni, et animálium, et seniórum: et erat númerus eórum míllia míllium, voce magna dicéntium: Salus Deo nostro.

℟. br. Ascéndit fumus arómatum * In conspéctu Dómini. Ascéndit. ℣. De manu Angeli. In conspéctu. Glória Patri. Ascéndit.

℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Nonam.

Capitulum. Apoc. 12. b.

Factum est prælium magnum in cœlo: Míchaël et Angeli ejus præliabántur cum dracóne, et draco pugnábat, et ángeli ejus: et non prævaluérunt, neque locus invéntus est eórum ámplius in cœlo.

℟. br. In conspéctu Angelórum * Psallam tibi Deus meus. In. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo. Psallam. Glória Patri. In.

℣. Adoráte Deum. ℟. Omnes Angeli ejus.

In II. Vesperis.

Ant. et Capit. de Laud. [253]; Ps. ut in I. Vesp. de Comm. Apost. [2] et loco ultimi

Psalmus 137.

Confitébor tibi Dómine in toto corde meo: * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Super misericórdia tua, et veritáte tua: * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacúmque die invocávero te, exaúdi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi Dómine omnes reges terræ: * quia audiérunt ómnia verba oris tui:

Et cantent in viis Dómini: * quóniam magna est glória Dómini.

Quóniam excélsus Dóminus, et humília réspicit: * et alta a longe cognóscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * et super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: * Dómine misericórdia tua in sæculum: ópera

mánuum tuárum ne despícias.

Hymnus ut in I. Vesp. [243]

℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Magnif. Ant. Sancti Angeli, * qui Deo in cœlis semper assístitis, deféndite nos in prælio, ut non pereámus in treméndo judício.

Pro Feria III.

Officium votivum

de Sanctis Apostolis.

Semiduplex.

Omnia de Comm. Apostol. [2] præter sequ.

Ant. Tradent enim vos in concíliis, et in synagógis suis flagellábunt vos, et ante reges et præsides ducémini propter me in testimónium illis, et Géntibus.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Oratio.

Deus, qui nos per beátos Apóstolos tuos ad agnitiónem tui nóminis veníre tribuísti: da nobis eórum glóriam sempitérnam et proficiéndo celebráre, et celebrándo profícere. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 43. de Sanctis.

Lectio iv.

Isti sunt lux mundi: quia per ipsos lumen fídei, et veræ sciéntiæ primum Dóminus huic mundo trádidit, et ab errórum ac peccatórum ténebris Gentes et pópulos éruit. Isti sunt sal terræ: quia per eos terrígenæ condiméntum sapóris vitæ ætérnæ percepérunt, ut restríngerent carnis lascíviam, et a putrédine peccatórum et vitiórum vérmibus servaréntur illæsi. Isti sunt lápides pretiósi, quos in fundaménto cœléstis ædifícii pósitos Joánnes in Apocalýpsi sua descríbit: quia prædicátio eórum Ecclésiæ fundaménta locávit. Unde et Paulus ait: Vos estis cives Sanctórum et doméstici Dei, superædificáti super fundaméntum Apostolórum et Prophetárum.

℟. Vidi conjúnctos viros, habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei

fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem et dicéntem. Isti sunt.

Lectio v.

Hoc ergo considerántes, fratres caríssimi, quæ tanti duces pópuli nos docuérunt, studeámus factis implére, quæ illi jussérunt. Discámus eórum exémplo mundi divítias contémnere, præséntis sæculi voluptátem non amáre, regnum cœléste desideráre, Christo nihil præpónere, sed ejus mandátis in ómnibus obedíre, paupertátem præséntium rerum dilígere, virtútum divítias habére, sapiéntiæ thesaúrum appétere, spiritáles delícias quǽrere, nulli invidére, sed omnes hómines dilígere, amícos in Deo et inimícos propter Deum; quia hæc est vera et sola diléctio.

℟. Beáti estis, cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me: * Gaudéte et exsultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudéte.

Lectio vi.

Isti ergo Príncipes nostri, in amóre Dei perfectíssimi, et in proximórum dilectióne impléti, hinc potuérunt mundi ímpetum víncere, et cruéntum sæculum domáre, quia nihil amavérunt in omni re, nisi Dei voluntátem. Ita et nos, fratres, diligámus in ómnibus rebus Dei fácere voluntátem, et Creatórem nostrum amémus in semetípso, creatúram vero in conditóre suo, et sic habébimus ordinatíssimam caritátem: quia Deus cáritas est, et qui díligit hanc dilectiónem, díligit Deum. Et si ita dilexérimus, díligit nos ipse Deus, díligunt nos et sancti Apóstoli júdices nostri, et exórant pro nobis, ut in universáli judício Christi cum ipsis in perpétuum coronémur.

℟. Isti sunt triumphatóres et amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt prǽmia ætérna: * Modo coronántur, et accípiunt palmam. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo coronántur. Glória Patri. Modo coronántur.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 19. d.

In illo témpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía sancti Hilárii Epíscopi.

Comm. in Matth. Can. 20.

Apóstoli dictis Dómini hæc reddunt, reliquísse se ómnia, et cum ipso esse. Quibus Dóminus, cum séderit in majestátis suæ sede, sessúros super sedes duódecim, ac tótidem tribus Israël judicatúros spopóndit; omnibúsque qui univérsa relíquerint propter nomen ejus, fructum céntupli prǽmii reservátum: multos autem ex novíssimis primos, et ex primis futúros novíssimos. Multa sunt quæ non sinunt nos símplici intelléctu dicta Evangélica suscípere.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio viii.

Interpósitis nonnúllis rebus, quæ ex natúra humáni sensus sibi contráriæ sunt, ratiónem quǽrere cœléstis intelligéntiæ admonémur. Apóstoli dicunt, et sequi se Christum, et se ómnia reliquísse. Quómodo ígitur fiunt tristes, et quómodo métuunt dicéntes, salvum esse néminem posse? Namque et ab áliis fíeri póterat, si quid fecíssent ipsi. Deínde cum fecíssent ipsi; quare metus, vel unde suscéptus est? Additur étiam in responsióne Dómini, hæc apud hómines impossibília, possibília apud Deum. Numquid apud hóminem impossibília erant, quæ et Apóstoli fecísse se gloriántur, et fecísse eos Dóminus agnóscit?

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in caritáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna: operáti sunt justítiam. Quorum. Glória. Quorum.

Lectio ix.

Omnis ítaque hic sermo est spiritális. Quid au-

tem Dei virtúti tam possíbile est, quam ut per fidem salvet? ut per aquam regéneret? ut per crucem vincat? ut per Evangélia adóptet? ut per resurrectiónem ex morte vivíficet? Quibus audítis Apóstoli cito credunt, seséque ómnia reliquísse profiténtur. Sed hanc eórum obediéntiam cito Dóminus remunerátur, omnem difficultátem superióris quæstiónis absólvens, cum dicit: Vos, qui secúti estis me in regeneratióne, judicábitis duódecim tribus Israël. Hæc enim illa regenerátio est, quam Apóstoli sunt secúti, quam lex indulgére non pótuit, quæ eos super duódecim thronos in judicándis duódecim tríbubus Israël, in duódecim Patriarchárum glória copulávit.

Te Deum laudámus. 18.

Pro Feria IV.

Officium votivum

de S. Joseph Sponso B. M. V.

Confessore et Catholicæ Ecclesiæ Patrono.

Semiduplex.

In I. Vesperis.

Ant. et Cap. de Laud. [264]
Psalmi ut in I. Vesp. de Communi Apostolorum. [2]

Hymnus.

Te Joseph célebrent ágmina cœlitum,
Te cuncti résonent christíadum chori,
Qui clarus méritis, junctus es ínclytæ
Casto fœdere Vírgini.

Almo cum túmidam gérmine cónjugem
Admírans, dúbio tángeris ánxius,
Afflátu súperi Fláminis Angelus
Concéptum púerum docet.

Tu natum Dóminum stringis, ad éxteras
Ægýpti prófugum tu séqueris plagas;
Amíssum Sólymis quæris, et ínvenis,
Miscens gaúdia flétibus.

Post mortem réliquos mors pia cónsecrat,
Palmámque eméritos glória súscipit:
Tu vivens, Súperis par, frúeris Deo,
Mira sorte beátior.

Nobis, summa Trias, parce precántibus,
Da Joseph méritis sídera scándere:
Ut tandem líceat nos tibi pérpetim
Gratum prómere cánticum.
Amen.

℣. Constítuit eum dóminum domus suæ. ℟. Et

príncipem omnis possessiónis suæ.

Ad Magnif. Ant. Cum esset desponsáta * Mater Jesu María Joseph, ántequam convenírent, invénta est in útero habens de Spíritu sancto.

Oratio.

Deus, qui ineffábili providéntia beátum Joseph sanctíssimæ Genitrícis tuæ sponsum elígere dignátus es: præsta, quǽsumus; ut quem protectórem venerámur in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis: Qui vivis.

Ad Matutinum.

Invit. Laudémus Deum nostrum * In veneratióne beáti Joseph, protectóris nostri.

Ps. Veníte, exsultémus 2.

Hymnus. Te Joseph. ut supra. [259]

In I. Nocturno.

Ant. Ascéndit Joseph * a Galilǽa de civitáte Názareth in Judǽam, in civitátem David, quæ vocátur Béthlehem, ut profiterétur cum María.

Ps. trium Noct. de Communi Conf. non Pont. [89]

Ant. Venérunt pastóres * festinántes: et invenérunt Maríam et Joseph, et infántem pósitum in præsépio.

Ant. Ecce Angelus Dómini * appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et áccipe púerum, et matrem ejus, et fuge in Ægýptum.

℣. Confitébor nómini tuo.
℟. Quóniam adjútor et protéctor factus es mihi.

Lectiones de Scriptura occurr.

℟. i. Clamávit pópulus ad regem, aliménta petens: * Quibus ille respóndit: Ite ad Joseph. ℣. Salus nostra in manu tua est: réspice nos tantum, et læti serviémus regi. Quibus.

℟. ii. Fecit me Deus quasi patrem regis, et dóminum univérsæ domus ejus: * Exaltávit me, ut salvos fáceret multos pópulos. ℣. Veníte ad me, et ego dabo vobis ómnia bona Ægýpti, ut comedátis medúllam terræ. Exaltávit.

℟. iii. Jam lætus móriar, quia vidi fáciem tuam, et supérstitem te relínquo. Non sum fraudátus aspéctu tuo: * Insuper osténdit mihi Dóminus semen tuum. ℣. Qui pascit me ab adolescéntia mea, benedícat púeris istis, et invocétur super eos nomen meum. Insuper. Glória Patri. Insuper.

In II. Nocturno.

Ant. Consúrgens Joseph, * accépit púerum et ma-

trem ejus nocte, et secéssit in Ægýptum: et erat ibi usque ad óbitum Heródis.

Ant. Defúncto Heróde, * Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph in Ægýpto, dicens: Surge, et áccipe púerum et matrem ejus, et vade in terram Israël: defúncti sunt enim qui quærébant ánimam púeri.

Ant. Accépit Joseph * púerum et matrem ejus, et venit in terram Israël.

℣. Réspice de cœlo et vide, et vísita víneam istam. ℟. Et pérfice eam.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

Homilia 2. super Missus.

Lectio iv.

Desponsáta est María Joseph, vel pótius (sicut ponit Evangelísta) viro, cui nomen erat Joseph: virum nóminat, non quia marítus, sed quod homo virtútis erat: vel pótius quia juxta álium Evangelístam, non vir simplíciter, sed vir ejus dictus est, mérito appellátur, quod necessário putátur. Débuit ergo vir ejus appellári, quia necésse fuit et putári: sicut et pater Salvatóris non quidem esse, sed dici méruit, ut putarétur esse, dicénte hoc ipso Evangelísta: Et ipse Jesus erat incípiens quasi annórum trigínta, ut putabátur, fílius Joseph.

℟. Dedísti mihi protectiónem salútis tuæ, et déxtera tua suscépit me: * Protéctor meus, et cornu salútis meæ, et suscéptor meus. ℣. Ego protéctor tuus sum, et merces tua magna nimis. Protéctor.

Lectio v.

Non est dúbium, quin bonus et fidélis homo fúerit iste Joseph, cui Mater desponsáta est Salvatóris. Fidélis, inquam, servus et prudens, quem constítuit Dóminus suæ Matris solátium, suæ carnis nutrítium, solum dénique in terris magni consílii coadjutórem fidelíssimum. Huc accédit, quod dícitur fuísse de domo David. Vere enim de domo David. Vere de régia stirpe descéndit vir iste Joseph, nóbilis génere, mente nobílior. Plane fílius David, non degénerans a patre suo David; prorsus, inquam, fílius David, non tantum carne, sed fide, sed sanctitáte, sed devotióne, quem tamquam álterum David Dóminus invénit secúndum cor suum, cui tuto commít-

teret sacratíssimum atque secretíssimum sui cordis arcánum: cui, tamquam álteri David, incérta et occúlta sapiéntiæ suæ manifestávit, et dedit illi non ignárum esse mystérii, quod nemo príncipum hujus sǽculi agnóvit.

℟. Státuet fílios suos sub tégmine illíus, et sub ramis ejus morábitur: protegétur sub tégmine illíus a fervóre: * Et in glória ejus requiéscet. ℣. Speráte in eo, omnis congregátio pópuli: effúndite coram illo corda vestra. Et.

Lectio vi.

Cui dénique datum est, quod multi reges et prophétæ cum vellent vidére, non vidérunt, audíre et non audiérunt, non solum vidére et audíre, sed étiam portáre, dedúcere, amplécti, deosculári, et nutríre et custodíre. Non tantum autem Joseph, sed et María descendísse credénda est de domo David: alióquin non esset desponsáta viro de domo David, si non esset et ipsa de domo David. Ambo ígitur erant de domo David: sed in áltera compléta est véritas, quam jurávit Dóminus David, áltero tamen cónscio et teste adimplétæ promissiónis.

℟. Si consístant advérsum me castra, non timébit cor meum: * Si exsúrgat advérsum me prǽlium, in hoc ego sperábo. ℣. In te cantátio mea semper, quóniam tu adjútor fortis. Si. Glória Patri. Si.

In III. Nocturno.

Ant. Aúdiens Joseph * quod Archeláus regnáret in Judǽa pro Heróde patre suo, tímuit illo ire.

Ant. Admónitus in somnis, * Joseph secéssit in partes Galilǽæ, et véniens habitávit in civitáte quæ vocátur Názareth; ut adimplerétur quod dictum est per Prophétas: Quóniam Nazarǽus vocábitur.

Ant. Erat pater Jesu * et mater mirántes super his quæ dicebántur de illo; et benedíxit illis Símeon.

℣. Invocávi Dóminum, Patrem Dómini mei. ℟. Ut non derelínquat me in die tribulatiónis.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 3. c.

In illo témpore: Factum est autem, cum baptizarétur omnis pópulus et Jesu baptizáto et oránte, apértum est cœlum. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 23. contra Faust. cap. 7. 8.

Sic de cœlo dictum est super aquam Jordánis: Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi bene complácui: quemádmodum dictum est et in monte. Neque enim quia et ibi de cœlo vox ipsa sónuit, Fílius Dei ante non fuit: quandóquidem ex útero Vírginis ille accépit formam servi, qui cum in forma Dei esset, non rapínam arbitrátus est, esse se æquálem Deo. Dénique idem Apóstolus Paulus álio loco apertíssime dicit: Cum autem venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum factum ex muliére, factum sub lege, ut eos, qui sub lege erant, redímeret, ut filiórum adoptiónem reciperémus. Ipse ergo est Fílius Dei, qui et Dóminus David secúndum divinitátem, et idem ipse Fílius David ex sémine David secúndum carnem.

℟. Joseph fili David, noli timére accípere Maríam cónjugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spíritu sancto est: páriet autem fílium, * Et vocábis nomen ejus Jesum. ℣. Ipse enim salvum fáciet pópulum suum a peccátis eórum. Et vocábis.

Lectio viii.

Quod si nobis crédere non prodésset, non hoc tam atténte idem Apóstolus Timótheo commendáret dicens: Memor esto Christum Jesum resurrexísse a mórtuis, ex sémine David, secúndum Evangélium meum. Quid ergo jam móveat sancti Evangélii sectatórem, quod sine concúbitu Joseph Christus natus ex Vírgine, fílius tamen David appellátur, cum generatiónum sériem non usque ad Maríam, sed usque ad Joseph Matthæus Evangelísta perdúcat? Primo quia maríti ejus fúerat propter virílem sexum pótius honoránda persóna: neque enim quia concúbitu non permíxtus, ídeo non marítus, cum ipse Matthæus narret ab Angelo Maríam cónjugem ipsíus appellátam, qui narrat, quod de Spíritu sancto concéperat.

℟. Surge, et áccipe púerum et matrem ejus, et fuge in Ægýptum: * Et esto ibi, usque dum dicam tibi. ℣. Ut adimplerétur quod dictum est a Dómino per Prophétam dicéntem: Ex Ægýpto vocávi fílium meum. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Cum vero unus idémque narrátor utrúmque dicat, utrúmque comméndet, et virum Maríæ Joseph, et Christi Vírginem Matrem, et Christum ex sémine David, et Joseph in série progeneratórum Christi ex David: quid restat, nisi et Maríam non fuísse extráneam a cognatióne David, et eam Joseph cónjugem non frustra appellátam propter órdinem sexus et animórum confœderatiónem; et Joseph pótius propter dignitátem virílem ab órdine generatiónum illárum non fuísse separándum, ne hoc ipso viderétur ab illa fémina separátus, cui eum conjungébat mentis affectus?

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Jacob autem * génuit Joseph virum Maríæ, de qua natus est Jesus, qui vocátur Christus.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Missus est * Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilǽæ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph.

3. Ascéndit autem * Joseph a Galilǽa de civitáte Názareth, in Judǽam, in civitátem David, quæ vocátur Béthlehem.

4. Et venérunt festinántes, * et invenérunt Maríam et Joseph, et infántem pósitum in præsépio.

5. Et ipse Jesus * erat incípiens quasi annórum trigínta, ut putabátur fílius Joseph.

Capitulum. Gen. 49. d.

Benedictiónes patris tui confortátæ sunt benedictiónibus patrum ejus, donec veníret desidérium cóllium æternórum: fiant in cápite Joseph, et in vértice Nazarǽi inter fratres suos.

Hymnus.

Cœ́litum Joseph decus, atque nostræ
Certa spes vitæ, columénque mundi,
Quas tibi læti cánimus, benígnus
Súscipe laudes.

Te Sator rerum státuit pudícæ
Vírginis sponsum, voluítque Verbi
Te patrem dici, dedit et minístrum
Esse salútis.

Tu Redemptórem stábulo jacéntem,
Quem chorus Vatum cécinit futúrum,

Aspicis gaudens, humilísque natum
Numen adóras.

Rex Deus regum, Dominátor orbis,
Cujus ad nutum tremit inferórum
Turba, cui pronus famulátur æther,
Se tibi subdit.

Laus sit excélsæ Tríadi perénnis,
Quæ tibi præbens súperos honóres,
Det tuis nobis méritis beátæ
Gaúdia vitæ. Amen.

℣. Dedísti mihi protectiónem salútis tuæ. ℟. Et déxtera tua suscépit me.

Ad Bened. Ant. Joseph, fili David, * noli timére accípere Maríam cónjugem tuam; quod enim in ea natum est, de Spíritu sancto est.

Oratio.

Deus, qui ineffábili providéntia beátum Joseph sanctíssimæ Genitrícis tuæ sponsum elígere dignátus es: præsta, quæsumus; ut quem protectórem venerámur in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis: Qui vivis.

Ad Tertiam.

Capit. Benedictiónes. [264] ℟. br. Constítuit eum * Dóminum domus suæ. Constítuit. ℣. Et príncipem omnis possessiónis suæ. Dóminum. Glória. Constítuit.

℣. Confitébor nómini tuo. ℟. Quóniam adjútor et protéctor factus es mihi.

Ad Sextam.

Capitulum. Gen. 49. c.

Deus patris tui erit adjútor tuus, et Omnípotens benedícet tibi benedictiónibus cœli désuper.

℟. br. Confitébor * Nómini tuo. Confitébor. ℣. Quóniam adjútor et protéctor factus es mihi. Nómini. Glória Patri. Confitébor.

℣. Justus germinábit sicut lílium. ℟. Et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Ad Nonam.

Capitulum. Gen. 49. c.

Fílius accréscens Joseph, fílius accréscens, et decórus aspéctu: fíliæ discurrérunt super murum.

℟. br. Justus germinábit * Sicut lílium. Justus. ℣. Et florébit in ætérnum ante Dóminum. Sicut. Glória Patri. Justus.

℣. Plantátus in domo Dómini. ℟. In átriis domus Dei nostri.

In II. Vesperis.

Omnia ut in primis Vesperis, præter sequentia.

℣. Sub umbra illíus quem desideráveram sedi. ℟. Et

fructus ejus dulcis gútturi meo.

Ad Magnif. Ant. Fili, quid fecísti * nobis sic? Ecce pater tuus et ego doléntes quærebámus te.

Pro Feria V.

Officium votivum

de Ss. Eucharistiæ Sacramento.

Semiduplex.

In I. Vesperis.

Ant. 1. Sacérdos in ætérnum * Christus Dóminus secúndum órdinem Melchísedech, panem et vinum óbtulit.

Ps. 109. Dixit Dñs. 141.

2. Miserátor Dóminus * escam dedit timéntibus se in memóriam suórum mirabílium.

Ps. 110. Confitébor. 141.

3. Cálicem salutáris * accípiam, et sacrificábo hóstiam laudis.

Ps. 115. Crédidi. 145.

4. Sicut novéllæ olivárum, * Ecclésiæ fílii sint in circúitu mensæ Dómini.

Ps. 127. Beáti omnes. 150.

5. Qui pacem * ponit fines Ecclésiæ, fruménti ádipe sátiat nos Dóminus.

Ps. 147. Lauda Jerúsalem. 163.

Capitulum. 1. Cor. 11. e.

Fratres: Ego enim accépi a Dómino quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus, in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens fregit, et dixit: Accípite, et manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem.

Hymnus.

Pange lingua gloriósi
Córporis mystérium,
Sanguinísque pretiósi,
Quem in mundi prétium
Fructus ventris generósi
Rex effúdit Géntium.

Nobis datus, nobis natus
Ex intácta Vírgine,
Et in mundo conversátus,
Sparso verbi sémine,
Sui moras incolátus
Miro clausit órdine.

In suprémæ nocte cœnæ,
Recúmbens cum frátribus
Observáta lege plene
Cibis in legálibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis mánibus.

Verbum caro, panem verũ
Verbo carnem éfficit:
Fitque sanguis Christi merum,
Et si sensus déficit,
Ad firmándum cor sincérum
Sola fides súfficit.

Tantum ergo Sacramén-
tum
Venerémur cérnui:
Et antíquum documéntum
Novo cedat rítui:
Præstet fides supplemén-
tum
Sénsuum deféctui.

Genitóri, Genitóque
Laus et jubilátio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedíctio:
Procedénti ab utróque
Compar sit laudátio.
Amen.

℣. Panem de cœlo præstitísti eis. ℟. Omne delectaméntum in se habéntem.

Ad Magnif. Ant. O quam suávis est * Dómine spíritus tuus, qui ut dulcédinem tuam in fílios demonstráres, pane suavíssimo de cœlo præstito, esuriéntes reples bonis, fastidiósos dívites dimíttens inánes.

Oratio ut ad Laudes. [282]

Ad Completorium, et per Horas, in fine Hymnorum dicitur:

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.

Ad Matutinum.

Invit. Christum Regem adorémus dominántem Géntibus: * Qui se manducántibus dat spíritus pinguédinem.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Sacris solémniis juncta
sint gaúdia,
Et ex præcórdiis sonent
præcónia;
Recédant vétera, nova sint
ómnia,
Corda, voces, et ópera.

Noctis recólitur cœna no-
víssima,
Qua Christus créditur a-
gnum et ázyma
Dedísse frátribus, juxta le-
gítima
Priscis indúlta pátribus.

Post agnum týpicum, ex-
plétis épulis,
Corpus Domínicum datum
discípulis,
Sic totum ómnibus, quod
totum síngulis,
Ejus fatémur mánibus.

Dedit fragílibus córporis
férculum,
Dedit et trístibus sánguinis
póculum,
Dicens: accípite quod trado
vásculum,
Omnes ex eo bíbite.

Sic sacrifícium istud in-
stítuit,
Cujus offíciũ comĩtti vóluit
Solis presbýteris, quibus
sic cóngruit,
Ut sumant, et dent céteris.

Panis angélicus fit panis
hóminum;
Dat panis cœ́licus figúris
términum:

O res mirábilis, mandúcat Dóminum
Pauper, servus, et húmilis.
Te trina Déitas únaque póscimus,
Sic nos tu vísita, sicut te cólimus:
Per tuas sémitas duc nos quo téndimus,
Ad lucem, quam inhábitas. Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Fructum salutíferum.

Psalmus 1.

Beátus vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Ant. Fructum salutíferum gustándum dedit Dóminus mortis suæ témpore.

Ant. A fructu fruménti.

Psalmus 4.

Cum invocárem exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exaúdi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quǽritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exaúdiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dñe: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam;

Quóniam tu Dómine singuláriter in spe * constituísti me.

Ant. A fructu fruménti et vini multiplicáti fidéles in pace Christi requiéscunt.

Ant. Communióne cálicis.

Psalmus 15.

Consérva me Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ, et cálicis mei: * tu es, qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum: * ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspéctu meo semper: * quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, et exsultávit lingua mea: * ínsuper et caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno: * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Ant. Communióne cálicis, quo Deus ipse súmitur, non vitulórum sánguine, congregávit nos Dóminus.

℣. Panem cœli dedit eis.
℟. Panem Angelórum manducávit homo.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. i. Immolábit hœdum multitúdo filiórum Israël ad vésperam Paschæ: * Et edent carnes, et ázymos panes. ℣. Pascha nostrum immolátus est Christus: ítaque epulémur in ázymis sinceritátis et veritátis. Et.

℟. ii. Comedétis carnes, et saturabímini pánibus: * Iste est panis, quem dedit vobis Dóminus ad vescéndum. ℣. Non Móyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. Iste est.

℟. iii. Respéxit Elías ad caput suum subcinerícium panem: qui surgens comédit et bibit: * Et ambulávit in fortitúdine cibi illíus usque ad montem Dei. ℣. Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Et. Glória Patri. Et.

In Quadragesima vero dicuntur sequentes Lectiones.

De Epístola prima B. Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio i. Cap. 11. d.

Conveniéntibus vobis in unum, jam non est Domínicam cœnam manducáre. Unusquísque enim suam cœnam præsúmit ad manducándum. Et álius quidem ésurit: álius autem ébrius est. Numquid domos non habétis ad manducándum et bibéndum? aut Ecclésiam Dei contémnitis, et confúnditis eos, qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? In hoc non laudo.

℟. Immolábit. [269]

Lectio ii.

Ego enim accépi a Dómino quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus, in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens fregit, et dixit: Accípite, et manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem. Simíliter et cálicem, postquam cœnávit, dicens: Hic calix novum testaméntum est in meo sánguine. Hoc fácite, quotiescúmque bibétis, in meam commemoratiónem. Quotiescúmque enim manducábitis panem hunc, et cálicem bibétis, mortem Dómini annuntiábitis, donec véniat.

℟. Comedétis. [269]

Lectio iii.

Itaque quicúmque manducáverit panem hunc, vel bíberit cálicem Dómini indígne: reus erit córporis et sánguinis Dómini. Probet autem seípsum homo: et sic de pane illo edat, et de cálice bibat. Qui enim mandúcat et bibit indígne, judícium sibi mandúcat et bibit: non dijúdicans corpus Dómini. Ideo inter vos multi infírmi et imbecílles, et dórmiunt multi. Quod si nosmetípsos dijudicarémus, non útique judicarémur. Dum judicámur autem, a Dómino corrípimur, ut non cum hoc mundo damnémur.

℟. Respéxit. [269]

In II. Nocturno.

Ant. Memor sit Dóminus.

Psalmus 19.

Exaúdiat te Dóminus in die tribulatiónis: * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto: * et de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrifícii tui: * et holocaústum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secúndum cor tuum: * et omne consílium tuum confírmet.

Lætábimur in salutári tuo: * et in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas: * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dñs Christum suum.

Exaúdiet illum de cœlo sancto suo: * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, et hi in equis: * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, et cecidérunt: * nos autem surréximus et erécti sumus.

Dómine salvum fac regem: * et exaúdi nos in die, qua invocavérimus te.

Ant. Memor sit Dóminus sacrifícii nostri, et holocaústum nostrum pingue fiat.

Ant. Parátur.

Psalmus 22.

Dóminus regit me, et nihil mihi déerit: * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convértit.

Dedúxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam, et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala: * quóniam tu mecum es.

Virga tua, et báculus tuus: * ipsa me consoláta sunt.

Parásti in conspéctu meo mensam, * advérsus eos, qui tríbulant me.

Impinguásti in óleo caput meum: * et calix meus inébrians quam præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ:

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Ant. Parátur nobis mensa Dómini advérsus omnes, qui tríbulant nos.

Ant. In voce exsultatiónis.

Psalmus 41.

Quemádmodum desíderat cervus ad fontes aquárum: * ita desíderat ánima mea ad te Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem vivum: * quando véniam, et apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrimæ meæ panes die ac nocte: * dum dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam: * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei.

In voce exsultatiónis, et confessiónis: * sonus epulántis.

Quare tristis es ánima mea? * et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ad meípsum ánima mea conturbáta est: * proptérea memor ero tui de terra Jordánis, et Hermóniim a monte módico.

Abýssus abýssum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excélsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam: * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo: Suscéptor meus es.

Quare oblítus es mei? * et quare contristátus incédo, dum afflígit me inimícus?

Dum confringúntur ossa mea, * exprobravérunt mihi, qui tríbulant me inimíci mei.

Dum dicunt mihi per síngulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare tristis es ánima mea, et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ant. In voce exsultatiónis résonent epulántes in mensa Dómini.

℣. Cibávit illos ex ádipe fruménti. ℟. Et de petra, melle saturávit eos.

Mense Decembri.

Sermo sancti Cyrílli Epíscopi Jerosolymitáni.

Catechesi mystagog. 4.

Lectio iv.

Ipsa beáti Pauli doctrína abúnde suffícere vidétur, ut certam vobis de divínis mystériis fidem fáciat, quibus digni rédditi, concorpórei, ut ita dicam, et consanguínei Christi facti estis. Ipse enim modo clamábat, quod in nocte qua tradebátur Dóminus noster Jesus Christus, accípiens panem, et grátias agens fregit, et dedit discípulis suis, dicens: Accípite, et manducáte: hoc est corpus meum. Et accípiens cálicem, et grátias agens, dixit: Accípite, et bíbite: hic est sanguis meus. Cum ígitur ipse de pane pronuntiáverit ac díxerit: Hoc est corpus meum: quis audébit deínceps ambígere? Et cum idem ipse tam as-

severánter díxerit: Hic est sanguis meus: quis umquam dubitáverit, ut dicat non esse ejus sánguinem?
℟. Cœnántibus illis accépit Jesus panem, et benedíxit, ac fregit, dedítque discípulis suis, et ait: * Accípite, et comédite: hoc est corpus meum. ℣. Dixérunt viri tabernáculi mei: Quis det de cárnibus ejus, ut saturémur? Accípite.

Lectio v.

Aquam olim in vinum convértit in Cana Galilææ, quod habet quamdam cum sánguine propinquitátem: et eum parum dignum existimábimus, cui credámus quod vinum in sánguinem transmutárit? Ad eas núptias, quibus córpora copulántur, vocátus, præter opiniónem ómnium hoc fecit miráculum: et non multo magis sic eum corpus et sánguinem suum fruénda nobis donásse persuásum fírmiter habébimus, ut ea cum omni certitúdine tamquam corpus ipsíus et sánguinem sumámus? Nam in spécie panis dat nobis corpus, et in spécie vini dat nobis sánguinem: ut, cum súmpseris, gustes corpus et sánguinem Christi, factus ejúsdem córporis et sánguinis párticeps. Sic enim effícimur Christíferi, hoc est Christum in corpóribus nostris feréntes, cum corpus ejus et sánguinem in membra nostra recípimus: sic secúndum beátum Petrum, divínæ natúræ consórtes réddimur.
℟. Accépit Jesus cálicem, postquam cœnávit, dicens: Hic calix novum testaméntum est in meo sánguine: * Hoc fácite in meam comemoratiónem. ℣. Memória memor ero, et tabéscet in me ánima mea. Hoc fácite.

Lectio vi.

Olim cum Judǽis Christus dísserens, Nisi manducavéritis, inquit, carnem meam, et bibéritis meum sánguinem, non habébitis vitam in vobis. Cum autem illi, quæ dicta fúerant, non spirituáliter accepíssent, offénsi abiérunt retro: putábant enim quod eos ad manducándas carnes hortarétur. Erant et in véteri testaménto panes propositiónis; verum illi cum fúerint véteris testaménti, finem jam accepérunt. In novo vero testaménto panis est cœléstis, et calix salutáris, qui et ánimam et corpus sanctíficant. Quamóbrem non sic hæc atténdas velim, tamquam sint nudus et simplex

panis, nudum et simplex vinum: corpus enim sunt et sanguis Christi. Nam étiam si sensus illud tibi renúntiat, fides tamen te confírmet. Ne júdices rem ex gustu: sed te citra ullam dubitatiónem fides certum reddat, quod sis dignus factus, qui córporis et sánguinis Christi párticeps fíeres.

℟. Ego sum panis vitæ: patres vestri manducavérunt manna in desérto, et mórtui sunt: * Hic est panis de cœlo descéndens, ut si quis ex ipso mandúcet, non moriátur. ℣. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descéndi: si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Hic. Glória Patri. Hic.

Mensibus Januario et Februario.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 61. ad pop. Ant.

Lectio iv.

Necessárium est, dilectíssimi, mysteriórum díscere miráculum, quodnam sit, et quare sit datum, et quæ ejus rei utílitas. Unum corpus effícimur: membra, inquit, ex carne ejus, et ex óssibus ejus: sequámur autem initiáti, quæ dicúntur. Ut ítaque non tantum per caritátem hoc fiámus, verum étiam ipsa re, in illam misceámur carnem: hoc namque per escam effícitur, quam largítus est nobis, volens osténdere desidérium quod erga nos habet. Proptérea semetípsum nobis immíscuit, et corpus suum in nos contemperávit, ut unum quid simus tamquam corpus cápiti coaptátum: ardénter enim amántium hoc est.

℟. Cœnántibus. [273]

Lectio v.

Tamquam leónes ígitur ignem spirántes ab illa mensa recedámus, facti diábolo terríbiles, et caput nostrum mente revolvéntes, et caritátem quam erga nos osténdit. Nam paréntes quidem áliis sæpe fílios tradunt aléndos: ego autem, inquit, non ita, sed cárnibus meis alo, et meípsum vobis appóno, vos omnes generósos esse volens, et spem bonam de futúris vobis præbens: quippe qui vobis hic meípsum trádidi, multo magis id in futúro fáciam. Vólui frater vester fíeri, carni propter vos et sánguini communicávi: vobis vicíssim ipsam carnem et sánguinem, per quæ cognátus vester factus sum, trado.

℟. Accépit Jesus. [273]

Lectio vi.

Attendámus ítaque nobis ipsis, dilectíssimi, tálibus fruéntes bonis: et cum áliquid turpe dícere voluérimus, vel nos ab ira córripi vidérimus, vel álio quópiam hujúsmodi vítio, considerémus quibus facti sumus digni: talísque cogitátio nobis irrationabílium mótuum sit corréctio. Quotquot ígitur hujus partícipes córporis effícimur, quotquot sánguinem degustámus; cogitémus, quod illum sursum sedéntem, qui ab Angelis adorátur incorruptíbili vicínus virtúti, hunc degustámus. Hei mihi, quot ad salútem nobis viæ! Nos corpus suum effécit: nobis suum communicávit corpus: et horum nos nihil a malis avértit.

℟. Ego sum panis. [274]

Mense Martio.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 60. ad pop. Ant.

Lectio iv.

Quóniam Verbum dicit: Hoc est corpus meum: et assentiámur, et credámus, et intellectuálibus ipsum óculis intueámur. Nihil enim sensíbile nobis Christus trádidit: sed sensibílibus quidem rebus, at ómnia intelligibília. Itidem et in baptísmate: per rem nempe sensíbilem aquam, donum confértur: intelligíbile vero quod perfícitur, generátio et renovátio. Si enim incorpóreus esses, nuda et incorpórea tibi dedísset ipse dona: sed quóniam ánima córpori consérta est, in sensibílibus intelligibília tibi præbet. Quot nunc dicunt: Vellem ipsíus formam aspícere, figúram, vestiménta, calceaménta? Ecce eum vides, ipsum tangis, ipsum mandúcas. Et tu quidem vestiménta cupis vidére: ipse vero tibi concédit non tantum vidére, verum et manducáre, et tángere, et intra te súmere.

℟. Cœnántibus illis. [273]

Lectio v.

Igitur accédat nemo cum naúsea, nemo resolútus, omnes accénsi, omnes fervéntes et excitáti. Nam si Judǽi stantes, et calceaménta in pédibus habéntes, et báculos mánibus gestántes, agnum cum festinatióne comedébant: te multo magis opórtet esse solértem. Nam illi quidem in Palæstínam erant profectúri, et proptérea viatórum figúram habébant: tu vero debes in cœlum migráre. Qua-

própter in ómnibus opórtet te vigiláre: nec enim parva pœna propónitur indígne suméntibus. Cógita quantum advérsus proditórem indignáris, et contra eos qui illum crucifixérunt: ítaque consídera, ne tu quoque sis reus córporis et sánguinis Christi. Illi sanctíssimum corpus occidérunt, tu vero pollúta súscipis ánima, post tot benefícia. Neque enim illi satis fuit, hóminem fíeri, cólaphis cædi, et crucifígi: verum et semetípsum nobis commíscet; et non fide tantum, verum et ipsa re nos suum éfficit corpus.

℟. Accépit Jesus. [273]

Lectio vi.

Quo non opórtet ígitur esse puriórem, tali fruéntem sacrifício? quo solári rádio non splendidiórem manum, carnem hanc dividéntem? os quod igni spiritáli replétur, linguam quæ treméndo nimis sánguine rubéscit? Cógita quali sis insignítus honóre, quali mensa fruáris. Quod Angeli vidéntes horréscunt, neque líbere audent intuéri propter emicántem inde splendórem; hoc nos páscimur, huic nos unímur, et facti sumus unum Christi corpus, et una caro. Quis loquétur poténtias Dómini, audítas fáciet omnes laudes ejus? Quis pastor oves próprio pascit cruóre? Et quid dico, pastor? Matres multæ sunt, quæ post partus dolóres, fílios áliis tradunt nutrícibus. Hoc autem ipse non est passus: sed ipse nos próprio sánguine pascit, et per ómnia nos sibi coagméntat.

℟. Ego sum panis. [274]

In III. Nocturno.

Ant. Introíbo.

Psalmus 42.

Júdica me Deus, et discérne causam meam de gente non sancta, * ab hómine iníquo, et dolóso érue me.

Quia tu es Deus fortitúdo mea: * quare me repulísti? et quare tristis incédo, dum afflígit me inimícus?

Emítte lucem tuam et veritátem tuam: * ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei: * ad Deum, qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara Deus Deus meus: * quare tristis es ánima mea? et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * sa-

lutáre vultus mei, et Deus meus.

Ant. Introíbo ad altáre Dei: sumam Christum, qui rénovat juventútem meam.

Ant. Cibávit nos Dñs.

Psalmus 80.

Exsultáte Deo adjutóri nostro: * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, et date týmpanum: * psaltérium jucúndum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tuba, * in insígni die solemnitátis vestræ.

Quia præcéptum in Israël est: * et judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cum exíret de terra Ægýpti: * linguam, quam non nóverat, audívit.

Divértit ab onéribus dorsum ejus: * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocásti me, et liberávi te: * exaudívi te in abscóndito tempestátis: probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi pópulus meus, et contestábor te: * Israël si audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorábis deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de terra Ægýpti: * diláta os tuum, et implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam: * et Israël non inténdit mihi.

Et dimísi eos secúndum desidéria cordis eórum, * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audísset me: * Israël si in viis meis ambulásset:

Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliássem: * et super tribulántes eos misíssem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei: * et erit tempus eórum in sǽcula.

Et cibávit eos ex ádipe fruménti: * et de petra, melle saturávit eos.

Ant. Cibávit nos Dóminus ex ádipe fruménti: et de petra, melle saturávit nos.

Ant. Ex altári tuo.

Psalmus 83.

Quam dilécta tabernácula tua Dómine virtútum: * concupíscit, et déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum, et caro mea * exsultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua Dómine virtútum: * Rex meus, et Deus meus.

Beáti, qui hábitant in domo tua Dñe: * in sæcula sæculórum laudábunt te.

Beátus vir, cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrimárum in loco, quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum exaúdi oratiónem meam: * aúribus pércipe Deus Jacob.

Protéctor noster áspice Deus: * et réspice in fáciem Christi tui:

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei: * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam, et veritátem díligit Deus: * grátiam, et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos, qui ámbulant in iñocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo, qui sperat in te.

Ant. Ex altári tuo Dómine, Christum súmimus: in quem cor et caro nostra exsúltant.

℣. Edúcas panem de terra. ℟. Et vinum lætíficet cor hóminis.

Mense Decembri.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 6. f.

In illo témpore: Dixit Jesus turbis Judæórum: Caro mea, vere est cibus: et sanguis meus, vere est potus. Et réliqua.

Homilía sancti Cyrílli Epíscopi Alexandríni.

Lib. 4. in Joannem, cap. 17.

Qui mandúcat, inquit, carnem meam, et bibit sánguinem meum, in me manet, et ego in illo. Sícuti enim si quis liquefáctæ ceræ áliam ceram infúderit, álteram cum áltera per totum commísceat necésse est: sic qui carnem et sánguinem Dómini récipit, cum ipso ita conjúngitur, ut Christus in ipso, et ipse in Christo inveniátur. Símili quodam modo apud Matthæum compéries. Símile est, inquit, regnum cœlórum ferménto, quod accéptum abscóndit múlier in farínæ satis tribus. Sicut parum, ut Paulus ait, ferménti totam massam ferméntat, sic párvula bene-

díctio totum hóminem in seípsam áttrahit, et sua grátia replet; et hoc modo in nobis Christus manet, et nos in Christo.

℟. Qui mandúcat meam carnem, et bibit meum sánguinem, * In me manet, et ego in eo. ℣. Non est ália nátio tam grandis, quæ hábeat deos appropinquántes sibi, sicut Deus noster adest nobis. In.

Lectio viii.

Nos vero, si vitam ætérnam cónsequi vólumus, si largitórem im̃ortalitátis habére in nobis desiderámus, ad recipiéndam benedictiónem libénter concurrámus: caveamúsque ne loco láquei damnósam religiónem diábolus nobis prætendat. Recte (inquit) dicis: scriptum tamen esse non ignorámus, judícium sibi comédere atque bíbere illum, qui de pane cómedit et de cálice bibit indígne. Ego ígitur probo meípsum, et indígnum invénio. Quando ígitur, quicúmque tu es qui ista dicis, dignus eris? quando Christo teípsum ófferes? Nam si peccándo indígnus es, et peccáre non désinis, (quis enim delícta intélligit? secúndum Psalmístam) expers omníno eris vivíficæ hujus sanctificatiónis.

℟. Misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem: * Et qui mandúcat me, vivet propter me. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus. Et qui. Glória Patri. Et qui.

Lectio ix.

Quare pias quæso cogitatiónes suscípias, studióse sanctéque vivas, et benedictiónem partícipes: quæ (mihi crede) non mortem solum, verum étiam morbos omnes depéllit. Sedat enim, cum in nobis máneat Christus, sæviéntem membrórum nostrórum legem: pietátem corróborat, perturbatiónes ánimi exstínguit, ægrótos curat, collísos redíntegrat: et sicut pastor bonus, qui ánimam suam pro óvibus pósuit, ab omni nos érigit casu.

Te Deum laudámus. 18.

Mensibus Januario et Februario.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 6. f.

In illo témpore: Dixit Jesus turbis Judæórum: Caro mea, vere est cibus: et sanguis meus, vere est potus. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 27. in Joannem.

Verba Dómini ex Evangélio, quæ sermónem prístinum consequúntur, audívimus. Hinc sermo debétur aúribus et méntibus vestris, et hodiérna die non importúnus est. Est enim de córpore Dómini, quod dicébat se dare ad manducándum propter ætérnam vitam. Expósuit autem modum attributiónis hujus, et doni sui, quómodo daret carnem suam manducáre, dicens: Qui mandúcat carnem meam, et bibit sánguinem meum, in me manet, et ego in illo. Signum quia manducávit et bibit, hoc est: si manet, et manétur: si hábitat, et inhabitátur: si hæret, ut non deserátur.

℟. Qui mandúcat. [279]

Lectio viii.

Hoc ergo nos dócuit et admónuit mýsticis verbis, ut simus in ejus córpore sub ipso cápite in membris ejus, edéntes carnem ejus, non relinquéntes unitátem ejus. Sed qui áderant, plures non intelligéndo scandalizáti sunt: non enim cogitábant, hæc audiéndo, nisi carnem, quod ipsi erant. Apóstolus autem dicit et verum dicit: Sápere secúndum carnem, mors est. Carnem suam dat nobis Dóminus manducáre: et sápere secúndum carnem mors est. Cum de carne sua dicat, quia ibi est vita ætérna: ergo nec carnem debémus sápere secúndum carnem, sicut in his verbis: Multi ítaque audiéntes, non ex inimícis, sed ex discípulis ejus, dixérunt: Durus est hic sermo, et quis potest eum audíre?

℟. Misit me vivens. [279]

Lectio ix.

Si discípuli durum habuérunt istum sermónem, quid inimíci? Et tamen sic oportébat ut dicerétur, quod non ab ómnibus intelligerétur. Secrétum Dei inténtos debet fácere, non advérsos: isti autem cito defecérunt, tália loquénte Dómino Jesu Christo. Non credidérunt áliquid magnum dicéntem, et verbis illis áliquam grátiam cooperiéntem: sed prout voluérunt, ita intellexérunt, et more hóminum: quia póterat Jesus, aut hoc disponébat Jesus, carnem, qua indútum erat Verbum, véluti concísam, distribúere credéntibus in se. Durus est, ínquiunt, hic sermo: quis potest eum audíre? Te Deum. 18.

Mense Martio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 6. f.

In illo témpore: Dixit Jesus turbis Judæórum: Caro mea, vere est cibus: et sanguis meus, vere est potus. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 27. in Joann. ante med.

Díximus, fratres, hoc Dóminum commendásse in manducatióne carnis suæ, et potatióne sánguinis sui, ut in illo maneámus, et ipse in nobis. Manémus autem in illo, cum sumus membra ejus: manet autem ipse in nobis, cum sumus templum ejus. Ut autem simus membra ejus, únitas nos compáginat: ut compáginet únitas, quæ facit, nisi cáritas? Et cáritas Dei unde? Apóstolum intérroga. Cáritas, inquit, Dei diffúsa est in córdibus nostris per Spíritum sanctum, qui datus est nobis.

℟. Qui mandúcat. [279]

Lectio viii.

Ergo spíritus est qui vivíficat: spíritus enim facit viva membra: nec viva membra spíritus facit, nisi quæ in córpore, quod végetat ipse spíritus, invénerit. Nam spíritus, qui est in te, o homo, quo constas ut homo sis, numquid vivíficat membrum quod separátum invénerit a carne tua? Spíritum tuum dico ánimam tuam. Anima tua non vivíficat, nisi membra quæ sunt in carne tua: unum si tollas, jam non vivificátur ex ánima tua, quia unitáti córporis tui non copulátur.

℟. Misit me vivens. [279]

Lectio ix.

Hæc dicúntur, ut amémus unitátem, et timeámus separatiónem. Nihil enim sic debet formidáre Christiánus, quam separári a córpore Christi. Si enim separátur a córpore Christi, non est membrum ejus: si non est membrum ejus, non vegetátur Spíritu ejus. Quisquis autem, inquit Apóstolus, Spíritum Christi non habet: hic non est ejus. Spíritus ergo est, qui vivíficat, caro autem non prodest quidquam. Verba, quæ ego locútus sum vobis, spíritus et vita sunt. Quid est, Spíritus et vita sunt? Spirituáliter intelligénda sunt. Intellexísti spirituáliter? Spíritus et vita sunt. Intellexísti carnáliter? Etiam sic

illa spíritus et vita sunt, sed tibi non sunt.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Sapiéntia * ædificávit sibi domum, míscuit vinum, et pósuit mensam. Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Angelórum esca * nutrivísti pópulum tuum, et panem de cœlo præstitísti eis.

3. Pinguis est panis * Christi, et præbébit delícias régibus.

4. Sacerdótes sancti * incénsum et panes ófferunt Deo.

5. Vincénti dabo * manna abscónditum, et nomen novum.

Capitulum. 1. Cor. 11. e.

Fratres: Ego enim accépi a Dómino, quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens fregit, et dixit: Accípite, et manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem.

Hymnus.

Verbum supérnum pródiens,
Nec Patris linquens déxteram,
Ad opus suum éxiens,
Venit ad vitæ vésperam.

In mortem a discípulo
Suis tradéndus æmulis,
Prius in vitæ férculo
Se trádidit discípulis.

Quibus sub bina spécie
Carnem dedit et sánguinem;
Ut dúplicis substántiæ
Totum cibáret hóminem.

Se nascens dedit sócium,
Convéscens in edúlium,
Se móriens in prétium,
Se regnans dat in præmium.

O salutáris hóstia,
Quæ cœli pandis óstium,
Bella premunt hostília,
Da robur, fer auxílium.

Uni trinóque Dómino,
Sit sempitérna glória:
Qui vitam sine término
Nobis donet in pátria.
Amen.

℣. Pósuit fines tuos pacem. ℟. Et ádipe fruménti sátiat te.

Ad Bened. Ant. Ego sum * panis vivus, qui de cœlo descéndi: si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum.

Oratio.

Deus, qui nobis sub Sacraménto mirábili passiónis tuæ memóriam reliquísti: tríbue, quæsumus, ita nos córporis et sánguinis tui sacra mystéria vene-

rári; ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus: Qui vivis.

Ad Primam.

In ℟. br. ℣. Qui natus es de María Vírgine.

Ad Tertiam.

Capit. Fratres: Ego. [282]

℟. br. Panem cœli * Dedit eis. Panem. ℣. Panem Angelórum manducávit homo. Dedit. Glória. Panem.

℣. Cibávit illos ex ádipe fruménti. ℟. Et de petra, melle saturávit eos.

Ad Sextam.

Capitulum. 1. Cor. 11. f.

Quotiescúmque enim manducábitis panem hunc, et cálicem bibétis: mortem Dómini annuntiábitis donec véniat.

℟. br. Cibávit illos * Ex ádipe fruménti. Cibávit. ℣. Et de petra, melle saturávit eos. Ex. Glória. Cibávit.

℣. Edúcas panem de terra. ℟. Et vinum lætíficet cor hóminis.

Ad Nonam.

Capitulum. 1. Cor. 11. f.

Quicúmque manducáverit panem hunc, vel bíberit cálicem Dómini indígne: reus erit Córporis et Sánguinis Dómini.

℟. br. Edúcas panem * De terra. Edúcas. ℣. Et vinum lætíficet cor hóminis. De. Glória. Edúcas.

℣. Pósuit fines tuos pacem. ℟. Et ádipe fruménti sátiat te.

In II. Vesperis.

Omnia ut in primis Vesperis.

℣. Panem de cœlo præstitísti eis. ℟. Omne delectaméntum in se habéntem.

Ad Magnif. Ant. O sacrum convívium, * in quo Christus súmitur; recólitur memória passiónis ejus: mens implétur grátia: et futúræ glóriæ nobis pignus datur.

Pro Feria VI.

Officium votivum

de Passione D. N. J. C.

Semiduplex.

In I. Vesperis.

Ant. 1. Cálicem salutáris * accípiam, et nomen Dómini invocábo.

Ps. 115. Crédidi. 145.

2. Cum his * qui odérunt pacem, eram pacíficus: dum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ps. 119. Ad Dóminum cum tribulárer. 145.

3. Ab homínibus * iníquis líbera me Dómine.

Ps. 139. Eripe me Dómine. 158.

4. Custódi me * a láqueo, quem statuérunt mihi, et a scándalis operántium iniquitátem.

Ps. 140. Dñe clamávi. 159.
5. Considerábam * ad déxteram, et vidébam, et non erat qui cognósceret me.
Ps. 141. Voce mea. 159.

Capitulum. Philipp. 2.

Fratres: Hoc enim sentíte in vobis, quod et in Christo Jesu: qui cum in forma Dei esset, non rapínam arbitrátus est esse se æquálem Deo: sed semetípsum exinanívit, formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo. Humiliávit semetípsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis.

Hymnus.

Mœréntes óculi, spárgite lácrimas,
Et luctu résonent íntima córdium:
Illátas réfero Número ab ímpiis
Pœnas, et fera vúlnera.

Accíncta, heu! gládiis turba satéllitum
Arréptum Dóminum fústibus ímpetit,
Nunc cædit cólaphis, nunc quatit hórridis
Divínum caput íctibus.

Haud finis scéleri: tráditur ímprobo
Christus carnífici: nec mora bárbarus
In regem súperum non timet ímpio
Ausu vértere déxteram.

Audíte, o pópuli, Numen amábile,
Manánte ex húmeris úndique sánguine,
Lictóris rábidi sústinet ímpetum,
Et vocem premit ínnocens.

Quis non illácrimet? Jam nova cóndidit
Torménta indómitæ gentis iníquitas:
Infígit cérebro, proh dolor! éfferis
Sertum vépribus ásperum.

Heu crimen! tráhitur fúnibus ímprobis
Funésti Dóminus supplícii ad locum;
Illic oppétiit fúnere, spíritum
Patri restítuens suo.

Passo pro míseris tam fera vúlnera
In terris résonet débita glória;
Sacrúmque assídue nomen in æthera
Humánum genus éfferat. Amen.

℣. Oblátus est quia ipse vóluit. ℟. Et livóre ejus sanáti sumus.

Ad Magnif. Ant. O vos omnes * qui transítis per

viam, atténdite, et vidéte si est dolor sicut dolor meus.

Oratio ad Laud. [298]

Ad Complet. et per Horas diei, in fine Hymnorum dic.:

Sit laus Patri, ac Paráclito,
Natóque Patris único,
Nostræ dedit qui pródigus
Prétium salútis sánguinem.
Amen.

Ad Matutinum.

Invit. Christum Regem crucifíxum, * Vénite adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Aspice, infámi Deus ipse ligno
Pendet, effúso mádidus cruóre:
Aspice, immíti manus alma clavo
Fínditur alte.

Hunc, velut pravi scéleris minístrum,
Inter indígnos médium latrónes
Cerne: crudélis fuit ista gentis
Dira volúntas.

Pallet heu! vultus; caput ecce lassum
Fléctitur: clausis óculis Redémptor
Spíritum sacro méritis onústum
Fundit ab ore.

O cor, æs durum súperas, geméndo
Ni scelus tergas; tua culpa Christum
Stípiti affíxit, tua culpa morti
Súbdidit atræ.

Sit Deo ætérnum decus omne in ævum,
Qui pius nostri géneris Redémptor,
Críminis labem míseris nocéntem
Sánguine tersit. Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Astitérunt reges terræ.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * advérsus Dñm, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre: * et exsultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dñs, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Ant. Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Ant. Multiplicáti sunt.

Psalmus 3.

Dómine quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum: * et exsurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exsúrge Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Multiplicáti sunt qui tríbulant me: multi insúrgunt advérsum me.

Ant. Divisérunt.

Psalmus 21.

Deus Deus meus réspice in me: quare me dereliquísti? * longe a salúte mea verba delictórum meórum.

Deus meus clamábo per diem, et non exaúdies: * et nocte, et non ad insipiéntiam mihi.

Tu autem in sancto hábitas, * laus Israël.

In te speravérunt patres nostri: * speravérunt, et liberásti eos.

Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt: * in te speravérunt, et non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis, et non homo: * oppróbri-

um hóminum, et abjéctio plebis.
Omnes vidéntes me, derisérunt me: * locúti sunt lábiis, et movérunt caput.
Sperávit in Dómino, erípiat eum: * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.
Quóniam tu es, qui extraxísti me de ventre: * spes mea ab ubéribus matris meæ. In te projéctus sum ex útero:
De ventre matris meæ Deus meus es tu, * ne discésseris a me:
Quóniam tribulátio próxima est: * quóniam non est qui ádjuvet.
Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obsedérunt me.
Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens et rúgiens.
Sicut aqua effúsus sum: * et dispérsa sunt ómnia ossa mea.
Factum est cor meum tamquam cera liquéscens * in médio ventris mei.
Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit faúcibus meis: * et in púlverem mortis deduxísti me.
Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsédit me.
Fodérunt manus meas et pedes meos: * dinumeravérunt ómnia ossa mea.
Ipsi vero consideravérunt et inspexérunt me: * divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem.
Tu autem Dómine ne elongáveris auxílium tuum a me: * ad defensiónem meam cónspice.
Erue a frámea Deus ánimam meam: * et de manu canis únicam meam:
Salva me ex ore leónis: * et a córnibus unicórnium humilitátem meam.
Narrábo nomen tuum frátribus meis: * in médio ecclésiæ laudábo te.
Qui timétis Dóminum, laudáte eum: * univérsum semen Jacob glorificáte eum.
Tímeat eum omne semen Israël: * quóniam non sprevit, neque despéxit deprecatiónem paúperis:
Nec avértit fáciem suam a me: * et cum clamárem ad eum, exaudívit me.
Apud te laus mea in ecclésia magna: * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.
Edent paúperes, et saturabúntur: et laudábunt Dóminum qui requírunt eum: * vivent corda eórum in sæculum sæculi.
Reminiscéntur et conver-

téntur ad Dóminum * univérsi fines terræ:

Et adorábunt in conspéctu ejus * univérsæ famíliæ Géntium.

Quóniam Dómini est regnum: * et ipse dominábitur Géntium.

Manducavérunt et adoravérunt omnes pingues terræ: * in conspéctu ejus cadent omnes qui descéndunt in terram.

Et ánima mea illi vivet: * et semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra: * et annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Ant. Divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem.

℣. Oblátus est, quia ipse vóluit. ℟. Et livóre ejus sanáti sumus.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. i. Vínea mea elécta, ego te plantávi, dicit Dóminus: et tu facta es mihi nimis amára: * Quia parásti crucem Salvatóri tuo. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Quia.

℟. ii. Ego edúxi te de Ægýpto, deomérso Pharaóne in Mare rubrum, et ante te præívi in colúmna nubis: * Et tu me tradidísti princípibus sacerdótum, et me duxísti ad prætórium Piláti. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et.

℟. iii. Ego propter te flagellávi Ægýptum cum primogénitis suis: * Et tu me flagellátum tradidísti, * Qui tamquam agnus coram tondénte se obmútui, et non apérui os meum. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et tu. Glória Patri. Qui.

In Quadragesima vero dicuntur sequentes Lectiones.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio i. Cap. 5.

Comméndat caritátem suam Deus in nobis: quóniam cum adhuc peccatóres essémus, secúndum tempus, Christus pro nobis mórtuus est: multo ígitur magis nunc justificáti in sánguine ipsíus, salvi érimus ab ira per ipsum. Si enim cum inimíci essémus, reconciliáti sumus Deo per mortem Fílii ejus: multo magis reconciliáti, salvi érimus in vita ipsíus. Non solum autem: sed et glo-

riámur in Deo per Dóminum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliatiónem accépimus. Si enim unius delícto mors regnávit per unum: multo magis abundántiam grátiæ, et donatiónis, et justítiæ accipiéntes, in vita regnábunt per unum Jesum Christum.

℟. Vínea mea. [288]

Lectio ii.

Igitur, sicut per unius delíctum in omnes hómines in condemnatiónem: sic et per unius justítiam in omnes hómines in justificatiónem vitæ. Sicut enim per inobediéntiam unius hóminis, peccatóres constitúti sunt multi: ita et per unius obeditiónem, justi constituéntur multi. Lex autem subintrávit ut abundáret delíctum. Ubi autem abundávit delíctum, superabundávit grátia. Ut sicut regnávit peccátum in mortem: ita et grátia regnet per justítiam in vitam ætérnam, per Jesum Christum Dóminum nostrum.

℟. Ego edúxi. [288]

Lectio iii. Cap. 6.

Quid ergo dicémus? permanébimus in peccáto ut grátia abúndet? Absit. Qui enim mórtui sumus peccáto, quómodo adhuc vivémus in illo? An ignorátis quia quicúmque baptizáti sumus in Christo Jesu, in morte ipsíus baptizáti sumus? Consepúlti enim sumus cum illo per baptísmum in mortem: ut quómodo Christus surréxit a mórtuis per glóriam Patris, ita et nos in novitáte vitæ ambulémus. Si enim complantáti facti sumus similitúdini mortis ejus: simul et resurrectiónis érimus. Hoc sciéntes, quia vetus homo noster simul crucifíxus est, ut destruátur corpus peccáti, et ultra non serviámus peccáto. Qui enim mórtuus est, justificátus est a peccáto. Si autem mórtui sumus cum Christo: crédimus quia simul étiam vivémus cum Christo.

℟. Ego propter. [288]

In II. Nocturno.

Ant. Inimíci mei.

Psalmus 40.

Beátus qui intélligit super egénum, et paúperem: * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra: * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: * univérsum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine miserére mei: * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, et períbit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur, * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foras, * et loquebátur in idípsum.

Advérsum me susurrábant omnes inimíci mei: * advérsum me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt advérsum me: * Numquid qui dormit non adjíciet ut resúrgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi: * qui edébat panes meos, magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem Dómine miserére mei, et resúscita me: * et retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluísti me: * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepísti: * et confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum.

Benedíctus Dóminus Deus Israël a sæculo, et usque in sæculum: * fiat, fiat.

Ant. Inimíci mei dixérunt mala mihi: Quando moriétur, et períbit nomen ejus?

Ant. Aliéni insurrexérunt.

Psalmus 53.

Deus in nómine tuo salvum me fac: * et in virtúte tua júdica me.

Deus exaúdi oratiónem meam: * aúribus pércipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, et fortes quæsiérunt ánimam meam: * et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me: * et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Avérte mala inimícis meis: * et in veritáte tua dispérde illos.

Voluntárie sacrificábo tibi, * et confitébor nómini tuo Dómine: quóniam bonum est:

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me: * et super inimícos meos despéxit óculus meus.

Ant. Aliéni insurrexérunt in me, et fortes quæsiérunt ánimam meam.

Ant. Conculcavérunt me.

Psalmus 55.

Miserére mei Deus, quóniam conculcávit me homo:* tota die impúgnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei tota die: * quóniam multi bellántes advérsum me.

Ab altitúdine diéi timébo: * ego vero in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Tota die verba mea exsecrabántur: * advérsum me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt et abscóndent:* ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confrínges.

Deus, vitam meam añuntiávi tibi: * posuísti lácrimas meas in conspéctu tuo,

Sicut et in promissióne tua: * tunc converténtur inimíci mei retrórsum:

In quacúmque die invocávero te: * ecce cognóvi quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo sermónem: * in Deo sperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt Deus vota tua, * quæ reddam, laudatiónes tibi.

Quóniam eripuísti ánimam meam de morte, et pedes meos de lapsu: * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

Ant. Conculcavérunt me inimíci mei tota die; advérsum me omnes cogitatiónes eórum in malum.

℣. Próprio Fílio suo non pepércit Deus. ℟. Sed pro nobis ómnibus trádidit illum.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

Feria 4. Hebdom. S. Serm. de Passione Dómini.

Lectio iv.

In passióne domínica, fratres, tria speciáliter cónvenit intuéri: opus, modum, causam. Nam in ópere quidem patiéntia, in modo humílitas, in causa cáritas commendátur. Patiéntia autem singuláris, quod vidélicet: cum supra dorsum ejus fabricárent peccatóres; cum sic extenderétur in ligno, ut dinumeraréntur ómnia ossa ejus; cum fortíssimum illud propugnáculum, quod custódit Israël, úndique forarétur; cum foderéntur manus ejus et pedes, sicut agnus ad

occisiónem ductus sit et tamquam ovis coram tondénte non apéruit os suum. Non advérsus Patrem múrmurans, a quo missus fúerat; non advérsus humánum genus, pro quo, quæ non rápuit, exsolvébat; non dénique vel contra pópulum ipsum peculiárem sibi, a quo pro tantis benefíciis tanta mala recipiébat.

℟. Ego propter te Chananæórum reges percússi, et dedi tibi sceptrum regále: * Et tu dedísti cápiti meo spíneam corónam, et percussísti arúndine caput meum. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et.

Lectio v.

Modum ipsum, si diligénter atténdas, non modo mitem, sed et húmilem corde cognósces. Nempe in humilitáte judícium ejus sublátum est, cum nec ad tantas blasphémias, nec ad falsíssima, quæ sibi objiciebántur crímina respondéret. Vídimus, inquit, eum et non erat ei aspéctus, nec speciósum forma præ fíliis hóminum, sed oppróbrium hóminum et tamquam leprósum, novíssimum virórum, plane virum dolórum a Deo percússum et humiliátum; ita ut nulla esset ei spécies, neque decor. O novíssimum et altíssimum! O húmilem et sublímem! O oppróbrium hóminum et glóriam Angelórum! Nemo illo sublímior, neque humílior. Dénique sputis íllitus est, oppróbriis saturátus est, morte turpíssima condemnátus est, cum scelerátis deputátus est. Nihílque merébitur vel ista humílitas, quæ hunc habet modum: imo quæ tam est ultra modum? Sicut est patiéntia singuláris, sic et humílitas admirábilis; útraque sine exémplo.

℟. Ego duxi te per desértum quadragínta annis, et manna cibávi te: * Et tu me cecidísti álapis et flagéllis. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et.

Lectio vi.

Utrámque tamen magnífice causa ipsa comméndat, nimírum cáritas est. Propter nímiam enim caritátem suam, qua diléxit nos Deus, ut servum redímeret, nec Pater Fílio, nec sibi Fílius ipse pepércit. Vere nímiam, quia et hæc mensúram excédit, modum súperat, plane superémi-

nens univérsis. Majórem, inquit, caritátem nemo habet, quam ut ánimam suam ponat quis pro amícis suis. Tu majórem habuísti Dómine, ponens eam étiam pro inimícis. Cum enim adhuc inimíci essémus, per mortem tuam et tibi reconciliáti sumus et Patri. Quænam ergo ália vidébitur esse, vel fuísse, vel fore huic símilis caritáti? Vix pro justo quis móritur. Tu pro injústis passus es, móriens propter delícta nostra, qui venísti justificáre gratis peccatóres, servos fácere fratres, captívos cohærédes, éxsules reges.

℟. Ego exaltávi te magna virtúte: * Et tu me suspendísti in patíbulo crucis, * In qua expándi manus meas ad pópulum non credéntem et contradicéntem. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et tu me. Glória Patri. In qua expándi.

In III. Nocturno.

Ant. Fílii hóminum.

Psalmus 56.

Miserére mei Deus, miserére mei: * quóniam in te confídit ánima mea.

Et in umbra alárum tuárum sperábo, * donec tránseat iníquitas.

Clamábo ad Deum altíssimum: * Deum qui benefécit mihi.

Misit de cœlo, et liberávit me: * dedit in oppróbrium conculcántes me.

Misit Deus misericórdiam suam, et veritátem suam, * et erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum: dormívi conturbátus.

Fílii hóminum dentes eórum arma et sagíttæ: * et lingua eórum gládius acútus.

Exaltáre super cœlos Deus: * et in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis: * et incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam: * et incidérunt in eam.

Parátum cor meum Deus, parátum cor meum: * cantábo, et psalmum dicam.

Exsúrge glória mea, exsúrge psaltérium et cíthara: * exsúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis Dómine: * et psalmum dicam tibi in Géntibus:

Quóniam magnificáta est usque ad cœlos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos Deus: * et super omnem terram glória tua.

Ant. Fílii hóminum dentes eórum arma et sagíttæ, et lingua eórum gládius acútus.

Ant. Intendérunt arcum.

Psalmus 63.

Exaúdi Deus oratiónem meam cum déprecor: * a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me a convéntu malignántium: * a multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas: * intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Súbito sagittábunt eum, et non timébunt: * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos: * dixérunt: Quis vidébit eos?

Scrutáti sunt iniquitátes: * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum: * et exaltábitur Deus.

Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum: * et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos: * et tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei, * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo, * et laudabúntur omnes recti corde.

Ant. Intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Ant. Factus sum.

Psalmus 87.

Dómine Deus salútis meæ: * in die clamávi, et nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam:

Quia repléta est malis ánima mea: * et vita mea inférno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámplius: * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri: * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus: * et omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longe fecísti notos meos a me: * posuérunt me abominatiónem sibi.
Tráditus sum, et non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.
Clamávi ad te Dómine tota die: * expándi ad te manus meas.
Numquid mórtuis fácies mirabília: * aut médici suscitábunt, et confitebúntur tibi?
Numquid narrábit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne?
Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua: * et justítia tua in terra obliviónis?
Et ego ad te Dómine clamávi: * et mane orátio mea prævéniet te.
Ut quid Dómine repéllis oratiónem meam: * avértis fáciem tuam a me?
Pauper sum ego, et in labóribus a juventúte mea: * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.
In me transiérunt iræ tuæ: * et terróres tui conturbavérunt me.
Circumdedérunt me sicut aqua tota die: * circumdedérunt me simul.
Elongásti a me amícum et próximum: * et notos meos a miséria.

Ant. Factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.
℣. Factus est obédiens usque ad mortem. ℟. Mortem autem crucis.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 19. f.

In illo témpore: Sciens Jesus, quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sítio. Et réliqua.

Homilía sancti Cyrílli Epíscopi Alexandríni.

Comment. in Joannem. Lib. 12. cap. 35.

Cum truculénter ómnia impietáte Judæórum essent perácta, nec quidquam ad summam crudelitátem deésset, tandem sanctíssima caro Christi naturále quid pátitur. Multis enim, ac váriis dolóribus exsiccáta, siti torquétur. Multum enim possunt dolóres ad commovéndam sitim; innátum enim calórem exagitántes, vel, quod in profunditáte húmidum est, consúmunt et ígneis ardóribus doléntis víscera urunt. Sicut ígitur céteras passiónes, sic hanc étiam sponte Christus perpéssus est. Bíbere ígitur petit: illi autem ádeo longe ab omni

humanitáte áberant, ut pro juvánte potu atque jucúndo nocéntem et acérbum attúlerint, et humanitátem, qua movéri videbántur, in impietátem convérterint. Nam cum peténti dabant, caritátis hábitum suscípere videbántur; sed non est possíbile mentíri Scriptúram, in qua ex persóna Christi dícitur: Et dedérunt in escam meam fel, et in siti mea potavérunt me acéto.

℟. Ego te potávi aqua salútis de petra: * Et tu me potásti felle et acéto. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et.

Lectio viii. Idem Cap. 36.

Cum ergo accepísset Jesus acétum, dixit: Consummátum est: et inclináto cápite trádidit spíritum. Consummátum jam esse Salvátor dicit, quia sæviéndi Judæórum potéstas in ipsum per mortem suam términum hábuit. Quid enim non excogitárunt, aut quid suprémæ inhumanitátis relíctum sibi est? Quis cædéndi, quis contumeliándi modus non adhíbitus? Mérito ígitur consummátum esse, ait. Cumque tempus jam esset, ut étiam spirítibus apud ínferos prædicáret (venit enim, ut tam vivórum quam mortuórum dominarétur), mortem pro nobis suscépit: et hanc natúræ nostræ própriam passiónem sponte súbiit secúndum carnem, quamvis, ut Deus vita naturáliter sit, ut spoliátis ínferis, primítiæ dormiéntium, et primogénitus (ut Scriptúræ dicunt) mortuórum factus, recúrsum ad vitam natúræ nostræ largirétur.

℟. Ego ante te apérui mare: * Et tu aperuísti láncea latus Salvatóri tuo, * Qui redémit mundum in sánguine suo. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et. Glória. Qui.

Lectio ix.

Inclinávit ígitur caput. Accidit enim moriéntibus, vigóre carnis jam consúmpto et ánima, quæ corpus rétinet, abeúnte, inclinátio cápitis. Quámobrem verbis hoc modo usus Evangelísta est. Sic et tradidísse spíritum, a consuetúdine nostra sibi dictum est: multi enim sic exstíngui, et mori dicúntur. Quamvis mihi videátur ídeo non simplíciter mórtuum esse, sed tradidísse spíritum Evangelísta dixísse; quia in manus Dei Patris ánimam suam commendávit, ut ipse dixit: Pa-

ter! in manus tuas comméndo spíritum meum. Quod nobis magnæ spei fundaméntum, atque oríginem præbet.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Fui flagellátus * tota die, et castigátio mea in matutínis.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Veni ad montem myrrhæ * et ad collem thuris: tamquam agnus ad occisiónem ductus, obmútui, et non apérui os meum.

3. Fodérunt manus meas * et pedes meos: dinumeravérunt ómnia ossa mea.

4. Consolántem me * quæsívi, et non invéni: dedérunt in escam meam fel, et in siti mea potavérunt me acéto.

5. Cum accepísset Jesus * acétum, dixit: Consummátum est; et inclináto cápite, emísit spíritum.

Capitulum. Philipp. 2.

Fratres: Hoc enim sentíte in vobis, quod et in Christo Jesu: qui cum in forma Dei esset, non rapínam arbitrátus est esse se æquálem Deo: sed semetípsum exinanívit, formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo. Humiliávit semetípsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis.

Hymnus.

Sævo dolórum túrbine
Jactátur, atris óbrutus
Pœnis, acérba sústinens
Redémptor affíxus cruci.

Pedes manúsque horríbili
Clavi cruéntant vúlnere:
Cor, vultus, artus, péctora
Sacro redúndant sánguine.

Flet, orat, et clamans obit:
Cor Matris ictum cóncidit:
Heu Mater! heu Fili! dolor
Ingráta frangat péctora.

Montes, sepúlchra, sáxaque
Scindúntur: arva, flúmina,
Rupes, et æquor cóntremunt,
Templíque velum scínditur.

Sol, luna, cœlum, sídera
Plangunt, et orbis íngemit:
O vos viri, vos párvuli,
Nuptæ, puéllæ, plángite.

Astáte mœréntes cruci,
Pedes beátos úngite,
Laváte fletu, térgite
Comis, et ore lámbite.

Tu caritátis víctima,
Ut nostra tollas crímina,
Nobis salúbri pérficis
Adoptiónem sánguine.

Nostra ergo pax et gaúdium
Sis vita, Jesu, et prǽmium;
Sis ductor et lux in via,
Merces, coróna in pátria.
Amen.

℣. Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras. ℟. Et attrítus est propter scélera nostra.

Ad Bened. Ant. Ad Jesum autem * cum veníssent, ut vidérunt eum jam mórtuum, non fregérunt ejus crura; sed unus mílitum láncea latus ejus apéruit, et contínuo exívit sanguis et aqua.

Oratio.

Dómine Jesu Christe, qui de cœlis ad terram de sinu Patris descendísti, et sánguinem tuum pretiósum in remissiónem peccatórum nostrórum fudísti: te humíliter deprecámur; ut in die judícii, ad déxteram tuam audíre mereámur: Veníte benedícti: Qui vivis.

Ad Primam.

In ℟. br. ℣. Qui pro nobis pati dignátus es.

Ad Tertiam.

Capitulum. Fratres: Hoc enim. ut supra. [297]

℟. br. Oblátus est, * Quia ipse vóluit. Oblátus. ℣. Et livóre ejus sanáti sumus. Quia. Glória Patri. Oblátus.

℣. Próprio Fílio suo non pepércit Deus. ℟. Sed pro nobis ómnibus trádidit illum.

Ad Sextam.

Capitulum. Zach. 13. c.

Quid sunt plagæ istæ in médio mánuum tuárum? Et dicet: His plagátus sum in domo eórum qui diligébant me.

℟. br. Próprio Fílio suo * Non pepércit Deus. Próprio. ℣. Sed pro nobis ómnibus trádidit illum. Non. Glória Patri. Próprio.

℣. Factus est obédiens usque ad mortem. ℟. Mortem autem crucis.

Ad Nonam.

Capitulum. Isaiæ 53.

Generatiónem ejus quis enarrábit? Quia abscíssus est de terra vivéntium: propter scelus pópuli mei percússi eum.

℟. br. Factus est obédiens: * Usque ad mortem. Factus. ℣. Mortem autem crucis. Usque. Glória Patri. Factus.

℣. Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras. ℟. Et attrítus est propter scélera nostra.

In II. Vesperis.

Omnia ut in I., præter sequ.

℣. Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras. ℟. Et attrítus est propter scélera nostra.

Ad Magnif. Ant. Depónens Joseph * corpus Jesu invólvit síndone, et pósuit eum in monuménto excíso. Fuit planctus magnus in illa die; mulíeres autem sedéntes contra sepúlchrum dolébant, sicut doléri solet in morte primogéniti.

Pro Sabbato.

Officium votivum

de Immacul. Concept. B. Mariæ Virg.

Semiduplex.

Omnia ut in die Festi 8. Dec. 485, præter sequentia.

In utrisque Vesperis et Laudibus.

℣. Immaculáta Concéptio tua Dei Génitrix Virgo. ℟. Gaúdium annuntiávit univérso mundo.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrages. vero et Sabbato Quatuor Temporum Lectiones sequentes:

De libro Génesis.

Lectio i. Cap. 3.

Serpens erat callídior cunctis animántibus terræ quæ fécerat Dóminus Deus. Qui dixit ad mulíerem: Cur præcépit vobis Deus ut non comederétis de omni ligno paradísi? Cui respóndit múlier: De fructu lignórum, quæ sunt in paradíso, véscimur: de fructu vero ligni, quod est in médio paradísi, præcépit nobis Deus ne comederémus: et ne tangerémus illud, ne forte moriámur. Dixit autem serpens ad mulíerem: Nequáquam morte moriémini. Scit enim Deus quod in quocúmque die comedéritis ex eo, aperiéntur óculi vestri: et éritis sicut dii, sciéntes bonum et malum.

℟. Per unum. 486.

Lectio ii.

Vidit ígitur múlier quod bonum esset lignum ad vescéndum, et pulchrum óculis, aspectúque delectábile: et tulit de fructu illíus, et comédit: dedítque viro suo, qui comédit. Et apérti sunt óculi ambórum: cumque cognovíssent se esse nudos, consuérunt fólia ficus, et fecérunt sibi perizómata. Et cum audíssent vocem Dómini Dei deambulántis in paradíso ad auram post merídiem, abscóndit se Adam et uxor ejus a fácie Dómini Dei in médio ligni paradísi.

℟. Transíte ad me. 487.

Lectio iii.

Vocavítque Dóminus Deus Adam, et dixit ei: Ubi es? Qui ait: Vocem tuam audívi in paradíso: et tímui, eo quod nudus essem, et abscóndi me. Cui dixit: Quis enim indicávit tibi quod nudus esses, nisi quod ex ligno de quo præcéperam tibi ne coméderes, comedísti? Dixítque Adam: Múlier, quam dedísti mihi sóciam, dedit mihi de ligno, et comédi. Et dixit Dóminus Deus ad mulíerem: Quare hoc fecísti? Quæ respóndit: Serpens decépit me, et comédi. Et ait Dóminus Deus ad serpéntem: Quia fecísti hoc, maledíctus es inter ómnia animántia, et béstias terræ: super pectus tuum gradiéris, et terram cómedes cunctis diébus vitæ tuæ. Inimicítias ponam inter te et mulíerem, et semen tuum et semen illíus: ipsa cónteret caput tuum, et tu insidiáberis calcáneo ejus.

℟. Elécta mea. 487.

In II. et III. Noct. Lect. ut in II. die infra Octav. 494. et 495.

In II. Vesperis.

Omnia ut in I. Vesp. præter:

Ad Magnif. Ant. Sancta María, * succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Immaculátam Conceptiónem.

ROMÆ.

Pro Feria III.

Officium votivum

de Ss. Apostolis Petro et Paulo.

Semiduplex.

Omnia de Comm. Apost. [2], præter sequentia.

In utrisque Vesperis.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Ad Magnif. Ant. Petrus Apóstolus, * et Paulus Doctor Géntium, ipsi nos docuérunt legem tuam Dñe.

Oratio.

Deus, cujus déxtera beátum Petrum ambulántem in flúctibus, ne mergerétur, eréxit, et coapóstolum ejus Paulum, tértio naufragántem, de profúndo pélagi liberávit: exaúdi nos propítius, et concéde; ut ambórum méritis æternitátis glóriam consequámur: Qui vivis et regnas.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Ex Hom. 82. in Nat. Ss. Apost. Petri et Pauli.

Lectio iv.

Nerónis furor per ómnium vitiórum inflammátus excéssum in hunc eum usque torréntem suæ præcipitávit insániæ, ut primus nómini christiáno atrocitátem generális persecutiónis inférret, quasi per sanctórum Apostolórum Petri et Pauli neces grátia Dei posset exstíngui; quibus hoc ipsum erat máximum lucrum, ut contémptus vitæ hujus occíduæ, percéptio fíeret felicitátis ætérnæ. Pretiósa est ergo in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus: nec ullo crudelitátis génere déstrui potést sacraménto crucis Christi fundáta relígio. Non minúitur persecutiónibus Ecclésia, sed augétur: et semper Domínicus ager ségete ditióri vestítur, dum grana, quæ síngula cadunt, multiplicáta nascúntur. Unde duo ista præclára divíni séminis gérmina in quantam sóbolem germinárint, beatórum míllia Mártyrum protestántur, qui apostolicórum æmuli triumphórum, Urbem nostram purpurátis, et longe latéque rutilántibus pópulis ambiérunt, et quasi ex multárum honóre gemmárum consérto uno diadémate coronárunt.

℟. Vidi conjúnctos viros, habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem et dicéntem. Isti.

Lectio v.

De quorum præsídio, dilectíssimi, divínitus nobis ad exémplum patiéntiæ et confirmatiónem fídei præparáto, universáliter quidem in ómnium Sanctórum comemoratióne lætándum est: sed in horum excelléntia Patrum mérito est excelléntius gloriándum, quos grátia Dei in tantum ápicem inter ómnia Ecclésiæ membra provéxit, ut eos in córpore, cui caput est Christus, quasi géminum constitúeret lumen oculórum. De quorum méritis atque virtútibus, quæ omnem loquéndi súperant facultátem, nihil divérsum, nihil debémus sentíre discrétum: quia illos et eléctio pares, et labor símiles, et finis fecit æquáles.

℟. Beáti estis, cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me: * Gaudéte et exsultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudéte.

Lectio vi.

Sicut autem et nos expérti sumus, et nostri probavére majóres, crédimus atque confídimus, inter omnes labóres istíus vitæ, ad obtinéndam misericórdiam Dei semper nos speciálium patronórum oratiónibus adjuvándos: ut quantum própriis peccátis deprímimur, tantum apostólicis méritis erigámur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum, cui est cum Patre et sancto Spíritu éadem potéstas, una divínitas, in sæcula sæculórum. Amen.

℟. Isti sunt triumphatóres, et amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt prǽmia ætérna: * Modo coronántur, et accípiunt palmam. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo. Glória Patri. Modo.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19. d.

In illo témpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

In Ps. 118. Serm. 8. post init.

Ecce nos ómnia derelíquimus, et secúti sumus te. Hoc est, non quæsívimus quæ sǽculi sunt, non quæsívimus partem de possessiónibus, sed te elégimus portiónem. Reliquísti ergo ómnia, Petre, quæ habébas; unde habes quod habére te dicis? Surgit claudus, et sono tui sermónis erígitur: sanitátem áliis donas, qui indigébas ipse tuæ salútis auxílio. Reliquísti ergo quæ habébas, et cepísti, quæ non habébas. Christus tibi pórtio, Christus tibi posséssio est: illíus nomen tibi muníficum, illíus nomen tibi est fructuósum, illíus nomen tibi tribúta depéndit, et bona tribúta, non pecúniæ, sed grátiæ.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio viii.

Quicúmque relíquerit patrem, aut matrem, aut domum, aut fratres, aut soróres, céntuplum accípiet in hoc sǽculo, et vitam ætérnam possidébit. Multos quidem in hoc sǽculo, qui sua paupéribus donavérunt, uberióre thesaúro locupletátos fuísse cognóvimus. Est pulchérrimus locus, ut étiam ad misericórdiam provocéntur. Sed non debent a Dómino sæculárem hujúsmodi exígere mercédem, nec speráre quæ mundi sunt; sed magis, quia iis, qui ómnia relíquerint, Deus pórtio est. Ipse est útique merces perfécta virtútum, qui non céntupli enumeratióne, sed perféctæ plenitúdinis æstimatióne censétur. Ego, inquit, Deus tuus sum. Non dixit: Ero, sed: Jam sum, jam inhábito, jam possídeo.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in caritáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna: operáti sunt justítiam. Quorum. Glória Patri. Quorum.

Lectio ix.

Habes homo inter multa propósita, étiam hujúsmodi portiónem. Propósuit tibi Dóminus in portióne possessiónes, in portióne aurum, in portióne argéntum, in portióne honóres, in portióne nobilitátem, propósuit étiam in portióne seípsum. Habes ígitur plúrimas portiónes; élige quam putas; non te númerus pertúrbet, sed éxcitet grátia; non te labor avértat, sed fructus invítet.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Ad Bened. Ant. Gloriósi príncipes terræ, * quómodo in vita sua dilexérunt se, ita et in morte non sunt separáti.

Isaac . . introduxit eam in
tabernaculum... Gen. 24.67.
Induit. Is. 61.
Veni. Cant. 4. 8.
Sponsabo. Os. 2.
Egrediatur. Joël 2.
Et apprehendens dexteram
filiae suæ . . . Tob. 7. 15.

OFFICIA PROPRIA
PRO ALIQUIBUS LOCIS.

FESTA DECEMBRIS.

Die 4. Decembris.

S. Barbaræ Virg. et Mart.

Duplex.

Omnia de Comm. Virg. [110], præter sequ.

Oratio.

Intercéssio, quǽsumus Dómine, beátæ Bárbaræ Vírginis et Mártyris tuæ ab omni nos adversitáte prótegat: ut per ejus intervéntum gloriosíssimum sacrosáncti Córporis et Sánguinis Dómini nostri Jesu Christi Sacraméntum ante diem éxitus nostri, per veram pœniténtiam et puram confessiónem percípere mereámur: Qui tecum vivit et regnat.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Bárbara virgo Nicomediénsis Dióscori nóbilis sed superstitiósi hóminis fília, per ea quæ visibília facta sunt, ad invisibília, divína opitulánte grátia, fácile pervénit. Quaprópter soli Deo rebúsque divínis vacáre cœpit. Eam pater, útpote forma venustióri niténtem, a quocúmque virórum occúrsu tutári cúpiens, turri inclúsit, ubi pia virgo meditatiónibus et précibus addícta, soli Deo, quem sibi in sponsum delégerat, placére studébat. Obláta a patre plúries nobílium connúbia fórtiter sprevit: pater vero per sui

abséntiam fíliæ ánimum posse facílius emollíri confídens, jussit primo bálneum éxstrui, ne quid ei deésset ad commoditátem, deínde péregre in éxteras regiónes proféctus est.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Absénte patre, jussit Bárbara duábus fenéstris, quæ in turri erant, tértiam addi in honórem divínæ Trinitátis, labiúmque bálnei sacrosánctæ crucis signo muníri. Quod ubi rédiens Dióscorus inspéxit, audíta novitátis causa, ádeo in fíliam excánduit, ut stricto ense eam áppetens parum abfúerit, quin eam dire confóderet: sed præsto ádfuit Deus; nam fugiénti Bárbaræ saxum ingens se patefáciens viam apéruit, per quam montis fastígium pétere, sicque in specu latére pótuit: sed paulo post, cum a nequíssimo genitóre repérta fuísset, ejus látera pédibus, dorsúmque pugnis immániter percússit, et crínibus per loca áspera difficilésque vias raptátam Marciáno præsidi puniéndam trádidit.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Itaque ab ipso ómnibus modis, sed incássum tentátam, nudam nervis cædi, et inflícta vúlnera téstulis confricári, deínde in cárcerem trahi præcépit: ubi imménsa luce circúmdatus ei Christus appárens, mirífice confortátam in passiónum toleránti̇a confirmávit: quod animadvértens Juliána matróna ad fidem convérsa, ejúsdem palmæ párticeps effécta est. Bárbaræ demum férreis únguibus membra laniántur, fácibus látera incendúntur, et malléolis caput contúnditur: quibus in cruciátibus consórtem solabátur, et hortabátur, ut ad finem usque constánter certáret. Præcísis tandem utrísque ubéribus, nudæ per loca pública tractæ, cápite plectúntur, filiǽque cervícem ipse scelestíssimus pater humanitátis expers própriis mánibus amputávit: cujus fera crudélitas non diu inúlta

remánsit: nam statim eo ipso in loco fúlmine percússus intériit. Caput hujus beatíssimæ Mártyris in oratório ad Sancta sanctórum honorífice servátur.

℟. Afferéntur Regi. [121]

In III. Noct. Homil. in Evang. Símile erit regnum cœlórum. de eodem Communi 1. loco. [123]

Die 10. Decembris.

In Translatione Almæ Domus Lauretanæ.

Duplex majus.

In I. Vesperis.

Ant. et Capit. de Laud. [313]; Ps. ut in Festis B. M. V. per annum. [169]

Hymnus. Ave maris. [171]

℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Magnif. Ant. Sanctificávit Dóminus tabernáculum suum: quia hæc est domus Dei, in qua invocábitur nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dóminus.

Oratio ut ad Laudes. [314]

Fit comem. Feriæ, et S. Melchiadis Pap. Mart. tantum. 497.

In fine Hymn. dicitur:
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Salvatórem mundi in domo Vírginis de Spíritu sancto concéptum, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Cœléstis Urbs Jerúsalem,
Beáta pacis vísio,
Quæ celsa de vivéntibus
Saxis ad astra trílleris,
Sponsǽque ritu cíngeris
Mille Angelórum míllibus.

O sorte nupta próspera,
Dotáta Patris glória,
Respérsa Sponsi grátia,
Regína formosíssima,
Christo jugáta Príncipi,
Cœli corúsca cívitas!

Hic margarítis émicant,
Paténtque cunctis óstia:
Virtúte namque prævia
Mortális illuc dúcitur,
Amóre Christi pércitus
Torménta quisquis sústinet.

Scalpri salúbris íctibus,
Et tunsióne plúrima,
Fabri políta málleo
Hanc saxa molem cónstruunt,
Aptísque juncta néxibus
Locántur in fastígio.

Decus Parénti débitum
Sit usquequáque Altíssimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sǽcula.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Eleváta est magnificéntia tua super cœlos.

Ps. trium Nocturnorum ut in Festis B. M. V. per annum. [172]

Ant. In sole pósuit tabernáculum suum, et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Ant. Quis ascéndet in montem Dómini? aut quis stabit in loco sancto ejus? Innocens mánibus, et mundo corde.

℣. Hic domus Dei est, et porta cœli. ℟. Et vocábitur aula Dei.

De libro tértio Regum.

Lectio i. Cap. 8. c.

Stetit autem Sálomon ante altáre Dómini in conspéctu ecclésiæ Israël, et expándit manus suas in cœlum, et ait: Ergone putándum est quod vere Deus hábitet super terram? Si enim cœlum et cœli cœlórum te cápere non possunt, quanto magis domus hæc, quam ædificávi? Sed réspice ad oratiónem servi tui, et ad preces ejus, Dómine Deus meus: audi hymnum et oratiónem, quam servus tuus orat coram te hódie: ut sint óculi tui apérti super domum hanc nocte ac die: super domum, de qua dixísti: Erit nomen meum ibi: ut exaúdias oratiónem, quam orat in loco isto ad te servus tuus. Ut exaúdias deprecatiónem servi tui, et pópuli tui Israël, quodcúmque oráverint in loco isto; et exaúdies in loco habitáculi tui in cœlo, et cum exaudíeris, propítius eris.

℟. Vidi speciósam sicut colúmbam, ascendéntem désuper rivos aquárum: cujus inæstimábilis odor erat nimis in vestiméntis ejus: * Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum et lília convállium. ℣. Quæ est ista quæ ascéndit per desértum sicut vírgula fumi, ex aromátibus myrrhæ et thuris? Et sicut.

Lectio ii.

Si fúgerit pópulus tuus Israël inimícos suos, (quia peccatúrus est tibi), et agéntes pœniténtiam, et confiténtes nómini tuo, vénerint, et oráverint, et deprecáti te fúerint in domo hac: exaúdi in cœlo, et dimítte peccátum pópuli tui Israël, et redúces eos in terram, quam dedísti pátribus eórum. Si clausum fúerit cœlum, et non plúerit propter peccáta eórum, et orántes in loco isto, pœniténtiam égerint nómini tuo, et a peccátis suis convérsi fúerint propter afflictiónem suam: exaúdi eos in cœlo, et dimítte peccáta servórum tuórum, et pópuli

tui Israël: et osténde eis viam bonam, per quam ámbulent, et da plúviam super terram tuam, quam dedísti pópulo tuo in possessiónem.

℟. Quæ est ista quæ ascéndit sicut auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol, * Terríbilis ut castrórum ácies ordináta? ℣. Fília Sion, tota formósa et suávis es, pulchra ut luna, elécta ut sol. Terríbilis.

Lectio iii.

Si quis cognóverit plagam cordis sui, et expánderit manus suas in domo hac, tu exaúdies in cœlo in loco habitatiónis tuæ, et repropitiáberis, et fácies ut des unicuíque secúndum omnes vias suas, sicut víderis cor ejus, (quia tu nosti solus cor ómnium filiórum hóminum), ut tímeant te cunctis diébus quibus vivunt super fáciem terræ, quam dedísti pátribus nostris. Insuper et alienígena, qui non est de pópulo tuo Israël, cum vénerit de terra longínqua propter nomen tuum (audiétur enim nomen tuum magnum, et manus tua fortis, et bráchium tuum exténtum ubíque), cum vénerit ergo, et oráverit in hoc loco, tu exaúdies in cœlo, in firmaménto habitáculi tui, et fácies ómnia, pro quibus invocáverit te alienígena: ut discant univérsi pópuli terrárum nomen tuum timére, sicut pópulus tuus Israël, et probent quia nomen tuum invocátum est super domum hanc.

℟. Quæ est ista, quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et regínæ laudavérunt eam. ℣. Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum et lília convállium. Vidérunt. Glória Patri. Vidérunt.

In II. Nocturno.

Ant. Diffúsa est grátia in lábiis tuis; proptérea benedíxit te Deus in ætérnum, et in sæculum sæculi.

Ant. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Ant. Homo natus est in ea, et ipse fundávit eam Altíssimus.

℣. Dómine diléxi decórem domus tuæ. ℟. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Serm. 52. de diversis.

Lectio iv.

Sapiéntia, quæ Dei erat, et Deus erat, de sinu Patris ad nos véniens, ædificávit sibi domum, ipsam scílicet ma-

trem suam Vírginem Maríam, in qua septem colúmnas excídit. Quid est in ea septem colúmnas excídere, nisi ipsam dignum sibi habitáculum fide et opéribus præparáre? Nimírum ternárius númerus ad fidem propter sanctam Trinitátem, quaternárius pértinet ad mores propter quátuor principáles virtútes. Quod autem in beáta María sancta Trínitas fúerit, fúerit dico per præséntiam majestátis, ubi solus Fílius erat per susceptiónem humanitátis, testátur núntius cœléstis, qui ei arcána mystéria réserans, ait: Ave, grátia plena, Dóminus tecum; et post pauca: Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi. Ecce habes Dóminum, habes virtútem Altíssimi, habes Spíritum sanctum, habes Patrem, Fílium, et Spíritum sanctum.

℟. O quam metuéndus est locus iste! * Vere non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est domus Dómini fírmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram. Vere.

Lectio v.

Utrum autem et quátuor principáles virtútes, tamquam quátuor colúmnas posséderit, inquisitióne dignum vidétur. Primum ergo videámus an fortitúdinem habúerit. Quæ nimírum virtus quómodo illi abésse pótuit, quæ abjéctis sæculáribus pompis, spretísque voluptátibus carnis, soli Deo in virginitáte vívere propósuit? Ni fallor, hæc virgo est quæ apud Salomónem légitur: Mulíerem fortem quis invéniet? procul, et de últimis fínibus prétium ejus. Porro quod témperans et justa fúerit, ex Angeli collocutióne, et sui ipsíus responsióne, luce clárius comprobámus. Salutáta quippe tam venerabíliter ab Angelo: Ave, grátia plena, Dóminus tecum; non se éxtulit, quasi quæ ex singulári grátiæ privilégio benedicerétur, sed síluit, et qualis esset insólita hæc salutátio secum cogitávit. Qua in re, quid nisi témperans fuit? At vero, cum de cœléstibus mystériis ab eódem Angelo docerétur, diligénter quæsívit quómodo concíperet et páreret, quæ virum útique non cognósceret: et in hoc sine dúbio prudens éxstitit.

℟. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et exaltáta est super omnes colles: * Et vénient

ad eam omnes Gentes, et dicent: Glória tibi Dómine. ℣. Veniéntes autem vénient cum exsultatióne, portántes manípulos suos. Et.

Lectio vi.

Justítiæ autem præ se fert insígne, ubi se ancíllam Dómini confitétur; nam quod justórum sit conféssio, testátur qui ait: Verúmtamen justi confitebúntur nómini tuo. Fuit ígitur beáta Virgo María fortis in propósito, témperans in siléntio, prudens in interrogatióne, justa in confessióne. His ítaque quátuor morum colúmnis, et tribus fídei prædíctis exstrúxit in ea sibi domum Sapiéntia cœléstis, quæ ádeo mentem ejus replévit, ut de plenitúdine mentis fœcundarétur et caro. Ipsíus autem Vírginis natális domus divínis mystériis consecráta, Angelórum ministério ab infidélium potestáte in Dalmátiam prius, deínde in agrum Lauretánum Picénæ provínciæ transláta fuit, sedénte sancto Cœlestíno quinto: eamdémque ipsam esse, in qua Verbum caro factum est, et habitávit in nobis, tum pontifíciis diplomátibus, et celebérrima totíus orbis veneratióne, tum contínua miraculórum virtúte et cœléstium beneficiórum grátia comprobátur. Quibus permótus Innocéntius duodécimus, quo fervéntius erga Matris amantíssimæ cultum fidélium memória excitarétur, ejúsdem sanctæ Domus Translatiónem añiversária solemnitáte in tota Picéni província venerátam, Missa étiam et Offício próprio celebrári præcépit.

℟. Domus mea domus oratiónis vocábitur, dicit Dóminus: in ea omnis qui petit, áccipit, et qui quærit, ínvenit: * Et pulsánti aperiétur. ℣. Pétite, et accipiétis: quærite, et inveniétis. Et. Glória Patri. Et.

In III. Nocturno.

Ant. Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

Ant. Vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Ant. Cantáte Dómino cánticum novum, quia mirabília fecit Dóminus, allelúja.

℣. Domum tuam Dómine decet sanctitúdo. ℟. In longitúdinem diérum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. c.

In illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo

in civitátem Galilǽæ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María. Et réliqua.

Homilía sancti Bernárdi Abbátis.

Ex Homil. 1. super Missus est.

Quæ est hæc virgo tam venerábilis, ut salutétur ab Angelo? tam húmilis, ut desponsáta sit fabro? Pulchra permíxtio virginitátis et humilitátis: nec mediócriter placet Deo illa ánima, in qua et humílitas comméndat virginitátem, et virgínitas exórnat humilitátem: sed quanta putas veneratióne digna est, in qua humilitátem exáltat fœcúnditas, et partus cónsecrat virginitátem? Audis vírginem, audis húmilem? Laudábilis virtus virgínitas, sed magis necessária humílitas: illa consúlitur, ista præcípitur.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis, ex quibus te delectavérunt fíliæ regum in honóre tuo. Proptérea.

Bened. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum.

Lectio viii.

Ex Homil. 2. super eodem loco.

Missus est, inquit, Angelus ad vírginem, vírginem carne, vírginem mente, vírginem professióne, vírginem dénique qualem descríbit Apóstolus, mente et córpore sanctam, nec nóviter, nec fortúito invéntam, sed a sǽculo eléctam, ab Altíssimo præcógnitam, et sibi præparátam, ab Angelis servátam, a Pátribus præfigurátam, a Prophétis promíssam. Ut pauca loquar de plúribus, quam sibi áliam prædixísse Deus videtur, quando ad serpéntem ait: Inimicítias ponam inter te et mulíerem? Et si adhuc dúbitas, an de María díxerit, audi quod séquitur: Ipsa cónteret caput tuum. Cui hæc serváta victória est, nisi Maríæ?

℟. Beáta es Virgo María, Dei Génitrix, quæ credidísti Dómino: perfécta sunt in te quæ dicta sunt tibi: ecce exaltáta es super choros Angelórum: * Intercéde pro nobis ad Dóminum Deum nostrum. ℣. Ave María, grátia plena, Dóminus tecum. Intercéde. Glória Patri. Intercéde.

Lectio ix.

Ex Homil. 3. super eodem loco.

Et ingréssus Angelus ad eam, dixit: Ave, grátia plena, Dóminus tecum. Quo ingréssus ad eam? Puto in sacrárium pudíci cubículi, ubi illa fortássis, clauso super se óstio, orábat Patrem in abscóndito. Solent Angeli astáre orántibus, et delectári in his, quos vident leváre puras manus in oratióne. Holocaústum sanctæ devotiónis gaudent se offérre Deo in odórem suavitátis. Maríæ autem oratiónes quantum placúerint in conspéctu Altíssimi, Angelus indicávit, qui ingréssus ad eam tam reverénter salutávit. Te Deum. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Domum tuam Dómine * decet sanctitúdo in longitúdinem diérum.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Domus mea * domus oratiónis vocábitur: in ea omnis qui petit, áccipit, et qui quærit, ínvenit: et pulsánti aperiétur.

3. Propter domum * Dómini Dei nostri quæsívi bona tibi.

4. Dómine Deus * exaltásti super terram habitatiónem meam.

5. Domum majestátis meæ, * et locum pedum meórum glorificábo.

Capitulum. Eccli. 24.

In ómnibus réquiem quæsívi, et in hæreditáte Dómini morábor. Tunc præcépit, et dixit mihi Creátor ómnium: et qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo.

Hymnus.

Alto ex Olýmpi vértice
Summi Paréntis Fílius,
Ceu monte deséctus lapis
Terras in imas décidens,
Domus supérnæ, et ínfimæ,
Utrúmque junxit ángulum.

Sed illa sedes cœ́litum
Semper resúltat laúdibus,
Deúmque trinum et únicum
Jugi canóre prædicat:
Illi canéntes júngimur
Almæ Siónis æmuli.

Hæc templa, Rex cœléstium,
Imple benígno lúmine:
Huc o rogátus ádveni,
Plebísque vota súscipe,
Et nostra corda júgiter
Perfúnde cœli grátia.

Hic ímpetrent fidélium
Voces precésque súpplicum,
Domus beátæ múnera,
Partísque donis gaúdeant:
Donec solúti córpore
Sedes beátas ímpleant.

Decus Parénti débitum
Sit usquequáque Altíssimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sǽcula.
Amen.

℣. Introíbimus in tabernáculum ejus. ℟. Adorábimus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.

Ad Bened. Ant. Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, et habitábit cum eis: et ipsi pópulus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eórum Deus.

Oratio.

Deus, qui beátæ Maríæ Vírginis domum per incarnáti Verbi mystérium misericórditer consecrásti, eámque in sinu Ecclésiæ tuæ mirabíliter collocásti: concéde; ut segregáti a tabernáculis peccatórum, digni efficiámur habitatóres domus sanctæ tuæ. Per eúmdem Dóminum.

Et fit commemor. Feriæ et S. Melchiadis. 501.

Ad Primam.

In ℟. br. dicitur ℣. Qui natus es de María Vírgine.

Ad Tertiam.

Capit. In ómnibus. [313]

℟. br. Hic domus Dei est, * Et porta cœli. Hic. ℣. Et vocábitur aula Dei. Et. Glória Patri. Hic.

℣. Dómine diléxi decórem domus tuæ. ℟. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ad Sextam.

Capitulum. Eccli. 24. b.

Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hæréditas illíus, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea.

℟. br. Dómine * Diléxi decórem domus tuæ. Dómine. ℣. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ. Diléxi. Glória Patri. Dómine.

℣. Domum tuam Dómine decet sanctitúdo. ℟. In longitúdinem diérum.

Ad Nonam.

Capitulum. Eccli. 24. b.

In platéis sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris.

℟. br. Domum tuam Dómine * Decet sanctitúdo. Domum. ℣. In longitúdinem diérum. Decet. Glória Patri. Domum.

℣. Hic domus Dei est, et porta cœli. ℟. Et vocábitur aula Dei.

In II. Vesperis.

Omnia ut in I. Vesp., præter:

Ad Magnif. Ant. O quam metuéndus est locus iste: vere non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

Die 17. Decembris.

S. Lazari Resuscitati Episc. et Conf.

Duplex.

Omnia de Comuni Conf. Pont. [64], præter sequ.

Ad Magnif. Ant. Lázarus amícus noster dormit: eámus, et a somno excitémus eum.

Oratio.

Exaúdi, quæsumus Dómine, preces nostras, quas in beáti Lázari, Confessóris tui atque Pontíficis, solemnitáte deférimus: et qui tibi digne méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dñm.

Et fit commem. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quat. Temp. Fidélis sermo. de eodem Communi 1. loco. [67]

In II. Noct. Lectiones Beáti Patris Lázari. de eodem Communi 2. loco. [79]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 11.

In illo témpore: Erat quidam languens Lázarus a Bethánia, de castéllo Maríæ, et Marthæ, soróris ejus. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 49. in Joann. post init.

In superióri lectióne meminístis, quod Dóminus éxiit de mánibus eórum, qui lapidáre illum volúerant, et discéssit trans Jordánem, ubi Joánnes baptizábat. Ibi ergo Dómino constitúto, infirmabátur in Bethánia Lázarus: quod castéllum erat próximum Jerosólymis. María autem erat, quæ unxit Dóminum unguénto, et extérsit pedes ejus capíllis suis, cujus frater Lázarus infirmabátur. Misérunt ergo soróres ejus ad eum. Jam intellígimus quo misérunt, ubi erat Jesus: quóniam absens erat, trans Jordánem scílicet. Misérunt ad Dóminum, nuntiántes quod ægrotáret frater eárum, ut si dignarétur, veníret, et eum ab ægritúdine liberáret. Ille dístulit sanáre, ut posset resuscitáre.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio viii.

Quid ergo nuntiavérunt soróres ejus? Dómine, ecce quem amas infirmátur. Non dixérunt, Veni: amánti enim tantúmmodo nuntiándum fuit. Non ausæ sunt dícere: Veni, et sana: non ausæ sunt dícere, Ibi jube, et hic fiet. Cur enim non et istæ, si fides illíus centuriónis inde laudátur? Ait enim: Non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanábitur puer meus. Nihil horum istæ, sed tantúmmodo: Dómine, ecce quem amas infirmátur. Súfficit ut nóveris: non enim amas, et déseris.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Dicit áliquis: Quómodo per Lázarum peccátor significabátur, et a Dómino sic amabátur? Aúdiat eum dicéntem: Non veni vocáre justos, sed peccatóres. Si enim peccatóres Deus non amáret, de cœlo ad terram non descénderet. Aúdiens autem Jesus, dixit eis: Infírmitas hæc non est ad mortem, sed pro glória Dei, ut glorificétur Fílius Dei. Talis glorificátio ipsíus non ipsum auxit, sed nobis prófuit. Hoc est ergo quod ait, non est ad mortem: quia et ipsa mors non erat ad mortem, sed pótius ad miráculum: quo facto créderent hómines in Christum, et vitárent veram mortem. Sane vidéte quemádmodum tamquam ex oblíquo Dóminus Deum se dixit: propter quosdam qui negant Fílium Dei Deum esse. Te Deum.

Ad Bened. Ant. ut in I. Vesp. Et fit commem. Feriæ.

In II. Vesperis.

Ad Magnif. Ant. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Deinde commem. Feriæ.

Die 18. Decembris.

In Exspectatione Partus B. M. V.

Duplex majus.

In I. Vesperis.

Ant. et Capit. de Laud. [322]; Ps. ut in Festis B. M. V. [169]

Hymnus.

Creátor alme síderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.

Qui dæmonis ne fraúdibus
Períret orbis, ímpetu
Amóris actus, lánguidi
Mundi medéla factus es.

Comúne qui mundi nefas
Ut expiáres; ad crucem
E Vírginis sacrário
Intácta prodis víctima.

Cujus potéstas glóriæ,
Noménque cum primum sonat;
Et cœlites et ínferi
Treménte curvántur genu.

Te deprecámur últimæ
Magnum diéi Júdicem,
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

℣. Ave María, grátia plena. ℟. Dóminus tecum.

Ad Magnif. Ant. Spíritus sanctus in te descéndet María: ne tímeas: habébis in útero Fílium Dei, allel.

Oratio ut ad Laud. [323]

Et fit commemor. Adventus, Ant. O Sapiéntia. 205.

Ad Complet. et alias Horas, in fine omnium Hymn. dicitur:

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

Ad Matutinum.

Invit. Ave María, grátia plena: * Dóminus tecum.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Verbum supérnum pródiens,
E Patris ætérni sinu
Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis:

Illúmina nunc péctora,
Tuóque amóre cóncrema,
Ut cor cadúca déserens
Cœli volúptas ímpleat:

Ut, cum tribúnal Júdicis
Damnábit igni nóxios,
Et vox amíca débitum
Vocábit ad cœlum pios.

Non esca flammárum nigros
Volvámur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes
Cœli fruámur gaúdiis.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Ecce Dóminus noster cum virtúte véniet, et illuminábit óculos servórum suórum, allelúja.

Psalmi in I. Noct. de Comm. Virg. [114]

Ant. Roráte cœli désuper, et nubes pluant Justum: aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ant. Ecce nomen Dómini de longínquo: et cláritas ejus replet orbem terrárum.

℣. Ex Sion spécies decóris ejus. ℟. Deus noster manifésté véniet.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 7. b.

Et adjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum a Dómino Deo tuo in profúndum inférni, sive in excélsum supra. Et dixit Achaz: Non petam, et non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte ergo domus David: Numquid parum vobis est, moléstos esse homínibus, quia molésti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ecce virgo concípiet, et páriet fílium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butýrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

℟. Non auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, donec véniat qui mitténdus est: * Et ipse erit exspectátio Géntium. ℣. Pulchrióres sunt óculi ejus vino, et dentes ejus lacte candidióres. Et.

Lectio ii. Cap. 11.

Et egrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascéndet. Et requiéscet super eum spíritus Dómini: spíritus sapiéntiæ et intelléctus, spíritus consílii et fortitúdinis, spíritus sciéntiæ et pietátis, et replébit eum spíritus timóris Dómini: non secúndum visiónem oculórum judicábit, neque secúndum audítum aúrium árguet: sed judicábit in justítia paúperes, et árguet in æquitáte pro mansuétis terræ: et percútiet terram virga oris sui, et spíritu labiórum suórum interfíciet ímpium. Et erit justítia cíngulum lumbórum ejus: et fides cinctórium renum ejus.

℟. Oriétur stella ex Jacob, et consúrget homo de Israël, et confrínget omnes duces alienigenárum: * Et erit omnis terra posséssio ejus. ℣. De Jacob erit qui dominábitur, et perdet relíquias civitátis. Et.

Lectio iii. Cap. 35.

Lætábitur desérta et ínvia, et exsultábit solitúdo, et florébit quasi lílium. Gérminans germinábit, et exsultábit lætabúnda et lau-

dans: glória Líbani data est ei: decor Carméli et Saron, ipsi vidébunt glóriam Dómini, et decórem Dei nostri. Confortáte manus dissolútas, et génua debília roboráte. Dícite pusillánimis: Confortámini, et nolíte timére: ecce Deus vester ultiónem addúcet retributiónis: Deus ipse véniet, et salvábit vos. Tunc aperiéntur óculi cæcórum, et aures surdórum patébunt. Tunc sáliet sicut cervus claudus, et apérta erit lingua mutórum: quia scissæ sunt in desérto aquæ, et torréntes in solitúdine. Et quæ erat árida, erit in stagnum, et sítiens in fontes aquárum.

℟. Descéndet Dóminus sicut plúvia in vellus: oriétur in diébus ejus justítia, * Et abundántia pacis. ℣. Et adorábunt eum omnes reges; omnes Gentes sérvient ei. Et. Glória Patri. Et.

In II. Nocturno.

Ant. De Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem.

Psalmi in II. Noct. de Comm. Virg. [118]

Ant. Ecce Deus noster, exspectávimus eum, et salvábit nos, allelúja.

Ant. Dóminus véniet, occúrrite illi, dicéntes: Magnum princípium, et regni ejus non erit finis: Deus, Fortis, Dominátor, Princeps pacis, allelúja.

℣. Egrediétur virga de radíce Jesse. ℟. Et flos de radíce ejus ascéndet.

Sermo S. Ildefónsi Archiepíscopi Toletáni.

Ex libro de Virg. B. Mariæ.

Lectio iv.

Dómina mea atque dominátrix mea, dóminans mihi, Mater Dómini mei, ancílla Fílii tui, génitrix factóris mundi, te rogo, te oro, te quæso, ut hábeam spíritum Dómini tui, spiritúmque Fílii tui, necnon et spíritum Redemptóris mei, ut de te vera et digna sápiam, vera et digna loquar, vera et digna quæcúmque sunt, díligam. Tu enim es elécta a Deo, assúmpta a Deo, advocáta a Deo, próxima Deo, adhærens Deo, conjúncta Deo: visitáta ab Angelo, salutáta ab Angelo, benedícta ab Angelo, beatificáta ab Angelo: turbáta in sermóne, attónita in cogitatióne, stupefácta in salutatióne, admiráta in dictórum annuntiatióne.

℟. Ecce virgo concípiet, et páriet fílium, dicit Dóminus: * Et vocábitur no-

men ejus Admirábilis, Deus, Fortis. ℣. Super sólium David, et super regnum ejus sedébit in ætérnum. Et.

Lectio v.

Invenísse te apud Deum grátiam audis, et ne tímeas jubéris. Unde et tu fidúcia roboráris, cognitióne miraculórum instrúeris, ad novitátem inaudítæ glóriæ provéheris. De prole ab Angelo nuntiáta es, et post fœtum íntegra et pudíca manes. Certa virgínitas nobis propónitur, et nascitúrum ex te Sanctum, Dei Fílium, tibi ab Angelo evangelizátur: et quæ sit nascéntis Regis poténtia, mirabíliter intimátur. Quómodo fiat quæris: de orígine intérrogas, de ratióne perscrutáris, de experiéntia requíris, de órdine sciscitáris. Audi inaudítum oráculum, consídera inusitátum opus, animadvérte incógnitum arcánum, atténde invísum factum: Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

℟. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum: * Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem. ℣. Emítte Agnum Dómine dominatórem terræ, de Petra desérti ad montem fíliæ Sion. Aperiátur.

Lectio vi.

Tota invisibíliter Trínitas conceptiónem operábitur in te: sola persóna Fílii Dei in córpore tuo nascitúra carnem assúmet de te. Ideóque quod concipiétur ex te, quod nascétur ex te, quod pródiet ex te, quod germinábitur ex te, quod parturiétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. Erit enim hic magnus, hic Deus virtútum, hic Rex ómnium sæculórum, hic factor ómnium rerum. Ecce beáta tu inter mulíeres, íntegra inter puérperas, dómina inter ancíllas, regína inter soróres. Ecce ex hoc beátam te dicent omnes generatiónes, beátam te novérunt omnes cœléstes virtútes, beátam te prædicant omnes vates, beátam te célebrant omnes natiónes. Beáta tu fídei nostræ, beáta tu ánimæ nostræ, beáta dilectióni nostræ, beáta præcóniis et prædicatiónibus meis.

℟. Docébit nos Dóminus vias suas, et ambulábimus in sémitis ejus: * Quia de Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem. ℣. Veníte, ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob. Quia. Glória Patri. Quia.

In III. Nocturno.

Ant. Dóminus dabit benignitátem, et terra nostra dabit fructum suum.

Ps. 84. Benedixísti. 112.

Ant. Ecce véniet Deus et homo de domo David sedére in throno, allelúja.

Ps. 86. Fundaménta ejus. 113.

Ant. Annuntiáte pópulis, et dícite: Ecce Deus Salvátor noster véniet.

Ps. 95. Cantáte Dómino .... cantáte. 117.

℣. Egrediétur Dñs de loco sancto suo. ℟. Véniet ut salvet pópulum suum.

Si hoc Festum venerit in Feria IV. Quatuor Temp. Adventus, loco sequ. Homil., leguntur tres Lect. Homil. ejusdem Feriæ IV. cum ℟℟. sequentibus.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 1. c.

In illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilǽæ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David: et nomen Vírginis María. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbýteri.

In Evang. Luc. Cap. 1.

Ad Maríam Vírginem Gábriel míttitur, qui Dei fortitúdo nominátur: illum quippe nuntiáre veniébat, qui ad debellándas aéreas potestátes húmilis apparére dignátus est. De quo per Psalmístam dícitur: Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio. Et rursum: Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ. Per Dei ergo fortitúdinem nuntiándus erat, qui virtútum Dóminus, et potens in prælio, contra potestátes aéreas ad bella veniébat. Et ingréssus Angelus ad eam, dixit: Ave, grátia plena, Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus. Bene grátia plena vocátur, quæ nimírum grátiam quam nulla ália merúerat, asséquitur: ut ipsum vidélicet grátiæ concípiat et géneret auctórem.

℟. Ave María, grátia plena, Dóminus tecum: * Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi: quod enim ex te nascétur Sanctum, vocábitur Fílius Dei. ℣. Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respóndens Angelus, dixit ei. Spíritus sanctus.

Lectio viii.

Ecce concípies in útero, et páries fílium, et vocábis nomen ejus Jesum. Jesus, Salvátor sive salutáris interpretátur: cujus sa-

craméntum nóminis álloquens Joseph Angelus expósuit: Ipse enim (ínquiens) salvum fáciet pópulum suum a peccátis eórum. Non ait, pópulum Israël, sed pópulum suum: hoc est, in unitátem fídei ex præpútio et circumcisióne vocátum: quibus ex divérsa parte vocátis, fíeret unus pastor, et unum ovíle. Hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur, et dabit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus. Idem ergo Fílius Altíssimi, qui in útero virgináli concéptus et natus est. Idem homo in témpore creátus ex matre, qui Deus est ante témpora natus ex Patre. Si autem idem homo, qui Deus est, omíttat Nestórius hóminem tantum dícere ex Vírgine natum.

℟. Súscipe verbum Virgo María, quod tibi a Dómino per Angelum transmíssum est: concípies et páries Deum páriter et hóminem: * Ut benedícta dicáris inter omnes mulíeres. ℣. Páries quidem fílium, et virginitátis non patiéris detriméntum: efficiéris grávida, et eris mater semper intácta. Ut. Glória Patri. Ut.

Lectio ix.

Ideóque et quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. Ad distinctiónem nostræ sanctitátis, Jesus sanctus singuláriter nascitúrus asséritur. Nos quippe, etsi sancti effícimur, non tamen náscimur; quia ipsa natúræ corruptiónis conditióne constríngimur, ut mérito cum Prophéta geméntes sínguli dicámus: Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum, et in delíctis péperit me mater mea. Ille autem solus veráciter sanctus est, qui ut ipsam conditiónem natúræ corruptíbilis vínceret, ex commixtióne carnális cópulæ concéptus non est. Sanctum, inquit, vocábitur Fílius Dei. Quid hic dicis, Nestoriáne, qui beátam Maríam Dei negans esse Genitrícem, apérte níteris impugnáre veritátem? Ecce Deum dixit superventúrum, Dei Fílium nascitúrum. Quómodo ergo aut Dei Fílius Deus non est, aut quæ Deum édidit, quómodo Theotócos, id est, Dei Génitrix non esse potest? Te Deum. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Missus est * Gábriel Angelus ad Maríam Vírginem desponsátam Joseph.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Ave María, * grátia plena, Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus, allelúja.

3. Ne tímeas María, * invenísti grátiam apud Dóminum: ecce concípies et páries fílium, allelúja.

4. Dabit ei Dóminus * sedem David patris ejus, et regnábit in ætérnum.

5. Ecce ancílla Dómini, * fiat mihi secúndum verbum tuum.

Capitulum. Isaiæ 11.

Egrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascéndet. Et requiéscet super eum Spíritus Dómini.

Hymnus.

En clara vox redárguit
Obscúra quæque pérsonans:
Procul fugéntur sómnia:
Ab alto Jesus prómicat.

Mens jam resúrgat tórpida,
Non ámplius jacens humi:
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.

En Agnus ad nos míttitur
Laxáre gratis débitum:
Omnes simul cum lácrimis
Precémur indulgéntiam.

Ut, cum secúndo fúlserit,
Metúque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

℣. Spíritus sanctus supervéniet in te. ℟. Et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

Ad Bened. Ant. Super sólium David, et super regnum ejus sedébit in ætérnum.

Oratio.

Deus, qui de beátæ Maríæ Vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; ut qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem Dóminum nostrum.

Deinde fit commem. Feriæ.

Ad Primam.

In ℟. br. dicitur ℣. Qui ventúrus es in mundum.

Ad Tertiam.

Capit. Egrediétur. supra.

℟. br. Tu exsúrgens Dómine * Miseréberis Sion. Tu. ℣. Quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus. Miseréberis. Glória Patri. Tu.

℣. Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem.

Ad Sextam.

Capitulum. Is. 7. c.

Ecce virgo concípiet, et páriet fílium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Butýrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

℟. br. Roráte cœli désuper, * Et nubes pluant justum. Roráte. ℣. Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem. Et. Glória Patri. Roráte.

℣. Emítte Agnum Dómine dominatórem terræ. ℟. De Petra desérti ad montem fíliæ Sion.

Ad Nonam.

Capitulum. Is. 45. b.

Roráte cœli désuper, et nubes pluant justum: aperiátur terra, et gérminet Salvatórem, et justítia oriátur simul: ego Dóminus creávi eum.

℟. br. Emítte Agnum Dómine * Dominatórem terræ. Emítte. ℣. De Petra desérti ad montem fíliæ Sion. Dominatórem. Glória Patri. Emítte.

℣. Spíritus sanctus supervéniet in te. ℟. Et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

In II. Vesperis.

Omnia ut in primis, præter Ant. 5., cujus loco dic. sequens

Ant. 5. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Ps. 131. Meménto Dñe. [77]
Capit. Egrediétur. [323]
Hymnus. Creátor. [317]

℣. Ave María, grátia plena. ℟. Dóminus tecum.

Ad Magnif. Ant. O Virgo vírginum, quómodo fiet istud? quia nec primam símilem visa es, nec habére sequéntem. Fíliæ Jerúsalem, quid me admirámini? Divínum est mystérium hoc quod cérnitis.

Pro commemor. Advent. Ant. O Adónai. 205.

Die 26. Decembris.

Commemoratio

Omnium Ss. Mart.

In utrisque Vesp. et Laud. festi S. Stephani Protomart. Ant. et ℣. de Comm. plur. Mart.

Oratio.

Deus, qui nos ánnua sanctórum Mártyrum tuórum commemoratióne lætíficas: concéde propítius; ut quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum nostrum.

☩ Alibi ex decreto Pii PP. VI. d. 18. Maji 1798 pro aliqu. locis et Respons. S. R. C. d. 18. Oct. 1818 sumuntur sequ. commem.

In I. Vesperis.

Ant. Isti sunt sancti, quos elégit Dóminus in caritáte

non ficta, dedit illis glóriam sempitérnam.

℣. Justi epuléntur et exsúltent in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

In Laudibus.

Ant. Sancti tui Dómine semper benedícant te, et glóriam regni tui dicant.

℣. Mirábilis Deus in sanctis suis. ℟. In sanctis ejus laudáte Deum.

In II. Vesperis.

Ant. Dico autem vobis amícis meis, ne terreámini ab his qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dñm est merces eórum.

Oratio.

Deus, qui glorificáris in concílio sanctórum Mártyrum tuórum: réspice ad preces humilitátis nostræ; ut quorum solémnia celebrámus, eórum précibus adjuvári mereámur. Per Dóminum nostrum.

FESTA JANUARII.

Die 3. Januarii.

S. Genovefæ Virginis.

Duplex.

Omnia de Comm. Virg. [110], præter sequ.

Oratio.

Effúnde super nos Dómine spíritum agnitiónis et dilectiónis, quo ancíllam tuam Genovéfam implevísti: ut sédula ejus imitatióne tibi sincére obsequéntes, fide tibi et ópere placeámus. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Genovéfa Nemptodúri in agro Parisiénsi, Sevéro et Gerúntia paréntibus nata, inaudítæ virtútis splendóre a téneris annis cláruit. Germánus Antissiodorénsis in Británniam transitúrus cum Lupo Trecénsi, ut Pelagiánæ hæresis relíquias profligáret, conjéctis in eam óculis, Deo caram et vitæ sanctitáte illústrem fore prædíxit. Ab ea cum postulásset, num virginitátem Deo vellet consecráre, Genovéfa, vultu ad modéstiam compósito, statim respóndit id unum se veheménter optáre. Germánus ítaque ecclésiam frequénti pópulo ingréssus, puéllæ manus impósuit, et inter crebros Psalmórum concéntus, prolixásque oratiónes, vírginem consecrávit. Postrídie sciscitánti an voti jam e-

míssi memor esset, mémorem vero se, et in eo propósito permansúram, Deo operánte, asseverávit. Ille nummum æreum signo crucis insignítum, nec sine Dei nutu humi conspicátus, collégit, Vírgini dedit, præcepítque ut collo appénsum gestáret, nec ullis deínceps monílibus, quæ sponsæ Christi non convéniunt, ornári se paterétur.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et dedúcet.

Lectio v.

Miraculórum dono et multitúdine excélluit, máxime circa energúmenos, quos óleo consecráto inúngens, a dæmonum tyránnide liberábat. Plúrima prophético spíritu edíxit; atque imprímis, accedénte Attila, Hunnórum rege, cives Parisiénses adhortáta est, ne relíctis sédibus, fortúnas suas álio transférrent, urbem pollícita, subvérsis áliis munitiónibus, perstitúram. Rei veritátem probávit evéntus; idque Genovéfæ patrocínio datum. Grassánte deínde fame, et in máxima annónæ caritáte, urbem magna fruménti cópia, et paúperes innúmeros erogátis pánibus sustentávit. Neque tamen tot éditis miráculis effúgere pótuit, quin malevolórum ódio et contuméliis premerétur. Germánus, in Británniam íterum profectúrus, eam ádiit, et váriis impetítam calúmniis divíno elóquio consolátus est; habitáque gravi ad pópulum oratióne, quanti esset apud Deum mériti expósuit, et locum in quo preces illa fundébat lácrimis ejus madefáctum osténdit.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Ab anno ætátis décimo quinto ad usque quinquagésimum Domínica tantum die et quinta féria jejúnium solvit, sumpto pane hordeáceo ac módico pulménto, quod ante quíndecim dies coctum, ut minus sápidum esset, frígida temperábat aqua. Post id tempus, suadéntibus epíscopis quibus non obtemperáre nefas putábat, piscículis et

lacte usa est. Neque vero intra Gálliæ límites tanta virtus continéri pótuit. Símeon ille Stylítes, audíta tot miraculórum fama, ejus se précibus vóluit commendátum. Admirándis dénique virtútibus, ut scribit Beda, late cláruit, et in Christi servitúte ad octogínta et novem años consénuit. De qua hæc étiam Gregórius Turonénsis: Sancta Genovéfa, quæ in córpore pósita, tanta virtúte præváluit, ut mórtuum suscitáverit, Lutétiæ in basílica sanctórum Apostolórum Petri et Pauli sepúlta est; ad cujus túmulum sæpius petitiónes datæ suffrágium óbtinent, sed et frigoriticórum febres ejus virtúte sæpíssime restringúntur.

℟. Afferéntur. [121]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Símile erit regnum cœlórum. de eodem Comm. 1. loco. [123]

Domin. III. post Epiph.

Sanctæ Familiæ Jesu, Mariæ, Joseph.

Duplex majus.

In I. Vesperis.

Antiph. 1.

Jacob autem génuit Joseph virum Maríæ, de qua natus est Jesus, qui vocátur Christus.

Ps. ut in Festis B. Mariæ V. per annum. [169]

2. Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Joseph fili David, noli timére accípere Maríam cónjugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spíritu sancto est.

3. Pastóres venérunt festinántes, et invenérunt Maríam, et Joseph et Infántem pósitum in præsépio.

4. Magi intrántes domum invenérunt Púerum cum María Matre ejus.

5. Erat Pater ejus et Mater mirántes super his, quæ dicebántur de illo.

Capitulum. Lucæ 2.

Descéndit Jesus cum María et Joseph, et venit Názareth, et erat súbditus illis.

Hymnus.

O lux beáta cœlitum
Et summa spes mortálium,
Jesu, o cui doméstica
Arrísit orto cáritas:

María, dives grátia,
O sola quæ casto potes
Fovére Jesum péctore,
Cum lacte donans óscula:

Tuque ex vetústis pátribus
Delécte custos Vírginis,
Dulci patris quem nómine
Divína Proles ínvocat:

De stirpe Jesse nóbili
Nati in salútem géntium,
Audíte nos qui súpplices
Vestras ad aras sístimus.

Dum sol redux ad véspe-
rum
Rebus nitórem détrahit,
Nos hic manéntes íntimo
Ex corde vota fúndimus.

Qua vestra sedes flóruit
Virtútis omnis grátia,
Hanc detur in doméstícis
Reférre posse móribus.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu
In sempitérna sǽcula.
Amen.

℣. Verbum caro factum est, allelúja. ℟. Et habitávit in nobis, allelúja.

Ad Magnif. Ant. Beáti qui hábitant in domo tua Dómine: in sǽcula sæculórum laudábunt te.

Oratio.

Dómine Jesu Christe, qui Maríæ et Joseph súbditus, domésticam vitam ineffabílibus virtútibus consecrásti: fac nos, utriúsque auxílio, Famíliæ sanctæ tuæ exémplis ínstrui; et consórtium cónsequi sempitérnum: Qui vivis.

Et fit commem. Dominicæ III. post Epiph.

Ant. Suscépit Deus Israël púerum suum: sicut locútus est ad Abraham, et semen ejus: exaltáre húmiles usque in sǽculum.

℣. Vespertína orátio ascéndat ad te Dñe. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, infirmitátem nostram propítius réspice: atque ad protegéndum nos déxteram tuæ majestátis exténde. Per Dóminum.

Ad Complet. et alias Horas in fine Hymn. dicitur

Jesu, tibi sit glória
Qui natus es de Vírgine.

Ad Matutinum.

Invitat. Christum Dei Fílium, Maríæ et Joseph súbditum, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus.

Sacra jam splendent decoráta lychnis
Templa, jam sertis redimítur ara,
Et pio fumant redoléntque acérræ
Thuris honóre.

Num juvet Summo Géniti Parénte
Régios ortus celebráre cantu?
Num domus David, décora et vetústæ
Nómina gentis?

Grátius nobis memoráre parvum
Názaræ tectum, tenuémque cultum,
Grátius Jesu tácitam reférre
Cármine vitam.

Nili ab extrémis peregrínus oris,
Angeli ductu, própere remígrat
Multa perpéssus Puer, et patérno
Límine sospes,

Arte, qua Joseph, húmili excoléndus
Abdito Jesus juvenéscit ævo,
Seque fabrílis sócium labóris
Adjicit ultro.

Irriget sudor mea membra, dixit,
Antequam sparso mádeant cruóre:
Hæc quoque humáno géneri expiándo
Pœna luátur.

Assidet Nato pia Mater almo,
Assidet Sponso bona nupta; felix
Si potest curas releváre fessis
Múnere amíco.

O, neque expértes óperæ et labóris,
Nec mali ignári, míseros juváte,
Quos reluctántes per acúta rerum
Urget egéstas:

Démite his fastus, quibus ampla splendet
Faústitas, mentem date rebus æquam:
Quotquot implórant cólumen, benígno
Cérnite vultu.

Sit tibi, Jesu, decus atque virtus,
Sancta qui vitæ documénta præbes,
Quique cum summo Genitóre et almo
Flámine regnas.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Cum indúcerent púerum Jesum paréntes ejus: accépit eum Símeon in ulnas suas, et benedíxit Deum.

Ps. trium Nocturnorum ut in Festis B. M. V. per annum. [172]

Ant. Ut perfecérunt ómnia secúndum legem Dómini, revérsi sunt in Galilǽam in civitátem suam Názareth.

Ant. Puer autem crescébat et confortabátur plenus sapiéntia, et grátia Dei erat in illo.

℣. Propter nos egénus factus est cum esset dives.
℟. Ut illíus inópia nos dívites essémus.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Colossénses.

Lectio i. Cap. 3.

Indúite vos ergo sicut elécti Dei, sancti et dilécti, víscera misericórdiæ, benignitátem, humilitátem, modéstiam, patiéntiam: supportántes ínvicem, et donántes vobismetípsis, si quis advérsus áliquem habet querélam: sicut et Dóminus donávit vobis, ita et vos. Super ómnia autem hæc, caritátem habéte, quod est vínculum perfectiónis: et pax Christi exsúltet in córdibus vestris in qua et vocáti estis in uno córpore: et grati estóte. Verbum Christi hábitet in vobis abundánter, in omni sapiéntia, docéntes et commonéntes vosmetípsos psalmis, hymnis, et cánticis spirituálibus, in grátia cantántes in córdibus vestris Deo.

℟. In terris visus est, * Et cum homínibus conversátus est. ℣. Hic adinvénit omnem viam disciplínæ et trádidit illam Jacob púero suo. Et cum.

Lectio ii.

Omne quodcúmque fácitis in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi grátias agéntes Deo et Patri per ipsum. Mulíeres, súbditæ estóte viris, sicut opórtet, in Dómino. Viri, dilígite uxóres vestras, et nolíte amári esse ad illas. Fílii, obedíte paréntibus per ómnia: hoc enim plácitum est in Dómino. Patres, nolíte ad indignatiónem provocáre fílios vestros, ut non pusíllo ánimo fiant.

℟. Beáti qui hábitant * In domo tua Dómine. ℣. In sǽcula sæculórum laudábunt te. In domo.

Lectio iii.

Servi, obedíte per ómnia dóminis carnálibus, non ad óculum serviéntes, quasi homínibus placéntes; sed in simplicitáte cordis, timéntes Deum. Quodcúmque fácitis, ex ánimo operámini, sicut Dómino, et non homínibus: sciéntes quod a Dómino accipiétis retributiónem hæreditátis Dómino Christo servíte. Qui enim injúriam facit, recípiet id quod iníque gessit: et non est personárum accéptio apud Deum. Dómini, quod justum est et æquum servis præstáte: sciéntes quod et vos Dóminum habétis in cœlo. Oratióni instáte, vigilántes in ea in gratiárum actióne.

℟. Débuit per ómnia frátribus assimilári: * Ut misericors fíeret. ℣. Cum esset Fílius Dei, dídicit ex iis quæ passus est, obediéntiam. Ut. Glória Patri. Ut.

In II. Nocturno.

Ant. Consúrgens Joseph accépit púerum et matrem ejus nocte, et secéssit in Ægýptum.

Ant. Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph in Ægýpto dicens: Surge et áccipe púerum et matrem ejus, et vade in terram Israël.

Ant. Et véniens habitávit Názareth, ut adimplerétur quod dictum est per Prophétas: quóniam Nazaræus vocábitur.

℣. Docébit nos Dóminus vias suas. ℟. Et ambulábimus in sémitis suis.

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

Exp. in Ps. 36. et 61.

Lectio iv.

Súbditus esto Dómino, et óbsecra eum. Christus faciéndo voluntátem Patris, legem implévit. Et ídeo finis est legis et plenitúdo est caritátis; quia díligens Patrem, afféctum omnem ejus adhíbuit voluntáti. Dénique pro pietáte erat non pro infirmitáte Joseph et Maríæ paréntibus súbditus. Suscépit ítaque compassiónem nostram, suscépit et subjectiónem. Quod enim subjécit sibi ómnia, suum est: quod subjéctus est, nostrum est. Anima, inquit, súbdita non divínitas, ánima subjécta, non Dei virtus. Per ipsam ergo obediéntia, per ipsam humílitas: quæ tamen non ad infirmitátem poténtiæ suscépta sunt, sed ad magistérium disciplínæ.

℟. Ego autem mendícus sum et pauper: * Dóminus sollícitus est mei. ℣. Labóres mánuum tuárum quia manducábis, beátus es, et bene tibi erit. Dóminus.

Lectio v.

Quasi homo ergo ex his, quæ passus est, dídicit obediéntiam, ut consumarétur in carne et per obediéntiæ transfúsam in nos successiónem causa fíeret nobis salútis ætérnæ, quibus ante per inobediéntiæ hæreditátem primus ille Adam causa factus est mortis. Subjéctio ergo magistérium virtútis humánæ, non divínæ imminútio potestátis est. Nam si illum minórem Fílium et inæquálem Patri dicunt, quia erat súbditus Patri Deo; num-

quid et matre ídeo minor, quia súbditus erat matri? Lectum est enim de Joseph et María: et erat súbditus illis. Sed píetas ómnibus nobis non dispéndio, sed increménto est; per quam ómnibus nobis Dóminus Jesus fidem infúdit et grátiam, ut nos spíritu fidéli súbditos Patri fáciat Deo.

℟. Vulpes fóveas habent, et vólucres cœli nidos, * Fílius autem hóminis non habet ubi caput reclínet. ℣. Pauper sum ego, et in labóribus a juventúte mea. Fílius autem.

Lectio vi. Ibid. in Ps. 65.

Dénique, si considerémus, in paradíso defécit humílitas, et ídeo venit de cœlo. In paradíso orta est inobediéntia, et ídeo obediéntia cum Salvatóre descéndit. Inflabátur caro, unde subjéctio mansuetúdinis inveníri non póterat in terris. Véniens Dóminus Jesus primum se exinanívit, non rapínam arbitrátus esse se æquálem Deo, formam servi sibi accípiens, et spécie invéntus ut homo, humiliávit semetípsum factus obédiens usque ad mortem. Dicat ergo: júvenis sum et despéctus: quia Christus in paúpere atque despécto mundum redémit, quia Christus humilitáte diábolum vicit.

℟. Cum in forma Dei esset, semetípsum exinanívit * Formam servi accípiens. ℣. Humiliávit semetípsum factus obédiens usque ad mortem. Formam. Glória Patri. Formam.

In III. Nocturno.

Ant. Ibant paréntes Jesu per omnes años in Jerúsalem in die solémni Paschæ.

Ant. Cum redírent, remánsit puer Jesus in Jerúsalem, et non cognovérunt paréntes ejus.

Ant. Non inveniéntes Jesum, regréssi sunt in Jerúsalem, requiréntes eum.

℣. Pauper sum ego et in labóribus a juventúte mea. ℟. Exaltátus autem humiliátus sum, et conturbátus.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 2.

Cum factus esset Jesus annórum duódecim, ascendéntibus illis Jerosólymam secúndum consuetúdinem diéi festi, consummatísque diébus, cum redírent, remánsit puer Jesus in Jerúsalem, et non cognovérunt paréntes ejus. Et réliqua.

Homilía sancti Bernárdi Abbátis.

Homil. 1. supra Missus est.

Et erat súbditus illis. Quis, quibus? Deus homínibus? Deus, inquam, cui Angeli súbditi sunt, cui Principátus et Potestátes obédiunt, súbditus erat Maríæ, nec tantum Maríæ, sed étiam Joseph propter Maríam. Miráre ergo utrúmlibet, et élige quid ámplius miréris, sive Fílii benigníssimam dignatiónem, sive paréntum excellentíssimam dignitátem. Utrínque stupor, utrínque miráculum: et quod Deus hómini obtémperet, humílitas absque exémplo: et quod Deo homo principétur, sublímitas sine sócio. In laúdibus vírginum singuláriter cánitur quod sequúntur Agnum quocúmque íerit. Quibus ergo laúdibus júdicas dignum, qui étiam præit?

℟. Vere tu es Rex abscónditus * Deus Israël Salvátor. ℣. Tu doces hóminem sciéntiam. Deus.

Bened. Divínum auxílium.

Lectio viii.

Disce homo obedíre; disce terra subdi; disce pulvis obtemperáre. De auctóre tuo loquens Evangelísta, Et erat, inquit, súbditus illis: haud dúbium quin Maríæ et Joseph. Erubésce, supérbe cinis! Deus se humíliat, et tu te exáltas? Deus se homínibus subdit, et tu, dominári géstiens homínibus, tuo te præpónis auctóri? Quóties enim homínibus præésse desídero, tóties Deum præíre conténdo: et tunc vere non sápio ea quæ Dei sunt. De ipso namque dictum est: Et erat súbditus illis. Si hóminis, o homo, imitári dedignáris exémplum, certe non erit tibi indígnum sequi auctórem tuum. Si non potes fórsitan sequi eum quocúmque íerit, dignáre vel sequi quo tibi condescéndit.

℟. Sicut per inobediéntiam uníus hóminis peccatóres constitúti sunt multi: * Ita et per uníus obeditiónem justi constituéntur multi. ℣. Venit Názareth et erat súbditus illis. Ita. Glória Patri. Ita.

Lectio ix. de Homilia Dominicæ: si vero transferatur, erit

Lectio ix.

Si non potes sublímem incédere sémitam virginitátis, séquere vel Deum per tutíssimam viam humilitátis: a cujus rectitúdine si qui étiam vírgines de-

viáverint, ut verum fátear, nec ipsi sequúntur Agnum quocúmque íerit. Séquitur quidem Agnum coinquinátus húmilis, séquitur et virgo supérbus, sed neuter quocúmque íerit: quia nec ille ascéndere potest ad mundítiam Agni, quia sine mácula est; nec is ad ejúsdem mansuetúdinem descéndere dignátur, quia scílicet non coram tondénte, sed coram occidénte se obmútuit. Attamen salubriórem elégit sequéndi partem in humilitáte peccátor, quam in virginitáte supérbus: cum et illíus immundítiam sua húmilis satisfáctio purget, et hujus pudicítiam supérbia ínquinet.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Post tríduum * invenérunt Jesum in templo sedéntem in médio doctórum, audiéntem illos, et interrogántem eos.

Psalm. Dóminus regnávit. cum reliqu. 19.

2. Dixit mater Jesu ad illum: * Fili, quid fecísti nobis sic? Ecce pater tuus et ego doléntes quærebámus te.

3. Descéndit Jesus cum eis, * et venit Názareth, et erat súbditus illis.

4. Et Jesus proficiébat * sapiéntia et ætáte et grátia apud Deum et hómines.

5. Et dicébant: * unde huic sapiéntia hæc, et virtútes? Nonne hic est fabri fílius?

Capitulum. Lucæ 2.

Descéndit Jesus cum María et Joseph, et venit Názareth, et erat súbditus illis.

Hymnus.

O gente felix hóspita,
Augústa sedes Názaræ,
Quæ fovit alma Ecclésiæ
Et prótulit primórdia.

Sol, qui perérrat aúreo
Terras jacéntes lúmine,
Nil grátius per sæcula
Hac vidit æde, aut sánctius.

Ad hanc frequéntes cónvolant
Cœléstis aulæ núntii,
Virtútis hoc sacrárium
Visunt, revísunt, éxcolunt.

Qua mente Jesus, qua manu,
Optáta patris pérficit!
Quo Virgo gestit gaúdio
Matérna obíre múnera!

Adest amóris párticeps
Curæque Joseph cónjugi,
Quos mille jungit néxibus
Virtútis auctor grátia.

Hi diligéntes ínvicem
In Jesu amórem cónfluunt,
Utríque Jesus mútuæ
Dat caritátis prǽmia.

Sic fiat, ut nos cáritas
Jungat perénni fœdere,
Pacémque alens domésticacam
Amára vitæ témperet!

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu
In sempitérna sǽcula. Amen.

℣. Ponam univérsos fílios tuos doctos a Dómino. ℟. Et multitúdinem pacis fíliis tuis.

Ad Bened. Ant. Illumináre nos Dómine exémplis famíliæ tuæ, et dírige pedes nostros in viam pacis.

Oratio.

Dómine Jesu Christe, qui Maríæ et Joseph súbditus, domésticam vitam ineffabílibus virtútibus consecrásti: fac nos, utriúsque auxílio, Famíliæ sanctæ tuæ exémplis ínstrui; et consórtium cónsequi sempitérnum: Qui vivis.

Et fit commem. Dominicæ III. post Epiph. 387.

Ad Primam.

In ℟. br. Qui natus es de María Vírgine.

Ad Tertiam.

Capit. Descéndit. [334]

℟. br. Propter nos egénus factus est: * Cum esset dives. Propter. ℣. Ut illíus inópia nos dívites essémus. Cum esset. Glória Patri. Propter.

℣. Docébit nos Dóminus vias suas. ℟. Et ambulábimus in sémitis ejus.

Ad Sextam.

Capitulum. Rom. 5.

Sicut per inobediéntiam uníus hóminis peccatóres constitúti sunt multi, ita et per uníus obeditiónem justi constituéntur multi.

℟. br. Docébit nos Dóminus * Vias suas. Docébit. ℣. Et ambulábimus in sémitis ejus. Vias suas. Glória Patri. Docébit nos.

℣. Pauper sum ego et in labóribus a juventúte mea. ℟. Exaltátus autem humiliátus sum, et conturbátus.

Ad Nonam.

Capitulum. Philipp. 2.

Semetípsum exinanívit formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo.

℟. br. Pauper sum ego et in labóribus * A juventúte mea. Pauper. ℣. Exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus. A juventúte. Glória Patri. Pauper sum.

℣. Ponam univérsos fílios tuos doctos a Dómino. ℟. Et multitúdinem pacis fíliis tuis.

In II. Vesperis.

Ant. de Laud. [334]; Ps., Capit. et Hymn. ut in I. Vesperis. [327]

℣. Ponam univérsos fílios tuos doctos a Dómino. ℟. Et multitúdinem pacis fíliis tuis.

Ad Magnif. Ant. María autem conservábat ómnia verba hæc cónferens in corde suo.

Et fit commem. Dominicæ III. post Epiphan. 387.

Die 23. Januarii.

In Desponsat. B. M. V. cum S. Joseph.

Duplex majus.

Ant. de Laud. [340]; Ps., Capit., Hymn. et reliqua hic non propria ut in Festis B. M. V. [169]

℣. Desponsátio est hódie sanctæ Maríæ Vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat ecclésias.

Ad Magnif. Ant. Gloriósæ Vírginis Maríæ Desponsatiónem digníssimam recolámus, quæ et Genitrícis dignitátem obtínuit, et virginálem pudicítiam non amísit.

Oratio ut ad Laud. [341]

Et fit commem. S. Joseph, ubi est concessa, ante alias quascumque commem.

Ant. Exsúrgens Joseph a somno, fecit sicut præcépit ei Angelus Dómini, et accépit cónjugem suam.

℣. Constítuit eum dóminum domus suæ. ℟. Et príncipem omnis possessiónis suæ.

Oratio.

Sanctíssimæ Genitrícis tuæ Sponsi, quæsumus Dómine, méritis adjuvémur: ut quod possibílitas nostra non óbtinet, ejus nobis intercessióne donétur.

Deinde fit comem. Ss. Vincentii et Anastasii Mm. 565.

Postea S. Emerentianæ Virg. et Mart. 567.

In fine Hymn. dicitur:

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.

Ad Matutinum.

Invitat. Desponsatiónem Vírginis Maríæ celebrémus, * Christum ejus Fílium adorémus Dóminum.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus. Quem terra. [172]

In I. Nocturno.

Incípiunt Cántica canticórum.

Lectio i. Cap. 1.

Osculétur me ósculo oris sui: quia melióra sunt úbera tua vino, fragrántia unguéntis óptimis. Oleum effúsum nomen tuum: ídeo adolescéntulæ dilexérunt te. Trahe me: post te currémus in odórem unguentórum tuórum. Introdúxit me rex in cellária sua: exsultábi-

mus et lætábimur in te, mémores úberum tuórum super vinum: recti díligunt te. Nigra sum, sed formósa, fíliæ Jerúsalem, sicut tabernácula Cedar, sicut pelles Salomónis.

℟. Hódie desponsáta est beáta Virgo María ex progénie David: * Per quam salus mundi credéntibus appáruit, cujus vita gloriósa lucem dedit sǽculo. ℣. Desponsatiónem beátæ Maríæ Vírginis cum gaúdio celebrémus. Per quam.

Lectio ii.

Nolíte me consideráre quod fusca sim, quia decolorávit me sol: fílii matris meæ pugnavérunt contra me, posuérunt me custódem in víneis: víneam meam non custodívi. Indica mihi, quem díligit ánima mea, ubi pascas, ubi cubes in merídie, ne vagári incípiam post greges sodálium tuórum. Si ignóras te, o pulchérrima inter mulíeres, egrédere, et abi post vestígia gregum, et pasce hœdos tuos juxta tabernácula pastórum. Equitátui meo in cúrribus Pharaónis assimilávi te amíca mea. Pulchræ sunt genæ tuæ sicut túrturis: collum tuum sicut monília.

℟. Beatíssimæ Vírginis Maríæ Desponsatiónem devotíssime celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Cum jucunditáte Desponsatiónem beátæ Maríæ Vírginis devotíssime celebrémus. Ut.

Lectio iii.

Murénulas aúreas faciémus tibi, vermiculátas argénto. Dum esset rex in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suum. Fascículus myrrhæ diléctus meus mihi, inter úbera mea commorábitur. Botrus Cypri diléctus meus mihi, in víneis Engáddi. Ecce tu pulchra es amíca mea, ecce tu pulchra es, óculi tui columbárum. Ecce tu pulcher es diléęte mi, et decórus. Léctulus noster flóridus: tigna domórum nostrárum cédrina, laqueária nostra cypréssina.

℟. Gloriósæ Vírginis Maríæ Desponsatiónem digníssimam recolámus: * Cujus Dóminus humilitátem respéxit, quæ Angelo nuntiánte concépit Salvatórem mundi. ℣. Beatíssimæ Vírginis Maríæ Desponsatiónem devotíssime celebrémus. Cujus. Glória Patri. Cujus.

In II. Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Ex Homil. 2. super Missus est.

Lectio iv.

Oportébat a príncipe mundi aliquámdiu celári divíni consílii sacraméntum: non quod Deus, si palam opus suum fácere vellet, impedíri posse ab illo metúeret: sed quia ipse, qui non solum poténter, sed étiam sapiénter quæcúmque vóluit, fecit, sicut in ómnibus opéribus suis quasdam rerum vel témporum congruéntias propter órdinis pulchritúdinem serváre consuévit: ita in hoc quoque tam magnífico ópere suo, nostræ vidélicet reparatiónis, non tantum poténtiam suam, sed et prudéntiam osténdere vóluit.

℟. Desponsátio gloriósæ Vírginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita ínclyta cunctas illústrat ecclésias. ℣. Hódie desponsáta est beáta Virgo María ex progénie David. Cujus.

Lectio v.

Convéniens ergo erat, ut suáviter quoque ómnia, cœléstia scílicet et terréna, dispóneret, quátenus et illinc dejíciens inquiétum, réliquos in pace firmáret; et hic debellatúrus ínvidum, nobis prius suæ humilitátis et mansuetúdinis valde necessárium exémplum relínqueret: sicque mirábili fíeret moderámine sapiéntiæ, ut et suis suávis, et hóstibus fortis apparéret.

℟. Cum jucunditáte Desponsatiónem beátæ Maríæ celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde et ánimo Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitáte præcélsæ Genitrícis Dei Maríæ. Ut.

Lectio vi.

Quid enim prodésset diábolum a Deo vinci, nobis manéntibus supérbis? Necessário ígitur desponsáta est María Joseph, quando per hoc et a cánibus sanctum abscónditur, et a sponso virgínitas comprobátur, et Vírginis tam verecúndiæ párcitur, quam famæ providétur. Quid sapiéntius? quid dígnius divína providéntia? Uno tali consílio secrétis cœléstibus et admíttitur testis, et exclúditur hostis, et íntegra servátur fama Vírginis Matris.

℟. Desponsátio tua, Dei Génitrix Virgo, gaúdium annuntiávit univérso mun-

do: * Ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: * Qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem: et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Ex. Glória Patri. Qui.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 1. c.

Cum esset desponsáta mater Jesu María Joseph, ántequam convenírent, invénta est in útero habens de Spíritu sancto. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 1. Comént. in cap. 1. Matth.

Quare non de símplici vírgine, sed de desponsáta concípitur? Primum, ut per generatiónem Joseph, orígo Maríæ monstrarétur: secúndo, ne lapidarétur a Judæis ut adúltera: tértio, ut in Ægýptum fúgiens habéret solátium. Martyr Ignátius étiam quartam áddidit causam, cur a desponsáta concéptus sit: Ut partus, ínquiens, ejus celarétur diábolo, dum eum putat non de vírgine, sed de uxóre generátum.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia fecit.

Lectio viii.

Antequam convenírent, invénta est in útero habens de Spíritu sancto. Non ab álio invénta est, nisi a Joseph, qui pene licéntia maritáli futúræ uxóris ómnia nóverat. Quod autem dícitur: Antequam convenírent; non séquitur ut póstea convénerint: sed Scriptúra quod factum non sit, osténdit.

℟. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Desponsatiónem. Quia. Glória. Christus.

Pro S. Emerentiana Virg. et Mart., Lect. ix. ut in Brev. 569.

Te Deum laudámus. 18.

☞ Si hoc festum transferri contingat, Lect. ix. erit sequ.

Lectio ix.

Joseph autem vir ejus, cum esset justus, et nollet eam tradúcere, vóluit occúlte dimíttere eam. Si quis fornicáriæ conjúngitur, unum corpus efficitur, et in lege præcéptum est, non solum reos, sed et cónscios críminum obnóxios esse peccáti: quómodo Joseph, cum crimen celáret uxóris, justus scríbitur? Sed hoc testimónium Maríæ est, quod Joseph sciens illíus castitátem, et admírans quod evénerat, celat siléntio, cujus mystérium nesciébat.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Desponsátio * gloriósæ Vírginis Maríæ, ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Desponsátio est hódie * sanctæ Maríæ Vírginis, cujus vita ínclyta cunctas illústrat ecclésias.

3. Regáli ex progénie * María exórta refúlget: cujus précibus nos adjuvári mente et spíritu devotíssime póscimus.

4. Corde et ánimo * Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitáte præcélsæ Genitrícis Dei Maríæ.

5. Cum jucunditáte * Desponsatiónem beátæ Maríæ celebrémus, ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum.

Capitulum. Eccli. 24. b.

Ab inítio, et ante sǽcula creáta sum, et usque ad futúrum sǽculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus.

O gloriósa vírginum,
Sublímis inter sídera,
Qui te creávit, párvulum
Lacténte nutris úbere.

Quod Heva tristis ábstulit,
Tu reddis almo gérmine;
Intrent ut astra flébiles,
Cœli reclúdis cárdines.

Tu regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida:
Vitam datam per Vírginem
Gentes redémptæ plaúdite.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu
In sempitérna sǽcula.
Amen.

℣. Desponsátio est hódie sanctæ Maríæ Vírginis.
℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat ecclésias.

Ad Bened. Ant. Desponsatiónem hodiérnam perpétuæ Vírginis Genitrícis Dei Maríæ solémniter celebrémus, qua celsitúdo throni procéssit, allelúja.

Oratio.

Fámulis tuis, quǽsumus Dómine, cœléstis grátiæ munus impertíre: ut, quibus beátæ Vírginis partus éxstitit salútis exórdium, Desponsatiónis ejus votíva solémnitas pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum.

Deinde fit commem. S. Joseph Sponsi B. M. V.

Ant. Ipse Jesus erat incípiens quasi annórum trigínta, ut putabátur fílius Joseph.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Oratio. Sanctíssimæ. [336]

Postea commem. S. Emerentianæ. 570.

Ad Horas.

Antiphonæ sumuntur de Laud. ut supra; Capit. et ℟℟. br. ut in festis B. M. V. per annum. [183]

In II. Vesperis.

Ant. de Laud. [340]; Ps., Cap. et Hymn. ut in Festis B. M. V. [169]

℣. Desponsátio est hódie sanctæ Maríæ Vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat ecclésias.

Ad Magnif. Ant. Desponsátio tua, Dei Génitrix Virgo, gaúdium annuntiávit univérso mundo: ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem, et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam.

Deinde fit commem. S. Joseph.

Ant. Ecce fidélis servus et prudens, quem constítuit Dñs super famíliam suam.

℣. Glória et divítiæ in domo ejus. ℟. Et justítia ejus manet in sǽculum sǽculi.

Oratio ut supra. [336]

Eadem Die.

S. Ildefonsi Ep. et Conf.

Semiduplex.

Omnia de Comuni Conf. Pont. [64], præter sequ.

Oratio. Exaúdi. [65]

Vel hæc alia

Oratio.

Deus, qui per gloriosíssimam Fílii tui Matrem beátum Ildefónsum Confessórem tuum atque Pontíficem misso de thesaúris cœléstibus múnere decorásti: concéde propítius; ut per ejus preces et mérita, múnera capiámus ætérna. Per eúmdem Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Ex Surio, tom. 1., et aliunde.

Lectio iv.

Ildefónsus, qui et Alfónsus dícitur, natióne Hispánus, Toléti nobilíssimis Stéphano et Lúcia paréntibus ortus, omníque cura nutrítus, li-

berálibus disciplínis instrúctus est. Primum hábuit præceptórem Eugénium Toletánum antístitem, a quo miram ob índolem Híspalim ad Isidórum, mira tunc eruditióne polléntem, est missus. Duódecim apud Isidórum commorátus annos, tandem fruge bona doctrináque sana imbútus, Tolétum remeávit ad Eugénium. Postquam vero factus est ob vitæ candórem, peritiámque non vulgárem, ab Eugénio ecclésiæ Toletánæ archidiáconus, mundi cúpiens láqueos declináre, in Agaliénsi monastério, quod sanctis Martýribus Cosmæ et Damiáno tunc erat dicátum, insígne pietátis cucúllum índuit. Cui neque paréntes, jam prece, jam vi, ómnia tentántes, obsístere valuérunt, quin constánter in propósito permanéret.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Mónachi non multo post Ildefónsum in demórtui abbátis locum subrogárunt: suspiciébant síquidem in eo (præter virtútes réliquas) æquitátem, morum facilitátem, prudéntiam, raram sanctitúdinem. Tantus ítaque fulgor, tanta veræ pietátis lux (quod ipse timébat) latére non pótuit. Eugénio namque vita functo, cleri, senátus totiúsque pópuli decréto Toletánus archiepíscopus est creátus. In quo quidem præsulátu, quantum verbo Ildefónsus profécerit, quæ mirácula edíderit, quam multis fúerit nomínibus de Vírgine Matre bene méritus, non fácile quis explicáre quíverit. Cœnóbium vírginum in Deilfénsi víllula ædificávit, ac magnis munéribus auxit. Hæréticos quosdam, qui in Hispánia hæresim Helvidiánam, tolléntem perpétuam Maríæ Dei Genitrícis virginitátem, disseminábant, doctíssime confutávit, ab Hispaniáque dépulit: quam disputatiónem explicávit libro, quem scripsit de beátæ Maríæ virginitáte, rem miráculo confirmánte. Cum enim Ildefónsus ad preces matutínas Exspectatiónis beátæ Maríæ in ecclésiam nocte descénderet, cómites ejus in ecclésiæ límine fulgóre quodam repentíno detérriti retrocessérunt. Ille vero in-

trépidus ad aram progréssus, Vírginem ipsam vidit, et adorávit: ab eadémque vestem, qua in sacrifíciis uterétur, accépit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Cum étiam dies sanctæ Leocádiæ festus agerétur, et clerus frequénsque pópulus convenísset, Ildefónsus ad sepúlchrum vírginis Leocádiæ accédens, flexis supplíciter génibus precabátur. Et ecce reseráto repénte sarcóphago, Leocádia sanctíssima pródiit: videntibúsque cunctis et audiéntibus, Ildefónsi mérita de Vírgine María commendávit, dicens: O Ildefónse, per te vivit Dómina mea, quæ cœli cúlmina tenet. Et præsule collaudáto redíbat. Ildefónsus, ne res sine téstibus tanta pósteris referrétur, arrépto Recesvínthi regis, qui forte tunc áderat, gladíolo, veláminis partem, quo caput Leocádiæ tegebátur, resécuit; eámque cum régio simul cultro célebri pompa in sacrárium íntulit, ubi usque hódie servátur. Scripsit multa luculentióri sermóne, quorum, váriis molestiárum occupatiónibus impedítus, áliqua cœpta, áliqua semipléna relíquit. Obiit tandem divus Ildefónsus felíciter ac sancte, cum sedísset in episcopátu años novem, menses duos: sepultúsque est in basílica Leocádiæ circa annum Dómini sexcentésimum septuagésimum séptimum, Recesvíntho in Hispánia regnánte. Cujus corpus in generáli a Saracénis Hispaniárum occupatióne in civitátem Zamorénsem translátum est, et in ecclésia beáti Petri honorífice quiéscens, magna illíus pópuli religióne cólitur.

℟. Iste est. [71]

In III. Noct. Homil. in Evang. Vos estis sal terræ. de Comm. Doct. 1. loco. [84]

℟. viii. Sint lumbi.

Die 28. Januarii.

S. Juliani Episc. et Conf.

Semiduplex ad libitum.

Omnia de Comuni Conf. Pont. [64], præter sequ.

Oratio.

Excita, quæsumus Dómine, in pópulo tuo spíritum caritátis, quo beátum Juliánum Confessórem tuum atque Pontíficem re-

plére dignátus es: et concéde; ut cujus festivitátem celebrámus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum nostrum.

Com̃. S. Agnetis secundo. 582.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Juliánus, ecclésiæ Conchénsis epíscopus, Burgis piis et honéstis paréntibus natus est. Ejus ortum præclára illíus sanctitátis et episcopális dignitátis signa divínitus data nobilitárunt. Nam ádeo formósus et pulcher in lucem éditus est, ut omnes intuéntes os ejus, cœlésti quodam fulgóre perfúsum admiraréntur. Multo magis vero, cum puer grándior palam super fontem baptismálem támdiu visus est mitra et báculo episcopálibus insígnibus ornátus, dum astántes admónuit, ut infánti Juliáni nomen impónerent. Póstea pie sanctéque educátus, liberalibúsque disciplínis appríme erudítus, theologíæ óperam dedit, in qua plúrimum profécit. Itaque probátæ vitæ exémplo, et divíni verbi prædicatióne toti Hispániæ mirándum in modum prófuit. Archidiáconi dignitáte in ecclésia Toletána ornátus, ab Alfónso deínceps nono Castéllæ rege episcopále munus suscípere coáctus est, quod sum̃a cum laude obívit.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Vere pater paúperum fuit: quippe qui egéntium, viduárum et pupillórum inópiam pecúnia et áliis pietátis offíciis sublevávit. Réditus ecclésiæ suæ tum sublevándis míseris, tum instaurándis ornandísque templis insúmpsit: ipse ténui victu conténtus, quem labóre mánuum suárum comparábat. In oratióne assíduus erat: cujus vi, patérna caritáte ardens, multa et magna pro salúte pópuli a Deo impetrávit. Quorum illa in primis illústria: cum aliquándo tota província rei frumentáriæ laboráret inópia, nec quidquam ámplius in episcopátus hórreis superésset, pópuli calamitátem miserátus, preces cum lácrimis ad Deum fudit. Tunc plúrimum trítici ad ædes sancti epíscopi a

permúltis juméntis comportátum est, quæ depósito ónere evanuérunt. Cumque item dira in pópulum lues grassarétur, sancti epíscopi oratióne sedáta est. Multos quoque, váriis insanabílium morbórum genéribus afféctos, in sanitátem restítuit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Super gregem suum tamquam bonus et sédulus pastor diligentíssime vigilávit: lupos arcens ab óvibus, et oves pascens verbo vitæ, cibum cuíque tríbuens pro captu congruéntem. Corpus suum jejúniis assídue castígans, seípsum bonórum óperum exémplar ómnibus præbuit. Dénique, cum annos fere octogínta máxima cum sanctitáte vixísset, plenus diérum atque virtútum, in senectúte bona migrávit ad Dóminum, quinto Kaléndas Februárii, anno millésimo ducentésimo octávo: et honorífice in ecclésia sua sepúltus, post mortem quoque miraculórum glória clarus, magna pópuli veneratióne cólitur. Anno póstmodum millésimo quingentésimo décimo octávo, Leóne décimo Pontífice Máximo, corpus ejus e sacéllo, ubi multos jacúerat annos, effóssum, ad locum prope aram máximam magnífice exornátum, tértio Idus Aprílis solémni pompa ac máxima celebritáte translátum est. Comemoratiónis ejus quoque festívitas Nonis Septémbris, ex Júlii tértii Sumi Pontíficis concessióne, recólitur.

℟. Iste est. [71]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 6. c.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nolíte thesaurizáre vobis thesaúros in terra, ubi ærúgo, et tínea demolítur, et ubi fures effódiunt et furántur. Et réliqua.

Homilía sancti Petri Chrysólogi.

Serm. 8. de jejunio et eleemosyna, circa medium.

Thesaúrus cœli est manus paúperis: quod súscipit, ne in terra péreat; et repónit in cœlum. Manus paúperis est gazophylácium Christi, quia quidquid pauper ác-

cipit, Christus accéptat. Da ergo homo paúperi terram, ut accípias cœlum: da nummum, ut accípias regnum: da paúperi, ut des tibi: quidquid paúperi déderis, tu habébis: quod paúperi non déderis, habébit alter. Clamat Deus: Misericórdiam volo. Qui, quod vult Deus, Deo negat, a Deo sibi, quod desíderat, vult negári. Homo, petit Deus, sed tibi, non sibi: humánam misericórdiam petit, ut largiátur divínam. Est in cœlis misericórdia, ad quam per terrénas misericórdias pervenítur.

℟. Amávit eum Dñs, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dñs loricam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio viii.

Dictúrus causam in judício Dei, patrónam tibi misericórdiam, per quam liberári possis, assúme. Qui de patrocínio misericórdiæ certus est, de vénia sit secúrus, de absolutióne non dúbitet. Misericórdia non solum causam prævenit, antícipat cognitórem: sed étiam senténtiam révocat, absólvit addíctos. Quod Ninivítæ probant, quos jam senténtiæ subjéctos, pœnæ tráditos, ad víctimam stantes, morti déditos, misericórdia sic rápuit, sic ténuit, sic prævénit, ut malúerit Deus dedúci senténtiam, ne misericórdiæ quid negáret. Fratres, per misericórdias paúperum misericórdiam parémus, ut possímus esse de pœna líberi, de salúte secúri. Beáti, inquit, misericórdes, quia ipsi misericórdiam consequéntur. Gratis misericórdiam sperat ibi, qui hic non fécerit misericórdiam.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix. de S. Agnete secundo, et comm. in Laud. 582.

FESTA FEBRUARII.

Die 3. Februarii.

S. Blasii Episc. et Mart.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. [27] præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui beátum Blásium Mártyrem tuum atque Pontíficem in suis perfe-

réndis supplíciis, et in aliórum depelléndis infirmitátibus admirábilem effecísti: concéde propítius; ut illíus et in fide constántiam imitémur, et in perículis patrocínia sentiámus. Per Dñm.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lect. iv. Blásius. ut in Breviario eadem die 600. Lect. v. et vi. Príncipes persecúti sunt. de eodem Comuni 2. loco [40], cum ℟. v. et vi. [34] et [35].

Ubi vero sunt concessæ, leguntur ut infra.

Lectio iv.

Blásius Cáppadox nóbili génere ortus, Sebáste in Cappadócia ex médico epíscopus creátus est, ut córporum curatióni animárum cura succéderet. Huic múneri cum sédulam ac piam óperam naváret, dira tempéstas in Christiános a Licínio tyránno excitáta fuit. Blásius divíno instínctu, Christi consílio et exémplo in montem Argǽum se recépit, ac sese in spelúncam ábdidit, in qua rerum divinárum contemplatióni vacans, ab ipsis feris, natívæ feritátis oblítis, quotidiánum victum accépit, et multis obséquiis cultus est.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Ibi támdiu látuit, donec ab Agricolái præsidis milítibus casu deprehénsus, inde abstráctus, et ad præsidem ductus, illíus jussu in víncula conjéctus est. Sed vinctus ipse multos, quos ejus sanctimóniæ fama accíverat, a diversórum morbórum vínculis liberávit. In his puer fuit, qui desperáta a médicis salúte, transvérsa spina faúcibus inhæénte, ánimam agébat. Illústris sane tum córporum, tum animárum médicus, non humána, sed divína arte; non parátis a natúra remédiis, sed Christi grátia comparátis, ægros prístinæ salúti restítuit. Omni fere miraculórum génere conspícuus; nam Christi super aquas ambulántis, et Elíæ Sareptánæ víduæ annónam multiplicántis mirácula renovávit.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: po-

suísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

Lectio vi.

Atrocíssimis torméntis crudelíssimi præsidis jussu cruciátus fuit: duris verbéribus cæsus, tortus in equúleo, pectínibus férreis dilaniátus, candénti loríca indútus, aliísque exquisitíssimis supplíciis afféctus est. Sed ejus fides probári quidem pótuit, non tamen vinci. Dilaceráto córpore infráctus ánimus réstitit. Tandem, victo tyránno, cápite plexus, illústre fídei testimónium Ecclésiæ relíquit, tértio Nonas Februárii, anno Christi tercentésimo décimo sexto.

℟. Stola jucunditátis. [35]

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10. c.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Cum persequéntur vos in civitáte ista, fúgite in áliam. Et réliqua.

Homilía sancti Athanásii Epíscopi.

In Apolog. de fuga sua ante medium.

In lege præcéptum erat ut constitueréntur civitátes refugiórum, ut qui quomodocúmque ad necem quæreréntur, servári possent. In consummatióne porro sæculórum, cum advenísset illud ipsum Verbum Patris, quod Móysi ántea locútum fúerat, rursus hoc præcéptum dedit: Cum vos, ínquiens, persecúti fúerint in civitáte ista, fúgite in áliam. Paulóque post súbjicit: Cum vidéritis illam abominatiónem desolatiónis, quæ dicta est per Daniélem Prophétam, consisténtem in loco sancto (qui legit, intélligat), tunc, qui in Judæa sunt, fúgiant ad montes: et qui in tecto est, ne descéndat tóllere áliquid de domo sua: et qui in agro est, non revertátur tóllere túnicam suam.

℟. Coróna aúrea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Lectio viii.

Hæc cum scirent sancti, ejúsmodi tenuérunt suæ conversatiónis institútum. Quæ enim nunc præcépit Dóminus, éadem quoque ante suum in carne advéntum locútus est in sanctis:

et hoc institútum hómines ad perfectiónem ducit. Nam quod Deus jússerit, id omníno faciéndum est. Ideóque et ipsum Verbum propter nos homo factum, non indígnum putávit, cum quærerétur, quemádmodum et nos, abscóndere se; et, cum persecutiónem paterétur, fúgere, et insídias declináre: cum autem a se definítum tempus ipse adduxísset, in quo corporáliter pro ómnibus pati volébat, ultro seípsum trádidit insidiántibus.

℟. Hic est vere Martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

Lectio ix.

At vero sancti hómines, cum hanc quoque formam a Salvatóre didicíssent (ab ipso enim et ántea et semper omnes docebántur) advérsus persecutóres, ut legítime certárent, fugiébant et ab illis quæsíti se abscondébant. Cum enim præstitúti sibi a divína providéntia témporis finem ignorárent, nolébant insidiántibus se témere trádere; sed contra, cum scirent quod scriptum est, in mánibus Dei esse hóminum sortes, et Dóminum mortificáre et vivificáre, pótius in finem usque perseverábant, circumeúntes, ut ait Apóstolus, in melótis, in péllibus caprínis, egéntes, angustiáti, in solitudínibus errántes, et in spelúncis et cavérnis terræ laténtes, quoad vel definítum mortis tempus veníret, vel, qui tempus ipsum definíerat Deus cum eis loquerétur, et insidiántes cohibéret, aut certe persecutóribus eos tráderet, utcúmque illi placuísset.

Te Deum laudámus. 18.

Die 4. Februarii.

Beatæ Joañæ Valesiæ nec Virg. nec Mart.

Duplex.

Omnia de Comm. non Virg. [131], præter sequ.

Oratio.

Deus, qui ad imitándum beátæ Vírginis Fílii tui Genitrícis virtútes, novum per beátam Joánnam sacrárum vírginum cœtum institui voluísti: ejus méritis precibúsque concéde; ut per éadem gradiámur vir-

tútum exémpla. Per eúmdem Dóminum nostrum.

Commem. Feriæ in Quadrag.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrag. Mulíerem fortem. de Communi non Virg. [132]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Joáña Valésia Ludovíci undécimi Galliárum regis fília, a téneris annis in omnem pietátem institúta ac propénsa, non obscúris futúræ sanctitátis indíciis contínuo cláruit. Quinquénnis, ferventíssimis précibus Deíparam Vírginem, quam semper miríﬁce cóluit, exoránti, ut quo ei placére magis posset obséquio signiﬁcáret, prænuntiári sibi visa est fore aliquándo, ut novum sacrárum vírginum órdinem in ejúsdem Deíparæ honórem institúeret. Ludovíco Aurelianénsium duci invíte nupta, summam in prósperis moderatiónem exhíbuit, atque in advérsis constántiam. Ipso póstea in Galliárum regem assúmpto, ac nullo et írrito per Apostólicam Sedem eo declaráto conjúgio, id non solum æquíssimo ánimo tulit, sed gravi se vínculo solútam prædicans, libérius deínceps uni Deo famulári posse gratuláta est.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Bituricénsis ducátus sibi a Ludovíco rege assignátos réditus, aléndis paupéribus, curándis ægrótis, ædificandísque monastériis profúse erogábat. In eam vero curam præsértim incúbuit, ut sacrárum vírginum cœtum sub nómine Annuntiatiónis beátæ Vírginis Maríæ, quibus ejúsdem virtútes, certis régulis ab Alexándro sexto approbátis, essent ad imitándum propósitæ, institúeret ac promovéret, quod ei felíciter cessit. Egénos ac míseros omnes ad se confugiéntes matérnæ caritátis complectebátur viscéribus; ægrótos in primis, quorum úlcera et sániem própriis mánibus térgere et contrectáre non refugiébat, restitúta non semel eo contáctu iísdem sanitáte.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansue-

túdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Singulári atque exímia erga sanctíssimum Eucharístiæ sacraméntum pietáte ferebátur; ad quod tanta accedébat lacrimárum vi, ut ejúsdem caritátis ac devotiónis sensus in astántium ánimis excitáret. Domínicæ quoque passiónis mystéria pari recolébat affféctu. Quare constrúcto intra doméstícum hortum Christi sepúlchro, ibi secedébat idéntidem nudum pectus lápide tundens, atque in preces et lácrimas júgiter effúsa. Vitæ demum innocentíssime actæ finem quadragenária præséntiens, sacris ómnibus christiánæ religiónis mystériis rite piéque suscéptis, prídie Nonas Februárii, Bitúrici decéssit, anno millésimo quingentésimo quinto. Ejus corpus quinquagésimo séptimo post óbitum anno incorrúptum repértum, dum ab hæréticis milítibus ad cremándum raperétur, gémitus edidísse, et mucróne transfíxum copióso sánguine manásse perhibétur. Ejus cultum Benedíctus décimus quartus Apostólica auctoritáte probávit anno millésimo septingentésimo quadragésimo secúndo. Tandem Pius sextus, ut in toto Gálliæ regno possit de beáta Joánna Valésia, anniversária ejus dormitiónis die, Offícium recitári ac Missa celebrári de Comúni nec Vírginis nec Mártyris indúlsit, anno millésimo septingentésimo septuagésimo quinto, die vero Aprílis vigésimo.

℟. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: * Múlier timens Deum, ipsa laudábitur. ℣. Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus. Múlier. Glória Patri. Múlier.

In III. Noct. Homil. in Evang. Símile est. de Communi non Virg. [135]

Lectio ix. de Homilia, et commem. Feriæ in Laudibus, si celebretur in Quadrages.

Die 5. Februarii.

Ss. XXVI Martyrum Japonensium.

Duplex.

Omnia de Comm. plur. Mart. [45], præter sequ.

Oratio.

Dómine Jesu Christe, qui ad tui imitatiónem per crucis supplícium primítias fídei apud Japóniæ Gentes in sanctórum Mártyrum Petri Baptístæ, Pauli et

Sociórum sánguine dedicásti: concéde, quæsumus; ut quorum hódie solémnia cólimus, excitémur exémplis: Qui vivis et regnas.

Comemor. Feriæ in Quadrag.

In I. Noct. Lect. de Scriptura occurr. In Quadrages. Fratres: Debitóres. de Communi. [48]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Remotíssimæ Japóniæ regióni extrémis orientális Asiæ fínibus sitæ, quæ diu in ténebris et in umbra mortis séderat, sextodécimo salútis humánæ reparátæ sǽculo cathólicæ veritátis lumen affúlsit. Magnus síquidem illic Indiárum Apóstolus sanctus Franciscus Xavérius Christum prædicans crucifíxum, ádeo insígnem fidélium fundávit ecclésiam, ut hisce in terris Apostolórum témpora rediísse videréntur. Non illi étiam defuére Mártyres, qui fídei primítias sánguine consecrárent. Eódem enim labénte sǽculo, cum Taicosáma Japonénsium imperátor plúries minitátus fuísset, se Philippínas ínsulas in suam ditiónem redactúrum, cénsuit cathólicus Hispaniárum rex áliquos suæ natiónis religiósos viros in Japóniam míttere, régio legatórum múnere ornátos, ad pacem Taicosámæ suadéndam. Huic óperi deléctus est frater Petrus Baptísta, sacérdos ex órdine Minórum sancti Francísci strictióris observántiæ discalceatórum, morum sanctitáte et doctrína insígnis: cui álii dati sunt sócii ex eódem órdine. Qui omnes legatiónem hanc eo suscepérunt ánimo, ut inde occasiónem arríperent Evangélium illis géntibus prædicándi; quia Apostólica pollébant auctoritáte ad fidem cathólicam apud Indos et Sínica regna disseminándam. Hi ad líttora Japóniæ appúlsi, et suo múnere felíciter functi, ad religiónis increméntum, in partem labóris áliis sóciis ascítis, ánimum suum convertérunt.

℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illǽsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida, et in Mari rubro via sine impediménto.
℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra.

Lectio v.

Multis proínde xenodochíis, cœnóbiis et ecclésiis per divérsa loca

christiáno ritu excitátis, ibíque per triénnium prædicatióni, jejúniis, vigíliis, précibus júgiter instándo, atque egenórum et languéntium ærúmnis miro caritátis ardóre subveniéndo, et fidéles plúrimos in via salútis confirmárunt, et Gentes iñúmeras perduxére ad fidem. Qua de re gráviter commóti inánium deórum sacerdótes, imperatórem convéniunt, eíque persuádent impérium diu incólume non futúrum, ni christiánam religiónem úndique gliscéntem a suis fínibus propulsándam curáret. Vano illo timóre percúlsus imperátor, statim jussit religiósos viros tamquam majestátis reos detinéri, dixítque in eos senténtiam crucis. Præter Petrum Baptístam et quinque sócios comprehénsi fuére Paulus Miki cum duóbus sóciis Japonénsibus ex Societáte Jesu, nec non Tertiárii quíndecim ex eódem órdine Minórum Japonénses, quorum álii catechísmo, álii sacris offíciis inserviébant, quibus duo in vínculis ministrántes adaúcti sunt; proíndeque sex et vigínti explétus est númerus.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut hærédes fíerent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut.

Lectio vi.

Post diutúrnum cárceris squalórem fortíssimi Christi athlétæ, extréma sinístræ auris parte in Meacénsi foro públice mulctáti, revínctis post tergum mánibus, vili in plaustro per vias primum hujus metrópolis, tum aliárum Japóniæ úrbium sexcentórum milliariórum itínere terréstri, quo ignomínia et terror látius spargeréntur, suma híeme circumducúntur præeúnte lictóre, ac senténtiam crucis in eos præferénte, quod vétitam a tyránno Christi legem prædicássent. Illud memória dignum in itínere áccidit, ut adolescénti Japonénsi António álteri ex Tertiáriis paréntes occurríssent, eúmque blandítiis et lácrimis conaréntur addúcere ut Christo fidem fálleret; quibus constantíssime óbstitit, affírmans se terrénis ómnibus ac transitóriis despéctis únice Christo adhæsúrum, qui sibi ætérna et cœléstia repromísit; dein vestem qua operiebátur eis restítuit. Tandem Nangasáqui-

um perdúcti crúcibus affigúntur, quæ jam in quodam colle quasi in Calvário parátæ erant; póstea in altum eláti, Christi fidem haud prædicáre cessábant. Enítuit quidem Paulus Miki, qui e triumpháli illa crucis cáthedra ad circumfúsam multitúdinem pro christiána religióne perorávit, illud palam sibi gratulátus quod in cruce ut Christus Dóminus, eadémque atque ille ætáte, suprémum expléret diem. Postrémo sínguli ab imis latéribus ad húmeros binis lánceis transfíxi, victríces ánimas cœlo inseréndas emisére. Suórum mílitum gloriósum certámen váriis Deus condecoráre vóluit signis: quibus rite probátis, sacrórum Rítuum Congregátio ad eórum canonizatiónem quandocúmque deveníri posse decrévit. Interim Urbánus octávus Póntifex Máximus, hábita hujus decréti relatióne, de eísdem Martýribus útpote in beatórum fastis adscríptis Offícium et Missam quotánnis recitári et celebrári indúlsit. Tandem divínæ providéntiæ consílio factum est, ut Pius nonus Póntifex Máximus hujúsmodi judícium ad éxitum perdúceret. Quare sacro Pentecóstes die anni millésimi octingentésimi sexagésimi secúndi, magna et illústri purpuratórum patrum et episcopórum, qui ex ómnibus orbis cathólici pártibus ad protuénda Ecclésiæ et Sedis Apostólicæ jura convénerant, coróna circúmdatus, eósdem Mártyres Sanctórum albo recénsuit.

℟. Tamquam aurum. [52]

In III. Nocturno Homilia in Evangel. Descéndens Jesus. de Communi 2. loco. [60]

Die 6. Februarii.

S. Hyacinthæ de Mariscottis Virg.

Duplex.

Omnia de Comuni Virg. [110], præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui beátam Hyacíntham Vírginem tuam jugis mortificatiónis et caritátis víctimam effecísti: ejus nobis exémplo et intercessióne concéde; ut peccáta nostra deflére, et te semper dilígere valeámus. Per Dóminum nostrum.

Et fit comm. Feriæ in Quadr. et S. Dorotheæ V. M. Ant. et ℣. e Laud. Oratio. Indulgéntiam.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente. In Quadrag. De virgínibus. [116]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Hyacíntha nóbilis virgo Romána, Marci Antónii de Mariscóttis Vignanélli cómitis (quo in óppido nata est) et Octáviæ Ursíniæ fília, a prima ætáte divínæ protectiónis arguménta experíri cœpit, cum septénnis jamjam in púteum prolapsúra præsénti Dei benefício serváta est. Vitérbium missa ad moniáles sancti Bernardíni, ut ab iis educarétur, ibi Tértii órdinis sancti Francísci institútum adoléscens suscépit, non ita tamen ut sacra cum veste religiósos mores indúeret; pompis enim ac delíciis aliquámdiu indúlsit, donec ex febri decúmbens, accíti ad se confessárii opportúna commonitióne percúlsa, omni vanitáti núntium remísit. Itaque anteáctæ vitæ máculis pœniténtiæ sacraménto expiátis, in commúni triclínio in génua humíllime provolúta, lácrimis se próluens, ac flagéllo in seípsam animadvértens, véniam a soróribus deprecáta est; tum ánnuam pecúniam, ac spléndidam atque supérfluam supelléctilem, mundi ac sui contémptrix abdicávit: deínceps vero nudis pédibus, vel, cum morbus cógeret, subjécta sólea obtéctis, ac única tantúmmodo túnica conténta, eáque rudi, obsoléta, et in eleemósynam accépta, ac fune præcíncta, quoad vixit, incéssit.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Præter ásperum vestítum, cilício, vigíliis, labóribus fracta, assiduísque jejúniis extenuáta, corpus étiam crebris verbéribus ac spinárum manípulis lacerábat, adhíbito intérdum altérius quoque moniális bráchio ad majórem sui córporis afflictatiónem; quod ut magis magísque attéreret, léctulo ex asséribus, solóque vili strágulo instrúcto utebátur, ac pro pulvíllo saxum adhibébat, quod in stramen ex obediéntia commutávit, in quo altérutro pede ad crucem in conspéctu pósitam, caténa alligáto, brevíssimum somnum capiébat. Ad hæc absýnthium herbásque amaríssimas mándere, moniálium úlcera, ac pannícula sánie madéntia exosculári non rénuit:

scalas monastérii, onústa ingénti cruce, génibus ascéndere aliquándo consuévit; nunc quoque urtícas, nunc ceras liquátas, modo nivem et gláciem, modo álveos rigéntium aquárum ad maceratiónem adhíbuit. Christi Dómini passiónem, quam summópere venerabátur, apte a se excogitáta atrocissimárum pœnárum série imitári, in majóri hebdómada, singulísque sextis fériis sólita fuit. Patiéntia in perferéndis injúriis, christiána humílitas, virginális verecúndia, ac summa sedúlitas in novítiis, quibus præerat, ad perfectiónem provehéndis, in ea mirífice eluxérunt. Animárum quoque zelo incénsa, plures inimicítias sústulit; periclitántes puéllas in tuto collocávit, plúrimis ad meliórem frugem tradúctis; in proximórum salúte procuránda, qua oratiónibus, qua voluntáriis córporis cruciátibus, omni dénique conátu júgiter incúbuit.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Ægrórum in nosocomíis, ac paúperum patrocínium, quamquam inops, omni stúdio suscépit, et ut iísdem succúrreret, non solum própriis ipsa mánibus laborábat, et quotidiánum sibi victum subtrahébat, frústulis panis conténta; sed moniáles étiam ac matrónas civitátis, virósque dívites ad id óperis alliciébat, atque, undequáque póterat, subsídia corrogábat; quinímo, ut quam pro egénis et inválidis sollicitúdinem osténderat, perpétuo firmáret, duas sodalitátes, quæ eorúmdem curam gérerent, institúi curávit. Erga sanctíssimum Eucharístiæ sacraméntum fuit veheménter affécta: cujus cultum ut in áliis quoque promovéret, ad illud frequénter per annum cum solémni pompa, quam Deo gratam fuísse nonnúlla prodígia comprobárunt, públicæ veneratióni exponéndum omnem óperam adhíbuit. Deíparam Vírginem tam impénse cóluit, ut digna hábita fúerit, quæ ejus apparitióne recrearétur. Prophetíæ, contemplatiónis, lacrimárum dono, aliísque charismátibus flóruit. Anno dénique millésimo sexcen-

tésimo quadragésimo, ætátis suæ quinquagésimo quinto inchoáto, in cœlum evocáta est, cujus corpus in ecclésia sancti Bernardíni Vitérbii cólitur, eámque Benedíctus décimus tértius méritis et miráculis claram in beatárum, Pius vero séptimus in sanctárum Vírginum númerum retulérunt. ℟. Afferéntur. [121]

In III. Nocturno Homilia in Evangel. Símile erit. de eodem Communi 1. loco. [123]

Lectio ix. et commem. S. Dorotheæ in Laud., Ant. et ℣. e I. Vesp. In Quadrag. Lectio ix. de Homilia et commem. Feriæ.

Die 11. Februarii.

Apparitionis B. M. V. Immaculatæ.

Duplex majus.

Omnia ut in Festis B. Mariæ Virg. præter sequentia.

In I. Vesperis.

Ant. et Capit. de Laud. [364]
Psalmi ut in festis B. M. V. per annum. [169]

Hymn. Ave maris. [171]

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Ad Magnif. Ant. Ista est colúmba mea, perfécta mea, immaculáta mea.

Oratio.

Deus, qui per Immaculátam Vírginis Conceptiónem dignum Fílio tuo habitáculum præparásti: súpplices a te quǽsumus; ut ejúsdem Vírginis apparitiónem celebrántes, salútem mentis et córporis consequámur. Per eúmdem Dñm.

Comem. Feriæ in Quadrag.

In fine Hymn. dicitur:

Jesu, tibi sit glória
Qui natus es de Vírgine.

Ad Matutinum.

Invit. Immaculátam Vírginis Conceptiónem celebrémus, * Christum ejus Fílium adorémus Dñm.

Ps. Veníte exsultémus.

Hymnus.

Te dícimus præcónio,
Intácta Mater Núminis,
Nostris benígna laúdibus
Tuam repénde grátiam.

Sontes Adámi pósteri
Inplecta proles gígnimur;
Labis patérnæ néscia
Tu sola, Virgo, créderis.

Caput dracónis ínvidi
Tu cónteris vestígio,
Et sola glóriam refers
Intaminátæ oríginis.

O gentis humánæ decus
Quæ tollis Hevæ oppróbrium,
Tu nos tuére súpplices,
Tu nos labántes érige.

Serpéntis antíqui potens
Astus retúnde et ímpetus,
Ut cœlitum perénnibus
Per te fruámur gaúdiis.

Jesu, tibi sit glória
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu
In sempitérna sǽcula.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Ave grátia plena * Dóminus tecum.

Psalmi III Nocturnorum ut in festis B. M. V. per annum. [172]

Ant. Benedícta tu inter mulíeres * et benedíctus fructus ventris tui.

Ant. Ne tímeas María * invenísti grátiam apud Dóminum.

℣. Deus omnípotens præcínxit me virtúte. ℟. Et pósuit immaculátam viam meam.

De Parábolis Salomónis.

Lectio i. Cap. 8. v. 9.

Ego sapiéntia hábito in consílio, et erudítis intérsum cogitatiónibus. Timor Dómini odit malum: arrogántiam et supérbiam et viam pravam, et os bilíngue detéstor. Meum est consílium et æquitas, mea est prudéntia, mea est fortitúdo. Per me reges regnant, et legum conditóres justa decérnunt. Per me príncipes ímperant, et poténtes decérnunt justítiam. Ego diligéntes me díligo: et qui mane vígilant ad me, invénient me.

℟. Sapiéntia quæ attíngit a fine usque ad finem fórtiter et dispónit ómnia suáviter, ædificávit sibi domum. * Ecce tabernáculum Dei cum homínibus. ℣. Vidi sanctam civitátem, Jerúsalem novam, parátam sicut sponsam, ornátam viro suo. Ecce.

Lectio ii.

Mecum sunt divítiæ et glória, opes supérbæ et justítia. Mélior est enim fructus meus auro et lápide pretióso, et genímina mea argénto elécto. In viis justítiæ ámbulo, in médio semitárum judícii, ut ditem diligéntes me, et thesaúros eórum rémpleam. Dóminus possédit me in inítio viárum suárum, ántequam quidquam fáceret a princípio. Ab ætérno ordináta sum, et ex antíquis ántequam terra fíeret. Nondum erant abýssi, et ego jam concépta eram: necdum fontes aquárum erúperant; necdum montes gravi mole constíterant: ante colles ego parturiébar.

℟. Quasi arcus refúlgens inter nébulas, et quasi flos rosárum in diébus vernis, et quasi lília in tránsitu aquæ, * Sic fulget Virgo

immaculáta. ℣. Arcum meum ponam in núbibus, et erit signum fœderis mei vobíscum. Sic fulget.

Lectio iii.

Beátus homo qui audit me, et qui vígilat ad fores meas quotídie, et obsérvat ad postes óstii mei. Qui me invénerit, invéniet vitam, et haúriet salútem a Dómino: qui autem in me peccáverit, lædet ánimam suam. Omnes, qui me odérunt, díligunt mortem. Sapiéntia ædificávit sibi domum, excídit colúmnas septem. Immolávit víctimas suas, míscuit vinum et propósuit mensam suam. Misit ancíllas suas, ut vocárent ad arcem, et ad mœnia civitátis: Si quis est párvulus, véniat ad me. Et insipiéntibus locúta est: Veníte, comédite panem meum, et bíbite vinum quod míscui vobis.

℟. Surge, amíca mea, speciósa mea, et veni, colúmba mea. * Osténde mihi fáciem tuam, sonet vox tua in aúribus meis. ℣. Vox túrturis audíta est in terra nostra. Osténde. Glória. Osténde.

In II. Nocturno.

Ant. Fecit mihi magna qui potens est, * et sanctum nomen ejus.

Ant. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus: * Deus in médio ejus non commovébitur.

Ant. Dóminus possédit te in inítio viárum suárum: * et in caritáte perpétua diléxit te.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus non commovébitur.

Lectio iv.

Anno quarto a dogmática definitióne de immaculáto Beátæ Vírginis Concéptu, ad Gavi flúminis oram prope óppidum Lourdes Diœcésis Tarbiénsis in Gállia, ipsa Virgo in rupis sinu super specum Massabiélle puéllæ cuídam, vernácula lingua Bernadétte nuncupátæ, paupérrimæ quidem, sed ingénuæ ac piæ, plúries se conspiciéndam óbtulit. Immaculáta Virgo juveníli ac benígno videbátur aspéctu, nívea veste niveóque pállio contécta, ac zona cærúlea succíncta: nudos pedes aúrea rosa ornábat. Prima apparitiónis die, qui fuit undécimus Februárii anno millésimo octingentésimo quinquagésimo octávo, puéllam signum crucis rite piéque faciéndum edócuit, atque

ad sacri rosárii recitatiónem, exémplo suo, corónam, quæ prius ex bráchio demíssa pendébat, manu advólvens, excitávit: quod in céteris étiam apparitiónibus præstitit. Altera autem apparitiónis die, puélla in simplicitáte cordis sui, diabólicam fraudem timens, lustrálem aquam in Vírginem effúdit: sed Beáta Virgo, léniter arrídens, benigniórem illi vultum osténdit. Cum vero tértio apparuísset, puéllam ad specum per quíndecim dies invitávit. Exínde eam sæpius est alloquúta, ac pro peccatóribus oráre, terram deosculári, pœnitentiámque ágere est hortáta: deínde imperávit ut sacerdótibus edíceret, ædificándum ibi esse sacéllum, solemnísque supplicatiónis more illo accedéndum. Mandávit ínsuper ut e fonte, qui sub aréna adhuc latébat sed mox erat eruptúrus, aquam bíberet eáque se abstérgeret. Dénique die festo Annuntiatiónis, percontánti eníxe puéllæ illíus nomen, cujus aspéctu tóties dignáta fúerat, Virgo, admótis péctori mánibus elatísque in cœlum óculis, respóndit: „Immaculáta Concéptio ego sum“.

℟. Quæ est ista, quæ progréditur quasi auróra consúrgens, * Pulchra ut luna, elécta ut sol. ℣. Ipsa est colúmba mea, perfécta mea, immaculáta mea. Pulchra.

Lectio v.

Percrebrescénte fama beneficiórum, quæ in sacro specu recepísse fidéles dicebántur, augebátur in dies hóminum concúrsus, quos loci relígio ad specum advocábat. Itaque prodigiórum fama puellæque candóre motus Tarbiénsis Epíscopus, quarto ab enarrátis anno, post jurídicam factórum inquisitiónem, supernaturáles esse apparitiónis notas sua senténtia probávit, cultúmque Vírginis Immaculátæ in eódem specu permísit. Mox ædificátum sacéllum: ex illa die pene innúmeræ fidélium turbæ, voti ac supplicatiónis causa, ex Gállia, Bélgio, Itália, Hispánia ceterísque Európæ provínciis necnon ex longínquis Americæ regiónibus quovis anno illuc advéniunt, noménque Immaculátæ de Lourdes ubíque terrárum inclaréscit. Fontis aqua in cunctas orbis partes deláta, ægris sanitátem restítuit. Orbis vero cathólicus tantórum memor be-

nefactórum, ædes sacras mirábili ópere ibi exstrúxit. Vexílla innúmera, acceptórum beneficiórum véluti monuménta, illuc a civitátibus ac géntibus missa, ædem Vírginis miro ornátu décorant. In hac sua véluti sede Immaculáta virgo júgiter cólitur; intérdiu quidem précibus, religióso cantu solemnibúsque áliis cæremóniis; noctu vero sacris illis supplicatiónibus, quibus infinítæ propémodum peregrinántium turbæ céreis facibúsque accénsis procédunt et laudes Beátæ Vírginis cóncinunt.

℟. Erit in novíssimis diébus mons præparátus Vírgini Maríæ in vértice móntium, et elevábitur super cœlos, et ibunt pópuli multi et dicent: * Veníte et ascendámus ad montem. ℣. Sicut lætántium ómnium habitátio est in te. Veníte.

Lectio vi.

Peregrinatiónes hujúsmodi fidem frigescénte sǽculo excitásse, ánimum ad christiánam legem profiténdam addidísse, cultúmque Vírginis Immaculátæ mirum in modum auxísse, ómnibus compértum est. In qua mirábili fídei professióne Christiánus pópulus sacerdótes véluti duces habet, qui illuc suas plebes addúcunt. Ipsi étiam sacrórum Antístites sanctum locum frequénter ádeunt, peregrinatiónibus præsunt, solemnioribúsque festis intérsunt. Nec ádeo rarum est ipsos Románæ Ecclésiæ Purpurátos Patres húmili peregrinórum more accedéntes conspícere. Ipsi quoque Románi Pontífices, pro sua erga Immaculátam de Lourdes pietáte, sacram ædem donis nobilíssimis cumulárunt. Pius nonus, sacris indulgéntiis, Archiconfraternitátis privilégio ac minóris Basílicæ título ipsam insignívit; ac Deíparæ imáginem ibídem cultam, solémni ritu per Legátum suum apostólicum in Gállia diadémate distínctam vóluit. Leo vero décimus tértius iñúmera étiam cóntulit benefícia, indulgéntias ad modum Jubilǽi vigésimo quinto Apparitiónis anno verténte concéssit, peregrinatiónes sua auctoritáte verbóque provéxit, ac solémnem Ecclésiæ sub título Rosárii dedicatiónem suo nómine péragi curávit. Quorum beneficiórum amplitúdinem cumulávit, cum, plúrium Episcopórum rogátu, solémne festum sub título Appari-

tiónis Beátæ Maríæ Vírginis Immaculátæ, próprio offício et própria Missa celebrándum benígne concéssit.

℟. Prævenísti eam, Dómine, in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus * Corónam de lápide pretióso. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo, glóriam et magnum decórem impónes super eam. Corónam. Glória. Corónã.

In III. Nocturno.

Ant. Manus Dómini confortávit te, * et ídeo eris benedícta in ætérnum.

Ant. Noli metúere * non enim pro te, sed pro ómnibus hæc lex constitúta est.

Ant. Benedíxit te Dóminus in virtúte sua, * quia per te ad níhilum redégit inimícos nostros.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 1.

In illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilǽæ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María. Et réliqua.

Homilía sancti Bernárdi Abbátis.

Ex Homilia 2. super Missus.

Lætáre, pater Adam, sed magis tu, o Heva mater, exsúlta, qui sicut ómnium paréntes, ita ómnium fuístis peremptóres; et quod infelícius est, prius peremptóres quam paréntes. Ambo, inquam, consolámini super fília, et tali fília; sed illa ámplius de qua malum ortum est prius, cujus oppróbrium in omnes pertransívit mulíeres. Instat namque tempus, quo jam tollátur oppróbrium, nec hábeat vir quid causétur advérsus féminam; qui útique, dum se imprudénter excusáre conarétur, crudéliter illam accusáre non cunctátus est, dicens: Múlier quam dedísti mihi, dedit mihi de ligno, et comédi. Proptérea curre, Heva, ad Maríam, curre mater ad fíliam; fília pro matre respóndeat: ipsa matris oppróbrium aúferat: ipsa patri pro matre satisfáciat: quia ecce si vir cécidit per féminam, jam non erígitur nisi per féminam.

℟. Tu ergo ínvoca Dóminum, lóquere regi pro nobis, * Et líbera nos de morte. ℣. Omnes sitiéntes,

veníte ad aquas, et hauriétis salútem a Dómino. Et líbera nos.

Lectio viii.

Quid dicébas o Adam? Múlier, quam dedísti mihi, dedit mihi de ligno, et comédi. Verba malítiæ sunt hæc quibus magis aúgeas quam déleas culpam. Verúmtamen Sapiéntia vicit malítiam, cum occasiónem véniæ, quam a te Deus interrogándo elícere tentávit, sed non pótuit, in thesaúro indeficiéntis suæ pietátis invénit. Rédditur nempe fémina pro fémina, prudens pro fátua, húmilis pro supérba, quæ pro ligno mortis gustum tibi pórrigat vitæ, et pro venenóso cibo illo amaritúdinis, dulcédinem páriat fructus ætérni. Muta ergo iníquæ excusatiónis verbum in vocem gratiárum actiónis, et dic: Dómine múlier, quam dedísti mihi, dedit mihi de ligno vitæ, et comédi; et dulce factum est super mel ori meo, quia in ipso vivificásti me. Ecce enim ad hoc missus est Angelus ad Vírginem. O féminam singuláriter venerándam, super omnes féminas admirábilem, paréntum reparatrícem, posterórum vivificatrícem.

℟. Plantávit Dóminus Deus paradísum voluptátis, produxítque lignum vitæ in médio ejus. * Et flúvius egrediebátur de loco voluptátis. ℣. Emissiónes tuæ paradísus, Virgo María. Et flúvius. Glória Patri. Et flúvius.

In Quadrages. Lectio ix. de Homilia Feriæ.

Lectio ix.

Quam tibi áliam prædixísse Deus vidétur, quando ad serpéntem ait: inimicítias ponam inter te et mulíerem? Et si adhuc dúbitas quod de María díxerit, audi quod séquitur: Ipsa cónteret caput tuum. Cui hæc serváta victória est, nisi Maríæ? Ipsa procul dúbio caput contrívit venenátum, quæ omnímodam malígni suggestiónem tam de carnis illécebra, quam de mentis supérbia dedúxit ad níhilum. Quam vero áliam Sálomon requirébat, cum dicébat: Mulíerem fortem quis invéniet? Nóverat quippe vir sápiens hujus sexus infirmitátem, frágile corpus, lúbricam mentem. Quia tamen et Deum légerat promisísse, et ita vidébat congrúere, ut qui vícerat per féminam vincerétur per ipsam, veheménter admírans ajébat: Mu-

líerem fortem quis invéniet? Quod est dícere: si ita de manu féminæ pendet et nostra ómnium salus, et innocéntiæ restitútio, et de hoste victória: fortis omníno necésse est ut provideátur, quæ ad tantum opus possit esse idónea.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Candor est lucis ætérnæ, * et spéculum sine mácula.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Múlier amícta sole et luna sub pédibus ejus, * et in cápite ejus coróna stellárum duódecim.

3. Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israël, * tu honorificéntia pópuli nostri.

4. Benedícta es tu, Virgo María, a Dómino Deo excélso, * præ ómnibus muliéribus super terram.

5. Hódie nomen tuum ita magnificávit Dóminus, * ut non recédat laus tua de ore hóminum.

Capitulum. Cant. 2.

Surge, amíca mea, speciósa mea, et veni, colúmba mea in foramínibus petræ, in cavérna macériæ, osténde mihi fáciem tuam, sonet vox tua in aúribus meis.

Hymnus.

Auróra soli prævia
Felix salútis núncia,
In noctis umbra plebs tua
Te, Virgo, supplex ínvocat.

Torrens nefástis flúctibus
Cunctos trahens vorágine,
Leni resídit æquore
Cum transit Arca fœderis.

Dum torret aréscens humus,
Tu rore sola spárgeris;
Tellúre circum rórida,
Intácta sola pérmanes.

Fatále virus évomens
Attóllit anguis vérticem;
At tu dracónis túrgidum
Invícta cónteris caput.

Mater benígna, réspice
Fletus precésque súpplicum,
Et dimicántes tártari
Victrix tuére ab hóstibus.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Bened. Ant. Præclára salútis auróra, ex te Virgo María exívit sol justítiæ, qui visitávit nos óriens ex alto.

Oratio.

Deus, qui per Immaculátam Vírginis Conceptió-

nem dignum Fílio tuo habitáculum præparásti: súpplices a te quǽsumus; ut ejúsdem Vírginis apparitiónem celebrántes, salútem mentis et córporis consequámur. Per eúmdem Dñm.

Commem. Feriæ in Quadrag.

Ad Tertiam.

Capit. Surge, amíca. [364]

℟. br. Quæ est ista quæ ascéndit de desérto * Delíciis áffluens? Quæ est ista. ℣. Inníxa super diléctum suum. Delíciis áffluens. Glória Patri. Quæ.

℣. Vidérunt eam fíliæ Sion. ℟. Et beatíssimam prædicavérunt.

Ad Sextam.

Capitulum. Prov. 8.

Mecum sunt divítiæ et glória, opes supérbæ et justítia: mélior est enim fructus meus auro et lápide pretióso.

℟. br. Ego Mater * Pulchræ dilectiónis. Ego Mater. ℣. Et timóris et agnitiónis et sanctæ spei. Pulchræ dilectiónis. Glória Patri. Ego Mater.

℣. In me omnis grátia viæ et veritátis. ℟. In me omnis spes vitæ et virtútis.

Ad Nonam.

Capitulum. Eccli. 24.

In me grátia omnis viæ et veritátis, in me omnis spes vitæ et virtútis. Transíte ad me omnes qui concupíscitis me, et a generatiónibus meis impleémini.

℟. br. Qui me invénerit * Invéniet vitam. Qui me. ℣. Et haúriet salútem a Dómino. Invéniet vitam. Glória Patri. Qui me.

℣. Transíte ad me omnes qui concupíscitis me. ℟. Et a generatiónibus meis impleémini.

In II. Vesperis.

Omnia ut in I. Vesp., præter sequentia.

Hymnus.

Omnis expértem máculæ Maríam
Edocet summus fídei magíster:
Vírginis gaudens célebrat fidélis
Terra triúmphum.

Ipsa se præbens húmili puéllæ
Virgo spectándam, récreat pavéntem,
Seque concéptam sine labe sancto
Prædicat ore.

O specus felix, decoráte divæ
Matris aspéctu! veneránda rupes,
Unde vitáles scatuére pleno
Gúrgite lymphæ.

Huc catervátim pia turba nostris,

Huc ab extérnis peregrína terris
Affluit supplex, et opem poténtis
Vírginis orat.

Excipit Mater lácrimas precántum,
Donat optátam míseris salútem;
Compos hinc voti pátrias ad oras
Turba revértit.

Súpplicum, Virgo, miseráta casus,
Semper o nostros réfove labóres,
Impetrans mœstis bona sempitérnæ
Gaúdia vitæ.

Sit decus Patri, genitǽque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amen.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Ad Magnif. Ant. Hódie gloriósa cœli Regína in terris appáruit; hódie pópulo suo verba salútis et pígnora pacis áttulit; hódie Angelórum et fidélium chori Immaculátam Conceptiónem celebrántes gaúdio exsúltant, allelúja.

Die 13. Februarii.

S. Catharinæ de Ricciis Virginis.

Duplex.

Omnia de Comm. Virg. [110], præter sequentia.

Oratio.

Dómine Jesu Christe, qui beátam Catharínam Vírginem, tuo amóre succénsam, passiónis contemplatióne claréscere voluísti: ejus intercessióne concéde; ut passiónis mystéria devóte recoléntes, ejus fructum percípere mereámur: Qui vivis.

Comem. Feriæ in Quadrages.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadragesima. De virgínibus. [116]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Catharína, nóbili família de Ricciis Floréntiæ nata, vel ab ineúnte ætáte piam índolem præmatúre osténdit. In suburbáno monastério sancti Petri de Monticéllis, ubi morum disciplína imbueré-tur, collocáta, quotídie ad Christi crucifíxi imáginem orans, non sine lácrimis, horis étiam ánimi relaxatióni addíctis, ejus passiónem meditabátur. Ad monastérium póstea sancti Vincéntii, órdinis sancti Domí-

nici, in civitáte Prati transláta, patérnos lares ad tempus repétere, nisi certa spe réditus hábita, constánter recusávit. Tandem anno décimo tértio, sǽculi delíciis contémptis, ibídem religiósum institútum proféssa est.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Caritáte in Deum fervens, oratióni fere assídue vacábat, quidquid témporis necessáriis occupatiónibus et módicæ quiéti supérerat, in ea insúmens; utque corpus in servitútem redígeret, férrea caténa et flagéllis illud macerábat. Cibi parcíssima, octo supra quadragínta annos cárnibus abstínuit, legumínibus plerúmque et herbis vescens, intérdum vero solo pane et aqua conténta. Proximórum ætérnam salútem exóptans, ardentíssimas ad Deum pro peccatórum conversióne preces fundébat. Tanto étiam commiseratiónis sensu erga purgántem ánimam commóta est, ut acerbíssimos dolóres sibi divínitus inflíctos in pœnárum illi debitárum expiatiónem pertulísse visa sit. Exímia prudéntia et reguláris observántiæ zelo moniáles diu rexit, eas non minus exémplo quam adhortatiónibus ad omnem sanctimóniam infórmans. Quo in offício humilitátem ádeo cóluit, ut abjectíssima quæque ópera sponte obíret, ac infírmis præcípua caritáte et summo stúdio inservíret.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Supernórum charísmatum cópia singuláris in ea enítuit ánnulo desponsatiónis, sacrísque stigmátibus, quæ non semel spectánda se exhibuérunt, accéptis. Plúrium annórum spátio, quinta et sexta féria in altíssimam contemplatiónem rapta, síngulos Redemptóris cruciátus in passióne tolerátos ex órdine in córpore mirabíliter sentíre consuévit. Prati degens, sanctum Philíppum Nérium Romæ commorántem vidére proméruit, ejúsque collóquio frui. Extasum, ráptu-

um, cœléstium visiónum, ac prophétici lúminis dono illústris, futúra prædíxit, ac simul occúlta revelávit. Grávibus dénique morbis decúmbens, Ecclésiæ sacraméntis munita, anno a Christo nato millésimo quingentésimo nonagésimo, ætátis sexagésimo nono, quarto Nonas Februárii in cœlum migrávit. Eam subínde Clemens duodécimus beatárum Vírginum número, Benedíctus vero décimus quartus Póntifex Máximus solémni ritu sanctárum Vírginum fastis adscrípsit, anno salútis millésimo septingentésimo quadragésimo sexto.

℟. Afferéntur Regi. [121]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus. de eodem Communi 1. loco. [123]

In Quadrages. Lectio ix. de Homilia et commemor. Feriæ.

Die 17. Februarii.

Fugæ D. N. J. Chr. in Ægyptum.

Duplex majus.

In I. Vesperis.

Ant. et Capit. de Laud. [374]
Ps. ut in Festis B. M. V. [169]

Hymnus.

Regem treméndæ glóriæ
De stirpe promíssum Abrahæ
Venísse, reges índicant;
Natúmque regi núntiant.

Tyránnus ira flúctuat,
Morti Puéllum déstinat,
Sed Virgo Mater cœ́litus
Edócta, ferro súbtrahit.

Deférre natum ad ésteras
Festínat Ægýpti plagas,
Nec jam quiéscit, Fílium
Quoúsque tutum cónspicit.

At tu parens fortíssima,
Quæ sancto amóre saúcia
Advérsa quæque déspicis,
Fugǽque damna sústines:

Tuis adésto sérvulis
Rebus quibúsque in árduis,
Quos culpa fecit éxsules,
Redíre fac in pátriam.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu
In sempitérna sǽcula.
Amen.

Sic terminantur Hymni ad omnes Horas.

℣. Accépit Joseph Púerum et Matrem ejus nocte.
℟. Et secéssit in Ægýptum.

Ad Magnif. Ant. Ecce Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph dicens: Surge, et áccipe Púerum et Matrem ejus, et fuge in Ægýptum, et esto ibi usque dum dicam tibi: futúrum est enim, ut Heródes quærat Púerum ad perdéndum eum.

Oratio ut ad Laudes. [375]
In Quadrag. fit comem. Feriæ.

Ad Matutinum.

Invit. Salvatórem Dóminum nostrum Jesum Christum fugiéntem in Ægýptum, * Veníte adorémus.
Ps. Veníte, exsultémus. 2.
Hymn. Regem treméndæ glóriæ. ut supra. [368]

In I. Nocturno.

Ant. Accépit Joseph Púerum et Matrem ejus nocte, et secéssit in Ægýptum.
Ps. trium Noct. ut in Festis B. M. V. [172]
Ant. Erat ibi usque ad óbitum Heródis.
Ant. Fuit Dóminus cum Joseph in Ægýpto.
℣. Ex Ægýpto. ℟. Vocávi Fílium meum.

De Oséa Prophéta.

Lectio i. Cap. 11.

Sicut mane tránsiit, pertránsiit rex Israël. Quia puer Israël, et diléxi eum: et ex Ægýpto vocávi Fílium meum. Vocavérunt eos, sic abiérunt a fácie eórum: Báalim im̃olábant, et simulácris sacrificábant. Et ego quasi nutrícius Ephraïm, portábam eos in bráchiis meis: et nesciérunt, quod curárem eos. In funículis Adam traham eos, in vínculis caritátis: et ero eis quasi exáltans jugum super maxíllas eórum: et declinávi ad eum, ut vescerétur. Non revertétur in terram Ægýpti, et Assur ipse rex ejus: quóniam noluérunt convérti. Cœpit gládius in civitátibus ejus, et consúmet eléctos ejus, et cómedet cápita eórum. Et pópulus meus pendébit ad réditum meum: jugum autem imponétur eis simul, quod non auferétur.

℟. Dicit Dóminus, descénde in Ægýptum: ego descéndam tecum illuc: * Et ego inde addúcam te reverténtem. ℣. Surgens Joseph accépit Púerum et Matrem ejus nocte. Et ego.

De Isaía Prophéta.

Lectio ii. Cap. 19.

Ecce Dóminus ascéndet super nubem levem, et ingrediétur Ægýptum, et commovebúntur simulácra Ægýpti a fácie ejus, et cor Ægýpti tabéscet in médio ejus. Et concúrrere fáciam Ægýptios advérsus Ægýptios: et pugnábit vir contra fratrem suum, et vir contra amícum suum, cívitas advérsus civitátem, regnum advérsus regnum. Et dirumpétur spíritus Ægýpti in viscéribus ejus, et consílium ejus præcipitábo: et interrogábunt simulácra sua, et divínos suos

et pythónes et aríolos. Et tradam Ægýptum in manu dominórum crudélium, et rex fortis dominábitur eórum, ait Dóminus Deus exercítuum.

℟. Rex noster advéniet Christus * Quem Joánnes prædicávit Agnum esse ventúrum. ℣. Super ipsum continébunt reges os suum, ipsum gentes deprecabúntur. Quem Joánnes.

Lectio iii. Cap. 19. c.

In die illa erit altáre Dómini in médio terræ Ægýpti, et títulus Dómini juxta términum ejus erit in signum, et in testimónium Dómino exercítuum in terra Ægýpti. Clamábunt enim ad Dóminum a fácie tribulántis, et mittet eis salvatórem et propugnatórem, qui líberet eos. Et cognoscétur Dóminus ab Ægýpto, et cognóscent Ægýptii Dóminum in die illa, et colent eum in hóstiis et in munéribus: et vota vovébunt Dómino et solvent. Et percútiet Dóminus Ægýptum plaga, et sanábit eam, et reverténtur ad Dóminum, et placábitur eis, et sanábit eos. In die illa erit via de Ægýpto in Assýrios, et intrábit Assýrius Ægýptum, et Ægýptius in Assýrios, et sérvient Ægýptii Assur. In die illa erit Israël tértius Ægýptio et Assýrio: benedíctio in médio terræ, cui benedíxit Dóminus exercítuum, dicens: Benedíctus pópulus meus Ægýpti.

℟. Ecce ab Austro vénio ego Dóminus Deus vester, * Visitáre vos in pace. ℣. Aspíciam vos et créscere fáciam; multiplicabímini et firmábo pactum meum vobíscum. Visitáre. Glória Patri. Visitáre.

In II. Nocturno.

Ant. Heródes, videns quóniam illúsus esset a Magis, irátus est valde.

Ant. Mittens Heródes, occídit omnes púeros, qui erant in Béthlehem et in ómnibus fínibus ejus.

Ant. A bimátu et infra occídit multos púeros Heródes propter Dóminum.

℣. Vox in Rama audíta est. ℟. Plorátus et ululátus multus.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 8. in Matthæum.

Lectio iv.

Cur in Ægýptum puer míttitur? Causam in primis prótulit Evangelísta dicens: Ut implerétur illud: Ex Ægýpto vocávi Fílium meum; simúlque bonæ spei procé-

mia toti orbi prænuntiabántur. Quia enim Bábylon et Ægýptus plus quam réliquus orbis impietátis ardébant flamma, ab exórdio declárans, se ambas illas regiónes emendatúrum, et ad melióra deductúrum, simúlque per hæc índicans étiam toti terrárum orbi bona exspectánda esse, et Magos misit, et ipse cum Matre sua proféctus est. Ad hæc vero áliud étiam inde docémur, quod non parum nos ad philosophíam íncitet. Quodnam illud? Quod ab ipso inítio tentatiónes et perícula sint exspectánda. Vide namque, id ipsi ab incunábulis accidísse. Nam illo nato furit tyránnus, hinc fuga et transmigrátio in exsílii locum, et insons Mater in barbarórum regiónem se próripit.
℟. Ægýpte, noli flere, quia Dominátor tuus véniet tibi, ante cujus conspéctum movebúntur abýssi, * Liberáre pópulum suum de manu poténtiæ. ℣. Ecce véniet Dóminus exercítuum, Deus tuus cum potestáte magna. Liberáre.

Lectio v.

Hoc exémplo fultus fórtiter feras, gnarus, hanc cum primis esse spirituálium virórum sortem, ut ubíque tentatiónibus impetántur. Animadvérte ígitur, id non solum Púeri Matri accídere, sed étiam bárbaris illis; nam et illi clam discédunt quasi fugitívi, et hæc, quæ numquam e domo egréssa fúerat, tam longum et ærumnósum iter suscípere jubétur ob mirábilem hunc éditum Púerum et spirituálem partum. Rem íterum stupéndam consídera. Palæstína insidiátur, Ægýptus vero éxcipit, et servat insídiis impetítum. Neque enim tantum in fíliis patriárchæ, sed étiam in Dómino typi et figúræ contigérunt. Per ea enim, quæ ab ipso gesta sunt, multa prænuntiabántur eórum, quæ póstea eventúra erant: quod et in ásina, et in pullo factum est. Angelus ígitur, qui appáruit, non Maríam, sed Joséphum allóquitur: et quid dicit? Surge, áccipe Púerum et Matrem ejus. Hic non ultra dicit, cónjugem tuam, sed Matrem ejus. Quia enim partus cóntigit, suspício solúta est, et viro fides facta est, líbere jam lóquitur Angelus, neque fílium, neque cónjugem ejus dicens; sed, Púerum et Matrem ejus: et fuge in Ægýptum; fugǽque causam ad-

dit: futúrum est enim, inquit, ut Heródes quærat ánimam Púeri.

℟. Cognoscétur Dóminus ab Ægýpto. * Et cognóscent Ægýptii Dóminum in die illa. ℣. Clamábunt ad Dóminum a fácie tribulántis, et mittet eis Salvatórem. Et cognóscent.

Lectio vi.

Hoc vero Vírginem ipsam non mediócriter claram éfficit et illústrem. Nam quod totus pópulus encómii loco habébat, hoc ipsum habére pótuit et ipsa. Quod enim altum sapiébant et sese jactábant ob réditum ex Ægýpto, (id quod subíndicans prophéta dicébat: Nonne alienígenas addúxi de Cappadócia, et Assýrios ex fóvea?) illud ipsum prærogatívam Vírginis facit. Imo vero et pópulus, et patriárcha descendéntes et ascendéntes, inde istíus ascénsus, seu réditus typum implébant: nam illi descendérunt, ut mortem ex fame imminéntem effúgerent; hic vero, ut vitáret mortem insídiis parátam. At illi eo veniéntes ex fame tunc liberáti sunt; ille vero, ut eo descéndit, regiónem totam per advéntum suum sanctificávit. Consíderes ítaque velim, quómodo inter humília, quæ ad divinitátem pértinent, reveléntur. Etenim cum dixit Angelus, fuge in Ægýptum, non promísit, se itíneris cómitem futúrum, vel descendéntibus, vel redeúntibus, subíndicans, illos magnum habére cómitem, recens natum Púerum, qui statim atque appáruit, ómnia mutávit.

℟. Sancta et immaculáta Virgínitas, quibus te laúdibus éfferam, néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio in Ægýptum contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia. Glória. Quia.

In III. Nocturno.

Ant. Defúncto autem Heróde, ecce Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph in Ægýpto.

Ant. Surge et áccipe Púerum et Matrem ejus, et vade in terram Israël.

Ant. Defúncti sunt, qui quærébant ánimam Púeri.

℣. Consúrgens Joseph accépit Púerum et Matrem ejus. ℟. Et venit in terram Israël.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vii. Cap. 2.

In illo témpore: Angelus Dómini appáruit in so-

mnis Joseph, dicens: Surge et áccipe Púerum et Matrem ejus, et fuge in Ægýptum, et esto ibi, usque dum dicam tibi. Et réliqua.

Homilía sancti Petri Chrysólogi.

Serm. 151. de fuga Christi in Ægyptum.

Hodiérna léctio movit corda, concússit víscera, stupére fecit audítum. Ecce, inquit, Angelus Dómini appáruit Joseph in somnis, dicens: Surge, áccipe Púerum et Matrem ejus, et fuge in Ægýptum. Cui nascénti virgínitas non resístit, non óbviat rátio, contradícit natúra: potéstas quæ, quæ vis, quod discrímen prævaléret, ut compellerétur ad fugam? Accipe Púerum et Matrem ejus, et fuge in Ægýptum. Reveréntius díceret: Vade in Ægýptum; ut esset proféctio, non fuga, volúntas, non necéssitas: judícium, non metus, humánum saltem, si non divínum: at nunc mandátur fuga, mandátur cœ́litus, mandátur per Angelum, ut videátur cœlum timor ante tenuísse, quam terram.

℟. Nésciens Mater Virgo virum, péperit sine dolóre: * Salvatórem sæculórum, ipsum regem Angelórum, éxsulem Virgo lactábat úbere de cœlo pleno. ℣. Domus pudíci péctoris templum repénte fit Dei: intácta nésciens virum, verbo concépit fílium. Salvatórem.

Lectio viii.

Accipe púerum et matrem ejus, et fuge in Ægýptum. In Ægýptum fuge, a tuis ad extráneos; ad sacrílegos a sanctis, a templo tuo ad dæmonum fana; ad idolórum pátriam e regióne sanctórum. Sic Judǽæ non súfficit latitúdo, sic angustátur sǽculi diffúsa posséssio, non capit secrétum templi, sacerdótum turba non súscipit, non abscóndit numerósitas investigábilis cognatórum, ut ad deitátis látebras profána Ægýptus conducátur: sic res urget, sic non vacat intuéri verecúndiam Vírginis, labórem Matris, sexus pudórem, perículum in Joseph, longinquitátis fatigatiónem, exítium totíus domus.

℟. Et nunc quid tibi est in via Ægýpti? * Revértere virgo Israël ad civitátes tuas. ℣. Usquequo dolens avertéris? Revértere. Glória Patri. Revértere.

In Quadrages. Lect. ix. de Homilia Feriæ.

Lectio ix.

Fratres, quod fugit Christus, fuit mystérii, non timóris; fuit liberátio, non perículum Creatóris: divínæ virtútis fuit, non fuit fragilitátis humánæ: non fugit propter auctóris mortem, sed fugit propter sæculi vitam. Nam qui mori vénerat, quare fúgeret mortem? Christus totam causam nostræ salútis occíderat, si se párvulum permisísset occídi. Christus vénerat, ut quos præcéptis docúerat, firmáret exémplis: et ipse fáceret, quæ faciénda mandáverat, et visu probáret possibília, quæ impossibília videbántur audítu. Vénerat, ut mundo notítiam suæ deitátis infúnderet, et humáni géneris ignorántiam auférret. Omnia hæc útique periíssent nobis, si Christus, cum esset in cunábulis, non fugísset. Te Deum. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Ecce Angelus Dómini * appáruit in somnis Joseph.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Surge et áccipe * Púerum et Matrem ejus, et fuge in Ægýptum.

3. Esto ibi * usque dum dicam tibi.

4. Futúrum est enim, * ut Heródes quærat Púerum ad perdéndum eum.

5. Consúrgens Joseph, * accépit Púerum et Matrem ejus nocte, et secéssit in Ægýptum.

Capitulum. Is. 19.

Ecce Dóminus ascéndet super nubem levem, et ingrediétur Ægýptum, et commovebúntur simulácra Ægýpti a fácie ejus, et cor Ægýpti tabéscet in médio ejus.

Hymnus.

Veri tonántis únicum,
Enses cavéntem pérfidos,
Cultu relícto núminum,
Ægýpte, præsta sóspitem.

Heródis hunc immánitas
Abíre cogit éxsulem;
Sed dura nos Christi fuga
Iter salútis édocet.

Virgo parens dulcíssima
Quæ mille per perícula
Dulcem feréndo párvulum,
Invícta cursum cónficis.

Fac nos, solútis vínculis,
Quæ tendit astus dæmonis,
Per plana, per et áspera,
Nostrum sequámur Príncipem.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Gaude et lætáre Ægýpte. ℟. Quia in médio tui Sanctus Israël.

Ad Bened. Ant. Defúncto Heróde, ecce Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph in Ægýpto dicens: Surge et áccipe Púerum et Matrem ejus, et vade in terram Israël; defúncti sunt enim, qui quærébant ánimam Púeri.

Oratio.

Protéctor in te sperántium, Deus, qui Unigénitum tuum Redemptórem nostrum, ex Heródis gládio fuga in Ægýptum erípere voluísti: concéde nobis fámulis tuis beatíssima semper Vírgine ejus matre María intercedénte; ut ab ómnibus mentis et córporis perículis liberáti, ad cœléstem pátriam perveníre mereámur. Per eúmdem Dñm.

In Quadrages. comem. Feriæ.

Ad Primam.

In ℟. br. ℣. Qui natus es de María Vírgine.

Ad Tertiam.

Capit. Ecce Dñs. [374]

℟. br. Dóminus * Tamquam sponsus. Dóminus. ℣. Procédens de thálamo suo. Tamquam sponsus. Glória Patri. Dóminus.

℣. Egrediétur Dóminus de loco sancto suo. ℟. Véniet, ut salvet pópulum suum.

Ad Sextam.

Capitulum. Ezech. 30. b.

Hæc dicit Dóminus Deus: Dispérdam simulácra, et cessáre fáciam idóla de Memphis, et dux de terra Ægýpti non erit ámplius, et dabo terrórem in terra Ægýpti.

℟. br. Egrediétur Dóminus * De loco sancto suo. Egrediétur. ℣. Véniet, ut salvet pópulum suum. De loco. Glória. Egrediétur.

℣. Vidérunt omnes fines terræ. ℟. Salutáre Dei nostri.

Ad Nonam.

Capitulum. Is. 16.

Ini consílium, coge concílium: pone quasi noctem umbram tuam in merídie: abscónde fugiéntes, et vagos ne prodas. Habitábunt apud te prófugi mei: esto latíbulum eórum a fácie vastatóris.

℟. br. Vidérunt * Omnes fines terræ. Vidérunt. ℣. Salutáre Dei nostri. Omnes fines terræ. Glória Patri. Vidérunt.

℣. Verbum caro factum est. ℟. Et habitávit in nobis.

In II. Vesperis.

Omnia ut in primis, præter

Ad Magnif. Ant. Aúdiens Joseph, quod Archeláus regnáret in Judǽa pro Heróde patre suo, tímuit illo ire, et admónitus in somnis, secéssit in partes Galilǽæ; et véniens habitávit in civitáte, quæ vocátur Názareth, ut adimplerétur, quod dictum est per prophétas: Quóniam Nazarǽus vocábitur.

In Quadrages. cōmem. Feriæ.

Die 19. Februarii.

S. Conradi Placentini Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. [88], præter sequ.

Oratio. Adésto Dñe. [89]

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrages. Beátus vir. de eodem Comm. 2. loco. [101]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Conrádus Placéntiæ nóbili génere natus, ac venatióni cumprímis déditus, jussit aliquándo vepres, ubi feræ latébant, succéndi; sed ultra quam vóluit, vento perlátus ignis próxima fœdo vastávit incéndio. Quo viso, Conrádus in urbem laténter est ingréssus: sed mox ad prætórem deláta re, emissóque satellítio, homúnculus ínfimæ plebis tamquam incéndii auctor comprehénsus est, vique tormentórum falsa confessióne expréssa, damnátus ad supplícium rapiebátur. Tum Conrádus consciéntia excitátus innocéntem homúnculum e carníficis mánibus erípuit, seque reum conféssus divénditis bonis illáta damna compensávit; humanísque rebus una cum uxóre núntium remísit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Cum ítaque uxor sacrum velum sumptúra Placéntiæ mansísset, ipse ábiit in regiónem longínquam, et Franciscáni órdinis, qui Tertiariórum dícitur, assúmpto hábitu, Romam pervénit sacras ædes visitatúrus. Inde in Sicíliam ad Netínos ábiit, ubi aliquámdiu in sancti Martíni xenodochío diversátus, in solitúdinem secéssit, in qua se inédia, et précibus afflíctans per annos quadragínta humi cubábat, nunc solo

pane, nunc herbis tantum conténtus, et dono prophetíæ, miraculísque clarus. Crebras carnis ac dæmonis tentatiónes, gulǽque blandítias córporis afflictatióne, atque assíduo precándi stúdio tam egrégie vicit, ut vel esculénta munúscula, quæ ab amícis mitteréntur, non prius attíngeret, quam pútrida jam et vérmibus scaténtia sensus ipse refúgeret. Quin étiam túnica pósita támdiu nudos artus in vepréto volutábat, quoad effluénte sánguine edéndi ardor exstingueretúr.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Cum autem sexta quaque féria in urbem ad imáginem Crucifíxi, quæ sum̃a religióne celebrátur apud Netínos, adorándam mira pietáte ventitáret, ímprobi quidam irrisóres per eam occasiónem religiosíssimum virum ludos fácere voluérunt. Itaque per simulatiónem ad prándium píscium invitáto carnem suíllam appónunt, nec áliud ipsi mandúcant. Inde hóminis improbitátem exagitáre, vel simplicitátem cavillári. Negat ille se quidquam gustásse præter pisces; statímque spinas, et squamas amóta máppula, qua tegebántur, osténdit, et eórum impudéntiam redárguit. Item ab antístite Syracusáno fama sanctitátis éxcito visitátus, et ab eódem, ut secum cœnáret, invitátus, prótinus e céllula placéntas quátuor cálidas ex témpore divínitus parátas prótulit: qui póstea vicíssim ad antístitem Syracúsas proféctus, juxta epíscópium, plúrimis avículis circumvolitántibus, et ipsíus advéntum quodám̃odo gratulántibus, mirabíliter excéptus est. His aliísque multis spectátæ sanctimóniæ indíciis, ejúsque précibus cœlésti auxílio laborántibus, non solum indígenis, verum étiam alienígenis, eo præsértim anno quo migrávit in cœlum, millésimo trecentésimo quinquagésimo primo, sæpíssime impetráto, commóti Leo décimus Póntifex Máximus in Netína urbe primum, deínde Paulus eo nómine tértius álibi étiam beáti Conrádi festívam diem undécimo Kaléndas

Mártii quotánnis celebrári permisére. Ejus corpus in argéntea cónditum arca in ecclésia sancti Nicolái apud Netínos váriis adhuc miráculis enitéscit.

℟. Iste homo. [95]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Ecce nos relíquimus. de Comm. Abbat. 1. loco. [105]

Die 26. Februarii.

S. Margaritæ de Cortona Pœnitentis.

Semiduplex.

Omnia de Communi nec Virg. nec Mart. [131], præter sequ.

Oratio.

Deus, qui fámulam tuam Margarítam de perditiónis via ad salútis trámitem misericórditer deduxísti: eádem nobis miseratióne concéde; ut quam prius errántem sectári non erubúimus, mox pœniténtem ímpigre sequi gloriémur. Per Dóminum.

Commem. Feriæ in Quadrag.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurr. In Quadrag. Mulíerem fortem. [132]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Margaríta, a loco dormitiónis Cortonénsis appelláta, Laviáni in Túscia ortum hábuit. Primis adolescéntiæ suæ annis mundi voluptátibus capta, in Montis Politiáni civitáte vanam et lúbricam vitam duxit: sed cum amásium ab hóstibus fœde transfóssum indício canis in fóvea sub strue lignórum tumulátum fortúito reperísset, íllico facta est manus Dómini super eam: quæ magno culpárum suárum mœróre tacta, éxiit foras, et flevit amáre. Itaque Laviánum revérsa, crine detónso, neglécto cápite, pulláque veste contécta, erróribus suis mundíque illécebris núntium misit; inque ǽdibus Deo sacris, fune ad collum alligáto, humi procúmbens, ab ómnibus quos ántea móribus suis palam offénderat, véniam exorávit. Mox Cortónam profécta, in cínere et cilício a se læsam Dei majestátem placáre stúduit, donec post triennále virtútum experiméntum a frátribus Minóribus spirituális vitæ dúcibus Tértii órdinis hábitum impetrávit. Uberes exínde lácrimæ ei familiáres fuérunt, atque ima suspíria tanta ánimi contritióne ducta, ut diu elínguis consísteret. Léctulus nuda humus, cervícal lapis aut lignum porréxit; atque ita noctes insómnes in cœléstium meditatióne tráhere

consuévit, nullum ámplius pravum desidérium perpéssa, dum bonus spíritus prómptior infírmam carnem ad subeúndos labóres erigébat.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et dedúcet.

Lectio v.

A dæmone insídiis funestísque conátibus lacessíta, múlier fortis hostem ex verbis detéctum semel atque íterum invícta répulit. Ad eludéndum vanæ glóriæ lenocínium, quo a malo spíritu petebátur, prætéritos mores suos per vicos, et platéas alta voce accusáre non déstitit, omni supplício se ream inclámans: nec nisi a confessário detérrita, in speciósam fáciem, olim impúri amóris causam, sævíre abstínuit, ægre ferens suam formam longa carnis maceratióne non aboléri. Quibus aliísque magnæ pœniténtiæ arguméntis suórum críminum labe expiáta, atque ita de se triumphátrix, ut sensus plane omnes a mundi illécebris custodíret, digna facta est, quæ sæpe Dómini consuetúdine fruerétur. Ejúsdem quoque Christi et Vírginis Matris dolórum, quod ipsa ardénter expetíerat, párticeps facta, cunctis sénsibus destitúta, et vere mórtua intérdum visa est. Ad eam proínde, véluti ad perfectiónis magístram, ex díssitis étiam regiónibus plúrimi conveniébant: ipsa vero cœlésti, quo erat perfúsa, lúmine córdium secréta, consciéntias hóminum, imo et peccáta in remótis licet pártibus Deum offendéntium cum dolóre et lácrimis détegens, summáque in Deum et próximum caritáte fervens, ingéntem animárum fructum operáta est. Ægris ad se veniéntibus salútem, obséssis a dæmone liberatiónem impetrávit. Púerum defúnctum lugénte matre ad vitam redúxit. Imminéntes bellórum tumúltus assíduis oratiónibus sedávit. Dénique summæ pietátis opéribus vivos et mórtuos sibi deméruit.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Tot sanctis opéribus occupáta, de rigóre quo assídue corpus suum exercébat, nihil remísit, neque a stúdio cœléstia meditándi se avélli passa est, in utróque vitæ génere plane admiránda, utrámque sorórem Magdalénam et Martham réferens. Tandem pro se Dóminum orans ut ex hac valle lacrimárum sursum in cœléstem pátriam evocarétur, exaudíta est orátio ejus, die atque hora dormitiónis ei pateféctis. Méritis ítaque et labóribus plena, ac cœléstibus donis cumuláta, cœpit córporis víribus destítui, perque dies decem et septem nullo cibo, sed divínis tantum collóquiis reféeta est: tum sanctíssimis Ecclésiæ sacraméntis rite suscéptis, vultu hílari, atque óculis in cœlum convérsis, octávo Kaléndas Mártias, anno ætátis quinquagésimo, suæ conversiónis vigésimo tértio, humánæ vero salútis millésimo ducentésimo nonagésimo séptimo, felix migrávit ad sponsum. Corpus in hanc usque diem végetum, incorrúptum, illæsum, et suáviter olens summa religióne cólitur in ecclésia fratrum Minórum, quæ jam ab eádem Margaríta appellátur. Miráculis contínuo flóruit, quibus permóti Románi Pontífices ad augéndum ejus cultum plúrima liberáliter indulsérunt. Benedíctus vero décimus tértius in festo Pentecóstes, die sexta décima Maji anni millésimi septingentésimi vigésimi octávi, solémnem ejus canonizatiónem religiosíssime celebrávit.

℟. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: * Múlier timens Deum, ipsa laudábitur. ℣. Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus. Múlier. Glória Patri. Múlier.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Símile est regnum cœlórum. de Comm. non Virg. [135]

In Quadrages. Lectio ix. de Homilia, et commem. Feriæ in Laudibus.

Ad Bened. Ant. Ut cognóvit, * resípuit seráphici órdinis Magdaléna: dimíssa sunt ei peccáta multa, quia diléxit multum.

In II. Vesperis.

Ad Magnif. Ant. Ego dilécto meo, * et ad me convérsio ejus: invéni quem díligit ánima mea, ténui eum, nec dimíttam.

FESTA MARTII.

Die 5. Martii.

S. Joannis Josephi a Cruce Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. [88], præter sequ.

Oratio.

Deus, qui beátum Joánnem Joséphum Confessórem tuum per árduas paupertátis, humilitátis, et patiéntiæ vias cœlésti glória sublimásti: da nobis, quæsumus; ut carne mortificáti, ejus imitémur exémpla, et gaúdiis perfruámur ætérnis. Per Dñm.

Et fit commem. Feriæ.

In I. Nocturno. Lect. de Script. occurr. In Quadrag. Beátus vir. de eodem Comm. 2. loco. [101]

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Isclæ regni Neápolis in urbe apud Ænáriam ínsulam, paréntibus nobilitáte sánguinis, morúmque probitáte præstántibus, ortus est Joánnes Joséphus a Cruce. Christiánæ pietátis sémina, quæ in ejus ánimam, supérnis benedictiónibus prævéntam, cum lacte instilláverant, fructus mox ubérrimos attulérunt. Tenérrima adhuc ætáte, nedum a nugis puerílibus abhórruit, sed virtútes excólere cœpit illustrióres, siléntii potíssimum, mortificatiónis, mundi suíque ipsíus abnegatiónis, quas assíduo oratiónis stúdio confovébat. Deíparæ cultum, quem ad óbitum usque in dies auxit, intérea témporis arrípuit, dominicǽque passiónis, et Eucharístiæ mystéria affétu peculiári prosequebátur. Sancti Petri de Alcántara institútum, quod Joánnes de sancto Bernárdo ex Hispánis Excalceátis, Cleménte nono approbánte, nupérrime in Itáliam invéxerat, divíno afflánte Númine, anno vitæ suæ sextodécimo ampléxus est Italórum primus. Seráphico Patriárcha, fidissimóque ejus alúmno Petro de Alcántara in ipso tyrocínio sibi ad imitándum propósitis, mirum quam perféсte pœniténtiam hujus, et contemplatiónem, humilitátem illíus ac paupertátem, jam tum fúerit assecútus.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dñs per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Tértio vix decúrso a solémni professióne sua anno, Pedemontáni Aliphæ cœnóbii fundatióni destinátur: quod ejus ópera exíguum ádeo evásit, ut altérius, quod olim in Pedróso Extremadúræ sanctus Petrus de Alcántara, cléricus ipse quoque, excitáverat, imáginem simíllimam reférret. Sacerdótio ex obediéntia inaugurátus, disciplínis morálibus, quas numquam perdidícerat, improvíso excúltus visus est. Superiórum vénia, non longe ab eo cœnóbio, sacram erémum exstrúere aggréssus subter excélsi montis dejéctu, ut absolverétur quam citíssime, ligna, lápides, calcem húmeris suis, mordáci loríca contéctis, exportábat; ita ut per calcánea cruor ubértim in terram deflúeret. Fratrum rogátu leges quasdam pro sacro illo recéssu peculiáres cóndidit, dignas, quæ a Sede Apostólica confirmaréntur. Novitiórum regímini præpósitus, eórum ad vitam regulárem compónere mores eo proféctu eníxus est, ut illórum áliqui sanctitátis et miraculórum fama inclarúerint. Verum cum Clemens Papa undécimus sæculi décimi octávi inítio, fratres Italos Excalceátos ab Hispánis in regno Neápolis sejunxísset, illíque nulla regíminis forma potiréntur, ab eódem Pontífice, obsisténte licet humáni géneris hoste, provínciæ Neapolitánæ, sancti Petri de Alcántara nuncupátæ, erectiónem obtínuit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

Primus novæ istiúsmodi provínciæ Minister renuntiátus, régimen, quod abdicáverat, sacræ Congregatiónis Episcopórum et Regulárium jussu assúmere coáctus, diffícile relátu est, quot qualésque calúmnias Dei fámulo devoráre opus fúerit, ut Itálicam Excalceatórum fratrum famíliam constabilíret. Rebus compósitis, eo sese totum convértit, ut duplex ille Petri de Alcántara contemplatiónis, et pœniténtiæ spíritus altas inter suos radíces ágeret, quos præclaríssimis virtútum exémplis anteíbat, humilitáte inprímis, rigidáque claustrális

disciplínæ custódia. Paupertáte, et abstinéntia eníttuit admirábili. Unicum ad nudam carnem sexagínta quátuor annis hábitum adhíbuit, perque vigínti quátuor annos, priscórum Eremicolárum ritu, pane tantum ac frúctibus victitávit, quod edúlii genus ex obediéntia in nauseósum commutávit férculum. Flagéllis aspérrimis, cilíciis, et cruce férrea acútis instrúcta clavículis, corpus suum dilaniábat. Illud étiam de eo fertur, quod crebérrimas inter orándum éxtases passus est, quodque ráptibus, prophetía, miráculis, aliísque hujúsmodi supernaturálibus donis vivens clarúerit. Dénique zelo animárum absúmptus, octogenárius, apopléctico morbo corréptus, tértio Nonas Mártias in ósculo Dómini obdormívit in cœnóbio sanctæ Lúciæ Montis urbis Neápolis anno septingentésimo trigésimo quarto supra millésimum. Eúmdem novis miráculis coruscántem, anno ab illíus decéssu quinquagésimo sexto, Pius sextus Póntifex Máximus beatórum albo recénsuit: et Gregórius Papa décimus sextus solémni ritu Domínica sanctíssimæ Trinitátis anno millésimo octingentésimo trigésimo nono Sanctórum fastis adscrípsit. ℟. Iste homo. [95]

In III. Nocturno Homilia in Evang. Nolíte timére. de Communi 2. loco. [104] Lect. ix. et commem. Feriæ in Laud.

Feria Tertia
post Dominicam Septuag.

Orationis D. N. J. C. in Monte Oliveti.

Duplex majus.

In I. Vesperis.

Ant. et Capit. de Laud. [389], Ps. ut in I. Vesp. de Communi Apost. [2]

Hymnus.

Aspice ut Verbum Patris a supérnis
Sédibus, clemens et amóre flagrans,
Pérditis culpa génitis medéri
Pergit Adámi.

Flébilem mundi míserans ruínam,
Et volens nostros reparáre casus,
Orat, et prona véniam precátur
Fronte magíster.

Flúctuat secum tot acérba volvens:
Hunc, ait supplex, cálicem dolóris,
Mi Pater, transfer; tua sed volúntas,
Non mea fiat.

Cum premat tristis pavor ima cordis,
Déficit lánguens Dóminus; per artus
Sánguinis sudor fluit, atque guttis
Terra madéscit.

At celer summo véniens Olýmpo
Angelus Jesum récreat jacéntem:
Córpori vires rédeunt, novóque
Róbore surgit.

Laus, honor Patri, genitǽque Proli,
Cui datum nomen super omne nomen,
Et Paracléto decus atque virtus
Omne per ævum.
Amen.

℣. Tristis est ánima mea.
℟. Usque ad mortem.

Ad Magnif. Ant. Pósitis génibus orábat, dicens: Pater, si vis, transfer cálicem istum a me: verúmtamen non mea volúntas, sed tua fiat.

Oratio ut infra ad Laud. [390]

Ad Matutinum.

Invit. Christum Jesum in monte Olivárum orántem * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.

Hymn. Aspice ut Verbum. ut supra in I. Vesp. [383]

In I. Nocturno.

Ant. Ante oratiónem prǽpara ánimam tuam, et noli esse quasi homo qui tentat Deum.

Ps. 16. Exaúdi Dómine. 12.

Ant. Non impediáris oráre semper, et ne vereáris usque ad mortem justificári.

Ps. 27. Ad te Dómine. 53.

Ant. Omnia quæcúmque petiéritis in oratióne credéntes, accipiétis.

Ps. 141. Voce mea ad Dóminum . . . deprecátus. 159.

℣. Tristis est ánima mea.
℟. Usque ad mortem.

De libro Tobíæ.

Lectio i. Cap. 12. b.

Bona est orátio cum jejúnio, et eleemósyna magis quam thesaúros auri recóndere: quóniam eleemósyna a morte líberat, et ipsa est quæ purgat peccáta, et facit inveníre misericórdiam et vitam ætérnam. Qui autem fáciunt peccátum et iniquitátem, hostes sunt ánimæ suæ. Manifésto ergo vobis veritátem, et non abscóndam a vobis occúltum sermónem. Quando orábas cum lácrimis, et sepeliébas mórtuos, et derelinquébas prándium tuum, et mórtuos abscondébas per diem in domo

tua, et nocte sepeliébas eos, ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. Et quia accéptus eras Deo, necésse fuit ut tentátio probáret te.

℟. In ómnibus grátias ágite: * Sine intermissióne oráte. ℣. Hæc est enim volúntas Dei in Christo Jesu in ómnibus vobis. Sine intermissióne.

De Epístola beáti Jacóbi Apóstoli.

Lectio ii. Cap. 5. d.

Oráte pro ínvicem, ut salvémini: multum enim valet deprecátio justi assídua. Elías homo erat símilis nobis passíbilis: et oratióne orávit ut non plúeret super terram, et non pluit annos tres et menses sex. Et rursum orávit: et cœlum dedit plúviam, et terra dedit fructum suum. Fratres mei, si quis ex vobis erráverit a veritáte, et convérterit quis eum: scire debet quóniam qui convérti fécerit peccatórem ab erróre viæ suæ, salvábit ánimam ejus a morte, et opériet multitúdinem peccatórum.

℟. Cum stábitis ad orándum, * Dimíttite, si quid habétis advérsus áliquem. ℣. Ut et Pater vester, qui in cœlis est, dimíttat vobis peccáta vestra. Dimíttite.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio iii. Cap. 5.

Christus non semetípsum clarificávit ut póntifex fíeret: sed qui locútus est ad eum: Fílius meus es tu, ego hódie génui te. Quemádmodum et in álio loco dicit: Tu es sacérdos in ætérnum, secúndum órdinem Melchísedech. Qui in diébus carnis suæ preces, supplicationésque ad eum, qui possit illum salvum fácere a morte, cum clamóre válido, et lácrimis ófferens, exaudítus est pro sua reveréntia. Et quidem cum esset Fílius Dei, dídicit ex iis, quæ passus est, obediéntiam: et consummátus, factus est ómnibus obtemperántibus sibi causa salútis ætérnæ, appellátus a Deo póntifex juxta órdinem Melchísedech.

℟. Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam suscépit. ℣. Clamávi in toto corde meo, exaúdi me Dómine. Dóminus. Glória Patri. Dóminus.

In II. Nocturno.

Ant. Cum orátis, non éritis sicut hypócritæ, qui amant in synagógis et in ángulis plateárum stantes

oráre, ut videántur ab homínibus.

Ps. 42. Júdica me. 78.

Ant. Tu autem cum oráveris, intra in cubículum tuum, et clauso óstio, ora Patrem tuum in abscóndito.

Ps. 63. Exaúdi Deus. 86.

Ant. Factum est autem in illis diébus, éxiit Jesus in montem oráre, et erat pernóctans in oratióne Dei.

Ps. 120. Levávi. 146.

℣. Pater mi, si possíbile est. ℟. Tránseat a me calix iste.

Ex Tractátu sancti Cypriáni Epíscopi et Mártyris.

De Orat. Dominica.

Lectio iv.

Nec verbis tantum, sed et factis Dóminus oráre nos dócuit, ipse orans frequénter, et déprecans, et quid fácere nos oportéret exémpli sui contestatióne demónstrans, sicut scriptum est: Ipse autem fuit secédens in solitúdinem, et adórans. Et íterum: Exívit in montem oráre, et fuit pernóctans in oratióne Dei. Quod si ille orábat, qui sine peccáto erat, quanto magis peccatóres opórtet oráre! Et si ille per totam noctem júgiter vígilans contínuis précibus orábat, quanto nos magis in frequentánda oratióne debémus nocte vigiláre! Orábat autem Dóminus, et rogábat non pro se: quid enim pro se ínnocens precarétur? sed pro delíctis nostris, sicut et ipse declárat, cum dicit ad Petrum: Ecce sátanas expetívit ut vos vexáret quómodo tríticum: ego autem rogávi pro te, ne defíciat fides tua. Et póstmodum pro ómnibus Patrem deprecátur, dicens: Non pro his autem rogo solis, sed et pro illis, qui creditúri sunt per verbum ipsórum in me: ut omnes unum sint, sicut tu, Pater, in me, et ego in te; ut et ipsi in nobis unum sint.

℟. Simon, Simon, ecce sátanas expetívit vos ut cribráret sicut tríticum: * Ego autem rogávi pro te, ut non defíciat fides tua. ℣. Et tu aliquándo convérsus confírma fratres tuos. Ego.

Ex Comentáriis S. Anselmi Epíscopi.

In Epist. ad Hebræos, cap. 5.

Lectio v.

Sicut verus Póntifex óbtulit preces: nam in Evangélio sæpe légitur orásse, et máxime apud Lucam, qui sacerdótis in eo descrípsit persónam. Sed et quidquid ipse egit in carne, preces

et supplicatiónes fuérunt pro homínibus. Tota vita sua Patrem orávit de resurrectióne carnis suæ, ac de nostra salúte, et instánte jam passióne, óbtulit supplicatiónes, id est, humíllimas et instantíssimas oratiónes cum summa devotióne cordis et affectióne, quando factus in agonía prolíxius orábat, et factus est sudor ejus sicut guttæ sánguinis decurréntis in terram. Et has preces supplicationésque óbtulit, id est, óbviam tulit Patri per exauditiónem sibi obviánti. Obtulit eas ad eum qui posset illum a morte salvum fácere, id est resuscitáre, ad eum quem scivit esse sufficiéntem ut salváret eum, id est, immortálem et impassíbilem fáceret eripiéndo a morte; ut nec ánima remanéret in inférno, nec caro putrésceret in sepúlchro.

℟. Orátio humiliántis se nubes penetrábit: * Et donec propínquet, non consolábitur. ℣. Et non discédet donec Altíssimus aspíciat. Et donec.

Lectio vi.

Et óbtulit has cum clamóre válido, id est, cum intentióne piæ devotiónis vehementíssima et efficacíssima, ut quando prolíxius orábat, et étiam cum lácrimis; quia in illa prolíxa oratióne credéndus est lácrimas effudísse, cum et guttæ sánguinis pro sudóre decúrrerent ab ejus córpore; et exaudítus est, quia quod quæsíerat, accépit in resurrectióne. Exaudítus est, id est, extra númerum aliórum ómnium audítus est, quóniam super omnem creatúram post labóris sui milítiam a Patre sublimátus est, et hoc pro sui reveréntia, id est, secúndum hoc, quod ipse sicut Dei Fílius, dignus est reveréntia et veneratióne. Vel pro sua reveréntia in Deum, id est, propter quod ipse super ómnia Patrem reveritus est et honorávit. Sive pro sua reveréntia, id est, sicut sua relígio méruit. Sánguinis quoque ejus effúsio potest intélligi clamor válidus, in quo exaudítus est pro reveréntia ejúsdem passiónis. Reveréntia est, quod sine peccáto passus est sola caritáte.

℟. Fiant aures tuæ auscultántes, et óculi tui apérti: * Ut aúdias oratiónem servi tui. ℣. Quam ego oro coram te hódie nocte ac die. Ut aúdias. Glória Patri. Ut aúdias.

In III. Nocturno.

Ant. Tribulátio et angústia invenérunt me, mandáta tua meditátio mea est.

Ps. 3. Dómine quid multiplicáti sunt. 4.

Ant. Sustínui qui simul contristarétur, et non fuit; et qui consolarétur, et non invéni.

Ps. 12. Usquequo Dñe. 9.

Ant. Adhæsit paviménto ánima mea, vivífica me secúndum verbum tuum.

Ps. 87. Dómine Deus. 113.

℣. Vigiláte, et oráte. ℟. Ut non intrétis in tentatiónem.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 22. d.

In illo témpore: Egréssus Jesus ibat secúndum consuetúdinem in montem Olivárum. Secúti sunt autem illum et discípuli. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 10. Coment. in Luc. c. 22.

Transfer a me cálicem istum: quasi homo mortem recúsans, quasi Deus senténtiam suam servans. Opórtet enim mori nos sǽculo, ut resurgámus Deo: ut juxta divínam senténtiam lex maledictiónis resolúta in terræ limum natúræ fine solvátur. Quod autem ait: Non mea volúntas, sed tua fiat; suam ad hóminem rétulit, Patris ad divinitátem. Volúntas enim hóminis, temporális, volúntas divinitátis, ætérna. Non ália volúntas Patris, ália Fílii. Una enim volúntas, ubi una divínitas. Disce tamen Deo esse subjéctus, ut non quod ipse vis éligas, sed quod Deo scias esse placitúrum.

℟. Veni in altitúdinem maris: * Et tempéstas demérsit me. ℣. Salvum me fac Deus, quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam. Et.

Lectio viii.

Deínde verbórum ipsórum proprietátem considerémus. Tristis est, inquit, ánima mea. Et álibi: Nunc ánima mea turbáta est valde. Non ergo suscípiens, sed suscépta turbátur. Anima enim obnóxia passiónibus, divínitas líbera. Dénique spíritus promptus, caro autem infírma. Tristis autem est non ipse, sed ánima. Non est tristis sapiéntia, non divína substántia, sed ánima. Suscépit enim ánimam meam, suscépit corpus meum. Non me feféllit, ut áliud esset, et áliud viderétur. Tristis videbátur, et tristis erat

non pro sua passióne, sed pro nostra dispersióne.

℟. Intret in conspéctu tuo orátio mea: * Inclína aurem tuam ad precem meam. ℣. Quia repléta est malis ánima mea, et vita mea inférno appropinquávit. Inclína. Glória Patri. Inclína.

Lectio ix.

Dénique ait: Percútiam pastórem, et dispergéntur oves gregis. Tristis erat, quia nos párvulos relinquébat. Céterum quam constánter se morti obtúlerit consequéntia declárant: quandóquidem quæréntibus occúrrit, turbátos confirmávit, trépidos provocávit, proditórem ósculi dignatióne suscépit. Nec illud distat a vero, si tristis erat pro persecutóribus suis, quos sciébat immánis sacrilégii pœnas datúros. Et ídeo dixit: Transfer hunc cálicem a me. Non quia Deus, Dei Fílius, mortem timébat; sed quia nec malos pro se períre volébat. Te Deum. 18.

Ad Laudes

et per Horas.

Ant. 1. Venit Jesus * cum discípulis suis in villam, quæ dícitur Gethsémani, et dixit illis: Sedéte hic, donec vadam illuc, et orem.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Et assúmpto Petro, * et duóbus fíliis Zebedǽi, cœpit contristári et mœstus esse.

3. Tunc ait illis: * Tristis est ánima mea usque ad mortem: sustinéte hic, et vigiláte mecum.

4. Et progréssus pusíllum, * prócidit in fáciem suam, orans, et dicens: Pater mi, si possíbile est, tránseat a me calix iste.

5. Pater mi, * si non potest hic calix transíre, nisi bibam illum, fiat volúntas tua.

Capitulum. Matth. 26.

Venit Jesus ad discípulos suos, et invénit eos dormiéntes, et dicit Petro: Sic non potuístis una hora vigiláre mecum? Vigiláte, et oráte, ut non intrétis in tentatiónem.

Hymnus.

Venit e cœlo mediátor alto,
Quem sacri dudum cecinére vates:
Parce mœróri, lacrimísque amáris,
Fília Sion.

Attulit mortem vetus hortus, unde
Culpa prodívit: novus iste vitam
Hortus en affert, ubi nocte Jesus
Pérmanet orans.

Víndicem placat Genitóris iram:
Réprimit forti jaciénda dextra
Fúlmina: occúrrit scéleri expiándo
Sponte Redémptor.

Sic teret duros láqueos avérni,
Et diu clausam reserábit aulam,
Nos ad ætérni révocans beáta
Gaúdia regni.

Laus, honor Patri, genitǽque Proli,
Cui datum nomen super omne nomen,
Et Paracléto decus atque virtus,
Omne per ævum.
Amen.

℣. Doce nos oráre. ℟. Sic ergo vos orábitis.

Ad Bened. Ant. Factus in agonía prolíxius orábat; et factus est sudor ejus sicut guttæ sánguinis decurréntis in terram.

Oratio.

Dómine Jesu Christe, qui in horto verbo et exémplo nos oráre docuísti, ad tentatiónum perícula superánda: concéde propítius; ut nos oratióni semper inténti, ejus copiósum fructum cónsequi mereámur: Qui vivis et regnas.

Ad Tertiam.

Capitulum. Matth. 26.

Venit Jesus ad discípulos suos, et invénit eos dormiéntes, et dicit Petro: Sic non potuístis una hora vigiláre mecum? Vigiláte, et oráte, ut non intrétis in tentatiónem.

℟. br. Tristis est * Anima mea. Tristis est. ℣. Usque ad mortem. Anima mea. Glória Patri. Tristis.

℣. Pater mi, si possíbile est. ℟. Tránseat a me calix iste.

Ad Sextam.

Capitulum. Luc. 21.

Vigiláte ítaque omni témpore orántes, ut digni habeámini fúgere ista ómnia quæ futúra sunt, et stare ante Fílium hóminis.

℟. br. Pater mi, * Si possíbile est. Pater mi. ℣. Tránseat a me calix iste. Si. Glória Patri. Pater.

℣. Vigiláte, et oráte. ℟. Ut non intrétis in tentatiónem.

Ad Nonam.

Capitulum. Matth. 5.

Oráte pro persequéntibus et calumniántibus vos: ut sitis fílii Patris vestri, qui in cœlis est.

℟. br. Vigiláte, * Et oráte. Vigiláte. ℣. Ut non intrétis

in tentatiónem. Et. Glória Patri. Vigiláte.

℣. Factus est sudor ejus.
℟. Sicut guttæ sánguinis.

In II. Vesperis.

Omnia ut in I. Vesp., præter ult. Ps.. cujus loco dicitur Ps. Crédidi. [18]

℣. Factus est sudor ejus.
℟. Sicut guttæ sánguinis.

Ad Magnif. Ant. Ecce appropinquávit hora, et Fílius hóminis tradétur in manus peccatórum.

Feria Tertia post Dominicam Sexages.

In Comemoratione Passionis D. N. J. Chr.

Duplex majus.

Omnia ut in Officio votivo de Passione D. N. J. C. [283], præter sequentia.

Antiphonæ duplicantur.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui humáno géneri, ad imitándum humilitátis exémplum, Salvatórem nostrum carnem súmere et crucem subíre fecísti: concéde propítius; ut sicut solémnem comemoratiónem passiónis ejus celebrámus, ita et patiéntiæ ipsíus habére documénta, et resurrectiónis consórtia mereámur. Per eúmdem Dóminum nostrum.

In I. Nocturno.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio i. Cap. 5.

Comméndat caritátem suam Deus in nobis: quóniam cum adhuc peccatóres essémus, secúndum tempus, Christus pro nobis mórtuus est: multo ígitur magis nunc justificáti in sánguine ipsíus, salvi érimus ab ira per ipsum. Si enim cum inimíci essémus, reconciliáti sumus Deo per mortem Fílii ejus: multo magis reconciliáti, salvi érimus in vita ipsíus. Non solum autem: sed et gloriámur in Deo per Dóminum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliatiónem accépimus. Si enim uníus delícto mors regnávit per unum: multo magis abundántiam grátiæ, et donatiónis, et justítiæ accipiéntes, in vita regnábunt per unum Jesum Christum.

℟. Vínea mea elécta, ego te plantávi, dicit Dóminus: et tu facta es mihi nimis amára: * Quia parásti crucem Salvatóri tuo. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Quia.

Lectio ii.

Igitur, sicut per uníus delíctum in omnes hómi-

nes in condemnatiónem: sic et per unius justítiam in omnes hómines in justificatiónem vitæ. Sicut enim per inobediéntiam uníus hóminis, peccatóres constitúti sunt multi: ita et per uníus obeditiónem, justi constituéntur multi. Lex autem subintrávit ut abundáret delíctum. Ubi autem abundávit delíctum, superabundávit grátia. Ut sicut regnávit peccátum in mortem: ita et grátia regnet per justítiam in vitam ætérnam, per Jesum Christum Dóminum nostrum.

℟. Ego edúxi te de Ægýpto, deméerso Pharaóne in Mare rubrum, et ante te præívi in colúmna nubis: * Et tu me tradidísti princípibus sacerdótum, et me duxísti ad prætórium Piláti. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et.

Lectio iii. Cap. 6.

Quid ergo dicémus? permanébimus in peccáto ut grátia abúndet? Absit. Qui enim mórtui sumus peccáto, quómodo adhuc vivémus in illo? An ignorátis quia quicúmque baptizáti sumus in Christo Jesu, in morte ipsíus baptizáti sumus? Consepúlti enim sumus cum illo per baptísmum in mortem: ut quómodo Christus surréxit a mórtuis per glóriam Patris, ita et nos in novitáte vitæ ambulémus. Si enim complantáti facti sumus similitúdini mortis ejus: simul et resurrectiónis érimus. Hoc sciéntes, quia vetus homo noster simul crucifíxus est, ut destruátur corpus peccáti, et ultra non serviámus peccáto. Qui enim mórtuus est, justificátus est a peccáto. Si autem mórtui sumus cum Christo: crédimus quia simul étiam vivémus cum Christo.

℟. Ego propter te flagellávi Ægýptum cum primogénitis suis: * Et tu me flagellátum tradidísti, * Qui tamquam agnus coram tondénte se obmútui, et non apérui os meum. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et tu. Glória Patri. Qui tamquam.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 41. Domin. in Palmis de Passione Domini.

Lectio iv.

Admonet nos, fratres caríssimi, ad solemnitátem Domíni-

cæ Passiónis dies ipse, in quo eam nec muta eleménta tacuérunt. Célebret eam lux fídei linguis hóminum, quam conclamavérunt étiam siléntia tenebrárum. Hódie Dóminus noster in statéra crucis prétium nostræ salútis appéndit, et una morte univérsum mundum, sicut ómnium cónditor, ita ómnium reparátor absólvit. Indubitánter enim credámus quod totum mundum redémit, qui plus dedit, quam totus mundus valéret. Méritum enim redémptæ mercédis dígnitas insígnis prétii supergréssa est. Inter redémptum et rediméntem dispensátio fuit, compensátio non fuit. Qui ergo non habébat peccáta própria, digne delévit aliéna. Solus hic pia víctima pro ómnibus cécidit, ut omnes leváret; et quia débitum solus non hábuit, recte fœnus misericórdiæ pro debitóribus erogávit.

℟. Ego propter te Chananæórum reges percússi, et dedi tibi sceptrum regále: * Et tu dedísti cápiti meo spíneam corónam, et percussísti arúndine caput meum. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et.

Lectio v.

Perpénde inter hæc, qui talem pro nobis dedit pecúniam, qualem a nobis sit exactúrus usúram. In hac ítaque die fides prophéticæ annuntiatiónis impléta est, ita dicéntis: Corpus meum dedi percutiéntibus, et genas meas velléntibus; fáciem meam non avérti a fœditáte sputórum. Suscépit mala nostra, ut tribúeret bona sua. Hinc intelligámus quantum hóminem dilígere dignátus sit ante culpam, quem sic díligit post ruínam. Agnósce homo, quantum váleas et quantum débeas; et dum tantam redemptiónis tuæ pérspicis dignitátem, ipse tibi indícito peccándi pudórem. Ecce pro ímpio píetas flagellátur, pro stulto sapiéntia illúditur, pro mendáce véritas necátur, damnátur justítia pro iníquo, misericórdia affícitur pro crudéli, pro mísero replétur sincéritas acéto, inebriátur felle dulcédo, addícitur innocéntia pro reo, móritur vita pro mórtuo.

℟. Ego duxi te per desértum quadragínta annis, et manna cibávi te: * Et tu me cecidísti álapis et flagéllis. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo

contristávi te? respónde mihi. Et.

Lectio vi.

Expávit scelus hóminum natúra rerum; et quem creatúra rebéllis non agnóscit, eum mundi Dóminum tremens terra testátur, et cœli Regem sol fúgiens confitétur. Chlámyde coccínea indúitur, quia sánguine Mártyrum suórum Ecclésiæ corpus ornátur. Coróna spínea cápiti ejus impónitur, quia púnctio peccatórum nostrórum, quorum remissióne Redemptóris glória strúitur, áridis tríbulis comparátur. Studeámus nunc e divérso, ut membrórum vita cápitis sit coróna. Quod vero sitíre se in cruce pósitus dicit, fidem incrédulæ gentis concupíscit; sed e contra acétum malítiæ pórrigunt, quia vinum sapiéntiæ, quod a Deo accéperant, peccándo corrúperant. Velum templi scínditur, quia Synagóga honóre nudátur, observátio antíqua dissólvitur, Ecclésiæ únitas præmonstrátur. Monuménta aperiúntur, quia mortis jura jure superántur.

℟. Ego exaltávi te magna virtúte: * Et tu me suspendísti in patíbulo crucis, † * In qua expándi manus meas ad pópulum non credéntem et contradicéntem. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et. Glória Patri. In.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 19. f.

In illo témpore: Sciens Jesus, quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sítio. Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 84. in Joannem, c. 19. ante medium.

Sciens Jesus ómnia consum̃áta, ait: Sítio; étiam hoc verbo prophetíam implens. Tu autem astántium pravitátem intéllige: nam licet innúmeros habeámus inimícos, qui nos gravíssime persecúti sint, cum tamen intérimi eos vidémus, fléctimur misericórdia. Hi vero nil moti, magis efferántur, et irrídent, acetúmque in spóngia pórrigunt, ut bibat tamquam reus. Nam propter hoc hyssópum ádditur, quo gustáto, mórtuus est. Vides quam non perturbáte, et quam poténter

ómnia transigéntem? Quod et prósequens osténdit; cum enim ómnia consummáta essent, inclináto cápite, quod affíxum non erat, trádidit spíritum, hoc est, exspirávit.

℟. Ego te potávi aqua salútis de petra: * Et tu me potásti felle et acéto. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et.

Lectio viii.

Atqui non post inclinátum caput exspirátur, sed post exspiratiónem caput inclinátur. Hic autem contra áccidit: per quod osténdit eum Evangelísta esse ómnium Dóminum. Judǽi autem camélum devorántes, et cúlicem excolántes, tantum nefas ausi de die consúltant: Quóniam Parascéve erat, ut non remanérent in cruce córpora Sábbato, rogavérunt Pilátum, ut frangeréntur eórum crura. Vides quanti sit véritas? Per ea quæ illi fáciunt, prophetía implétur: ália enim ex hoc manifestáta est. Venérunt ergo mílites, et aliórum fregérunt crura, non Christi; sed ad Judæórum grátiam conciliándam latus ejus láncea aperuérunt, et mórtuo adhuc insúltant. O péssimam voluntátem ac scelestíssimam!

℟. Ego ante te apérui mare: * Et tu aperuísti láncea latus Salvatóri tuo, * Qui redémit mundum in sánguine suo. ℣. Pópule meus, quid feci tibi, aut in quo contristávi te? respónde mihi. Et tu. Glória Patri. Qui redémit.

Lectio ix.

Noli tamen perturbári, dilectíssime; quæ enim malo illi ánimo patrárunt, veritáti consentiébant. Prophetía hinc impléta est, ínquiens: Vidébunt in quem transfixérunt. Neque hoc tantum, sed non creditúris fuit fídei arguméntum, ut Thomæ, et qui cum eo erant. Ad hæc et arcánum mystérium consummátum est; exívit enim sanguis et aqua. Non casu et simplíciter hi fontes scaturiérunt, sed quóniam ex ambóbus Ecclésia constitúta est. Sciunt hoc initiáti: per aquam enim regeneráti, sánguine et carne nutríti sunt. Hinc mystéria ortum habent, ut quóties ad admirándum cálicem accédis, tamquam ab ipso látere haúriens accédas.

Te Deum laudámus. 18.

Feria VI. post Cineres.

Sacr. Spineæ Coronæ D. N. J. Chr.

Duplex majus.

In I. Vesperis.

Ant. et Capit. de Laud. [401]; Psalmi ut in I. Vesp. de Communi Apostolorum. [2]

Hymnus.

Exíte Sion fíliæ,
Regis pudícæ vírgines,
Christi corónam cérnite,
Quam mater ipsa téxuit.

Horret revúlsis crínibus
Spinis cruentátum caput,
Et vultus ille décolor
Mortem propínquam réspicit.

Quæ terra sulcis ínvia,
Dumis rigens et séntibus,
Lugúbre munus prótulit?
Quæ sæva méssuit manus?

Christi rubéscens sánguine
Acúleos mutat rosis,
Palmámque vincens frúctibus,
Spina est triúmphis áptior.

Culpis satæ mortálium
Te Christe spinæ vúlnerant:
Evélle nostras, córdibus
Tuásque nostris ínsere.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

℣. Plecténtes corónam de spinis. ℟. Posuérunt super caput ejus.

Ad Magnif. Ant. Egredímini, et vidéte fíliæ Sion, regem Salomónem in diadémate quo coronávit eum mater sua, parans crucem Salvatóri suo.

Oratio ut ad Laudes. [402]
Et fit commem. Feriæ.

Ad Matutinum.

Invit. Christum Regem spinis coronátum, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus. 2.
Hymnus. Exíte Sion.

In I. Nocturno.

Ant. Erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, et fructum suum dabit in témpore suo.

Ps. 1. Beátus vir. [28]

Ant. Convenérunt in unum advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Ps. 2. Quare fremuérunt. [28]

Ant. In tribulatióne dilatásti mihi.

Ps. 4. Cum invocárem. [31]

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 53.

Quis crédidit audítui nostro? et bráchium Dómini cui revelá-

tum est? Et ascéndet sicut virgúltum coram eo, et sicut radix de terra sitiénti; non est spécies ei, neque decor: et vídimus eum, et non erat aspéctus, et desiderávimus eum: despéctum, et novíssimum virórum, virum dolórum, et sciéntem infirmitátem: et quasi abscónditus vultus ejus et despéctus, unde nec reputávimus eum. Vere languóres nostros ipse tulit, et dolóres nostros ipse portávit: et nos putávimus eum quasi leprósum, et percússum a Deo et humiliátum. Ipse autem vulnerátus est propter iniquitátes nostras, attrítus est propter scélera nostra: disciplína pacis nostræ super eum, et livóre ejus sanáti sumus.

℟. Maledícta terra in ópere hóminis, * Spinas et tríbulos germinávit Christo. ℣. Quia comédit Adam de ligno, ex quo præcéperat Deus ne coméderet. Spinas.

Lectio ii.

Omnes nos quasi oves errávimus, unusquísque in viam suam declinávit: et pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrum. Oblátus est quia ipse vóluit, et non apéruit os suum: sicut ovis ad occisiónem ducétur, et quasi agnus coram tondénte se obmutéscet, et non apériet os suum. De angústia et de judício sublátus est: generatiónem ejus quis enarrábit? quia abscíssus est de terra vivéntium: propter scelus pópuli mei percússi eum.

℟. Appáruit Móysi Dóminus in flamma ignis de médio rubi: * Et vidébat quod rubus ardéret, et non comburerétur. ℣. Dixit ergo Móyses: Vadam, et vidébo visiónem hanc magnam. Et.

Lectio iii.

Et dabit ímpios pro sepultúra, et dívitem pro morte sua: eo quod iniquitátem non fécerit, neque dolus fúerit in ore ejus. Et Dóminus vóluit contérere eum in infirmitáte: si posúerit pro peccáto ánimam suam, vidébit semen longævum, et volúntas Dómini in manu ejus dirigétur. Pro eo quod laborávit ánima ejus, vidébit, et saturábitur: in sciéntia sua justificábit ipse justus servus meus multos, et iniquitátes eórum ipse portábit.

℟. Ecce ignis et ligna: Deus providébit sibi * Víctimam holocaústi. ℣. Levávit Abraham óculos suos, vidítque post tergum

aríetem inter vepres hæréntem. Víctimam. Glória Patri. Víctimam.

In II. Nocturno.

Ant. Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Ps. 5. Verba mea. [32]

Ant. Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum.

Ps. 8. Dómine Dñs. [33]

Ant. Peccatóres intendérunt arcum; paravérunt sagíttas suas in pháretra, ut sagíttent justum.

Ps. 10. In Dño confído. [35]

℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 2. in Epiphania Domini.

Lectio iv.

Egredímini fíliæ Sion; vobis dícimus, fíliæ Sion, ánimæ sæculáres, débiles, delicátæ; fíliæ, et non fílii, in quibus nihil est fortitúdinis, nihil est virílis ánimi. Egredímini de sensu carnis ad intelléctum mentis, de servitúte carnális concupiscéntiæ ad libertátem spirituális intelligéntiæ. Egredímini de terra vestra, et de cognatióne vestra, et de domo patris vestri, et vidéte regem Salomónem in diadémate, quo coronávit eum mater sua, in coróna paupertátis, in coróna misériæ: síquidem coronátus est et a novérca sua coróna spínea, coróna misériæ, coronándus a família sua coróna justítiæ, quando exíbunt Angeli, et tollent de regno ejus ómnia scándala, quando véniet ad judícium cum senióribus pópuli sui, cum pugnábit pro eo orbis terrárum advérsus insensátos. Corónat eum et Pater coróna glóriæ, sicut ait Psalmísta: Glória et honóre coronásti eum Dómine. Vidéte eum fíliæ Sion in diadémate quo coronávit eum mater sua.

℟. Cum apparúerit princeps pastórum, quo percússo, dispérsæ sunt oves gregis, * Percipiétis immarcescíbilem glóriæ corónam. ℣. Cum fécerit grande convívium, ut osténdat divítias glóriæ regni sui. Percipiétis.

Lectio v.

Serm. 41. in Cant.

Ego, fratres, ab ineúnte mea conversióne pro acérvo meritórum, quæ mihi deésse sciébam, mihi fascículum colléctum ex ómnibus anxietátibus et amaritudínibus Dómini mei colligáre, et inter úbera mea collocáre curávi. Me-

móriam abundántiæ suavitátis horum eructábo quoad víxero: in ætérnum non oblivíscar miseratiónes istas, quia in ipsis vivificátus sum. Mihi hic salutáris fascículus servátus est; nemo tollet eum a me: inter úbera mea commorábitur. Hæc meditári, dixi sapiéntiam: in his justítiæ mihi perfectiónem constítui, in his plenitúdinem sciéntiæ, in his divítias salútis, in his cópias meritórum. Ex his mihi intérdum potus salutáris amaritúdinis: ex his rursum suávis únctio consolatiónis. Hæc me érigunt in advérsis, in prósperis réprimunt, et inter læta tristiáque vitæ præséntis, via régia incedénti tutum præbent utrobíque ducátum, hinc inde mala imminéntia propulsándo. Hæc mihi concíliant mundi Júdicem, dum treméndum potestátibus, mitem humilémque figúrant; dum non solum placábilem, sed et imitábilem repræséntant eum, qui inaccessíbilis est principátibus, terríbilis apud reges terræ.

℟. Accépit regnum decóris, * Et diadéma speciéi. ℣. Deus exaltávit illum, et dedit illi nomen, quod est super omne nomen. Et.

Lectio vi.

Hæc propterea mihi in ore frequénter, sicut vos scitis: hæc in corde semper, sicut Deus scit: hæc stylo meo ádmodum familiária, sicut appáret: hæc mea sublímior ínterim philosophía, scire Jesum, et hunc crucifíxum. Non requíro, sicut sponsa, ubi cubet in merídie, quem lætus ampléctor mea inter úbera commorántem. Non requíro, ubi pascat in merídie, quem intúeor Salvatórem in cruce. Illud sublímius, istud suávius: panis illud, hoc lac: hoc víscera réficit parvulórum: hoc replet úbera matrum; et ídeo inter úbera mea commorábitur. Hunc et vos, dilectíssimi, tam diléctum fascículum collígite vobis: hunc medúllis insérite cordis, hoc muníte áditum péctoris, ut et vobis inter úbera commorétur. Si enim ante óculos habuéritis quem portátis, pro certo vidéntes angústias Dómini, lévius vestras portábitis, ipso auxiliánte Ecclésiæ sponso, qui est super ómnia Deus benedíctus in sǽcula. Amen.

℟. Arcam de lignis Setim deaurábis auro mundíssimo intus et foris: * Faciésque supra corónam aúream

per circúitum. ℣. Pones in arca testificatiónem, quam dabo tibi. Faciésque. Glória Patri. Faciésque.

In III. Nocturno.

Ant. Ingréssus sine mácula, et operátus justítiam, coronátus est in monte sancto tuo.

Ps. 14. Dómine quis. [35]

Ant. Super caput ejus corónam de lápide pretióso posuísti Dómine.

Ps. 20. Dñe in virtúte. [36]

Ant. Advérsus eos, qui tríbulant me, impinguásti in óleo caput meum.

Ps. 22. Dñs regit me. 35.

℣. Coróna aúrea super caput ejus. ℟. Expréssa signo sanctitátis.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo témpore: Appre-héndit Pilátus Jesum, et flagellávit. Et mílites plecténtes corónam de spinis, imposuérunt cápiti ejus. Et réliqua.

Homilía sancti Bernárdi Abbátis.

Ex Serm. 50. de diversis.

Vidéte, fíliæ Sion, regem Salomónem. Non dicit Ecclesiásten, aut Ididam. Nam et his nomínibus appellátus est rex ille, et signíficat Jesum Christum, nostrum verum Salomónem, qui est Sálomon, id est, pacíficus in exsílio: Ecclesiástes, id est, concionátor in judício: Idida, id est, diléctus Dómini in regno, ibíque rex. In exsílio mansuétus, in judício justus, in regno gloriósus. In exsílio amábilis, in judício terríbilis, in regno admirábilis. In diadémate, quo coronávit eum mater sua. Est autem hæc coróna misericórdiæ, et in hac imitábilis. Coronávit eum et novérca sua coróna misériæ, et in hac contemptíbilis. Synagógam loquor, quæ se ei non matrem exhíbuit, sed novércam.

℟. Fácies altáre ad adoléndum thymiáma de lignis Setim: * Faciésque ei corónam auréolam per gyrum. ℣. Ponésque altáre contra velum coram propitiatório. Faciésque.

Lectio viii.

Coronábit eum família sua coróna justítiæ, et in hac terríbilis: corónat eum Pater suus coróna glóriæ, et in hac desiderábilis. Vídeant ergo eum peccatóres in coróna misériæ, id est, spínea, et compungántur: vídeant eum fíliæ Sion, ánimæ affectuósæ, in coróna

misericórdiæ, et imiténtur. Vidébunt eum ímpii in coróna justítiæ, et períbunt: vidébunt eum sancti in coróna glóriæ, et perpetuáliter gaudébunt. Coronántur quidem et álii imitatóres ipsíus; sed hoc ex indústria adjúti per grátiam. Solus iste a matre coronátus est, quia solus cum ordinátis affectiónibus, tamquam sponsus e thálamo, procéssit ex útero matris.

℟. Christus sciens dolórem et infirmitátem, spinis coronátus, * Ipse est qui corónat vos in misericórdia et miseratiónibus. ℣. Vulnerátus propter iniquitátes nostras, attrítus propter scélera nostra, cujus livóre sanáti sumus. Ipse. Glória Patri. Ipse.

Lectio ix. de Homil. Feriæ.

Te Deum laudámus. 18.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Diléctus meus cándidus * et rubicúndus: comæ cápitis ejus sicut púrpura regis vincta canálibus.

Ps. Dóminus regnávit. 19.

2. Requiévit super eum * spíritus timóris Dómini: coróna sapiéntiæ et exsultatiónis decorávit illum.

3. Induit eum * Dóminus vestiméntis salútis, et induménto justítiæ quasi sponsum decorátum coróna.

4. Fascículus myrrhæ * diléctus meus mihi, inter úbera mea commorábitur.

5. Rex ætérnæ glóriæ * pro nobis coronátus, benedícet corónæ anni benignitátis suæ.

Capitulum. Cant. 3.

Egredímini, et vidéte fíliæ Sion regem Salomónem in diadémate, quo coronávit illum mater sua.

Hymnus.

Legis figúris píngitur
Christi coróna nóbilis:
Impléxa spinis víctima,
Ardénsque testátur rubus.

Arcam coróna cínxerat,
Mensǽque sacrum círculum:
Arámque thure fúmidam
Coróna nectit ámbiens.

Christi dolórum cónscia,
Salve, coróna glóriæ,
Gemmis et auro púlchrior,
Vincens corónas síderum.

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sǽcula.
Amen.

℣. Eris coróna glóriæ in manu Dómini. ℟. Et diadéma regni in manu Dei tui.

Ad Bened. Ant. Exívit Jesus portans spíneam co-

rónam et purpúreum vestiméntum.

Oratio.

Præsta, quǽsumus omnípotens Deus: ut qui in memóriam passiónis Dómini nostri Jesu Christi corónam ejus spíneam venerámur in terris, ab ipso glória et honóre coronári mereámur in cœlis: Qui tecum vivit et regnat.

Et fit commem. Feriæ.

Ad Tertiam.

Capit. Egredímini. [401]

℟. br. Eris coróna glóriæ * In manu Dómini. Eris. ℣. Et diadéma regni in manu Dei tui. In. Glória Patri. Eris.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Ad Sextam.

Capitulum. Apoc. 6.

Vidi, et ecce equus albus, et qui sedébat super illum, habébat arcum, et data est ei coróna, et exívit vincens, ut vínceret.

℟. br. Glória et honóre * Coronásti eum Dómine. Glória et. ℣. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Coronásti. Glória Patri. Glória et.

℣. Tuam corónam adorámus Dómine. ℟. Tuam gloriósam recólimus passiónem.

Ad Nonam.

Capitulum. Is. 28.

In die illa erit Dóminus exercítuum coróna glóriæ, et sertum exsultatiónis resíduo pópuli sui.

℟. br. Tuam corónam * Adorámus Dómine. Tuam. ℣. Tuam gloriósam recólimus passiónem. Adorámus. Glória Patri. Tuam.

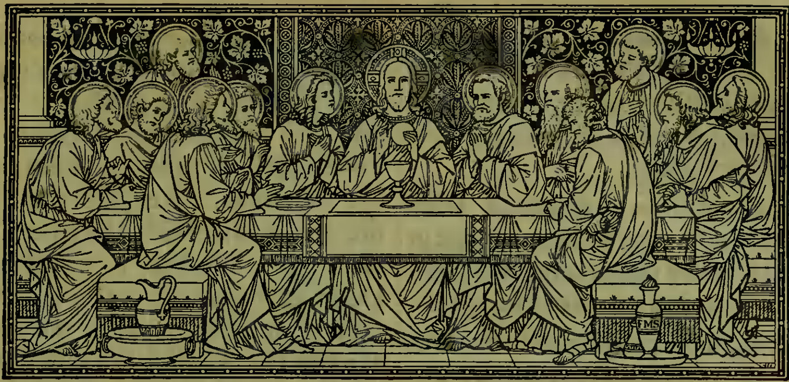
℣. Plecténtes corónam de spinis. ℟. Posuérunt super caput ejus.

In II. Vesperis.

Omnia ut in I. Vesperis.

Ad Magnif. Ant. Et genu flexo ante eum, illudébant ei, dicéntes: Ave Rex Judæórum; et exspuéntes in eum, accepérunt arúndinem, et percutiébant caput ejus.

Deinde fit commem. Feriæ.

PRÆPARATIO AD MISSAM.

Antiph. Ne reminiscáris. In Duplicibus duplicatur. Temp. Pasch. additur in fine Allelúja.

Psalm. Quam dilécta. p. 111. Benedixísti. p. 112. Inclína. ibid. Crédidi. p. 145. De profúndis. p. 68.

Antiph. Ne reminiscáris Dómine delícta nostra, vel paréntum nostrórum: neque vindíctam sumas de peccátis nostris.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Pater noster.

℣. Et ne nos. ℟. Sed líbera.

℣. Ego dixi: Dómine miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

℣. Convértere Dómine aliquántulum. ℟. Et deprecáre super servos tuos.

℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te.

℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exsúltent.

℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Aures tuæ pietátis, mitíssime Deus, inclína précibus nostris, et grátia sancti Spíritus illúmina cor nostrum: ut tuis mystériis digne ministráre, teque ætérna caritáte dilígere mereámur.

Deus, cui omne cor patet, et omnis volúntas lóquitur, et quem nullum latet secrétum: purífica per infusiónem sancti Spíritus cogitatiónes cordis nostri; ut te perfécte dilígere, et digne laudáre mereámur.

Ure igne sancti Spíritus renes nostros et cor nostrum, Dómine: ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

Mentes nostras, quǽsumus Dómine, Paráclitus, qui a te procédit, illúminet: et indúcat in omnem, sicut tuus promísit Fílius, veritátem.

Adsit nobis, quǽsumus Dñe, virtus Spíritus sancti: quæ et corda nostra cleménter expúrget, et ab ómnibus tueátur advérsis.

Deus, qui corda fidélium sancti Spíritus illustratióne docuísti: da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére.

Consciéntias nostras, quǽsumus Dómine, visitándo purífica: ut véniens Dóminus noster Jesus Christus Fílius tuus, parátam sibi in nobis invéniat mansiónem: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sǽcula sæculórum. Amen.

Oratio S. Ambrosii
ante Missam.

Ad mensam dulcíssimi convívii tui pie Dómine Jesu Christe ego peccátor de própriis meis méritis nihil præsúmens, sed in tua confídens misericórdia et bonitáte, accédere véreor, et contremísco. Nam cor et corpus hábeo multis crimínibus maculátum, mentem, et linguam non caute custodítam. Ergo, o pia déitas, o treménda majéstas, ego miser inter angústias deprehénsus, ad te fontem misericórdiæ recúrro, ad te festíno sanándus, sub tuam protectiónem fúgio: et quem Júdicem sustinére néqueo, Salvatórem habére suspíro. Tibi Dómine plagas meas osténdo: tibi verecúndiam meam détego. Scio peccáta mea multa et magna, pro quibus tímeo. Spero in misericórdias tuas, quarum non est númerus. Réspice ergo in me óculis misericórdiæ tuæ, Dómine Jesu Christe, Rex ætérne, Deus et homo, crucifíxus propter hóminem. Exaúdi me sperántem in te: miserére mei pleni misériis et peccátis, tu qui fontem miseratiónis numquam manáre cessábis. Salve salutáris víctima pro me et omni humáno género in patíbulo Crucis obláta. Salve nóbilis et pretióse Sanguis de vulnéribus crucifíxi Dómini mei Jesu Christi prófluens, et peccáta totíus mundi ábluens. Recordáre Dómine creatúræ tuæ, quam tuo Sánguine redemísti. Pœnitet me peccásse, cúpio emendáre quod feci. Aufer ergo a me, clementíssime Pater, omnes iniquitátes et peccáta mea: ut purificátus mente et córpore digne degustáre mérear sancta sanctórum: et concéde, ut hæc sancta prælibátio Córporis et Sánguinis tui, quam ego indígnus súmere inténdo, sit peccatórum meórum remíssio, sit delictórum perfécta purgátio, sit túrpium cogitatiónum effugátio, ac bonórum sénsuum regenerátio, operúmque tibi placéntium salúbris efficácia, ánimæ quoque et córporis contra inimicórum meórum insídias firmíssima tuítio. Amen.

Indulg. 100 dierum.
Leo PP. XIII. 20. Dec. 1884.

Oratio S. Thomæ Aquinatis.

Omnípotens sempitérne Deus, ecce accédo ad sacraméntum unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi: accédo tamquam infírmus ad médicum vitæ, immúndus ad fontem misericórdiæ, cæcus ad lumen claritátis ætérnæ, pauper et egénus ad Dóminum cœli et terræ. Rogo ergo imménsæ largitátis tuæ abundántiam, quátenus meam curáre dignéris infirmitátem, laváre fœditátem, illumináre cæcitátem, ditáre paupertátem, vestíre nuditátem: ut panem Angelórum, Regem regum, et Dóminum dominántium, tanta suscípiam reveréntia et humilitáte, tanta contritióne et devotióne, tanta puritáte et fide, tali propósito et intentióne, sicut éxpedit salúti ánimæ meæ. Da mihi, quæso, Domínici córporis et sánguinis non solum suscípere sacraméntum, sed étiam rem et virtútem sacraménti. O mitíssime Deus, da mihi corpus unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi, quod traxit de Vírgine María, sic suscípere, ut córpori suo mýstico mérear incorporári, et inter ejus membra connumerári. O amantíssime Pater, concéde mihi diléctum Fílium tuum, quem nunc velátum in via suscípere propóno, reveláta tandem fácie perpétuo contemplári. Qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, etc.

Indulg. 100 dierum.
Leo PP. XIII. 20. Dec. 1884.

Oratio ad B. V. M.
ante Missam.

O Mater pietátis et misericórdiæ, beatíssima Virgo María, ego miser et indígnus peccátor ad te confúgio toto corde et afféctu, et precor pietátem tuam: ut sicut dulcíssimo Fílio tuo in cruce pendénti astitísti, ita et mihi mísero peccatóri, et sacerdótibus ómnibus hic et in tota sancta Ecclésia hódie offeréntibus, cleménter assístere dignéris, ut tua grátia adjúti, dignam et acceptábilem hóstiam in conspéctu summæ et indivíduæ Trinitátis offérre valeámus. Amen.

Indulg. 100 dierum.
Leo PP. XIII. 17. Febr. 1883.

Oratio ad S. Josephum.

O felícem virum beátum Joseph, cui datum est, Deum, quem multi reges voluérunt vidére, et non vidérunt, audíre, et non audiérunt, non solum vidére et audíre, sed portáre, deosculári, vestíre et custodíre.

℣. Ora pro nobis beáte Joseph. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Orémus.

Deus, qui dedísti nobis regále sacerdótium, præsta quǽsumus, ut sicut beátus Joseph unigénitum Fílium tuum natum ex María Vírgine, suis mánibus reverénter tractáre méruit et portáre, ita nos fácias cum cordis mundítia et óperis innocéntia tuis sanctis altáribus deservíre, ut sacrosánctum Fílii tui Corpus et Sánguinem hódie digne su-

mámus, et in futúro sǽculo prǽmium habére mereámur ætérnum. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Indulg. 100 dierum.
Pius IX. 4. Febr. 1877.

Oratio ad omnes Angelos et Sanctos.

Angeli. Archángeli, Throni, Dominatiónes, Principátus, Potestátes, Virtútes cœlórum, Chérubim atque Séraphim, omnes Sancti et Sanctæ Dei, præsértim Patróni mei, intercédere dignémini pro me, ut hoc sacrifícium Deo omnipoténti digne váleam offérre, ad laudem et glóriam nóminis sui, ad utilitátem meam, totiúsque Ecclésiæ suæ sanctæ. Amen.

Indulg. 100 dierum.
Leo PP. XIII. 20. Dec. 1884.

Oratio ad S. Joannem.

Inclite Apóstole, qui ob tuam virginálem puritátem Jesu tam carus exstitísti, ut supra pectus ejus reclináres caput, quique dignus es hábitus quem, loco sui, Matri beatíssimæ uti fílium relínqueret; da mihi, supplex oro, ut Jesum et Maríam flagrantíssima caritáte compléctar. Fac quæso, tua ad Deum prece, ut ego quoque, corde ab omni terréna affectióne emundáto, Jesu fidélis discípulus, Maríæ fílius amans, semper adhǽream in terris, ut eis in sempitérnum conjúngi mérear in cœlis. Amen.

Indulg. 100 dierum.
Leo PP. XIII. 21. Martii 1891.

Oratio

tantummodo dicenda, quando Sacerdos in honorem Sancti vel Beati Missam celebrat.

O sancte N., ecce ego miser peccátor, de tuis méritis confísus, óffero nunc sacratíssimum Sacraméntum Córporis et Sánguinis Dñi nostri Jesu Christi pro tuo honóre et glória. Precor te humíliter et devóte, ut pro me intercédere dignéris, ut tantum sacrifícium digne et acceptabíliter offérre váleam, ut eum tecum, et cum ómnibus eléctis ejus ætернáliter laudáre, atque cum eo regnáre váleam: Qui vivit et regnat in sǽcula sæculórum. Amen.

Indulg. 100 dierum.
Leo PP. XIII. 20. Dec. 1884.

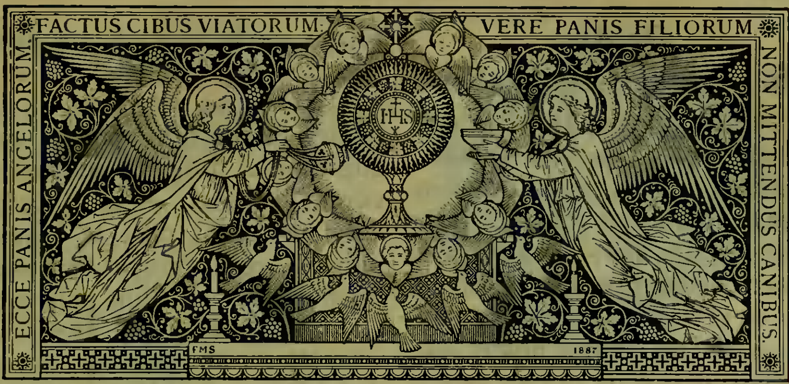
Protestatio facienda

ante Missam.

Ego volo celebráre Missam, et confícere Corpus et Sánguinem Dómini nostri Jesu Christi, juxta ritum sanctæ Románæ Ecclésiæ, ad laudem omnipoténtis Dei, totiúsque cúriæ triumphántis, ad utilitátem meam, totiúsque cúriæ militántis, pro ómnibus, qui se commendavérunt oratiónibus meis in génere et in spécie, et pro felíci statu sanctæ Románæ Ecclésiæ. Amen.

Gaúdium cum pace, emendatiónem vitæ, spátium veræ pœniténtiæ, grátiam et consolatiónem sancti Spíritus, perseverántiam in bonis opéribus, tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. Amen.

Indulg. 50 dier. Gregorius PP. XIII.

GRATIARUM ACTIO POST MISSAM.

Antiph. Trium puerórum. In Duplicibus duplicatur. Temp. Pasch. additur Allelúja.

Cant. Benedícite. p. 21. Ps. Laudáte Dñm in sanctis. p. 22.

Antiph. Trium puerórum cantémus hymnum, quem cantábant sancti in camíno ignis, benedicéntes Dóminum.

Kýrie eléison. Christe eléison. Kýrie eléison.

Pater noster.

℣. Et ne nos. ℟. Sed líbera.

℣. Confiteántur tibi Dómine ómnia ópera tua. ℟. Et sancti tui benedícant tibi.

℣. Exsultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

℣. Non nobis Dómine, non nobis. ℟. Sed nómini tuo da glóriam.

℣. Dómine exaúdi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Deus, qui tribus púeris mitigásti flammas ígnium: concéde propítius; ut nos fámulos tuos non exúrat flamma vitiórum.

Actiónes nostras, quæsumus Dómine, aspirándo præveni, et adjuvándo proséquere: ut cuncta nostra orátio et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

Da nobis, quæsumus Dómine, vitiórum nostrórum flam̃as exstínguere: qui beáto Lauréntio tribuísti tormentórum suórum incéndia superáre. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Sacerdos, qui post antecedentes Canticum, Psalmum, Ant., ℣℣. et Orationes recitat sequ. duas Orationes, quarum altera S. Thomæ Aquin. est, altera S. Bonaventuræ, lucratur Indulg. *unius anni.* (Leo XIII. 20. Dec. 1884.)

Oratio S. Thomæ Aquinatis.

Grátias tibi ago Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, qui me peccatórem indígnum fámulum tuum, nullis meis méritis, sed sola dignatióne misericórdiæ tuæ satiáre dignátus es pretióso Córpore et Sánguine Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi; et precor, ut hæc sancta commúnio non sit mihi reátus ad pœnam, sed intercéssio salutáris ad véniam. Sit mihi armatúra fídei, et scutum bonæ voluntátis. Sit vitiórum meórum evacuátio, concupiscéntiæ et libídinis exterminátio, caritátis et patiéntiæ, humilitátis et obediéntiæ, omniúmque virtútum augmentátio: contra insídias inimicórum ómnium, tam visibílium, quam invisibílium, firma defénsio: mótuum meórum, tam carnálium, quam spirituálium, perfécta quietátio: in te uno ac vero Deo firma adhǽsio: atque finis mei felix consummátio. Et precor te, ut ad illud ineffábile convívium me peccatórem perdúcere dignéris, ubi tu cum Fílio tuo, et Spíritu sancto, Sanctis tuis es lux vera, satíetas plena, gaúdium sempitérnum, jucúnditas consummáta, et felícitas perfécta. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Oratio S. Bonaventuræ.

Transfíge, dulcíssime Dómine Jesu, medúllas et víscera ánimæ meæ suavíssimo ac salubérrimo amóris tui vúlnere, vera serenáque et apostólica sanctíssima caritáte, ut lángueat et liquefíat ánima mea solo semper amóre et desidério tui, te concupíscat, et defíciat in átria tua, cúpiat dissólvi, et esse tecum. Da, ut ánima mea te esúriat, panem Angelórum, refectiónem animárum sanctárum, panem nostrum quotidiánum, supersubstantiálem, habéntem omnem dulcédinem, et sapórem, et omne delectaméntum suavitátis: te, in quem desíderant Angeli prospícere, semper esúriat et cómedat cor meum, et dulcédine sapóris tui repleántur víscera ánimæ meæ: te semper sítiat fontem vitæ, fontem sapiéntiæ et sciéntiæ, fontem ætérni lúminis, torréntem voluptátis, ubertátem domus Dei: te semper ámbiat, te quærat, te invéniat, ad te tendat, ad te pervéniat, te meditétur, te loquátur, et ómnia operétur in laudem et glóriam nóminis tui, cum humilitáte et discretióne, cum dilectióne et delectatióne, cum facilitáte et afféctu, cum perseverántia usque in finem: ut tu sis solus semper spes mea, tota fidúcia mea, divítiæ meæ, delectátio mea, jucúnditas mea, gaúdium meum, quies et tranquíllitas mea, pax mea, suávitas mea, odor meus, dulcédo mea, cibus meus, reféctio mea, refúgium meum, auxílium meum, sapiéntia mea, pórtio mea, posséssio mea, thesaúrus meus, in quo fixa, et firma, et immobíliter semper sit radicáta mens mea, et cor meum. Amen.

Rhythmus S. Thomæ
ad sacram Eucharistiam.

Adóro te devóte, latens Déitas,
Quæ sub his figúris vere látitas:
Tibi se cor meum totum súbjicit,
Quia te contémplans totum déficit.

Visus, tactus, gustus in te fállitur,
Sed audítu solo tuto créditur:
Credo quidquid dixit Dei Fílius:
Nil hoc verbo veritátis vérius.

In cruce latébat sola Déitas,
At hic latet simul et humánitas:
Ambo tamen credens atque cónfitens,
Peto quod petívit latro pœnitens.

Plagas, sicut Thomas, non intúeor,
Deum tamen meum te confíteor:
Fac me tibi semper magis crédere,
In te spem habére, te dilígere.

O memoriále mortis Dómini,
Panis vivus, vitam præstans hómini:
Præsta meæ menti de te vívere,
Et te illi semper dulce sápere.

Pie pellicáne Jesu Dómine,
Me immúndum munda tuo sánguine:
Cujus una stilla salvum fácere
Totum mundum quit ab omni scélere.

Jesu, quem velátum nunc aspício,
Oro fiat illud, quod tam sítio:
Ut te reveláta cernens fácie,
Visu sim beátus tuæ glóriæ.
Amen.

Indulg. 100 dierum.
Leo PP. XIII. 20. Dec. 1884.

Oratio
coram imagine Crucifixi.

En ego, o bone et dulcíssime Jesu, ante conspéctum tuum génibus me provólvo ac máximo ánimi ardóre te oro atque obtéstor, ut meum in cor vívidos fídei, spei et caritátis sensus, atque veram peccatórum meórum pœniténtiam, éaque emendándi firmíssimam voluntátem velis imprímere: dum magno ánimi afféctu et dolóre tua quinque vúlnera mecum ipse consídero, ac mente contémplor, illud præ óculis habens, quod jam in ore ponébat tuo David Prophéta de te, o bone Jesu: Fodérunt manus meas et pedes meos: Dinumeravérunt ómnia ossa mea. Ps. 21.

Indulg. plenar.
Pius IX. 31. Julii 1858.

Oratio ad Dominum Jesum Christum.

Obsecro te dulcíssime Dómine Jesu Christe, ut pássio tua sit mihi virtus qua múniar, prótegar, atque deféndar: vúlnera tua sint mihi cibus, potúsque, quibus pascar, inébrier, atque delécter: aspérsio sánguinis tui

sit mihi ablútio ómnium delictórum meórum: mors tua sit mihi glória sempitérna. In his sit mihi reféctio, exsultátio, sánitas et dulcédo cordis mei: Qui vivis et regnas in sǽcula sæculórum. Amen.

Post Missam recit. Indulg. 3 añorum. Pius IX. 11. Dec. 1846.

Aspirationes

S. Ignatii ad Ss. Redemptorem.

Anima Christi sanctífica me. Corpus Christi salva me. Sanguis Christi inébria me. Aqua láteris Christi lava me. Pássio Christi confórta me. O bone Jesu, exaúdi me. Intra tua vúlnera abscónde me. Ne permíttas me separári a te. Ab hoste malígno defénde me. In hora mortis meæ voca me. Et jube me veníre ad te, ut cum sanctis tuis laudem te in sǽcula sæculórum. Amen.

Post Missam Indulg. 7 annorum semel in die; aliter 300 dierum toties quoties. Indulg. plenar. semel in mense, si hæc Oratio quotidie recitatur. Pius IX. 9. Jan. 1854.

Oblatio sui.

Súscipe Dómine univérsam meam libertátem. Accipe memóriam, intelléctum, atque voluntátem omnem. Quidquid hábeo, vel possídeo, mihi largítus es: id tibi totum restítuo, ac tuæ prorsus voluntáti trado gubernándum. Amórem tui solum cum grátia tua mihi dones, et dives sum satis, nec áliud quidquam ultra posco.

Indulg. 300 dierum. Leo PP. XIII. 26. Maji 1883.

Oratio ad B. V. M.

O María, Virgo et Mater sanctíssima, ecce suscépi dilectíssimum Fílium tuum, quem immaculáto útero tuo concepísti, genuísti, lactásti, atque suavíssimis ampléxibus strinxísti. Ecce, cujus aspéctu lætabáris, et ómnibus delíciis replebáris, illum ipsum tibi humíliter et amánter repræsénto, et óffero tuis bráchiis constringéndum, tuo corde amándum, sanctissimǽque Trinitáti in suprémum latríæ cultum pro tui ipsíus honóre et glória, et pro meis, totiúsque mundi necessitátibus offeréndum. Rogo ergo te, piíssima Mater, ímpetra mihi véniam ómnium peccatórum meórum, uberémque grátiam ipsi deínceps fidélius serviéndi, ac dénique grátiam finálem, ut eum tecum laudáre possim per ómnia sǽcula sæculórum. Amen.

Indulg. 100 dierum. Leo PP. XIII. 20. Dec. 1884.

Oratio ad S. Joseph.

Vírginum Custos, et Pater sancte Joseph, cujus fidéli custódiæ ipsa Innocéntia Christus Jesus et Virgo Vírginum María commíssa fuit: Te, per hoc utrúmque caríssimum pignus Jesum et Maríam óbsecro et obtéstor, ut me ab omni immundítia præservátum, mente incontamináta, puro corde, et casto córpore Jesu et Maríæ semper fácias castíssime famulári. Amen.

Indulg. 100 dierum. Pius IX. 4. Febr. 1877.

INDEX PSALMORUM.

INDEX CANTICORUM.

INDEX HYMNORUM.

INDEX ALPHABETICUS
OMNIUM FESTORUM ET NOMINUM SANCTORUM
HUJUS PARTIS HIEMALIS BREVIARII.

Signum * denotat Festum pro aliquibus locis.

OFFICIA VOTIVA.

Feria III. post Dominicam Quinquagesimæ.

In Festo

Sacræ Columnæ Flagellationis D. N. J. C.

Duplex majus.

In I. Vesperis.

Ant. Quis est iste qui venit de Edom, tinctis véstibus de Bosra?

Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis:

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet: * proptérea exaltábit caput.

Ant. Quis est iste qui venit de Edom, tinctis véstibus de Bosra?

Ant. Oblátus est quia ipse vóluit, et livóre ejus sanáti sumus.

Psalmus 110.

Confitébor tibi Dómine in toto corde meo: * in consílio justórum, et congregatióne.

Magna ópera Dómini: * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio et magnificéntia opus ejus: * et justítia ejus manet in sǽculum sǽculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum, miséricors et miserátor Dñus: * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sǽculum testaménti sui: * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo:

Ut det illis hæreditátem Géntium: * ópera mánuum ejus véritas, et judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus: confirmáta in sǽculum sǽculi, * facta in veritáte et æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo: * mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Sanctum, et terríbile nomen ejus: * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in sǽculum sǽculi.

Ant. Oblátus est quia ipse vóluit, et livóre ejus sanáti sumus.

Ant. Quare ergo rubrum est induméntum tuum, et vestiméntum tuum sicut calcántium in torculári?

Psalmus 111.

Beátus vir, qui timet Dóminum: * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus: * generátio rectórum benedicétur.

Glória, et divítiæ in domo ejus: * et justítia ejus manet in sǽculum sǽculi.

Exórtum est in ténebris lumen rectis: * miséricors, et miserátor, et justus.

Jucúndus homo qui miserétur et cómmodat, dispónet sermónes suos in judício: * quia in ætérnum non commovébitur.

In memória ætérna erit justus: * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus: * non commovébitur donec despíciat inimícos suos.

Dispérsit, dedit paupéribus: justítia ejus manet in sǽculum sǽculi, * cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, et irascétur, déntibus suis fremet et tabéscet: * desidérium peccatórum períbit.

Ant. Quare ergo rubrum est induméntum tuum, et vestiméntum tuum sicut calcántium in torculári?

Ant. Humiliátus sum nimis, líbera me a perse-

quéntibus me, quóniam confortáti sunt super me.

Psalmus 112.

Laudáte púeri Dóminum:* laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes Gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens paúperem:

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Ant. Humiliátus sum nimis, líbera me a persequéntibus me, quóniam confortáti sunt super me.

Ant. Fui flagellátus tota die, et castigátio mea in matutínis.

Psalmus 115.

Crédidi, propter quod locútus sum: * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam: * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus:

O Dómine quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et fílius ancíllæ tuæ.

Dirupísti víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus: * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.

Ant. Fui flagellátus tota die, et castigátio mea in matutínis.

Capitulum. Is. 53.

Omnes nos quasi oves errávimus, unusquísque in viam suam declinávit: et pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrum.

Hymnus.

Salve Colúmna nóbilis,
Christi dolórum cónscia:
Queis fracta virtus dæmonis,
Exémpta nobis víncula.

Cruóre Abélis íllita
Tellus ad astra clámitat;
Clamas, Colúmna, ad sídera,
Inúncta Jesu sánguine.

Sed illa ad iram víndicem
Clamat sevéri Júdicis;
Iram foves tu Núminis
Pacémque quæris sóntibus.

O perge semper fléctere
Pœnas minántem déxteram:
Quæ sanguis emit præmia
Christi fruámur pérpetim.

Cæso flagéllis glória,
Jesu, tibi sit júgiter,
Cum Patre et almo Spíritu
Nunc et per omne sæculum. Amen.

Sic concluduntur Hymni ad omnes Horas.

℣. Corpus meum dedi percutiéntibus. ℟. Et genas meas velléntibus.

Ad Magnif. Ant. Aspérsus est sanguis eórum super vestiménta mea, et ómnia induménta mea inquinávi.

Oratio.

Deus, qui pro salúte nostra in assúmptæ carnis infirmitáte ad colúmnam alligári, et flagéllis cædi voluísti: concéde propítius; ut qui ejúsdem colúmnæ solémnia celebrámus, pretiósi sánguinis tui fructum cónsequi mereámur: Qui vivis et regnas.

Ad Matutinum.

Invit. Jesum Dei Fílium flagéllis cæsum * Veníte adorémus.

Ps. Veníte, exsultémus.

Hymnus.

Adéste quotquot críminum
Funésta labes ínficit;
Jesum revínctum fúnibus
Nudúmque membra cérnite.

Loris, caténis, fústibus
Ictu frequénti túnditur:
Corpúsque livet, mox sacro
Totum madéscit sánguine.

Sed ille, ut agnus ínnocens
Cultro necándus, cónticet:
Parcat Patérque ut sóntibus
Imo precátur péctore.

Sic nempe culpas díluit
Quas gignit ardor ímprobus:
O vana cessent gaúdia,
Cessent faces libídinis.

Cæso flagéllis glória,
Jesu, tibi sit júgiter
Cum Patre et almo Spíritu
Nunc et per omne sæculum. Amen.

In I. Nocturno.

Ant. Fremuérunt Gentes, et convenérunt in unum advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * advérsus Dñm, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre: * et exsultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Fremuérunt Gentes, et convenérunt in unum advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Ant. Qui tríbulant me exsultábunt si motus fúero: ego autem in misericórdia tua sperávi.

Psalmus 12.

Usquequo Dómine obliviscéris me in finem? * Usquequo avértis fáciem tuam a me?

Quámdiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Usquequo exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, et exaúdi me Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos ne umquam obdórmiam in morte: * nequándo dicat inimícus meus: Præválui advérsus eum.

Qui tríbulant me, exsultábunt si motus fúero: * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exsultábit cor meum in salutári tuo: cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi: * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Ant. Qui tríbulant me exsultábunt si motus fúero: ego autem in misericórdia tua sperávi.

Ant. Inimíci mei ánimam meam circumdedérunt, et suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam.

Psalmus 16.

Exaúdi Dómine justítiam meam: * inténde deprecatiónem meam.

Aúribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes..

Probásti cor meum, et visitásti nocte: * igne me examinásti, et non est invénta in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum: * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sémitis tuis: * ut non moveántur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudísti me Deus: * inclína aurem tuam mihi, et exaúdi verba mea.

Mirífica misericórdias tuas, * qui salvos facis sperántes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me, * ut pupíllam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me: * a fácie impiórum qui me afflixérunt.

Inimíci mei ánimam meam circumdedérunt, ádipem suum conclusérunt: * os eórum locútum est supérbiam.

Projiciéntes me nunc circumdedérunt me: * óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam: * et sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exsúrge Dómine, præveni eum, et supplánta eum: * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manus tuæ.

Dómine a paucis de terra dívide eos in vita eórum: * de abscónditis tuis adimplétus est venter eórum.

Saturáti sunt fíliis: * et dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo: * satiábor cum apparúerit glória tua.

Ant. Inimíci mei ánimam meam circumdedérunt, et suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam.

℣. Ego in flagélla parátus sum. ℟. Et dolor meus in conspéctu meo semper.

De Isaía Prophéta.

Lectio i. Cap. 53.

Quis crédidit audítui nostro? et bráchium Dómini cui revelátum est? Et ascéndet sicut virgúltum coram eo, et sicut radix de terra sitiénti. Non est spécies ei, neque decor: et vídimus eum et non erat aspéctus, et desiderávimus eum. Despéctum et novíssimum virórum: virum dolórum, et sciéntem infirmitátem, et quasi abscónditus vultus ejus, et despéctus, unde nec reputávimus eum. Vere languóres nostros ipse tulit, et dolóres nostros ipse portávit: et nos putávimus eum quasi leprósum et percússum a Deo et humiliátum. Ipse autem vulnerátus est propter iniquitátes nostras, attrítus est propter scélera nostra: disciplína pacis nostræ super eum, et livóre ejus sanáti sumus.

℟. Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium, et vicínis meis valde, et timor notis meis: * Et ossa mea conturbáta sunt. ℣. Factus sum tamquam vas pérditum, quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu. Et.

Lectio ii.

Omnes nos quasi oves errávimus: unusquísque in viam suam declinávit; et pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrum. Oblátus est quia ipse vóluit, et non apéruit os suum. Sicut ovis ad occisiónem ducétur, et quasi agnus coram tondénte se obmutéscet, et non apériet os suum. De angústia et de judício sublátus est: generatiónem ejus quis enarrábit? Quia abscíssus est de terra vivéntium: propter scelus pópuli mei percússi eum: et dabit ímpios pro sepultúra, et dívitem pro morte sua: eo quod iniquitátem non fécerit, neque dolus fúerit in ore ejus.

℟. Effúdit super eum Dóminus indignatiónem furóris sui, et forte bellum: * Non pósuit ei misericórdiam, et aggravávit super eum jugum suum valde. ℣. Quis dedit in direptiónem Jacob, et Israël? Nonne Deus cui peccávimus? Non pósuit.

Lectio iii.

Et Dóminus vóluit contérere eum in infirmitáte: si posúerit pro peccáto ánimam suam, vidébit semen longævum, et

volúntas Dómini in manu ejus dirigétur. Pro eo quod laborávit ánima ejus, vidébit, et saturábitur: in sciéntia sua justificábit ipse justus servus meus multos, et iniquitátes eórum ipse portábit: ídeo dispértiam ei plúrimos, et fórtium dívidet spólia; pro eo quod trádidit in mortem ánimam suam, et cum scelerátis reputátus est: et ipse peccáta multórum tulit, et pro transgressóribus rogávit.

℟. In conspéctu tuo sunt omnes qui tríbulant me, impropérium exspectávit cor meum et misériam. * Quóniam ego sum pauper et dolens. ℣. Quem tu percussísti persecúti sunt, et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In II. Nocturno.

Ant. Sustínui qui simul contristarétur et non fuit, et qui consolarétur et non invéni.

Psalmus 68.

Salvum me fac Deus: * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infíxus sum in limo profúndi: * et non est substántia.

Veni in altitúdinem maris: * et tempéstas demérsit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ: * defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capíllos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injúste: * quæ non rápui, tunc exsolvébam.

Deus tu scis insipiéntiam meam: * et delícta mea a te non sunt abscóndita.

Non erubéscant in me qui exspéctant te Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundántur super me * qui quærunt te, Deus Israël.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium: * opéruit confúsio fáciem meam.

Extráneus factus sum frátribus meis, * et peregrínus fíliis matris meæ.

Quóniam zelus domus tuæ comédit me: * et oppróbria exprobrántium tibi, cecidérunt super me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam: * et factum est in oppróbrium mihi.

Et pósui vestiméntum meum cilícium: * et factus sum illis in parábolam.

Advérsum me loquebántur, qui sedébant in porta: * et in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego vero oratiónem meam ad te Dómine: * tempus benepláciti Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exaúdi me: * in veritáte salútis tuæ:

Eripe me de luto, ut non infígar: * líbera me ab iis, qui odérunt me, et de profúndis aquárum.

Non me demérgat tempéstas aquæ, neque absórbeat me profúndum: * neque úrgeat super me púteus os suum.

Exaúdi me Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua: * secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum réspice in me.

Et ne avértas fáciem tuam a púero tuo: * quóniam tríbulor, velóciter exaúdi me.

Inténde ánimæ meæ, et líbera eam: * propter inimícos meos éripe me.

Tu scis impropérium meum, et confusiónem meam, * et reveréntiam meam.

In conspéctu tuo sunt omnes, qui tríbulant me, * impropérium exspectávit cor meum, et misériam.

Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit: * et qui consolarétur, et non invéni.

Et dedérunt in escam meam fel: * et in siti mea potavérunt me acéto.

Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, * et in retributiónes, et in scándalum.

Obscuréntur óculi eórum ne vídeant: * et dorsum eórum semper incúrva.

Effúnde super eos iram tuam: * et furor iræ tuæ comprehéndat eos.

Fiat habitátio eórum desérta: * et in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussísti, persecúti sunt: * et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum: * et non intrent in justítiam tuam.

Deleántur de libro vivéntium: * et cum justis non scribántur.

Ego sum pauper et dolens: * salus tua Deus suscépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico: * et magnificábo eum in laude:

Et placébit Deo super vítulum novéllum: * córnua producéntem et úngulas.

Vídeant paúperes et læténtur: * quǽrite Deum, et vivet ánima vestra.

Quóniam exaudívit paúperes Dóminus: * et vinctos suos non despéxit.

Laudent illum cœli et terra, * mare, et ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciet Sion: * et ædificabúntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * et hæreditáte acquírent eam.

Et semen servórum ejus possidébit eam, * et qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Ant. Sustínui qui simul contristarétur et non fuit, et qui consolarétur et non invéni.

Ant. Fui flagellátus tota die, et castigátio mea in matutínis.

Psalmus 72.

Quam bonus Israël Deus * his, qui recto sunt corde!

Mei autem pene moti sunt pedes: * pene effúsi sunt gressus mei.

Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns.

Quia non est respéctus morti eórum: * et firmaméntum in plaga eórum.

In labóre hóminum non sunt, * et cum homínibus non flagellabúntur:

Ideo ténuit eos supérbia, * opérti sunt iniquitáte et impietáte sua.

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum: * transiérunt in afféctum cordis.

Cogitavérunt, et locúti sunt nequítiam: * iniquitátem in excélso locúti sunt.

Posuérunt in cœlum os suum: * et lingua eórum transívit in terra.

Ideo convertétur pópulus meus hic: * et dies pleni inveniéntur in eis.

Et dixérunt: Quómodo scit Deus, * et si est sciéntia in excélso?

Ecce ipsi peccatóres, et abundántes in sǽculo, * obtinuérunt divítias.

Et dixi: Ergo sine causa justificávi cor meum, * et lavi inter innocéntes manus meas:

Et fui flagellátus tota die, * et castigátio mea in matutínis.

Si dicébam: Narrábo sic: * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Existimábam ut cognóscerem hoc, * labor est ante me:

Donec intrem in Sanctuárium Dei: * et intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter do-

los posuísti eis: * dejecísti eos dum allevaréntur.

Quómodo facti sunt in desolatiónem, súbito defecérunt: * periérunt propter iniquitátem suam.

Velut sómnium surgéntium Dómine, * in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.

Quia inflammátum est cor meum, et renes mei commutáti sunt: * et ego ad níhilum redáctus sum, et nescívi.

Ut juméntum factus sum apud te: * et ego semper tecum.

Tenuísti manum déxteram meam: et in voluntáte tua deduxísti me, * et cum glória suscepísti me.

Quid enim mihi est in cœlo? * et a te quid vólui super terram?

Defécit caro mea, et cor meum: * Deus cordis mei, et pars mea Deus in ætérnum.

Quia ecce, qui elóngant se a te, períbunt: * perdidísti omnes, qui fornicántur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum est: * pónere in Dómino Deo spem meam:

Ut añúntiem omnes prædicatiónes tuas, * in portis fíliæ Sion.

Ant. Fui flagellátus tota die, et castigátio mea in matutínis.

Ant. Super me confirmátus est furor tuus et omnes fluctus tuos induxísti super me.

Psalmus 87.

Dómine Deus salútis meæ: * in die clamávi, et nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam:

Quia repléta est malis ánima mea: * et vita mea inférno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámplius: * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri: * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus: * et omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longe fecísti notos meos a me: * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te Dómine tota die: * expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília: * aut médici suscitábunt, et confitebúntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua: * et justítia tua in terra obliviónis?

Et ego ad te Dómine clamávi: * et mane orátio mea prævéniet te.

Ut quid Dómine repéllis oratiónem meam: * avértis fáciem tuam a me?

Pauper sum ego, et in labóribus a juventúte mea: * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ: * et terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua tota die: * circumdedérunt me simul.

Elongásti a me amícum et próximum: * et notos meos a miséria.

Ant. Super me confirmátus est furor tuus et omnes fluctus tuos induxísti super me.

℣. Ego autem sum vermis et non homo. ℟. Opróbrium hóminum et abjéctio plebis.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

De Passione Domini, Cap. 40.

Lectio iv.

Quinta rubricátio rosæ invenítur in crudéli flagellatióne mansuetíssimi Agni rósei Jesu. Oh! cum quanta quantitáte putas illum sanctíssimum sánguinem e conscísso córpore, et flagelláto distillásse in terram. Oh! quanta putas sævítia impiórum freméntium, quanto frémitu sæviéntium flagellátum putas fuísse dulcem Jesum, qui vénerat ut nos a flagéllis liberáret ætérnis! Sine causa, inquit, flagéllis cecidérunt me. Vere sine causa, nisi forte misérrimi et pervérsi bona ópera tua pœnis digna judicárent, qui veritátem tuam in mendácio detinuérunt.

℟. Dixérunt ímpii: veníte cogitémus contra justum cogitatiónes, quóniam contrárius est opéribus nostris: promíttit se sciéntiam Dei habére, Fílium Dei se nóminat, et gloriátur Patrem se habére Deum. * Videámus si sermónes illíus veri sint, et si est vere Fílius Dei, líberet

eum de mánibus nostris. ℣. Veníte, percutiámus eum, et non attendámus ad univérsos sermónes ejus. Videámus.

Lectio v.

Sed et hic morálitcr erudímur, ut flagélla benigníssimi Patris nostri discámus æquanímiter toleráre, qui pessimórum flagélla pro nobis indígnis tam patiénter sustínuit dulcis Jesus. Quis enim flagélla non sufférret homo in flagélla parátus, ad labórem natus, in peccátis nutrítus, et conversátus, hæreditáti cœléstis aulæ destinátus, quæ nónnisi mundos récipit? Cum vídeat Regem ómnium regum et Dóminum dominántium dulcem Jesum, qui peccátum non fecit, et in cujus ore non est dolus invéntus, tam grávibus flagellatiónibus esse contrítum.

℟. Ecce ego indúcam super te terrórem, ait Dóminus Deus exercítuum, ab ómnibus qui sunt in circúitu tuo. * Párvulum dedi te in Géntibus, contemptíbilem inter hómines. ℣. Pavéscere fáciam eum coram inimícis suis, et in conspéctu quæréntium ánimam ejus, et addúcam super eum malum, viam furóris mei. Párvulum.

Lectio vi.

Audi, o homo stulte et insípiens, et erudíre, et non solum non réfuge, sed étiam apprehénde disciplínam, ne forte quandóque péreas de via justa, Dómino tibi irascénte; qui próprio Fílio suo non pepércit, sed propter te trádidit flagellándum. Non pepércit fílio suo naturáli, consubstantiáli sibi, et coætérno, et impassíbili, quin pro salúte tua ipsum fáceret nasci in témpore, et passíbilem; et flagéllis contéreret, sicut scriptum est: Dóminus vóluit eum contérere in infirmitáte. Et quómodo parcet tibi fílio adoptívo, cum sensus tui proni sint in malum? Quia in camo et fræno maxíllas tuas constrínget, ut saltem vexátio det tibi intelléctum: quátenus ad ipsum approximáre cogáris, qui licet moléste, salúbriter tamen flagéllat omnem fílium, quem récipit.

℟. Aperuérunt super me ora sua, et exprobrántes percussérunt maxíllam meam. * Satiáti sunt pœnis meis. ℣. Convulnerávit lumbos meos, concídit me vúlnere super vulnus: non

pepércit. Satiáti. Glória Patri. Satiáti.

In III. Nocturno.

Ant. Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres, quæsiérunt ánimam meam et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Psalmus 29.

Exaltábo te Dómine quóniam suscepísti me: * nec delectásti inimícos meos super me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te, * et sanásti me.

Dómine eduxísti ab inférno ánimam meam: * salvásti me a descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino sancti ejus: * et confitémini memóriæ sanctitátis ejus.

Quóniam ira in indignatióne ejus: * et vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus: * et ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea: * Non movébor in ætérnum.

Dómine in voluntáte tua, * præstitísti decóri meo virtútem.

Avertísti fáciem tuam a me, * et factus sum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo: * et ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descéndo in corruptiónem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?

Audívit Dóminus, et misértus est mei: * Dóminus factus est adjútor meus.

Convertísti planctum meum in gaúdium mihi: * conscidísti saccum meum, et circumdedísti me lætítia:

Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar: * Dómine Deus meus, in ætérnum confitébor tibi.

Ant. Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres, quæsiérunt ánimam meam et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ant. Réspice inimícos meos, Dómine, quóniam multiplicáti sunt, et ódio iníquo odérunt me.

Psalmus 24.

Ad te Dómine levávi ánimam meam: * Deus meus in te confído, non erubéscam.

Neque irrídeant me inimíci mei: * étenim univérsi, qui sústinent te, non confundéntur.

Confundántur omnes iníqua agéntes * supervácue.

Vias tuas Dómine de-

mónstra mihi: * et sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, et doce me: * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui tota die.

Reminíscere miseratiónum tuárum Dómine, * et misericordiárum tuárum, quæ a sæculo sunt.

Delícta juventútis meæ, * et ignorántias meas ne memíneris.

Secúndum misericórdiam tuam meménto mei tu: * propter bonitátem tuam Dómine.

Dulcis et rectus Dóminus: * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício: * docébit mites vias suas.

Univérsæ viæ Dómini, misericórdia et véritas, * requiréntibus testaméntum ejus et testimónia ejus.

Propter nomen tuum Dómine propitiáberis peccáto meo: * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via, quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur: * et semen ejus hæreditábit terram.

Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum: * et testaméntum ipsíus ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum: * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, et miserére mei: * quia únicus et pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt: * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, et labórem meum: * et dimítte univérsa delícta mea.

Réspice inimícos meos quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, et érue me: * non erubéscam quóniam sperávi in te.

Innocéntes et recti adhæsérunt mihi: * quia sustínui te.

Líbera Deus Israël, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

Ant. Réspice inimícos meos, Dómine, quóniam multiplicáti sunt, et ódio iníquo odérunt me.

Ant. Sagíttæ tuæ infíxæ sunt mihi et non est sánitas in carne mea a fácie iræ tuæ, non est pax óssibus meis.

Psalmus 37.

Dómine ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Quóniam sagíttæ tuæ infíxæ sunt mihi: * et con-

firmásti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea a fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis a fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meum: * et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt et corrúptæ sunt cicatríces meæ, * a fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum, et curvátus sum usque in finem: * tota die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus: * et non est sánitas in carne mea.

Afflíctus sum, et humiliátus sum nimis: * rugiébam a gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum: * et gémitus meus a te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea: * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.

Amíci mei, et próximi mei * advérsum me appropinquavérunt, et stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longe stetérunt: * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes: * et dolos tota die meditabántur.

Ego autem tamquam surdus non audiébam: * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non aúdiens: * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te Dómine sperávi: * tu exaúdies me Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequándo supergaúdeant mihi inimíci mei: * et dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagélla parátus sum: * et dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo: * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me: * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníque.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi: * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelínquas me Dómine Deus meus: * ne discésseris a me.

Inténde in adjutórium

meum, * Dómine Deus salútis meæ.

Ant. Sagíttæ tuæ infíxæ sunt mihi et non est sánitas in carne mea a fácie iræ tuæ, non est pax óssibus meis.

℣. Circumdedérunt me vítuli multi. ℟. Tauri pingues obsedérunt me.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 18.

In illo témpore: Pilátus exívit ad Judǽos, et dixit eis: Est consuetúdo vobis, ut unum dimíttam vobis in Pascha: vultis ergo dimíttam vobis Regem Judæórum? Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. cxv. in Joann. cap. 18.

Credo cum dixísset Pilátus, quid est véritas, in mentem illi venísse contínuo consuetúdinem Judæórum, qua solébat eis dimítti unus in Pascha, et ídeo non exspectávit ut respondéret ei Jesus: quid est véritas, ne mora fíeret cum recoluísset morem quo posset eis per Pascha dimítti: quod eum valde voluísse manfeéstum est. Avélli tamen ab ejus corde non pótuit Jesum Regem esse Judæórum, tamquam hoc ibi, sicut in título ipsa véritas fíxerit, de qua quid esset interrogávit.

℟. In túrbine contrívit me, et multiplicavérunt vúlnera mea, implévit me amaritudínibus * Et pili carnis meæ inhorruérunt. ℣. Clamábo vim pátiens, et nemo aúdiet, vociferábor, et non est qui júdicet. Et pili.

Lectio viii.

Erat autem Barábbas latro. Non reprehéndimus, o Judǽi, quod per Pascha liberátis nocéntem, sed quod occíditis innocéntem: quod tamen nisi fíeret, verum Pascha non fíeret. Sed umbra veritátis a Judǽis errántibus tenebátur, et mirábili dispensatióne divínæ sapiéntiæ per hómines falláces ejúsdem umbræ véritas implebátur; quia ut verum Pascha fíeret, Christus velut ovis immolabátur. Hinc ea sequúntur quæ injurióa Christo Pilátus et cohors ejus ingéssit.

℟. Usquequo afflígitis ánimam meam, et attéritis me: confúnditis me, et non erubéscitis oppriméntes me. * Saltem intellígite quia Deus afflíxerit me,

et flagéllis me cínxerit. ℣. Spoliávit me glória mea, irátus est furor ejus, et sic me hábuit quasi hostem suum. Saltem. Glória Patri. Saltem.

Lectio ix.

Cum Judǽi clamássent, non Jesum sibi a Piláto dimítti velle per Pascha, sed Barábbam latrónem; non Salvatórem, sed interfectórem; non datórem vitæ, sed ademptórem: Tunc apprehéndit Pilátus Jesum, et flagellávit. Hoc Pilátus non ob áliud fecísse credéndus est, nisi ut ejus injúriis Judǽi satiáti, suffícere sibi existimárent, et usque ad ejus mortem sævíre desísterent. Ad hoc pértinet, quod idem Præses cohórtem suam étiam permísit fácere quæ sequúntur; aut fortássis et jussit, quamvis hoc Evangelísta tacúerit. Dixit enim quid deínde fécerint mílites, Pilátum tamen id jussísse non dixit.

Te Deum laudámus.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Circumdedérunt me * dolóres mortis et torréntes iniquitátis conturbavérunt me. Ps. Dóminus regnávit. cum reliquis de Dominica.

2. Passus sum * absque iniquitáte, et membra mea quasi in níhilum redácta sunt.

3. Corpus meum dedi * percutiéntibus et genas meas velléntibus: fáciem meam non avérti ab increpántibus et conspuéntibus in me.

4. In die afflictiónis meæ * prævenérunt me inimíci mei, et factus est Dóminus protéctor meus.

5. Quasi leo * sic contrívit ómnia ossa mea. Quid dicam, aut quid respondébit mihi cum ipse fécerit?

Capitulum. Is. 53.

Omnes nos quasi oves errávimus, unusquísque in viam suam declinávit: et pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrum.

Hymnus.

Salvéte Christi vúlnera,
Imménsi amóris pígnora,
Quibus perénnes rívuli
Manant rubéntis sánguinis.

Nitóre stellas víncitis,
Rosas odóre et bálsama,
Prétio lapíllos índicos,
Mellis favos dulcédine.

Quot Jesus in Prætório
Flagélla nudus éxcipit,

Quot scissa pellis úndique
Stillat cruóris gúttulas!

Veníte quotquot críminum
Funésta labes ínficit,
In hoc salútis bálneo,
Qui se lavat mundábitur.

Cæso flagéllis glória,
Jesu, tibi sit júgiter,
Cum Patre et almo Spíritu,
Nunc et per omne sæculum. Amen.

℣. Pedes eórum ad malum currunt. ℟. Et festínant ut effúndant sánguinem innocéntem.

Ad Bened. Ant. Iníqui insurrexérunt super me, et synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam, et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Oratio.

Deus, qui pro salúte nostra in assúmptæ carnis infirmitáte ad colúmnam alligári, et flagéllis cædi voluísti: concéde propítius; ut qui ejúsdem colúmnæ solémnia celebrámus, pretiósi sánguinis tui fructum cónsequi mereámur: Qui vivis et regnas.

Ad Primam.

In ℟. br. ℣. dicitur Qui pro nobis pati dignátus es.

Ad Tertiam.

Ant. Passus sum.

Capit. Omnes nos. ut supra. 18*

℟. br. Quem tu percussísti * persecúti sunt. Quem tu. ℣. Et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt. Persecúti. Glória Patri. Quem tu.

℣. Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras. ℟. Attrítus est propter scélera nostra.

Ad Sextam.

Ant. Corpus meum dedi.

Capitulum. Is. 53.

Oblátus est quia ipse vóluit, et non apéruit os suum: et quasi agnus coram tondénte se obmutéscet: generatiónem ejus quis enarrábit? quia abscíssus est de terra vivéntium: propter scelus pópuli mei percússi eum.

℟. br. Ipse vulnerátus est * propter iniquitátes nostras. Ipse vulnerátus. ℣. Attrítus est propter scélera nostra. Propter iniquitátes. Glória Patri. Ipse.

℣. Vere languóres nostros ipse tulit. ℟. Et dolóres nostros ipse portávit.

Ad Nonam.

Ant. Quasi leo.

Capitulum. Is. 53.

Et Dóminus vóluit contérere eum in infirmitáte. Pro eo quod laborávit ánima ejus, vidébit et saturábitur. Dispértiam ei plúrimos, et fórtium dívidet spólia, pro eo quod trádidit in mortem ánimam suam, et cum scelerátis reputátus est: et ipse peccáta multórum tulit, et pro transgressóribus rogávit.

℟. br. Vere languóres nostros * Ipse tulit. Vere. ℣. Et dolóres nostros ipse portávit. Ipse. Glória Patri. Vere.

℣. Ego in flagélla parátus sum. ℟. Et dolor meus in conspéctu meo semper.

In II. Vesperis.

Omnia ut in I. Vesp. 1*, præter sequentia.

Hymnus.

Quæ corda non emólliant
Et secta flagris térgora,
Et cincta spinis témpora,
Cruórque manans úndique?

Christi sed hostes pérfidi
Humanitátem nésciunt:
Cruci dari post vérbera
Furóre poscunt cónciti.

Non ábnuit Jesus Crucem,
Gravíque dorsum pónderi
Sui dolóris cónsciam
Linquens Colúmnam, súbjicit.

Duro gravátus stípite,
Nostro magis sed crímine,
Morti dicáta víctima
En pergit ad Calváriam.

Crucem geréntes nos quoque,
Ipso juvánte lánguidos,
Omni solúti vínculo,
Forti sequámur péctore.

Cæso flagéllis glória,
Jesu, tibi sit júgiter,
Cum Patre et almo Spíritu,
Nunc et per omne sæculum. Amen.

℣. Ego in flagélla parátus sum. ℟. Et dolor meus in conspéctu meo semper.

Ad Magnif. Ant. Non est ei spécies neque decor: et vídimus eum et non erat aspéctus, et desiderávimus eum.

Oratio ut supra. 19*

Concordat cum Originali.

In fidem etc. Ex Secretaria Sacror. Rituum Congregationis, die 28. Maji 1902.

(L. ✠ S.) ✠ D. Panici Archiep. Laodicen. S. R. C. Secretarius

Imprimatur.
Ratisbonæ, die 11. Junii 1902.
Dr. Fr. X. Leitner, Vic. in Spirit. Gener.

OFFICIA PROPRIA
SS. SUMMORUM PONTIFICUM
SANCTÆ ROMANÆ ECCLESIÆ

ALIORUMQUE SANCTORUM VEL BEATORUM

OMNIBUS VEL PLURIBUS DIŒCESIBUS CONCESSA
QUÆ KALENDARIUM CLERO ROMANO PROPRIUM SEQUUNTUR.

EDITIO TYPICA.

PARS HIEMALIS.

RATISBONÆ, NEO EBORACI ET CINCINNATII.
SUMPTIBUS, CHARTIS ET TYPIS FRIDERICI PUSTET,
S. SEDIS APOST. ET S. RIT. CONGR. TYPOGR.
MDCCCLXXXVI.

Decretum Approbationis.

Officia hæc cum textu originali plane concordant; idcirco præsens exemplar pro futuris editionibus uti typicum habendum est.

Ex Secretaria Sacrorum Rituum Congregationis die 12. Septembris 1885.

Laurentius Salvati S. R. C. Secretarius

OFFICIA PROPRIA
SS. S. R. E. SUMMORUM PONTIFICUM
ET ALIORUM
ROMANO CLERO SÆCULARI ET REGULARI CONCESSA.

PARS HIEMALIS.

FESTA NOVEMBRIS.

Die xxviii.

S. Gregorii III. Papæ et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont., præter sequentia.

Oratio. Da quæsumus.

Et fit comm. Feriæ in Advent.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Gregórius, hujus nóminis tértius, natióne Syrus, patre Joánne, Gregório secúndo vita functo, unánimi cleri et pópuli consénsu, nec non divíno quodam instínctu, cum dignìssimus ómnium esset, subrogátus est, anno Christi septingentésimo trigésimo primo. Vir singulári doctrína et virtúte, latína et græca lingua erudítus, mirábili dicéndi facúndia, atque ádeo felíci memória, ut totum psaltérium memóriter recitáret; is demum, quem prædecessóri suo Gregório doctrína et prudéntia sapientíssimi hómines æquiparándum esse duxérunt.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Cathólicæ fídei propugnátor acérrimus, Leónem Isaúrum imperatórem iconoclástam patérnis mónitis et lítteris ad saniórem mentem redúcere conátus est. Sed cum nihil profíceret, convocáto Romæ nonagínta quinque episcopórum concílio, sacrárum imáginum cultum apostólico decréto firmávit, et diro anathémate fériit Iconómachos. Quæ cum ad Leónis aures pervenìssent, áltius rugíre

cœpit, misítque advérsus Gregórium florentíssimam classem cum potentíssimo exércitu; sed hæc, volénte ac víndice Deo, in Adriático sæva tempestáte agitáta, fœdo naufrágio périit. ℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum; óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Multa quoque a Luitprándo Longobardórum rege iníque passus est, qui et Urbem longa obsidióne cinxit, et sancti Petri basílicam sacrílega manu dirípuit. In his angústiis sanctíssimus Póntifex ad Cárolum Martéllum, antecessóris exémplo, legátos cum sacris munéribus destinávit. Munívit Urbis mœnia: largas in egénos eleemósynas erogávit, novas basílicas a fundaméntis exstrúxit, antíquas ornávit ac restaurávit, Vaticánam præsértim, intra quam oratórium auro, argénto, gemmis, omníque pretiósi óperis génere ditátum eréxit, in quo sanctórum Apostolórum et Mártyrum relíquias summa cura et diligéntia toto christiáni orbis ámbitu conquisítas repósuit, et coléndas expósuit, eo máxime témpore quo illas agiómachi diabólico furóre proculcábant. Multa monastéria restítuit, et sanctis légibus instrúxit, statuítque, ut presbýteri et mónachi altérnis noctu diúque divínas laudes celebrárent. Fractus demum labóribus, méritis licet atque virtútibus ínclytus, anno sui pontificátus undécimo nondum perácto, quarto Kaléndas Decémbris pie óbiit in Dómino, et in prædícto oratório Vaticáno sepúltus est. ℟. Iste est qui.

In III. Noct. Homil. in Evang. Homo péregre. de eodem Comm. 1. loco.

In Laud. commem. Feriæ in Adv. Vesp. a Cap. de sequ. comm. præc. Oratio. Exaúdi quǽsumus. 2. loco.

Die xxix.

S. Gelasii I. Papæ et Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont., præter sequ. (m. t. v.)

Oratio. Da quǽsumus.

Et fit commem. S. Saturnini Mart. ut in Breviario.

In I. Noct. Lect. de Script. occ.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Gelásius, gente Africánus, patre Valério, in Felícis tértii locum subrogátus, pontifi-

cátum gessit annos quátuor, menses octo, duodeviginti dies. Creávit in dúplici ordinatióne diáconos duos, presbýteros trigínta et duos, sexagínta septem per divérsa loca epíscopos. Vir sane singulári fídei propagándæ ac servándæ zelo ardentíssimus, omni litteratúra, præsértim sacra, instructíssimus, et intrépidi péctoris róbore, tum ad vindicánda Ecclésiæ et Sedis apostólicæ jura, tum ad retundéndam hæreticórum et schismaticórum protérviam armátus.

℟. Invéni David. 3*

Lectio v.

Ejus cura et stúdio non clerus modo plúrimum auctus est, verum étiam univérsa Ecclésia magnis increméntis adolévit. In quo certe illíus prudéntia mirábilis fuit, cum eo témpore Anastásius, imperátor hæréticus, et Theodorícus Ariánus rerum utriúsque impérii potiréntur. Imminénte famis perículo, úbere annóna Urbem recreávit. Lupercália, áliaque Gentílium spectácula, quæ ad hæc usque témpora, post tam multa imperatórum edícta advérsus idololatríam lata, et Romanórum Pontíficum stúdia ad eam exstirpándam adhíbita, viguísse constat, Andrómacho senatóre, aliísque Románis frustra licet refragántibus, pénitus abolévit.

℟. Pósui adjutórium. 4*

Lectio vi.

Alia quamplúrima ad dignitátem et disciplínam Ecclésiæ spectántia præstitit, sancívit, et scripsit. Defensóres Acácii, Euphémium præsértim Constantinopolitánum damnávit; scriptísque ad divérsos nervosíssimis juxta atque doctíssimis lítteris, vel eos in offício contínuit, vel aberrántes redúxit. Pelagiános, Manichǽos et álios hæréticos coércuit, eorúmque libros públicis flammis tradi curávit. Præter decretáles et hymnos ecclesiásticos, egrégia scripsit opúscula contra Nestórium, Aríum, Pelágium et Eutychéten. Sed illud præ céteris memorándum, quod libros canónicos ab áliis, et probátos ab apócryphis, in Románа sýnodo septuagínta episcopórum, singulári decréto distínxit. Post multos demum labóres in regénda universáli Ecclésia exantlátos, sanctíssimus et doctíssimus Póntifex pie

óbiit in Dómino undécimo Kaléndas Decémbris, anno Christi quadringentésimo nonagésimo sexto, et sepúltus est in Vaticáno.
℟. Iste est qui.

In III. Noct. Homil. in Evang. Homo péregre. de eod. Comm. 1. loco. Lectio ix. de Homilia Vigil. Andreæ Ap. extra Advent.

In Laud. Commem. Vigil. ac S. Saturnini Mart.

FESTA DECEMBRIS.

Die i.

(d. a. ex 13. Nov.)

S. Didaci Confessoris.

Semiduplex.

Omnia de Comm. Cont. non Pont., præter sequ. (m. t. v.)

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui dispositióne mirábili infírma mundi éligis, ut fórtia quæque confúndas: concéde propítius humilitáti nostræ; ut piis beáti Dídaci Confessóris tui précibus, ad perénnem in cœlis glóriam sublimári mereámur. Per Dñm.

Commem. Feriæ in Adv.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Dídacus Hispánus, ex óppido sancti Nicolái de Portu diœcésis Hispalénsis, ab ineúnte ætáte pii sub sacerdótis disciplína, sanctióris vitæ solitária in ecclésia, tyrocínium exércuit. Deínde, ut fírmius Deo se conjúngeret, in convéntu de Arrizzáfa fratrum Minórum (quos Observántes vocant) sancti Francísci régulam in statu laicáli proféssus est. Magna ibi alacritáte húmilis obediéntiæ et reguláris observántiæ jugum súbiens, contemplatióni in primis déditus, mira Dei luce perfundebátur, ádeo ut de rebus cœléstibus, litterárum expers, mirándum in modum et plane divínitus loquerétur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Canáriis in ínsulis, ubi frátribus sui órdinis præfuit, multa perpéssus, martýrii æstuans desidério, plures infidéles verbo et exémplo ad Christi fidem convértit. Romam véniens anno jubilæi, Nicoláo quinto Pontífice, ægrotórum

curæ in convéntu Aræ cœli destinátus, eo caritátis afféctu munus hoc exércuit, ut Urbe annónæ inópia laboránte, ægrótis tamen, quorum aliquándo úlcera étiam lambéndo abstergébat, nihil pénitus necessárii defécerit. Exímia quoque fides et grátia curatiónum in eo elúxit, cum lámpadis, quæ collucébat ante imáginem beatíssimæ Dei Genitrícis, quam summa devotióne colébat, óleo ægros inúngens, signo crucis imprésso, multórum morbos mirabíliter sanáverit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loríçam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Demum Complúti finem sibi vitæ adésse intélligens, lácera et obsoléta indútus túnica, conjéctis in crucem óculis, singulári devotióne illis verbis ex sacro hymno pronuntiátis: Dulce lignum, dulces clavos, dúlcia ferens póndera, quæ fuísti digna portáre Regem cœlórum et Dóminum, ánimam Deo réddidit, prídie Idus Novémbris, anno Dómini supra millésimum quadringentésimo sexagésimo tértio. Ejus corpus cum menses non paucos (ut pio confluéntium desidério fíeret satis) insepúltum mansísset, quasi jam incorruptiónem indúerit, odórem suavíssimum efflávit. Illum multis et illústribus miráculis clarum Sixtus quintus Póntifex Máximus sanctórum número adscrípsit.

℟. Iste homo.

In III. Noct. Homil. in Evang. Nolíte timére. de eodem Comm. 2. loco.

In Laud. fit Com̃. Fer. in Adv.

Die v.

S. Stanislai Kostkæ Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. præter sequ. (m. t. v.)

Oratio.

Deus, qui inter cétera sapiéntiæ tuæ mirácula, étiam in ténera ætáte matúræ sanctitátis grátiam contulísti: da quæsumus; ut beáti Stanislái exémplo, tempus instánter operándo rediméntes, in ætérnam íngredi réquiem festinémus. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Stanisláus, senatória Kostkárum gente ortus in Polónia, quam olim esset milítiam secutúrus, nomen Jesu prænuntiávit, paritúræ matris grémio divínitus inscríptum. Virginitátem adhuc puer ita cóluit, ut patérna in mensa si quid minus pudíce dictum audísset, præ horróre exánimis corrúeret. Ad Viennénse in Aústria seminárium studiórum causa missus, non minus exémplo sodálibus quam veneratióni fuit. Coáctus inde in lutheráni hóspitis ædes migráre, ibíque a Paulo fratre ad liberiórem vitam omni étiam asperitátum génere incitátus, domésticum bellum toto biénnio constantíssime sustínuit, ad ætérna se, non ad cadúca natum affírmans. Itaque únicum illi erat rerum cœléstium desidérium, perpétua cum Deo consuetúdo, cultus Deíparæ ádeo tener, ut matrem suavíssime appelláret.

℟. Honéstum fecit. 6*

Lectio v.

Quotidiánæ fratris vexatióni crebra ipse jejúnia, flagélla, aliósque insóntis corpúsculi cruciátus adjíciens, lethálem in morbum íncidit. Quo ingravescénte, cum dæmonem horréndi canis spécie insiliéntem signo crucis ter fugásset, sacrum Viáticum, quod in hærética domo decúmbens frustra ab homínibus petébat, ab Angelis accépit. Mox ad púeri Jesu compléxum a beatíssima ejus Matre cómiter admíssus, ac Societáti jussus nomen dare, súbito conváluit. Sed cum áditum ad illam patris timor in Germánia præclúderet, peregríni hábitu, solus, pedes, mendícus fugam árripit, certus non sístere, nisi voti compos fiat. Iter non uno Dei benefício prósperum fuit. Nam præter ália, Pauli prófugum fratrem jam assequéntis equi, immísso divínitus torpóre, constitérunt; et Stanisláus Angelórum pane íterum angélico ministério refectus, post duodécies centéna pássuum míllia, tandem Romæ in Societátem Jesu a sancto Francísco Bórgia generáli præpósito méruit cooptári.

℟. Amávit eum. 7*

Lectio vi.

Tirónis emériti virtútes in religiósæ vitæ palæ-

stra splendídius eluxére; cáritas præsértim erga Deum, in quem assídue alienáta a sénsibus mente rapiebátur. Inde illi fácies semper accénsa, nonnúmquam rádians, perénnes lácrimæ; ardor péctoris tantus, ut média quoque híeme foret ingésta idéntidem gélida temperándus. Itaque amóre vérius quam febri æstuans, die assúmptæ in cœlum Vírgini sacro, ad ejus triumphálem pompam própius, ut optáverat, spectándam, ab ipsa beatárum Vírginum choro stipáta vocátus est ex Quirináli domo probatiónis, anno innocéntis vitæ décimo octávo, óperum plénior quam diérum. Multis post óbitum miráculis in sua præsértim Polónia enítuit; cujus armis contra formidábiles Turcárum exércitus spectábilis e cœlo áffuit non semel, et civitátes álias peste, álias incéndio liberávit. Quamóbrem Clemens décimus eum inter primários totíus regni Patrónos constítuit; Benedíctus vero décimus tértius (quod a Cleménte undécimo jamprídem fúerat decrétum) in sanctórum númerum rétulit.

℟. Iste homo.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo témpore: Obláti sunt Jesu párvuli, ut manus eis impóneret. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

In Psalm. 118.

Quid párvulus, nisi húmilis? Hæc sunt mirabília testimónia tua Dómine, quæ scrutáta est ánima párvuli hujus: et ídeo invénit, quia humiliátus est, et párvulus factus est. Quis enim facit mandáta tua, sicut faciénda sunt, id est ex fide, quæ per dilectiónem Dei operátur, nisi ejus in corde per Spíritum sanctum ipsa diléctio diffundátur? Hoc étiam iste párvulus confitétur. Os meum, inquit, apérui, et attráxi spíritum, quia mandáta tua desiderábam. Quid desiderábat, nisi fácere mandáta divína? Sed non erat unde fáceret infírmus fórtia, et párvulus magna. Apéruit os, cónfitens quod per se ipse non fáceret, et attráxit unde fáceret.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo

laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viii.

Júnior sum ego, inquit, et contémptus: justificatiónes tuas non sum oblítus. Non sicut inimíci mei, qui oblíti sunt verbórum tuórum. Vidétur autem minor ætáte non oblítus justificatiónes Dei, dolére pro inimícis suis ætáte majóribus, qui oblíti sunt. Nam quid est, Júnior ego non sum oblítus, nisi illi majóres oblíti sunt? Sed contémptum se dicit hic júnior; ídeo factus est major: quia ignobília et contemptibília mundi elégit Deus, et ea quæ non sunt, tamquam sint, ut ea quæ sunt, evacuéntur. Et ecce sunt novíssimi, qui erant primi, et primi, qui erant novíssimi.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos símiles. Glória Patri. Et vos símiles.

Lectio ix.

Iste autem júnior non est oblítus, quia non suam vóluit habére justítiam, sed Dei; de qua étiam nunc dicit: Justítia tua, justítia in ætérnum. Propter hanc passus est persecutiónem júnior a majóre, ut díceret júnior quod séquitur: Tribulátio et necéssitas invenérunt me; mandáta tua meditátio mea est. Sæviant, persequántur; dum tamen mandáta Dei non relinquántur, et ex ipsis mandátis étiam qui sæviunt diligántur. Intelléctum da mihi, et vivam. Intelléctum poscit iste júnior, quem si non habéret, non super senióres intellígeret. Sed eum poscit in tribulatióne et necessitáte, quo intélligat quam sit contemnéndum quod ei possunt auférre persequéntes inimíci, a quibus se dicit esse contémptum.

Te Deum laudámus.

Die ix.

S. Eutychiani Pap. Mart.

Duplex.

Omnia de Comm. únius Mart., præter sequ.

Oratio. Deus, qui nos beáti.

In I. Noct. Lect. de Script. occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Eutychiánus, natióne Tuscus, pátria Lunénsis, Maríno patre, post beáti Felícis sacerdótium, Románæ Ecclésiæ episcopátum suscépit. Constítuit fruges, fabas et uvas super altári benedíci: itémque a fidélibus nullátenus Mártyrem sepelíri sine dalmática, aut purpuráto colóbio. Qui cum per divérsa loca trecéntos sexagínta duos Mártyres sua manu sepelísset, illis et ipse sociátus, sub Numeriáno imperatóre martýrio coronátus est, sexto Idus Decémbris, sepultúsque in cœmetério Callísti via Appia. Quinque ordinatiónibus mense Decémbri creávit presbýteros quatuórdecim, diáconos quinque, epíscopos per divérsa loca novem. Vixit in pontificátu annos octo, menses quinque, et dies áliquot.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. Et dedit illi.

Sermo S. Máximi Epíscopi.

De S. Cypriano Homil. 2.

Lectio v.

In martýrio beatíssimi Eutychiáni, fratres caríssimi, univérsa nobíscum Christi exsúltat Ecclésia, quam in omne gaúdium, et cœléstis eruditióne sermónis instrúxit, et múnere triumphális sánguinis decorávit. Fuit enim in eo, sicut compértum habémus, et contra erróres diáboli spirituális sapiéntiæ plenitúdo, et advérsum persecutiónes mundi, christiáni péctoris mitigáta constántia. Quis non hujúsmodi virum quantis valet præcóniis prosequátur, cujus eloquéntia inspiráta divínitus et Ecclésias dócuit, et sǽculum confutávit?

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

Lectio vi.

Vere hic mirábilis, atque ómnium ubíque stúdiis celebrándus, quem sánctitas sacerdótem, perítia doctórem, fides Mártyrem

consecrávit. Pretiósa, inquit David, in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus. Vidéte caríssimi, in quantum venerábilis Eutychiánus étiam prophéticam supergréssus est laudem, cujus in conspéctu Dómini non solum mors, sed et vita éxstitit pretiósa. Moriéndo namque próprium Christo sánguinem dedit: vivéndo nihilóminus cohortatióne fortíssima innúmeros cœlo Mártyres acquisívit.

℟. Stola jucunditátis.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Si quis vult post me veníre. de eodem Comm. 2. loco.

Die x.

Translationis
Almæ Domus B. M. V.

Duplex majus.

Ut inter festa pro aliquibus locis eadem die, omissa commem. S. Melchiadis.

Die xii.

S. Melchiadis Pap. Mart.

Duplex.

Omnia de Communi unius Martyris, præter seq.

Oratio. Infirmitátem nostram.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.
Lectio iv.

Melchíades Afer post Eusébium Románam ténuit Ecclésiam. Qui cum adhuc présbyter esset, misit diáconos cum lítteris Maxéntii imperatóris, et lítteris præfécti prætórii ad Urbis præféctum, ut ea loca recíperet, quæ fúerant Christiánis témpore persecutiónis abláta. Réddita autem ecclésiis pace, Constantínum Augústum adivére Donatístæ, ut in eórum contra Cæciliánum Carthaginiénsem epíscopum causa júdices daret. Quibus Constantínus respóndit: Petístis a me in sǽculo judícium, cum ego ipse Christi judícium exspéctem. Attamen dati sunt júdices epíscopi tres, missíque Romam ad Melchíadem Pontíficem, ut ibi pro fratrum concórdia et unitáte sýnodus cogerétur.

℟. Honéstum. 11*

Lectio v.

In Urbem ítaque hi tres proficti convenérunt cum áliis quíndecim epíscopis, ipsóque Melchíade, in domum Faustæ in Lateránis, ubi causa discússa Cæciliánus ómnium episcopórum senténtiis ínnocens est pronuntiátus, et ejúsdem Melchíadis decréto judícium est clausum. Ut autem Donatístæ cathólicæ uniréntur Ecclésiæ, Melchíades (prout scribit sanctus

Augustínus) tamquam vir óptimus, fílius christiánæ pacis, et pater christiánæ plebis ádmodum laborávit, obláta étiam conditióne, ut quibuscúmque in locis duo essent contrariárum factiónum epíscopi, is confirmarétur, qui prior fuísset ordinátus, et álteri plebs ália regénda providerétur.

℟. Desidérium. 11*

Lectio vi.

Sanxit, ne ulla ratióne die domínico, aut quinta féria, quis fidélium jejunáret, quia eos dies quasi sacro jejúnio deputátos pagáni celebrábant. Item státuit, ut oblatiónes consecrátæ per epíscopum, quæ dicebántur ferméntum, per ecclésias dirigeréntur; ne presbýteri in suis títulis una cum suis plébibus celebrántes, se ab epíscopi communióne separátos judicárent. Qui cum in persecutióne Maximiáni multa passus esset, tandem sub Constantíno quiévit in Dómino, quarto Idus Decémbris, sepultúsque est in cœmetério Callísti via Appia. Una ordinatióne creávit presbýteros sex, diáconos quinque, epíscopos per divérsa loca úndecim.

℟. Stola jucunditátis.

In III. Noct. Homil. in Evang. Si quis venit ad me. de eodem Comm. 1. loco.

℟. viii. Dómine prævenísti.

Die xiv.

(d. a. ex 14. Nov.)

S. Josaphat Episc. et Mart.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. Pontificis, præter sequentia.

Oratio.

Excita, quǽsumus Dómine, in Ecclésia tua Spíritum, quo replétus beátus Jósaphat Martyr et Póntifex tuus ánimam suam pro óvibus pósuit: ut, eo intercedénte, nos quoque eódem Spíritu moti ac roboráti, ánimam nostram pro frátribus pónere non vereámur. Per Dóminum ... in unitáte ejúsdem Spíritus.

In I. Nocturno. Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Jósaphat Kuncewítius nobílibus et cathólicis paréntibus Vladmíriæ in Volhínia natus, cum puérulus matrem de Christi passióne loquéntem audíret, jáculo a látere imáginis Jesu crucifíxi immísso, vulnus in corde suscépit. Dei amóre incénsus, ádeo oratióni aliísque piis

opéribus instáre cœpit, ut provectióribus adolescéntibus exémplo et admiratióni esset. Vicénnis inter claustráles sancti Basilíi alúmnos monásticam régulam proféssus, mirum quos in evangélica perfectióne progréssus fécerit. Nudis pédibus, frigidíssima licet sæviénte regiónis híeme, incedébat: carnes numquam, vinum nónnisi ex obediéntia adhíbuit, asperrimóque cilício ad óbitum usque corpus afflíxit. Castitátis florem, quem ab adolescéntia Vírgini Deíparæ vóverat, inviolátum servávit. Virtútis doctrinǽque ejus brevi sic fama percrébuit, ut quamvis júnior, Byténii monastério præféctus sit; mox Vilnénsis archimandríta, ac demum archiepíscopus Polocénsis, invítus quidem, sed Cathólicis gestiéntibus, fúerit renuntiátus.

℟. Honéstum fecit. 11*

Lectio v.

Hac dignitáte auctus, nihil de prióri vivéndi ratióne remíttens, nónnisi divínum cultum et creditárum sibi óvium salútem cordi hábuit. Cathólicæ unitátis ac veritátis strénuus propugnátor, totis víribus adlaborávit ut schismáticos hæreticósque ad communiónem cum beáti Petri sede redúceret. Summum Pontíficem ejúsque potestátis plenitúdinem ab impudentíssimis impiórum calúmniis et erróribus, qua conciónibus, qua scriptis pietáte ac doctrína refértis deféndere numquam déstitit. Episcopálem jurisdictiónem et Ecclésiæ bona a láicis usurpáta vindicávit. Incredíbile dictu est quot hæréticos in sinum matris Ecclésiæ revocáverit. Uniónis vero Græcæ Ecclésiæ cum Latína Josaphátum promotórem exstitísse præclaríssimum, étiam pontifícia orácula disérte testántur. Ad hæc, et templi Dei decóri instaurándo, et sacrárum vírginum exstruéndis ǽdibus, aliísque piis opéribus juvándis, mensæ suæ provéntus ultro erogávit. In paúperes ádeo effúsus, ut cum olim inópiæ cujúsdam víduæ sublevándæ nihil occúrreret, episcopále pállium, seu Omophórion, oppignorári jússerit.

℟. Desidérium ánimæ. 11*

Lectio vi.

Tot cathólicæ fídei increménta perditissimórum hóminum ádeo excitavérunt ódia, ut, conspiratióne

ínita, Christi athlétam ad necem quærerent; quam sibi imminére ipsi in suo ad pópulum sermóne prænuntiávit. Cum ítaque Vitépscum pastorális visitatiónis grátia proféctus esset, illi archiepiscopáles invádunt ædes; óbvios quosque fériunt ac cædunt. Tum vir mitíssimus quæréntibus sponte occúrrit, eósque amíce compéllans, Filíoli, inquit, quare familiáres meos cǽditis? Si quid contra me habétis, ecce adsum. Hinc ímpetu facto, eum verbéribus contúndunt, telis confódiunt, ac demum immáni secúri necátum, in flumen projíciunt; die duodécima Novémbris anni sexcentésimi vicésimi tértii supra millésimum, ætátis ejus quadragésimi tértii. Corpus mirábili luce circumfúsum, ex imo flúminis álveo elátum est. Sanguis Mártyris parricídis ipsis in primis prófuit, qui fere omnes cápitis damnáti, ejuráto schísmate suum scelus detestáti sunt. Cum tantus Præsul plúrimis post óbitum coruscáret miráculis, eum Urbánus octávus Póntifex Máximus Beatórum honóribus decorávit. Pius nonus tértio Kaléndas Július anni millésimi octingentésimi sexagésimi séptimi, cum sæculária Apostolórum Príncipum solémnia celebraréntur, coram Patrum Cardinálium senátu, simúlque adstántibus fere quingéntis, Patriárchis, Metropolítis et Epíscopis cujuscúmque ritus, qui ex toto terrárum orbe convénerant, hunc ecclesiásticæ unitátis assertórem, primum ex orientálibus, solémni ritu in Vaticána Basílica Sanctórum órdini accénsuit. Cujus Offícium ac Missam Leo décimus tértius Summus Póntifex ad univérsam exténdit Ecclésiam.

℟. Stola jucunditátis.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 10.

In illo témpore: Dixit Jesus pharisǽis: Ego sum pastor bonus. Bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 59. in Joannem.

Magnum quiddam, dilectíssimi, magnum, inquam, est Ecclésiæ prælátio, et quæ multa índiget sapiéntia et fortitúdine, qualem Christus pro-

pósuit: ut ánimam pro óvibus ponámus, et numquam illas deserámus: ut lupo generóse resistámus. Hæc enim inter pastórem et mercenárium est differéntia. Alter própriæ, contémptis óvibus: alter, sua contémpta, óvium semper salúti invígilat. Pastóris ergo exémplo demonstráto, deceptóres duos méminit; furem mactántem et rapiéntem oves; et mercenárium permitténtem, neque defendéntem commíssas.

℟. Coróna aúrea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Lectio viii.

Quod superióri témpore Ezéchiel his verbis insectátus est: Væ pastóribus Israël: nonne pascébant semetípsos? nonne greges pascúntur a pastóribus? sed illi contrárium faciébant, quod máximæ malítiæ genus est, et plurimórum causa malórum. Idcírco inquit: Neque quod abjéctum erat, reducébant: neque quod períerat quærébant: neque confráctum alligábant: neque infírmum consolidábant: quóniam se, non gregem pascébant. Idem et Paulus áliis verbis signíficat: Omnes quæ sua sunt quærunt, non quæ Jesu Christi.

℟. Hic est vere Martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui minas. Glória Patri. Qui minas.

Lectio ix.

Verum ab utróque se dissidére osténdit Christus: ab illis quidem, qui in aliórum perníciem véniunt, cum dicat, se proptérea venísse, ut vitam habérent et abundántius habérent: ab his autem, qui oves a lupis rapi negligébant, dicéndo se propter eas ánimam pónere, ne oves perírent. Nam cum Judæi ipsum interímere vellent non proptérea déstitit a doctrína, neque credéntes trádidit, sed pérstitit, et pértulit mortem: ídeo frequénter inquit: Ego sum pastor bonus. Quæ cum nullo niti

testimónio videréntur (quod enim póneret ánimam suam, non multo post re demonstrátum est: quod autem vitam habérent et abundántius habérent, eventúrum erat in futúro sæculo) álterum ab áltero confírmat. Te Deum laudámus.

Die xvii.

S. Leonardi a Portu Mauritio Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont., præter sequ. (m. t. v.)

Oratio.

Deus, qui in obstinátis peccatórum córdibus ad pœniténtiam flecténdis beátum Leonárdum Confessórem tuum ópere ac sermóne poténtem effecísti: da quǽsumus; ut per ejus preces et mérita e córdibus nostris contritiónis lácrimas elícere valeámus. Per Dñm.

Et fit Commem. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quatuor Temp. Lect. Beátus vir. de eodem Comm. 2. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Leonárdus in Portu Maurítio ad ora Ligústica Itáliæ ortus est paréntibus pietáte egrégiis pótius, quam génere claris; qui púerum ánimam sortítum bonam, divína favénte grátia, in timóre Dómini omni cura instituérunt. Mirándum erat eum in templo vel domi vidére et audíre, sive férvidas ad Deum effúndere preces, sive hortári coætáneos ad religiónis aliarúmque virtútum ópera exercénda. Adoléscens studiórum causa Romam missus ad instar novi síderis in Gregoriáno collégio tum litterárum ac sientiárum proféctu, tum potíssimum vitæ sanctitáte effúlsit. Jam de virtúte in virtútem quotídie magis progrédiens, ut intímius Deo servíret ac proximórum utilitáti vacáret, de religióso institúto amplecténdo cogitávit. Et licet pátruus pro víribus niterétur, ut hunc nepótem appríme carum ab hujúsmodi consílio retráheret, ipse tamen, ejúsdem blandítiis minísque posthábitis, fratrum Minórum excalceatórum rigidióris observántiæ consórtio cooptári obtínuit, eórum præsértim modéstia captus, ac extréma paupertáte.

℟. Honéstum. 6*

Lectio v.

A primo tirocínio, et, quoad in eo supérfuit vitæ

anhélitus, nil hábuit antíquius, quam ut Seráphici patris exémpla perfectíssime imitarétur, præsértim cum vix ac cléricus effféctus, desidério incénsus fuit migrándi in bárbaras terras, ut sánguinem suum profúnderet ad infidélium ánimas Christo lucrándas. Verum divínæ providéntiæ consíliis ánimum compónens suum, disciplínas theológicas sédulo excólere satégit, ut ad omne opus bonum instrúctus foret. Sacris deínde ordínibus initiátus, ac sacerdotáli charactére insignítus, prótinus in cultíssimis étiam Itáliæ úrbibus evangélii præcónis múnere fungi cœpit. Apostólicam vivéndi formam sequútus, únicam habens túnicam atque abjéctis cálceis, quamvis ténui esset corpúsculo, tamen perículis, difficultátibus, asperitátibus laboribúsque haud fractum se umquam sensit. Sic réliquam vitam per annos quátuor supra quadragínta strénue impéndit, cum ingénti ubíque animárum lucro et religiónis increménto.

℟. Amávit eum. 7*

Lectio vi.

Imménsa porro fuit populórum ad eum audiéndum frequéntia, et innumerábiles conversiónes inde subsequútæ. Ipsa enim sáxea ac férrea corda, eo audíto, veheménter scindebántur ad pœniténtiam tum ob miram sermónis efficáciam, ac ardentíssimum loquéntis zelum, tum præsértim ob præcláram ejus vitæ sanctimóniam, quæ suavíssimum Christi odórem ubíque efflábat. Sénio tandem ac innúmeris labóribus consúmptus, cum Sumō Pontífici Benedícto décimo quarto fidem dedísset núllibi se nisi Romæ moritúrum, in almam hanc Urbem rédiens e Bononiénsi missióne, morbo tentári cœpit, quo sibi brevi decedéndum esse palam edíxit. Cum ígitur sancti Bonaventúræ cœnóbium ingréssus esset, íllico Ecclésiæ sacraméntis muníri vóluit, quibus admirábili fervóre atque inexplébili ánimi gaúdio suscéptis, placidíssime in Dómini ósculo quiévit. Leonárdi óbitum plúrima sequúta sunt prodígia, quibus rite probátis, a Pio sexto Pontífice Máximo idem inter beátos cœ́lites adnumerátus est. Novis deínde fulgéntem signis, tandem Pius nonus Póntifex Máximus præclaríssimum hunc verbi Dei

præcónem sanctórum catálogo accénsuit.

℟. Iste homo perfécit.

In III. Nocturno Lectiones de Homilia in Evang. Designávit Dóminus. de Comuni Evangelist. cum ℟℟. de Com. Conf. non Pont.

Die xviii.

Exspectationis Partus B. M. V.

Duplex majus.

Omnia ut inter festa pro aliqu. locis eadem die.

Die xix.

B. Urbani V. Papæ Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont., præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui ad tuénda fórtiter sedis apostólicæ jura, fidémque cathólicam late propagándam, beátum Urbánum Confessórem tuum atque Pontíficem constántia roborásti: fac nos, ipsíus præsídiis adjútos, ita militánti Ecclésiæ servíre; ut triumphánti consociári mereámur. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Urbánus quintus Póntifex Máximus nóbili Grimoardórum gente natus, in castro Grísaco diœcésis Mimaténsis, quum iñocénti adolescéntia floréret, monásticum hábitum sub régula sancti Benedícti índuit, ac in Massiliénse cœnóbium sancti Victóris cooptándus, vota nuncupávit. In theologíæ ac juris disciplínis ita excélluit, ut per plures annos Tolósæ, Parísiis, Avenióne, in Monte Pessuláno, decréta summa cum laude interpretarétur. Abbas dein sancti Germáni Antissiodorénsis a Cleménte sexto, póstmodum ab Innocéntio sexto sancti Victóris Massiliénsis præses renuntiátus, tam império, quam obediéntia summus et exímius, ad majóra jam parátus, dum árduis negótiis et legatiónibus pro Ecclésia fungerétur, in Petri sedem assúmptus, Avenióne ritu solémni coronátus est.

℟. Invéni David. 3*

Lectio v.

Vix ínito pontificátu, ánimum admóvit ad Sedem apostólicam in Urbem reducéndam, ad mores fidélium emendándos, ad clericórum restaurándam disciplínam, ad claustra reformánda, ad cathólicam fidem propagándam. Apostólicas enim missió-

nes frátribus Minóribus commíssas promóvit usque ad Tártaros et últimos Orientáles; multósque hæréticos ex Albánia, Valáchia et Bulgária, ad Ecclésiam cathólicam redúxit. Nihil étiam omísit ut Græcórum contumáciam vínceret, recépta semel et íterum ab imperatóre Joánne fídei professióne. Sacrum bellum contra infidéles indíxit, ac rege Cypri cópiis præfécto, Alexandríam Ægýpti felíciter expugnávit.

℟. Pósui adjutórium. 4*

Lectio vi.

Interim civílem Sedis apostólicæ principátum pene evérsum, Ægídio Cardinále Albornótio egrégiam opem conferénte, ita restítuit, ut sibi et successóribus suis, necessária tandem libertáte parta, lubens et ovans in almam Urbem cum ingénti Romanórum gaúdio redíerit. Basílicas Petri et Pauli instaurávit, ac sacrosánctam Lateranénsem ecclésiam incéndio pénitus absúmptam magnis súmptibus restítuit. In qua cápita Príncipum Apostolórum, retroáctis tempóribus in sacéllum sancti Lauréntii transláta, recognóvit; éaque solémniter pópulo Románo osténsa, et in thecas insérta auro et gemmis distíncta, fidélibus colénda propósuit. Monastérium in Monte Pessuláno instítuit: prætérea Montis Cassíni cœnóbium in priscum decus, alter quasi cónditor, redintegrávit. Demum ab Urbe cum ánimo íterum reverténdi, ob Ecclésiæ negótia discéssit, et Aveniónem pervénit, ubi letháli morbo corréptus, pretiósam mortem oppétiit anno millésimo tercentésimo septuagésimo. Miráculis post óbitum clarus, depósitus est in sancti Victóris ecclésia, ubi adhuc vivens sepúlchrum sibi statúerat. Cultum, ab immemorábili témpore eídem exhíbitum, post quintum ab óbitu revolútum sǽculum, Pius nonus Póntifex Máximus prævio Sacrórum Rítuum Congregatiónis consílio approbávit et confirmávit; ejúsque Offícium et Missam sub ritu dúplici a Clero Románo et a plúribus diœcésibus recitári celebraríque benígne indúlsit.

℟. Iste est qui.

In III. Noct. Lect. de Homil. in Evang. Vigiláte. de eodem Com̃. 2. loco.

FESTA JANUARII.

Die v.

Omitt. commem. S. Telesphori P. M. de quo fit die 12. Febr.

Die xi.

Omitt. commem. S. Hygini P. M. de quo fit die 17. Febr.

Die xxiii.

Desponsationis B. M. V.

Duplex majus.

Omnia ut inter festa pro aliqu. locis eadem die. Et fit comm. S. Joseph ibid.

Die xxvii.

S. Vitaliani Papæ et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont., præter sequentia.

Oratio. Da quæsumus.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Vitaliánus, pátria Signiénsis, natióne Campánus, Anastásio patre, duóbus fere ménsibus ab Eugénii hujus nóminis primi óbitu, non sine pública bonórum ómnium gratulatióne, in ejus locum subrogátus fuit, vir sane disciplínæ ac régulæ ecclesiásticæ amantíssimus et retinentíssimus. Illam in vigóre suo, ut a prædecessóre lætus accéperat, ita sédulus successóri relíquit; et nihil umquam omísit, quod ad illíus splendórem servándum pertinéret.

℟. Invéni David. 3*

Lectio v.

Nulli labóri, nulli pepércit indústriæ, ut Orientálem ecclésiam, jam diutúrno schísmate a Romána separátam, et Constántium imperatórem, Heraclíi nepótem, monothelitárum fautórem, impiíque auctórem Typi, ad meliórem frugem redúceret. Eódem ánimo et fine Petrum patriárcham Constantinopolitánum scriptis ad eum lítteris hortátus est ad reddéndam Ecclésiæ pacem, et fidem cathólicam amplecténdam.

℟. Pósui adjutórium. 4*

Lectio vi.

Várias scripsit epístolas, ut sacrórum cánonum indemnitáti, et divínæ fídei propagatióni consúleret. In id præsértim pastorális illíus cura incúbuit, non sine próspero evéntu. Religiónem enim in Anglia collabéntem restítuit: et cum ibi esset sacrórum ministrórum penúria, magnum Theodórum Tharsénsem et Adriánum abbátem eo mi-

sit: illum quidem, ut ecclésiæ Anglicánæ Primas esset; hunc vero, ut monásticam disciplínam restauráret. Cum demum illíus píetas multum diúque refulsísset, ac sedísset annos quatuórdecim et menses quinque, ex hac vita ad Deum migrávit, anno Christi sexcentésimo sexagésimo nono, et in Vaticáno sepúltus est.

℟. Iste est.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Homo péregre profiscíscens. de eodem Com̃. 1. loco.

Die xxx.
S. Felicis IV. Papæ et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont., præter sequentia.

Oratio. Exaúdi quæsumus.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Felix quartus Samnítis, Castóris fílius, divína grátia copióse instrúctus, beáto Joánñe Papa in Theodoríci, regis Itáliæ ariáni, cárcere defúncto, ob húmilem pietátem atque simplicitátem céteris prælátus, celsum Románi episcopátus locum proméruit. Per id tempus Athalarícus Theodoríci succéssor, quamquam et ipse ariánus, apostólicæ tamen Sedis honóri cónsulens, instantísque Románi cleri desidériis favens, suo decréto constítuit, quod juxta priscæ consuetúdinis tenórem (ne clerus forénsibus lítibus profanátus sæculáribus implicétur), si quis áliquem ad Románum clerum pertinéntem in quálibet causa probábili créderet actióne pulsándum, ad beatíssimi Papæ judícium prius veníret audiéndus; ut, aut ipse inter utrósque more suæ sanctitátis cognósceret, aut causam delígeret æquitátis stúdio terminándam. Qui vero reveréntiam tantæ Sedi exhibére contémneret, decem librárum auri dispéndio mulctári jussit, per manus memoráti antístitis erogándum.

℟. Invéni David. 3*

Lectio v.

Porro Felix nefáriam damnávit præsumptiónem eórum, qui sacerdotáli ordinatióne suscépta, ad sæculáris vitæ mores demigrábant. Eréxit in Urbe basílicam sanctórum Cosmæ et Damiáni eo loco, qui appellátur via Sacra, juxta templum Urbis Romæ, consumptámque in-

céndio sancti Mártyris Saturníni basílicam via Salária a solo refécit. Idem paupéribus largus, et míseris solátia præbens, cum créscere fecísset opes apostólicæ Sedis, ærumnósam hanc cum beáta vita commutávit, sepúltus in basílica sancti Petri, quarto Idus Octóbris, Justiniáno imperatóre, et Athalaríco Itáliæ rege. Duábus ordinatiónibus mense Februário et Mártio creávit presbýteros quinquagínta quinque, diáconos quátuor, epíscopos per divérsa loca vigínti novem. Sedit in pontificátu años quátuor, menses duos, dies decem et octo.

℟. Pósui adjutórium. 4*

Sermo S. Gregórii Papæ.

2. Part. Past., c. 1.

Lectio vi.

Tantum debet actiónem pópuli áctio transcéndere Præsulis, quantum distáre solet a grege vita pastóris. Opórtet namque ut metíri se sollícite stúdeat, quanta tenéndæ rectitúdinis necessitáte constríngitur, sub cujus æstimatióne pópulus grex vocátur. Sit ergo (necésse est) cogitatióne mundus, actióne præcípuus, discrétus in siléntio, útilis in verbo, síngulis compassióne próximus, præ cunctis contemplatióne suspénsus, bene agéntibus per humilitátem sócius, contra delinquéntium vítia per zelum justítiæ eréctus, internórum curam in exteriórum occupatióne non mínuens, exteriórum providéntiam in interiórum sollicitúdine non relínquens. ℟. Iste est qui.

In III. Noct. Homilia super Evang. Vigiláte. de eodem Communi 2. loco.

FESTA FEBRUARII.

Die iii.

S. Dionysii Papæ et Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont., præter sequ. (m. t. v.)

Oratio. Da quæsumus.

Comm. S. Blasii Ep. et Mart. ut in Breviario.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Dionýsius ex mónacho, post beátum Xystum secúndum, Románæ Ecclésiæ epíscopus est constitútus. Is contra Sabelliános scripsit, et advérsus eos, qui Fílium Dei opus aut creatúram asseverábant, plura volúmina édidit. Dionýsii Alexandríni epíscopi apud se

accusáti, quasi qui Fílium Dei factum, et non substantiálem Patri díceret, in Romána sýnodo causam discússit, ad quem ejúsdem sýnodi id indígne feréntis senténtiam perscrípsit. Sed cum Alexandrínus antístes, íterum atque íterum, missis Romam suis scriptis, se purgásset atque defendísset, matúro demum consílio est absolútus. Presbýteris ecclésias in Urbe Dionýsius distríbuit, et cœmetéria, paróchias atque diœcéses divísit. Dénique multis pro Ecclésia perfúnctus labóribus, ac fídei documéntis clarus, Aureliáno imperatóre, migrávit ad Dóminum, sepultúsque est in cœmetério Callísti via Appia, sexto Kaléndas Januárii. Hábuit mense Decémbri ordinatiónes duas, quibus creávit presbýteros duódecim, diáconos sex, epíscopos per divérsa loca septem. Sedit annos úndecim, menses tres, dies quatuórdecim.

℟. Invéni David. 3*

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

In Epist. ad Rom. cap. 15., serm. 29., circa finem.

Lectio v.

Christum díligens, et gregem illíus útique díligit: et Móysen tum primum super pópulum Judæórum pósuit, quando, qua esset in illum benevoléntia, re ipsa jam declaráverat. David quoque símili modo regno inaugurátus est, posteáquam apparúerat quam amíco esset in pópulum afféctu: ita quippe júvenis adhuc pópuli causa dóluit ac zelávit, ut et ánimam suam expóneret, cum vidélicet bárbarum illum e médio tollébat. Quod vero dicébat: Quid dábitur ei qui alienígenam hunc interfécerit? non ídeo dicébat quod mercédem exígeret, sed quo sibi crederétur, et in pugnam cum illo committerétur: nam cum adépta jam victória, ad regem esset ingréssus, nihil de mercéde méminit.

℟. Pósui adjutórium. 4*

Lectio vi.

Et Sámuel quoque benígnus erat, et amátor pópuli: unde et dicébat: Absit autem hoc a me peccátum, ut cessem pro vobis oráre Dóminum. Ita et Paulus: imo non ita, sed multo plus ómnibus ardébat erga súbditos. Unde et discípulos ita erga se animávit, ut díceret: si possíbile fuísset, óculos vestros

eruissétis, mihíque dedissétis. Et Christus óptimi pastóris régulam próferens, dixit: Bonus pastor ánimam suam ponit pro óvibus. Sunt enim sanctórum ánimæ veheménter mites, et hóminum amántes non solum erga domésticos, sed aliénos, ita ut hanc suam mansuetúdinem étiam ad animántia bruta exténdant. Proptérea et sápiens quíspiam dixit: Justus miserétur animárum jumentórum suórum: si jumentórum, multo magis hóminum.

℞. Iste est qui.

In III. Noct. Homil. in Evang. Homo péregre. de eodem Communi 1. loco.

Lectio ix. S. Blasii, ut in Breviario, et de eo fit comm. in Laudibus.

Die vi.

Sanctæ Hyacinthæ de Mariscottis Virg.

Duplex.

Ut inter festa pro aliqu. locis eadem die.

Die ix.

S. Zosimi Papæ et Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Confess. Pont., præter sequ. (m. t. v.)

Oratio. Da quǽsumus.

Et fit commem. S. Apolloniæ V. M. ut in Breviario.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrag. Fidélis sermo. de eodem Comm. 1. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Zósimus Græcus Abrahámi fílius post sanctum Innocéntium Románæ Ecclésiæ episcopátum suscépit. Is Africanórum conciliórum decrétis advérsus pelagiánam hǽresim senténtiæ suæ robur adnéxuit, et ad impiórum excídium gládio Petri déxteras ómnium armávit antístitum; iis námque ab ipso probátis, per totum mundum hǽresis pelagiána damnáta est. Damnávit et Pelágium ipsum una cum Cœléstio, datis hac de re lítteris ad univérsam Ecclésiam.

℞. Invéni David. 3*

Lectio v.

Ecclesiásticæ disciplínæ tenacíssimus fuit, complúribus ad eam ubíque sive servándam, sive restituéndam, destinátis grávibus epístolis. Defíniit, juxta probátum Ecclésiæ morem, ut si quis ab infántia ecclesiásticis ministériis nomen dedísset, inter lectóres usque ad vigésimum ætátis annum, continuáta

observatióne duráret. Si vero major jam et grandævus post baptísmum, sive inter lectóres, sive inter exorcístas, quinquénnio teneréтur, et inde acólythus, vel subdiáconus, quátuor annis, et sic ad diaconátum (si mererétur) accéderet, in quo órdine quinque annis hærére debéret, et inde, suffragántibus votis, sacerdótium promeréri posset.

℟. Pósui adjutórium. 4*

Lectio vi.

Sancívit ut diáconi lævas linóstimis pallis tégerent, potestatémque fecit ut per paróchias paschális céreus benedicerétur. Cavit prætérea ne clérico póculum propinarétur in público, prætérquam in fidélium cellis, et máxime clericórum. Qui cum sanctíssime rexísset Ecclésiam annum unum, menses quátuor, dies septem, quiévit in pace, sepultúsque est juxta corpus sancti Lauréntii Mártyris, via Tiburtína, séptimo Kaléndas Januárii, Honório et Theodósio junióre imperántibus. Una ordinatióne mense Decémbri creávit presbýteros decem, diáconos tres, epíscopos per divérsa loca octo. ℟. Iste est qui.

In III. Noct. Homil. in Evang. Homo péregre. de eodem Com̃. 1. loco.

Lectio ix. S. Apolloniæ V. M. ut in Breviario, cum comm. in Laudibus.

In Quadrag. autem Lectio ix. Feriæ occurr.

Die xi.

S. Antheri Pap. et Mart.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. præter sequ.

Oratio. Infirmitátem.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrages. A Miléto. de eodem Comm. 1. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Anthérus, natióne Græcus, patre Rómulo, post sanctum Pontiánum Romæ ordinátus est epíscopus. Is gesta Mártyrum diligénter a notáriis conquisívit, ac in Ecclésia recóndidit. Propter eam causam a Máximo præfécto martýrio coronátus est, tértio Nonas Januárii, sepultúsque in cœmetério Callísti, via Appia, Maximíno príncipe. Unica ordinatióne mense Decémbri ordinávit epíscopum Fundánæ civitátis in Campánia. Sedit in pontificátu mensem unum, dies duódecim. ℟. Honéstum fecit. 11*

Sermo sancti Augustíni Epíscopi

Serm. 138. De Verbis Domini.

Lectio v.

Pastor bonus Christus. Quid Petrus? nonne bonus pastor? nonne et ipse ánimam suam pro óvibus pósuit? Quid Paulus? Quid céteri Apóstoli? Quid eórum témpora consequéntes beáti epíscopi Mártyres? Quid étiam iste sanctus Anthérus? Nonne omnes pastóres boni, non mercenárii, de quibus dícitur: Amen dico vobis, percepérunt mercédem suam? Omnes ergo illi pastóres boni, non solum quia sánguinem fudérunt, sed quia pro óvibus fudérunt. Non enim fudérunt elatióne, sed caritáte.

℞. Desidérium. 11*

Lectio vi.

Nam et apud hæréticos, qui propter iniquitátes et erróres suos áliquid molestiárum perpéssi fuérunt, nómine martýrii se jactant: ut hoc pállio dealbáti facílius furéntur, quia lupi sunt. Si autem vultis scire in quo número habéndi sunt, pastórem bonum Paulum Apóstolum audíte: quóniam non omnes, qui córpora sua in passióne étiam ígnibus tradunt, æstimándi sunt sánguinem fudísse pro óvibus, sed pótius contra oves. Si distribúero, inquit, ómnia mea paupéribus, et tradídero corpus meum, ut árdeam: Jam ipsi sunt: sed vide quid séquitur: Caritátem autem non hábeam, nihil mihi prodest. Ecce venítur ad passiónem, ecce venítur et ad sánguinis effusiónem, venítur et ad córporum incensiónem; et tamen nihil prodest, quia cáritas deest. Adde caritátem, prosunt ómnia: détrahe caritátem, nihil prosunt cétera.

℞. Stola jucunditátis.

In III. Noct. Homil. in Evang. Si quis venit. de eodem Comm. 1. loco.

In Quadrages. Lectio ix. de Homilia, et commem. Feriæ.

Die xii.

S. Telesphori Papæ et Martyris.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart., præter sequentia.

Oratio. Deus, qui nos.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrages. A Miléto. de eodem Comm. 1. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Telésphorus, natióne Græcus, pátria Thuriénsis in magna

Grǽcia, ex presbýtero Románæ Ecclésiæ (cujus dignum minístrum égerat) Póntifex Máximus creátus est. Hoc suprémum munus ita óbiit, ut exímius Petri succéssor lectus esse viderétur. In ejus cáthedra sedit sub imperatóre Antoníno Pio, fervénte persecutiónis æstu. Qui tamen non óbstitit, ne sédulam óperam regéndæ Christi Ecclésiæ sollícitus navárit.

℟. Honéstum fecit. 11*

Lectio v.

Hinc novis decrétis multa illum egrégie sancivísse légimus, quæ ad fidélium mores, Ecclesiasticórum libertátem, et sacros ritus áttinent: scílicet quadragesimále jejúnium, jam olim ab Apóstolis tráditum, novo edícto restaurásse; ac mandásse ut in Natáli Dómini sanctum Missæ sacrifícium ter celebrarétur, média nocte, illucescénte auróra, hora demum tértia post solis ortum; et constituísse ut sacræ Liturgíæ hymnus angélicus, Glória in excélsis Deo, adderétur.

℟. Desidérium. 11*

Lectio vi.

Edixísse quoque ne sacerdótes a pópulo arguerántur, ut sublímis órdinis dignitáti consúleret. Ordinatióne quadrúplici, mense Decémbri, creávit presbýteros duódecim, diáconos octo, epíscopos trédecim per divérsa loca. Cum autem in propagánda fide ardentíssimus esset, ac proínde idolórum sacerdótibus invísus, captus tandem cápitis abscissióne martýrium consumávit Nonis Januárii, et ejus corpus in Vaticáno sepúltum est. ℟. Stola jucunditátis.

In III. Noct. Homil. in Evang. Si quis vult post me veníre. de eodem Communi 2. loco.

In Quadrages. Lectio ix. de Homil., et commem. Feriæ.

Die xiii.

S. Gregorii II. Papæ et Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris Pontificis, præter sequ.

Oratio. Da quǽsumus.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrag. Fidélis sermo. de eodem Comm. 1. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Gregórius hujus nóminis secúndus, natióne Románus, patre Marcéllo, anno Christi septingentésimo décimo quarto, mirábili totíus cleri et pópuli concórdia, ad su-

prémum Ecclésiæ cathólicæ pontificátum evéctus est. Hic a pueritia divíno cúltui addíctus in Lateranénsi patriarchío, sub beáti Sérgii óculis et disciplína víxerat, subdiáconi primum, tum sacellárii múnere functus. Mox bibliothécæ cura illi crédita, ad diaconátus tandem órdinem promótus, in régiam Urbem, una cum sanctíssimo Papa Constantíno, proféctus est. Ibi ab imperatóre de nonnúllis capítibus interrogátus, cum sacrárum litterárum peritíssimus esset, et constantíssimus rerum ecclesiasticárum defénsor, óptima et cathólica responsióne príncipi satisfécit.

℟. Invéni David. 3*

Lectio v.

Urbis mœ́nia contra Longobardórum excursiónes áliqua ex parte reparávit. Aliquot basílicas témporum injúria collápsas restítuit. Urbána monastéria fere desérta, et mónachos in prístinam formam et disciplínam redégit. Imo post mortem Honéstæ matris, patérnam domum in ecclésiam et monastérium commutávit, quod multis prædiis instrúctum relíquit. Corbiniánum et Bonifácium, viros apostólico spíritu plenos, in Germániam misit, ad prædicándum Gentílibus Christi Evangélium, eósque sacris episcopátus ínfulis decorávit, postquam iñúmeram paganórum multitúdinem ab iis ad Christi fidem convérsam fuísse accepísset. Ut omnes óptimi pastóris partes impléret, óptimis légibus ecclesiásticam disciplínam et Christianórum mores instrúxit. Géminam sýnodum Romæ hábuit, álteram advérsus illícita conjúgia, álteram advérsus Iconoclástas.

℟. Pósui adjutórium. 4*

Lectio vi.

Leónem Isaúrum, sacrárum imáginum destructórem, váriis epístolis ab illa hǽresi removére, omníque illum officiórum génere sibi demeréri stúduit; cum tamen hic ad scéleris cúmulum, óptimum Pontíficem neci trádere ferro séxies, semel auro et munéribus corrúmpere, quamvis frustra, tentásset. Luitprándo, cum exárcho ad excídium Urbis properánti, sanctíssimus Póntifex, Dei fretus præsídio, ad prata Nerónis occúrrit, et piis mónitis regis ánimum ita mollívit, ut non jam hostis, sed pius adorátor ensem et corónam Príncipi Aposto-

lórum obtúlerit. Cum autem imperátor destructiónem machinarétur, eúmdem diro anathémate pérculit, et ínito cum Francis fœdere, ab ímpio molímine detérruit. Rebus demum præclára gestis, quibus máximis quibúsque prædecessórum suórum æquiparátur, pie óbiit in Dómino, sexto Pontificátus año, et in basílica Vaticána cónditus est. ℟. Iste est qui.

In III. Noct. Homil. in Evang. Homo péregre. de eodem Com̃. 1. loco.

In Quadrag. Lect. ix. de Homil. et com̃em. Feriæ in Laudibus. In II. Vesp. Oratio. Exaúdi.

Die xiv.

S. Agathonis I. Pap. Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. præter sequ. (m. t. v.)

Oratio. Da quæsumus.

Et fit comm. Fer. in Quadrag., postea S. Valentini Mart. ut in Breviario.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrag. Fidélis sermo. de eodem Comm. 1. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Agatho, natióne Sículus, ex doctíssimo ac sanctíssimo mónacho Románus Póntifex creátus est, anno Christi sexcentésimo septuagésimo octávo. Vir summa humanitáte, exímio ánimi candóre, singulári morum suavitáte et comitáte prǽditus, cunctórum amans, cunctis amabilíssimus. Ita demum a natúra et grátia comparátus, ut ad suprémam illam dignitátem geréndam natus seu factus esse viderétur.

℟. Invéni David. 3*

Lectio v.

Accéptis a Constantíno Pogonáto lítteris ad Donum prædecessórem scriptis, pro convocándo concílio œcuménico, ad diutúrnum schisma tolléndum, quo laborábat Ecclésia, et definiéndas fídei controvérsias, quæ toto fere Oriénte máximas tempestátes atque ruínas excitárant, provinciáles sýnodos in Occidénte habéri curávit, in quibus Monothelitárum causa discuterétur, et damnaréntur erróres.

℟. Pósui adjutórium. 4*

Lectio vi.

His præmíssis, Legátos suos, et concílii Románi, misit Constantinópolim cum binis lítteris ad imperatórem, in quibus prædícta hǽresi docte, fuse ac sólide refutáta, da-

mnatísque primáriis illíus sectatóribus, Sérgio scílicet, Cyro, Paulo, Pyrrho, Petro et áliis, antecessóres suos ab omni erróris labe immúnes hucúsque fuísse expréssis verbis declarávit. Agathónis ígitur auctoritáte sexta sýnodus universális congregáta est, in qua iídem erróres iidémque errántes damnáti fuérunt. Demum cum tres annos et quinque círciter menses sedísset, pie óbiit in Dómino, et in basílica príncipis Apostolórum sepultúræ mandátus est.

℟. Iste est qui.

In III. Noct. Homil. in Evang. Homo péregre. de eodem Comm. 1. loco.

In Quadrag. Lect. ix. de Homil., et commem. Feriæ ad Laudes, deinde S. Valentini.

Die xvi.

B. Gregorii X. Pap. Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont., præter sequ.

Oratio.

Deus, qui Ecclésiam tuam, beáti Gregórii Confessóris atque Pontíficis religiónis zelo et apostólicis curis amplificásti: ejus méritis et intercessióne concéde; ut fídei et sanctitátis nova semper increménta suscípiat. Per Dñm.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrag. Laudémus viros. de eodem Comm. 2. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Gregórius décimus, Theáldus seu Theobáldus ántea nuncupátus, Placéntiæ ad Æmíliæ fines nóbili vicecómitum génere natus est. Adoléscens ecclesiásticæ milítiæ adscríptus, singulári nítuit honestáte morum vitǽque mundítia, nulla umquam, ut créditur, críminis contagióne pollúta. In Gálliam cum Jacóbo Cardináli Pecorário Gregórii noni Legáto profééctus, archidiáconus Leodiénsis renuntiátus est. Eo in Itáliam redeúnte, theologíæ Parísiis óperam dedit, ac magístri munus adéptus, verbo et exémplo fidéles ac príncipes ad Terræ sanctæ recuperatiónem veheménter accéndit. In Sýriam deínde peregrinátus, dum ibi sacram expeditiónem urgéret, a Cardinálibus, Vitérbii Pontíficis electiónem in annum fere tértium protrahéntibus, in Petri sedem evéctus est, anno millésimo ducentésimo septuagésimo primo.

℟. Invéni David. 3*

Lectio v.

Accépto Ptolemáide electiónis decréto, in Itáliam navigávit, ac Vitérbium se cóntulit, deínde Romam, ubi anno insequénte solémniter inaugurátus est. Ab ipso pontificátus exórdio ad generális concílii celebratiónem curas et cogitatiónes omnes adjécit. Eo Lugdúnum Galliárum indícto, Michaélem Palæólogum, Græcórum imperatórem, tum álios christiános príncipes, et græcæ latinǽque Ecclésiæ Prǽsules lítteris amantíssimis invitávit, accersítis étiam exímiis doctrína et sanctitáte viris, uti sancto Thoma Aquináte in ipso itínere vita functo, sancto Bonaventúra, sancto Philíppo Benítio, beáto Albérto Magno, Petro de Tarantásia, órdinis Prædicatórum, qui eídem in pontificátu succéssit. Igitur œcuménicam sýnodum Patrum número ómnium frequentíssimam, cui prǽfuit Póntifex ipse, Græcis, ejuráto schísmate, ad Ecclésiæ unitátem recéptis, decrétis pro sacra expeditióne subsídiis, editísque plúribus sanctíssimis légibus, triméstri spátio felíciter celebrávit.

℟. Pósui adjutórium. 4*

Lectio vi.

De pace in Ecclésia firmánda cum primis sollícitus, prælatórum dissídia, regum inimicítias, provinciárum ódia, populórum factiónes compósuit, dirémit, exstínxit. Ecclésiæ jura, étiam advérsus reges et príncipes, sevére ac fórtiter vindicávit, nullam esse prǽdicans solidiórem regnórum basim, quam tutélam ecclesiásticæ libertátis. Paúperum amantíssimus, primus ómnium in apostólico palátio piárum in illos largitiónum prǽsidem constítuit, iísque própriis mánibus pedes quotídie abluébat. In Itáliam a concílio redux, dum profectiónem in Palæstínam meditátur, plúraque ália christiánæ reipúblicæ bono molirétur, Arétii in Etrúria morte intercéptus est, quarto ab electióne sua anno, mense quarto, die décima. Fuit vir ánimi plane invícti et apostólici, terrenórum contémptu, cultus divíni stúdio, fídei zelo, disciplínæ et morum restauratióne, rerum gerendárum prudéntia, fortitúdine, magnanimitáte, aliísque virtútibus prorsus exímius. Miráculis post mortem claruísse Eccié-

siæ Aretínæ monuménta testántur. ℟. Iste est qui.

In III. Noct. Homil. in Evang. Homo péregre. de eodem Comm. 1. loco.

In Quadrag. Lect. ix. de Homil., et comm. Feriæ in Laud.

Die xvii.

S. Hygini Papæ et Mart.

Duplex.

Omnia de Communi unius Mart., præter sequentia.

Oratio. Infirmitátem.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrages. A Miléto. de eodem Comm. 1. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Hygínus Atheniénsis, philósopho patre, cum jam Románæ Ecclésiæ présbyter esset, cleri suffrágiis, Telésphoro suffèctus est. Sedit in sancta Petri sede, imperatóre Antoníno Pio Augústo, annos tres, menses úndecim, dies vigínti octo. Ubi primum Póntifex renuntiátus est, clericórum órdines in suos gradus distínxit, ac fecit, ut in iis ecclésiis, quas Títulos vocant, tum primárii minístri, tum álii eísdem subjécti adéssent, qui fidélibus, cum res postuláret, sacra ministrárent.
℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Instítuit étiam ne absque celebratióne Missæ templa vel oratória sacro ritu consecraréntur: ne inconsúlto epíscopo, vel nova construeréntur, vel jam constrúcta destrueréntur, et ne matéries ad sacrum illum usum congésta et destináta, in profános usus converterétur. Edíxit prætérea, ut patríni baptísmo adéssent, qui de sacro fonte infántes levárent: ne quis epíscopus reus críminis damnarétur, nisi a comprovinciálibus epíscopis ejus causa probe discússa fuísset. Cuncta hæc ejus título ac nómine sancíta exstant. Tres ordinatiónes hábuit mense Decémbri, in quibus creávit epíscopos sex, presbýteros quíndecim, diáconos quinque.
℟. Desidérium. 12*

Lectio vi.

Cum autem paulo ante Justínus claríssimus philósophus et Christi Martyr scripsísset apologíam pro religióne christiána ad imperatórem Antonínum Pium Augústum, obtínuit ut persecútio desævíret. Hinc a Christianórum cæde, non quidem omníno, plúrimum tamen, público príncipis edícto, temperá-

tum est. Sanctíssimo tamen pastóri, cujus cura domínico gregi consúltum fúerat, párcitum non fuit; nempe hic glorióso martýrio, ne antecessóribus dissímilis esset, innocentíssimam vitam terminávit, die undécima Januárii, et sepúltus est in Vaticáno.

℟. Stola jucunditátis.

In III. Noct. Homil. in Evang. Si quis venit. de eodem Comm. 1. loco.

In Quadrag. Lect. ix. de Homil., et commem. Feriæ in Laud.

Die xx.

S. Cyrilli Episc. Alexandr. Conf. et Eccl. Doct.

Duplex. (m. t. v.)

Omnia ut in Brev. die 9. Febr.

Die xxv.

(vel xxvi. in anno bissextili.)

S. Felicis III. Pap. Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont., præter sequ.

Oratio. Da quǽsumus.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrag. Fidélis sermo. de eodem Comm. 1. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Felix tértius, pátria Románus, natus ex nobilíssima domo Anícia, et divi Gregórii Magni átavus, post Simplícium Papam ad summi pontificátus ápicem est evéctus. Hic mira ánimi constántia, tamétsi Roma sub Hérulis ariánis propémodum captíva viderétur, aliíque Patriárchæ conciliatiónem Zenónis imperatóris approbássent, solus illi non communicávit. Ejúsdem de fide edíctum promulgántis, audáciam fórtiter représsit, Petrum Fullónem patriarchátu Antiochéno dejécit. Acácium Constantinopolitánum epíscopum Romam veníre coégit, ut contra eum objéctis in apostólicæ Sedis judício responderet, ac in eúmdem senténtia excommunicatiónis animadvértit.

℟. Invéni David. 3*

Lectio v.

Constítuit ut ecclésiæ nónnisi ab epíscopis consecraréntur; semel baptizátos íterum rebaptizári sub grávibus pœnis prohíbuit. Basílicam sancti Agapíti constrúxit. Anno ejus pontificátus tértio, sanctus Bárnabas Apóstolus, cum sancti Matthǽi Evangélio, in Cypro Anthémio epíscopo Salamínæ appáruit; sicque prǽvia trina revelatióne, corpus sancti Bárnabæ cum

Evangélio supradícto est invéntum. Duas fecit ordinatiónes mense Decémbri, quibus creávit Romæ presbýteros vigínti novem, diáconos quinque, epíscopos per divérsa loca trigínta. Quinto Kaléndas Mártii e terris excédens ad Súperos evolávit.

℟. Pósui adjutórium. 4*

Sermo S. Gregórii Papæ.

Ex Homil. 38. in Evang.

Lectio vi.

Quia nonnúmquam mentes audiéntium plus exémpla fidélium quam docéntium verba convértunt, volo vobis áliquid de próximo dícere, quod corda vestra tanto formidolósius aúdiant, quanto eis hoc de propínquo sonat. Neque enim res longe ante gestas dícimus; sed eas de quibus testes exsístunt, eísque interfuísse se réferunt, memorámus. Tres pater meus soróres hábuit, quæ cunctæ tres sacræ vírgines fuérunt; quarum una Tarsílla, ália Gordiána, ália Æmiliána dicebátur. Quadam vero nocte huic Tarsíllæ (quæ inter soróres suas, virtúte contínuæ oratiónis, afflictiónis stúdio, abstinéntiæ singuláris, gravitáte vitæ venerábilis, in honóre et cúlmine sanctitátis excréverat), sicut ipsa narrávit, per visiónem átavus meus Felix hujus Románæ Ecclésiæ Antístes appáruit, eíque mansiónem perpétuæ claritátis osténdit, dicens: Veni, quia in hac te lucis mansióne suscípio. Quæ subsequénti mox febre corrépta, ad diem pervénit extrémum: et sicut nobílibus féminis virísque moriéntibus multi convéniunt, qui eórum próximos consoléntur, eádem hora ejus éxitus multi viri ac féminæ ejus léctulum circumstetérunt, inter quas mater mea quoque ádfuit; cum sursum illa respíciens Jesum veniéntem vidit, et cum magna animadversióne cœpit circumstántibus clamáre, dicens: Recédite, recédite, Jesus venit. Cumque in eum inténderet quem vidébat, sancta illa ánima a carne solúta est: tantáque súbito fragrántia miri odóris aspérsa est, ut ipsa quoque suávitas cunctis osténderet illuc auctórem suavitátis venísse.

℟. Iste est qui.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Homo péregre. de eodem Communi 1. loco.

In Quadrages. Lectio ix. de Homil., et comm. Feriæ in Laud.

Die xxvi.

S. Margaritæ de Cortona Pœnitentis.

Semiduplex.

Omnia ut inter festa pro aliqu. locis die 26. Febr.

Feria III. post Dom. Sept.
Orationis D. N. J. C.

Duplex majus.

Ut inter festa pro aliqu. locis eadem feria.

Feria III. post Dom. Sexag.
Commemoratio
Ss. Passionis D. N. J. C.

Duplex majus.

Ut inter festa pro aliqu. locis eadem feria.

Feria VI. post Cineres.
Sacr. Spineæ Coronæ D. N. J. Chr.

Duplex majus.

Ut inter festa pro aliqu. locis eadem feria.

FESTA MARTII.

Die ii.

S. Simplicii Pap. et Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont., præter sequ.
Oratio. Da quæsumus.
Commem. Feriæ in Quadrag.
In I. Noct. Lect. de Script. occurr. In Quadrag. Fidélis sermo. de eodem Comm. 1. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Simplícius, Tiburtínus, patre Castório, próxime post sanctum Hílarum Románæ Ecclésiæ principátum suscépit, ac difficíllimis tempóribus (cum magna ex parte christiáni orbis cathólica fides, ob cunctos fere príncipes hæresi inféctos, nutáret) summa vigilántia gubernávit. Leóni imperatóri peténti, ut rata haberéntur concéssa ab epíscopis sýnodi Chalcedonénsis ecclésiæ Constantinopolitánæ privilégia, veheméntius réstitit, misso étiam eam ob causam Constantinópolim suo legáto. Eádem pastoráli sollicitúdine plúrimum laborávit, ut Timótheus Ælúrus Alexandrínæ ecclésiæ invásor, qui Constantinópoli líbere degens, adnitebátur quam máxime propagáre hæresim, novúmque Zenónis imperatóris ópera cogi concílium, pellerétur in exsílium, sicque integritáti suæ Alexandrína redderétur ecclésia. Reliquórum item perduéllium pro nova sýnodo indicénda conátibus fórtiter óbstitit, ásserens nova concília non fácile convocánda, nisi cum

áliquid in pravis sénsibus novum, aut in assertióne dógmatum emersísset ambíguum.

℟. Invéni David. 3*

Lectio v.

Damnávit íterum Petrum Moggum, álterum Alexandrínæ sedis invasórem, curavítque, ut ex urbe pellerétur, ne áliquos módicæ fídei infíceret, et ad perversitátis suæ factiónem pertráheret. Timótheo Solofacíolo, legítimo ejúsdem ecclésiæ antístiti, juxta prístinum institútum, per suos legátos erróris sui condonatiónem expeténti, idcírco quod timóre pertérritus Dióscorum ad altáre nominásset, véniam impértiit. Antiochéni epíscopi electiónem ad seditiónes vitándas Constantinópoli in concílii Nicǽni præjudícium peráctam, ea lege ratam hábuit, ut deínceps, secúndum patrum definitiónes, Orientáli comprovinciálium episcopórum sýnodo creátio Antiochéni pontíficis reservarétur. Oblatiónes ecclésiæ ita partiéndas esse præcépit, ut una dumtáxat pórtio epíscopo, una ítidem clero, duæ vero in ecclésiæ fábricam et peregrínos ac paúperes erogaréntur. Zenónem epíscopum Hispalénsem vicária Sedis apostólicæ auctoritáte fulcívit, ne apostólicæ institutiónis decréta et sanctórum términos patrum in Hispániis transcéndi permítteret.

℟. Pósui adjutórium. 4*

Lectio vi.

Státuit in Urbe hebdómadas, ut, propter baptísmum, et pœniténtiam peténtes, presbýteri quidem de regióne prima apud sanctum Paulum, de tértia apud sanctum Lauréntium, et de séptima apud sanctum Petrum manérent. Dedicávit basílicas sancti Stéphani in Cœ́lio monte, sancti Andréæ Apóstoli juxta sanctam Maríam, item áliam sancti Stéphani juxta sanctum Lauréntium, ac postrémo sanctæ Bibiánæ Mártyris áliam intra Urbem juxta palátium Liciniánum; itémque vasa complúra tum argéntea, tum aúrea Románæ cóntulit Ecclésiæ. Demum Zenóne imperatóre, et Odoácre Itáliæ rege, migrávit ad Dóminum. Hábuit ordinatiónes tres mense Decémbri, quibus creávit presbýteros quinquagínta octo, diáconos úndecim, epíscopos per divérsa loca trigínta sex. Sacerdótium administrávit

annos quíndecim, menses quinque, et dies decem.

℟. Iste est qui.

In III. Noct. Homil. in Evang. Homo péregre. de eodem Com. 1. loco.

In Quadrag. Lect. ix. de Homil., et commem. Feriæ in Laud.

Die iv.

S. Lucii I. Papæ et Mart.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart., præter sequ.

Oratio. Deus, qui nos.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrages. A Miléto. de eodem Communi.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Lúcius Románus patre Porphýrio, post sancti Cornélii consummatiónem, Románæ Ecclésiæ episcopátum ténuit. Sanxit, ut duo presbýteri ac tres diáconi, ecclesiástici causa testimónii, quovis loco epíscopum non desérerent. Pacem lapsis dandam, et pœniténtia acta, communicatiónis fructum negándum non esse, spíritu Dei plenus (ut sanctus Cypriánus scripsit), lítteris suis significávit. Ob Christi fidem exsílio relegátus, et póstmodum ad Ecclésiam suam incólumis redíre permíssus, tandem omni Ecclésiæ facultáte archidiácono suo Stéphano prius trádita, cápite truncátus est quarto Nonas Mártii, Gallo et Volusiáno princípibus. Duas hábuit ordinatiónes mense Decémbri, quibus presbýteros quátuor, epíscopos per divérsa loca septem creávit. Ejus corpus primo via Appia ad sanctum Xystum, in cœmetério Callísti sepúltum, inde a Pascháli Papa in sanctæ Cæcíliæ títulum, una cum ejúsdem vírginis et sociórum corpóribus translátum, ibi sub sancto altári collocátum fuit.

℟. Honéstum fecit. 11*

De Epístola S. Cypriáni Epíscopi et Mártyris, et collegárum ejus ad S. Lúcium Papam et Mártyrem.

Lectio v.

Nuper quidem tibi, frater caríssime, gratuláti sumus, cum te honóre gemináto in Ecclésiæ suæ administratióne Confessórem páriter et Sacerdótem constítuit divína dignátio. Sed et nunc non minus tibi et comítibus tuis, atque univérsæ fraternitáti gratulámur, quod cum eádem glória, et laúdibus vestris, redúces vos dénuo ad suos,

fécerit benígna Dómini et larga protéctio; ut pascéndo gregi pastor, et gubernándæ navi gubernátor, et plebi regéndæ rector redderétur: et apparéret relegatiónem vestram sic divínitus esse dispósitam, non ut epíscopus relegátus et pulsus ecclésiæ deésset, sed ut ad ecclésiam major redíret. Neque enim in tribus púeris minor fuit martýrii dígnitas, quia, morte frustráta, de camíno ignis incólumes exiérunt; aut non consummátus Dániel éxstitit in suis laúdibus, quia, qui leónibus missus fúerat ad prædam, protéctus a Dómino vixit ad glóriam. In Confessóribus Christi diláta martýria non mérita confessiónis mínuunt, sed magnália divínæ protectiónis osténdunt.

℟. Desidérium. 11*

Lectio vi.

Repræsentátum vidémus in vobis, quod apud regem fortes atque illústres púeri prædicavérunt, ipsos quidem parátos esse ardére flammis, ne diis ejus servírent, aut imáginem quam fécerat adorárent; Deum tamen, quem colébant, quemque et nos cólimus, poténtem esse, ut eos de camíno ignis exímeret, et de regis mánibus ac de pœnis præséntibus liberáret; quod invenímus in confessiónis vestræ fide, et in Dómini circa vos protectióne nunc gestum; ut cum vos paráti fuéritis et prompti omne subíre supplícium, Dóminus tamen vos pœnæ subtráheret, et ecclésiæ reserváret. Regrediéntibus vobis, breviáta non est in epíscopo confessiónis suæ dígnitas, sed magis crevit sacerdotális auctóritas, ut altári Dei assístat antístes, qui ad confessiónis arma suménda, et faciénda martýria, non verbis plebem, sed factis cohortétur, et, imminénte antichrísto, paret ad prælium mílites, non solum sermónis et vocis incitaménto, sed fídei et virtútis exémplo.

℟. Stola jucunditátis.

In III. Noct. Homil. in Evang. Si quis vult. de eodem Comm. 2. loco.

In Quadrag. Lect. ix. de Homil., et commem. Feriæ ad Laudes.

Index alphabeticus.

SUPPLEMENTUM
AD OFFICIA PROPRIA
SS. SUMMORUM PONTIFICUM S. R. E.

PARS HIEMALIS.

Die 27. Novembris.

S. Elisabeth Viduæ.

Duplex, sed ad modum Simplicis recolendum.

In I. Vesp. Ant. Veni sponsa. ℣. Spécie.

Oratio.

Tuórum corda fidélium Deus miserátor illústra: et beátæ Elísabeth précibus gloriósis fac nos próspera mundi despícere; et cœlésti semper consolatióne gaudére. Per Dóminum.

Ad Laud. Ant. Símile est. ℣. Diffúsa.

In II. Vesp. Ant. Veni sponsa. ℣. Diffúsa.

Die 11. Decembris.

S. Damasi I. Papæ Conf.

Duplex.

Omnia ut in Brev. eadem die.

Die 22. Januarii.

Ss. Vincentii et **Anastasii** Martyrum.

Duplex.

Omnia ut in Brev. eadem die.

Die 15. Februarii.

S. Martinæ Virg. Mart.

Duplex.

Omnia ut in Brev. die 30. Jan.

Die 18. Februarii.

S. Raymundi de Peñafort Conf.

Semiduplex.

Omnia ut in Brev. die 23. Jan.

Die 19. Februarii.

S. Titi Episc. et Conf.

Duplex.

Omnia ut in Brev. die 6. huj., omissa commem. S. Dorotheæ Virg. Mart.

Die 21. Februarii.

Ss. Septem Fundatorum Ord. Servorum B. M. V.

Duplex.

Omnia ut in Breviario die 11. hujus.

Die 5. Martii.

S. Casimiri Conf.

Semiduplex. (m. t. v.)

Omnia ut in Brev. die 4. huj.

Concordant cum Originalibus.

Ratisbonæ, die 30. Novembris 1896.

Dr. **Fr. X. Leitner,** Vic. in Spirit. Gen.

Ratisbonæ. Typis Friderici Pustet.